New Testament

Mada Language

Mada - Bible - New Testament

Matiyu	3
Markusu	73
Luka	115
Yɔhanan	187
Kī bān te ndu Yɛso nan	240
Takàdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman	317
Takàdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti	348
Takàdā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti	381
Bān Galantiya	403
Takàdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Yafisa	414
Takàdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Filibi	425
Takàdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Kolosi	433
Takàdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika	441
Takàdā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika	448
Takàdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car Timɔti	452
Takàdā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car Timɔti	461
Takàdā yə̄ Bulusu car Titɔ	467
Takàdā yə̄ Bulusu car Filemun	471
Takàdā yə̄ bə car mənē Bān Yahuda	473
Takàdā yə̄ Yakubu car	499
Takàdā yə̄ kùcī yə̄ Bitrusu car	507
2 Bitrusu car	516
Takàdā yə̄ kùcī yə̄ Yɔhanan car	521
2 Yɔhanan	529
3 Yɔhanan	530
Takàdā yə̄ Yahuza car	531
Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan	534

Rɛn Kpan Nyu Suswɛ
© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Mada - Bible - New Testament

Matiyu

Matiyu 1

1Yàmē sē lətafē yà məsān məcici Yɛso Krisəti, ywâ Doda wān sà sē Cūn, dà sē ywâ Bərayi.

2Bərayi sē tě Yishaku, Yishaku sē tě Yakubu, Yakubu ngrìn Yahuda wān sē bə̄ nywɛngyàywə̄ nəmān.

3Yahuda sē tě bə Pəreza bə̄ Zera, bān gyər bə sē Tamara. Pəreza sē tě Hɛzən, Hɛzən sē tě Ramu,

4Ramu sē tě Mənada, Mənada sē tě Nashən, Nashən sē tě Salmu, Salmu sē tě Buza wān sān gyàywə̄ re Raha. Buza sē tě Wəbida, wān sān gyàywə̄ re Rutu Wəbida sē tě Jese,

6Jese sē tě Doda wān nyə̄ sē cun bān Sərela. Doda sē tě Solomu wān gyàywə̄ sà sē mbə̄ Wuriya anrīn,

7Solomu sē tě Rehobuwa, Rehobuwa sē tě Yabija, Yabija sē tě Yasa,

8Yasa sē tě Yɛhoshafa, Yɛhoshafa sē tě Yoramu, Yoramu sē tě Yazariya,

9Yazariya sē tě Yotamu, Yotamu sē tě Hazu, Hazu sē tě Hezekiya,

10Hezekiya sē tě Mənase, Mənase sē tě Yamon, Yamon sē tě Josiya,

11Josiya sē tě Jəkoniya wān sē bə̄ nywɛngyàywə̄ nəmān. Mkpān yəmē, mənē bān məmē Babila sə̄ vu bə dē məmē yà mənē bān Yahuda dà lwe bə ywe məmē məbə.

12Mkpān yə̄ bə sē ə məmē yà mənē bān Babila, Jəkoniya ngrìn Shatilu, Shatilu ngrìn Zɛrubabɛl,

13Zɛrubabɛl ngrìn Yabihu, Yabihu ngrìn Ləyakim, Ləyakim ngrìn Yazurɔ,

14Yazurɔ ngrìn Saduku, Saduku ngrìn Yakimu, Yakimu ngrìn Yaliyuda,

15Yaliyuda ngrìn Ləyazara, Ləyazara ngrìn Matana, Matana ngrìn vələn gyər nzə̌ wān re Yakubu,

16dà sē Yakubu gu mē wān ngrìn Yusuwu, lən Məryamu gyər Yɛso wān bə là gyɔ gu de Krisəti.

17Məywa Bərayi kə sū ngrin Doda sə̄ sē məywa gur nlyɛ̄. Dà sē məywa Doda kə sū ə mkpān yə̄ bə nyə vu bə lwe ywe ə məmē yà mənē bān Babila, sə̄ sē məywa gur nlyɛ̄

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

nànàn. Dōglo ə mkpān yə̄ mənē bə mē sə̄ sē ə Babila mâ nyə sū mkpān yə̄ bə ngrin gu wān sē Krisəti, sə̄ sē məywa gur nlyɛ̄ nànàn.

18Yàmē sē nkɔ̄n yə̄ Rì nə̄ bə ngrin Yɛso Krisəti. Vənggə̄ wān sān gu re de Məryamu, wān Yusuwu sà gàr tè nɛ̄n. Sē nkɔ̄n ndu yə̄ Gbrīn Ntsər yə̄ nə̄ gu tè nɛ̄n yəmē ə mkpān yə̄ gu kàsə̄ sē ə kà tèywə̄ mənrīn.

19Yusuwu wān sà gàr Məryamu, sà tèkə de gu lə la kpān ngə̄ bə̄ gu nzɔ̌ yo anrèn gu sə̄ tsə de gu lwe nɛ̄n, dà sē anrèn gu Yusuwu sē nē wān là nan zəze. Gu fà nkɔ̄n yə̄ gu lə kà gu dà lə la nan yə ə nkɔ̄n yə̄ gu lə gbō mùmwàn gyɔ̄ gu ə nggà bēshi mənē yo.

20Dà rìgyàr, mkpān yə̄ Yusuwu sà sē ətù tekə yəmē, mèlɛkā yà Rì rèn bə̄ gu ənywī rā dà dàn gu de, “Yusuwu, ywâ Doda, kàdə tè mpūr nkinē ətù rɛn kpān ngə̄ gyə̄ bə̄ Məryamu yo. Nɛ̄n yə̄ gu là lwe mē la sē yə̄ nənè nēnjì gyɔ gu yə yo, sē kì yà nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn Ntsər nan.

21Gu lə ngrin vɛ̄n vəlɔn dà wə̄ lə tər gu sān de Yɛso anrèn gu lə sē wān lə kpə̄ mənē bān məgu cūngwɔn ə nkɔ̄n rɛn məme məbə.”

22Kī yəmē kūkwār sə̄ te dàtswē yə man shɛ̄ rɛn yə̄ nē wān dòn rɛn Rì dan de yə lə nyə̄ te.

23Dan rɛn yəmē ə làtafɛ̄ yà rɛn Rì de, “Vənggə̄ wān la tsə lēlɔn gbàngyàr yo lə te nɛ̄n dà lə ngrin vɛ̄n vəlɔn, dà bə lə tər gu sān de Manuwɛl.” (Sān yə̄ Manuwɛl mē sē mgborɛn yə̄ bān Yahuda yə̄ bə là dan de, “Rì sē gìgyàr bə̄ tà.”)

24Mkpān yə̄ Yusuwu gu shɛn nànə̄, gu nàn kì yà mèlɛkā yà Rì dan gu de nə̄ gu nàn, dà kàn nyə̄ kpān ngə̄ bə̄ Məryamu.

25Mkpān yə̄ Yusuwu kpān ngə̄ bə̄ Məryamu, gu la tsə gu tè mbəywə̄ yo, mâ mkpān yə̄ Məryamu gu nyə̄ ngrìn, dà Yusuwu kàn gyɔ sān vɛ̄n gu de Yɛso.

Matiyu 2

1Ngrin Yɛso ə gbù yà Bətəlami ə màmē yà Yahudeya ə mkpān yə̄ Hiridu Nē Nggɔn sà sē cūn. Ə mkpān yəmē, màcərcàr bān tsə kì yà là te ətù ntsɛ̄, ru ə nggà yà nzān dà nyə ə gbù yà Wurisheliman. Mkpān yə̄ bə nyə sū mān, bə kan ri mənē bān gbù yə̄ de,

2”Vɛ̄n wān bə ngrin wān lə sē cūn bān Yahuda mē sē ə ywə̄? Tə̄ ngrɛn ntsɛ̄ yà tsar tə̄ rɛn yə̄ ngrin gu ə nggà yà nzān, dà tə̄ nyə tswē bɛ̀ gu.”

3Mkpān yə̄ Hiridu bə̄ mənē bān Wurisheliman bān gwɔ rɛn yəmē nànàn, dər kan tsu bə.

4Hiridu kàn gyɔ nggɔn nggɔn bān tà kī nə̄ Rì bə̄ bān là tsar mənē Bān yà bān Yahuda tè mgbà, dà kàn rì bə tswē yə̄ bə dan de lə ngrin gu wān sē Krisəti.

5Mənē bə bān gu gyɔ tè mgbà sə̄ dan gu de, “Sē ə gbù yà Bətəlami ə màmē yà Yahudeya yà bə dan de lə ngrin gu. Sē ənàmē wān dòn rɛn sū mənē car dà dan de yə lə tē ə gbù yà Bətəlami. Yàmē sē rɛn yə̄ gu sə̄ car dà dan de,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

6Gyə̄ mə̄nē bān gbù Bətəlami, bān sē ə mə̀mē yə̀ mə̄nē bān Yahuda, gbù gyə̄ sē gyə̀r ənywī gbūgbu nggə̀n nggə̀n yə̀ bān Yahuda; nē gyə̄r ənywī gyə̄ lə ngrin wān lə sē nggɔn mə̄nē bān mə̄nggə̀ bān Sərela.' "

7Də̀ mkpān yə̄ Hiridu gwɔ rɛn yəmē, gu kàn gyɔ mə̀cə̄cə̀r bə tè lə̀gə̀r də̀tswē gu man nàn gwɔ mkpān yə̄ bə ngrɛ̄n ntsɛ̄ yə̀ tsar bə rɛn yə̄ ngrin cūn gu mē.

8Də̀ gu gwɔ rɛn yə krɛ̀ bə̄ bə, gu kàn dàn bə de, "Kān gyə̄ ywè ə gbù yə̀ Bətəlami də̀ man nàn vɛ̄n gu wān bə ngrin fɔ̀ kyɛn. Gyə̄ də̀ ngrɛ̄n gu, gyə̄ man nyə̀ dan nggə̄ tswē yə̄ gu sē mān, də̀tswē nggə̄ man ywe kə bɛ̀ gu mān tswē ywə̄ nə̀nàn."

9Mkpān yə̄ mə̀cə̄cə̀r bə gwɔ rɛn yə̄ cūn krɛ, bə kan vūn nkɔ̀n də̀ ywe. Mkpān yə̄ bə sē nkɔ̀n, bə kan ngrɛ̄n ntsɛ̄ yə̀ bə ngrɛ̄n ə gbù bə ə̀ kùcī. Ntsɛ̄ yəmē kàn sə̀ bàn nkɔ̀n də̀ kūci bə, mâ tswē yə̄ yə nyə̄ tè krè ə kə̄ yə̄ vɛ̄n gu sē mān.

10Mkpān yə̄ mə̄nē bə mē ngrɛ̄n ntsɛ̄ yə nzɔ̌, bə kan te dər kə̄kla nggānme.

11Də̀ mkpān yə̄ bə nyə sū kə̄ yə̄ vɛ̄n gu sē mān, bə ngrɛ̄n gu bə̄ gyər gu Məryamu, də̀ kan tekpm də̀ bɛ̄ gu. Mkpān yəmē, bə vu kī yə̄ bə lwe ə kpɔ də̀ bɛ̄ gu. Kī yə̄ bə lwe də̀ bɛ̄ gu sə̄ sē kī yə̄ te do nggān. Kī yəmē sə̄ sē zinare bə̄ mə̀nyɛ̀n yə̀ cumgbə̀ yə̀ re lubàn bə̄ mùmū gbārkī yə̀ cumgbə̀ yə̀ re mûr nə̀nàn.

12Ə gbù yəmē, Rì rɛ̀n bə̄ mə̀cə̄cə̀r bə ə nkə̄n yə̄ rā də̀ dan bə de nə̄ bə kādə mərtu glə kū bə̄ Hiridu yo. Tswēyəmē, bə kān dōglo də̀ glə kū nkɔ̀n gyə̀r nkan də̀ ywe ə gbù bə.

13Bū yə̀ mbrɛ̄ yə̄ mə̀cə̄cə̀r bān ru ə nggà yə̀ nzān mərtu ywē ə gbù bə, mə̀lɛkā yə̀ Rì kàn rɛ̀n bə̄ Yusuwu ə nkə̄n yə̄ rā də̀ dan gu de, "Doglò də̀ man bàn vɛ̄n bə̄ gyə̀ywə̄ də̀ man lwè bə kulwe ywè ə mə̀mē yə̀ bān Masar. Gyə̄ lə sɔ̀n mān mâ mkpān yə̄ nggə̄ də̄ dan wə̄ anrīn gyə̄ man sə̄ mə̀rtu nyə̀, anrɛ̀n Hiridu lə nə̄ mə̄nē bān mə̄gu dōglo fɔ̄ vɛ̄n gu, də̀ bə də̄ ngrɛ̄n gu bə man ngun gu."

14Anrɛ̀n rɛn yəmē, Yusuwu kàn dòglò də̀ gbō Məryamu bə̄ Yɛso ə bū yəmē də̀ bə ywe ə mə̀mē yə̀ Masar.

15Yusuwu bə̄ Məryamu sə̄ lwe Yɛso də̀ sə̄n ə mə̀mē yə̀ Masar mâ mkpān yə̄ Hiridu nyə̄ kyù. Kì yəmē sə̄ tè ənə̀mē ətù yə sə̄ sē kì yə̀ Rì sə̀ dan nē wān dɔ̀n rɛn mə̄gu də̀ gu sə̀ dan bān Sərela de, "Yə lə sē ə mə̀mē yə̀ Masar yə̀ nggə̄ lə gyɔ vɛ̄n nggə̄ gə̄ru mān."

16Mkpān yə̄ Hiridu nyə̄ tsə̄ de mə̀cə̄cə̀r bān ru ə nggà nzān sə̄ gyūr gu, də̀ la glə kū bə̄ gu yo; gu kàn bàn dər ngàr nggānme. Tswēyəmē, Hiridu kàn tè bān kpānnɛ̄n ndu ywè ə gbù yə̄ Bətəlami bə̄ gbūgbu kukwɔ̌ yə̄ sē hyuhyur mān, nə̄ bə nlywe nywɛn lə̄lən bān bə sə̄ lwe ə ngwɔ̀n ywe kə sū bə̄ bān sə̄ ma sɛ ywā. Kì yə sə̀ sē ənə̀mē anrɛ̀n mkpān mə̀cə̄cə̀r bān tsə kì yə̀ là te ətù ntsɛ̄ sə̄ dan Hiridu de bə ngrin Yɛso sə̄ ma sɛ ywā.

17Sē ə mkpān yə̄ kì yəmē tè də̀ rɛn yə̄ Rì sə̄ rɛ̀n bə̄ Remiyan wān dɔ̀n rɛn mə̄gu də̀ gu dàn yə, sə̄ shɛ̄ mān. Gu sə̄ dàn de,

18"Mə̄nē lə gwɔ kwàr nənè là gi bə̄ te dər cīnji nggānme ə gbù yə̀ Rama. Sē Rayila là gì kyū yə̄ nywɛnywə̄. Mə̄nē lə sə̀ kwār gu də̀ gu lə la gwɔ kwàr yo, anrɛ̀n nywɛnywə̄ tsu krɛ."

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Mkpān yə̄ Hiridu kyù, məlɛkā yə̀ Rì rɛ̀n bə̄ Yusuwu ənywī rā də̀ dàn gu de nə̄ gu kà
məmē yə̀ Masar dɔ̀n də̀ dàn gu de,

20”Doglò də̀ man gbō Məryamu bə̄ zə̄ywə̄ də̀ man lwè bə ywè ə məmē yə̀ bān Sərela.
Hiridu bə̄ mənē bān məgu bān sə̄ fɔ̄ nkɔ̄n yə̄ bə lə ngun vɛ̄n gu tsu krɛ mbɛ̄.”

21Yusuwu gwɔ rɛn yəmē də̀ kàn dòglò gbō Məryamu bə̄ vɛ̄n də̀ bə ywe ə məmē yə̀
bān Sərela.

22Yusuwu sə̀ tè mpūr yə̄ gu lə ywē ə məmē yə̀ Yahudeya anrɛ̀n gu gwɔ de sə̄ gyə̄
Kilayusu vɛ̄n Hiridu cūn. Mkpān yə̄ gu tèkə yəmē bə̄ ră rā kə yə̄ ywā yə̄ məlɛkā yə̀ Rì
nàn gu dan kì yə̀ gu lə nan, gu kàn bàn vɛ̄n gu də̀ bə kan ywe ə məmē yə̀ Galili.

23Tswēyəmē, Yusuwu gbō Məryamu bə̄ zə̄ywə̄ də̀ bə ywe kə sɔ̀n ə gbù yə̀ re de
Nazəreti ə məmē yə̀ Galili. Rɛn yəmē sə̄ te dətswē kì yə̀ mənē bān dɔ̀n rɛn Rì dan ətù
Krisəti man shɛ̄ mān. Mənē bə mē dan de, mənē lə tsə̄ nàn de, “Gu sē wān ru ə gbù yə̀
Nazəreti.”

Matiyu 3

1Mkpān nyə yə̄ vələn gyər wān re Yɔhanan wān swē mənē bətesəmàn, doglò ywè ə
məmē yə̀ Yahudeya, də̀ sə̀ dan mənē rɛn yə̄ Rì ə mgbə̀jī.

2Gu sə̀ dan bə de, “Kān gyə̄ kà rɛn məme məgyə̀ dɔ̀n anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē
bān məgu sē hyuhyur bə̄ gyə̄.”

3Shaya, nē wān dɔn rɛn sū mənē car gyɔ ə lətafē məgu ətù Yɔhanan gu də̀ dan de,
“Kwār nənè gyər là dɔn rɛn ə mgbə̀jī de, ‘Kān gyə̄ nàn nkɔ̀n kyūn gyə̄ jì Nggɔn tə̄, də̀
man nə̀ yə̄ gyə̄ ncɔ̄n yə̀ gu lə glə.’ “

4Yɔhanan sə̄ kpm ləgā yə̀ mfù nàn hwān gyər yə̀ bə là gyɔ yə de ràkɔ̄mī də̀ kpān
mpəmprɛ kpəntàn ə tər nənàn. Kīrē məgu sə̄ sē zē bə̄ məshɔ kyame.

5Də̀ mənē sə̄ ru ə Wurisheliman ə mpə məmē yə̀ Yahudeya bə̄ mənē bān sē gi nē yə̀
Wurdu nənàn də̀ sə̄ nyə bə̄ gu,

6də̀ sə̄ dan rɛn məme məbə də̀ gu swē bə bətesəmàn ə nē yə̀ Wurdu.

7Mkpān yə̄ Yɔhanan ngrɛ̄n mənē bān Faresi bə̄ bān Saduki nggān tswē nyə̄ bə̄ gu de
nə̄ gu swē bə bətesəmàn, gu dan bə de, “Gyə̄ mənē bān tɔ̀ dər yo, bān là gyùr tu gyə̄,
sē nggwɔ wān dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ kulwe jun sùr rɛn yə̀ Rì yə̀ là nyə̄?

8Kān gyə̄ nàn kī yə̄ lə tsar de gyə̄ ka nkɔ̄n yə̄ sē məme dɔ̀n njìnjì.

9Də̀ nə̄ gyə̄ kàdə gyùr tu gyə̄ de gyə̄ lə jun sùr rɛn Rì yo màn gyə̄ də̀ là dan de, ‘Tə̄ sē
məywa Bərayi’. Nggə̄ là dan gyə̄ ənəmē anrɛ̀n Rì sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə kan
mgbantə mē te məywa Bərayi.

10Rì sē kə̄de vələn gyər wān là krè bə̄ nggər ə ngwɔ̀n jì yə̄ gu lə sar mətərkī yə̀ dəgbà
te klə̄ zəzè yo kànkərɛ̄. Gu lə sar yə kànkərɛ̄ də̀ cu glo tō yə wu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11“Mkpān yə̄ nggə̄ də̄ là swe gyə̄ bə̀tesə̄màn, yə là tsar de gyə̄ ka nkə̄n yə̄ nan məme məgyə̀ dòn. Də̀ nənè gyə̄r shāmān wān lə nyə̄ ə nggà gə̄n nggə̄ wān mwɔn nggə̄ bə̄ nggɔn nggɔn, wān nggə̄ la ma wān nggə̄ lwe zəkpə̀ məgu ca gu mān yo. Sē gu wān lə swē gyə̄ bə̀tesə̄màn bə̄ Gbrīn Ntsər bə̄ glo nə̀nàn.

12Gu sē kə̄de nē wān krè bə̄ mūmù ə ngwɔ̀n yə̄ gu lə fù kpamfū ləkamān yə̄ gu kpm də̀ kyun be yə sū ə gùr də̀ lə kan kpamfū ywə̄ sū ə glo yə̄ là rɛn njì.”

13Ə̀ mkpān yəmē, Yɛso rù ə mpə̀ mə̀mē yə̀ Galili də̀ ywè bə̄ Yɔhanan ə nē yə̀ Wurdu də̀tswē Yɔhanan man swē gu bə̀tesə̄màn.

14Də̀ Yɔhanan sə̀ fɔ̀ nkə̄n gu màn glā gu də̀ dàn gu de, “Nggə̄ de mān nyə nə̄ wə̄ swē nggə̄ bə̀tesə̄màn də̀ sē wə̄ wān gyên nyə̄ bə̄ nggə̀?”

15Yɛso kàn sà gu mān de, “Kān yə sē ənə̀mē nzênmē anrèn yə tə̄ mwə̄n nə̄ tə̄ nan kī kūkwār yə̄ Rì là fɔ̀ de nə̄ tə̄ nan”. Tswēyəmē, Yɔhanan kàn kpə̄nyèn.

16Mān tsūtswēywə̄, mkpān yə̄ Yɔhanan swē Yɛso bə̀tesə̄màn krɛ̀, Yɛso kàn dɔrù dè mə̀sər. Mān tswēywə̄, mkparū kan bu də̀ gu ngrɛ̄n Gbrīn Rì yə̄ sē kə̄de və̌nggù ji nyə tè sa ə kpə̀ gu.

17Tswēyəmē, kwār Rì kan rɛn ə mkparū də̀ dan de, “Wān mē sē vɛ̄n nggə̄ wān nggə̄ là nyɛn də̀ dər là sù nggə̄ bə̄ gu nggānme.”

Matiyu 4

1Ə̀ tswēyəmē, Gbrīn Ntsər yə̄ Rì gbō Yɛso də̀ lwe gu ywe ə mgbə̀jī nə̄ Shɛtan man mā gu kyɛn.

2Də̀ mkpān yə̄ gu vūn mfə lwè riri bə̄ bū tè vē sɛ̀-nlyɛ̄, mfə kan te gu nggānme.

3Tswēywə̄, Shɛtan nyə̀ bə̄ gu də̀ dan gu de, “Wə̄ də̀ sē Vɛ̄n Rì nzɛn, nə̄ wə̄ kàn mgbantə mē tè kīrē.”

4Yɛso kàn sà yə̄ mān de, “Bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de: ‘Shishɛ̄n mənēnjì la sē ətù kīrē kyame yo; yə sē ətù kì yə̀ là ru ə nyū Rì.’”

5Tswēyəmē, Shɛtan gbō gu lwè ywè nywī gbù yə̀ ntsər yə̀ re Wurisheliman, də̀ nə̄ gu ngun ywè tukpă tswē yə̄ tan mwə̄n kūkwār ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ tan mwə̄n nkyɛn mə̀kə̀ kūkwār,

6də̀ dan gu de, “Wə̄ də̀ sē Vɛ̄n Rì nzɛn, gyɛ̌ncār kū ə mə̀mē anrèn bə car gyə̄ ə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de: ‘Rì lə nə̄ mə̀lɛ̀kū mə̀gu kyūn wə̄, də̀ bə lə vūn wə̄ lwe ə ngwɔ̀n bə də̀tswē wə̄ man kàdə ngwùr zə ətù mgbantə yo.’ “

7Yɛso kàn sà yə̄ mān de, “Bə car gyə̄ ə tswē nə̄mān nkan nə̀nàn de‘Nə̄ nənè kàdə mā Rì wān sē Nggɔn tə̄ kyɛn yo.’”

8Shɛtan la kàn gbō Yɛso ywè tu gbù gyə̄r yə̄ sə̄ tān nggānme də̀ tsàr gu sē yə̀ nggɔn nggɔn bə̄ tə̀nzɛ̄ yə̀ mənē nkan nkān bān mgbəmgbrè mē sē bə̄ yə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Də̀ dan gu de, “Nggə̄ lə kan wə̄ te Cūn mə̀mē nkan nkān yə̀ wə̄ ngrɛn mē kūkwār màn wə̄ də̀ tèkpm də̀ nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn.”

10Yɛso kàn dàn Shɛtan de, “Dè nggə̄ tswē, Shɛtan! Bə car gyɔ de: ‘Sē Rì wān sē Nggɔn wə̀ də̀ sē gu kyame wān wə̄ lə bɛ̀ gu də̀ nə̄ gu nggɔn nggɔn.’”

11Tswēyəmē, Shɛtan kàn kà gu dɔ̀n də̀ mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì nyə̀ də̀ sə̄ nan gu ndu mān.

12Mkpān yə̄ Yɛso gwɔ de bə vūn Yɔhanan wān là swē mənē bə̀tesə̄màn gyə̄ ə jàrō, gu dōglò ywè mə̀mē yə̀ Galili.

13Gu la tè krè ə Nazəreti yo də̀ gyɛ̂n ywè kə̄ tè sɔ̀n ə gbù gyə̀r yə̀ re Kapana, yə̀ sē ə kə̀tə̄n nē nggɔ̀n yə̀ Galili, ə mpə mə̀mē yə̀ Zɛbulun bə̄ Natali.

14Gu nàn ənə̀mē də̀tswē kì yə̀ nē wān dɔ̀n rɛn sū mənē wān re Shaya dan ə lə̀tafɛ̄ mə̄gu man shɛ̄ mān de:

15”Mə̀mē yə̀ mənē bān Zɛbulun bə̄ yə̀ Natali yə̀ sē ə nkɔ̀n yə̀ ywe nē nggɔ̀n yə̀ Galili ə ngga nē yə̀ Wurdu tswē yə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo sē mān.

16Mənē bān sɔn būbū lə ngrɛ̄n glo yə̄ là lan nggān. Sē Rì wān lə nə̄ glo yəmē lan sū tswē yə̄ te bū, tswē yə̄ mənē bān tsu là sɔn mān.”

17Mkpān yə̄ Yɛso kūci bə̄ ndu mə̄gu yə̄ dan mənē rɛn, gu dan de: “Kān gyə̄ kà rɛn məme mə̄gyə̀ dɔ̀n anrɛ̀n nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē te hyuhyur bə̄ gyə̄.”

18Mkpān yə̄ Yɛso sə̀ zər ə kə̀tə̄n nē nggɔ̀n yə̀ Galili, gu ngrɛ̄n mənē ywā bān ndu bə sē yə̄ vu mgbəryàn bān sē nywɛngyə̌r. Mə̀sān bə re Siman (wān sān gu gyə̄r re de Bitrusu) bə̄ Yanduru. Yɛso ngrɛ̄n bə tswē kan rūrū sū ə mə̀sər tswē bə zwe mgbəryàn.

19Gu kàn dàn bə de, “Gyə̄ zwē nggə̄ mān nə̄ nggə̄ man kan gyə̄ te bān lə fɔ̀ mənē lwè cà nggə̄ mān kə̄de nkə̄n yə̄ gyə̄ là zwe mgbəryàn mē.”

20Mān tsūtswēywə̄, bə kan kā rūrū bə dɔn də̀ zwē gu mān.

21Mkpān yə̄ bə cī ban cin tsɛ̂ nzɔ̌, Yɛso kàn ngrɛ̄n mənē ywā bān sē nywɛngyə̌r bān mə̀sān bə re de Yakubu bə̄ Yɔhanan. Sān te bə re de Zabedi də̀ bə sē ənywī gbm̄ gìgyə̀r bə̄ te bə də̀ sə̄ nan rūrū mə̀bə. Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ zwē nggə̄ mān.”

22Mān tsūtswēywə̄, bə kan kā gbm̄ bə̄ te bə dɔn də̀ zwē Yɛso mān.

23Ə̄ mkpān yəmē, Yɛso zər kàn mə̀mē yə̀ Galili cīn tswē tsar mənē rɛn ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu yə̀ mənē bān Yahuda, də̀ sə̀ dan bə rɛn zəze yə̄ tù nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē. Gu kpə̄ mənē nggānme bān sə̄ lə̄ lələ nkan nkān cūngwɔn.

24Də̀ rɛn yə̄ tù gu kan ngwur ngār tswē ə mə̀mē yə̀ Siriya. Mkpān yəmē, mənē bān sə̄ lə̄ bə̄ bān kpə sə̄ ran bə, bə̄ bān gbə̄gbrìn məmè sē ə kpə̀ bə bə̄ bān mkpə̌mkpǐ sə̀ nàn bə bə̄ bān zə bə sə̄ ku nzu, bə lwe bə ca gu mān də̀ gu kpə̄ bə cūngwɔn ətù lələ mə̄bə yəmē kūkwār nə̀nàn.

25Nkyə̄nkyə̀r mənē nggānme bān ru ə Galili, bə̄ Dikafɔli bə̄ gbù yə̀ Wurisheliman, bə̄ mə̀mē yə̀ Yahudeya bə̄ mpə mə̀mē yə̀ ngga nē yə̀ Wurdu sē zwē gu mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Matiyu 5

1Mkpān yə̄ Yɛso ngrɛ̄n nkyə̄nkyə̀r mə̄nɛ̄ bān sə̄ zwɛ̄ gu mān, gu ngun ywɛ̀ kə̄ tɛ̀ sɔ̀n ətù gbù. Tswɛ̄ywə̄, bān là zwe gu mān nyə kàn gu gyə̄ ə də̀ntswe

2də̀ gu kūci tswɛ̄ tsar bə rɛn də̀ dan de,

3"Mə̄nɛ̄ bān là kre ngwɔn kukù ə nggà bēshi Rì nzɛ̂nmɛ̄, Rì shāmān də̀ lə nə̄ bə te zə̀zɛ̀, anrɛ̀n bə sɛ̄ mə̄nɛ̄ bān gu là lwe bə.

4Mə̄nɛ̄ bān là sɔn kyū nzɛ̂nmɛ̄, Rì shāmān də̀ lə nə̄ bə te zə̀zɛ̀, anrɛ̀n gu lə swɛ bə mə̀shi ə mgbò.

5Mə̄nɛ̄ bān sɛ̄ tu ryôryô nzɛ̂nmɛ̄, Rì shāmān də̀ lə nə̄ bə te zə̀zɛ̀, anrɛ̀n gu lə nə̄ bə kī kūkwār yə̄ gu dan de gu lə nə̄ bə yə ə mgbəmgbrɛ̀ mɛ̄.

6Mə̄nɛ̄ bān là nan zəze də̀ là nər de bə lə nan zəze kyame, Rì shāmān də̀ lə nə̄ bə te zə̀zɛ̀, anrɛ̀n gu lə nə̄ bə kī yə̄ bə là fɔ kūkwār nə̀nàn.

7Mə̄nɛ̄ bān là te mə̀tù mə̄nɛ̄ nzɛ̂nmɛ̄, Rì shāmān də̀ lə nə̄ bə te zə̀zɛ̀, anrɛ̀n gu lə te mə̀tù bə nə̀nàn.

8Mə̄nɛ̄ bān dər bə sɛ̄ nzərnzər ə nkɔ̄n bə là zwe Rì nzɛ̂nmɛ̄, Rì gu shāmān də̀ lə nə̄ bə te zə̀zɛ̀, anrɛ̀n bə lə ngrɛ̄n gu.

9Mə̄nɛ̄ bān là fɔ nə̄ mə̄nɛ̄ kūkwār sɔ̄n sɔ̀n susù bə̄ nkəywə̀, Rì shāmān də̀ lə nə̄ bə te zə̀zɛ̀ anrɛ̀n gu lə kan bə te nywɛnywə̄.

10Mə̄nɛ̄ bān là kpə mgbŭ anrɛ̀n bə sɛ̄ mə̄nɛ̄ bān Rì də̀ là nan kī yə̄ gu dan bə de nə̄ bə nan nzɛ̂nmɛ̄, Rì shāmān də̀ lə nə̄ bə te zə̀zɛ̀, anrɛ̀n bə sɛ̄ mə̄nɛ̄ bān gu là lwe bə.

11"Rì lə nə̄ gyə̄ tɛ̀ zə̀zɛ̀, màn mə̄nɛ̄ də̀ là kan gyə̄ mə̀sān cazu də̀ là nə gyə̄ mgbŭ də̀ te mo nkan nkān ətù gyə̄, anrɛ̀n gyə̄ sɛ̄ bān mə̄nggə̀ nzɛ̂nmɛ̄.

12Kān gyə̄ tɛ̀ zə̀zɛ̀ də̀ man tɛ̀ dər kə̄kla anrɛ̀n ryă ngwɔn gyə̄ sɛ̄ nggānme ə mkparū bə̄ Rì. Njìnjì ywə̄ sɛ̄ nàn de, mə̄nɛ̄ bān sə̄ kūci gyə̄ ə tswɛ̄ dɔ̀n rɛn sū mə̄nɛ̄, mə̄nɛ̄ sə̄ nə̄ bə mgbŭ yəmɛ̄ nə̀nàn.

13"Gyə̄ sɛ̄ kə̄de mə̀mān bə̄ mə̄nɛ̄nji bān mgbəmgbrɛ̀ mɛ̄ kūkwār də̀ mə̀mān yə də̀ kàn tɛ̀ məmɛ̀, nkɔ̄n nə̄mān la shāmān yə̄ bə lə kan yə̄ te zəzɛ̀ nzɔ̌ yo. Bə lə la nan nkinɛ̄ bə̄ yə̄ yo, bə lə kan yə̄ kankərɛ̄ də̀ mə̄nɛ̄ lə zər cān yə̄ də̀ yə̀mɛ̄ lə sɛ̄ krɛ ywə̄ mənān.

14"Gyə̄ sɛ̄ kə̄de glo yə̄ là lan tsar mə̄nɛ̄ bān mgbəmgbrɛ̀ mɛ̄ nkɔ̀n. Tse yə̄ bə mɛ yə ətù gbù lə la sɛ̄ nyə̄rnyə̄r yo.

15Kɛ̄ nənè lə la mər glo gyə̄ bə̀telà də̀ bàn mpə̄ ywān yə̄ yo. Gu lə ban yə̄ klə̄ ə shū nə̄ yə̄ man lan tsàr mə̄nɛ̄ kūkwār ə kə̀.

16Ə̄ nkɔ̄n yəmɛ̄ nə̀nàn, kan nə̄ glo gyə̄ lan ə nggà bēshi mə̄nɛ̄ kūkwār də̀tswɛ̄ bə man ngrɛ̄n kī zəze yə̄ gyə̄ là nan də̀ man bɛ̄ sān Tɛ̌ gyə̄ wān sɛ̄ ə mkparū.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17”Gyə̄ kàdə ngrɛ̄n de sē nggə̄ nyə tswē kan Bān yə̀ Musa kē kan rɛn yə̄ mənē bān dɔ̀n rɛn sū mənē nrin də̄ yo. La sē nggə̄ nyə tswē tər kī yəmē zwē lə̀gə̀r yo, sē nggə̄ nyə dətswē kī yəmē man shɛ̄ mān.

18Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, mâ mkpān shū bə̄ mgbəmgbrè mē lə krɛ, tu lə la ngār vɔ̌kpà fənyɛn ənywī Bān yəmē yo. Kī yəmē lə kùr ywe njì mâ mkpān kì yə̀ bə dan ətù yə ənywī Bān lə shɛ̄ mān anrīn.

19Bān yə̀ Musa kan nə̄ gyə̄ mē dəgba sē fənyɛn sɛn nàn, nənè wān də̀ zà yə̄ də̀ tsàr mənē de nə̄ bə nan səsānmənàn nənàn, mənē kūkwār lə mwɔ̄n gu bə̄ nggɔn nggɔn ə nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē. Də̀ nənè wān də̀ nàn kì yə̀ Bān yəmē dan də̀ tsàr mənē de nə̄ bə nan səsānmənàn, lə gyɔ nənè gu mūn de gu sē nggɔn ə nkɔ̄n Rì là lwe mənē ə mkparū.

20Nggə̄ là dan gyə̄ de, gyə̄ dəgbà nàn kī yə̄ Rì là fɔ̀ de nə̄ gyə̄ nàn mwɔ̄n bān Faresi bə̄ bān là tsar mənē Bān yo, gyə̄ lə la sē ənywī mənē bān Rì lə lwe bə yo.

21”Gyə̄ gwɔ bə dan gyə̄ de Rì dàn təte gyə̄ bān səsɛ̀ de, ‘Kàdə ngun nənè yo də̀ nənè wān də̀ ngun nē, bə lə sùr gu rɛn.’

22Də̀ nggə̄ là gyɛ̂n dan gyə̄ nzɛ̂nmē de, nənè wān də̀ tè gyār bə̄ zāngyə̀ywə̄ nəmān, Rì lə sùr gu rɛn. Də̀ nənè wān də̀ dàn zāngyə̀ywə̄ nəmān de gu sē wān fà, bə lə lwe nənè gu mūn ywe nggà bēshi mənē bān sē lənkū nə̄ bə sūr gu rɛn. Də̀ nənè wān də̀ dàn zāngyə̀ywə̄ nəmān de gu sē bə̀bè, nənè gu mūn sē ə nkɔ̀n yə̀ ywe tswē glo yə̄ là rɛn njì.

23”Yə sē ənə̀mē, mkpān yə̄ wə̄ də̀ là ywe tswē nə̄ Rì nkinē ə tswē yə̄ bə là tɔ kī nə̄ gu mān, də̀ kàn tèkə de zāngyə̀ywē nəmān sē bə̄ dər̆ cīnji bə̄ wə̄,

24kà kì yə̀ wə̄ lwe nyə̀ tswē nə̄ Rì mē dɔ̀n ə tswē yə̄ bə là tɔ kī nə̄ gu. Kān wə̄ kūci ywè nə̄ gyə̄ fɔ̀ nkɔ̄n sɔ̀n susù bə̄ nkəywə̀ anrīn wə̄ man sə̄ nyə̄ nə̄ Rì nkinē məwə̄ yəmē.

25”Də̀ sē nənè là lwe wə̄ ywē tswē sùr rɛn ətù nkinē yə̀ wə̄ nan gu, kān wə̄ fɔ̀ sɔ̀n susù bə̄ nənè gu mūn màn gyə̄ də̀ là ywe tswē sùr rɛn dətswē gu man kàdə kàn wə̄ tè wān sùr rɛn ə ngwɔ̀n yo, dətswē wān sùr rɛn man kàdə kàn wə̄ tè wān kpānnɛ̄n ə ngwɔ̀n nənàn yo, də̀ nē wān kpānnɛ̄n man kàdə kàn wə̄ gyə̄ ə jàrō yo.

26Nggə̄ là dan wə̄ njìnjì de bə lə la gbo wə̄ gəru dē jàrō yəmē yo, màn wə̄ dəgbà ywan kə̄jī yə̄ bə gyɔ de wə̄ ywan krɛ̀ yo.

27”Gyə̄ gwɔ bə dan de,‘Kàdə tè nggā bə̄ mbə̄ nē yo.’

28Də̀ nggə̄ là dan gyə̄ de nənè wān də̀ kàn beshi kyɛn mbə̄ nəmān də̀ sē bə̄ tekə de gu màn tè nggā bə̄ mbə̄ gu mē, la rɛn ə dər̆ gu mbɛ̄.

29Beshi yə̀ ngwɔn re məwə̄ də̀ nàn wə̄ nə̄ wə̄ là rɛn, nə̄ wə̄ gbò yə̄ tāgyɔ̄. Yə tɔ̄ mwɔ̄n nə̄ wə̄ gbàn nggā mkpɔ̌nkpə̀ wə̄ gyər bə̄ yə̄ Rì lə ban mkpɔ̌nkpə̀ wə̄ kūkwār tāgyɔ̄ ə glo yə̄ là rɛn njì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Kì yə̀ shāmān nzə̌ sē nàn de, ngwɔn re wə̄ də̄ nan wə̄ nə̄ wə̄ là rɛn, far yə tāgyə̄. Yə tə̄ mwɔ̀n nə̄ wə̄ gbàn nggā mkpə̌nkpə̀ wə̄ gyə̄r bə̄ yə̄ Rì lə ban mkpə̌nkpə̀ wə̄ kūkwār tāgyə̄ ə glo yə̄ là rɛn njì.

31”Bə tsar gyə̄ nzə̌ de, ‘Nənè wān də̀ gla mbə̄ywə̄, yə sē kpaki nə̄ gu nə̄ mbə̄ gu takàdā yə̄ lə tsar de gu gla mbə̄ gu.’

32Də̀ nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nənè wān də̀ glā mbə̄ywə̄ fàfà me də̀ la sē mbə̄ gu la rɛn yə̄ te nggā yo, lənywə̄ kan gu tè wān te nggā də̀ lə̄lən nənè nkan wān də̀ gbō mbə̄ gu mē, là te nggā bə̄ mbə̄ nənè gu mē.

33”Gyə̄ gwɔ bə dan tə̀te tə̄ bān sə̀sɛ̀ de, Kàdə gbàn shɛ̄ kì yə̀ wə̄ dan de wə̄ lə nan ə nggà bēshi Rì yo. Kān wə̄ nàn kì yə̀ wə̄ shənrin nə̄ Rì de wə̄ lə nan.’

34Də̀ nggə̄ là gyɛ̂n dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ kàdə shənrin gbəgbori ə̀tù kì yə̀ gyə̄ dan de gyə̄ lə nan yo. Nə̄ gyə̄ kàdə bàn sān yə̄ mkparū shənrin yo anrɛ̀n yə sē tswē Rì là sə̀n;

35kē shənrin bə̄ mgbəmgbrè mē, anrɛ̀n yə sē mgbə̄ncī yə̀ Rì là kan zə gu sa mān, kē shənrin bə̄ sān gbù Wurisheliman yo, anrɛ̀n yə sē gbù yə̀ Rì wān sē Cūn wān mwɔn kūkwār.

36Kàdə bàn nkəywē shənrin yo, anrɛ̀n wə̄ la sē bə̄ nggu yə̄ wə̄ lə kan mfùtù mə̀wə̄ gyə̀r sər tè kə̄kla kē cīnji yo.

37Kān kì yə̀ wə̄ də̀ dan de ‘Ɛn’ kān nə̄ yə̄ sē ‘Ɛn’ də̀ kì yə̀ wə̄ də̀ dan de, ‘An àn’ kān nə̄ yə̄ sē ‘An àn’; nkinē gyə̀r yə̀ də̀ sē nkan bə̄ rɛn mē sē yə̀ là ru bə̄ Shɛtan.

38”Gyə̄ gwɔ bə dan gyə̄ de, ‘Nənè də̀ kàn wə̄ bēshi gyə̀r cāzù, nə̄ bə cā yə̀ mə̀gu zu nə̀nàn də̀ nənè də̀ tə̄r wə̄ nyə̌r, nə̄ bə tər mə̀gu nə̀nàn.

39Də̀ nggə̄ là gyɛ̂n dan gyə̄ de, nənè wān la gyə̄ rɛn, nə̄ gyə̄ kàdə nàn gu nkinē gyə̀r gbəjā yo. Nənè də̀ ngwùr wə̄ ə ngā yə̄ ngwɔn rē, kwɔ ngā yə̄ nggà ngwɔn mlā nə̄ gu ngwùr wə̄ mān nə̀nàn.

40Də̀ nənè də̀ lwè wə̄ ywè tswē sùr rɛn anrɛ̀n gu là fə̀ gu kpə̄ lə̀gā mə̀wə̄, kan nkulwe yə̄ ywān kpə mə̄wə̀ ngàn gu mān nə̀nàn.

41Nənè də̀ dan wə̄ nàn de sē kpaki nə̄ wə̄ kpə̄ kī gbō gu te nkə̀n tsɛ̂, wə̄ man gyɛ̂n kpə̄ yə zər ywè tswē rɛ nkə̀n.

42Mkpān yə̄ nənè də̀ bər wə̄ nkinē yə̀ fà, kān wə̄ nə̄ gu yə̄ də̀ nənè də̀ rì wə̄ la, kàdə ywān gì gu yo.

43”Gyə̄ gwɔ bə dan gyə̄ de, ‘Nyɛn kpə̄kpàn ywē də̀ man kà bān là te lənggə bə̄ wə̀.’

44Də̀ nzɛ̂nmē, nggə̄ là gyɛ̂n dan gyə̄ de: nyɛn bān là te lənggə bə̄ wə̄ də̀ man rɛn bə̄ Rì nə̄ gu là mənē bān là nə̄ gyə̄ mgbŭ,

45də̀tswē yə man tsar de gyə̄ sē nywɛn Tě gyə̄ wān sē ə mkparū. Gu là nə̄ rì yə̀ gu nan lan bə̄ mənē bān là nan zəze bə̄ bān là nan məme kūkwār nə̀nàn, də̀ nə̄ glō kū bə̄ mənē bān là nan zəze bə̄ bān là nan məme nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

46Gyā dà nyɛn mānē bān là nyɛn gyā kyame, gyā lə la kpā ryǎ ngwɔn nkinē gyàr zəzè bā Rì ətù ywā yo. Mānē bān là kpə gānjūn là nan ənàmē nànàn.

47Dà gyā dà zè mānē bān gyā sē gìgyàr kyame, gyā la nàn nkinē mwɔn nkyɛn mānē yo. Mānē bān la kpā rɛn Rì te njìnjì yo là nan ənàmē nànàn.

48Yə sē ənàmē, kān gyā nàn kī zəze kyame kūkwār səsān Rì gu wān sē Tě gyā wān sē ə mkparū là nan kī zəze kyame.

Matiyu 6

1"Kān gyā gbyɛ̄n ə tswē nan zəze ə nggà bēshi mānē de nā bə man ngrɛ̄n. Gyā dà nàn ənàmē, gyā lə la sē bā ryǎ ngwɔn zəzè bā Tě gyā wān sē ə mkparū yo.

2"Ə mkpān yā wā dà là nyā tswē là nənè wān jà mān, kàdə tè nzənze ətù ywā kāde mānē là nan ənywī màkà yā kyūntu mānē bān Yahuda mē bā kpəmkpan do, dàtswē mānē man bɛ̄ bə mē yo. Mānē bə mē sē bān là gyur tu bə de bə sē bān là nan zəze dà la sē bān là nan yə yo. Nggā là dan gyā njìnjì de bə kpə ryǎ ngwɔn bə kūkwār mbɛ̄.

3Dà sē wā là ywe tswē là nənè wān la tè nkinē yo, kàdə nā nənè tsə kì yà wā là nan mē yo;

4dàtswē là mān màwā mē man sē gǐgǐ me. Tswēyəmē, Tèywē wān là ngrɛ̄n kī kūkwār yā bə là nan gǐgǐ man nā wā ryǎ ngwɔn zəzè.

5"Mkpān yā wā dà là nyā tswē rɛn bā Rì, kàdə nàn kāde bān là gyur tu bə de bə là nan zəze dà la sē yə yā bə là nan mē yo. Bə là fɔ bə krè ndè ənywī màkà yā kyūntu mānē bān Yahuda bā kpəmkpan dō màn bə dā là rɛn bā Rì dàtswē mānē man ngrɛ̄n bə. Nggā là dan gyā njìnjì de, mānē bə mē kpə ryǎ ngwɔn bə mbɛ̄.

6Dà mkpān yā gyā dà là ywe tswē rɛn bā Rì, nā gyā nyər ywè nywī tàr dà man kàn nkòn ywān dà man rɛn bā Rì wān sē Tě gyā wān mānē là ngrɛn gu yo mē dà Tě gyā gu wān là ngrɛ̄n kī yā mānē là nan gǐgǐ, lə nā gyā ryǎ ngwɔn zəzè.

7"Mkpān yā gyā dà là rɛn bā Rì, nā gyā kàdə rèn nggān səsān bān la tsə Rì yo là nan anrèn bə là ngrɛn de Rì lə nā bə kī yā bə là fɔ màn bə dā rɛn bə gu nggān.

8Nā gyā kàdə nàn kāde bə ə mkpān yā gyā dà là rɛn bā Rì yo anrèn gu Rì wān sē Tě gyā tsə kì yà gyā là fò anrīn gyā sā nyā rèn bā gu ətù ywā.

9"Yàmē sē nkòn yà gyā lə rɛn bā gu: 'Wā Tě tā wān sē ə mkparū: Nā mānē mān nan sān māwà yā sē ntsər lwe.

10Tā là bar de wā màn sē Nggən tà, Nā mānē nan kì yà wā kpənyèn de nā bə nan yā ə mgbəmgbrè mē kāde nkōn yā bə là nan yā ə mkparū.

11Wā màn nā tā kīrē yā nrìnrīnmē.

12Wā màn fù màtò sū tā ətù rɛn məme mātà, səsān tā là fu màtò su mānē bān là sə la tā rɛn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Kàdə lwè tə̄ ywè tswē mənē là nan məme yo. Wə̄ màn kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə ngwɔn kī məme.’

14Gyə̄ də̀ fù màtɔ̀ sū mənē bān la gyə̄ rɛn, Tě gyə̄ wān sē mkparū lə fù màtɔ̀ sū gyə̄ ətù rɛn məme gyə̄ nə̀nàn.

15Gyə̄ dəgbà fù màtɔ̀ sū mənē ətù məme yə̄ bə nan gyə̄ yə yo, Tě gyə̄ wān sē ə mkparū lə la fù màtɔ̀ sū gyə̄ yo nə̀nàn.

16”Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ là vūn mfə lwe, nə̄ gyə̄ kàdə kyūn ntān beshi səsān mənē bān là gyur tu bə là nan mē yo. Bə là kyūn ntān beshi dətswē mənē man ngrɛ̄n de bə là vun mfə lwe. Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de bə kpə ryă ngwɔn məbə kūkwār mbɛ̄.

17Də̀ mkpān yə̄ gyə̄ də̀ là vūn mfə lwe, nə̄ gyə̄ nglà beshi də̀ man sàr mfùtù gyə̄ nə̀nàn.

18Nə̄ gyə̄ nàn ənə̀mē dətswē mənē man kādə tsə de gyə̄ là vūn mfə lwe yo, nə̄ Rì wān sē Tě gyə̄ wān mənē là ngrɛn gu yo kyame sē bə̄ tsə ywə̄. Də̀ Rì wān sē Tě gyə̄ wān là ngrɛ̄n kī yə̄ mənē là nan gĭgĭ, man nə̄ gyə̄ ryă ngwɔn zəzè.

19”Nə̄ gyə̄ kàdə kyūn kī zwè nkənywɛ̀n nggān ə mgbəmgbrè mē tswē yə̄ mvər kī bə̄ kī yə̄ là tə lə kan yə te məme bə̄ mənē bān là te gi lə ywē mān yo.

20Yə gyɛ̂n tə̄ nə̄ gyə̄ kyūn kī gyə̄ zwè ə mkparū tswē yə̄ mvər kī bə̄ kī yə̄ là tə lə la kan yə te məme yo də̀ mənē bān là te gi lə la ywe mān yo nə̀nàn.

21Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n tswē yə̄ kī zəze məwə̀ sē mān, sē tswēywə̄ yə̄ dər wə̄ lə sē mān nə̀nàn.

22”Beshi yə̄ nē sē kə̄de glo yə̄ là lan sū nē gu mē dətswē yə man lā gu mān. Də̀ sē wān là ngrɛ̄n kī yə̄ Rì de sē zəze, yəmē là tsar de wə̄ là nan ngrɛ̄n.

23Də̀ sē wə̄ là ngrɛ̄n de sē kī mgbəmgbrè mē kyame yə̄ sē zəze, yə̄ sē nàn de beshi wə̄ la sē zəze yo gbəgbori anrɛ̀n dər wə̄ sē tswē yə̄ te bū ywî kyame!

24”Nənè lə la sē gər mənē ywā ə mkpān gyər yo. Yə sē kpaki gu lə kà wān gyər də̀ nyɛn wān gyər mwɔ̀n, kē gu lə kpə̄nyɛn bə̄ wān gyər də̀ cu wān gyər kà beshi. Gyə̄ lə la nan Rì ndu də̀ kàn dər gyə̄ zwè ətù kə̄jī ə mkpān gyər me yo.

25”Yə sē ənə̀mē, nggə̄ là dan gyə̄ de, nə̄ gyə̄ kàdə nə̄ fɔ̀ kī mgbəmgbrè mē bàn gyə̄ tu kə̄de rɛn kīrē bə̄ mə̀sər sə̄ kē kī yə̄ kpm yo. Shishɛ̄n mwɔn kīrē də̀ mkpɔ̌nkpə̀ mwɔn kī kpm.

26Kān nə̄ gyə̄ kàn beshi kyɛn nywɛ̂ncɛ bān là bwa shū mūn; bə la cu be kī sɔ̄n yo, kē bə la fa kī kē vu kī te ə gùr yo, də̀ Rì wān sē Tě gyə̄ wān sē mkparū là nə̄ bə kī yə̄ bə là fɔ kūkwār. Gyə̄ mwɔn nywɛ̂ncɛ bə mē.

27Sē nggwɔ gyər wān lə sɔ̀n shishɛ̄n rɛ nkɔ̀n màn gu də̀ là nə̄ rɛn yə̄ fɔ̀ kī yə̄ mgbəmgbrè mē bàn gu tu?

28”Nə̄ gyə̄ kàdə nə̄ rɛn yə̄ fɔ̀ kī yə̄ kpm ban gyə̄ tu yo. Kān gyə̄ kyɛn mə̀wukī yə̀ tɔ̀nzɛ̄ mē man. Yə la nan ndu də̀ nan kī kpm yəmē yo;

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

29də̀ nggə̄ là dan gyə̀, Cūn Solomu wān sə̀ tè kī nggān, la sə̀ sē bə̄ kī zəze yə̄ kpm yə̄ tɔ̄nzɛ̄ mwɔ̄n mə̀wukī yəmē yo.

30Sē Rì wān là nə̄ mgbəga kī kpm, yə yə̄ sē shishēn nrìnrīnmē də̀ mbrɛ yə ku krɛ də̀ bə tsɛn glo gyɔ yə. Gyə̄ mə̄nē bān là kà gyə̄ kpə̄ rɛn gu te njìnjì, gu lə la nə̄ gyə̄ kī kpm mwɔ̄n yəmē yo?

31Wə̄ kàdə tè nkəywē dē ə tswē ri de kīrē mə̀wə̀, bə̄ mə̀sər sə̄, bə̄ kī kpm lə ru ə ywə̄ nyə yo.

32Sē mə̄nē bān la kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo bān là kan beshi te kī yəmē. Rì wān sē Tě gyə̄ wān sē mkparū tsə de yə sē kpaki nə̄ gyə̄ sē bə̄ kī yəmē nə̀nàn.

33Kān gyə̄ kūci kàn dər gyə̄ zwè ətù nkɔ̄n Rì là lwe mə̄nē də̀ man nàn kī zəze yə̄ dər Rì kpənyɛ̀n bə̄ yə. Gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, Rì lə nə̄ gyə̄ nkyɛn kī kūkwār.

34Kàdə tè nkəywē dē ətù kì yə̀ lə te mbrɛ yo, anrɛ̀n kī nggānme shāmān yə̄ wə̄ lə tekə ətù yə mbrɛ. Vē kūkwār sē bə̄ mə̀rɛn yə̀ tukpə̀ yə̄ yə̀ wə̄ lə tekə ətù ywə̄.

Matiyu 7

1”Gyə̄ kàdə sùr nənè rɛn yo dətswē Rì nə̀nàn man kàdə sùr gyə̄ rɛn yo.

2Rì lə sùr gyə̄ rɛn ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là sùr mə̄nē rɛn nə̀nàn màn gyə̄ də̀ sùr mə̄nē rɛn, də̀ gu lə zwē nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là ban ə tswē sùr mə̄nē rɛn də̀ sùr gyə̄ rɛn nə̀nàn.

3”Sē rɛn nggyɛ̌ wə̄ là sɛ̀n nkəywē ətù bě kàbŭ yə̀ sē ə bēshi zāngyə̀ywē də̀ gyɛ̂n kan kə də̄ bə̄ kuku kì nggɔn yə̄ kur wə̄ ə bēshi?

4Wə̄ lə nansɛn nàn də̀ gyɛ̂n dan zāngyə̀ywē de, ‘Kān nggə̄ ban bě kàbŭ yə̀ sē wə̄ ə bēshi mē,’ màn kuku kì nggɔn sē wə̄ ə bēshi?

5Wə̄ wān là gyùr nkəywē! Kūcici bàn kuku kì nggɔn yə̄ sē wə̄ ə bēshi anrīn dətswē wə̄ man sə̄ nàn ngrɛ̄n də̀ man bàn bě kàbŭ yə̀ sē ə bēshi zāngyə̀ywē.

6”Gyə̄ kàdə kàn kī yə̄ ntsər nə̄ nggagyū yo; gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, nggagyū yə lə mərtu də̀ gyɛ̂n kpə̄ gyə̄ gbò ngā. Gyə̄ kàdə kàn kī yə̄ sē zəze tā sū ə nggà bēshi ləsō yo; gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, yə lə gyɛ̂n zər cān yə te gbəjā.

7”Kān gyə̄ rɛn bə̄ Rì də̀ man rì gu kī yə̄ dər gyə̄ ban də̀ gu lə nə̄ gyə̄ yə; nə̄ gyə̄ fɔ̀ kī yə̄ dər gyə̄ ban də̀ Rì lə nə̄ gyə̄ ngrɛ̄n yə; nə̄ gyə̄ ngwùr ngwɔn nkɔ̀n tswē Rì sē mān də̀ gu lə bu gyə̄ yə̄.

8Nənè wān də̀ là ri Rì nkinē, Rì là nə̄ gu yə̄, də̀ nənè də̀ là fɔ̀ nkinē bə̄ Rì, Rì là nə̄ gu ngrɛ̄n yə̄ nə̀nàn, də̀ nənè də̀ là ngwur ngwɔn nkɔ̀n tswē Rì sē mān, Rì là bu gu yə̄.

9”Sē nggwɔ ənywī gyə̄ wān sē bə̄ nywɛn, də̀ zə̄ywə̄ də̀ rì gu kīrē gu lə nə̄ zə̄ywə̄ gu mgbə̄ntə̄?

10Kē wə̄ lə nə̄ gu mgbə̀glò màn gu də̀ rì wə̄ mgbəryàn?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Nzênmē, gyə̄ mə̄nē bān là nan məme də̀ tsə rɛn yə̄ gyə̄ nə̄ nywɛn gyə̄ kī zəze, yə sē sɛn nàn gyə̄ là ngrɛ̄n de Rì wān sē Tě gyə̄ wān sē mkparū lə la nə̄ gyə̄ kī zəze yə̄ mwɔn yəmē, màn gyə̄ də̀ bər gu nkinē yo?

12Nan mə̄nē kūkwār kī yə̄ wə̄ là fɔ̀ de nə̄ bə nan wə̄ yə mān nə̀nàn, anrɛ̀n yə̀mē sē kì yə̀ Bān yə̀ Musa dan də̀ mə̄nē bān dɔ̀n rɛn sū mə̄nē tsar mə̄nē yə̄ nə̀nàn.

13"Kān gyə̄ glə nkɔ̀n yə̀ sē hyɛ mē; anrɛ̀n nkɔ̀n yə̀ bu mprē də̀ tɔ̀ yə̀ nē zər mān gūgwɔ̄, sē yə̄ yə̀ kùr ywē ə tswē yə̄ sē gbəjā də̀ mə̄nē sē nggānme bān là sə̄ glə yə̄.

14Də̀ nkɔ̀n yə̀ sē kukwɔ̌ də̀ sē hyɛ də̀ ràankpə yə̀ nē lə zər mān, sē yə̄ yə̀ kùr ywē tswē shishēn də̀ mə̄nē sē nzô me bān là sə̄ glə yə̄.

15"Kān gyə̄ gbà gbyɛ̄n ətù mə̄nē bān là te mò de bə sē bān dɔ̀n rɛn sū mə̄nē. Bə là nyə bə̄ gyə̄ kə̄de gbə̄ntan yə̄ sē mgbərɛ kəkla, də̀ njìnjì ywə̄, bə sē kə̄de tə̄rmvū ənywī nɛ̀n.

16Gyə̄ lə tsə̄ bə ə nkə̄n kī yə̄ bə là nan. Mə̄nē là hyɛn shǔnkì zəzè yə̀ rē ə tər ncwə̄rkī yo, də̀ là hyɛn shǔn bwə̀ ə tərkì nə̄mān nkan yo.

17Tərkì zəze là shun klə̌ zəzè də̀ tərkì gbəjā là shun klə̌ gbəjā.

18Tərkì zəze lə la shun klə̌ gbəjā yo də̀ tərkì gbəjā lə la shun klə̌ zəzè yo.

19Tərkì yə də̄gbā shun klə̌ zəzè yo, bə là tsɛn yə ta gyɔ də̀ cu glo gyɔ yə nə̄ yə kpə̄wu te mbrī.

20Yə sē ənə̀mē, gyə̄ lə tsə̄ bān là te mò de bə sē bān dɔ̀n rɛn sū mə̄nē ə nkə̄n kī yə̄ bə là nan kūkwār.

21"La sē nənè wān də̀ là gyɔ nggə̄ de'Nggɔn nggə̄, Nggɔn nggə̄,' wān lə sē gyə̄r ənywī mə̄nē bān Rì lə lwe bə yo. Də̀ sē wān là nan kì yə̀ Rì wān sē Tě nggə̄ wān sē ə mkparū dan kyame wān lə sē gyə̄r ənywī mə̄nē bān Rì lə lwe bə.

22Mkpān yə̄ Rì lə sùr mə̄nē rɛn də̄ nyə, mə̄nē nggānme lə ri nggə̄ de, 'Nggɔn nggə̄, Nggɔn nggə̄, la sē ənywī sān məwə̀ yə̄ tə̄ dan mə̄nē rɛn ətù wə̄ yo? Kē la sē ənywī sān məwə̀ tə̄ glā gbə̄gbrìn məmè dē kpə mə̄nē yo? Kē la sē ənywī sān məwə̀ yə̄ tə̄ nan kī yə̄ mə̀ nggān mē yo?'

23Tswēyəmē, nggə̄ lə kàn dàn bə de, 'Nggə̄ la tsə gyə̄ gbàngyə̀r yo. Gyə̄ ywe dè nggə̄ tswē, gyə̄ mə̄nē bān là nan kī məme!'

24"Yə sē sə̄sānmə̄nàn, nənè wān də̀ gwɔ rɛn mə̄nggə̀ mē də̀ kpə̄ yə nàn ndu, gu sē kə̄de nē wān là nan kī kyɛn anrīn, wān mɛ kə̄ mə̄gu ətù ywàn.

25Mkpān yə̄ glō kū də̀ məsər shɛ̄ tswē də̀ cucu te nggān də̀ kə̄ yə la ji kankərɛ̄ yo, anrɛ̀n bə sə̄ zwē tər kə̄ yə ətù ywàn.

26Də̀ nənè wān də̀ gwɔ rɛn mə̄nggə̀ mē dəgbà kpə̄ yə nàn ndu yo, gu sē kə̄de nē wān te bəbè, wān mɛ kə̄ mə̄gu ətù kàbǔ.

27Mkpān yə̄ glō kū də̀ məsər shɛ̄ tswē də̀ cucu te nggān, kə̄ yə ji kankərɛ̄ hwô kūkwār."

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

28Mkpān yə̄ Yɛso dàn mə̄nē kī yəmē krɛ̀ kūkwār, nkyə̄r mə̄nē bān sə̄ krē mān kan mə̄ nggānme bə̄ kī yə̄ gu sə̀ tsar mə̄nē,

29anrɛ̀n gu tsàr bə kī kə̄de nē wān sē bə̄ nggɔn nggɔn tukpə̀ gu də̀ la sē kə̄de mə̄nē bān məbə bān là tsar mə̄nē Bān mē yo.

Matiyu 8

1Mkpān yə̄ Yɛso kūjì ətù gbù nyə̀ sər, nkyə̄r mə̄nē nggānme zwē gu mān.

2Tswēywə̄, və̄lɔn gyə̄r wān ku shì kàn nyə̀ də̀ tèkpm gbə̀ryūnryūn ə nggà bēshi gu də̀ kàn dàn de, “Nggɔn nggə̄, wə̄ də̀ kpənyɛ̀n, nə̄ wə̄ nàn nggə̄ tè zəze.”

3Yɛso kàn nə̀ ngwɔn bàr və̄lɔn gu də̀ kàn dàn gu de, “Nggə̄ kpənyɛn, te zəze.” Mān tsūtswēywə̄, və̄lɔn gu kàn tè zəze.

4Tswēywə̄, Yɛso kàn dàn və̄lɔn gu de, “Gwɔ, kàdə dàn nənè rɛn nkinē ətù kì yə̀ te bə̄ wə̄ mē yo. Kūci lwè nkəywē kə̄ tsàr wān tɔ̀ kī nə̄ Rì nə̄ gu man nàn wə̄ kyɛn kē wə̄ te zəze, də̀ wə̄ man nə̄ kì yə̀ Bān yə̀ Musa dan de nə̄ bə kpə̄ tɔ̄ nə̄ Rì màn wə̄ də̀ te zəze ətù lələ mē dətswē mə̄nē man ngrɛ̄n kì yə̀ te kūkwār.”

5Mkpān yə̄ Yɛso nyə̄ sū gbù yə̀ Kapana, nggɔn gyə̄r bān kpānnɛ̄n bān Roman nyə̀ bə̄ Yɛso də̀ bər gu de nə̄ gu là gu mān,

6də̀ gu dan de, “Nggɔn nggə̄, lələ yə̄ nzu ngwur gə̌r nggə̄ də̀ gu kùr ə kə̀ anrɛ̀n lələ yə ngwur gu gyɔ̄ nggānme.”

7Yɛso kàn dàn gu de, “Nggə̄ lə ywē kə nan gu nə̄ gu man tè zəze.”

8Nggɔn bān kpānnɛ̄n gu kàn sà Yɛso mān de, “Nggə̄ la ma wān wə̄ lə nyə̄ kə̄ nggə̄ yo. Dan kì yə̀ sē ə də̌r wə̄ me də̀ gə̌r nggə̄ gu lə te zəze.

9Nggə̄ nə̀nàn nggə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn bān là nə̄ nggə̄ ndu nə̄ nggə̄ nan də̀ nggə̄ sē bə̄ bān kpānnɛ̄n bān là nan kì yə̀ nggə̄ là dan bə de nə̄ bə nan. Nggə̄ là dan wān kpānnɛ̄n nə̄mān de, ‘Ywe,’ də̀ gu là ywe, də̀ nggə̄ là dan gyə̄r nzɔ̌ de, ‘Nyə,’ də̀ gu là nyə̄, də̀ nggə̄ là dan gyə̄r ənywī mə̄gər nggə̄ de, ‘Nan kì mē,’ də̀ gu là nan yə̄.”

10Mkpān yə̄ Yɛso gwɔ kì yə̀ və̄lɔn gu mē dàn, gu kàn mə̀ nggānme də̀ kàn dan nkyə̄r mə̄nē bān sə̄ zwē gu mān mē de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, nggə̄ la ngrɛ̄n nənè ə nkinē kē nē wān Sərela nə̄mān wān kpə̄ tè njìnjì kə̄de və̄lɔn mē gbàngyə̀r mbɛ̄ yo.

11Nggə̄ là dan gyə̄ nzɔ̌ de, mə̄nē nggānme lə ru kan tswē cīn ə mgbəmgbrè mē kūkwār də̀ nyə sɔ̀n də̀ re kī gìgyə̀r bə̄ bə Bərayi bə̄ Yishaku bə̄ Yakubu ə mkpān yə̄ Rì lə lwe mə̄nē ə mkparū.

12Də̀ mə̄nē bān de mān sē bə bān Rì lə lwe bə, lə gyɛ̂n ywe tswē yə̄ sē bū ywî tswē yə̄ Rì la sē mān yo. Tswē yə yə̄ bə lə gì də̀ sə̄ tan nyər nyər.”

13Tswēywə̄, Yɛso kàn dàn nggɔn bān kpānnɛ̄n gu de, “Ywe nkəywē kə̄, nə̄ Rì màn nə̄ wə̄ kì yə̀ wə̄ bər gu anrɛ̀n wə̄ kpə̄ tè njìnjì de gu lə nan gə̌r wə̄ te zəze.” Də̀ Mān tsūtswēywə̄ ə mkpān yəmē, Rì kàn nàn kpə̄ gə̌r nggɔn bān kpānnɛ̄n gu mē tè zəze.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Yɛso ywè kə̄ Bitrusu də̀ mkpān yə̄ gu ngrɛ̄n gyə̀mun Bitrusu ə tswē kùr də̀ sə̀ gì mvri,

15gu kàn bàr gyə̀mun Bitrusu gu ə ngwɔ̀n də̀ mvri yə kan kə̄ gu dɔn də̀ gu kàn dòglò də̀ nə̄ Yɛso kīrē bə̄ məsər sə̄.

16Mkpān yə̄ rìglò tè, mənē lwe mənē bān gbə̄gbrìn məmè sə̀ sē ə kpə̀ bə ca Yɛso mān də̀ gu nàn ndu bə̄ rɛn nyū gu də̀ glā gbə̄gbrìn məmè yəmē dè bə kpə də̀ nàn mənē bān sə̄ lə̄ tè zəze nə̀nàn.

17Sē gu sə̄ nàn ənə̀mē dətswē kì yə̀ nē wān dɔ̀n rɛn sū mənē wān re Shaya dan man shɛ̄ mān de: “Gu tukpə̀ gu kpə̄ tə̄ cūngwɔn ətù lələ mətə̀ kūkwār.”

18Mkpān yə̄ Yɛso ngrɛ̄n nkyər mənē nggān bān sə̄ kan gu gyə̄ dəntswe, gu kàn dàn bān là zwe gu mān de nə̄ bə ro nē ywe ngga yə̄ ywā.

19Tswēywə̄, vələn gyər wān là tsar mənē Bān nyə̀ bə̄ Yɛso də̀ dan gu de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, nggə̄ là fɔ nggə̄ kàn te gyər ənywī bān là zwē wə̄ mān də̀ nggə̄ lə zwē wə̄ mān ywe tswē yə̄ wə̄ lə ywē kūkwār.”

20Yɛso kàn sà gu mān de, “Nywɛ̂n nkrētəgya sē bə̄ bə̄bə̀ də̀ nywɛ̂ncɛ sē bə̄ mənjàr də̀ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì la sē bə̄ tswē yə̄ nggə̄ lə kakūr sū kpə mān yo.”

21Vələn gyər wān sə̄ sē gyər ənywī bān là zwe Yɛso kàn dàn Yɛso gu de, “Nggɔn, kān nggə̄ ywe kə sɔ̀n jī kyū te nggə̄ də̀ man ryūn gu anrīn də̀ man sə̄ nyə zwē wə̄ mān.”

22Yɛso kàn sà gu mān de, “Zwē nggə̄ mān. Mənē bān ka yə̄ bə zwē rɛn Rì, kà bə dɔ̀n nə̄ bə ryūn nkəywə̀.”

23Tswēywə̄, Yɛso kàn nyər nywī gbm̄ də̀ bān là zwe gu mān kan nyər gìgyə̀r bə̄ gu nə̀nàn.

24Mān tsūtswēywə̄, cucu kan te də̀ məsər yə̀ nē yə̄ kàn dōglò tar cū də̀ nyə̀ tswē yə̄ lə shɛ̄ gbm̄ yə. Də̀ Yɛso gyɛ̂n sə̀ kùr nkəywə̄ nə̀nə̄.

25Bān là zwe gu mān kan ywe kə shɛn gu də̀ dan gu de, “Nggɔn, là tə̄ mān! Tə̄ là ywe tswē tsu də̄!”

26Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə̄ mənē bān la kpə̄ tè njìnjì nggān yo ətù kī yə̄ Rì lə nan gyə̀; sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ gyə̄ là te mpūr nàn?” Tswēywə̄, gu kàn dōglò də̀ kàn rɛ̀n bə̄ cucu bə̄ nē yə̀ sə̀ bàn gyàn tè də̀ tswē kan te gyun.

27Tswēyəmē, mənē bān sə̄ sē bə̄ gu ənywī gbm̄ kan mə̄ nggānme də̀ kan rì de, “Vələn mē sē nggwɔ wān cucu bə̄ tar cū yə̀ nē là gwɔ gu!”

28Mkpān yə̄ Yɛso ro nē kū ngga ə mpə məmē yə̀ Gadara, mənē ywā bān sē bə̄ gbə̄gbrìn məmè ə kpə̀ bə nyə ma bə̄ gu. Mənē bə sə̄ ru ə tswē məywă mgbantə tswē yə̄ bə là ryun mənē mān də̀ anrɛ̀n bə sē gyār me kpə̀, mənē la sə̄ glə nkɔ̀n yəmē yo.

29Mkpān yə̄ mənē bə ngrɛ̄n Yɛso, bə kan dɔn rɛn də̀ dan de, “Vɛ̄n Rì, sē nənggyɛ̆ yə̀ wə̄ là fɔ̀ bə̄ tə̀? Sē wə̄ nyə tswē nə̄ tə̄ mgbŭ màn mkpān ywə̄ la ma mbɛ̄ yo?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Nkyər ləsō nəmān sə̄ re kī mān ə tswēywə̄ də̀ sə̄ krē hyuhyur bə̄ mənē bə mē.

31Gbə̄gbrìn məmè yə kan bər Yɛso də̀ dan gu de, “Də̀ sē wə̄ lə glā tə̄ gərù, tə̄ là bər wə̄ de nə̄ wə̄ glā tə̄ nə̄ tə̄ ywe kə nyər kpə nkyər ləsō mùn.”

32Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ ywē.” Tswēywə̄, gbə̄gbrìn məmè yəmē kan kā mənē bə dən də̀ ywe kə nyər kpə yə̄ ləsō, də̀ nkyər ləsō yə kulwe ji ywăr kətə̄n nē də̀ kankərē ənywī ywə̄ də̀ də̄ nā məsər yə̄ mūn.

33Tswēyəmē, mənē bān sə̄ kru ləsō yə kan vu kulwe də̀ ywe nywī gbù də̀ dan mənē kī yə̄ te kūkwār bə̄ kì yə̀ te bə̄ mənē bān gbə̄gbrìn məmè sə̄ sē ə kpə̀ bə mē.

34Də̀ mənē nggān bān gbù yə gəru nyə bə̄ Yɛso də̀ mkpān yə̄ bə ngrɛ̄n gu, bə bər gu de nə̄ gu ywè kà mpə məmē məbə dɔ̀n.

Matiyu 9

1Ə̄ tswēywə̄, Yɛso kàn nyər gbm̄ də̀ ro nē kū ngga də̀ ywè gbù yə̀ gu sə̄ sɔ̀n mān.

2Mənē nəmān kan lwe vələn gyər ə kìkùr wān lələ yə̄ nzu ngwur gu gyō də̀ kpə gu la te cū yo ca Yɛso mān. Də̀ mkpān yə̄ Yɛso kàn tsə nkə̄n yə̄ mənē bə mē kpə̄ te njìnjì, gu kàn dàn vələn gu de, “Vɛ̄n nggə̄, te dər kə̄kla, nggə̄ fu màtɔ̀ sū wə̄ ətù rɛn məme məwə̀.”

3Anrɛ̀n rɛn yəmē, mənē nəmān bān là tsar mənē Bān kan sə̄ rɛn bə̄ nkəywə̀ də̀ sə̄ dan de, “Vələn mē là gī rɛn yo də̀ là gyɛ̂n ngrɛ̄n nkəywə̄ de gu sē Rì.”

4Yɛso wān tsə kì yə̀ bə sə̄ tekə ə dər bə, kàn rì bə de, “Gyə̄ là tekə kī məme ə dər gyə̄ ənə̀mē mūn?

5Rɛn yə̄ nggə̄ lə dan de, ‘Nggə̄ fu màtɔ̀ sū wə̀,’ kē yə̄ nggə̄ lə dan de, ‘Doglò də̀ man zər,’ sē yə̄tan yə̄ sē kplâ mwə̄n ənywī kī ywā mē yə̄ nggə̄ lə nan?

6Nggə̄ là nan kī mē anrɛ̀n nggə̄ là fɔ nə̄ gyə̄ tsə de nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ fù màtɔ̀ sū mənē ətù rɛn məme məbə, mâ nggə̄ kasə̄ sē ə mgbəmgbrè mənrīn.” Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn vələn wān là lə̄ mē de, “Doglò bàn kìkùr məwə̄ də̀ man ywè nkəywē kə̄!”

7Vələn gu kàn dōglò də̀ ywè kə̄.

8Mkpān yə̄ nkyər mənē ngrɛ̄n kì yə̀ te bə̄ vələn gu, mpūr kan vūn bə də̀ bə kan bɛ̄ sān Rì, anrɛ̀n nggɔn nggɔn yə̄ gu kan nə̄ mənēnjì.

9Yɛso kà tswēywə̄ dɔ̀n də̀ sə̄ sē ətù zər məgu me də̀ kàn ngrɛ̄n vələn gyər wān là kpə̄ kə̄jī gānjūn wān re Matiyu tswē sɔ̀n ə kpəmkpan tswē ndu məgu. Yɛso kàn dàn gu de, “Zwē nggə̄ mān”, də̀ Matiyu kàn dōglò də̀ zwē gu mān.

10Mkpān yə̄ Yɛso sə̀ rè kīrē ə kə̀ Matiyu, mənē bān kpə̄ kə̄jī gānjūn nggānme, bə̄ mənē bān mənē là ngrɛn bə de bə sē bān là nan məme nəmān, nyə tè sɔn gìgyər bə̄ gu bə̄ bān là zwe gu mān də̀ bə re kīrē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Mkpān yə̄ mə̄nē bān Faresi nə̄mān ngrē̄n sə̄sānmə̄nàn, bə kan ri bān là zwe Yɛso de, “Yə tə̄ mwə̄n nə̄ wān là tsar gyə̄ kī rè kī bə̄ mə̄nē bān là kpə gānjūn bə̄ mə̄nē bān là nan məme nə̀nàn?”

12Mkpān yə̄ Yɛso gwɔ rɛn yəmē, gu kàn sà bə mān de, “Sē mə̄nē bān là lə kyame bān là fɔ nē wān dē̄n, la sē mə̄nē bān sē zəze yo.

13Gyə̄ blā də̀ man nàn tsə kì yə̀ lə̀tafē yə̀ rɛn Rì dan màn gu dàn de, ‘Nggə̄ là fɔ nə̄ mə̄nē sē bān te mə̀tù mə̄nē, la sē de nə̄ bə tə̄ kī nə̄ nggə̀ yo.’ Nggə̄ la nyə tswē gyə̄ mə̄nē bān là nan zəze yo, sē nggə̄ nyə tswē gyə̄ mə̄nē bān là nan məme kyame.”

14Tswēyəmē, bān zwē Yɔhanan wān swē mə̄nē bə̀tesə̄màn kan nyə bə̄ Yɛso də̀ ri gu de, “Sē rɛn nggyĕ yə̄ tə̄ gìgyə̀r bə̄ mə̄nē bān Faresi là sə̄ vun mfə lwe zwē mkpān mkpān də̀ mə̄nē bān là zwē wə̄ mān la vun mfə lwe yo mūn?”

15Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə̄ lə la fɔ̀ nə̄ mə̄nē bān nyə tswē kpān ngə̄ sɔ̄n kyū màn nē gu wān bə là kpan gu ngə̄ kàsə̄ sē bə̄ bə mənrīn yo. Də̀ mkpān ywə̄ là nyə yə̄ bə lə gbo nē wān bə lə kpān gu ngə̄ mē ywe kā bə dɔn, də̀ sē ə mkpān yəmē yə̄ mə̄nē bə lə sə̄ vūn mfə lwe.

16”Nənè lə la ban kpəkì suswɛ cō ywān bə̀ yə̀ kpə nkulwe yə̄ cɛ te kūkū yo. Gu də̀ nàn ənə̀mē, kpəkì suswɛ yəmē lə gbìn yə̄ cɛ te kūkū mē ngā də̀ bə̀ yə̄ lə sē nggɔ̀n mwə̄n yə̀ kùcī.

17Kē nənè lə la kan mə̀ yə̀ bə tar yə̄ suswɛ̀ sū ənywī mbŭ yə̀ bə nan yə̄ bə̄ kpəntàn yə̀ cɛ te kūkū də̀ ywān nyū ywə̄ yo. Gu də̀ nàn ənə̀mē, kpəntàn yəmē lə nga də̀ mə̀ yəmē lə kankərē ə mə̀mē fà də̀ kī yəmē ywə̄ywăywə̀ lə kàn te yə̄ fà. Sē mə̀ yə̀ bə tar yə̄ suswɛ̀ yə̀ bə là gyê̄n kan su ənywī mbŭ suswɛ̀ yə̀ bə nan yə̄ bə̄ kpəntàn də̀tswē kī mē ywə̄ywăywə̀ man kūr zəze me.”

18Mkpān yə̄ Yɛso kàsə̄ sē rɛn mənrīn, və̄lən gyə̄r wān sē ənywī mə̄nē bān là lwe kə̄ yə̄ kyūntu mə̄nē bān Yahuda kàn nyər ywè tswē Yɛso sē mān də̀ tèkpm gbə̀ryūnryūn ə nggà bēshi gu də̀ dan de, “Vɛ̄n nggə̄ vənggə̄ kyu mēmē me; nyə kə kàn ngwən wə̄ sà gu də̀tswē gu man tāshɛ̀n.”

19Yɛso kàn dōglò gìgyə̀r bə̄ bān là zwe gu mān də̀ bə kan zwē və̄lən gu mān ywe kə̄ gu.

20Ə mkpān yəmē, mbə̄ gyə̄r wān là jan mə̀gì də̀ yə ma sɛ tsɔ, kàn kwɔ rù ə nggà gɔ̄n Yɛso də̀ kàn bàr tɔ̄n nkulwe yə̄ Yɛso kàn gə̀r kpə̀.

21Gu nàn ənə̀mē anrɛ̀n gu sə̄ dàn nkəywə̄ mbɛ̄ de, “Nggə̄ də̄ nə̄ ngwɔn bār tɔ̄n nkulwe yə̄ ywān kpə mə̄gu me nggə̄ lə te zəze.”

22Yɛso kàn kwɔ beshi kyɛn gɔ̄n də̀ kàn ngrē̄n mbə̄ gu, də̀ kàn dàn mbə̄ gu de, “Te dər kə̄kla, wə̄ te zəze anrɛ̀n wə̄ kpə tè njìnjì de nggə̄ lə nan wə̄ te zəze.” Də̀ ə mkpān yəmē mbə̄ gu kàn tè zəze.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23Tswēywə̄, Yɛso kàn ywè kə̄ yə̄ nē nggɔn gu də̀ mkpān yə̄ gu kə̄ sū mān, gu ngrɛ̄n mənē tswē gì kyū kpān kpān də̀ sə̄ vre kī də̀ ngrɛ̄n nkyə̄r mənē tswē te tə̀tə̄r me də̀ sə̄ gī kpān kpān nə̀nàn.

24Gu kàn dàn bə kūkwār de, “Gyə̄ ywe dèbə̀ kūkwār gyə̄. Və̄nggə̄ gu la kyù yo, sē gu kur nə̀nə̄ kya.” Tswēywə̄, bə kan sə̄ nan gu nggrɛn.

25Mkpān yə̄ bə tər mənē bə sū bē krɛ, Yɛso nyər ywè nywī tàr və̄nggə̄ gu də̀ vūn gu ngwɔn lwè də̀ gu kàn dōglò.

26Mənē kan sə̄ dan nkəywə̀ kì yə̀ tè kan mə̀mē yəmē cīn.

27Yɛso kàn kà tswēywə̄ dɔ̀n də̀ sə̀ zər də̀ mənē ywā bān ku wə̄ sə̄ zwē gu mān də̀ sə̄ gī sū gu de, “Ywâ Doda, te mə̀tù tə̄!”

28Mkpān yə̄ Yɛso nyər nywī kə̀, mənē ywā bān ku wə̄ bə kan nyə bə̄ gu də̀ gu kàn rì bə de, “Gyə̄ kpə tè njìnjì de nggə̄ lə nan gyə̄ nə̄ gyə̄ man ngrɛ̄n?” Bə kan kpə̄nyɛn de, “Ɛ̀n, Nggɔn tə̄, tə̄ kpə te njìnjì!”

29Tswēyəmē, Yɛso kàn nə̀ ngwɔn bàr bə beshi də̀ kàn dàn bə de, “Nə̄ yə sē gyə̄ sə̄sān gyə̄ kpə tè njìnjì de yə lə sē,”

30də̀ tsūtswēywə̄, beshi bə kan bu də̀ bə kan ngrɛ̄n. Yɛso kàn gbìn bə tə̄n də̀ dan bə de, “Gyə̄ kàdə dan nənè kì yə̀ te mē yo!”

31Də̀ mkpān yə̄ mənē ywā bə mē kā tswēywə̄ dɔn, bə kan sə̄ dan mənē kì yə̀ te kan mə̀mē yəmē cīn kūkwār.

32Mənē ywā bə mē sə̄ kā Yɛso dɔn tsê me də̀ mənē nə̄mān kan lwe və̄lɔn gyə̄r ca Yɛso mān. Və̄lɔn gu la sə̀ rɛ̀n yo anrɛ̀n gu sə̀ sē bə̄ gbrīn məme.

33Yɛso kàn glā gbrīn məme yə dè və̄lɔn gu mē kpə də̀ və̄lɔn gu kàn kūci tswē rɛn. Də̀ nkyə̄r mənē kan sə̄ mə̄ nggānme də̀ dan de, “Nkinē sə̄sānmə̄nàn la tè ə Sərela gbàngyə̀r kyɛn mbē yo.”

34Mənē bān Faresi gyê̄n kan dan de, “Sē Shɛtan wān sē cūn gbə̄gbrìn məmè wān là nə̄ gu nggɔn nggɔn nə̄ gu glā gbə̄gbrìn məmè.”

35Yɛso zər kàn gbūgbu kukwɔ̌ bə̄ gbūgbu nggɔ̀n nggɔ̀n cīn, də̀ sə̀ tsàr bə rɛn ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mənē bān Yahuda, də̀ sə̀ dàn bə rɛn zəze ətù nkə̄n Rì là lwe mənē, də̀ sə̀ kpə̄ mənē cūngwɔn bə̄ kī gbəjā ətù lələ mə̄bə nə̀nàn.

36Mkpān yə̄ gu ngrɛ̄n nkyə̄nkyə̀r mənē tswē krè, mə̀tù kàn tè gu bə̄ bə anrɛ̀n bə là kpə mgbŭ, də̀ sē te tə̀tə̄r me kə̄de gbə̄ntan yə̄ la te nənè wān là kru yə yo.

37Tswēywə̄, gu kàn dàn bān là zwe gu mān de, “Kī kre nggānme ə hwān yə̄ fā də̀ mənē bān nan ndu sē nzô me.

38Kān gyə̄ rɛn bə̄ nggɔn wān kī yəmē sē məgu nə̄ gu tər mənē bān ndu nə̄ bə ywe kə nàn gu ndu yə.”

Matiyu 10

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Yɛso kàn gyɔ mənē tsɔ bə bān gu cu tè mgbò dò nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ bə lə glā gbə̄gbrìn məmè dē kpə mənē, dò man kpə̄ mənē cūngwɔn ətù lələ nkan nkān nənàn.

2Yəmē sē məsān mənē tsɔ bān gu cu bə mē: Wān kùcī sē Siman wān bə là gyə̄ gu de Bitrusu bə̄ zāngyəywə̄ wān re Yanduru; Yakubu bə̄ zāngyəywə̄ wān re Yɔhanan bān sē nywɛn Zabedi;

3Filibusu bə̄ Batolomi; Toma bə̄ Matiyu wān là kpə̄ kə̄jī gānjūn; Yakubu vɛ̄n Halfa bə̄ Tadəwu;

4Siman wān sē bə̄ ywu ətù məmē gu bə̄ Yahuda Yisəkaryɔ wān kàn Yɛso rè.

5Yɛso tè mənē tsɔ bə mē ndu, dò tsàr bə kī yə̄ bə lə nan bə̄ yə̄ bə lə la nan yo. Gu dan bə de: “Tswē yə̄ gyə̄ lə la ywe mān yo sē tswē yə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo sɔn mān, kan ngan bə̄ gbūgbu yə̀ məmē bān Samariya.

6Mənē bān gyə̄ lə ywe bə̄ bə sē mənē bān Sərela bān kan də̄ kə̄de gbə̄ntan yə̄ la te nənè wān kru yə yo.

7Gyə̄ ywe dò man dàn mənē bə rɛn zəze yə̄ Rì de,‘Nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē ə mkparū sē hyuhyur bə̄ gyə̄.’

8Gyə̄ kpə̄ mənē bān là lə cūngwɔn ətù lələ məbə, dò man nàn mənē bān tsu nə̄ bə tāshɛn, dò man kpə̄ bān ku shì cūngwɔn bə̄ shì məbə dò man glā gbə̄gbrìn məmè dè kpə mənē nənàn. Gyə̄ kpə nggɔn nggɔn yəmē fà me dò gyə̄ man nàn kī yəmē fà me nənàn, nə̄ mənē kādə ywan gyə̄ yo.

9Gyə̄ kàdə lwè kə̄jī ə būbwɔ gyə̄ yo;

10gyə̄ kàdə lwè kpɔ̌kì kē lə̄gā ywā kē zəkpə ywā kē pərkì yə̀ gǐ ngwɔn yo, anrèn yə sē kpaki nə̄ bə lā nē wān là nan ndu bə̄ kī.

11”Mkpān yə̄ gyə̄ dò nyər gbù kukwɔ̌ kē gbù nggɔ̀n nəmān, nə̄ gyə̄ fɔ̀ nənè wān lə kpə̄ gyə̄ bə̄ ngwɔn ywā dò man sɔ̀n ə kò gu mâ mkpān yə̄ gyə̄ lə kà gbù yəmē dɔn.

12Mkpān yə̄ gyə̄ dò nyər nywī kò yə, nə̄ gyə̄ man dàn de, ‘Nə̄ Rì màn nə̄ gyə̄ mənē bān kò mē sɔ̀n susù.’

13Mənē bə də̄ kpə̄ gyə̄ bə̄ ngwɔn ywā, nə̄ Rì màn gwɔ bər màgyə̄ yò gyə̄ bər de gu nə̄ bə sɔ̀n susù, dò sē bə də̄gbā kpə̄ gyə̄ bə̄ ngwɔn ywā yo, nə̄ Rì màn kà gwɔ bər màgyə̄ mē.

14Dò sē nənè ənywī kò yə kē gbù yəmūn dàgbà kpə̄ gyə̄ bə̄ ngwɔn ywā kē gwɔ rɛn yə̄ gyə̄ lə rɛn mē yo; kān gyə̄ swɛ ngwɔn gyə̄ sū bə ə mkpān yə̄ gyə̄ là kà gbù yə̄ dɔn.

15Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, mənē bān gbūgbu yò Saduma bə̄ Gomərata bān nan məme nggān dò Rì tō bə wu, mbrɛ̄ yə̄ Rì lə sùr mənē kūkwār rɛn, gu lə gyɛ̂n te mətù mənē bān gbūgbu yəmē bə̄ yə̄ gu lə te mətù mənē bān gyə̄ ywe bə̄ bə dò bə ka yə̄ bə kpə̄ gyə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16”Nggə̄ là te gyə̄ ndu kə̄de gbə̄ntan ywe tswē yə̄ mə̄nē bān sē kə̄de nan hwān yə̄ sē kə̄de tə̄rmvū sē mān, də̀ bə lə kan gyə̄ mlə̄ cāzu. Yə sē ənə̀mē, gyə̄ gbà nàn gbyɛ̄n də̀ man kàn mgbərɛ kəklà.

17Gyə̄ man sə̀ nàn gbyɛ̄n anrɛ̀n mə̄nē shāmān bān lə kan gyə̄ te nggɔn nggɔn bān là sur mə̄nē rɛn ə ngwɔ̀n, də̀ mə̄nē bə lə tsē gyə̄ ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mə̄nē bān Yahuda nə̀nàn.

18Bə lə lwe gyə̄ ywe tswē sùr rɛn ə nggà bēshi bān là lwe mə̄nē bə̄ mə̀cūcùn dùdu rɛn mə̄nggə̀, də̀tswē gyə̄ man dàn bə rɛn zəze ətù nggə̄ də̀ man dàn mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo nə̀nàn.

19Də̀ mkpān yə̄ bə də̄ vu gyə̄, nə̄ gyə̄ kàdə tsu dər̆ ətù sē nə̄nggyɛ̆ yə̀ gyə̄ lə dan kē sē sɛn yə̄ gyə̄ lə dan yə yo. Mkpān ywə̄ də̄ nyə, Rì lə dan gyə̄ kì yə̀ gyə̄ lə dan kūkwār,

20anrɛ̀n mə̀rɛn yə̀ gyə̄ lə rɛn kūkwār lə la sē yə̀ mə̀gyə̄ yo, də̀ yə lə gyɛ̂n sē Gbrīn yə̄ Rì wān sē Tě gyə̄ yə̄ lə nə̄ gyə̄ rɛ̀n.

21”Mə̄nē nə̄mān lə kan nywɛngyər̆ bə rɛ̄ də̀tswē bə man zwe bə nlywe, də̀ tə̀te lə kan nywɛn bə rɛ̄ nə̄ bə nlywe bə, də̀ nywɛn lə kà rɛn tə̀te bə də̀ nə̄ bə zwe bə nlywe nə̀nàn.

22Mə̄nē nggānme lə kà gyə̄ anrɛ̀n gyə̄ sē bān là zwē nggə̄ mān, də̀ nənè wān də̀ vūn dər̆ lwè də̀ sɔ̀n kə̄ sū krɛ mgbŭ yəmē kūkwār, Rì lə kpə̄ gu cūngwɔn.

23Də̀ mkpān yə̄ bə də̄ nə̄ gyə̄ mgbŭ ə gbù nə̄mān nkan, kān gyə̄ kulwe ywè gbù yə̀ ywā. Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de gyə̄ lə la krɛ ndu yə̄ nggə̄ nə̄ gyə̀ ə gbūgbu yə̀ mə̄nē bān Sərela anrīn nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə sə̄ nyə̄ yo.

24”Vɛ̄n wān bə là tsar gu kī la tsə mwɔ̄n nē wān là tsar gu yə yo, də̀ gər̆ la mwɔ̄n nggɔn gu yo.

25Yə ma nə̄ nē wān bə là tsar gu sē kə̄de nē wān là tsar gu də̀ gər̆ man sē kə̄de nggɔn gu nə̀nàn. Mə̄nē də̄ gyɔ tāki kə̀ de ‘Shɛtan wān re Bɛzɛbul’ sē gbəjā sān yə̀tan yə̄ bə lə gbàn gyɔ nkyɛn mə̄nē bān kə̀ gu bə̄ yə!

26”Gyə̄ kàdə tè mpūr mə̄nē bə mē yo. Yə sē kpaki nə̄ gyə̄ dàn mə̄nē kī kūkwār yə̄ sē nyə̄rnyə̄r, gyə̄ kàdə kà nkinē dɔ̀n nyə̄rnyə̄r yo.

27Kī kūkwār yə̄ nggə̄ dan gyə̄ yə̄ sē nyə̄rnyə̄r, nə̄ gyə̄ dàn yə kpàr bē; də̀ kī yə̄ nggə̄ dan gyə̄ yə tə̀tɔ ə tɔ̄n, nə̄ gyə̄ ngun sà ətù nggə̀bān də̀ man dɔ̀n yə sū mə̄nē kūkwār.

28”Gyə̄ kàdə tè mpūr mə̄nē bān lə cā mkpɔ̆nkpə̀ gyə̄ zu kyame də̀ la sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ bə lə nan gbrīn gyə̄ nkinē yo. Nə̄ gyə̄ gyɛ̂n tè mpūr Rì wān lə vu mkpɔnkpə̀ gyə̄ bə̄ gbə̄gbrìn gyə̄ sū ə glo yə̄ là rɛn njì.

29Nywɛ̂ncɛ bān gyə̄ là ngrɛ̄n bə de bə la sē nkinē gyə̀r zəzè yo, gyə̄ là kan nywɛ̂n ywā rɛ̀ bě kəbū gyə̀r. Gyə̄r ənywī yə lə la gàn kan kyu ənə̀mē me màn Rì wān sē Tě gyə̄ də̀gbà kpə̄nyɛ̀n yo.

30Də̀ Tě gyə̄ gu tsə sɛ̀ mfùtù yə̀ sē ətù gyə̄ kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Gyə̄ kàdə tè mpūr nkinē yo; gyə̄ sē nkinē ə nggà bēshi Rì mwə̄n nkyə̄r nywêncɛ kukwə̌ bān sē nggānme.

32”Nənè wān dà dan ə nggà bēshi mānē de gu sē wān là zwē nggə̄, nggə̄ nànàn lə dan Tě nggə̄ wān sē mkparū ətù nənè gu mūn de gu sē wān là zwē nggə̄ man.

33Dà nənè wān dà dan ə nggà bēshi mānē de gu la sē wān là zwē nggə̄ mān yo, nggə̄ nànàn lə kà nənè gu mūn ə nggà bēshi Tě nggə̄ wān sē ə mkparū.

34”Gyə̄ kàdə ngrēn de sē nggə̄ lwe nkə̄n yə̄ sòn susù nyə mgbəmgbrè mē yo; an àn, la sē ənàmē yo, sē nkə̄n yə̄ lə kan mānē gə̄ te nkan nkān yə̄ nggə̄ gyên lwe nyə.

35Sē nggə̄ nyə tswē kan, “ ‘vēn te lənggə tě, dà man kan vēn vānggə̄ te lənggə gyə̌r gu, dà man kan mbəzē te lənggə gūgū gu nànàn.

36Sē mānē bān kà nənè bān lə sē lənggə nənè gu mē.’

37”Nənè wān dà nyɛn tèywə̄ kē gyàywə̄ mwə̄n nggà, la ma wān gu sē gyə̄r ənywī mānē bān là zwē nggə̄ mān yo; dà nənè wān dà nyɛn zə̄ywə̄ vələn kē vānggə̄ mwə̄n nggə̄, la ma wān gu sē gyə̄r ənywī mānē bān là zwē nggə̄ mān yo;

38dà nənè wān dàgbà kpānyèn yə̄ gu lə kpə̄ mgbŭ nggān yà gu lə kyū anrèn gu sē wān là zwē nggə̄ mān yo, nənè mūn la ma wān gu sē gyə̄r ənywī mānē bān là zwē nggə̄ mān yo.

39Nənè wān dà nàr tswē gu nan shishēn gu kyūn, njìnjì nggə̄ là dan gyə̄, gu lə la ngrēn yə yo, dà nənè wān dà ngrēn shishēn gu de yə la sē nkinē zəzè yo dùdu nggə̄, lə sē bə̄ shishēn yə̄ sòn be njì.

40”Nənè wān dà kpə̄ gyə̄ bə̄ ngwɔn ywā, kpə nggə̄ nànàn dà nənè wān dà kpə̄ nggə̄ bə̄ ngwɔn ywā, kpə Tě nggə̄ wān te nggə̄ ndu.

41Nənè wān dà kpə̄ nē wān là dòn rɛn sū mānē anrèn ndu yə̄ gu là nan, lə kpə̄ ryă ngwɔn gu kə̄de nē gu mē; dà nənè wān dà kpə̄ nē wān là nan kì yà Rì dan anrèn gu sē nē zəze, lə kpə̄ ryă ngwɔn gu kə̄de nē wān là nan zəze gu mē.

42Dà nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, nənè wān dà tè màsər susù nə̄ nē gyə̄r ənywī mānē bān la sē nkinē yo mē nə̄ gu kpə̄ sə̄, anrèn gu sē wān là zwē nggə̄ mān, nē gu me lə kpə̄ ryă ngwɔn zəzè màgu mān yo nànàn.”

Matiyu 11

1Mkpān yə̄ Yɛso dan mānē tsɔ bān gu cu mərɛn yəmē krè, gu kàn kà tswēywə̄ dòn dà ywè tswē yə̄ gu sà tsàr mānē rɛn dà dan bə rɛn zəze yə̄ Rì nànàn ə gbūgbu yà sē ə mpə màmē yà Galili.

2Mkpān yə̄ Yɔhanan wān swē mānē bàtesəmàn sə̄ sē ə jàrō dà gwɔ kī yə̄ mà yə̄ Krisəti sà nàn, gu kàn tè bān là zwe gu mān nəmān ndu ywè bə̄ gu

3de nə̄ bə kə rì gu de, “Sē wə̄ gu wān Rì dan de wə̄ lə nyə̄ kpə̄ tə̄ cūngwɔn kē nə̄ tə̄ sa beshi jī wān nəmān nkan?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyā mərtu ywè kā dàn Yɔhanan kī yā gyā là gwɔ də là ngrɛ̄n:

5mānē bān ku wɔ̄ là ngrɛn nzênmē, mānē bān la sā zər yo là zər nzênmē, mānē bān ku shì là te zəze, mānē bān te mkpɔtɔ̄n là gwɔ rɛn nzênmē, mānē bān tsu là sə tashɛn də mānē bān jə̀ là sā gwɔ rɛn zəze yā Rì nənàn.

6Mānē bān la kpā kā ə dər bə nənè wān nggā sē yo, Rì lə nā bə sē bā tě zəzè ə dər bə.”

7Mkpān yā mānē bān zwē Yɔhanan sā mərtu ywe, Yɛso kàn kūci tswē dan nkyər mānē rɛn ətù Yɔhanan de, “Mkpān yā gyā ywè mgbə̀jī tswē gwɔ Yɔhanan tswē rɛn, sē nānggyě yə̀ gyā sə̀ tèkə de gyā lə ywē kā ngrɛ̄n? Gyā sə̀ tèkə de gyā lə ywē kā ngrɛ̄n nənè wān la nàn rɛn Rì kpā tè njìnjì yo?

8Yə dāgbā sē ənə̀mē yo, sē nānggyě kya yə̀ gyā gərù ywè mgbə̀jī tswē kā kyɛn? Gyā ywè tswē gyā lə kə ngrɛ̄n vāləɔn nənè wān nan nzɛ̄ tè? Mānē bān là nan nzɛ̄ te səsānmānàn là sɔn ə lākpə yə̀ məcūcùn kyame.

9Nggā là ri gyā nàn de, sē nānggyě yə̀ gyā gərù ywè tswē kā kyɛn? Sē nē wān dɔ̀n rɛn sū mānē wān gyā ywè tswē gyā kə kyɛn? Ɛn, nggā là dan gyā njìnjì de gyā ngrɛn nē wān mwɔn nē wān dɔ̀n rɛn sū mānē.

10Sē Yɔhanan wān bə car gyā ətù gu ə lətafē yə̀ rɛn Rì de: “ ‘Nggā lə te nē wān te ndu nggā nā gu kūci wā ywè; gu wān lə kyūn nkɔ̀n gyā jì wə̀.’

11Nggā là dan gyā njìnjì de, ənywī mānē bān mbə̀mbā ngrin bə, nənè la mwɔ̄n Yɔhanan bā nggɔn nggɔn yo; də nē wān la ma nkinē gyə̀r yo ə nkɔ̄n yā Rì là lwe mānē ə mkparū, mwɔn gu bā nggɔn nggɔn.

12Mkpān yā Yɔhanan wān swē mānē bə̀tesāmàn kūci bā ndu gu yā dan mānē rɛn zəze yā Rì nyə sū nzênmē, nkɔ̄n Rì là lwe mānē ə mkparū kpə mgbŭ ə ngwɔ̀n mānē, də mānē bān sē gloglo là fɔ nkɔ̄n yā bə ywar Rì nkɔ̄n yəmē.

13Bān yə̀ Musa bā bān dɔ̀n rɛn sū mānē sā rɛn ətù nkɔ̄n yā Rì là lwe mānē, anrīn Yɔhanan sā kūci bā ndu māgu yā dan mānē rɛn zəze yā Rì.

14Də sē gyā lə kpānyɛn bā kì yə̀ bə dan mē, Yɔhanan sē gu wān sē Ləya wān bə dan de gu lə mərtu nyə nzɔ̌.

15Nənè wān sē bā tɔ̄n yā gwɔ rɛn, kān gu nàn yə gwɔ.

16”Sē nānggyě yə̀ nggā lə dan ətù mānē bān nzênmē? Bə sē kāde nkyər nywɛn bān sɔn ə kpəmkpan dō də là rɔ də là dan nkyər nywên gyər bə de,

17” ‘Tā vre mgbākī, də gyā la rā gba yo; tā gi kyū, də gyā la gì gba yo.

18Yɔhanan nyə də sə vūn mfə lwè də la sā mə yo, dətswē gu man nàn Rì zwē, də mānē dan de, ‘Gu sē bā gbrīn məme ə kpə̀ gu.’

19Də nggā Vɛ̄n Nēnjì nyə də là re kī də là sā də mānē là dan de, ‘Kyɛn! Vāləɔn mē sē wān là re kī mvumvu nggān də sē wān sā nggān də sē kpān mānē bān là kpə gānjūn bā

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

mənē bān là nan məme nənàn.’ Də̀ kī yə̄ mənē bān là zwe Rì là nan sē yə yə̄ là tsar mənē de nkə̄n yə̄ Rì sē zwē tsōtsō.”

20Ə̀ mkpān yəmūn, Yɛso kūci tswē dan mənē bān sē ə gbūgbu tswē yə̄ gu nàn kī nggɔn nggɔn yə̄ mə̀ nggānme de, kī yə̄ bə là nan la tə̄ yo nggānme. Gu nàn ənə̀mē anrèn mənē bə mē kā rɛn bə kà rɛn məme məbə dɔn.

21”Te gbə̀cu sū gyə̄ mənē bān Kɔrasi bə̄ mənē bān Betsɛda! Kī nggɔn nggɔn yə̄ mə̀ yə̄ nggə̄ nan ə də̀ntswe gyə̄ mē, màn sē de nggə̄ nan yə bə̄ mənē bān gbūgbu yə̀ Taya bə̄ Sidɔn bān la tsə Rì yo, mənē bə mē mān vu njīnjàkī kpm də̀ vu tə̀ntə̄n bwā kpə bə sə̀sè mun də̀tswē yə man tsar de bə ka rɛn məme məbə dɔn.

22Də̀ nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, ə mbrɛ̄ sùr rɛn yə̀ Rì, gu lə te mə̀tù mənē bān Taya bə̄ Sidɔn mwə̄n yə̄ gu lə te bə̄ gyə̀.

23Də̀ gyə̄ nənàn mənē bān Kapana, gyə̄ de màn zo nkənywèn bàn te nkinē bê? Rì lə gyên vu gyə̄ tā sū ənywī tswē yə̄ mənē bān tsu də̀ sē mān də̀ là kpə mgbŭ. Màn sē de kī yə̄ mə̀ nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ nan bə̄ gyə̄, nggə̄ mān nan yə ə gbù Saduman, gbù yə̀ Saduman màn kasə̄ sē shāmān mâ nzênmē.

24Də̀ nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de ə mbrɛ̄ sùr rɛn yə̀ Rì, gu lə te mə̀tù mənē bān Saduman mwə̄n yə̄ gu lə te mə̀tù gyə̀.”

25Ə̀ mkpān yəmē, Yɛso kàn dàn de, “Nggə̄ nyər wə̄ Tě nggə̄, wə̄ wān sē Nggɔn ə mkparū bə̄ məmē mē kūkwār, anrèn wə̄ la kpənyèn nə̄ mənē bān tsə rɛn bə̄ mənē bān tsə kī, tsə kī yə̄ wə̄ tsar mənē bān sē būbū mē yo.

26Ɛn, Tě nggə̄, yə sē ənə̀mē anrèn yə̀mē sē kì yə̀ wə̄ dan de wə̄ lə nan.

27”Tě nggə̄ kan kī kūkwār tè nggə̄ ə ngwɔ̀n. Nənè la nàn nggə̄ Vɛ̄n Rì tsə yo, sē Tě nggə̄ kyame də̀ nənè la nàn Tě tsə yo, sē nggə̄ Vɛ̄n Rì kyame bə̄ mənē bān nggə̄ Vɛ̄n Rì tsar bə nkə̄n yə̄ Rì sē.

28”Gyə̄ mənē kūkwār bān krɛ kpə tswē lwē lwe kān gyə̄ nyə̀ bə̄ nggə̄, də̀ nggə̄ lə nə̄ gyə̄ sɔ̀n sù kpə.

29Kān gyə̄ kàn nkənywèn tè nggə̄ ngwɔ̀n də̀ man fɔ̀ nkə̄n tsə kī bə̄ nggə̄ anrèn nggə̄ sē tu ryôryō də̀ nggə̄ lə nə̄ gyə̄ sɔ̀n sù kpə.

30Anrèn nkə̄n yə̄ nggə̄ lə lwe gyə̄ lə sē kplâ me yə̄ gyə̄ lə zwē də̀ kī yə̄ nggə̄ lə kan nə̄ gyə̄ kpə̄ lwè lə la ro gyə̄ yo.”

Matiyu 12

1Ə̀ mkpān yəmē, Yɛso gìgyə̀r bə̄ bān là zwe gu mān sə̄ zər ə lan yə̄ bə dɔ ləkamān mān ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù mənē bān Yahuda. Ə̀ tswēywə̄, mfə kan te bān là zwe gu mān də̀ bə sə̄ ngwar bebe ləkamān də̀ sə̄ tan.

2Mkpān yə̄ mənē bān Faresi nəmān ngrɛ̄n kì yə̀ mənē bān là zwe Yɛso bə sə̄ nan, bə kan dan Yɛso de, “Kyɛn! Mənē bān là zwē wə̄ là nan kì yə̀ Bān tə̄ la kpənyèn de bə nan yə̄ ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyā la blā dà ngrɛn kì yà cūn Doda bā mānē bān māgu nan ə mkpān yā bə kū mfə mē yo?

4Cūn Doda gu nyər nywī Kā Nggɔn yā Rì dà gu gìgyàr bā mānē bān sā sē bā gu tan fùfùkì yà ntsər. Fùfùkì yəmē sà sē yà mānē bān tò kī nā Rì kyame bān là tan yā dà kì yà gu nàn, sē kì yà Bān yà Musa la kpā bə nyèn nā bə nan yo.

5Nggā kpə te njìnjì de gyā bla ənywī Bān yà Musa nànàn de ə mbrɛ̄ sòn sù, mānē bān tò kī ənywī Kā Nggɔn yā Rì là za bān yà mbrɛ̄ yā sòn sù yə dà Rì lə la sùr bə rɛn yo.

6Nggā là dan gyā njìnjì de nkinē gyàr shāmān ə sākànmē yà mwɔn Kā Nggɔn yā Rì bā nggɔn nggɔn.

7Lətafē yà rɛn Rì dan de, ‘Nggā là fɔ nā mānē te mətù nkəywà kya, la sē rɛn yā bə lə tò kī nā nggà yo.’ Màn sē gyā tsə kì yà mərɛn mē là dan, gyā màn la dàn de mānē bə mē nan məme yo, mānē bə bān sē mgbərɛ kəkla mē.

8Yə sē ənàmē anrèn nggā Vɛ̄n Nēnjì sē bā nggɔn nggɔn ətù mbrɛ̄ yā sòn sù.”

9Yɛso kàn dōglò kà tswēywā dòn dà ywè kā nyər nywī kā yā kyūntu mānē bān Yahuda,

10dà vālən gyār wān ngwɔn gu ku nzu sà shāmān. Mānē nāmān sā sē mān nànàn dà sā fɔ̄ nkōn yā bə gri Yɛso dà kan ri gu de, “Bān yà Musa kpənyèn de nā bə nan mānē bān là lə te zəze ə mbrɛ̄ yā sòn sù?”

11Gu kàn sà bə mān de, “Nggwɔ̌ ənywī gyā de gbāntan gyàr màgu dà gyɛkū ənywī jūjū ə mbrɛ̄ yā sòn sù gu lə la gbo yə gāru yo?

12Dà nēnjì la mwōn gbāntan bā nggɔn nggɔn yo? Yə sē ənàmē, nənè dà nàn zəze ə mbrɛ̄ yā sòn sù, gu la zà Bān yo.”

13Tswēywā, Yɛso kàn dàn vālən wān ngwɔn gu ku nzu mē de, “Nà ngwɔn wà.” Vālən gu kàn nà ngwɔn gu dà yə kan te zəze dà sē kāde ngwɔn yā ywā mùn.

14Dà mānē bān Faresi nāmān bān sā sē mān gāru dà ywe kə fò nkōn yā bə lə ngun gu.

15Mkpān yā Yɛso gwɔ kì yà mānē bān Faresi sā te ətù gu, gu kàn kà tswēywā dòn dà mānē nggānme zwē gu ywe tswē yā gu sē mān dà mānē kūkwār bān sā lā ənywī bə, gu nàn bə tè zəze,

16dà gu kàn dàn bə de nā bə kādə dan nənè rɛn nkinē ətù gu yo.

17Gu dàn ənàmē dətswē kì yà nē wān dòn rɛn sū mānē wān re Shaya dan man shɛ̄ mān de:

18”Kyɛn gər nggā wān nggā cu, gu wān nggā là nyɛn dà dər là sù nggā bā gu. Nggā lə nā gu Gbrīn mānggà dà gu lə dan mānē bān mgbəmgbrè mē kūkwār de nggā lə kpā bə cūngwɔn.

19Dà gu lə la gàntan bā mānē kē gu lə zər dà sà rèn nggān yo; dà nənè lə la gwɔ kwār gu ə bē kàn tswē cīn yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Gu lə sə̀ nan kī rêrè me bə̄ mə̄nē bān krɛ nyər ə nggà bēshi gu də̀ te mə̀tù mə̄nē bān la te nənè wān lə là bə mān yo. Gu lə krè tu mkpamkpan me mândē mə̄nē lə ngrɛ̄n kì yə̀ gu là nan ə tswē kpə̄ bə cūngwɔn;

21də̀ mə̄nē kūkwār lə sa beshi ətù gu nə̄ gu kpə̄ bə cūngwɔn.”

22Tswēywə̄, mə̄nē nəmān kan lwe vəlɔn gyər ca Yɛso mān. Vəlɔn gu mē sə̀ wān sə̀ kū wə̄ də̀ la sə̀ rɛn yo. Yɛso nàn vəlɔn gu tè zəze də̀ gu kàn sə̀ rɛn də̀ sə̄ ngrɛ̄n tswē nə̀nàn.

23Mə̄nē bān sə̄ krē mān kan mə̄ nggānme bə̄ kì yə̀ Yɛso nàn də̀ kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Wān mē kə̄de lə sē ywâ Cūn Doda wān tə̄ là sa beshi ji nyə̄ gu mē bê?”

24Mkpān yə̄ mə̄nē bān Faresi gwɔ kì yə̀ Yɛso nàn mē, bə kan dan de, “Sē anrɛ̀n Shɛtan wān re Bɛzɛbul wān sē cūn gbə̄gbrìn məmè là nə̄ gu nggɔn nggɔn yə yə̄ gu là glā gbə̄gbrìn məmè dè mə̄nē kpə.”

25Anrɛ̀n Yɛso tsə kì yə̀ bə sə̄ tekə ətù ywə̄ mbɛ̄ də̀ kàn dàn bə de, “Mə̀mē nəmān yə̀ də̀ gə̀ nkəywə̄ anrɛ̀n fɔ̀rɛn shāmān, lə te məmè də̀ gbù kē kə̄ nəmān də̄ dōglo krē nkəywə̀ mə̀ kpə̀, yə lə la krè yo.

26Yə sē ənə̀mē, də̀ sē Shɛtan là glā Shɛtan nəmān, yə là tsar de gu gə nkəywə̄ tè ywā də̀ lə la krè yo.

27Gyə̄ dan de sē Bɛzɛbul wān là nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn nə̄ nggə̄ glā gbə̄gbrìn məmè dē mə̄nē kpə; yə də̄ sē ənə̀mē, sē nggwɔ wān là nə̄ mə̄nē bān zwē gyə̄ nggɔn nggɔn nə̄ bə glā gbə̄gbrìn məme dē mə̄nē kpə? Kì yə̀ bān là zwe gyə̄ mān là nan là tsar de rɛn yə̄ məgyə̄ la sē njìnjì yo.

28Də̀ sē nggə̄ là glā gbə̄gbrìn məmè dē mə̄nē kpə bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn Ntsər yə̄ Rì, nkə̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē sē bə̄ gyə̄ nzênmē.

29”Nənè la ma wān gu gàn kan nyər kə̄ nē wān tswě də̀ vu gu kī yo. Yə sē kpaki nə̄ gu lə kūci vūn vəlɔn gu mūn kpān gyə̄ anrīn də̀ sə̄ vu kī yə.

30”Nənè wān də̀gbà kpənyɛ̀n bə̄ nggə̄ yo, là te lənggə bə̄ nggə̀; də̀ nənè wān də̀gbà là nggə̄ mān ə tswē kyūn mə̄nē grì Rì yo, là gyên kpə̄ bə vàr dèbə̀.

31Anrɛ̀n rɛn yəmē, nggə̄ là dan gyə̄ de: Rì lə fù màtɔ̀ sū mə̄nē ətù rɛn məme yə̄ bə la bə̄ kī gbəjā yə̄ bə là dan ətù gu; də̀ gu lə la fù màtɔ̀ sū mə̄nē ətù kī məme yə̄ bə là dan ətù Gbrīn Ntsər yə̄ Rì yo.

32Rì lə fù màtɔ̀ sū mə̄nē ətù kī gbəjā yə̄ bə dan ətù nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì; də̀ gu lə la fù màtɔ̀ sū mə̄nē ətù kī gbəjā yə̄ bə dan ətù Gbrīn Ntsər yo. Gu lə la fù màtɔ̀ sū bə ə mkpān mē kē ə mkpān yə̄ lə nyə̄ ə nggà bēshi mūn yo.

33”Nə̄ gyə̄ tsə de tərkì yə̄ tə̄nzɛ̄, klə̄ ywə̄ tə̀nzɛ̄ nə̀nàn, də̀ tərkì yə sē gbəjā, klə̄ ywə̄ sē gbəjā nə̀nàn; anrɛ̀n nē là tsə tərkì zəze ə klə̄ ywə̄.

34Gyə̄ nkyər gwa, gyə̄ bān sē mə̄nē məme, gyə̄ lə nansɛn də̀ dan kī yə̄ sē zəze? Sē kì yə̀ sē nənè ə dər yə̀ gu là dan gyə̄ bē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

35Nē wān sē zəze là nan kī yə̄ sē zəze yə̄ là tsar zəze yə̄ sē ənywī dər̄ gu; də̀ nē wān sē məme là nan kī yə̄ sē məme yə̄ là tsar məme yə̄ sē ənywī dər̄ gu.

36Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de mənē kūkwār lə dan Rì mərēn yə̀ fà kūkwār yə̀ bə rɛn màn gu də̀ nyə̀ tswē sùr mənē rɛn.

37Anrɛ̀n sē bə̄ rɛn yə̄ nyū wə̄ yə̄ Rì lə sùr wə̄ rɛn də̀ dan de wə̄ la kū Bān yo kē wə̄ ku yə̀.”

38Tswēywə̄, mənē bān Faresi bə̄ bān là tsar mənē Bān nəmān kan dan Yɛso de, “Wān tsar mənē, tə̄ là fɔ nə̄ wə̄ nàn nkinē yə̀ mə̀ nggɔ̀n yə̀ lə tsar tə̄ de Rì sē gìgyər bə̄ wə̀.”

39Yɛso kàn sà bə mān de, “Kyɛn! Mənē bān là ka gwɔ də̀ là te glo bān nzênmē là fɔ de nə̄ Rì nàn nkinē yə̀ mə̀ tsàr bə. Rì lə la tsar gyə̄ nkinē yə̀ mə̀ yo; sē kì yə̀ gu nàn bə̄ nē wān dɔ̀n rɛn sū nē wān re Yunanan kyame yə̀ gu lə nan tsar gyə̀.

40Səsān Yunanan tè vē tàr rìrì bə̄ bū ənywī nɛ̀n mgbəryàn nggɔ̀n, nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə te vē tàr rìrì bə̄ bū ənywī məmē nənàn.

41Ə mbrɛ̄ Rì lə sùr mənē rɛn, mənē bān Nenevi lə dōglo krē gìgyər bə̄ mənē bān nzênmē də̀ gri gyə̄ anrɛ̀n rɛn məme yə̄ gyə̄ la; anrɛ̀n bə ka rɛn məme məbə dɔn də̀ Rì fù màtɔ̀ sū bə ə mkpān yə̄ Yunanan gbìn bə tɔ̄n. Də̀ nggə̄ là dan gyə̄, nənè wān mwɔn Yunanan bə̄ nggɔn nggɔn mē krè ə səkànmē də̀ là dan gyə̄ rɛn məme məgyə̀ də̀ gyə̄ la kà yə dɔ̀n yo.

42Ə mbrɛ̄ sùr rɛn, mbə̄ gyər wān sə̀ sē Cūn ə məmē yə̀ Shɛba yə̀ sē ə nggà sər lə dōglo krè gìgyər bə̄ mənē bān nzênmē də̀ gri bə ətù rɛn məme məbə anrɛ̀n gu rù ə tswē yə̄ rɛ̄ nkɔ̀n də̀ nyə gwɔ kī yə̄ Cūn Solomu rɛ̀n; də̀ nzênmē nənè wān mwɔn Solomu bə̄ nggɔn nggɔn mē krè ə səkànmē də̀ gyə̄ la gwɔ gu yo.

43”Mkpān yə̄ gbrīn məme də̄ ka kpə nənè dɔn, yə là zər kan tswē yə̄ məsər la shāmān yo cin tswē fɔ̀ tswē yə̄ yə lə sɔ̀n, də̀ dəgbā ngrēn tswē nəmān yo,

44yə là dan nkəywə̄ de, ‘Nggə̄ lə mərtu ywe kə̄ nggə̄ yə̄ nggə̄ kadɔn mūn.’ Mkpān yə̄ yə də̄ nyə sū mān, yə là ngrɛn kə̄ yə tswē kùr kukù də̀ sē ncwərncwər də̀ bə nan yə kyūn zwē.

45Tswēywə̄, yə là kan mərtu ywe kə fɔ̀ gbəgbrìn məmè nəmān təmgbā yə̄ là te glo mwɔn yə də̀ gbo yə də̀ nyə sɔ̀n ə tswēywə̄. Də̀ nkɔ̄n yə̄ sɔ̀n vəlɔn nē gu mē lə sē gbəjā mwɔ̄n sē yə̀ gu sə̄ sē kùcī. Yə lə te ənəmē nənàn bə̄ mənē bān məme bān nzênmē.”

46Yɛso sə̀ sē ətù rɛn bə̄ nkyər mənē bə mənrīn də̀ gyəywə̄ bə̄ nywɛngyəywə̄ kan nyə də̀ krē bē də̀ sə̄ fɔ̄ bə rɛn bə̄ gu.

47Nē gyər ənywī nkyər mənē bə kàn dàn gu de, “Gyəywē bə̄ nywɛngyəywē kre ə bē də̀ là fɔ bə rɛn bə̄ wə̀.”

48Yɛso kàn sà gu mān de, “Sē nggwɔ wān sē gyər̆ nggə̄ njìnjì? Sē bə nggwɔ bān sē nywɛngyər̆ nggə̄ njìnjì?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

49Gu kàn nə̀ ngwɔn gu tsàr mənē bān là zwe gu mān də̀ kàn dàn bə de, “Kyɛn, bān mē sē bə gyə̌r nggə̄ bə̄ nywɛngyə̌r nggə̄ njìnjì.

50Nənè wān də̀ là nan kì yə̀ də̌r Tě nggə̄ wān sē mkparū kpənyèn bə̄ yə̄, sē gu wān sē zāngyə̌r nggə̄ ləlɔn bə̄ zāngyə̌r nggə̄ vənggə̄ bə̄ gyə̌r nggə̄ nənàn.”

Matiyu 13

1Ə mbrɛ̄ yəmē, Yɛso kàn kà kə̄ yə dɔ̀n də̀ ywè kə tè sɔ̀n ə kətɔ̄n nē yə̀ Galili dətswē gu mān tsàr bə rɛn Rì.

2Nkyə̄r mənē kan gu gyə̄ dəntswe də̀ gu dōglò nyər kə̄ tè sɔ̀n ənywī gbm̄ də̀ nkyə̄r mənē bə gyɛ̂n krē ə kətɔ̄n nē yə.

3Də̀ gu kàn kūci tswē kpm̄ bə rɛn kpm̄kpm̄ de: “Vələn gyə̄r wān dɔ̀, gərù ywè tswē kə̄ ywè bekī.

4Gu sə̀ sē ətù ywè bekī yə də̀ be nəmān kankərɛ̄ ə dəntswe nkɔ̀n də̀ nywɛ̂ncɛ nyə tān yə re.

5Be nəmān kankərɛ̄ ə tswē yə̄ te tsəka yə̄ məmē la shāmān nggān yo. Bekī yə dōglo ru mbɛ̄ tsutswe me, də̀ anrèn məmē la shāmān nggān yo,

6mkpān yə̄ rì rù də̀ làn sū mbɛ̄ kī yə, yə kan tsu anrèn mgbənrìn yə la nàn sū bàn nywī məmē nggān yo.

7Bekī nəmān kankərɛ̄ ə tswē ncwərkī də̀ ncwərkī yə kan cɛ ywān mbɛ̄kī yə.

8Bekī nəmān nzɔ̌, kankərɛ̄ ə tswē məmē yə̀ sē zəzè də̀ te tu zəze nggān; tər nəmān te tu gǐ-gyər də̀ nəmān te tu sɛ̀-tānnèn də̀ nəmān te tu sɛ̀-tàr.

9Nē wān də̀ sē bə̄ tɔ̄n, nə̄ gu nàn tɔ̄n shə̄r də̀ man gwɔ rɛn Rì.”

10Mənē bān là zwe Yɛso kan cī te hyuhyur bə̄ gu də̀ ri gu de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ wə̄ là kpm̄ mənē mē rɛn kpm̄kpm̄?”

11Yɛso kàn sà bə mān de, “Rì nə̄ gyə̄ tsə kī yə̄ nkyɛn mənē la tsə yə yo, ətù nkɔ̄n yə̄ gu là lwe mənē; də̀ sē bə, Rì la nə̄ bə tsə yəmē yo.

12Yə sē ənəmē anrèn nē wān tsə kī mbɛ̄, Rì lə nə̄ gu tsə kī nzɔ̌ də̀ gu lə tsə kī nggān. Nē wān la tsə nkinē yo, nkɔ̀n yə̀ gu tsə kī fətsɛ̀ mān mē, Rì lə kpə̄ yə dè gu ngwɔn.

13Kì yə̀ te nggə̄ là kpm̄ bə rɛn kpm̄kpm̄ sē anrèn: “Bə là shər tɔ̄n mbăn nān də̀ la gwɔ kē tsə nkinē yo.

14Nzɛ̂nmē kì yə̀ nē wān dɔ̀n rɛn sū mənē wān re Shaya car gyə̄ ə lətafɛ̄ məgu nyə shɛ̄ mān ətù mənē mē de, “ ‘Mənē bə mē lə gwɔ njìnjì mbăn nān də̀ lə la vūn nkinē yə̀ bə là gwɔ mē lwe yo; bə lə sə̀ kyɛn də̀ lə la tsə nkinē yə̄ yə̀ bə là kyɛn mē yo.

15Anrèn mənē bə mē kan dər bə te yə̄ bə lə la tsə nkinē nzɔ̌ yo, də̀ bə là nan ndu bə̄ mətɔ̄n bə ə tswē gwɔ rɛn yo, də̀ ywan beshi bə dətswē bə man kādə ngrɛ̄n yo. Bə

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

māgbā nan ənàmē yo, bə mān nan ndu bā beshi bə ə tswē ngrēn dà mā gwɔ bā tōn bə dà mā tsə bā dər bə nànàn dà mā kwɔ tu nyə bā nggā nā nggā nan bə te zəze.'

16Dà sē gyā, gyā sē mānē bān là te zàzè anrèn beshi gyā là ngrɛn dà tōn gyā là gwɔ.

17Nggā là dan gyā njìnjì de, mānē bān dòn rɛn Rì sū mānē bā mānē bān Rì nggānme sā sa beshi de bə mān ngrēn kī yā gyā là ngrēn dà la ngrēn yə yo, dà de bə mān gwɔ kī yā gyā là gwɔ dà la gwɔ yə yo.

18"Kān gyā bu màtōn gyā sū hūhū dà man nàn gwɔ, dà man tsə kì yà rɛn làkpm̄kpm̄ yəmē là dan.

19Nənè dà gwɔ rɛn zəze ətù nkōn Rì là lwe mānē dà la nàn yə tsə yo, wān məme mūn là nyə dà kpā kì yà Rì kan gyā ənywī dər nənè gu mē. Yàmē sē kāde bekī yā kankərē ə nkòn dà nywênсɛ tān yə mre mē.

20Bekī yā kankərē ə tswē yā tsəka mē sē kāde nē wān gwɔ rɛn Rì dà kpā yə bā ngwɔn ywā bā tě zàzè.

21Dà anrèn rɛn yə la nan sòn ə dər nē gu mē yo, gu là kpā te njìnjì bān mkpān fətsè me. Mkpān yā ànkpə kē mgbŭ dà nyə bā gu anrèn rɛn yā Rì yā gu gwɔ, gu là kan bu zə ə nkōn rɛn Rì yə.

22Ətù bekī yā kankərē ə tswē ncwərkī, yə sē kāde nē wān gwɔ rɛn Rì dà tekə ətù kī yā sòn màbə bā nyɛn kī yā mgbəmgbrè mē là gyên kan ywar rɛn Rì yə tswē cɛ dà rɛn yə la bar gu dər yo.

23Dà bekī yā kankərē ə tswē màmē zəzè sē kāde nē wān gwɔ rɛn dà vun yə lwè dà sē kāde bekī yā tər yə là te tu gĭ-gyàr kē sè tānnèn kē sè tàr."

24Yɛso kàn kpm̄ bə rɛn gyār nzŏ dà dan de: "Nkōn yā Rì là lwe mānē, sē kāde rɛn làkpm̄kpm̄ gyār yā vun vālən gyār wān cu bekī zəze lwè ywè kā cū ə lan gu.

25Mbrē gyār ə bū mkpān yā mānē kūr nànā kūkwār, lənggə gu dōglò lwè gbəjā bekī kā cū ənywī lan yə mān nànàn dà bàn nkòn ywè nkəywā kā.

26Mkpān yā bekī yə ru mbē dà cɛ dà te tu, ə mkpān yəmē, nē sā kan ngrēn gbəjā bekī yə nànàn tswē krè.

27"Māgər vālən gu kan nyə bā gu dà dan gu de, 'Nggən, sā sē bekī zəze yā wā lwe kə cū ə lan wā dà sē sɛn gbəjā bekī gyên rù dà krè mān nànàn?'

28"Gu kàn sà bə mān de, 'Sē lənggə nggā nāmān wān lwe gbəjā bekī yə kā cū mān.' "Māgər bə kan ri gu nzŏ de, 'Wā là fò nā tā ywe kə jūn gbəjā bekī yə dēbà?

29"Gu kàn sà bə mān de, 'An àn, anrèn gyā dà ywè tswē jūn gbəjā bekī yə gyā lə gyên jūn mbēkī zəze yə ngan mān nànàn.

30Kān nā kī yə cɛ gìgyàr me mâ mkpān yā fā kī. Ə mkpān yəmūn, nggā lə dan bān fā kī de nā bə kūci fā gbəjā bekī yə dà man kpān yā te mkpi ywā yā bə lə tō yə wu anrīn dà man sā fā kīrē yə dà man lwe nyə sū ə gùr mànggā.' "

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Yɛso la kàn kpm̄ bə rɛn gyər kpm̄kpm̄ nzə̄ də̀ dan de, “Nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē, sē kə̄de rɛn lə̀kpm̄kpm̄ gyər yə̄ vun vəlon gyər wān bàn bə̌kì gyə̀r yə̀ sē kə̄de bə̌ntsù lwè kə̄ cū ə lan gu.

32Bə̌kì yəmē sē bē kukwə̄ ənywī bekī kūkwār də̀ mkpān yə̄ yə də̄ cɛ, sē yə yə̄ sē wukì nggɔn ənywī lan də̀ cɛ te tərkì nggɔn yə̄ tan də̀ nywêncɛ là nyə kə te mə̀njàr bə ə mə̀nggà ywə̄.”

33Yɛso kàn kpm̄ bə rɛn gyər nzə̄ də̀ dan bə de, “Nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē, sē kə̄de mùmū ncū yə̀ bə là nan fùfùkì yə̀ tan. Mbə̄ gyər bàn yə də̀ kàn zànzu bə̄ mùmū yə̀ sē nggān mândē yə kàn dōglò fù krè.”

34Yɛso nàn ndu kpm̄ mənē rɛn kpm̄kpm̄ də̀ dàn nkyər mənē bə mə̀rɛn mē; də̀ la dan bə rɛn nkinē nəmān də̀ gbàn kpm̄ bə rɛn kpm̄kpm̄ yo.

35Gu nàn ənə̀mē də̀tswē kì yə̀ nē wān dòn rɛn sū mənē car man shɛ̄ mān de: “Nggə̄ là kpm̄ bə rɛn kpm̄kpm̄ màn nggə̄ də̄ là nyə tswē rɛn bə̄ bə. Nggə̄ lə dan bə kī yə̄ bə la tsə yə gbàngyə̀r yo kūci ban mkpān yə̄ Rì nàn mgbəmgbrè mē kūkwār.”

36Yɛso kàn kà nkyər mənē bə dòn də̀ nyər ywè nywī kə̀. Tswēywə̄ bān là zwe gu mān kan nyə bə̄ gu də̀ dan gu de, “Nan rɛn yə̄ wə̄ kpm kpm̄kpm̄ ətù gbəjā bekī mē ngàn sū tə̄ nzə̄ mûn.”

37Gu kàn sà bə mān de, “Vəlon wān cū bekī zəze mē sē nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì.

38Lan vəlon gu sē kə̄de mgbəmgbrè mē də̀ bekī zəze mē sē kə̄de mənē bān kpənyɛn nə̄ Rì lwè bə də̀ gbəjā bekī yəmē sē kə̄de mənē bān Shɛtan là lwe bə;

39də̀ lənggə wān cū gbəjā bekī yəmē sē Shɛtan. Mkpān fā kī sē mkpān yə̄ dòglo mgbəmgbrè mē də̀ mənē bān fā kī yə sē mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì.

40”Səsān bə là jun gbəjā bekī də̀ kan yə̄ to wu, yə lə sē ənə̀mē bə̄ mənē bān Shɛtan là lwe bə nə̀nàn ə mkpān dòglo mgbəmgbrè mē.

41Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə te mə̀lɛ̀kū ndu nə̄ bə kyūn mənē bān Rì là lwe bə te nkan bə̄ nkyɛn mənē bān là nan mənē də̀ bə là nan məme bə̄ nkyɛn mənē bān là nan məme. Bə lə kan mənē bān nan məme mē tā sū ə glo yə̄ là rɛn njì tswē yə̄ bə lə gì də̀ sə̄ tan nyərnyər.

43Tswēyəmē, mənē bān nan kī yə̄ Rì là fɔ kūkwār lə sə̀ lan kə̄de rì mkpān yə̄ Rì də̀ tè sòn yə̄ gu lə lwe bə. Nē wān də̀ sē bə̄ tɔ̄n, nə̄ gu nàn rɛn Rì gwɔ.

44”Nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē, sē kə̄de rɛn lə̀kpm̄kpm̄ gyər ətù nkinē gyə̀r yə̀ tɔ̀nzɛ̄ nggānme yə̀ bə kan nyər ə hwān. Mkpān yə̄ vəlon gyər ngrɛ̄n yə, gu kàn yə nyər nzə̄ də̀ anrɛ̀n zə̀zè yə̀ sə̀ tè gu, gu ywè kə̄ kàn kī yə̄ gu sē bə̄ yə kūkwār rɛ̀ də̀ nyə rɛ̀ mpə lan yə.

45”Nkə̄n yə̄ Rì là lwē mənē nə̀nàn sē kə̄de rɛn lə̀kpm̄kpm̄ gyər ətù vəlon gyər wān rɛ̀ do wān là fɔ̀ mgbantə zəze yə̄ tɔ̀nzɛ̄ yə̄ gu lə rɛ̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

46Mkpān yə̄ gu ngrɛ̄n gyə̀r yə̀ te rɛ mwə̄n, gu ywè kə̄ kàn kī məgu rɛ̀ kūkwār də̀ nyə̄ rɛ̀ mgbə̀ntə̄ yə̀ tə̀nzɛ̄ yəmē.

47”Nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē sē kə̄de rɛn lə̀kpm̄kpm̄ gyə̀r nzə̀ ətù rūrū yə̀ zwe mgbəryàn yə̄ bə kan tā sū ə məsər yə̀ nē də̀ zwe mgbəryàn tə̀tə̀r me.

48Də̀ mkpān yə̄ rūrū mē zwe mgbəryàn shɛ̄ mān, bān vu mgbəryàn bə kan te sə̄n də̀ la mgbəryàn zəze te nkan bə̄ yə̄ sē gbəjā. Yə̀ sē zəzè bə kan yə̄ sū ənywī sàn də̀ yə̀ sē gbəjā yə̄ bə kan kankərɛ̄.

49Yə lə sē ənə̀mē ə mkpān dòglo mgbəmgbrè mē nənàn. Mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì lə gə̀ mənē bān tə̀ dər yo te nkan bə̄ mənē bān là nan kì yə̀ Rì là fə̀,

50də̀ lə kan mənē bān məme bə mē tā sū ə glo yə̄ là rɛn njì də̀ tswēywə̄ bə lə gì də̀ sə̄ tan nyərnyər.”

51Yɛso kàn rì bə de, “Gyə̄ tsə kī yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ mē kūkwār?” Bə kan sa gu mān de, “Ɛn.”

52Gu kàn dàn bə de, “Yə sē ənə̀mē nzɛ̂nmē, nē wān tsar mənē bān wān bə tsar gu nkə̄n yə̄ Rì là lwe mgbəmgbrè mē sē kə̄de tāki kə̀ wān là vu kī suswɛ bə̄ yə̄ kūkū gəru ə tswē yə̄ gu là zwè kī məgu.”

53Mkpān yə̄ Yɛso krɛ̀ dan mərɛn lə̀kpm̄kpm̄ yəmē, gu kàn kà tswēywə̄ də̀n.

54Gu ywè gbù məgu də̀ kūci tswē tsar mənē ənywī kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ mənē bə sə̄ mə̄ nggānme də̀ sə̄ ri de, “Sē nggwɔ nə̄ və̄lən mē tsə̄ rɛn ənə̀mē nàn də̀ sē nggwɔ nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ gu là nan kī yə̄ mə̀ mē nàn?

55La sē gu wān sē vɛ̄n və̄lən wān kpàn kə̄tākū mē yo, də̀ la sē gyə̀ywə̄ wān re Məryamu mē yo, də̀ la sē nywɛngyə̀ywə̄ bān sē bə Yakubu bə̄ Yusuwu bə̄ Siman bə̄ Yahuda mē yo?

56La sē nywɛngyə̀ywə̄ mənggə̄ bān sɔn ə sə̄kànmē yo? Sē nggwɔ wān nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ gu sē bə̄ yə mē nàn?”

57Tswēywə̄, bə kan kā gu. Də̀ Yɛso kàn dàn bə de, “Nē wān là də̀n rɛn sū mənē la sē bə̄ nggɔn nggɔn ə gbù məgu bə̄ bān kə̀ bə yo.”

58Gu la nàn kī yə̄ mə̀ nggān ə tswēywə̄ yo anrɛ̀n bə la kpə̄ te njìnjì yo.

Matiyu 14

1Ə̀ mkpān yəmē, Hiridu Yantipa wān sə̀ sē cūn ə mpə mə̀mē yə̀ Galili, gwɔ rɛn yə̄ tù Yɛso.

2Gu kàn dàn mənē bān là nan gu ndu de, “Wān mē sē Yɔhanan wān swē mənē bə̀tesə̄màn wān bə ta gu shɛn ətù kyū yə gu là nan kī nggɔn nggɔn yə̄ mə̀ mē ənə̀mē.”

3Hiridu sə̀ nə̄ bə vūn Yɔhanan kpān gyə̄ ə jàrō anrɛ̀n rɛn Yɔhanan dan gu ətù rɛn gu gbō Hirudiya wān sə̀ sē mbə̄ Filibusu zāngyə̀r gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Yɔhanan bàn mkpān də̀ sə̀ dan Hiridu de, “Bān yə̀ mə̀tə̄ yə̀ mə̄nē bān Yahuda la kpə̄nyɛ̀n de nə̄ wə̄ gbō gu yo.”

5Hiridu sə̀ fɔ̀ de gu màn ngun Yɔhanan də̀ sə̀ tè mpūr mə̄nē bān Yahuda anrɛ̀n bə ngrɛ̄n Yɔhanan ə nkɔ̄n yə̄ gu sē nē wān dɔ̀n rɛn sū mə̄nē.

6Ə̀ mbrɛ̄ yə̄ Hiridu gyɔ gān yə̀ gu lə tekə bə̄ mbrɛ̄ yə̄ bə ngrin gu, vɛ̄n Hirudiya və̄nggə̄ rō ə nggà bēshi mə̄nē bān nyə gān yə də̀ dər sù gu bə̄ və̄nggə̄ gu nggānme,

7də̀ gu kàn kpān nyū də̀ shə̄nrin nə̄ və̄nggə̄ gu de màgba sē nə̄nggyɛ̌ gyər yə̀ gu də̀ rì gu, gu lə nə̄ gu yə̄.

8Və̄nggə̄ gu zwē kì yə̀ gyə̀ywə̄ dàn gu də̀ kàn dàn Hiridu de, “Nə̄ bə far tu Yɔhanan wān swē mə̄nē bə̀tesə̄màn nə̄ nggə̀ ə nggūnggū yə̀ te mprē.”

9Cūn gu kàn tè dər cīnji nggānme ətù kì yə̀ və̄nggə̄ gu rì gu də̀ anrɛ̀n nrin yə̄ gu sə̄ shə̄ ə nggà bēshi mə̄nē bān nyə gān yə, gu nə̄ bə nə̄ və̄nggə̄ gu kì yə̀ gu rì gu.

10Tswēyəmē, gu nə̄ bə far tu Yɔhanan ə jàrō

11də̀ lwe yə nyə ənywī nggūnggū yə̀ te mprē də̀ kan nə̄ və̄nggə̄ gu də̀ gu lwè yə kə nə̄ gyə̀ywə̄.

12Də̀ mə̄nē bān zwē Yɔhanan nyə bàn kɔn gu də̀ kan yə ryūn; bə ywe kə dan Yɛso kì yə̀ tè.

13Mkpān yə̄ Yɛso gwɔ kì yə̀ tè, gu kàn kà tswēywə̄ dɔ̀n ənywī gbm̄ də̀ ywè tswē yə̄ nənè la shāmān yo də̀tswē gu man sē mān nkəywə̄ me. Də̀ mə̄nē gwɔ kì yə̀ gu nàn də̀ ru kā nywɛ̂n gbūgbu mə̀bə dɔn də̀ zər zwē gu mān zə̀ zə̀.

14Mkpān yə̄ Yɛso gərù ənywī gbm̄ də̀ ngrɛ̄n nkyər mə̄nē kənàn, mə̀tù kàn tè gu bə̄ bə də̀ gu nàn mə̄nē bān sə̄ lə ənywī bə tè zəze.

15Mkpān yə̄ rìglò tè, mə̄nē bān là zwe gu mān nyə bə̄ gu də̀ dan gu de, “Mə̀kə̀ la shāmān hyuhyur ə sə̄kànmē yo, də̀ wə̄ ngrɛn rìglò là te. Tər nkyər mə̄nē bə mē nə̄ bə ywe nywɛ̂n gbūgbu də̀ man kə fō kīrē rɛ̄ re.”

16Yɛso kàn sà bə mān de, “La sē kpaki nə̄ bə ywe yo. Gyə̄ nə̄ bə nkinē nə̄ bə kpə̄ re.”

17Bə kan sa gu mān de, “Tə̄ sē bə̄ fùfùkì yə̀ tan tun bə̄ mgbəryàn ywā me ə sə̄kànmē.”

18Gu kàn dàn bə de, “Nə̄ gyə̄ lwè kī yəmē cà nggə̄ mān ə sə̄kànmē.”

19Də̀ gu kàn nə̄ mə̄nē bə te sɔn ətù mgbəga; də̀ gu kàn vu fùfùkì yə̀ tan bə̄ mgbəryàn ywā mē lwè ə ngwɔ̀n də̀ zo beshi kyɛn mkparū də̀ nyər Rì ətù yə də̀ kàn yə fā. Tswēywə̄, gu kàn yə nə̄ mə̄nē bān là zwe gu mān də̀ bə kan yə gə̄ mə̄nē.

20Nkyər mə̄nē bə tan kī yəmē wū də̀ bān là zwe Yɛso vu nkyɛn kī yə̄ bə tan dē shɛ̄ san tsɔ.

21Jùn mə̄nē bān sē ləlɔn kyame bān tan kī yəmē sə̀ sē mə̄nē nà-tun. Bə la blā mbə̀mbə̄ bə̄ nywɛn bān shāmān də̀ tan kī yəmē sū mān ə jùn mə̄nē bə mē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22Mān tsūtswēywə̄, Yɛso kàn nə̄ mənē bān là zwe gu mān nyər nywī gbm̄ dətswē bə man ro nē kū ngga. Bə ywe kū gu ci də̀ gu dan nkyɛn mənē nə̄ bə ywe mə̀kə̀ bə.

23Mkpān yə̄ gu tər mənē nə̄ bə ywē mə̀kə̀ bə krɛ̀, gu kàn ngun ywè tu gbù gu nkəywə̄ me tswē gu kə rɛn bə̄ Rì. Mkpān yə̄ bū sə̀ tè, gu sə̀ sē mān nkəywə̄ me.

24Ə̀ mkpān yəmē nə̀nàn, gbm̄ yə sə̄ rɛ nkòn ənywī məsər də̀ sə̄ gyān anrɛ̀n cucu sə̄ te nggān ə nzŭ yə̀ bə sə̄ ban də̀ məsər sə̀ tè cū.

25Yə̀ tswē mbrɛ̀cə̄ būbū, Yɛso ywè bə̄ mənē bān là zwe gu mān də̀ sə̀ zər ətù məsər.

26Mkpān yə̄ mənē bān là zwe Yɛso ngrɛ̄n gu tswē zər ətù məsər, mpūr kan te bə nggān də̀ bə kan vu gì sū də̀ dan de, “Yə̀mē sē brì yə̀ là zər.”

27Mān tsūtswēywə̄, Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ kàdə tsu dər̆ yo, sē nggə̄ wān là zər!”

28Bitrusu kàn dàn de, “Nggɔn nggə̄, də̀ sē wə̄ njìnjì nzɛn, dan nggə̄ nə̄ nggə̄ nyə bə̄ wə̄ ətù məsər nə̀nàn.”

29Yɛso kàn dàn gu de, “Nyə.” Tswēywə̄, Bitrusu kàn gərù ənywī gbm̄ də̀ zər ətù məsər ywè ə nzŭ Yɛso.

30Də̀ mkpān yə̄ gu ngrɛ̄n cucu tswē là te nggān, mpūr kan te gu də̀ gu kūnrin də̀ sə̀ ji nyər nywī məsər ywè tswē də̄ də̀ kàn gyə̄ gì de, “Nggɔn nggə̄, là nggə̄ mān.”

31Mān tsūtswēywə̄, Yɛso kàn nə̀ ngwɔn vūn gu də̀ dan gu de, “Wə̄ la sà beshi bə̄ nggə̄ me yo mūn? Wə̄ la kpə̄ tè njìnjì de wə̄ lə zər ətù məsər yo?”

32Bə kan gbō nkəywə̀ nyər nywī gbm̄ yə, mān tsūtswēywə̄ cucu yə la kan te nzŏ yo.

33Də̀ nkyɛn mənē bān là zwe Yɛso bān sə̄ sē ənywī gbm̄ kan sə̄ bɛ̄ gu də̀ sə̄ dan de, “Wə̄ sē Vɛ̄n Rì njìnjì.”

34Mkpān yə̄ bə ro nē kū ngga ə mə̀mē yə̀ Janasəre,

35mənē kan tsə de gu sə̀ sē Yɛso. Tswēywə̄, bə kan te ndu dan mənē kan tswē cīn ə nywɛ̂n gbūgbu bān sē hyuhyur də̀ bə vu mənē bān la sē zəze yo gri Yɛso mān,

36də̀ bər gu de nə̄ gu kpənyɛ̀n nə̄ mənē bān là lə bār tōn nkulwe məgu yə̄ ywān kpə, də̀ mənē kūkwār bān bār tōn nkulwe yə te zəze.

Matiyu 15

1Tswēywə̄, mənē bān Faresi bə̄ bān là tsar mənē Bān nə̄mān ru ə Wurisheliman də̀ nyə bə̄ Yɛso də̀ ri gu de,

2”Sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ mənē bān là zwē wə̄ mān mē là za kì yə̀ məcici tə̄ bān sə̀sɛ̀ tsar tə̄ yə̄? Bə là nan ngwɔn ngla anrīn də̀ sə̄ re kī yo.”

3Yɛso kàn sà bə mān de, “Də̀ sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ gyə̄ là kà rɛn nan kì yə̀ Rì dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan də̀ là gyɛ̂n zwē rɛn məcici gyə̄ bān sə̀sɛ̀?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Rì sə̀ dàn de, ‘Nə̄ bə tèywē bə̄ gyə̀ywē nggɔn nggɔn,’ də̀ ‘Nənè wān də̀ tā tèywə̄ kē gyə̀ywə̄ to, nə̄ bə ngun nənè gu mūn.’

5Də̀ gyə̄ là gyɛ̂n dan de nənè də̀ dan tèywə̄ kē gyə̀ywə̄ de, ‘Kì yə̀ gyə̄ de màn kpə̄ bə̄ nggə̄, nggə̄ gyɛ̂n kan yə nə̄ Rì,’

6yə la sē kpaki nə̄ ‘Gu nàn kì yə̀ lə nə̄ tèywə̄ nggɔn nggɔn yo.’ Yə̀mē sē nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là nan də̀ kan rɛn Rì tāgyə̄ dətswē gyə̄ man zwē kī yə̄ məcici māgyə̀.

7Gyə̄ mānē bān là gyùr tu gyə̄! Kì yə̀ Shaya wān dɔ̀n rɛn sū mānē dàn ətù gyə̄ sē tsō. Mkpān yə̄ gu dàn rɛn yəmē, gu dàn de,

8” ‘Mānē mē là nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn ə bē fà me də̀ dər bə rɛ nkɔ̀n bə̄ nggə̄ nggānme.

9Nkɔ̄n yə̄ bə là bɛ nggə̄ mē sē fàfà me də̀ kī yə̄ bə là tsar mānē la sē yə̄ nggə̄ tsar bə de nə̄ bə tsar mānē yə yo.’ “

10Yɛso kàn gyɔ nkyə̄r mānē bə nyə̀ bə̄ nkəywə̄ də̀ dan bə de, “Gyə̄ shə̄r tɔ̄n də̀ man nàn kī tsə.

11La sē nkinē yə̀ nənè là ban gyə̄ ə nyū yə̀ là kan gu te ri ə nggà bēshi Rì yo, də̀ sē rɛn yə̄ là gəru ə dər gu kyame yə̄ là kan gu te ri.”

12Tswēywə̄, mānē bān là zwe gu mān kan nyə bə̄ gu də̀ ri gu de, “Wə̄ tsə de mānē bān Faresi te dər cīnji anrɛ̀n rɛn yə̄ wə̄ dan mē lo?”

13Yɛso kàn sà mān de, “Mətərkī nəmān yə̄ la sē Tě nggə̄ wān sē mkparū wān se yə yo, bə lə jūn yə mgbənrìnrìn kūkwār.

14Kān gyə̄ kà bə dɔ̀n me. Bə sē kə̄de mānē bān ku wɔ̄ bān là gyɛ̂n vun mānē bān ku wɔ̄ nəmān ngwɔn lwe nənàn. Nē wān ku wɔ̄ nəmān də̀ vūn ngwɔn nē wān ku wɔ̄ nəmān lwè, bə ywəywăywə̀ lə kànkərɛ ənywī jūjū.”

15Bitrusu kàn dàn Yɛso de, “Nan rɛn lə̀kpm̄kpm̄ yə̄ wə̄ dan tə̄ lə̀lǒ ətù rē kī sū nɛ̀n mē ngàn sū tə̄ nzǒ mûn.”

16Yɛso kàn rì bə de, “Gyə̄ kasə̄ sē būbū nə̀nàn mənrīn?

17Gyə̄ kasə̄ sē būbū mâmē? Nkinē yə̀ rē yə̀ də̀ nyər nyū nənè, là gəgə̄ ywe nywī nɛ̀n də̀ yə là gəru dè gu kpə.

18Də̀ kī yə̄ là gəru ə nyū gu sē yə̄ là ru ənywī dər gu gəru də̀ sē kī yəmē yə̄ là kan gu te ri.

19Anrɛ̀n sē ənywī dər yə̄ tekə gbəjā là gəru mān kə̄de: nlywe mānē bə̄ te nggā bə̄ mānē bān kpan ngə̄, bə̄ bān la kpān ngə̄ yo, bə̄ te gi, bə̄ te mò ətù mānē bə̄ kan sān mānē cāzu.

20Yə̀mē sē kī yə yə̄ là kan nē te ri ə nggà bēshi Rì. La sē rē kī bə̄ ngwɔn riri yə̄ là kan nənè te nē wān te ri ə nggà bēshi Rì yo.”

21Yɛso kàn kà tswēywə̄ dɔ̀n də̀ ywè ə mpə mə̀mē yə̀ Taya bə̄ Sidɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22Mbə̄ gyə̄r wān Kanan wān sə̀ sɔ̀n ə mpə mə̀mē yəmūn kàn nyə̀ bə̄ gu də̀ dɔ̀n gì de, “Nggɔn nggə̄, ywâ Doda, te mə̀tù nggə̄. Vɛ̄n nggə̄ və̄nggə̄ sē bə̄ gbrīn məme ə kpə̀ gu də̀ là kpə̄ mgbŭ nggānme ətù yə.”

23Yɛso la dan rɛn nkinē yo. Tswēywə̄, mə̄nē bān là zwe gu mān kan nyə bə̄ gu də̀ bər gu de, “Dan mbə̄ mē nə̄ gu ywè, gu là sə̀ rɛn ywān tə̄ tɔ̄n.”

24Yɛso kàn sà bə mān de, “Rì te nggə̄ ndu nyə̀ bə̄ mə̄nē bān Sərela kyame bān sē kə̄de gbə̄ntan bān kan də̄.”

25Rɛn yə̄ mə̄nē bə mē dan nə̄ mbə̄ gu kàn nyə̀ tèkpm gbə̀ryūnryūn ə nggà bēshi Yɛso də̀ dan gu de, “Nggɔn nggə̄, là nggə̄ mān!”

26Yɛso kàn sà gu mān de, “Yə la tə̄ mwɔ̄n nə̄ bə kan kīrē yə̄ nywɛn tā sū nggagyū yo.”

27Mbə̄ gu kàn dàn gu de, “Ɛn, Nggɔn nggə̄, yə sē ənə̀mē njìnjì, də̀ mkpān nə̄mān, nggagyū yə là tan mbumbu kīrē yə̄ là ru kankərɛ ə mə̀mē re.”

28Yɛso kàn sà gu mān de, “Mbə̄, nggə̄ ngrɛn de wə̄ nan kpə̄ tè njìnjì nggānme de nggə̄ lə là wə̄ mān. Kì yə̀ wə̄ là fɔ̀, Rì lə nə̄ wə̄ yə.” Də̀ ə mkpān yəmē, vɛ̄n mbə̄ gu və̄nggə̄ kàn tè zəze.

29Yɛso kàn kà tswēywə̄ dɔ̀n də̀ sə̀ zər ə kətɔ̄n nē yə̀ Galili. Də̀ kàn ngun ywè tu gbù kə tè sɔ̀n man.

30Nkyə̄r mə̄nē nggānme kan nyə bə̄ gu də̀ lwe mə̄nē bān la zər yo bə̄ bān ku wɔ̄ bə̄ bān ku nzu bə̄ bān te mkpɔtɔ̄n bə̄ mə̄nē nggān bān là lə nyə sū ə nggà bēshi Yɛso də̀ gu nàn bə tè zəze kūkwār.

31Mə̄nē bə kan mə̄ nggānme mkpān yə̄ bə ngrɛ̄n mə̄nē bān te mkpɔtɔ̄n sə̄ rɛn də̀ mə̄nē bān ku nzu sə̄ te zəze də̀ mə̄nē bān ku wɔ̄ sə̄ ngrɛ̄n nə̀nàn. Tswēywə̄, bə kan bɛ̄ sān Rì wān mə̄nē bān Sərela là zwe gu mān.

32Yɛso kàn gyɔ mə̄nē bān là zwe gu mān nyə̀ bə̄ nkəywə̄ də̀ dan bə de, “Nggə̄ là te mə̀tù mə̄nē mē anrèn bə sē bə̄ nggə̄ ə sə̄kànmē te vē tàr nzênmē də̀ kīrē mə̄bə krɛ. Dər nggə̄ la kpənyɛn nə̄ nggə̄ tər bə ywe mfəmfə ənə̀mē me yo kədè rɛn bə lə krɛ kpə tswē zər ə nkɔ̀n.”

33Bān là zwe gu mān kan ri gu de, “Tə̄ lə ngrɛ̄n kīrē nggān ə ywə̄ ə mgbəga sə̄kànmē yə̄ lə ma nkyə̄r mə̄nē mē rē?”

34Yɛso kàn rì bə de, “Sē fùfùkì yə̀ tan bər yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə̄?” Bə kan sa gu mān de, “Tə̄ sē bə̄ fùfùkì yə̀ tan tāmgbā bə̄ nywên mgbəryàn nzô me.”

35Yɛso kàn dàn nkyə̄r mə̄nē bə de nə̄ bə te sɔn ə mə̀mē.

36Tswēywə̄, gu kàn vu fùfùkì yə̀ tan tāmgbā yə̀ mē kan ngan bə̄ mgbəryàn yə̄ lwè ngwɔ̀n də̀ nyə̄r Rì ətù kīrē yəmē, də̀ kàn yə fā də̀ kàn yə nə̄ mə̄nē bān là zwe gu mān də̀ bə kpə̄ gə̄ mə̄nē bə kūkwār.

37Mə̄nē bə tan kī yəmē wū kūkwār bə, də̀ mə̄nē bān là zwe Yɛso kan vu nkyɛn yə̄ mə̄nē bə tan dē shɛ̄ san nggɔn nggɔn tāmgbā.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Jùn mənē bān sē lālən kyame bān tan kī yəmē sə̀ sē yə̀ lə ma mənē nà-nlyɛ̄. La blā mbə̀mbə̄ bə̄ nywɛn bān shāmān də̀ tan kī yəmē sū ə jùn mənē bə mē yo.

39Mkpān yə̄ Yɛso tər mənē bə nə̄ bə ywe mə̀kə̀ bə krɛ̀, gu sə̄ kàn nyər nywī gbm̄ də̀ ywè mpə məmē yə̀ Magadan.

Matiyu 16

1Mənē bān Faresi bə̄ bān Saduki nəmān nyə bə̄ Yɛso də̀ anrɛ̀n bə sə̄ fɔ̄ bə mā gu kyɛn, bə kan dan gu de nə̄ gu nàn nkinē yə̀ mə̀ nggɔ̀n yə̀ lə tsar de gu ru bə̄ Rì ə mkparū nə̄ bə man ngrɛ̄n.

2Yɛso kàn sà bə mān de, “Mkpān yə̄ rìglò là te cùcùn nzɛn gyə̄ là dan de, ‘Kpəkpə mkpəlàshū grɛn mē, tswē lə tə̀nzɛ̄ mbrɛ’,

3də̀ mkpān mbrɛ̄ də̄ ngar gyə̄ là dan de, ‘Glō lə kū nrìnrīnmē anrɛ̀n kpəkpə mkpəlàshū grɛn də̀ tswē te bū.’ Gyə̄ tsə tswē dan kì yə̀ lə te ə tswē kyɛn kpəkpə mkpəlàshū də̀ la gyɛ̂n tsə tswē yə̄ gyə̄ dan kī yə̄ là te ə mkpān mē yo.

4Mənē bān nzɛ̂nmē bān sē bə̄ dər məme də̀ là ka rɛn Rì, bə là fɔ bə ngrɛ̄n kì yə̀ mə̀, də̀ bə lə la ngrɛ̄n nkinē yəmē yo; sē kì yə̀ Rì nàn Yunanan wān dɔ̀n rɛn sū mənē kyame yə̀ gu lə nan.” Tswēywə̄, Yɛso kàn kà bə dɔ̀n də̀ ywè ywe gu.

5Mkpān yə̄ mənē bān là zwe Yɛso ro nē kū ngga, kə sə̄ kan bə də̄ də̀ bə la lwe fùfùkì yə̀ tan yo.

6Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ nàn kyɛn də̀ man gbyɛ̄n nkənywɛ̀n ətù mùmū ncū yə̀ mənē bān Faresi bə̄ bān Saduki là nan ndu bə̄ yə̄.”

7Bān là zwe Yɛso bə kan sə̄ rɛn bə̄ nkəywə̀ de, “Gu dan ənə̀mē anrɛ̀n tə̄ la lwe fùfùkì yə̀ tan nyə yo.”

8Yɛso kàn tsə kì yə̀ bə dan də̀ kàn rì bə de, “Gyə̄ mənē bān la nàn kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ yo, sē rɛn nggyɛ̆ gyə̄ là rɛn bə̄ nkənywɛ̀n ətù de gyə̄ la lwè fùfùkì yə̀ tan yo?

9Mâmē gyə̄ la tsə yo? Kə la kur gyə̄ bə̄ fùfùkì yə̀ tan tun yə̀ mənē nà-tun tan mē yo, də̀ sə̄ sē san bər yə̄ gyə̄ vu nkyɛn ywə̄ shē mān?

10Də̀ ətù fùfùkì yə̀ tan tāmgbā yə̀ mənē nà-nlyɛ̄ tan yəmē, sə̄ sē san nggɔn nggɔn bər yə̄ gyə̄ vu nkyɛn ywə̄ shē mān?

11Gyə̄ la tsə de mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ rɛn bə̄ gyə̄ de nə̄ gyə̄ gbyɛ̄n nkənywɛ̀n ətù kī yə̄ mənē bān Faresi bə̄ bān Saduki là tsar mənē, la sē nggə̄ sə̄ rɛn ətù fùfùkì yə̀ tan yo?”

12Tswēywə̄, mənē bān là zwe gu mān kan tsə de sē gu là rɛn ətù kī yə̄ mənē bān Faresi bə̄ bān Saduki là tsar mənē kya. La sē gu là rɛn ətù mùmū ncū yə̀ là nan fùfùkì yə̀ tan nə̄ yə dōglò fù krè mē yo.

13Yɛso ywè ə mpə məmē yə̀ gbù gyə̀r yə̀ re Kaseriya Filibi də̀ kàn rì mənē bān là zwe gu mān de, “Sē nggwɔ mənē là dan de nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì sē?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Bə kan sa gu mān de, “Bān nəmān là dan de wə̄ sē Yɔhanan wān swē mānē
bàtesəmàn dà nəmān là dan de wə̄ sē Ləya dà nəmān me nzə̌ là dan de wə̄ sē Remiyan
kē wə̄ sē gyər nkan ənywī mānē bān dòn rɛn sū mānē.”

15Dà gu kàn rì bə de, “Dà sē gyà, gyə̄ là dan de nggə̄ sē nggwɔ?”

16Siman Bitrusu kàn dàn de, “Wə̄ sē gu wān sē Krisəti, Vɛ̄n Rì wān shāmān shishɛ̄n.”

17Yɛso kàn dàn de, “Siman vɛ̄n Yɔhanan, wə̄ sē nē wān Rì nan wə̄ zəze anrɛ̀n la sē
nēnjì wān tsar wə̄ kī mē yo, sē Tě nggə̄ wān sē mkparū kyame wān tsar wə̄ kī mē.

18Sān wə̄ re Bitrusu (sān mē sē ywan ə nyū rɛn mānē ban Yahuda), dà sē nggɔn nggɔn
mānggà yə̄ wə̄ lə nan ndu bə̄ yə dà nə̄ mānē nggānme kan te bān lə zwē nggə̄ mān.
Nggə̄ lə nan ndu bə̄ wə̄ kəde nē wān là mɛ̄ kə̄ gu ətù ywàn dà nə̄ mānē nggānme man
kpə̄ te njìnjì bə̄ nggə̄ səsān yə̄ wə̄ kpə tè njìnjì dà kyū nəmān la shāmān yə̄ lə kan mānē
bə gə̄ te nkan bə̄ nggə̄ yo.

19Nggə̄ lə kan wə̄ te tu mānē bān nggə̄ là lwe kūkwār bān kpə te njìnjì de nggə̄ sē
Nggɔn bə dà wə̄ lə sē kəde nē wān là lwe bĕkì yà nkɔ̀n kà cūn. Kì yà wə̄ dà dàn de nə̄
mānē bān kpə te njìnjì bə̄ nggə̄ nan kē kì yà wə̄ dà dan de nə̄ bə kādə nan yo, Rì lə
kpānyɛn bə̄ yə̄.”

20Tswēywə̄, Yɛso kàn dàn bān là zwe gu mān de nə̄ bə kādə dan nənè de sē gu wān sē
Krisəti yo.

21Mkpān yəmē ban nggà beshi Yɛso kūci tswē nan mānē bān là zwe gu mān dan de yə
sē kpaki yə̄ gu lə ywe Wurisheliman dà lə kpə̄ mgbŭ ətù kī nggānme ə ngwɔ̀n bān
Lānkū bə̄ nggɔn nggɔn bān tò kī nə̄ Rì bə̄ bān là tsar mānē Bān. Gu dan nànàn de bə lə
ngun gu dà ə mbrɛ̄ yə̄ tar Rì lə tā gu shɛn.

22Tswēywə̄, Bitrusu kàn gbō gu tè gàr dà dan gu de nə̄ gu kàdə rɛ̀n səsānmānàn yo.
Gu dan de, “Nggɔn, kan kə də̄ bə̄ rɛn mē, Rì lə la kpānyɛn nə̄ nkinē səsānmānàn nàn
wə̄ yo!”

23Yɛso kàn kwɔ beshi tè Bitrusu dà dan gu de, “Kwɔ dè nggə̄ tswē, wə̄ Shɛtan! Wə̄ là
ywar nggə̄ nkɔ̀n anrɛ̀n tekə màwə̄ la sē tekə yà Rì yo dà gyɛ̂n sē tekə mānēnjì kyame.”

24Tswēywə̄, Yɛso kàn dàn bān là zwe gu mān de, “Dà sē nənè lə zwē nggə̄ mān, yə sē
kpaki nə̄ gu kà nkəywə̄ dà man bàn nggā yà bə lə kpān gu dà man nyə̄ zwē nggə̄ mān.

25Anrɛ̀n nənè wān dà là kyūn shishɛ̄n māgu lə gbàn yə njìnjì, dà nənè wān dà kpānyɛ̀n
yə̄ gu lə gbàn shishɛ̄n māgu dùdu nggə̄, nggə̄ lə nan gu yə kyūn.

26Nənè lə la sē bə̄ nkinē yo màn gu dà sē bə̄ kī yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār dà gbàn
shishɛ̄n gu njìnjì. Dà nkinē nəmān la shāmān yà gu lə ban rɛ̀ shishɛ̄n yəmē yo.

27Nggə̄ dan gyə̄ kī mē kūkwār anrɛ̀n nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì là kə nyə̄ ənywī nggɔn nggɔn yə̄
Tě nggə̄ kan nə̄ nggə̄. Nggə̄ lə nyə̄ gìgyàr bə̄ màlɛ̀kū dà lə nə̄ mānē ryă ngwɔn zwē
tutu ətù kī yə̄ bə nan ə mgbəmgbrè mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

28Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, mənē nəmān bān kre ə sə̄kànmē lə la tsu yo mâ mkpān bə lə ngrɛ̄n nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄ tswē sē cūn mənē.”

Matiyu 17

1Vē tānnɛ̀n gə̄gə̄ vūnga də̀ Yɛso kàn gbō Bitrusu bə̄ Yakubu bə̄ Yɔhanan wān sē zāngyə̀ywə̄ də̀ bə ngun ywe tu gbù yə̀ tàn də̀ sē nkəywə̀ me.

2Tswēywə̄, kpə Yɛso kan sər ə nggà bēshi bə. Beshi gu kan lan kə̄de rì yə̀ là lan də̀ kī yə̄ gu kpm̄̄ kpə̀ gu kan sə̄ la gbə̄gbla kə̄de glo.

3Də̀ tswēyəmē, bə Musa bə̄ Ləya kan krē də̀ sə̄ rɛn bə̄ Yɛso.

4Bitrusu kàn dàn Yɛso de, “Wə̄ nggɔn nggə̀, yə tənzɛ̄ nggānme yə̄ tə̄ sē ə sə̄kànmē. Wə̄ də̀ kpənyɛ̀n, kān nggə̄ te bə̄bər tàr, gyər yə̄ məwə̀ də̀ gyər yə̄ Musa də̀ gyər man sē yə̄ Ləya nə̀nàn.”

5Bitrusu sə̀ sē ətù rɛn mənrīn də̀ kpəkpə mkpəlàshū kəkla yə̄ la nggānme kan ywān bə te də̀ kwār kan ru ənywī ywə̄ də̀ dan de, “Wān mē sē Vɛ̄n nggə̄ wān nggə̄ là nyɛn də̀ dər là sù nggə̄ bə̄ gu nggānme; kan gyə̄ gwɔ gu!”

6Mkpān yə̄ mənē bān là zwe Yɛso bə kan gwɔ sə̄sānmənàn, mpūr kan te bə də̀ bə kan kankərɛ nɛ̀n-nɛ̀n.

7Yɛso kàn nyə̀ bə̄ bə də̀ bàr bə də̀ kàn dàn bə de, “Gyə̄ dōglò, gyə̄ kàdə tè mpūr yo.”

8Bə kan zo beshi kyɛn də̀ la ngrɛ̄n nənè tswē krè bə̄ Yɛso nzə̌ yo, yə sə̄ sē gu nkəywə̄ me wān krè.

9Mkpān yə̄ Yɛso bə̄ bān là zwe gu mān sə̄ kūji ətù gbù, gu kàn dàn bə de, “Gyə̄ kàdə dan nənè kì yə̀ gyə̄ ngrɛn mē yo mâ kə̄ sū mkpān yə̄ bə lə tā nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì shɛn ətù kyū.”

10Mənē bān là zwe Yɛso kan ri gu de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ bān là tsar mənē Bān là dan de Ləya lə kūci nyə̄?”

11Yɛso kàn sà bə mān de, “Njìnjì, Ləya lə kūci nyə̄ də̀ kyūn kī zwè kūkwār.

12Də̀ nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de Ləya sə̄ nyə̀ mbɛ̄ də̀ bə la tsə gu yo də̀ gyɛ̂n nan gu kī yə̄ dər bə ban. Ə̄ nkə̄n yəmē nə̀nàn, nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə kpə̄ mgbŭ ə ngwɔ̀n bə.”

13Tswēywə̄, bān là zwe gu mān kan tsə de sē gu là rɛn bə̄ bə ətù Yɔhanan wān là swē mənē bə̀tesə̄màn.

14Mkpān yə̄ Yɛso gìgyər bə̄ mənē bān là zwe gu mān ji mərtu nyə bə̄ nkyər mənē bə, vələn gyər kàn nyə̀ tèkpm gbə̀ryūnryūn ə nggà bēshi Yɛso,

15də̀ dan gu de, “Nggɔn nggə̄, te mə̀tù vɛ̄n nggə̄. Mkpə̌mkpĭ vun gu də̀ gu là kpə̄ mgbŭ nggānme. Mkpān nəmān yə là ban gu gyùn gyə̄ glo də̀ mkpān nəmān yə̄ là ban gu gyùn gyə̄ ə mə̀sər.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Nggə̄ lwe gu gri mənē bān là zwē wə̄ mān nə̄ bə man nan gu te zəze də̀ bə la nan gu te zəze yo.”

17Yɛso kàn sà gu mān de, “Gyə̄ mənē bān nzênmē, gyə̄ la kpə̄ rɛn Rì tè njìnjì yo də̀ tekə gyə̄ sē ətù kī məme kyame. Nggə̄ lə ban mkpān ma sěn də̀ sə̄n bə̄ gyə̄ anrīn? Kē gyə̄ ngrɛn de nggə̄ lə ban mkpān ma sěn də̀ sə̄ sē gìgyər bə̄ gyə̀? Lwe vɛ̄n gu cà nggə̄ mān ə sə̄kànmē.”

18Yɛso kàn dàn gbrīn məme yə de nə̄ yə dē vɛ̄n gu kpə də̀ gbrīn yə kan kā gu dɔn də̀ vɛ̄n gu kàn tè zəze mān tsūtswēywə̄.

19Tswēywə̄, bān là zwe Yɛso kan nyə rì gu gǐgǐ de, “Sē rɛn nggyě tə̄ la glā gbrīn məme yəmē yo?”

20Yɛso kàn sà bə mān de, “Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n gyə̄ la kpə̄ tè njìnjì de Rì lə gwɔ gyə̄ yo. Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, màgba sē de nkə̄n yə̄ gyə̄ kpə tè njìnjì mān sē fətsɛ̀ me kə̄de běntsù, gyə̄ lə dan gbù nggɔ̀n mē de, ‘Doglò ə sə̄kànmē də̀ man ywē sə̄kànmūn,’ də̀ yə̄ lə nan sə̄sān gyə̄ dan. Nkinē la shāmān yə̀ Rì lə gbàn nan gyə̄ yə̄ yo màn gyə̄ də̀ kpə̄ tè njìnjì.

[21Kì sē gyə̀r me yə̀ shāmān yə̀ nē lə nan də̀tswē gu man glā gbrīn məme kə̄de yəmē dè kpə mənē də̀ la sē bə̄ nkinē gyə̀r nkan yo. Kì yəmē sē nkə̄n yə̄ nē lə vūn mfə lwe də̀ rɛn bə̄ Rì kyame.]”

22Mkpān yə̄ Yɛso bə̄ mənē bān là zwe gu mān sə̄ sē gìgyər ə Galili, gu kàn dàn bə de, “Mkpān te hyuhyur yə̄ bə lə kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì rɛ̄ mənē.

23Bə lə ngun gu də̀ ə mbrɛ̄ yə̄ tăr, gu lə tāshɛn.” Tswēywə̄, mənē bān là zwe Yɛso kan te dər cīnji ətù rɛn yəmē.

24Mkpān yə̄ Yɛso bə̄ bān là zwe gu mān nyə sū Kapana, mənē bān là kpə̄ kə̄jī gānjūn yə̄ Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì nyə bə̄ Bitrusu də̀ ri gu de, “Nggɔn wān là tsar gyə̄ là ywan kə̄jī gānjūn yə̄ Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì?”

25Bitrusu kàn kpənyɛ̀n de, “Ɛn, gu là ywan.” Mkpān yə̄ Bitrusu kàn nyər ywè nywī kə̀, Yɛso kàn kūci rɛ̀n bə̄ gu de, “Tekə wə̄ sē sěn Bitrusu? Sē bə̄ bə nggwɔ bān məcūcùn bān mgbəmgbrè mē là kpə̄ kə̄jī gānjūn bə̄ bə? Sē bə̄ mənē bān məbə kē sē bə̄ mənē nəmān nkan?”

26Bitrusu kàn sà gu mān de, “Sē bə̄ mənē bān nəmān nkan.” Yɛso kàn dàn de, “Yə sē ənə̀mē, mənē bān məmē lə la ywan yo.

27Də̀ anrɛ̀n nə̄ tə̄ kādə te bə ngàr dər yo, ywe kə̄ gyə̄ kwàr ə nē də̀ mgbəryàn yə̀ wə̄ də̀ kūci vūn, kan wə̄ bu yə̄ nyū kyɛn, wə̄ lə ngrɛ̄n bě kə̄jī gyə̀r yə̀ ma ywan kə̄jī gānjūn. Gbo yə̄ də̀ man kàn nə̄ bə ətù gānjūn mànggə̄ bə̄ məwə̀.”

Matiyu 18

1Ə̄ mkpān fətsɛ̀, mənē bān là zwe Yɛso kan nyə bə̄ gu də̀ ri gu de, “Sē nggwɔ wān sē nggɔn mwə̄n kūkwār ə nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Yɛso kàn gyɔ fəvɛ̀n kukwɔ̌ gyər də̀ nə̄ gu krè ə nggà bēshi bə,

3də̀ gu kàn dàn bə de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de gyə̄ dəgbà kàn sər də̀ kàn tè ryôryō kə̄de nywɛn kukwɔ̌ mē yo, gyə̄ lə la kan te mənē bān Rì lə lwe gyə̄ yo.

4Nē wān sē nggɔn mwɔ̄n kūkwār ə nkɔ̄n Rì là lwe mənē sē gu wān kan nkəywə̄ tè ryôryō kə̄de fəvɛ̀n mē.

5Nē wān də̀ kpə̄ fəvɛ̀n kə̄de wān mē bə̄ ngwɔn ywā dùdu nggə̄, sē nggə̄ wān gu kpə nə̀nàn.

6”Nənè də̀ nàn gyər ənywī nywɛn bān kpə te njìnjì bə̄ nggə̄ mē nə̄ bə nan məme, yə lə tɔ̀ mwɔ̄n nə̄ bə te mgbənrīn te nənə̄ yə̄ kwɔ̀ də̀ man kan yə klə̄ nənè gu mūn ə tə̄ də̀ man tər gu gyɔ̄ ə mkpəryùn məsər yə̀ nē dətswē gu man kyù.

7”Sē kì yə̀ rànkpə nggānme bə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē anrɛ̀n kī shāmān yə̄ là nan mənē də̀ bə là nan məme! Kī yəmē lə nyə̄ te də̀ yə sē kì yə̀ bə lə te gbə̀cu sū nənè wān lə kpənyɛn nə̄ yə sē gu wān lə nan mənē nə̄ bə nan məme.

8Ngwɔn wə̄ kē zə wə̄ də̄ nan wə̄ nə̄ wə̄ nàn məme, kan wə̄ fàr yə tāgyɔ̄. Yə tɔ̄ mwɔ̄n nə̄ wə̄ sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì, də̀ gbàn sē bə̄ ngwɔn gyər kē zə gyər, bə̄ yə̄ wə̄ lə sē bə̄ ngwɔn ywā kē zə ywā ə mgbəmgbrè mē də̀ nyər glo yə̄ là rɛn njì.

9Beshi wə̄ gyə̀r də̀ nàn wə̄ nə̄ wə̄ nàn rɛn məme, kān wə̄ gbò yə̄ tāgyɔ̄. Yə tɔ̄ mwɔ̄n nə̄ wə̄ sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì də̀ man sē bə̄ beshi gyə̀r ə mgbəmgbrè mē, bə̄ yə̄ wə̄ sē bə̄ beshi ywā də̀ nyər kə̄ glo yə̄ là rɛn njì.

10”Gyə̄ gbyɛ̄n kədè rɛn gyə̄ lə ngrɛ̄n gyər ənywī nywɛn mē kə̄de bə sē kì yə̀ fà. Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, məlɛ̀kū bān sē ə mkparū də̀ là sə̄ gbyɛn nywɛn bə, là sə̄ kre ə nggà bēshi Rì wān sē Tě wān sē mkparū ə mkpān mē kūkwār.

[11Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì nyə tswē fɔ̀ mənē bān kan də̄ kyame də̀ man kpə̄ bə cūngwɔn.]

12”Tekə gyə̄ sē sɛ̌n? Nənè də̀ sē bə̄ gbə̄ntan gǐ-gyə̀r də̀ gyə̀r ənywī ywə̄ də̀ kan də̄, gu lə la kà nkyɛn sɛ̀-tīyār bə̄ tīyār mē dɔn ə tə̀r gbù də̀ ywe kə̄ fɔ̀ yə̀ kan də̄ mē yo?

13Də̀ mkpān yə̄ gu də̀ ngrɛ̄n gbə̄ntan yəmē, nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de gu là te zə̀zè nggānme ətù gbə̄ntan gyə̀r yəmē mwɔ̄n yə̄ gu de màn tè ətù gbə̄ntan sɛ̀-tīyār bə̄ tīyār yə̄ la kan də̄ mē yo.

14Ə̄ nkɔ̄n yəmē nə̀nàn, Tě gyə̄ wān sē mkparū la kpə̄nyɛ̀n de nə̄ gyər ənywī nywɛn kukwɔ̌ bə mē kàn də̄ yo.

15”Zāngyə̀ywē nəmān də̀ la wə̄ rɛn nkinē, kan wə̄ ywè kə̄ dàn gu kì yə̀ gu nan yə̀ la tɔ̀ yo mē, nə̄ yə man sē gyə̄ mənē ywā me. Gu də̀ gwɔ wə̀, yə là tsar nàn de wə̄ la gu mān də̀ kan gu tè wān sē gìgyə̀r bə̄ wə̀.

16Gu də̀ kà rɛn gu gwɔ wə̀, ywē kə gbō nənè gyər kē mənē ywā ngàn bə̄ nkəywdətswē mənē ywā kē tar man nan gwɔ kì yə̀ gyə̄ mənē mē te bə̄ nkəywə̀ nə̀nàn.’

17Gu də̀ kà rɛn yə̄ gu lə gwɔ bə, kān wə̄ dàn kyūntu yə̀ mənē bān là zwē Rì kūkwār; də̀ gu də̀ kà far me yə̄ gu lə gwɔ kì yə̀ kyūntu yə̀ bān là zwe Rì dan, kān wə̄ kàn gu tè

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

kəde nē wān la kpə̄ rɛn Rì tè njìnjì yo, kē sē kəde nē wān là kpə̄ kə̄jī gānjūn bə̄ gyə̄ nə̄ mənē bān məmē Roman.

18”Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, dəgba sē nənggyĕ yə̀ wə̄ də̀ kà yə̄ ə mgbəmgbrè mē, Rì lə nə̄ yə sē mān ənəmē ə mkparū, də̀ màgba sē nənggyĕ yə̀ wə̄ də̀ kpənyèn bə̄ yə ə mgbəmgbrè mē, Rì lə nə̄ yə sē mān ənəmē ə mkparū nənàn.

19”Nggə̄ là dan gyə̄ nzŏ de, mənē ywā ənywī gyə̄ də̄ kpə̄nyɛn bə̄ nkinē də̀ ri Rì ətù yə̄ ənywī mgbəmgbrè mē, Tĕ nggə̄ wān sē ə mkparū lə nan bə yə̄.

20Yə sē ənəmē, tswē mənē ywā kē tar də̄ kyūn te gìgyər tswē bə rɛn bə̄ Rì anrèn bə sē bān là zwē nggə̄, tswē yə nggə̄ lə sē mān bə̄ bə nənàn.”

21Bitrusu kàn cī tè hyuhyur bə̄ Yɛso də̀ rì gu de, “Nggon nggə̄, sē kə bər yə̄ nggə̄ lə fù mətò sū zāngyər nggə̄ mān gu də̀ la nggə̄ rɛn? Nə̄ nggə̄ fù mətò sū gu te kə tāmgbā mān gu də̀ là nggə̄ rɛn?”

22Yɛso kàn sà gu mān de, “An àn, nggə̄ là dan wə̄ de, la sē kə tāmgbā kyame yo, sē kə sè-tāmgbā te kə tāmgbā.”

23”Nggə̄ dan gyə̄ rɛn mē ənəmē anrèn nkōn Rì là lwe mənē ə mkparū sē kəde rɛn ləkpm̄kpm̄ gyər ətù cūn gyər wān fò gu tsə la yə̄ mənē bān là nan gu ndu lwe gu yə.

24Gu sə̀ sē ətù nan səsānmənàn mənrīn də̀ bə kan lwe vəlon gyər wān lwe gu la kə̄jī yə̄ bə lə la blā yə kpə̄ yo gri gu.

25Də̀ anrèn vəlon gu la sə̀ sē bə̄ kə̄jī yə̄ gu lə ywan yo, nggon gu nə̄ bə nkòn nə̄ bə vūn gu bə̄ mbə̄ywə̄ bə̄ nywɛnywə̄ bə̄ kī yə̄ gu sē bə̄ yə kūkwār də̀ man kan yə rē man kan kə̄jī yə ywan la yəmē.

26”Vəlon gu kàn tèkpm gbèryūnryūn ə nggà bēshi nggon gu də̀ bər gu de‘Bùbwò me, nə̄ nggə̄ mkpān fətsè nzŏ də̀ nggə̄ lə ywan wə̄ la wə̄ kūkwār’.

27Nggon vəlon gu kàn tè mətù gər gu də̀ dan gu de nə̄ gu kàdə tè nkəywə̄ dē de gu lə ywan gu la yəmē nzŏ yo, də̀ cūn gu ngwon nə̄ gu ywè nkəywə̄.

28”Mkpān yə̄ vəlon gu gərù, gu kàn ngrēn kpān ywə̄ gyər wān bə là nan ndu gìgyər wān lwe gu kə̄jī tsê yə̄ ma dinari gĭ-gyər. Gu kàn kyər vəlon gu lwè ə tə̄ də̀ mə̀ gu mfə̄ də̀ dàn gu de, ‘Ywan nggə̄ la nggə̀!’

29”Kpān ywə̄ wān lwe gu la kàn tèkpm gbèryūnryūn də̀ bər gu de, ‘Bùbwò me, nə̄ nggə̄ mkpān fətsè me də̀ nggə̄ lə ywan wə̄ kì yə̀ nggə̄ lwe wə̄ yə̄.’

30”Də̀ gu kà də̀ gyên nə̄ bə vūn vəlon gu ywān te ə jàrō mâ mkpān yə̄ gu ywan la yəmē.

31Mkpān yə̄ nkyɛn mənē bān là nan ndu gìgyər ngrēn kì yə̀ te, bə te dər cīnji nggānme də̀ ywe kə ngàn sū nggon bə kì yə̀ tè kūkwār.

32”Tswēywə̄, nggon wān vəlon gu kàn gyɔ gu nyə̀ nywī kə̀ də̀ dan gu de, ‘Wə̄ gər wān tò dər yo, nggə̄ dan de nə̄ wə̄ kàdə tè nkəywē dē de wə̄ lə ywan la yə̄ wə̄ lwe nggə̄ mē yo anrèn wə̄ bər nggə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

33Yə la tɔ̄ mwɔ̄n yə̄ wə̄ màn tè mətù kpān ywē wān gyə̄ là nan ndu gìgyər səsān nggə̄ te mətù wə̄ nənàn mē yo?

34Ətù rɛn ngàr dər yə̀ nggɔn wān vələn gu mē sə̀ sē bə̄ yə̄, gu tər gu ywè kə̄ ywān tè ə jàrō nə̄ bə nə̄ gu mgbŭ mâ mkpān yə̄ gu lə ywan la məgu krɛ̀.

35"Yəmē sē kì yə̀ Tĕ nggə̄ wān sē mkparū lə nan gyə̄ kūkwār màn gyə̄ dəgbà fù mətò sū mənē ətù rɛn məme yə̄ bə là nan gyə̄ yə yo."

Matiyu 19

1Mkpān yə̄ Yɛso dàn bə mərɛn mē krɛ̀, gu kàn kà məmē yə̀ Galili dòn də̀ ywè ə mpə məmē yə̀ Yahudeya ə ngga yə̄ ywā yə̄ nē yə̀ Wurdu.

2Nkyər mənē nggānme sə̄ zwē gu mān də̀ gu nàn mənē bān la sē zəze yo ənywī bə tè zəze.

3Bān Faresi nəmān nyə bə̄ gu dətswē bə man mā gu kyɛn də̀ ri gu de, "Sē ətù mərɛn mē kūkwār yə̀ mbə̄ də̀ la lənywə̄ yə yə̄ Bān kpə lələn gu nyèn nə̄ gu glā mbə̄ gu?"

4Yɛso kàn sà mān de, "Gyə̄ la blā kì yə̀ sē ə lətafē yə̀ rɛn Rì yo? Rɛn Rì dan de, ə̀ kùcī mkpān yə̄ Rì nàn mənē, gu nàn bə lələn bə̄ mbə̄.

5Gu dan nzŏ de, 'Yə sē ənəmē, lələn lə kà bə tèywə̄ bə̄ gyəywə̄ dən də̀ sòn bə̄ mbəywə̄ də̀ bə mənē ywā mē lə kàn te kəde nē gyər.'

6Yə sē ənəmē, bə la sē mənē nkan nkān nzŏ yo də̀ gyên sē kəde nē gyər mənān. Yə sē səsānmənàn, mənē bān Rì kan bə tè nē gyər, nə̄ nənè kàdə gə̀ bə tè nkan nkān yo."

7Bān Faresi bə kan ri gu de, "Sē rɛn nggyĕ yə̄ Bān Musa dan de nə̄ nē nə̄ mbəywə̄ takədā yə̄ ngun ngə̄ də̀ man glā gu màn gu də̀ là fò yə̄ gu lə glā mbəywə̄ gu?"

8Yɛso kàn sà bə mān de, "Sə̄ sē anrèn kà gwɔ məgyə̄ yə yə̄ Musa nə̄ gyə̄ nkòn nə̄ gyə̄ glā mbəmbə̄ gyə̀, də̀ yə la sə̄ sē ənəmē ə̀ kùcī ə mkpān yə̄ Rì nàn bə yo.

9Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nənè wān də̀ glā mbəywə̄ ətù rɛn nəmān nkan, də̀ yə dəgbā sē ətù rɛn mbə̄ gu te nggā bə̄ lələn nəmān yo, də̀ gyên gbō mbə̄ nəmān nkan, sē gu là te nggā."

10Bān là zwe gu mān kan dan gu de, "Də̀ sē ənəmē yə̄ rɛn yəmē sē ətù bə lələn bə̄ mbəywə̄, sòn kpla tònzē mwɔ̄n yə̄ nənè lə te mbə̄."

11Yɛso kàn sà bə mān de, "La sē mənē kūkwār lə kpənyɛn bə̄ kì yə̀ nggə̄ dan mē yo, sē mənē bān Rì nə bə tsə rɛn yəmē kyame bān lə kpənyɛn bə̄ yə.

12Nggə̄ dan gyə̄ ənəmē anrèn mənē sē bə̄ kī nkan nkān yə̄ sē ə dər bə yə̄ lə ywar bə də̀ bə lə la gbō mbəmbə̄ yo. Bān nəmān sē bə ngrin bə də̀ bə ku bwə̄, bān nəmān sē bān mənē nan bə də̀ bə ku bwə̄ də̀ bān nəmān sē bān ka rɛn bə te mbəmbə̄ dətswē bə man nan nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē kyame zwē mān. Kān mənē bān kpənyɛn bə̄ rɛn mē nan yə lwe."

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Mənē nəmān lwe nywɛn kukwɔ̌ nyə de nə̄ Yɛso kàn ngwɔn gu sà bə də̀ man rɛn bə̄ Rì nə̄ gu nàn bə zəze, də̀ mənē bān là zwe Yɛso kan gbīn mənē bə tə̄n de nə̄ bə kādə te Yɛso dē yo.

14Yɛso kàn dàn bə de, “Kān gyə̄ kà nywɛn kukwɔ̌ dɔ̀n nə̄ bə nyə bə̄ nggə̄, də̀ man kàdə glā bə yo, anrɛ̀n sē mənē bān sē kə̄de nywɛn bə mē bān Rì là lwe bə.”

15Mkpān yə̄ Yɛso kàn ngwɔn sà nywɛn bə də̀ rɛn bə̄ Rì krɛ̀, gu kàn kà tswēywə̄ dɔ̀n.

16Vənzɛ̀ gyə̄r kàn nyə̀ bə̄ Yɛso də̀ rì gu de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, sē nənggyɛ̌ zəzè yə̀ nggə̄ lə nan dətswē Rì man sə̄ nə̄ nggə̄ shishēn yə̄ sɔ̀n be njì?”

17Yɛso kàn sà gu mān de, “Sē rɛn nggyɛ̌ wə̄ là ri nggə̄ ətù kì yə̀ sē zəzè? Sē Rì gyə̄r me wān sē zəze. Də̀ sē wə̄ là fɔ̀ nə̄ Rì nə̄ wə̄ shishēn yə̄ sɔ̀n be njì, kān wə̄ zwē Bān yə̀ Rì.”

18Vəlɔn gu kàn rì de, “Sē nənggyɛ̌ gyə̀r ənywī Bān yə̀ Rì yə̀ wə̄ là dan de nə̄ nggə̄ zwē yə̄ mān?” Yɛso kàn sà gu mān de, “Kàdə nlywe mənē yo, kàdə tè nggā yo, kàdə tè gi yo, kàdə tè mò sà nənè ətù kì yə̀ gu la nàn yo.

19Nə̄ bə tèywē bə̄ gyə̀ywē nggɔn nggɔn də̀ man nyɛn zāngyə̀ywē kə̄de nkɔ̄n yə̄ wə̄ là nyɛn nkəywē.”

20Vənzɛ̀ gu kàn sà mān de, “Nggə̄ zwe Bān yəmē kūkwār də̀ sē nənggyɛ̌ nzɔ̌ yə̀ kədè yə̀ nggə̄ lə nan?”

21Yɛso kàn dàn gu de, “Wə̄ də̀ là fɔ̀ de wə̄ sē wān lə nan kī zəze kūkwār, ywe kə kàn kī yə̄ wə̄ sē bə̄ yə kūkwār rɛ̀ də̀ man kàn kə̄jī yə nə̄ mənē bān jə̀, də̀ wə̄ lə sē bə̄ kī nggān ə mkparū. Wə̄ də̀ nàn ənə̀mē, wə̄ man nyə̄ zwē nggə̄ mān.”

22Mkpān yə̄ vənzɛ̀ gu gwɔ sə̄sānmənàn, gu bàn nkɔ̀n ywē də̀ sə̀ tè dər̄ cīnji nggānme anrɛ̀n gu sē wān te kī nggānme.

23Yɛso kàn dàn bān là zwe gu mān de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de yə sē kì yə̀ ànkpə nggānme yə̄ nē wān sē bə̄ kī lə kan te gyə̄r ənywī mənē bān Rì lə lwe bə.

24Nggə̄ là dan gyə̄ nənàn de yə lə sē kplâ me yə̄ ràkɔ̄mī lə nyər bə̀ mgbī bə̄ yə̄ nē wān sē bə̄ kī lə kan te gyə̄r ənywī mənē bān Rì lə lwe bə.”

25Mkpān yə̄ mənē bān là zwe Yɛso gwɔ sə̄sānmənàn, bə kan mə̄ nggānme də̀ kan ri gu de, “Yə də̄ sē ənə̀mē nzênmē, sē bə nggwɔ kya bān Rì lə kpə̄ bə cūngwɔn nàn?”

26Yɛso kàn nàn bə kyɛn ntēn də̀ kàn sà bə mān de, “Sē nənè nēnjì me wān la sē bə̄ nggu yə̄ gu lə kpə̄ nkəywə̄ cūngwɔn yo; də̀ nkinē la shāmān yə̀ lə mwɔ̄n Rì kpə ə tswē nan yo.”

27Bitrusu kàn sà gu mān de, “Wə̄ tsə de tə̄ ka kī kūkwār dɔn də̀ nyə tswē zwē wə̄ mān, də̀ ryă ngwɔn tə̄ sē nənggyɛ̌ nàn?”

28Yɛso kàn dàn bə de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de mkpān yə̄ mgbəmgbrè suswɛ mūn lə nyə̄, mkpān yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə te sɔ̄n ə mgbə̄ncī mənggə̀ yə̀ Cūn bə̄ nggɔn nggɔn,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

gyə̄ mə̄nē tsɔ bān nggə̄ cu mē gyə̄ lə kan te məcūcùn ətù mənyūrɛn tsɔ yə̀ mə̄nē bān Sərela.

29Də̀ nənè wān də̀ kà mə̀kə̀ gu dɔ̀n, kē nywɛngyə̀ywə̄ lə̄lɔn bə̄ mə̄nggə̀, kē tèywə̄, kē gyə̀ywə̄, kē nywɛnywə̄, kē mə̀lān gu dùdu rɛn mə̄nggə̀, Rì lə nə̄ gu kī nggān mwɔ̄n yə̄ gu sē bə̄ yə ə̀ kùcī də̀ nə̄ gu shishē̄n yə̄ sɔ̀n be njì.

30Də̀ mə̄nē nggānme bān mə̄nē là ngrɛn bə de bə sē nkinē gyə̀r zəzè, lə kàn te mə̄nē bān la sē nkinē yo, də̀ mə̄nē nggānme bān la sē nkinē gyə̀r zəzè yo nzênmē lə kàn te bān sē nkinē zəzè.”

Matiyu 20

1Yɛso kàn kūci tswē dan de, “Nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē sē kə̄de rɛn lə̀kpm̄kpm̄ gyə̄r ətù və̄lɔn gyə̄r wān gə̄rù ə̀ mbrɛ̀cə̄ tswē kə̄ fɔ̀ mə̄nē bān lə nan gu ndu ə lan mə̄gu.

2Gu kpənyɛ̀n yə̄ gu lə ywan bə bě kə̄jī gyə̀r yə̀ dinari yə̀ mbrē yəmē də̀ tər bə ywè hwān mə̀gu.

3”Mkpān yə̄ nzān zo tè gân, gu gə̄rù nzɔ̌ də̀ ywè kə̄ ngrē̄n mə̄nē nə̄mān tswē krè ə kpəmkpan dō də̀ la sə̄ nan nkinē yo.

4Gu kàn dàn bə de, ‘Gyə̄ nə̀nàn gyə̄ ywē kə̄ dɔ̀ ə lan mə̄nggə̀ də̀ nggə̄ lə nan gyə̄ ywan ətù ndu yə.’ “

5Tswēywə̄ mə̄nē bə kan ywe hwān yə. “Gu nàn sə̄sānmə̄nàn nzɔ̌ ə mkpān rì gàn tu bə̄ mkpān yə̄ rì kàn ngwɔn nə̀nàn.

6Ə̀ mkpān yə̄ rìglò sə̀ tè, və̄lɔn gu dōglò gə̄rù nzɔ̌ də̀ ywè kə̄ ngrē̄n mə̄nē nə̄mān tswē krè. Gu kàn rì bə de, ‘Sē rɛn nggyě yə̄ gyə̄ là krè ə sə̄kànmē ə̀ mbrɛ̀cə̄ nzɛnmun mâ nyə̄ sū ə mkpān mē fà kə̄de ndu nkinē la shāmān yə̄ gyə̄ lə nan yo?’

7”Bə kan sa gu mān de, ‘Sē anrɛ̀n nənè la vu tə̄ ə ndu yo yə tə̄ là kre fà də̀ là nan ndu nkinē yo.’ “Gu kàn dàn bə de, ‘Kān gyə̄ ywè kə̄ nàn ndu ə lan nggə̄ nə̀nàn.’

8”Mkpān yə̄ rìglò tè, tāki lan yə gyɔ tu mə̄nē bān dɔ̀ bə də̀ dan gu de, ‘Gyɔ mə̄nē bān ndu də̀ man ywan bə kə̄jī bə. Kūci bə̄ mə̄nē bān tə̄ vu bə ə ndu krɛ̀gɔ̄n də̀ man sə̄ ywan bān tə̄ vu bə ə̀ kùcī.’

9”Mə̄nē bān bə vu bə ə ndu ə mkpān tun yə̄ rìglò nyə kpə̄ be dinari gyə̄r gyə̄r.

10Də̀ mə̄nē bān bə kūci vu bə ə ndu ə̀ mbrɛ̀cə̄ sə̄ ngrē̄n de bə lə kpə̄ kə̄jī nggān; də̀ bə gyê̄n kpə̄ be dinari gyə̄r gyə̄r me nə̀nàn.

11Mkpān yə̄ bə kpə̄ kə̄jī yə te ngwɔ̀n, bə kan sə̄ rɛn mgbə̄r ətù tāki lan yə.

12Mə̄nē bə kan sə̄ rɛn de, ‘Mə̄nē bān bə vu bə ə̀ krɛ̀gɔ̄n nan ndu ban mkpān fətsɛ̀ me; də̀ gyə̄ kan bə tè gìgyə̀r bə̄ tə̄ bān nan ndu mbrɛ̀cə̄ kə sū rìglò də̀ kpə mgbŭ nggān.’

13”Tāki lan gu kàn sà gyə̄r ənywī bə de, ‘Kpān nggə̄, nggə̄ la nan wə̄ nkinē yə̀ sē gbəjā yo. Wə̄ la sə̄ kpənyɛ̀n de wə̄ lə nan ndu dətswē nggə̄ man ywan wə̄ bě dinari gyə̀r yo?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Kpə̄ kə̄jī wə̄ də̀ man ywè nkəywē. Sē kì yə̀ dər̆ nggə̄ dan yə yə̀ nggə̄ lə ywan və̄lən wān nyə ndu krɛ̀gə̄n mē kì yə̀ nggə̄ ywan wə̄ mē.

15Nggə̄ la sē bə̄ nkə̀n yə̀ nggə̄ lə nan kì yə̀ dər̆ nggə̄ ban bə̄ kə̄jī nggə̄ yo? Kē sē wə̄ là te ywu bə̄ nggə̄ anrɛ̀n nggə̄ bu ngwɔn bə̄ mə̄nē?'

16"Yə sē ənə̀mē, mə̄nē bān mə̄nē là ngrɛn bə de bə sē nkinē, lə kàn te bān la sē nkinē yo, də̀ mə̄nē bān la sē nkinē yo, lə kàn te bān sē nkinē."

17Yɛso bə̄ bān là zwe gu mān sə̄ ywe Wurisheliman də̀ gu kàn gbō mə̄nē tsɔ bān gu cu bə mē tè gə̀r də̀ dan bə de,

18"Tə̄ là ywe Wurisheliman də̀ bə lə kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì rɛ nggɔn nggɔn bān tò kī nə̄ Rì bə̄ bān là tsar mə̄nē Bān də̀ bə lə sùr nggə̄ rɛn de nə̄ bə ngun nggə̄,

19də̀ bə lə kan nggə̄ te mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo ə ngwɔ̀n də̀ bə lə nan nggə̄ nggrɛn də̀ tsē nggə̄ də̀ kan nggə̄ kpān ngun ə nggā. Ɵ mbrē yə̄ tər̆, Rì lə tā nggə̄ shɛn!"

20Gyər̆ nywɛn Zabedi kàn nyə̀ bə̄ Yɛso də̀ lwè nywɛnywə̄ ngàn mān də̀ tèkpm gbə̀ryūnryūn ə nggà bēshi gu də̀ rì gu de nə̄ gu là gu mān.

21Yɛso kàn rì gu de, "Sē nə̄nggyɛ̆ yə̀ wə̄ là fò de nə̄ nggə̄ nan wə̄ yə̄?" Mbə̄ gu kàn sà mān de, "Kpənyɛ̀n de nə̄ nywɛn mē sē bə̄ nggɔn nggɔn ə mkpān yə̄ wə̄ lə sē cūn."

22Yɛso kàn dàn bə de, "Gyə̄ la tsə kì yə̀ gyə̄ là ri nggə̄ yə mē yo. Gyə̄ kpənyɛ̀n yə̄ gyə̄ lə kpə̄ mgbŭ yə̀ nggə̄ lə kpə̄ mē?" Bə kan sa gu mān de, "Tə̄ kpənyɛn."

23Yɛso kàn dàn bə de, "Yə sē njìnjì, gyə̄ lə kpə̄ mgbŭ yə̀ nggə̄ lə kpə̄, də̀ sē rɛn yə̄ gyə̄ lə sē nggɔn nggɔn ə mkpān yə̄ nggə̄ lə sē cūn, la sē nggə̄ wān lə dan yə yo. Tswēyəmē sē yə̄ mə̄nē bān Tĕ nggə̄ cu bə də̀ sē bə bān lə sɔ̀n mān."

24Mkpān yə̄ nkyɛn mə̄nē gur bān là zwe Yɛso gwɔ rɛn yəmē, bə kan te dər̆ ngàr bə̄ mə̄nē ywā bə bə mē.

25Yɛso kàn gyɔ bə tè tswē gyə̄r də̀ dan bə de, "Gyə̄ tsə de ənywī mgbəmgbrè mē, mə̀cūcùn yə̀ mə̄nē bān gbūgbu bān la sē bān Yahuda yo mē bə̄ mə̄nē nggɔn nggɔn bān gbūgbu yəmē nə̀nàn, bə là nan mə̄nē bān mə̄bə nan bə̄ ndu.

26Yə lə la sē ənə̀mē bə̄ gyə̄ yo. Nənè wān də̀ là fò gu sē nggɔn ənywī gyə̄, yə sē kpaki nə̄ gu kàn tè gər̆ gyə̄ kūkwār,

27də̀ nənè wān də̀ là fò gu sē bə̄ nggɔn nggɔn, yə sē kpaki nə̄ gu sē wān nan gyə̄ ndu

28sə̄sān nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì la nyə də̀tswē bə man nan nggə̄ ndu yo, yə gyên sē nàn de nggə̄ man nan mə̄nē ndu də̀ man kan shishēn nggə̄ kpə̄ kyū dùdu shishēn mə̄nē nggān bān de mān tsu."

29Mkpān yə̄ Yɛso bə̄ bān là zwe gu mān sə̄ kā Yɛriku dɔn, nkyər mə̄nē nggān sə̄ zwē bə mān.

30Mə̄nē ywā bān kū wə̄ sə̄ sɔn ə kətōn nkə̀n, də̀ mkpān yə̄ bə gwɔ de sē Yɛso wān sə̀ ban nkə̀n ywē, bə kan dɔn gu gyɔ de, "Nggɔn tə̄, ywâ Doda, te mə̀tù tə̄!"

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Nkyər mənē bə kan dan mənē bə de nə̄ bə te gyun də̀ mənē bə kan sə̄ dɔ̄n gyɔ kpān kpān me de, “Nggɔn tə̄, ywâ Doda, te mə̀tù tə̄!”

32Yɛso kàn tè krè də̀ gyɔ bān ku wə̄ bə də̀ rì bə de, “Sē nənggyĕ yə̀ gyə̄ là fɔ̀ de nə̄ nggə̄ nan gyə̄ yə̄?”

33Bə kan sa gu mān de, “Nggɔn tə̄, tə̄ là fɔ de nə̄ wə̄ nàn tə̄ nə̄ tə̄ man ngrɛ̄n.”

34Yɛso kàn tè mə̀tù bə də̀ kàn kàn ngwɔn gu bàr bə beshi, də̀ mān tsūtswēywə̄, beshi bə kan bu də̀ bə kan ngrɛ̄n də̀ zwē gu mān.

Matiyu 21

1Mkpān yə̄ bə te hyuhyur bə̄ Wurisheliman, bə nyə sū gbù gyə̀r yə̀ re Betafaji ə Gbù mgbănt̄ə yə̀ re de Zɛtun də̀ Yɛso kàn tè bān là zwe gu mān ywā ndu,

2də̀ dan bə de, “Gyə̄ ywə̄ ənywī gbù yə̀ sē ə cīn gyə̄ də̀ mkpān yə̄ gyə̄ là sə̀ nyər gbù yə me, gyə̄ lə ngrɛ̄n jănkī bə̄ shə̄ ywə̄ yə̀ bə kan yə̄ lə̄ zwē. Gyə̄ sū yə də̀ man lwè yə grì nggə̄ mān.

3Nənè də̀ dan gyə̄ rɛn nkinē, kan gyə̄ dan gu de sē Nggɔn tə̄ wān là fɔ̀ yə də̀ nənè gu mūn lə kà yə dɔn nə̄ gyə̄ lwè yə nyə̀.”

4Kì mē tè kūkwār də̀tswē kì yə̀ nē wān dɔ̀n rɛn sū mənē dan man shɛ̄ mān de:

5”Dan mənē bān Siyonan de, ‘Gyə̄ kyɛn cūn gyə̄ mē nyə Gu sē nē wān sē tu ryôryō də̀ sa ətù jănkī yə̀ sē shə̄ ywə̄.’ “

6Də̀ mənē bān là zwe Yɛso kan ywe kə nàn kì yə̀ gu dàn bə de nə̄ bə nan.

7Bə kan lwe jănkī bə̄ shə̄ ywə̄ gri Yɛso də̀ kan kī kpm kpə̀ bə sa ə gɔ̄n yə̄ də̀ Yɛso ngun tè sɔ̀n mān.

8Nkyər mənē nggānme kan kī kpm bə ngwur lə̄ ə nkɔ̀n də̀ bān nəmān gyên fā mgbāmvū də̀ kan ngwur lə̄ ə nkɔ̀n nənàn.

9Nkyər mənē bān sə̄ zər ə cīn Yɛso bə̄ bān sə̄ zwē bə mān ə nggà gɔ̄n kan sə̄ dō sɛn de, “Nə̄ tə̄ bɛ̄ sān Vɛ̄n Doda wān sē Cūn! Nə̄ Rì nə̄ zəze sē yə̄ nē wān là nyə̄ ə nggɔn nggɔn yə̄ məgu Rì. Nə̄ tə̄ bɛ̄ sān Rì wān sē ə mkparū!”

10Mkpān yə̄ Yɛso nyər nywī gbù Wurisheliman, tswē sē gwàr me də̀ mənē sə̄ ri de, “Wān mē sē nggwɔ?”

11Bān nəmān kan sa man de, “Gu sē Yɛso wān ru ə gbù yə̀ Nazəreti ə məmē yə̀ Galili. Sē gu wān sē nē wān dɔ̀n rɛn sū mənē wān bə dan de gu lə nyə̄.”

12Tswēyəmē, Yɛso kàn ywè kplabē Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ glā mənē kūkwār bān sə̄ rɛ̄ do mān dèbə̀. Gu tər kī yə̄ mənē bān là sər kə̄jī kan yə sa mān kànkə̀rɛ̄ də̀ tər tebur yə̄ mənē bān sə̄ kan ywudə̀ rɛ̄ mān kànkə̀rɛ̄ nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Gu kàn dàn mānē bə de, “Bə car gyā ə lətafē yə rɛn Rì de, ‘Mānē lə gyɔ kā nggā de yə sē tswē yā rɛn bā Rì,’ də gyā là gyên kan yə te tswē yā ‘bān gi lə nyā kàn nyər mān.’

14Mānē bān ku wā bā bān la sā zər yo nggānme ywe bā Yɛso ə Kā Nggɔn yā Rì də gu nan bə tè zəze.

15Nggɔn nggɔn bān tò kī nā Rì bā bān là tsar mānē Bān kan te gyār mkpān yā bə ngrɛ̄n kī nggɔn nggɔn yā mə̀ yā Yɛso nàn də̀ gwɔ nywɛn tswē dō sɛn ə Kā Nggɔn Rì de, “Kān mānē kūkwār bɛ̄ sān Vɛ̄n Doda.”

16Bə kan ri Yɛso de, “Wā gwɔ kì yə̀ nywɛn mē là dan lo?” Yɛso kàn sà bə mān de, “Ɛ̄n, nggā gwɔ,” də kàn rì bə de, “Gyā la blā ənywī lətafē yə rɛn Rì də ngrɛn rɛn yā bə dan mān yo? Rɛn Rì dan de, ‘Wā nə nywɛn bā nywɛn shishar bān kasā sē màn mənrīn bɛ̄ sān wā.’ “

17Yɛso kàn kà bə dòn də gārù dè gbù yə də ywè ə gbù yə̀ Betani də ywè kā kùr mān.

18Ə mbrɛ̀ yā ywā ə̀ mbrɛ̀cā, Yɛso sə̀ mərtu ywè gbù yə̀ Wurisheliman də mfə kan vūn gu.

19Gu kàn ngrɛ̄n tər bwə̀ gyər sā krē ə kətōn nkòn də kàn vūngà ywè tswēywā, də ngrɛ̄n yə la shun klə̌ yo də gyên tɔ mgbā pwûrpwùr me. Tswēyəmē, gu kàn dàn tər bwə̀ yə de, “Yə̀mē sē krɛ wə̀, wā lə la shun klə̌ nkinē nzə̌ yo.” Mān tsūtswēywā, tər bwə̀ yə kan ban ywə̀ te.

20Mkpān yā mānē tsɔ bān gu cu ngrɛ̄n kì mē, bə kan mā nggānme də̀ kan ri gu de, “Sē sɛ̌n də̀ tər bwə̀ mē kan ban ywə̀ te mān tsūtswēywā me nàn?”

21Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggā là dan gyā njìnjì de, gyā də̀ kpā rɛn Rì tè njìnjì dəgbà sē bā dər ywā ətù kì yə̀ Rì lə nan yo, gyā lə sē bā nggɔn nggɔn yā gyā nan kì yə̀ nggā nan tər bwə̀ mē nənàn. La sē yəmē kyame yo, gyā lə sē bā nggɔn nggɔn yā gyā lə dan gbù mgbǎntā mē de, ‘Gbo nkəywē lwè ywē kā tāgyā ənywī nē,’ də̀ yə lə te mān ənə̀mē.

22Mkpān yā gyā də̀ là rɛn bā Rì, kan gyā kpā tè njìnjì de gu lə nan gyā nkinē yə̀ gyā də̀ ri gu, də̀ gu lə nan gyā yə.”

23Yɛso kàn mərtu nyə̀ kplabē Kā Nggɔn yā Rì də̀ mkpān yā gu sə̀ sē ətù tsar nkyər mānē rɛn Rì, nggɔn nggɔn bān tò kī nā Rì bā mānē lənkū bān Yahuda kan ywe bā gu də̀ ri gu de, “Sē nggwɔ wān nə wā nggɔn nggɔn də̀ wā là nan kī yā wā là nan mē, kē sē nggwɔ wān nə wā nkōn nā wā nàn kī yəmē?”

24Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggā lə ri gyā fərɛn gyər me, də̀ gyā də̀ sà nggā man nzɛn, nggā nənàn nggā lə dan kē sē nggwɔ wān nə nggā nkòn nā nggā nan kī yā nggā là nan mē.

25Sə̀ sē nggwɔ wān nā Yɔhanan nkōn nā gu swē mānē bətesəmàn? Sā sē Rì wān nā gu nggɔn nggɔn kē sā sē mānē bān nā gu nggɔn nggɔn yəmē?” Mānē bə kan sā gāntan bā

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

nkəywə̀ də̀ sə̄ dan de, “Tə̄ də̄ dan de ‘Sē Rì wān nə̄ gu nkə̀n nzɛn,’ gu lə ri tə̄ de ‘Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gyə̄ la kpə̄ rɛn Yɔhanan gu tè njìnjì yo mūn?’

26Də̀ tə̄ də̄ dan de, ‘Sē mənē bān nə̄ gu nkə̄n nzɛn,’ mənē lə nan tə̄ nkinē yə̀ la tɔ̀ yo anrɛ̀n mənē bə kūkwār kpə̄ te njìnjì de Yɔhanan sē nē wān dɔ̀n rɛn sū mənē.”

27Tswēyəmē, bə kan sa Yɛso mān de, “Tə̄ la tsə yo.” Gu kàn dàn bə de, “Yə sē ənə̀mē, nggə̄ nə̀nàn nggə̄ lə la dan gyə̄ kē sē nggwɔ wān nə nggə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ là nan kī yəmē yo.”

28”Gyə̄ shər tə̄n də̀ man gwɔ rɛn lə̀kpm̄kpm̄ yə̄ nggə̄ là nyə tswē dan gyə̄ mē. Və̄lɔn gyə̄r sē bə̄ nywɛn lə̄lɔn ywā, də̀ dōglò ywè bə̄ wān lə̄nkū də̀ dàn gu de, ‘Vɛ̄n nggə̄, doglò ywē hwān kə nàn ndu nrìnrīnmē.’

29”Vɛ̄n gu kàn sà tèywə̄ mān de, ‘Nggə̄ lə la ywe yo,’ də̀ kàn tèkə kyɛn də̀ kàn dòglò ywè hwān yə̄ mənān.

30”Və̄lɔn gu là kàn ywè bə̄ wān shishar də̀ dàn gu sə̄sānmənàn me nzɔ̌. Vɛ̄n gu sà tèywə̄ mān de,‘Tīyà, nggə̄ lə ywe,’ də̀ la kàn ywè hwān yə̄ yo.”

31Yɛso kàn rì mənē bə de, “Gyə̄ dan nggə̄ mun, ənywī nywɛn ywā bə mē, sē nggwɔ wān nàn kì yə̀ tě bə dan?” Bə kan sa gu mān de, “Sē wān lə̄nkū mē.” Yɛso kàn dàn bə de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, mənē bān kpə̄ gānjūn kan ngan bə̄ mbə̀mbə̄ bān là te kilakī là sə̄ kan te mənē bān Rì là lwe bə də̀ ka gyə̄ dɔn gɔ̄n.

32Nggə̄ dan ənə̀mē anrɛ̀n Yɔhanan wān là swē mənē bə̀tesə̄màn nyə̀ bə̄ gyə̄ mənē bān Sərela də̀tswē gu man tsàr gyə̄ nkə̄n zəze də̀ gyə̄ kà yə̄ gyə̄ kpə̄ rɛn gu te njìnjì, də̀ mənē bān kpə̄ gānjūn bə̄ mbə̀mbə̄ bān là te kilakī gyê̄n kpə̄ rɛn māgu te njìnjì. Də̀ mkpān yə̄ gyə̄ ngrɛ̄n sə̄sānmənàn kə̄de gyə̄ màn kpə̄ rɛn gu tè njìnjì, gyə̄ kà me də̀ la kpə̄ yə tè njìnjì yo.”

33Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ gwɔ rɛn lə̀kpm̄kpm̄ gyə̄r nzɔ̌. Və̄lɔn gyə̄r wān dɔ̀, dɔ̀ mə̀tər nggūnggwūr yinabi yə̀ là shun klə̌ zəzè də̀ mɛ̄ nzə̀nzə̌r kàn lan yə gyə̄ də̀ tər bə̀ gyə̄ yə̀ bə lə ywi məmə̀ tərkì yə glə mān də̀ mɛ̄ tswē yə̄ tan yə̄ bə lə sa mān də̀ man sə̄ gbyɛ̄n lan yə. Tswēywə̄, gu kàn lan yə tè mənē nəmān bān dɔ̀ hwān ə ngwɔ̀n de nə̄ bə nan gu yə kyɛn də̀ ywè zər tswē yə̄ rɛ nkɔ̀n.

34Mkpān yə̄ hyɛ̄n klə mə̀tər yinabi yə te hyuhyur, və̄lɔn gu tè māgər gu ndu ywè bə̄ mənē bān dɔ̀ hwān bə, de nə̄ bə ywe kə̄ kpə̄ klə yinabi màgu ca gu mān.

35Mənē bān dɔ̀ hwān bə kan zwe māgər və̄lɔn gu də̀ tsē gyə̄r ənywī bə ngun də̀ tā wān gyə̄r mgbantə ngun.

36Və̄lɔn gu là kàn tər māgər gu nəmān bān sē nggān mwɔn bān kùcī də̀ mənē bān dɔ̀ hwān bə nan bə kì yə̀ bə nan māgər bān kùcī mē.

37ə̀ krɛ̀gba, gu tər zə̄ywə̄ ywè bə̄ bə də̀ dàn nkəywə̄ de, ‘Gəmē mē wān mē sē vɛ̄n nggə̄ wān nggə̄ là te gu ndu də̀ bə lə nə̄ gu nggɔn nggɔn.’

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Də̀ mkpān yə̄ mə̄nē bān dò hwān bə ngrɛ̄n vɛ̄n gu tswē nyə̄, bə kan dan nkəywə̀ de, ‘Gyə̄ kyɛn, wān mē sē zə̄ywə̄ wān kī mē kūkwār lə sē yə̄ mə̄gu mkpān yə̄ tèywə̄ dò kyù. Gyə̄ gbà nyə̀ nə̄ tə̄ vūn gu ngun dòtswē kī yəmē man kan te yə̄ mə̄tò.

39Tswēywə̄, bə vūn gu dò tər gu ywe nggà bē yò lan yə dò ngun gu ə tswēywə̄.

40”Yə sē ənòmē, mkpān yə̄ tāki lan gu dò nyò, sē nə̄nggyɛ̌ yò gu lə nan mə̄nē bān dò hwān bə mē?”

41Bə kan sa gu mān de, “Yə sē kpaki tāki lan gu lə nlywe mə̄nē bān dò hwān bə dò lə kan lan yə te bān nə̄mān ə ngwòn bān lə nə̄ gu klə yinabi yə ə mkpān ywə̄.”

42Yɛso kàn dàn bə de, “Nggə̄ kpə te njìnjì de gyə̄ bla ənywī lòtafē yò rɛn Rì dò ngrɛn tswē yə̄ bə car gyə̄ mān de, “ ‘Mgbǎntə̄ yò mə̄nē bān mɛ̄ ka yə̄ de yə̄ la tò yo mē, sē yə̄ yò kan tè yò mwən nkyɛn mgbantə mē kūkwār nzɛ̂nmē. Yòmē sē kì yò Nggən tə̄ nan dò tə̄ ngrɛn yə̄, yə̄ sē kì yò mò.’

43”Yə sē ənòmē, nggə̄ là dan gyə̄ de Rì lə jūn gyə̄ ənywī mə̄nē bān gu là lwe dò gyɛ̂n kan mə̄nē bān mòmē nə̄mān nkan te mə̄nē bān gu là lwe, mə̄nē bə bān lə nan kì yò dər gu kpənyèn bə̄ yə̄. [44Nənè wān dò gyɛkū ətù mgbǎntə̄ yəmē lə tə̄r nkəywə̄, dò nənè wān mgbǎntə̄ yəmē dò gyɛkū ətù gu, yə lə kwò gu te mbumbu ywə̄.]”

45Mkpān yə̄ nggən nggən bān tò kī nə̄ Rì bə̄ bān Faresi gwɔ mòrɛn lòkpm̄̄kpm̄̄ yəmē krɛ, bə kan tsə de sē Yɛso là rɛn ətù bə.

46Tswēywə̄, bə fə̄ nkòn yò bə mān vūn gu dò sə̄ te mpūr nkyə̄r mə̄nē anrèn mə̄nē kpə̄nyɛn de Yɛso sē nē wān dòn rɛn sū mə̄nē.

Matiyu 22

1Yɛso kàn kūci tswē rɛn bə̄ mə̄nē ə nkə̄n yə̄ kpm̄̄ rɛn kpm̄̄kpm̄̄ nzɔ̌.

2Gu dan bə de, Nkə̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē sē kə̄de rɛn lòkpm̄̄kpm̄̄ gyə̄r ətù cūn gyə̄r wān gyɔ gān yò bə lwe mbə̄ gri zə̄ywə̄.

3Və̄lən gu tè mə̄gər gu ndu nə̄ bə ywe kə dan mə̄nē bān gu shàr bə, de mkpān ma yə̄ bə lə kūci bə̄ gān yə nàn, dò mə̄nē bān gu gyɔ bə mē kā rɛn yə̄ bə lə nyə̄.

4”Gu la kàn tè mə̄gər gu nə̄mān ndu nzɔ̌ dò dan bə de, ‘Kān gyə̄ ywē kə̄ dàn mə̄nē bān nggə̄ gyɔ bə nyə gān yəmē de nggə̄ kyun dò là ji bə mān. Dan bə nənàn de nggə̄ ngun ndō nggòn yò te mkpǎn bə̄ ndwār ywə̄ nənàn, dò kyun kūkwār nzɛ̂nmē. Kān gyə̄ nyò gān yə̄ nān.’

5”Mə̄nē bə mē kā me dò la kan beshi te rɛn yəmē yo, dò ywe ywē bə. Wān gyə̄r bàn nkòn dò ywè nkəywə̄ hwān dò wān gyə̄r gyɛ̂n ywè tswē rɛ̀ do.

6Nkyɛn mə̄nē bə vu mə̄gər bān cūn gu dò nə̄ bə mgbǔ dò nlywe bə.

7Tswēywə̄, cūn gu kàn tè gyār dò tə̀r mə̄nē bān kpānnɛ̄n bān tā kə̄n bān mə̄gu nə̄ bə ywe kə nlywe mə̄nē bān nan kì mē dò man tō gbù mòbə wu nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8”Gu kàn dàn māgər gu de, ‘Nggə̄ nan gān mē kyūn də̀ mənē bān nggə̄ gyɔ bə la sē bān ma bān bə mān nyə yo.

9Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ ywè ə nkə̄n nkan nkān yə̄ nywī gbù də̀ man gyɔ mənē kūkwār bān gyə̄ də̀ ngrɛ̄n de nə̄ bə nyə gān yə̀ mə̀nggə̄.’

10Tswēywə̄, māgər cūn gu dōglo nyər ywe nywī gbù də̀ kyūn mənē bān zəze bə̄ bān sē gbəjā kūkwār bān bə ngrɛ̄n də̀ gbō bə nyə tswē gān yə̄, də̀ mənē nggānme shɛ̄ tār yə̄ bə sə̄ nan gān yə̄.

11”Mkpān yə̄ cūn gu nyər ywè nywī tàr tswē gu kyɛn mənē bān nyə gān yə̄, gu kàn ngrɛ̄n vəlɔn gyər ənywī tàr wān la kpm̄ kī yə̄ tɔ̀nzɛ̄ yə̄ bə là kpm̄ ywe tswē kpān ngə̄ yo.

12Gu kàn rì vəlɔn gu de, ‘Kpān nggə̄, sē ywə̄ yə̄ wə̄ glə kū də̀ nyə̀ sə̄kànmē də̀ la kpm kī yə̄ tɔ̀nzɛ̄ yə̄ kpān ngə̄ yo?’ Vəlɔn gu la sà gu rɛn nkinē yo.

13Tswēywə̄, cūn gu kàn dàn māgər ywə̄ de nə̄ bə vūn vəlɔn gu də̀ kpān gu ngwɔn bə̄ zə də̀ man tər gu ywe tswē yə̄ te bū ywî, tswē yə̄ mənē lə gì də̀ sə̄ tan nyər nyər.

14”Yə lə sē ənə̀mē anrɛ̀n Rì gyɔ mənē nggān də̀ gu lə cu mənē nzâ bān kpənyɛn bə̄ gyɔ mə̀gu kyame.”

15Mkpān nəmān gə̄gə̄ vūnga də̀ mənē bān Faresi nəmān kyūn te gìgyə̀r də̀ fə̄ nkə̄n yə̄ bə lə vūn Yɛso ətù rɛn yə̄ gu lə rɛn.

16Bə kan te mənē bān te ndu bān məbə ndu gìgyə̀r bə̄ mənē nəmān bān là zwe cūn Hiridu, ywe bə̄ Yɛso də̀ dan de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, tə̄ tsə de wə̄ sē wān là dan njìnjì ə mkpān mē kūkwār də̀ là tsar mənē nkə̄n yə̄ njìnjì yə̄ Rì. Kì yə̀ mənē là rɛn ətù wə̄ la sē nkinē ə nggà bēshi wə̄ yo anrɛ̀n bə̀ yə̀ nənè sē bə̄ yə la sē nkinē ə nggà bēshi wə̄ yo.

17Nzɛ̂nmē, dan tə̄ kì yə̀ wə̄ ngrɛn. Bān yə̀ mə̀tə̄ kpə tə̄ nyɛ̀n nə̄ tə̄ ywan kə̄jī gānjūn nə̄ Cūn Roman kē nə̄ tə̄ kādə ywan yo?”

18Yɛso kàn tsə tekə məmè yə̀ sē ə dər bə mbɛ̄ də̀ rì bə de, “Gyə̄ mənē bān là gyùr nkənywɛ̀n, sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ gyə̄ là mā nggə̄ kyɛn?

19Gyə̄ lwe kə̄jī yə̄ gyə̄ là ywan gānjūn bə̄ yə cà nggə̄ mān nə̄ nggə̄ kyɛn.” Bə kan lwe bĕ mkprĭn kə̄jī yə ca gu mān.

20Gu kàn zo bĕ mkprĭn kə̄jī yə lwè ə shū də̀ rì bə de, “Gbrīn kpə̀ yə̄ kur mān mē bə̄ sān yə̄ bə car mē sē yə̄ nggwɔ?”

21Bə kan sa gu mān de gbrīn kpə̀ bə̄ sān yəmē sē yə̄ cūn Roman. Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn bə de, “Yə sē ənə̀mē, nə̄ gyə̄ kàn kì yə̀ sē yə̀ cūn Roman nə̄ gu də̀ man kàn kì yə̀ sē yə̀ Rì nə̄ Rì.”

22Mkpān yə̄ bə gwɔ rɛn yə̄ Yɛso sà bə mān, bə kan mə̄ nggānme, də̀ kan kā gu dɔn də̀ ywe ywē bə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23Ə mbrɛ̀ yəmē, mənē bān Saduki bān là kpə ka de tāshɛn la shāmān yo, nyə bā gu də̀ ri gu de,

24”Wə wān là tsar mənē kī, Bān yə̀ Musa tsar tā nàn de nənè də̀ kyu kà mbəywə dòn də̀ la tè vɛ̄n yo, yə sē kpaki nə zāngyə̌r vəlon nənè gu mūn gbō mbəywə də̀ man ngrìn vəlon gu mūn nywɛn.

25Kə̄de nzɛ̂nmē, tə də sē bə mənē tāmgbā bān sē nywɛngyə̌r də̀ wān kùcī gbō mbə də̀ la ngrìn yo, də̀ kyù kà mbəywə gu dòn zāngyə̌r gu shishar.

26Kì mē tè nə̀nàn bə wān ywā də̀ tè bə wān tə̌r nə̀nàn. Kì mē tè bə mənē tāmgbā bə mē kūkwār.

27Ə krɛ̀gba, mbə gu kàn nyə kyù.

28Nzɛ̂nmē, ə mkpān yə mənē lə tāshɛn, mbə gu mē lə sē mbə nggwɔ ənywī mənē tāmgbā bə mē, anrɛ̀n bə kūkwār gbo gu te mbə bə?”

29Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə gyɛkū anrɛ̀n gyə la tsə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì yo, də̀ la tsə nggɔn nggɔn yə mə̀gu yo nə̀nàn.

30Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n ə mkpān yə mənē bān tsu bān Rì lə tā bə shɛn, bə lə sē kə̄de mə̀lɛ̀kū bān sē ə mkparū də̀ kpān ngə lə la shāmān yo.

31Ətù rɛn yə Rì lə tā mənē bān tsu shɛn, gyə la blā ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì də̀ ngrɛn kì yə̀ gu dan yo? Gu dan de,

32’Sē nggə wān sē Rì wān bə Bərayi bə Yishaku bə Yakubu là bɛ nggə sān.’ La sē mənē bān tsu bān là bɛ Rì yo, sē mənē bān shāmān shishɛ̄n kyame bān là bɛ gu sān.”

33Mkpān yə nkyə̌r mənē bə gwɔ səsānmənàn, bə kan mə nggānme bə nkɔ̄n yə gu tsar bə kī.

34Mkpān yə mənē bān Faresi gwɔ de Yɛso sa mənē bān Saduki rɛn mān də̀ bə la sē bə nkinē yə̀ bə lə dan nzə̌ yo, bə bān Faresi kan kyūn nkəywə̀ te mgbɔ̀ də̀ nyə bə Yɛso.

35Gyə̌r ənywī bə wān sē wān là tsar mənē Bān, fɔ̀ nkɔ̀n yə̀ gu mā Yɛso kyɛn də̀ rì gu de,

36”Wān là tsar mənē rɛn, sē Bān yə̀ tan yə̀ sē nggɔ̀n mwɔ̄n kūkwār?”

37Yɛso kàn sà gu mān de, “ ‘Nyɛn Rì gu wān sē Nggɔn wə bə də̌r gyə̀r bə shishɛ̄n məwə̀ bə tekə mə̀wə kūkwār nə̀nàn.’

38Yə̀mē sē Bān yə yə̀ sē nggɔ̀n mwɔ̄n kūkwār.

39Bān yə̀ ywā sē kə̄de yə̀ kùcī, ‘Nyɛn zāngyə̀ywē kə̄de nkɔ̄n yə wə là nyɛn nkəywē.’

40Bān yə̀ Musa bə kī yə mənē bān dòn rɛn sū mənē sē ətù Bān ywā yəmē.”

41Mkpān yə mənē bān Faresi kyūn te gìgyə̀r, Yɛso kàn rì bə de,

42”Tekə gyə sē sɛn ətù gu wān sē Krisəti? Gu sē ywâ nggwɔ?” Bə kan sa gu mān de, “Gu sē ywâ cūn Doda.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

43Yɛso kàn rì bə de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ mkpān Gbrīn Ntsər rɛn bə̄ cūn Doda də̀ gu gyə̄ gu de, ‘Nggɔn nggə̄,’màn gu də̀ sē ywa gu Doda? Doda gu dàn de,

44” ‘Rì wān sē nggɔn dàn Nggɔn nggə̄ de: “Te sɔ̀n ə ngwɔn rē nggə̄ mâ mkpān yə̄ nggə̄ lə kan mənē bān là ka wə̄ sū ə məmē nə̄ wə̄ man càn bə bə̄ zə wə̀.” ‘

45Yə sē ənə̀mē, də̀ sē Doda gyɔ gu de, ‘Nggɔn nggə̄,’ nzɛn, yə gyɛ̂n sē sɛ̌n nàn yə̄ gu sē ywâ Doda?”

46Tswēyəmē, nənè la sà gu rɛn nkinē ətù mərɛn yə̀ gu sə̀ rì bə mē yo. Də̀ mkpān yəmē ban nggà beshi mpūr sə̄ te mənē ə tswē ri Yɛso mərɛn dətswē bə man mā gu kyɛn.

Matiyu 23

1Yɛso kàn rɛ̀n bə̄ nkyər mənē bə̄ mənē tsɔ bān gu cu nənàn de,

2”Sē bān là tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi bān sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ bə nan Bān yə̀ Musa ngàn sū mənē.

3Yə sē ənə̀mē, yə sē kpaki nə̄ gyə̄ zwē kī yə̄ bə là dan gyə̄ kūkwār; də̀ man kàdə zwē zə bə ə kī yə̄ bə là nan yo, anrɛ̀n la sē kī yə yə̄ bə là tsar mənē de nə̄ bə nan sē yə yə̄ bə là nan nənàn yo.

4Bə là nə̄ mənē vu lwe yə̄ ro nggān, də̀ la kpənyɛn yə̄ bə tukpə̀ bə lə kan kə̀mvrè ngwɔ̀n bār yə kyɛn yo.

5Kī yə̄ bə là nan kūkwār, sē bə là nan yə dətswē mənē man ngrɛ̄n bə. Bə nan nywɛ̂n kpàtè bān bə car Bān yə̄ Rì sē mān mē bān mənē là kan klə ə cīn də̀ kan kpān ə ngwɔ̀n nənàn mē də̀ nan yə nə̄ yə sē nggɔn nggɔn, də̀ cun nkùlwè yə̀ ywān kpə ywe kə gi tu gbə̄ryūn də̀ te yə̄ mgbənjan nə̄ yə man tsar de bə là nan Rì zwē mān.

6Bə là fɔ bə sɔ̀n ə tswē yə̄ bān nggɔn nggɔn là sɔn ə mkpān yə̄ nan gān kan ngan bə̄ tswē yə̄ bān nggɔn nggɔn là sɔn ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mənē bān Yahuda nənàn.

7Bə là fɔ nə̄ mənē zɛ̄ bə də̀ man nə̄ bə nggɔn nggɔn ə tswē yə̄ mənē shāmān kənàn də̀ man gyɔ bə de ‘Wān là tsar mənē rɛn.’

8”Kān gyə̄ kàdə kpənyɛ̀n nə̄ nənè gyɔ gyə̄ de, ‘Wān là tsar mənē rɛn,’ yo, anrɛ̀n gyə̄ sē nywɛngyə̌r kūkwār gyə̄ də̀ sē bə̄ nē gyə̄r me wān là lwe gyə̀.

9Kān gyə̄ kàdə gyɔ nənè de, ‘Tě nggə̄,’ yo, anrɛ̀n gyə̄ sē bə̄ Tě gyə̄r me də̀ gu sē ə mkparū.

10Kē nə̄ gyə̄ kàdə kpənyɛ̀n nə̄ nənè gyɔ gyə̄ de, ‘Nggɔn nggə̄ wān là tsar mənē rɛn Rì,’ yo, anrɛ̀n gyə̄ sē bə̄ nggɔn gyə̄r me wān sē Nggɔn gyə̄ wān sē Krisəti.

11Nənè wān də̀ là fɔ̀ gu sē nggɔn ənywī gyə̄, yə sē kpaki nə̄ gu kàn tè gə̌r wān là nan gyə̄ ndu kūkwār.

12Nənè wān də̀ zo nkəywə̄ tè nggɔn, Rì lə kan gu te kì yə̀ fà, də̀ nənè wān də̀ kàn nkəywə̄ tè de gu la sē nkinē yo, Rì lə zo gu te nē nggɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13”Te gbàcu sū gyə̄ bān là tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi, gyə̄ bān là gyùr tu gyə̄! Gyə̄ ywar mənē nkòn nə̄ bə kādə kan te bān Rì lə lwe bə yo, dà gyə̄ tukpà gyə̄ nənàn la kpənyɛ̀n nə̄ Rì lwè gyə̄ yo, dà gyə̄ la kpənyɛ̀n nə̄ mənē bān là fɔ bə kàn te mənē bān Rì kan te yo.

[14”Te gbàcu sū gyə̄ bān là tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi, gyə̄ bān là gyùr tu gyə̄! Gyə̄ là vu kī kūkwār yə̄ mbàmbə̄ kwò dà ban mkpān ə tswē rɛn bə̄ Rì nənàn dətswē dər man sù mənē bə̄ gyə̄. Anrèn rɛn yəmē, Rì lə nə̄ gyə̄ mgbŭ mwōn nkyɛn mənē.]

15”Te gbàcu sū gyə̄ bān là tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi, gyə̄ bān là gyùr tu gyə̄! Gyə̄ là zər kan tswē cīn nkan nkān tswē gyə̄ fò nē wān lə kan te wān zwē nkòn màgyə̄. Mkpān yə̄ nē gu mē dà kpə tè njìnjì bə̄ nkòn màgyə̄ nzɛn, gyə̄ là gyên kan gu te nē wān lə ywe kə̄ glo mwōn sē yà yə lə sē bə̄ gyə̄.

16”Te gbàcu sū gyə̄ mənē bān sē wəwə̄ bān là fɔ gyə̄ lwe mənē. Gyə̄ là tsar mənē de, ‘Nənè dà shənrin bə̄ sān Kə̄ Nggən yə̄ Rì, nrin yəmē la vūn gu yo, dà nənè dà gyên shənrin bə̄ zinare yə̄ sē ənywī Kə̄ Nggən yə̄ Rì, nrin yəmē vun gu.’

17Gyə̄ mənē bān ku wə̄ bān sē bān fà! Sē yàtan yà mwən, zinare kē Kə̄ Nggən yə̄ Rì? La sē Kə̄ Nggən yə̄ Rì yə̄ kan zinare yəmē te kì yà sē ntsər yo?

18Gyə̄ là dan nənàn de, ‘Nənè dà shənrin bə̄ sān tswē yə̄ bə là tɔ kī nə̄ Rì, nrin yəmē la vūn gu yo, dà nənè dà shənrin bə̄ kì yà nənè gu mē kan tò nə̄ Rì, nrin yəmē vun nənè gu mē.’

19Gyə̄ mənē bān ku wə̄, sē yàtan yà mwən, kì yà wə̄ kan nə̄ Rì kē tswē yə̄ tò kī nə̄ Rì yə yə̄ kan nkinē yəmē te kì zəzè?

20Yə sē ənàmē, nənè dà shənrin bə̄ sān tswē yə̄ bə là tɔ kī nə̄ Rì, gu shənrin bə̄ yə bə̄ kī yə̄ kur ə tswēywə̄ yə̄ bə lə tò kī nə̄ Rì bə̄ yə nənàn.

21Nənè dà shənrin bə̄ sān Kə̄ Nggən yə̄ Rì, gu shənrin bə̄ yə bə̄ sān nē wān sòn ənywī kà yə nənàn.

22Dà nənè wān dà bàn mkparū shənrin, sē gu shənrin bə̄ tswē yə̄ Rì là sòn bə̄ sān Rì wān là sòn mān nənàn.

23”Te gbàcu sū gyə̄ bān là tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi, gyə̄ bān là gyùr tu gyə̄! Gyə̄ là nə̄ Rì gyàr ənywī kī gur yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə, gâ nywên mbumbùkī yə̄ ryùn nyìnyī. Gyə̄ gyên kà rɛn gyə̄ zwē Bān yà mwən rɛn yəmē, yà là fò de nə̄ gyə̄ nàn mənē kī yə̄ sē njìnjì dà man tè màtù mənē dà man nàn rɛn Rì kpə̄ tè njìnjì. Yàmē sē Bān yə̄ yà gyə̄ lə zwē dà man kàdə gyên kàn nkyɛn kī mūn vàr kànkàrɛ̄ yo.

24Gyə̄ mənē bān ku wə̄ bān là fɔ gyə̄ lwe mənē! Gyə̄ là tan nyɛ̄n rɛn dà là zwē yə mān, dà Bān nggòn yà gyə̄ de màn zwē yə̄ mān, gyə̄ là gyên kà yə̄ dɔn.

25”Te gbàcu sū gyə̄ bān là tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi, gyə̄ bān là gyùr tu gyə̄! Gyə̄ là ban mkpān ə tswē ngla gōn mfəròn bə̄ nggūnggū, dà ənywī ywə̄ sē kī yə̄ gyə̄ kpə yə ə nkōn fòrɛn bə̄ gàmvun kyame yə̄ sē mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

26Wə̄ wān Faresi wān sē wə̄wə̄! Kān wə̄ kūci kyūn nywī dər̆ wə̄ tè zəzè dètswē mənē man ngrɛ̄n de kī yə̄ wə̄ là nan sē zəze njìnjì.

27”Te gbècu sū gyə̄ bān là tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi, gyə̄ bān là gyùr tu gyə̄! Gyə̄ sē kə̄de mèbrɛ̄ yè bə gba yə mèkì kə̄kla yə̄ tə̄nzɛ̄ ə bē yə̄ mənē lə kyɛn dè ənywī ywə̄ shɛ bə̄ kuku yə̄ mənē bān tsu dè la sē kì zəzè yè mənē lə bàr yo.

28Ə̄ nkə̄n yəmē nènàn, mənē là kan gyə̄ te kə̄de mənē bān là nan kì yè Rì dan gyə̄ de gyə̄ nàn dè ənywī dər gyə̄, gyə̄ sē mənē bān là gyùr tu gyə̄ njìnjì dè sē bān məme kyame.

29”Te gbècu sū gyə̄ bān là tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi, gyə̄ bān là gyùr tu gyə̄! Mèbrɛ̄ yè mənē bān dòn rɛn Rì sū mənē bə̄ nkyɛn mənē bān nan Rì zwē mān, gyə̄ là nan yə mɛ̄ dè nan yə nzɛ̄ te.

30Dè gyə̄ là dan de, ‘Màn sē de tə̄ shāmān ə mkpān yə̄ məcici tə̄, tə̄ man la la bə mān nlywe mənē bān dòn rɛn sū mənē yo.’

31Ə̄ nkə̄n yəmē, gyə̄ kpənyèn de gyə̄ sē məywa mənē bān nlywe mənē bān dòn rɛn sū mənē.

32Nzɛ̂nmē, kān gyə̄ krè nan kì məmè yè məcici gyə̄ kūci bə̄ yə ə tswē nan.

33”Gyə̄ mənē bān tò dər yo kə̄de gwa! Rì lə nə̄ gyə̄ ywè kə̄ glo kpaki dè nkòn nəmān la shāmān yè gyə̄ lə gbojun yo.

34Anrèn rɛn yəmē, mənē bān dòn rɛn Rì sū mənē bə̄ bān bu beshi bə̄ bān là tsar mənē Bān, nggə̄ lə te bə ndu nyə bə̄ gyə̄. Gyə̄ lə nlywe bān nəmān dè kan bān nəmān kpān ə nggā, dè tsē bān nəmān ənywī mèkè yè kyūntu mənē bān Yahuda dè mèr bə kan gbūgbu cīn.

35Dùdu rɛn yəmē, mègì yè mənē bān nan zəze bān mənē nlywe bə ə mgbəmgbrè mē sòn tù gyè, kūci bə̄ Habila wān nàn zəze ywe kə̄ sū bə̄ Zakariya vɛ̄n Berikiya wān gyə̄ mənē bān Yahuda ngun gu ə kplabē Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, gi tswē yə̄ bə là to nan tɔ nə̄ Rì mān mē.

36Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, Rì lə sùr gyə̄ mənē bān nzɛ̂nmē rɛn ətù kī yəmē kūkwār yə̄ gyə̄ nan.

37”Gyə̄ mənē bān Wurisheliman, gyə̄ mənē bān Wurisheliman! Gyə̄ nlywe mənē bān dòn rɛn sū mənē dè tā mənē bān Rì te ndu nyè bə̄ gyə̄ mgbantə. Kə kənànme nggə̄ fɔ de nggə̄ kan ngwɔn sa mənē bān məbə ə gā dè kyūn bə kə̄de kèkə̄ là kan mgbàn kyūn ndwàr ywə̄, dè gyə̄ la kpənyèn nə̄ nggə̄ nan ənèmē yo.

38Nzɛ̂nmē, Rì lə kà kə̄ məgyə̄ dən dè yə lə kùr kukù.

39Nzɛ̂nmē, nggə̄ là dan gyə̄ de ban nggà beshi, gyə̄ lə la ngrɛ̄n nggə̄ nzə̆ yo. Gyə̄ lə ngrɛ̄n nggə̄ ə mkpān yə̄ là nyə ə nggà bēshi mun kyame mâ gyə̄ dè dan de, ‘Nə̄ Rì nə̄ zəze sē yə̄ nē wān là nyə ənywī sān Nggɔn tè.’

Matiyu 24

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Mkpān yə̄ Yɛso kà Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì dɔ̀n də̀ sə̀ sē ətù zər, mənē bān là zwe gu mān kan nyə bə̄ gu də̀ tsar gu mɛ̄ nkan nkān yə̀ Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì.

2Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ ngrɛn mə̀kə̀ mē kūkwār? Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de lə jūn mgbantə yə̄ bə mɛ bə̄ yə mē kūkwār də̀ nəmān lə la sa ətù nəmān yo, də̀ bə lə kan yə vār kankərɛ̄ kan tswē cīn.”

3Yɛso sə̀ sɔ̀n ə Gbù mgbǎntə̄ yə̀ Zɛtun, mənē bān là zwe gu mān kan nyə bə̄ gu màn gu sē nkəywə̄ də̀ dan gu de, “Dan tə̀ mun, sē mbɛ̄tan yə̄ kī mē lə te kūkwār də̀ sē nənggyɛ̌ yə̄ lə te də̀ tsar de yə̀mē sē mkpān yə̄ wə̄ lə nyə̄ də̀ sē krɛ mgbəmgbrè mē nə̀nàn?”

4Yɛso kàn sà bə mān de, “Kān gyə̄ gbyɛ̄n kyɛn də̀ man kàdə kpənyɛ̀n nə̄ nənè gyùr gyə̄ yo.

5Mənē nggānme lə nyə̄ ənywī sān nggə̄ də̀ lə sə̄ dan de, sē bə bān sē wān sē Krisəti, də̀ ə nkɔ̄n yəmē bə lə gyùr mənē nggānme.

6Gyə̄ lə gwɔ rɛn ətù kɔ̄n yə̀ mənē lə sə̀ tā ə tswē hyuhyur bə̄ tswē rərɛ̄ nkɔ̀n də̀ gyə̄ kàdə nə̄ dər tsu gyə̄ yo. Yə sē kpaki nə̄ kī mē te ənə̀mē də̀ yə̀mē la sē krɛ mkpān yəmē mbɛ̄ yo.

7Mənē bān mə̀mē nəmān nkan lə tā kɔ̄n bə̄ mənē bān mə̀mē nəmān. Gyɔ̀n lə te mənē kan tswē cīn də̀ mə̀mē lə ban gyàn tè ə tswē nkan nkān.

8Kī mē kūkwār lə sē ránkpə yə̀ kūcici mənrīn.

9”Tswēyəmē, mənē lə zwe gyə̄ də̀ kan gyə̄ te mənē bān nggɔn nggɔn ə ngwɔ̀n də̀ bə lə nə̄ gyə̄ mgbǔ də̀ nlywe bān nəmān ənywī gyə̄, də̀ mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār lə kà gyə̄ anrɛ̀n gyə̄ sē mənē bān là zwe nggə̄ mān.

10Mənē nggānme bān kpə rɛn nggə̄ te njìnjì lə la sē bān zwē nggə̄ mān nzɔ̌ yo də̀ lə kan nkəywə̀ sə̄ rɛ də̀ kā nkəywə̀ nə̀nàn,

11də̀ mənē bān là te mò de bə sē mənē bān dɔ̀n rɛn sū mənē lə nyə̄ də̀ sə̄ gyūr mənē nggānme.

12Nkɔ̄n yə̄ mənē là nyɛn nkəywə̀ lə la sē nggān nzɔ̌ yo, anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ mənē lə sə̀ nan məme lə sē nggānme.

13Nənè wān də̀ vūn dər lwè ə nkɔ̄n rɛn Rì də̀ sɔ̀n kə̄ sū mkpān yə̄ mgbǔ mē lə krɛ, Rì lə kpə̄ nənè gu mūn cūngwɔn.

14Mənē lə dan mənē kan tswē cīn ə mgbəmgbrè mē rɛn zəze ətù nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē dətswē mənē kūkwār ə mgbəmgbrè mē man gwɔ rɛn məgu, də̀ sē ə mkpān yəmē yə̄ Rì lə nə̄ mgbəmgbrè mē krɛ nān.

15”Yə sē ənə̀mē, gyə̄ lə ngrɛ̄n ‘Kì yə̀ sē məmè nggānme bə̄ Rì,’ yə̀ nē wān dɔ̀n rɛn sū mənē wān re Daniyan car gyə̄ mē tswē krè, ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì ə tswē yə̄ ntsər, (kān nē wān là blā man sē bə̄ tsə.)

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ ngrɛ̄n kì yəmē, kān mənē bān sē ə mə̀mē yə̀ Yahudeya kulwe ywe gbūgbu mgbantə.

17Kān nənè wān sɔ̀n ətù kə̀ gu kàdə kūjì nyər nywī kə̀ de gu lə kə vu kī māgu dè kə̄ yə yo.

18Nə̄ nē wān sē ə hwān kàdə mə̀rtu ywè kə̄ de gu lə kə ban nkulwe yə̄ gu là ywān kpə bə̄ yə mē yo.

19Yə lə sē kì yə̀ mə̀tù nggānme ə mkpān yəmē bə̄ mbə̀mbə̄ bān lə lwe mə̀nɛ̀n bə̄ bān lə lwe nywɛn ə ngwɔ̀n!

20Gyə̄ rɛn bə̄ Rì de mkpān yə̄ gyə̄ lə kulwe kādə sē ə mkpān yə̄ kpɔ̀ glō kē ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù kpə yo.

21Ə̄ mkpān yəmē nə̀nàn, mənē lə kpə̄ mgbŭ nggānme yə̀ nənè la kpə̄ yə̄ kyɛn ə mgbəmgbrè mē gbàngyə̀r mbɛ̄ yo, də̀ bə lə la kpə̄ mgbŭ yəmē nzɔ̌ yo gbəgbori.

22Màgbà sē de Rì far mkpān yə̄ mgbŭ mē dè nkyɛn yo, yə mān sē kì yə̀ mənē kūkwār lə tsu ətù ywə̄. Gu lə far mkpān yəmē dènkyɛn anrɛ̀n mənē bān gu cu nə̄ bə sē bān māgu.

23”Nənè də̀ dan gyə̄ de, ‘Kyɛn, wān mē gu wān sē Krisəti,’ kē gu də̀ dan de, ‘Kyɛn, gu mē krè ə sə̄kànmē,’ gyə̄ kàdə kpə̄ kì yə̀ gu là dan tè njìnjì yo.

24Mənē bān là te mò de bə sē bān lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn bə̄ mənē bān là te mò de bə sē bān dɔ̀n rɛn sū mənē, lə gə̄ru də̀ nan kī nggɔn nggɔn yə̄ mə̀ yə̄ bə lə gyùr mənē bān Rì cu bə nə̀nàn mâ nkɔ̄n də̄ shāmān yə̄ bə lə nan ənə̀mē.

25Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ gbyɛ̄n, nggə̄ kūcici dan gyə̄ kī mē ənə̀mē anrīn yə sə̄ nyə̄ te.

26”Də̀ sē nənè də̀ dan gyə̄ de, ‘Kyɛn, gu wān sē Krisəti sē ə mgbə̀jī,’ kān gyə̄ kàdə kpənyɛ̀n de gyə̄ lə ywē mān yo; kē gu də̀ dan gyə̄ de, ‘Kyɛn, gu mē sē ə sə̄kànmē ə tswē yə̄ sē nyə̄rnyə̄r,’ kān gyə̄ kàdə kpə̄ kì yə̀ bə lə dan mē tè njìnjì yo.

27Mkpān yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄ ə mgbəmgbrè mē lə sē kə̄de te yə̀ nār là te shânshàn sū tswē kūkwār cùcùn.

28Tswē yə̄ kɔn nkinē də̄ kur, sē tswē ywə̄ yə̄ mənē là ngrɛ̄n kpūkpɔ̀mkpan mān.

29”Mān tsūtswēywə̄, mkpān yə̄ mgbŭ yə̀ mənē kpə də̀ krɛ̀, “ ‘rì lə la lan sū tswē yo, də̀ hwə lə la lan yo; ntsɛ̄ lə sə̀ jun ə shū kankərɛ̄ ə mə̀mē. Rì lə nə̄ kī yə̄ sē ə shū kūkwār tar cū nə̀nàn.’

30”Tswēyəmē, mənē lə ngrɛ̄n ə kpəkpə mkpəlàshū kì yə̀ lə tsar de Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì là nyə, də̀ mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār lə sɔ̀n kyū. Bə lə ngrɛ̄n Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì tswē nyə̄ ənywī nggɔn nggɔn mənggə̀ ənywī kpəkpə mkpəlàshū də̀ lə sə̀ lan gbə̄gbla kə̄de glo.

31Mkpān yə̄ mə̀lɛ̀kū də̄ vre mplun, Rì lə te mə̀lɛ̀kū gu ndu ywe tswē nkan nkān ə mgbəmgbrè mē kūkwār nə̄ bə kyūn mənē bān māgu bān gu cū.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

32”Kān gyə̄ kyɛn tər bwə̀ də̀ man vūn nkinē ətù ywə̄ lwè. Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ ngrɛ̄n mə̀nggà ywə̄ là cò tə̄ ru də̀ tɔ mgbā, gyə̄ man sē bə̄ tsə de mkpān glō te hyuhyur nàn.

33Ə̀ nkōn yəmē me nzə̌, gyə̄ də̀ ngrɛ̄n kī mē kūkwār ə tswē là te, kan gyə̄ tsə de mkpān ywə̄ te hyuhyur də̀ yə te hyuhyur njìnjì.

34Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de kī mē lə te kūkwār anrīn mənē bān shāmān shishɛ̄n nzɛ̂nmē lə sə̄ tsu.

35Shū bə̄ mgbəmgbrè mē lə gə̄gə̄ vūnga də̀ kī yə̄ nggə̄ dan kūkwār lə la gə̄gə̄ vūnga yo.

36”Nənè la tsə mbrɛ̄ kē mkpān yə̄ kī mē lə te yo. Mə̀lɛ̀kū bān sē ə mkparū la tsə yo də̀ Vɛ̄n Rì la tsə yo nə̀nàn. Sē gu Rì wān sē Tě tə̄ kyame wān tsə mbrɛ̄ yə.

37Kì yə̀ tè ə mkpān yə̄ Nuhu, lə te nzə̌ ə mkpān yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄.

38Ə̀ mkpān yə̄ mə̀sər la rù ywān tswē mbɛ̄ yo, mənē sə̄ re kī də̀ sə̄ sə̄ də̀ sə̄ kpān ngə̄ səsān cùcùn mâ kə̄ sū mkpān yə̄ Nuhu nyər nywī gbm̄ yə̄ sē kə̄də kə̄, yə̄ Rì dàn gu de nə̄ gu nàn;

39də̀ bə la tsə nkinē yə̀ lə te yo kə̄ sū mkpān yə̄ mə̀sər nyə̀ də̀ kru bə dèbə̀. Yə lə sē ənə̀mē ə mkpān yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄ nə̀nàn.

40Ə̀ mkpān yəmē nə̀nàn, mənē ywā lə sə̀ dō ə hwān də̀ bə lə ban wān gyər də̀ kā wān gyər dɔn.

41Mbə̀mbə̄ ywā lə sə̀ kwɔ ə nənə̄ də̀ bə lə ban wān gyər də̀ kā wān gyər dɔn.

42”Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ gbyɛ̄n anrɛ̀n gyə̄ la tsə mbrɛ̄ yə̄ nggə̄ wān sē Nggɔn gyə̄ lə nyə̄ yo.

43Kān gyə̄ tsə nkinē gyə̀r: màn sē de tāki kə̀ tsə mkpān yə̄ wān gi lə nyə̄ kə̄ gu rìbū, gu màn la kùr nə̀nə̄ də̀ wān gi gu nyə̄ nyər gu kə̄ yo.

44Gyə̄ nə̀nàn, yə sē kpaki nə̄ gyə̄ sɔ̀n bə̄ kyūn ə mkpān mē kūkwār anrɛ̀n nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄ ə mkpān mē yə̄ gyə̄ la sa beshi de nggə̄ lə nyə̄ yo.

45”Kān gyə̄ sē kə̄de gə̌r wān là nan kì yə̀ bə là dan gu de nə̄ gu nàn, də̀ tsə nkōn yə̄ gu là nan ndu də̀ nan yə nan, wān tāki kə̀ gu nə̄ gu ndu yə̄ gu lə kyɛn nkyɛn məgər kūkwār də̀ là nə̄ bə kīrē bə ə mkpān ywə̄.

46Gə̌r gu lə sē bə̄ te zə̀zè ə mkpān yə̄ tāki kə̀ gu də̀ nyə̄ ngrɛ̄n gu tswē nan kī yə̄ gu dan gu de gu nàn.

47Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, vələn gu lə kan kī yə̄ gu sē bə̄ yə kūkwār te gə̌r gu mē ə ngwɔ̀n.

48Də̀ sē gə̌r gu sē nē wān la tɔ̀ də̌r yo, gu lə dan ə də̌r gu de, ‘Nggɔn nggə̄ gu là də̄ nggānme.’

49Tswēyəmē gu kàn kūci tswē te nkyɛn məgər bān bə là nan ndu gìgyər jə̄ də̀ lə sə̀ re kī də̀ sə̄ mə̀ gìgyər bə̄ mənē bān ndu bə sē yə̄ sə̄ mə̀ kyame mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

50Tswēyəmē, nggɔn gər̆ gu lə nyə̄ ə mbrɛ̄ yə̄ gər̆ gu la sa beshi de nggɔn gu lə nyə̄ yo.

51Nggɔn gu lə nə̄ gər̆ gu mē mgbŭ nggānme yə̀ bə là nə̄ mənē bān là gyur tu bə cùcùn tswē yə̄ gu lə gì də̀ sə̄ tan nyər nyər.

Matiyu 25

1”Ə̀ mkpān yəmē, nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē lə sē kə̄de rɛn lə̀kpm̄̄kpm̄̄ gyə̄r ətù mənggə̄ gur bān ywe tswē vənggə̄ wān bə lə kpān gu ngə̄ dətswē bə man jī vənzɛ̀ vənggə̄ gu də̀ lwe bə̄telà məbə.

2Mənggə̄ tun ənywī bə sē bə̄ tekə zəzè, də̀ tun la sē bə̄ tekə zəzè yo.

3Mənggə̄ bān la sē bə̄ tekə zəzè mē yo, sū mənyɛ̀n ə bə̄telà məbə kyame də̀ la lwe mənyɛ̀n ə kī nə̄mān ngan mān yo.

4Bān sē bə̄ tekə zəzè mē sə̄ sū mənyɛ̀n ə bə̄telà məbə də̀ kan lwe mənyɛ̀n ə kī nə̄mān nə̀nàn.

5Mənggə̄ bə mē sɔ̄n də̀ sə̄ dər̄ nə̀nə̄ də̀ yə̄ kàn ngwùr bə sū anrɛ̀n vənzɛ̀ gu wān bə lə kpān gu ngə̄ yə̄ la nyə̀ gūgwɔ̄ yo.

6”É ntsəntsā bū, nənè kàn dɔ̀n rɛn de, ‘Kyɛn, nē wān bə lə kpān gu ngə̄ mē là nyə̄! Nə̄ gyə̄ gərù nyə̄ ma gu nkɔ̀n.’

7”Tswēyəmē, mənggə̄ gur bə kan shɛn də̀ nan bə̄telà bə kyūn.

8Mənggə̄ tun bān la sē bə̄ tekə zəzè yo mē kan dan tun bān sē bə̄ tekə zəzè mūn de, ‘Gyə̄ te mənyɛ̀n tsɛ̂ nə̄ tə̄ kè, glo bə̄telà tə̄ là ywe tswē kan nrin.

9”Mənggə̄ tun bə bān sē bə̄ tekə zəzè mūn kan sa bə mān de, ‘An àn, mənyɛ̀n yə̀ tə̄ sē bə̄ yə̄ lə la ma tə̄ mān gìgyə̀r bə̄ gyə̄ yo. Kān gyə̄ ywè tswē yə̄ bə là kan yə̄ rɛ də̀ man kə̄ rɛ̀ yə mān.’

10”Mənggə̄ bān la sē bə̄ tekə zəzè yo kan ywe tswē rɛ̀ mənyɛ̀n də̀ mkpān yə̄ bə kasə̄ sē ə tswēywə̄ mənrīn, vənzɛ̀ wān bə lə kpān gu ngə̄ kàn nyə̀ də̀ bān sə̄ kyūn də̀ sə̄ jī mān mē, kan nyər nywī kə̀ gìgyə̀r bə̄ gu tswē gān yə̀ ngə̄ yə̄; də̀ mə̄gər bān kə̀ yə kan kan nkɔ̀n ywān.

11”Mkpān yə̄ nkyɛn mənggə̄ tun bə mē mərtu nyə, bə kan sə̄ ngwur ngwən nkɔ̀n də̀ sə̄ dan de, ‘Nggɔn tə̄, Nggɔn tə̄, bu tə̄ nkɔ̀n!’

12”Vənzɛ̀ wān bə là kə kpān gu ngə̄ kàn sà bə mān de, ‘Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì, nggə̄ la tsə gyə̄ yo gbəgbori.’

13”Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ gbyɛ̄n anrɛ̀n gyə̄ la tsə mbrɛ̄ kē mkpān ywə̄ yə̄ nggə̄ lə nyə̄ yo.

14”Nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē lə sē kə̄de rɛn lə̀kpm̄̄kpm̄̄ ətù vələn gyə̄r wān kyūn yə̄ gu lə ywe zər, də̀ gyɔ mə̄gər ywə̄ də̀ kàn kī yə̄ gu sē bə̄ yə kūkwār tè bə ə ngwɔ̀n.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Gu nə̄ wān gyər kpɔ̌ kə̄jī tun də̀ nə̄ wān gyər kpɔ̌ ywā də̀ nə̄ wān gyər kpɔ̌ gyər. Gu
nə̄ bə ə nkɔ̄n yə̄ gu ngrɛn de bə lə nan ndu bə̄ yə. Tswēywə̄, gu kàn bàn nkɔ̀n də̀ ywè
zər gu.

16Nē wān kpə̄ kpɔ̌ tun mē ywè kə rɛ̀ do bə̄ kə̄jī yə də̀ kpə̄ kpɔ̌ kə̄jī tun ətù ywə̄ nzɔ̌.

17Yə sē ənə̀mē bə̄ nē wān kpə̄ kpɔ̌ ywā mē nə̀nàn. Nē gu mē lwè kpɔ̌ kə̄jī ywā kə̄ rɛ̀ do
də̀ kpə̄ kpɔ̌ kə̄jī ywā ətù ywə̄ nzɔ̌.

18Nē wān kpə̄ kpɔ̌ gyər mē, gyên lwè yə̄ kə̄ gyà jūjū də̀ kàn kə̄jī yə̄ nggɔn gu nyər
mān.

19”Nggɔn məgər bə mē sɔ̀n bàn mkpān nggān anrīn də̀ sə mərtu ngā də̀ fɔ̀ yə̄ gu tsə kì
yə̀ bə nan bə̄ kə̄jī yə̄ gu kan nə̄ bə.

20Gər wān kpə̄ kpɔ̌ kə̄jī tun mē, lwè yə̄ nyə̀ gìgyər bə̄ kpɔ̌ tun yə̀ ngun sū mān mē. Gu
dan de, ‘Nggɔn, wə̄ nə̄ nggə̄ kpɔ̌ tun, kyɛn yə̀mē sē kpɔ̌ tun yə̀ ngun sū ngàn mān.’

21Nggɔn gər gu kàn sà gu mān de, ‘Wə̄ nan nan, wə̄ gər wān mənē lə sa tu bə̄ wə̄ də̀
nan ndu wə̄ nan njìnjì ə mkpān mē kūkwār. Wə̄ nan kì fətsɛ̀ yə̀ nggə̄ kan te wə̄ ə
ngwɔ̀n lwè; də̀ yə sē ənə̀mē, nggə̄ lə nə̄ wə̄ ndu nggɔn yə̄ mwɔn yəmē nə̄ wə̄ nàn. Kān
wə̄ nyə̄ tè zəzè gìgyər bə̄ nggə̀.’

22”Gər wān ywā wān kpə̄ kpɔ̌ ywā mē nyə̀ nə̀nàn də̀ dan de, ‘Nggɔn, wə̄ nə̄ nggə̄ kpɔ̌
ywā, də̀ kyɛn, kpɔ̌ ywā ngun sū mān nzɔ̌.

23”Nggɔn gər gu kàn dàn de, ‘Wə̄ nan nan, wə̄ gər wān nē lə sa tu bə̄ wə̄ də̀ nan ndu
wə̄ nan njìnjì ə mkpān mē kūkwār. Wə̄ nan kì fətsɛ̀ yə̀ nggə̄ kan te wə̄ ə ngwɔ̀n lwè; də̀
yə sē ənə̀mē, nggə̄ lə nə̄ wə̄ ndu nggɔn yə̄ mwɔn yəmē nə̄ wə̄ nàn. Kān wə̄ nyə̄ tè zəzè
gìgyər bə̄ nggə̀.’

24”Gu wān kpə̄ kpɔ̌ gyər mē nyə̀ də̀ dàn nggɔn gu de, ‘Nggɔn, nggə̄ tsə de wə̄ ràn kpə
nggānme, wə̄ là fɔ̀ wə̄ fā kī ə tswē yə̄ wə̄ la kàn nkinē sɔn mān yo, də̀ là fɔ̀ wə̄ kyūn
bekī ə tswē yə̄ wə̄ la kàn be nəmān ywè mān yo.

25Yə sē ənə̀mē, nggə̄ te mpūr də̀ ywe kə gyà jūjū də̀ kan kə̄jī wə̄ nyər mān. Kyɛn,
yə̀mē sē kì yə̀ mə̀wə̄, kpə̄ yə̄.’

26”Nggɔn gər gu kàn dàn gu de, ‘Wə̄ wān la nan ndu yə̄ bə là nə̄ wə̄ yo də̀ là te
kpə̀kplə̌! Wə̄ nan sɛ̌n də̀ tsə de nggə̄ là fā kī ə tswē yə̄ la sē nggə̄ wān sɔn kī mān yo,
də̀ là fɔ yə̄ nggə̄ lə kyūn ə tswē yə̄ la sē nggə̄ wān kan bekī ywē mān yo?

27Yə sē ənə̀mē, wə̄ màn lwè kə̄jī nggə̄ kə̄ zwè nggə̄ yə ə kə̄ yə̄ mənē là zwe kə̄jī
dətswē mkpān yə̄ nggə̄ də̀ mərtu ngā, nggə̄ mān kpə̄ kə̄jī nggə̄ ə tsō də̀ kpə̄ yə̄ ngun sū
mān nə̀nàn.’

28”Gu kàn dàn mənē bān sə̄ krē mān de, ‘Kān gyə̄ kpə̄ kə̄jī mē dè gu ngwɔn də̀ man
kàn yə nə̄ gər gu wān sē bə̄ kpɔ̌ gùr mē.

29Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n nē wān sē bə̄ kī, bə lə nə̄ gu nzɔ̌ nə̄ gu man sē bə̄ yə nggān. Nē
wān la sē bə̄ nkinē gyər nggān yo, tsê yə̀ gu sē bə̄ yə bə lə kpə̄ yə dē gu ngwɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Kān gyə̄ tər gə̌r wān la sē bə̄ tekə zəzè yo mē ywè bē tswē yə̄ te bū ywî, tswē yə̄ gu lə sə̀ gì də̀ sə̀ tan nyər nyər.’

31”Mkpān yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄ ə nggɔn nggɔn yə̄ mənggə̀ kə̄de cūn gìgyər bə̄ məlɛ̀kū, nggə̄ lə te sɔ̀n ə mgbə̄ncī mənggə̄ yə̄ sùr rɛn.

32Tswēywə̄, mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār lə kyūn nkəywə̀ krē ə nggà bēshi nggə̄, də̀ nggə̄ lə gə̀ mənē bə te nkyənkyər ywā səsān nē wān là wɔ̀ kī là gə̀ gbə̄ntan te nkan bə̄ gūgu cùcùn.

33Gu là kan gbə̄ntan zwè ə ngga ngwɔ̀n re də̀ gyɛ̂n kan gūgu zwè ə ngga ngwɔ̀n mlā.

34Tswēywə̄, Cūn lə dan mənē bān sē ə ngga ngwɔ̀n re mē de, ‘Gyə̄ mənē bān Tě nggə̄ far nyū zəze gyɔ̄ gyə̀, gyə̄ nyə kàn tè mənē bān te nggə̄ lə lwe gyə̄ bān gu cu gyə̄ kūci mkpān yə̄ gu nàn mgbəmgbrè mē.

35Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n mkpān yə̄ mfə vūn nggə̀ gyə̄ nə̄ nggə̄ kīrē, də̀ mkpān yə̄ rɛ te nggə̄ gyə̄ nə̄ nggə̄ məsər nggə̄ sə̄, də̀ mkpān yə̄ nggə̄ nyə cə̄r gyə̄ nə̄ nggə̄ tswē kùr.

36Mkpān yə̄ nggə̄ la sē bə̄ kī kpm yo gyə̄ nə̄ nggə̄ yə, də̀ mkpān yə̄ nggə̄ la sē zəze yo gyə̄ sɔ̀n kyɛn nggə̄, də̀ mkpān yə̄ bə vūn nggə̄ ywān te ə jàrō gyə̄ zər nyə̄ kyɛn nggə̀.’

37”Tswēywə̄, mənē bān sē bān zəze mē lə kàn ri gu de,Nggɔn, sē mkpān tan yə̄ tə̄ ngrɛ̄n wə̄ tswē kū mfə də̀ nə̄ wə̄ kīrē, kē sē mbɛ̄tan yə̄ tə̄ ngrɛ̄n wə̄ tswē rɛ sə̄ te wə̀ də̀ nə̄ wə̄ məsər?

38Sē mbɛ̄tan yə̄ tə̄ ngrɛ̄n wə̄ sē cə̄r də̀ kpə̄ wə̄ nyər məkə̀ tə̀, kē sē mbɛ̄tan tə̄ ngrɛ̄n wə̄ tswē kan mūmwār də̀ nə̄ wə̄ kī kpm?

39Sē mbɛ̄tan yə̄ tə̄ ngrɛ̄n wə̄ ə tswē kùr lələ də̀ nyə sɔ̀n sə̄ kyɛn wə̀, kē sē mbɛ̄tan tə̄ ngrɛ̄n wə̄ tswē bə vūn wə̄ gyə̄ ə jàrō də̀ zər nyə bə̄ wə̀?’

40”Cūn gu lə sa bə mān de, ‘Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì, dəgba sē nənggyɛ̌ yə̀ gyə̄ nan gyər ənywī nywɛngyə̌r nggə̄ mē, wān bə là ngrɛn gu de sē kì fà, yə sē nàn kə̄de sē nggə̄ wān gyə̄ nan nggə̄ nkinē yəmē.’

41”Tswēywə̄, gu lə kan dan mənē bān sē ə ngga ngwɔn mlā mē de, ‘Gyə̄ mənē bān Rì far nyū məme gyə̄ gyə̀, gyə̄ ywe dè nggə̄ tswē. Gyə̄ ywe glo yə̄ là rɛn njì yə̄ Rì nan yə zwè Shɛtan bə̄ məlɛ̀kū məgu.

42Nggə̄ kū mfə də̀ gyə̄ la nə̄ nggə̄ kīrē yo, rɛ te nggə̄ də̀ gyə̄ la nə̄ nggə̄ məsər nggə̄ sə̄ yo.

43Nggə̄ nyə cə̄r bə̄ gyə̄ də̀ gyə̄ la gbō nggə̄ nyər məkə̀ gyə̄ yo, nggə̄ sə̄ kan mūmwār də̀ gyə̄ la nə̄ nggə̄ kī kpm yo, nggə̄ kur lələ də̀ gyə̄ la sɔ̀n sə̀ kyɛn nggə̄ yo, də̀ bə vūn nggə̄ ywān te ə jàrō də̀ gyə̄ la zər nyə kyɛn nggə̄ yo.’

44”Bə lə kàn sa gu mān de, ‘Nggɔn, sē mkpān tan yə̄ tə̄ ngrɛ̄n wə̄ tswē kū mfə, kē rɛ te wə̀ kē tə̄ ngrɛ̄n wə̄ tswē sē cə̄r, kē tə̄ ngrɛ̄n wə̄ tswē kan mūmwār, kē tə̄ ngrɛ̄n wə̄ tswē kùr lələ kē tswē bə vūn wə̄ ywān te ə jàrō də̀ la lā wə̄ mān yo?’

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

45”Cūn gu lə sa bə mān de, ‘Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de kì yə̀ gyə̄ la nàn gyə̄r ənywī nywɛngyə̌r nggə̄ mē yo, wān bə là ngrɛn gu de sē kì fa, sē nggə̄ wān gyə̄ la nàn nggə̀ yə̄ yo.’

46”Bān mē sē mānē bə bān Rì lə nə̄ bə mgbŭ yə̀ lə la krɛ yo də̀ mānē bān sē bān zəze mē, gu lə nə̄ bə shishēn yə̄ sɔ̀n be njì.”

Matiyu 26

1Mkpān yə̄ Yɛso dan bə mərɛn mē krɛ̀ kūkwār, gu kàn dàn mānē bān là zwe gu mān de,

2”Gyə̄ tsə de kədè vē ywā me ə nggà bēshi yə̀ bə lə nan gān yə̀ Rì za mānē māgu sū, də̀ bə lə kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì te bān sē lənggə nggə̄ ə ngwɔ̀n də̀ bə lə kan nggə̄ kpān ə nggā də̀ ngun nggə̀.”

3Ə̄ mkpān yəmē, nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mānē lānkū bān là lwe mānē kyūn te mgbɔ̀ ə kə̀ Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì wān re Kayafa,

4də̀ fə̄ nkān yə̄ bə lə vūn Yɛso gĭgĭ də̀ man ngun gu.

5Bə kan dan de, “Tə̄ lə la vūn gu ə mkpān yə̄ gān mē yo kədè rɛn tə̄ lə gbìn rɛn te mānē.”

6Mkpān yə̄ Yɛso sə̀ sē ə kə̀ vāləɔn gyə̄r wān re Siman wān sə̀ kū shì ə gbù yə̀ Betani,

7Mbə̄ gyə̄r kàn nyə̀ bə̄ gu ə mkpān yə̄ gu sə̀ rè kī də̀ lwè vəmbŭ fɔ bə là sū mənyèn mān. Vəmbŭ yəmē sē fɔ bə nan yə̄ bə̄ mgbăntə̄ yə̄ re de labasəta. Mənyèn yə̀ gu lwè sē yə̀ cumgbə̀ də̀ te do nggānme də̀ gu kàn yə bwà Yɛso ətù.

8Mkpān yə̄ mānē bān là zwe Yɛso ngrēn kì yə̀ mbə̄ gu mē nàn, bə kan te gyār bə̄ mbə̄ gu nggānme də̀ ri gu de, “Mbə̄ mē là kan mənyèn mē te jə̄ nàn rɛn nggyĕ?

9Bə man la kan yə̄ rɛ̄ kə̄jī nggān də̀ kpə̄ yə gə̄ mānē bān jə̀ yo?”

10Yɛso sə̀ tsə kì yə̀ bə sə̄ dan də̀ kàn dàn bə de, “Gyə̄ kàdə grì mbə̄ gu mē yo. Kì yə̀ gu nan nggə̄ mē sē kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ nggānme.

11Mānē bān jə̀ lə sə̀ sē bə̄ gyə̄ ə mkpān mē kūkwār də̀ nggə̄ lə la sə̀ sē bə̄ gyə̄ ywe njì yo.

12Kì yə̀ mbə̄ gu mē nan mē, sē gu là kyūn kpə nggə̄ jì mbrɛ̄ yə̄ bə lə ban nggə̄ ryūn.

13Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì de, ənywī mgbəmgbrè mē kūkwār tswē yə̄ bə də̄ dan mānē rɛn zəze yə̄ Rì, bə lə dan mānē kì yə̀ mbə̄ gu mē nan nənàn, dətswē kə man kādə kan bə də̄ bə̄ gu yo.”

14Tswēyəmē, Yahuda Yisəkaryɔ wān sē gyār ənywī mānē tsɔ bān Yɛso sə̀ cu, dōglò ywē bə̄ nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15də̀ rì bə de, “Sē nənggyɛ̌ yə̀ gyə̄ lə kan nə̄ nggə̀ màn nggə̄ də̄ kan Yɛso te gyə̄ ə ngwɔ̀n də̀tswē gyə̄ man vūn gu?” Bə kan blā mkprin kə̄jī sɛ̀-tàr yə̄ bə nan yə bə̄ zinare də̀ kan nə̄ gu.

16Mkpān yəmē ban nggà beshi, Yahuda sə̀ fɔ̀ nkɔ̄n yə̄ gu lə kan Yɛso te bə ə ngwɔ̀n.

17Ə mbrɛ̄ yə̄ kùcī yə̄ gān yə̀ tan fùfùkì yə̀ bə la sū mùmū ncū mān yo mē, mənē bān là zwe Yɛso kan nyə bə̄ gu də̀ ri gu de, “Sē ə ywə̄ yə̄ wə̄ là fɔ̀ nə̄ tə̄ kə nàn wə̄ kīrē yə̄ gān yə̀ Rì zà mənē məgu sū?”

18Yɛso kàn sà bə mān de, “Kān gyə̄ ywè bə̄ vələn gyər ənywī gbù də̀ man dàn gu de, ‘Nē wān là tsar tə̄ rɛn Rì te tə̄ ndu de nə̄ tə̄ dan wə̄ de mkpān məgu nyə nàn, də̀ gu gìgyər bə̄ tə̄ mənē bān là zwē gu mān lə rē kī yə̄ gān yə̀ Rì za mənē məgu sū ə kə̀ wə̀.”

19Tswēywə̄, mənē bān là zwe Yɛso nan kīrē yə də̀ nan tswē kyūn gyə̄ nənàn.

20Mkpān yə̄ rìglò tè, Yɛso gìgyər bə̄ mənē bān là zwe gu mān nyə rè kī yə.

21Bə sə̄ sē ətù re kīrē yə də̀ Yɛso kàn dàn bə de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nē gyər ənywī gyə̄ lə kan nggə̄ rɛ̀ mənē.”

22Tswēywə̄, mənē bān là zwe gu mān te dər cīnji nggānme də̀ kan sə̄ ri gu gyər gyər de, “Nggən, njìnjì, sē nggə̄ wān wə̄ là dan rɛn mē ətù nggə̀?”

23Yɛso kàn sà bə mān de, “Nē gu wān lə kan nggə̄ rɛ̀ sē gu wān là rē kī gìgyər bə̄ nggə̄ ə nggūnggū nzênmē.

24Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə kyū kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē ətù nggə̄. Də̀ rànkpə sē nggānme bə̄ nē gu mūn wān lə kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì rɛ̀! Yə tə̄nzɛ̄ mwə̄n yə̄ bə man la ngrin nē gu mun yo gbəgbori.”

25Tswēyəmē, Yahuda wān lə kan Yɛso rɛ̀, kàn rì de, “Wān tsar mənē rɛn, kē sē nggə̄ wə̄ là dan rɛn yəmē ətù nggə̄?” Yɛso kàn sà gu mān de, “Sē wə̄ wān dan yə nkəywē.”

26Mkpān yə̄ bə sə̄ sē ətù re kī, Yɛso kàn bàn fùfùkì yə̀ tan də̀ nyər Rì ətù yə̄ də̀ mər yə̄ tè mbumbu ywə̄ də̀ kàn yə̄ gə̀ mənē tsɔ bān gu cu də̀ dan bə de, “Kān gyə̄ kpə̄ tàn; yə̀mē sē mkpɔ̌nkpə̀ mə̀nggə̄.”

27Gu kàn bàn mfərɔ̀n yə̄ mə̀ shǔn yinabi sē mān də̀ mkpān yə̄ gu nyər Rì krɛ̀, gu kàn yə nə̄ bə də̀ dan bə de, “Gyə̄ sə̄ vūn dè nkənywɛ̀n kūkwār.

28Yə̀mē sē məgì mə̀nggə̄ yə̀ kankərɛ̄ dùdu mənē kūkwār də̀tswē Rì man fù mə̀tɔ̀ sū bə. Sē məgì yəmē yə̀ shɛ rɛn yə̄ Rì kpān nyū nə̄ mənē bān məgu.

29Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, nrìnrīnmē ban nggà beshi, nggə̄ lə la sə̄ mə̀ yə̀mē nzɔ̌ yo. Nggə̄ lə sə̄ yə̀ suswɛ̀ gìgyər bə̄ gyə̄ kyame ə mkpān yə̄ Tě nggə̄ lə lwe mənē kūkwār.”

30Tswēyəmē, bə dō sɛn də̀ bɛ̀ Rì. Mkpān yə̄ bə dō sɛn krɛ, bə kan ban nkɔ̀n də̀ ywe Gbù yə̀ Zɛtun.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Tswēywə̄, Yɛso kàn dàn bə de, “Nzɛn bū, gyə̄ kūkwār lə kulwe kà nggə̄ dɔn. Yə lə sē ənə̀mē sə̄sān bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de, ‘Nggə̄ lə ngwur nē wān wɔ̀ gbə̄ntan tāgyə̄ də̀ gbə̄ntan yə lə kàn vār kūkwār te tə̀tə̌r me.’

32Də̀ mkpān yə̄ Rì də̀ zo nggə̄ tāshèn ətù kyū, nggə̄ lə kūcici gyə̄ ywe ə Galili.”

33Bitrusu kàn sà Yɛso mān de, “Màgba sē de nkyɛn mənē mē kūkwār lə kulwe kā wə̄ dɔn, nggə̄ lə la kà wə̄ dɔn yo.”

34Yɛso kàn sà gu mān de, “Nggə̄ là dan wə̄ njìnjì, nzɛn bū wə̄ lə dan mənē de wə̄ la tsə nggə̄ yo tekə tar anrèn gba sə̄ to.”

35Bitrusu kàn sà gu mān nzɔ̌ de, “Màgba sē bə lə ngun nggə̄ gìgyə̀r bə̄ wə̄ nzɛn, nggə̄ lə la dan de nggə̄ gban wə̄ tsə yo.” Də̀ nkyɛn mənē bān là zwe Yɛso kan dan sə̄sānmənàn kūkwār bə nənàn.

36Yɛso bə̄ mənē bān là zwe gu mān dōglo ywe tswē gyə̄r yə̄ re Gyətsəne də̀ gu kàn dàn bə de, “Gyə̄ te sɔ̀n ə sə̄kànmē, nggə̄ lə cī ban cin tsê də̀ man kə rɛn bə̄ Rì.”

37Gu gbō Bitrusu bə̄ nywɛn Zabedi ywā lwè ngàn mān də̀ gu sə̀ tè də̌r cīnji də̀ rɛn shē gu də̌r nggānme.

38Gu kàn dàn bə de, “Rɛn shɛ nggə̄ də̌r nggānme də̀ yə sē nàn kə̄de nggə̄ lə kyū. Gyə̄ te sɔ̀n ə sə̄kànmē də̀ man gbyɛ̄n gìgyə̀r bə̄ nggə̄.”

39Gu cī bàn cin tsê də̀ kàkùr nèn-nèn də̀ rɛn bə̄ Rì de, “Tě nggə̄, wə̄ də̀ kpənyèn, kàdə nə̄ nggə̄ kpə̄ mgbŭ mē yo. La sē kpaki nə̄ wə̄ nàn kì yə̀ nggə̄ dan mē yo, nan kì yə̀ də̌r wə̄ kpənyèn kyame.”

40Gu kàn mə̀rtu nyə̀ də̀ nyə̄ ngrɛ̄n bān là zwe gu mān tar bə mē tswē kùr nə̀nə̄, də̀ gu kàn dàn Bitrusu de, “Sē sɛ̌n də̀ gyə̄ la sɔ̀n bàn mkpān tsê də̀ man sə̀ rɛn bə̄ Rì gìgyə̀r bə̄ nggə̄ gba yo!

41Kān gyə̄ gbyɛ̄n də̀ man rɛn bə̄ Rì də̀tswē gyə̄ man kàdə gyɛkū màn bə də̄ mā gyə̄ kyɛn yo. Dər gyə̄ kpənyɛn njìnjì mbăn nān də̀ kpə gyə̄ ro gbrīn nggānme.”

42Gu mə̀rtu ywè kə yə̄ ywā də̀ rɛn bə̄ Rì de, “Tě nggə̄, də̀ sē nkɔ̄n nə̄mān də̄gbā shāmān yo, də̀ ə sē kpaki nə̄ nggə̄ kpə̄ mgbŭ yəmē nzɛn, nə̄ wə̄ nàn kì yə̀ də̌r wə̄ kpənyèn.”

43Mkpān yə̄ gu mə̀rtu nyə̀ gu ngrɛ̄n mənē tar bān là zwe gu mān mē tswē kùr nə̀nə̄ me nzɔ̌ anrèn nə̀nə̄ sə̀ shē bə beshi nggānme.

44Yɛso kàn kà bə dɔ̀n nzɔ̌ də̀ mə̀rtu ywè tswē gu kə̄ rɛn bə̄ Rì kə yə̄ tăr də̀ sə̀ dan mə̀rɛ̄n yə̀ gu sə̀ kūci dan mūn mbɛ̄.

45Mkpān yə̄ gu mə̀rtu nyə̀, gu nyə̄ ngrɛ̄n bə tswē kùr nə̀nə̄ me nzɔ̌, gu kàn dàn bə de, “Gyə̄ kasə̄ sē kùr nə̀nə̄ mâmē də̀ là gyɛ̂n sɔ̀n sù kpə? Gyə̄ kyɛn, mkpān ma yə̄ bə lə kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì te mənē bān məme ə ngwɔ̀n.

46Gyə̄ dōglò tə̄ ywe! Kyɛn, gu wān lə kan nggə̄ rɛ̀ mənē mē nyə mbɛ̄!”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

47Yɛso sə̀ sē ətù rɛn mənrīn də̀ Yahuda wān sē gyər ənywī mənē tsɔ kàn to ru. Ə mkpān yəmē bə sə̄ sē gìgyər bə̄ nkyər mənē bān lwe njīnjimgbàn bə̄ pərkī. Mənē bə sē bān mənē nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē lənkū bān là lwe mənē te bə ndu.

48Yahuda Yisəkaryɔ wān kàn Yɛso rɛ̀ mē sə̄ dàn nkyər mənē bə mbɛ̄ kì yə̀ gu lə nan de: “Nē wān nggə̄ də̄ zɛ̄ gu də̀ nyɛn gu lwe nzɛn, sē gu wān gyə̄ lə vūn.”

49Mkpān yə̄ Yahuda nyə̀, gu gə̄gə̄ jə̀jǐ me ywè bə̄ Yɛso də̀ dan de, “Nggə̄ zɛ wə̄, wə̄ wān là tsar mənē kī!” də̀ kàn nyɛn gu lwè.

50Yɛso kàn dàn gu de, “Kpān nggə̄, nan kì yə̀ lwe wə̄ nyə̀.” Tswēywə̄, nkyər mənē bə kan vūn Yɛso də̀ nan gu lwe mgbāmgbān.

51Gyər ənywī mənē bān sə̄ sē gìgyər bə̄ Yɛso kàn ngwar njīmgbàn gu vūn gbò də̀ cu tɔ̄n nē gyər ənywī mənē bān là nan ndu ə kə̀ tu bān tɔ̀ kī nə̄ Rì.

52Yɛso kàn dàn gu de, “Kan njīmgbàn wə̄ sɔ̀n ə ywar ywə̄, anrɛ̀n nənè wān də̀ nàn ndu bə̄ njīmgbàn ə tswē fɔ̀rɛn, sē bə̄ njīmgbàn yə̄ bə lə ngun gu bə̄ yə.

53Wə̄ la tsə de nggə̄ də̄ gī sū Tě nggə̄ nzɛ̂nmē, gu lə tər nkyənkyər mə̀lɛ̀kū tsɔ bān sē nggān mān tsūtswēywə̄ nyə̀ nə̄ bə nyə là nggə̄ mān yo?

54Sē nkɔ̄n yə̄tan yə̄ rɛn yə̄ bə car gyɔ̄ ənywī lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì lə shɛ̄ mān màn mə̀lɛ̀kū də̀ là nggə̄ mān ə tswē te kɔ̄n də̀tswē nggə̄ man kādə kyu yo?”

55Tswēywə̄, Yɛso kàn rì nkyər mənē bə de, “Gyə̄ nyə bə̄ njīnjimgbàn bə̄ pərkī tswē gyə̄ vūn nggə̄ kə̄de nggə̄ sē wān gi wān là nlywe mənē? Zwē rīrī, nggə̄ sɔn də̀ sə̄ tsar mənē kī ə Kə̄ nggɔn Rì də̀ gyə̄ la vūn nggə̄ yo.

56Də̀ sē kī mē te kūkwār ənə̀mē də̀tswē kì yə̀ mənē bān dɔ̀n rɛn sū mənē car gyɔ̄ man shɛ̄ mān.” Tswēywə̄, mənē bān là zwe gu mān kūkwār kan kulwe kā gu dɔn.

57Mənē bān vūn Yɛso, kan lwe gu ywe kə̄ Kayafa wān sē Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì, tswē yə̄ bān là tsar mənē Bān bə̄ nggɔn nggɔn bān Yahuda sə̄ kyūn te mgbɔ̀ gìgyər.

58Bitrusu sə̀ zwē gu mān ə gɔ̄n də̀ sə̄ rɛ nkɔ̀n bə̄ gu tsɛ̂ mândē bə kə̄ sū kplabē kə̀ Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì. Gu nyər ywè də̀ kə tè sɔ̀n gìgyər bə̄ bān là gbyɛn kə̄ də̀tswē gu man kyɛn kì yə̀ lə te bə̄ Yɛso kūkwār.

59Nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ nkyɛn mənē lənkū kūkwār bān kyūn sɔ̄n tswē sùr rɛn, fɔ̄ mənē bān lə te mò te Yɛso ətù kì yə̀ gu la nàn yo də̀tswē bə man vūn gu ngun.

60Mənē nggānme te mò nkan nkān te Yɛso də̀ bə la ngrɛ̄n bə nənè bān lə dan kì yə̀ ma bə lə ngun gu yo. Ə krɛ̀gɔ̄n nān, mənē ywā kan nyə,

61də̀ dan de, “Tə̄ gwɔ vəlɔn mē tswē dan de, ‘Nggə̄ lə gbo Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì mē ngā də̀ ban vē tàr me də̀ mɛ̄ yə krɛ nzɔ̌.’ “

62Tswēyəmē, Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì kàn dōglò krè də̀ rì Yɛso de, “Wə̄ la sē bə̄ rɛn nkinē yə̄ wə̄ lə dan ətù rɛn yə̄ mənē mē là dan ətù wə̄ yo?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

63Yɛso la sà gu rɛn nkinē yo də̀ sɔ̀n gyun me. Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì kàn dàn gu nzə̌ de, “Ə̀nywī sān Rì wān shāmān shishēn, dan tə̀ kē sē wə̄ wān sē Vɛ̄n Rì wān sē Krisəti.”

64Yɛso kàn sà mān de, “Yə̀mē sē kì yə̀ wə̄ tukpə̀ wə̄ dan. Də̀ nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nzênmē ban nggà beshi gyə̄ lə ngrēn nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì tswē sɔ̀n ə ngga ngwɔn re Rì wān sē bə̄ nggɔn nggɔn də̀ nyə ənywī kpəkpə mkpəlàshū.”

65Tswēywə̄, Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì kàn gbò làgā gu ngā də̀ dan de, “Gu là rɛn rɛn məme ətù Rì də̀ sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ tə̄ là fɔ de nə̄ mānē nggān dan ətù gu nzə̌? Gyə̄ la gwɔ rɛn məme yə̄ gəru ə nyū gu mē yo?

66Tɛ̌kə gyə̄ sē sɛ̌n ətù rɛn yəmē?” Mānē bə kan dɔn rɛn de, “Gu la rɛn də̀ yə sē kpaki yə̄ gu lə kyū.”

67Tswēyəmē, mānē nəmān kan sə̄ cu ntɛ̄ bwā gu ə beshi də̀ cu nkyɛ̄n tsē gu də̀ bān nəmān tsē gu ə beshi bə̄ mbwā ngwɔn bə də̀

68sə̄ dan gu de, “Də̀ sē wə̄ gu wān sē Krisəti, dan tə̀, sē nggwɔ wān là ngwur wə̄ ə beshi?”

69Ə̀ mkpān yəmē, Bitrusu sə̀ sɔ̀n ə kplabē kə̀ tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì də̀ vānggə̄ gyə̄r wān sē gə̌r kàn nyə̀ bə̄ gu də̀ dan gu de, “Wə̄ vāləɔn mē wə̄ nənàn sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Yɛso wān mə̀mē Galili.”

70Bitrusu kàn tər ə nggà bēshi mānē bə kūkwār də̀ dan de, “Nggə̄ la tsə rɛn nkinē yə̄ wə̄ là dan mē yo.”

71Tswēywə̄, gu kàn gərù ywè kə̄ krè ə nyūlənkɔ̀n. Vānggə̄ gyə̄r nzə̌ kàn ngrēn gu də̀ kàn dàn mānē bān krē mān de, “Vāləɔn mē sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Yɛso wān gbù yə̀ Nazəreti.”

72Bitrusu kàn tər nzə̌ də̀ dan de, “Nggə̄ shənrin, nggə̄ la tsə vāləɔn mē yo!”

73Ə̀ mkpān fətsɛ̀, mānē bān sə̄ krē mān kan cī te hyuhyur bə̄ Bitrusu də̀ kan dan gu de, “Njìnjì, wə̄ sē gyə̄r ənywī bə anrèn rɛn yə̄ nyū wə̄ sē kə̄de yə̄ vāləɔn gu mē.”

74Gu kàn kūci tswē shənrin nzə̌ de, “Nə̄ Rì to nggə̀ màn də̀ sē nggə̄ la dan gyə̄ rɛn njìnjì yo. Nggə̄ la tsə vāləɔn nənè gu mē yo.” Mān tsūtswēywə̄, gbā kàn to,

75də̀ Bitrusu kàn tèkə kì yə̀ Yɛso dan gu de, “Wə̄ lə tər te kə tar de wə̄ la tsə nggə̄ yo anrīn gbā sə̄ to.” Tswēywə̄, gu kàn gərù ywè bē də̀ gì məshi brêbrè.

Matiyu 27

1Mbrɛ̀cə̄ būbū ə mbrɛ̄ yə̄ ywā, nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mānē lənkū bān sùr rɛn te sə̄n də̀ kyūn kì yə̀ bə lə nan dətswē bə man ngun Yɛso.

2Bə kpān gu də̀ gbō gu lwe ywe kə tè Punte Bilatu wān mānē bān Roman kan gu te cūn ə məmē yə̀ mānē bān Yahuda ə ngwɔ̀n.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Mkpān yə̄ Yahuda wān kàn Yɛso rɛ̀, gwɔ de bə sùr Yɛso rɛn də̀ dan de bə lə ngun gu, gu Yahuda kàn tè dər̄ cīnji bə̄ kì yə̀ gu nàn də̀ lwè mkprin kə̄jī sɛ̀-tàr yə̄ zə̄ zəze mē mərtu kə̄ nə̄ nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē lənkū bān sùr rɛn.

4Də̀ dan bə de, “Nggə̄ la rɛn anrɛ̀n nggə̄ də̀ kan vəlɔn wān sē mgbərɛ kəkla rɛ̄ gyə̀.” Bə kan dan gu de, “Gyə̄r la kū tə̄ yo, yəmē kədè rɛn wə̄.”

5Tswēywə̄, Yahuda kàn kàn kə̄jī yə vàr kànkərɛ̄ ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ lwè nkəywə̄ kə̄ klə̄ ə shū də̀ kyù.

6Nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì kan vu mgbrɛ̄n kə̄jī yə də̀ dan de, “Bān mətə̄ dan de yə la tənzɛ̄ nə̄ tə̄ kan kə̄jī kə̄de yəmē sū ə bwɔ̌ kə̄jī yə̀ Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yo anrɛ̀n yə sē kə̄jī yə̄ bə kpə nē rɛ̄ də̀ ngun gu ətù ywə̄.”

7Bə kan kyūn rɛn zwē de bə lə kan kə̄jī yə rɛ̄ mpə mə̀mē yə̄ nē wān là mɛ̄ tsə dətswē bə man kan mə̀cə̄cə̀r bān tsu ryūn mān.

8Sē anrɛ̀n rɛn yəmē mənē là gyɔ mpə mə̀mē mūn de, “Mpə mə̀mē yə̄ mə̀gì,” mâ nyə sū nzɛ̂nmē.

9Mkpān yə̄ kì mē tè, rɛn yə̄ nē wān dɔ̀n rɛn sū mənē wān re Remiyan dan shɛ̄ mān. Gu sə̄ dàn de, “Bə kpə mkprin kə̄jī sɛ̀-tàr yə̄ sē do yə̄ mənē nəmān bān Sərela kan zwē ətù gu.

10Bə lwe kə̄jī yə kə rɛ̀ mpə mə̀mē yə̄ nē wān là mɛ̄ tsə kə̄de dan yə̀ Nggɔn tə̄ dàn nggə̀.”

11Ə̀ mkpān yəmē, Yɛso sə̀ krè ə nggà bēshi yə̀ nē wān bān Roman kan te cūn ə mə̀mē yə̀ mənē bān Yahuda də̀ cūn gu kàn rì Yɛso de, “Sē wə̄ wān sē cūn mənē bān Yahuda?” Yɛso kàn sà mān de, “Yə̀mē sē kì yə̀ wə̄ tukpə̀ wə̄ dan.”

12Gu la dàn rɛn nkinē ətù kì yə̀ nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē lənkū dan ətù gu yo.

13Bilatu kàn rì gu de, “Wə̄ la gwɔ mərɛn mē kūkwār yə̀ bə là lwe nyə ətù wə̄ mē yo?”

14Yɛso kà me də̀ la sà rɛn yə yo də̀ Bilatu mə̀ ətù ywə̄ nggānme.

15Zwē mkpān mē kūkwār yə̄ gān yə̀ Rì za mənē məgu sū, Bilatu là sə̀ su nənè gyə̄r cūngwɔn wān kùr ə jàrō wān mənē də̄ dan gu de nə̄ gu cūn nənè gu mūn ngwɔn.

16Ə̀ mkpān yəmē, vəlɔn gyə̄r wān re Baraba wān mənē kūkwār tsə kī yə̄ te ətù gu də̀ kùr ə jàrō.

17Də̀ mkpān yə̄ nkyə̄r mənē kyūn te mgbɔ̀ kūkwār, Bilatu kàn rì bə de, “Sē nggwɔ ənywī mənē ywā mē wān gyə̄ là fɔ̀ de nə̄ nggə̄ bu gu cūngwɔn; Baraba kē Yɛso wān re Krisəti?”

18Gu sə̄ tsə mbɛ̄ de sē anrɛ̀n ywu yə bə kan Yɛso te gu ngwɔ̀n.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Mkpān yə̄ Bilatu tè sɔ̀n ə mgbə̄ncī yə̀ sùr rɛn, mbə̄ywə̄ kàn tè ndu nyə̀ bə̄ gu de, “Kàdə nàn və̄lɔn wān sē mgbərɛ kəkla mē nkinē yo anrɛ̀n nggə̄ ra vūn gu nrin bū də̀ dər̄ nggə̄ la sē gyə̀r yo.”

20Də̀ nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē lənkū sə̄ shɔ mənē sū de nə̄ bə nə̄ Bilatu su Baraba cūngwɔn də̀ man nə̄ bə ngun Yɛso.

21Bilatu gu kàn rì bə de, “Ənywī mənē ywā mē, sē wān tan wān gyə̄ là fɔ̀ nə̄ nggə̄ bu gu cūngwɔn?” Bə kan sa gu mān de, “Baraba.”

22Bilatu kàn rì bə nzɔ̌ de, “Sē nənggyɛ̌ yə̀ nggə̄ lə nan bə̄ Yɛso wān re Krisəti?” Bə kan sa gu mān kūkwār bə de, “Kān nə̄ bə̄ kpān gu ə nggā nə̄ gu man kyù.”

23Bilatu kàn rì bə de, “Sē rɛn məme nggyɛ̌ yə̄ gu nan gyə̀?” Bə kan sə̄ dɔ̄n rɛn kpān kpān de, “Kān bə kpān gu ə nggā nə̄ gu man kyù.”

24Mkpān yə̄ Bilatu ngrɛ̄n de fɔ̀rɛn sə̀ ywè tswē dōglò də̀ mənē lə la gwɔ gu nzɔ̌ yo, gu tè məsər də̀ nglà ngwɔn gu ə nggà bēshi mənē bə də̀ dan de, “Ngwɔn nggə̄ la sē mān ətù kyū və̄lɔn mē yo. Yə̀mē sē rɛn gyə̀.”

25Mənē bə kan sa mān kūkwār bə de, “Tə̄ kpənyɛn, nə̄ məgì gu sɔ̀n ətù tə̄ bə̄ nywɛn tə̄ bə̄ məywa tə̄ nənàn!”

26Tswēywə̄, Bilatu kàn bù Baraba cūngwɔn də̀ nə̄ bə ban ntsa tsē Yɛso də̀ kàn gu tè bə ə ngwɔ̀n nə̄ bə lwe gu ywe kə kpān ə nggā nə̄ gu man kyù.

27Tswēyəmē, mənē bān kpānnɛ̄n bān tā kɔ̄n bān sē ə lə̄kpə yə̀ cūn Roman kan lwe Yɛso nyər mān kə̀ yə də̀ gyɔ nkyɛn mənē bān kpānnɛ̄n bān tā kɔ̄n te mgbɔ̀ də̀ kan Yɛso gyə̄ ə də̀ntswe.

28Bə kan jūn gu kī də̀ ban lə̀gā yə̀ sē kə̄de yə̀ cūn là kpm də̀ kan kpm gu.

29Bə kan nyɛn ləlanyūn yə̄ ncwə̄r də̀ kan sɔn gu ətù də̀ ban kpàkì te gu ə ngwɔ̀n rē, də̀ te kpm̄ gbə̀ryūnryūn də̀ sə̄ nan gu nggrɛn de, “Cūn bān Yahuda, nə̄ Rì màn nə̄ wə̄ sɔ̀n shishɛ̄n rɛ ndē!”

30Bə kan cu ntɛ̄ bwā gu də̀ kpə̄ kpàkì yə̀ gu lwè ngwɔ̀n rē mē sə̄ tsē gu ətù bə̄ yə̄.

31Mkpān yə̄ bə nan gu nggrɛn krɛ, bə kan gbo lə̀gā yə̀ cūn mūn dē gu kpə də̀ kan vu kī məgu kpm gu. Tswēywə̄, bə kan gbō gu lwe ywe tswē yə̄ bə lə kə kan gu kpān ə nggā nə̄ gu man kyù.

32Bə sə̄ sē ə nkɔ̀n tswē zər də̀ kan ma bə̄ və̄lɔn gyə̄r wān re Siman wān gbù yə̀ Kurane də̀ dan de sē kpaki nə̄ gu kpə̄ nggā yə̀ Yɛso lwè.

33Bə ywe kə sū tswē gyə̄r yə̄ re Gɔlgɔta (mgborɛn mē là dan de, Tswē yə̄ sē Mkpūlə̄tù).

34Tswēywə̄, bə nə̄ gu mə̀ shŭnkì yə̀ bə zān yə̄ zu bə̄ kì gyə̀r yə̀ re mgbo də̀ gu vūn sə̄ kyɛn tsê me də̀ kàn kà rɛn gu sə̄ yə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

35Mkpān yā bə kan gu kpān ə nggā nā gu man kyù, bə kan kan kəbū tā dətswē yə man tsàr bə nkōn yā bə lə kan kī kpm gu gā nkəywə̀.

36Bə kan te sōn ə tswēywā də̀ gbyēn gu.

37Bə car rɛn yā bə dan de gu la, də̀ kan yə kpān ə nggā ətù gu də̀ dan de, WAN ME SE YƐSO, WAN SE CUN MƏNE BAN YAHUDA.

38Bə kan mānē ywā bān là te gi də̀ kpə mānē kī mgbrêmgbrē kpān ə nggā nànàn ə tswē yā bə kan Yɛso kpān. Wān gyār ə ngga ngwɔn rē də̀ wān gyār ə ngga ngwɔn mlā.

39Mānē bān sā gāgā ywe hyuhyur bā tswē yā bə kan Yɛso kpān sā tā mətŭ bə də̀ sā gri gu to

40də̀ sā dan de, “Sē wā gu mē wān dan de wā lə kpā Kā Nggɔn yā Rì ngā də̀ bàn vē tàr me də̀ mɛ̄ yā krɛ mē lo? Kpā nkəywē cūngwɔn nā tā man ngrēn! Kūjì ə nggā nyə̀ màn wā də̀ sē Vēn Rì!”

41Ə nkōn yəmē nànàn, nggɔn nggɔn bān tò kī nā Rì gìgyàr bā bān là tsar mānē Bān yə̀ Rì bā mānē lānkū sā nan gu nggrɛn də̀ sā dan de,

42”Gu kpə bān nāmān cūngwɔn də̀ la tsə nkōn yā gu lə kpā nkəywā cūngwɔn yo! Sē gu wān sē cūn mānē bān Sərela! Nā gu kūjì ə nggā nyə̀ nzênmē də̀ tā lə kpā rɛn gu te njìnjì!

43Gu kpənyèn ə dǎr gu de Rì lə kpā gu cūngwɔn də̀ là dan de, ‘Nggā sē Vēn Rì.’ Də̀ sē dǎr Rì kpənyèn bā gu njìnjì, kān gu Rì kpā gu cūngwɔn ə nggā nā tā man ngrēn.”

44Ə nkōn yəmē nànàn, mānē bān gi ywā bān bə kan bə kpān ə nggā sā gri Yɛso to nànàn.

45Mkpān yā rì gàn tu, tswē kūkwār kan te bū ywe kā sū mkpān tar yā rìrì.

46Ə mkpān tar yə, Yɛso kàn dòn gì kpān də̀ dan de, ”Loyi, loyi, lama sabatanè?” Rɛn mē là dan de, “Wā Rì wān sē Tě nggā, sē rɛn nggyě yā wā kan gōn tè nggə̀?”

47Mkpān yā mānē nāmān bān sā krē hyuhyur ə tswēywā gwɔ sāsānmānàn, bə kan dan nkəywə̀ de, “ Gu là gyɔ Ləya.”

48Mān tsūtswēywā, vālɔn gyār ənywī mānē bə kàn kulwe ywè kā bàn mgbənjankì kpān ə pərkì də̀ kàn yə cò ə mgbə̀mgbàn mə̀ də̀ kàn nə̀ nā Yɛso de nā gu kpā sā.

49Də̀ nkyɛn mānē bān krē mān kan dan gu de, “Kan krè, nā tā kyɛn kē Ləya lə nyā kpā gu cūngwɔn məkē.”

50Yɛso kàn dòn gì kpān nzǒ də̀ shishēn gu kan gāru.

51Ə mkpān yəmē, kpə nkùlwè yā bə kan ywar tswē ə Kā Nggɔn yā Rì kan gā te ywā də̀ kūci ban nga ə shū gri nyə to sàr. Də̀ mə̀mē kàn tar cū də̀ mgbantə kan sā ngar te mbumbu nànàn.

52Mə̀brē kàn bu nànàn də̀ Rì tā mānē bān māgu nggānme bān tsu mbē shèn,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

53də̀ bə kā mə̀brɛ̄ bə dɔn. Də̀ mkpān yə̄ Rì tā Yɛso shɛ̀n ətù kyū, mənē bə nyər ywe gbù yə̀ Wurisheliman tswē yə̄ mənē nggānme ngrɛ̄n bə.

54Mkpān yə̄ nggɔn bān kpānnɛ̄n bə̄ nkyɛn mənē bān kpānnɛ̄n bān sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gu bān sə̄ gbyɛ̄n Yɛso ngrɛ̄n mə̀mē sə̀ tar cū bə̄ kī yə̄ te kūkwār, mpūr kan te bə də̀ bə kan dan de, “Njìnjì, wān mē sē Vɛ̄n Rì!”

55Mbə̀mbə̄ nəmān nggān sə̄ sē mān də̀ sə̄ krē rɛ nkɔ̀n də̀ sə̄ kyɛn kì yə̀ là te.Mbə̀mbə̄ bə mē sē bān sə̄ zwē Yɛso mān ə Galili nyə də̀tswē bə man la gu mān.

56Ə̀nywī mbə̀mbə̄ bə mē sə̀ sē Məryamu wān Madaliya bə̄ Məryamu, gyə̀r bə Yakubu bə̄ Yusuwu, bə̄ mbə̄ Zabedi nə̀nàn.

57Mkpān yə̄ rìglò tè, vəlɔn gyə̀r wān sē bə̄ ngwɔn wān gbù yə̀ Yarimatiya wān re Yusuwu, dōglò ywè bə̄ Bilatu. Gu sə̀ sē gyə̀r ənywī mənē bān là zwe Yɛso.

58Gu ywè rì Bilatu de nə̄ gu nə̄ gu nkɔ̀n nə̄ gu kpə̄ kɔn Yɛso jì ə nggā. Bilatu kàn dàn bə de nə̄ bə nə̄ Yusuwu kɔn yə.

59Yusuwu kpə̄ kɔn yə jì də̀ kàn kpə nkùlwe kəkla yə̄ sē nzərnzər nyɛn kɔn yə,

60də̀ kàn yə ryūn ə brɛ māgu yə̄ gu gya yə ə mgbə̀ntə̄ də̀ yə kāsə̄ sē suswɛ mənrīn. Gu tər mgbə̀ntə̄ nggɔ̀n ywān nyū brɛ yə də̀ kàn ywè nkəywə̄.

61Məryamu wān Madaliya bə̄ Məryamu wān ywā sə̄ sɔn də̀ kan beshi te brɛ yə.

62Ə̀ mbrɛ̄ yə̄ ywā yə̄ sē mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù mənē bān Yahuda, nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē bān Faresi zwē Bilatu ywe,

63də̀ dan gu de, “Nggɔn tə̄, tə̄ tekə kì yə̀ vəlɔn wān te mò mē dan ə mkpān yə̄ gu kàsə̄ sē shishɛ̄n mənrīn de də̄ ngun gu də̀ ə mbrɛ̀ yə̄ tə̀r, Rì lə tā gu shɛ̀n ətù kyū.

64Yə sē ənə̀mē, kān wə̄ nə̄ mənē ywe kə nàn brɛ yə gbyɛ̄n mâ kə̄ sū mbrɛ̄ yə̄ tə̀r. Wə̄ də̀gbà nàn ənə̀mē yo, mənē bān là zwe gu mān mē lə te gi kɔn yə də̀ sə̄ dan mənē de Rì ta gu shɛ̀n, də̀ mò yə̀ krɛ̀gɔ̀n mē lə gyɛ̂n sē nggɔ̀n mwɔ̀n yə̀ kùcī.”

65Bilatu kàn dàn bə de, “Gyə̄ cu mənē bān kpānnɛ̄n nəmān də̀ man nə̄ bə nan brɛ yə gbyɛ̄n.”

66Tswēywə̄, bə cu bān kpānnɛ̄n də̀ lwe bə ywe tswē brɛ yə də̀ nə̄ bə nan yə gbyɛ̄n də̀ te yə kpà də̀tswē bə man tsə̀ màn nənè də̀ cū mgbə̀ntə̄ yə̀ bə kan ywān nyū brɛ, də̀ ywe kā bān kpānnɛ̄n bə dɔn mān ə tswē yə.

Matiyu 28

1Mkpān yə̄ mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù mənē bān Yahuda sə̀ gə̄gə̄ vūngà də̀ tswē mbrɛ̀cə̄ ə mbrɛ̀ Ladi, Məryamu wān Madaliya bə̄ Məryamu wān ywā, ywe de bə là ywe kə kyɛn brɛ yə.

2Tswēywə̄, mə̀mē kàn tar cū anrɛ̀n mə̀lɛkā yə̀ Rì kūjì ə mkparū nyə̀ də̀ nyin mgbə̀ntə̄ yə̀ bə kan ywān nyū brɛ yə. Yə̄ nyin yə̄ də̀tswē də̀ tè sɔ̀n mān ətù ywə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Kpə məlɛkā yə̄ sə̄ sē kə̄de glo yə̄ nār də̀ kī kpm gu sə̄ sē kəkla pwâr.

4Bān sə̄ gbyɛ̄n brɛ kan te mpūr ətù kì yə̀ tè də̀ kankərɛ ə məmē də̀ sə̄ gbre kpə də̀ sē kə̄de məkə̄n mənē bān sə̄ kūr.

5Məlɛkā kàn dàn mbəmbə̄ bə de, “Gyə̄ kàdə tè mpūr yo. Nggə̄ tsə de sē gyə̄ là fò Yɛso wān bə kan gu kpān ə nggā ngun.

6Gu la shāmān ə sə̄kànmē yo; gu tashèn sə̄sān gu dan de gu lə tāshɛn. Gyə̄ nyə kyɛn tswē yə̄ bə kan gu gyə̄ mān.

7Gyə̄ gbo zəzə ywè də̀ man kə̄ dàn mənē bān là zwe gu mān de: gu tashèn də̀ mē là kūci gyə̄ ywē ə Galili, tswē yə̄ gyə̄ lə ngrɛ̄n gu mān. Yəmē sē rɛn yə yə̄ nggə̄ dan gyə̀.”

8Mbəmbə̄ bə kan gbo zəzə kā tswē brɛ yə dɔn mpūrmpūr də̀ sə̄ te zəzè mān nənàn də̀ kulwe ywe kə dan mənē bān là zwe Yɛso mān kì yə̀ te.

9Bə kan gān ngrɛ̄n Yɛso ə tswē krè bə̄ bə də̀ dan bə de, “Nə̄ sə̄n susù sē bə̄ gyə̀.” Mbəmbə̄ bə kan nyə bə̄ gu də̀ vūn gu zə lwe də̀ bɛ̄ gu.

10Tswēywə̄, Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ kàdə tè mpūr yo. Gyə̄ ywē kə dàn nywɛngyə̀r nggə̄ bān nggə̄ là nyɛn bə de nə̄ bə ywe Galili tswē yə̄ bə lə ngrɛ̄n nggə̄ mān.”

11Mkpān yə̄ mbəmbə̄ bə sə̄ sē ətù ywē tswē bə lə kə dan bān là zwe Yɛso mān, bān nəmān ənywī mənē bān sə̄ gbyɛ̄n brɛ yə kan nyər ywe nywī gbù də̀ dan nggɔn nggɔn bān tò kī nə̄ Rì, kī yə̄ te kūkwār.

12Nggɔn nggɔn bān tò kī nə̄ Rì bə kan kyūn gìgyə̀r bə̄ lənkū bān là lwe mənē də̀ fə̄ nkə̄n kì yə̀ bə lə nan. Bə nə̄ bān kpānnɛ̄n bān sə̄ gbyɛ̄n brɛ yə kə̄jī nggān

13də̀ dan bə de, “Gyə̄ lə sə̀ dan de bān là zwe Yɛso nyə bàn kɔn gu rìbū mkpān yə̄ gyə̄ sə̀ kùr nənə̄.

14Rɛn mē də̄ ywe kə̄ sū tə̄n cūn, tə̄ tsə kì yə̀ tə̄ lə dan gu də̀ nkinē lə la nan gyə̄ yo.”

15Tswēywə̄, bān sə̄ gbyɛ̄n brɛ yə kpə̄ kə̄jī yəmē də̀ nan kì yə̀ nggɔn nggɔn bān tò kī nə̄ Rì dan bə de nə̄ bə nan. Də̀ mâ nrìnrīnmē, yəmē sē kì yə̀ mənē bān Yahuda tsə ətù rɛn yəmē.

16Mənē bān là zwe Yɛso pwə̄ ywe Galili də̀ ngun ywe gbù mgbǎntə̄ yə̀ Yɛso dàn bə de nə̄ bə ywe mān.

17Tswēywə̄, bə kan ngrɛ̄n Yɛso də̀ mkpān yə̄ bə ngrɛ̄n gu, bə kan bɛ̄ gu də̀ nəmān ənywī bə sə̄ kpə̄ kā ənywī dər bə de kəndà la sē Yɛso yo.

18Yɛso kàn cī tè hyuhyur bə̄ bə də̀ dàn bə de, “Rì nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn ətù kī kūkwār yə̄ sē ə mkparū bə̄ yə̄ sē ə mgbəmgbrè mē.

19Yə sē ənəmē, kān gyə̄ ywè də̀ man kàn mənē kūkwār bān mgbəmgbrè mē tè bān lə zwē nggə̄ mān də̀ man swē bə bətesəmàn ənywī sān Rì wān sē Tě nggə̄ bə̄ sān nggə̄ wān sē Vɛ̄n bə̄ sān Gbrīn Ntsər nənàn,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20dò man tsàr bə nə̄ bə nan kī kūkwār yə̄ nggə̄ dan gyə̄. Dò yə lə sē nàn de nggə̄ lə sē gìgyòr bə̄ gyə̄ ə mkpān mē kūkwār mâ mkpān yə̄ krɛ mgbəmgbrè mē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Markusu

Markusu 1

1Yəmē sē kūci rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti wān sē Vɛ̄n Rì.

2Kə̄de rɛn yə̄ Shaya wān dòn rɛn Rì sū mənē car ə lətafɛ̄ mə̄gu de: “Kyɛn! Nggə̄ xte wān te ndu nə̄ gu kūci wə̄ ywè də̀ man kə̄ kyūn nkòn gyə̄ jì wə̄.”

3”Kwār nē gyə̄r wān là dən rɛn ə mgbə̀jī dan de, ‘Kyūn nkòn gyə̄ jì Nggɔn tə̀ də̀ man nàn yə̄ nə̀ gyə̄ ncɔ̂n nə̄ gu man zər.’ “

4Yə sē səsānmənàn, Yɔhanan wān swē mənē bətesəmàn nyə də̀ sē ə mgbə̀jī də̀ là dan mənē de nə̄ bə kə̄ rɛn məme məbə dən də̀ man nə̄ bə swē bə bətesəmàn, dətswē Rì man fù mətò sū bə.

5Mənē bān məmē yə̀ Yahudeya bə̄ bān Wurisheliman kūkwār sə̄ zwē gu ywe, də̀ sə̄ dan rɛn məme məbə də̀ gu sə̀ swē bə bətesəmàn ə nē yə̀ Wurdu.

6Yɔhanan sə̄ kpm ləgā yə̀ bə co yə̄ bə̄ mfù nàn gyər yə̀ re ràkəmī də̀ kàn mpəmprɛ kpəntàn kpān tər də̀ kīrē mə̄gu sə̄ sē zē bə̄ məshɔ.

7Də̀ Yɔhanan sə̀ dan mənē rɛn de, “Ə nggà gɔ̄n nggə̀, nē gyə̄r shāmān wān lə nyə̄ wān mwɔn nggə̄ bə̄ nggɔn nggɔn, wān nggə̄ la ma wān nggə̄ lə tè rā də̀ su mgbənrīn zə kpə gu yo.

8Nggə̄ là swe gyə̄ bətesəmàn bə̄ məsər də̀ gu lə swē gyə̄ bətesəmàn bə̄ Gbrīn Ntsər.”

9Ə mkpān yəmē, Yɛso rù ə gbù gyər yə̀ re Nazəreti ə məmē yə̀ Galili də̀ Yɔhanan swē gu bətesəmàn ə nē yə̀ Wurdu.

10Mkpān yə̄ Yɛso sə̄ dərù ənywī məsər, gu ngrɛ̄n mkparū kan bu də̀ Gbrīn yə̄ Rì sə̄ ji nyə kə̄de və̌nggù ətù gu,

11də̀ bə kan gwɔ kwār rɛn ru ə mkparū də̀ dan de, “Wə̄ sē vɛ̄n nggə̀ wān nggə̄ là nyɛn wə̄ də̀ dər là sù nggə̄ bə̄ wə̄ nggān.”

12Mān tsūtswēywə̄, Gbrīn yə̄ Rì nə̄ Yɛso ywè ənywī mgbə̀jī.

13Gu sòn tè vē sɛ̀-nlyɛ̄ mān də̀ Shɛtan sə̀ mā gu kyɛn də̀ gu sə̀ sē gìgyər bə̄ nan hwān də̀ məlɛ̀kū yə̀ Rì nyə̀ də̀ sə̄ kyūn gu mān.

14Ə mkpān yə̄ bə vūn Yɔhanan ywān te ə jàrō, Yɛso ywè ə məme Galili də̀ sə̀ dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì de,

15”Mkpān ma yə̄ mənē lə tsə nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe bə. Nə̄ gyə̄ kà rɛn məme gyə̄ dòn də̀ man kpə̄ rɛn zəze tè njìnjì.”

16Yɛso sə̀ gə̄gə̄ zər kū kətɔ̄n nē yə̀ Galili də̀ kàn ngrɛ̄n mənē ywā bān ndu bə sē yə̄ sū rūrū bān məsān bə re Siman bə̄ Yanduru zāngyə̌r gu ə tswē sū rūrū yə.

17Gu kàn dàn bə de, “Nə̄ gyə̄ zwē nggə̄ mān də̀ nggə̄ lə kan gyə̄ te bān lə vu mənē lwè cà nggə̄ mān kə̄de nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là vu mgbəryàn mē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Mān tsūtswēywā, bə kan kā rūrū bə dɔn də̀ zwē gu mān.

19Yɛso kàn cī bàn cin tsê də̀ kàn ngrɛ̄n bə Yakubu bā zāngyə̌r gu wān re Yɔhanan bān sē nywɛn Zabedi ənywī gbm̄ tswē nan rūrū bə yə̀ sā tè gbəjā.

20Yɛso kàn gyɔ bə də̀ dan bə de nā bə zwē gu mān, də̀ Mān tsūtswēywā bə kan kā tě bə dɔn ənywī gbm̄ gìgyə̀r bā mānē bān bə vu bə ə ndu də̀ kan zwē Yɛso mān.

21Yɛso gìgyə̀r bā bān là zwe gu mān nyər ywe nywī gbù yə̀ Kapana də̀ ə mbrɛ̄ yā sɔ̀n sù mānē bān Yahuda, gu nyər ywè nywī kə̀ yā kyūntu mānē bān Yahuda də̀ sə̀ tsàr mānē rɛn Rì mān.

22Də̀ mānē bə sā mā bā kī yā gu sə̀ tsàr bə, anrɛ̀n gu sə̀ tsàr bə kī kāde nē wān bə nā gu nggɔn nggɔn də̀ la sē kāde bān là tsar mānē Bān yə̀ Musa yo.

23Mkpān yā Yɛso sə̀ sē ənywī tsar bə rɛn Rì, vālɔn gyār wān sē bā gbrīn məme kàn nyər nyə̀ nywī kə̀ yā kyūntu mānē bān Yahuda də̀ kàn gyɔ̄ gì kpān də̀ dan de,

24”Sē nānggyě yə̀ wā nyə tswē nan tə̀, Yɛso wān Nazəreti? Sē wā nyə tswē nlywe tā kē sē rɛn nggyě nrìn? Nggā tsə nē wān wā sē. Wā sē Wān Ntsər wān ru bā Rì.”

25Tswēyəmē, Yɛso kàn vɛn gbrīn məme də̀ dan yə de, “Te gyun, də̀ man gārù dè vālɔn gu mē kpə!”

26Ə̀ tswēywā, gbrīn məme yə kan ngwur vālɔn gu tāgyā də̀ kpə gu sā gbre də̀ yə kan gyɔ̄ gì kpān də̀ gāru dē vālɔn gu kpə.

27Də̀ mānē bān sā krē mān sā mā nggānme də̀ sā ri nkəywə̀ de, “Yə̀mē sē rɛn suswɛ tan yā sē nàn? Yə̀mē sē nkān suswɛ yā bə là tsar mānē kī nzênmē? Gu là nan ndu bā nggɔn nggɔn də̀ là rɛn bā gbrīn məme də̀ yə là gwɔ gu.”

28Də̀ rɛn yā tù gu kan ngwur ngār ə məmē yə̀ Galili kūkwār ətù kì yə̀ gu nàn.

29Mān tsūtswēywā, mkpān yā bə kā kā yā kyūntu mānē bān Yahuda dɔn, bə gìgyə̀r bā bə Yakubu bā Yɔhanan ywe kā bə Siman bā Yanduru.

30Ə̀ tswēywā, bə ngrɛ̄n gyə̀mun Siman tswē kùr də̀ sə̀ gì mvri də̀ bə kan dan Yɛso.

31Tswēyəmē, Yɛso kàn cī zwē gu ywè də̀ vūn gu ngwɔn lwè də̀ là gu mān nā gu dōglò tè sɔ̀n. Ə̀ tswēywā mvri yə kan kā gu dɔn də̀ gu dòglò nā bə kīrē.

32Ə̀ mbrɛ̄ yəmē ə rìglò mkpān yā rì gyɛkū, mānē lwe bān la sē zəze yo bā bān gbāgbrìn məmè sē bə ə kpə̀ gri Yɛso mān.

33Də̀ mānē bān gbù mūn kūkwār kyūn nyə krè ə nyūlānkɔ̀n kə̀,

34də̀ Yɛso nàn mānē kənànme bān sē bā lələ nkan nkān tè zəze, də̀ glā gbāgbrìn məme kənàn dè mānē kpə də̀ la kpānyɛ̀n nā gbāgbrìn məmè yəmē rɛ̀n yo anrɛ̀n yā sā tsə nē wān gu sē.

35Mbrɛ̀cā būbū, Yɛso dōglò kà kā dɔ̀n. Gu ywè kà nywī gbù dɔ̀n də̀ ywè tswē gyər yā gu ngrɛ̄n nàn de nənè la shāmān yo də̀ ywè tswē kā rɛn bā Rì mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

36Siman bə̄ nkyɛn bān bə sə̄ sē gìgyə̀r dōglo də̀ sə̄ fə̄ Yɛso;

37də̀ mkpān yə̄ bə ngrɛ̄n gu, bə dan gu de, “Mə̄nē kənànme là fɔ wə̀.”

38Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ nyə nə̄ tə̄ ywe tswē nə̄mān nkan ə nywī gbūgbu bān sē hyuhyur dətswē nggə̄ man kə dan mə̄nē rɛn yə̄ Rì nə̀nàn anrɛ̀n sē rɛn yə yə̄ nggə̄ nyə ə mgbəmgbrè mē.”

39Tswēywə̄, Yɛso zər kàn mə̀mē yə̀ Galili cīn tswē dan mə̄nē rɛn yə̄ Rì ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mə̄nē bān Yahuda də̀ sə̀ glā gbə̄gbrìn məmè dɔ̀rù dè mə̄nē kpə nə̀nàn.

40Və̄lən gyə̄r wān ku shì nyə̀ bə̄ Yɛso də̀ tèkpm gbə̀ryūnryūn də̀ bər gu de, “Wə̄ də̀ kpənyɛ̀n, wə̄ nə̄ nggə̄ te zəze.”

41Yɛso kàn tè mə̀tù və̄lən gu də̀ nə̀ ngwɔn bàr gu də̀ kàn dàn gu de, “Nggə̄ kpənyɛn, te zəze.”

42Mān tsūtswēywə̄, shì yə̄ kàn kà və̄lən gu dɔ̀n də̀ gu kàn tè zəze.

43Tswēywə̄, Yɛso kàn tər və̄lən gu ywè də̀ gbìn gu tə̄n,

44də̀ dan gu de, “Ywe, də̀ man kàdə kpə̄nyɛ̀n yə̄ wə̄ lə dan nənè rɛn yəmē yo; də̀ man gyɛ̂n kūci lwè nkəywē kə̄ tsàr nē wān tɔ̀ kī nə̄ Rì də̀ man nə̄ Rì kì yə̀ Musa dan dətswē mə̄nē man ngrɛ̄n də̀ man tsə de wə̄ te zəze.”

45Və̄lən gu la nàn kì yə̀ Yɛso dàn gu yo, də̀ gyɛ̂n ywè də̀ sə̀ dan mə̄nē kənànme kì yə̀ te. Və̄lən gu nàn ənə̀mē də̀ mə̄nē sə̄ kyūn nyə bə̄ Yɛso də̀ gu Yɛso la dɔ̀rù zər bē hū ə gbūgbu yəmē nzɔ̌ yo. Gu gyɛ̂n sə̀ kàn bàn tswē mə̄nē la shāmān yo, də̀ mə̄nē kə̄ me də̀ sə̄ ru ə tswē nkan nkān də̀ sə̄ nyə bə̄ gu.

Markusu 2

1Vē nzô tè də̀ Yɛso kàn mə̀rtu ywè nywī Kapana də̀ mə̄nē gwɔ de gu nyə də̀ sē ə kə̀.

2Də̀ mə̄nē kyūn nkəywə̀ nyə tè mgbɔ̀ ənywī kə̀ də̀ ywān nyūlə̄nkɔ̀n də̄ də̀ yə la te yə̄ nənè lə gə̄ ywe nywī kə̄, kē nē lə dɔ̀rù mān yo, də̀ Yɛso sə̀ dàn bə rɛn yə̄ Rì.

3Mkpān yə̄ gu sə̄ sē ənywī rɛn, mə̄nē nlyɛ̄ kan lwe və̄lən gyə̄r wān là zər yo gri gu.

4Anrɛ̀n mə̄nē sə̄ ywar nkɔ̀n də̀ bə la ngrɛ̄n tswē yə̄ bə lə glə̀ də̀ man nyə bə̄ Yɛso yo, bə tər bə̀ ətù tàr gānzə̌r tswē Yɛso krè də̀ mkpān yə̄ bə tər bə̀ rū yə̄ krɛ, bə kan jə̄r və̄lən gu nyə mə̀mē bə̄ kìkùr mə̀gu.

5Mkpān yə̄ Yɛso ngrɛ̄n sē yə̀ mə̄nē bə mē kpə̄ te njìnjì, gu kàn dàn və̄lən gu de, “Vɛ̄n nggə̀, nggə̄ fu mə̀tɔ̀ sū wə̀.”

6Ə̄ tswēywə̄, bān là tsar mə̄nē Bān yə̀ Musa sə̄ sē mān də̀ sə̄ tekə ənywī dər bə de:

7”Və̄lən mē là rɛn sɛ̌n nàn mē? Yə̀mē sē gu là kan nkəywə̄ te kə̄de Rì! Sē Rì gu kyame wān lə fù mə̀tɔ̀ sū nēnjì, nənè nə̄mān nkan la ma wān gu lə fù mə̀tɔ̀ sū nənè yo.”

8Ə̄ mkpān yəmē, Yɛso kàn tsə ənywī də̌r gu de yə̀mē sē kì yə̀ bə là tekə ənywī dər bə də̀ kàn rì bə de, “Gyə̄ là tekə kī mē ənə̀mē mūn?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Sē rɛn yətan yə̄ bə lə dan kplə̂ mwə̄n, yə̀ bə lə dan və̄lən gu mē de, ‘Nggə̄ fu màtɔ̀ sū wə̀,’ kē yə̄ bə lə dan gu de, ‘Doglò bàn kìkùr məwə̄ də̀ man zər?’

10Yə sē ənə̀mē, nggə̄ lə tsar gyə̄ de nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì sē bə̄ nggɔn nggɔn ənywī mgbəmgbrè mē yə̄ nggə̄ lə fù màtɔ̀ sū mənēnjì.” Ə tswēywə̄, gu kàn dàn və̄lən gu wān la zər yo mē de;

11”Nggə̄ dan wə̀, doglò də̀ man bàn kìkùr məwə̀ də̀ man ywè nkəywē kə̄.”

12Də̀ və̄lən gu dōglò də̀ bàn kìkùr gu də̀ mənē kūkwār ngrɛ̄n gu tswē dōru. Mənē bə kūkwār sə̄ mə̄ də̀ bɛ Rì də̀ sə̄ dan de, “Tə̄ la ngrɛ̄n nkinē səsānmənàn gbàngyə̀r mbē yo.”

13Yɛso kàn dōglò dòrù ywè kətɔ̄n nē yə̀ Galili nzɔ̌ də̀ mənē kənànme sə̄ nyə bə̄ gu də̀ gu sə̀ kūci tswē tsar bə rɛn Rì.

14Mkpān yə̄ Yɛso sə̀ gə̄gə̄ bàn nkɔ̀n ywè, gu kàn ngrɛ̄n Ləywi vɛ̄n Halfa ə tswē sɔ̀n ə tàr tswē kpə̄ kə̄jī gānjūn də̀ kàn dàn gu de, “Zwē nggə̄ mān,” də̀ gu kàn dòglò zwē gu mān.

15Rìglò, mkpān yə̄ Yɛso sə̀ rè kī ə kə̀ Ləywi, bān kpə̄ kə̄jī gānjūn bə̄ bān la rɛn məme fa sə̄ sē mān gìgyə̀r bə̄ gu. Bān là zwe gu mān sə̄ shāmān nə̀nàn bə̄ mənē kənànme.

16Mkpān yə̄ bān Faresi bān là tsar mənē Bān ngrɛ̄n Yɛso tswē re kīrē gìgyə̀r bə̄ mənē bān la rɛn məme bə̄ bān là kpə kə̄jī gānjūn, bə nyə rì bān là zwe Yɛso de, “Sē rɛn nggyɛ̌ gu là re kīrē bə̄ mənē bān là nan məme bə̄ bān là kpə gānjūn?”

17Yɛso kàn gwɔ kì yə̀ bə sə̄ dan də̀ kàn dàn bə de, “Bān sē zəze la fɔ wān là dɛ̄n mənē yo, də̀ sē bān la sē zəze yo kyame bān là fɔ wān là dɛ̄n mənē. La sē nggə̄ nyə tswē gyɔ bān là nan zəze yo, sē nggə̄ nyə tswē gyɔ bān là nan məme kyame.”

18Mbrɛ̄ gyə̄r, bān sē là zwē Yɔhanan bə̄ bān Faresi sə̄ vūn mfə lwe də̀ mənē nəmān ənywī bə nyə rì Yɛso de, “Sē rɛn nggyɛ̌ mənē bān là zwē Yɔhanan bə̄ mənē bān là zwe bān Faresi là vun mfə lwe də̀ bān là zwē wə̄ mān là vun yə yo?”

19Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə̄ ngrɛn gbàngyə̀r tswē yə̄ mənē bān nyə tswē kpān ngə̄ vun mfə lwe màn nē wān bə là kpan gu ngə̄ yə̄ kàsə̄ sē bə̄ bə? Mkpān yə̄ bə kasə̄ sē bə̄ nē wān bə là kpan gu ngə̄, bə lə la vūn mfə lwe yo.

20Də̀ mkpān là nyə yə̄ bə lə gbo nē wān bə lə kpan gu ngə̄ dēbə̀ də̀ sē ə mbrɛ̄ yəmē yə̄ bə lə vūn mfə lwe.

21”Nənè lə la ban kpəkì suswɛ cō ngan bə̄ yə̄ kūkū yo. Gu də̀ nàn ənə̀mē, kpəkì suswɛ yəmē lə gbìn yə̄ kūkū mē ngā te bə̀ nggɔ̀n mwə̄n bə̀ yə̀ sə̀ sē ə kūci.

22Kì yə̀ shāmān nzɔ̌, nənè lə la kan mə̀ suswɛ sū ənywī mbŭ yə̀ kpəntàn yə̀ te kūkū də̀ ywān nyū ywə̄ yo. Gu də̀ nàn ənə̀mē, mbŭ yə̀ kpəntàn yəmē lə nga də̀ mə̀ yəmē lə kankərɛ̄ də̀ kī yəmē ywə̄ywăywə̀ lə kàn te yə̄ fà. Mənē là gyɛ̂n kan mə̀ suswɛ̀ sū ənywī mbŭ yə̀ kpəntàn suswɛ̀ kyame.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23Mbrɛ̄ gyər yə̄ sɔ̀n sù, Yɛso bə̄ bān là zwe gu mān sə̄ zər ə lan tswē kīrē sə̄ krē mān. Bə sə̄ sē ənywī zər də̀ bān là zwe gu mān sə̄ ngwar bebe ləkamān də̀ sə̄ kan yə tan.

24Tswēywə̄, bān Faresi kan ri gu de, “Kyɛn! Sē rɛn nggyĕ bān là zwe wə̄ là nan kì yə̀ Bān la kpə̄ bə nyèn nə̄ bə nan yə̄ ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù yo?”

25Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə̄ la blā kì yə̀ Doda bə̄ bān sə̄ sē gìgyər bə̄ gu nan ə mkpān yə̄ mfə sə̄ te bə də̀ bə sə̄ fɔ̄ nkinē yə̀ rē yo?

26Mkpān yə̄ Yabiyata sə̀ sē Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì, gu Doda nyər ywè Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ kə̄ bàn fùfùkì yə̀ tan yə̀ sē ntsər tàn. Sē bān tɔ̀ kī kyame bān Bān mə̀tə̄ kpə bə nyèn nə̄ bə tan fùfùkì yə̄, də̀ gu Doda gyên bàn yə̄ tàn də̀ fər nə̄ mənē bān sə̄ sē gìgyər bə̄ gu nə̀nàn mē.”

27Yɛso kàn dàn bə de, “Rì nan mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù də̀tswē yə man sē kì yə̀ lə là nēnjì mān, də̀ la sē gu nan mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù nə̄ yə man sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù nēnjì yo.

28Yə sē ənə̀mē, Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù.”

Markusu 3

1Yɛso kàn nyər ywè nywī kə̀ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ vəlɔn gyər wān ngwɔn gu ku nzu sə̀ shāmān.

2Də̀ mənē bān sə̄ sē mān sə̄ sɔ̄n də̀ sə̄ kyɛn kē Yɛso lə nan vəlɔn gu mē tè zəze ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù məkē, də̀tswē bə man gri gu.

3Yɛso kàn dàn vəlɔn gu wān ngwɔn gu ku nzu mē de, “Doglò nyə̀ nggà bēshi.”

4Yɛso kàn rì mənē de, “Bān yə̀ mə̀tə̄ kpə tə̄ nyèn nə̄ nənè nàn kì yə̀ sē zəze kē kì yə̀ sē gbəjā ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù? Nə̄ bə kpə̄ shishēn cūngwɔn kē nə̄ bə ban shishēn?” Bə la sa gu mān rɛn nkinē yo.

5Yɛso kàn vu mənē bə kwɔ kyɛn də̀ tè gyār bə̄ bə də̀ tè dər cīnji ətù tswĕ tu rɛn yə̀ məbə. Gu kàn dàn vəlɔn gu wān ngwɔn gu ku nzu de, “Nə̀ ngwɔn wə̀.” Vəlɔn gu kàn nə̀ yə ncɔ̂n də̀ ngwɔn gu kan te zəze nzə̌.

6Mān tsūtswēywə̄ bān Faresi dōru kā kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda dɔn də̀ ywe kə kàn nyū bə te gyər bə̄ mənē bān là zwē cūn Hiridu də̀ fɔ̄ nkɔ̄n yə̄ bə lə ngun Yɛso.

7Yɛso bə̄ bān là zwe gu mān dōglo ywe kətɔ̄n nē yə̀ Galili də̀ mənē kənànme ru ə Galili bə̄ Yahudeya,

8bə̄ Wurisheliman bə̄ mə̀mē yə̀ Yɛdom bə̄ ngga yə̄ ywā yə̄ nē yə̀ Wurdu, bə̄ gbūgbu yə̀ Taya bə̄ Sidɔn də̀ nyə bə̄ Yɛso, anrèn bə gwɔ rɛn ətù kī yə̄ gu sə̀ nàn.

9Anrèn mənē sə̄ sē nggānme, Yɛso nə̄ bān là zwe gu mān lwe gbm̄ te hyuhyur də̀tswē gu man tè sɔ̀n mān nə̄ mənē bə man kādə hwā mgbɔ ətù gu yo.

10Yə sə̄ sē anrèn gu sə̄ kūcici nàn mənē kənàn tè zəze mbɛ̄ yə yə̄ mənē nəmān bān la sē zəze yo sə̄ fɔ̄ nkɔ̄n yə̄ bə lə bàr gu də̀ man te zəze nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Də̀ mkpān mē kūkwār yə̄ mə̄nē bān sē bə̄ gbə̄gbrìn məme də̄ ngrɛ̄n gu, bə là gyɛkū ə nggà bēshi gu də̀ gi kpān de, “Wə̄ sē Vɛ̄n Rì.”

12Yɛso kàn gbìn bə tə̄n də̀ dàn bə de nə̄ bə kādə dan gyə̄ bē nē wān gu sē yo.

13Yɛso kpān ngun ywè tu gbù də̀ gyɔ mə̄nē bān dǎr gu ban nyə̀ bə̄ nkəywə̄ də̀ bə nyə bə̄ gu.

14Tswēyəmē gu kàn cu mə̄nē tsɔ nə̄ bə man sē gìgyə̀r bə̄ gu də̀tswē gu man sə̀ tè bə ndu nə̄ bə ywe sə̄ dan mə̄nē rɛn yə̄ Rì;

15də̀ man sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ bə lə glā gbə̄gbrìn məme dē kpə mə̄nē.

16Yə̀mē sē mə̀sān mə̄nē tsɔ bə bān Yɛso cu bə nə̄ bə man sē bān te ndu gu. Mə̄nē bə mē sə̄ sē bə Siman wān Yɛso tər gu sān de Bitrusu,

17Yakubu bə̄ zāngyǎr gu Yɔhanan nywɛn Zabedi, bān Yɛso tər bə sān de Buwanərji (mgborɛn mē là dan de, Nywɛn Nār),

18Yanduru, bə̄ Filibusu, bə̄ Batolomi, bə̄ Matiyu, bə̄ Toma, bə̄ Yakubu vɛ̄n Halfa Tadəwu, bə̄ Siman wān sē bə̄ ywu ətù mə̀mē gu,

19bə̄ Yahuda Yisəkaryɔ wān kàn Yɛso rɛ̀.

20Yɛso bə̄ bān là zwe gu mān nyər nywī kə̀ də̀ nkyə̄r mə̄nē kyūn nkəywə̀ te mgbɔ̀ tswē gyə̄r də̀ yə la te yə̄ Yɛso bə̄ bān là zwe gu mān lə re kīrē gba yo.

21Mkpān yə̄ bān kə̀bə gwɔ sə̄sānmə̄nàn, bə dōglo ywe de bə lə kə̄ gbō gu ywe kə̄ anrɛ̀n bə sə̄ dan de, “Tu gu vunga.”

22Də̀ bān là tsar mə̄nē Bān yə̀ Musa ru ə Wurisheliman nyə də̀ sə̄ dan de, “Sē Shɛtan wān re Bɛzɛbul wān là lwe gu, də̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Shɛtan yə̄ gu là glā gbə̄gbrìn məmè dè kpə mə̄nē.”

23Yɛso kàn gyɔ mə̄nē bān dan rɛn yəmē de nə̄ bə nyə bə̄ gu də̀ tsē mə̀rɛn sū bə de, “Sē sɛ̌n nàn Shɛtan wān re Bɛzɛbul lə glā nkəywə̄?

24Mə̄nē bān mə̀mē gyə̄r də̄ kā nkəywə̀, mə̀mē yə lə gbo nga,

25də̀ bān gbɔ̀n gyə̄r də̄ gə̄ nkəywə̀, gbə̄n yəmē lə gbo nga.

26Yə̄ sē ənə̀mē, Shɛtan də̀ kà nkəywə̄ də̀ gə̀ nkəywə̄ tè ywā, gyə̄ man tsə de gu lə la nan krè yo, də̀ yə̀mē lə sē krɛ gu nān.

27”Nənè la ma wān gu lə nyər kə̄ nē wān sē bə̄ mgbrêmgbrē mwə̄n gu də̀ ywè kə̄ vu kī yə̄ nē gu mūn sē bə̄ yə ənə̀mē me yo. Yə sē kpaki gu lə kpān nē gu mē gyə̄ anrīn də̀ sə̄ vu kī yə̄ gu sē bə̄ yə.

28”Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì de, bə lə fù màtɔ̀ sū mə̄nē ətù rɛn məme mə̄bə bə̄ mə̀rɛn gbəjā yə̀ bə rɛn ətù Rì,

29də̀ nē wān də̀ grì Gbrīn Ntsər to, bə lə la fù màtɔ̀ sū nē gu mē yo, anrɛ̀n gu la rɛn yə̄ lə sə̀ kūr ywe njì me.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Yɛso dàn rɛn yəmē ənə̀mē anrɛ̀n mənē bə sə̄ dan de, “Gu sē bə̄ gbrīn məme.”

31Gyə̀ywə̄ Yɛso bə̄ nywɛngyə̀ywə̄ nyə də̀ krē ə bē də̀ te ndu de nə̄ bə gyɔ Yɛso.

32Nkyər mənē sə̄ sɔ̄n kan Yɛso gyɔ̄ də̀ntswe də̀ kan dan gu de, “Bə gyə̀ywē bə̄ nywɛngyə̀ywē mē kre bē də̀ là fɔ wə̀.”

33Yɛso kàn rì bə de, “Sē nggwɔ wān sē gyər nggə̀ də̀ sē bə nggwɔ bān sē nywɛngyər nggə̀?”

34Gu kàn gɔ̀n mənē bān sə̄ sɔ̄n kan gu gyɔ̄ də̀ntswe kyɛn də̀ kàn dàn de, “Kyɛn! Bān mē sē bə gyər nggə̄ bə̄ nywɛngyər nggə̀!

35Nē wān də̀ nàn kì yə̀ dər Rì kpənyɛ̀n bə̄ yə̄, sē gu wān sē zāngyər nggə̄ ləlɔn bə̄ zāngyər nggə̄ vənggə̄ bə̄ gyər nggə̄ nə̀nàn.”

Markusu 4

1Mkpān gyər nzə̌, Yɛso ywè kətɔ̄n nē yə̀ Galili də̀ sə̀ tsàr mənē rɛn Rì mān. Anrɛ̀n nkyər mənē bān kan gu gyɔ̄ ə də̀ntswe sə̄ sē nggānme, gu nyər tè sɔ̀n ənywī gbm̄ də̀ nə̄ nkyər mənē bə krē ə kətɔ̄n məsər də̀ man sə̄ gwɔ gu ə tswē tsar bə rɛn Rɛn Rì.

2Də̀ gu dan bə mə̀rɛn yə̀ lə̀kpm̄kpm̄ də̀ tsàr bə kī nggānme də̀ ənywī kī yə̄ gu sə̀ tsàr bə mē, gu dàn bə de:

3”Gyə̄ gwɔ nggə̀! Vələn gyər dɔ̄rù ywè hwān tswē kə ywè bekī.

4Gu sə̀ sē ənywī ywè bekī yə də̀ bekī nəmān kankərē ə də̀ntswe nkɔ̀n də̀ nywêncɛ nyə tān yə mre.

5Be nəmān kankərē ə tswē yə̄ te tsəka də̀ məmē la shāmān nggān yo. Yə yə̄ kankərɛ ə tswē tsəka mē, kūr ban mkpān tsê me də̀ kan ru mbɛ̄,

6də̀ mkpān yə̄ rì rù nyə̄ gàn tu də̀ ràn̄kpə, mbɛ̄ bekī yəmē kàn ywə̀ anrɛ̀n yə la sɔn mgbənrìn ban nywī məmē nggān mbɛ̄ yo, anrɛ̀n məmē la shāmān nggān yo, də̀ yə̄ kan ku te gbəjā.

7Bekī nəmān kankərē ə tswē yə̄ ncwərkī sə̄ sē mān də̀ ncwər ywān yə tè də̀ yə la te be yo.

8Be nəmān kankərē ə məmē zəzè də̀ ru mbɛ̄ də̀ cɛ də̀ te be nggān. Nəmān te be sɛ̀-tàr də̀ nəmān te be sɛ̀-tānnɛ̀n də̀ nəmān te be gǐ-gyər.”

9Yɛso kàn dàn bə de, “Nē wān də̀ sē bə̄ tɔ̄n yə̄ gwərɛn, nə̄ gu nàn yə gwɔ.”

10Mkpān yə̄ nkyər mənē ywe kā gu dɔn nkəywə̄, mənē tsɔ bān gu cu bə bə̄ mənē nəmān bān là zwe gu mān, nyə rì gu de nə̄ gu dan bə kì yə̀ sē ətù rɛn yə̄ gu dan bə ə lə̀kpm̄kpm̄ mē.

11Yɛso kàn dàn bə de, “Rì nə̄ gyə̄ tsə kī yə̄ sē nyərnyər ə nkɔ̄n yə̄ gu là lwe mənē. Yə də̀ sē nkyɛn mənē bān la sē ənywī gyə̄ yo, lə rɛn bə̄ bə lə̀kpm̄kpm̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Yə te ənə̀mē anrɛ̀n bə car de, ‘Yā bə lə ngrɛ̄n njìnjì mbǎn də̀ lə la tsə kì yə̀ bə là ngrɛn yo; bə lə gwɔ bā tɔ̄n bə nə̀nàn də̀ bə lə la tsə kì yə̀ bə là gwɔ yā yo. Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n bə dā tsə, bə lə zwē Rì nyə nā gu fù màtɔ̀ sū bə ətù rɛn məme məbə.’ “

13Yɛso kàn rì bə de, “Gyā la tsə mə̀rɛn yə̀ nggā là dan gyā lə̀kpm̄̃kpm̄̃ mē yo? Gyā lə nansɛn də̀ tsə nkyɛn mə̀rɛn yə̀ nggā lə dan gyā lə̀kpm̄̃kpm̄̃ mē nzǒ?

14Kì yə̀ wān ywè bekī gu mē sə̀ ywè sē rɛn yā Rì yā gu sə̀ ywè.

15Mānē nəmān sē kāde bekī yā kankərɛ̄ ə nkɔ̀n tswē yā bə kan rɛn Rì cū ənywī dər bə. Bə dā là gwɔ yə, mān tsūtswēywā Shɛtan là nyā swɛ rɛn yəmē yā bə là kan cū ənywī dər bə mē dèbə̀.

16Mānē nəmān sē kāde bekī yā kankərɛ̄ ə tswē yā te tsəka. Bə là gwɔ rɛn yā Rì, mān tsūtswēywā bə là kpə yə bā dǎr gyə̀r.

17Də̀ anrɛ̀n rɛn yə la nyər dər bə nggān yo, yə là sɔn ban mkpān tsê mē, də̀ mkpān yā ràn̄kpə, kē mkpān yā mānē dā là nā bə mgbǔ anrɛ̀n rɛn yā Rì yəmē, bə là kan mərtu rɛ ban gɔ̄n mān sūtswēywā.

18Mānē nəmān sē kāde bekī yā kankərɛ̄ ə tswē ncwārkī krè mān, bə là gwɔ rɛn yə;

19də̀ tekə bə sē ətù kī yā mgbəmgbrè mē bā zo tu yə̀ fà anrɛ̀n de bə te kī, bā te beshi kī mānē nəmān də̀ là nyā nyər nywī dər bə də̀ là vu rɛn mē dèbə̀ mbɛ̄, rɛn yəmē là cɛ ənywī dər bə nzǒ yo.

20Bān gwɔ rɛn yəmē də̀ kpə yə nan ndu sē kāde bekī yā kankərɛ̄ ə mə̀mē zəzè də̀ nəmān te be sɛ̀-tàr, nəmān te be sɛ̀-tānnɛ̀n də̀ nəmān te be gǐ-gyə̀r.”

21Gu kàn rì mānē bə de, “Nē là mər glo gyā bə̀telà də̀ ban mpā ywān yā, kē là lwe yā kə zwè ə tswē yā sē nyər nyər? La sē bə là mər glo gyɔ yā də̀ kan yā klə ə shū nā yā man lan sū tswē yo?

22Màgba sē nānggyě yə̀ sē ə tswē nyər nyər, bə lə lwe yā nyə ə hū tswē də̀ màgba sē nānggyě yə̀ bə kan yā ywān kūkwār bə lə bu yā ə rìgyə̀r ə hū tswē.

23Nē wān də̀ sē bā tɔ̄n yā gwɔ rɛn, nā gu nàn yə gwɔ.”

24Gu kàn dàn bə nzǒ de, “Gyā shər tɔ̄n də̀ man gwɔ kī yā nggā là dan gyā kūkwār! Nggūnggū yə̀ mā kī yā wā là ban mā kī nā mānē sē yā yə̀ bə lə ban mā kī nā wā nə̀nàn, də̀ wā lə kpā mwɔ̄n ənə̀mē.

25Nē wān də̀ sē bā nkinē, bə lə nā gu kənàn də̀ nē wān də̀gbà sē bā nkinē yo, fətsɛ̀ fɛ gu sē bā yā, bə lə kpā yā dē gu ngwɔn.”

26Gu dan nə̀nàn de, “Nkɔ̄n yā Rì là lwe mānē sē nàn kāde nēnjì wān là ywè bekī ə lan gu.

27Gu là kùr nə̀nā ə bū də̀ shɛ̄n mbrɛ̀cā də̀ gàn kan ngrɛ̄n bekī yə tswē ru mbɛ̄ də̀ cɛ də̀ gu la tsə sē yə̀ yə nan anrīn də̀ sā ru mbɛ̄ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

28Sē màmē yā yà là nā bekī yə ru mbɛ̄ dà cɛ dà te be kənàn. Yə là kūci ru mbɛ̄ dà te tər bā tu dà ə krɛ̀gōn nan yə sā kan nyə te be ətù ywā.

29Dà mkpān yā kī yəmē dā gbre ma fā, gu là lwe njī nyā fā yə mān tsūtswēywā, anrèn mkpān ma yā fā yə nān.”

30Gu kàn dàn bə nzǒ de, “Sē bā rɛn nggyɛ̌ yā nggā lə ban dan kē sē bā rɛn yā ləkpm̄kpm̄ yātan yā nggā lə tsar nkōn yā Rì là lwe mānē?

31Yə sē nàn kāde bě fətərkì fəgyār mē yà sē kāde běntsù dà sē yā yà sē vəběkì fənyənyēn mwōn nkyɛn bekī kūkwār ə mgbəmgbrè mē fɛ bə là kan cu ə màmē,

32dà mkpān yā bə dā kan yā cū, yā là cɛ dà nyā mwōn nkyɛn màwukī ə tswē te mgbā kənàn dà te mànggà nggòn nggòn yà nywêncɛ là nyə te mànjàr bə ə mgbā ywā.”

33Yɛso nan ndu bā màrèn ləkpm̄kpm̄ kāde rɛn yəmē dà dan bə rɛn Rì ə nkōn yā bə lə tsā kī yā gu là tsar bə yə.

34Gu la dan bə rɛn nkinē nāmān dà gbàn dan bə rɛn ləkpm̄kpm̄ yo. Mkpān yā bə dà kan kwə te nggà nāmān nkan bā mānē tsɔ bān gu cu bə mē, gu là nan rɛn yā ləkpm̄kpm̄ yə ngàn sū bə.

35Ə mbrɛ̄ yəmē rìglò, Yɛso dàn mānē tsɔ bān gu cu bə de, “Nā tā ro nē ywe ngga mùn.”

36Bə kan kā nkyār mānē dən dà nyər nywī gbm̄ yā Yɛso sā sē ənywī yə mbɛ̄ mē dà ywe gìgyàr bā gu. Gbm̄gbm̀ nāmān sā shāmān ə tswēywā nànàn.

37Dà cucu kan sā te nggān dà màsər sà tè sà sū ənywī gbm̄ yə dà gbm̄ yə sā nyə tswē shɛ̄.

38Dà Yɛso sà kùr nànā ə nggà gōn gbm̄ yə dà kàn tu sà ətù kì yà sa tu. Mānē tsɔ bān gu cu bə kan ywe kə shɛn gu dà dan gu de, “Wā wān là tsar mānē rɛn Rì, tā là ywe tswē tsu dà kə la kūr wā gba yo?”

39Yɛso kàn shɛn nànā dà kàn dàn cucu yā sā te bā màsər yà nē de, “Nā tswē kūr gyun man ka tar cū yo!” Tswēywā, cucu yā sā te kan te krē dà tswē kan kūr gyun.

40Yɛso kàn dàn mānē tsɔ bān gu cu bə de, “Sē rɛn nggyɛ̌ gyā là te mpūr? Mâmē gyā la kpā tè njìnjì bā nggā yo?”

41Dà mpūr kan vūn bə nggānme, dà bə kan sā ri nkəywà de, “Wān mē sē nggwɔ dà cucu bā màsər yà nē là gwɔ gu?”

Markusu 5

1Bə nyə sū ngga nē ə màmē yà mānē bān Garasa.

2Mkpān yā Yɛso dərù ənywī gbm̄ nyà bē, vələn gyār wān sē bā gbrīn məme rù ə tswē yā bə là kan mānē ryun mān dà nyā ma bā gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Anrèn tswē yə̄ gu sə̀ sòn sē tswē yə̄ bə là kan mə̄nē ryun mə̄n, nənè la ma wə̄n gu lə kpə̄n gu bə̄ nkinē nzɔ̌ yo, màgba sē de bə kpan gu bə̄ nzə̄nzɛ̄, yə lə la nan gu nkinē yo.

4Zwē mkpə̄n mkpə̄n kənànme bə sə̄ kpan gu zə bə̄ ngwən də̀ mkpə̄n yəmē kūkwār gu sə̀ gbo nzə̄nzɛ̄ yəmē tsū də̀ tə̄r zə̄ yə̄ bə kan gyɔ̄ gu ə zə̀. Anrèn rɛn yəmē, nənè la ma wə̄n gu nan gu nkinē yo.

5Zwē mbrɛ̄ mē kūkwār bū bə̄ rì, gu là sə̀ kan ə tswē yə̄ bə là kan mə̄nē ryun bə̄ gbūgbu kī də̀ là sə̀ gì də̀ vu mgbantə cā nkəywə̄.

6Mkpə̄n yə̄ gu ngrɛ̄n Yɛso ə tswē zər nyə̄ də̀ rɛ nkòn bə̄ gu fətsɛ̀, gu kulwe də̀ nyə̄ tè kpm gbə̀ryūnryūn ə nggà bēshi gu.

7Tswēyəmē gu kàn kplɔ gì kpə̄n də̀ dan de, “Sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ wə̄ là fɔ̀ bə̄ nggə̀, Yɛso, Vɛ̄n Rì wə̄n sē nggən mwən kūkwār? Nggə̄ là bər wə̄ bə̄ sə̄n yə̄ Rì, kàdə nə̄ nggə̄ mgbŭ yo!”

8Gu dan ənə̀mē anrèn Yɛso sə̄ dàn gbrīn məme yə mbɛ̄ de, “Kà və̄lən gu mē dòn, wə̄ gbrīn məme mē!”

9Yɛso kàn rì və̄lən gu de, “Sə̄n wə̄ re nggwɔ?” Və̄lən gu kàn sà Yɛso mə̄n de, “Sə̄n nggə̄ re Gbəjùn, anrèn tə̄ sē kənàn.”

10Də̀ və̄lən gu gì sū Yɛso de nə̄ gu kàdə glā bə dèbə̀ ə tswēywə̄ yo.

11Ə̀ tswēyəmē, nkyə̄r ləsō nə̄mə̄n sə̄ re kī gi tər gbù mə̄n,

12də̀ gbə̄gbrìn məmè yəmē kan bər Yɛso de, “Tər tə̄ ywè nə̄ tə̄ ywe kə nyər nywī ləsō mùn.”

13Yɛso kàn kpə̄ yə nyèn, də̀ gbə̄gbrìn məmè yəmē dɔ̄ru ka və̄lən gu dən də̀ ywē kə̄ nyər ə kpə ləsō yə. Ləsō yə sə̄ ma nà-ywā də̀ ji ban ywăr gbù də̀ ywe kə kànkərɛ ənywī nē də̀ tsu.

14Ə̀ tswēywə̄, mə̄nē bə̄n sə̄ kyɛn ləsō yə ə mkpə̄n yə̄ kì yə̀mē sə̄ tè, bə kulwe də̀ ywe kə dan mə̄nē ənywī gbù bə̄ mə̄nē bə̄n sə̄ sē ə hwə̄n kì yə̀ tè də̀ mə̄nē bə dɔ̄ru nyə tswē bə nyə kyɛn kì yə yə̀ tè

15Mkpə̄n yə̄ mə̄nē bə nyə tswē yə̄ Yɛso sə̀ krè də̀ ngrɛ̄n və̄lən gu wə̄n sə̀ sē bə̄ gbə̄gbrìn məmè mē ə tswē sòn də̀ kpm kī zəze ə kpə̀ gu də̀ tu gu sē gyə̄r; mpūr kan te mə̄nē bə kənànme.

16Mə̄nē bə̄n ngrɛ̄n kì yə̀ tè bə̄ və̄lən wə̄n sə̀ sē bə̄ gbrīn məme mē bə̄ kì yə̀ tè bə̄ ləsō yə, ngə̄n sū mə̄nē bə̄n la shə̄mə̄n ə tswē yə̄ kì yəmē tè yo.

17Də̀ mə̄nē bə kan sə̄ bər Yɛso de nə̄ gu kà məmē bə dòn.

18Yɛso sə̄ nyə̀ tswē gu nyər gbm̄ də̀ və̄lən gu wə̄n sə̀ sē bə̄ gbrīn məme mē kàn bər Yɛso de nə̄ Yɛso nə̄ gu zwē gu mə̄n.

19Yɛso la kpə̄ və̄lən gu nyèn nə̄ gu zwē gu mə̄n yo, də̀ gyɛ̂n dàn gu de, “Zwē bə̄n kə̀ gyə̄ ywè də̀ man kə dàn bə kī yə̄ Rì nan wə̄ kūkwār bə̄ nkə̄n yə̄ gu te mə̀tù wə̀.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Mān tswēywā, vələn gu ywè də̀ sā kūci tswē dan mānē ə mpə mə̀mē yə̀ Dikafəli kī yā Yɛso nan gu kūkwār də̀ mānē bān gwɔ rɛn yəmē kūkwār sā mā nggānme ətù ywā.

21Mkpān yā Yɛso ro nē ywè ngga yā ywā nzǒ, nkyār mānē kənànme kan gu gyā də̀ntswe màn gu kàsā sē ə kətōn nē mənrīn.

22Tswēyəmē gyār ənywī bān là lwe kā yā kyūntu mānē bān Yahuda wān re Yiru kàn ngrɛ̄n Yɛso də̀ kulwe nyā tè kpm gbə̀ryūnryūn ə zə̀ gu.

23Də̀ vələn gu tè kpm krɛ̀, gu kàn tè Yɛso bùbwɔ̀ də̀ dàn gu de, “Vɛ̄n nggā vānggā là te hyuhyur yā gu lə kyu də̀ sē bùbwɔ̀ me nggā là te wə̀, nyə kàn ngwɔn wā sà gu nā gu man kàdə kyù yo.”

24Tswēyəmē, Yɛso kàn zwē gu mān ywè kā gu. Nkyār mānē sā zwē gu mān də̀ sā hwā mgbɔ ətù gu.

25Də̀ ənywī nkyār mānē bə mē, mbā gyār sə̀ sē mān wān te sɛ tsɔ də̀ sə̀ jan mə̀gì.

26Mbā gu mē kpā mgbǔ nggānme ə tswē dɛ̄n də̀ ngun ngwɔn yā gu sē bā yə kūkwār ətù lələ yəmē də̀ kāde gu màn tè zəze, lələ yə là gyɛ̂n sā kan te nggɔn.

27Mbā gu gwɔ rɛn yā tù Yɛso də̀ nyə̀ ə nggà gōn gu ənywī nkyār mānē də̀ bàr tōn kpə nkulwe yā Yɛso kàn gə̀r ə kpə̀,

28anrɛ̀n gu sā dàn ə dər gu mbɛ̄ de, “Nggā dā nā ngwɔn nggā bār kì kpm kpə̀ gu me nggā lə te zəze.”

29Mān tsūtswēywā jan mə̀gì yə̀ mbā gu mē kàn tè krɛ̀ də̀ gu tsə ə kpə̀ gu de gu te zəze.

30Mān tsūtswēywā Yɛso kàn tsə nə̀nàn de nggɔn nggɔn dōru dē gu kpə də̀ nan ndu. Tswēywā, gu kàn kwɔ beshi kyɛn nkyār mānē bə də̀ kàn rì bə de, “Sē nggwɔ wān bar nggə̀?”

31Bān gu cu bān sā zwē gu mān kan dan gu de, “Wā ngrɛn mānē tswē hwā mgbɔ ətù wə̀ də̀ wā là ri de, ‘Sē nggwɔ wān bar nggə̀?’ “

32Yɛso kūci tswē kān tswē kyɛn kē gu lə ngrɛ̄n nē wān bar gu məkē.

33Mbā gu kàn tsə kì yə̀ te bā gu də̀ nyə tè kpm gbə̀ryūnryūn ə nggà bēshi Yɛso də̀ sə̀ gbre kpə bā mpūr də̀ dàn gu njìnjì kì yə̀ te bā gu kūkwār.

34Yɛso kàn dàn mbā gu de, “Vɛ̄n nggə̀, wā te zəze anrɛ̀n wā kpə tè njìnjì. Ywe də̀ man kā sū kā zəze, lələ wə̀ krɛ nzɛ̂nmē.”

35Mkpān yā Yɛso sā sē ənywī rɛn, mānē nəmān bān te ndu ru ə kə̀ Yiru də̀ nyə dan gu Yiru de, “Zəywē kyu mbɛ̄ də̀ sē rɛn nggyɛ̌ wā là fɔ̀ wā nā wān là tsar mānē rɛn mgbǔ nā gu nyə̀ kā wə̀?”

36Yɛso la kàn dər gu sà bā rɛn yā bə dan mē yo, də̀ gyɛ̂n dàn Yiru de, “Vūn dər wā lwè kàdə tè mpūr yo də̀ man kpā tè njìnjì bā nggā.”

37Gu la kpānyɛ̀n nā mānē nəmān nkan zwē gu mān ywe kā vələn gu yo. Gu nā Bitrusu bā Yakubu bā zāngyə̀ywā wān re Yɔhanan kyame zwē gu mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Mkpān yə̄ bə nyə sū kə̄ Yiru gu, Yɛso ngrɛ̄n tswē mənē sə̄ te tə̀tə̀r me də̀ sə̄ gi də̀ sə̄ te ruru.

39Gu kàn nyər ywè nywī kə̀ də̀ kàn rì bə de, “Gyə̄ là te tə̀tə̀r me də̀ là gì ənə̀mē mūn? Vənggə̄ gu la kyù yo; sē nənə̄ yə̀ gu là kùr.”

40Də̀ bə kan kūci tswē mla gu. Tswēyəmē gu kàn glā mənē zwè ə be kūkwār, də̀ mkpān yə̄ gu nàn səsānmənàn krɛ̀, gu gbō bə tèywə̄ vənggə̄ bə̄ gyə̀ywə̄ gìgyər bə̄ mənē tar ənywī bān sə̄ zwe gu mān bān sə̄ sē gìgyər bə̄ gu, də̀ bə nyər ywe nywī tswē yə̄ vənggə̄ gu sə̀ kùr mān.

41Yɛso kàn vūn vənggə̄ gu lwè ngwɔn də̀ dàn gu de, “Talita Kumì.” (Mgborɛn mē là dan de, “Wə̄ fəvənggə̄ kukwɔ̌, nggə̄ là dan wə̄ de doglò.”)

42Mān tsūtswēywə̄ vənggə̄ gu klà dōglò də̀ zər kàn tswē cīn. Ə̀ tswēywə̄, bə kan mə̄ nggānme ətù kì yə̀ tè. Vənggə̄ gu sə̀ ma sɛ tsɔ me yə̄ bə ngrin gu.

43Yɛso rɛ̀n bə̄ bə njìnjì de nə̄ bə kādə nə̄ nənè tsə kì yə̀ te mē yo də̀ dàn bə de nə̄ bə nə̄ vənggə̄ gu kīrē.

Markusu 6

1Yɛso kàn kà tswēywə̄ dɔ̀n də̀ ywè Nazəreti gbù bə, də̀ mənē bān sə̄ zwe gu mān kan ywe gìgyər bə̄ gu.

2Ə̀ mbrɛ̀ yə̄ sɔ̀n sù, gu nyər ywè nywī kə̀ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ kūci tswē tsàr mənē rɛn Rì mān. Mənē kənàn bān gwɔ gu tswē tsar bə sə̄ mə̄ nggānme də̀ sə̄ dan de, “Sē nggwɔ wān nə̄ vəlɔn mē tekə mē ənə̀mē nàn? Tsə̄ rɛn mē sē nggwɔ kan tsàr gu də̀ gu là nan kī nggɔn nggɔn yə̄ mə̀ ənə̀mē nàn?

3Wān mē la sē wān là kpàn kə̄tākū wān sē vɛ̄n Məryamu zāngyə̀r bə Yakubu bə̄ Yusuwu bə̄ Yahuda bə̄ Siman mē yo? Tə̄ ngrɛn de kē sē gu wān nywɛngyə̀ywə̄ mənggə̄ sē gìgyər bə̄ tə̄ ə sə̄kànmē məkē?” Tswēyəmē bə te dər ngàr bə̄ gu.

4Yɛso kàn dàn bə de, “Nē wān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē la sē bə̄ nggɔn nggɔn ə gbù gu kē bə̄ bān gbɔ̀n kə̀ gu kē bə̄ bān kə̀ gu yo. Sē mənē bān bē kyame bān là nə̄ gu nggɔn nggɔn.”

5Gu la nàn kī yə̄ mə̀ ə tswēywə̄ nggān yo. Gu kàn ngwɔn sà mənē tsɛ̂ me də̀ kpə̄ bə cūngwɔn ətù lələ məbə.

6Yə sə̄ sē kì yə̀ mə̀ nggānme bə̄ Yɛso anrɛ̀n bə la kpə̄ te njìnjì bə̄ gu yo. Də̀ gu sə̄ zər kàn nywɛ̂n gbūgbu cīn də̀ sə̀ tsàr mənē rɛn Rì mān.

7Gu kàn gyɔ mənē tsɔ bān gu cu bə mē nyə̀ gìgyər də̀ tè bə ndu ywā ywā də̀ nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ bə lə glā gbə̄gbrìn məmè dē mənē kpə;

8də̀ kàn rɛ̀n bə̄ bə de, “Nə̄ gyə̄ kàdə lwè fùfùkì yə̀ tan kē kpɔ̌kì kē kə̄jī ə bwɔ kī yo. Nə̄ gyə̄ lwè kpàkì yə̀ gi ngwɔn kyame.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Nə̄ gyə̄ sɔn zəkpə də̀ man kàdə lwè ləgā nə̄mān ngàn mān bə̄ yə̄ gyə̄ lə kpm ə kpə̀ yo.”

10Gu kàn dàn bə nzə̌ de, “Kə̄ yə̄ gyə̄ də̀ nyər mān də̀ bə də̄ kpə̄ gyə̄ bə̄ ngwɔn ywā, nə̄ gyə̄ kàdə sər kpəmkpan ywè tswē nə̄mān yo mâ mkpān yə̄ gyə̄ lə kà gbù yəmē dɔn.

11Də̀ gbù nə̄mān yə̀ gyə̄ də̀ ywè, də̀ mənē bān gbù yə dəgbā kpə̄ gyə̄ bə̄ ngwɔn ywā kē bə dəgbā gwɔ rɛn gyə̄ yo, mkpān yə̄ gyə̄ də̀ là kà tswēywə̄ dɔn nə̄ gyə̄ swɛ ngwɔn sū bə.”

12Tswēyəmē, mənē tsɔ bān Yɛso cu dōru də̀ sə̄ dan mənē de nə̄ bə kā rɛn məme məbə dɔn;

13də̀ sə̄ glā gbəgbrìn məmè kənànme dōru ə kpə̀ mənē, də̀ gbā bān la sē zəze yo mənyèn də̀ sə̄ nan bə te zəze ətù lələ bə.

14Cūn Hiridu Yantipa gwɔ rɛn ətù kī yə̄ sə̄ te anrèn mənē sə̄ rɛn ətù Yɛso nggānme də̀ bān nə̄mān sə̄ dan de, “Sē Yɔhanan wān swē mənē bə̀tesə̄màn wān tāshèn də̀ là sə̀ nan kī yə̄ mə̀ yəmē.”

15Də̀ bān nə̄mān sə̄ dan de, “Sē Ləya,” də̀ bān nə̄mān sə̄ dan de, “Sē wān dòn rɛn Rì sū mənē, kə̄de gyər ənywī bān dòn rɛn Rì sū mənē bān kùcīcī.”

16Də̀ mkpān Cūn Hiridu gwɔ rɛn ətù kī yə̄ Yɛso nàn, gu dàn de, “Sē Yɔhanan wān swē mənē bə̀tesə̄màn wān nggə̄ nə̄ bə far tu gu wān tashèn nzə̌!”

17É kùcī, Hiridu sə̄ nə̄ bə vūn Yɔhanan wān swē mənē bə̀tesə̄màn də̀ kpān gu də̀ ywān gu tè ə jàrō. Yə te ənə̀mē anrèn Hiridu gbō Hirudiya mbə̄ Filibusu zāngyə̀ywə̄.

18Anrèn ə̀ kùcī Yɔhanan wān swē mənē bə̀tesə̄màn sə̄ dan gu de, “Bān yə̀ mə̀tə̄ la kpənyèn nə̄ wə̄ gbō mbə̄ zāngyər wə̄ màn gu kàsə̄ sē shishēn yo.”

19Anrèn rɛn yəmē, Hirudiya sə̀ tè gyār bə̄ Yɔhanan ənywī dər gu də̀ sə̀ fɔ̀ nkōn yə̄ gu lə ngun Yɔhanan də̀ la ngrēn yo,

20anrèn Hiridu sə̄ nə̄ Yɔhanan nggɔn nggɔn nggānme yə gu la kpənyèn nə̄ nkinē nàn Yɔhanan yo, də̀ gu tsə nə̀nàn de Yɔhanan sē wān là nan kī zəze də̀ sē wān ntsər. Mkpān yə̄ Hiridu də̀ gwɔ Yɔhanan tswē rɛn, rɛn yə là te gu bū beshi də̀ yə sē kə̄de nə̄ gu sə̀ gwɔ gu tswē rɛn me.

21Də̀ mbrē gyər nyə yə̄ Hirudiya sē bə̄ bə̀ yə̀ gu lə nan kì yə̀ gu là fɔ̀. Yə̀mē sē mbrē yə̄ Cūn Hiridu nàn gān də̀ gyɔ mənē nggɔn nggɔn bān gɔnati bə̄ mə̀cūcùn bə̄ nggɔn nggɔn bān kpānnēn bān tā kōn bān mə̀mē Galili, de nə̄ bə nyə tè zə̀zè bə̄ gu anrèn gu sə̀ tèkə bə̄ mbrē bə ngrin gu.

22Ə mkpān yə̄ vēn Hirudiya vənggə̄ nyər ywè nywī tàr də̀ sə̀ kūci tswē rō. Rō yə̀ vənggə̄ gu sù Hiridu dər nggānme bə̄ mənē bān gu gyɔ bə nə̀nàn, də̀ Hiridu kàn dàn vənggə̄ gu de, “Ri nggə̄ kì yə̀ dər wə̄ ban də̀ nggə̀ lə nə̄ wə̄ yə̄.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23Gu kàn kpān nyū nə̄ və̄nggə̄ gu nzə̌ de, “Də̀gba sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ wə̄ lə ri nggə̄, nggə̄ lə nə̄ wə̄ yə̄, yə mə̄gba sē yə̄ nggə̄ lə fə̀r kə̀ngan mə̀mē yə̀ nggə̄ là lwe nə̄ wə̀, nggə̄ kpə̀nyɛn nggə̄ lə fə̀r yə̄ nə̄ wə̀.”

24Və̄nggə̄ gu kàn gə̄rù də̀ ywè kə̄ rì gyə̀ywə̄ de, “Sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ wə̄ là ngrɛ̄n de nə̄ nggə̄ ri gu?” Gyə̀ywə̄ kàn sà gu mə̄n de, “Ri gu tu Yɔhanan wə̄n swē mə̄nē bə̀tesə̄mə̀n.”

25Və̄nggə̄ gu kàn gbò zəzə nyər ywè nywī tàr bə̄ Cū̄n Hiridu də̀ dan gu de, “Nggə̄ là fɔ de nə̄ wə̄ fàr tu Yɔhanan wə̄n swē mə̄nē bə̀tesə̄mə̀n nə̄ nggə̀ mē̄mē ə̀nywī nggū̄nggū yə̀ te mprē.”

26Rɛn mē te Cū̄n Hiridu də̀r cī̀nji nggə̄nme, də̀ yə la te yə̄ gu lə kà rɛn gu nan kì yə̀ gu dan de gu lə nan və̄nggə̄ gu yə̄ yo, anrɛ̀n gu sə̄ shə̄nrin ə nggà bḕshi mə̄nē bə̄n gu gyɔ kū̄kwār de, màgba sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ və̄nggə̄ gu də̀ rì gu yə̄, gu lə nə̄ gu.

27Cū̄n Hiridu kàn tè gyə̄r ə̀nywī bə̄n kpə̄nnɛ̄n bə̄n là gbyɛn kə̄ ndu mə̄n tsū̄tswē̄ywə̄ de nə̄ gu ywè kə̄ lwè tu Yɔhanan nyə̀. Və̄lɔn gu ywè kə̄ fàr tu Yɔhanan ə̀nywī jàrō;

28də̀ lwè yə ə̀nywī nggū̄nggū yə̀ te mprē yə̄ nyə̀ nə̄ və̄nggə̄ gu də̀ gu kpə̄ yə də̀ kàn nə̄ gyə̀ywə̄.

29Ə̀ mkpə̄n yə̄ bə̄n sə̄ zwē Yɔhanan gwɔ sə̄sə̄nmə̄nàn, bə ywe kə bàn kɔn gu də̀ lwe yə ywe kə ryū̄n.

30Bə̄n te ndu Yɛso zwē gu nyə də̀ nyə dàn gu kī yə̄ bə nan kū̄kwār bə̄ kī yə̄ bə tsar mə̄nē ə̀tù ywə̄ nə̀nàn.

31Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ nyə nə̄ tə̄ ywe kə sɔ̀n sū kpə ə tswē nə̄mə̄n tsê. Gu dan ə̀nə̀mē anrɛ̀n mə̄nē kə̀nànme sə̄ nyə bə̄ bə də̀ la te tswē yə̄ bə lə nan nkinē kē yə̄ bə lə re kīrē gba yo.”

32Tswē̄yə̀mē, bə kan dōglo kə̄ tswē̄ywə̄ dɔn bə̄ gbm̄ də̀ ywe tswē mə̄nē la shə̄mə̄n yo,

33də̀ mə̄nē kə̀nànme ngrɛ̄n bə tswē ywē də̀ tsə bə də̀ ru kə̄ gbū̄gbu bə dɔn də̀ kulwe ywe kə sū tswē bə Yɛso sə̄ ywe anrī̀n bə sə̄ kə sū mə̄n.

34Də̀ mkpə̄n yə̄ Yɛso gə̄rù ə̀nywī gbm̄, gu ngrɛ̄n nkyə̄r mə̄nē kə̀nàn tswē krè də̀ mə̀tù kàn tè gu bə̄ bə anrɛ̀n bə sə̄ sē kə̄de gbə̄ntan yə̄ la te wə̄n là kyɛn yə yo, də̀ ə tswē̄ywə̄ gu kàn kū̄ci tswē tsar bə rɛn yə̄ Rì.

35Ə̀ mkpə̄n yə̄ rì sə̀ kū, bə̄n là zwe gu mə̄n nyə bə̄ gu də̀ dan gu de, “Wə̄ ngrɛn sə̄kànmē, nə̀nè la shə̄mə̄n yo də̀ rì là kū;

36tə̀r mə̄nē mē nə̄ bə ywe gbū̄gbu kukwɔ̌ bə̄ nggɔ̀n nggɔ̀n yə̀ sē hyuhyur sə̄kànmē nə̄ bə man ywe kə fɔ̀ kīrē rɛ̄ re.”

37Yɛso kàn sà bə mə̄n de, “Gyə̄ nə̄ bə nkinē nə̄ bə kpə̄ re.” Bə kan ri Yɛso de, “Wə̄ là fɔ̀ nə̄ tə̄ ywe kə rɛ̀ fùfùkì yə̀ tə̄n yə̀ ma kə̄jī dinari gigi-ywā də̀ man lwe nyə nə̄ mə̄nē mē nə̄ bə kpə̄ tan?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Gu kàn sà bə mān de, “Sē fùfùkì yə̀ tan bə̌r yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə̄? Gyə̄ ywe kə̄ kyɛn.” Mkpān yə̄ bə ywe kə kyɛn kī yə̄ bə sē bə̄ yə; bə dan gu de, “Tə̄ sē bə̄ fùfùkì tun bə̄ mgbəryàn ywā me.”

39Yɛso kàn dàn bān là zwe gu mān de nə̄ bə nə̄ mənē bə gə̄ nkəywə̀ te nkyə̄nkyə̀r də̀ man te sə̄n ətù mgbəga.

40Tswēywə̄, mənē bə gə̄ nkəywə̀ zwē nkyə̄nkyə̀r də̀ nkyə̄r nəmān sē mənē gǐ-gyə̀r bə̄ nē gyə̄r də̀ nəmān sē mənē sɛ̀-tun bə̄ mənē tun.

41Yɛso kàn vu fùfùkì yə̀ tan tun yə̄ bə̄ mgbəryàn ywā lwè ə ngwɔ̀n də̀ zo beshi kyɛn shū də̀ nyə̄r Rì ətù kī yə də̀ gə̀ fùfùkì yə̀ tan yə̄ də̀ kàn nə̄ bān là zwe gu mān bə kpə̄ gə̄ mənē bə. Gu kàn gə̀ mgbəryàn yə̄ nə̀nàn dətswē mənē kūkwār man sē bə̄ yə̀ bə lə tan.

42Mənē bə tan də̀ wū kūkwār bə,

43də̀ bān là zwe Yɛso kru nkyɛn fùfùkì yə̀ tan bə̄ mgbəryàn yə̄ bə tan dē nkyɛn shē san tsɔ.

44Lələn kyame bān tan fùfùkì yə̄ bə̄ mgbəryàn sə̄ sē nà-tun.

45Mān tsūtswēywə̄ Yɛso kàn nə̄ bān là zwe gu mān kūci nyə̀r nywī gbm̄ də̀ ywe Betsɛda də̀ man sə̄ ro ngga nē mândē gu lə là nə̄ mənē mərtu ywe mə̀kə̀ bə.

46Mkpān yə̄ bān là zwe Yɛso ywe kā gu dən, gu kàn ngun gbù tswē gu kə rɛn bə̄ Rì;

47də̀ mkpān yə̄ rìglò tè, bān là zwe Yɛso sə̄ sē ə də̀ntswe məsər də̀ Yɛso sə̄ kàsə̄ sē ə kətə̄n nē.

48Yɛso kàn ngrɛ̄n bān là zwe gu mān tswē là kpə mgbŭ tswē dər gbm̄ anrɛ̀n cucu sə̄ te ə nzŭ yə̀ bə sə̄ ban də̀ ə mkpān tar yə̄ tswē mbrɛ̀cə̄, Yɛso bàn nzŭ bə də̀ sə̀ zər ətù məsər də̀ nàn kə̄de gu lə vūn bə nga;

49də̀ mkpān bə ngrɛ̄n gu tswē zər ətù məsər, bə sə̄ ngrɛ̄n gu de sē brì yə̀ sə̄ zər ətù məsər də̀ bə kūkwār kan vu gì sū,

50anrɛ̀n mkpān yə̄ bə ngrɛ̄n gu, mpūr kan te bə. Mān tsūtswēywə̄ Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ kàdə tsu də̌r yo, sē nggə̀.”

51Tswēyəmē, Yɛso kàn nyə̀r ywè nywī gbm̄ gìgyə̀r bə̄ bə də̀ cucu yə kan te krē. Bə mə̄ nggānme

52anrɛ̀n bə la sə̄ tsə kē sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ Yɛso nàn ə mkpān yə̄ gu gə̀ mənē fùfùkì yə̀ tan mē yo. Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n dər bə la sə̄ bu yə̄ bə lə tsə kī yə̄ là te yo.

53Mkpān yə̄ bə ro nē kū ngga, bə sū məmē yə̀ Janasəre də̀ kan gbm̄ lə̄ zwē ə kətə̄n məsər,

54də̀ gə̄ru kā yə dən, də̀ mān tsūtswēywə̄ mənē bān sə̄ krē mān kan tsə de gu sē Yɛso.

55Mənē bə kan kulwe kan tswē cīn tswē dan mənē də̀ sə̄ vu mənē bān la sē zəze yo ətù kīkùr lwe gri gu tswē yə̄ bə gwɔ de gu sē mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

56Də̀ tswē yə̄ Yɛso zər ywè mān kūkwār, kə̄de gbūgbu kukwə̌ bə̄ gbūgbu nggə̀n nggə̀n bə̄ nywɛ̂n mə̀nggə̄ tswē kukwə̌ bān sē tswē mə̄nē là sən də̀ là də, ə tswē yəmē kūkwār mə̄nē lwe bān la sē zəze yo ywe kə sū ə kpəmkpan dō də̀ sə̄ bər gu de nə̄ gu nə̄ bān la sē zəze yo mē bār tə̄n lə̀gā mə̀gu me, də̀ bān bār yə sə̄ te zəze kūkwār bə.

Markusu 7

1Ə̀ mkpān yə̄ bān Faresi bə̄ bān là tsar mə̄nē Bān yə̀ Rì bān ru ə Wurisheliman kyūn te mgbə̀ də̀ kan Yɛso gyə̄ də̀ntswe,

2bə ngrɛ̄n de mə̄nē nə̄mān ənywī bān là zwe Yɛso sə̄ re kīrē bə̄ ngwən riri. Yə sē nàn de bə la sə̄ ngla ngwən bə kə̄de nan yə̀ bə là nan cùcùn anrīn də̀ sə re kīrē yo.

(3Bān Faresi bə̄ bān Yahuda lə la gàn kan re kīrē ənə̀mē me yo. Yə sē kpaki nə̄ bə ngla ngwən anrīn də̀ sə̄ re kīrē anrɛ̀n bə là zwe zə tə̀te bə;

4də̀ ə mkpān yə̄ bə də̄ ru ə dō ngā kə̄, yə sē kpaki nə̄ bə ngla kpə anrīn də̀ sə̄ re kīrē. Kī sē kənànme yə̄ bə sə̄ zwē kə̄de ngla mfə̀rə̌n bə̄ tsə bə̄ nggūnggū yə̄ zə̄.)

5Tswēyəmē, bān Faresi bə̄ bān là tsar mə̄nē Bān kan ri Yɛso de, “Sē rɛn nggyɛ̌ mə̄nē bān là zwē wə̄ là nan kì yə̀ tə̀te tə̄ dan tə̄ de nə̄ tə̄ kādə nan yo, də̀ là gyɛ̂n re kīrē bə̄ ngwən riri?”

6Yɛso kàn sà bə mān de, “Yə sē njìnjì kì yə̀ Shaya car ətù gyə̄ mə̄nē bān là gyùr tu gyə̄ de: ‘Mə̄nē mē là bɛ nggə̄ bə̄ nyū bə kyame də̀ dər bə rɛ nkə̀n bə̄ nggə̀.

7Sē fà me yə̄ bə là bɛ nggə̀, anrɛ̀n bə là kan mə̀rɛn yə̀ mə̄nē car kan te kə̄de sē Bān yə̀ Rì.’

8”Gyə̄ ka Bān yə̀ Rì də̀n də̀ là gyɛ̂n zwē nkə̄n yə̄ mə̄nē bān sə̀sɛ̀ tsar gyə̀.”

9Də̀ gu dan bə de, “Gyə̄ tsə tswē yə̄ gyə̄ lə kà Bān yə̀ Rì də̀tswē gyə̄ man zwē nkə̄n yə̄ tə̀te gyə̀!

10Anrɛ̀n Musa dan de, ‘Nə̄ wə̄ nə̄ tɛ̀ywē bə̄ gyə̀ywē nggə̀n nggə̀n,’də‘Nə̀nè wān də̀ dan rɛn gbə̀jā ətù tə̀teywə̄, nə̄ bə man ngun nə̀nè gu mūn.

11Nkinē yə̀ nə̀nè de màn kàn là tɛ̀ywə̄ kē gyə̀ywə̄ mān, gyə̄ là dan de kì yəmē sē yə̀ Rì.

12Gyə̄ la tsə de kì yəmē yə̀ gyə̄ là tsar bə sē gyə̄ là bu bə nkə̀n yə̀ bə lə kà rɛn bə là tə̀te bə bə̄ gyəgyər bə mān yo? Rɛn yəmē lə sē bə nkə̀n yə̀ bə lə dan mə̄nē mə̄bə de, kì yə̀ nggə̄ de mān kan lā gyə̄ mān, nggə̄ kan yə̄ nə̄ Rì.

13Ə̀ nkə̄n yəmē, gyə̄ là nə̄ mə̄nē kan rɛn Rì te kə̄de yə sē kì fà anrɛ̀n gyə̄ là tsar bə nkə̄n yə̄ tə̀te gyə̄ tsar gyə̀. Kī nə̄mān shāmān kənànme nzə̌ yə̄ gyə̄ là nan yə ə nkə̄n nkan nkān.”

14Yɛso kàn gyɔ nkyər mə̄nē bə nzə̌ də̀ dàn bə de, “Gyə̄ shər tə̄n də̀ man gwɔ nggə̀ də̀ man vūn rɛn yə̄ nggə̄ là nyə tswē dan gyə̄ lwè ə dər gyə̀:

15La sē nkinē yə̀ nē là re ywe ənywī nɛ̀n yə̀ là kan gu te ri ə nggà bēshi Rì yo, sē rɛn məme yə̄ là gəru ə dər̆ gu yə̄ là kan gu te ri.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

[16Nənè də̀ sē bə̄ tə̄n yə̄ gwɔ rɛn, nə̄ gu nàn yə gwɔ.]”

17Mkpān yə̄ Yɛso kà nkyə̄r mə̄nē dɔ̀n də̀ nyə̀r kə̄, bān là zwe gu mān kan ri gu de nə̄ gu nàn bə dan rɛn yə̄ gu dan bə làkpm̄̄kpm̄̄ mē.

18Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə̄ nə̀nàn la tsə rɛn mē yo? La sē nkinē yə̀ nē là re ywe ənywī nɛ̀n yə̀ là kàn gu te ri ə nggà bēshi Rì yo,

19anrɛ̀n yə la sē kī yə nē là rē yə̄ là nyə̀r ywē ənywī də̌r gu yo, sē yə là nyə̀r ywe ənywī nɛ̀n gu anrīn də̀ sə̄ gə̄ru de gu kpə.” (Rɛn yə̄ gu dàn mē, gu tsàr mə̄nē bān kpə rɛn gu te njìnjì de kīrē nə̄mān la shāmān yə̄ là kan nē te ri ə nggà bēshi Rì yo.)

20Gu la kàn dàn bə nzə̌ de, “Sē kì yə̀ là gə̄ru ə də̌r nēnjì yə̀ là kan gu te ri ə nggà bēshi Rì,

21anrɛ̀n sē ənywī də̌r nēnjì tekə gbəjā là gə̄ru kə̄de bə te nggā bə̄ mə̄nē bān kpan ngə̄ bə̄ bān la kpān ngə̄ yo, bə̄ te gi, bə̄ nlywe mə̄nē,

22bə̄ lə̄sər, bə̄ cu mə̄nē kà beshi, bə̄ gyùr mə̄nē, bə̄ bān sē bān fà, bə̄ bān là te ywu ətù kī yə̄ mə̄nē, bə̄ kan sān yə̄ nē cāzu, bə̄ ngwur ngwɔn də̌r bə̄ te bə̀bè;

23kī gbəjā mē kūkwār sē yə̄ là ru ənywī də̌r nēnjì də̀ sē yə yə̄ là kan gu te ri ə nggà bēshi Rì.”

24Tswēywə̄, Yɛso kàn dòglò də̀ ywè mpə mə̀mē yə̀ Taya bə̄ yə̀ Sidɔn. Gu nyə̀r ywè nywī kə̀ gyə̄r də̀ la kpə̄nyɛ̀n nə̄ mə̄nē tsə tswē yə̄ gu sē yo, də̀ bə kā də̀ tsə yə me.

25Də̀ mkpān yə̄ mbə̄ gyə̄r wān zə̄ywə̄ və̄nggə̄ sē bə̄ gbrīn məme gwɔ de Yɛso nyə̀ ə gbù bə, gu ywè kə̄ tè kpm gbə̀ryūnryūn ə zə̀ Yɛso.

26Mbə̄ gu sē wān Heleni də̀ nyū rɛn gu sē Suronikiya də̀ gu gì sū Yɛso de nə̄ gu glā gbrīn məme yəmē dè kpə zə̄ywə̄.

27Yɛso kàn sà gu mān de, “Kān nə̄ nywɛn kūci re kīrē mə̄bə wū anrīn anrɛ̀n yə la tə̄nzɛ̄ nə̄ bə kan kīrē yə̄ mə̄bə nə̄ nggagyū yo.”

28Mbə̄ gu kàn sà gu mān de, “Ɛ̄n, Nggɔn, sē rɛn njìnjì yə̄ wə̄ dan, də̀ mkpān nə̄mān mbumbu kīrē yə̄ nywɛn là re yə̄ là ru kankərɛ ə mə̀mē, nggagyū là tan yə re.”

29Yɛso kàn dàn gu de, “Anrɛ̀n rɛn yə̄ wə̄ dan, ban nkɔ̀n də̀ man ywè kə̄, gbrīn məme yə ka zə̄ywē dɔn mbɛ̄.”

30Mbə̄ gu kàn bàn nkɔ̀n də̀ ywè kə̄ də̀ ywè kə̄ ngrɛ̄n zə̄ywə̄ tswē kùr ə kìkùr mâ gbrīn məme yə kā zə̄ywə̄ gu dɔn mbɛ̄.

31Yɛso kàn dòglò kà mpə mə̀mē yə̀ Taya dɔ̀n də̀ glə kū Sidɔn də̀ ywè nē yə̀ Galili. Gu glə kū mə̀mē mə̄nē bān Dikafɔli nə̀nàn.

32Ə̄ tswēywə̄, mə̄nē nə̄mān lwe və̄lɔn gyə̄r wān te mkpɔtə̄n də̀ là rɛn la kukù gri Yɛso, də̀ bər gu de nə̄ gu kàn ngwɔn gu sà və̄lɔn gu nə̄ gu man tè zəze.

33Yɛso kàn gbō və̄lɔn gu tè lə̀gə̀r də̀ kà nkyə̄r mə̄nē dɔ̀n də̀ kàn kə̄mvrè ngwɔn gu sū və̄lɔn gu ə tə̄n də̀ cu ntɛ̄ tè kə̄mvrè ngwɔn də̀ kàn yə bàr və̄lɔn gu ə rərɛn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

34Də̀ Yɛso kàn zo beshi kyɛn shū də̀ kàn vrè sū də̀ kàn dàn vələn gu de, “Yìfata.” (Mgborɛn mē là dan de, ‘bŭ’.)

35Mān tsūtswēywə̄, tōn vələn gu kan bu də̀ rərɛn gu kan te yə̄ gu lə rɛn də̀ gu kàn kūci tswē rɛn kpār.

36Yɛso kàn dàn mənē kūkwār de nə̄ bə kādə dan nənè rɛn nkinē ətù ywə̄ yo də̀ mənē bə gyên nan mənē kənànme dan kì yə̀ tè. Gu sə̄ dàn bə de nə̄ bə kādə dan nənè kì yə̀ tè yo, də̀ bə kpān tu me də̀ sə̄ dan mənē rɛn yə.

37Mənē bə kan mə̄ nggānme də̀ dan de, “Kī yə̄ vələn mē nan kūkwār, gu nan yə nan. Gu nə̄ bān te mkpətōn gwə rɛn də̀ bān ku bə̀bè kan tsə rɛn nə̀nàn.”

Markusu 8

1Ə̀ mkpān yəmūn nzŏ, nkyər mənē kyūn te gìgyər də̀ la sē bə̄ nkinē yə̀ bə lə rē yo, də̀ Yɛso kàn gyɔ bān là zwe gu mān də̀ dàn bə de,

2”Mətù là te nggə̄ nggānme bə̄ mənē mē anrɛ̀n bə te vē tàr bə̄ nggə̄ də̀ nzênmē bə la sē bə̄ nkinē yə̀ rē yo.

3Nggə̄ də̄ tər bə ywe mə̀kə̀ bə mfəmfə me nzɛn, bān nəmān ənywī bə sē bān ru ə tswē rərē də̀ bə lə mər zə ə nkə̀n.”

4Bān là zwe gu mān kan sa gu mān de, “Sē ə ywə̄ ənywī mgbə̀jī mē yə̄ nē lə ngrēn fùfùkì yə̀ tan yə̀ lə man mənē mē?”

5Yɛso kàn rì bə de, “Fùfùkì yə̀ tan sē bər yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə̄?” Bə kan sa gu mān de, “Tə̄ sē bə̄ fùfùkì yə̀ tan tāmgbā.”

6Gu kàn nə̄ gbəjùn mənē bə te sōn ə mə̀mē. Mkpān yə̄ gu vu fùfùkì yə̀ tan tāmgbā yəmē lwè ə ngwə̀n, gu kàn nyər Rì də̀ gə̀ fùfùkì yə̄ də̀ kan yə̄ nə̄ bān sə̄ zwe gu mān de nə̄ bə kan yə gə̄ mənē bə.

7Bə sə̄ sē bə̄ nywɛn mgbəryàn kukwŏ nəmān nə̀nàn də̀ gu kàn vu yə̄ də̀ nyər Rì də̀ kàn yə̄ nə̄ bān là zwe gu mān de nə̄ bə kan yə̄ gə̄ mənē bə nə̀nàn.

8Mənē bə tan fùfùkì yə bə̄ mgbəryàn də̀ wū kūkwār bə də̀ bān là zwe Yɛso kru nkyɛn ywə̄ shē san tāmgbā.

9Mənē bān sə̄ sē mān, lələn kyame sə̄ sē nà-nlyɛ̄.

10Gu kàn tər mənē bə nə̄ bə ywe mə̀kə̀ bə də̀ gu bə̄ bān là zwe gu mān, mān tsūtswēywə̄ kan nyər nywī gbm̄ də̀ ywe mpə mə̀mē yə̀ Damanuta.

11Bān Faresi nəmān nyə də̀ kūci tswē ri Yɛso ətù kì yə̀ mə̀ yə̀ gu lə nan, də̀ anrɛ̀n bə sə̄ fɔ yə̄ bə lə mā gu kyɛn, bə dan gu de nə̄ gu nàn nkinē gyər yə̀ mə̀ yə̀ lə tsar bə de gu sē wān ru bə̄ Rì.

12Gu kàn kàn vrè sū də̀ kàn dàn bə de, “Sē rɛn nggyĕ mənē bān nzênmē là fɔ yə̄ bə lə ngrēn nkinē yə̀ mə̀? Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nkinē la shāmān yə̄ mə̀ yə̀ bə lə tsar mənē bān nzênmē yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Gu kàn kà bə dɔ̀n ə tswēywā də̀ kàn nyə̌r nywī gbm̄ nzə̌ də̀ ro nē kū nggā.

14Kə sā kan bān là zwe Yɛso dā yā bə lə lwe fùfùkì yə̀ tan kənàn də̀ sē gyə̀r me yə̀ bə sā lwe ənywī gbm̄.

15Yɛso kàn dàn bə de, “Gyā nàn kyɛn! Gyā nàn nkənywɛ̀n gbyɛ̄n ətù ncū yə̀ mənē bān Faresi bā ncū yə̀ Hiridu là nan ndu bā yā.”

16Bə kan kūci tswē rɛn bā nkəywə̀ də̀ dan de, “Gu dan ənə̀mē anrɛ̀n tā la lwe fùfùkì yə̀ tan yo.”

17Yɛso kàn tsə kì yə̀ bə sā dan də̀ kàn rì bə de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yā gyā là rɛn? Gyā là rɛn de gyā la sē bā fùfùkì yo. Mâmē gyā la sē bān tsə rɛn kē gyā là ngrɛ̄n yo? Mâ nzênmē, dər gyā la bu mbɛ̄ yo?

18Gyā sē bā beshi də̀ là ngrɛ̄n yo? Gyā sē bā tɔ̄n də̀ là gwɔ yo? Gyā là lwe rɛn ə dər gyā yo?

19Ə mkpān yā nggā kan fùfùkì yə̀ tan tun gā mənē nà-tun, sā sē san bər yā gyā vu nkyɛn ywā shɛ̄ mān?” Bə kan sa gu mān de, “San tsɔ.”

20Gu la kàn rì bə nzə̌ de, “Ə mkpān yā nggā gā mənē fùfùkì tāmgbā də̀ mənē nà-nlyɛ̄ tan mē, sā sē san bər yā gyā vu nkyɛn ywā shɛ̄ mān?” Bə kan sa gu mān de, “San tāmgbā.”

21Gu kàn rì bə de, “Də̀ mâmē gyā la tsə rɛn mbɛ̄ yo?”

22Tswēyəmē, Yɛso bā bān là zwe gu mān ywe Betsɛda də̀ mənē nəmān lwe vəlɔn gyə̀r wān sə̀ kū wā nyə də̀ bər Yɛso de nā gu kàn ngwɔn gu bàr vəlɔn gu nā gu mān tè zəze.

23Yɛso kàn vūn vəlɔn gu ngwɔn də̀ gbō gu kà nywī gbù dɔ̀n də̀ fù ntɛ̄ sū vəlɔn gu ə beshi də̀ kàn ngwɔn gu sà vəlɔn gu ə beshi də̀ rì gu de, “Wā là ngrɛ̄n nkinē nzênmē nàn?”

24Vəlɔn gu kàn zo tu kyɛn də̀ kpənyɛ̀n de, “Ɛn, nggā là ngrɛn mənē də̀ bə gyên sē kəde mə̀tərkī də̀ là sā zər.”

25Yɛso kàn ngwɔn gu sà vəlɔn ə beshi nzə̌. Gəmē, beshi gu kan nan bu nggān də̀ kan te zəze də̀ gu kàn nàn kī kūkwār ngrɛ̄n kpār.

26Yɛso kàn tər vəlɔn gu de nā gu ywè kā də̀ dàn gu de, “Kàdə nyər ywè nywī gbù yo.”

27Tswēyəmē, Yɛso bā bān là zwe gu mān kan dōglo də̀ ywe nywī gbūgbu nəmān ə mpə mə̀mē yə̀ Kaseriya Filibi. Ə mkpān yā bə sā sē ənywī zər, Yɛso kàn rì bə de, “Ə mkpān yā mənē là rɛn ətù nggə̀, bə là dan de nggā sē nggwɔ?”

28Bə kan sa gu mān de, “Mənē nəmān là dan de wā sē Yɔhanan wān swē mənē bə̀tesəmàn; də̀ bān nəmān là dan de wā sē Ləya; də̀ bān nəmān là dan de wā sē gyə̀r nkan ənywī bān dɔ̀n rɛn sū mənē.”

29Yɛso kàn rì bə de, “Də̀ sē gyə̀, gyā là dan de nggā sē nggwɔ?” Bitrusu kàn sà gu mān de, “Wā sē wān sē Krisəti wān Rì cu wə̀ de nā wā sē wān lə kpə mənē cūngwɔn.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Yɛso kàn dàn bə de nə̄ bə kādə dan nənè yo.

31Yɛso kàn kūci tswē tsar mənē bān là zwe gu mān de “Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə kpə̄ mgbŭ ətù kī nggānme, bə̄ mənē lənkū, bə̄ nggɔn nggɔn bān tò kī nə̄ Rì, bə̄ bān là tsar mənē bān yə̀ Rì lə kà nggə̄ də̀ ngun nggə̄ də̀ nggə̄ lə te vē tàr də̀ tāshɛn nzŏ.”

32Gu dàn rɛn yəmē gyə̄ be kpār me də̀ Bitrusu kàn gbo gu tè ləgər də̀ vɛn gu.

33Yɛso kàn kwɔ beshi kyɛn nkyɛn bān là zwe gu mān də̀ vɛn Bitrusu de, “Cī dè nggə̄ tswē wə̄ Shɛtan! Tĕkə̀ mə̀wə̄ la sē kə̄de tĕkə̀ yə̀ Rì yo, yə̄ sē kə̄de yə̀ mənēnjì.”

34Gu kàn gyɔ nkyər mənē bə̄ bān là zwe gu mān nyə̀ tè hyuhyur bə̄ nkəywə̄ də̀ dàn bə de, “Wān də̀ là fɔ̀ de gu lə zwē nggə̄ mān, yə sē kpaki nə̄ gu kà nkəywə̄ də̀ man bàn nggā məgu sà ə gā də̀ man nyə̄ zwē nggə̄ mān.

35Anrɛ̀n wān də̀ là fɔ̀ de gu lə kyūn shishɛ̄n məgu, lə gbàn yə də̀ wān də̀ kàn shishɛ̄n məgu kpə̄ kyu ətù rɛn mənggə̀ bə̄ yə̄ gu lə dan rɛn zəze yə̄ Rì, lə sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ gu lə sɔ̀n be njì.

36Sē nənggyĕ zəzè yə̀ nē lə sē bə̄ yə̄ màn gu də̀ sē bə̄ kī yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār də̀ gbàn shishɛ̄n yə̄ gu lə sɔ̀n be njì?

37Kē sē nənggyĕ yə̀ nē lə kan sər ətù shishɛ̄n yə̄ məgu?

38Nē wān də̀ tè mùmwɔ̀n nggə̄ bə̄ rɛn yə̄ mənggə̀ ə mkpān mē nzɛ̂nmē yə̄ rɛn njìnjì la shāmān mē yo bə̄ yə̄ rɛn məme shāmān nggānme, nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì nənàn lə te mùmwɔ̀n nē gu mūn ə mkpān yə̄ nggə̄ lə nyə̄ ənywī nggɔn nggɔn yə̄ tĕ nggə̄ bə̄ məlɛ̀kū yə̀ Rì bān sē ntsər.”

Markusu 9

1Yɛso kàn dàn bə de, “Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì de mənē nəmān bān kre ə səkànmē lə la tsu yo mâ mkpān yə̄ bə lə ngrɛ̄n Rì tswē nyə̄ lwe mənē bān məgu bə̄ nggɔn nggɔn.”

2Vē tānnɛ̀n nyə̄ vūngà, Yɛso kàn gbō Bitrusu bə̄ Yakubu bə̄ Yɔhanan də̀ bə kan ngun ywe gbù gyər yə̀ sē nggɔ̀n. Tswēyəmē kpə Yɛso kan sər ə nggà bēshi bə,

3də̀ kī kpm gu kan te kəkla pwâr, yə̄ nənè wān là ngla kī ənywī mgbəmgbrè mē lə la ngla yə nə̄ yə sē ənə̀mē yo.

4Tswēywə̄, bə kan ngrɛ̄n Ləya bə̄ Musa tswē krè də̀ sə̄ rɛn bə̄ Yɛso.

5Bitrusu kàn dàn Yɛso de, “Wān là tsar mənē rɛn Rì, yə tɔ̄nzɛ̄ nggānme yə̄ tə̄ sē bə̄ wə̄ ə səkànmē, nə̄ tə̄ te bəbər tàr, gyər yə̄ məwə̀, də̀ man nan gyər yə̄ Musa də̀ man nan gyər yə̄ Ləya.”

6Yə sə̄ sē anrɛ̀n mpūr vūn bə nggānme yə Bitrusu dan rɛn yəmē anrɛ̀n gu la sə̄ tsə kì yə̀ gu lə dan yo.

7Mān tswēywə̄, kpəkpə mkpəlàshū kan nyə ywān bə te də̀ kwār rɛn kan ru ənywī ywə̄ də̀ dan de, “Wān mē sē Vɛ̄n nggə̄ wān nggə̄ là nyɛn, kān gyə̄ shər tɔ̄n də̀ man gwɔ gu.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Mkpān yə̄ bə gwɔ rɛn yəmē krɛ, bə kan tswē kyɛn də̀ la ngrɛ̄n nənè bə̄ bə nzə̌ yo, də̀ yə gyɛ̂n kədè Yɛso nkəywə̄ me tswē krè bə̄ bə.

9Ə̀ mkpān yə̄ bə sə̄ ru ətù gbù kūji, Yɛso kàn dàn bə de nə̄ bə kādə dan nənè kì yə̀ bə ngrɛ̄n mē yo. Gu dàn bə de nə̄ bə kā rɛn yəmē dɔn mâ mkpān yə̄ gu Vɛ̄n Nēnjì lə tāshɛn.

10Bə lwe rɛn yəmē nā nkəywə̀ me də̀ sə̄ hyār rɛn yə gìgyər bə̄ nkəywə̀, də̀ sə̄ dan de sē nənggyɛ̌ yə̀ gu là dan de "Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə tāshɛn?"

11Bə kan ri Yɛso de, "Sē rɛn nggyɛ̌ bān là tsar mənē bān là dan de sē kpaki yə̄ Ləya lə kūcici nyə̄ anrīn Krisəti lə sə̄ nyə̄?"

12Yɛso kàn sà bə mān de, "Yə sē kpaki yə̄ Ləya lə kūci nyə̄ kyūn kī kūkwār zwè anrīn. Yə sē rɛn nggyɛ̌ nənàn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì de yə sē kpaki yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə kpə̄ mgbŭ nggān də̀ mənē lə kà nggə̄ me?

13Kan nggə̄ dan gyə̀, Ləya nyə mbɛ̄ də̀ mənē nan gu kì yə̀ dər bə ban kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ətù gu."

14Ə̀ mkpān yə̄ bə nyə tswē nkyɛn bān là zwe Yɛso sə̄ krē, bə ngrɛ̄n nkyə̄r mənē kənànme kan bə gyə̄ dəntswe də̀ bān là tsar mənē bān sə̄ gāntan bə̄ bə.

15Mān tsūtswēywə̄ mkpān yə̄ nkyə̄r mənē bə ngrɛ̄n Yɛso, bə kan sə̄ mə̄ də̀ kulwe ywe bə̄ gu də̀ sə̄ zɛ̄ gu.

16Gu kàn rì bān là zwe gu mān de, "Gyə̄ là gàntan bə̄ bə de nənggyɛ̌?"

17Vəlɔn gyə̄r ənywī nkyə̄r mənē bān sə̄ krē mān kàn dàn Yɛso de, "Wān là tsar mənē kī, sē nggə̄ lwe vɛ̄n nggə̄ wān gbrīn məme kan gu cāzu də̀ gu là rɛn yo gri wə̀.

18Mkpān yə̄ gbrīn məme yə də̄ doglo tswē vūn gu, yə là zo gu tar ə mə̀mē də̀ gu là sə̀ ywu mfə̄ ə nyū də̀ là sə̀ tan nyər nyər də̀ dōglo kan tswe kpə. Yə sē ənə̀mē yə nggə̄ dan bān là zwē wə̄ mān de nə̄ bə kpə̄ vɛ̄n nggə̄ gu cūngwɔn ə ngwɔ̀n gbrīn məme yəmē də̀ mâ nzɛ̂nmē bə la kpə̄ gu cūngwɔn mbɛ̄ yo."

19Yɛso kàn dàn bə de, "Gyə̄ mənē bān nzɛ̂nmē bān la kpə̄ tè njìnjì yo! Gyə̄ là fɔ̀ nə̄ nggə̄ sɔ̄n bə̄ gyə̄ ban mkpān sɛ̌n anrīn? Sē nggə̄ lə ban mkpān sɛ̌n də̀ mān sē bə̄ gyə̀? Lwe vɛ̄n gu cà nggə̄ mān."

20Bə kan lwe vɛ̄n gu ca Yɛso mān də̀ mkpān yə̄ gbrīn məme yəmē ngrɛ̄n Yɛso, mān tsūtswēywə̄ yə kan kpə̄ vɛ̄n gu tāgyə̄ ə mə̀mē də̀ gu sə̀ gbre kpə də̀ sə̀ nyin də̀ sə̀ ywu mfɛ̄ ə nyū.

21Yɛso kàn rì te vɛ̄n gu de, "Sē mbɛ̄tan yə̄ lələ yəmē vun gu?" Tèywə̄ vɛ̄n gu kàn sà gu mān de, "Lələ yəmē vūn gu màn gu sē mə̀nyər mənrīn.

22Kə kənànme, gbrīn məme yəmē là kpə gu tāgyə̄ ə glo bə̄ mə̀sər kə̄de gu mān kyù. Də̀ sē wə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ wə̄ lə nan nkinē ətù vɛ̄n gu mē, nggə̄ là gi su wə̄ de nə̄ wə̄ tè mə̀tù tə̄ də̀ man là tə̄ mān."

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23Yɛso kàn rì gu de, “Rɛn nggyɛ̌ wə̄ là ri nggə̄ de, ‘Də̀ sē wə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ wə̄ nan nkinē ətù rɛn yəmē?’ Nē wān kpə tè njìnjì, nkinē lə la ràn Rì kpə yə̄ gu lə nan nē gu mūn yə̄ yo.”

24Mān tsūtswēywə̄ tě yə̀ vɛ̄n gu kàn gyɔ̄ gì də̀ dan de, “Nggə̄ kpə te njìnjì, là nggə̄ mān bə̄ kpə̄ te njìnjì mànggə̄ yə̀ sē fətsɛ̀.”

25Mkpān yə̄ Yɛso ngrɛ̄n mānē tswē nyə̄ wù bə̄ bə, gu kàn rɛ̀n bə̄ gbrīn məme yə də̀ dan yə de, “Wə̄ gbrīn məme wə̄ kan vɛ̄n mē tè mkpɔtɔ̄n də̀ gu là rɛn yo, nggə̄ là dan wə̄ de nə̄ wə̄ kà vɛ̄n gu mē dɔ̀n də̀ man kàdə nyər kpə gu nzɔ̌ yo.”

26Gbrīn məme yə kan gyɔ̄ gì kpān də̀ nan vɛ̄n gu də̀ gu sə̀ gbre kpə nggān də̀ yə kan gəru kā gu dɔn. Tswēyəmē, gu kùr kə̄de kɔn də̀ mānē kənànme kan sə̄ dan de, “Gu kyu.”

27Yɛso kàn vūn ngwɔn vɛ̄n gu də̀ là gu mān nə̄ gu dōglò də̀ gu kàn dōglò krè ndè.

28Mkpān yə̄ Yɛso nyər ywè nywī kə̀, bān là zwe gu mān kan ri gu ə tswē nənè la shāmān bə̄ bə yo de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ tə̄ la sə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ tə̄ lə glā gbrīn məme yəmē yo?”

29Yɛso kàn sà bə mān de, “Gbrīn məme kə̄de yəmē, nkinē la shāmān yə̀ tə̄ lə nan də̀ man glā yə gəru yo, sē bə̄ nkɔ̄n yə̄ rɛn bə̄ Rì kyame lə glā yə.”

30Bə kan dōglo kā tswēywə̄ dɔn də̀ glə kū mə̀mē yə̀ Galili də̀ Yɛso la kpə̄nyɛ̀n nə̄ nənè tsə tswē yə̄ bə sē mān yo

31anrɛ̀n gu sə̀ tsàr bān là zwe gu mān də̀ sə̀ dàn bə de, “Bə lə kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì te mānē ə ngwɔ̀n də̀ bə lə ngun nggə̄ də̀ ə mbrɛ̀ yə̄ tăr nggə̄ lə tāshɛn.”

32Bān là zwe gu mān la sə̄ tsə kì yə̀ gu sə̀ dan bə mē yo də̀ te mpūr yə̄ bə lə ri gu rɛn yə.

33Bə ywe kə sū Kapana də̀ mkpān yə̄ Yɛso sə̄ sē ənywī kə̀, gu rì bān là zwe gu mān de, “Sə̄ sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gyə̄ sə̄ gàntan ətù ywə̄ ə nkɔ̀n lə̀lɔ̌?”

34Bə la sa gu rɛn nkinē yo anrɛ̀n ə mkpān ywə̄ bə sə̄ rɛn de sē nggwɔ wān sē nggɔn ənywī bə.

35Yɛso kàn tè sɔ̀n də̀ gyɔ mānē tsɔ bān gu cu nyə̀ bə̄ nkəywə̄ də̀ dan bə de, “Nənè wān də̀ là fɔ̀ de gu lə sē nggɔn, yə sē kpaki nə̄ gu kàn tè wān krɛ̀gɔ̄n də̀ man sē wān mānē kūkwār lə te gu ndu.”

36Gu kàn vūn fəvɛ̀n kukwɔ̌ də̀ kàn gu zwè ə dàntswe bə də̀ kàn bàn fəvɛ̀n gu ywar ə mgbàn də̀ kàn dàn bə de,

37”Nənè wān də̀ kpə̄ fəvɛ̀n kə̄de wān mē bə̄ ngwɔn ywā ənywī sān mānggə̀, sē nggə̄ wān gu kpə də̀ nē wān də̀ kpə̄ nggə̄ bə̄ ngwɔn ywā, la sē nggə̄ wān gu kpə yo, sē nē wān te nggə̄ ndu wān gu kpə.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Yəhanan kàn dàn Yɛso de, “Wān là tsar mānē kī, tā ngrɛn vālon gyār wān sə glā gbāgbrìn məmè dè kpə mānē ənywī sān māwà dà tā dan gu de nā gu kàdə nàn ənàmē yo, anrèn gu la sē ənywī tā yo.”

39Yɛso kàn dàn bə de, “Gyā kàdə gla gu tswē nan ənàmē yo. Nē wān dà là nan kī yā mà ənywī sān mānggà sāsānmānàn, lə la kàn krè ə mkpān fətsè dà kàn dàn rɛn gbəjā ətù nggā yo;

40anrèn nənè wān dàgbà fòrɛn bā tā yo, gu sē wān mātà.

41Nggā là dan gyā njìnjì, nənè wān dà tè màsər yà sā ə mfəròn gyār nā gyā anrèn gyā sē bān là zwē wān sē Krisəti, gu lə la gbàn kpā ryă ngwən zəze yo.”

42”Nē wān dà nàn vɛ̄n nāmān kukwŏ ənywī nywɛn mē bān kpə nggā te njìnjì nā gu man nan rɛn məme, yə lə tò mwōn nā bə ban nānā yā kwà klā nē gu mē ə tā dà man tər gu gyā ənywī màsər nā gu man kyù.

43Dà sē ngwən wā lə nā wā nàn məme, far yə tāgyā. Yə lə tò mwōn nā wā sē bā shishēn yā sòn be njì dà sē bā ngwən gyār, bā yā wā lə sē bā ngwən ywā dà man ywè glo yā là rɛn njì.

[44Tswēywā ntsūkī yā là tan bə ywe njì bā tswē glo yā là rɛn ywe njì.]

45Zə wā dā nā wā nàn məme, far yə tāgyā. Yə lə tò mwōn nā wā sē bā shishēn yā sòn be njì dà sē bā zə gyār, bā yā wā lə ywe kā nyər glo bā zə ywā.

[46Tswēywā, ntsūkī yā là tan bə ywe njì bā tswē glo yā là rɛn ywe njì.]

47Yə dā sē beshi wā gyàr dà nàn wā nā wā nàn məme, gbo yā tāgyā. Yə lə tò mwōn yā wā lə ngrɛ̄n mkpān yā Rì lə lwe mānē bā beshi gyàr, bā yā wā lə nyər glo bā beshi ywā.

48Tswēywā, ‘ntsūkī yā là tan bə ywe njì bā tswē glo yā là rɛn ywe njì.’

49”Bə lə nan ndu bā glo ə tswē ngla kī gbəjā dē dər mānē kūkwār bān lə nyā krè ə nggà bēshi Rì. Glo yəmē sē kāde màmān yà bə là nan ndu bā yā ə tswē ngla kī.

50Yə tānzɛ̄ nā nē nàn Rì zwē, dà tā dā gyên zwē kī nāmān nkan, sē nānggyĕ yà sē tànzɛ̄ ywā? Yə sē sāsānmānàn, kān tā nan Rì kyame zwē dà man sōn sòn susù bā nkəywà.”

Markusu 10

1Yɛso kàn kà tswēywā dòn dà ywè ə màmē yà Yahudeya ə ngga yā ywā yā nē yà Wurdu dà nkyār mānē nyə bā gu dà kāde kī yā gu là nan cùcùn mbɛ̄, gu kàn kūci tswē tsar bə rɛn yā Rì.

2Bān Faresi nāmān nyə bā gu tswē bə mā gu kyɛn dà kan ri gu de, “Bān yà màtā kpə tā nyèn nā nənè glā mbāywā?”

3Yɛso kàn rì bə de, “Sē nānggyĕ yà Bān Musa dan ətù rɛn yəmē?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Bə kan sa gu mān de, “Musa nə̄ tə̄ nkɔ̀n de nənè də̀ là fɔ̀ yə̄ gu lə glā mbə̄ywə̄, nə̄ gu car takə̀də̄ yə̄ ngun ngə̄ nə̄ mbə̄ gu də̀ man glā gu.”

5Yɛso kàn dàn bə de, “Sē anrɛ̀n kà gwɔ mə̀gyə̄ yə yə̄ Musa car rɛn yəmē gyə̄ ə Bān yə̀ mə̀gyə̄.

6Nə̄ gyə̄ tsə̄ de, ə̀ kùcī yə̄ Rì nàn kī kūkwār, gu nàn mənē bān sē ləlɔn bə̄ mbə̄.

7Də̀ anrɛ̀n rɛn yəmē, ləlɔn lə kà bə tèywə̄ bə̄ gyə̀ywə̄ dɔn də̀ lə nə̄ bə sɔ̄n gìgyə̀r bə̄ mbə̄ywə̄.

8Yə sē ənə̀mē, bə mənē ywā bə mē lə kàn te mkpɔ̌nkpə̀ gyə̀r; də̀ nzênmē ban nggà beshi bə la sē mənē ywā nzɔ̌ yo, bə kan te nē gyə̄r mənān.

9Tswēyəmē, nənè kàdə gə̀ bə yo anrɛ̀n Rì kan bə tè nē gyə̄r.”

10Mkpān yə̄ bə mərtu ywe nywī kə̀, bān là zwe gu mān kan dan gu de nə̄ gu nàn bə dan kī yə̄ gu dan bə ətù rɛn yəmē.

11Gu kàn sà bə mān de, “Nənè wān də̀ glā mbə̄ywə̄ də̀ ywè kə̄ gbō mbə̄ nəmān nkan, gu la mbə̄ywə̄ rɛn ə nkɔ̄n yə̄ te nggā.

12Yə sē səsānmənàn bə̄ mbə̀mbə̄, mbə̄ nənè wān də̀ kà lənywə̄ də̀ zwē ləlɔn nəmān nkan, yə̀mē sē nggā yə̀ gu là te.”

13Mənē nəmān sə̄ lwe nywɛn bān məbə gri Yɛso dətswē gu man kàn ngwɔn gu bàr bə də̀ man fàr nyū zəze gyə̄ bə, də̀ bān là zwe gu mān kan glā mənē bə de nə̄ bə kādə nan ənə̀mē yo.

14Mkpān yə̄ Yɛso ngrɛ̄n bə tswē nan ənə̀mē, gu tè dər ngàr nggānme də̀ kàn dàn bə de, “Gyə̄ kà nywɛn shishar dɔ̀n nə̄ bə nyə bə̄ nggə̄, gyə̄ kàdə glā bə yo anrɛ̀n sē mənē bān sē kə̄de nywɛn shishar bān tsə de Rì sē Cūn bə.

15Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nē wān də̀gbà kpə̄nyɛ̀n nə̄ Rì sē Cūn gu kə̄de fəvɛ̀n kukwɔ̌ kpənyɛ̀n bə̄ yə mē yo, Rì lə la kpə̄nyɛn yə̄ gu lə sē Cūn nē gu mūn yo.”

16Gu kàn vu nywɛn kukwɔ̌ bə lwè ə ngwɔ̀n də̀ kàn ngwɔn gu sà bə ətù də̀ fàr nyū zəze gyə̄ bə.

17Yɛso sə̀ sē ə nkɔ̀n tswē ywē də̀ vəlɔn gyə̄r kulwe nyə̀ bə̄ gu də̀ tèkpm ə nggà bēshi gu də̀ rì gu de, “Wān là tsar mənē rɛn Rì, wə̄ gu wān sē zəze; nggə̄ lə nansɛn də̀ man sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ nggə̄ lə sɔ̀n be njì?”

18Yɛso kàn sà gu mān de, “Wə̄ là gyɔ nggə̄ de wān zəze ə mūn? Nənè la shāmān wān sē zəze yo, sē Rì kyame wān sē zəze.

19Wə̄ tsə kì yə̀ sē ənywī Bān yə̀ Rì. ‘Yə dan de nə̄ wə̄ kàdə ngun nē yo, man kàdə tè nggā yo, man kàdə tè mò sà mənē ətù kì yə̀ bə la nàn yo, də̀ man kàdə gyùr mənē də̀ man kpə̄ kī bə yo; nə̄ bə tèywē bə̄ gyə̀ywē nggɔn nggɔn.’ “

20Vəlɔn gu kàn sà Yɛso mān de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, mkpān yə̄ nggə̄ kasə̄ sē vɛ̄n mâ nyə sū nzênmē, nggə̄ zwe Bān yəmē kūkwār.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Yɛso kàn kyɛn vələn gu bə̄ nyɛ̌n ə dər̄ gu də̀ kàn dàn gu de, “Tsə de kì gyə̀r kədè yə̀ wə̄ la nàn mbɛ̄ yo. Ywe kə̄ kàn kī yə̄ wə̄ sē bə̄ yə kūkwār rɛ̀ də̀ man kàn kə̄jī gə̀ mənē bān jə̀ də̀ wə̄ lə sē bə̄ kī ə mkparū. Wə̄ də̀ nàn ənə̀mē wə̄ man nyə̄ zwē nggə̄ mān.”

22Mkpān yə̄ vələn gu gwɔ Yɛso tswē dàn ənə̀mē, beshi gu kan sər te nkan də̀ gu kàn tè dər̄ cīnji nggānme anrɛ̀n gu sē wān te kī kənànme.

23Yɛso kàn kyɛn bān là zwe gu mān də̀ kàn dàn bə de, “Yə lə sē kì yə̀ ànkpə nggānme yə̄ mənē bān sē bə̄ kī lə nə̄ Rì sē Cūn bə!”

24Bān là zwe gu mān kan sə̄ mə̄ bə̄ rɛn yə̄ gu dàn bə mē də̀ gu la kàn dàn bə nzə̌ de, “Nywɛn nggə̄, yə sē kì yə̀ ànkpə nggānme yə̄ nē lə nə̄ Rì sē wān lə lwe gu.

25Yə lə sē kplâ me yə̄ àkə̄mī lə nyər bə̀ yə̀ mgbī mwə̄n nē wān sē bə̄ kī lə kan te gyə̄r ənywī mənē bān Rì lə lwe bə.”

26Tswēyəmē, bān là zwe gu mān kan mə̄ nggānme nzə̌ də̀ kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Yə də̄ sē ənə̀mē nzɛ̂nmē, sē bə nggwɔ kya bān Rì lə kpə̄ bə cūngwɔn?”

27Yɛso kàn kyɛn bə də̀ dàn bə de, “Nənè la sē bə̄ nggu yə̄ gu lə kpə̄ nkəywə̄ cūngwɔn yo, sē Rì kya wān sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə nan kī kūkwār.”

28Bitrusu kàn dàn gu de, “Wə̄ ngrɛn tə̄ ka kī kūkwār dɔn də̀ là zwe wə̄ mān.”

29Yɛso kàn dàn bə de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, nē wān də̀ kà kə̄ dɔ̀n bə̄ nywɛngyə̌r gu lələn bə̄ mənggə̄ bə̄ tə̀teywə̄ bə̄ nywɛnywə̄ bə̄ mə̀lān yə̀ gu sē bə̄ yə dùdu nggə̄, bə̄ dùdu yə̄ gu lə dan rɛn zəze yə̄ Rì;

30gu lə sē bə̄ kī yəmē nggānme. Kī yə̄ gu lə sē bə̄ yə lə sē: mə̀kə̀ bə̄ nywɛngyə̌r bə̄ gyəgyər bə̄ nywɛn bə̄ mə̀lān. Də̀ gu lə kpə̄ mgbŭ, də̀ ə rìgyə̀r gu lə sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì.

31Də̀ bān kùci lə kàn te bān krɛ̀gɔ̄n də̀ bān krɛ̀gɔ̄n lə kàn te bān kùci.”

32Yɛso bə̄ mənē bān sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gu sə̄ sē ə nkɔ̀n tswē ywē Wurisheliman də̀ gu sə̀ zər ə nggà bēshi nkyɛn mənē bə kūkwār də̀ mənē tsɔ bān gu cu sə̄ mə̄ də̀ mpūr kan te nkyɛn mənē bān sə̄ zwē bə mān. Yɛso kàn gbō mənē tsɔ bān gu cu tè lə̀gə̀r də̀ kūci tswē dan bə kī yə̄ lə te bə̄ gu kūkwār.

33Gu kàn dàn bə de, “Gyə̄ gwɔ, tə̄ là ywe Wurisheliman də̀ bə lə kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì rɛ̄ mənē nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ bān là tsar mənē bān də̀ bə lə sùr nggə̄ rɛn yə̄ kyū də̀ lə kan nggə̄ te mənē bān la sē bān Yahuda yo ə ngwɔ̀n,

34də̀ bə lə nan nggə̄ nggrɛn də̀ cu ntɛ̄ bwā nggə̄ də̀ tsē nggə̄ də̀ ngun nggə̄ də̀ nggə̄ lə te vē tàr ənywī brɛ də̀ tāshɛn.”

35Tswēyəmē, bə Yakubu bə̄ Yɔhanan nywɛn Zabedi kan nyə bə̄ Yɛso də̀ dan gu de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, tə̄ là fɔ de nə̄ wə̄ nàn tə̄ kì yə̀ tə̄ lə ri wə̄ mē.”

36Gu kàn rì bə de, “Sē nənggyɛ̌ yə̀ gyə̄ là fɔ̀ de nə̄ nggə̄ nan gyə̄ yə̄?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

37Bə kan dan gu de, “Kpānyèn nā tā sɔ̀n gìgyàr bā wā ə mkpān yā wā lə te sɔ̀n ətù mgbāncī məwā yə̀ Cūn bā nggɔn nggɔn, də̀ man sē bā nggɔn nggɔn mwɔ̄n nkyɛn mānē kūkwār.”

38Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyā la tsə kì yə̀ gyā là ri nggā mē yo. Gyā kpənyèn yā gyā lə kpā mgbŭ yə̀ nggā lə kpā mē də̀ gyā lə vūn dər də̀ kpā kyū yā nggā lə kpā mē?”

39Bə kan sa gu mān de, “Tā lə nan yə.” Yɛso kàn dàn bə de, “Gyā lə kpā mgbŭ yə̀ nggā lə kpā də̀ gyā lə vūn dər də̀ kpā kyū yā nggā lə kpā njìnjì mbăn nān,

40də̀ sē rɛn yā gyā lə sɔ̀n bā nggā, də̀ man sē bā nggɔn nggɔn mwɔ̄n nkyɛn mānē kūkwār, yəmē la sē kì yə̀ nggā lə nā gyā yo. Tswē yəmē sē yā Rì nan zwè mānē bān gu kyun yə zwè bə kyame.”

41Də̀ mkpān yā nkyɛn mānē gur bān là zwe Yɛso gwɔ rɛn yəmē, bə kan kūci tswē te gyār bā Yakubu bā Yɔhanan.

42Yɛso kàn gyɔ bə tè tswē gyār də̀ dàn bə de, “Gyā tsə de ənywī mgbəmgbrè mē, məcūcùn sē bā nggɔn nggɔn ətù mānē bān məbə də̀ nggɔn nggɔn bān mə̀mē là nan ndu bā nggɔn nggɔn məbə ətù mānē nə̀nàn.

43Də̀ yə la sē ənə̀mē bā gyā yo. Nē wān də̀ là fɔ̀ de nā gu sē nggɔn ənywī gyā, yə sē kpaki nā gu kàn tè kāde wān nan gyā ndu,

44də̀ nənè wān də̀ là fɔ̀ de nā gu sē nggɔn gyə̀, yə sē kpaki nā gu kàn nkəywā tè gər gyā kūkwār.

45Sāsān yə la sē nggā Vēn Nēnjì tukpə̀ nggā nə̀nàn nyə tswē kan mānē te māgər nggā yo. Sē nggā nyə tswē nggā sē gər kya də̀ man kan shishēn nggā kpā kyū dùdu rɛn məme yā mānē kənàn.”

46Yɛso bā bān là zwe gu mān bā nkyər mānē nəmān nyə sū gbù yə̀ Yɛriku də̀ mkpān yā bə sā kā nywī gbù yə dɔn, bə ngrēn vəlɔn gyər wān sān gu re Bartimawu vēn Timawu, wān ku wā tswē sɔ̀n ə kətɔ̄n nkɔ̀n də̀ sə̀ bər.

47Mkpān yā Bartimawu gwɔ de Yɛso wān Nazəreti sə̀ gəgā bàn nkɔ̀n yə̀ gu sə̀ sɔ̀n mān, gu kàn dɔ̀n gu gyɔ de, “Yɛso, vēn Doda, te mə̀tù nggā!”

48Mānē nəmān kan vɛn gu de nā gu tè gyun də̀ gu kà me də̀ dɔ̀n gyɔ kpān de, “Vēn Doda, te mə̀tù nggə̀!”

49Yɛso kàn krè də̀ dàn bān là zwe gu mān de, “Gyā gyɔ gu nā gu nyə̀.” Bə kan gyɔ gu də̀ dan gu de, “Vūn dər lwè də̀ man dōglò krè, gu mē là gyɔ wə̀.”

50Bartimawu kàn kàn nkulwe yā ywān kpə tāgyā də̀ dōglò gyĕncār də̀ zər ywè bā Yɛso.

51Yɛso kàn rì gu de, “Sē nānggyĕ yə̀ wā là fɔ̀ de nā nggā nan wā yā?” Vəlɔn wān kū wɔ̄ gu kàn dàn gu de, “Wā wān là tsar mānē rɛn Rì, nggā là fɔ de nā wā màn bu nggā beshi nā nggā ngrēn tswē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

52Yɛso kàn dàn gu de, “Ywe nkəywē, nkɔ̄n yə̄ wə̄ kpə tè njìnjì nan wə̄ te zəze.” Mān tsūtswēywə̄, beshi gu kan bu də̀ gu kàn zwē Yɛso mān.

Markusu 11

1Mkpān yə̄ bə te hyuhyur bə̄ Wurisheliman ə nywɛ̂n gbūgbu bān Betafaji bə̄ Betani ə gbù mgbǎntə̄ yə̀ re Gbù Zɛtun, Yɛso kàn tè mənē ywā ənywī bān là zwe gu mān ndu,

2də̀ dan bə de, “Gyə̄ nyər ywè nywī gbù yə̀ sē ə cin gyə̄, də̀ mkpān yə̄ gyə̄ sē ə nkɔ̀n yə̀ gyə̄ là nyər nyə̄ gbù yə, gyə̄ lə ngrɛ̄n shɔ̄ jǎnkī yə̀ nənè la sa yə̄ gbàngyər mbɛ̄ yo tswē krè. Nə̄ gyə̄ su yə̄ də̀ man lwè yə̄ nyə̀.

3Nənè wān də̀ rì gyə̄ de, ‘Sē gyə̄ là su yə̄ ywe ywə̄?’ Nə̄ gyə̄ man dan nənè gu mē de, ‘Nggɔn tə̄ là fɔ̀ de gu lə nan ndu bə̄ yə̄ də̀ gu lə nə̄ bə lwe yə̄ mərtu nyə mēmē.’ “

4Bə ywe kə ngrɛ̄n shɔ̄ jǎnkī yə̄ tswē bə kan yə̄ lə̄ zwē ə kətɔ̄n nkɔ̀n də̀ mkpān yə̄ bə sə̄ su yə̄,

5mənē nəmān bān sə̄ krē ə tswēywə̄ kan ri bə de, “Gyə̄ là su shɔ̄ jǎnkī mē ywe ywə̄?”

6Bān là zwe Yɛso bə kan dan mənē bə kikya rɛn yə̄ Yɛso dàn bə, də̀ mənē bə kan kā bə dɔn nə̄ bə lwe yə̄ ywe.

7Bə lwe shɔ̄ jǎnkī yə̄ gri Yɛso də̀ kan kī kpm kpə̀ sa ə gɔ̄n ywə̄ də̀ gu ngun tè sɔ̀n mān.

8Mənē nggānme kan kī kpm kpə̀ bə ngwur lə̄ ə nkɔ̀n də̀ bān nəmān ywe kə ngā mgbāmvū ə mə̀lān ngwur lə̄ nə̀nàn.

9Bān sə̄ sē ə cin bə̄ bān sə̄ zwē mān ə nggà gɔ̄n sə̄ bwər də̀ sə̄ dan de, “Nə̄ tə̄ bɛ̄ sān Rì!” “Nə̄ Rì nə̄ zəze sē yə̄ nē wān là nyə̄ ə nggɔn nggɔn yə̄ məgu Rì.”

10”Wān mē sē gu wān lə nyə̄ sē Cūn tə̄ kəde tě tə̄ Doda wān sə̀ sē cūn də̀ Rì là tsar mənē nkɔ̄n yə̄ nggɔn nggɔn məgu sē.” “Nə̄ tə̄ bɛ̄ sān Rì wān sē ə mkparū.”

11Yɛso kàn nyər ywè nywī gbù Wurisheliman də̀ nyər ywè Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ kān tswē kyɛn kūkwār. Mkpān yəmē sə̄ sē ə rìglò, də̀ gu kàn gərù də̀ ywè Betani gìgyər bə̄ mənē tsɔ bān gu cu.

12Ə mbrɛ̀ yə̄ ywā, mkpān yə̄ bə gəru kā Betani dɔn də̀ sə̄ sē ənywī zər, mfə kan vūn Yɛso.

13Də̀ gu ngrɛ̄n tər bwə̀ tswē krè ə tswē yə̄ rɛ nkɔ̀n də̀ tɔ mgbā pwûrpwùr. Gu kàn vūngà ywè tswē fɔ̀ tər yə kyɛn kē gu lə ngrɛ̄n klə̌ nəmān məkē. Mkpān yə̄ gu ywè kə̄ sū ə tswē tər bwə̀ yə, gu la ngrɛ̄n nkinē yo, gu ngrɛ̄n mgbāmvū yə kyame anrɛ̀n mkpān la sə̄ sē yə̄ bwə̀ lə shun klə̌ mbɛ̄ yo.

14Yɛso kàn dàn tər bwə̀ yə de, “Nənè lə la re klə wə̄ nzɔ̌ yo gbâgba.” Də̀ bān là zwe gu mān gwɔ kì yə̀ gu dan.

15Mkpān yə̄ bə nyə sū Wurisheliman, Yɛso kàn nyər ywè nywī kplabē Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ kūci tswē glā mənē kūkwār bān sə̄ rɛ̄ do mān dətswē. Gu tər kī yə̄ bān là sər kə̄jī kan kə̄jī bə sa mān kànkərɛ̄ bə̄ tebur yə̄ bān sə̄ kan ywudə̀ rɛ̄ nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Gu la kpānyɛ̀n nā nənè lwè nkinē yà rɛ̀ glə kplabē Kā Nggɔn yā Rì yo.

17Gu kàn kūci tswē tsar mānē bə dà dan bə de: “Bə car gyā ə làtafē yà rɛn Rì de, ‘Kā nggā lə sē yā mānē kūkwār lə nyā nan rɛn mānggà mān.’ Dà nzênmē gyā me gyên kàn yə tè tswē bān là te gi ə nkōn yā nlywe mānē, là nyə sā kan nkəywà nyər mān.”

18Nggɔn nggɔn bān tò kī nā Rì bā bān là tsar mānē bān yà Rì gwɔ rɛn ətù kì yà tè dà sā fō nkōn yā bə lə ngun Yɛso dà mpūr kan vūn bə bā gu anrɛ̀n bə ngrɛ̄n de mānē nggānme sā mā bā nkōn yā Yɛso sà tsar bə rɛn Rì.

19Mkpān yā rìglò tè, gu bā bān là zwe gu mān kan kā nywī gbù yā dɔn, dà ywe tswē bə sā sōn.

20Ə mbrɛ̀ yā ywā mbrɛ̀cā, mkpān yā bə sā gāgā ban nkɔ̀n ywe, bə ngrɛ̄n tər bwà yə kan ban ywà te ə shū ywe kə sū mgbənrìn ywā.

21Bitrusu kàn tèkə bā kì yà tè dà kàn dàn Yɛso de, “Wān là tsar mānē rɛn Rì, kyɛn! Tər bwà yā wā far nyū məme gyā yə mē ban ywà te ywe kə sū mgbənrìn ywā kūkwār!”

22Yɛso kàn sà gu mān de, “Gyā kpā tè njìnjì bā Rì.

23Nggā là dan gyā rɛn njìnjì de, nənè wān dà dan gbù mgbǎntā mē de, ‘Gbo nkəywē lwè ywē kā tāgyā ənywī nē,’ dàgbà sē bā dər ywā ətù kì yà gu dan mē yo dà kpā tè njìnjì ənywī dǎr gu de kì yà gu dan mē lə sē ənàmē, yə lə te ənàmē njìnjì.

24Yə sē ənàmē, nggā là dan gyā de, kī kūkwār yā gyā dà rì ə mkpān yā gyā là rɛn bā Rì, nā gyā kpā tè njìnjì de gyā kpə nkinē yəmūn mbɛ̄, dà yā lə sē yà màgyā njìnjì.

25Dà sē nənè dà la gyā rɛn nkinē, gyā kàdə lwè gu ə dər gyā ə mkpān yā gyā dà là rɛn bā Rì yo, dàtswē Tě gyā wān sē mkparū mān fù màtò sū gyā ətù rɛn məme gyā nànàn.

[26Gyā dàgbà fù màtò sū mānē ətù məme yā bə nan gyā yo, Tě gyā wān sē ə mkparū lə la fù màtò sū gyā yo nànàn.]”

27Mkpān yā bə mərtu ywe Wurisheliman, Yɛso sà zər ə bē ənywī Kā Nggɔn yā Rì dà nggɔn nggɔn bān tò kī nā Rì bā bān là tsar mānē bān yà Rì, bā mānē lānkū nyə bā gu,

28dà ri gu de, “Sē nggwɔ wān nə wā nggɔn nggɔn dà wā là nan kī mē, kē sē nggwɔ wān nā wā nkōn yā wā là nan kī yəmē?”

29Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggā lə ri gyā fərɛn gyər mē, gyā dà sà nggā mān nzɛn, nggā lə dan gyā kē sē nggwɔ wān nā nggā nkōn dà nggā là nan kī yəmē.

30Ndu yā Yɔhanan sà swē mānē bàtesāmàn, sà sē Rì wān nā gu nggɔn nggɔn yā gu nàn yə kē sā sē nēnjì? Gyā dan nggà.”

31Mānē bə kan sā gāntan bā nkəywà dà dan de, “Tā dā dan de, ‘Sē Rì wān nā gu nkōn nzɛn,’ gu lə ri tā de sē rɛn nggyě yā tā la kpā te njìnjì bā rɛn māgu yo?

32Dà tā dā dan de, ‘Sē mānē’, rɛn lə shāmān. Bə sā te mpūr yā bə dan de sē mānē anrɛ̀n mānē kūkwār kpənyɛn de Yɔhanan sē wān dòn rɛn Rì sū mānē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

33Tswēyəmē, bə kan sa Yɛso mān de, “Tā la tsə yo.” Yɛso kàn dàn bə de, “Yə sē
ənəmē, nggā nənàn nggā lə la dan gyā kē sē nggwɔ wān nə nggā nggɔn nggɔn yā nggā
là nan kī yəmē yo.”

Markusu 12

1Yɛso kàn kūci tswē kpm̄ bə rɛn kpm̄kpm̄ də̀ dan bə de, “Vāləɔn gyār də̀ tər
nggùnggwūr yinabi də̀ mɛ̄ nzənzər kàn lan yə gyā dəntswe də̀ tər bə̀ gyā yə̀ bə lə ywi
məmə̀ yinabi glə mān, də̀ mɛ̄ tswē yā tàn mān yā bə lə sa də̀ man sā gbyɛ̄n lan yə. Gu
kàn lan yə tè bān də̀ hwān nəmān ə ngwɔ̀n nā bə nan yə kyūn də̀ ywè zər ə tswē yā rɛ
nkɔ̀n.

2Mkpān nyə yā bə lə hyɛ̄n klə̌ yā, gu tər gə̌r māgu gyār ywè bā mənē bə bān sā kyɛn
hwān yə de nā gu ywè kā kpā klə̌ yinabi bā bə lwè grì gu mān.

3Mənē bān də̀ hwān bə vūn vəlɔn gu də̀ tsē gu də̀ tər gu də̀ gu ywe ngwɔn kukù.

4Tāki lan yə la kàn tər gə̌r māgu gyār ywè nzə̌ də̀ bə vūn gu tsē də̀ te gu mpā ətù də̀
nan gu kì mùmwɔ̀n.

5Tāki lan yə la kàn tər wān gyār ywè nzə̌, də̀ kəmē bə ngun gu. Kì mē tè bā bān
nəmān kənànme nzə̌ bān gu tər bə ywè; bān nəmān kpā tsē də̀ bān nəmān bə nlywe bə.

6Yə kədè nē gyār bā gu mənān wān gu lə te ndu ywē mān; wān sē zəywā wān gu là
nyɛn. Gu dan de, ‘Bə lə nā vɛ̄n nggā nggɔn nggɔn gəmē nàn də̀ tè gu ndu.’

7Mkpān yā bə ngrɛ̄n zəywā wān lə kpā kī yəmē kūkwār mkpān yā tèywā də̀ kyù, bə
kan dan nkəywə̀ de, ‘Wān mē sē zəywā, gyā gbà nyə nā tā ngun gu, dətswē kī mē man
kan te yā mətə̀.’

8Tswēywā, bə vūn gu də̀ ngun gu də̀ kan kɔn gu tāgyā ə ngga bē nzənzər yə̀ lan yə.”

9Tswēyəmē, Yɛso kàn rì bə de, “Sē nənggyɛ̌ yə̀ gyā ngrɛn de tāki lan gu mē lə nan?
Gu lə la nyā nlywe mənē bān də̀ hwān bə mē də̀ gyɛ̂n kan lan yə te bān nəmān ə
ngwɔ̀n yo?

10Nggā kpə te njìnjì de gyā bla ənywī lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì də̀ ngrɛn tswē yā bə car gyā
mān de, ‘Mgbə̌ntā yə̀ mənē bān mɛ̄ ka yā de la tə̀ yo, sē yā yə̀ kan tè yə̀ mwɔn nkyɛn
mgbantə kūkwār nzɛ̂nmē.

11Yə̀mē sē kì yə̀ Rì nan də̀ tā ngrɛn yā, də̀ yā sē kì yə̀ mə̀ bā tə̀.’ “

12Nggɔn nggɔn bān Yahuda tsə de sē Yɛso sə̀ rɛ̀n ətù bə, bə fā nkān yā bə mān vūn gu
də̀ anrɛ̀n bə sā te mpūr nkyār mənē, bə kan kā gu dɔn də̀ ywe ywē bē.

13Tswēyəmē, bə te bān Faresi nəmān bā bān là zwe Cūn Hiridu ndu ywe bā Yɛso
dətswē bə man tār gu bā rɛn yā gu lə rɛn.

14Bə ywe bā gu də̀ kə rì gu de, “Wā wān là tsar mənē rɛn Rì, tā tsə de wā sē wān là
dan njìnjì də̀ mənē sē gìgyər kūkwār me ə nggà bēshi wā anrɛ̀n wā la kyɛn nggɔn

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

nggɔn nē sē bā yā yo, dà là sà dan rɛn njìnjì yā Rì kyame. Nzênmē, Bān yā màtā kpə tā nyèn nā tā ywan kājī gānjūn nā Cūn Roman kē nā tā kādə ywan yə yo?”

15”Nā tā ywan kē nā tā kādə ywan yə yo?” Yɛso kàn tsā tekə məmè yà sē ə dər bə mbɛ̄ dà rì bə de, “Sē rɛn nggyɛ̌ gyā là tār nggā? Gyā lwe mkprǐn kājī gyàr cà nggā mān nā nggā kyɛn.”

16Bə kan lwe mkprǐn kājī ca gu man dà gu kàn rì bə de, “Gbrīn kpà mē bā sān yā bə car mān mē sē yā nggwɔ?” Bə kan dan gu de, “Sē yā Cūn Roman.”

17Yɛso kàn dàn bə de, “Yə sē ənàmē, nā gyā kàn kì yà Cūn Roman nā gu dà mān nā Rì kì yà sē yà Rì.” Mānē bə kan mā ətù rɛn yəmē.

18Bān Saduki bān la kpā te njìnjì ətù rɛn tāshɛn yo, nyə bā gu dà ri gu de,

19”Wā wān là tsar mānē rɛn Rì, Musa car gyā ənywī Bān dà dan tā de, zāngyǎr nənè lānkū dà kyù kà mbāywā dàn dà la tè vɛ̄n yo, yə sē kpaki nā zāngyàywā shishar gbō mbā gu mē dà man ngrìn zāngyǎr gu nywɛn.

20Kāde nzênmē, tā dā sē bā mānē tāmgbā bān sē nywɛngyǎr dà wān kùcī gbō mbā dà nyā kyù dà la sē bā nywɛn yo.

21Dà wān ywā gbō mbā gu dà kyù dà la sē bā nywɛn yo me nzǒ. Yə sē ənàmē bā wān tǎr.

22Kì mē nyā tè bā mānē tāmgbā bə mē kūkwār, nənè gyār ənywī bə la kà vɛ̄n nāmān dàn yo. Ə krègba kūkwār nàn, mbā gu mē nyā kyù nànàn.

23Nzênmē, mkpān yā Rì lə tā mānē shɛn, mbā gu mē lə sē mbā nggwɔ ənywī bə anrèn mānē tāmgbā bə mē kūkwār gbō mbā gu te mbā bə?”

24Yɛso kàn sà bə mān de, “Tekə gyā ətù rɛn yəmē la sē tsō yo anrèn gyā la tsə kì yà sē ənywī lətafɛ̄ yà rɛn Rì yo, dà la tsə nggɔn nggɔn yā Rì sē bā yə yo.

25Ə mkpān yā Rì lə tā mānē shɛn rɛn kpān ngā lə la shāmān nzǒ yo anrèn mānē bə lə sē kāde mèlèkū bān sē ə mkparū.

26Ətù rɛn yā Rì lə tā mānē shɛn, gyā la blā ənywī lətafɛ̄ yà Musa dà ngrɛn tswē yā rɛn ətù wukì yā sā kpāwu ə tswē Rì dàn Musa de, ‘Sē nggā wān sē Rì wān bə Bərayi bā Yishaku bā Yakubu là bɛ nggā mē yo?

27Gu sē Rì mānē bān sē shishɛ̄n dà la sē Rì mānē bān tsu yo. Yàmē sē tswē yə yā gyā gyɛkū nggānme!”

28Vālən gyār ənywī bān là tsar mānē bān yà Rì nyà dà gwɔ bə tswē gàntan bā nkəywà. Gu ngrɛ̄n de Yɛso nàn bə rɛn yə sà mān dà kàn rì Yɛso de, “Ənywī Bān kūkwār, sē yàtan yà mwən?”

29Yɛso kàn sà gu mān de, “Yàmē sē Bān yà mwən nkyɛn Bān kūkwār, yā sē nàn de, ‘Gyā mānē bān Sərela gyā gwɔ: sē Rì gu me wān sē nggɔn tà dà gu sē gyār me.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Nyɛn Rì gu wān sē Nggɔn wə̄ bə̄ dər̄ gyə̀r, bə̄ shishē̄n yə̄ məwə̀, bə̄ tekə̀ məwə̄, bə̄ mgbrêmgbrē məwə̀ kūkwār nə̀nàn.’

31Bān yə̀ ywā yə̀ sē nggɔ̀n nə̀nàn sē nàn de, ‘Nyɛn zāngyə̀ywē kə̄de nkɔ̄n yə̄ wə̄ là nyē̄n nkəywē.’ Bān nəmān la shāmān yə̀ mwɔn Bān ywā yəmē yo.”

32Nē wān là tsar mənē Bān gu kàn dàn Yɛso de, “Wə̄ dan rɛn njìnjì, wə̄ wān là tsar mənē rɛn Rì, Rì sē gyə̄r me də̀ Nggɔn nəmān la shāmān nzə̌ yo, sē gu kyame.

33Də̀ yə sē kpaki wə̄ nyɛn gu bə̄ dər̄ wə̄ kūkwār, bə̄ rɛn məwə̀ nə̀nàn, bə̄ mgbrêmgbrē məwə̀ də̀ man nyɛn zāngyə̄r wə̄ kə̄de nkɔ̄n wə̄ là nyɛn nkəywē. Kī mē tɔ̄nzē mwɔ̄n kī bə̄ nan yə̄ bə là kan yə to wu nə̄ mgbə̀ ywə̄ man ywè bə̄ Rì ə mkparū.”

34Mkpān yə̄ Yɛso ngrē̄n de vələn gu sà gu rɛn zəze, gu kàn dàn vələn gu de, “Wə̄ te hyuhyur yə̄ wə̄ lə nə̄ Rì sē nggɔn wə̀.” Mkpān yə̄ bə krɛ rɛn yəmē, nənè la rì gu rɛn nkinē nəmān nzə̌ yo.

35Yɛso sə̀ tsàr mənē ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ kàn rì bə de, “Sē sə̌n yə̄ bān là tsar mənē Bān yə̀ Rì là dan de gu wān lə kpə̄ mənē cūngwɔn lə sē wān lə ru ə gbɔ̀n kə̀ Doda?

36Yə̀mē sē kì yə̀ Doda gu dan ə mkpān yə̄ Gbrīn Ntsər nə̄ gu rɛ̀n, gu dan de, ‘Rì wān sē Cūn dàn Nggɔn nggə̄ de, Sɔ̀n ə ngga ngwɔn rē nggə̀ mâ mkpān yə̄ nggə̄ lə kan mənē bān là ka wə̄ sū ə məmē ə nggà gɔ̄n zə wə̀.’

37Doda tukpə̀ gu gyɔ gu de, ‘Nggɔn nggə̄’, də̀ yə gyê̄n sē sə̌n nàn nzê̄nmē gu ‘Nggɔn nggə̄’, la kan sē wān gbɔ̀n gu me nzə̌?” Nkyə̄r mənē bə sɔ̄n də̀ sə̄ gwɔ Yɛso tswē rɛn də̀ sē bə̄ dər̄ kə̄kla.

38Də̀ gu sə̀ sē ənywī tsar mənē rɛn Rì, gu dàn bə de, “Nə̄ gyə̄ gbyē̄n bān là tsar gyə̄ Bān Rì bān là fɔ bə zər bə̄ lə̄gā rərē̄ də̀tswē mənē man zē̄ bə də̀ man nə̄ bə nggɔn nggɔn ə tswē yə̄ mənē shāmān kənàn.

39Bə là fɔ tswē yə̄ tɔ̀nzē̄ mwɔn ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ sə̄ te sɔn mān, də̀ là mwɔn te sɔn ə tswē bə kyun zwē bān nggɔn nggɔn ə mkpān yə̄ gān nə̀nàn.

40Sē mənē bə mē bān là gyur mbə̀mbə̄ kwɔ̀ də̀ là vu bə kī kūkwār. Bə là mwɔn ban mkpān ə tswē rɛn bə̄ Rì nə̀nàn də̀tswē mənē man ngrē̄n bə de bə sē bān tsə Rì nggānme. Sē mənē bə mē bān Rì lə nə̄ bə mgbŭ nggānme.”

41Yɛso sə̀ sɔ̀n hyuhyur bə̄ tswē sū kə̄jī ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ sə̀ kyɛn tswē mənē sə̄ lwe kə̄jī bə nyə sə̄ sū mān. Mənē kənànme ənywī bān te kə̄jī sū kə̄jī kənàn.

42Də̀ mbə̄ gyə̄r wān jə̀ wān lənywə̄ kyu, nyə̄ kàn benəne ywā yə̄ ma kəbū gyə̄r sū mān nə̀nàn.

43Yɛso kàn gyɔ bān là zwe gu mān də̀ dàn bə de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, kì yə̀ mbə̄ kwɔ̀ gu mē kan gyɔ̄, mwɔn kì yə̀ nkyɛn mənē mē kūkwār kan sū.

44Mənē mē cu tsê̄tsə̀ ənywī kī yə̄ bə sē bə̄ yə də̀ mbə̄ gu mē wān sē kwār shū kwār sə̀r, kan kì yə̀ gu sē bə̄ yə̄ kūkwār gyɔ̄ də̀ nkinē la dè yə̀ gu lə rə̀ lā rē yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Markusu 13

1Mkpān yə̄ Yɛso sə̀ dōrù ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, gyə̄r ənywī bān là zwe gu mān kàn dàn gu de, “Kyɛn, wān là tsar mənē rɛn! Kyɛn mgbantə nggɔn nggɔn yə̄ bə kan mɛ̄ mə̀kə̀ yə̀ tɔ̀nzɛ̄ mē məgyə̀r.”

2Yɛso kàn sà gu mān de, “Wə̄ ngrɛn mə̀kə̀ nggɔ̀n nggɔ̀n yə̀ là krè mē? Mgbə̄ntə̄ nə̄mān lə la sa ətù nə̄mān yo; mkpān là nyə̄ yə̄ bə lə tər yə kankərɛ̄ kūkwār.”

3Yɛso sə̀ sɔ̀n ə Gbù yə̀ Zɛtun yə̀ kan beshi tè Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ Bitrusu bə̄ Yakubu bə̄ Yɔhanan bə̄ Yanduru nyə bə̄ gu ə mkpān yə̄ gu sə̄ sē nkəywə̄

4də̀ dan gu de, “Sa tə̄ rɛn mē; sē mbɛ̄tan yə̄ kī mē lə te kūkwār? Sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ tə̄ lə ngrɛ̄n də̀ man tsə de kī mē là nyə tswē te?”

5Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ gbyɛ̄n kyɛn də̀ man kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̄ nənè gyùr gyə̄ yo.

6Mə̄nē kənànme lə nyə̄ ənywī sān mə̄nggə̀ də̀ sə̄ dan mə̄nē de, ‘Sē nggə̄ wān sē Yɛso Krisəti,’ də̀ lə gyùr mə̄nē kənànme sū ə mgbəga.

7Də̀ mkpān yə̄ bə də̄ dan gyə̄ de bə là ta kə̄n ə tswē yə̄ sē hyuhyur bə̄ tswē yə̄ rɛ nkɔ̀n, gyə̄ kàdə nə̄ dər tsu gyə̄ yo. Yə sē kpaki nə̄ kī yəmē te də̀ yə̀mē la sē krɛ ywə̄ mbɛ̄ yo.

8Mə̄nē bān mə̀mē nə̄mān nkan lə tā kə̄n bə̄ bān mə̀mē nə̄mān, də̀ Cūn gbù nə̄mān lə tā kə̄n bə̄ Cūn gbù nə̄mān, də̀ mə̀mē lə sə̀ bàn gyàn tè ə tswē nkan nkān də̀ gyɔ̀n lə te mə̄nē. Yə̀mē sē kə̄de mkpān yə̄ mbə̄ là kūcici gì ngrin cùcùn.

9”Gyə̄ sə̀ gbyɛ̄n nkənywɛ̀n kyɛn. Bə lə kan gyə̄ te mə̄nē bān sùr rɛn ə ngwɔ̀n də̀ gyə̄ lə kpə̄ tsē ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mə̄nē bān Yahuda. Gyə̄ lə krè ə nggà bēshi bān là lwe mə̄nē bə̄ mə̀cūcùn dùdu rɛn yə̄ mə̄nggə̀, də̀ dan bə rɛn njìnjì ətù nggə̀.

10Də̀ yə sē kpaki yə̄ bə lə dan mə̄nē bān mgbəmgbrè mē kūkwār rɛn zəze yə̄ Rì. “

11Mkpān yə̄ bə də̄ vu gyə̄ də̀ lwe gyə̄ ywe ə nggà beshi bān sùr rɛn, gyə̄ kàdə tsu dər ətù kì yə̀ gyə̄ lə dan màn bə də̄ ri gyə̄ rɛn nkinē yo. Mkpān ywə̄ də̄ nyə, gyə̄ dàn kì yə̀ Gbrīn Ntsər lə kan nə̄ gyə̀ anrɛ̀n la sē gyə̄ bān lə rɛn yo, sē Gbrīn Ntsər kya yə̄ lə rɛn.

12”Mə̄nē lə kan nywɛngyə̌r bə rɛ̄ nə̄ bə nlywe bə də̀ tə̀te nywɛn lə nan ənə̀mē bə̄ nywɛn bə nə̀nàn. Nywɛn lə dōglo krē tə̀te bə mə̀ ə kpə̀ də̀ nə̄ bə nlywe bə.

13Mə̄nē kūkwār lə kà gyə̄ dùdu sān yə̄ mə̄nggə̀ də̀ wān də̀ vūn dər gu lwè kə̄ sū mbrɛ̄ yə̄ kyū mə̄gu, Rì lə kpə̄ nē gu mē cūngwɔn.” “

14”Gyə̄ lə ngrɛ̄n ‘Kì yə̀ tɔ̀ yo’, mē yə̀ là kan tswē te gbəjā ə tswē krè ə tswē yə̄ yə̄ de màn la krè mān yo (nə̄ nē wān là blā man sē bə̄ tsə̄). Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ ngrɛ̄n kī mē tswē te, nə̄ mə̄nē bān mə̀mē yə̀ Yahudeya kulwe ywe gbūgbu mgbantə.

15Nə̄ nē wān sa ətù kə̀ gu kàdə kūjì nyə̀r nywī kə̀ gu de gu là kə ban nkinē gə̀ru yo;

16də̀ nē wān sē ə hwān kàdə mə̀rtu ywè kə̄ de gu là kə ban nkulwe yə̄ gu là ywān kpə bə̄ yə mē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17Ə mkpān yəmē, yə lə sē kì yə̀ mə̀tù nggānme bə̄ mbə̀mbə̄ bān lwe mə̀nə̀n bə̄ bān lwe nywɛn ə ngwɔ̀n.

18Gyə̄ rɛn bə̄ Rì de nə̄ kī yəmē kādə te ə mkpān yə̄ glō yo.

19Ə mkpān yəmē nə̀nàn, mənē lə kpə̄ mgbŭ yə̀ nənè la kpə̄ kyɛn ə mgbəmgbrè mē gbàngyə̀r mbɛ̄ yo də̀ bə lə la kpə̄ mgbŭ səsānmənàn nzɔ̌ yo mâ njì.

20Màgbà sē de Rì far mkpān yə̄ mgbŭ yəmē dè nkyɛn yo, yə mān sē kì yə̀ mənē kūkwār lə tsu ətù ywə̄. Yə sē anrə̀n mənē bān gu cu bə tè mənē bān məgu yə yə̄ gu far nkyɛn mkpān dè.

21Də̀ ə mkpān yəmē nənè də̀ dan gyə̄ de, ‘Kyɛn, wān mē sē gu wān sē Krisəti!’ Kē gu də̀ dan de, ‘Kyɛn, yə̀mūn sē gu!’ Gyə̄ kàdə kpə̄ tè njìnjì bə̄ rɛn yə̄ gu dan mē yo.

22Mənē bān gyùr mənē de bə sē bān kpə̄ mənē cūngwɔn bə̄ bān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē lə gəru bē. Bə lə nyə̄ də̀ nan kī nggɔn nggɔn yə̄ mə̀ yə̄ bə lə gyùr mənē, kū mənē bān Rì cu bə nə̀nàn mâ nkɔ̄n də̄ shāmān yə̄ bə lə nan ənə̀mē.

23Yə sē ənə̀mē, nə̄ gyə̄ nàn gbyɛ̄n. Nggə̄ là kucici dan gyə̄ anrīn kī mē lə sə̄ nyə̄ te.

24”Ə mkpān yəmūn, mkpān yə̄ mgbŭ yə̀ mənē də̀ krè, ‘rì lə la lan sū tswē yo, də̀ hwə lə la lăn yo.

25Ntsɛ̄ lə sə̀ jun ə shū kankərɛ̄ ə mə̀mē, də̀ nkyɛn kī yə̄ sē ə shū yə̄ là lan lə sə̀ tar cū nə̀nàn.’

26”Sē ə mkpān yəmē yə̄ mənē lə ngrɛ̄n nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì tswē nyə̄ ənywī kpəkpə mkpəlàshū də̀ lə sē bə̄ nggɔn nggɔn bə̄ zəze nə̀nàn.

27Gu lə te mə̀lɛ̀kū ndu nə̄ bə kə kyūn mənē bān gu cu bə bān ru ə kənkɔn nlyɛ̄ yə̀ mgbəmgbrè mē nə̀nàn.

28”Nə̄ gyə̄ kyɛn tər bwə̀ də̀ man vūn rɛn mē lwè. Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ ngrɛ̄n mə̀nggà ywə̄ tswē là ywə̀ də̀ mgbā ywə̄ là sə̄ jun də̀ tɔ mgbā suswɛ, gyə̄ man sē bə̄ tsə de mkpān glō te hyuhyur.

29Ə nkɔ̄n yəmē me nzɔ̌, gyə̄ də̀ sə̀ kpə̄ mgbŭ yəmē ənə̀mē, nə̄ gyə̄ tsə̄ de mkpān nyə̌ məgu te hyuhyur də̀ yə te hyuhyur njìnjì.

30Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, kī mē lə te kūkwār anrīn mənē bān shāmān shishɛ̄n nzɛ̂nmē lə sə̄ tsu.

31Shū bə̄ mgbəmgbrè mē lə gəgə̄ vūnga də̀ kī yə̄ nggə̄ dan kūkwār lə la gəgə̄ vūnga yo.

32”Yə də̄ sē rɛn yə̄ mbrɛ̄ kē mkpān yə̄ Yɛso lə nyə̄, nənè la tsə yə yo. Mə̀lɛ̀kū bān sē ə mkparū bə̄ Vɛ̄n Rì la tsə mbrɛ̄ ywə̄ yo nə̀nàn. Sē gu Rì wān sē Tě tə̄ kyame wān tsə mbrɛ̄ yə.

33Nə̄ gyə̄ gbyɛ̄n də̀ man sə̀ kyūn sɔ̀n məgyə̄ anrə̀n gyə̄ la tsə mkpān yəmūn yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

34Rɛn mē sē kāde vāləɔn wān là ywe zər; gu kà kā dɔ̀n dà kàn kī yā gu sē bā yə kūkwār tè māgər ywā ə ngwɔ̀n. Gu nā bə ndu nkan nkān dà dan wān là gbyɛ̄n nkɔ̀n kà de nā gu nàn yə gbyɛ̄n kyɛn.

35Gyā nànàn, gyā man gbyɛ̄n kyɛn anrèn gyā la tsə mkpān yā tāki kà lə nyā yo. Kē sē gu lə nyā rìglò, kē ə tswē sù, kē sē mkpān yā gba là to, kē sē ə mkpān yā nzān là ru.

36Nā gyā gbyɛ̄n kədè gu lə nyā tər gyā ə tswē kùr nànā ə nkōn rɛn mē.

37Kì yà nggā là dan gyā nzênmē vun mānē kūkwār de, Nā gyā gbyɛ̄n."

Markusu 14

1Yə sā kədè vē ywā yā bə lə nan gān yà Rì za mānē māgu sū bā gān yà tan fùfùkì yà bə la sū mùmū ncū ənywī ywā yo dà nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nā Rì bā bān là tsar mānē bān yà Rì sā fā nkōn yā bə lə vūn Yɛso gĭgĭ dà man ngun gu;

2dà sā dan de, "Tā lə la vūn gu ə mkpān yā gān mē yo kədè tā lə gbìn rɛn te mānē."

3Yɛso sā sē ə gbù yà Betani ə kà vāləɔn gyār wān re Siman wān sà kū shì anrīn, dà sà rè kīrē dà mbā gyār nyà mān dà lwè mànyèn yà cumgbà ə vəmbŭ mànyèn. Mànyèn yəmē sē yà bə nan yā bā tərkì gyār mē yā re de Nadà. Mànyèn mē sē yà tè rɛ nggānme, dà mbā gu bù vəmbŭkì yā dà kàn mànyèn yā bwà Yɛso ə tù.

4Mānē nāmān bān sā sē mān te gyār dà sā dan nkəywà de, "Sē rɛn nggyĕ mbā mē là kan mànyèn mē te jā fà ənàmē?

5Bə mān la kan yā rɛ kājī nggān dà kpā yə gā mānē bān jà yo?" Mānē bə kan vɛn mbā gu nggānme dà sā rɛn mgbār.

6Yɛso kàn dàn bə de, "Gyā kà gu dɔ̀n zê me. Sē rɛn nggyĕ yā gyā là vɛn gu? Kì yà gu nan nggā mē sē kì yà tɔ̀nzē nggānme.

7Mānē bān jà lə sà sē bā gyā zwē mbrē mē kūkwār, dà gyā lə sà là bə mān ə mkpān yā dər gyā ban. Yə dā sē nggā, nggā lə la sà sē gìgyàr bā gyā zwē mbrē mē kūkwār yo.

8Mbā gu mē nər ə bà màgu. Mànyèn yà cumgbà mē sē yà gu gba nggā dàtswē gu man kyūn kpə nggā jì mbrē yā bə lə ban nggā ryūn.

9Nggā là dan gyā rɛn njìnjì de, ənywī mgbəmgbrè mē kūkwār tswē yā bə dā dan rɛn zəze yā Rì, mānē lə rɛn ətù kì yà mbā gu mē nan dàtswē kə man kādə kan bə dā bā gu yo."

10Tswēyəmē, Yahuda Yisəkaryɔ, gyār ənywī mānē tsɔ bān Yɛso cu dōglò zwē nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nā Rì ywè tswē gu kə kan Yɛso rè bə.

11Mkpān yā bə gwɔ kì yà gu dàn bə, dər sù bə nggānme dà bə kpān nyū nā gu de bə lə nā gu kājī. Tswēywā, gu sà fà nkōn yā gu lə kan Yɛso te bə ə ngwɔ̀n.

12Ə mbrē yā kùcī yā gān yà tan fùfùkì yà bə la sū mùmū ncū mān yo, mbrē yā bə là nlywe nywên nkrū yā mbrē gān yà Rì za mānē māgu sū, bān là zwe Yɛso bān gu cu bə

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

nyə rì gu de, “Sē ywə̄ yə̄ wə̄ là fɔ̀ de nə̄ tə̄ ywe kə nàn wə̄ kīrē yə̄ gān yə̀ Rì za mənē məgu sū?”

13Yɛso kàn tè mənē ywā ənywī bān là zwe gu mān ndu de, “Gyə̄ nyər ywè ənywī gbù, gyə̄ lə ngrēn vələn gyər wān lwe mbŭ məsər lə sə̀ nyə̄ ə nzŭ məgyə̄, nə̄ gyə̄ zwē gu mān,

14də̀ kə̄ yə̄ gu də̀ nyər mān, gyə̄ man dàn tāki kə̀ yə de, ‘Nē wān là tsar mənē rɛn Rì là ri de sē tār yətan, yə̄ gu gìgyər bə̄ bān là zwe gu mān, lə sɔ̀n də̀ re kīrē yə̄ gān yə̀ Rì za mənē məgu sū?’

15Gu lə tsar gyə̄ tār gyər nggɔn yə̄ bə mɛ yə ətù tār nəmān də̀ kī kūkwār yə̄ gyə̄ là fɔ̀ sē mān mbē̄ də̀ yə sē tswēywə̄ yə̄ gyə̄ lə nan tə̄ kīrē yə.”

16Bān là zwe gu mān ywā bə mē kan dōglo nyər ywe nywī gbù də̀ ngrēn sē yə̀ kī kūkwār sē kə̄de rɛn yə̄ Yɛso dan bə. Ə̄ tswēywə̄, bə nan kīrē yə yə̄ gān yə̀ Rì za mənē məgu sū.

17Ə̄ mkpān yə̄ rìglò tè, Yɛso nyə̀ gìgyər bə̄ mənē tsɔ bān gu cu bə.

18Bə sə̄ sē ənywī re kīrē, Yɛso kàn dàn bə de, “Njìnjì, nggə̄ là dan gyə̀, nənè gyər ənywī gyə̄ lə kan nggə̄ rè mənē ə bē. Sē nē gu mē wān tə̄ là re kīrē gìgyər bə̄ gu.”

19Tswēyəmē, bān là zwe Yɛso bə sə̄ te dər cīnji nggānme də̀ sə̄ kūci tswē ri gu zwē tu tu de, “Njìnjì, sē nggə̄ wān wə̄ là dan rɛn mē ətù nggə̄?”

20Yɛso kàn sà bə mān de, “Sē gyər ənywī mənē tsɔ bān nggə̄ cu bə mē də̀ gu mē là kan fùfùkì gu sɔn ə nggūnggū yə̀ rē kī gìgyər bə̄ nggə̀.

21Nggə̄ Vēn Nēnjì lə kyū kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ətù nggə̄. Də̀ rànkpə sē nggānme bə̄ nənè gu mūn wān lə kan nggə̄ Vēn Nēnjì rè! Yə tɔ̀nzē mwɔ̄n yə̄ bə mān la ngrin nənè gu mūn yo.”

22Bə sə̄ sē ətù re kīrē, Yɛso kàn bàn fùfùkì də̀ nyər Rì ətù ywə̄ də̀ kàn yə̄ fā gə̀ mənē tsɔ bān gu cu də̀ dan bə de, “Kān gyə̄ kpə̄ tàn, yə̀mē sē mkpɔ̀nkpə̀ mənggə̄.”

23Gu kàn bàn mfərɔ̀n yə̄ mə̀ yinabi sə̀ sē mān də̀ mkpān yə̄ gu nyər Rì krè, gu kàn yə nə̄ bə də̀ bə vūn sə̄ dē nkəywə̀.

24Də̀ gu kàn dàn bə de, “Yə̀mē sē məgì mənggə̄ yə̀ shɛ rɛn yə̄ Rì kpān nyū nə̄ mənē yə̀ lə kankərɛ ətù rɛn məme mənē kənàn.

25Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì, nggə̄ lə la sə̄ mə̀ yəmē nzɔ̀ yo, sē ə mbrē mūn yə̄ nggə̄ lə sə̄ yə̄ suswè mkpān yə̄ Rì lə lwe mənē ə mkparū.”

26Tswēyəmē, bə dō sɛn yə̄ bè sān Rì də̀ mkpān yə̄ bə dō sɛn yə krɛ, bə kan ban nkɔ̀n də̀ ywe Gbù yə̀ Zɛtun.

27Yɛso kàn dàn bə de, “Mkpān là nyə də̀ gyə̄ kūkwār lə kulwe kà nggə̄ dɔn, anrèn bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, ‘Nggə̄ lə ngun wān wɔ̀ gbə̄ntan də̀ gbə̄ntan yə lə kàn te tətər mē də̀ kan vār ə tswē kūkwār.’

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

28Də̀ mkpān yə̄ Rì də̀ tā nggə̄ shèn, nggə̄ lə kūcici gyə̄ ywe Galili.”

29Bitrusu kàn dàn gu de, “Màgba sē de nkyɛn mənē mē kūkwār də̄ kā wə̄ dɔn, nggə̄ lə la kà wə̄ dɔn yo!”

30Yɛso kàn sà gu mān de, “Nggə̄ là dan wə̄ rɛn njìnjì de, nzɛn bū wə̄ lə tər de wə̄ la tsə nggə̄ yo tè kə tar anrīn gba lə sə̄ to te kə ywā.”

31Bitrusu kàn nàn krè də̀ sà gu mān nzə̌ de, “Màgba sē bə lə ngun nggə̄ gìgyər bə̄ wə̀, nggə̄ lə la dan de nggə̄ gban tsə wə̄ yo.” Tswēyəmē, nkyɛn bān là zwe gu mān kan sa gu mān ənə̀mē nə̀nàn.

32Yɛso bə̄ mənē tsɔ bān gu cu bə kan ywe tswē gyər yə̄ re de Gyətsəne də̀ gu kàn dàn bə de, “Gyə̄ te sɔ̀n ə sə̄kànmē, nə̄ nggə̄ ywe kə rɛn bə̄ Rì.”

33Gu kàn nə̄ bə Bitrusu bə̄ Yakubu bə̄ Yɔhanan zwē gu mān də̀ gu sə̀ tè dər̄ cīnji də̀ rɛn shē gu dər̄ nggānme.

34Gu kàn dàn bə de, “Rɛn shɛ nggə̄ dər̄ nggānme də̀ yə sē nàn kə̄de nggə̄ lə kyū. Gyə̄ te sɔ̀n ə sə̄kànmē də̀ man gbyɛ̄n.”

35Yɛso cī bàn cin tsê də̀ kàn kàkùr nèn-nèn də̀ rɛn bə̄ Rì də̀ dan de, yə də̄ tɔ̄ mwɔ̄n nə̄ mkpān yəmē gə̄gə̄ vūnga.

36Gu rɛn bə̄ Rì də̀ dan de, “Wə̄ tě nggə̄, wə̄ ma wə̄ nan kī kūkwār. Ban lwe yə̄ mgbŭ mē dè nggə̄ tu. Nə̄ yə kādə sē kì yə̀ dər̄ nggə̄ ban yo, nə̄ yə sē kì yə̀ dər̄ wə̄ ban.”

37Gu kàn mə̀rtu nyə̀ də̀ nyə̄ ngrɛ̄n bān là zwe gu mān tar mē tswē kùr nə̀nə̄ də̀ gu kàn gyɔ Bitrusu də̀ dàn gu de, “Bitrusu, wə̄ là gyɛ̂n kùr nə̀nə̄? Wə̄ lə la sɔ̀n ban mkpān fətsɛ̀ gba yo?

38Gyə̄ gbyɛ̄n kyɛn də̀ man rèn bə̄ Rì də̀tswē gyə̄ man kàdə gyɛkū màn bə də̄ mā gyə̄ kyɛn yo. Dər gyə̄ kpənyɛn njìnjì mbăn nān də̀ kpə gyə̄ ro gbrīn nggānme.”

39Gu la kàn mə̀rtu ywè də̀ sə̀ rɛn bə̄ Rì də̀ dàn mə̀rɛn yə̀ gu sə̄ dan ə̀ kùcī.

40Mkpān yə̄ gu mə̀rtu nyə̀ də̀ nyə̄ ngrɛ̄n bə tswē kùr nə̀nə̄ me nzə̌ anrèn nə̀nə̄ shē bə beshi nggān mwɔ̄n, bə la tsə rɛn nkinē yə̄ bə lə dan gu yo.

41Gu la kàn ywè nzə̌ də̀ mkpān yə̄ gu mə̀rtu nyə̀ kə yə̄ tăr də̀ nyə̄ ngrɛ̄n bə tswē kùr nə̀nə̄, gu kàn rì bə de, “Mâmē gyə̄ kasə̄ sē kùr nə̀nə̄ də̀ sɔ̀n sù kpə? Yə ma ənə̀mē nàn. Gyə̄ kyɛn, mkpān ma yə̄ bə là kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì te mənē bān məme ə ngwɔ̀n.

42Gyə̄ dōglò tə̄ ywe. Kyɛn gu wān lə kan nggə̄ rɛ̀ mənē mē nyə.”

43Mkpān yə̄ Yɛso sə̀ sē ənywī rɛn Yahuda wān sē gyər ənywī mənē tsɔ kàn to ru. Bān sē gìgyər bə̄ gu, sə̄ sē nkyər mənē bə̄ bān sē nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ bān là tsar mənē Bān bə̄ mənē lənkū te bə ndu. Bə nyə də̀ lwe njīnjimgbàn bə̄ pərkī.

44Nē wān lə kan Yɛso gu mē rɛ̀ sə̀ dan nkyər mənē bə mbɛ̄ kì yə̀ gu lə nan de: “Nē wān nggə̄ də̄ zɛ̄ gu də̀ kpān gu lwe nzɛn, sē vəlɔn gu. Nə̄ gyə̄ vūn gu də̀ man lwè gu ywè də̀ man nàn gu gbyɛ̄n.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

45Mkpān yə̄ Yahuda nyə̀ tswē yə̄ Yɛso krè mān, gu gə̄gə̄ tsē zwē gu ywè də̀ kpān gu lwè də̀ kàn dàn de, “Wə̄ wān là tsar mənē rɛn Rì!”

46Tswēywə̄, mənē bə kan vūn Yɛso də̀ nan gu lwe mgbāmgbān.

47Də̀ gyə̄r ənywī mənē bān sə̄ sē mān gìgyə̀r bə̄ Yɛso kàn ngwar njīmgbàn gu gbò də̀ kàn cu tə̄n gyə̄r ənywī mənē bān là nan ndu ə kə̀ Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì.

48Yɛso kàn rì mənē bə de, “Gyə̄ nyə bə̄ njīnjimgbàn bə̄ pərkī tswē gyə̄ lə vūn nggə̄ kə̄de nggə̄ sē wān gì wān là nlywe mənē wān gyə̄ nyə tswē vūn?

49Zwē mbrɛ̄ mē kūkwār, nggə̄ sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gyə̄ də̀ là sə̄ tsar mənē ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ gyə̄ la vūn nggə̄ yo. Yə sē kpaki nə̄ kì yə̀ bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì nyə̄ shɛ̄ mān.”

50Tswēywə̄, bān là zwe gu mān kan kā gu dɔn də̀ kulwe.

51Vənzɛ̀ gyə̄r wān sə̄ kpm nkulwe yə̄ ywān kpə sə̀ zwē Yɛso mān də̀ mənē bə nə̄r de bə lə vūn gu,

52də̀ gu gbòjun də̀ kulwe mūmwār də̀ kà nkulwe dɔ̀n mənē bə ə ngwɔ̀n.

53Tswēywə̄, bə gbō Yɛso lwe ywe kə̄ Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì də̀ sə̄ sē ə tswēywə̄ yə̄ nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē lənkū bə̄ bān là tsar mənē Bān sə̄ kyūn te mgbɔ̀ dətswē bə man kyɛn kì yə̀ bə lə nan gu.

54Bitrusu sə̀ zwē gu mān ə gə̄n ə tswē rɛ nkɔ̀n tsɛ̂ də̀ nyə̄r ywè nywī kplabē kə̀ Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì. Tswēywə̄, gu tè sɔ̀n gìgyə̀r bə̄ bān là gbyɛn kə̄ də̀ sə̀ vre glo.

55Nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ nkyɛn mənē lənkū kūkwār bān te sə̄n tswē sùr rɛn, fə̄ mənē bān lə dan rɛn məme ətù Yɛso nə̄ bə man ngun gu də̀ la ngrɛ̄n bə nənè bān lə dan kì yə̀ ma yə̀ bə lə ngun Yɛso yo.

56Də̀ mənē kənànme te mò nkan nkān ətù gu də̀ mə̀nyū bə la sə̀ sē gyə̄r yo.

57Tswēywə̄, mənē nəmān dōglo də̀ te mò ətù gu də̀ dan de:

58”Tə̄ gwɔ gu tswē dan de, ‘Nggə̄ lə gbo Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yə̄ mənē mɛ yə mē ngā də̀ te vē tàr me də̀ mɛ̄ yə krɛ də̀ yə la sē mənēnjì bān mɛ yə bə̄ ngwɔn yo.’ “

59Gba me nzə̌, nyū bə la sē gyə̄r yo.

60Tswēywə̄, Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì kàn dōglò krè ə dəntswe bə də̀ rì Yɛso de, “Wə̄ la sē bə̄ rɛn nkinē yə̄ wə̄ lə dan ətù rɛn yə̄ mənē mē là dan ətù wə̄ yo?”

61Yɛso la sà gu mān rɛn nkinē yo də̀ sɔ̀n gigyun me. Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì gu kàn rì Yɛso nzə̌ de, “Sē wə̄ wān sē Krisəti gu mē wān sē Vɛ̄n Rì gu wān sē Nggɔn?”

62Yɛso kàn sà gu mān de, “Nggə̄ sē gu, də̀ gyə̄ lə ngrɛ̄n nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì tswē sɔ̀n ə ngwɔn rē Rì wān sē bə̄ nggɔn nggɔn də̀ ngrɛ̄n nggə̄ tswē nyə̄ ənywī kpəkpə mkpəlàshū.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

63Tswēywə̄, Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì gbò lə̀gā gu ngā də̀ rì de, “Sē rɛn nggyɛ̌ tə̄ là fɔ mənē kənàn de nə̄ bə dan rɛn ətù gu nzɔ̌?

64Gyə̄ la gwɔ rɛn məme yə̄ gəru ə nyū gu mē yo? Tekə gyə̄ sē sɛ̌n ətù ywə̄?” Bə far gu rɛn dē ə nyū də̀ dan de nə̄ bə ngun gu.

65Mənē nəmān kan kūci cu ntɛ̄ bwā gu də̀ kpān gu beshi ywān də̀ sə̄ tsē gu də̀ sə̄ dan de, “Dan tə̄, sē nggwɔ wān là tsē wə̀?” Tswēywə̄, bān là gbyɛn tswē kan kpə̄ gu də̀ tsē gu.

66Mkpān yə̄ Bitrusu kàsə̄ sē ə sə̀r ə kplabē də̀ vənggə̄ gyə̄r wān là nan ndu ə kə̀ Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì nyə̀.

67Mkpān yə̄ gu ngrɛ̄n Bitrusu tswē sɔ̀n də̀ sə̀ vre glo, gu nàn gu kyɛn də̀ dan gu de, “Wə̄ nənàn sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Yɛso, vəlɔn mūn wān ru ə gbù yə̀ Nazəreti.”

68Də̀ gu tər də̀ dan de, “Nggə̄ la tsə kì yə̀ wə̄ là dan kē nggə̄ la tsə rɛn nkinē yə̄ wə̄ là rɛn mē yo.” Tswēywə̄, gu kàn gərù ywè kə̄ krè ə nyūlənkɔ̀n.

69Mkpān yə̄ vənggə̄ gu ngrɛ̄n Bitrusu tswē krè nzɔ̌, gu dàn bān sə̄ krē ə tswēywə̄ de, “Vəlɔn mē sē gìgyə̀r bə̄ gu.”

70Bitrusu tər rɛn yəmē nzɔ̌. Mkpān tsɛ̂, mənē bān sə̄ krē ə tswēywə̄ kan dan Bitrusu de, “Njìnjì, wə̄ sē gyə̄r ənywī bə anrɛ̀n wə̄ sē wān ru ə Galili.”

71Gu kàn kūci tswē shənrin de, “Nə̄ Rì màn tō nggə̄ wu màn də̀ sē nggə̄ la dan rɛn njìnjì yo. Nggə̄ la tsə vəlɔn nənè wān gyə̄ là rɛn ətù gu mē yo.”

72Mān tsūtswēywə̄, gbā kàn to kə yə̄ ywā də̀ Bitrusu kàn tèkə kì yə̀ Yɛso dan gu de, “Wə̄ lə tər tekə tar de wə̄ la tsə nggə̄ yo anrīn gba lə sə̄ to te kə ywā.” Tswēyəmē gu kàn gì.

Markusu 15

1Mbrɛ̀cə̄ būbū, nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē lənkū bə̄ bān là tsar mənē Bān gìgyə̀r bə̄ nkyɛn mənē kyūn te də̀ kyɛn rɛn gìgyə̀r bə̄ nkəywə̀. Bə kpān Yɛso də̀ lwe gu ywe kə tè Bilatu ə ngwɔ̀n.

2Bilatu kàn rì Yɛso de, “Sē wə̄ wān sē Cūn bān Yahuda?” Yɛso kàn sà gu mān de, “Ɛ̌n, rɛn yə̄ wə̄ dan sē mān ənə̀mē.”

3Nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì dan mə̀rɛn nkan nkān yə̀ gbəjā ətù Yɛso yə̀ sē mò.

4Tswēywə̄, Bilatu kàn rì gu nzɔ̌ de, “Wə̄ lə la sa bə mān yo? Wə̄ la gwɔ mə̀rɛn mē kūkwār yə̀ bə là lwe nyə ətù wə̄ mē yo?”

5Kə mē nzɔ̌, Yɛso la dàn rɛn nkinē yo də̀ Bilatu mə̀ ətù ywə̄ nggānme.

6Zwē mkpān mē kūkwār yə̄ gān yə̀ Rì za mənē məgu sū, Bilatu là sə̀ su nē gyə̄r cūngwɔn wān kùr ə jàrō wān mənē də̄ dan gu de nə̄ gu cūn gu ngwɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Vəlɔn gyər wān re Baraba sə̀ sē ə jàrō gìgyər bə̄ mənē nəmān bān fɔ̀rɛn ənywī gbù də̀ nlywe mənē ə mkpān fɔ̀rɛn yə̄ mē.

8Mənē kyūn nyə də̀ nyə rì Bilatu de nə̄ gu nàn bə kì yə̀ gu là nan bə yə̄ cùcùn ə mkpān gān.

9Gu kàn rì bə de, “Gyə̄ là fɔ̀ nə̄ nggə̄ su gyə̄ Cūn bān Yahuda mē cūngwɔn?”

10Gu sə̄ tsə mbɛ̄ de sē anrɛ̀n ywu yə̄ nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì kan Yɛso te gu ə ngwɔ̀n.

11Də̀ nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə sə̄ shɔ mənē sū de nə̄ bə nə̄ Bilatu su bə Baraba cūngwɔn kya.

12Bilatu kàn rì nkyər mənē bə nzɔ̌ de, “Nə̄ nggə̄ nansɛn bə̄ wān gyə̄ là gyɔ gu de Cūn bān Yahuda mē?”

13Mənē bə kan dōn rɛn də̀ dan de, “Kān bə kan gu kpān ə nggā ngun.”

14Bilatu kàn rì bə de, “Rɛn nggyɛ̌? Sē nənggyɛ̌ məmè yə̀ gu nan?” Bə kan dōn rɛn kpān kpān de, “Kan gu kpān ə nggā ngun.”

15Anrɛ̀n Bilatu sə̀ fɔ̀ yə̄ gu lə nan kì yə̀ lə sù mənē bə dər, gu su Baraba cūngwɔn, də̀ kàn nə̄ bə tsē Yɛso də̀ kàn gu tè bə ngwɔ̀n nə̄ bə lwe gu ywe kə kpān ə nggā ngun.

16Bān kpānnɛ̄n gbō Yɛso ywe kplabē lə̄kpə yə̀ cūn wān məmē, də̀ gyɔ nkyɛn bān kpānnɛ̄n te mgbɔ̀ gyər.

17Bə kan ban làgā yə̀ sē kpə səmbàn yə̀ sē kə̄de yə̀ cūn də̀ bān kpm gu, də̀ kan nyɛn ləlanyūn yə̄ ncwər də̀ kan sɔn gu ə tù.

18Də̀ bə nyə sə̄ zɛ̄ gu də̀ sə̄ dan gu de, “Cūn bān Yahuda, nə̄ Rì màn nə̄ wə̄ sɔ̀n shishɛ̄n rɛ ndē!”

19Kə kənànme, bə tsē gu bə̄ pərkì ə tù də̀ sə̄ cu ntɛ̄ bwā gu də̀ sə̄ te kpm gbàryūnryūn de bə là bɛ gu.

20Də̀ mkpān yə̄ bə nan gu nggrɛn krɛ, bə gbo làgā yə̀ sē kpə səmbàn dē gu kpə, də̀ vu kī məgu kpm gu də̀ gbō gu gəru ywe tswē yə̄ bə lə kan gu kpān ə nggā.

21Bə sə̄ sē ə nkɔ̀n tswē zər də̀ kan ma vəlɔn gyər wān re Siman wān Kurane wān sə̀ rù ə tse nəmān nyə̀ nywī gbù Wurisheliman də̀ sə̀ gə̄gə̄ ywè kə̄ də̀ bə dan de sē kpaki nə̄ gu kpə̄ nggā yə̀ Yɛso lwè. Gu sē tě bə Lezanda bə̄ Rufu.

22Bə lwe Yɛso ywe tswē gyər yə̄ bə là gyɔ yə de Gɔlgɔta. (Mgborɛn mē là dan de, Tswē yə̄ sē Mkpūlə̄tù.)

23Tswēywə̄, bə nə̄ gu mə̀ shŭnkì yə̀ bə kan mûr sū mān de nə̄ gu kpə̄ sə̄ də̀ gu kà rɛn gu kpə̄ yə̄ sə̄.

24Də̀ bə kan gu kpān ə nggā də̀ kan tā cə̄cā ətù kī kpm yə̄ məgu dətswē bə man kyɛn kē sē mpə yə̄tan yə̄ làgā məgu yə̄ bə lə kpə̄, də̀ ə nkɔ̄n yəmē bə kan làgā yə gə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

25Yə sə̄ sē ə mkpān tīyār yə̄ mbrɛ̀cə̄ yə̄ bə kan gu kpān ə nggā ngun.

26Bə car rɛn yə̄ kī bə dan de gu nan, də̀ kan yə kpān ətù nggā. Rɛn yə̄ bə car sē de: |scCUN MƏNE BAN YAHUDA.|d

27Bə kan mānē ywā bān là te gi ə nkɔ̀n də̀ là nlywe mānē kpān ə nggā ə tswēywə̄ gìgyər bə̄ gu nənàn də̀ gyər sə̄ sē ə ngwɔn re də̀ gyər ə ngwɔn mlā.

[28Kān nggə̄ dan gyə̄ rɛn yə̄ bə car de, “Bə bla gu gyə̄ ənywī mānē bān là nan məme,” lə nyə̄ shɛ̄ mān anrɛ̀n mərɛn yə̀ bə car sū ətù nggə̄ là shɛ̄ mān nān.]

29Mānē bān sə̄ gəgə̄ ban nkɔ̀n hyuhyur bə̄ tswē yə̄ Yɛso sē sə̄, rɛn gu rɛn fà də̀ sə̄ ta tŭ bə də̀ sə̄ dan de, “Hm̀! Sē wə̄ gu mē wān dan de wə̄ lə ngā Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ ban vē tàr me də̀ mɛ̄ yə krɛ lo?

30Ji nyə̀ də̀ man kpə̄ nkəywē cūngwɔn nə̄ tə̄ man ngrɛ̄n.”

31Ə nkɔ̄n yəmē nənàn, nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì gìgyər bə̄ bān là tsar mānē Bān Rì sə̄ nan Yɛso nggrɛn də̀ sə̄ dan nkəywə̀ de, “Gu kpə bān nəmān cūngwɔn də̀ la tsə nkɔ̄n yə̄ gu lə kpə̄ nkəywə̄ cūngwɔn yo!

32Nə̄ cūn bān Sərela wān sē Krisəti, jì ə nggā nyə̀, nə̄ tə̄ man ngrɛ̄n də̀ man kpə̄ rɛn māgu te njìnjì.” Mānē ywā bān bə sə̄ kan bə kpān ə tswēywə̄ bə̄ gu sə̄ rɛn gu rɛn fà nənàn.

33Mkpān yə̄ rì gàn tu, tswē kūkwār kan te bū ywe kə sū mkpān tar yə̄ rìrì.

34Də̀ ə mkpān tar yə, Yɛso kàn gyə̄ gì kpān də̀ dàn de, Loyi, Loyi, lama sabatanè? Rɛn mē là dan de, “Wə̄ Rì wān sē Nggɔn nggə̄, wə̄ ka nggə̄ dɔ̀n ə mūn?”

35Mkpān yə̄ mānē nəmān bān sə̄ krē hyuhyur tswēywə̄ gwɔ səsānmənàn, bə kan dan nkəywə̀ de, “Gyə̄ gwɔ, gu me là gyɔ Ləya.”

36Də̀ vəlɔn gyər ənywī mānē bə kàn kulwe ywè kə̄ bàn mgbənjankì kpān ə pərkì də̀ kàn cɔ̀ ə mgbə̀mgbàn mə̀ də̀ kàn nə̄ Yɛso de nə̄ gu kpə̄ màn sə̄ də̀ kàn dan de, “Kà gu dɔ̀n me, nə̄ tə̄ krē man kyɛn kē Ləya lə nyə̄ kpə̄ gu ji ə shū məkē.”

37Yɛso kàn dɔ̀n gì kpān nzŏ də̀ shishɛ̄n gu kan gə̄ru.

38Tswēywə̄, kpə nkùlwè yə̄ bə kan ywar tswē ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì kan gə̄ te ywā də̀ kūci ban nga ə shū gri nyə sū sər.

39Də̀ mkpān yə̄ nggɔn bān kpānnɛ̄n wān krè də̀ sə̀ kyɛn Yɛso, gwɔ gì yə̀ Yɛso gì də̀ ngrɛ̄n nkɔ̄n yə̄ gu sə̀ kyù, gu kàn dàn de, “Njìnjì, wān mē sē Vɛ̄n Rì.”

40Mbə̀mbə̄ nəmān sə̄ krē ə tswē vūn rɛ nkɔ̀n də̀ sə̄ kyɛn kì yə̀ sə̀ tè. Ənywī mbə̀mbə̄ bə sə̀ sē Məryamu wān Madaliya bə̄ Salome bə̄ Məryamu gyŏr bə Yakubu wān sē shishar bə̄ Yusuwu.

41Yə sə̄ sē mbə̀mbə̄ bə mē bān sə̄ sē gìgyər bə̄ Yɛso ə mkpān yə̄ gu sə̀ sē ə Galili də̀ sə̄ lā gu mān. Mbə̀mbə̄ kənànme bān sə̄ zwē gu mān ru ə Wurisheliman sə̄ sē mān nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

42Mbrɛ̄ yəmē rìglò sē mbrɛ̄ yə̄ bān Yahuda là kyun kī zwe ji mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù məbə, yə̄ lə sē ə mbrɛ̀ yə̄ ywā yə̄ kyū Yɛso.

43Yusuwu wān Yarimatiya wān mənē sə̄ nə̄ gu nggɔn nggɔn də̀ gu sə̀ sē gyər ənywī nggɔn nggɔn mənē bān Yahuda sə̀ shāmān ə tswē yə. Gu sə̀ sē nē wān sə̀ sɔ̀n sa beshi jì mkpān yə̄ Rì lə nyə̄ lwe mənē bān māgu. Gu vūn dər̆ lwè də̀ zwē Bilatu ywē kə̄ rì gu de nə̄ gu nə̄ gu nkɔ̀n nə̄ gu ywè kə̄ kpə̄ kɔn yə̄ Yɛso jì ə nggā.

44Bilatu kàn mə̀ nggānme anrɛ̀n gu gwɔ de Yɛso kyu mbɛ̄. Tswēyəmē, gu kàn nə̄ bə gyɔ nggɔn bān kpānnɛ̄n də̀ rì gu kē Yɛso kyu mbɛ̄.

45Mkpān yə̄ Bilatu gwɔ de Yɛso kyu mbɛ̄; gu kpə̄ Yusuwu nyɛ̀n nə̄ gu ywè kə̄ gbò kɔn yə.

46Yusuwu gu kàn ywē kə̄ rɛ̀ kpə nkùlwè kəkla də̀ jì kɔn yə, də̀ kàn kpə nkùlwè yə nyɛn yə də̀ bàn yə lwè ywē kə̄ ryūn ə brɛ yə̄ bə gya yə ə mgbə̆ntə̄ də̀ tər mgbə̆ntə̄ gyər ywān nyū brɛ yə.

47Məryamu wān Madaliya bə̄ Məryamu gyə̆r Yusuwu ngrɛ̄n tswē yə̄ bə kan Yɛso ryūn mān.

Markusu 16

1Də̀ mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù vūnga, Məryamu wān Madaliya bə̄ Salome bə̄ Məryamu gyə̆r bə Yakubu ywe kə̄ rɛ̀ mənyɛ̀n yə̀ cumgbə̀ dətswē bə man lwe yə̄ ywe kə gbà kɔn yə̄ Yɛso.

2Ə̄ rì Ladi mbrɛ̀cə̄ būbū mkpān yə̄ rì sə̀ rù, bə dōglo ban nkɔ̀n də̀ ywe tswē brɛ yə,

3də̀ sə̄ ri nkəywə̀ de, “Sē nggwɔ lə nyin mgbə̆ntə̄ dè tə̄ nyū brɛ yə?”

4Də̀ mkpān yə̄ bə zo beshi kyɛn, bə kan ngrɛ̄n de bə nyin mgbə̆ntə̄ dē nyū brɛ yə mbɛ̄. Mgbə̆ntə̄ yə̄ sə̄ sē nggɔ̀n nggānme.

5Mkpān yə̄ bə nyər ywe nywī brɛ yə, bə ngrɛ̄n vənzɛ̀ gyər tswē sɔ̀n ə nggā ngwɔn re də̀ kpm lə̀gā kə̄kla. Tswēywə̄, mpūr kan vūn bə.

6Vənzɛ̀ gu kàn dàn bə de, “Gyə̄ kàdə tè mpūr yo. Nggə̄ tsə de sē gyə̄ là fɔ̀ Yɛso wān Nazəreti wān bə kpan gu ə nggā. Gu la shāmān ə sə̄kànmē yo; gu tashɛ̀n. Gyə̄ kyɛn tswē yə̄ bə kan gu gyɔ̄ mē.

7Nzɛ̂nmē, gyə̄ ywē kə̄ dàn Bitrusu bə̄ nkyɛn bān là zwe gu mān de,Gu mē là kūci bə ywē ə Galili, tswēywə̄ bə lə kə̄ ngrɛ̄n gu kə̄de rɛn yə̄ gu dan bə.’ “

8Tswēyəmē, mbə̀mbə̄ bə mē dōru də̀ vu kulwe kā tswē brɛ yə dɔn də̀ sə̄ gbre kpə də̀ la dan nənè rɛn nkinē yo anrɛ̀n mpūr sə̄ te bə.

[9Mkpān yə̄ Yɛso tāshɛ̀n mbrɛ̀cə̄ ə mbrɛ̄ Ladi, gu kàn nkəywə̄ tsàr Məryamu wān Madaliya wān gu sə̀ glā gbə̄gbrìn məmè tāmgbā dè gu kpə kə gyə̄r mē.

10Gu ywē kə̄ dàn mənē bān sə̄ sē bə̄ Yɛso ə̀ kùcī də̀ ngrɛ̄n bə tswē sɔ̀n kyū də̀ sə̄ gī.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Də̀ mkpān yə̄ bə gwɔ de Yɛso shāmān bə̄ shishɛ̄n də̀ de mbə̄ gu ngrɛn gu bə̄ beshi gu, bə la kpə̄ te njìnjì yo.

12Mkpān yə̄ kì mē nyə̄ vūngà, Yɛso kàn nkəywə̄ tsàr mənē ywā ənywī bān là zwe gu mān ə kpə nə̄mān nkan màn bə sə̄ ywe ə və̌gbù gyə̄r.

13Mənē ywā bə mē kan mərtu də̀ ywe kə dan nkyɛn bān là zwe Yɛso, də̀ bə nə̀nàn la kpə̄ te njìnjì yo.

14Ə̀ krɛ̀mkpun, Yɛso kàn nkəywə̄ tsàr mənē pwə̄ bān là zwe gu mān ə mkpān yə̄ bə sə̄ re kīrē də̀ vɛn bə, anrɛ̀n bə kā mwɔnshi də̀ la kpə̄ te njìnjì bə̄ bān ngrɛ̄n gu ə mkpān yə̄ gu tāshɛ̀n yo.

15Də̀ kàn dàn bə de, “Nə̄ gyə̄ zər ənywī mgbəmgbrè mē kūkwār də̀ man sə̀ dan mənē kūkwār rɛn zəze yə̄ Rì.

16Də̀ nənè wān də̀ kpə̄ tè njìnjì də̀ nə̄ bə swē gu bə̀tesə̄màn, Rì lə kpə̄ gu cūngwɔn. Wān də̀gbà kpə̄ tè njìnjì yo, sùr rɛn Rì lə kpān gu.

17Də̀ bān də̄ kpə̄ te njìnjì, Rì lə nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ bə lə nan kī yə̄ mə̀. Ə̀nywī sān nggə̄ bə lə glā gbə̄gbrìn məmè dē kpə mənē də̀ lə rɛn bə̄ mə̀nyūrɛn nə̄mān suswɛ̀;

18də̀ bə də̄ vu gwa lwe ə ngwɔ̀n yə lə la nlywe bə yo, də̀ nənè də̀ tè bə mā, bə lə la tsu yo gbəgbori; də̀ bə də̄ kan ngwɔn bə sa bān lələ, bān lələ bə lə kàn te zəze.”

19Mkpān yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso rɛ̀n bə̄ bān là zwe gu mān krɛ̀, Rì kan ban gu lwè ywē mkparū tswē yə̄ gu ywē kə̄ sɔ̀n bə̄ gu Rì də̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn.

20Də̀ bān là zwe Yɛso dōglo də̀ sə̄ zər kan tswē cīn kūkwār də̀ sə̄ dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì də̀ Nggɔn tə̄ Yɛso sə̀ là bə mān də̀ nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ bə nan kī yə̄ mə̀ də̀tswē gu man tsàr bə de kī yə̄ bə là nan sē njìnjì. Yə sē ənə̀mē.]

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Luka

Luka 1

1Wə̄ Tiyɔfilo wān sē nē nggɔn, mə̄nē nggānme nər də̀ car kī yə̄ te bə̄ tə̄ sū ə̀ lə̀tafɛ̄,

2də̀ nkə̄n yə̄ mə̄nē bān ngrɛ̄n kī yəmē bə̄ beshi bə ə̀ kùcī də̀ ngan yə sū tə̄.

3Yə sē ənə̀mē nə̀nàn bə̄ nggə̄ anrɛ̀n nggə̄ nan fɔ̀ də̀ tsə nkə̄n yə̄ kī yəmē te ə̀ kùcī njìnjì də̀ ngrɛn de yə tə̄nzɛ̄ nə̀nàn nə̄ nggə̄ car kī yəmē sū wə̄ ə nkə̄n yə̄ yə te.

4Nggə̄ nan ənə̀mē nə̄ wə̄ man tsə rɛn yə̄ sē njìnjì ətù kī yə̄ bə tsar wə̄ ətù ywə̄ mbɛ̄.

5Ə̀ mkpān yə̄ Hiridu Nē Nggɔn sə̀ sē Cūn mə̀mē Yahudeya, və̄lɔn gyə̄r sə̀ shāmān wān sē wān là tɔ̀ kī ə Kə̄ Nggɔn Rì wān re Zakariya wān sē wān gbɔ̀n kə̀ Yabija. Gu sə̀ sē bə̄ mbə̄ wān sān gu re de Lesəbato wān gbɔ̀n kə̀ Runan.

6Bə ywə̄ywə̄ywə̀ là zər ə nkə̄n zəze yə̄ Rì də̀ là zwe Bān yə̀ Rì nə̀nàn. Bə la nan rɛn nkinē məme yə̄ mə̄nē lə gri bə ətù ywə̄ yo.

7Bə la sə̄ te nywɛn yo anrɛ̀n Lesəbato sə̀ sē wān sɔ̀n kru də̀ bə ywə̄ywə̄ywə̀ sə̄ cɛ krɛ.

8Mbrɛ̄ gyə̄r, ə mkpān yə̄ gu sə̀ nàn ndu ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì ə bə̀ mə̀gu yə̀ gu sē wān tɔ̀ kī nə̄ Rì, mkpān yə̄ bə cu gu de nə̄ gu ywē kə̄ gyɔ̄ glo ə kī yə̄ lə sə̀ cumgbə̀ ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì anrɛ̀n yə sə̄ sē bān tɔ̀ bān sē bān lə nan ndu ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì ə mkpān yəmē.

10Ə̀ mkpān yə̄ gu sə̀ nàn ndu yəmē ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, gbə̀jùn mə̄nē bān sə̄ krē ə bē sə̄ rɛn bə̄ Rì.

11Mān tsūtswēywə̄ mə̀lɛkā yə̀ Rì kàn nyə̀ də̀ krè ə nggà ngwɔn rē ə tswē yə̄ gu sə̀ tō kī yə̄ cumgbə̀ yəmē ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì.

12Tswēyəmē, dər kàn tsu gu Zakariya də̀ mpūr kan sə̄ te gu nggānme.

13Mə̀lɛkā yə̄ kàn dàn gu de, “Kàdə nə̄ mpūr te wə̄ yo Zakariya, Rì gwɔ bər mə̀wə̄, mbə̄ywē Lesəbato lə ngrin vɛ̄n və̄lɔn də̀ gyə̄ lə tər gu sān de Yɔhanan.

14Wə̄ bə̄ mə̄nē nggānme, lə te zə̀zè nggān ə mkpān yə̄ bə lə ngrin gu.

15Gu lə sē nē nggɔn ə nggà bēshi Rì. Gu lə la sə̄ mə̀ kē nkinē yə̀ lə te gu hwə yo. Gbrīn Ntsər lə sē gìgyə̀r bə̄ gu. Yə lə kūci tswē sē gìgyə̀r bə̄ gu màn gu kà sə̄ sē ənywī nɛ̀n gyə̀ywə̄.

16Gu lə kwɔ mə̄nē bān Sərela nggānme mə̀rtu nyə̀ bə̄ Rì wān sē Nggɔn bə.

17Gu Yɔhanan lə kūci gu wān sē Nggɔn tə̄. Gu lə nyə̄ bə̄ gbrīn bə̄ nggɔn nggɔn səsān Ləya sə̄ sē. Gu lə kan dər yə̄ mkpânē bə̄ yə̄ nywɛn te gìgyə̀r. Gu lə kwɔ dər yə̄ mə̄nē bān là ka gwɔ tè yə̄ bə lə tsə rɛn də̀ man zwē nkə̄n zəze; nə̄ bə man kyūn sɔ̀n mə̀bə jī gu wān lə nyə̄.”

18Tswēyəmē, Zakariya gu kàn rì mə̀lɛkā yə̄ de, “Nggə̄ lə nansɛn də̀ tsə de rɛn yə̄ wə̄ là dan nggə̄ mē sē njìnjì? Nggə̄ cɛ də̀ mbə̄ nggə̄ mē cɛ nə̀nàn.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Mɔ̀lɛ̄kā yə̄ kàn sà gu mān de, “Sān nggə̄ re Jibiri, nggə̄ là kre ə nggà bēshi Rì wān te nggə̄ ndu de nə̄ nggə̄ nyə dan wə̄ rɛn zəze yəmē.

20Anrɛ̀n wə̄ la kpə̄ tè njìnjì bə̄ rɛn yə̄ nggə̄ dan wə̄ mē yo, wə̄ lə la sē bə̄ nyū yə̄ wə̄ lə rɛn nzə̌ yo mâ kə sū mkpān yə̄ rɛn yə̄ nggə̄ dan wə̄ mē lə nyə̄ shē mān.”

21Mənē bān sə̄ krē ə bē sə̄ jī gu sə̄ mə̄ nggānme anrɛ̀n Zakariya gu cā mkpān zù nggānme ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì.

22Mkpān yə̄ gu dɔ̀rù, gu la sē bə̄ nyū yə̄ gu lə rɛn bə̄ mənē bə nzə̌ yo də̀ sə̀ tsàr bə kī nəmān bə̄ ngwɔn. Də̀ mənē bə kan tsə de Rì tsàr gu kī nəmān ə nkə̄n yə̄ rā ə mkpān yə̄ gu sə̀ sē ənywī Kə̄ nggɔn yə̄ Rì.

23Mkpān yə̄ ndu məgu nyə̄ krɛ̀ ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, gu dòglò ywè kə̄ gu.

24Ə̄ mkpān yə̄ mɔ̀lɛ̄kā rɛn bə̄ Zakariya nyə vūnga, mbəywə̄ Lesəbato nyə̄ lwè nɛ̄n də̀ tè hwə tun də̀ la dɔ̄rù yo.

25Mkpān yəmē gu dan de, “Rì la nggə̄ mān nə̄ nggə̄ man kàdə kū mùmwɔ̀n ə nggà bēshi mənē nzə̌ yo.”

26Ənywī hwə yə̄ tānnɛ̀n yə̄ Lesəbato sə̀ tè nɛ̄n, Rì tè mɔ̀lɛ̄kā məgu yə̀me yə̀ re Jibiri ndu ywè ə mə̀mē yə̀ Galili ə gbù gyə̀r yə̀ re Nazəreti

27bə̄ vənggə̄ gyə̄r wān re Məryamu, wān bə gə̄r gu zwē vəlɔn gyə̄r wān re Yusuwu wān sē wān gbɔ̀n kə̀ Doda. Vənggə̄ gu mē la tsə ləlɔn gbàngyə̀r yo.

28Mɔ̀lɛ̄kā yə̄ nyə̀ bə̄ gu də̀ nyə̄ dàn gu de, “Nggə̄ zɛ wə̄, wə̄ gu wān dər Rì ban. Rì sē gìgyə̀r bə̄ wə̄ də̀ nan wə̄ kì yə̀ sē zəzè nggānme.”

29Məryamu mə̀ nggānme anrɛ̀n zɛ̀ yəmē, də̀ mə̀ rɛn nkinē yə̄ sē ənywī zɛ̀ yə̄.

30Mɔ̀lɛ̄kā yə̄ kàn dàn gu de, “Kàdə tè mpūr yo Məryamu, anrɛ̀n dər yə̀ Rì ban wə̄.

31Wə̄ lə nyə̄ lwe nɛ̄n də̀ ngrìn vɛ̄n vəlɔn, də̀ wə̄ lə tər gu sān de Yɛso.

32Gu lə nyə̄ sē nē nggɔn də̀ bə lə gyɔ gu de Vɛ̄n Rì wān sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù kī bə̄ mənē mē kūkwār. Rì lə nyə̄ kan gu te Cūn kə̄de mə̀ci gu Doda.

33Sē gu wān lə sē Cūn mənē bān gbɔ̀n kə̀ Yakubu njì də̀ nkə̄n yə̄ gu là lwe mənē lə sə̀ kūr ywe njì.”

34Məryamu kàn rì mɔ̀lɛ̄kā yə̄ de, “Kì mē lə nansɛn də̀ nyə̄ tè njìnjì yə̀ nggə̄ la tsə ləlɔn gbàngyə̀r yo mē?”

35Mɔ̀lɛ̄kā yə̄ kàn sà gu mān de, “Gbrīn Ntsər lə ji nyə bə̄ wə̄ də̀ nggɔn nggɔn yə̄ Rì lə ywān wə̄ te. Ə̄ nkə̄n yəmē, vɛ̄n gu mē wān wə̄ lə ngrin lə sē wān ntsər də̀ bə lə gyɔ gu de Vɛ̄n Rì.

36Tekə bə̄ grě ywē Lesəbato wān la ngrìn gbàngyə̀r yo, mâ nyə sū mkpān yə̄ gu cɛ tè kpəkpɔ ywə̄ də̀ lə ngrin nzɛ̂nmē. Gu mē lwe nɛ̄n yə̄ ma hwə tānnɛ̀n nzɛ̂nmē.

37Kì mē te ənə̀mē anrɛ̀n nkinē la shāmān yə̀ lə nan Rì ngwɔn ə tswē yə̄ gu lə nan yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Məryamu kàn sà yə̄ mān de, “Nggə̄ sē gə̌r wān Rì, nə̄ kì yə̀ wə̄ dan nggə̄ màn nyə̄ sē njìnjì.” Ə̀ mkpān yəmē, məlɛkā yə̄ kàn ywè kà Məryamu dən.

39Vē nəmān nyə̄ vūngà, Məryamu la cā mkpān zù yo də̀ kàn dòglò ywē ə gbù gyə̀r ə mpə̀ məmē yə̀ mənē bān Yahuda yə̀ te gbūgbu.

40Ə̀ tswēywə̄, gu nyər ywè kə̄ Zakariya də̀ ywè kə̄ zɛ̀ Lesəbato.

41Ə̀ mkpān yə̄ Lesəbato gwɔ kwār yə̄ Məryamu tswē zɛ̀ gu, vɛ̄n wān gu sə̀ lwè ə nɛ̀n dōglò tar cū də̀ Gbrīn Ntsər kan nyə nyər nywī gu,

42də̀ gu dōglò rɛ̀n kpān kpān də̀ dan Məryamu de, “Sē wə̄ me ənywī mbə̀mbə̄ kūkwār wān Rì far nyū zəze gyə̄ wə̄ mwə̄n, gu far nyū zəze nə̀nàn gyə̄ vɛ̄n wān wə̄ lwe ə nɛ̀n wān wə̄ lə ngrin.

43Nggə̄ sē nggwɔ yə̄ nē wān sē gyə̌r Nggɔn nggə̄ lə nyə̄ bə̄ nggə̄?

44Ə̀ mkpān yə̄ nggə̄ gwɔ zɛ̀ məwə̄ mē, vɛ̄n wān nggə̄ lwe ə nɛ̀n tar cu ənywī nɛ̀n nggə̄ anrɛ̀n zə̀zè.

45Rì far nyū zəze gyɔ wə̄ anrɛ̀n wə̄ kpə tè njìnjì de kì yə̀ Rì dan de gu lə nan lə nyə̄ te njìnjì.”

46Məryamu kàn dàn de, “Nggə̄ là bɛ Rì ənywī də̌r nggə̄,

47də̀ sē bə̄ də̌r kə̄kla anrɛ̀n kì mē yə̀ Rì wān kpə nggə̄ cūngwɔn, nan ətù nggə̄.

48Gu tekə bə̄ nggə̄ wān sē gə̌r gu wān la ma nkinē yo. Ə̀ mkpān mē bān nggà beshi, mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār lə dan de nggə̄ sē nē wān sē bə̄ te zə̀zè,

49anrɛ̀n Rì wān sē bə̄ nggɔn nggɔn mwə̄n kūkwār nan kì zəzè ətù nggə̄. Sān gu sē ntsər.

50Zwē mkpān mē kūkwār, gu là te mə̀tù mənē bān là te mpūr gu ə mgbəmgbrè mē.

51Gu nan kī yə̄ sē nggɔn nggɔn bə̄ nggɔn nggɔn məgu, də̀ kan tekə yə̀ mənē bān là zo tu zànzu ənywī nɛ̀n bə.

52Gu jun məcūcùn nggɔ̀n nggɔ̀n dɔ̄rù ə ndu məbə, də̀ gyɛ̂n kàn mənē bān là zo tu yo tè mənē nggɔn nggɔn.

53Mənē bān mfə là te bə, gu nə̄ bə kīrē zəze nggānme də̀ mənē bān te kī, gu gyɛ̂n kà bə dɔ̀n ngwɔn kukù.

54Gu ji nyə̄ là mənē bān Sərela bān sē məgər məgu.

55Gu te mə̀tù Bərayi nə̀nàn ywē kə̄ sū məywa ywə̄ kūkwār ə rɛ̀n yə̄ gu dan de gu lə nan ənə̀mē njì.”

56Məryamu sɔ̀n bə̄ Lesəbato tè hwə̌ tàr anrīn də̀ sə̄ mə̀rtu hwāmān.

57Mkpān nyə yə̄ Lesəbato lə ngrin də̀ gu nyə̄ ngrìn vɛ̄n vələn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

58Ə mkpān yə̄ mə̄nē bān sə̄ kūr gi bə bān gbɔ̀n kə̀bə gwɔ de Rì te mə̀tù Lesə̀bato də̀ nə̄ gu lwè nɛ̄n də̀ nyə̄ ngrìn, bə lā gu mān te zə̀zè nggānme.

59Ə mbrɛ̄ yə̄ tāndà, bə nyə tswē nyər vɛ̄n gu nrin, də̀ bə sə̄ tekə nə̀nàn de bə lə ban sān yə̄ tèywə̄ yə̄ re Zakariya tər gu.

60Gyə̀ywə̄ la kpənyɛ̀n bə̄ rɛn yəmē yo də̀ dan de nə̄ bə tər gu sān de Yɔhanan.

61Bə kan dan gu de, “Nənè gyər ənywī bān gbɔ̀n kə̀ gyə̄ la sē bə̄ sān yəmē yo.”

62Tswēyəmē, bə kan ywe kə rì tèywə̄ sān yə̄ sē ə dər gu yə̄ bə lə gyɔ vɛ̄n gu. Bə rɛn bə̄ gu ə nkɔ̄n yə̄ mə̄nē bān te mgbī.

63Zakariya gu kàn rì bə kì yə̀ car də̀ kpə̄ car de, “Sān gu re de Yɔhanan.” Mə̄nē bān sə̄ krē mān kūkwār kan mə̄ nggānme.

64Mān tsūtswēywə̄, nyū gu kan bu də̀ rərɛn gu kan te yə̄ gu lə rɛn də̀ gu dòglò sə̀ bɛ̀ Rì.

65Kì mē tè də̀ mə̄nē bān sə̄ kūr gi bə te mpūr nggānme də̀ mə̄nē rɛn rɛn ywə̄ nə̀nàn ə gbūgbu yə̀ mə̀mē Yahudeya yə̀ sē gǐ gbūgbu kūkwār.

66Bān gwɔ rɛn yəmē kūkwār mə̄ ətù ywə̄ də̀ sə̄ ri de, “Vɛ̄n gu mē lə nyə̄ sē sɛ̌n mūmûn?” Bə ri ənə̀mē anrɛ̀n bə ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ Rì ətù gu.

67Zakariya tèywə̄ Yɔhanan wān Gbrīn Ntsər nyə nywī dər gu dōglò də̀ dan mə̀rɛ̄n mē yə̀ lə nyə̄ te ə nggà bēshi de,

68”Nə̄ tə̄ bɛ̄ sān yə̄ Rì wān sē nggɔn mə̄nē bān Sərela anrɛ̀n gu ji nyə̄ kpə̄ mə̄nē bān mə̄gu cūngwɔn.

69Gu zo nē gyər wān gbɔ̀n kə̀ Doda də̀ kàn gu tè nē nggɔn wān lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn.

70Sɛ̀sɛ̀ mun gu sə̀ dan rɛn yəmē ənə̀mē ə nyū bān dɔ̀n rɛn Rì sū mə̄nē bān sē Ntsər.

71Gu sə̀ dan nə̀nàn de gu lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n mə̄nē bān sē lənggə tə̄ bə̄ mə̄nē bān là nyɛn tə̄ yo.

72Gu sə̀ dan de gu lə te mə̀tù tə̀te tə̄ bān sə̀sɛ̀, də̀ lə tekə rɛn yə̄ mə̄gu yə̄ sē ntsər yə̄ gu sə̀ kpān nyū nə̄ bə,

73ə nyū te tə̄ wān re Bərayi.

74Gu lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn nə̀nàn ə ngwɔ̀n mə̄nē bān sē lənggə tə̄ nə̄ tə̄ man sē bān là zwe gu mān njìnjì nə̄ mpūr man kādə sē ə dər tə̄ yo,

75nə̄ tə̄ man zwē gu mān ə nkɔ̄n yə̄ sē ntsər, də̀ man zər ə nkɔ̄n yə̄ sē njìnjì. Tə̄ lə nan ənə̀mē ə mkpān yə̄ tə̄ sē bə̄ yə kūkwār ə mgbəmgbrè mē.

76Wə̄ vɛ̄n nggə̄, bə lə gyɔ wə̄ de wə̄ sē wān dɔ̀n rɛn sū mə̄nē, Rì gu wān sē ə mkparū. Wə̄ lə zər kūci də̀ sə̀ kyūn nkɔ̀n zwè ji mbrɛ̄ yə̄ Nggɔn tə̄ lə nyə̄.

77Wə̄ lə dan mə̄nē nə̀nàn nkɔ̄n yə̄ Rì lə fù mə̀tɔ̀ sū bə də̀ kpə̄ bə cūngwɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

78Rì wān tə̄ là zwe gu mān, sē wān là te mə̀tù tə̄ nggānme.Gu lə nə̄ tswē lan kpār tsar tə̄ nə̄ tə̄ man tsə nkə̄n yə̄ gu là kpə̄ mənē cūngwɔn.

79Yə̄ lə lan ə mkparū ji nyə tsar mənē bān sɔn būbū, bān nkə̄n bə sē nkə̄n yə̄ kyū, də̀ man lan tsar tə̄ nkə̄n zəze yə̄ tə̄ lə sɔ̀n sɔ̀n susù.”

80Vɛ̄n gu mē nyə̄ cɛ tè mkpànē də̀ Gbrīn Ntsər sē gìgyər bə̄ gu də̀ gu ywe kə̄ sɔ̀n ə mgbə̀jī sə̀ jì mbrɛ̄ yə̄ gu lə ru ə kpàr bē nə̄ mənē bān Sərela man ngrɛ̄n gu.

Luka 2

1Ə mkpān yəmūn Kesar Gustu, wān sə̀ sē Cūn Roman, sə̀ car Bān gə̀ mənē bān məmē nkan nkān yə̀ mənē bān Roman sə̄ lwe yə̄ de nə̄ bə blā mənē bān məbə, də̀ man car məsān bə.

2Yəmē sē blā mənē yə̀ kùcī. Ə mkpān yəmūn Kureniyɔsu sə̀ sē Cūn mənē bān Siriya.

3Ətù rɛn yəmē, mənē kūkwār ywe gbūgbu bə tswē car məsān bə.

4Yusuwu nənàn dōglò ə Nazəreti ə məmē yə̀ Galili də̀ ywè ə məmē yə̀ Yahudeya ə gbù gyər yə̀ re Bətəlami yə̀ sē gbù yə̀ Doda anrɛ̀n gu sē ywâ Doda.

5Gu ywè mān gìgyər bə̄ Məryamu wān gu sə̀ gər. Ə mkpān yəmē, Məryamu sə̄ lwè nɛ̄n.

6Ə mkpān yə̄ bə sə̄ sē mān, mkpān nyə ma yə̄ gu lə ngrin,

7də̀ gu ngrìn zə̄ywə̄ wān kùcī də̀ gu sē vɛ̄n və̄lən. Gu kàn vɛ̄n gu nyɛn ə nkulwe də̀ kàn gu gyə̄ ə mgblə̄n yə̄ gbə̄ntan sə̄ re kī mān, anrɛ̀n tswē la sə̄ shāmān yə̄ bə lə kùr ə tswē yə̄ cə̄r là kur mān ə kə̀ yə yo.

8Ə mkpān yəmē, bān kru gbə̄ntan nənàn sə̄ sē hyuhyur mān də̀ sə̄ gbyɛ̄n gbə̄ntan məbə ə̀ bū ə mgbə̀jī.

9Bə kan gān ngrɛ̄n mə̀lɛkā yə̀ Rì kàn krè bə̄ bə də̀ nggɔn nggɔn yə̄ Rì kan lan tsar bə də̀ bə kan te mpūr nggānme.

10Mə̀lɛkā yə̄ kàn dàn bə de, “Nə̄ gyə̄ kàdə tè mpūr yo, sē rɛn zəze yə̄ nggə̄ lwe ca gyə̄ mān, yə̄ mənē kūkwār də̄ gwɔ yə, bə lə te zə̀zè nggānme.

11Nrìnrīnmē bə ngrin gyə̄ vɛ̄n ənywī gbù Doda wān lə kpə̄ gyə̄ cūngwɔn. Gu wān sē Krisəti.

12Yəmē sē kì yə̀ gyə̄ lə ywē kə̄ ngrɛ̄n mān. Gyə̄ lə ngrɛ̄n vɛ̄n tswē kùr ə mgblə̄n də̀ bə kan nkulwe nyɛn gu.”

13Tsɛ̂ me ə mkpān yə̄ mə̀lɛkā sə̄ rɛ̀n bə̄ bə, mə̀lɛ̀kū nəmān nggānme kan ru ə mkparū nyə ngàn bə̄ mə̀lɛkā yəmē də̀ sə̄ dō sɛn də̀ sə̄ bɛ̄ Rì de,

14”Nə̄ tə̄ bɛ̄ sān Rì wān sē ə mkparū. Nə̄ sɔ̀n susù sē gìgyər bə̄ mənē bān gu là nyɛn bə, də̀ dər là sù gu bə̄ bə bān sē ə mgbəmgbrè mē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Ə mkpān yə̄ mə̀lɛ̀kū kə̄ bə dən də̀ ywe mkparū, mə̄nē bān là kru gbə̄ntan bə kan dan nkəywə̀ de, “Nə̄ tə̄ dōglo də̀ man ywe ə Bətəlami man kə ngrɛ̄n kì mē yə̀ te yə̀ Rì nyə ngàn yə̄ sū tə̄.”

16Tswēyəmē, bə kan te kplā də̀ dōglo ywe kə ngrɛ̄n Məryamu bə̄ Yusuwu bə̄ vɛ̄n suswɛ wān bə ngrin də̀ gu kùr ə mgblə̄n.

17Mkpān yə̄ bə ngrɛ̄n gu, bə kan dan bə rɛn yə̄ mə̀lɛkā yə̀ Rì dàn bə ətù vɛ̄n gu mē.

18Mə̄nē bān gwɔ rɛn yəmē kūkwār mə̄ nggānme ətù rɛn yəmē.

19Də̀ Məryamu kyūn rɛn yə lwè mgbāmgbān ənywī dər gu.

20Ə tswēyəmē, mə̄nē bān là kru gbə̄ntan kan mərtu də̀ sə̄ bɛ̄ Rì də̀ sə̄ nə̄ gu nggɔn nggɔn, anrɛ̀n kī kūkwār yə̄ bə gwɔ də̀ ngrɛ̄n yə, də̀ yə sē tsō kə̄de rɛn yə̄ mə̀lɛkā yə̄ dàn bə.

21Ə mbrɛ̄ yə̄ tāndà yə̄ bə lə nyər gu nrin, bə kan tər gu sān de Yɛso. Sān yəmē sē yə̄ mə̀lɛkā yə̀ Rì sə̄ dàn de bə lə tər gu yə ə mkpān yə̄ bə la sə̄ te nɛ̄n yə̄ māgu mbɛ̄ yo.

22Ə mbrɛ̀ yə̄ bə lə ngla nkəywə̀ də̀ man sē ntsər ə nkə̄n yə̄ Bān yə̀ Musa dan sə̄ te hyuhyur, bə lwe gu ywe ə Wurisheliman dətswē Rì man far nyū zəze gyə̄ gu

(23anrɛ̀n bə car ə Bān yə̀ Rì de, “Də̀ sē mbə̄ də̀ kūcici ngrìn vɛ̄n vələn, yə sē kpaki nə̄ bə kan shishɛ̄n gu te Rì ə ngwɔ̀n.”)

24Bə ywe nə̀nàn tswē tɔ̀ kī nə̄ Rì yə̄ tù gu ətù kì yə̀ Bān yə̀ Rì dan de, nə̄ bə tō dəsur ywā kē nywɛ̂n tətabə̀rā ywā ətù vɛ̄n wān bə də̀ ngrin.

25Ə mkpān yəmē, vələn gyər wān re Siman sɔ̀n ə Wurisheliman. Vələn gu mē sē wān là zər ə nkə̄n zəze yə̄ Rì də̀ Gbrīn Ntsər sə̄ sē gìgyər bə̄ gu də̀ gu sə̀ sa beshi jì mbrɛ̄ yə̄ Rì lə kpə̄ mə̄nē bān Sərela cūngwɔn.

26Gbrīn Ntsər sə̄ dan gu mbɛ̄ de gu lə la kyū yo, də̀ dan de gu lə sɔ̀n shishɛ̄n də̀ ngrɛ̄n gu wān Rì lə te ndu nyə̄, wān sē Krisəti.

27Ə mkpān ywə̄, Gbrīn Ntsər nan ndu ənywī dər gu də̀ gu dōglò də̀ ywè kə̄ nyər Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì. Ə mkpān yə̄ təte Yɛso lwe gu kə nyər Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì tswē nan gu kì yə̀ Bān yə̀ mə̀bə dan bə de nə̄ bə nan,

28Siman gu dōglò kpə̄ gu lwè ə ngwɔ̀n də̀ nyər Rì də̀ dan de,

29”Nggɔn, nzɛ̂nmē, nə̄ wə̄ kà nggə̄ gər ywē dɔ̀n nə̄ kyū ban nggə̄ lwe ywe kpə susù, anrɛ̀n wə̄ nan kì yə̀ wə̄ kpan nyū de wə̄ lə nan.

30Nzɛ̂nmē nggə̄ kan beshi nggə̄ ngrɛ̄n wān lə kpə̄ mə̄nē cūngwɔn,

31wān wə̄ kyun gu zwè ə nggà bēshi mə̄nē bān mə̀mē nkan nkān kūkwār ə mgbəmgbrè mē.

32Sē gu wān sē glo nə̀nàn yə̄ lə lan tsar mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo mē, də̀ sē gu wān lə nə̄ mə̄nē ngrɛ̄n mə̄nē bān Sərela bə̄ nggɔn nggɔn.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

33Tswēyəmē, bə tèywə̄ bə̄ gyə̀ywə̄ sə̄ mə̄ nggānme anrɛ̀n mə̀rɛ̄n yə̀ bə dan yə̄ ətù vɛ̄n bə.

34Siman gu kàn fàr nyū Zəze gyə̄ gu də̀ dàn Məryamu de, “Vɛ̄n mē sē wān Rì te ndu nyə̀, anrɛ̀n sē gu wān mənē bān Sərela də̄ kpə̄ te njìnjì bə̄ gu, bə lə la kū jə̄ yə̄ là nyə mē yo, də̀ bān də̄ kā gu, bə lə kū jə̄ yəmē. Də̀ sē gu nənàn wān mənē lə kà ndu məgu.

35Yə sē kpār ə bē nənàn de, sē nkə̄n yəmē yə̄ rɛn məme yə̄ sē ə dər yə̄ mənē lə ru be kpār. Dər lə ràn wə̄ nənàn ətù vɛ̄n gu mē kə̄de sē pàr yə̀ bə kan to wə̄ ə dər.”

36Mbə̄ gyər sə̀ shāmān wān re Hana wān là dòn rɛn sū mənē wān tèywə̄ re Fanu wān nyūrɛn məgu re de Shɛru də̀ sə̀ sē kpəkpɔ̌mbə̄. Mbə̄ gu mē ywè ngə̄ də̀ tè sɛ tāmgbā me,

37də̀ lənywə̄ kàn kyù kà gu dòn də̀ ə mkpān yəmē, gu sə̄ tè sɛ sɛ̀-tāndà bə̄ sɛ nlyɛ̄ ə tswē sòn kpla. Gu là bɛ̀ Rì nggānme ə mkpān mē kūkwār, mbrɛ̀cə̄, rìrì, rìglò gu sòn ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ sə̀ vūn mfə̀ də̀ sə̀ rɛn bə̄ Rì.

38Ə mkpān yəmē, gu dōglò ywè tswē yə̄ bə Məryamu sə̄ krē ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ nyər Rì də̀ dan mə̀rɛ̄n ətù vɛ̄n gu mē su mənē bān sə̄ jī mbrɛ̄ yə̄ mkpān yə̄ bə lə kpə̄ mənē bān Wurisheliman cūngwɔn.

39Ə mkpān yə̄ bə Yusuwu bə̄ Məryamu krɛ nan kī kūkwār ə nkə̄n yə̄ Bān yə̀ Rì dan, bə kan mərtu ywe ə mə̀mē yə̀ Galili ə gbù bə yə̀ re Nazəreti.

40Ə tswēywə̄, vɛ̄n gu cɛ də̀ tswe kpə də̀ tsə rɛn nggānme də̀ Rì sə̀ nàn gu zəze ə mkpān mē kūkwār.

41Zwē sɛ sɛ mē kūkwār, təteywə̀ là ywe ə Wurisheliman tswē nan gān mə̀bə yə̀ Rì za bə sū.

42Ə mkpān yə̄ Yɛso nyə̄ cɛ də̀ tè sɛ tsɔ, bə lwe gu ca mān də̀ ywe ə tswē gān yə̄ kə̄de kì yə̀ bə là nan cùcùn.

43Ə mkpān yə̄ vē yə̀ gān yə nyə̄ krɛ̀, bə mərtu ywe kə̄ də̀ Yɛso la zwe bə mān yo, də̀ sòn ə Wurisheliman də̀ bə la tsə de bə ka gu dɔn ə Wurisheliman yo.

44Bə sə̄ tekə de gu sē gìgyər bə̄ kpə̄kpàn ywə̄ bān sə̄ zər ə nkyər mənē bān sə̄ sē ə nggà bēshi bə. Ə mkpān yə̄ bə zər ma rìglò də̀ la ngrɛ̄n gu yo, bə dōglo sə̄ fɔ̄ gu zwē mə̀kə̀ mənē bān gbòn kə̀ bə bə̄ mə̀kə̀ kpə̄kpàn ywə̄.

45Bə fɔ̄ gu də̀ la ngrɛ̄n gu yo də̀ kan mərtu ywe ə Wurisheliman nzɔ̌ ə tswē kə̄ fɔ̀ gu.

46Bə fɔ̄ gu te vē tàr də̀ ywe kə ngrɛ̄n gu ə kplabē ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì tswē sòn gìgyər bə̄ mənē bān là tsar mənē Bān də̀ sə̀ gwɔ bə də̀ sə̀ rì bə mə̀rɛ̄n.

47Mənē kūkwār bān sə̄ gwɔ gu mə̄ nggānme anrɛ̀n nkə̄n yə̄ gu tsə rɛn bə̄ nkə̄n yə̄ gu là sa bə rɛn yə̄ bə là ri gu.

48Ə mkpān yə̄ təteywə̄ bə ywe kə ngrɛ̄n gu mān, dər tsu bə nggānme. Gyə̀ywə̄ kàn rì gu de, “Vɛ̄n nggə̄, sē wə̄ nan tə̄ ənə̀mē mūn? Nggə̄ bə̄ tèywē doglo sə kan tswē cī ə tswē fɔ̀ wə̄ bə̄ mə̀shi ə mgbò.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

49Yɛso kàn rì gu de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gyə̄ là fò nggə̄? Gyə̄ la tsə de yə sē kpaki nə̄ nggə̄ sē ənywī kə̀ tě nggə̄ yo?”

50Bə gyə̀ywə̄ bə̄ tèywə̄ la tsə rɛn nkinē yə̄ Yɛso sə̀ dan bə yo.

51Ə̀ tswēyəmē, gu kàn dōglò zwē bə mān də̀ ywè Nazəreti də̀ sə̀ gwɔ bə rɛn kūkwār, də̀ gyə̀ywə̄ kyūn nywɛn mə̀rɛ̄n bān Yɛso dan bə lwè ənywī dər gu.

52Yɛso nyə̄ cɛ sū mān ə mkpə̌nkpə̀ bə̄ nkə̄n yə̄ gu tsə rɛn də̀ nē sə̄ nyɛn gu nggānme də̀ gu nàn kī yə̄ sū Rì dər kyame.

Luka 3

1Ənywī sɛ yə̄ gùr bə̄ tun yə̄ vələn wān re Tiberiyo Kesar sə̀ sē cūn bān mə̀mē yə̀ Roman kūkwār də̀ vələn gyər wān re Punte Bilatu sə̀ sē tu mə̀mē yə̀ Yahudeya, vələn gyər wān re Hiridu Yantipa sə̀ sē cūn ə Galili, də̀ zāngyə̀ywə̄ wān re Filibusu sə̀ sē cūn wān sə̀ lwè mənē bān Yitora bə̄ Takonitu, də̀ vələn wān re Lesanu sə̀ sē cūn ə Bilene nə̀nàn,

2Yana bə̄ Kayafa sə̄ sē tu bān sə̄ tò kī ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì. Yə sə̄ sē ə mkpān yəmē, Rì tè Yɔhanan vɛ̄n Zakariya ndu ə mkpān yə̄ gu sə̀ sē ə mgbə̀jī,

3də̀ gu dòglò zər kàn tswē cī ə mə̀mē yə̀ sē gǐ nē yə̀ Wurdu tswē dan mənē de nə̄ bə gbā kā məme məbə dɔn nə̄ gu man swē bə bə̀tesəmàn, dətswē Rì man fù màtò sū bə ətù rɛn məme məbə.

4Kə̄de rɛn yə̄ wān dɔ̀n rɛn sū mənē wān re Shaya car ə lə̀tafē məgu de, “Nənè là dɔ̀n rɛn sū mənē ə mgbə̀jī də̀ là dan de, ‘Kyūn nkɔ̀n gyə̄ jì Nggɔn, nə̄ gu man nyə zər glə̀ mān.

5Tswē kūkwār yə̄ də̄ te mbəmblə̄, nə̄ gyə̄ cu mə̀mē shɛ̄ yə, nə̄ yə man sē nyâr gìgyə̀r. Gbūgbu mē kūkwār nə̀nàn, gyə̄ lə kyūn yə̄ nə̄ yə̄ man krè nyâr gìgyə̀r kūkwār. Nkə̄n yə̄ də̀ gur, gyə̄ lə nə̀ yə̄ də̀ yə̀ də̀ tè məmè, gyə̄ lə nan yə̄ nə̄ yə man tɔ̀nzɛ̄.

6Ə̀ mkpān yəmē, mənē lə ngrɛ̄n gu wān Rì te ndu wān lə kpə̄ mənē nggānme cūngwɔn.’ “

7Nkyər mənē nggānme nyə de nə̄ Yɔhanan swē bə bə̀tesəmàn, də̀ gu dan bə de, “Gyə̄ mənē bān tò dər yo kə̄de gwa, sē nggwɔ wān dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ kulwe jun sùr rɛn yə̀ Rì yə̀ là nyə̄ ə nggà bēshi?

8Nə̄ gyə̄ nàn kī yə̄ bə lə ngrɛ̄n de gyə̄ sē bān ka nkə̄n yə̄ sē məme dɔ̀n. Nə̄ gyə̄ man kàdə sə̀ tèkə de gyə̄ sē nywɛn Bərayi yo. Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de mgbantə yə̄ gyə̄ là ngrɛ̄n mē, dər yə̀ Rì də̀ bàn, gu lə kan yə sər tē nywɛn bān Bərayi.

9Nzɛ̂nmē, bə kan nyū nggə̀r zū tərkì, də̀ là ji yə mān. Tərkì yə dəgbā nan shun klə̌ zəzè yo, bə lə tsɛ̄n yə də̀ vu yə sū ə glo nə̄ yə kpə̄ wu.”

10Gbə̀jùn mənē bə kan ri Yɔhanan gu de, “Sē nənggyɛ̌ yə̀ tə̄ lə nan?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Yɔhanan gu kàn sà bə mān de, “Nē wān də̀ te lə̄gā ywā, nə̄ gu kàn gyə̀r nə̄ nē wān la tè gyə̀r yo, də̀ wān də̀ te kīrē, nə̄ gu nàn ənə̀mē nə̀nàn.”

12Mənē bān là kpə gānjūn nə̀nàn nyə de nə̄ Yɔhanan swē bə bə̀tesə̄màn də̀ nyə rì gu de, “Wān là tsar mənē rɛn, sē nə̄nggyĕ yə̀ tə̄ lə nan?”

13Gu kàn sà bə mān de, “Nə̄ gyə̄ kàdə kpə̄ gānjūn mwə̄n kì yə̀ bə dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ kpə̄ yo.”

14Bān kpānnēn bān tā kə̄n nə̄mān nə̀nàn kan ri gu de, “Sē nə̄nggyĕ yə̀ tə̄ lə nan nə̀nàn?” Yɔhanan gu kàn sà bə mān de, “Nə̄ gyə̄ kàdə kpə̄ kə̄jī bə̄ nē bə̄ mgbrêmgbrē kē ə nkə̄n yə̄ te mò yo. Nə̄ gyə̄ sə̀ kpə̄ kə̄jī yə̄ bə là ywan gyə̄ ə hwə zwē tsə̄tsə̄ kyame.”

15Mənē kūkwār sə̄ sa beshi jī nyə̄ yə̀ gu wān sē Krisəti, də̀ sə̄ te njwēn yə̄ bə lə tsə kē sē Yɔhanan wān sē nē gu mē.

16Yɔhanan kàn dàn bə de, “Nggə̄ là swe gyə̄ bə̀tesə̄màn bə̄ mə̀sər də̀ nē gyə̄r shāmān wān lə nyə̄ wān mwɔn nggə̄ bə̄ nggɔn nggɔn də̀ nggə̄ la ma wān nggə̄ lə su zəkpə yə̄ gu là sɔn ə zə̀ gu yo. Sē gu wān lə swē gyə̄ bə̀tesə̄màn bə̄ Gbrīn Ntsər bə̄ glo.

17Sē gu wān lwe mūmù yə̄ zèn kī ə ngwɔ̀n gu yə̄ gu lə zèn bekī yə̄ sē zəze sū ə gùr mə̀gu də̀ lə kan kpamfū ywə̄ sū ə glo yə̄ lə la kàn nrin yo.”

18Nkə̄n nə̄mān nkan nkān nə̀nàn shāmān yə̄ Yɔhanan rɛn bə̄ mənē ə nkə̄n yə̄ gu sə̀ gbìn bə tə̄n də̀ sə̀ dan bə rɛn zəze.

19Ə̄ mkpān yə̄ Yɔhanan nyə̄ grì Hiridu wān sē cūn anrèn gu gbō Hirudiya wān sē mbə̄ zāngyə̀ywə̄ tè mbə̄ywə̄, də̀ nan kī nə̄mān nə̀nàn yə̄ sē məme,

20Hiridu gu dòglò də̀ la kàn mə̀ məme yə nàn də̀ vūn Yɔhanan gyə̄ ə jàrō.

21Ə̄ mkpān yə̄ Yɔhanan swē mənē bə̀tesə̄màn krè kūkwār, gu kàn swē Yɛso bə̀tesə̄màn nə̀nàn. Ə̄ mkpān ywə̄, Yɛso sə̀ rɛn bə̄ Rì də̀ mkparū kan bu.

22Tswēyəmē Gbrīn Ntsər kan ji nyə sɔ̀n gìgyə̀r bə̄ gu kə̄de və̄nggù ə mkpān yəmē, bə kan gwɔ kwār ə mkparū sə̄ dan de, “Wə̄ sē vēn nggə̄ wān nggə̄ là nyɛn nggānme. Sē wə̄ me wān dər là sù nggə̄ bə̄ wə̄ nggānme.”

23Yɛso cɛ kə sū sɛ sè tàr anrīn də̀ sə̄ kūci bə̄ ndu məgu. Mənē sə̄ ban gu te de gu sē ngrin yə̀ Yusuwu wān tèywə̄ re Heli

24Heli sē vēn Matati, Matati sē vēn Ləywi, Ləywi sē vēn Malki, Malki sē vēn Yanan, Yanan sē vēn Yusuwu,

25Yusuwu sē vēn Matatiya, Matatiya sē vēn Yamosu, Yamosu sē vēn Nahum, Nahum sē vēn Zaliya, Zaliya sē vēn Najaya,

26Najaya sē vēn Matati, Matati sē vēn Matatiya, Matatiya sē vēn Shimeya, Shimeya sē vēn Yusuwu, Yusuwu sē vēn Yahuda.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

27Yahuda sē vēn Yɔhanan, Yɔhanan sē vēn Rifaya, Rifaya sē vēn Zɛrubabɛl, Zɛrubabɛl sē vēn Shatilu, Shatilu sē vēn Niri,

28Niri sē vēn Malki, Malki sē vēn Yadi, Yadi sē vēn Kusaman, Kusaman sē vēn Lamadaman, Lamadaman sē vēn Yər,

29Yər sē vēn Jɔshuwa, Jɔshuwa sē vēn Yɛliyaza, Yɛliyaza sē vēn Yɔriman, Yɔriman sē vēn Matati, Matati sē vēn Ləywi,

30Ləywi sē vēn Siman, Siman sē vēn Yahuda, Yahuda sē vēn Yusuwu, Yusuwu sē vēn Yɔhanan, Yɔhanan sē vēn Ləyakim,

31Ləyakim sē vēn Malaya, Malaya sē vēn Mɛnan, Mɛnan sē vēn Matati, Matati sē vēn Nata, Nata sē vēn Doda,

32Doda sē vēn Jese, Jese sē vēn Wɔbida, Wɔbida sē vēn Buza, Buza sē vēn Salmu, Salmu sē vēn Nashɔn,

33Nashɔn sē vēn Mənada, Mənada sē vēn Raman, Raman sē vēn Hɛzɔn, Hɛzɔn sē vēn Fəresa, Fəresa sē vēn Yahuda,

34Yahuda sē vēn Yakubu, Yakubu sē vēn Yishaku, Yishaku sē vēn Bərayi, Bərayi sē vēn Tera, Tera sē vēn Nahuru,

35Nahuru sē vēn Sɛru, Sɛru sē vēn Reyu, Reyu sē vēn Fele, Fele sē vēn Yabur, Yabur sē vēn Shɛla,

36Shɛla sē vēn Kenan, Kenan sē vēn Yafashada, Yafashada sē vēn Samu, Samu sē vēn Nuhu, Nuhu sē vēn Lame,

37Lame sē vēn Mɛtusela, Mɛtusela sē vēn Yinɔ, Yinɔ sē vēn Yarɛ, Yarɛ sē vēn Mahalale, Mahalale sē vēn Kenan,

38Kenan sē vēn Yanosu, Yanosu wān sē vēn Shitu, Shitu sē vēn Dəmu, wān sē vēn Rì.

Luka 4

1Ə mkpān yə̄ Yɛso kà nē yə̀ Wurdu yə̄ dòn, Gbrīn Ntsər nyə nyər nywī dər gu də̀ gbō gu ywe mgbə̀jī

2tswē yə̄ gu ywē kə̄ sòn mān tè vē sɛ̀-nlyɛ̄ də̀ la rè nkinē yo də̀ mfə te gu nggānme də̀ ənywī vē yəmē kūkwār Shɛtan ywè mān də̀ sə̀ mā gu kyɛn.

3Shɛtan dan gu de, “Wə̄ də̀ sē Vēn Rì njìnjì, nə̄ wə̄ sər mgbǎntə̄ mē nə̄ yə̄ kàn tè wə̄ kīrē.”

4Yɛso kàn sà yə̄ mān de, “Bə car ə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de, ‘La sē kīrē me yə̄ nēnjì lə rē anrīn də̀ sə̄ sòn shishēn yo.’ “

5Tswēyəmē, Shɛtan kàn gbō gu ngun ywè tswē gyər yə̄ zo tsa də̀ ywē kə̄ tsàr gu gbə̄gbòn məmē yə̀ məcūcùn bān mgbəmgbrè mē kūkwār. Yə̄ tsàr gu kī yəmē gāngyər me kə̄de glo yə̄ bə kan tsɛn tsar nənè par ə beshi

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

6də̀ dan gu de, “Nggə̄ lə kan yə te wə̄ ə ngwɔ̀n nə̄ wə̄ man kpə̄ nggɔn nggɔn yə̄ bə lə nə̄ wə̄ anrɛ̀n bə kan yə nə̄ nggə̄, də̀ nɛ̄ wān dər̆ nggə̄ də̀ ban gu, nggə̄ lə kan yə nə̄ gu.

7Yə sɛ̄ ənə̀mɛ̄, wə̄ də̀ tèkpm ə nggà bēshi nggə̄ də̀ nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn, nggə̄ lə kan yə nə̄ wə̀ kūkwār.”

8Yɛso kàn dàn yə̄ de, “Bə car ə lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì de, ‘Njìnjì, sɛ̄ Rì kyame wān nɛ̄ lə zwe nkɔ̄n məgu də̀ sɛ̄ gu kyame wān nɛ̄ lə tekpm ə nggà bēshi gu də̀ rɛ̀n bə̄ gu.”

9Shɛtan la kà gu dɔ̀n yo də̀ gbō gu ywè Wurisheliman ə tswɛ̄ yə̄ bə mɛ yə zo mwɔ̄n nkyɛn tswɛ̄ mɛ̄ kūkwār ə Kə̄ Nggɔn Rì də̀ dan gu de, “Wə̄ də̀ sɛ̄ Vɛ̄n Rì njìnjì, nə̄ wə̄ gyɛ̆ncār ə sə̄kànmɛ̄ ywè məmɛ̄

10anrɛ̀n bə car ə lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì de, ‘Rì lə nə̄ mə̀lɛ̀kū məgu nyə nàn wə̄ gbyɛ̄n

11də̀ lə kan ngwɔn bə vūn wə̄ nə̄ wə̄ man kàdə bu zə ə mgbantə yo.’ “

12Yɛso kàn sà yə̄ mān de, “Bə car gyə̄ ə lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì de, ‘Kàdə mā Rì wān sɛ̄ Nggɔn wə̄ kyɛn yo.”

13Ə̄ mkpān yə̄ Shɛtan gu mā Yɛso kyɛn ə nkɔ̄n yəmɛ̄ krɛ̀ kūkwār, gu ywè də̀ kà Yɛso dɔ̀n ə mkpān yəmɛ̄.

14Yɛso kàn mə̀rtu ywè Galili də̀ nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn Ntsər sə̄ sɛ̄ gìgyər bə̄ gu. Rɛn yə tù gu kan ngwur ngār ənywī gbù kūkwār.

15Gu tsàr mənɛ̄ nə̀nàn ə mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mənɛ̄ bān Yahuda də̀ mənɛ̄ kūkwār nə̄ gu nggɔn nggɔn.

16Yɛso kàn dōglò ywè ə gbù məgu yə̀ re Nazəreti tswɛ̄ yə̄ gu cɛ mān. Ə̄ mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù mənɛ̄ bān Yahuda, gu ywè kə̄ yə̄ kyūntu mənɛ̄ bān Yahuda kə̄de kì yə̀ gu là nan cùcùn. Ə̄ mkpān yə̄ gu dōglò krè yə̄ gu lə blā lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì,

17bə nə̄ gu lətafɛ̄ yə̀ nɛ̄ wān dɔ̀n rɛn sū mənɛ̄ wān re Shaya car də̀ gu bu yə də̀ ngrɛ̄n tswɛ̄ yə̄ bə car mān de,

18”Gbrīn yə̄ Rì ji nyə də̀ sɛ̄ gìgyər bə̄ nggə̀, də̀ gu cu nggə̄ de nə̄ nggə̄ dan mənɛ̄ bān jə̀ rɛn zəze yə̄ məgu. Gu tər nggə̄ nyə̀ de nə̄ nggə̄ nyə su mənɛ̄ bān bə kpan bə cūngwɔn, də̀ man nan mənɛ̄ bān ku wə̄ nə̄ bə man ngrɛ̄n, də̀ man kpə̄ bān là kpə mgbŭ cūngwɔn nə̀nàn,

19də̀ man dan mənɛ̄ de yəmɛ̄ sɛ̄ sɛ yə̄ Rì gu lə kpə̄ mənɛ̄ bān məgu cūngwɔn.”

20Yɛso kàn ywān lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì yə də̀ kàn yə̄ nə̄ nɛ̄ wān sə̀ nàn ndu ə kə̀ yə kyūntu mənɛ̄ bān Yahuda də̀ kàn tè sɔ̀n. Mənɛ̄ kūkwār bān sə̄ sɔ̄n ənywī kə̄ yə̄ kyūntu mənɛ̄ bān Yahuda yə kan sə̄ mər gu kyɛn.

21Gu kàn kūci tswɛ̄ tsàr bə de, “Nrìnrīnmɛ̄, mpə rɛn yə̄ kur ə lətafɛ̄ mɛ̄ nyə shɛ̄ mān ə nggà bēshi gyə̄ kə̄de nkɔ̄n yə̄ gyə̄ gwɔ rɛn yə̄ bə bla sū gyə̄ mɛ̄.”

22Mənɛ̄ kūkwār kan sə̄ bɛ̄ gu də̀ sə̄ mə̄ nggānme anrɛ̀n rɛn yə̄ ru ə nyū gu də̀ kan sə̄ ri de, “Wān mɛ̄ la sɛ̄ ngrin Yusuwu yo?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23Gu kàn sà bə mān de, “Nggə̄ kpə te njìnjì de gyə̄ lə dan nggə̄ rɛn mē de, ‘Wān là dɛ̄n mənē, nə̄ wə̄ dɛ̄n nkəywē’ də̀ lə dan nggə̄ nə̀nàn de ‘Kī yə̄ tə̄ gwɔ de wə̄ nan yə ə Kapana, nan yə ə sə̄kànmē ə gbù məwə̄ mûn.’ “

24Yɛso kàn dàn bə nzə̌ de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nē wān là dɔ̀n rɛn sū mənē la sē bə̄ nggɔn nggɔn ə nggà bēshi mənē ə gbù məgu yo.

25Gyə̄ gwɔ yə sē njìnjì de, mbə̀mbə̄ bān lə̄lɔn bə sə̄ tsu sē nggānme ə Sərela ə mkpān yə̄ Ləya rɛ̀n də̀ glō bàn sɛ tar bə̄ hwə̌ tānnɛ̀n də̀ la kū yo. Mkpān yəmūn gyɔ̀n tè mənē ə məmē yəmūn kūkwār.

26Gyə̄ tsə de la sē gyər ənywī mbə̀mbə̄ bān Sərela bə wān Rì tè Ləya ndu bə̄ gu yo. Sē mbə̄ wān lənywə̄ kyù ə gbù yə̀ Zərapa ə məmē yə̀ Sidɔn kya wān Rì tè Ləya ndu ywè bə̄ gu.

27Mənē bān ku shì nə̀nàn sə̄ shāmān nggānme ə məmē yə̀ Sərela ə mkpān yə̄ nē wān dɔ̀n rɛn sū mənē wān re Lesha, də̀ sē nē gyər me wān Rì kpə̄ gu cūngwɔn ətù lələ məgu wān re Nahaman wān məmē yə̀ Siriya.”

28Mənē kūkwār bān sə̄ sɔ̄n ə kə̀ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda yə dōglo te gyār nggānme bə̄ gu ə mkpān yə̄ bə gwɔ gu tswē dan mərɛ̄n yəmē

29də̀ dōglo gbīn gu dōru ənywī gbù də̀ lwe gu ywe ə tu gbù yə̀ bə mɛ məkə̀ bə mān dətswē bə man tər gu tāgyə̄ ə ywăr mgbăntə̄.

30Ə̄ mkpān yə̄ bə ywe kə sū mān, Yɛso gə̄gə̄ glə̀ dɔ̀ntswe mənē bə də̀ ywè ywē gu.

31Gu kàn ywè ə Kapana ə məmē yə̀ Galili də̀ sə̀ tsàr mənē rɛn ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù mənē bān Yahuda.

32Mənē bə kūkwār mə̄ nggānme anrɛ̀n kī yə̄ gu sə̀ tsàr bə bə̄ nggɔn nggɔn də̀ kī yə̄ gu sə̀ tsàr bə yə sə̄ te zwē mān.

33Ənywī kə̀ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda yə, və̄lɔn gyər sə̀ sē mān wān gbrīn məme sē ənywī kpə̀ gu də̀ gu dōglò dɔ̀n rɛn kpān kpān de,

34”Hen! Wə̄ Yɛso wān Nazəreti, sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ wə̄ là fɔ̀ bə tə̀? Sē wə̄ nyə tswē wə̄ nlywe tə̄? Nggə̄ tsə nē wān wə̄ sē. Wə̄ sē gu wān sē wān Ntsər wān ru bə̄ Rì.”

35Yɛso kàn rɛ̀n bə̄ gu mgbla me də̀ dàn gu de, “Te gyun də̀ man dōrù ə kpə̀ və̄lɔn gu mē!” Tswēyəmē, gbrīn məme yə kan ngwur və̄lɔn gu tāgyə̄ ə nggà bēshi bə kūkwār də̀ dōru dē gu kpə də̀ la kan gu cāzu yo.

36Mənē bān sə̄ krē mān kūkwār mə̄ nggānme də̀ kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Yə̀mē sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ sē nàn? Və̄lɔn mē sē bə̄ nggɔn nggɔn nàn də̀ rɛn bə̄ gbrīn məme de nə̄ yə dōru dē kpə mənē də̀ yə là gwɔ gu də̀ dōru!”

37Rɛn yə̄ tù Yɛso kan dōglo ngwur ngār bə̄ mənē bān gbɔ̀n məmē yəmē kūkwār.

38Tswēyəmē, Yɛso kàn dōglò ə kə̀ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda yə də̀ ywè kə̄ və̄lɔn gyər wān re Siman wān kpə sə̄ wu gyə̀mun gu nggānme, də̀ bə dan Yɛso de nə̄ gu ywē kə̄ là gu mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

39Gu ywè kə̄ krè ətù kìkùr tswē mbə̄ gu kùr, də̀ rɛn de nə̄ lələ yə dōru dē mbə̄ gu kpə də̀ yə kan dōru. Mān tswēywə̄ mbə̄ gu kàn tè zəze də̀ kàn dōglò nàn bə kīrē.

40Mkpān yə̄ rì kū, mənē kūkwār bān te kpə̄kpàn də̀ bə sə̄ lə lələ nkan nkān lwe bə ca Yɛso mān də̀ gu kàn ngwɔn gu sà bə kūkwār də̀ kpə̄ bə cūngwɔn ətù lələ məbə.

41Gbrīn məme nənàn dōru ə kpə̀ mənē nəmān nggānme də̀ sə̄ dan kpān kpān de, “Wə̄ sē Vɛ̄n Rì!” Gbrīn məme yə tsə de sē gu wān sē Krisəti, də̀ Yɛso lə la kpə bə nyèn nə̄ bə dan rɛn nəmān ətù gu yo.

42Mkpān yə̄ mbrɛ̄ ngar krɛ, Yɛso dōglò dòrù dè nywī gbù də̀ ywē kə̄ tè sòn ə mgbə̀jī nkəywə̄ də̀ nē dōglo sə̄ fō gu. Ə mkpān yə̄ bə ywe kə ngrɛ̄n gu, bə la kpə̄ gu nyɛn nə̄ gu kà bə dòn yo.

43Gu kàn dàn bə de, “Yə sē kpaki nə̄ nggə̄ ywe gbūgbu nəmān nənàn də̀ man dan mənē rɛn zəze yə̄ tù nkōn Rì là lwe mənē anrèn sē dùdu rɛn yəmē yə̄ Rì te nggə̄ ndu nyə̀.”

44Ə nkōn yəmē, gu kàn məmē yə̀ mənē bān Yahuda kūkwār zər kòci də̀ kūci tswē dan mənē rɛn Rì ə mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mənē bān Yahuda.

Luka 5

1Mbrɛ̄ gyər, Yɛso krè ə kətōn mgbəywār yə̄ Janasəre ə dèntswe gbə̀jùn mənē bān nyə tswē gwɔ rɛn yə̄ Rì ə nyū gu, də̀ sə̀ dan bə rɛn yə̄ Rì.

2Ənywī mgbəywār yə, Yɛso ngrɛ̄n bə kan gbm̄gbm̀ ywā lə ə kətōn ywə̄ də̀ tāki ywə̀ kà yə dɔn də̀ sə̄ ngla rūrū yə̀ zwe mgbəryàn yə̄ bə lwe ywe mān.

3Yɛso kàn nyər gbm̄ gyər yə̄ sē yə̄ wān gyər ənywī bə wān re Siman də̀ dan Siman gu de nə̄ gu tər gbm̄ yə bàn nywī məsər fətsɛ̀. Də̀ sē ənywī gbm̄ yəmē yə̄ gu tè sòn də̀ sə̀ tsàr mənē rɛn.

4Ə mkpān yə̄ gu rèn krɛ̀ kūkwār, gu kàn dàn Siman gu de, “Tər gbm̄ yə ywè nywī ə tswē məsər yə̄ te dòn də̀ man kàn rūrū yə̀ gyə̄ lwe tā sū ənywī məsər də̀ man zwe mgbəryàn.”

5Siman kàn sà gu mān de, “Nggɔn, tə̄ nan ndu njìnjì ə tswē sū rūrū mâ mbrɛ̄ də̀ la vūn nkinē yo də̀ wə̄ də̀ dan de nə̄ nggə̄ kan rūrū yə tā sū ə məsər nzə̌, nggə̄ lə la kà yo.”

6Ə mkpān yə̄ bə kan rūrū yə̄ sū ə məsər, bə zwe mgbəryàn nggānme də̀ rūrū yə̄ sə̀ tè hyuhyur yə̄ yə̄ lə gbonga.

7Ə tswēyəmē, bə kan gyɔ kpə̄kpàn bə bān sə̄ sē ənywī gbm̄ yə̄ ywā de nə̄ bə nyə là bə mān. Bə nyə gbìn rūrū yə də̀ vu mgbəryàn mān shɛ gbm̄gbm̀ yə ywə̄ywə̌ywə̀ cwe də̀ yə de mān kūnrin nywī məsər.

8Ə mkpān yə̄ Siman Bitrusu ngrɛ̄n kì yəmē yə̀ te, gu kàn tèkpm ə zə̀ Yɛso də̀ dan gu de, “Nggɔn nggə̄, ywē kà nggə̄ dòn anrèn nggə̄ sē wān là nan məme.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Gu bə̄ nkyɛn mə̄nē bān bə ywe tswē sū rūrū gìgyə̀r bə̄ bə mə̄ nggānme anrɛ̀n mgbəryàn yə̀ bə zwe.

10Bə Yakubu bə Yəhanan bān sē nywɛn Zabedi bān sə̄ sē gìgyə̀r bə Siman gu mə̄ nə̀nàn ə nkə̄n yə̄ bə zwe mgbəryàn yəmē. Yɛso kàn dàn Siman gu de, “Kàdə tè mpūr yo. Nzêmē ban nggà bēshi, wə̄ lə sē wān lə fò nē lwe ca nggə̄ mān.”

11Ə̄ tswēywə̄, bə gbīn gbm̄ yə dōru zwē ə kətə̄n məsər də̀ kā kī məbə dən mān kūkwār də̀ zwē Yɛso mān.

12Mbrē gyə̄r, Yɛso ywè ə gbù gyə̀r də̀ vələn gyə̄r wān ku shì ywè bə̄ gu. Ə̄ mkpān yə̄ gu ywē kə̄ ngrēn Yɛso, gu kàkùr nɛ̀n-nɛ̀n də̀ bər Yɛso de, “Nggɔn nggə̄, wə̄ də̀ kpənyɛ̀n, nə̄ wə̄ nàn nggə̄ tè zəze.”

13Yɛso kàn nə̀ ngwən bàr gu də̀ kàn dàn gu de, “Nggə̄ kpənyɛn, nə̄ wə̄ tè zəze.” Ə̄ tsūtswēywə̄, vələn gu kàn tè zəze.

14Yɛso kàn dàn vələn gu de, “Kàdə ywè kə̄ dan nənè yo, ywē kə̄ kàn nkəywē tsàr wān tò kī nə̄ Rì də̀ man tò kī nə̄ Rì ə nkə̄n yə̄ Bān yə̀ Musa dan, nə̄ mə̄nē ngrēn də̀ man tsə de wə̄ te zəze.”

15Rɛn yə̄ tù Yɛso gu kā me də̀ sə̄ ngwur ngār sū mān nzǒ də̀ mə̄nē nggānme ru nyə tswē gwɔ rɛn māgu dətswē gu man kpə̄ bə cūngwən ətù lələ məbə.

16Ə̄ mkpān mē kūkwār gu sə̀ dōglo tɔ me ywē ə tswē yə̄ nənè la shāmān yo də̀ sə̀ rɛn bə̄ Rì.

17Mbrē gyə̄r ə mkpān yə̄ Yɛso sə̀ tsàr mə̄nē rɛn Rì, mə̄nē bān Faresi bə̄ bān sə̄ tsar mə̄nē Bān ru ə gbūgbu yə̀ Galili bə̄ Yahudeya bə̄ Wurisheliman nyə mān də̀ sə̀ gwɔ gu tswē tsar mə̄nē rɛn. Ə̄ mkpān yəmē, nggɔn nggɔn yə̄ Rì yə̄ kpə̄ mə̄nē cūngwən ətù lələ məbə sə̄ sē bə̄ Yɛso yə̄ gu lə kpə̄ mə̄nē bān lələ cūngwən.

18Ə̄ mkpān yəmē nə̀nàn, mə̄nē nəmān lwe vələn gyə̄r wān lələ ngwur gu gyə̄ də̀ gu la zər yo də̀ kùr ə kìkùr məgu də̀ sə̄ fò nkə̄n yə̄ bə lə lwe gu nyər kə̀ tswē yə̄ Yɛso sə̀ krè mān.

19Bə nər də̀ la ngrēn nkə̀n yo anrɛ̀n nkyə̄r mə̄nē bān krē ywar nkə̀n, tswēyəmē bə kan ngun tukpă kə̀ tswē yə̄ Yɛso krè də̀ frē yə tu tər bə̀ də̀ kan vələn gu ji gyə̄ gī zə̀ Yɛso ə də̀ntswe gbə̀jùn mə̄nē bān sə̄ krē mān.

20Ə̄ mkpān yə̄ Yɛso ngrēn bə, gu tsə de bə kpə te njìnjì nggānme. Ə̄ tswēyəmē, gu kàn dàn vələn gu de, “Kpān nggə̄, bə fu màtò sū wə̄ ətù məme məwə̀.”

21Ə̄ mkpān yə̄ bān Faresi bə̄ bān sə̄ tsar mə̄nē Bān gwɔ rɛn yəmē, bə kan sə̄ te kə ənywī dər bə de, “Wān mē sē nggwɔ də̀ là ban nkəywə̄ tè kə̄de gu sē Rì? Sē Rì kyame wān là fù màtò sū mə̄nē ətù məme məbə, nənè la shāmān nzǒ yo.”

22Yɛso wān tsə kī yə̄ bə sə̄ tekə ə dər bə, kàn rì bə de, “Sē rɛn nggyĕ yə̄ gyə̄ là tekə mərēn mē ənywī dər gyə̄?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23’Bə fu màtò sū wə̄ ətù məme məwə̀,’ bə̄ ‘Doglò də̀ man zər,’ yətan sē kplə̂ mwə̄n nə̄ nggə̄ mān dan vələn gu mē?

24Nggə̄ lə nan gyə̄ tsar de nggə̄ Vɛ̄n Nɛ̄njì sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə fù màtò sū mənē ətù məme məbə ə mgbəmgbrè mē.” Ə̀ mkpān yəmē, gu kàn dan vələn gu wān lələ ngwur gu gyə̄ mē de, “Nggə̄ là dan wə̄ de doglò man bàn kìkùr məwə̄ də̀ man hwāmān.”

25Mān tsūtswēywə̄, vələn gu kàn dōglò ə nggà bēshi mənē bə kūkwār də̀ bàn kì yə̀ gu sə̀ kùr mān də̀ ywè kə̄ də̀ sə̀ bɛ̀ Rì.

26Mənē bān sə̄ krē mān kan mə̄ nggānme də̀ dōglo də̀ sə̄ te mpūr də̀ sə̄ bɛ̄ Rì də̀ sə̄ dan de, “Hen, tə̄ ngrɛn kī yə̄ mə̀ nggānme nrìnrīnmē.”

27Ə̀ mkpān yə̄ kì yəmē vūngà, Yɛso dōrù zər də̀ ywē kə̄ ngrɛ̄n vələn gyər wān sē wān sə̀ kpə̄ gānjūn wān re Ləywi tswē sòn ə tàr tswē yə̄ gu sə̀ nan ndu. Yɛso kàn dàn gu de, “Doglò zwē nggə̄ mān,”

28Mān tsūtswēywə̄, Ləywi gu kàn dōglò kà kī məgu dòn kūkwār də̀ zwē Yɛso mān.

29Bə ywe kə̄ Ləywi tswē yə̄ gu nàn Yɛso gān nggòn yə̄ anrɛ̀n mənē nggānme nyə mān ə tswē yə. Mənē nggānme bān sē bān sə̄ kpə gānjūn bə̄ mənē nəmān nənàn sə̄ re kīrē gìgyər bə̄ bə.

30Ə̀ tswē yəmē, bān Faresi bə̄ bān sə̄ tsar mənē Bān, bān sē ənywī mənē bān Faresi, kan ri bān sə̄ zwē Yɛso mān de, “Sē rɛn nggyɛ̌ gyə̄ là rē kī bə̄ mənē bān là kpə gānjūn bə̄ bān là nan rɛn məme?”

31Yɛso kàn sà bə mān de, “Sē bān lələ bān là fɔ bān là dɛn mənē. Bān là lə yo lə la fɔ̀ bān là dɛn mənē yo.

32Nggə̄ nyə tswē fɔ̀ bān là nan məme nə̄ bə man kā məme məbə dɔn. La sē nggə̄ nyə tswē fɔ̀ bān là ngrɛn de bə sē bān sē zəze mē yo.”

33Tswēyəmē, mənē nəmān kan ri gu de, “Mənē bān là zwe Yɔhanan bə̄ bān là zwe mənē bān Faresi là sə̄ vun mfə zwē rīrī də̀ là rɛn bə̄ Rì də̀ sē rɛn nggyɛ̌ bān là zwē wə̄ mān la vun mfə lwe yo mūn?”

34Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə̄ lə kpənyɛn nə̄ mənē nggɔn nggɔn bān bə gyɔ bə ə tswē kpān ngə̄ vūn mfə lwe màn nē wān bə lə kpan gu ngə̄ kasə̄ sē gìgyər bə̄ bə?

35Mkpān là nyə yə̄ bə lə ban wān bə lə kpan gu ngə̄ dē bə tswē. Sē ə mkpān yəmē yə̄ bə lə vūn mfə lwe.”

36Yɛso kàn kūci də̀ dan bə rɛn yə̄ lə̀kpm̄kpm̄ de, “Nənè lə la vūn fəkpə nkùlwè suswɛ ngā də̀ kàn cūn ngàn ə nkulwe kūkū yo. Nē wān də̀ nàn ənə̀mē, gu kan kpə nkùlwè suswɛ ngā fà də̀ yə lə la nə̀r mān də̀ man tō kyɛn bə̄ nkulwe kūkū mē yo.”

37Gu dàn nənàn de, “Nənè lə la kan mə̀ suswɛ̀ sū ə mbŭ mə̀ yə̀ bə nan yə̄ bə̄ kpəntàn yə̄ te kūkū yo. Nē wān də̀ nàn ənə̀mē, mbŭ yə̄ lə ngar də̀ mə̀ yə̄ lə kankərɛ̄ ə mə̀mē ə fà.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Yə sē ənə̀mē, sē kpaki nā bə kan mə̀ suswɛ̀ sū ə mbŭ suswɛ̀.

39Nənè wān də̀ sā mə̀ kūkū nə̀nàn lə la dan de yə la tò yo, gu lə dan de, ‘Mə̀ kūkū mē tò mwɔ̄n.’ “

Luka 6

1Mbrɛ̄ gyār, ə mbrɛ̄ yā sɔ̀n sù mānē bān Yahuda, Yɛso gbō nkyār mānē bān sā zwē gu mān də̀ bə zər gāgā glə lan gyār yā bə dɔ kīrē mān. Tswēyəmē, bān sā zwē gu mān bə kan ngwar bebe ləkamān yā bə dɔ ə lan yəmē də̀ kan sā pər ə ngwɔ̀n də̀ sā tan.

2Bān Faresi nāmān ngrɛ̄n bə də̀ kan sā ri bə de, “Sē rɛn nggyɛ̆ yā gyā là zà Bān ə mbrɛ̄ yā sɔ̀n sù?”

3Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyā la blā rɛn yā bə car ətù Doda bā mānē bān māgu ə mkpān yā bə kū mfə mē yo?

4Gu nyər ywè nywī Kā Nggɔn yā Rì də̀ ywē kā bàn kīrē yā mānē bān sē bān tò kī nā Rì kyame là rē, də̀ rè də̀ kàn nkyɛn ywā nā mānē bān māgu”

5Yɛso kàn dàn bə nə̀nàn de, “Nggā Vɛ̄n Nēnjì, sē bā nggɔn nggɔn ətù mbrɛ̄ yā sɔ̀n sù yəmē.”

6Ə mbrɛ̄ gyār yā sɔ̀n sù nzɔ̆, Yɛso nyər ywè nywī kə̀ yā kyūntu mānē bān Yahuda də̀ sə̀ tsàr mānē rɛn Rì. Vāləɔn gyār wān ngwɔn rē māgu kyu sə̀ sē mān.

7Bān sā tsar mānē Bān bā bān Faresi bān sā sē mān sā fā nkɔ̄n yā bə lə gri Yɛso. Bə sā nār gu kyɛn kē gu lə kpā vāləɔn wān ngwɔn gu kyu mē cūngwɔn ə mbrɛ̀ yā sɔ̀n sù dətswē bə man gri gu.

8Yɛso, wān tsə tekə yə̀ mānē bə mē ə dər bə də̀ dan vāləɔn wān ngwɔn gu kyu mē de, “Doglò nyā krè ə də̀ntswe ə sākànmē.” Tswēyəmē, vāləɔn gu dōglò ywē kā krè mān.

9Tswēyəmē, Yɛso kān dàn bə de, “Kān gyā dan nggā mûn, sē nānggyɛ̆ yə̀ Bān yə̀ mə̀tā dan de nē lə nan ə mbrɛ̄ yā sɔ̀n sù? Nā gu nàn zəze kē nā gu nàn məme? Nā gu kpā shishɛ̄n yā nē cūngwɔn kē nā gu kà nē gu mē dɔ̀n nā gu kyù?”

10Yɛso kàn gɔ̀n mānē bə kyɛn kūkwār də̀ kàn dàn vāləɔn wān ngwɔn gu kyu mē de, “Nə̀ ngwɔn wə̀.” Tswēyəmē, vāləɔn gu nàn kì yə̀ Yɛso dàn gu də̀ ngwɔn yə kan te zəze.

11Ə tswēyəmē, dər bə kan mā cāzù də̀ bə krē də̀ sā rɛn bā nkəywə̀ ətù kì yə̀ bā lə nan Yɛso.

12Ə mkpān yəmē, Yɛso kàn dōglò ngun ywè tu gbù gyə̀r tswē rɛn bā Rì. Gu bàn bū mē kūkwār də̀ sə̀ rɛn bā Rì.

13Mkpān yā mbrɛ̄ ngar, gu gyɔ mānē bān sā zwē gu mān ywè bā nkəywā də̀ cu mānē tsɔ ənywī bə də̀ gyɔ bə de, “Mānē bān te ndu.”

14Mānē bān gu cu bə sā sē, Siman, wān Yɛso tər gu sān de Bitrusu, bā zāngyə̀ywā wān re de Yanduru, bā Yakubu, bā Yəhanan, bā Filibusu, bā Batolomi,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15bə̄ Matiyu, bə̄ Toma, bə̄ Yakubu wān sē vɛ̄n Lafiyusu, bə̄ Siman wān bə là gyɔ gu
de Zɛlətu,

16bə̄ Yahuda vɛ̄n Yakubu, bə̄ Yahuda Yisəkaryɔ wān nyə̄ kàn Yɛso rɛ̀.

17Tswēyəmē, Yɛso kàn gbō mānē bān sə̄ zwē gu mān də̀ bə ji ətù gbù nyə mə̀mē.
Mkpān yə̄ bə ji nyə sū mə̀mē, bə nyə ngrɛ̄n nkyə̄r mānē bān ru ə gbūgbu nkan nkān ə
mə̀mē yə̀ Yahudeya bə̄ Wurisheliman bə̄ bān Taya bə̄ Sidɔn bān kur gi nē nggɔ̀n,

18bān nyə tswē gwɔ gu də̀ man nə̄ gu kpə̄ bə cūngwɔn ətù lələ məbə. Mānē bān
gbə̄gbrìn məmè sə̀ sē ə kpə̀ bə nə̀nàn nyə də̀ gu kpə̄ bə cūngwɔn.

19Mkpān yə̄ Yɛso nyə̄ sū bə̄ bə, bə kūkwār sə̄ nər yə̄ bə lə bàr gu anrɛ̀n nggɔn nggɔn
yə̄ sə̄ ru ə kpə̀ gu sə̄ kpə̄ mānē cūngwɔn ətù lələ məbə.

20Ə̄ mkpān yəmē, Yɛso kyɛn bān sə̄ zwē gu mān də̀ kàn dàn bə de, “Gyə̄ mānē bān sē
bān jə̀ nzɛ̂nmē, Rì shāmān də̀ gu lə nə̄ gyə̄ tè zə̀zè, anrɛ̀n gyə̄ tsə nkɔ̄n yə̄ gu là lwe
mānē.

21Gyə̄ mānē bān mfə là te gyə̄ nzɛ̂nmē, Rì shāmān də̀ gu lə nə̄ gyə̄ tè zə̀zè anrɛ̀n gyə̄ lə
la kū mfə nzə̌ yo də̀ lə gyɛ̂n wù kya. Gyə̄ mānē bān là gì nzɛ̂nmē, Rì shāmān də̀ gu lə
nə̄ gyə̄ tè zə̀zè anrɛ̀n rìgyə̀r shāmān yə̀ gyə̄ lə la gì nzə̌ yo, də̀ gyɛ̂n mla kya.

22Gyə̄ bān mānē là ka gyə̄ nzɛ̂nmē də̀ là sə gri gyə̄ to, də̀ dan gyə̄ de gyə̄ sē bān məme
dùdu nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì, Rì shāmān də̀ gu lə nə̄ gyə̄ tè zə̀zè

23”Nə̄ gyə̄ sə̀ tè zə̀zè ə mkpān yə̄ kī mē də̄ te, nə̄ gyə̄ kpɔn anrɛ̀n ryə̆ ngwɔn mə̀gyə̄ sē
bə̄ Rì ə mkparū. Nə̄ gyə̄ tsə̄ nə̀nàn de təte bə sə̄ nan mānē bān dɔ̀n rɛn sū mānē kī
yəmē nə̀nàn.

24”Gyə̄ bān te ngwɔn nzɛ̂nmē, nə̄ gyə̄ tsə̄ de mbrɛ̄ yəmē lə sē mbrɛ̄ yə̄ rànkpə njìnjì
anrɛ̀n gyə̄ re ryə̆ ngwɔn yə̀ mə̀gyə̄ mbɛ̄.

25Mbrɛ̄ yəmē lə sē mbrɛ̄ yə̄ rànkpə bə̄ gyə̄ mānē bān là re kī wù nzɛ̂nmē anrɛ̀n mfə lə
vūn gyə̄ ə rìgyə̀r. Mbrɛ̄ yəmē nə̀nàn lə sē mbrɛ̄ yə̄ rànkpə bə̄ gyə̄ mānē bān là mla
nzɛ̂nmē, gyə̄ lə kan te bān lə gì gì yə̀ bān jə̀ ə rìgyə̀r.

26Mbrɛ̄ yəmē lə sē mbrɛ̄ yə̄ rànkpə nə̀nàn bə̄ gyə̄ mānē bān bə là sa gyə̄ anrɛ̀n mkpān
gyə̀r sə̀sɛ̀ təte gyə̄ sə̄ sa mānē bān te mò de bə sē bān dɔ̀n rɛn sū mānē.”

27Yɛso kàn dàn bə nə̀nàn de, “Gyə̄ bān là gwɔ nggə̄ nzɛ̂nmē, nggə̄ là dan gyə̄ de nə̄
gyə̄ nyɛn mānē bān là te lənggə bə̄ gyə̄, nə̄ gyə̄ man nàn mānē bān là ka gyə̀ zəze
nə̀nàn.

28Nə̄ gyə̄ fàr nyū zəze gyə̄ mānē bān là gri gyə̀ də̀ man rɛn bə̄ Rì ətù mānē bān là rɛn
rɛn məme ətù gyə̄ nə̀nàn.

29Nənè də̀ ngwùr wə̄ ə ngā ngga gyə̄r, kwɔ yə̄ ywā nə̄ gu man ngwùr yə nə̀nàn. Də̀
nənè də̀ gbò wə̄ lə̀gā gyə̀r, gbo yə̀ nywī yə̀ wə̄ kpm ngàn nənè gu mān.

30Nənè də̀ rì wə̄ nkinē, kə̀də ràn yə̄ gī gu yo, ban yə̄ nə̄ gu. Də̀ nənè də̀ ywē kə̄ bàn
nkinē yə̀ sē mə̀wə̄, kə̀də ywē kə̄ kpə̄ yə̄ nzə̌ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Tsə̄ nə̀nàn de wə̄ nan nē kì yə̀ wə̄ là fɔ̀ de nə̄ mə̄nē nan wə̄ yə̄ nə̀nàn.

32”Də̀ sē wə̄ là nyɛn mə̄nē bān là nyɛn wə̄ kyame, Rì lə la ngrɛ̄n nkinē gyə̀r zəzè yə̀ wə̄ là nan yo, anrɛ̀n mə̄nē bān sē məme nə̀nàn là nyɛn mə̄nē bān là nyɛn bə kyame.

33Də̀ sē wə̄ là nan zəze bə̄ mə̄nē bān là nan wə̄ zəze kyame, sē nə̄nggyɛ̌ zəzè yə̀ sē mān? Mə̄nē bān məme là nan ənə̀mē nə̀nàn.

34Də̀ sē mə̄nē bān lə kpə̄ la bə̄ wə̄ də̀ ywan wə̄ yə zwē tsōtsō kyame bān wə̄ lə nə̄ bə la, sē nə̄nggyɛ̌ gyə̀r zəzè yə̀ wə̄ là ngrɛ̄n de Rì lə nə̄ wə̀? Mə̄nē bān là nan məme nə̀nàn là nə nkəywə̀ la nə̄ bə man kpə̄ yə zwē tsōtsō.

35Də̀ sē gyə̄ bān là zwē nggə̄ mān, nə̄ gyə̄ nyɛn mə̄nē bān là te lənggə bə̄ gyə̄ də̀ man nàn bə zəze. Də̀ sē gyə̄ là nə̄ bə la, nə̄ gyə̄ kàdə sà beshi de gyə̄ lə kpə̄ la yəmē ə rìgyə̀r yo. Gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, gyə̀ lə kpə̄ ryă ngwɔn zəzè ə rìgyə̀r, də̀ lə sē nywɛn Rì wān sē nggɔn ətù kī kūkwār anrɛ̀n mə̄nē bān là nan məme bə̄ bān là nyər bə̄ kì yə̀ gu là nan bə yo, gu là nan bə zəze kūkwār.

36Nə̄ gyə̄ sē mə̄nē bān là te mə̀tù ə nkɔ̄n yə̄ Rì wān sē Tě tə̄ là te mə̀tù mə̄nē nə̀nàn.

37”Nə̄ gyə̄ kàdə sùr nkyɛn mə̄nē rɛn yo, ə nkɔ̄n yəmē, Rì nə̀nàn lə la sùr gyə̄ rɛn yo. Nə̄ gyə̄ kàdə ngrɛ̄n mə̄nē nə̄mān de bə sē bān məme yo, ə nkɔ̄n yəmē nə̀nàn, Rì lə la ngrɛ̄n gyə̄ de gyə̄ sē bān məme yo. Nə̄ gyə̄ sə̀ fù màtɔ̀ sū nkyɛn mə̄nē ətù məme məbə, ə nkɔ̄n yəmē nə̀nàn Rì lə fù màtɔ̀ sū gyə̄ ətù məme məgyə̀.

38Nə̄ gyə̄ kàdə ràn ə tswē nə̄ mə̄nē kī yo nə̄ Rì nə̀nàn man kàdə ràn nkinē gī gyə̄ mān yo. Ə nkɔ̄n yəmē, Rì lə nə̄ gyə̄ kī kənàn yə̄ lə shɛ̄ gyə̄ ngwɔn cwe də̀ gyə̄ lə fɔ̀ mə̄nē bān lə là gyə̄ yə lwe. Tsə̄ de nkɔ̄n yə̄ wə̄ là cu nkinē nə̄ nənè, sē nkɔ̄n yəmē nə̀nàn Rì lə nə̄ wə̄ kī.”

39Gu dan bə nə̀nàn rɛn yə̄ tsar rɛn yə̄ dan de, “Wān ku wə̄ nə̄mān lə la vūn wān ku wə̄ nə̄mān kpàkì de nə̄ bə zər yo. Gu də̀ nàn ənə̀mē, bə ywə̄ywăywə̀ lə ywē kə kànkərɛ ə jūjū.”

40Gu dan nə̀nàn de, “Vɛ̄n wān bə là tsar gu blā la tsə̄ mwɔ̄n nē wān là tsar gu blā yo. Mkpān nə̄mān nkan yə̄ vɛ̄n gu mē də̀ blā krɛ̀ anrīn, gu lə nyə̄ sē kə̄de wān tsar gu kī yəmē.

41”Yə sē sɛ̌n nàn wə̄ là ngrɛ̄n bě kàbŭ yə̀ sē ə bēshi nənè də̀ la tsə de mgbrɛnkì sē ə bēshi wə̄ yo?

42Wə̄ lə nan sɛn də̀ dan zāngyə̀ywē de ‘Kān nggə̄ ban wə̄ bě kàbŭ yə̀ sē ə bēshi wə̄,’ də̀ mgbrɛnkì mē kasə̄ sē kùr wə̄ ə bēshi? Wə̄ wān là kan nkəywē krin, nə̄ wə̄ bàn mgbrɛnkì yə̄ sē ə bēshi wə̄ anrīn wə̄ lə nan ngrɛ̄n màn wə̄ də̀ là ywē tswē kə ban bě kàbŭ yə̀ sē ə bēshi nənè.

43”Tərkì yə̄ sē zəze lə la shun klə̌ məmè yo də̀ tərkì yə̄ sē məme lə la shun klə̌ zəzè yo.

44Wə̄ də̀ ngrɛ̄n klə̌ nkinē, wə̄ lə tsə̄ tərkì ywə̄. Wə̄ lə la ywē kə hyɛ̄n klə̌ bwə̀ ə tər ntswa yo. Kē wə̄ lə ywē kə̄ hyɛ̄n klə̌ lwē ə tər mgbəmgblān? Yə sē ənə̀mē bə̄ nēnjì nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

45Nē wān sē zəze là dan rɛn zəze yə̄ gu kyun zwè ə dər̀ gu də̀ nē wān sē məme nə̀nàn là dan rɛn məme yə̄ gu kyun zwè ə dər̀ gu anrɛ̀n sē rɛn yə̄ sē ə dər̀ nənè yə̄ nyū gu là dan yə.”

46Yɛso kàn dàn bə nə̀nàn de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gyə̄ là gyɔ nggə̄ de, ‘Nggɔn, Nggɔn,’ me də̀ là nan kī yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn yo?

47Kān nggə̄ tsar gyə̄ sē yə̀ nē wān là nyə̄ bə̄ nggə̄, də̀ là gwɔ rɛn yə̄ mə̀nggə̀, də̀ là nan kī yə̄ nggə̄ dan gu de nə̄ gu nàn.

48Gu sē kə̄de və̄lɔn wān de gu lə mɛ̄ kə̄ də̀ gyà jūjū yə̄ zwè mkplā kə̀ ywè kə̄ sar ywan anrīn də̀ sə̄ bàn mɛ̄ dòrù. Mkpān yə̄ glō kū nggān, də̀ mə̀sər rù ncə̄ də̀ ywē kə̄ ngwùr kə̄ yəmē də̀ yə la nga yo, anrɛ̀n gu nàn yə mɛ̄ njìnjì.

49Də̀ sē nē wān là gwɔ rɛn yə̄ mə̀nggə̀ də̀ la kpə̄ yə nan ndu yo, gu sē kə̄de və̄lɔn wān la zwè mkplā kə̀ anrīn də̀ sə̄ kūci bə̄ mɛ̄ yə yo. Mkpān yə̄ glō nyə̄ kū də̀ mə̀sər rù ncə̄ də̀ ywē kə̄ ngwùr kə̄ yəmē, yə nga də̀ ji gyɛkū hwô də̀ gyɛkū ywə̄ sē nggān mē.”

Luka 7

1Mkpān yə̄ Yɛso dan mə̀nē bə mē mə̀rɛ̄n yəmē krɛ̀, gu dòglò mə̀rtu də̀ ywè ə gbù gyə̀r yə̀ re de Kapana.

2Ə̀ gbù yəmē, gə̀r nggɔn bān kpānnɛ̄n bān Roman wān gu sə̀ nyɛn gu njìnjì la sə̀ sē zəze yo də̀ sə̀ tər kyū.

3Və̄lɔn gu mē gwɔ de Yɛso nyə, ə tswēyəmē, gu dòglò tè mə̀nē lə̀nkū bān Yahuda ndu bə̄ gu de nə̄ gu nyə̄ kpə̄ gə̀r gu cūngwɔn ətù lələ mə̀gu.

4Ə̀ mkpān yə̄ bə ywe kə sū ə tswē yə̄ Yɛso sē mə̀n, bə bər gu də̀ dan gu de, “Və̄lɔn mē ma wān wə̄ lə là gu mə̀n,

5anrɛ̀n gu là nyɛn mə̀mē mə̀tə̄ nggānme də̀ mɛ tə̄ kə̄ yə̄ kyūntu nə̀nàn.”

6Ə̀ tswēyəmē, Yɛso kàn zwē bə mə̀n. Mkpān yə̄ bə te hyuhyur mə̀n, nggɔn bān kpānnɛ̄n gu mē kàn tè kpə̄kpàn ywə̄ ndu de nə̄ bə kə̄ dan Yɛso de, “Nggɔn, kàdə tè nkəywē dē de yə̄ wə̄ lə nyə̄ kə̄ nggə̄ yo anrɛ̀n nggə̄ la ma yo.

7Nggə̄ la ma nə̀nàn wān nggə̄ lə nyə̄ krè ə nggà bēshi wə̄ yo, dan rɛn mə̀wə̀ me, gə̀r nggə̄ lə te zəze.

8Nggə̄ nə̀nàn, nggə̄ sē nē wān là lwe mə̀nē də̀ bān kpānnɛ̄n sē ə ngwɔ̀n nggə̄. Nggə̄ də̀ dan nənè nə̀mān de, ‘Ywē,’ də̀ gu là ywē, də̀ nggə̄ də̀ kan dan nə̀mān de, ‘Nyə,’ də̀ gu là nyə̄, də̀ nggə̄ də̀ kan dan gə̀r wān mə̀nggə̀ de, ‘Nan yə̀mē,’ gu là nan yə̄.”

9Mkpān yə̄ Yɛso gwɔ mə̀rɛ̄n yəmē, gu mə̀ nggānme ətù ywə̄, ə tswēyəmē, gu kwɔ̀ beshi də̀ kàn dàn mə̀nē bān sə̄ zwē gu mə̀n de, “Nggə̄ la ngrɛ̄n nē wān kpə̄ te njìnjì ənə̀mē gbàngyə̀r ə mə̀mē yə̀ Sərela yo gbəgbori.”

10Tswēyəmē, mə̀nē bān bə te bə ndu bə kan mərtu ywe kə̄ də̀ ywe kə ngrɛ̄n de gə̀r gu te zəze mbɛ̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Tsɛ̂ me, ə mkpān yə̄ kì mē nyə̄ vūngà, Yɛso dòglò də̀ ywè ə gbù gyə̀r yə̀ re de Nayin. Mənē bān sə̄ zwē gu mān bə̄ mənē nəmān nggānme ywe gìgyə̀r bə̄ gu.

12Mkpān yə̄ gu sə̀ tè hyuhyur bə̄ nkɔ̀n yə̀ bə là nyər yə̄ gbù yəmē, gu ngrɛ̄n mənē nggānme tswē lwe kɔn vɛ̄n gyə̄r ywe tswē kə ryūn. Vɛ̄n gu mē sē mgbrɛ̄n gyə̄r me ə nèn gyə̀ywə̄ də̀ gyə̀ywə̄ gu sə̀ sē mbə̄kwɔ̀.

13Mkpān yə̄ Nggɔn Yɛso ngrɛ̄n mbə̄kwɔ̀ gu mē, mətù kàn tè gu bə̄ mbə̄ gu nggānme də̀ gu kàn dàn mbə̄ gu de, “Te gyun, kàdə gì yo.”

14Mān tswēywə̄, gu kàn ywē kə̄ bàr tə̀kpàn yə̀ bə lwe kɔn yəmē mān də̀ mənē bān lwe yə̄ kan kan krē ntēn də̀ kan yə gyə̄ ə məmē. Gu kàn dàn kɔn yə de, “Vənzè, nggə̄ là dan de nə̄ wə̄ dōglò!”

15Mān tsūtswēywə̄, vɛn gu wān kyù kàn dōglò tè sɔ̀n də̀ sə̀ rɛ̀n bə̄ mənē də̀ Yɛso kàn kàn gu nə̄ gyə̀ywə̄.

16Mpūr kan te mənē bə mē kūkwār də̀ bə kan sə̄ bɛ̄ Rì də̀ sə̄ dan de, “Nē gyə̄r nggɔn wān dɔ̀n rɛn sū mənē ji nyə̀ bə̄ tə̄,” də̀ sə̄ dan nənàn de, “Rì ji nyə̀ tswē kpə̄ mənē bān məgu cūngwɔn.”

17Rɛn yəmē ətù Yɛso kan ngwur ngār ə məmē yə̀ Yahudeya kūkwār bə̄ ə məmē nəmān yə̀ gi mān nənàn.

18Mənē ban sə̄ zwē Yɔhanan wān swē mənē bə̀tesəmàn bān ngrɛ̄n kī yəmē yə̄ Yɛso nàn də̀ ywe kə hyàr rɛn yə sū gu. Ə tswēyəmē, gu kàn gyɔ mənē ywā ənywī bə

19də̀ tè bə ndu de nə̄ bə ywe kə rì Yɛso de “Sē wə̄ gu wān bə car de wə̄ lə nyə̄? Kē nə̄ tə̄ lā sə̄ sa beshi jī nənè nəmān nkan?”

20Ə mkpān yə̄ bə ywe kə sū bə̄ Yɛso, bə kan dan gu de, “Yɔhanan wān swē mənē bə̀tesəmàn te tə̄ ndu nyə̀ bə̄ wə̄ de nə̄ tə̄ nyə rì wə̄ de‘Wə̄ sē gu wān bə car de wə̄ lə nyə̄ kē nə̄ tə̄ sa beshi jī nənè nəmān nkan?”

21Ə mkpān yəmē me nənàn, Yɛso kpə̄ mənē nggānme cūngwɔn ətù lələ məbə də̀ glā gbə̄gbrìn məmè dè kpə yə̄ mənē. Mənē nggānme bān sə̄ kū wɔ̄, gu bu bə beshi.

22Ə tswēyəmē, gu kàn sà mənē bān Yɔhanan te bə ndu nyə̀ bə̄ gu mān de, “Nə̄ gyə̄ mərtu man ywē kə̄ dan Yɔhanan kì yə̀ gyə̄ ngrɛn də̀ gwɔ:bān ku wɔ̄ là ngrɛn, də̀ bān ku nzu là zər, də̀ bān ku shì là te zəze, də̀ bān te mkpətɔ̄n là gwɔ rɛn də̀ mənē bān tsu, bə là ta bə shɛn də̀ bə là dan mənē bān jə̀ nənàn rɛn zəze yə̄ Rì.

23Ə nkɔ̄n yəmē, zə̀zè lə shɛ̄ dər nē wān də̀ là kūci tswē kpə̄ rɛn mənggə̀ te njìnjì.”

24Ə mkpān yə̄ mənē bān Yɔhanan tè ndu bə kan mərtu ywe, Yɛso kàn kūci ə tswē dan mənē rɛn ətù Yɔhanan wān swē mənē bə̀tesəmàn de, “Ə mkpān yə̄ gyə̄ sə̀ ywè bə̄ Yɔhanan ə mgbə̀jī, sē nənggyɛ̌ yə̀ gyə̄ sə̀ sà beshi de gyə̄ lə kə̄ ngrɛ̄n? Sē nkɔ̄n yə̄ tu gəga là bwa ə cucu yə̄ gyə̄ sə̀ sà beshi de gyə̄ lə kə̄ ngrɛ̄n?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

25Sē nānggyĕ yə̀ gyā sə̀ dōrù ywè tswē kā kyɛn? Gyā sə̀ ngrēn de gyā lə ywē kə ngrēn nē nəmān wān kpm kī yā tə̀nzɛ̄? Njìnjì, mānē bān là kpm kī kāde yəmē də̀ là sōn sə̀n zəzè, wā lə ywē kā ngrēn bə ə lākpə yə̀ cūn kyame.

26Nā gyā dan nggā mûn, gyā sə̀ ywè de gyā lə kā ngrēn nānggyĕ? Gyā sə̀ ywè de gyā lə kā ngrēn wān də̀n rɛn Rì sū mānē? Ɛ̄n, njìnjì nggā lə dan gyā, gyā ngrɛn nənè wān mwɔn wān də̀n rɛn sū mānē.

27Sē Yɔhanan gu wān bə car rɛn ətù gu ə lətafē yə̀ rɛn Rì dan de, Rì dan Zāywā de, “ ‘Wān mē sē gu wān nggā lə te ndu nā gu man kūci ywē kā kyūn tswē zwè jì wā mān.’ “

28Yɛso gu dan mānē bə nə̀nàn de, “Yɔhanan sē bā nggɔn nggɔn mwōn nkyɛn mānē bān mbə̀mbā ngrin bə ə mgbəmgbrè mē, də̀ sē gu wān sē shishar ə nkōn yā Rì là lwe mānē me wān mwɔn Yɔhanan gu.”

29Ə̀ mkpān yā mānē kūkwār bā bān là kpə gānjūn gwɔ rɛn yəmē yā Yɛso dan bə, bə ngrēn njìnjì de nkōn yā zwē Rì sē zəze anrə̀n bə sā kpānyɛn də̀ Yɔhanan swē bə bə̀tesāmàn.

30Sē mānē bān Faresi bā bān sā tsar mānē Bān me bān kā rɛn yā bə lə kpānyɛn bā rɛn yā Rì kyun zwè bə də̀ la kpānyɛn nə̀nàn de nā Yɔhanan swē bə bə̀tesāmàn yo.

31Yɛso kūci ə tswē rɛn də̀ kàn rì bə de, “Nzêmē, sē nānggyĕ gyə̀r yə̀ nggā lə dan de mānē bān nzə̀nzêmē ru yā? Sē nānggyĕ yə̀ mānē bə mē sē kāde yā?

32Bə sē kāde nywɛn bān sɔn ə kpəmkpan dō də̀ là sə rɔ də̀ sə dan nkəywə̀ de, Tā do sɛn yā bwər də̀ gyā la dōglò bwər yo, tā doglo gī kyū, də̀ gyā la dōglò gì yə nə̀nàn gba yo.’

33Yɔhanan wān swē mānē bə̀tesāmàn nyə̀ də̀ la sə̀ rè nkinē kē la sā mə̀ yinabi yo, də̀ gyā dan de ‘Gbrīn məme sē ənywī kpə̀ gu!

34Də̀ Vɛ̄n Rì nyə, də̀ là rè kīrē də̀ là sā mə̀ yinabi gìgyə̀r bā mānē də̀ gyā là dan de gu là rē kī mvumvu də̀ sē wān là sā mə̀ yinabi nggānme. Gyā là dan de gu nyə tè kpàn bā mānē bān là kpə gānjūn də̀ là zər gìgyə̀r bā mānē bān là zwe kì yə̀ Bān dan yo.

35Kī yā mānē bān là zwe Rì là nan sē yə yā là tsar mānē de nkōn yā Rì sē zwē tsōtsō.”

36Vālən gyār wān Faresi shàr Yɛso rē kī ə kə̀ gu də̀ Yɛso ywè mān də̀ ywē kā tè sə̀n ə tswē yā bə lə rē kī yə.

37Ə̀ mkpān yā mbā gyār wān sə̀n mə̀gu sē ənywī nan məme gwɔ de Yɛso nyə ə kə̀ vālən wān Faresi tswē rē kī, gu dōglò bàn mə̀nyèn yə̀ cumgbə̀ ə vŭmbŭ bə là su mə̀nyèn mān fɔ bə nan bā mgbăntā yə̀ re de labasəta də̀ ywē mān.

38Gu ywē kā sū mān də̀ nyər ywè nywī kə̀, də̀ ywē kā krè ə gōn Yɛso hyuhyur bā mbwā zə māgu, də̀ sə̀ gì mə̀shi sū Yɛso ə zə̀ də̀ vūn mfùtù māgu sə̀ swɛ gu zə, də̀ kàn nyū sə̀ nyār bā Yɛso ə mbwā zə də̀ kàn mə̀nyèn kì yə̀ cumgbə̀ yəmē sə̀ bwà gu ə zə̀ nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

39Ə mkpān yə̄ və̄lən wān Faresi wān Yɛso sē ə kə̀ gu ngrɛ̄n kì yə̀ mbə̄ gu sə̀ nàn, gu kàn sə̀ dan ə dər̄ gu de, “Màn sē de wān mē sē wān dòn rɛn sū mənē, gu màn tsə̄ nē wān mbə̄ wān là bàr gu mē sē ə sòn məgu yə̀ gu sē wān là sòn ə nkə̄n məme.”

40Yɛso kàn sà gu màn de, “Siman, nggə̄ sē bə̄ rɛn yə̄ nggə̄ lə dan wə̄.” Siman kàn sà gu mān de, “Ɛ̄n, Nggɔn, kūci bə̄ rɛn yə̄ wə̄ sē bə̄ yə.”

41Yɛso kàn dàn gu de, “Mənē ywā nəmān shāmān bān lwe və̄lən gyər la. Gyər lwe və̄lən gu mē la pan gigi-tun də̀ wān ywā lwe pan sɛ̀-tun.

42Anrɛ̀n mənē bə mē la te kə̄jī yə̄ bə lə ywan la yəmē yo, və̄lən gu mē kàn kà kə̄jī yə dòn bə. Dan nggə̄ mûn, sē nggwɔ ənywī bə wān lə nyɛn və̄lən gu mē mwə̄n?”

43Siman gu kàn sà gu mān de, “Nggə̄ là kyɛn kə̄de sē wān la məgu sē nggān mwə̄n mē.” Yɛso kàn dàn gu de, “Wə̄ sa rɛn mē zwē tsōtsō.”

44Ə tswēyəmē, Yɛso kàn kwò beshi kyɛn mbə̄ gu mē də̀ kàn dàn Siman gu de, Wə̄ ngrɛn mbə̄ mē? Nggə̄ nyər kə̄ wə̄ də̀ wə̄ la tè məsər nə̄ nggə̀ kpə̄ ngla zə yo; sē mbə̄ gu mē wān ngla nggə̄ zə bə̄ məshi məgu də̀ vun mfùtù məgu swɛ nggə̄ zə.

45Ə mkpān yə̄ nggə̄ nyər, wə̄ la kpə̄ nggə̄ bə̄ ngwɔn ywā də̀ vun nggə̄ lwè yo, sē mbə̄ gu me wān ndē yə̄ nggə̄ nyə, gu nyə sə̀ nyər nggə̄ ə zə bə̄ nyū məgu.

46Wə̄ la tè mənyɛ̀n sū nggə̄ ə tù yo, sē mbə̄ gu me wān ban mənyɛ̀n yə̀ cumgbə̀ gbà nggə̄ ə zə̀.

47Kān nggə̄ dan wə̄, nkə̄n yə̄ gu nan kì yəmē là tsar mənē de gu là nyɛn nggə̄ nggānme, məme məgu yə̄ sē nggān mē, bə fu màtò sū gu ətù yə. Màgba sē nggwɔ wān bə fu màtò sū gu ətù rɛn məme məgu yə̄ sē fətsɛ̀, yə sē kì yə̀ là tsar mənē de nkə̄n yə̄ gu là nyɛn nē wān fu màtò sū gu ətù rɛn məme məgu sē fətsɛ̀ me nənàn.”

48Ə tswēyəmē, Yɛso kàn dàn mbə̄ gu mē de, “Bə fu màtò sū wə̄ ətù rɛn məme məwə̀.”

49Nkyɛn mənē bān sə̄ sòn mān kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Wān mē sē nggwɔ wān là fù màtò sū mənē ətù rɛn məme məbə?”

50Ə tswēywə̄, Yɛso kàn dàn mbə̄ gu mē de, “Ywē nkəywē kə̄ kpə susù, nkə̄n yə̄ wə̄ kpə tè njìnjì, kpə wə̄ cūngwɔn.”

Luka 8

1Ə mkpān yə̄ kì mē nyə̄ vūngà kūkwār, Yɛso dōglò zər kàn gbūgbu cī ə tswē dan mənē rɛn ətù nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē. Mənē tsɔ bān gu cu mē sə̄ sē gìgyər bə̄ gu.

2Mbə̀mbə̄ nənàn bān gu kpə̄ bə̄ cūngwɔn ətù lələ məbə bə̄ mənē nəmān bān gu kpə̄ bə cūngwɔn ə ngwòn gbə̄gbrìn məmè sə̄ zwē gu mān. Ənywī mbə̀mbə̄ bə mē sə̄ sē: Məryamu (wān bə là gyɔ gu de Madaliya) wān Yɛso glā gbə̄gbrìn məmè tāmgbā dè gu kpə

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3bə̄ Juwanan mbə̄ Kuza wān sə̀ sē nggɔn ə kə̄ Hiridu bə̄ Suzanan bə̄ mbə̀mbə̄ nə̄mān nggānme nə̀nàn bān sə̄ zwē Yɛso mān də̀ sə̄ la gu mān bə̄ mə̄nē bān mə̄gu bə̄ kī nə̄mān yə̄ ngwɔ̀n bə.

4Mə̄nē bān ru ə gbūgbu nkan nkān sə̄ kūci tswē nyə̄ bə̄ Yɛso. Ə mkpān yə̄ mə̄nē bə mē nyə tè jùn, Yɛso kàn dàn bə rɛn lə̀kpm̄kpm̄ yə̄ tsar rɛn yə̄ dan de,

5”Və̄lɔn gyə̄r cu be kī lwè kə̄ ywè ə lan mə̄gu, ə mkpān yə̄ gu sə̀ ywè yə, nə̄mān kankərē ə nkɔ̀n də̀ mə̄nē nyə zər cān yə də̀ nywêncɛ nə̀nàn nyə tān yə mre.

6Nə̄mān kankərɛ ə tswē yə̄ te tsəka də̀ ə mkpān yə̄ yə nyə ru mbē, yə nyə ywə̀ anrèn mə̀mē la shāmān yə̀ lə tsɔ sū yə yo.

7Bekī nə̄mān kankərē ə tswē ncwə̄r də̀ mkpān yə̄ yə nyə cɛ, yə cɛ gìgyə̀r bə̄ ncwə̄r yəmē də̀ ncwə̄r yə cɔ̄ yə nlywe.

8Bekī nə̄mān sē yə̄ kankərē ə tswē yə̄ mə̀mē tɔ̀nzē də̀ mkpān yə̄ yə nyə ru mbē, yə nan cɛ njìnjì də̀ nyə nàn be te kənàn.” Ə tswēyəmē, Yɛso kàn dōglò dan kpān de, “Nənè wān də̀ sē bə̄ tɔ̄n yə̄ gwɔ rɛn, nə̄ gu nàn yə gwɔ!”

9Ə tswēywə̄, bān sə̄ zwē gu mān kan nyə rì gu kì yə̀ rɛn lə̀kpm̄kpm̄ yəmē là tsar mə̄nē

10də̀ gu kàn dàn bə de, “Rì tsar gyə̄ kī yə̄ kankri ə nkɔ̄n yə̄ gu là lwe mə̄nē də̀ la kàn yə tsàr nkyɛn mə̄nē nə̄mān yo. Ə nkɔ̄n yəmē, bə bān gu la kàn kī yəmē tsàr bə yo, rɛn yəmē sē kì yə̀ fà bə̄ bə, màgba sē bə là kan beshi bə ngrɛn kì yə̀ bə là kyɛn, bə lə la tsə̄ kì yə̀ bə là kyɛn mē yo, màgba sē bə là kan tɔ̄n gwɔ kì yə̀ bə là tsar bə, bə lə la tsə̄ yə̄ yo.”

11Yɛso kàn dàn bə nə̀nàn de, “Yə̀mē sē kì yə̀ rɛn yəmē là tsar: Bekī yə̄ bə lwe ywe tswē kə ywè mē, sē yə yə̄ sē rɛn yə̄ Rì.

12Bekī yə̄ kankərē ə nkɔ̀n sē kə̄de mə̄nē bān də̀ là gwɔ rɛn yə̄ Rì də̀ Shɛtan la kà bə dɔ̀n nə̄ bə man kpə̄ te njìnjì de rɛn yə sē nkɔ̄n yə̄ lə kpə̄ bə cūngwɔn yo.

13Də̀ sē yə̄ kankərē ə tswē yə̄ te tsəka, yə sē kə̄de mə̄nē bān də̀ là gwɔ rɛn yə̄ Rì, bə là kpə yə bə̄ te zə̀zè me mbǎn nān də̀ yə là nan sɔ̀n ənywī dər bə yo. Bə là ban mkpān tsê me tswē kpə̄ te njìnjì, də̀ mkpān yə̄ bə là ma bə kyɛn, bə là gyɛku ə nkɔ̄n rɛn Rì.

14Bekī yə̄ kankərē ə tswē yə̄ te ncwə̄r, sē kə̄de mə̄nē bān də̀ là gwɔ rɛn yə̄ Rì də̀ bùbù yə̀ kī yə̄ mgbəmgbrè mē, bə̄ nkɔ̄n yə̄ rè do bə̄ fɔ̀ sɔ̀n sù kpə la kā bə dɔn yo, ə nkɔ̄n yəmē, bə la nan nkinē gyə̀r zəzè ə nkɔ̄n rɛn Rì yo.

15Də̀ sē bekī yə̄ kankərē ə mə̀mē zəzè, yə sē kə̄de mə̄nē bān də̀ là gwɔ rɛn yə̄ Rì də̀ kpə yə nan lwe ə dər bə də̀ nan ndu bə̄ yə də̀ mə̄nē nə̄mān nə̀nàn là re ryǎ ywə̄.”

16Yɛso kūci ə tswē rɛn də̀ dan bə nə̀nàn de, “Nənè də̀ mər glo gyə̄ ə bə̀telà, gu lə la ban mpə̄ ywān yə̄ kē gu lə la kan yə̄ zwè ə tswē yə̄ sē kàn nyə̄r nyə̄r yo. Yə sē ənə̀mē, nənè də̀ mər glo gyə̄ ə bə̀telà, gu là kan yə̄ klə ə tswē yə̄ yə̄ lə lan tsar mə̄nē bān là nyər ywe nywī kə̀ yəmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17Màgba sē nānggyɛ̌ yà sē kàn nyər nyər, yā lə nyā ru ə bē kpār; dà màgba sē nānggyɛ̌ yà bə kan yā ywān te, bə lə fò yā ngrɛ̄n dà ban yā ru ə tswē yā là lan.

18”Ə mkpān yəmē, nā gyā nàn mərɛ̄n yà gyā là gwɔ mē lwè njìnjì, anrèn nē wān dà te nkinē, bə lə cu nāmān ngan gu mān. Dà sē nē wān la tè nkinē yo, fətsɛ̀ fɛ gu là ngrɛ̄n kāde gu te, bə lə vūn yā kpā dē gu ngwɔn.”

19Ə mkpān yəmē, gyàywā Yɛso bā nywɛngyər gu nyə tswē ngrɛ̄n gu. Anrèn mānē bān sā krē dà sā gwɔ gu sā sē nggānme, bə la ngrɛ̄n nkòn yà bə lə nyər ywe kā ngrɛ̄n gu yo.

20Vālən gyār kàn dàn Yɛso de, “Nywɛngyàywē bā gyər wā mē là fɔ de nā bə mān ngrɛ̄n wà.”

21Yɛso kàn sà gu mān de, “Nənè wān là gwɔ rɛn yā Rì dà là kpā yə nan ndu, sē fəgyər nggā dà sē gyər nggā.”

22Mbrɛ̄ gyār, Yɛso dan bān sā zwē gu mān de, “Nā tā ro nē.” Ə tswēyəmē, bə dōglo nyər gbm̄ dà sā ywe.

23Ə mkpān yā bə sā dār gbm̄ ə nē dà sā ywe, nənā kàn bàn gu dà ə mkpān yəmē, cucu gyār yā tswe nggānme kan sā te dà sā gyān məsər dà gbm̄ yə sā nan kāde yə lə kūnrin nywī məsər dà mpūr kan sā vūn bə nggānme nənàn.

24Ə tswēyəmē, bān sā zwē gu mān bə kan ywe kə shɛn gu dà dan gu de, “Nggən, Nggən, tā mē là ywe tswē tsu kè!” Gu kàn dōglò dà vɛn cucu yəmē bā məsər yà sà gyàn mē, dà mān tsūtswēywā tswē kan te gyun.

25Ə tswēyəmē, gu kàn rì bān sā zwē gu mān bə de, “Sē nānggyɛ̌ yà kan tè bā nkōn yā gyā kpə tè njìnjì bā nkōn yā Rì là nan kī?” Anrèn nkōn yā bə sā mā bā mpūr yā vūn bə, bə kan sā ri nkəywà de, “Vālən gu mē sē nggwɔ, dà là vɛn cucu bā məsər dà yə là gwɔ gu?”

26Ə mkpān yā bə dār gbm̄ ywe kətōn sū kə gbù gyàr yà kan beshi tè Galili yà re de Garasa,

27Yɛso kàn ji mān. Ə mkpān yā gu jì mē, vālən gyār wān Garasa wān gbāgbrìn məmè sē ənywī kpà gu nyā ma bā gu. Vālən gu mē sē wān te vē dà la sà kpm kī ə kpà yo dà gu la sà kùr ə kà yo nənàn, tswē yā gu sà kùr mān sā sē ə tswē məbrɛ̄.

28Ə mkpān yā gu ngrɛ̄n Yɛso, gu kàn gyā gì kpān dà gyɛkū ə məmē ə nggà bēshi Yɛso dà dan gu de, “Yɛso, wā gu wān sē Vɛ̄n Rì wān sē nggən! Sē nānggyɛ̌ yà wā là fò bā nggā? Nggā là te wā bùbwò mē, kàdə tè nggā jā yo.”

29Gu dàn ənəmē anrèn Yɛso sā dàn gbāgbrìn məmè yə de nā yə gāru dē vālən gu kpə. Bə māgba kpān vālən gu mē bā nzānzɛ̄ ə ngwòn bā zə dà ywān gu te ə tàr, gu là tsū yə kankərɛ̄ dà dōglo zər ban gəga anrèn mgbrêmgbrē yā gbāgbrìn məmè yəmē yā sē ənywī kpà gu.

30Tswēyəmē, Yɛso kàn rì gu de, “Sān wā re nggwɔ?” Gu kàn Yɛso sà mān de, “Gbəjùn,” anrèn gbāgbrìn məmè yā sē ənywī kpà gu sē kənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Ə tswēyəmē, gbāgbrìn məmè yəmē kàn bər Yɛso de nā gu kàdə glā yə sū ə tswē yā bə lə kànkərɛ mān dà kpā mgbŭ yo.

32Nkyər ləsō sā krē hyuhyur mān ə kətōn gbù dà sā re kī dà gbāgbrìn məmè yā kàn bər Yɛso de nā gu kà bə dòn nā bə ywe kə nyər nywī ləsō yəmē dà gu kpā bə nyèn.

33Gbāgbrìn məmè yəmē kan dōru ə kpà vāləɔn gu mē dà nyər kpà ləsō yəmē dà yə kan dōglo kulwe ywe kə nyər nywī nē dà mre màsər ma ndē yā yə tsu.

34Dà mkpān yā mānē bān là wɔ ləsō yə ngrēn kì yà tè, bə dōglo kulwe ywe nywī gbù kan tswē cī ə tswē dan mānē kì yà te

35dà mānē bə dōru dà ywe tswē kyɛn kì yà tè. Ə mkpān yā bə nyə sū ə tswē yā Yɛso sà krè mān, bə ngrēn vāləɔn wān gbāgbrìn məmè yəmē dōru ə kpà gu tswē sòn kyār ə zà Yɛso zəze gu, dà kpm kī ə kpà dà bə mā nggānme ətù ywā.

36Mānē bān ngrēn kì yà tè bā beshi bə, dan mānē nāmān nkōn yā bə kpā vāləɔn gu mē cūngwɔn ə ngwòn gbāgbrìn məmè yəmē.

37Ə mkpān yā mānē bān sē ə mpə màmē yà Garasa gwɔ rɛn yəmē, mpūr vūn bə nggānme dà bə kan dan Yɛso de nā gu dōglò dè bə màmē dà gu kàn nyər nywī gbm̄ dà kà bə dòn.

38Vāləɔn wān bə glā gbāgbrìn məmè yəmē dōru ə kpà gu kàn sà bər Yɛso de gu lə zwē gu mān dà Yɛso la kpā gu nyèn yo dà dan gu de,

39"Mərtu ywè kā dà man ywē kā dan bə kì yà Rì nan wà." Tswēyəmē, vāləɔn gu kàn màrtu dà ywē sà dan mānē ənywī gbù kūkwār kì yà Yɛso nan gu.

40Ə mkpān yā Yɛso ywē kā sū ə ngga yā ywā yā nē yā, nkyər mānē sā krē mān mbē dà sā jī yā bə lə kpā gu.

41Ə mkpān yəmē me, vāləɔn gyār wān sē nggɔn ə kā yā kyūntu mānē bān Yahuda wān re Yiru nyā tè kpm ə zà Yɛso dà sà bər gu de nā gu ywē kā kpā zāywā wān sē mgbrēn gyār me cūngwɔn ətù lələ,

42anrèn zāywā gu me sà tər kyū. Vānggā gu mē sē wān ma sɛ tsɔ yā bə ngrin gu. Ə mkpān yā Yɛso dōglò dà sà ywè ə kà vāləɔn gu mē, nē sā mā gu te nggānme anrèn bə sā te jùn.

43Mbā gyār sà sē mān wān sà jan màgì dà dɛn lələ yə tè sɛ tsɔ dà la tè zəze yo.

44Ə tswēyəmē, mbā gu nyā krè ə gōn Yɛso dà bàr tōn làgā yā Yɛso dà mān tsūtswēywā, jan màgì yā kàn tè krè.

45Mān tsūtswēywā, Yɛso kàn rì de, "Sē nggwɔ wān bar nggà?" Dà mānē bān sē mān tswē yə kan tər kūkwār bə, Bitrusu kàn sà gu mān de, "Nggɔn, mānē sē nggānme dà là mə wā te mwōn."

46Yɛso kà me dà dan de, "Nənè bar nggā dà nggā tsə de nggɔn nggɔn dōru ə kpà nggā."

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

47Yə̀ mbə̄ gu mē tsə̄ de gu lə la jun yo, gu nyə̀ də̀ sə̀ bàn gbre tè kpə̀ də̀ tèkpm gbə̀ryūnryūn ə zə̀ Yɛso də̀ dan gu kì yə̀ te yə yə̄ gu nyə bàr gu bə̄ kì yə̀ te bə̄ gu ə mkpān yə̄ gu bàr gu. Rɛn yəmē, gu dan yə ə nggà bēshi mənē kūkwār.

48Ə tswēyəmē, Yɛso kàn dàn gu de, "Vɛ̄n nggə̄, anrɛ̀n wə̄ kpə tè njìnjì, yə yə̄ Rì nan wə̄ tè zəze, ywe nkəywē bə̄ dər̆ gyə̀r."

49Ə mkpān yə̄ Yɛso kàsə̄ sē rɛn me, vələn gyə̄r wān sə̀ rù ə kə̀ Yiru wān zəywə̄ sə̀ lə̄ nyə̄ dan nggɔn gu de, "Kàdə tè wān là tsar mənē kī gu mē dē yo, zəywē kyu mbɛ̄."

50Ə mkpān yə̄ Yɛso gwɔ rɛn yəmē, gu kàn dàn Yiru gu de, "Kàdə nə̄ dər̆ tsu wə̄ yo, kpə̄ tè njìnjì me, zəywē lə te zəze."

51Yə̀ bə ywe kə sū kə̄ vələn gu mē, Yɛso la kpənyɛ̀n nə̄ nənè nəmān nkan nyər ywè nywī kə̀ yə bə̄ gu yo, mənē bān gu kà bə dɔ̀n nə̄ bə nyər gìgyə̀r bə̄ gu kyame, sə̄ sē Bitrusu bə̄ Yəhanan bə̄ Yakubu bə̄ tě bə̄ gyə̀r vɛ̄n gu mē.

52Mənē kūkwār bān sə̄ krē mān sə̄ gī anrɛ̀n vɛ̄n gu mē. Ə tswēyəmē, Yɛso kàn dàn bə de, "Nə̄ gyə̄ kàdə gì yo, la sē gu kyu yo, sē nə̀nə̄ me yə̀ gu là kùr!"

53Bə kūkwār bə kan sə̄ mla gu tə̀tə̀r me anrɛ̀n bə tsə de sē vɛ̄n gu mē kyu mbɛ̄.

54Yə̀ bə nyər ywe nywī tàr ə tswē yə̄ vənggə̄ gu mē sə̀ kùr mān, Yɛso kàn vūn vənggə̄ gu mē lwè ə ngwɔ̀n də̀ dan gu de, "Vɛ̄n nggə̄, doglò!"

55Ə tswēyəmē, gbrīn məgu kan mərtu nyə bə̄ gu də̀ gu kàn dōglò. Yɛso kàn dàn bə de nə̄ bə nə̄ vənggə̄ gu mē kīrē.

56Təte vənggə̄ gu mē kan sə̄ mə̄ nggānme bə̄ kì yə̀ te, də̀ Yɛso kàn dàn bə de nə̄ bə kādə dan nənè kì yə̀ te yo.

Luka 9

1Yɛso kàn gyɔ mənē tsɔ bān gu cu nyə̀ gìgyə̀r də̀ nə̄ bə nggɔn nggɔn bə̄ nkɔ̄n yə̄ bə lə glā gbə̄gbrìn məmè ə kpə̀ mənē də̀ man kpə̄ mənē bān lələ cūngwɔn ətù lələ məbə.

2Ə tswēyəmē, gu kàn tè bə ndu de nə̄ bə ywe kə dan mənē rɛn ətù nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē də̀ man kpə̄ bān lələ cūngwɔn ətù lələ məbə.

3Gu kàn dàn bə de, "Nə̄ gyə̄ kàdə bàn nkinē lwè cà mān ə zər yəmē yo. Nə̄ gyə̄ kàdə lwè kpàkì kē kpə̄ kē kīrē kē kə̄jī kē nə̄ gyə̄ kpm ləgā ywā ywā yo.

4Kə̄ yə̄ gyə̄ də̀ nyər kə̄ sɔ̀n mān, nə̄ gyə̄ kàdə dɔ̀rù dè kə̄ yəmē yo mâ mkpān yə̄ gyə̄ lə dōru ə gbù yəmē.

5Də̀ mənē dəgbā kpə̄ gyə̄ yo, nə̄ gyə̄ swɛ ngwɔn gyə̄ sū ə gbù yəmē nə̄ yə̄ man tsàr de gyə̄ gbin bə tɔ̄n."

6Ə tswēyəmē, bə dōglo dōru də̀ sə̄ zər zwē gbūgbu tswē dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì də̀ sə̄ kpə̄ mənē cūngwɔn ətù lələ məbə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Ə mkpān yə̄ Hiridu wān sə̀ sē cūn ə Galili gwɔ mərɛ̄n yə̀ sə̀ te, dər gu kàn tè tətər me
ətù ywə̄ anrɛ̀n mənē nəmān sə̄ dan de, “Sē Yɔhanan wān swē mənē bətesəmàn wān
tashɛ̀n!”

8Nəmān kya sə̄ dan de sē Ləya wān kan nyə̀ nzə̌ də̀ nəmān nənàn sə̄ dan de sē gyər
ənywī bān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē bān səsɛ̀ wān tashɛ̀n nzə̌.

9Ətù mərɛ̄n yəmē, Hiridu gu kàn dàn de, “Nənăr mun, nggə̄ nə̄ bə far tu Yɔhanan
tāgyə̄, wān mē la kan sē wān tan wān nggə̄ là gwɔ mərɛ̄n yəmē ətù gu nàn?” Dùdu rɛn
yəmē, gu nər de gu màn ngrɛn Yɛso bə̄ beshi gu anrīn.

10Ə mkpān yə̄ mənē tsɔ bān Yɛso tè bə ndu mərtu nyə bə̄ gu, bə nyə dan gu rɛn ətù kī
yə̄ bə nan. Gu kàn gbō bə də̀ bə ywe tswē gyər yə̄ mənē là sɔn mān yo yə̄ sē hyuhyur
bə̄ gbù yə̀ re de Betsɛda.

11Ə mkpān yə̄ gbə̀jùn mənē bān là sə̄ zwe gu mān gwɔ tswē yə̄ gu ywe mān, bə kan
dōglo ywe mān də̀ gu kpə̄ bə bə̄ ngwɔn ywā də̀ rɛ̀n bə̄ bə ətù nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē.
Gu kpə̄ mənē bān sə̄ lə̄ cūngwɔn nənàn.

12Yə̀ rìglò nyə̄ tè, mənē tsɔ bān gu cu mē kan nyə bə̄ gu də̀ nyə dàn gu de, “Dan mənē
mē nə̄ bə ywe kə fɔ̀ kīrē rɛ̄ re ə gbūgbu nəmān yə̀ sē hyuhyur də̀ man ywe ə mə̀lān
nənàn kə fɔ̀ kīrē bə̄ tswē kùr anrɛ̀n tswē yə̄ tə̄ sē mān mē la sē tswē yə̄ mənē là sɔn
mān yo.”

13Yɛso kàn sà bə mān de, “Nə̄ gyə̄ fɔ̀ bə nkinē yə̀ re.” Bə kan sa gu mān de, “Kì yə̀ tə̄
sē bə̄ yə̄ sē fùfùkì yə̀ tān tun bə̄ mgbəryàn ywā me. Wə̄ là fɔ̀ de nə̄ tə̄ ywe kə rɛ̀ gbə̀jùn
mənē mē kīrē?”

(14Lələn kyame bān sə̄ sē mān sə̄ ma nà-tun.) Yɛso kàn dàn bān sə̄ zwē gu mān bə de,
“Nə̄ gyə̄ nə̄ mənē bə mē kūkwār te sɔ̄n zwē nkyənkyər. Nə̄ nkyər gyər man sē mənē
sɛ̀-tun me.”

15Bān sə̄ zwē gu mān bə kan nan kikya kì yə̀ gu dàn bə.

16Yɛso kàn kpə̄ fùfùkì yə̀ tān tun bə̄ mgbəryàn ywā yəmē də̀ zo beshi kyɛn mkparū də̀
nyər Rì ətù kī yəmē də̀ kàn yə̄ fā də̀ kàn nə̄ bān sə̄ zwē gu mān de nə̄ bə kpə̄ yə̄ gə̄
mənē.

17Bə kūkwār tan kī yəmē də̀ yə dē nkyɛn də̀ bān sə̄ zwē gu mān bə vu nkyɛn ywə̄ shē
san tsɔ.

18Mbrɛ̄ gyər, Yɛso sə̀ rɛn bə̄ Rì nkəywə̄ də̀ bān sə̄ zwē gu mān kan ywe bə̄ gu də̀ gu
kàn rì bə de, “Mənē là dan de nggə̄ sē nggwɔ?”

19Bə kan sa gu mān de, “Mənē nəmān là dan de wə̄ sē Yɔhanan wān swē mənē
bətesəmàn də̀ bān nəmān là dan de wə̄ sē Ləya də̀ nəmān kya là dan de wə̄ sē gyər
nkan ənywī mənē bān dɔ̀n rɛn sū mənē wān tashɛ̀n.”

20Yɛso kàn rì bə de, “Də̀ sē gyə̄ kya, gyə̄ là dan de nggə̄ sē nggwɔ?” Bitrusu kàn sà gu
mān de, “Wə̄ sē gu wān sē Krisəti wān Rì cu.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Tswēyəmē, Yɛso kàn nàn bə dan de nə̄ bə kādə ywe kə dan nənè yo.

22Gu kàn dàn bə nənàn de, “Yə sē kpaki nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə kpə̄ mgbŭ nggānme də̀ mānē lānkū bə̄ nggɔn nggɔn bān tò kī nə̄ Rì bə̄ bān là tsar mānē Bān lə kà nggə̄. Yə sē kpaki nənàn bə lə ngun nggə̄ də̀ ə mbrē yə̄ tăr, nggə̄ lə kan tāshɛn ətù kyū.”

23Gu la kàn dàn bə nzŏ de, “Də̀ sē nənè là fò de gu lə zwē nggə̄ mān, yə sē kpaki nə̄ gu kàn dər məgu sà bə̄ nggə̄ kūkwār də̀ man tsə̄ de gu lə kpə̄ mgbŭ kə̄de yə̀ nggə̄ lə kpə̄ anrīn man sə̄ nyə̄ zwē nggə̄ mān;

24anrèn nē wān də̀ là fò de gu lə nan shishēn māgu kyūn zwè, gu lə gbàn yə də̀ nē wān də̀ lə kpānyēn nə̄ bə ngun gu dùdu nggə̄, nggə̄ lə nə̄ gu shishēn yəmē ə tsō.

25Sē nānggyɛ̆ yə̀ sē tònzē ywə̄ màn nənè də̀ sē bə̄ kī yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār də̀ kàn nyə̄ gbàn shishēn yə̄ gu lə sòn be?

26Də̀ sē nənè lə te mùmwòn nggə̄ bə̄ rɛn yə̄ nggə̄ là dan nənàn, nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì nənàn lə te mùmwòn gu ə mkpān yə̄ nggə̄ də̄ ji nyə ənywī nggɔn nggɔn yə̄ mānggə̀ bə̄ yə̄ Tĕ nggə̄ bə̄ yə̄ mə̀lɛ̀kū yə̀ sē ntsər.

27Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de mānē nāmān ənywī bān là kre ə sə̄kànmē lə ngrēn nkōn yə̄ Rì là lwe mānē anrīn kyū lə sə̄ vu bə.”

28Vē tāndà nyə̄ vūngà ə mkpān yə̄ Yɛso dàn mərēn yəmē, gu kàn dòglò gbō Bitrusu bə̄ Yɔhanan bə̄ Yakubu də̀ ngun ywè tu gbù tswē kə̄ rɛn bə̄ Rì.

29Ə̀ mkpān yə̄ gu sə̀ sē ətù rɛn bə̄ Rì, bə kan ngrēn kpə gu kan sər də̀ kī yə̄ gu kpm nənàn kan tsa pwâr də̀ sə̄ la beshi.

30Tswēyəmē, bə kan ngrēn Musa bə̄ Ləya tswē krè də̀ sə̄ rɛn bə̄ gu.

31Mānē bə mē krē də̀ kī yə̄ bə kpm sə̄ tsa pwâr də̀ la beshi nənàn. Bə krē də̀ sə̄ rɛn bə̄ gu ətù nkōn yə̄ gu lə kyū ə Wurisheliman ə rìgyər.

32Ə̀ mkpān yəmē, nənə̄ zwe bə Bitrusu bə̄ kpə̄kpàn ywə̄ sū də̀ ə mkpān yə̄ bə shɛn, bə ngrēn nggɔn nggɔn yə̄ Yɛso tswē lan ngglan də̀ ngrēn mānē ywā tswē krè bə̄ gu nənàn.

33Yə̀ mānē ywā bə mē sə̄ ywe kā Yɛso dɔn, Bitrusu kàn dàn Yɛso de, “Nggɔn tə̄, yə̀ tònzē nggānme yə̀ tə̄ kre ə sə̄kànmē, nə̄ tə̄ te gyə̄ bə̄bər tàr, gyər yə̄ məwə̀ də̀ gyər yə̄ Musa də̀ gyər yə̄ Ləya.” (Gu Bitrusu la sə̀ tsə̄ kì yə̀ gu sə̀ dan yo.)

34Ə̀ mkpān yə̄ gu sə̀ sē ənywī rɛn, kpəkpə mkpəlàshū ji ru ə mkparū nyə ywān bə te də̀ mpūr kan te bə nggānme ə mkpān yə̄ bə sə̄ sē ənywī ywə̄.

35Ə̀ tswēyəmē, bə kan gwɔ rɛn sə̄ ru ənywī kpəkpə mkpəlàshū yəmē də̀ sə̄ dan bə de, “Wān mē sē Vɛ̄n nggə̄ wān nggə̄ cu, nə̄ gyə̄ gwɔ gu.”

36Ə̀ mkpān yə̄ bə gwɔ rɛn yəmē krɛ, bə kan ngrēn de Yɛso krè nkəywə̄ me. Bān sə̄ zwē Yɛso bə mē kan nan rɛn yəmē lwe ə dər bə də̀ la dan nənè rɛn nkinē ətù kì yə̀ bə ngrēn yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

37Ə mbrɛ̀ yə̄ ywā ə mkpān yə̄ bə ji ətù gbù nyə mə̀mē, gbə̀jùn mənē nyə̄ ma bə̄ gu mān.

38Ənywī gbə̀jùn mənē bə mē, vələn gyər kàn gyə̄ gì kpān də̀ dan de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, nggə̄ là te wə̄ bùbwə̀ me, kyɛn vɛ̄n nggə̄ wān sē mgbrɛ̄n gyər me wān nggə̄ te!

39Gbrīn məme sē ənywī kpə̀ gu. Mkpān yə̄ yə də̄ là ngwur gu tāgyə̄ ə mə̀mē, gu là gyə̄ gì kpān də̀ sə̀ ywu mfɛ̄ ə nyū də̀ yə là kpan gu lwe ə mə̀mē də̀ la cun gu ngwən tsutswe yo.

40Nggə̄ bər bān là zwē wə̄ de nə̄ bə kpə̄ gu cūngwən də̀ bə nan la kukù.”

41Yɛso kàn rì bān sə̄ zwē gu mān de, “Hm̀, gyə̄ mənē bān nzə̀nzɛ̂nmē, sē sɛ̌n gyə̄ te mkpənàn dər nàn? Gyə̄ la kpə te njìnjì fətsɛ̀ me ə dər gyə̄ yo? Gyə̄ là fə̀ de nə̄ nggə̄ sə̄n bə̄ gyə̄ ban mkpān sɛ̌n nàn anrīn də̀ man sə vūn dər lwe bə̄ gyə̄?” Ə tswēyəmē, gu kàn dàn vələn gu de, “Lwe zə̄ywē gu mē nyə̀ ə sə̄kànmē.”

42Ə mkpān yə̄ vɛ̄n gu sə̀ nyə̀ bə̄ Yɛso, gbrīn məme yəmē la kan ngwur gu tāgyə̄ nzə̌. Yɛso kàn vɛ̄n gbrīn məme yəmē də̀ yə kan kā vɛ̄n gu dən. Ə tswēyəmē, gu kpə̄ vɛ̄n gu cūngwən ə ngwə̀n gbrīn məme yəmē də̀ kàn gu nə̀ tèywə̄.

43Mənē bān sə̄ krē mān kūkwār kan sə̄ mə̄ nggānme anrèn nggən nggən yə̄ bə ngrɛn ə sān yə̄ Rì. Mənē kūkwār kan sə̄ mə̄ ətù kī yə̄ Yɛso sə̀ nàn də̀ gu kàn dàn bān sə̄ zwē gu mān de,

44”Nə̄ gyə̄ nàn rɛn yə̄ nggə̄ lə dan gyə̄ mē lwè mān nə̄ kə man kādə kan gyə̄ də̄ bə̄ yə yo! Bə lə vūn nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì nə̄ mənē bān nggən nggən yə̄ mgbəmgbrè mē sē ə ngwə̀n bə.”

45Rɛn yəmē sə̄ te bə bū ə bēshi də̀ bə la vūn yə lwe yo, anrèn bə la sə̄ tsə kì yə̀ gu sə̀ dan bə yo. Bə la ri gu rɛn nkinē ətù rɛn yəmē kyɛn yo anrèn mpūr sə̄ te bə.

46Tsɛ̂ me, bān sə̄ zwē gu mān bə kan sə̄ gàntan de sē nggwɔ ənywī bə wān mwən.

47Yɛso wān sə̀ tsə̄ tekə mə̀bə kàn bàn fəvèn zwè gi nkəywə̄48də̀ kàn dàn bə de, “Màgba sē nggwɔ wān də̀ kpə̄ fəvèn kukwə̌ kə̄de wān mē bə̄ ngwən ywā ənywī sān yə̄ mənggə̀, sē nggə̄ wān gu kpə. Də̀ màgba sē nggwɔ wān də̀ kpə̄ nggə̄ bə̄ ngwən ywā, sē gu kpə nē gu wān te nggə̄ ndu. Nē gyər ənywī gyə̄ wān là kpənyɛn də̀ gyə̄ là te gu ndu, sē gu wān mwən.”

49Yəhanan kàn dàn gu de, “Nggən tə̄, lə̀lə̌, tə̄ ngrɛn vələn gyər wān sə nàn ndu bə̄ nggən nggən yə̄ sān məwə̀ də̀ sə̄ glā gbə̄gbrìn məmè ə kpə̀ mənē də̀ tə̄ la kpə̄ gu nyɛn yo anrèn gu la sē ənywī tə̄ yo.”

50Yɛso kàn sà gu mān de “Nə̄ gyə̄ kàdə glā gu yo anrèn nē wān də̀ là kà gyə̄ yo sē wān məgyə̀.”

51Ə mkpān yə̄ vē yə̀ bə lə ban Yɛso ywe mkparū sə̀ tè hyuhyur, gu kàn tèkə de gu lə ywē ə Wurisheliman.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

52Ə tswēyəmē, gu kàn tè bān sə̄ zwē gu mān nə̄mān ndu de nə̄ bə kūci gu. Ə mkpān yə̄
mənē bə mē ywe kə su gbù gyàr yə̀ sē ə məmē yə̀ Samariya, yə̄ bə lə kyūn tswē jī gu
mān ə tswē ywə̄,

53mənē bān gbù yəmē kā rɛn yə̄ bə lə kpə̄nyɛn anrèn bə sə̄ tsə ə kpàr bē de tswē yə̄
Yɛso sə̀ ywē sē Wurisheliman.

54Ə mkpān yə̄ bān sə̄ zwē gu mān bān re de Yakubu bə̄ Yəhanan ngrɛn kì yəmē, bə
kan dan de, "Nggɔn, wə̄ kpənyèn nə̄ tə̄ nə̄ glo ji ə mkparū nyə tō bə wu?"

55Yɛso kàn kwò beshi də̀ vɛ̄n bə

56də̀ bə kan kūci də̀ ywe ə gbù nə̄mān nkan.

57Ə mkpān yə̄ bə sə̄ sē ənywī zər, və̄lən gyār kàn dàn Yɛso de, "Nggə̄ lə zwē wə̄ mān
ywe ə tswē yə̄ wə̄ də̀ ywè mān kūkwār."

58Yɛso kàn sà gu mān de, "Nywɛ̂n nkrētəgya te bə̄bə̀ də̀ nywɛ̂ncɛ nənàn te mənjàr yə̄
sē tswē yə̄ bə là kur mān, də̀ sē nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì, nggə̄ la tè ntsə̄nē gyār yə̄ nggə̄ lə kan
tu nggə̄ nyār mān yo."

59Gu kàn dàn və̄lən gyār nənàn de, "Zwē nggə̄ mān." Və̄lən gu kàn sà gu mān de,
"Nggɔn, kān nggə̄ ywe kə ryūn te nggə̄ anrīn də̀ man sə̄ nyə."

60Yɛso kàn sà gu mān de, "Kà mənē bān tsu dòn nə̄ bə ryūn nkəywə̀. Də̀ sē wə̄, ywē
kə̄ kūci ə tswē dan mənē rɛn ətù nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē."

61Və̄lən gyār nzə̌ la kàn dàn Yɛso de, "Nggɔn, nggə̄ lə zwē wə̄ mān, də̀ yə la sē mē yo.
Kà nggə̄ dòn nə̄ nggə̄ ywe kə dan bān kə̀ tə̄ de nggə̄ là ywe anrīn man sə̄ nyə nə̄ tə̄ man
ywe."

62Yɛso kàn sà gu mān de, "Nē wān də̀ kàn ngwɔn vūn nzār de gu lə dò də̀ la kàn kàn
beshi kyɛn gɔ̄n, la ma wān lə nan ndu ə nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē yo."

Luka 10

1Mkpān yə̄ kī mē nyə̄ vūngà kūkwār, Nggɔn tə̄ Yɛso kàn cu mənē sɛ̀-tāmgbā bə̄ mənē
ywā ənywī bān sə̄ zwē gu mān də̀ tè bə ndu ywā ywā ywè ə gbūgbu nkan nkān yə̀ gu
kyun zwè de gu lə zər ywē mān.

2Mkpān yə̄ bə la ywe mān mbɛ̄ yo, gu dàn bə de, "Kī kre ə hwān nggānme də̀ gbre ma
yə̄ bə lə fā də̀ mənē bān lə fā yə sē fətsɛ̀ me. Nə̄ gyə̄ rɛn bə̄ Rì wān tāki lan yəmē nə̄ gu
man tər mənē nə̄ bə kə fā gu yə.

3Nə̄ gyə̄ ywè kə̄ nàn ndu yə! Nggə̄ mē te gyə̄ ndu ywe kə̄de gbə̄ntan yə̄ bə tər yə ywe
kə sū ə nkyār nan hwān yə̄ sē kə̄de tərmvū.

4Gyə̄ kàdə bàn kpə̄ yə̀ sū kə̄jī, kē yə̀ sū kī, kē zəkpə yo. Nə̄ gyə̄ man kàdə zɛ̀ nənè
nə̄mān wān gyə̄ də̀ mâ bə̄ gu ə nkòn yo.

5Gyə̄ də̀ ywē kə̄ nyər kə̄ nə̄mān, nə̄ gyə̄ kūcici də̀ dan bə de, 'Nə̄ Rì nə̄ gyə̄ sòn susù,
gyə̄ mənē bān kə̀ mē.'

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

6Nənè nəmān wān sē bā dər susù ə kə̀ yəmē də̀ shāmān, sòn susù yā gyā dan de nā Rì
nā bə mē lə sē gìgyər bā gu. Yə dāgba sē ənə̀mē yo, rɛn yā sòn susù yā gyā dan yəmē
lə kàn mərtu nyə bā gyā.

7Nā gyā sòn mān ə kə̀ yəmē me də̀ man sə̀ rè, də̀ man sə̀ sā kī kūkwār yā bə dā lwe ca
gyā mān, anrèn yə sē kì yə̀ tònzē nā nē wān là nan ndu kpā ryă ngwən gu. Nā gyā kàdə
zər zwē mə̀kə̀ mānē yo.

8Gbù yə̀ gyā də̀ nyər mān də̀ bə dā kpā gyā, nā gyā rè kī yā bə lə lwe ca gyā mān.

9Nā gyā man kpā bān lələ bān sē mān cūngwən də̀ man dan mānē bān sē mān nənàn
de, 'Nkān yā Rì là lwe mānē ci te hyuhyur bā gyā nzênmē.'

10Də̀ sē gyā də̀ ywè ə gbù nəmān də̀ bə dā gba kpā gyā mān yo, gyā də̀ dərù ywè ə
kətar nkān yā gbù yəmē, nā gyā man dan bə de,

11'Ywār yə̀ mbwā zə tā vu yā ə gbù gyā, tā mē là cun yā su gyā mān tsō; nā gyā man
tsā nənàn de nkān yā Rì là lwe mānē ci te hyuhyur bā gyā nzênmē.'

12Kān nggā dan gyā rɛn njìnjì, ə mbrē yā là nyə ə nggà bēshi, mānē bān gbù yəmē lə
tan nyər nyər mwən mānē bān Saduman.

13"Ràankpə sē nggānme yə̀ là jì gyā mānē bān Kɔrasi bā gyā mānē bān Betsɛda. Kī
nggɔn nggɔn yā mə̀ yā nggā nan ə dəntswe gyā mē mān sē de nggā nan yə ə gbūgbu
yə̀ Taya bā Sidɔn, mānē bān gbūgbu yəmē mān vu njīnjàkī kpm də̀ vu ntəntən bwā ə
kpə̀ bə nā yə man tsar de bə ka rɛn məme məbə dɔn.

14Rì lə te mətù Taya bā Sidɔn mwən Kɔrasi bā Betsɛda ə mbrē yā sùr rɛn.

15Də̀ sē gyā mānē bān Kapana, gyā là ngrēn de Rì lə zo gyā te tsa ə mkparū? An àn,
gu lə tər gyā sū ə tswē mānē bān tsu də̀ sē mān də̀ là kpə mgbŭ."

16Ə tswēyəmē, gu kàn dàn mānē bān sā zwē gu mān bə de, "Nē wān də̀ gwɔ gyā, sē
nggā wān gu gwɔ; də̀ nē wān də̀ kà gyā, sē nggā wān gu ka, də̀ nē wān də̀ kà nggā, yə
sē gu ka nē wān te nggā ndu nyə̀."

17Ə mkpān yā mānē sè-tāmgbā bā mānē ywā bə mē sā mərtu nyə bā Yɛso, bə nyə də̀
sā te zəzè də̀ dan gu de, "Nggɔn, gbāgbrìn məmè nənàn gwɔ tā ə mkpān yā tā gyɔ sān
yā məwə̀ də̀ glā yə dətswē."

18Gu kàn sà bə mān de, "Nggā ngrɛn Shɛtan ə tswē ru ə mkparū gyɛkū kāde nār yə̀ là
te cùcùn.

19Kān gyā gwɔ! Nggā nā gyā nggɔn nggɔn yā gyā màgba zər də̀ sə̀ càn gwa kē lālān
kē ə tswē yā Shɛtan wān sē lənggə gyā mē sē mān, nkinē gyər lə la nan gyā yo.

20Nā gyā kàdə sə̀ tè zəzè anrèn gbāgbrìn məmè là gwɔ gyā yo. Kān gyā tè zəzè anrèn
bə car məsān gyā sū ə mkparū."

21Ə mkpān yəmē, Gbrīn Ntsər nyə nā Yɛso tè zəzè ə dər gu də̀ gu Yɛso kàn dàn de,
"Tě, sē wā gu wān sē Rì ə mgbəmgbrè mē bā ə mkparū. Mānē bān là ngrɛn de bə sē
bān tsə rɛn də̀ sē bān gbre beshi, nggā nyər wā anrèn wā la kàn nggɔn nggɔn məwə̀

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

yəmē tsàr bə yo, də̀ gyên kàn yə̄ tsàr nywɛn shishar. Ɛn njìnjì Rì, kì mē te ənə̀mē anrɛ̀n yə sē kì yə̀ dər̆ wə̄ kpənyɛ̀n de nə̄ yə̄ tè.

22”Tě nggə̄ kan kī kūkwār nə̄ nggə̀. Nənè nə̄mān la tsə nē wān Zə̄ywə̄ sē yo, Tě sē gyə̄r me wān tsə də̀ nənè nə̄mān la tsə nē wān Tě gu sē yo, sē Zə̄ywə̄ me wān tsə bə̄ mənē bān dər̆ Zə̄ywə̄ gu də̀ kpənyɛ̀n de gu lə tsar bə nē wān Tě gu sē.”

23Ə tswēyəmē, Yɛso kàn kwò də̀ rɛ̀n bə̄ bān sə̄ zwē gu mān kyame de, “Gyə̄ sē mənē bān ku ə ngwòn zəze anrɛ̀n kī yə̄ beshi gyə̄ là ngrɛn nzênmē.

24Kān nggə̄ dan gyə̄ mun, mənē nggānme bān sē bān dòn rɛn sū mənē bə̄ məcūcùn fɔ de bə mān ngrɛ̄n kī yə̄ beshi gyə̄ là ngrɛn də̀ man gwɔ kī yə̄ mətōn gyə̄ là gwɔ nzênmē də̀ la nyə ngrɛ̄n kē gwɔ yə yo nə̀nàn.”

25Mbrɛ̄ gyə̄r, vələn gyə̄r wān sə̄ tsar mənē Bān yə̀ Rì dōglò krè də̀ rì Yɛso de, “Wān là tsar mənē kī, sē nənggyě gyə̀r yə̀ nggə̄ lə nan dətswē nggə̄ man sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ nggə̄ lə sòn be njì?” Sē vələn gu mē sə̀ fò nkōn yə̄ gu lə mā Yɛso kyɛn.

26Tswēyəmē, Yɛso kàn sà gu mān de, “Sē sěn nàn yə̄ wə̄ là blā lətafē yə̀ bə car Bān yə̀ Rì sū mān? Sē nənggyě yə̀ bə car mān ə lətafē yə?”

27Vələn gu kàn sà Yɛso mān də̀ dan de, “ Yə sē kpaki nə̄ wə̄ bàn dər̆ wə̄ kūkwār nyɛn Rì wān sē Nggɔn wə̄, də̀ man bàn shishɛ̄n məwə̀ kūkwār nyɛn gu. Wə̄ lə nyɛn gu bə̄ mgbrêmgbrē məwə̀ kūkwār nə̀nàn.’ Kì yə̀ wə̄ lə nan nə̀nàn sē, ‘Nə̄ wə̄ nyɛn zāngyə̀ywē kə̄de nkōn yə̄ wə̄ là nyɛn nkəywē.’ “

28Yɛso kàn sà gu mān de, “Rɛn yə̄ wə̄ sa nggə̄ mān sē mān tsō, nan ənə̀mē də̀ wə̄ lə sē bə̄ shishɛ̄n.”

29Anrɛ̀n vələn gu sə̀ fò nkōn yə̄ gu lə tsar de gu sē nē wān là nan zəze, gu kàn rì Yɛso de, “Də̀ sē nggwɔ gyə̄r kya wān sē zāngyə̄r nggə̄?”

30Yɛso kàn dàn gu de, “Mbrɛ̄ gyə̄r, vələn gyə̄r dòglò ə Wurisheliman də̀ sə̀ ywè ə gbù yə̀ Yɛriku. Mkpān yə̄ gu sē ənywī zər, gu kū ə ngwòn bān gǐ bān là nlywe mənē də̀ bə vūn gu də̀ tsē gu te shishà ywə̄ mândē gu nyə̄ tə̄r kyū də̀ bə kan kā gu dɔn mān tswēywə̄.

31Ə mkpān yəmē, vələn gyə̄r wān tò kī nə̄ Rì sə̀ gə̄gə̄ bàn nkòn yəmē nə̀nàn. Gu nyə̄ ngrɛ̄n vələn gu mē ə tswē kùr də̀ gə̄gə̄ vūngà kà gu dòn də̀ glə ngga nkòn yə̀ ywā.

32Vələn gyə̄r wān gbòn bə Ləywi nə̀nàn sə̀ bàn nkòn yəmē nyə̀ də̀ nyə̄ ngrɛ̄n vələn gu mē ə tswē kùr də̀ kàn beshi kyɛn vələn gu mē də̀ gə̄gə̄ vūngà ywè kà gu dòn.

33Mkpān yəmē nzə̌, vələn wān Samariya gyə̄r sə̀ nyə̄ nə̀nàn. Mkpān yə̄ gu kàn beshi ngrɛ̄n vələn gu mē, mətù kàn tè gu

34də̀ gu kàn tè mə̀ yə̀ gu lwè nglà vələn gu mpə̄mpà də̀ tè mənyɛ̀n tè gu mān də̀ kpān gu mpə̄mpà yəmē də̀ kàn bàn gu sà ə vənyàn fɔ gu sə̀ lwè də̀ lwè gu ywē kə̄ zwè ə tswē yə̄ mənē də̄ là zər də̀ bū də̀ nyə̄ tè bə ə nkòn, bə là ywe də̀ sə kur mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

35Ə mbrɛ̄ yə̄ ywā, gu kàn nə̄ və̄lɔn wān là kyɛn tswē yəmē kə̄jī dà kàn dan gu de, ‘Kyūn nggə̄ və̄lɔn mē, wə̄ dà ngun kì yà mwɔn ənàmē ətù gu, mkpān yə̄ nggə̄ dà mərtu nyə, nggə̄ lə ywan wə̄ yə̄.’

36”Nzênmē sē nggwɔ gyər ənywī mānē tar bə mē wān wə̄ ngrɛn de sē zāngyə̌r və̄lɔn wān ku ə ngwɔ̀n bān gǐ bān là nlywe mānē bə mē?”

37Və̄lɔn gu wān sə̄ tsar mānē kàn sà Yɛso mān de, “Sē wān te mətù və̄lɔn gu mē wān se zāngyə̌r gu.” Yɛso kàn dàn gu de, “Ywē kə̄ nàn ənàmē nənàn.”

38Ə mkpān yə̄ Yɛso bə̄ bān sə̄ zwē gu mān sə̄ sē ənywī zər, bə ywe kə sū gbù gyàr dà mbə̄ gyər wān re Marta kpə̄ gu zwè ə kà gu.

39Məryamu wān sē zāngyə̌r Marta gu ywē kə̄ tè sɔ̀n ə zà Yɛso dà sà gwɔ gu ə tswē tsar mānē rɛn.

40Də̌r Marta la kpānyèn mān yo anrèn Məryamu kà ndu dɔ̀n gu. Ə tswēyəmē, gu kàn ywè mān dà ywē kə̄ dan gu de, “Nggɔn, wə̄ ngrɛn yə tə̄nzɛ̄ nə̄ zāngyə̌r nggə̄ kà ndu dɔ̀n nggə̄ dà man nyə̄ tè sɔ̀n ə sə̄kànmē? dan gu de nə̄ gu dōglò nyə̄ là nggə̄ ndu mān!”

41Nggɔn gu kàn sà Marta mān de, “Marta, Marta, wə̄ sē bə̄ tekə ətù kī nggānme ə də̌r wə̄.

42Nə̄ wə̄ tsə̄ de sē kì gyàr me yà tɔ̀nzɛ̄ mwɔ̄n yà wə̄ lə fɔ̀. Məryamu cu kì yà sē zəzè dà nənè lə la kpə̄ yə̄ dè gu ngwɔn yo.”

Luka 11

1Mbrɛ̄ gyər Yɛso sà rɛn bə̄ Rì ə tswē nəmān; ə mkpān yə̄ gu rɛn bə̄ Rì krè, gyər ənywī bān sə̄ zwē gu mān kàn dàn gu de, “Nggɔn, tsar tə̄ nkɔ̄n yə̄ tə̄ lə rɛn bə̄ Rì kə̄de nkɔ̄n yə̄ Yɔhanan tsar mānē bān sə̄ zwē gu mān mūn.”

2Yɛso kàn dàn bə de, Yàmē sē kì yà gyə̄ lə dan ə mkpān yə̄ gyə̄ dà lə rɛn bə̄ Rì: “ ‘Wə̄ te tə̄ wān sē mkparū: Nə̄ mānē man nan sān məwà yə̄ sē ntsər lwe. Tə̄ là bər de wə̄ màn sē Nggɔn tə̄. Nə̄ mānē nan kì yà wə̄ kpənyèn de nə̄ bə nan yə̄ ə mgbəmgbrè mē kə̄de nkɔ̄n yə̄ bə là nan yə̄ ə mkparū.

3Wə̄ màn nə̄ tə̄ kīrē yə̄ nrìnrīnmē;

4Wə̄ màn fù màtò sū tə̄ ətù rɛn məme mətà; sə̄sān tə̄ là fu màtò su mānē bān là sə la tə̄ rɛn. Kàdə lwè tə̄ ywē tswē mānē là nan məme yo.’ “

5Gu la kàn dàn mānē bə bān là zwe gu mān nzɔ̌ de, “Kə̄de nzênmē, nənè ənywī gyə̄ dà dòglò dà ywè ə kà kpān ywə̄ à ntsəntsā bū dà ywē kə̄ rì gu de, ‘Wə̄ dà te kīrē,

6cwè fətsè nə̄ nggà kpə̄ nə̄ kpān nggə̄ gyər wān sē ətù zər dà kan glà bə̄ nggə̄ dà nggə̄ mē la te nkinē yà rē yà nggə̄ lə ban nə̄ gu yo.’

7Dà sē kpān ywə̄ gu mē dà sà gu mān ənywī tàr dà kàn dàn de, ‘Kàdə nyə̄ sà tè nggə̄ dē yo, nggə̄ ywan nkɔ̀n dà tə̄ mē kakūr mbɛ̄ bə̄ nywɛn nggə̄, nggə̄ lə la dōglo ban nkinē nə̄ wə̄ yo.’

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Màgba sē de gu lə la dōglo ban kì yə̀ gu ri nə̄ gu anrɛ̀n gu sē kpān ywə̄ yo, gu lə dōglò ban kì yə̀ gu là fɔ̀ nə̄ gu ma beshi anrɛ̀n gu kre də̀ sə̀ tè gu mə̀mgbān me.

9Yə sē ənə̀mē, nggə̄ là dan gyə̄ de, kān gyə̄ rì kī yə̄ dər gyə̄ ban, də̀ bə lə nə̄ gyə̄ yə. Nə̄ gyə̄ fɔ̀ kī yə̄ dər gyə̄ bān də̀ Rì lə nə̄ gyə̄ ngrɛ̄n yə, də̀ gyə̄ də̀ ngwùr ngwɔn ə nkɔ̀n, bə lə bu gyə̄ yə̄.

10Nənè wān là sə̀ ri kī, bə là sə̀ nə̄ gu yə̄, də̀ nənè wān də̀ là fɔ̀ nkinē, gu là fɔ̀ yə̄ ngrɛ̄n də̀ sē nənè wān də̀ là ywē kə̄ ngwùr ngwɔn ə nkɔ̀n, bə là bu gu yə̄.

11Gyə̄ bān te nywɛn, sē nggwɔ gyər ənywī gyə̄ wān zə̄ywə̄ də̀ nyə̄ rì gu mgbəryàn, gu lə gyɛ̂n ban mgbə̀glò nə̄ gu?

12Kē gu də̀ nyə̄ rì gu ywɛ̄, də̀ gu lə ban lə̀lān nə̄ gu?

13Də̀ sē gyə̄ bān sē məme tsə kī zəze yə̄ gyə̄ lə kan nə̄ nywɛn gyə̄, gyə̄ la tsə̄ de Tě gyə̄ wān sē ə mkparū lə nə̄ mənē bān də̄ ri gu Gbrīn Ntsər mwɔ̄n kī zəze yə̄ gyə̄ lə kan nə̄ nywɛn gyə̄ mē yo?”

14Kə nəmān, ə mkpān yə̄ Yɛso sə̀ glā gbrīn məme yə̄ sē ə kpə̀ vəlɔn gyər də̀ kan gu te bə̀bè, yə̀ gbrīn məme yəmē dōru, vəlɔn gu wān ku bə̀bè mē kàn rɛ̀n. Ɵ tswēyəmē, mənē bə kan sə̄ mə̄ nggānme.

15Mənē nəmān ənywī bə kan dan de, “Gu là nan ndu glā gbə̄gbrìn məmè dè kpə mənē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Shɛtan wān re Bɛzɛbul də̀ sē cūn gbə̄gbrìn məmè mē kūkwār.”

16Mənē nəmān kya kan sə̄ fɔ̄ nkɔ̄n yə̄ bə mā gu kyɛn də̀ sə̄ dan gu de nə̄ gu tsàr bə nkinē nəmān yə̀ mə̀ yə̀ lə tsar de Rì sē gìgyər bə̄ gu.

17Yɛso wān sə̀ tsə̄ tekə mə̀bə kūkwār mbɛ̄ kàn dàn bə de, “Gbɔ̄n mə̀mē yə̄ cūn nəmān də̄ dōglo ngre nkəywə̀ te nkan nkān, yə lə la kūci yo; də̀ mənē bān kə̀ nəmān nə̀nàn də̄ dōglo gə̄ nkəywə̀ te ywā, bə lə kan nkəywə̀ vār.

18Də̀ sē mənē bān Shɛtan sē cūn bə lə dōglo krē sə̄ gbo nkəywə̀ ngā, nggɔn nggɔn yə̄ Shɛtan yə lə kàn sē ə ywə̄ nān? Nggə̄ dan ənə̀mē anrɛ̀n gyə̄ là dan de sē Shɛtan wān re Bɛzɛbul wān là nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn yəmē.

19Nzɛ̂nmē, də̀ sē nggə̄ là gla gbə̄gbrìn məmè bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Bɛzɛbul, sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nggwɔ yə̄ mənē bān là zwe gyə̄ mān là gla gbə̄gbrìn məmè bə̄ yə? Kān gyə̄ kyɛn nān kè, bān là zwe gyə̄ mān lə tsə̄ de gyə̄ là gī nan yo.

20Də̀ sē nggə̄ là nan ndu bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì də̀ là gla gbə̄gbrìn məmè dōru ə kpə̀ mənē, ndu yəmē là tsar nàn de, nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē mē ji nyə də̀ sē gìgyər bə̄ gyə̄.

21”Mkpān yə̄ nē wān tswe njìnjì də̀ lwe kī yə̄ kɔ̄n də̀ krè sə̀ nàr kə̄ gu, tu lə la ngār kī yə̄ kə̀ gu yo.

22Də̀ mkpān yə̄ nənè wān də̀ tswe mwɔ̄n gu də̀ nyə̄ tè kɔ̄n bə̄ gu də̀ rè gu ə kɔ̄n yə̄, gu lə kpə̄ kī kɔ̄n yə̄ vəlɔn gu mē sə̄ sà tu bə̄ yə də̀ lə vu kī yə̄ vəlɔn gu mē lwè nkəywə̄.

23”Nənè wān də̀gbà sē wān lə krè ə gɔ̄n nggə̄ yo, sē lənggə nggə̄ də̀ nənè wān də̀gbà là nggə̄ mān ə tswē kyūn mənē te mgbɔ̀ yo, là kan bə vàr te nkan nkān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24”Mkpān yə̄ gbrīn məme də̄ là dōru ka nənè dɔn, yə là zər ban mgbə̀jī tswē yə̄ yə lə sɔ̀n sū mān. Yə dəgbā fɔ̄ tswē nəmān ngrɛ̄n yo gbəgbori, yə lə dan nkəywə̄ de, ‘Nggə̄ lə kàn mərtu ywe ə tswē yə̄ nggə̄ sə̄ sɔ̄n mān mənàn.’

25Yə là kan mərtu ywe kə ngrɛ̄n bə kyun tswē yə ncwərncwər də̀ nan kī kyūn zwē mān.

26Ə tswēywə̄, yə lə dōglo ywe kə gbō gbə̄gbrìn məmè nəmān tāmgbā yə̄ sē məme mwɔ̄n yə nyə nə̄ bə man nyə sɔ̀n mān. Yə də̄ te ənə̀mē, nkɔ̄n yə̄ vəlɔn gu mē là sɔ̀n, lə kan mə̄ cāzu mwɔ̄n nkɔ̄n yə̄ gu sə̄ sē kūcici.”

27Mkpān yə̄ Yɛso sə̀ dan mə̀rɛ̄n yəmē, mbə̄ gyə̄r ənywī mānē bān sə̄ krē də̀ sə̄ gwɔ gu dòglò dɔ̀n rɛn kpān kpān de, “Rì far nyū zəze gyɔ̄ mbə̄ nənè wān ngrin wə̄ də̀ wə̄ man səsə gu.”

28Ə tswēyəmē, Yɛso kàn sà gu mān de, “Rì far nyū zəze gyɔ mānē bān gwɔ rɛn yə̄ Rì dà là nan kì yà gu dan kyame.”

29Ə mkpān yə̄ mānē bān sə̄ nyə tswē gwɔ gu sə̄ te jùn sū mān, Yɛso kàn dàn bə de, “Mānē bān nzɛ̂nmē bān sē bān məme də̀ là fɔ de nə̄ bə tsar bə kì yà mə̀. Kì yà bə lə tsar gyə̄ lə sə̀ sē kə̄de kì yà te bə̄ Yunanan sə̀sɛ̀ ə mkpān yə̄ gu sə̀ sē ə nɛ̀n hyī tè vē tàr.

30Kə̄de Yunanan sə̄ sē kpà yà kì yà mə̀ yà bə sə̄ kan tsar mānē bān Nenevi, yə sē ənə̀mē nənàn yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə sē kpà yà kì yà mə̀ yà bə lə kàn tsar mānē bān nzə̀nzɛ̂nmē.

31Mbə̄ wān sē cūn mānē bān nggà sə̀r lə dōglo kpə̄ gyə̄ rɛn kà, gyə̄ mānē bān nzə̀nzɛ̂nmē ə mbrɛ̄ yə̄ sùr rɛn anrɛ̀n gu dòglò ə tswē rərɛ̄ nyà tswē gwɔ də̀ man ngrɛ̄n tsə̄ rɛn yà Solomu sē bə̄ yə̄ də̀ nggə̄ là dan gyə̄ de nənè wān mwɔn Solomu mē shāmān bə̄ gyə̄ ə sə̄kànmē.

32Mānē bān Nenevi nənàn lə doglo kpə̄ rɛn māgyà kā ə mbrɛ̄ yə̄ sùr rɛn, gyə̄ mānē bān nzə̀nzɛ̂nmē, anrɛ̀n bə sə̄ kā rɛn məme məbə dɔn ə mkpān yə̄ Yunanan ywē kə̄ dan bə rɛn yə̄ Rì dà wān mwɔn Yunanan gu mē krè bə̄ gyə̄ ə sə̄kànmē.

33”Nənè lə la mər glo gyə̄ ə bə̀telà dà bàn yə̄ ywē kə̄ zwè ə tswē yə̄ sē kàn nyə̄r nyə̄r yo, kē ə nɛ̀n kì yà bə de mān kan yə̄ sa mān yo, gu lə lwe yə̄ ywē kə sa ətù kì yà krè tsa nə̄ tswē man lan sū mānē bān là nyər nyə nywī kà yə.

34Sē beshi gyə̄ yə̄ sē bə̀telà yə̄ mkpɔ̀nkpà gyə̄. Beshi gyə̄ də̄ kūr zəze, mkpɔ̀nkpà gyə̄ lə sē kpār, dà beshi gyə̄ dəgbā kūr zəze yo, mkpɔ̀nkpà gyə̄ kūkwār lə sē būbū.

35Nə̄ gyə̄ gbyɛ̄n man kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̄ glo yə̄ là lan ə mkpɔ̀nkpà gyə̄ kan nrin dà man kā gyə̄ dɔn būbū yo.

36Yə sē ənə̀mē, dà sē mkpɔ̀nkpà gyə̄ là lan kə̄de glo dà mpə nəmān la te bū yo, tswē lə lan kūkwār kə̄de sē glo yə̄ bə̀telà yə̄ là lan su gyə̄.”

37Mkpān yə̄ Yɛso rɛ̀n krɛ̀, vəlɔn wān Faresi gyə̄r kàn gyɔ Yɛso de nə̄ bə ywe kə rē kī dà Yɛso zwē gu mān dà ywē kə̄ tè sɔ̀n ə tswē rē kī.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Ə mkpān yə̄ bə sə̄ kūci ə tswē rē kī, və̄lɔn wān Faresi gu mə̀ nggānme anrɛ̀n Yɛso la nglà ngwɔn anrīn də̀ sə̄ kūci ə tswē rē kī yo.

39Ə tswēyəmē, Yɛso kàn dàn gu de, “Gyə̄ mənē bān Faresi là ngla nggūnggū bə̄ mfərɔ̀n ə nggà gɔ̄n ywə̄ kyame, də̀ sē ənywī dər gyə̄, gyə̄ lwe rɛn məme də̀ sē bān sē mvumvu.

40Gyə̄ mənē bān fà, la sē Rì gu wān nan kī yəmē, də̀ sē gu me nzə̌ wān nan nywī ywə̄ yo?

41Yə sē ənə̀mē, nə̄ gyə̄ kàn kī yə̄ sē ənywī ywə̄ mē nə̄ mənē bān jə̀ də̀ kī yəmē kūkwār lə kàn te məgyə̄ ncwərncwər.

42”Te gbə̀cu sū gyə̄, mənē bān Faresi! Gyə̄ tsə rɛn yə̄ gyə̄ lə sə̀ nə̄ Rì mpə məgu ənywī kī yə̄ gyə̄ te kə̄de bə mgbə̄kī nyìnyī də̀ la kàn beshi tè nkɔ̄n yə̄ sē njìnjì bə̄ yə̄ Rì là nyɛn mənē yo. Yə tɔ̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ màn nàn kī yəmē ywə̄ywə̌ywə̀ ngàn mān nə̀nàn.

43”Te gbə̀cu sū gyə̄, mənē bān Faresi anrɛ̀n gyə̄ là fɔ̀ de nə̄ bə nə̄ gyə̄ tswē sɔ̀n zəze ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ man sə̄ nə̄ gyə̄ nggɔn nggɔn nə̀nàn ə kpə̀mkpan dō.

44”Te gbə̀cu sū gyə̄, anrɛ̀n gyə̄ sē kə̄de mə̀brɛ̄ yə̀ bə la vu mə̀mē zwē mkpm ətù ywə̄ yo də̀ mənē nyə sə̄ zər ətù ywə̄ nkā nkā.”

45Gyə̄r ənywī mənē bān sə̄ tsar Bān kàn dàn Yɛso de, “Wān là tsar mənē rɛn Rì, mə̀rɛ̄n yə̀ wə̄ dan mē là to tə̄ ə dər nə̀nàn.”

46Yɛso kàn sà gu mān de, “Te gbə̀cu sū gyə̄, mənē bān là tsar mənē Bān anrɛ̀n gyə̄ là tər mgbŭ kənàn zwè mənē də̀ kà rɛn gyə̄ là bə mān.

47”Te gbə̀cu sū gyə̄ anrɛ̀n sē gyə̄ bān là te mə̀brɛ̄ yə̀ mənē bān sə̄ dɔ̀n rɛn sū mənē nzɛ̄ bān sē təte gyə̄ bān nlywe bə.

48Yə sē ənə̀mē, gyə̄ là tsar nə̀nàn de gyə̄ kpənyɛ̀n bə̄ kì yə̀ təte gyə̄ nan anrɛ̀n bə nlywe bān dɔ̀n rɛn sū mənē də̀ sē gyə̄ bān là te bə mə̀brɛ̄ yə̀ mə̀bə nzɛ̄.

49Sē dùdu rɛn yəmē yə Rì ngrɛ̄n ə dər gu də̀ dan de, ‘Nggə̄ lə tər mənē bān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē bə̄ mənē bān nggə̄ lə cū ca bə mān; bān nəmān ənywī bə, bə lə nlywe bə də̀ nə̄ bān nəmān mgbŭ.’

50Yə sē ənə̀mē, bə lə nə̄ mənē bān nzə̀nzɛ̂nmē mgbŭ anrɛ̀n bə nlywe mənē bān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē. Mənē bə bān sē bān bə nlywe bə ə̀ kùcī mkpān yə̄ Rì nan mgbəmgbrè mē.

51Kì mē te ə mkpān yə̄ bə ngun Habila nyə̄ sū mkpān yə̄ bə ngun Zakariya wān bə ngun gu ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì ə də̀ntswe tswē yə̄ sē Ntsər bə̄ tswē yə̄ mənē là tɔ kī nə̄ Rì. Njìnjì nggə̄ là dan gyə̄, sē mənē bān nzə̀nzɛ̂nmē bān lə kpə̄ mgbŭ dùdu kì yə̀ mənē kūkwār bān nan ndu yəmē!

52”Te gbə̀cu sū gyə̄, bān là tsar mənē Bān anrɛ̀n gyə̄ kan nkɔ̄n yə̄ tsə̄ rɛn kūkwār tè de yə sē ə ngwɔ̀n gyə̀. Gyə̄ nkəywə̀ la nyər bàn nggà bēshi yo, mənē nəmān bān là fɔ de bə lə ban nggà bēshi, gyə̄ là krè ə nkɔ̀n də̀ là ywar bə ə tswē bān nggà bēshi!”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

53Ə mkpān yə̄ Yɛso dòglò kà tswē yə̄ bə sə̄ krē mān dòn, bān sə̄ tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi dōglo krē də̀ sə̄ gri gu, də̀ sə̄ ri gu mərɛ̄n ətù kī nggānme nənàn,

54anrèn bə sə̄ nār gu nə̄ bə man vūn gu ə rɛn nəmān yə̄ gu də̀ dàn yə̄ lə sē məme.

Luka 12

1Ə mkpān yəmē, mənē nggānme kyūn nyə krè mgbò də̀ nəmān sə̄ cān nkəywə̀, Yɛso kàn sə̀ rèn bə̄ bān sə̄ zwē gu mān ə̀ kūcici de, “Nə̄ gyə̄ gbà sə̀ gbyɛ̄n zər yə̄ mənē bān Faresi là zər yə̄ sē kàn nyər nyər. Zər yəmē la tō yo.

2Nkinē gyər la shāmān yə̀ bə kan ywān yə̀ bə lə la bu yə̄ ru ə kpàr bē yo. Də̀ nkinē gyər la shāmān yə̀ bə kan nyər yə̀ bə lə la lwe yə̄ ru ə bē yo.

3Rɛn yə̄ wə̄ də̀ dan yə ə tswē yə̄ sē būbū, bə lə nyə̄ dan yə ə tswē yə̄ là lan kpār. Màgba sē rɛn nggyĕ yə̄ gyə̄ rɛn yə tɔ tɔ bə̄ nənè ənywī tàr, bə lə nyə̄ dan yə ə tswē yə̄ nē kre mān.

4”Kān nggə̄ dan gyə̄ kpə̄kpàn nggə̄, nə̄ gyə̄ kàdə tè mpūr mənē bān lə ngun mkpə̌nkpə̀ kyame yo.

5Kān nggə̄ dan gyə̄, nē wān gyə̄ lə kulwe gu sē Rì wān də̀ ngun nənè, gu sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə kan nənè gu mē gyə̄ ə glo. Nə̄ gyə̄ gbà tè mpūr gu njìnjì.

6”Nggə̄ de kē nē là kan nywên mbumbu nywêncɛ tun rɛ ətù kəbū ywā məkē? Kə lə la kan Rì də̄ ətù fəgyər ənywī bə yo gbəgbori.

7Njìnjì, gu tsə sē yə̀ mfùtù gyə̄ cwe ywē kə̄ sū. Nə̄ gyə̄ kàdə tè mpūr yo gbəgbori anrèn gyə̄ mwɔn nywên mbumbu nywêncɛ yə mē.

8”Kān nggə̄ dan gyə̄, nənè wān də̀ dan ə kpàr bē ə nggà bēshi mənē kūkwār de gu sē wān là zwē nggə̄ mān, Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nan gu ənə̀mē nənàn ə nggà bēshi məlɛ̀kū bān Rì.

9Də̀ nənè wān də̀ kà nggə̄ ə nggà bēshi mənē, nggə̄ nənàn lə kà gu ə nggà bēshi məlɛ̀kū bān Rì.

10Nənè wān də̀ dan rɛn məme ətù nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì, bə lə fù màtò sū gu ətù yə, də̀ nənè wān də̀ dan rɛn məme ətù Gbrīn Ntsər kya, bə lə la fù màtò sū gu ətù yə yo.

11”Bə də̄ lwe gyə̄ ywe nywī məkə̀ yə̀ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ kan gyə̄ te mənē bān là sur rɛn ə ngwɔ̀n, kē mənē bān là lwe mənē, nə̄ gyə̄ kàdə tsu dər ətù mərɛ̄n yə̀ gyə̄ lə dan man kpə̄ nkəywə̀ cūngwɔn yo,

12Gbrīn Ntsər lə tsar gyə̄ mərɛ̄n yə̀ gyə̄ lə rɛn ə mkpān yəmē.”

13Vəlɔn gyər ənywī gbə̀jùn mənē bān sə̄ krē mān kàn dàn Yɛso de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, dan zāngyər nggə̄ nə̄ gu kàn kī yə̄ te tə̄ gə̀ tə̄.”

14Yɛso kàn sà gu mān de, “Vəlɔn, sē nggwɔ wān kan nggə̄ tè wān sùr rɛn ə nggà bēshi wə̄ kē wān lə gə̀ gyə̄ kī?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Gu kàn kūci tswē rɛn bā mānē dà dan bə de, “Nā gyā gbà sà nàn kyɛn! Nā gyā gbyɛ̄n rɛn yā gyā lə kan te bān là te gbàjǐkì anrɛ̀n shishɛ̄n yā nēnjì la sē ənywī kpà gu dùdu kī yā gu sē bā yə yo.”

16Ə̀ tswēyəmē, Yɛso gu kàn kūci ə tswē kpm̄ rɛn kpm̄kpm̄ sū bə dà dan bə de, “Vāləɔn gyār wān te ngwɔn dò ə sɛ gyār dà fā kī nggānme

17dà tswē nyə krɛ̀ nyər yā gu lə kan yə sū mān. Gu kàn tèkə ə dǎr gu de, ‘Sē nānggyɛ̌ yà nggā lə nan? Tswē la shāmān yā nggā lə vu nkyɛn ywā sū mān yo.’

18”Vāləɔn gu mē kàn tèkə ə dǎr gu dà dan de, ‘Nggā tsə kì yà nggā lə nan, nggā lə ngā gur mānggà kūkwār dà man mɛ̄ yā sē nggɔn nggɔn dà man sə vu kīrē bā kī yā nggā te sū mān kūkwār.

19Tswēyəmē nggā lə sə kàn dàn nkəmùn de, “Kī mē kre nggānme yā nggā lə rē te sɛ̌ kənànme, nggā lə lā te dârdār yo, nggā lə te sɔ̄n dà man re dà man sā dà man sā te zəzè nkəmùn.” ‘

20”Rì kàn dàn vāləɔn gu mē de, ‘Wā sē wān fà! Nrìnrīnmē ə bū, yə sē kpaki yā wā lə gbàn shishɛ̄n yā māwà dà yā lə sē nggwɔ wān lə vu kī yā wā kyun zwè nkəywē mūmûn?’ “

21Sē ə tswēyəmē, Yɛso kàn dàn bə de, “Yàmē sē kì yà lə te bā nē wān dà kyūn kī zwè nkəywā ə mgbəmgbrè mē kyame, dà la sē wān là kyūn dǎr gu zwè ə nggà bēshi Rì yo.”

22Ə̀ tswēyəmē, Yɛso kàn dàn bān sā zwē gu mān de, “Yə sē ənàmē, nggā lə dan gyā de, nā gyā kàdə tè nkəywà dē ətù kī yā rē kē yā kpm yo.

23Shishɛ̄n sē kì zəzè mwɔ̄n kīrē dà mkpɔ̌nkpà sē kì zəzè mwɔ̄n kī kpm nànàn.

24Kān gyā kyɛn lāngā məgyàr, yə la sə dɔ yo dà la sə fa nkinē su ə gùr yo, dà yə sē Rì là wò yə. Gyā la mwɔ̄n lāngā yəmē yo?

25Sē rɛn nggyɛ̌ yā gyā là sèn nkəywà ənàmē? Sē nggwɔ gyār wān lə dan de, gu lə cu vē nāmān sū ngan nkəywā mān ə sòn yà màgu ə mgbəmgbrè mē?

26Gyā dàgbà sē bā nggɔn nggɔn yā gyā lə nan nkinē gyàr yà sē fənyɛn mwɔ̄n kī yəmē yo, gyā là te nkəywà dē ə tswē fò kī nāmān ə mūn?

27Nā gyā kyɛn nkɔ̄n yā gbārkī là cɛ məgyàr, yə là nan ndu nkinē yo dà là cun kī kpm nkəywà yo, kān nggā dan gyā, màgba sē Solomu, gu la tè kī yā te nzɛ̄ yā tɔ̄nzɛ̄ mwɔn yā bə là te gbārkī yəmē yo.

28Dà sē Rì wān là kyūn gəga yəmē yā yə là cɛ ə sākànmē nrìnrīnmē, dà mbrɛ bə mē là jun yə su ə glo, gu lə la kyūn gyā mwɔ̄n yə yo? Hm̀, gyā nansɛn dà nkɔ̄n yā gyā kpə tè njìnjì krɛ nyər nàn?

29Yə sē ənàmē, nā gyā kàdə tè nkəywà dē ətù kī yā gyā lə rē dà sā kyame yo.

30Sē mānē bān la tsə Rì yo bān là kan beshi te kī yəmē. Tɛ̌ gyā tsə de sē kpaki gyā sē bā kī yəmē nànàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Kì yə̀ gyə̄ lə gyɛ̂n nan sē nə̄ gyə̄ fɔ̀ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə tsə̄ nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē də̀ gu kya lə sə̀ nə̄ gyə̄ kī yəmē.

32”Gyə̄ kàdə tè mpūr yo, gyə̄ nkyər mənē bān sē fətsɛ̀ me anrɛ̀n Tě gyə̄ kpənyɛ̀n yə̄ gu lə kan nkɔ̄n yə̄ gu là lwe mənē te gyə̄ ə ngwɔ̀n.

33Nə̄ gyə̄ kàn kī yə̄ gyə̄ te rɛ̀ kūkwār də̀ man kàn kə̄jī ywə̄ nə̄ bān jə̀. Gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, gyə̄ là kan kpɔ yə̀ məgyə̄ yə̄ gyə̄ là sū kə̄jī zwè bə̄ Rì ə tswē yə̄ yə lə la nga yo, anrɛ̀n nənè wān sē wān gǐ la ma wān gu lə ywē mān yo də̀ mvər nkinē nənàn la ma yə̀ yə̄ lə kə̄ rē kpɔ yə̀ zwè kə̄jī yəmē te məmè yo.

34Yə sē ənə̀mē, tswē yə̄ kə̄jī gyə̄ là kre mān, sē mān ə tswēywə̄ nənàn dər gyə̄ lə sə̀ tekə ywe mān.

35”Nə̄ gyə̄ sə̀ gbyɛ̄n ətù kī yə̄ là nyə, də̀ man kyūn nkəywə̀ zwè jì də̀ man mər glo sū ə bətelà məgyə̀,

36Gyə̄ man sē kə̄de mənē bān là nan ndu ə kə̀ nənè də̀ kre sə ji ngā məgu anrɛ̀n gu ywe ə gān yə̀ kpān ngə̄, nē gu də̀ nyə̄ ngwùr nkɔ̀n, bə man kan bu gu yə̄ də̀ man kādə cā mkpān zu yo.

37Mənē bān gu də̀ nyə̄ ngrɛ̄n bə ə tswē bə sɔn sə ji ngā məgu, gu lə far nyū zəze gyə̄ bə màn gu də̀ nyə̀. Kān nggə̄ dan gyə̄ rɛn njìnjì, gu lə kyūn nkəywə̄ də̀ nə̄ bə te sɔ̄n nə̄ gu man vu kīrē sà bə nə̄ bə man re.

38Màgba sē gu lə nyə̄ ə tswē sù, kē ə̀ tswē mbrɛ̀cə̄ də̀ bə lə sə̀ sɔn mān də̀ sə̄ jī gu, bə sē bān bə far nyū zəze gyə̄ bə njìnjì.

39Nə̄ gyə̄ tsə̄ nənàn de màn sē de tāki kə̀ lə tsə̄ mkpān yə̄ wān gǐ lə nyə̄ ə kə̀ gu, gu lə la kpənyɛn nə̄ wān gǐ gu mē nyə̄ nyər gu kə̄ yo.

40Gyə̄ nənàn nə̄ gyə̄ nàn kyūn anrɛ̀n nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄ ə mkpān yə̄ gyə̄ là kyɛn kə̄de nggə̄ lə la nyə̄ mbɛ̄ yo.”

41Bitrusu kàn rì gu de, “Nggɔn, rɛn yəmē sē yə̄ wə̄ dan tə̄ yə, kē sē yə̄ wə̄ dan mənē mē kūkwār?”

42Yɛso kàn sà gu mān de, “Sē nggwɔ gyər wān sē gər wān là dàn njìnjì kē gbre beshi mwɔ̀n? Sē gər wān tāki kə̀ bə lə nə̄ gu kyɛn gu kə̄ də̀ man sə̀ nə̄ bə kīrē ə mkpān yə̄ rē kī.

43Tāki kə̀ gər gu mē də̀ ngā də̀ nyə̄ ngrɛ̄n gər gu tswē nan kì yə̀ gu dan gu de nə̄ gu nàn, gu lə far nyū zəze gyə̄ gər gu mē.

44Kān nggə̄ dan gyə̄ rɛn njìnjì, tāki kə̀ gər gu mē lə nə̄ gu sē wān lə sə̀ kyɛn kī yə̄ kə̀ gu kūkwār.

45Gər gu mē kya nān də̀ kàn sə̀ tèkə de tāki kə̀ gu là cā mkpān zu ə tswē nyə̄, də̀ dòglò sə̀ tsē nkyɛn məgər bān shāmān ləlɔn bə̄ mbə̀mbə̄, də̀ vu kīrē rè də̀ vu mə̀ sə̄ də̀ nyə̄ hwə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

46Mkpān yə̄ gu sē ətù nan səsānmənàn, tāki kə̀ gu kan nyə̀ ə mbrɛ̄ ywə̄, kē ə mkpān yə̄ gə̌r gu mē la sà beshi de gu lə nyə̄ yo, tāki kə̀ gu lə nyə̄ nə̄ gu mgbŭ nggānme də̀ lə tər gu ywē kə̄ ngan bə̄ mənē bān là ka gwɔ.

47”Gə̌r wān də̀ tsə kī yə̄ tāki kə̀ gu là fɔ̀ de nə̄ gu nàn də̀ gba nàn yə yo, lə kpə mgbŭ nggānme.

48Də̀ sē gə̌r wān la tsə̄ kī yə̄ tāki kə̀ gu là fɔ̀ de nə̄ gu nàn gu yə yo də̀ kan zà bān, bə lə nə̄ gu mgbŭ tsɛ̂ me. Nē wān bə də̄ kan kī kənànme nə̄ gu, bə là sa beshi de gu lə lwe kənànme nyə̄ nənàn, də̀ nē wān bə də̄ kan kī kənàn mwɔ̄n nə̄ gu, bə là sa beshi nənàn de gu lə lwe kənànme mwɔ̄n nyə̄ nənàn.

49”Nggə̄ sē wān lwe glo nyə tswē sɔ̄n ə mgbəmgbrè mē, də̀ là sa beshi de bə mān mwɔn yə mbɛ̄.

50Mgbŭ gyə̀r shāmān yə̀ nggə̄ lə kpə̄ də̀ nzɛ̂nmē, də̀r nggə̄ sē ywə̄rywə̀r me mâ mkpān yə̄ nggə̄ də̄ kpə̄ mgbŭ yəmē anrīn yə̄ lə sə̄ kakùr.

51Gyə̄ là ngrɛ̄n de sē nggə̄ lwe sɔ̀n susù nyə ə mgbəmgbrè mē? La sē ənə̀mē yo gbəgbori. Sē nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə gə̀ nkəywə̀ te nkan nkān, yə̄ la sē nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə sɔ̀n susù bə̄ nkəywə̀ yo.

52Nzɛ̂nmē ban nggà beshi, ənywī kə̀ gyə̄r yə̄ mənē sē mān, mənē tar lə dōglo krē mənē ywā mə̀ ə kpə̀ də̀ mənē ywā lə dōglo krē mənē tar mə̀ ə kpə̀ nənàn.

53Təte lə dōglo kā nywɛn bə lələn, də̀ nywɛn bə lələn nənàn lə dōglo kā təte bə. Gyəgyər lə dōglo kā nywɛn bə mənggə̄, də̀ nywɛn bə mənggə̄ nənàn lə dōglo kā gyəgyər bə. Mbə̀mbə̄ bān sē gūgū lə dōglo kā mbəzē bə də̀ mbəzē bə nənàn lə dōglo kā gūgū bə.”

54Yɛso là kàn dàn mənē bə mē nənàn nzɔ̌ de, “Gyə̄ də̀ là ngrɛ̄n kpəkpə mkpəlàshū ə tswē yə là kyūn kre ə nggà rìglò, gyə̄ là dan de, ‘Glō lə kū,’ də̀ yə̄ là nyə̄ kū.

55Də̀ gyə̄ də̀ gwɔ cucu ə tswē ru ə nggà sə̀r gə̄gə̄ te ywe, gyə̄ là dan de, ‘Tswē lə te ngə̀ngăn,’ də̀ yə là nyə te njìnjì.

56Gyə̄ bān là nan kī kàn nyə̄r nyə̄r, gyə̄ tsə tswē yə̄ gyə̄ lə kyɛn shū bə̄ mə̀mē də̀ dan mkpān yə̄ kī lə te, də̀ nansɛn kya də̀ la tsə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə ngàn kī yə̄ là te nzɛ̂nmē sū mənē yo?

57”Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gyə̄ lə la tsar nkəywə̀ kī zəze yə̄ gyə̄ lə nan yo?

58Nənè də̀ lwè wə̄ ywè tswē sùr rɛn, nə̀r man ngrɛ̄n de gyə̄ kyun rɛn yəmē anrīn gyə̄ sə̄ ywē kə̄ nyər tswē sùr rɛn yə. Wə̄ də̀gbà nàn ənə̀mē yo, gu lə lwe wə̄ ywē kə̄ nə̄ nē wān sùr rɛn də̀ gu lə kan wə̄ te bān kpānnɛ̄n ə ngwɔ̀n nə̄ bə lwe wə̄ ywe kə̄ ywān te.

59Kān nggə̄ dan gyə̄, wə̄ lə kùr ə tàr də̀ ywan kə̄jī yə̄ bə vun wə̄ kə ywān te ətù ywə̄ kūkwār.”

Luka 13

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Ə mkpān yəmē, mənē nəmān bān sə̄ shāmān ə mkpān yə̄ Yɛso sə̀ tsàr mənē rɛn, dan gu rɛn yə̄ Bilatu nlywe mənē nəmān bān Galili bān sə̄ tō kī nə̄ Rì ə kə̀ gu Rì.

2Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə̄ là ngrɛ̄n kə̄de mənē bān Galili bə mē sē bān məme mwɔ̄n nkyɛn mənē bān Galili anrɛ̀n kì yə̀ tè bə̄ bə?

3Nggə̄ là dan gyə̄ de yə la sē ənə̀mē yo. Gyə̄ də̀ gba kà nkɔ̄n məme yə̄ gyə̄ là nan dɔ̀n yo, gyə̄ lə gbla njì.

4Gyə̄ lə dan sɛ̌n kya ətù mənē gur bə̄ tāndà bān kə̄ gyə̄r nggɔn yə̄ bə mɛ yə ə Siləm ji kankərɛ̄ də̀ cān bə nlywe? Gyə̄ là ngrɛ̄n munyàn mūn de mənē bə mē sē bān sə̄ nan məme mwɔ̄n nkyɛn mənē bān sə̄ sɔ̄n ə Wurisheliman?

5Yə la sē ənə̀mē yo gbəgbori. Gyə̄ də̀ gba kà rɛn məme yə̄ gyə̄ là nan dɔ̀n yo, gyə̄ lə tsu kūkwār kə̄de mənē bə mē.”

6Ə tswēyəmē, Yɛso kàn dàn bə rɛn gyə̄r de, “Vələn gyə̄r te tər bwə̀ ənywī lan yə̄ mə̀tərkī məgu, də̀ là dōglo ə mkpān mē kūkwār də̀ là ywe tswē kyɛn kē tər bwə̀ yəmē shun klə̌ də̀ ə mkpān yəmē kūkwār gu la ngrɛ̄n klə̌ gyə̀r mān gbàngyə̀r yo.

7Mkpān gyə̄r gu ywè mān də̀ la kə̄ ngrɛ̄n klə̌ bwə̀ yə yo, gu kàn dàn vələn wān là gbla gu lan yə de, ‘Nggə̄ zər ə sə̄kànmē te sɛ̌ tàr ə tswē kyɛn tər bwə̀ mē kē nggə̄ lə ngrɛ̄n klə̌ ywə̄ də̀ la ngrɛ̄n və̌klə̌ fəgyə̄r gba yo. Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ tə̄ lə kà yə dɔn nə̄ yə krē də̀ sə̄ tɔ mgbā fà me?’ Tsɛ̄n yə tāgyɔ̄.

8Vələn wān là gbla gu lan yə kàn dàn gu de, ‘Tāki kə̀, bùbwɔ̀ me kà yə dɔ̀n ə sɛ mē nzɔ̌ anrīn nə̄ nggə̄ man tɛn mə̀mē dē tər ywə̄ də̀ man vu gyɛ kī sū mān.

9Sɛ də̄ gɔ̄n nyə, yə də̄ shun klə̌ yə lə tɔ̄nzɛ̄, də̀ yə də̄ gba shun klə̌ yo, wə̄ man sə̄ nə̄ bə tsɛ̄n yə tāgyɔ̄.’ “

10Ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù, Yɛso nyər nywī kə̀ gyə̄r yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ sə̀ tsàr mənē mə̀rɛn mān.

11Mbə̄ gyə̄r sə̀ sē mān wān gbrīn məme nə̄ lələ vun gu gyɔ̄ də̀ gu tè sɛ̌ gùr bə̄ tāndà də̀ gu sə̀ rārərā ə tswē zər.

12Ə mkpān yə̄ Yɛso ngrɛ̄n mbə̄ gu mē, gu gyɔ gu də̀ dan gu de, “Mbə̄, Rì kpə wə̄ cūngwɔn ətù lələ məwə̀!”

13Gu kàn zo ngwɔn gu sà mbə̄ gu mē də̀ mān tsūtswēywə̄, gu dōglò nə̀ nkəywə̄ də̀ kàn sə̀ bɛ̀ Rì.

14Vələn gyə̄r wān sē nggɔn ənywī kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda yəmē kàn sə̀ tè gyār anrɛ̀n Yɛso nàn mbə̄ gu mē tè zəze ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù. Ə tswēyəmē, gu kàn dàn mənē bān sə̄ krē mān de, “Sē vē tānnɛ̀n me yə̀ tə̄ lə sə̀ nan ndu ənywī ywə̄ də̀ sɔ̄n sū də̀ yə sē ənə̀mē, nə̄ gyə̄ sə̀ nyə̀ ənywī vē yəmē kyame nə̄ bə man sə̄ nan gyə̄ te zəze də̀ man kàdə sə̀ nyə̀ ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù yo.”

15Yɛso kàn dàn gu de, “Gyə̄ mənē bān là nan kī kàn nyə̄r nyə̄r, la sē gyə̄ bān là sū kī yə̄ gyə̄ là wɔ̀ kīrē də̀ lwe yə ywē ə tswē sə̄ məsər ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù yo?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Kān gyə̄ kyɛn mûn, wān mē wān sē ywâ Bərayi, Shɛtan ban lələ gyə̄ gu tè sɛ̌ gùr bə̄ tāndà də̀ gyə̄ là dan de nə̄ bə kādə kpə̄ gu cūngwɔn ətù lələ yəmē ə mbrɛ̀ yə̄ sɔ̀n sù yo?”

17Ə̄ mkpān yə̄ gu dàn rɛn yəmē, mənē bān sē lənggə gu mbɛ̄ kan kū mùmwɔ̀n də̀ nkyɛn mənē kya sə̄ kpənyɛn bə̄ kī yə̄ gu sə̀ nàn kūkwār.

18Yɛso kàn dàn de, “Nzɛ̂nmē, nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē lə sē sɛ̌n nàn? Sē nənggyɛ̌ yə̀ nggə̄ lə dan de sē kə̄de nkə̄n yəmē?

19Yə sē kə̄de bɛ̌kì gyàr yə̀ sē fənyɛn kə̄de bɛ̌ntsù yə̀ nənè kan yə̄ sə̄n ə lan məgu də̀ yə̄ nyə cɛ də̀ tè tərkì nggɔn də̀ nywɛ̂ncɛ nyə sɔ̀n mān də̀ te mənjàr ə mənggà ywə̄.”

20Yɛso la kàn rì me nzɔ̌ de, “Sē nənggyɛ̌ yə̀ nggə̄ lə dan de nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē sē kə̄de yə̄?

21Yə sē kə̄de mùmū ncū yə̀ mbə̀mbə̄ là zàn yə̄ zu bə̄ mùmū də̀ te məsər ywa yə̄ də̀ yə̄ là doglo krè fû.”

22Yɛso zər glə̀ gbūgbu nggɔ̀n nggɔ̀n bə̄ kukwɔ̌ də̀ sə̀ tsàr mənē rɛn Rì ə mkpān yə̄ gu sə̀ zər ywè Wurisheliman.

23Vələn gyə̄r kàn rì gu de, “Nggɔn, sē mənē fətsɛ̀ me bān Rì lə kpə̄ bə cūngwɔn?” Yɛso kàn sà gu mān de,

24”Nər man ngrɛ̄n de wə̄ nyər glə̀ nkɔ̀n yə̀ sē hyɛ anrɛ̀n mənē nggānme lə nər yə̄ bə lə nyər də̀ lə la sē bə̄ nggu yə̄ bə lə glə nkɔ̀n yəmē yo.

25Mkpān yə̄ tāki kə̀ də̀ dòglò kàn nkɔ̀n ywān, gyə̄ lə krè də̀ sə̀ ngwùr ngwɔn ə nkɔ̀n də̀ sə̀ dan de, ‘Nggɔn, bu tə̄ nkɔ̀n.’ Də̀ gu lə kan sa gyə̄ mān de, ‘Nggə̄ la tsə gyə̄ yo, də̀ la tsə tswē yə̄ gyə̄ ru mān nyə̀ yo.’

26Ə̄ tswēyəmē, gyə̄ lə kan sa gu mān de, ‘Tə̄ sə̄ re kī də̀ sə̄ məsər gìgyàr bə̄ wə̄ ə ngga tə̄ ə mkpān yə̄ wə̄ nyə̄ tsàr mənē rɛn Rì mān.’

27”Gu lə kan dan gyə̄ nzɔ̌ de, ‘Nə̄ gyə̄ dè nggə̄ tswē, nggə̄ la tsə tswē yə̄ gyə̄ ru mān nyə̀ yo, gyə̄ mənē bān là nan məme.’

28”Gyə̄ lə gì də̀ tān nyər nyər màn gyə̄ də̀ ngrɛ̄n Bərayi bə̄ Yishaku bə̄ Yakubu bə̄ nkyɛn mənē bān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē ə tswē yə̄ Rì là sɔ̀n ə tswē yə̄ gu là lwe mənē, də̀ gyə̄ kya bə lə tər gyə̄ dōru.

29Mənē lə ru ə nggà nzān, bə̄ nggà rìglò, bə̄ nggà sər bə̄ nggà shū də̀ bə lə nə̄ bə tswē sɔ̀n ə tswē gān tswē yə̄ Rì sɔ̀n də̀ là lwe mənē.

30Njìnjì, mənē nəmān shāmān bān sē bān nggà gɔ̄n bān lə kàn te bān kùcī də̀ bān nəmān bān sē bān kùcī lə kàn te bān nggà gɔ̄n.”

31Ə̄ Mkpān yəmē, mənē nəmān bān Faresi ywe kə dan Yɛso de, “Doglò kà sə̄kànmē dɔ̀n də̀ man ywè ə tswē nəmān anrɛ̀n Hiridu là fɔ̀ nkə̄n yə̄ gu lə ngun wə̀.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

32Yɛso kàn sà bə mān de, “Nə̄ gyə̄ ywē kə̄ dan nē wān sē fəgbəgbrè kə̄de və̌gyòn mē de, ‘Nggə̄ lə glā gbə̄gbrìn məmè dà kpə̄ mənē cūngwon ətù lələ məbə nrìnrīnmē ywe kə sū mbrɛ bə̄ vrē yə̄ nggə̄ lə krɛ ndu mənggə̀.’

33Yə māgba sē sə̌n nàn, yə sē kpaki nə̄ nggə̄ kūci nrìnrīnmē ywe kə sū mbrɛ bə̄ vrē anrèn yə lə la te ənə̀mē yo, nə̄ wān dòn rɛn sū mənē lə kyù ə mə̀mē yə̀ Wurisheliman la sē ə ntsə̄nē nə̄mān nkan yo!

34”Hm̀, gyə̄ mənē bān Wurisheliman, gyə̄ mənē bān Wurisheliman! Gyə̄ nlywe mənē bān dòn rɛn sū mənē dà mənē bān Rì te bə ndu nyə̀ bə̄ gyə̄, gyə̄ vu mgbantə tā bə. Nggə̄ nər kə kənànme de nggə̄ mān kyūn gyə̄ te mgbò ə tswē gyər kə̄de nkə̄n yə̄ gyə̌r kə̀kə̄ là kyūn nywɛnywə̄ zwè dà bu mgbàn ywān bə dà yə gyə̂n sē kì yə̀ fà me yə̄ nggə̄ nan.

35Kān gyə̄ kyɛn nān kè, bə mē lə kà kə̄ gyə̄ dən gyə̄ yə. Kān nggə̄ dan gyə̄, gyə̄ lə la ngrə̄n nggə̄ nzə̌ yo mâ kə sū mkpān yə̄ gyə̄ lə dan de, ‘Nə̄ Rì nə̄ gu zəze, gu wān nyə ə sān yə̄ mə̄gu.’ “

Luka 14

1Mbrə̄ gyər yə̄ sòn sù, Yɛso ywè tswē rē kī ə kə̀ nē wān sē nggən wān Faresi gyər dà mənē bān sə̄ krē mān sə̄ nan gu kyɛn.

2Dà mān tswē yə və̄lən gyər wān sà wu kə̄nkankī nyə̄ krè ə nggà bēshi gu,

3dà Yɛso kàn dòglò rì mənē bān sə̄ tsar mənē Bān bə̄ mənē bān Faresi de, “Bān dan de nə̄ bə nan nənè wān là lə̄ te zəze ə mbrə̄ yə̄ sòn sù kē yə̄ la dan ənə̀mē yo?”

4Bə krē gyun me dà sə̄ kyɛn gu. Ə tswēyəmē, gu kàn vūn və̄lən gu lwè dà nàn gu tè zəze dà kàn nə̄ gu ywè.

5Gu kàn rì bə de, “Sē nggwɔ ənywī gyə̄ wān zə̄ywə̄ kē ndō mə̀gu dà gyɛkū ənywī jūjū mə̀sər ə mbrə̄ yə̄ sòn sù dà gu lə la ywē kə̄ ban gu kē gbo yə̄ dōru mān ə mbrə̄ yə̄ sòn sù yəmē yo?”

6Bə krē mān gyun me dà la ngrə̄n nggu yə̄ bə lə sà gu mān yo.

7Ə tswēyəmē, Yɛso kàn ngrə̄n mənē bān bə gyɔ bə nyə mān dà bə sə̄ nər tswē zəze yə̄ bə lə tè sə̄n, gu kàn dàn bə rɛn gyər mē de,

8”Nənè dà shar wə̄ ywè ə gān yə̀ kpān ngə̄, kàdə ywē kə̄ kyɛn tswē zəze mwə̄n anrīn man sə̄ ywē kə̄ tè sòn mān yo, anrèn kə̀ndà, nənè nə̄mān shāmān wān bə shar wān mwɔn wə̄ lə nyə̄.

9Dà yə də̄ nyə tè ənə̀mē, gu wān shar gyə̄ ywə̄ywə̌ywə̀ mē lə nyə̄ dan wə̄ de, ‘Doglò dè və̄lən mē tswē nə̄ gu tè sòn,’ dà wə̄ lə kan gyə̂n kū mùmwòn dà lə dōglo ywē kə̄ te sòn ə tswē yə̄ la sē zəze kə̄de yə̄ wə̄ te sòn mān ə̀ kùcī mē yo.

10Yə də̄ sē de bə shar wə̄ ywe ə gān nə̄mān, ywē kə̄ tè sòn ə kəngan nggà gyər nə̄ wān shar wə̄ man sə̄ nyə̄ dàn wə̄ de, ‘Doglò ywē kə̄ tè sòn ə nggà bēshi.’ Ə tswēyəmē, mənē bān sən mān kūkwār lə ngrə̄n wə̄ bə̄ nggən nggən;

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11anrèn nē wān dà sà nā nkəywā nggɔn nggɔn, Rì lə la ngrēn gu ənàmē yo dà nənè wān dàgbà nā nkəywā nggɔn nggɔn yo, Rì lə ngrēn gu bā nggɔn nggɔn.”

12Mān tswēywā, Yɛso kàn dàn vāləɔn wān shar gu nyà gān yā de, “Wā dà là nan gān yà rē kī, kàdə shàr kpākpàn ywē, kē nywɛngyàywē, kē bān kà gyā, kē bān gyā kur gǐ bā nkəywà bān sē bān te ngwɔn yo. Wā dà nàn ənàmē, bə nànàn lə gyɔ wā ywan ləla ywā ə mkpān yā bə dā nan gān màbə.

13Dà sē wā lə nan gān yà rē kī, shàr mānē bān jà, bā bān ku nzu, bā bān ku wā.

14Wā dà nàn ənàmē, Rì lə far nyū zəze gyā wā anrèn mānē bə la sē bā ngwɔn yā bə lə ywan ləla kì yà wā nan bə yo, sē Rì me wān lə ywan wā ə mbrē yā dòglo yà mānē bān sē zəze ə mgbəmgbrè mē.”

15Mkpān yā vāləɔn gyār ənywī mānē bān sā sān mān gwɔ Yɛso ə tswē dan rɛn yəmē, gu kàn dàn gu de, “Zàzè lə shē dǎr nənè wān dà rè kī bā wā ə mkpān yā gān nggɔ̀n ə mkparū.”

16Yɛso kàn sà gu mān de, “Vāləɔn gyār kyūn gān gyàr nggɔ̀n yà rē kī dà shàr mānē nggānme.

17Ə mbrē yā bə lə nan gān yəmē, vāləɔn gu kàn dàn nē wān là nan gu ndu de nā gu ywē kā gyɔ mānē bān gu shar nyà de bə kyun krɛ mbē.

18”Nē gu ywe bā mānē bān bə shār bə kūkwār dà bə lwe gì nkan nkān nyə. Wān kùcī dàn de, ‘Nggā rɛ lan suswɛ dà là ywe tswē kā kyɛn yə, nā gyā tè dǎr gyā bùbwò nggā lə la nyā yo.’

19Vāləɔn wān ywā dàn de, ‘Nggā rɛ ndō gur yā dà ə hwān dà mē sē ə nkàn tswē lwe yə ywe kə mā kyɛn ə hwān, nggā lə la nyā yo, nā gyā tè dǎr gyā bùbwò.’

20Dà wān tǎr kya dàn de, ‘Nggā te mbā ə vē mē me, yə sē ənàmē, nggā lə la sē bā mkpān yā nggā lə nyā yo.’

21Ə tswēyəmē, gu kàn màrtu nyā dàn tāki kà gu màrēn yəmē kūkwār dà gu kàn tè gyār dà tè gu ndu de, ‘Kān wā gbò zəzə ywè ə mànggǎ nkan nkān ənywī gbù dà man ywē kā gbō mānē bān jà, bā bān ku wā, bā bān ku nzu nyà kplā.’

22”Nē wān là nan gu ndu gu ywē dà kàn nyə dàn gu de, ‘Tāki kà, nggā nan ndu yā wā dan nggā de nā nggā nan dà ma nzênmē, bà kədè.’

23”Gu kàn dàn gu de, ‘Nā wā zər bàn nywên gbūgbu dà mān shàr mānē nā bə nyə shē kā nggā.

24Kān nggā dan gyā rɛn njìnjì, nənè gyār ənywī mānē bān nggā shar à kùcī mē lə la mwàr nkinē gyàr ənywī kīrē yā gān yəmē yo.’ “

25Gbàjùn mānē nggānme sā zər zwē Yɛso mān dà gu kàn kwò beshi dà dàn bə de,

26”Dà sē nənè lə fò de gu lə zwē nggā mān, yə sē kpaki nā gu nyɛn nggā mwān tèywā, bā gyàywā, bā mbāywā, bā nywɛnywā, bā nywɛngyàywā kūkwār dà man kàdə kàn

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

beshi tè shishɛ̄n māgu mwɔ̄n nggā yo nànàn. Nē wān dàgbà nàn ənàmē yo, gu la ma wān gu lə sē wān lə zwē nggā mān yo.

27Dà nənè lə la sē wān lə zwē nggā mān yo màn gu dàgbà kpānyèn yā gu lə kpā mgbǔ ə nkɔ̄n yā gu là zwē nggā mān yo.

28"Sē nggwɔ ənywī gyā wān dà dan de gu lə mɛ̄, gu lə la te kə kyɛn kē gu te kājī yā gu lə ngun mâ ndē mɛ̄ yā lə nyā krɛ yo?

29Gu dà gàn kàn dòglò me dà zwè mkplā tswē dà kàn sà mɛ̄ dà la nyā mɛ̄ yə krè yo, mānē kūkwār lə kyɛn kā yəmē dà sā mla gu,

30dà sā dan de, 'Kān gyā kyɛn məgyàr, vālən mūn doglò de gu là mɛ̄ dà mē la nyā mɛ̄ yə krè yo.'

31"Kē nzɛ̂nmē, dà sē cūn ntsānē lə dōglo krè de gu lə ywē kā tā kɔ̄n bā cūn nāmān wān lwe mānē nà-sɛ̀-ywā nyà tswē tā kɔ̄n dà bān māgu sē mānē nà-gùr me, gu lə la tekə kyɛn kē gu sē bā mānē bān lə tā kɔ̄n yəmē anrīn yo?

32Dà sē gu la ma yo, gu lə kà rɛn yā tā kɔ̄n yəmē dɔn dà lə te mānē ndu ywē bā cūn wān nyə tswē tā kɔ̄n bā gu mē de nā bə kyūn dà man sɔ̄n sɔ̀n susù bā nkəywà.

33Yə sē ənàmē, nənè wān dàgbà kà kī yā gu te dɔ̀n kūkwār yo, la ma wān gu lə sē wān zwē nggā mān yo.

34"Màmān tɔ̀nzɛ̄ njìnjì mbǎn nān dà ə mkpān yā mər ywā dà nyā krɛ̀, bə lə nansɛn dà kan mər ywā yəmē sū mān?

35Yəmē la sē nkinē zəzè yà bə lə kan sū nā màmē man tɔ̀nzɛ̄ kē yà bə lə kàn zwē dà man vu sū mbɛ̄ kī yo. Yə sē ənàmē, bə lə kàn yā kankərɛ̄. Nē wān dà te tɔ̄n yā gu lə gwɔ rɛn dà man vūn lwè, yə kədè māgu."

Luka 15

1Mānē nāmān bān là kpə gānjūn bā mānē bān là nan məme sā kūci nyə ə tswē yā bə lə gwɔ Yɛso ə tswē dan mānē rɛn.

2Bān Faresi bā bān sā tsar mānē bān kan sā rɛn nyɔnyɔn de, "Vālən mē là kpā mānē bān là nan məme tàtər me dà sà rē kī bā bə."

3Yɛso kàn sà bə mān bā rɛn gyār de,

4"Kāde nzɛ̂nmē, nənè ənywī gyā sē wān là wà gbāntan yā sē gǐ-gyàr, dà gyàr ənywī ywā dà nyə kàn dā, gu lə la kà nkyɛn sɛ̀-tīyār bā tīyār mē dɔn dà ywē kā fɔ̀ gyàr yà kan dā mē ngrɛ̄n anrīn yo?

5Gu dà fɔ̀ yā ywē kā ngrɛ̄n yə, anrèn zàzè yà gu lə te, gu lə ban yā sa ə gā

6dà ywè kā gu. Gu dà ywè kā sū man ə kà, gu lə gyɔ kpākpàn ywā bā mānē bān bə kur gi nkəywà te mgbà dà dàn bə de, 'Nggā gyɔ gyā nyə de nā gyā nyā là nggā zàzè tè mān anrèn gbāntan mānggà yà kan dā, nggā fɔ yā ywe kə ngrɛ̄n.'

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Kān nggə̄ dan gyə̄, yə sē ənə̀mē nə̀nàn, yə̄ bə lə te zə̀zè mwə̄n ə mkparū màn nənè gyə̄r wān là nan məme də̀ kà nkə̄n yəmē dò̀n, mwə̄n mə̄nē sɛ̀-tīyār bə̄ tīyār bān là ngrɛn kə̄de zər məbə tə̄nzɛ̄.

8"Yɛso la kàn dàn me nzə̌ de, kə̄de nzə̂nmē, mbə̄ nənè te mgbrɛ̄n kə̄jī gùr də̀ mgbrɛ̄n gyə̀r kan də̄, nggə̄ de kē gu lə mər glo gyə̄ ə bə̀telà də̀ ban kə̀ntsà vu tswē fò kyɛn mândē mkpān yə̄ gu lə ban yə̄ məkē?

9Gu lə la gyɔ kpə̄kpàn ywə̄ bə̄ mə̄nē bān bə kur gi nkəywə̀ nə̄ bə man la gu zə̀zè te mān yo?

10Yə sē ənə̀mē nə̀nàn màn nənè gyə̄r wān là nan məme də̀ kà nkə̄n yə̄ nan məme dò̀n, mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì là te zə̀zè nggānme."

11Yɛso kūci ə tswē rɛn bə̄ bə də̀ kàn dàn bə rɛn gyə̄r de, "Və̄lɔn gyə̄r shāmān wān te nywɛn ywā.

12Mbrɛ̄ gyə̄r, fəshishar kàn ywē kə dan tě bə de, 'Kān kī yə̄ wə̄ te gə̀ tè ywā də̀ man kàn mpə mə̄nggə̀ nə̄ nggə̀.' Ə̀ tswēyəmē, tě bə gu kàn kī mə̄gu gə̀ bə ywə̄ywǎywə̀.

13"Ə̀ mkpān yə̄ fəshishar gu kyūn kī yə̄ sē mə̄gu kūkwār, gu dòglò vu yə də̀ zər ywè ə mə̀mē gyə̀r nkan də̀ ywē kàn kī yəmē vàr tè gbəjā.

14Ə̀ mkpān yə̄ kī yəmē nyə krɛ dē gu ngwɔn, gyò̀n nggò̀n kàn dōglò ə mə̀mē yəmē də̀ gu la tè nkinē yə̀ rē yo.

15Ə̀ tswēyəmē, gu dòglò ywē kə rɛ̀n bə̄ və̄lɔn gyə̄r wān là wò ləsō de nə̄ gu man bàn gu nə̄ gu man sē wān lə sə̀ wò gu ləsō yə.

16Gu sə̀ sà beshi de ənywī kīrē yə̄ ləsō yə lə sə̀ re, gu nə̀nàn lə sə̀ rè ənywī ywə̄ də̀ yə la nyə sē mān ənə̀mē yo. Nənè la sə̀ shāmān wān lə sə̀ nə̄ gu nkinē gyə̀r yə̀ rē yo nə̀nàn.

17"Ə̀ mkpān yə̄ kə zəze kwɔ nyə gu ə dər̀, gu kàn sə̀ tèkə de, 'Mə̄nē kūkwār bān tě nggə̄ vu də̀ bə sē bān là nan gu ndu, là re kīrē wu de nkyɛn də̀ nggə̄ mē sɔn ə sə̄kànmē mfə mfə!

18Nggə̄ lə dōglo ywe də̀ mān kə dan tě nggə̄ de, Tīyà, nggə̄ la rɛn ə nggà bēshi Rì də̀ la rɛn ə nggà bēshi wə̄ nə̀nàn,

19də̀ la ma wān nggə̄ lə sē zə̄ywē nzə̌ yo, yə sē ənə̀mē, kan nggə̄ tè kə̄de nggə̄ sē gyə̄r ənywī mə̄nē bān là nan wə̄ ndu.'

20Ə̀ tswēyəmē, gu dòglò bàn nkò̀n də̀ ywè bə̄ tèywə̄. "Ə̀ mkpān yə̄ gu sə̀ nyə̀ də̀ kàsə̄ sē ə tswē rərɛ̄ mənrīn, tèywə̄ ngrɛ̄n gu də̀ tè mə̀tù gu nggānme. Gu kàn dòglò kulwe ywē kə̄ ma bə̄ gu ə nkò̀n də̀ ywē kə̄ kàn ngwɔn nyɛn gu lwè.

21"Ə̀ tswēyəmē, zə̄ywə̄ gu kàn dàn gu de, 'Tīyà, nggə̄ la rɛn ə nggà bēshi Rì bə̄ ə nggà bēshi wə̄, nzə̂n mē, nggə̄ la ma wān bə lə gyɔ nggə̄ de nggə̄ sē zə̄ywē nzə̌ yo.'

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22”Ə tswēyəmē, tèywā gu kàn dàn mānē bān là nan ndu ə kà gu de, ‘Kān gyā tè kplā
dà man ywē kā vu kī yā sē zəze mwān ənywī kà nyā kpm gu dà man bàn bēkər yà
tònzē njìnjì nyā gyā gu ə ngwòn dà man kàn vu zəkpə zəze nànàn nyā lwè sòn gu ə zà.

23Nā gyā man ywē kā vūn vǎndō fɛ te nggɔn nggɔn nyā ngun, nā tā man nan gān dà
man te zàzè,

24anrèn vēn nggā mē wān nggā kyɛn de nggā lə la ngrēn gu nzǒ yo, mē shāmān
shishēn dà gu sē wān kan dā dà tā mē la kan ngrēn gu nzǒ. Ə tswēyəmē, bə kan kūci
bā gān yā.

25”Kì mē tè kūkwār ə mkpān mlà màgu sà sē ə hwān. Yà gu sà ngā, gu gwɔ zuzù sā gī
dà gwàrgwàr yà rā sà dōglò.

26Gu kàn gyɔ gyār ənywī mānē bān là nan ndu ə kà tě bə dà rì gu de, ‘Sē nānggyě yà
là te?’

27Gu kàn sà gu mān de, Zāngyàywē nga kā yə yā tèywē vun vǎndō ngun anrèn gu nga
kpə susù.’

28”Ə tswēyəmē, mlà gu kàn tè gyār dà kà rɛn yā gu lə nyər kā. Yà tèywā gwɔ, gu ywē
kā tè gu bùbwà

29dà gu kàn dàn tèywā gu de, ‘Kyɛn məgyàr, nggā wān sɔn ə kà bā wā te sě dà sā nan
wā ndu dà là ka gwɔ rɛn yā māwà yo, wā la tèkə kyɛn gbàngyàr ənàmē dà vūn vǎgūgu
nāmān nā nggā kpā ngun tā man tan man te zàzè bā kpākpàn nggā yo;

30zāywē mē kya wān kpə wā kī ywē kā ngun bā kilakī dà kàn ngā kā, yə yā wā vun
vǎndō ngun gu yā.’

31”Gu kàn sà gu mān de, ‘Vēn nggā, wā sē wān sē bā nggā ə kà cùcùn mun mbē, kī yā
nggā sē bā yə kūkwār sē yā māwà.

32Yə sē kpaki nā tā nan gān yəmē dà man te zàzè anrèn zāngyàywē mē wān kyu dà
kàn tāshèn. Gu sē wān kan dā dà la kan ngā.’ “

Luka 16

1Yɛso kàn dàn bān sā zwē gu mān de, “Vālɔn gyār shāmān wān te kī nggānme dà bàn
vālɔn gyār zwè wān là kyūn gu yə. Mānē kan nyə dan gu de vālɔn wān gu ban zwè mē
la gī gu kī lwe yo.

2Ə tswēyəmē, gu kàn gyɔ vālɔn gu dà rì gu de, ‘Sē rɛn nggyě yā te dà mānē là rɛn
nyɔnyɔn ətù wā? Dan nggā kì yà sē ətù ndu yā wā nan, anrèn nggā lə la kà ndu mē dɔn
wā nzǒ yo.’

3”Vālɔn gu kàn sà tèkə ə dər gu de, ‘Tāki kà nggā mē là nyā tswē glā nggā ə ndu,
nggā lə nansɛn mûn? Nggā mē la sē bā mgbrêmgbrē yā nggā lə nan ndu nkinē yā tswe
kpə yo, dà mùmwòn mē lə la kà nggā dɔn nā nggā zər man sā bər mānē kī yo, nggā lə
nansɛn mûn?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Nggə̄ tsə kì yə̀ nggə̄ lə nan nə̄ mə̄nē man kpə̄ nggə̄ bə̄ ngwɔn ywā ə mə̀kə̀ bə màn nggə̄ də̄ gbān nan ndu nggə̄ yəmē.’

5”Ə̀ tswēyəmē, gu gyɔ mə̄nē bān lwe tāki kə̀ gu la gyər gyər də̀ sə̀ rì bə la yə̄ bə lwe tāki kə̀ gu.

6”Wān kùcī dàn gu de, ‘Nggə̄ lwe gu la mə̀nyɛ̀n galɔ̀n gigi-tāndà.’ Gu kàn dàn və̄lɔn gu de, ‘Ban kì də̀ man car de yə sē gigi-nlyɛ̄.’

7”Gu kàn rì wān ywā de, ‘Wə̄ kya, wə̄ lwe gu sɛn?’ Gu kàn sà gu mān de, ‘Nggə̄ lwe gu la bekī nggūnggū nà-gyə̀r.’ “Gu kàn dàn gu de, ‘Ban kì də̀ man car de sē nggūnggū gigi-tāndà.’

8”Tāki kə̀ gu kàn bɛ̀ və̄lɔn gu mē wān sē wān la dan njìnjì yo anrɛ̀n gu sē wān sē fəgbəgbrè. Yə̀mē sē kì yə̀ mə̄nē bān là zwe mgbəmgbrè mē là nan, anrɛ̀n gbəgbrè yə̄ bə sē bə̄ yə ətù nkəywə̀ mwɔ̄n mə̄nē bān là zər ə tswē yə̄ glo yə̄ Rì là lan tsar bə.

9Kān nggə̄ dan gyə̄, nə̄ gyə̄ nàn ndu bə̄ kī yə̄ mgbəmgbrè mē də̀ man kyūn kpə̄kpàn zwè nkəywə̀, də̀ ə mkpān yə̄ kī yə də̄ krɛ, nə̄ gyə̄ man sē bə̄ tswē sɔ̀n bə̄ Rì wān là lwe mə̄nē.

10Nē wān bə də̄ kan nkinē fətsɛ̀ te gu ə ngwɔ̀n, də̀ mə̄nē kpənyɛn bə̄ kì yə̀ gu là nan bə̄ yə̄, sē ənə̀mē nə̀nàn yə̄ gu lə nan bə̄ kì nggɔ̀n yə̀ bə də̄ kan te gu ə ngwɔ̀n. Nē wān bə də̄ kan nkinē fətsɛ̀ te gu ə ngwɔ̀n də̀ mə̄nē la kpə̄nyɛn bə̄ kì yə̀ gu là nan bə̄ yə̄ yo, yə sē ənə̀mē nə̀nàn màn bə də̄ kàn kì nggɔ̀n te gu ə ngwɔ̀n.

11Də̀ sē mə̄nē la kpə̄nyɛn bə̄ wə̄ ətù kī yə̄ mgbəmgbrè mē yə̄ bə kan te wə̄ ə ngwɔ̀n yo, sē nggwɔ gyə̄r wān lə kan kī yə̄ sē ə mkparū te wə̄ ə ngwɔ̀n?

12Də̀ sē wə̄ la gī kī yə̄ nənè nan lwe yo, sē nggwɔ gyə̄r wān lə kan nkinē gyə̀r yə̀ lə sē mə̀wə̄ nə̄ wə̀?

13”Nənè nə̄mān wān là nan nē ndu lə la sē bə̄ mə̄nē ywā bān gu lə nan bə ndu ə mkpān gyə̄r yo, anrɛ̀n gu də̀ sē bə̄ bə ywā, də̀r gu lə ban wān gyə̄r mwɔ̄n də̀ gu lə nan gyə̄r zəze mwɔ̄n gyə̄r nə̀nàn. Yə sē ənə̀mē, gyə̄ lə la sə̀ nyɛn Rì də̀ sə̀ nyɛn kī yə̄ mgbəmgbrè mē ngan mān yo.”

14Ə̀ mkpān yə̄ mə̄nē bān Faresi bān dər bə ban kə̄jī mwɔ̄n gwɔ mə̀rɛ̄n yəmē kūkwār, bə krē də̀ sə̄ mla gu kə̄de gu la tsə kì yə̀ gu sə̀ dan yo.

15Yɛso kàn dàn bə de, “La sē gyə̄ bān là nan kī ə nggà bēshi mə̄nē de gyə̄ sē bān là nan zəze mwɔ̄n yo? Sē Rì me wān tsə dər gyə̄ anrɛ̀n kì yə̀ nē là ngrɛ̄n de yə̄ sē zəzè, la sē nkinē zəzè ə nggà bēshi Rì yo.

16”Gyə̄ sə̀ sē bə̄ Bān yə̀ Musa bə̄ mə̀rɛn yə̀ mə̄nē bān dɔ̀n rɛn Rì sū mə̄nē yə̄ sē mə̀rɛn yə̀ sə̀ là gyə̄ mān mâ nyə sū mkpān Yɔhanan sə̄ dōglò kūci ə tswē dan mə̄nē rɛn yə̄ Rì. Nzê̄nmē, yə sē rɛn zəze yəmē yə̄ nkɔ̄n Rì là lwe mə̄nē yə yə̄ bə là dan mə̄nē yə, də̀ mə̄nē mē kūkwār là sə nər nggān yə̄ bə ngrɛ̄n de bə kan te bān Rì lə lwe bə.

17Yə lə la sē kì yə̀ te dē yo yə̄ mkparū bə̄ mə̀mē lə nyə̄ vūn ngā, də̀ sē Bān yə̀ Rì, rɛn yə mā̄gba sē fətsɛ̀ me sɛn nàn, yə lə la gə̄gə̄ ywe fà me yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18”Nənè nəmān wān dà glā mbāywā dà kàn ywē kā gbō gyār nkan, sē nggā yà bə lə sà te gìgyàr. Dà nē wān dà ywē kā gbō mbā wān bə gla gu, sē nggā nànàn yà bə lə sà te bā mbā gu mē.

19”Vālən gyār sà shāmān wān te ngwən nggānme wān sā kpm kī yā te kājī dà sà sòn sòn yà mānē bān nggən nggən zwē mbrē mē kūkwār.

20Vālən gyār wān re Ləyazaro wān mpāmpà shē gu kpə, bə sā ban gu lwe kə zwè mān ə nyūlānkòn yā lākpə vālən wān te ngwən gu,

21dà gu Ləyazaro sà sòn mān dà sà sà beshi kē gu lə sà tān mbumbu kīrē yā dā kankərē, màn vālən gu mē dà là sà rè kī rē. Ə tswēyəmē nggagyū sā nyə sā ra gu kpə anrèn mpāmpà yà sē gu kpà.

22Ə mkpān yā Ləyazaro nyā kyù, mèlɛkā yà Rì nyā bàn gu ywe kā zwè ə ngga tswē yā bə Bərayi. Sāsē man yə sē ənàmē nànàn vālən wān te ngwən gu kàn nyā kyù dà bə kan ban gu ryūn.

23Dà mkpān yā mgbŭ vūn gu nggānme ə tswē yā gu sà sē mān yā sē tswē yā mānē bān tsu dà sē mān dà là kpə mgbŭ, gu zo beshi kyɛn dà kàn ngrēn Bərayi krè ə tswē rərē dà Ləyazaro krè gĭ gu.

24Gu kàn gyɔ Bərayi gu dà dàn gu de, ‘Tĕ nggā Bərayi, te màtù nggā man nā Ləyazaro ywē kàn kàmvrè ngwòn me cà ə màsər man lwè nyā tsɔ gyā nggā ə gbàr anrèn yā ku nggānme dà nggā là kpə mgbŭ ə sākànmē nggānme mwān!’

25Bərayi gyên kàn sà gu mān de, ‘Vēn nggā, te kə kyɛn anrīn mûn. Nggā de ə mkpān yā wā sà sē ə mgbəmgbrè, wā sā ngrēn kī zəze dà Ləyazaro sà sē wān sā kū jā məkē? Nzênmē, gu mē sòn sòn susù ə sākànmē dà wā mē sē ənywī jā.

26Kì gyàr yà shāmān nzŏ sē nàn de, bə mē gya jūjū gyār nggən ə dàntswe tā nā nənè man kàdə dòglò ə nggà nəmān ywè nggà nəmān yo.’

27”Vālən gu la kàn dàn de, ‘Tĕ nggā, bùbwà me, te Ləyazaro ndu ywè kā tĕ nggā28nā gu ywē kā gbìn nywɛngyār nggā tun bān sē mān tān nā bə nànàn man kādə nyə nyər ə tswē yā ànkpə yəmē yo.’

29”Bərayi kàn sà gu mān de, ‘Bə sē bā lètafē yà Musa bā yā bān dòn rɛn sū mānē car zwē, nā nywɛngyàywē bə kpā te njìnjì bā yə.’

30”Dà vālən gu dàn de, ‘An àn, tĕ nggā Bərayi, dà sē nənè wān tashèn ə brɛ kya dà ywē kā rèn bā bə, bə lə gwɔ gu dà kā nkān nan məme dən.’

31”Ə tswēyəmē, Bərayi kàn sà gu mān dà dàn gu de, ‘Dà sē bə lə la gwɔ rɛn yā Musa kē yā mānē bān dòn rɛn sū mānē car zwē yo, nənè màgba dòglò ənywī brĕ dà ywē kā rèn bā bə, bə lə la gwɔ gu yo.’ “

Luka 17

1Yɛso kàn dàn bān sā zwē gu mān de, “Kī nəmān là nyə yā lə nā mānē nan məme, nē wān dà kpānyèn nā kī yəmē glə ngwən gu, jā lə te nē gu mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Rɛn yə̄ nē gu mē lə sɔ̀n də̀ man sə̀ nàn mə̄nē shishar nə̄ bə sə̄ la rɛn, yə lə tɔ̀ mwɔ̄n nə̄ bə mā ban nə̄nə̄ yə̄ kwɔ̀ nggɔn klə̄ gu ə tə̄ də̀ man kan gu tāgyə̄ ənywī nē.

3Nə̄ gyə̄ gbà sə̀ gbyɛ̄n nkəywə̀. Zāngyə̀ywē də̀ nan wə̄ məme, nə̄ wə̄ vɛn gu də̀ gu də̀ ngàr nyū nə̄ wə̀, wə̄ man fù màtɔ̀ sū gu.

4Gu də̀ là wə̄ rɛn tè kə tāmgbā mbrɛ̄ gyə̄r, də̀ nyə̄ bər wə̄ de nə̄ wə̄ fù màtɔ̀ sū gu, kpə̄nyɛ̀n də̀ man fù yə̄ sū gu."

5Mə̄nē bān gu cu bə kan dan Nggɔn Yɛso de, "Kān tə̄ tè mə̄nē bān lə kpə̄ te njìnjì bə̄ wə̄ mwɔ̄n nkɔ̄n yə̄ tə̄ kpə te njìnjì nzênmē."

6Nggɔn Yɛso gu kàn sà bə mān de, "Də̀ sē nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là kpə tè njìnjì bə̄ nggə̄ də̀ sē fənyɛn kə̄de bĕntsù, gyə̄ də̀ dan tərkì mē de, 'Vūn nkəywē gbò mgbənrìnrìn də̀ man lwè nkəywē ywē kə̄ zwè ənywī nē,' tərkì yəmē lə nan kì yə̀ gyə̄ dan yə.

7"Kə̄de nzênmē, nənè ənywī gyə̄ də̀ te nē wān là dɔ̀ gu lan, kē gu là wɔ̀ gu gūgu, gu də̀ ywē kə̄ nàn ndu də̀ dòglò nyə̀ kə̄, wə̄ lə dan gu de, 'Gə̄gə̄ nyə̄ tè sɔ̀n də̀ man rè kī'?

8Nggə̄ de kē wə̄ lə dan gu de'Kyūn nkəywē də̀ man nàn nggə̄ kīrē də̀ nggə̄ də̄ rē də̀ sə̄ wū anrīn wə̄ man sə̄ rè məwə̀ məkē'?

9Yə sē kpaki nə̄ wə̄ nyə̄r və̄lɔn gu mē anrɛ̀n gu nan ndu yə̄ bə ban gu de nə̄ gu nàn?

10Yə sē ənə̀mē bə̄ gyə̄ nənàn, mkpān yə̄ gyə̄ də̀ nàn kī yə̄ bə dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn kūkwār, nə̄ gyə̄ man dan de, 'Tə̄ sē mə̄nē bān bə vu bān là nan ndu də̀ sē ndu yə̄ bə vu tə̄ de nə̄ tə̄ nan mē, sē yə yə̄ tə̄ là nan.' "

11Ə mkpān yə̄ Yɛso sə̀ ywè ə Wurisheliman, gu gə̄gə̄ glə̀ dər yə̄ məmē yə̀ Samariya bə̄ Galili.

12Ə mkpān yə̄ gu sə̀ nyər nywī vəgbù fəgyə̄r, mə̄nē nə̄mān gur bān ku shì bān krē cər də̀ sə̄ jī gu ə nkɔ̀n

13kan vu gi sū kpān də̀ dan gu de, "Yɛso, Nggɔn tə̄, te mə̀tù tə̄!"

14Ə mkpān yə̄ Yɛso kwɔ̀ beshi də̀ ngrɛ̄n bə, gu kàn dàn bə de, "Nə̄ gyə̄ lwè nkəywə̀ ywē kə̄ tsàr mə̄nē bān là tɔ kī nə̄ Rì." Yə̀ bə kwɔ beshi də̀ sə̄ ywe, bə kan ngrɛ̄n de bə te zəze kūkwār.

15Və̄lɔn gyə̄r ənywī bə wān ngrɛ̄n de gu te zəze, mə̀rtu də̀ sə̀ kplɔ sɛn də̀ sə̀ bɛ̀ Rì

16də̀ nyə̄ gyɛkū ə zə̀ Yɛso də̀ nyə̄r gu. Və̄lɔn gu mē sē wān Samariya.

17Yɛso kàn kwɔ̀ beshi də̀ rì de, "La sē mə̄nē gur bān Rì nan bə tè zəze yo? Nkyɛn mə̄nē tīyār mūn kan nansɛn?

18Yə sē rɛn nggyɛ̆ kya yə̄ te də̀ nənè gyə̄r ənywī bə la tèkə man nyə̄ nyə̄r Rì yo, də̀ sē wə̄ wān sē cə̄r mē wān kan mə̀rtu nyə̀?"

19Ə tswēyəmē, Yɛso kàn kwɔ̀ beshi də̀ dàn gu de, "Doglò də̀ man ywè nkəywē, sē nkɔ̄n yə̄ wə̄ kpə tè njìnjì yə̄ nə̄ wə̄ tè zəze."

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Mənē nəmān bān Faresi kan ri Yɛso de sē mbɛ̄tan yə̄ nē lə sə̀ kūci ə tswē ngrɛ̄n nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē? Gu kàn sà bə mān de, “Gyə̄ lə la kan beshi ngrɛ̄n nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē ə tswē ji nyə yo.

21Də̀ nənè la shāmān wān lə dan de, ‘Kyɛn, nggə̄ mē ngrɛn yə ə sə̄kànmē,’ kē Kyɛn, nggə̄ mē ngrɛn yə ə sə̄kànmūn,’ yo anrèn nkə̄n yə̄ Rì là lwe mənē mē sē bə̄ gyə̄ ə sə̄kànmē.”

22Gu kàn dàn bān sə̄ zwē gu mān de, “Mkpān là nyə yə̄ gyə̄ lə fò de nə̄ gyə̄ màn ngrɛ̄n mbrɛ̄ nəmān ənywī vē yə̀ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì nyə tè bə̄ gyə̄ də̀ lə la ngrɛ̄n vē yə̄ yo.

23Gyə̄ lə gyên sə̀ gwɔ mənē lə sə̀ dan gyə̄ de, ‘Kyɛn gu mūn ə sə̄kànmē,’ kē ‘Kyɛn gu mē ə sə̄kànmē!’ Nə̄ gyə̄ kàdə dòglò zər sə̀ kulwe gɔ̀n zwē mbùmbŭ mərɛ̄n yəmē yo.

24Mkpān yə̄ nggə̄ lə mərtu nyə, nggə̄ lə lan ngglan kə̄de nār yə̀ là te də̀ lan kpār sū ə tswē kūkwār.

25Kì yə̀ lə kūcici te sē, bə lə nə̄ nggə̄ mgbŭ nggānme də̀ mənē bān nzənzênmē lə kà nggə̄ nənàn.

26”Kə̄de kì yə̀ sə̀ tè ə mkpān yə̄ Nuhu, yə̀ mənē sə̄n də̀ sə̄ re kī də̀ sə̄ sə̄ də̀ sə̄ kan mbə̀mbə̄ gər nkəywə̀ mâ nyə sū mbrɛ̄ yə̄ Nuhu nyər gbm̄ yə̄ sē kə̄de kə̄, də̀ glō nyə̄ kū də̀ məsər nyə̄ vu bə kūkwār də̄, yə lə sē ənə̀mē nənàn ə mbrɛ̄ yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄.

28Yə sə̄ sē ənə̀mē nənàn ə mkpān yə̄ bə Lətu, mkpān yə̄ mənē sə̄ sə̄n də̀ sə̄ re də̀ sə̄ sə̄ də̀ sə̄ kan kī rɛ̄ də̀ mənē nəmān kya sē bān sə̄ rɛ̄ yə, də̀ sə̄ sə̄n bekī də̀ sə̄ mɛ̄ mə̀kə̀.

29Də̀ ə mbrɛ̄ yə̄ Lətu nyə̄ dòrù dè Saduman, kə̄ glo ji ə mkparū nyə bə̄ mgbantə də̀ kpə̄ bān gbù Saduman yə̄ tō wu kūkwār.

30Kì mē lə te ənə̀mē nənàn ə mbrɛ̄ yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄.

31Ə̀ mbrɛ̄ yəmē, nənè nəmān wān də̀ sə̀ sə̀n ə bər, kē wān də̀ sē ə hwān, nə̄ gu kàdə tèkə yə̄ gu lə ywē kə̄ ban nkinē gyər ənywī kə̀ gu yo.

32Nə̄ gyə̄ tèkə mbə̄ Lətu!

33Nē wān də̀ dòglò nər de gu lə kpə̄ shishēn məgu cūngwɔn ə mgbəmgbrè mē, gu lə gbàn yə, də̀ nənè nəmān wān də̀ nyə̄ gbàn shishēn məgu ə mgbəmgbrè mē, lə ngrɛ̄n yə nzə̌.

34Kān nggə̄ dan gyə̄ rɛn njìnjì, ə bū yəmē, mənē ywā lə kùr ə kìkùr gyər də̀ bə lə nyə̄ ban gyər də̀ kā gyər dən.

35Mbə̀mbə̄ ywā lə kpm də̀ sə̀ kwò gìgyər, bə lə nyə̄ ban gyər də̀ kā gyər dən.

[36Mənē ywā lə kpm ə lan də̀ sə̄ dō gìgyər də̀ bə lə nyə̄ ban gyər də̀ kā gyər dən.]”

37Ə̀ tswēyəmē, bān sə̄ zwē gu mān bə kan ri gu de, “Sē ə ywə̄ gyər Nggɔn tə̄?” Gu kàn sà bə mān de, “Ə̀ tswē yə̄ kɔn də̄ kur mān, sē tswe yə yə̄ bə lə ngrɛ̄n kpūkpə̀mkpan mān.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Luka 18

1Ə tswēyəmē, gu kàn kūci ə tswē dan bə rɛn ətù nkōn yā bə lə sà rɛn bā Rì zwē rīrī dà man kādə nā kpə sū bə tswē nan ənàmē yo.

2Gu dàn bə de, "Ə gbù gyàr, vələn gyār wān sē wān sùr rɛn sà shāmān wān la sà tè mpūr Rì yo, dà la sà ngrɛ̄n nē bā mfùtù yo.

3Ə gbù yəmē nànàn, mbākwò gyār sà shāmān wān sà grì zər nyà bā wān sùr rɛn gu mē de nā gu là gu mān dà man kpā gu cūngwən ə ngwòn nē wān bə là sur rɛn gìgyàr.

4Vələn gu la sà kpānyèn à kùcī yo, dà mkpān yā, gu kàn nyā sà tèkə de, 'Nggā tsə de nggā là te mpūr Rì kē ngrɛn nənè bā mfùtù yo,

5anrèn mbākwò mē là nyā sà te nggā dē zwē rīrī, nggā lə nàr man ngrɛ̄n de nggā kpə gu cūngwən nā gu man kàdə sà nyā tè nggā dē yo anrèn gu dà sà kūci ə tswē nyā me, dē lə nyā te nggā."

6Ə tswēyəmē, Nggən Yɛso kàn dàn bə de, "Kān gyā shār tōn dà man gwə rɛn yā wān sùr rɛn wān la dan njìnjì yo mē.

7Nzênmē, Rì lə la gwə mānē bān gu cu nā bə man sē nywɛnywā, bān là sā gri gu bər ə mbrècā ywe kā sū bū de nā gu là bə mān yo?

8Kān nggā dan gyā, gu lə la cā mkpān zu yo dà gwə bə. Yà yə sē mān ənàmē, mbrē yā nggā Vɛ̄n Nēnjì lə nyā ə mgbəmgbrè mē, nggā lə nyā ngrɛ̄n mānē bān kpə te njìnjì məkē?"

9Mānē nāmān bān là ngrɛn nkəywà de bə sē bān là nan zəze dà nkyɛn mānē sē bān là nan məme, Yɛso dàn bə de,

10"Mbrē gyār, mānē nāmān ywā dōglo ywe kə nyər Kā Nggən yā Rì ə tswē rɛn bā gu, gyār sē vələn wān Faresi dà gyār sē wān là kpā gānjūn.

11Ə mkpān yā vələn wān Faresi mē sà rèn bā Rì dà dan de, 'Nggā nyər wā Rì anrèn nggā la sē wān là te mvu yo, kē wān là te mò yo, kē wān là te nggā kāde nan yà nkyɛn mānē là nan mē yo, kē kāde vələn wān kpā gānjūn wān krè mē yo.

12Nggā là vun mfə lwe te vē ywā ənywī vē tāmgbā, dà là nā mpə gyār ənywī mpə gur yā kājī mānggà yā hwə kūkwār.'

13Dà sē vələn wān là kpā gānjūn mē kya, gu krè cər dà la zo beshi kyɛn mkparū gba yo, dà kàn ngwən sà ngwùr ə dər dà sà dan de, 'Rì, te mətù nggā anrèn nggā sē wān là nan məme.'

14Yɛso kàn dàn bə de, "Kān nggā dan gyā rɛn njìnjì, vələn wān ywā mē ywè kā bā dər gyàr anrèn Rì fù mètò sū gu ətù məme māgu. Nənè wān dà sà nā nkəywā nggən nggən, Rì lə la ngrɛ̄n gu ənàmē yo dà nənè wān dàgbà nā nkəywā nggən nggən yo, Rì lə ngrɛ̄n gu bā nggən nggən."

15Mānē nāmān lwe nywɛn shishar nyə bā Yɛso de nā gu màn kàn ngwən gu bàr bə. Ə mkpān yā bān sā zwē gu mān ngrɛ̄n ənàmē, bə vɛn mānē bə mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Yɛso kàn gyɔ nywɛn shishar bə nyə̀ bə̄ nkəywə̄ də̀ kàn dàn mə̄nē de, “Nə̄ gyə̄ kà nywɛn shishar dɔ̀n nə̄ bə nyə bə̄ nggə̄ də̀ man kàdə glā bə yo, anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē sē kə̄de dər yə̄ nywɛn bə mē.

17Kān nggə̄ dan gyə̄ rɛn njìnjì, nənè wān dəgbà kpə̄ nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē ə dər gu kə̄de vɛ̄n yo, gu lə la nyər mān yo.”

18Mbrɛ̄ gyə̄r mē, vəlɔn gyə̄r wān sē ənywī mə̄nē bān sē tu mə̄nē bān Yahuda nyə̄ rì Yɛso de, “Wə̄ wān là tsar mə̄nē kī wān sē zəze, sē nənggyɛ̌ gyə̀r yə̀ nggə̄ lə nan dətswē nggə̄ man sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ nggə̄ lə sɔ̀n be njì?”

19Yɛso kàn rì gu de, “Wə̄ gyɔ nggə̄ de wān là nan zəze mūn? Nənè la shāmān wān sē zəze yo, sē Rì me wān sē zəze.

20Wə̄ tsə kì yə̀ Bān dan? Yə dan de, ‘Nə̄ wə̄ kàdə tè nggā yo, wə̄ kàdə nlywe mə̄nē yo, wə̄ kàdə tè gi yo, wə̄ kàdə tè mò yo, də̀ man sə̀ nə̄ təteywē nggɔn nggɔn nənàn.’ “

21Vəlɔn gu kàn sà gu mān de, “Nggə̄ nan kī yəmē kūkwār ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē vɛ̄n nyə sū nzɛ̂nmē.”

22Ə̄ mkpān yə̄ Yɛso gwɔ rɛn yəmē, gu kàn dàn vəlɔn gu mē de, “Nkinē gyə̀r kàsə̄ sē shāmān yə̀ wə̄ la nàn yə̄ mbɛ̄ yo. Kan kī yə̄ wə̄ te rɛ̀ kūkwār də̀ man ywē kə̄ kàn kə̄jī gə̀ bān jə̀ də̀ wə̄ lə te kī ə mkparū, man sə̄ nyə̄ zwē nggə̄ mān.”

23Yə̀ vəlɔn gu mē gwɔ rɛn yəmē, gu tè dər cīnji anrɛ̀n gu sē wān te kī nggānme.

24Yɛso kyɛn vəlɔn gu mē də̀ ngrɛ̄n de gu te dər cīnji, gu kàn dàn bə de, “Yə̄ lə sē kì yə̀ te dē nggānme nə̄ nənè wān te kī kūci ə tswē tsə̄ nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē!

25Yə lə sē kplâ me yə̄ ràkɔ̄mī lə nyər glə bə̀ mgbī, mwɔ̄n nə̄ nē wān te kī kūci ə tswē tsə̄ nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē.”

26Mə̄nē bān krē də̀ sə̄ gwɔ gu kan sə̄ ri gu de, “Nzɛ̂nmē, sē nggwɔ gyə̄r wān bə lə kpə̄ gu cūngwɔn?”

27Yɛso kàn sà bə mān de, “Kì yə̀ nēnjì la sē bə̄ nggu yə̄ gu lə nan yə̄ yo, Rì sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə nan yə̄.”

28Ə̄ tswēyəmē, Bitrusu kàn dàn Yɛso de, “Tsə̄ de tə̄ sē bān ka mə̀kə̀ tə̄ dɔn də̀ là zwe wə̄ mān.”

29Ə̄ tswēyəmē, Yɛso kàn sà bə mān de, “Kān nggə̄ dan gyə̄ rɛn njìnjì, nənè wān də̀ dōglò kà kə̄ məgu dɔ̀n, kē mbə̄ywə̄, kē nywɛngyə̀ywə̄, kē təteywə̀, kē nywɛnywə̄ dùdu ndu rɛn yə̄ nkɔ̄n Rì là lwe mə̄nē,

30lə la gbàn kpə̄ kī yə̄ mwɔn yə̄ gu ka dɔ̀n mē yo, kē gu lə la gbàn kpə̄ kī yə̄ sē yə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì ə mkpān yə̄ là nyə ə nggà bēshi mē yo.”

31Yɛso kàn gbō mə̄nē tsɔ bān gu cu zwè mgbɔ̀ ə tswē gyə̄r də̀ kàn sə̀ dan bə de, “Nə̄ gyə̄ gwɔ, tə̄ mē là nyə tswē ywē ə Wurisheliman yə̀ sē tswē yə̄ mərɛ̄n yə̀ bān dɔ̀n rɛn sū mə̄nē dan ətù nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə nyə̄ shē mān kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

32Bə lə vūn nggə̄ də̀ kan nggə̄ te mənē bān la sē bān Yahuda yo ə ngwɔ̀n, bān lə kpə̄ nggə̄ də̀ nan nggə̄ nggrɛn də̀ dan nggə̄ mərɛ̄n yə̀ lə to nggə̄ dər də̀ cu ntɛ̄ bwā nggə̄ də̀ tsē nggə̄ də̀ nyə ngun nggə̄,

33Də̀ mbrɛ̄ yə tăr kyū nggə̄, nggə̄ lə kan tāshɛn.”

34Bān sə̄ zwē gu mān bə la sə̄ tsə rɛn nkinē gyər ənywī mərɛ̄n yəmē yo, anrɛ̀n Rì la nə̄ bə tsə kì yəmē yo də̀ bə la sə̄ tsə rɛn nkinē gyər yə̄ gu sə̀ dan bə yo.

35Ə mkpān yə̄ Yɛso zər də̀ tè hyuhyur bə̄ Yɛriku, vəlɔn gyər wān ku wə̄ sə̀ sɔ̀n ə kətɔ̄n nkɔ̀n də̀ sə̀ bər mənē kī.

36Də̀ mkpān yə̄ gu gwɔ gwàrgwàr yə̀ mənē ə tswē gə̄gə̄ ywe, gu kàn rì bə de, “Sē nənggyɛ̆ yə̀ là te?”

37Bə kan dan gu de, “Sē Yɛso wān Nazəreti wān là gə̄gə̄ ywē.”

38Ə tswēyəmē, gu kàn dōglò dɔ̀n gyɔ kpān kpān de, “Yɛso, Vɛ̄n Doda, te mətù nggə̄!”

39Mənē bān sə̄ sē ə nggà bēshi kan vɛn gu de nə̄ gu tè gyun də̀ gu la gwɔ bə yo də̀ la kàn dōglò dɔ̀n rɛn kpān kpān nzɔ̆ de, “Vɛ̄n Doda, te mətù nggə̄!”

40Ə tswēyəmē, Yɛso kàn tè krè də̀ kàn nə̄ bə lwe vəlɔn gu mē ca gu mān. Ə mkpān yə̄ bə lwe gu te hyuhyur, Yɛso kàn rì gu de,

41”Sē nənggyɛ̆ yə̀ wə̄ là fɔ̀ de nə̄ nggə̄ mān nan wə̄ yə̄?” Gu kàn sà gu mān de, “Nggɔn, nggə̄ là fɔ de wə̄ màn là nggə̄ mān nə̄ beshi nggə̄ bu nə̄ nggə̄ man ngrɛ̄n.”

42Yɛso kàn dàn gu de, “Nə̄ beshi wə̄ bu! Anrɛ̀n wə̄ kpə tè njìnjì, Rì bu wə̄ beshi wə̄.”

43Ə tswēyəmē, beshi gu kan bu də̀ gu kàn ngrɛ̄n də̀ dōglò zwē Yɛso mān də̀ sə̀ bɛ̀ Rì. Ə mkpān yə̄ nkyɛn mənē ngrɛ̄n kì yə̀ tè, bə kan sə̄ bɛ̄ Rì nənàn.

Luka 19

1Ə mkpān yə̄ Yɛso zər gə̄gə̄ glə̀ kū Yɛriku,

2gu ywē kə̄ ma bə̄ vəlɔn gyər wān re de Zaka wān sē nggɔn mənē bān là kpə gānjūn də̀ sē wān te kī.

3Gu nər de nə̄ gu màn ngrɛ̄n nē wān Yɛso sē də̀ la nyə̄ ngrɛ̄n gu yo anrɛ̀n gu sē fəkpəmkpūn də̀ mənē sə̄ sē nggānme bān sə̄ zwē Yɛso mān.

4Ə tswēyəmē, gu dòglò kulwe kūci də̀ ywē kə̄ ngun sà ə tər kì gyər nggɔn yə də̀ sa mān sə̀ jì Yɛso màn gu də̀ nyə̄ glə̀ kū mān nə̄ gu man ngrɛ̄n gu.

5Ə mkpān yə̄ Yɛso nyə̄ sū mān, gu zo beshi də̀ dàn Zaka gu de, “Ji kplā nyə̀ Zaka anrɛ̀n nrìnrīnmē, yə sē kpaki nə̄ Nggə̄ sē ə kə̀ wə̄.”

6Ə tswēyəmē, Zaka gu jì də̀ sə̀ tè zəzè ə dər gu də̀ nyə̄ nyər Yɛso.

7Mənē kūkwār bān sə̄ krē mān kan dōglo sə̄ rɛn nyənyɔn de, “Gu mē zwe vəlɔn wān sē wān là nan məme ywè kə̄ gu.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Mān tswēywə̄, Zaka kàn dòglò tsutswe də̀ dàn Nggɔn Yɛso de, “Nggɔn, nzɛ̂nmē, nggə̄ lə kan kī yə̄ nggə̄ te gə̄ te ywā də̀ man kan gbɔ̄n gyə̄r nə̄ mə̀nē bān jə̀, də̀ sē nggə̄ gyur nənè də̀ kpə gu nkinē, nggə̄ lə kan yə̄ nə̄ gu te kə nlyɛ̄.”

9Yɛso kàn sà gu mān de, “Nrìnrīnmē, mə̀nē bān kə̀ mē kpə gu wān là kpə bə cūngwɔn anrɛ̀n və̀lɔn mē nə̀nàn sē ywâ Bərayi.

10Yə sē dùdu rɛn yəmē yə nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì nyə nə̄ gu man fɔ̀ kì yə̀ kan də̄, də̀ man kpə̄ yə̄ cūngwɔn.”

11Ə̄ mkpān yə̄ nē krē də̀ sə̄ gwɔ mə̀rɛ̄n yəmē, Yɛso kàn dàn bə rɛn lə̀kpm̄̄kpm̄̄ màn bə sə̄ te hyuhyur bə̄ Wurisheliman, anrɛ̀n bə sə̄ ngrɛ̄n de nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mə̀nē te hyuhyur yə̄ yə ru bē kpār nān.

12Ə̄ tswēyəmē, gu kàn dàn bə de, “Və̄lɔn gyə̄r wān sē nggɔn ə gbù màgu dòglò ywè ə mə̀mē gyə̀r yə̀ rɛ nkɔ̀n de nə̄ bə man ywe kə gyɔ̄ gu cūn anrīn gu man sə̄ mə̀rtu ngā kə̄.

13Mkpān yə̄ gu sə̀ tè rɛn yə̄ gu lə ywē zər yə, gu gyɔ mə̀nē gur bān là nan ndu ə kə̀ gu də̀ kàn kə̄jī gə̀ bə, də̀ yə̄ wān nə̄mān la mwɔ̄n nə̄mān yo də̀ gu dàn bə de, ‘Kān gyə̄ kpə̄ kə̄jī mē sə̀ rɛ̀ do nə̄ yə man sə̄ shɛn sū mān mâ mbrɛ̄ yə̄ nggə̄ lə mərtu ngā.’

14”Anrɛ̀n mə̀nē bān gbù màgu sə̄ kā gu, bə te ndu ywe kə dan mə̀nē bān lə gyɔ̄ gu cūn yə de, ‘Tə̄ la kpə̄nyɛn nə̄ və̄lɔn gu mē sē cūn tə̄ yo.’

15”Mə̀nē bə kā me də̀ gyɔ̄ gu cūn yə, də̀ gu mə̀rtu ngā kə̄. Ə̄ mkpān yə̄ gu nyə̄ sū kə̄, gu kàn tè ndu de nə̄ bə gyɔ mə̀nē gur bān là nan ndu ə kə̀ gu mē nyə nə̄ gu man tsə̄ kē sē sɛ̌n yə̀ ngun sū mān ə̀tù kə̄jī yə̄ gu sə̀ kàn gə̀ bə.

16”Və̄lɔn wān kùcī nyə̄ dan gu de, ‘Nggɔn, kə̄jī yə̄ wə̄ kan nə̄ nggə̀, nggə̄ nan ndu bə̄ yə də̀ kpə kì yə̀ ma kə gur ə̀tù yə.’

17”Ə̄ tswēyəmē, tāki kə̀ gu kàn dàn gu de, ‘Nggə̄ zɛ wə̄ bə ndu, wə̄ sē wān là nan zəze. Anrɛ̀n wə̄ nan kə̄jī yə̄ sē fə̀tsɛ̀ me nàn lwè njìnjì, sē wə̄ wān nggə̄ lə nə̄ wə̄ lwè gbūgbu gùr.’

18”Wān ywā nyə̄ dàn gu de, ‘Nggɔn, kə̄jī yə̄ wə̄ kan nə̄ nggə̀, nggə̄ nan ndu bə̄ yə də̀ kpə kì yə̀ ma kə tun ə̀tù yə.’

19Gu kàn sà gu mān de, ‘Nggə̄ lə nə̄ wə̄ lwè gbūgbu tun.’

20”Gyə̄r ə̀nywī mə̀nē bə mē kàn nyə̄ dan gu tāki kə̀ bə kya de, ‘Kyɛn kə̄jī wə̄ mē, nggə̄ lwe yə ywe kə nyə̄r ə fə̀kpə nkùlwè nə̄ yə man kādə kan də̄ yo.

21Nggə̄ nan ə̀nə̀mē anrɛ̀n mpūr là te nggə̄ bə̄ wə̄ anrɛ̀n wə̄ sē wān ràn̄kpə mwɔ̄n. Wə̄ là vūn kì yə̀ la sē mə̀wə̄ yo kpə̄ də̀ là ywē kə̄ fā kī ə lan yə̄ la sē wə̄ wān dɔ mān yo.’

22Tāki kə̀ gu kàn sà gu mān de, ‘Wə̄ sē fə̀ məme ə̀nywī mə̀nē bān là nan nggə̄ ndu. Sē rɛn yə̄ ru ə nyū wə̄ yə̄ lə vūn wə̀. Wə̄ dan de nggə̄ sē wān ràn̄kpə mwɔ̄n də̀ sē wān là vun mə̀nē kī kpə də̀ ywe sə̄ fa kī ə tswē yə̄ nggə̄ la sɔ̄n nkinē mān yo.

23Yə də̄ sē ə̀nə̀mē, wə̄ la lwè kə̄jī mə̀nggə̀ ywē kə̄ kàn zwè ə tswē zwè kə̄jī nə̄ yə man ngun sū mān də̀ nggə̄ də̄ ngā, nggə̄ man nyə kpə̄ yə kūkwār yo mūn?’

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24”Ə tswēyəmē, gu kàn dàn mənē bān sə̄ krē mān də̀ sə̄ gwɔ gu de, ‘Nə̄ gyə̄ kpə̄ kə̄jī yə̄ sē ə ngwɔ̀n və̄lɔn gu me də̀ man kàn yə nə̄ və̄lɔn wān mə̄gu shɛn pan gur sū mān mē.’

25”Bə kan sa gu mān de, ‘Nggɔn, gu te pan gur mbɛ̄!

26Gu kàn dàn bə de, ‘Kān nggə̄ dan gyə̄ njìnjì, nənè wān də̀ te kī bə lə kan kənàn ngan gu mān; də̀ sē nənè wān la tè yo, màn gba sē və̌nkinē fətsɛ̀ fɔ gu te, bə lə vūn yə̄ kpə̄ dē gu ngwɔn.

27Də̀ sē mənē bān là te lənggə bə nggə̄ de nə̄ nggə̄ kādə sē cūn bə yo, nə̄ gyə̄ ywē kə̄ lwè bə nyə̀ man nyə̄ nlywe bə ə nggà bēshi nggə̄.’ “

28Də̀ Yɛso dàn mə̀rɛ̄n yəmē krɛ̀, gu dòglò də̀ zər kū bə ci də̀ ywè ə Wurisheliman.

29Yə̀ gu tè hyuhyur bə̄ Betafaji bə̄ Betani, hyuhyur bə̄ gbù mgbə̌ntə̄ gyə̀r yə̀ re Gbù Zɛtun, gu kàn tè mənē ywā bān sə̄ zwē gu mān ndu kūci

30de, “Nə̄ gyə̄ zər ywè ə gbù yə̀ sē ə nggà bēshi mē, gyə̄ də̀ ywē kə̄ sū mān, gyə̄ lə ywē kə̄ ngrɛ̄n shə̄ və̌jə̌nkī fɛ bə kan lə̄ zwē, yə̀ bə la sa yə̄ kyɛn gbàngyə̀r yo. Nə̄ gyə̄ man su yə̄ də̀ man lwè yə̄ nyə̀ sə̄kànmē.

31Nənè də̀ rì gyə̄ de, ‘Sē gyə̄ là su yə̄ mūn?’ Nə̄ gyə̄ man dan gu de, ‘Gu wān sē Nggɔn de nə̄ tə̄ su yə̄ lwe ca gu mān.’ “

32Ə tswēyəmē, bə kan kūci də̀ ywe də̀ mə̀rɛ̄n yə̀ Yɛso dàn bə nyə̄ tè mān nyâr.

33Ə mkpān yə̄ bə sə̄ su və̌jə̌nkī yə̄, tāki ywə̄ kàn rì bə de, “Sē gyə̄ là su və̌jə̌nkī yə̄ mūn?”

34Bə kan sa gu mān de, “Nggɔn tə̄ là fɔ̀ de nə̄ tə̄ lwe yə̄ ca gu mān.”

35Ə tswēyəmē, bə kan gbō və̌ shə̄ jə̌nkī yə̄ ca Yɛso mān. Ə mkpān yə̄ bə lwe yə̄ ywē, bə kan kī ngwur lə̄ ətù ywə̄ də̀ ban Yɛso sa mān.

36Də̀ yə̀ gu sa ətù ywə̄ də̀ sə̀ ywè, mənē jūn lə̄gā bə ngwur lə̄ ə nkɔ̀n də̀ və̌ shə̄ jə̌nkī yə̄ sə̀ zər ətù ywə̄.

37Ə mkpān yə̄ gu tè hyuhyur bə̄ Wurisheliman, ə tswē yə̄ nkɔ̀n ji glə̀ Gbù yə̀ Zɛtun, gbə̀jùn mənē bān sə̄ zwē gu mān kan dōglo sə̄ bɛ̄ Rì kpān kpān anrɛ̀n kī nggɔn nggɔn kūkwār yə̄ bə ngrɛn.

38Bə sə̄ dan nənàn de, “Cūn wān Rì là te ndu nyə, nə̄ gu Rì màn fàr nyū zəze gyə̄ gu!” “Nə̄ sɔ̀n susù sē ə mkparū də̀ nggɔn nggɔn man sē bə̄ Rì!”

39Ə tswēyəmē, mənē bān Faresi nə̄mān bān sə̄ zwē mān ənywī gbə̀jùn mənē bə mē kan dɔ̄n rɛn kpān kpān də̀ dan Yɛso de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, dan mənē bān là zwe wə̄ mē de nə̄ bə te gyun!”

40Yɛso kàn sà bə mān de, “Kān nggə̄ dan gyə̄, bə də̄ kā rɛn yə̄ bə lə bɛ̀ sān Rì, mgbantə mē tukpə̀ yə lə dōglo kplə̄ rɛn də̀ bɛ̄ gu.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

41Mkpān yə̄ Yɛso zər tè hyuhyur bə̄ Wurisheliman, də̀ ngrɛ̄n gbù yə̄, gu kàn məshi
kànkə̀rɛ̄ dùdu gbù yəmē

42də̀ sə̀ dan de, “Màn sē de gyə̄ lə tsə̄ nrìnrīnmē nənè wān lwe sòn susù cà gyə̄ mān, də̀
gyə̄ mē lə la tsə̄ gu yo anrèn bə mē kan gyə̄ yə krin!

43Mkpān là nyə ətù gyə̄ yə̄ mənē bān sē lənggə gyə̄ lə nyə̄ kpm gyə̄ gyə̄ də̀ ywar gyə̄ te
ə dəntswe kan cī kūkwār.

44Bə lə nyə̄ nlywe gyə̄ bə̄ nywɛn gyə̄ kūkwār də̀ tər məkə̀ gyə̄ kankərɛ̄ kūkwār nənàn,
də̀ lə la kà mgbǎntə̄ nəmān dən ətù nəmān yo, anrèn gyə̄ sə̄ kà rɛn yə̄ gyə̄ lə tsə̄ mkpān
yə̄ Rì nyə̀ tswē yə̄ gu lə kpə̄ gyə̄ cūngwən!”

45Mkpān yə̄ gu ywē kə̄ nyər Kə̄ Nggən yə̄ Rì, gu glā mənē bān sə̄ krē mān də̀ sə̄ rɛ̄ do

46də̀ sə̀ dan bə de, “Bə car gyə̄ de kə̄ Tě Nggə̄ lə sē tswē yə̄ rɛn bə̄ Rì də̀ gyə̄ mē gyên
nyə̄ kàn yə̄ tè kə̄ yə̄ bān gǐ lə sə̀ sən mān.”

47Zwē mbrɛ̄ mē kūkwār, gu sə̀ ywè sə̀ tsàr mənē ə Kə̄ Nggən yə̄ Rì, də̀ mənē bān sē
nggən nggən bān tò kī nə̄ Rì bə̄ bān sə̄ tsar mənē bān, bə̄ bān sē nggən nggən ənywī
mənē, sə̄ fə̄ nkən yə̄ bə lə ngun gu.

48Bə la nyə ngrɛ̄n nkən nəmān yə̄ bə lə vūn gu də̀ man ngun gu yo, anrèn mənē
kūkwār sə̄ fə̄ nkən yə̄ bə lə sə̀ gwɔ rɛn məgu.

Luka 20

1Mbrɛ̄ gyər, Yɛso krè ə kplabē ə Kə̄ Nggən yə̄ Rì də̀ sə̀ dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì, bān
sē nggən nggən bān tò kī nə̄ Rì, bə̄ bān sə̄ tsar mənē Bān, bə̄ mənē lənkū kan nyə bə̄
gu.

2Bə nyə rì gu de, “dan tə̄ mun, sē wə̄ kpə nggən nggən mē ə ywə̄ də̀ là nan kī mē, kē
sē nggwɔ gyər wān nə wə̄ nggən nggən yəmē?”

3Gu kàn sà bə mān de, “Nggə̄ lə kàn ri gyə̄ rɛn gyər nəmān nənàn nə̄ gyə̄ man dan
nggə̄.

4Ndu yə̄ Yɔhanan sə̀ nàn yə̄ swē mənē bə̀tesəmàn, sə̄ sē Rì wān nə̄ gu nggən nggən yə̄
gu nan ndu yəmē kē sē nēnjì?”

5Ə tswēyəmē, bə kan kwɔ beshi te nkəywə̀ də̀ sə̄ fə̄ nkən yə̄ bə lə sà gu rɛn yəmē. Bə
dan de, “Tə̄ də̄ dan de sē Rì wān nə̄ gu nggən nggən yə̄ gu nan ndu yəmē, gu lə kan ri
tə̄ de, ‘Sē rɛn nggyě yə̄ gyə̄ la kpə̄ tè njìnjì bə̄ rɛn yə̄ Yɔhanan gu dan gyə̄ yo?’

6Də̀ sē tə̄ də̄ kan dan de, ‘Sē nēnjì wān nə̄ gu nggən nggən yə̄ nan ndu yəmē,’ mənē
bān kre mē lə tā tə̄ mgbantə nlywe, anrèn bə kpə te njìnjì de Yɔhanan sē wān dòn rɛn
Rì sū mənē.”

7Ə tswēyəmē, bə kan sa gu mān de, “Tə̄ la tsə nē wān nə̄ gu nggən nggən yəmē yo.”

8Yɛso kàn sà bə mān nənàn de, “Nggə̄ nənàn lə la dan gyə̄ tswē yə̄ nggə̄ kpə nggən
nggən yə̄ nggə̄ là nan kī mē bə̄ yə yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Yɛso kàn kūci də̀ kpm̄ rɛn kpm̄kpm̄ sū mənē də̀ dan bə de, “Vələn gyər se mə̀tərkī yə̀ rē də̀ kàn lan yə nə̄ mənē nəmān bān dò nə̄ bə kpə̄ dō də̀ man sə̄ ywan gu də̀ kàn ywē zər də̀ kə̄ tè vē də̀ la ngā gūgwə̄ yo.

10Ə mkpān yə̄ mə̀tərkī mē nyə̄ shun klə̌ ywə̄ də̀ nyə̄ gbrè də̀ bə sə̄ hyɛ̄n yə̄, gu tər gyər ənywī mənē bān là nan gu ndu ywè bə̄ bān dò bə de nə̄ bə hyɛ̄n klə̌ nəmān nə̄ gu. Ə mkpān yə̄ gu ywē kə̄ dan bə ndu yə, bə vūn gu tsē də̀ tər gu mərtu bə̄ ngwɔn kukù.

11Tāki kə̀ gu la kàn tè gyər ndu nzə̌ də̀ bān dò bə tsē gu də̀ gyə̄ gu mùmwɔ̀n də̀ la kan tər gu mərtu bə̄ ngwɔn kukù.

12Gu la kàn tè wān tăr ndu nzə̌ də̀ bə tsē gu te mpə̄mpà ə kpə̀ də̀ glā gu də̄tswē.

13”Ə tswēyəmē, gu tāki lan yə kàn tèkə de, ‘Nggə̄ lə nansɛn? Kān nggə̄ tər vɛ̄n nggə̄ wān nggə̄ là nyɛn nə̄ gu ywe mān, kə̀ndà bə lə nə̄ gu nggɔn nggɔn.

14”Ə mkpān yə̄ mənē bān dò bə ngrɛ̄n zə̄ywə̄ gu, bə kan sə̄ rɛn de, ‘Wān mē sē zə̄ywə̄, nə̄ tə̄ ngun gu nə̄ lan yə man kan te mə̄tə̀.’

15Mān tswēywə̄, bə tər gu dē lan yə də̀ ywe kə ngun gu tāgyə̄. “Sē nənggyɛ̌ kya yə̀ tāki lan yəmē lə nan bān dò bə mē?

16Gu lə nyə̄ nlywe bə də̀ kan lan yə nə̄ bān dò nəmān nkan.” Ə mkpān yə̄ mənē bə gwɔ rɛn yəmē, bə kan dan de, “Nə̄ rɛn yəmē kādə nyə tè ətù tə̄ yo gbəgbori.”

17Yɛso kàn sə̀ kyɛn bə nggyər də̀ kàn dàn bə de, “Nzɛ̂nmē nān, rɛn yə̄ bə car gyə̄ mē de, ‘Mgbə̌ntə̄ yə̀ mənē bān mɛ̄ ka yə̄ de yə̄ la sē nkinē gyə̀r zəzè yo, mē kan tè mgbə̌ntə̄ yə̀ zwè mkplā kə̀.’ Sē nənggyɛ̌ yə̀ rɛn yəmē là tsar gyə̀?

18Màgba sē nggwɔ wān ywe kə̄ gyɛkū ətù mgbə̌ntə̄ mē, gu lə nzū nkəywə̄ tè gbə̄gbàn. Də̀ sē mgbə̌ntə̄ yəmē də̀ gyɛkū ətù nənè kya, yə̄ lə càn gu te mbumbu ywə̄.”

19Ə tswēyəmē, bān sə̄ tsar mənē bān, bə̄ nggɔn nggɔn bān là tɔ kī nə̄ Rì fə̄ nkə̄n yə̄ bə lə vūn gu anrɛ̀n bə sə̄ tsə de rɛn yəmē sē yə̄ gu dan ətù bə də̀ bə la vūn gu yo anrɛ̀n bə sə̄ te mpūr mənē.

20Anrɛ̀n bə sə̄ nār gu, bə te mənē nəmān bān lə ywē ryàr gu də̀ bə ywe sə̄ kan kə̄de bə sē mənē zəze. Bə sə̄ sa beshi de gu lə dan rɛn nkinē nəmān məme nə̄ bə man vūn gu lwe ywe kə̄ nə̄ mənē bān sē nggɔn nggɔn bə̄ bān là lwe mənē bān sē bān tu məmē bə.

21Ə tswēyəmē, mənē bān bə tər bə ywe de nə̄ bə ywe kə ryàr gu bə kan ri gu de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, tə̄ tsə de rɛn yə̄ wə̄ là rɛn, bə̄ kī yə̄ wə̄ là tsar mənē sē kì yə̀ sē mān tsō; də̀ tsə de wə̄ là kpə̄nyɛn nə̄ nənè nəmān mwɔ̄n nəmān yo, də̀ kī yə̄ wə̄ là tsar mənē sē ə nkə̄n yə̄ Rì yə̄ sē njìnjì.

22Yə sē ənə̀mē, yə tə̄nzɛ̄ nə̄ tə̄ ywan gānjūn nə̄ cūn Roman?”

23Anrɛ̀n gu tsə̄ de sē bə sə̄ mā gu kyɛn, gu kàn dàn bə de,

24”Kān gyə̄ kàn bə̌ mgbrɛ̄n kə̄jī gyə̀r nə̄ nggə̀ mun. Sē car yə̀ nggwɔ bə̄ gbrīn kpə̀ yə̄ nggwɔ yə̄ sē mān?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

25Bə kan sa gu mān de, “Sē tu yə̄ Cūn Roman.” Gu kàn dàn bə de, “Yə də̄ sē ənə̀mē, nə̄ gyə̄ kàn kì yə̀ sē yə̀ Cūn Roman nə̄ gu də̀ man kàn kì yə̀ sē yə̀ Rì nə̄ gu.”

26Yə kan te kì yə̀ mə̀ bə̄ bə nggānme anrèn rɛn yə̄ gu sà bə yə də̀ bə la ngrɛ̄n rɛn nə̄mān yə̄ bə lə vūn gu bə̄ yə yo. Ə̀ tswēyəmē, bə kan krē gyun mənān.

27Mānē bān Saduki nə̄mān bān sē bān la kpə̄ te njìnjì de mānē bān tsu lə tāshɛn ə rìgyə̀r nzə̌ yo, kan nyə rì Yɛso de,

28”Wə̄ wān là tsar mānē kī, Musa car gyə̄ ənywī bān mə̀tə̄ de, ‘Nē wān zāngyə̀ywə̄ də̀ gbō mbə̄ də̀ kyū də̄ nyə bàn gu màn bə də̄gbā ngrin nywɛn mbɛ̄ yo, nə̄ zāngyə̀ywə̄ gbō mbə̄ gu mē də̀ man ngrìn nywɛn sū zāngyə̀ywə̄ wān kyu mùn.’

29Kə̄de nzɛ̂nmē, nywɛngyə̀r gu lə̄lən tāmgbā shāmān. Wān lə̄nkū nyə gbō mbə̄ gu də̀ nyə̄ kyù màn bə la ngrin vɛ̄n mbɛ̄ yo.

30Wān ywā kpān ngə̄ bə̄ mbə̄ gu, də̀

31wān tăr kpan ngə̄ bə̄ gu nə̀nàn, də̀ bə mānē tāmgbā mē kūkwār nyə gbō mbə̄ gu mē də̀ nyə tsu kūkwār də̀ la ngrin yo.

32Ə̀ krɛ ywə̄ kūkwār, mbə̄ gu mē kan nyə̄ kyù.

33Nzɛ̂nmē, ə mbrɛ̄ yə̄ dòglo mgbəmgbrè mē, mbə̄ gu mē lə sē mbə̄ nggwɔ gyə̀r ənywī bə anrèn bə mānē tāmgbā mē gbo gu?”

34Yɛso kàn sà bə mān de, “Mānē bān nzə̀nzɛ̂nmē sē bān là gbo mbə̀mbə̄ də̀ là kan mānggə̄ gər mānē nə̄mān nə̀nàn.

35Mānē bān bə ngrɛn de bə ma bān bə lə cu bə ə mkpān yəmūn ə rìgyə̀r bə̄ ə mbrɛ̄ yə̄ dòglo mgbəmgbrè mē, lə la gbo mbə̀mbə̄ kē kan mānggə̄ gə̀r mānē yo.

36Bə lə la nyə̄ tsu nə̀nàn yo gbəgbori anrèn bə lə sē kə̄de mə̀lɛ̀kū. Bə lə sē nywɛn Rì anrèn bə sē bān tashɛn ətù kyū.

37Də̀ sē ətù mānē bān tsu bə̄ rɛn yə̄ bə lə tāshɛn, Musa nə̀nàn car gyə̄ ə rɛn yə̄ gu car gyə̄ ətù wukì yə̄ sə̄ kpə̄wu de ‘Nē lə tāshɛn ətù kyū anrèn gu tsə de Rì sē Nggɔn wān Bərayi, də̀ sē Rì wān Yishaku də̀ sē Rì wān Yakubu.’

38Gu sē Rì mānē bān sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì, gu la sē Rì mānē bān tsu də̀ la sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì yo, anrèn gu sē Rì mānē kūkwār bān sē bə̄ shishɛ̄n.”

39Ə̀ tswēyəmē, mānē nə̄mān ənywī bān sə̄ tsar mānē bān kan sa gu mān de, “Wə̄ wān là tsar mānē kī, wə̄ nan rɛn yəmē sà.”

40Mpūr kan te bə yə̄ bə lə ri gu rɛn nə̄mān nzə̌.

41Gu kàn dàn bə nə̀nàn de, “Sē sɛ̌n mānē là dan de wān sē Krisəti sē Vɛ̄n Doda?

42Kē la sē Doda gu wān car nkəywə̄ ə lə̀tafɛ̄ mə̄gu yə̄ mə̀sɛn de, ‘Rì dàn Nggɔn nggə̄ de te sɔ̀n ə ngwɔ̀n rē nggə̄,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

43man sə̀ jì mkpān yə̄ nggə̄ lə kan bān là te lənggə bə̄ wə̄ te bān wə̄ lə kan zə məwə̀ càn bə.’

44Də̀ sē Doda bə̄ tukpə̀ gu gyɔ gu de ‘Nggɔn,’ yə sē sɛn nàn gu kan tè zə̄ywə̄?”

45Ə̀ mkpān yə̄ mənē kūkwār krē gyun də̀ sə̄ gwɔ gu, Yɛso kàn dàn bān là zwe gu mān de,

46”Nə̄ gyə̄ gbà sə̀ gbyɛ̄n bə̄ bān là tsar mənē bān. Bə là fɔ de nə̄ bə sə̄ zər ə kpàr bē də̀ man kpm lə̄gā yə̄ sē rərē də̀ là fɔ de nə̄ mənē sə̄ kakūr də̀ man sə̄ zē bə ə kpə̀mkpan dō, də̀ man sə̄ nə̄ bə tswē sɔ̀n yə̄ sē zəze mwɔ̄n ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mənē bān Yahuda bə̄ tswē sɔ̀n mənē nggɔn nggɔn ə tswē yə̄ bə là nan gān.

47Sē bə bān là gyur mbə̀mbə̄ kwɔ̀ də̀ re bə, də̀ sə̄ sɛn bə də̀ sə kpə bə mə̀kə̀ də̀ sə̄ tsar bə de bə sē bān là ban mkpān nggān də̀ là rɛn bə̄ Rì. Mənē bə mē lə kpə̄ mgbŭ kənàn mwɔ̄n nkyɛn mənē.”

Luka 21

1Mkpān gyə̄r, Yɛso sə̀ kyɛn mənē ə tswē sū kə̄jī, gu ngrē̄n mənē bān te ngwɔn ə tswē sə̄ kan kə̄jī məbə sū ə kì nggɔ̀n yə̀ bə là kpə kə̄jī ənywī ywə̄ ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì.

2Gu ngrē̄n mbə̄kwɔ̀ gyə̄r ənywī mənē bə mē nə̀nàn ə tswē sū be mgbrē̄n kə̄jī ywā yə̄ bə là gyɔ yə de benəne. Kə̄jī yəmē sə̄ sē gba kì yə̀ gu sə̀ sē bə̄ yə̄.

3Ə̀ tswēyəmē, gu kàn dàn bə de, “Kān nggə̄ dan gyə̄ rɛn njìnjì, mbə̄ kwɔ̀ wān jə̀ mē lwe gba be mgbrē̄n kə̄jī ywā yə̄ gu sē bə̄ yə nyə̄ sū mwɔ̄n nkyɛn mənē mē kūkwār bə̄ kì yə̀ bə nan.

4Mənē nəmān ənywī mənē mē sē bān cu nkyɛn ywə̄ ənywī kī yə̄ bə te nyə sū. Də̀ sē mbə̄ gu mē, ə̀ jə̀jə̀ gu, gu ban gba kì yə̀ de bə̄ gu lwè nyə̄ gyə̄ kūkwār.”

5Mənē nəmān ənywī bān sə̄ zwē gu mān kan sə̄ kyɛn nkɔ̄n yə̄ bə nan Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì mē bə̄ mgbantə yə̄ tɔ̄nzē bə̄ kī zəze yə̄ mənē lwe nyə nə̄ Rì də̀ bə kpə yə te Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì nzē. Ə̀ tswēyəmē, Yɛso kàn dàn bə de,

6”Kī yə̄ gyə̄ là kyɛn yə ə sə̄kànmē nzê̄nmē, mkpān là nyə yə̄ mgbə̄ntə̄ gyə̀r lə la sa ətù nəmān yo, bə lə kan yə kūkwār vār kankərē.”

7Bān sə̄ zwē gu mān bə kan ri gu de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, sē mbē̄tan yə̄ kī mē lə nyə̄ te? Də̀ sē nənggyĕ yə̀ lə nyə̄ te yə̀ lə tsar mənē de mkpān ywə̄ mamān yə̄ yə lə te?”

8Gu kàn sà bə mān de, “Mənē nəmān lə nyə̄ də̀ sə̄ dan gyə̄ de bə sē nggə̄ wān nyə. Nə̄ gyə̄ nàn gbyɛ̄n də̀ man kàdə kpənyɛ̀n nə̄ mənē bə mē gyūr gyə̄ yo. Mənē nggānme lə dōru də̀ sə̄ dan de, ‘Nggə̄ sē gu wān Rì cu,’ kē bə lə dan de, ‘Mkpān ywə̄ te hyuhyur.’ Nə̄ gyə̄ kàdə kàn beshi tè mənē bə mē yo.

9Gyə̄ də̀ gwɔ de mənē là ta kɔ̄n də̀ gwɔ nə̀nàn de mənē là doglo kre nkəywə̄ mfə̄ ə tə̄, nə̄ gyə̄ kàdə tè mpūr yo anrɛ̀n yə sē kpaki nə̄ kī yəmē kūcici te. La sē kī yəmē kūkwār kyame yə̄ lə tsar de yə̀mē sē krɛ mgbəmgbrè mē mbē̄ yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Gu kūci də̀ dàn bə nzə̌ de, “Mənē bān məmē nkan nkān yə̀ mgbəmgbrè lə dòglo də̀ sə̄ te kōn bə̄ nkəywə̀. Məcūcùn nənàn lə dōglo də̀ sə̀ tè kōn bə̄ nkəywə̀.

11Tswē lə sə̀ ban gyàn te nggān, gyòn bə̄ lələ tə̀tə̀r me lə ngwur ngār ə tswē nkan nkān. Kī nəmān nənàn yə̄ lə sē yə̄ te mpūr bə̄ kī nəmān yə̄ mə̀ lə sə̀ te ə mkparū.

12”Nə̄ gyə̄ tsə̄ nənàn de bə lə zwe gyə̄ də̀ nə̄ gyə̄ mgbŭ anrīn kī mē lə sə̄ tē. Bə lə sə̀ gbā gyə̄ lwe ywe məkə̀ yə̀ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ lwe gyə̄ kūkwār ywe ə jàrō, də̀ lwe gyə̄ ywe ə nggà bēshi məcūcùn bə̄ tu məmē dùdu sān mənggə̀.

13Ə̀ nkōn yəmē, gyə̄ lə kan te bān lə dan bə rɛn zəze yə̄ Rì.

14Nə̄ gyə̄ vūn dər lwè də̀ man kàdə sə̀ tèkə mərɛ̄n yə̀ gyə̄ lə dan ə mkpān yəmūn yo,

15anrɛ̀n nggə̄ lə nə̄ gyə̄ tsə̄ kì yə̀ gyə̄ lə dan də̀ nə̄ gyə̄ tekə zəzè. Màgba sē nggwɔ wān gyə̄ là te rɛn yəmē gìgyər bə̄ gu, gu lə la kpə̄ yə kà kē tsə̄ sà yə̀ gu lə sa gyə̄ mān yo.

16Təte gyə̄ bə̄ kpə̄kpàn gyə̄ lə kan gyə̄ te bān là te lənggə bə̄ gyə̄ ə ngwɔ̀n də̀ bə lə kpə̄ gyə̄ də̀ nlywe mənē nəmān ənywī gyə̄.

17Mənē kūkwār lə kà gyə̄ dùdu nggə̄.

18Kī yəmē kūkwār lə la sē gyə̄ nkinē gyər yo.

19Nə̄ gyə̄ nàn krè mgbāmgbān anrɛ̀n yəmē sē nkōn yə̄ gyə̄ lə kpə̄ nkəywə̀ cūngwɔn.

20”Gyə̄ də̀ ngrɛ̄n mənē bān tā kōn də̄ nyə kàn Wurisheliman gyə̄ ə dəntswe, nə̄ gyə̄ man tsə̄ de bə te hyuhyur bə kan yə̄ cā te shishà ywə̄.

21Yə də̄ sē ənəmē, nə̄ mənē bān sē ə Yahudeya dōglo kulwe ywe kə nyər ə gbūgbu mgbantə, nə̄ mənē bān də̄ sē ənywī gbù, yə sē kpaki nə̄ bə dōglo də̀ mənē bān də̄ gba sē ənywī gbù yo, yə sē kpaki nə̄ bə kādə mərtu ywe mān ənywī gbù nzə̌ yo;

22anrɛ̀n vē yəmē sē vē yə̀ kpə̄ mgbŭ, nə̄ rɛn yə̄ lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì dan man nyə shɛ̄ mān.

23Yə̄ lə sē mbrɛ̄ yə̄ ànkpə nggānme bə̄ mbəmbə̄ bān lwe mənɛ̀n bə̄ bān lwe nywɛn shishar ə ngwɔ̀n. Mgbŭ gyər nggān yə̄ lə nyə̄ ə məmē mē də̀ gyār yə̀ Rì lə dōglo ətù mənē bān sē mān.

24Bə lə nlywe mənē nggānme bə̄ njīnjimgbàn də̀ lə zwe nəmān kəde bān kōn re bə də̀ lwe bə ywe ə məmē nkan nkān, də̀ mənē bān la sē bān Yahuda yo lə nyə̄ kpə̄ məmē yə̀ Wurisheliman lwe də̀ te mənē bān sē mān jə̄ mândē mkpān məbə lə nyə̄ krɛ.

25”Gyə̄ lə ngrɛ̄n kī nəmān lə te bə̄ rì bə̄ bə̄ hwə bə̄ ntsɛ̄. Də̀ sē ə mgbəmgbrè mē, mənē bān məmē nkan nkān lə tsu dər də̀ te tə̀tə̀r me anrɛ̀n nkōn yə̄ məsər yə̀ nē lə sə̀ ban gyàn tè də̀ tar cū.

26Mənē bān mgbəmgbrè mē lə sə̀ tər kyū anrɛ̀n mpūr kī yə̄ là nyə te ə məmē anrɛ̀n nggɔn nggɔn yə̄ kī yə̄ sē ə mgbəmgbrè lə te cū.

27Ə̀ mkpān yəmē nənàn, bə lə ngrɛ̄n nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì tswē ji nyə bə̄ nggɔn nggɔn də̀ kpəkpə mkpəlàshū kan nggə̄ gyə̄ dəntswe.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

28Ə mkpān yə̄ kī yəmē də̄ sə̄ te kūkwār, nə̄ gyə̄ nàn krè də̀ man zo beshi kyɛn mkparū
bə̄ te zə̀zè anrɛ̀n nkə̄n yə̄ bə lə mə̀ gyə̄ kpə̄ cūngwɔn te hyuhyur.”

29Ə tswēyəmē, gu kàn dàn bə rɛn mē de, “Kān gyə̄ nàn tər bwə̀ bə̄ nkyɛn mə̀tərkī kyɛn
mun.

30Ə mkpān yə̄ yə də̄ sə̄ tɔ mgbā, gyə̄ là tsə̄ de mkpān glō te hyuhyur.

31Yə sē ənə̀mē nə̀nàn, mkpān yə̄ gyə̄ də̀ sə̀ ngrɛ̄n kī mē ə tswē te, nə̄ gyə̄ tsə̄ de nkə̄n
yə̄ Rì là lwe mənē te hyuhyur.

32”Kān nggə̄ dan gyə̄ rɛn njìnjì de, mənē bān nzə̀nzɛ̂nmē lə nyə̄ ngrɛ̄n kī yəmē kūkwār
anrīn mkpān məbə lə sə̄ nyə̄ krɛ.

33Nə̄ gyə̄ tsə̄ nə̀nàn de shū bə̄ mə̀mē lə nyə̄ krɛ; də̀ sē rɛn yə̄ mənggə̀, yə lə la krɛ yo
gbəgbori.

34”Nə̄ gyə̄ gbà sə̀ nàn gbyɛ̄n kədè rɛn gyə̄ lə kan te tə̀tər me də̀ lə kan dər gyə̄ sa ətù
nan gān bə̄ sə̄ mə̀ də̀ nan kī yə̄ dər gyə̄ ban kyame. Gyə̄ gbyɛ̄n də̀tswē mbrɛ̄ yə̄ mgbŭ
yəmē man kàdə gàn nyə̀ bə̄ gyə̄ nka me kə̄de zə̄ nkinē yə̄ bə ban tər zwē gyə̄ ə nkə̀n
yo.

35Yə sē ənə̀mē yə̄ mbrɛ̄ mgbŭ yəmē lə nyə̄ ətù mənē kūkwār bān sɔn ə mgbəmgbrè
mē.

36Nə̄ gyə̄ kàdə kàn rɛn me tè rə̄ yo, nə̄ gyə̄ sə̀ nàn gbyɛ̄n ə mkpān mē kūkwār də̀ man
sə̀ rɛn bə̄ Rì nə̄ gyə̄ man sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gyə̄ lə jun kī kūkwār yə̄ lə te ə mbrɛ̄
yəmē də̀ man sē bə̄ nggɔn nggɔn nə̀nàn yə̄ gyə̄ lə ywē kə̄ krè ə nggà bēshi nggə̄ Vɛ̄n
Nēnjì.”

37Zwē mbrɛ̄cə̄ mē kūkwār, Yɛso sə̀ ywē də̀ sə̀ tsàr mənē rɛn Rì ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀
mkpān yə̄ rìglò sə̀ tè, gu sə̀ ywē kə̄ kùr ə Gbù Zɛtun.

38Mbrɛ̄ də̄ ngar mbɛ̄, mənē kūkwār là sə ru nyə krè ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì tswē gwɔ gu.

Luka 22

1Ə mkpān yə̄ gān yə̀ mənē bān Yahuda yə̀ re gān yə̀ tan fùfùkì yə̀ tswě, yə̀ bə là gyɔ
yə̄ nə̀nàn de, “Gān yə̀ Rì za mənē məgu sū” sə̀ tè hyuhyur.

2Mənē bān sē nggɔn nggɔn bān tə̀ kī nə̄ Rì bə̄ bān sə̄ tsar mənē bān sə̄ fə̄ nkə̄n yə̄ bə lə
ngun Yɛso də̀ la ngrɛ̄n yo, anrɛ̀n bə sə̄ te mpūr mənē.

3Ə mkpān yəmē nə̀nàn, Shɛtan nyə̄ kàn rɛn məme gyə̄ Yahuda wān bə là gyɔ gu nə̀nàn
de Yisəkaryɔ wān sē gyər ənywī mənē tsɔ bān Yɛso sə̀ cu.

4Ə tswēyəmē, Yahuda gu kàn dòglò ywè bə̄ mənē bān sē nggɔn nggɔn bān tə̀ kī nə̄ Rì
bə̄ mənē bān sē nggɔn nggɔn bān là gbyɛn Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, də̀ tè rɛn gìgyər bə̄ bə ətù
nkə̄n yə̄ gu lə kan Yɛso rɛ̀ bə.

5Bə te dər kə̄kla bə̄ gu də̀ kpənyɛn de bə lə nə̄ gu kə̄jī

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

6də̀ gu nə̀nàn kpə̄nyɛ̀n də̀ sə̀ fɔ̀ mkpān kyɛn yə̄ gu lə kan Yɛso nə̄ bə ə tswē yə̄ mə̄nē lə la shāmān yo.

7Mbrɛ̄ yə̄ gān yə̀ Rì za mə̄nē mə̄gu sū sə̄ nyə ma mān, yə sē mbrɛ̄ yəmē yə̄ bə lə ngun və̌nkrù yə̄ gān yəmē.

8Ə tswēyəmē, Yɛso kàn tè bə Bitrusu bə̄ Yɔhanan ndu de, “Nə̄ gyə̄ sə̀ ywē là kə kyūn tswē jì tə̄ mān yə̄ tə̄ lə nyə̄ rē kīrē yə̄ gān yə̀ Rì za mə̄nē mə̄gu sū.”

9Bə kan ri gu de, “Sē ə ywə̄ gyə̄r yə̄ wə̄ là fɔ̀ de nə̄ tə̄ ywe kə kyūn tswē zwē jī mān?”

10Gu kàn sà bə mān de, “Mkpān yə̄ gyə̄ sē ənywī zà nyər nywī gbù, gyə̄ lə ma bə̄ vələn gyə̄r wān lwe mbŭ məsər, nə̄ gyə̄ man zwē gu mān ywē kə̄ nyər kə̄ yə̄ gu lə nyər mān.

11Gyə̄ də̀ nyər mān, gyə̄ man rì tāki kə̀ yəmē de, ‘Sē tār yə̄ tan yə̄ wə̄ là kpə̄ cə̄r sū mān, yə̄ nē wān là tsar mə̄nē rɛn bə̄ bān là zwe gu mān lə sɔ̀n də̀ re kīrē yə̄ gān yə̀ Rì zà mə̄nē mə̄gu sū?’

12Ə tswēyəmē, gu lə tsar gyə̄ tār gyə̄r nggən yə̄ sē ətù kə̄ yə yə̄ bə nan kī sɔ̀n zəze zwē mān mbɛ̄. Sē mān yə̄ gyə̄ lə kyūn kī yə̄ tə̄ lə re zwè mān.”

13Bə kan dōglo də̀ ywe mān də̀ kī yəmē yə̄ Yɛso dàn bə nyə tè kikya. Ə tswēyəmē, bə kyūn kīrē zwē yə̄ bə lə rē ə gān yə̀ Rì za mə̄nē mə̄gu sū.

14Yə̀ mkpān ywə̄ nyə ma mān, Yɛso kàn ywē kə̄ tè sɔ̀n mān bə̄ mə̄nē tsɔ bān gu cu,

15də̀ dàn bə de, “Nggə̄ sa beshi njìnjì de nə̄ nggə̄ mān re kīrē yə̄ gān yə̀ Rì za mə̄nē mə̄gu sū mē anrīn man sə̄ ywe kə kpə̄ mgbŭ.

16Kān nggə̄ dan gyə̄, nggə̄ lə la rē kīrē yəmē nzɔ̌ yo. Nggə̄ lə rē yə màn mə̄nē də̄ nan tsə kì yə̀ sē mān ətù ywə̄ ə nkə̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē.”

17Ə mkpān yə̄ gu kpə̄ mfərɔ̀n yə̄ bə kan mə̀ yinabi sū mān lwè ə ngwɔ̀n, gu nyə̄r Rì də̀ dàn de, “Nə̄ gyə̄ kpə̄ də̀ man kàn gə̀ nkəywə̀.

18Nggə̄ dan gyə̄, nggə̄ lə la sə̄ mə̀ shŭnkì mē bə̄ gyə̄ nzɔ̌ yo ywe kə sū mkpān yə̄ nkə̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē lə nyə̄.”

19Gu kàn bàn fùfùkì yə̀ tan də̀ nyə̄r Rì ətù ywə̄ də̀ kàn yə̄ fā gə̀ bə də̀ dàn bə de, “Yə̀mē sē mkpɔ̌nkpə̀ mə̀nggə̄ yə̀ nggə̄ là kan nə̄ gyə̄, nə̄ gyə̄ sə̀ tàn yə̄ mān ənə̀mē də̀ man sə̀ tèkə bə̄ nggə̀.”

20Ə nkə̄n yəmē nə̀nàn, mkpān yə̄ bə re kīrē yə̄ rìglò krɛ, gu bàn mə̀ yinabi yə̄ də̀ dàn bə de, “Mə̀ mē sē kì yə̀ kpān nyū suswɛ yə̀ tə̄ là sə̄, yə sē mə̀gì mə̀nggə̄ yə̀ nggə̀ kan kankərɛ̄ dùdu gyə̄.

21Nzɛ̂nmē, ngwən yə̄ nənè wān lə kan nggə̄ rɛ̀ mē sē ənywī nggūnggū bə̄ yə̄ mə̄nggə̀.

22Yə sē kpaki nə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì ywe ə nkə̄n yə̄ bə car gyə̄ de yə lə te bə̄ nggə̄. Te gbə̀cu sū nənè gu wān lə kan nggə̄ rɛ̀.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23Ə tswēyəmē, bə kan sə̄ ri nkəywə̀ de, kə̄ sē nggwɔ gyə̄r ənywī bə wān lə nan kì mē mūmûn.

24Bə dōglo sə̄ gāntan nzə̌ ənywī bə de sē nggwɔ wān lə sē nggɔn ənywī bə kūkwār.

25Yɛso kàn sà bə mān de, “Məcūcùn yə̀ mənē bān la sē bān Yahuda yo lə ngrɛ̄n nkəywə̀ ənə̀mē də̀ sē mənē bān là lwe mənē, bə là kyɛn bə kə̄de bə sē mənē zəze.

26Də̀ sē gyə̄, gyə̄ lə la kyɛn nkənywèn ənə̀mē yo. Nə̄ gu wān sē nggɔn ənywī gyə̄ kàn tè kə̄de gu sē shishar, də̀ sē wān là lwe mənē, nə̄ gu kàn tè kə̄de gu sē wān là nan mənē ndu.

27Kān gyə̄ kyɛn mun, sē nggwɔ wān mwɔn? Gu wān sɔ̀n ə tswē yə̄ bə là re kī kē wān là nan mənē ndu? Nggə̄ de kē sē wān sɔ̀n ə tswē rēkī mē məkē? Gyə̄ kyɛn kè, nggə̄ mē sē bə̄ gyə̄ kə̄de nē wān là nan mənē ndu.

28Sē gyə̄ bān kre gǐ nggə̄ ə mkpān yə̄ bə sə̄ mā nggə̄ kyɛn kūkwār.

29Nggə̄ mē kan nkɔ̄n yə̄ lwe mənē te gyə̄ ə ngwɔ̀n kə̄de yə̄ Tě nggə̄ kan tè nggə̄ ə ngwɔ̀n.

30Gyə̄ lə rē, də̀ sə̄ gìgyə̀r bə̄ nggə̄ ə tswē yə̄ nggə̄ lə sɔ̀n mān də̀ sə̄ lwe mənē, də̀ gyə̄ bān lə sɔ̀n ə tswē sùr rɛn də̀ sùr gbə̄gbɔ̀n mənē tsɔ bān mə̀mē yə̀ Sərela rɛn.

31”Bitrusu, Bitrusu, kyɛn Shɛtan mē ri de bə kan gyə̄ te gu ə ngwɔ̀n nə̄ gu nàn gyə̄ mā kyɛn kē gyə̄ lə dan mūn de gyə̄ la tsə nggə̄ yo

32Kì gyə̀r yə̀ nggə̄ nan sē nggə̄ mē rɛn bə̄ Rì ətù wə̄ de nə̄ nkɔ̄n yə̄ wə̄ kpə tè njìnjì, nə̄ wə̄ man kàdə gyɛkū mān yo. Də̀ sē wə̄ də̀ gyɛkū mkpān yə̄ wə̄ də̀ kàn mə̀rtu nyə̀, wə̄ man là nywɛngyə̀ywē mān.”

33Ə tswēyəmē, Bitrusu gu kàn sà Yɛso mān de, “Nggɔn, màgba sē bə lə vūn wə̄ lwe kə gyə̄ ə jàrō, nggə̄ kpənyɛn nə̄ bə vūn nggə̄ lwe ywe kə gyə̄ gìgyə̀r bə̄ wə̀, kē də̀ sē yə̄ bə lə ngun wə̄, nggə̄ lə nə̄ bə ngun nggə̄ gìgyə̀r bə̄ wə̄.”

34Yɛso kàn sà gu mān de, “Bitrusu kan nə̄ nggə̄ dan wə̄, wə̄ lə tə̄r de wə̄ la tsə̄ nggə̄ yo te kə tar nrìnrīnmē anrīn gba sə̄ tō.”

35Ə tswēyəmē, Yɛso kàn rì bə de, “Ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ te gyə̄ ndu də̀ gyə̄ la lwè kpɔ kē kpɔ yə̄ sū kə̄jī, kē zəkpə yo, gyə̄ gbàn nkinē gyə̀r?” Bə kan sa gu mān de, “Tə̄ la gbān nkinē gyə̀r yo.”

36Gu kàn dàn bə̄ de, “Nzêmē, wān də̀ te kpə̄ yə̀ sū kə̄jī, nə̄ gu gbà bàn yə̄ də̀ man bàn kpə̄ yə̀ sū kī ngàn mān. Də̀ sē wān la tè njīmgbàn yo, nə̄ gu kàn nkulwe yə̄ gu là kan ywān kpə rè də̀ man rè njīmgbàn.

37Kān nggə̄ dan gyə̄, rɛn yə̄ bə car de, ‘Bə bla gu gyə̄ ənywī mənē bān là nan məme,’ lə nyə̄ shē mān anrèn mə̀rɛ̄n yə̀ bə car sū ətù nggə̄ là shē mān ə mkpān yəmē.”

38Bə kan sa gu mān de, “Nggɔn, kyɛn njīnjimgbàn ywā ə sə̄kànmē. ” Gu kàn dàn bə̄ de, “Gyə̄ nə̄ yə mamān ənə̀mē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

39Yɛso kàn dɔ̀rù kə̄de nkɔ̄n yə̄ gu là nan cùcùn də̀ ywè ə gbù yə̀ re Gbù Zɛtun də̀ bān
sə̄ zwē gu mān bə kan zwē gu mān.

40Ə̀ mkpān yə̄ bə ywe kə sū mān, gu kàn dàn bə de, “Nə̄ gyə̄ rɛn bə̄ Rì njìnjì nə̄ gyə̄
man kàdə gyɛkū ə mkpān yə̄ bə də̄ mā gyə̄ kyɛn yo.”

41Ə̀ tswēyəmē, gu kàn cī bàn nggà beshi tsê də̀ ywē kə̄ tè kpm də̀ sə̀ rɛn bə̄ Rì de,

42”Tě nggə̄, wə̄ də̀ kpənyèn, ban mgbŭ mē dè nggə̄ tu. Rɛn yə yə̄ nggə̄ dan mē la sē
kpaki nə̄ wə̄ zwē tekə mànggə̄ yo. Nan kì yə̀ dər wə̄ kpənyèn bə̄ yə̄.”

[43Ə̀ tswēyəmē, mə̀lɛkā yə̀ Rì kàn ji nyə̄ nə̄ gu mgbrêmgbrē.

44Anrèn mkpān yəmē sə̄ sē yə̄ gu lə kpə̄ mgbŭ nggān, gu kàn nàn tè kpm də̀ sə̀ rɛn bə̄
Rì njìnjì də̀ mə̀krì yə̀ sə̀ rù ə kpə̀ gu kànkə̀rɛ ə mə̀mē də̀ sē kə̄de mə̀gì.]

45Ə̀ mkpān yə̄ gu krɛ̀ rɛn bə̄ Rì də̀ dòglò ywè ə tswē yə̄ bān sə̄ zwē gu mān sə̀ sē mān,
gu ywè màn bə sə̄ kur nə̀nə̄ anrèn bə sə̄ krɛ kpə kūkwār ə tswē sɔ̀n də̀ te dər ngàr.

46Gu kàn rì bə de, “Sē rɛn nggyě yə̄ gyə̄ là kùr nə̀nə̄? Nə̄ gyə̄ dòglò də̀ man rɛn bə̄ Rì
də̀tswē mkpān yə̄ bə də̄ mā gyə̄ kyɛn, gyə̄ man kàdə gyɛkū yo.”

47Mkpān yə̄ gu kàsə̄ sē ə tswē rɛn, mənē gbə̀jùn ywə̄ kan ji sū mān də̀ wān gbō bə kūci
sə̀ sē Yahuda wān sə̀ sē gyər ənywī mənē tsɔ bān Yɛso cu. Ə̀ tswēyəmē, Yahuda gu
kàn sə̀ cī tè hyuhyur bə̄ Yɛso tswē nyɛn gu lwe də̀ sə̀ nyər bə̄ gu.

48Yɛso kàn rì gu de, “Yahuda, wə̄ là kan nggə̄ tsar mənē bān wə̄ kan nggə̄ rɛ̀ bə ə nkɔ̄n
yə̄ wə̄ là nyɛn nggə̄ lwe?”

49Ə̀ mkpān yə̄ bān sə̄ zwē gu mān ngrɛ̄n kì yə̀ là nyə̄ tswē te bə̄ gu, bə kan ri gu de,
“Nggɔn, nə̄ tə̄ vu njīnjimgbàn tə̄ də̀ man fɔ̀rɛn bə̄ bə?”

50Mān tswēywə̄, gyər ənywī bə wān sə̀ lwè njīmgbàn kàn gbò yə cu tɔ̄n yə̄ ngwɔ̀n rē
yə̄ nē gyər ənywī mənē bān sə̄ nan ndu ə kə̀ Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì.

51Yɛso kàn dàn gu de, “Kàdə nàn ənə̀mē nzɔ̌ yo.” Ə̀ tswēyəmē, gu kàn nə̀ ngwɔn bàr
tɔ̄n yə̄ vəlɔn gu mē də̀ yə kan te zəze.

52Gu kàn dàn nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē bān sə̄ gbyɛn tswē ə Kə̄ Nggɔn yə̄
Rì bə̄ mənē lənkū bān nyə tswē vūn gu de, “Gyə̄ vu njīnjimgbàn bə̄ kpākì lwè də̀ nyə
bə̄ nggə̄ de nggə̄ sē wān là zo fɔ̀rɛn?

53Nggə̄ la sə̄ sē bə̄ gyə̄ kan mbrē cīn ə kplabē ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì mē yo? Sē rɛn nggyě
gyə̄ la vūn nggə̄ ə mkpān yəmūn yo? Gyə̄ nyə tswē vūn nggə̄ nzênmē anrèn mkpān ma
yə̄ wān məme mūn wān sē ə dər gyə̄ là nan ndu məgu.”

54Ə̀ mkpān yə̄ bə vūn gu, bə gbō gu də̀ lwe gu ywe ə kə̀ tu bān tɔ̀ kī nə̄ Rì. Bitrusu sə̀
zwē bə mān də̀ fàr bə̀ gyə̄ bə.

55Mənē mwɔ̄n glo ə dəntswe kplabē ə kə̀ tu bān tɔ̀ kī nə̄ Rì də̀ sə̄ vre, Bitrusu ywē kə̄
tè sɔ̀n bə̄ bə də̀ sə̀ vre glo nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

56Mkpān yə̄ və̄nggə̄ gyə̄r wān là nan ndu mān ngrɛ̄n Bitrusu mān ə tswē yə̄ glo sə̄ lan sū bə, gu kàn nàn gu kyɛn də̀ kàn dàn de, “Və̄lən mē sē gyə̄r ənywī mənē bān là zwe gu mān.”

57Gu tər rɛn yə də̀ dàn de, “Və̄nggə̄, nggə̄ la tsə gu yo.”

58Tsɛ̂ mē nzə̌, nē gyə̄r nkan ngrɛ̄n gu də̀ kàn dàn de, “Wə̄ sē gyə̄r ənywī mənē bān là zwe gu mān nə̀nàn.” Bitrusu kàn sà gu mān de, “Və̄lən, nggə̄ la sē gyə̄r ənywī bə yo.”

59Bə sə̄n ban mkpān ma beshi, və̄lən gyə̄r nzə̌ la kàn nyə̄ dan de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì və̄lən mē sə̄ sē bə̄ gu. Gu sē və̄lən wān mə̀mē Galili nə̀nàn.”

60Bitrusu kàn sà gu mān de, “Və̄lən, nggə̄ la tsə rɛn nkinē gyə̄r yə̄ wə̄ là dan mē yo!” Mkpān yə̄ gu kàsə̄ sē dan rɛn yəmē, gbā kàn tō.

61Yɛso kàn kwə̀ beshi kyɛn Bitrusu ə gə̄n nggyə̄r. Ə̄ tsūtswēywə̄, Bitrusu kàn tèkə rɛn yə̄ Yɛso dàn gu de, “Wə̄ lə tə̄r de wə̄ la tsə̄ nggə̄ yo te kə tar nrìnrīnmē anrīn gba lə sə̄ tō.”

62Ə̄ tswēyəmē, gu kàn dō̄rù ywè bē də̀ gì, gì yə̀ lə̄sər.

63Mənē bān sə̄ gbyɛ̄nYɛso kan dōglo də̀ sə̄ nan gu nggrɛn də̀ tsē gu.

64Bə kpān gu beshi ywān də̀ cu nkəywə̀ gyər gyər də̀ sə̄ tsē gu də̀ sə̄ ri gu de, “dan tə̄ mun! Sē nggwə wān ngwur wə̀?”

65Bə dan gu mə̀rɛ̄n nə̄mān nə̀nàn yə̀ to gu də̄r nggānme.

66Yə̀ mbrɛ̄ nyə ngar, kyūntu yə̀ mənē bān sē lə̄nkū, bə̄ nggən nggən bān tə̀ kī nə̄ Rì, bə̄ bān sə̄ tsar mənē Bān nyə tè sə̄n gìgyə̀r də̀ bə lwe Yɛso nyə zwè ə nggà bēshi bə

67Tswēyəmē, bə kan dan gu de, “Dan tə̄ mun, sē wə̄ gu wān sē Krisəti.” Yɛso kàn sà bə mān de, “Màgba sē nggə̄ dan gyə̄ yə, gyə̄ lə la kpə̄ te njìnjì yo.

68Də̀ nggə̄ də̄ kan ri gyə̄ nə̀nàn, gyə̄ mē lə la sa nggə̄ mān yo mə̄kè.

69Nzɛ̂nmē ban nggà beshi, nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə ywē kə sə̀n ə ngwən rē yə̄ Rì wān sē nggən ə nggən nggən mə̄gu kūkwār.”

70Tswēyəmē, bə kan dōglo ri gu kūkwār bə de, “Wə̄ sē Vɛ̄n Rì mûn?” Gu kàn sà bə mān de, “Gyə̄ dan ma mān tsō.”

71Bə kan sə̄ dan nkəywə̀ de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ tə̄ là fə̀ de nə̄ mənē kənàn dan tə̄ rɛn ətù gu nzə̌? Tə̄ mē gwə yə kūkwār ə nyū gu.”

Luka 23

1Mān tsūtswēywə̄, mənē bə kūkwār kan dōglo də̀ gbō Yɛso ywe ə nggà bēshi Bilatu

2də̀ ywe sə̄ gri gu de, “Tə̄ vun və̄lən mē ə tswē kan mə̀mē tə̄ cāzu anrɛ̀n gu la kpənyɛ̀n de nə̄ mənē ywan gānjūn nə̄ Cūn Roman yo, də̀ là dan de gu sē wān sē Krisəti wān Rì cu de nə̄ gu sē cūn nə̀nàn.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Ə tswēyəmē, Bilatu kàn rì Yɛso de, “Wə̄ sē cūn bān Yahuda?” Yɛso kàn sà gu mān de, “Sē wə̄ wān dan yə nkəywē.”

4Bilatu gu kàn dòglò dàn nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ gbə̀jùn mənē bān sə̄ krē mān de, “Nggə̄ la ngrɛ̄n rɛn nkinē məme ətù vəlɔn mē yo.”

5Bə kā me də̀ nan krē ngār me de, “Sē gu wān là zər zwē məmē yə̀ mənē bān Yahuda mē kūkwār də̀ là sə̀ tsar mənē rɛn ə nkɔ̄n yə̄ gbō fɔ̀rɛn te mənē. Tswē yə̄ gu kūci mān sē ə Galili də̀ mē nyə̄ ə sə̄kànmē.”

6Mkpān yə̄ Bilatu gu gwɔ rɛn yəmē, gu kàn rì kē vəlɔn gu sē wān ru məmē Galili.

7Də̀ bə dan gu de Yɛso sē wān ru ə gbɔ̄n yə̄ məmē yə̀ Hiridu, gu nə̄ bə lwe Yɛso ca Hiridu wān sə̀ sē ə Wurisheliman ə mkpān yəmē nənàn.

8Mkpān yə̄ Hiridu ngrɛ̄n Yɛso, gu tè dər kə̄kla nggānme anrèn ndē te yə̄ gu sə̀ sà beshi de gu màn ngrɛ̄n Yɛso anrèn mərɛ̄n yə̀ gu sə̀ gwɔ ətù gu de gu sə̀ nan kī yə̄ mə̀, nə̄ gu man nàn nə̄mān ə nggà bēshi gu dətswē gu man ngrɛ̄n nənàn.

9Ə tswēyəmē, gu kàn sə̀ rì Yɛso mərɛ̄n kənànme də̀ Yɛso la sà gu mān yo.

10Mənē nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ bān sə̄ tsar mənē Bān krē mān ngār me də̀ sə̄ gri gu.

11Də̀ Hiridu bə̄ mənē bān tā kɔ̄n bān məgu kan sə̄ nan Yɛso nggrɛn də̀ kan gu te kì yə̀ fà. Bə kan ban ləgā rərē yə̀ tɔ̀nzē kpm gu də̀ la kan lwe gu ca Bilatu mān.

12Yə sē ə mbrē yəmē yə̄ bə Bilatu bə̄ Hiridu kan te kpàn. Bə sə̄ sē mənē bān sə̄ sē lənggə nkəywə̀ anrīn.

13Ə tswēyəmē, Bilatu gyɔ mənē bān sē nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì, bə̄ mənē bān là lwe mənē bə̄ nkyɛn mənē

14tè mgbɔ̀ də̀ dàn bə de, “Gyə̄ lwe vəlɔn gu mē cà nggə̄ mān de gu sē wān là kan mənē vàr, də̀ nggə̄ kpə gu də̀ sur gu rɛn ə nggà bēshi gyə̄ də̀ mē la ngrɛ̄n gu bə̄ mərɛ̄n yə̀ gyə̄ là gri gu bə̄ yə̄ yo.

15Hiridu nənàn mē la ngrɛ̄n rɛn məme ətù gu yo də̀ la kàn tər gu nyə̀. Vəlɔn mē la nàn rɛn nkinē yə̄ ma yə̄ bə lə ngun gu yo.

16Yə sē ənəmē, nggə̄ lə nə̄ gu mgbŭ də̀ cūn gu ngwɔn.”

[17Yə sə̄ sē kpaki nənàn nə̄ gu cūn nē gyər ənywī mənē bān kur ə jàrō ngwɔn ə mkpān yə̄ gān yə̀ Rì za mənē məgu sū, anrèn yə sē kì yə̀ là te cùcùn mun mbē.]

18Ə tswēyəmē, mənē bə kan dɔ̄n rɛn kūkwār bə de, “Ngun vəlɔn mē! Su tə̄ Baraba cūngwɔn!”

(19Baraba gu sē wān bə vūn ywān te ə jàrō anrèn fɔ̀rɛn yə̀ sə̀ dòglò ənywī gbù bə̄ anrèn gu sə̀ ngun nē.)

20Anrèn gu sə̀ fɔ̀ nkɔ̄n yə̄ gu lə kpə̄ Yɛso cūngwɔn, Bilatu gu la kàn bər mənē bə nzɔ̌

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21də̀ bə kā me də̀ sə̄ dɔn rɛn de, “Kpān gu ə nggā! Kpān gu ə nggā!”

22Kə yə̄ tăr nzə̌ gu kàn rì bə de, “Rɛn nggyĕ? Sē rɛn məme nggyĕ yə̄ və̄lɔn mē nan? Nggə̄ mē la ngrɛ̄n rɛn nkinē yə̄ gu la yə̄ ma yə̄ bə lə ngun gu yo. Yə sē ənə̀mē, nggə̄ lə nə̄ bə tsē gu də̀ man kan gu cūngwɔn.”

23Bə kan kā me də̀ nan krē ngār me də̀ sə̄ dɔ̄n rɛn kpān kpān de nə̄ bə kpān gu. Ə tswēyəmē gu kàn gwɔ rɛn məbə

24də̀ Bilatu kàn kpə̄nyɛ̀n de gu lə nan bə kì yə̀ bə là fɔ.

25Yə sē ənə̀mē, gu kàn cūn və̄lɔn wān bə vun gu ywān te anrɛ̀n fɔ̀rɛn bə̄ rɛn yə̄ gu ngun nē wān bə ri de nə̄ bə cūn gu ngwɔn də̀ kàn Yɛso nə̄ bə nə̄ bə nan gu kì yə̀ dər bə ban.

26Mkpān yə̄ bə sə̄ lwe gu də̀ sə̄ ywe, bə kan ngrɛ̄n və̄lɔn gyār wān sān gu re Siman wān sē və̄lɔn wān Kurane màn gu sə̀ rù ə nggà bē nyə̀ nywī gbù də̀ vūn gu də̀ kan nggā yə̄ sa gu ə gā də̀ nə̄ gu sə̀ zwē Yɛso mān ə gɔ̄n.

27Mə̄nē nggānme sə̄ zwē bə mān ə gɔ̄n də̀ mbə̀mbə̄ nə̄mān sə̀ zwē mān də̀ sə̀ gì ətù Yɛso.

28Ə tswēyəmē, Yɛso kàn kwɔ̀ beshi də̀ dàn bə de, “Gyə̄ mə̄nggə̄ bān Wurisheliman, nə̄ gyə̄ kàdə gì dùdu nggə̄ yo, nə̄ gyə̄ gì ətù nkəywə̀ bə̄ nywɛn gyə̄.

29Mkpān là nyə yə̄ bə lə dan de, ‘Zəze sē ətù mbə̀mbə̄ bān sɔn kru, bə̄ bān la ngrin nywɛn kyɛn yo, bə̄ bān nənè la màn bə kyɛn gbàngyə̀r yo.’

30Ə mkpān yəmē, mə̄nē lə sə̀ dan mgbantə de, ‘Nə̄ gyə̄ ji càn tə̄,’ də̀ lə dan gbūgbu mē nə̀nàn de, ‘Nə̄ gyə̄ ywar tə̄.’

31Də̀ sē bə lə nan kī yəmē ə mkpān yə̄ mə̀tərkī kàsə̄ sē shushù, bə lə nansɛn nàn màn yə də̄ ku?”

32Bə sə̄ lwe mə̄nē nə̄mān ywā nə̀nàn bān sùr rɛn vun bə ywe tswē nlywe gìgyə̀r bə̄ Yɛso.

33Ə mkpān yə̄ bə ywe kə sū tswē gyār yə̄ bān Yahuda là gyɔ yə de, Mkpūlə̄tù, bə kan Yɛso kpān ə nggā mān gìgyə̀r bə̄ mə̄nē ywā bə, gyār ə ngwɔ̀n rē də̀ gyār ə ngwɔ̀n mlā.

34Ə tswēyəmē, Yɛso kàn dàn de, “Tĕ Nggə̄, fù màtɔ̀ sū bə ətù rɛn məme mē anrɛ̀n bə la tsə nkinē gyə̀r yə̀ bə là nan yo.” Mə̄nē bə mē kan tā cə̄cā ətù kī kpm kpə̀ yə̄ mə̄gu də̀tswē bə man kyɛn kē sē yə̄tan ənywī kī gu yə̄ bə lə kpə̄.

35Mə̄nē bə krē də̀ sə̄ kyɛn gu, də̀ mə̄nē bān là lwe mə̄nē bān Yahuda kan sə̄ nan gu nggrɛn də̀ sə̄ dan de, “Gu kpə mə̄nē nə̄mān cūngwɔn. Də̀ sē njìnjì de Rì cu wə̄ de nə̄ wə̄ sē Krisəti, də̀ nə wə̄ nyə̀ bə̄ tə̄, nə̄ wə̄ kpə̄ nkəywə̄ cūngwɔn nə̀nàn.”

36Mə̄nē bān là ta kɔ̄n nə̀nàn nyə nàn gu nggrɛn. Bə te mgbə̀mgbàn mə shŭnkì nə̄ gu

37də̀ sə̄ dan de, “Wə̄ də̀ dan de wə̄ sē cūn bān Yahuda, kpə̄ nkəywē cūngwɔn kè!”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Bə sə̄ car rɛn yə̄ kī bə dan de gu nan də̀ kan yə kpān ətù nggā yə̀ bə kan gu kpān mān. Rɛn yə̄ bə car sē de: WAN ME SE CUN MƏNE BAN YAHUDA.

39Gyər ənywī mənē ywā bān sùr rɛn sə̀ vūn bə mē,bān bə sə̄ kan bə kpān gìgyər bə̄ Yɛso rèn gu rɛn yə̄ ngàr dər de, “La sē wə̄ wān dan de wə̄ sē Krisəti yo? Kpə̄ nkəywē cūngwɔn də̀ man kpə̄ tə̄ cūngwɔn nənàn kè!”

40Ə tswēyəmē, wān ywā wān sùr rɛn vūn gu nənàn mē kàn vɛn gu də̀ kàn dàn gu de, “Mpūr Rì la sē ə dər wə̄ yo? Nggə̄ de kē sē sùr rɛn vun wə̄ gìgyər bə̄ gu məkē?

41Bə kan tə̄ kpān ma mān tsō anrèn tə̄ là kpə ryă kī yə̄ tə̄ nan. Də̀ sē vələn mē, gu la nàn rɛn nkinē nəmān məme yo.”

42Gu kàn dàn Yɛso de, “Tekə bə̄ nggə̄ màn wə̄ də̀ ywē kə̄ nyər ə tswē yə̄ wə̄ lə sɔ̀n də̀ sə̀ lwe mənē.”

43Yɛso kàn sà gu mān de, “Kān nggə̄ dan wə̄ rɛn njìnjì, nrìnrīnmē, wə̄ lə sē gìgyər bə̄ nggə̄ ə mkparū.”

44Mkpān yə̄ rì gàn tu, tswē kan nyə tè bū kpî ywe kə sū mkpān tar yə̄ rìrì ə məmē kūkwār

45anrèn rì la nyə̄ lan ə mkpān yəmē yo. Kpə nkùlwè yə̄ bə sə̄ kan ywān mpə tswē gyər ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì nənàn kan nga te kəngan ywā.

46Mān ə mkpān yəmē, Yɛso kàn dòn rɛn kpān kpān de, “Tě nggə̄, nggə̄ mē là kan shishɛ̄n nggə̄ te wə̄ ə ngwòn.” Də̀ mkpān yə̄ gu dàn rɛn yəmē krè, shishɛ̄n gu kan kə̄ gu dɔn.

47Ə mkpān yə̄ nggɔn bān tā kɔ̄n wān sə̀ gbyɛ̄n gu ngrɛ̄n kì yə̀ sə̀ tè, gu bè Rì də̀ dàn de, “Rɛn mē sē njìnjì, vələn mē sē wān sē zəze.”

48Yə̀ mənē kūkwār bān sə̄ kyūn ywe ə tswē yə̄ bə kan Yɛso kpān mān ngrɛ̄n kì yə̀ tè mān, bə kan sə̄ ngwur ngwɔn dər bə də̀ sə̄ te dər cīnji də̀ sə̄ kan ywe dətswē yə.

49Mənē bān tsə Yɛso krē cər də̀ sə̄ kyɛn kī yə̄ sə̄ te bə̄ gu. Mbəmbə̄ nəmān bān ru ə Galili də̀ zwē gu mān sə̄ krē də̀ sə̄ kyɛn kī yə̄ sə̀ te bə̄ gu kūkwār nənàn.

50Vələn gyər wān Yarimatiya wān re Yusuwu wān sē ənywī mənē bān sē tu, wān sē wān là nan zəze ə zər məgu kūkwār,

51wān la sə̀ kpənyèn ətù mərɛ̄n yə̀ bə sə̄ te ətù Yɛso bə̄ kì yə̀ bə nan gu yo, də̀ sə̀ sà beshi jì mbrɛ̄ yə̄ nyə̄ nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē.

52Vələn gu ywē kə̄ rì Bilatu de, nə̄ gu màn ywē kə̄ gbò kɔn Yɛso.

53Gu ywē kə̄ gbò yə jì də̀ kàn kpə nkùlwè nyɛn yə ywān də̀ lwè kɔn yə ywē kə̄ gyə̄ ə brɛ gyər suswɛ yə̄ bə gya yə ənywī mgbăntə̄ də̀ la kan nənè gyə̄ mān gbàngyər yo.

54Mbrɛ̄ yəmē sə̄ sē mbrɛ̄ yə̄ kyūn kī zwè anrèn mkpān sə̄ te hyuhyur yə̄ bə lə vūn mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sū məbə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

55Mbə̀mbə̄ bə bān sə̄ ru ə Galili də̀ zwē Yɛso zwē Yusuwu gu mān də̀ ywe kə ngrɛ̄n brɛ yə̄ Yɛso də̀ ngrɛ̄n sē yə̀ bə kan kɔn māgu yə gyə̄ mān.

56Ə̀ tswēyəmē, bə kan mərtu ywe də̀ ywe kə̄ kyūn kī nəmān yə̄ cu mgbə̀ kan ngan bə̄ mənyɛ̀n zwē jī, də̀ kan sɔ̄n sū ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù ə nkɔ̄n yə̄ bān məbə dan.

Luka 24

1É mbrɛ̀cə̄ būbū ə rì yə̀ ywā yə̀ mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù mənē bān Yahuda; mbə̀mbə̄ bə mē kan vu kī yə̄ cumgbə̀ yə̄ bə sə̄ kyūn zwē mē də̀ ywe ə tswē brɛ yə.

2Yə̀ bə ywe kə sū mān, bə ngrɛ̄n de nənè tər mgbə̆ntə̄ yə̀ mənē sə̄ kan ywān brɛ yə dətswē.

3Ə̀ tswēyəmē, bə kan nyər ywe ənywī ywə̄ də̀ la ywe kə ngrɛ̄n kɔn yə̄ Nggən tə̄ Yɛso yo.

4Yə̀ bə krē sə̄ mə ətù ywə̄, də̀ kyɛn mənē ywā nəmān bān kpm kī kəkla də̀ yə là lan kə̄de nār krē bə̄ bə mān ə tswēywə̄.

5Anrɛ̀n mpūr vūn bə, bə kan tu te ji də̀ mənē bə mē kan ri bə de, “Sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ gyə̄ nyə də̀ là fɔ̀ nē wān shāmān shishɛ̄n ə tswē yə̄ mənē bān la sē shishɛ̄n yo?

6Gu la sē ə sə̄kànmē yo, gu tashɛ̀n! Nə̄ gyə̄ tèkə rɛn yə̄ gu dan gyə̄ ə mkpān yə̄ gu kàsə̄ sē ə Galili de,

7’Yə sē kpaki nə̄ bə kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì nə̄ mənē bān là nan məme nə̄ bə kpə̄ nggə̄ kpān ngun, də̀ ə mbrɛ̄ yə̄ tăr, nggə̄ lə kan tāshɛn nzɔ̆.’ “

8Ə̀ tswēyəmē, tekə bə kàn kwɔ nyə̀ bə̄ rɛn yəmē.

9Ə̀ mkpān yə̄ bə dōglo ə tswē brɛ yə mərtu ywe, bə ywe kə̄ dan nkyɛn mənē pwə̄ bə̄ mənē nəmān nzɔ̆ kī yəmē.

10Mbə̀mbə̄ bān sə̄ ywe kə dan mənē bə mē rɛn yə, sə̄ sē bə Məryamu wān Madaliya bə̄ Juwanan bə̄ Məryamu gyə̀ywə̄ Yakubu bə̄ mbə̀mbə̄ nəmān nə̀nàn.

11Mərɛ̄n yəmē kūkwār bə kan yə̄ te mərɛ̄n yə̀ fà anrɛ̀n bə la sə̄ kpə̄ te njìnjì bə̄ yə̄ yo.

12Də̀ yə sē Bitrusu kya wān dòglò kulwe ywè ə tswē brɛ yəmē. Yə̀ gu ywē kə̄ sū mān də̀ tè rā kyɛn nywī ywə̄, gu ngrɛ̄n yə kūr kukù də̀ sē kpə nkùlwè yə̄ bə kan ywān gu kyame sə̄ kūr mān. Ə̀ tswēyəmē, gu kàn mə̀rtu də̀ sə̀ tèkə ətù kì yə̀ tè.

13Ə̀ mbrɛ̄ yəmē me nzɔ̆, mənē ywā nəmān ənywī bə sə̄ zər də̀ sə̄ ywe ə gbù gyə̀r yə̀ re de Yəmasu yə̀ rɛ ywə̄ sē mɛl tāmgbā ywē kə̄ sū Wurisheliman.

14Bə sə̄ zər də̀ sə̄ hyār mə̀rɛ̄n yə̀ sə̀ tè ə mkpān yəmē.

15Ə̀ mkpān yə̄ bə sə̄ ywe də̀ sə̄ hyār mə̀rɛ̄n yə̀ tè gìgyə̀r, Yɛso kàn nyə̄ ma bə̄ bə də̀ bə kūci də̀ sə̄ zər gìgyə̀r,

16də̀ Rì la bu bə beshi yə̄ bə lə tsə̄ de sē gu Yɛso yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17Ə tswēyəmē, gu kàn rì bə de, “Sē gyā là hyàr rɛn de nānggyɛ̌ dà sà zər ywē?” Bə kan kwɔ dà sā kyɛn gu gbô bā dər cīnji.

18Gyār ənywī bə wān re Kiliyəba kàn rì gu de, “Sē wā me wān sē cār ə Wurisheliman yə dà la tsā kī yā te mān ə vē mē yo?”

19Gu kàn rì bə de, “Sē nānggyɛ̌ yà te mān?” Bə kan sa gu mān de, “Sē mərɛ̄n yà tù kī yā te bā Yɛso wān Nazəreti. Vālən gu mē sā sē wān dòn rɛn sū mānē, wān sā sē bā nggɔn nggɔn ə mərɛ̄n bā kī yā gu sà nàn ə nggà bēshi Rì bā ə nggà bēshi mānē kūkwār.

20Dà yə sē nggɔn nggɔn bān tò kī nā Rì bā mānē bān là lwe tā bān sur gu rɛn dà dan de nā bə ngun gu yə yā bə kpā gu kpān ə nggā ngun.

21Tā sā kyɛn de sē gu wān lə nyā kpā məmē yà Sərela cūngwɔn. Nrìnrīnmē sē mbrɛ̄ yā tăr yà kī yəmē te.

22Mbàmbā nāmān nzŏ bān sē ənywī tā mē nyə dan tā rɛn nāmān yā tsu tā dər de ə mkpān yā bə ywe ə tswē brɛ gu mbrɛ̀cā būbū lālŏ,

23bə la ywe kā ngrɛ̄n kɔn gu yo dà kan mərtu nyə dan tā de Rì bu bə beshi dà bə ngrɛn məlɛ̀kū màgu bān dan bə de gu shāmān shishɛ̄n.

24Ə tswēyəmē, mānē nāmān ənywī tā kan dōglo ywe mān dà ywe kə ngrɛ̄n kī yəmē kāde rɛn yā mbàmbā bə mē nyə dan tā dà sē gu me wān bə la ngrɛ̄n yo.”

25Gu kàn dàn bə de, “Gyā sē bān fà nggyɛ̌ dà sē nàn? Dər gyā la kpā rɛn yā mānē bān dòn rɛn Rì sū gyā te njìnjì yo?

26Yə la sē kpaki nā wān sē Krisəti, gu kpā mgbŭ yəmē anrīn man sā ywē kā nyər ə nggɔn nggɔn māgu yo?”

27Ə tswēyəmē, gu kàn kūci ə tswē dan bə mərɛ̄n yà bə car ətù gu kūkwār sū ə lətafē. Gu kūci bàn rɛn yə ə lətafē yà Musa car rɛn yā tù gu nyā sū rɛn yā mānē bān dòn rɛn sū mānē car sū ətù gu nənàn.

28Ə mkpān yā bə te hyuhyur bā gbù yà bə sā ywe mān, Yɛso kàn nàn kāde gu sē wān lə kūci ywē mān.

29Bə kan te gu bùbwò me de, “Kan nà bā tā anrɛ̀n rì ku krɛ̀.” Tswē yəmē gu kàn zwē bə mān.

30Ə mkpān yā bə sā re kīrē gìgyər, gu kàn bàn fùfùkì dà nyār Rì dà kàn yā fā gà bə.

31Mān tsūtswēywā, beshi bə kan bu dà bə kan tsə gu. Ə tswēyəmē, gu kàn dā ə nggà bēshi bə.

32Bə kan sā dan nkəywà de, “Mkpān yā tā sā zər ə nkòn lālŏ dà gu sā rɛ̀n dà sā blā lətafē yà Ntsər sū tā, tā sā te zàzè dà sē bā dər kākla.”

33Mān tswēywā, bə kan dōglo dà mərtu ywe ə Wurisheliman. Ə tswēywā, bə ywe kə ngrɛ̄n nkyɛn mānē pwā bə bān Yɛso cu bā mānē nāmān bān sā sē gìgyər bā bə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

34Mānē bə sā dan de, “Yə sē njìnjì gu tashɛ̀n. Gu kan nkəywā tsàr Siman.”

35Ə̀ tswēyəmē, mānē ywā bə mē kan dan bə kì yə̀ te bā bə ə nkɔ̀n bā nkɔ̄n yā bə tsā gu ə mkpān yā gu sā gə̀ bə fùfùkì.

36Mkpān yā bə kāsā sē ə tswē rɛn ətù mərɛ̄n yəmē mənrīn, Yɛso kàn gàn krè bā bə də̀ dàn bə de, “Nā nkɔ̄n yā sɔ̀n susù sē bā gyā kūkwār.”

37Bə kan tsu dər̀ də̀ te mpūr anrɛ̀n bə sā ngrɛ̄n de sē brì yə̀ bə ngrɛn.

38Gu kàn dàn bā de, “Gyā là te nkəywə̀ dē də̀ là mə̀ me ə dər gyā mūn?

39Kān gyā kyɛn ngwɔn nggā bā mbwā zə nggā mûn. Sē nggā tukpə̀ nggā. Nā gyā bàr nggā kyɛn kè, brì la sē bā nan kpə̀ bā kuku kāde sē yə̀ gyā ngrɛn nggā sē bā yə mē yo.”

40Ə̀ mkpān yā gu dàn bə rɛn yəmē krɛ̀, gu kàn mbūmbwà zə bā mbūmbwà ngwɔn gu tsàr bə.

41Yə̀ bə kasā sē də̀ la kpā te njìnjì mbɛ̄ yo anrɛ̀n zə̀zè bā nkɔ̄n yā bə sā mā, gu kàn rì bə de, “Nkinē gyə̀r yə̀ rē shāmān bā gyā ə sākànmē?”

42Bə kan ban mgbəryàn yə̀ bə vūn yā vāvūn ə glo nā gu

43də̀ gu kpā yā tàn mān ə nggà bēshi bə.

44Gu kàn dàn bə de, “Yəmē sē kī yā nggā sā dan gyā ə mkpān yā nggā kasā sē gìgyə̀r bā gyā de yə sē kpaki nā kī kūkwār yā bə car sū ətù nggā ə lə̀tafɛ̄ yə̀ Bān Musa bā kī mānē bān dɔ̀n rɛn sū mānē dan bā yā bə car sū ə lə̀tafɛ̄ yə̀ məsɛn lə shɛ̄ mān.”

45Ə̀ tswēyəmē, gu kàn nā dər bə bu nā bə man tsə kī yā lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì dan.

46Gu kàn dàn bə de, “Yə̀mē sē kì yə̀ bə car gyā de: gu wān sē Krisəti lə nyā kpā mgbŭ də̀ bə lə ngun gu də̀ gu lə tāshɛn ə mbrɛ̄ yā tăr;

47də̀ ənywī sān māgu bə lə sə̀ dan mānē kūkwār bān mgbəmgbrè mē rɛn zəze nā bə man kā nan məme dɔn nā bə man fù màtɔ̀ sū bə ətù məme məbə. Bə lə kūci bā ndu yəmē ə gbù yə̀ Wurisheliman.

48Gyā sē bān sə̀ sē mān ə mkpān yā kī mē te də̀ sē gyā bān lə dan mānē rɛn yəmē.

49Gbrīn Ntsər yā Tĕ nggā kpan nyū gyā de gu lə nā mānē, nggā là ywe tswē tər yə ca gyā mān. Nā gyā kàdə dɔ̀rù dè nywī gbù yəmē yo, nā gyā sɔ̀n jì mkpān yā gu lə nā Gbrīn yəmē nyə nyər dər gyā də̀ nā gyā nggɔn nggɔn anrīn.”

50Ə̀ mkpān yā gu gbō bə dɔ̀rù dè nywī gbù də̀ lwè bə ywè kā sū gbù gyə̀r yə̀ re de Betani, gu zo ngwɔn gu tè shū də̀ fàr nyū zəze gyā bə.

51Yə̀ gu sə̀ sē ətù far nyū gyā bə mənrīn, bə nyə bàn gu ywe ə mkparū kā bə dɔn.

52Ə̀ tswēyəmē, bə kan sā bɛ̄ gu də̀ sā nā gu nggɔn nggɔn də̀ kan dōglo mərtu ywe ə Wurisheliman də̀ sā te zə̀zè nggānme.

53Kan mkpān cī kūkwār, bə ywe sā sɔ̀n ə Kā Nggɔn yā Rì də̀ sā bɛ̄ gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Yɔhanan

Yɔhanan 1

1Mkpān yə̄ Rì la nàn mkparū bə̄ mə̀mē mbɛ̄ yo, Nē wān là nə̄ mə̄nē tsə Rì nzɛ̂nmē sə̀ shāmān, Nē gu wān là nə̄ mə̄nē tsə Rì mē sə̀ sē bə̄ Rì, də̀ Nē gu mē sē Rì.

2Ə̀ kūci, gu sə̀ sē gìgyə̀r bə̄ Rì.

3Rì nan kī mē kūkwār gìgyə̀r bə̄ gu, nkinē la shāmān yə̀ Rì nan yə̀ la sē bə nan yə̄ gìgyə̀r yo.

4Sē Gu wān shishɛ̄n sē ə ngwɔ̀n gu, də̀ shishɛ̄n yə sē glo yə̄ là tsar mə̄nē rɛn yə̄ Rì.

5Sē glo yə yə̄ là lan tsar mə̄nē bān sē būbū ə mgbəmgbrè mē, də̀ bān sē būbū bə la ywar glo yə tswē lan tsar mə̄nē yo.

6Və̄lɔn gyə̄r, wān re Yɔhanan, wān Rì te gu ndu nyə̀ bə̄ mə̄nē,

7de nə̄ gu nyə̄ dan mə̄nē rɛn yə̄ tù glo yə. Sē glo yə yə̄ lə lan tsar mə̄nē nkɔ̀n Rì, nə̄ mə̄nē kūkwār man gwɔ ndu yə̄ Rì te gu də̀ man kpə̄ te njìnjì.

8La sē Yɔhanan wān Rì te gu ndu wān sē glo yə yə̄ lə lan tsar mə̄nē yo. Rì te gu ndu de nə̄ gu nyə̄ dan mə̄nē rɛn ətù glo yə̄ lə lan tsar bə nkɔ̀n Rì.

9Yə̀mē sē glo yə̄ sē njìnjì yə̄ nyə ə mgbəmgbrè mē, də̀ là lan tsar mə̄nē nkɔ̀n Rì.

10Gu sə̀ sē ənywī mgbəmgbrè mē, Rì sə̀ nàn mgbəmgbrè mē gìgyə̀r bə̄ gu, də̀ mgbəmgbrè mē ka mwɔnshi də̀ la tsə gu yo.

11Gu nyə̀ mə̀mē gu, də̀ mə̄nē bān mə̀mē mə̀gu la kpə̄ gu te njìnjì yo.

12Mə̄nē bān kpə gu te njìnjì, gu nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ bə lə sē nywɛn Rì,

13Mə̄nē bə mē sē bān bə ngrin bə nzə̌, ngrin yə̄ ywā, ngrin yə̄ la sē yə̄ mə̀gì yo, də̀ Rì nə̄ bə shishɛ̄n. Bə sē bān bə ngrin bə ə nkɔ̄n yə̄ mə̄nē là ngrin kē ə nan kpə̀ bə̄ tekə yə̀ nēnjì yo.

14Nē gu mē kan tè nēnjì də̀ nyə sɔ̀n gìgyə̀r bə̄ tə̄, də̀ tsar tə̄ sē yə̀ Rì bə̄ nkɔ̄n yə̄ Rì gu là nyɛn tə̄. Tə̄ ngrɛn nggɔn nggɔn yə̄ mə̄gu yə̄ gu me wān sē Vɛ̄n Rì.

(15Yɔhanan, wān dan mə̄nē rɛn ətù gu, sə̀ dan de, “Wān mē sē gu wān nggə̄ dan de, ‘Gu wān lə nyə̄ mwɔn nggə̄ anrɛ̀n gu shāmān kūci nggə̄.’ “)

16Sē anrɛ̀n gu sē wān là nyɛn tə̄ nggānme, yə yə̄ gu là nan tə̄ zəze.

17Rì nə̄ tə̄ Bān mə̀gu ə ngwɔ̀n Musa də̀ yə sē ə ngwɔ̀n Yɛso Krisəti, yə̄ gu nan tə̄ zəze də̀ nə̄ tə̄ rɛn yə̄ sē njìnjì.

18Nənè la ngrɛ̄n Rì gbàngyə̀r yo, sē Zə̄ywə̄ wān sē mgbrɛ̄n gyə̄r me wān sē bə̄ gu, wān ngrɛn gu də̀ nyə dan tə̄ rɛn yə̄ tù gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Yəmē sē rɛn yə̄ Yɔhanan dan bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē bān sē bān gbɔ̀n kə̀ Ləywi bān ru ə Wurisheliman. Sē tu bān Yahuda bān te bə ndu de nə̄ bə ywe kə rì gu nē wān gu sē.

20Yɔhanan la kà rɛn yə̄ gu lə dan bə njìnjì yo, gu rù kpār də̀ dan bə de, “La sē nggə̄ wān sē Krisəti yo.”

21Bə kan ri gu de, “Nzɛ̂nmē, wə̄ sē nggwɔ, wə̄ sē Ləya?” Yɔhanan kàn sà bə mān de, “An àn, nggə̄ la sē Ləya yo.” Bə kan ri gu nzɔ̌ de, “Wə̄ sē wān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē wān bə car de gu lə nyə̄?” Gu de, “An àn.”

22Tswēyəmē, bə kan dan gu de, “dan tə̄ nē wān wə̄ sē, yə sē kpaki nə̄ tə̄ ywe kə dan mənē bān te tə̄ ndu rɛn nkinē ətù wə̄. Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ wə̄ lə dan tə̄ ətù nkəywē?”

23Yɔhanan kàn sà bə mān bə̄ rɛn yə̄ wān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē car gyə̄ de, “Kwār yə̄ nənè là dɔn rɛn su mənē ə mgbə̀jī de nə̄ mənē kyūn nkəywə̀ zwē jī nyə̄ yə̀ Rì wān sē nggɔn.”

24Mənē bə bān mənē bān Faresi te bə ndu kan ri gu de,

25”Yə də̄ sē ənə̀mē, sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ wə̄ là swē mənē bə̀tesə̄màn màn wə̄ də̀gbà sē gu wān sē Krisəti yo, kē Ləya, kē wān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē wān bə car de gu lə nyə̄ yo?”

26Yɔhanan kàn sà bə mān de, “Nggə̄ là swe mənē bə̀tesə̄màn, də̀ nē gyə̄r mē krè ə də̀ntswe gyə̄ wān gyə̄ la tsə̄ nē wān gu sē yo.

27Sē gu wān lə nyə̄ ə gɔ̄n nggə̄, də̀ nggə̄ la ma wān nggə̄ lə su zəkpə̀ māgu yo, anrɛ̀n nggɔn nggɔn yə̄ māgu mwɔn yə̄ mənggə̀.”

28Kī mē sē te kūkwār ə gbù Bətani yə̀ sē ə nggà nzān yə̀ nē yə̀ re de Wurdu tswē yə̄ Yɔhanan sə̀ swē mənē bə̀tesə̄màn.

29Ə̄ mbrɛ̄ yə̄ ywā, Yɔhanan ngrɛ̄n Yɛso tswē sə̀ bàn nzŭ màgu, də̀ sə̀ zwē gu ywē, gu kàn dàn mənē de, “Gyə̄ kyɛn gu mē nyə̄, gu wān sē Və̌nkrù wān Rì wān là ban məme yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār.

30Wān mē sē gu wān nggə̄ dan de, ‘Ə̄ gɔ̄n nggə̄, nē lə nyə̄ wān mwɔn nggə̄ anrɛ̀n gu sē wān shāmān kūcici nggə̄.’

31Nggə̄ tukpə̀ nggə̄ la sə̄ tsə nənè wān gu sē yo. Sē rɛn ywə̄ yə̄ nggə̄ nyə də̀ là swe mənē bə̀tesə̄màn nə̄ mənē bān Sərela man tsə gu.”

32Yɔhanan kàn dàn nənàn de, “Nggə̄ ngrɛn Gbrīn yə̄ Rì ji ə shū nyə kə̄de və̌nggù də̀ nyə sa ətù gu.

33Nggə̄ la tsə nē wān gu sē yo, sē Rì wān te nggə̄ ndu de nə̄ nggə̄ nyə swē mənē bə̀tesə̄màn mē, wān dan nggə̄ de, ‘Nənè wān wə̄ də̀ ngrɛ̄n Gbrīn yə̄ Rì də̄ ji nyə sɔ̀n gìgyə̀r bə̄ gu, sē gu wān lə swē mənē bə̀tesə̄màn bə̄ Gbrīn Ntsər.’

34Nggə̄ ngrɛn kī mē kūkwār də̀ kre ə gɔ̄n gu de gu sē Vɛ̄n Rì.”

35Ə̄ mbrɛ̄ yə̄ tăr, Yɔhanan krè bə̄ mənē nəmān ywā bān sə̄ zwē gu mān,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

36də̀ ngrɛ̄n Yɛso tswē gə̄gə̄ ywē, tswēyəmē gu kàn dàn bə de, “Gyə̄ kyɛn gu mē nyə̄, gu wān sē Və̌nkrù wān Rì.”

37Mənē ywā bān sə̄ zwē Yɔhanan bə gwɔ rɛn yəmē də̀ kan sə̄ zwē Yɛso mān.

38Mkpān yə̄ Yɛso kwɔ̀ beshi kyɛn gə̄n də̀ ngrɛn bə tswē zwē gu mān, gu kàn rì bə de, “Sē nə̄nggyə̌ gyə̄ là fɔ̀?” Bə kan ri gu de, “Wə̄ là sɔ̀n ə ywə̄, wə̄ wān là tsar mənē kī?”

39Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ nyə̄ tsə tswē yə̄ nggə̄ là sɔn.” Bə kan zwē gu mān də̀ ywe kə tsə tswē yə̄ gu sə̄ sɔ̀n də̀ kan sə̄n te ndē bə̄ gu. Mkpān yə̄ bə ywe sə̄ sē mkpān yə̄ nlyē yə̄ rìglò.

40Gyə̄r ənywī mənē ywā bān gwɔ rɛn yə̄ Yɔhanan dan də̀ zwē Yɛso mān re Yanduru zāngyə̌r Siman Bitrusu.

41Kì yə̀ Yanduru gu nàn kūci, sē gu ywē kə̄ dan Siman Bitrusu de, “Tə̄ ngrɛn gu wān sē Krisəti.” (Bān Heleni là gyɔ gu de Krisəti.)

42Tswēyəmē, gu gbō Siman Bitrusu nyə̀ bə̄ Yɛso. Yɛso kyɛn Siman də̀ kàn dàn gu de, “Wə̄ sē Siman vɛ̄n Yɔhanan. Nzê̄nmē, bə lə gyɔ wə̄ de Bitrusu.” (Bitrusu sē ywan ə nyū bān Heleni.)

43Ə̀ mbrɛ̄ yə̄ nlyɛ̄, Yɛso tèkə yə̄ gu lə ywē Galili. Gu ngrɛ̄n Filibusu də̀ kàn dàn gu de, “Zwē nggə̄ mān.”

44Filibusu sē wān ru ə gbù bə Yanduru bə̄ Bitrusu yə̀ re Betsɛda.

45Gu ywē kə̄ ngrɛ̄n Natalo də̀ kàn dàn gu de, “Tə̄ ngrɛn gu wān Musa car ətù gu ə lətafɛ̄ yə̀ gu car Bān yə̀ Rì sū mān bə̄ bān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē car ətù gu nə̀nàn. Gu sē Yɛso wān Nazəreti vɛ̄n Yusuwu.”

46Natalo kàn rì gu de, “Nkinē zəzè lə ru ə Nazəreti?” Filibusu kàn dàn gu de, “Nyə kàn beshi məwə̀ ngrɛ̄n gu nkəywē.”

47Mkpān yə̄ Yɛso ngrɛ̄n Natalo tswē nyə̄ bə̄ gu, Yɛso kàn dàn rɛn ətù gu de, “Gyə̄ kyɛn vəlɔn wān sē wān Sərela wān njìnjì; vəlɔn mē lə la gyùr nənè yo.”

48Tswēyəmē, Natalo kàn rì Yɛso de, “Wə̄ nansɛn də̀ tsə nggə̀?” Yɛso kàn sà gu mān de, “Mkpān yə̄ wə̄ sə sɔ̀n ə tər bwə̀ anrīn Filibusu sə gyɔ wə̄, nggə̄ sə̄ ngrɛn wə̄.”

49Natalo gwɔ rɛn yəmē də̀ kàn dàn de, “Wān là tsar mənē kī, wə̄ sē Vɛ̄n Rì də̀ sē Cūn nggɔn wān Sərela.”

50Yɛso kàn dàn gu de, “Anrɛ̀n nggə̄ dan wə̄ de nggə̄ sə̄ ngrɛn wə̄ ə tər bwə̀ yə yə̄ wə̄ kpə tè njìnjì? Wə̄ lə ngrɛ̄n kī nggɔn nggɔn yə̄ mwɔn yəmē.”

51Yɛso dàn gu nə̀nàn de, “Nggə̄ là dan wə̄ njìnjì de gyə̄ lə ngrɛ̄n mkparū lə bu də̀ mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì lə sə̀ ngun ywe də̀ sə̄ ji nyə̀ bə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì

Yɔhanan 2

1Ə̀ rì yə̀ tăr, bə sə̄ kpān ngə̄ ə Kanan ə mə̀mē yə̀ Galili. Gyə̀ywə̄ Yɛso sə̀ sē mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Bə sə̄ gyɔ Yɛso bə̄ bān gu cu bə nə̀nàn ə tswē kpān ngə̄ yə.

3Ə̀ mkpān yə̄ mə̀ yinabi yə̀ mə̄nē sə̄ sə̄ krɛ̀, gyə̀ywə̄ Yɛso nyə̀ bə̄ gu də̀ dàn gu de, “Mə̀ shun yinabi yə̀ bə là sə krɛ.”

4Yɛso kàn sà gu mān de, “Yā, wə̄ là vūn nggə̄ ngan ə rɛn mē mūn? Mkpān yə̄ mə̄nggə̀ la ma mān mbɛ̄ yo.”

5Tswēyəmē, gyə̀ywə̄ kàn dàn bān là nan ndu mān de, “Gyə̄ nàn kì yə̀ gu də̀ dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn.”

6Ə̀ tswēywə̄, nkarɛn tānnɛ̀n yə̄ bə nan yə bə̄ mgbantə sə̄ krē mān. Nkarɛn yəmē sē yə̄ bān Yahuda là su məsər yə̀ bə là ngla kpə bə de nə̄ bə man sē ntsər. Nkarɛ̀n gyə̀r me là ban məsər mbu tānnɛ̀n.

7Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ shàn məsər shɛ̄ nkarɛn mē.” Bə kan shān məsər shɛ̄ nkarɛn yə.

8Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn bə de, “Nə̄ gyə̄ tè yə̄ lwè ywē kə̄ nə̄ nē wān sē cūn gān yəmē.” Bə kan nan kə̄de rɛn yə̄ Yɛso dàn bə.

9Mkpān yə̄ cūn gān yə̄ kpə̄ məsər yə̀ Yɛso kan yə̄ tè mə̀ mē sə̄, gu la tsə̄ tswē yə̄ bə lwe yə̄ ru mān yo. (Mə̄nē bān nan ndu bān shān məsər yəmē tsə tswē yə̄ bə lwe yə̄ ru mān.) Cūn gān yə̄ kàn gyɔ wān bə gbo mbə̄ gri gu mān

10də̀ kàn dàn gu de, “Mə̄nē kūkwār là lwe mə̀ yə̀ sē zəzè kucici nyə nə̄ mə̄nē, də̀ bə də̄ sə̄ yə̄ ma anrīn, də̀ bə kan sə lwe yə̀ la sē zəzè nggān yo nyə̄, də̀ wə̄ gyɛ̂n kàn rɛn yə̄ məwə̀ sər.”

11Yə̀mē sē kì yə̀ mə̀ yə̀ kùcī yə̀ Yɛso nàn ə Kanan ə mə̀mē yə̀ Galili. Ə̀ tswēyəmē, mə̄nē bān sə̄ zwē gu mān kan ngrɛ̄n nggɔn nggɔn məgu də̀ kpə̄ te njìnjì bə̄ gu.

12Mkpān yə̄ kì mē nyə̄ vūngà, Yɛso gìgyə̀r bə̄ gyə̀ywə̄ bə̄ nywɛngyə̀ywə̄ bə̄ bān gu cu bə kan ywe kə sɔ̀n ə Kapana te vē nzɔ̌.

13Mkpān yə̄ gān yə̀ bān Yahuda yə̀ bə là gyɔ yə̄ de, “Gān yə̀ Rì za mə̄nē məgu sū” sə̀ tè hyuhyur, Yɛso dòglò də̀ ywè ə Wurisheliman.

14Ə̀ Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, Yɛso ywē kə ngrɛ̄n mə̄nē bān sə̄ kan ndō bə̄ gbə̄ntan bə̄ ywudə̀ sə̄ rɛ̄ bə̄ bān sə̄ sər kə̄jī. Bə sə̄ nan ndu bə nkan nkān mān.

15Ə̀ tswēyəmē, Yɛso vu mgbənrīn mə̀r tè mgbəjə̀, də̀ glā bə kūkwār bə̄ ndō bə̄ gbə̄ntan dè Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì. Gu vu kə̄jī yə̄ bān sə̄ sər yə vàr kànkə̀rɛ̄ də̀ tə̀r kī yə̄ bə kan kə̄jī yə sa mān kànkə̀rɛ̄ nə̀nàn.

16Tswēyəmē, gu kàn dàn bān lwe ywudə̀ nyə sə̄ rɛ̄ de, “Gyə̄ vu kī mē də̀tswē, gyə̄ kàdə kàn kə̄ Tě nggə̄ tè do yo.”

17Mkpān yə̄ kì mē tè, bān gu cu bə kan tekə bə̄ tswē yə̄ bə car ə lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì de, “Nyɛ̌n yə̀ Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì sē ənywī dər gu là tan gu nyər ə dər nggānme kə̄de glo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Tu bān Yahuda kan ri gu de, “Sē kì yə̀ mə̀ yə̀tan yə̀ wə̄ lə nan tsar tə̄, nə̄ tə̄ man tsə de wə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù kì yə̀ wə̄ nan mē?”

19Yɛso kàn sà bə mān de, “Nə̄ gyə̄ ngā Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì mē kyɛn kē nggə̄ lə la mɛ̄ yə te vē tàr me yo.”

20Tu bān Yahuda bə kan dan Yɛso de, “Mənē mɛ kə̄ mē te sɛ sɛ̀-nlyɛ̄ bə̄ sɛ tānnèn anrīn də̀ sə mɛ̄ yə krɛ, də̀ wə̄ là dan de wə̄ lə mɛ̄ yə te vē tàr me?”

21Yɛso sə̀ dan rɛn yəmē ətù Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yə̄ sē mkpə̌nkpə̀ mə̀gu.

22Ə̀ mkpān yə̄ gu kyù də̀ tè vē tàr də̀ tashèn, bān gu cu bə kan te kə bə̄ rɛn yə̄ gu sə̀ dan bə. Tswēyəmē, bə kpə̄ te njìnjì bə̄ lə̀tafē yə̀ rɛn Rì bə̄ mə̀rɛn yə̀ Yɛso sə̀ dan bə.

23Ə̀ mkpān yə̄ Yɛso sə̀ sē ə Wurisheliman, mkpān yə̄ gān yə̀ Rì za mənē mə̄gu sū, gān yə̀ mənē bān Yahuda. Ə̀ rì yəmē, mənē nggānme kpə̄ te njìnjì bə̄ gu anrèn bə ngrɛ̄n kī yə̄ mə̀ nggānme yə̄ gu sə̀ nàn.

24Yɛso la kpə̄nyèn bə̄ bə yo, anrèn gu tsə nkə̄n yə̄ mənē mē kūkwār sē.

25Gu lə la fə̀ de nə̄ nənè dan gu rɛn ətù mənē yo, anrèn gu tsə kī yə̄ sē ə dər yə̄ mənē kūkwār.

Yɔhanan 3

1Vəlɔn gyə̄r wān Faresi wān re Nikudimu wān sē gyə̄r ənywī bān là lwe mənē bān Yahuda

2nyə̀ bə̄ Yɛso ə̀ bū də̀ rèn bə̄ gu də̀ dan gu de, “Wān là tsar mənē kī, tə̄ tsə de wə̄ sē wān là tsar mənē rɛn wān ru bə̄ Rì, də̀ nənè la shāmān wān lə nan kī yə̄ mə̀ kə̄de yə̄ wə̄ là nan mē yo màn Rì də̀gbà sē gìgyə̀r bə̄ gu yo.”

3Yɛso kàn dàn gu de, “Nggə̄ là dan wə̄ njìnjì de, də̄ ngrin nənè ngrin yə̄ ywā anrīn gu lə sə ngrɛ̄n kī zəze yə̄ Rì là nan.”

4Nikudimu kàn dàn Yɛso de, “Bə lə nansɛn də̀ ngrin nənè màn gu də̀ cɛ mbɛ̄? Gu lə nyər nywī nèn gyə̀ywə̄ nə̄ bə man ngrin gu nzə̌?”

5Yɛso kàn sà gu mān de, “Nggə̄ là dan wə̄ njìnjì de, də̄ ngrin nənè ə nkə̄n yə̄ mə̀sər bə̄ Gbrīn anrīn gu lə sə ngrɛ̄n kī zəze yə̄ Rì là nan.

6nēnjì là ngrin nē bə̄ nan kpə̀ kyame də̀ sē Gbrīn Ntsər yə̄ là ngrin nē ə Gbrīn.

7Nə̄ yə kādə sē kì yə̀ mə̀ bə̄ wə̄ anrèn nggə̄ dan wə̄ de, ‘Yə sē kpaki nə̄ bə ngrin wə̄ nzə̌,’ me yo.

8Cucu là te ban nggà yə̀ yə là ban, də̀ wə̄ là gwɔ gbm ywə̄ də̀ la tsə̄ tswē yə̄ yə là ru kē tswē yə̄ yə là ywe yo. Yə sē ənə̀mē bə̄ mənē kūkwār bān Gbrīn zəze ngrin bə ngrin yə̄ ywā.”

9Nikudimu kàn rì Yɛso de, “Kì mē lə nan sɛn də̀ te?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Yɛso kàn sà gu mān de, “Ɔnywī mənē bān Sərela, wə̄ sē wān tsar mənē wān sē nggɔn də̀ wə̄ la tsə̄ kī mē yo?

11Nggə̄ là dan wə̄ njìnjì de tə̄ là rɛn ətù kī yə̄ tə̄ tsə, də̀ là kre ə gɔ̄n kī yə̄ tə̄ ngrɛn, də̀ gyə̄ la kpə̄ tè njìnjì yo.

12Nggə̄ dan wə̄ kī yə̄ là te ə mgbəmgbrè mē də̀ wə̄ la kpə̄ tè njìnjì yo, wə̄ lə nansɛn də̀ kpə̄ te njìnjì màn nggə̄ də̄ dan wə̄ rɛn ətù kī yə̄ là te ə mkparū?

13Nənè la ngun ywè mkparū gbàngyər yo. Sē nē gyər me wān ru ə mkparū nyə̀, gu wān sē nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì. Gu me wān tsə kī yə̄ sē mān.

14Kə̄de nkɔ̄n yə̄ Musa zo gwă yə̀ gu nàn yə̄ bə̄ zə̄ də̀ kàn yə̄ kpān ə nggā də̀ zo yə tè ə shū ə mgbə̀jī, yə sē ənə̀mē nənàn bə lə kpān nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì də̀ zo nggə̄ te ə shū.

15Kì mē lə te ənə̀mē nə̄ nē wān də̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ man sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ gu lə sɔ̀n be njì.

16”Anrèn Rì là nyɛn mgbəmgbrè nggānme, gu tər zə̄ywə̄ wān sē mgbrɛ̄n gyər me nyə̀ ə mgbəmgbrè mē, dətswē wān də̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ gu, lə la kyu yo, gu lə sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ gu lə sɔ̀n be njì.

17Rì tər zə̄ywə̄ nyə̀ nywī mgbəmgbrè mē, la sē gu de nə̄ gu nyə̄ sùr rɛn ə mgbəmgbrè mē yo, Rì tər gu nyə̀ de nə̄ gu nyə̄ kpə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē cūngwɔn ə məme məbə.

18Wān də̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ gu, sùr rɛn yə̀ Rì lə la vūn gu yo, də̀ wān dəgbà kpə̄ tè njìnjì bə̄ gu yo, sùr rɛn yə̀ Rì vun gu mbɛ̄, anrèn gu la kpə̄ tè njìnjì bə̄ sān yə̄ Vɛ̄n wān sē mgbrɛ̄n gyər me wān sē wān Rì mē yo.

19Sùr rɛn yə̄ sē ənə̀mē, glo yə̄ là lan su mənē nyə nywī mgbəmgbrè mē, də̀ mənē ka yə̀ də̀ là fɔ de nə̄ bə sē būbū anrèn kī məme yə̄ bə là nan.

20Nənè wān là nan məme, là nyɛn glo yə̄ là lan yo, də̀ gu là kpənyɛn nə̄ glo lan tsar gu yo anrèn məme məgu lə ru ə kpàr bē.

21Nənè wān là nan zəze, là nyə̄ ə tswē yə̄ là lan nə̄ mənē man ngrɛ̄n de kī yə̄ gu là nan, gu là nan yə ə nkɔ̄n yə̄ Rì.”

22Ɔ mkpān yə̄ kì mē nyə̄ vūngà krè, Yɛso bə̄ bān gu cu bə kan ywe ə məmē Yahudeya. Ɔ tswēywə̄, bə sɔ̄n tè vē mān də̀ sə̀ swē mənē bə̀tesəmàn.

23Yɔhanan nənàn sə̀ swē mənē bə̀tesəmàn ə Yəno hyuhyur bə̄ Salimu anrèn ə tswēywə̄, məsər sə̀ sē nggān mān də̀ mənē sə nyə̀ də̀ gu sə̀ swē bə bə̀tesəmàn.

24Kī mē te kūkwār anrīn bə sə ywān Yɔhanan te ə jàrō.

25Mənē nəmān ənywī bān sə̄ zwē Yɔhanan sə̄ gāntan bə̄ vəlɔn gyər wān Yahuda ətù nkɔ̄n yə̄ bə là ngla kpə de nə̄ bə mān sē ntsər.

26Tswēyəmē, bə nyə bə̄ Yɔhanan də̀ nyə rì gu de, “Wān là tsar mənē kī, vəlɔn gyər wān sə̀ sē bə̄ wə̄ ə nggà yə̀ nzān yə̀ nē yə̀ Wurdu wān wə̄ là dan rɛn ətù gu mē krè ə

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

sə̄kànmūn də̀ là swē bə bə̀tesə̄màn, də̀ mə̄nē nggānme là sə ywe bə̄ gu de nə̄ gu swē bə bə̀tesə̄màn.”

27Yɔhanan kàn sà bə mān de, “Nənè lə la kpə̄ nkinē yə̀ Rì la kan nə̄ gu yo.

28Gyə̄ nə̀nàn tsə de nggə̄ dan de nggə̄ la sē gu wān sē Krisəti yo, sē Rì me wān te nggə̄ ndu kūcici nē gu mē

29Nē wān bə də̄ gbō mbə̄ ca gu mān, sē gu wān sē tāki mbə̄, kpān ywə̄ wān là krè də̀ là gwɔ gu là te zə̀zè nggānme màn gu də̀ gwɔ kwār yə̄ tāki mbə̄ gu mē. Yə sē ənə̀mē, zə̀zè mə̀nggə̄ shɛ ə mkpān yəmē.

30Yə sē kpaki nə̄ nggɔn nggɔn yə̄ māgu lə nyə̄ mwɔ̄n yə̄ mə̀nggə̀, də̀ gu lə sə̀ ban cin bə̄ ndu yə̄ māgu mâ mkpān yə̄ nggɔn nggɔn mə̀nggə̀ lə nyə̄ krɛ.

31”Gu wān ru ə mkparū nyə̀ mwɔ̄n mə̀nē kūkwār, də̀ gu wān sē ə mgbəmgbrè mē là rɛn ətù kī yə̄ là te ə mgbəmgbrè mē kyame anrɛ̀n gu sē wān ru ə mgbəmgbrè mē. Gu wān ru ə mkparū nyə̀ mwɔn mə̀nē kūkwār.

32Gu là dan rɛn ətù kī yə̄ gu ngrɛn də̀ gwɔ də̀ mə̀nē la kpə̄ yə te njìnjì yo.

33Də̀ nə̀nè wān də̀ kpə rɛn māgu tè njìnjì, kpə̀nyɛ̀n de kì yə̀ Rì dan sē njìnjì.

34Gu wān Rì te ndu, là dan rɛn yə̄ Rì. Sē gu wān Rì nə̄ gu Gbrīn zəze māgu kūkwār.

35Rì là nyɛn zə̄ywə̄ yə yə̄ gu kan kī kūkwār ngàn gu ə ngwɔ̀n.

36Wān də̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ Vɛ̄n Rì, lə sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ gu lə sɔ̀n be njì, də̀ wān la kpə̄ tè njìnjì yo, la sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì yo, anrɛ̀n Rì lə kà gu njì.”

Yɔhanan 4

1Bān Faresi gwɔ de mə̀nē kənànme kan beshi te Yɛso də̀ là ywe de nə̄ gu swē bə bə̀tesə̄màn də̀ mwɔ̄n bān là ywe bə̄ Yɔhanan.

(2Yə la sə̄ sē Yɛso wān sə̀ swē mə̀nē bə̀tesə̄màn yo. Yə sə̄ sē bān gu cu bə kya bān sə̄ swē mə̀nē bə̀tesə̄màn.)

3Ə̀ mkpān yə̄ Yɛso gwɔ nə̀nàn de yə̀mē sē kì yə̀ là te, gu kà mə̀mē yə̀ Yahudeya dɔ̀n də̀ mə̀rtu ywè Galili.

4Gu glə̀ kū Samariya anrīn də̀ sə ywè Galili.

5Mkpān yə̄ gu ywē kə̄ sū Sekar, gbù gyə̀r yə̀ sē hyuhyur bə̄ lan yə̄ Yakubu kan nə̄ zə̄ywə̄ wān re Yusuwu ə mə̀mē yə̀ Samariya,

6Jūjū mə̀sər gyə̄r yə̄ bə là gyɔ yə de, “Jūjū mə̀sər yə̄ Yakubu” sə̄ sē mān. Anrɛ̀n dē sə̄ te Yɛso ə tswē zər, gu tè sɔ̀n mān. Mkpān yəmē rì sə̀ gàn tu.

7Tswēyəmē, mbə̄ gyə̄r wān Samariya nyə̀ tswē shàn mə̀sər ə jūjū mə̀sər yə də̀ Yɛso kàn dàn mbə̄ gu de, “Mbə̄, te mə̀sər nə̄ nggə̄ kpə̄ sə̄.”

8Ə̀ mkpān ywə̄, bān gu cu bə sə̄ ywe nywī gbù tswē bə kə̄ rɛ̀ kīrē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Mbā gu kàn rì Yɛso de, “Sē sɛ̌n, wā vələn wān Yahuda là ri nggā mbā wān Samariya məsər?” (Gu dàn ənəmē anrɛ̀n mənē bān Yahuda là nan kī gìgyər bā bān Samariya yo.)

10Yɛso kàn sà gu mān de, “Màn sē de wā tsə kì zəzè yə̀ Rì lwe nyə̀, də̀ tsə nənè wān là dan wā de, ‘Te məsər nā nggə̀ kpā sā,’ wā màn rì gu də̀ gu màn nā wā məsər yə̀ lə nā wā shishɛ̄n.”

11Mbā gu kàn rì Yɛso de, “Vələn, wā la sē bā nkinē yə̀ wā lə shàn məsər yo, də̀ jūjū məsər yə rɛ nggānme, wā lə kpā məsər yə̀ sē bā shishɛ̄n mē ə ywā?

12Wā mwən tě tā Yakubu wān ka jūjū məsər yəmē dòn tə̀? Gu sā məsər yəmē bā nywɛnywā kūkwār də̀ shàn yā nā kī yā gu là wò nənàn.”

13Yɛso kàn sà gu mān de, “Nənè wān də̀ sā məsər mē, rɛ lə te gu nzǒ.

14Də̀ nənè wān də̀ sā məsər yə̀ nggā lə kan nā gu, rɛ lə la te gu nzǒ yo. Məsər yə̀ nggā lə kan nā gu lə sē ənywī gu də̀ lə sə̀ ru ənywī gu kāde tu mblā də̀ yə lə nā gu shishɛ̄n yā gu lə sòn be njì.”

15Tswēyəmē, mbā gu kàn dàn Yɛso de, “Vələn, nā nggā məsər yā, nā rɛ man kādə te nggā nzǒ yo də̀ nggā man kàdə nyə sākànmē de nggā lə nyā shàn məsər ə jūjū məsər mē nzǒ yo.”

16Yɛso kàn dàn gu de, “Ywe kā gyɔ lənywē nā gyā mān nyə̀ gìgyər.”

17Mbā gu kàn dàn Yɛso de, “Nggā la te lālən yo.” Yɛso kàn dàn gu de, “Wā dan ma mān tsō de wā la tè lālən yo.

18Njìnjì ywā sē de, vələn wān wā sē bā gu nzɛ̂nmē la sē lənywē yo, wā te lālən tun. Rɛn yā wā dan sē njìnjì.”

19Mkpān yā Yɛso dàn rɛn yəmē krɛ̀, mbā gu kàn dàn gu de, “Nggā là ngrɛn kāde wā sē wān dòn rɛn Rì sū mānē.

20Təte tā bān Samariya là bɛ Rì ətù gbù mē, də̀ gyā mānē bān Yahuda là dan de sē ə Wurisheliman kyame yā mānē lə bɛ̀ Rì mān.”

21Yɛso kàn dàn gu de, “Mbā, kpā tè njìnjì bā nggā, mkpān là nyə yā gyā lə la bɛ̀ Rì ətù gbù mē kē ə Wurisheliman nzǒ yo.

22Gyā là zwē Rì də̀ la tsə gu yo, də̀ tā kya gyɛ̂n tsə gu də̀ là zwe gu mān, anrɛ̀n nkōn yā Rì là kpā mānē cūngwən ru bā mānē bān Yahuda.

23Mkpān là nyə yā Gbrīn lə nā mānē bān là bɛ Rì bɛ̄ gu ə nkōn yā sē njìnjì. Nā gyā tsə de mkpān yəmē nyə mbɛ̄, anrɛ̀n sē mānē kāde bə mē bān Rì là fò de nā bə bɛ̄ gu.

24Rì sē Gbrīn, bān là bɛ gu, yə sē kpaki nā bə bɛ̄ gu bā Gbrīn māgu ə dər bə də̀ man nan gu bɛ̄ njìnjì.”

25Mbā gu kàn dàn Yɛso de, “Nggā tsə de wān lə kpā mānē cūngwən (wān bə là gyɔ gu de Krisəti) lə nyā, gu də̀ nyə̀, gu lə dan tā ətù kī yəmē kūkwār.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

26Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn gu de, “Nggə̄ wān là rɛn bə̄ wə̄ mē, nggə̄ sē gu.”

27Mkpān yə̄ Yɛso sə̀ rèn bə̄ mbə̄ gu, mənē bān gu cu bə bān ywē tswē rɛ̀ kīrē mē mərtu nyə ə tswēywə̄. Bə nyə ngrɛ̄n Yɛso tswē rɛn bə̄ mbə̄ gu də̀ sə̄ mə̄ nggānme, də̀ nənè gyər ənywī bə la rì mbə̄ gu mē kē Yɛso rɛn nkinē yo.

28Tswēyəmē, mbə̄ gu kà mbŭ yə̀ gu lwè nyə̀ ə tswē shàn məsər mē dòn mān də̀ kulwe ywè nywī gbù ywē kə̄ dan mənē de,

29”Gyə̄ nyə̄ kyɛn vələn gyər wān dan nggə̄ kī yə̄ nggə̄ nan mē kūkwār. Wān mē lə sē gu wān sē Krisəti mūn njwɛ̄n?”

30Mənē bə kan dōru ənywī gbù də̀ sə̄ kulwe ban nzŭ tswē Yɛso sə̀ krè mān.

31Mkpān yə̄ kì mē sə̀ tè, bān gu cu bə kan sə̄ bər gu de, “Wān là tsar mənē kī, ywē kə̄ rè kīrē.”

32Yɛso kà dàn bə de, “Nggə̄ sē bə̄ kīrē yə̄ nggə̄ lə rē yə̄ gyə̄ la tsə̄ yə yo.”

33Bān gu cu bə kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Nənè lwe kīrē cà gu mān?”

34Yɛso kàn dàn bə de, “Kīrē yə̄ mənggə̀ sē yə̄ nggə̄ lə nan ndu yə̄ gu wān te nggə̄ ndu də̀ mān nan yə krɛ.

35Nggə̄ de gyə̄ là dan de yə kədè hwə̌ nlyɛ̄ mənān yə̄ bə lə fā kī məkē? Nggə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn mə̀lān gyə̄ kyɛn bə̄ beshi gyə̄, gyə̄ lə ngrɛ̄n de kīrē gbre ma yə̄ bə lə fā nzɛ̂nmē nàn.

36Də̀ nzɛ̂nmē, wān là fā, là kpə̄ ryə̌ ngwən ndu məgu, də̀ gu là kyūn yə zwè shishɛ̄n yə̄ nē lə sòn be bə̄ yə njì, də̀ wān sən yə bə̄ wān là fā yə, bə lə te zəzè gìgyər.

37Kə̄de rɛn yə̄ bə là dan sē njìnjì de, ‘Nē gyər nan ndu yə̄ sən be kī də̀ nē gyər nkan nyə nàn ndu yə̄ fā yə.’

38Nggə̄ te gyə̄ ndu de nə̄ gyə̄ ywē kə̄ fā kī yə̄ la sē gyə̄ bān nan ndu mān yo. Mənē nəmān nan ndu mān də̀ gyə̄ ywe sə̀ fā kī yə̄ bə dɔ.”

39Mənē bān Samariya nggānme bān gbù yə̄ kpə̄ te njìnjì anrèn rɛn yə̄ mbə̄ gu dan bə de, “Gu dan nggə̄ kī yə̄ nggə̄ nan mē kūkwār.”

40Mkpān yə̄ mənē bān Samariya bə nyə bə̄ gu, bə dan gu de nə̄ gu sòn bə̄ bə də̀ gu kpənyèn də̀ tè vē ywā bə̄ bə.

41Mənē nggānme nzə̌ kpə̄ te njìnjì anrèn rɛn yə̄ gu là dan.

42Tswēyəmē, bə nyə sə̄ dan mbə̄ gu de, “La sē tə̄ kpə te njìnjì anrèn rɛn yə̄ wə̄ dan tə̄ kyame yo. Tə̄ kpə te njìnjì anrèn tə̄ nənàn gwɔ gu, də̀ tə̄ tsə de sē gu wān lə kpə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē cūngwən.”

43Mkpān yə̄ Yɛso tè vē ywā mān, gu dòglò də̀ ywè ə Galili.

(44Yɛso sə̀ dan kə gyər de wān dòn rɛn Rì sū mənē, ə gbù mə̀gu, bə la ngrɛn gu bə̄ nggɔn nggɔn mān yo.)

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

45Yə sē ənə̀mē, ə mkpān yā gu ywè Galili, mānē bān Galili kpā gu bā ngwɔn ywā anrɛ̀n bə ngrɛ̄n kī yā mə̀ yā gu sə̀ nàn ə Wurisheliman ə mkpān yā bə sā nan gān mān. Bə nə̀nàn sā sē ə tswē gān yā.

46Tswēyəmē, Yɛso dòglò glə̀ kū Kanan ə mə̀mē yə̀ Galili nzǒ, tswē yā gu kàn məsər tè mə̀ shǔn yinabi kə gyər. Ə̀ Kapana, vɛ̄n gyər wān tèywā sē nggɔn ə kə̀ cūn sə̀ lā.

47Ə̀ mkpān yā nggɔn gu gwɔ de Yɛso ru ə mə̀mē yə̀ Yahudeya nyə̀ Galili, gu ywē kā bər Yɛso de nā gu nàn zāywā tè zəze anrɛ̀n zāywā sə̀ tər kyū.

48Yɛso kàn dàn gu de, “Gyā də̀ là ngrɛ̄n kī yā mə̀ yā sē nggɔn nggɔn anrīn gyā là kpā te njìnjì bā nggā.”

49Nggɔn gu kàn dàn Yɛso de, “Nggɔn, nyə gūgwā kədè rɛn yā vɛ̄n nggā lə kyū.”

50Yɛso kàn dàn gu de, “Ywē, nkəywē kā zāywē lə te zəze, gu lə la kyu yo.” Vālɔn gu kpā tè njìnjì bā rɛn yā Yɛso dàn gu də̀ ywē kā.

51Mkpān yā gu sə̀ ywè kā, mānē bān là nan ndu ə kə̀ gu nyə ma gu ə nkɔ̀n də̀ dan gu de, “Zāywē te zəze də̀ shāmān shishɛ̄n.”

52Gu kàn rì bə mkpān yā vɛ̄n gu mē te zəze. Bə kan dan gu de, “Lə̀lə yə kā gu dɔn nānrɛ̄n ə mkpān yā gyər yā rìrì.”

53Tswēyəmē, vālɔn gu kàn tsā de mkpān yə nyə gìgyə̀r me bā mkpān yā Yɛso dàn gu de, “Zāywē lə te zəze.” Vālɔn gu bā bān kə̀ gu kūkwār kan kpā Yɛso te njìnjì.

54Yə̀mē sē kì yə̀ mə̀ yə̀ kə ywā yə̀ Yɛso nan ə Galili ə mkpān yā gu rù ə mə̀mē yə̀ Yahudeya nyə̀ mān.

Yɔhanan 5

1Mkpān yā kì mē nyā vūngà, mānē bān Yahuda sā nan gān məbə ə Wurisheliman də̀ Yɛso ywè mān.

2Mkpəryùn məsər gyər sā sē hyuhyur bā nkɔ̀n yə̀ bə là nyər ywe nywī gbù Wurisheliman. Sān yā nkɔ̀n yəmē re de, Nkɔ̀n yə̀ Gbāntan, də̀ bə là gyɔ tswē məsər yəmē de Betsɛda. Bə te bābə̀r tun gōn vəmkpəryùn məsər yəmē.

3Yə sē ə tswēywā yā mānē nggānme bān la sā sē zəze yo, bān ku wā, bā bān ku nzu, bā bān lə̀lə ngwur bə sū sā sɔ̄n mān.

(4Bə là sə sɔn ji mkpān yā mə̀lɛkā yə̀ Rì lə nyā cū məsər yā də̀ wān də̀ kūcici nyər yā, də̀ lə̀lə yā nē gu mūn māgba sē sɛ̄n, gu lə te zəze.)

5Vālɔn gyər wān lə̀lə vun gu te sɛ sɛ̀-tàr bā tāndà sə̀ sē mān.

6Mkpān yā Yɛso nyā ngrɛ̄n vālɔn gu, gu tsā de vālɔn gu te ndē ə tswē kùr mān. Yɛso kàn rì gu de, “Wā là fɔ̀ wā te zəze?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Wān lələ gu kàn dàn Yɛso de, “Nggɔn, nggə̄ la te nənè wān lə ban nggə̄ gyə̄ ə məsər mē ə mkpān yə̄ bə də̄ là nyə sə cū yə̄ yo, də̀ mkpān nggə̄ də̄ là ywe tswē kə̄ nyər mān, mənē nəmān là nyə nyər mān kūcici nggə̄.”

8Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn gu de, “Doglò, ban kìkùr məwə̄ də̀ man zər.”

9Mān tsūtswēywə̄, vəlɔn gu kàn tè zəze də̀ dōglò zər. Mbrɛ̄ yə̄ kì mē tè sə̀ sē mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù mənē bān Yahuda.

10Tu mənē bān Yahuda ngrɛ̄n vəlɔn gu tswē zər də̀ kan dan gu de, “Nrìnrīnmē sē mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù, Bān mətə̄ la kpənyɛ̀n nə̄ wə̄ lwè kìkùr məwə̄ yo.”

11Vəlɔn gu kàn sà bə mān de, “Vəlɔn wān nə̄ nggə̄ te zəze dan nggə̄ de, ‘Ban kìkùr məwə̄ də̀ man zər.’ “

12Bə kan ri gu de, “Sē vəlɔn tan wān dan wə̄ de, ‘Ban kìkùr məwə̄ də̀ man zər?’ “

13Vəlɔn gu la tsə̄ nənè wān nàn gu tè zəze nzə̌ yo, anrɛ̀n mənē sə̄ sē nggānme də̀ Yɛso sə̀ kwə̀ bàn nggà nəmān nkan ənywī gbə̀jùn mənē bān sə̄ krē mān.

14Ndē te tsê me, Yɛso kàn ngrɛ̄n vəlɔn gu ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ kàn dàn gu de, “Kyɛn, nzênmē wə̄ te zəze, kàdə nàn məme nzə̌ yo, wə̄ də̀ nàn məme, nkinē məmè lə vūn wə̄ mwɔ̄n ənə̀mē.”

15Mkpān yə̄ Yɛso dàn gu rɛn yəmē krɛ̀, gu kàn ywē kə̄ dan tu bān Yahuda de sē Yɛso wān nan gu te zəze.

16Anrɛ̀n Yɛso sə̀ nàn kì yəmē bə̄ kī nəmān ə mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù, tu bān Yahuda kan sə̄ gbīn rɛn bə̄ Yɛso.

17Yɛso kàn dàn bə de, “Tě nggə̄ là sə̀ nan ndu zwē mbrɛ̄ mē kūkwār də̀ nggə̄ là sə̄ nan yə nə̀nàn.”

18Anrɛ̀n Yɛso dàn de Rì sē Tèywə̄, nggɔn nggɔn bān Yahuda dōglo sə̄ fə̄ nkɔ̄n yə̄ bə lə ngun gu. La sē anrɛ̀n gu za bān yə̀ mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù kyame yo; bə la kpənyɛn anrɛ̀n gu kan nkəywə̄ tè gìgyə̀r bə̄ Rì yo.

19Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de Vɛ̄n lə la nan nkinē ə ngrɛ̄n məgu mē yo, gu lə nan kì yə̀ Tě gu là nan. Kì yə̀ Tě gu də̀ là nan, sē yə̄ yə̀ gu lə nan nə̀nàn.

20Tě là nyɛn zə̄ywə̄ yə yə̄ gu tsar gu kī yə̄ gu là nan kūkwār. Gu lə tsar gu kī yə̄ mwɔn yəmē də̀ gu lə nan yə də̀ gyə̄ lə sə̀ mə ətù ywə̄.

21Kə̄de nkɔ̄n yə̄ Tě là zo mənē bān tsu də̀ là nə̄ bə shishɛ̄n, ə nkɔ̄n yəmē, zə̄ywə̄ lə nə̄ mənē bān dər gu ban shishɛ̄n nə̀nàn.

22Kì yə̀ shāmān nzə̌ sē de, Tě nggə̄ là sùr mənē bān là nan məme rɛn yo, gu kan sùr rɛn yə̀ tù bə tè nggə̄ zə̄ywə̄ ə ngwɔ̀n.

23Gu nan ənə̀mē nə̄ mənē man nə̄ zə̄ywə̄ nggɔn nggɔn kə̄de yə̄ bə là nə gu. Nē wān də̀ là nə̄ zə̄ywə̄ nggɔn nggɔn yo, yə sē Tě gu wān te gu ndu wān nē gu mē là nə̄ gu nggɔn nggɔn yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nē wān də̀ gwɔ rɛn mə̀nggə̀, də̀ kpə̄ yə tè njìnjì bə̄ gu wān te nggə̄ ndu, lə sē bə̄ shishēn yə̄ gu lə sɔ̀n be də̀ sùr rɛn lə la shāmān ətù gu yo, anrèn gu ka nkɔ̀n yə̀ kyū dɔ̀n də̀ nyə ə nkɔ̀n yə̀ là nə̄ mənē shishēn.

25Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de mkpān là nyə, də̀ yə nyə mbɛ̄ yə̄ bān sē kɔ̌n ywə̄ ə rɛn yə̄ Rì lə gwɔ kwār rɛn yə̄ Vēn Rì də̀ bān də̄ gwɔ yə, bə lə sē bə̄ shishēn.

26Kə̄de nkɔ̄n yə̄ Tě nggə̄ sē tswē yə̄ shishēn là ru mān, yə sē ənə̀mē nə̀nàn gu kan nggə̄ zə̄ywə̄ tè wān lə nə̄ mənē shishēn.

27Gu nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn nə̀nàn yə̄ nggə̄ lə sùr mənē rɛn anrèn nggə̄ sē Vēn Nēnjì.

28Nə̄ gyə̄ kàdə sə̀ mə̀ bə̄ mə̀rɛn mē yo. Mkpān là nyə yə̄ mənē bān kur ə mə̀brɛ̄ kūkwār lə gwɔ kwār yə̄ mə̀nggə̀.

29Bə lə gwɔ yə də̀ dōglo. Bān nan zəze lə dōglo də̀ sē bə̄ shishēn yə̄ bə lə sɔ̀n be. Bān nan məme lə dōglo də̀ bə lə sùr bə rɛn.”

30Yɛso kūci tswē rɛn də̀ dàn nə̀nàn de, “Nkinē la shāmān yə̀ nggə̄ lə nan yə ə ngrēn mə̀nggə̄ me yo. Sùr rɛn mə̀nggə̄ sē rɛn yə̄ Rì là dan nggə̄. Yə sē ənə̀mē, sùr rɛn mə̀nggə̄ sē zwē tsotso anrèn yə̄ sē ə nkɔ̄n yə̄ Rì wān te nggə̄ ndu, yə la sē ə nkɔ̄n yə̄ dər nggə̄ ban kyame yo.

31Nggə̄ də̄ dan rɛn ətù nkəmùn, mənē lə la kpənyɛn bə̄ yə yo.

32Nənè gyər shāmān wān là dan rɛn ətù nggə̄ də̀ nggə̄ tsə de rɛn yə̄ gu là dan ətù nggə̄ sē njìnjì.

33Gyə̄ tər mənē bān gyə̄ là te bə ndu ywē bə̄ Yɔhanan də̀ rɛn yə̄ gu dan bə ətù nggə̄ sē njìnjì.

34Rɛn yə̄ nggə̄ là fɔ de nə̄ mənē dan ətù nggə̄ la sē yə̄ nēnjì yo. Nggə̄ là dan rɛn ətù rɛn yə̄ Yɔhanan dan ətù nggə̄ nə̄ gyə̄ man jun sùr rɛn yə̀ Rì.

35Rɛn yə̄ Yɔhanan dan gyə̄ sə̄ sē kə̄de bə̀telà yə̀ là lan tsar gyə̄ də̀ gyə̄ kpənyèn də̀ nyər bə̄ gu ə mkpān tsê me.

36Kī yə̄ nggə̄ là nan mwɔn rɛn yə̄ Yɔhanan dan ətù nggə̄ anrèn ndu yə̄ Rì dan de nə̄ nggə̄ nàn də̀ man nàn yə krè, là tsar de sē Rì wān te nggə̄ ndu.

37Rì gu wān te nggə̄ ndu tukpə̀ gu dan rɛn ətù nggə̄. Gyə̄ la gwɔ kwār yə̄ mə̄gu gbàngyər yo, də̀ gyə̄ la tsə̄ sē yə̀ gu sē yo.

38Rɛn mə̄gu nə̀nàn la sē ənywī dər gyə̄ yo, anrèn gyə̄ la kpə̄ tè njìnjì bə̄ nē wān gu te ndu nyə̀ yo.

39Gyə̄ là blā lə̀tafē yə̀ rɛn Rì də̀ là kyɛn de sē mān yə̄ gyə̄ lə kpə̄ shishēn yə̄ gyə̄ lə sɔ̀n be. Lə̀tafē yə̀ rɛn Rì yə̀ gyə̄ là blā mē, yə dan rɛn ətù nggə̄

40də̀ gyə̄ là kà rɛn yə̄ gyə̄ lə nyə̄ bə̄ nggə̄ man kpə̄ shishēn yə̄ sɔ̀n be njìnjì yəmē.

41Nggə̄ là fɔ de nə̄ mənē bɛ̄ nggə̄ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

42Nggə̄ tsə gyə̄, nggə̄ tsə nə̀nàn de gyə̄ là nyɛn Rì yo.

43Rì te nggə̄ ndu nyə̀, də̀ gyə̄ la kpənyɛ̀n bə̄ nggə̄ yo. Màn sē nənè gyə̄r nkan wān nyə bə̄ gyə̄ də̀ là dan gyə̄ rɛn ətù nkəywə̄, gyə̄ màn kpənyɛ̀n bə̄ gu də̀ zwē nkɔ̄n yə̄ māgu.

44Gyə̄ là fɔ̀ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə nan kī yə̄ lə sē zəze ə nggà bēshi Rì wān sē gyə̄r me yo, də̀ là fɔ̀ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə sə̀ nan kī yə̄ lə sù gyə̄ dər kyame. Gyə̄ lə nansɛn də̀ kpə̄ te njìnjì?

45Yə sē ənə̀mē, gyə̄ kàdə kyɛn de nggə̄ lə nə̄ gyə̄ məme ə nggà bēshi Tě nggə̄ yo. Sē Musa wān lə tsar gyə̄ məme māgyə̀ anrɛ̀n sē gu wān gyə̄ kan dər gyə̄ sà bə̄ gu.

46Màn sē de gyə̄ kpə tè njìnjì bə̄ Musa, gyə̄ màn kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ nə̀nàn anrɛ̀n gu car rɛn ətù nggə̄.

47Gyə̄ la kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̀ Musa car yo, gyə̄ lə nansɛn də̀ kpə̄ te njìnjì bə̄ nggə̄?”

Yɔhanan 6

1Mkpān yə̄ kì mē nyə̄ vūngà, Yɛso dòglò də̀ ro ywè ngga yə̄ ywā yə̄ nē yə̀ Galili. (Là gyɔ nē yə nə̀nàn de nē yə̀ Tibiriya.)

2Mənē nggānme sə̄ zwē gu mān anrɛ̀n bə ngrɛn kī yə̄ mə̀ yə̄ gu là nan ətù mənē bān la sē zəze yo.

3Tswēyəmē, Yɛso kàn ngun ywè tu gbù gìgyə̀r bə̄ bān gu cu bə də̀ bə ywe kə tè sɔ̄n mān.

4Ə̄ mkpān yə mē, gān yə̀ mənē bān Yahuda yə̀ Rì Zà bə sū sə̀ tè hyuhyur.

5Mkpān yə̄ bə sə̄ sɔ̄n mān, Yɛso zo tu gu də̀ ngrɛ̄n mənē nggānme bān là nyə bə̄ gu. Tswēyəmē, gu kàn rì Filibusu de, “Sē ə ywə̄ yə̄ tə̄ lə ywē kə rɛ̀ kīrē yə̄ lə ma mənē mē rē?”

6Yɛso rì Filibusu rɛn yəmē anrɛ̀n sē gu sə̀ ma Filibusu kyɛn. Gu sə̀ tsə̄ kì yə̀ gu lə nan mənē bə.

7Filibusu kàn sà gu mān de, “Tə̄ māgba rɛ̄ kīrē yə̄ kə̄jī dinari gigi-ywā, yə lə la ma mənē mē rē yo.”

8Tswēyəmē, gyə̄r ənywī bān Yɛso cu bə wān re Yanduru zāngyə̄r Siman Bitrusu kàn dàn Yɛso de,

9”Fəvɛ̀n gyə̄r ənywī mənē mē lwe fùfùkì yə̀ tan tun bə̄ mgbəryàn ywā. Kī yəmē lə ma mənē bə mē rē?”

10Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ dan bə de nə̄ bə te sɔ̄n.” Gəga sə̄ shāmān nggānme ə tswē ywə̄ də̀ mənē bə kan te sɔ̄n ətù ywə̄. Ə̄nywī gbə̀jùn mənē bə, lə̄lən kyame sə̄ sē nà-tun.

11Yɛso kàn kpə̄ fùfùkì yə̀ tan bə̄ mgbəryàn yəmē də̀ nyər Rì də̀ kàn nə̄ bə de nə̄ bə kpə̄ gə̄ mənē bə. Mənē bə kpə̄ fùfùkì bə̄ mgbəryàn yəmē tan də̀ wū də̀ kā nkyɛn ywə̄ dən.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Mkpān yə̄ Yɛso tsə̄ de bə tan fùfùkì bə̄ mgbəryàn yə wū də̀ kə̄ nkyɛn ywə̄ dɔn, gu dàn bān gu cu bə de, “Nə̄ gyə̄ kyūn nkyɛn ywə̄ yə̄ bə tan dē nə̄ yə man kàdə te məme fà yo.”

13Tswēyəmē, bān gu cu bə dōglo kyūn nkyɛn fùfùkì tun bə̄ mgbəryàn ywā yə̄ bə tan dē nkyɛn də̀ yə shē san tsɔ.

14Mkpān yə̄ mənē ngrɛ̄n kì yə̀ mə̀ yə̀ gu nàn mē, bə kan sə̄ dan de, “Njìnjì, wān mē sē wān dòn rɛn Rì wān bə car de gu lə nyə̄ ə mgbəmgbrè mē.”

15Yɛso wān sə̀ tsə̄ mbɛ̄ de mənē bə là nyə tswē vūn gu bə̄ mgbrêmgbrē də̀ man kan gu te cūn, gu kàn dòrù ənywī mənē bə də̀ ngun ywè tu gbù nkəywə̄.

16Rìglò nyə̄ tè, bān Yɛso cu bə kan dōglo də̀ ywe ə nē.

17Bə ywe kə̄ nyər gbm̄ yə̄ bə lə ro ngga ywe Kapana. Bū nyə̄ tè bə, də̀ Yɛso la nyə̀ bə̄ bə mbɛ̄ yo.

18Bə sē ənywī zər, də̀ məsər yə̀ nē yə sə̀ gyàn anrɛ̀n cucu yə̄ tswe nggānme sə̄ te.

19Mkpān yə̄ bə zər ma kə̄de mɛl tar ywe kə sū kə̄de mɛl nlyɛ̄, bə ngrɛ̄n Yɛso tswē zər ətù məsər də̀ sə̀ nyə̀ bə̄ bə, mpūr kan te bə.

20Yɛso kàn dàn bə de, “Sē nggə̄, nə̄ gyə̄ kàdə tè mpūr yo.”

21Tswēyəmē, bə kan kpənyɛn nə̄ Yɛso nyər nywī gbm̄ yə gìgyər bə̄ bə. Mkpān yə̄ Yɛso nyər nywī gbm̄ yəmē, bə kan ngrɛ̄n de bə su tswē yə̄ bə là ywe gūgwə̄ me.

22Ə mbrɛ̄ yə̄ ywā, mənē bān dē ə kətən nē ə nggà yə̄ Yɛso sə̀ krè mān bə̄ bān gu cu bə, tsə de gbm̄ yə̄ sə̄ krē mān sə̄ sē gyər me də̀ mkpān yə̄ bān Yɛso cu bə nyər gbm̄ yə də̀ ywe, Yɛso la sə̀ nyər gbm̄ yə gìgyər bə̄ bə yo.

23Gbm̄gbm̀ nəmān yə̀ sə̀ rù ə Tibiriya sə̀ nyə̀ ə nggà yə̀ mənē bə sə̄ krē. Tswē yə̄ bə sə̄ krē mān sē tswē yə̄ Yɛso bàn fùfùkì də̀ nyər Rì də̀ kàn yə nə̄ bə mē.

24Mkpān yə̄ mənē bə nyə tsə̄ de Yɛso bə̄ bān gu cu bə la sə̄ sē gìgyər bə̄ bə yo, bə nyər gbm̄gbm̀ yə də̀ ywe Kapana tswē fò Yɛso.

25Bə ywe də̀ kə ngrɛ̄n Yɛso ə nggà nəmān ə kətən nē də̀ kan sə̄ ri gu de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, sē mbɛ̄tan yə̄ wə̄ nyə ə səkànmē?”

26Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ lə dan gyə̄ njìnjì de gyə̄ là fò nggə̄ anrɛ̀n fùfùkì yə̀ gyə̄ sə̀ tàn wù, la sē de gyə̄ là fò nggə̄ anrɛ̀n kī yə̄ mə̀ yə̄ gyə̄ là ngrɛ̄n nggə̄ ə tswē nan yə yo.

27Nə̄ gyə̄ kàdə nàn ndu anrɛ̀n gyə̄ là fò kīrē yə̄ lə te məme kyame yo. Nə̄ gyə̄ nàn ndu yə̄ gyə̄ lə fò kīrē yə̄ lə nə̄ gyə̄ shishɛ̄n yə̄ gyə̄ lə sòn be. Shishɛ̄n yəmē, sē nggə̄ Vɛ̄n Nɛ̄njì wān lə nə̄ gyə̄ yə. Sē nggə̄ wān Rì tsar ə kpàr bē de gu kpənyɛ̀n bə̄ nggə̄.”

28Tswēyəmē, bə kan ri Yɛso de, “Sē ndu nggyɛ̆ Rì là fò de nə̄ tə̄ nan?”

29Yɛso kàn sà bə mān de, “Ndu yə̄ Rì là fò de nə̄ gyə̄ nàn sē yə̄ gyə̄ lə kpə̄ te njìnjì bə̄ nggə̄ wān gu te ndu.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Bə kan ri gu de, “Sē nənggyĕ yə̀ mə̀ yə̀ wə̄ lə nan tsar tə̄ nə̄ tə̄ man ngrɛ̄n də̀ man kpə̄ te njìnjì bə̄ wə̀? Sē nənggyĕ yə̀ wə̄ lə nan?

31Tə̀te tə̄ bān sə̀sə̀ re kīrē gyə̄r yə̄ bə là gyɔ yə de manan, ə mkpān yə̄ bə sə̄ zə̀r ə mgbə̀jī. Kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de, ‘Gu nə̄ kīrē ji ə mkparū nyə bə̄ bə də̀ bə vu yə re.’ “

32Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de la sə̀ sē Musa wān nə̄ kīrē yə ji ə mkparū nyə yo. Sē Tĕ nggə̄ wān sə̀ nə̄ bə kīrē yəmūn, sē gu wān là nə̄ gyə̄ kīrē nzê̄nmē yə̄ njìnjì yə̄ ji ə mkparū nyə.

33Kīrē yə̄ Rì yə̄ là ru ə mkparū nyə, sē gu wān ru ə mkparū nyə̀ də̀ là nə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē shishē̄n.”

34Tswēyəmē, bə kan dan Yɛso de, “Nggɔn, nə̄ tə̄ kīrē yəmē ə mkpān mē kūkwār.”

35Yɛso kàn sà bə mān de, “Sē nggə̄ wān sē kīrē yə̄ sē bə̄ shishē̄n. Nē wān də̀ rè kīrē yəmē, gu lə la kū mfə nzə̌ yo, də̀ gu də̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄, rɛ lə la te gu nzə̌ yo.

36Nggə̄ là dan gyə̄ de gyə̄ ngrɛn nggə̄ mbɛ̄ də̀ là kà rɛn yə̄ gyə̄ lə kpə̄ te njìnjì bə̄ nggə̄.

37Mənē kūkwār bān Tĕ nggə̄ kan tè nggə̄ ə ngwɔ̀n lə glə ngwɔn nggə̄ kūkwār, də̀ nənè wān də̀ nyə̀ bə̄ nggə̄, nggə̄ lə la kà gu yo.

38Nggə̄ ru ə mkparū nyə tswē nan ndu yə̄ wān te nggə̄ ndu dan de nə̄ nggə̄ nan. La sē nggə̄ nyə tswē nan kī yə̄ dər̆ nggə̄ ban yo.

39Gu wān te nggə̄ ndu la dan nggə̄ de, nə̄ nənè gyə̄r ənywī mənē bān gu kan nə̄ nggə̀, kə̀də gbàn shishē̄n yə̄ mə̄gu yo. Gu dan de nggə̄ lə nə̄ bə shishē̄n kūkwār ə mbrɛ̄ yə̄ dòglo mgbəmgbrè mē.

40Kì yə̀ Tĕ nggə̄ dan sē de, mənē bān də̄ ngrɛ̄n nggə̄ də̀ kpə̄ te njìnjì bə̄ nggə̄, bə lə sē bə̄ shishē̄n yə̄ bə lə sɔ̀n be də̀ bə də̄ tsu, nggə̄ lə nə̄ bə shishē̄n nzə̌ ə mbrɛ̄ yə̄ dòglo mgbəmgbrè mē.”

41Anrɛ̀n rɛn yəmē, mənē bān Yahuda nə̄mān kan sə̄ rɛn mgbə̄r anrɛ̀n Yɛso dan de gu sē kīrē yə̄ ru ə mkparū nyə̀.

42Bə kan sə̄ ri nkəywə̀ nə̀nàn de, “Wān mē la sē vɛ̄n Yusuwu wān re Yɛso wān tə̄ tsə tèywə̄ bə̄ gyə̀ywə̄ mē yo? Yə sē sɛ̄n gu là dan de gu sē wān ru ə mkparū nyə̀?”

43Yɛso kàn sà bə mān de, “Nə̄ gyə̄ kə̀də rɛ̀n mgbə̄r sū nkəywə̀ yo.

44Nē wān də̀ nyə̀ bə̄ nggə̄, gu nyə bə̄ nggə̄ anrɛ̀n sē Tĕ nggə̄ wān te nggə̄ ndu wān nə gu nyə̀ bə̄ nggə̄ də̀ nggə̄ lə nə̄ gu shishē̄n ə mbrɛ̄ yə̄ dòglo mgbəmgbrè mē.

45Kə̄de rɛn yə̀ bān dɔ̀n rɛn Rì car gyə̄ ə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì də̀ dan de, ‘Sē mənē kūkwār bān Rì lə tsar bə rɛn mə̄gu’, də̄ nē wān də̀ gwɔ rɛn yə̄ Rì də̀ kpə̄ yə tè njìnjì, lə kpə̄ te njìnjì bə̄ nggə̄ nə̀nàn.

46Nənè la ngrɛ̄n Tĕ nggə̄ gbàngyə̀r yo, sē nggə̄ me wān ru bə̄ gu wān ngrɛn gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

47Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nənè wān də̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄, lə sē bə̄ shishēn yə̄ gu lə sɔ̀n be njì.

48Sē nggə̄ wān sē kīrē yə̄ là nə nē shishēn.

49Manan yə̄ tə̀te gyə̄ re yə sə̀sɛ̀, la sə̄ sē kīrē yə̄ lə nə̄ bə shishēn yo, də̀ bə nyə tsu.

50Kīrē yə̄ lə nə̄ nē shishēn sē yə yə̄ ru bə̄ Rì, də̀ nənè wān də̀ rè yə, gu lə la kyu nzɔ̌ yo.

51Sē nggə̄ wān sē kīrē yə̄ sē bə̄ shishēn yə̄ ru bə̄ Rì də̀ nənè wān də̀ rè kīrē yəmē, lə sē bə̄ shishēn yə̄ gu lə sɔ̀n be. Kīrē yə̄ nggə̄ lə nə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē yə̄ lə nə̄ bə shishēn sē mkpɔ̌nkpə̀ mə̀nggə̄.”

52Mkpān yə̄ Yɛso dàn rɛn yəmē, yə to mənē bān Yahuda dər nggānme də̀ bə kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ vələn mē là dan de gu lə nə̄ tə̄ nan kpə̀ gu nə̄ tə̄ kpə̄ tan?”

53Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de gyə̄ də̀gbà tàn nan kpə̀ yə̄ mə̀nggə̀ Vɛ̄n Nēnjì də̀ sə̄ mə̀nggə̄ mə̄gu yo, gyə̄ lə la sē bə̄ shishēn ənywī gyə̄ yo.

54Nē wān də̀ tàn nan kpə̀ nggə̄ də̀ sə̄ mə̀gì mə̀nggə̄ lə sē bə̄ shishēn yə̄ gu lə sɔ̀n be də̀ nggə̄ lə tā gu shɛn ə mbrɛ̄ yə̄ dòglo mgbəmgbrè mē.

55Nan kpə̀ nggə̄ sē kīrē yə̄ njìnjì də̀ mə̀gì mə̀nggə̄ sē mə̀sər yə̀ sə̄ yə̀ njìnjì.

56Nənè wān də̀ tàn nan kpə̀ nggə̄ də̀ sə̄ mə̀gì mə̀nggə̄, sē gìgyə̀r bə̄ nggə̄ də̀ nggə̄ nə̀nàn nggə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gu.

57Kə̄de nkə̄n yə̄ Tɛ̌ nggə̄ wān sē bə̄ shishēn te nggə̄ ndu, nggə̄ nə̀nàn nggə̄ sē bə̄ shishēn anrɛ̀n nggɔn nggɔn mə̄gu sē bə̄ nggə̀. Yə sē ənə̀mē nə̀nàn bə̄ nē wān də̀ tàn nan kpə̀ yə̄ mə̀nggə̀, gu lə sē bə̄ shishēn anrɛ̀n nggɔn nggɔn mə̀nggə̀ sē bə̄ gu.

58Yə̀mē sē kīrē yə̄ ru ə mkparū nyə, yə la sē kə̄de manan yə̄ tə̀te gyə̄ re də̀ nyə tsu mē yo. Nē wān də̀ rè kīrē yəmē, gu lə sē bə̄ shishēn yə̄ gu lə sɔ̀n be njì.”

59Mə̀rēn mē kūkwār sē yə̀ Yɛso dàn yə̄ ə kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda yə̄ bə là rɛn bə̄ Rì yə̄ sē ə Kapana.

60Mənē nggānme bān sə̄ zwē gu mān, ə mkpān yə̄ bə̄ gwɔ gu tswē dan rɛn yəmē, dan de, “Rɛn mē te dē yə̄ mənē lə tsə̄ sē ywə̄, nggwɔ lə krè də̀ man gwɔ yə?”

61Yɛso wān tsə̄ de bān sə̄ zwē gu mān là rɛn mgbər anrɛ̀n rɛn yə̄ gu dan, gu kàn rì bə de, “Rɛn yəmē ca gyə̄ dər zu?

62Gyə̄ lə nansɛn màn gyə̄ də̀ ngrɛ̄n nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì tswē dōglo ywē ə tswē yə̄ nggə̄ ru mān?

63Sē Gbrīn yə̄ Rì yə̄ là nə̄ nē shishēn. Yə sē ənə̀mē, nēnjì la sē bə nkɔ̀n yə̀ gu lə nan ənə̀mē yo. Rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ sē yə yə̄ lə nə̄ gyə̄ kpə̄ Gbrīn yə̄ Rì yə̄ là nə nē shishēn.

64Ənywī gyə̄, mənē nə̄mān ka me də̀ la kpə̄ te njìnjì yo.” Yɛso sə̀ kūcici tsə̄ mbɛ̄ mənē bān lə la kpə̄ te njìnjì yo, bə̄ nē wān lə kan gu rɛ̀ mənē ə bē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

65Gu kàn dàn bə nə̀nàn de, “Yə sē ənə̀mē yə yə nggə̄ dan gyə̄ de, nənè lə la nyə̄ bə̄ nggə̄ màn Tě nggə̄ də̀gbà kwɔ gu nyə̀ bə̄ nggə̄ yo.”

66Ətù rɛn yəmē, bān sə̄ zwē gu mān nggānme kan kā rɛn yə̄ bə lə zwē gu mān.

67Tswēyəmē, Yɛso kàn rì mənē tsɔ bān gu cu mē de, “Gyə̄ nə̀nàn gyə̄ lə ywē?”

68Gyə̄r ənywī bə wān re Siman Bitrusu kàn dàn Yɛso de, “Nggɔn, nənè la shāmān wān tə̄ lə ywē bə̄ gu yo. Rɛn yə̄ wə̄ là dan tə̄ sē rɛn yə̄ là nə nē shishēn yə̄ nē lə sɔ̀n be njì,

69də̀ nzêmē, tə̄ kpə te njìnjì de wə̄ sē wān Ntsər wān ru bə̄ Rì.”

70Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə̄ sē mənē tsɔ bān nggə̄ cu, də̀ gyə̄r ənywī gyə̄ sē Shɛtan.”

71Yɛso sə̀ dan rɛn yəmē ətù Yahuda vēn Siman Yisəkaryɔ, wān sə̀ sē gyə̄r ənywī mənē tsɔ bān Yɛso cu wān lə kan gu rɛ̀.

Yɔhanan 7

1Mkpān yə̄ kì mē nyə̄ vūngà kūkwār, Yɛso zər ə məmē yə̀ Galili kyame. Gu kà rɛn yə̄ gu lə ywē ə məmē yə̀ mənē bān Yahuda anrɛ̀n mənē bān Yahuda sə̄ kə gu zwē de bə lə ngun gu.

2Gān yə̀ mənē bān Yahuda sə̀ tè hyuhyur. Là gyɔ gān yə̄ de, “Gān yə̀ bə nan nywên Məkə̀.” (Bə là nan gān mē anrɛ̀n bə là te kə mkpān yə̄ bə ywe kə sū məmē yə̀ Rì kan nə̄ bə.)

3Nywɛngyə̀ywə̄ Yɛso bān sē shishar gu kan dan gu de, “Doglò də̀ man ywè ə məmē yə̀ mənē bān Yahuda dətswē mənē bān là zwe wə̄ mān, mān kə ngrēn kī yə̄ mə̀ yə̄ wə̄ là nan.

4Nē wān də̀ là fɔ̀ de nə̄ mənē tsə gu, lə la sə̀ nan kī gǐgǐ yo. Yə sē ənə̀mē yə̄ wə̄ là nan kī yəmē nzêmē, kan nkəywē tsàr mənē bān mgbəmgbrè mē ə kpàr bē.”

5Nywɛngyə̀ywə̄ Yɛso bān mān kpə̄ gu te njìnjì, la kpə̄ gu te njìnjì yo.

6Yɛso kàn sà bə mān de, “Mkpān yə̄ mənggə̀ la ma mbē yo. Də̀ sē gyə̄, gyə̄ lə ywē tswē gān yə̄ ə mkpān mē kūkwār yə̄ gyə̄ ngrēn ə dər gyə̄.

7Mənē bān mgbəmgbrè mē lə la kà gyə̄ yo. Bə là te lənggə bə̄ nggə̄ anrɛ̀n nggə̄ là dan bə de kī yə̄ bə là nan sē məme.

8Nə̄ gyə̄ ywè gān yə̄, nggə̄ lə la ywē yə̄ yo anrɛ̀n mkpān yə̄ mənggə̀ la ma mbē yo.”

9Ə̄ tswēyəmē, gu kàn sɔ̀n ə Galili də̀ la zwē bə mān ywè tswē gān yə̄ yo.

10Mkpān yə̄ nywɛngyə̀ywə̄ ywe ə tswē gān yə̄ kūkwār, gu kàn dòglò də̀ ywè mān nə̀nàn. Gu la ywè ə kpàr bē me yo.

11Ə̄ tswē gān yə̄, tu mənē bān Yahuda sə̄ fɔ̄ Yɛso də̀ sə̄ ri nkəywə̀ de, “Vəlɔn wān là te mənē dē mē sē ə ywə̄?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Mənē nggānme ə tswē gān yə̄ sə̄ rɛn ətù Yɛso gǐgǐ. Bān nəmān ənywī bə sə̄ dan de gu sē wān là nan zəze də̀ bān nəmān sə̄ dan de gu sē wān là gyùr mənē.

13Nənè gyər ənywī bə la dan rɛn nkinē ətù Yɛso ə kpàr bē me yo, anrɛ̀n bə sə̄ te mpūr tu mənē bān Yahuda.

14Mkpān yə̄ bə re gān yə̄ ywe kə gi dəntswe, Yɛso nyər ywè nywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ sə̀ tsàr mənē rɛn Rì mān.

15Də̀ mkpān yə̄ tu mənē bān Yahuda ngrɛ̄n Yɛso tswē tsar mənē rɛn Rì ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, bə mə̄ nggānme də̀ sə̄ ri nkəywə̀ de, “Sē sɛ̌n wān mē la blā yo də̀ nansɛn də̀ tsə kī nggānme ənə̀mē?”

16Yɛso kàn sà bə mān de, “Kī yə̄ nggə̄ là tsar mənē, la sē yə̄ nggə̄ tsə yə bə̄ tukpə̀ nggə̄ me yo. Kī yəmē sē yə̄ wān te nggə̄ ndu tsar nggə̄ yə.

17Nē wān də̀ kàn dər gu sà de gu lə nan kī yə̄ Rì dan, lə nyə̄ tsə̄ kī yə̄ nggə̄ là tsar gyə̄ mē, kē yə sē yə̄ nggə̄ tsə tukpə̀ nggə̄, kē yə sē kī yə̄ Rì tsar nggə̄ yə.

18Nē wān də̀ là dan rɛn ətù nkəywə̄, là fɔ̀ de nə̄ mənē bɛ̄ gu. Yə sē ənə̀mē, nē wān là nan ndu dətswē gu man ngrɛ̄n de mənē lə bɛ nē wān te gu ndu, la sē wān lə te mò yo, də̀ rɛn məgu sē njìnjì.

19La sē Musa wān nə gyə̄ Bān yo? Nənè gyər ənywī gyə̄ la shāmān wān là zwē kì yə̀ Bān yə dan yo. Sē rɛn nggyɛ̌ gyə̄ là fɔ̀ de gyə̄ lə ngun nggə̀?”

20Mənē bə kan dan Yɛso de, “Gbrīn məme sē ənywī dər wə̄. Nggwɔ̌ là fɔ̀ de gu lə ngun wə̄?”

21Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ nan kì yə̀ mə̀ gyər me ə rì yə̀ sɔ̀n sù də̀ gyə̄ sə mə̀ ətù ywə̄.

22Anrɛ̀n sē Musa wān nə gyə̄ Bān yə̀ nyər nrin, gyə̄ là nyər nywɛn gyə̄ nrin ə mbrɛ̀ yə̄ sɔ̀n sù. (Rɛn yəmē la sē yə̄ ru bə̄ Musa yo, sē təte bə bān lwe yə nyə.)

23Də̀ sē gyə̄ là nyər nywɛn gyə̄ nrin mbrɛ̀ yə̄ sɔ̀n sù nənàn anrɛ̀n yə sē kpaki nə̄ gyə̄ zwē Bān yə̀ Musa, sē rɛn nggyɛ̌ gyə̄ là te gyār bə̄ nggə̄ anrɛ̀n nggə̄ nan vələn gyər te zəze ə mkpɔ̌nkpə̀ kūkwār ə mbrɛ̀ yə̄ sɔ̀n sù?

24Nə̄ gyə̄ kàdə sē bān lə sə̀ sùr rɛn ətù kī yə̄ gyə̄ là ngrɛ̄n kyame yo. Nə̄ gyə̄ sē bān lə sə̀ sùr rɛn ə nkɔ̄n yə̄ sē zəze.”

25Ə̀ tswēyəmē, mənē nəmān bān Wurisheliman kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Wān mē la sē vələn wān bə là fɔ de bə lə ngun gu mē yo?

26Gu mē krè də̀ là rɛn ə kpàr bē də̀ bə là dan gu rɛn nkinē yo. Mənē bān sē nggɔn nggɔn kpənyɛn bə̄ gu de gu sē gu wān sē Krisəti?

27Mbrɛ̄ yə̄ nē wān sē Krisəti lə nyə̄, nənè lə la tsə̄ tswē yə̄ gu lə ru mān nyə̄ yo. Də̀ sē wān mē, tə̄ tsə tswē yə̄ gu ru mān.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

28Yɛso wān sə̀ tsàr mənē rɛn ə bē ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, kàn sà bə mān kpān də̀ dan de, “Gyə̄ là kyɛn munyàn de gyə̄ tsə tswē yə̄ nggə̄ ru, kē la sē ənə̀mē yo? La sē nggə̄ wān cu nkəmùn me də̀ nyə yo, nggə̄ nyə anrèn gu wān te nggə̄ ndu nyə̀, sē wān sē njìnjì də̀ gyə̀ la tsə̄ gu yo.

29Nggə̄ tsə gu anrèn nggə̄ sē wān ru bə̄ gu də̀ sē gu wān te nggə̄ ndu.”

30Ətù rɛn yəmē, bə kan sə̄ fə̄ nkə̄n yə̄ bə lə vūn gu. Nənè gyər ənywī bə la kàn ngwɔn gu bàr gu yo anrèn mkpān yə̄ bə lə vūn gu la sə̄ nyə mbɛ̄ yo.

31Ənywī mənē bə nə̀nàn, nggānme kpə̄ te njìnjì bə̄ gu də̀ sə̄ dan nkəywə̀ de, “Wān mē dəgbà sē Krisəti gu yo, ə mkpān yə̄ Krisəti gu də̀ nyə̀ ə rìgyər, gu lə nan kī nggɔn nggɔn yə̄ mwɔn yə̄ vəlɔn mē nan?”

32Mkpān yə̄ mənē bān Faresi gwɔ mənē nggānme tswē rɛn ətù Yɛso gǐgǐ, bə bə̄ nggɔn nggɔn bān tò kī nə̄ Rì kan te bān sə̄ gbyɛn Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì ndu de nə̄ bə ywe kə vūn Yɛso.

33Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn mənē bān sə̄ krē mān de, “Nggə̄ lə sē gìgyər bə̄ gyə̄ ə mkpān fətsè me də̀ kan mərtu ywe bə̄ gu wān te nggə̄ ndu.

34Mkpān yə̄ nggə̄ də̄ ywe, gyə̄ lə fò nggə̄ də̀ lə la ngrɛ̄n nggə̄ yo anrèn tswē yə̄ nggə̄ là ywē, gyə̄ la ma bān gyə̄ lə ywē mān yo.”

35Tu mənē bān Yahuda bān sə̄ krē mān kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Sē ywə̄ gyər yə̄ gu là kyɛn de gu lə ywē yə̄ tə̄ lə la ngrɛ̄n gu yo? Gu lə ywē mə̀mē yə̀ bān Heleni tswē yə̄ mənē bān Yahuda sɔn mān, man kūci tswē tsar mənē bān Heleni?

36Sē nənggyě yə̀ sē tekə màgu màn gu də̀ là dan de, ‘Tə̄ lə fò gu də̀ lə la ngrɛ̄n gu yo də̀ tswē yə̄ gu lə ywe, tə̄ la ma bān tə̄ lə ywē mān yo?’ “

37Mbrɛ̄ nggɔn yə̄ gān yə̄ lə krɛ kūkwār, Yɛso dòglò də̀ dòn rɛn kpān ə nggà bēshi mənē də̀ dan bə de, “Nənè wān rɛ là te gu, nə̄ gu nyə̄ sə̄ mə̀sər yə̀ nggə̄ lə kan nə̄ gu.

38Yə sē ənə̀mē, tswē yə̄ bə car ə lətafē yə̀ rɛn Rì dan de, ‘Nē wān də̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄, mə̀sər yə̀ nggə̄ lə kan nə̄ gu lə sə̀ kūci tswē nə̄ gu shishēn ənywī dər gu,’ lə nyə̄ shē mān.”

39Gu sə̀ dan rɛn yəmē ətù Gbrīn yə̄ Rì yə̄ mənē bān kpə te njìnjì bə̄ gu lə kpə̄ ə rìgyər. Ə mkpān ywə̄, Gbrīn yə la sə̄ nyə bə̄ bə mbɛ̄ yo anrèn Yɛso la sə̀ kpə̄ nggɔn nggɔn məgu mbɛ̄ yo.

40Ə mkpān yə̄ mənē bān sə̄ krē mān gwɔ rɛn yəmē, mənē nəmān ənywī bə kan dan de, “Njìnjì, wān mē sē wān dòn rɛn Rì wān bə̄ car de gu lə nyə̄.”

41Mənē nəmān ənywī bə nə̀nàn kan dan de, “Sē gu wān sē Krisəti.” Mənē nəmān nə̀nàn kan sə̄ ri de, “Nē wān lə sē Krisəti, gu lə sē wān lə ru ə Galili?

42La sē ə lətafē yə̀ rɛn Rì yə̄ bə car mān de gu wān lə sē Krisəti lə sē wān lə ru ə gbòn kə̀ bə Doda də̀ gu lə ru ə Bətəlami gbù yə̀ Doda ru mān yo?”

43Ətù rɛn yəmē, tekə mə̀bə kàn gə̀ tè ywā,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

44də mənē nəmān ənywī bə sə̄ fə̄ nkə̀n yə̀ bə lə vūn Yɛso də̀ nənè gyə̄r ənywī bə la kàn ngwɔn gu bàr gu yo.

45Mkpān yə̄ bān gbyɛ̄n, bān bə te bə ndu de nə̄ bə ywe kə vūn Yɛso mərtu ywe bə̄ ngwɔn kukù, nggɔn nggɔn bān tò kī nə̄ Rì bə̄ bān Faresi kan ri bə de, “Gyə̄ la lwè gu cà mān yo mūn?”

46Bān gbyɛ̄n bə kan sa bə mān de, “Tə̄ la ngrɛ̄n nənè wān là rɛn kə̄de və̄lɔn mē gbàngyə̀r yo.”

47Bān Faresi bə kan ri bə de, “Gyə̄ nə̀nàn nə və̄lɔn gu mē gyur gyə̀?

48Gyə̄ ngrɛn nənè gyə̄r ənywī mənē bān là lwe mənē kē bān Faresi tswē kpə gu tè njìnjì gbàngyə̀r?

49Bān là kpə gu te njìnjì sē ənywī mənē bān là shur də̀ la tsə bān yə̀ mə̀tə̄ yo. Yə sē ənə̀mē, bə sē mənē bān Rì far nyū məme gyə̄ bə.”

50Nikudimu wān sē ənywī mənē bān là lwe mənē bān Yahuda wān ywè bə̄ Yɛso kə gyə̄r ə bū mē dòglò də̀ rì bə de,

51”Bān yə̀ mə̀tə̄ dan de tə̄ lə la kpə̄ rɛn yə̄ nənè kā me yo màn tə̄ də̄gbā gyɔ gu də̀ ri gu gwɔ ətù kì yə̀ gu nan anrīn yo.”

52Bə kan ri gu de, “Wə̄ sē wān ru ə Galili nə̀nàn? Wə̄ də̀ ywè kə̄ fò kyɛn ə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì, wə̄ lə la ngrɛ̄n bə dan de wān dòn rɛn sū mənē lə ru ə Galili yo.”

53Tswēyəmē, mənē bə kūkwār kan zān də̀ ywe mə̀kə̀ bə.

Yɔhanan 8

1Də̀ Yɛso kàn ngun ywè tu gbù gyə̀r yə̀ bə là gyɔ yə de gbù Zɛtun.

2Mbrɛ̀cə̄ būbū, Yɛso nyə̄ tè sə̀n ə bē ə Kə̄ Nggɔn Rì tswē yə̄ mənē kūkwār nyə tswē gwɔ gu də̀ kūci tswē tsar bə rɛn.

3Tswēyəmē, bān sə̄ tsar mənē Bān bə̄ bān Faresi lwe mbə̄ gyə̄r wān bə vūn gu tswē te nggā gri Yɛso mān. Bə kan gu zwē ə nggà bēshi mənē də̀ kan

4dan Yɛso de, “Wə̄ wān là tsar mənē rɛn, tə̄ vun mbə̄ mē ə mkpān yə̄ gu sə tè nggā.

5Də̀ ənywī Bān yə̀ Musa kan nə̄ tə̀, gu dan mān de wān də̀ nàn rɛn məme yəmē, nə̄ bə tā gu mgbantə ngun. Nzênmē, sē nə̄nggyɛ̆ yə̀ wə̄ lə dan ətù mbə̄ gu mē?”

6Bə ri Yɛso rɛn yəmē də̀tswē bə man mā gu kyɛn kē gu lə dan rɛn nəmān yə̄ lə la kpə̄nyɛn bə̄ kì yə̀ Bān yə̀ Musa dan bə yo, nə̄ bə man dan de gu dan rɛn nkinē yə̄ sē məme. Mkpān yə̄ bə ri gu rɛn yəmē krɛ, gu tè rā də̀ kàn kə̀mvrè ngwòn sə̀ car ə mə̀mē.

7Də̀ mkpān yə̄ gu la sà bə mān mbɛ̄ yo də̀ bə sə̄ kpān tu də̀ sə̄ ri gu me. Yɛso kàn dòglò nə̀ nkəywə̄ də̀ dàn bə de, “Wān də̀ tsə de gu la sē bə̄ rɛn məme ətù gu yo, nə̄ gu kūci man bàn mgbə̆ntə̄ tā mbə̄ gu mē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Yə̀ gu dàn bə rɛn yəmē krɛ̀, gu kàn tè rā nzɔ̌ də̀ kūci tswē kàn kə̀mvrè ngwɔ̀n car ə
mə̀mē.

9Tu mənē bān Yahuda bə̄ bān Faresi gwɔ Yɛso tswē dan rɛn yəmē də̀ kan sə̄ cu gyər
gyər dɔ̄ru kūkwār bə, mkpâywə̄ nyə sū shishar. Bə ywe kūkwār də̀ yə kədè Yɛso bə̄
mbə̄ gu me ə dàntswe mənē bān sə̄ krē də̀ sə̄ gwɔ gu.

10Yɛso kàn dòglò krè də̀ rì mbə̄ gu de, “Mbə̄, mənē bə kan nansɛn? Nənè la nàn wə̄ kì
yə̀ bə dan de bə lə nan wə̄ yo?”

11Mbə̄ gu kàn sà Yɛso mān de, “Nggɔn, nənè la nàn nggə̄ nkinē yo.” Ə tswēyəmē,
Yɛso kàn dàn mbə̄ gu de, “Nggə̄ nə̀nàn lə la nan wə̄ kì yə̀ bə dan yo. Ywe, man kàdə
nàn məme nzɔ̌ yo.”

12Kə nəmān nzɔ̌, mkpān yə̄ Yɛso sə̀ tsàr mənē bān Faresi, gu kàn dàn bə de, “Sē nggə̄
wān sē glo yə̄ là lan tsar mənē bān mgbəmgbrè mē, də̀ nē wān də̀ zwē nggə̄ mān, gu lə
la zər būbū nzɔ̌ yo. Gu lə zər də̀ glo yə lə sə̀ lan tsar gu nkɔ̀n yə̀ sē shishɛ̄n.”

13Mənē bān Faresi bə kan sa gu mān de, “Rɛn yə̄ wə̄ là dan ətù nkəywē mē la sē rɛn
njìnjì yo anrɛ̀n nənè la krè ə gɔ̄n wə̄ yo.”

14Yɛso kàn sà bə mān də̀ dàn de, “Nggə̄ là dan rɛn ətù nkəmùn anrɛ̀n yə sē njìnjì, də̀
nggə̄ tsə tswē yə̄ nggə̄ ru mān, də̀ tsə tswē yə̄ nggə̄ là ywe. Də̀ sē gyə̄, gyə̄ la tsə̄ tswē
yə̄ nggə̄ ru mān yo də̀ la tsə̄ tswē yə̄ nggə̄ là ywe mān yo nə̀nàn.

15Gyə̄ sē bān là sùr rɛn ə nkɔ̄n yə̄ mkpɔ̌nkpə̀. Nggə̄ la sē wān là sur mənē rɛn yo.

16Də̀ sē nggə̄ lə sùr rɛn, sùr rɛn mə̀nggə̄ lə sē njìnjì anrɛ̀n tě nggə̄ wān te nggə̄ ndu sē
gìgyə̀r bə̄ nggə̄.

17Ənywī Bān yə̀ mə̀gyə̄, bə car mān de, ‘Mənē ywā də̄ dan rɛn ətù nkinē, rɛn yəmē sē
njìnjì.’

18Nggə̄ sē gyə̄r me wān là dan rɛn ətù nkəmùn. Wān ywā nggə̄ sē Tě nggə̄ wān te
nggə̄ ndu.”

19Tswēyəmē, bə kan ri gu de, “Tèywē gu sē ə ywə̄?” Yɛso kàn sà bə mān de, “Gyə̄ la
tsə̄ nē wān gu sē yo, yə sē ənə̀mē, gyə̄ lə la tsə̄ Tě nggə̄ yo. Màn sē de gyə̄ tsə̄ nggə̄,
gyə̄ màn tsə̄ Tě nggə̄ nə̀nàn.”

20Mə̀rɛn yəmē kūkwār sē yə̀ Yɛso sə̀ dan yə̄ ə mkpān yə̄ gu sə̀ tsàr mənē rɛn ə tswē yə̄
bə kan kpàtè yə̄ bə là kpə kə̄jī ə Kə̄ nggɔn yə̄ Rì zwē mān. Nənè gyə̄r ənywī bə la vūn
gu yo anrɛ̀n mkpān yə̄ mə̄gu la sə̄ shɛ̄ mān mbɛ̄ yo.

21Mkpān gyə̄r nzɔ̌, Yɛso dàn mənē bə de, “Nggə̄ lə ywē tswē yə̄ gyə̄ lə fɔ̀ nggə̄ də̀ lə la
ngrɛ̄n nggə̄ yo də̀ gyə̄ lə tsu ənywī məme mə̄gyə̀. Tswē yə̄ nggə̄ là ywē, gyə̄ la ma bān
gyə̄ lə ywē mān yo.”

22Tswēyəmē, tu bān Yahuda kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Sē rɛn nggyɛ̌ gu là dan de tə̄ la ma
bān tə̄ lə ywē tswē yə̄ gu lə ywē yo. Sē gu lə ngun nkəywə̄?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23Yɛso wān sə̀ kūci tswē rɛn me kàn dàn bə de, “Gyə̄ sē bān ru ə sə̄kànmē də̀ nggə̄ sē wān ru ə mkparū. Gyə̄ sē mənē bān mgbəmgbrè mē də̀ nggə̄ la sē wān mgbəmgbrè mē yo.

24Yə sē ənə̀mē yə yə̄ nggə̄ dan gyə̄ de gyə̄ lə tsu ənywī məme məgyə̀ màn gyə̄ də̀gbà kpə̄ tè njìnjì bə̄ nənè wān nggə̄ là dan de nggə̄ sē yo. Nggə̄ là dan Njìnjì de gyə̄ lə tsu ənywī məme məgyə̀.”

25Tswēyəmē, bə kan ri gu de, “Wə̄ sē nggwɔ?” Yɛso kàn sà bə mān də̀ dàn bə de, “Nggə̄ sē gu wān nggə̄ là dan gyə̄ cùcùn mun de nggə̄ sē.

26Màn sē de nggə̄ lə sùr gyə̄ rɛn, rɛn shāmān nggānme yə̄ nggə̄ mān dan ətù gyə̄. Gu wān te nggə̄ ndu sē wān sē njìnjì də̀ nggə̄ là dan mənē bān mgbəmgbrè mē rɛn yə̄ gu dan de nə̄ nggə̄ dan bə.”

27Nē bə la sə̄ tsə de Yɛso là rɛn ətù tèywə̄ yo.

28Yɛso kàn dàn bə de, “Ə̀ mkpān yə̄ gyə̄ lə kan nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì kpān də̀ zo nggə̄ te ə shū, sē ə mkpān ywə̄ yə̄ gyə̄ lə tsə̄ nənè wān nggə̄ sē. Gyə̄ lə tsə̄ nə̀nàn de nggə̄ là nan nkinē ə nkɔ̄n tsə rɛn mə̀nggə̄ yo, gyə̄ lə tsə̄ de sē nggə̄ là nan yə̄ ə nkɔ̄n yə̄ Tě nggə̄ tsar nggə̄.

29Gu wān te nggə̄ ndu sē gìgyə̀r bə̄ nggə̄. Gu la kà nggə̄ dòn nggə̄ gyə̄r me yo anrèn ə mkpān mē kūkwār, nggə̄ là nan kī yə̄ là su gu dər̄.”

30Mkpān yə̄ gu sə̀ dan rɛn yəmē, mənē nggānme kpə̄ te njìnjì bə̄ gu.

31Yɛso kàn dàn mənē bān Yahuda bān kpə rɛn məgu te njìnjì de, “Gyə̄ də̀ kūci tswē zwē kī yə̄ nggə̄ là tsar gyə̄ mē, gyə̄ lə sē bān là zwē nggə̄ mān njìnjì.

32Gyə̄ lə tsə̄ njìnjì ətù Rì də̀ njìnjì yə̀ gyə̄ tsə lə kpə̄ gyə̄ cūngwɔn.”

33Tswēyəmē, bə kan sa gu mān de, “Tə̄ sē bān gbòn kə̀ Bərayi də̀ nənè la vu tə̄ tè məgər bān məgu gbàngyə̀r yo. Yə sē sěn wə̄ là dan de, ‘Bə lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn?’ “

34Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de wān də̀ là sə̀ kūci tswē nan məme, kan nkəywə̄ tè gər̄ nē wān là nan məme.

35Nē wān sē gər̄ ə kə̀ nənè lə la sòn ə kə̀ nənè gu mē njì yo. Sē zə̄ywə̄ me wān lə sòn mān njì.

36Yə sē ənə̀mē, də̀ sē Vɛ̄n Rì wān lə kpə̄ gyə̄ cūngwɔn, cucu lə sū gyə̄ njìnjì.

37Nggə̄ tsə de gyə̄ sē bān gbòn kə̀ Bərayi, də̀ gyə̄ là fò nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə ngun nggə̄ anrèn rɛn mə̀nggə̀ là nyər gyə̄ dər yo.

38Nggə̄ là dan gyə̄ kī yə̄ nggə̄ ngrɛn bə̄ Tě nggə̄. Yə də̄ sē gyə̄, gyə̄ sē bān là nan kī yə̄ tě gyə̄ dan gyə̄.”

39Tswēyəmē, bə kan sa gu mān de, “Bərayi sē tě tə̄.” Yɛso kàn dàn bə de, “Màn sē de gyə̄ sē nywɛn Bərayi bān njìnjì, gyə̀ màn nàn kī yə̄ Bərayi nan.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

40Kī yə̄ nggə̄ dan gyə̄ sē njìnjì yə̄ nggə̄ gwɔ bə̄ Rì də̀ gyə̄ ka far me də̀ là fɔ̀ nkə̄n yə̄ gyə̄ lə ngun nggə̄. Yə̀mē la sē kì yə̀ Bərayi nan yo.

41Gyə̄ là nan kī yə̄ tě gyə̄ nan.” Bə kan sa gu mān de, “Tə̄ la sē nywɛn bān bə te nggà anrīn də̀ sə̄ ngrin tə̄ yo. Sē Rì kyame wān sē tě tə̄.”

42Yɛso kàn sà bə mān de, “Màn sē de sē Rì wān sē tě gyə̄, gyə̄ màn nyɛn nggə̄ anrèn nggə̄ sē wān ru bə̄ Rì. La sē nggə̄ nyə nyə̄ yə̀ tukpə̀ nggə̄ me yo, sē gu wān te nggə̄ ndu.

43Sē rɛn nggyě yə̄ gyə̄ là vūn kī yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ lwe yo? Yə sē anrèn gyə̄ la kàn dər gyə̄ sà yə̄ gyə̄ lə gwɔ nggə̄ yo.

44Sē Shɛtan wān sē tě gyə̄ də̀ gyə̄ sē nywɛnywə̄. Yə sē ənə̀mē, gyə̄ là zwē nkə̄n yə̄ məgu. Təntùr mun, gu sē wān là nlywe mənē də̀ la sē wān là dan njìnjì yo anrèn gu la sē wān sē bə̄ rɛn njìnjì ə dər gu yo. Gu də̀ là dan rɛn nkinē yə̄ mò, gu là dan yə kə̄de yə sē njìnjì anrèn gu sē wān là te mò də̀ sē tě yə̀ bān là te mò.

45Nggə̄ sē wān là dan njìnjì də̀ gyə̄ là kpə̄ rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ te njìnjì yo.

46Sē nggwɔ ənywī gyə̄ wān lə tsar nggə̄ məme gyər yə̄ nggə̄ nan? Yə də̄ sē nggə̄ là dan rɛn njìnjì, sē rɛn nggyě yə̄ gyə̄ la kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ yo?

47Nē wān də̀ sē wān Rì, lə gwɔ rɛn yə̄ Rì. Gyə̄ là kà rɛn yə̄ gyə̄ lə kpə̄ rɛn yəmē nan ndu anrèn gyə̄ la sē mənē bān Rì yo.”

48Tu mənē bān Yahuda bə kan dan gu de, “Rɛn yə̄ tə̄ dan sē njìnjì de wə̄ sē vəlɔn wān Samariya də̀ gbrīn məme sē ənywī kpə̀ wə̄.”

49Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ la sē bə̄ gbrīn məme ə kpə̀ nggə̄ yo. Nggə̄ là nə̄ Tě nggə̄ nggɔn nggɔn də̀ gyə̄ là nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn yo.

50Nggə̄ là fɔ nggɔn nggɔn yə̄ tu kpə̀ nggə̄ yo. Nē gyər shāmān wān là nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn də̀ sē gu wān sē wān lə sùr mənē rɛn.

51Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì de wān də̀ kpə̄ rɛn yə̄ mənggə̀ nàn ndu, gu lə la kyu yo.”

52Anrèn rɛn yəmē, tu mənē bān Yahuda bə kan sə̄ dan Yɛso de, “Tə̄ tsə nzênmē de wə̄ sē bə̄ gbrīn məme ə kpə̀ wə̄. Bərayi bə̄ bān dòn rɛn sū mənē tsu də̀ wə̄ nyə sə̄ dan de nē wān də̀ kpə̄ rɛn məwə̀ nàn ndu, gu lə la kyū yo.

53Wə̄ mwɔn tě tə̄ Bərayi wān kyu? Wə̄ mwɔn bān dòn rɛn Rì sū mənē bān tsu nənàn? Wə̄ là kan nkəywē te de wə̄ sē nggwɔ?”

54Yɛso kàn sà bə mān də̀ dàn bə de, “Nggə̄ də̀ là nə̄ nkəmùn nggɔn nggɔn, nggɔn nggɔn mənggə̀ lə la sē nkinē yo. Sē Tě nggə̄ wān là nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn. Gu wān gyə̄ là dan de gu sē tě gyə̄.

55Gyə̄ la tsə̄ gu yo də̀ nggə̄ tsə gu. Nggə̄ də̄ dan de nggə̄ la tsə gu yo, nggə̄ lə sē wān là te mò kə̄de gyə̄. Nggə̄ tsə gu də̀ là zwe rɛn yə̄ məgu mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

56Tě gyə̄ Bərayi sə̀ tè zəzè de gu màn ngrɛ̄n mkpān yə̄ nggə̄ lə nyə̄, də̀ gu nyə̄ ngrɛ̄n yə də̀ nyə̄r nggānme.”

57Tu mənē bān Yahuda bə kan ri gu de, “Wə̄ la ma sɛ sɛ̀-tun mbɛ̄ yo, wə̄ nansɛn də̀ tsə Bərayi?”

58Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nggə̄ shāmān anrīn bə sə̄ ngrin Bərayi.”

59Ətù rɛn yəmē, bə tān mgbantə de bə lə tā Yɛso ngun də̀ gu kàn nkəywə̄ nyə̄r də̀ dòrù dè Kə̄ Nggən yə̄ Rì tswē yə̄ bə sə̄ krē mān.

Yɔhanan 9

1Yɛso sə̀ gə̄gə̄ bàn nkòn ywē, də̀ kàn ngrɛ̄n vələn gyə̄r wān bə ngrin gu wə̄wə̄.

2Mənē bān gu cu bə kan ri gu de, “Wə̄ wān là tsar mənē kī, sē vələn mē wān nan məme kē sē təteywə̀ bān nan məme yə̄ bə ngrin gu wə̄wə̄?”

3Yɛso kàn sà bə mān de, “La sē rɛn məme yə̄ vələn mē kē yə̄ təteywə̀ nan yə yə̄ bə ngrin gu wə̄wə̄ yo. Bə ngrin gu wə̄wə̄ nə̄ mənē man ngrɛ̄n kì yə̀ Rì lə nan ətù gu.

4Yə sē kpaki nə̄ tə̄ nan ndu yə̄ gu wān te nggə̄ ndu de nə̄ nggə̄ nyə nàn màn bū la tè mbɛ̄ yo. Bū là nyə̄ te yə̀ nənè lə la nan ndu nkinē nzə̌ yo.

5Yə sē ənə̀mē, yə̀ nggə̄ kasə̄ sē ə mgbəmgbrè mē, nggə̄ sē glo yə̄ là lan su mənē bān mgbəmgbrè mē.”

6Mkpān yə̄ gu dàn bə rɛn yəmē krɛ̀, gu cu ntɛ̄ gyə̄ ə mə̀mē də̀ zàn yə zu bə̄ mə̀mē də̀ vu yə gbà vələn gu mē ə beshi.

7Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn vələn gu de, “Ywē kə̄ nglà beshi wə̄ ə mkpəryùn məsər yə̀ Siləm.” (Mgborɛn yə̄ Siləm mē là dan de, Tě Ndu.) Vələn gu kàn ywē kə̄ nglà beshi ə tswē yə̄ Yɛso tsar gu də̀ beshi gu kan bu də̀ gu kàn ngrɛ̄n də̀ bàn nkòn ywē kə̄.

8Mənē bān kur gi gu bə̄ bān là ngrɛn gu cùcùn tswē bər mənē kī sə̄ ri nkəywə̀ de, “Wān mē la sē vələn wān là sòn cùcùn də̀ là bər mənē kī mē yo?”

9Mənē nəmān ənywī bə dan de sē vələn gu, də̀ mənē nəmān dan de, “La sē gu yo, sē nənè wān ru gu kya.” Tswēyəmē, vələn gu kàn dàn bə de, “Sē nggə̄ wān sē vələn gu.”

10Bə kan ri gu de, “Wə̄ nansɛn də̀ là ngrɛ̄n?”

11Gu kàn sà bə mān de, “Sē vələn gyə̄r wān re Yɛso wān cu ntɛ̄ zànzu bə̄ mə̀mē də̀ vu yə gbà nggə̄ ə beshi də̀ dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ ywe kə nglà beshi ə mkpəryùn məsər yə̄ Siləm. Tswēyəmē, nggə̄ kan ywe kə nglà beshi mān yə də̀ là ngrɛn nzɛ̂nmē.”

12Bə kan ri gu de, “Vələn gu sē ə ywə̄?” Gu kàn dàn bə de, “Nggə̄ la tsə tswē yə̄ gu sē yo.”

13Tswēyəmē, bə gbō vələn gu wān sə̀ kū wə̄ gu mē gri bān Faresi mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Mbrɛ̄ yə̄ Yɛso zàn ntɛ̄ zu bə̄ məmē də̀ vu yə gbà vələn gu ə beshi sə̄ sē ə mbrɛ̀ yə̄ sɔ̀n sù.

15Mkpān yə̄ bə lwe vələn gu gri bān Faresi, bə kan ri gu de, “Wə̄ nansɛn də̀ là ngrɛ̄n nzɛ̂nmē?” Gu kàn dàn bə de, “Sē vələn gyə̄r wān re Yɛso wān cu ntɛ̄ zànzu bə̄ məmē də̀ vu yə gbà nggə̄ ə beshi də̀ dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ ywe kə nglà beshi ə mkpəryùn məsər yə̀ Siləm, yə yə̄ nggə̄ ywe kə nglà beshi mān də̀ là ngrɛn nzɛ̂nmē.”

16Mənē nəmān ənywī bān Faresi bə kan dan vələn gu de, “Vələn mē la sē wān ru bə̄ Rì yo, anrɛ̀n gu là zwē bān yə̀ mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù Rì yo.” Bān nəmān ənywī bān Faresi bə kan dan bə de, “Nə̄ gyə̄ tsə̄ de nənè wān sē wān məme lə la nan kī yə̄ mə̀ ənə̀mē yo.” Tswēyəmē, tekə məbə la nyə̀ sē gyə̀r me yo.

17Bə la kan ri vələn gu nzɔ̌ de, “Sē nənggyɛ̌ yə̀ wə̄ lə dan ətù vələn gu mē anrɛ̀n sē gu wān bu wə̄ beshi?” Gu kàn sà bə mān de, “Gu sē wān kpə̄ rɛn bə̄ Rì dan mənē.”

18Tu bān Yahuda bə la kpə̄ te njìnjì de, vələn gu mē sə̀ sē wān kū wɔ̄ kə gyə̄r anrīn mē yo, də̀ nzɛ̂nmē gu kan tè wān là ngrɛ̄n. Tswēyəmē, bə ywe kə gyɔ təteywə̀ də̀ ri bə gwɔ.

19Bə ri bə de, “Wān mē sē vɛ̄n gyə̄ wān gyə̄ dan de gyə̄ ngrin gu wɔ̄wɔ̄ mē? Gu nansɛn də̀ là ngrɛ̄n nzɛ̂nmē?”

20Təteywə̀ bə kan sa bə mān de, “Tə̄ tsə de wān mē sē vɛ̄n tə̄ wān tə̄ ngrin gu wɔ̄wɔ̄,

21tə̄ la tsə kì yə̀ te nzɛ̂nmē də̀ gu là ngrɛ̄n yo, də̀ tə̄ la tsə nənè wān nan gu tè zəze yo. Kān gyə̄ rì gu gwɔ, gu ma nē tukpə̀ gu wān lə dan gyə̄ kì yə̀ te bə̄ gu.”

22Bə dan rɛn yəmē anrɛ̀n bə sə̄ te mpūr kì yə̀ tu bān Yahuda lə nan bə. Tu bān Yahuda bə sə̄ kan rɛn zwē mbɛ̄ de, nənè wān də̀ dan de Yɛso sē gu wān sē Krisəti, nənè gu mē lə la nyər bə̄ bə ə kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda yo.

23Sē dùdu rɛn yəmē yə̀ təteywə̀ bə kan dan bə de, “Gyə̄ ri gu gwɔ, gu ma nē tukpə̀ gu.”

24Tswēyəmē, bə kan gyɔ vələn gu kə yə̄ ywā nzɔ̌ də̀ kan dan gu de nə̄ gu kpān nyū nə̄ bə ə nggà bēshi Rì de gu lə dan bə rɛn njìnjì. “Tə̄ tsə de vələn wān bə là gyɔ gu de Yɛso mē sē wān là nan məme.”

25Vələn gu kàn sà bə mān de, “Nggə̄ la tsə de gu sē wān là nan məme kē gu là nan yə yo, kì yə̀ nggə̄ tsə̄ sē de, nggə̄ sə̄ sē wān sə̄ kū wɔ̄ də̀ nzɛ̂nmē beshi nggə̄ bu, də̀ nggə̄ là ngrɛ̄n tswē.”

26Bə kan ri gu de, “Sē nənggyɛ̌ yə̀ gu nan wə̄ də̀ beshi wə̄ kan bu?”

27Gu kàn sà bə mān de, “Nggə̄ dan gyə̄ ləlɔ̌ mbɛ̄ də̀ gyə̄ la kpə̄ tè njìnjì yo, sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gyə̄ là ri nggə̄ nzɔ̌? Gyə̄ lə kan te bān là zwe gu mān nənàn?”

28Tswēyəmē, bə kan sə̄ gri gu to də̀ kan dan gu de “Wə̄ kya sē wān là zwē vələn mē mān; tə̄ sē bān là zwē Bān yə̀ Musa.

29Tə̄ tsə de Rì sə̀ rɛ̀n bə̄ Musa, də̀ sē vələn mē, tə̄ la tsə tswē yə̄ gu ru mān yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Vəlɔn gu kàn sà bə mān de, “Yə sē kì yə̀ mə̀ nggānme anrɛ̀n gyə̄ là dan de gyə̄ la tsə̄ tswē yə̄ gu ru mān yo. Nggə̄ sə̄ sē wān sə̄ ku wɔ̄, də̀ gu bu nggə̄ beshi də̀ nzɛ̂nmē nggə̄ là ngrɛn.

31Tə̄ tsə de Rì là gwɔ gì yə̀ bān sē məme yo, gu là shər̄ tɔ̄n nə̄ mənē bān là nə̄ gu nggɔn nggɔn də̀ là nan kī yə̄ gu dan bə de nə̄ bə nan kyame.

32Səsɛ̀ mun ə mkpān yə̄ Rì nan mgbəmgbrè mē nyə̄ su nzɛ̂nmē, tə̄ la gwɔ gbàngyər de nənè bu nē wān bə ngrin gu wɔ̄wɔ̄ beshi mbɛ̄ yo.

33Nē wān də̀ nan kī yəmē, sē wān ru bə̄ Rì.”

34Bə kan sa gu mān de, “Hen, bə ngrin wə̄ ənywī rɛn məme də̀ wə̄ là nyə̄ tswē tsar bə nggwɔ rɛn Rì? Dè tə̄ tswē.” Tswēyəmē, bə kan glā gu dɔ̄ru dē Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì.

35Mkpān yə̄ Yɛso gwɔ de bə gla vəlɔn gu dē Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, gu fɔ̀ gu də̀ ywē kə̄ ngrɛ̄n gu də̀ rì gu de, “Wə̄ kpə tè njìnjì bə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì?”

36Vəlɔn gu kàn sà Yɛso mān de, “dan nggə̄ nənè wān gu sē nə̄ nggə̄ man kpə̄ te njìnjì bə̄ gu.”

37Yɛso kàn dàn gu de, “Wə̄ ngrɛn gu mbɛ̄, sē gu wān là rɛn bə̄ wə̄ nzɛ̂nmē.”

38Vəlɔn gu kàn dàn Yɛso de, “Nggɔn, nggə̄ kpə te njìnjì.” Tswēyəmē, gu bɛ̀ Yɛso.

39Yɛso kàn dàn gu de, “Sē rɛn yə̄ sùr mənē rɛn yə̄ lwe nggə̄ nyə ə mgbəmgbrè mē, nə̄ mənē bān là ngrɛn yo mān ngrɛ̄n, də̀ bān là ngrɛn man kādə ngrɛ̄n yo.”

40Bān Faresi nəmān bān sə̄ krē ə tswēywə̄ də̀ gwɔ gu tswē dan ənə̀mē kan ri Yɛso de, “Wə̄ là dan de tə̄ nənàn ku wɔ̄?”

41Yɛso kàn sà bə mān de, “Màn sē de gyə̄ ku wɔ̄, rɛn məme mān la sē ətù gyə̄ yo. Gyə̄ là dan de gyə̄ là ngrɛ̄n, yə yə̄ rɛn məme gyɛ̂n sē ətù gyə̄.”

Yɔhanan 10

1”Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì de, nē wān də̀ nyər ywè nywī tswē yə̄ bə là su gbə̄ntan ə nggà nəmān nkan, yə dəgbā sē nyūlənkɔ̀n yə̄ gu nyər glə̀ mān yo, gu sē wān là te gi də̀ sē wān là ngar mənē ngwɔn də̀ kpə̄ bə kī bə̄ mgbrêmgbrē nənàn.

2Nē wān də̀ là glə nyūlənkɔ̀n, sē gu wān sē wān là wɔ̀ gbə̄ntan yə.

3Wān là krè ə nkɔ̀n də̀ là gbyɛ̄n bān gǐ là bu wān là wɔ̀ gbə̄ntan yə nkɔ̀n nə̄ gu nyər ywè nywī tswē yə̄ yə sē mān. Gbə̄ntan yə là gwɔ kwār yə̄ məgu tswē gu là gyɔ yə bə̄ məsān ywə̄ də̀ là gbō yə ywē tswē rē.

4Mkpān yə̄ gu də̀ là gbō yə dərū, gu là kūci də̀ gbə̄ntan yə là sə zwē gu ə gɔ̄n anrɛ̀n yə tsə kwār yə̄ məgu.

5Yə lə la zwē nənè nəmān nkan yo. Yə lə kulwe nənè gu mē anrɛ̀n yə tsə kwār mē la sē gìgyər me bə̄ yə̄ wān là wɔ̀ yə yo.”

6Yɛso la sə̀ dan bə rɛn mē gyə̄ bē kpār yo də̀ bə la tsə kì yə̀ gu sə̀ dan bə yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Yɛso kàn dàn bə nzɔ̌ de, “Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì de nggə̄ sē kə̄de nyūlə̄nkɔ̀n yə̄ gbə̄ntan là glə də̀ nyər də̀ kan dəru.

8Mə̄nē kūkwār bān nyə kūci nggə̄ də̀ te mò de bə là kyun gbə̄ntan yə, bə sē bān gǐ də̀ sē bān là ngar mə̄nē ngwɔn də̀ kpə bə kī bə̄ mgbrêmgbrē, də̀ gbə̄ntan yə la gwɔ bə yo.

9Nggə̄ sē kə̄de nyūlə̄nkɔ̀n yə̄ gbə̄ntan, nē wān də̀ nyər nyə̀ bə̄ nggə̄, nggə̄ lə kpə̄ gu cūngwɔn. Gu lə nyər nyə də̀ lə kàn dəru ywē kə̄ fɔ̀ kī yə̄ dər gu ban.

10Wān gǐ là nyə̄ tswē yə̄ gu te gi kyame, də̀ là nlywe mə̄nē də̀ là kan kī te məme. Nggə̄ sē wān nyə de nə̄ bə mān sē bə̄ shishɛ̄n də̀ man kàdə gbān nkinē ənywī sɔ̀n məbə yo.

11”Nggə̄ sē kə̄de wān wɔ̀ gbə̄ntan wān kpənyɛ̀n də̀ kpə kyū dùdu gbə̄ntan yə̄ məgu.

12Nē wān bə ban gu de nə̄ gu man sə̀ wɔ̀ gbə̄ntan yə də̀ bə là ywan gu, gbə̄ntan yə la sē yə̄ məgu yo. Gu də̀ là ngrɛ̄n nàn hwān yə̀ sē kə̄de tə̄rmvū ə tswē nyə̄, gu là kulwe kà gbə̄ntan yə dən də̀ nàn hwān yə̀mē də̀ nyə vūn gbə̄ntan gyə̀r, nkyɛn ywə̄ là kan var.

13Nē wān là wɔ̀ gbə̄ntan yə là kà yə dən anrɛ̀n gu la sē tāki ywə̄ yo. Kə la kur gu de nkinē lə nan gbə̄ntan yə yo.

14Nggə̄ sē kə̄de wān là wɔ̀ gbə̄ntan wān kpənyɛ̀n də̀ kpə kyū dùdu gbə̄ntan yə̄ məgu. Ə nkɔ̄n yəmē, Tě nggə̄ tsə nggə̄ də̀ nggə̄ tsə gu, ə nkɔ̄n yəmē nə̀nàn nggə̄ tsə gbə̄ntan yə̄ sē mə̄nggə̀. Yə tsə de nggə̄ kpənyɛn yə̄ nggə̄ lə kpə̄ kyū dùdu yə nə̄ nkinē man kàdə nàn yə yo.

16Nggə̄ sē bə̄ gbə̄ntan yə̄ la sē ənywī nkyə̄r gbə̄ntan mē yo. Nggə̄ lə ywē kə kru yə nyə sū ngan bə̄ yəmē nə̀nàn. Yə lə gwɔ kwār nggə̄ də̀ kan te nkyə̄r gyə̄r bə̄ yəmē də̀ wān lə wɔ̀ yə lə sē nē gyə̄r me.

17”Tě nggə̄ là nyɛn nggə̄ anrɛ̀n nggə̄ kpənyɛn yə̄ nggə̄ lə kpə̄ kyū nə̄ nggə̄ man sē bə̄ shishɛ̄n nzɔ̌.

18Nənè lə la ngun nggə̄ yo màn nggə̄ də̄gbā nə̄ gu nkɔ̀n nə̄ gu ngun nggə̄ yo. Sē nggə̄ wān kan nkəmùn de nə̄ bə ngun nggə̄. Nggə̄ lə kan nkəmùn nə̄ bə nə̄ bə man ngun nggə̀ də̀ nggə̄ lə kàn tāshɛn nzɔ̌. Yə̀mē sē kì yə̀ Tě nggə̄ dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ nan.”

19Ə tswēywə̄, bān Yahuda kan sə̄ gāntan bə̄ nkəywə̀ ətù mərɛ̄n yə̀ Yɛso sə̀ dan.

20Mə̄nē nə̄mān kənànme ənywī bə sə̄ dan de, “Gbrīn məme sē ə kpə̀ gu də̀ gu là la, gyə̄ là gwɔ gu rɛn nggyɛ̌?”

21Bān nə̄mān sə̄ dan nə̀nàn de, “Nē wān gbrīn məme sē ə kpə̀ gu lə la rɛn ənə̀mē yo. Gbrīn məme lə la bu mə̄nē bān ku wə̄ beshi yo.”

22Yə sə̄ sē ə mkpān yə̄ bə nan gān yə̀ bə là te kə bə̄ mbrɛ̄ yə̄ bə rɛn bə̄ Rì də̀ bu Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì ə Wurisheliman. Yə sə̄ sē ə mkpān yə̄ mvri,

23Mkpān yəmē Yɛso sə̀ zər ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì ənywī tswē gyə̄r yə̄ bə là gyɔ yə de Nggà yə̄ Solomu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24Mənē nəmān bān Yahuda ywe kə kàn Yɛso gyə̄ ə dàntswe dà sə̄ ri gu de, “Sē sɛ̌n wə̄ ka tə̄ dòn dà tə̄ kre sə̄ sa beshi? Dan tə̄ gyə̄ bē kpār, sē wə̄ gu wān sē Krisəti?”

25Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ dan gyə̄ mbɛ̄ dà gyə̄ là kà rɛn yə̄ gyə̄ lə kpə̄ te njìnjì. Kī yə̄ mà yə̄ nggə̄ nan yə ənywī sān Tě nggə̄, tsar gyə̄ ə bē kpār de nggə̄ sē gu,

26dà gyə̄ lə la kpə̄ te njìnjì yo anrɛ̀n gyə̄ la sē ənywī gbə̄ntan yə̄ mənggà yo.

27Gbə̄ntan yə̄ mənggà là shər tə̄n dà gwɔ rɛn yə̄ mənggà. Nggə̄ tsə yə dà yə tsə nggə̄ nànàn dà yə là zwe nggə̄ mān.

28Nggə̄ nə̄ bān là zwē nggə̄ shishɛ̄n yə̄ bə lə sòn be dà bə lə la tsu yo gbəgbori, dà nənè lə la kpə̄ bə dè nggə̄ ngwɔn yo.

29Tě nggə̄ wān kan bə nə̄ nggà, gu mwɔn mənē kūkwār dà nənè la ma wān gu lə kpə̄ bə dè Tě nggə̄ ngwɔn yo.

30Nggə̄ bə̄ Tě nggə̄, tə̄ sē nē gyər me.”

31Ə tswēyəmē, bān Yahuda nəmān vu mgbantə de bə lə tā gu ngun.

32Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ ngrɛn kī yə̄ tə̄ nzɛ̄ yə̄ nggə̄ nan kənàn yə̄ Tě nggə̄ kan nə̄ nggà de nə̄ nggə̄ nan. Sē yàtan ənywī ywə̄ yà là ngar gyə̄ dər yə yə̄ gyə̄ là nyə̄ tswē tə̄ nggə̄ mgbantə ngun?”

33Bān Yahuda bə kan sa gu mān de, “La sē tə̄ là fɔ de tə̄ lə tā wə̄ mgbantə ətù kī yə̄ tò nzɛ̄ yə̄ wə̄ nan yo, sē anrɛ̀n wə̄ là gri Rì to. Wə̄ sē nēnjì me dà là kan nkəywē te de wə̄ sē Rì.”

34Yɛso kàn sà bə mān de, “Bə car ə Bān yà màgyə̄ de, ‘Gyə̄ sē kə̄de kī yə̄ sē kə̄de Rì.’

35Tə̄ tsə de kì yà làtafɛ̄ yà rɛn Rì dan, nənè lə la sər yə̄ yo dà tsə nànàn de Rì dan de mənē bān sə̄ gwɔ rɛn yə̄ məgu, sē kə̄de Rì tu kpà gu.

36Dà sē nggə̄, Tě nggə̄ cu nggə̄ dà te nggə̄ ndu nyà ənywī mgbəmgbrè mē dà yə sē sɛ̌n gyə̄ là dan de nggə̄ là gri Rì to; anrɛ̀n nggə̄ dan de ‘Nggə̄ sē Vɛ̄n Rì,’ mūn?

37Gyə̄ kàdə kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ yo màn kī yə̄ nggə̄ là nan mē dəgbā sē yə̄ Tě nggə̄ dan de nggə̄ nan yə yo.

38Dà sē nggə̄ là nan yə dà gyə̄ la kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ anrɛ̀n yə yo, nə̄ gyə̄ kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ anrɛ̀n kī yə̄ mà yə̄ nggə̄ là nan nə̄ gyə̄ man tsə̄ de nggə̄ bə̄ Tě nggə̄ tə̄ sē gìgyər me.”

39Mkpān gyər nzɔ̌, mənē bān Yahuda fɔ̄ nkə̄n yə̄ bə lə vūn gu Yɛso dà gu kàn də̄ ə nggà bēshi bə.

40Yɛso kàn màrtu rò ngga nē yà Wurdu dà ywè tswē yə̄ Yɔhanan sà swē mənē bàtesəmàn dà sòn mān tè vē nzô.

41Mənē kənànme sə̄ nyə bə̄ gu ə tswēywə̄ dà sə̄ dan nkəywà de, “Yɔhanan la nàn kī yə̄ mà yo dà kī yə̄ gu dan ətù vəlon mē sē njìnjì.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

42Tswēyəmē, mənē kənànme kpə̄ rɛn yə̄ Yɛso te njìnjì mān.

Yəhanan 11

1Vələn gyə̄r wān re Ləyazaro ə gbù gyə̀r yə̀ re Betani la sə̀ sē zəze yo. Betani sē gbù yə̀ bə Marta bə̄ zāngyə̀ywə̄ wān re Məryamu là sɔn.

(2Sē Məryamu wān sə̀ kàn mənyèn yə̀ cumgbə̀ gbà Yɛso ə zə̀ də̀ kàn mfùtù məgu swɛ yə̄.Ləyazaro wān sə̀ lə sē zāngyə̀ywə̄.)

3Tswēyəmē, mənggə̄ bān sē nywɛngyə̌r Ləyazaro te ndu ywe kə dan Yɛso de, “Nggɔn, njinjì kpānywē la sē zəze yo.”

4Mkpān yə̄ Yɛso gwɔ ndu yəmē, gu kàn dàn bə de, “Lələ yə̄ Ləyazaro la sē yə̄ gu lə kyū yo. Yə te ənə̀mē nə̄ mənē mān ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ Rì, də̀ yə sē ə nkɔ̄n yəmē yə̄ Vɛ̄n Rì lə kpə̄ nggɔn nggɔn.”

5Yɛso là nyɛn Marta bə̄ Məryamu bə̄ zāngyə̌r bə Ləyazaro nggānme.

6Mkpān yə̄ Yɛso gwɔ de Ləyazaro la sē zəze yo, gu tè vē ywā anrīn də̀ sə ywè mān.

7Mkpān yə̄ kì mē tè, Yɛso kàn dàn bān gu cu bə de, “Nə̄ tə̄ mərtu ywe ə mə̀mē yə̀ Yahudeya.”

8Bān gu cu bə kan dan gu de, “Wān là tsar mənē rɛn, ndē la te mbɛ̄ yo yə̄ mənē bān Yahuda ta wə̄ mgbantə də̀ wə̄ là dan de wə̄ lə ywē mān nzə̌ me?”

9Yɛso kàn sà bə mān de, “Nggə̄ de rì là lan mbrɛ̀cə̄ mâ rìglò məkē? Nē wān là zər rìrì lə la bu zə yo anrɛ̀n glo yə̄ là lan tsar mgbəmgbrè mē là lan tsar gu.

10Də̀ sē ə bū, gu lə bu zə anrɛ̀n glo yə là lan là tsar nē gu mē yo.”

11Yɛso kàn dàn bə nə̀nàn de, “Kpān tə̄ Ləyazaro kakùr nə̀nə̄ də̀ nggə̄ là ywē tswē kə̄ shɛn gu.”

12Bān gu cu bə kan dan Yɛso de, “Nggɔn tə̄, də̀ sē gu kur nə̀nə̄, gu lə shɛn zəze me.”

13Kì yə̀ Yɛso sə̀ dan bə sē nkan bə̄ tēkə̀ mə̀bə. Gu sə̀ dan bə ətù kyū yə̄ Ləyazaro də̀ bə sə̄ kyɛn de sē nə̀nə̄ yə̀ mkpə̌nkpə̀ yə̀ Yɛso là rɛn ətù ywə̄.

14Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn bə ru ə bē kpār de, “Ləyazaro kyu,

15də̀ yə sē nggə̄ kì yə̀ te də̌r kə̄kla anrɛ̀n nggə̄ la shāmān ə tswēywə̄ yo. Kì mē te ənə̀mē nə̄ gyə̄ man kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄. Nə̄ gyə̄ nyə̀ tə̄ ywe mān.”

16Tswēyəmē, Toma wān sē ənywī bān Yɛso cu bə wān bə là gyɔ gu de “Wān Nggaswɛ” kàn dàn nkyɛn mənē bān Yɛso cu bə de, “Nə̄ tə̄ zwē gu mān, man kpə̄ kyū yə gìgyə̀r bə̄ gu.”

17Mkpān yə̄ Yɛso ywē kə̄ sū Betani, gu ngrɛ̄n de vē te vē nlyɛ̄ yə̀ bə ryun Ləyazaro.

18Nkɔ̀n yə̀ bə là doglo Betani ywē kə sù Wurisheliman sē mɛl gyə̄r bə̄ nkyɛn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Mānē bān Yahuda nggānme nyə tswē zɛ̀ Marta bā Məryamu kyū yā zāngyər bə Ləyazaro.

20Mkpān yā Marta gwɔ de Yɛso là nyā, gu dòglò ywē kā ma bā gu ə nkɔ̀n dà kā Məryamu dɔ̀n ə kà.

21Marta ywē kā su bā Yɛso dà kàn dàn gu de, “Nggɔn, màn sē de wā shāmān ə sākànmē, zāngyər nggā màn là kyù yo.

22Dà nggā tsə de yā màgba sē nānggyɛ̌ yà wā lə ri Rì mē, gu lə kan yā nā wà.”

23Yɛso kàn dàn gu de, “Zāngyər wā lə tāshɛn nzɔ̌.”

24Marta kàn dàn Yɛso de, “Nggā tsə de gu lə tāshɛn ə mbrɛ̄ yā dòglo mgbəmgbrè mē.”

25Yɛso kàn sà gu mān de, “Sē nggā gu wān là ta mānē bān là tsu shɛn dà sē bā shishɛ̄n. Wān dà kpā tè njìnjì bā nggā, màgba sē gu kyu kyū yā mkpɔ̌nkpà, gu lə sē bā shishɛ̄n.

26Dà wān dà shāmān shishɛ̄n dà kpā tè njìnjì bā nggā, gu lə la kyu yo. Wā kpə tè njìnjì bā rɛn yā nggā dan wā mē?”

27Marta kàn sà gu mān de, “Ɛ̄n, Nggɔn, nggā kpə te njìnjì de wā sē gu wān sē Krisəti, wā sē Vɛ̄n Rì wān gu dan de gu lə nyā ə mgbəmgbrè mē.”

28Mkpān yā Marta dan rɛn yəmē krɛ̀, gu mərtu ywē kā gyɔ Məryamu tè làgàr dà dàn gu de, “Wān là tsar mānē rɛn mē sē ə sākànmē dà là gyɔ wā.”

29Mkpān yā Məryamu gwɔ ənàmē, gu dòglò gūgwā dà ywè tswē kā ma Yɛso ə nkɔ̀n.

30Yɛso la sà nyà kā sū ənywī gbù yəmē mbɛ̄ yo, dà kàsā sā krè ə tswē yā Marta nyā ma bā gu ə nkɔ̀n.

31Mkpān yā mānē bān Yahuda bān nyə tswē zɛ̀ bə kyū ngrɛ̄n Məryamu tswē dōglo dōru, bə dōglo zwē gu mān anrɛ̀n bə sā kyɛn de sē gu là ywē tswē kā gì ə tswē brɛ yā Ləyazaro.

32Mkpān yā Məryamu ywē kə sū tswē yā Yɛso krè dà ngrɛ̄n gu, gu kàn gyɛkū ə zà Yɛso dà dàn gu de, “Nggɔn, màn sē de wā shāmān ə sākànmē, zāngyər nggā màn la kyù yo.”

33Yɛso ngrɛ̄n Məryamu tswē gì bā mānē bān Yahuda bān nyə tswē zɛ̀ gu kyū nànàn sā gī, gu kàn kàn vrè sū anrɛ̀n rɛn sā shɛ̄ gu ə dər nggānme.

34Yɛso kàn rì bə de, “Gyā kan gu ryūn ə ywā?” Bə kan sa gu mān de, “Nggɔn, nyə tā ywe nā wā kā ngrɛ̄n tswēywā.”

35Tswēywā, Yɛso kàn gì.

36Mkpān yā mānē bān Yahuda bān sā sē gìgyàr bā bə ngrɛ̄n màshi tswē ji ə beshi Yɛso, bə kan dan de, “Kyɛn sē yà gu là nyɛn Ləyazaro man.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

37Mənē nəmān ənywī bə kan sə̄ dan de, “La sē gu wān nə̄ vələn wān ku wə̄ te zəze mē yo? Rɛn nggyĕ gu la kpə̄ Ləyazaro cūngwən ətù kyū yo?”

38Bə ywe kə̄ sū tswēywə̄ də̀ Yɛso cī tè hyuhyur bə̄ brɛ yə də̀ kàn vrè sū nzə̌. Brɛ yə sə̄ sē ə ywăr mgbăntə̄ də̀ bə ban mgbăntə̄ gyər ywān nyū ywə̄.

39Yɛso kàn dàn mənē bān nəmān de, “Gyə̄ bu mgbăntə̄ mē dətswē.” Marta zāngyər Ləyazaro gu kàn dàn Yɛso de, “Nggən, kən gu lə la te yə̄ bə lə sà mvre bə̄ yə nzə̌ yo, anrèn yə sē vē nlyɛ̄ nrìnrīnmē yə̄ tə̄ ban gu ryūn.”

40Yɛso kàn sà gu mān de, “Nggə̄ la dan wə̄ de, wə̄ də̀ kpə̄ tè njìnjì, wə̄ lə la ngrɛ̄n nggən nggən yə̄ Rì yo?”

41Tswēyəmē, bə kan bu mgbăntə̄ dē nyū brɛ yə də̀ Yɛso kàn zo beshi kyɛn shū də̀ kàn dàn de, “Tĕ nggə̄, nggə̄ nyər wə̄ nggānme anrèn wə̄ là gwə nggə̄.

42Nggə̄ tsə de wə̄ là gwə nggə̄ cùcùn mun mbɛ̄ ə mkpān yə̄ nggə̄ də̄ là bər wə̄ nkinē, nggə̄ dan ənə̀mē nə̄ yə man lā mənē bān kre mē nə̄ bə mān kpə̄ te njìnjì de sē wə̄ gu wān te nggə̄ ndu.”

43Mkpān yə̄ Yɛso dàn rɛn yəmē krè, gu kàn dòn Ləyazaro gyə de, “Ləyazaro, dərù.”

44Tswēyəmē, Ləyazaro kàn dòrù nyə̀ bē bə̄ nkulwe yə̄ bə kan nyɛn gu ə kpə̀ bə̄ yə̄ bə kan kpān gu ə beshi. Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ su nkulwe yəmē də̀ gu kpə man nə̄ gu ywè.”

45Mənē nggānme bān Yahuda bān nyə tswē zè Məryamu bān ngrɛ̄n kì yə̀ Yɛso nan kpə̄ te njìnjì bə̄ gu.

46Ənywī mənē bān sə̄ sē mān, bān nəmān ywe kə dan mənē bān Faresi kì yə̀ Yɛso nàn.

47Tswēyəmē, bān Faresi bə̄ nggən nggən bān tò kī nə̄ Rì gyə nkəywə̀ də̀ kyūn te gìgyər də̀ ri nkəywə̀ de, “Sē nənggyĕ yə̀ tə̄ lə nān? Nə̄ tə̄ kyɛn kī yə̄ mə̀ yə̄ vələn mē là nan man!

48Tə̄ də̄ kā gu dən nə̄ gu kūci ənə̀mē, mənē nggānme lə kpə̄ te njìnjì bə̄ gu də̀ mənē bān Roman lə nyə̄ ngā tə̄ Kə̄ Nggən yə̄ Rì də̀ kpə̄ tə̄ mə̀mē mətə̀.”

49Gyər ənywī bə wān re Kayafa wān sə̀ sē Tu nggən bān tò kī nə̄ Rì ə sɛ yə kàn dàn bə de, “Gyə̄ ku kpə̀r?

50Gyə̄ la tsə̄ de yə tə̄ mwən nə̄ nənè gyər kpə̄ kyū yə̄ mənē kūkwār kyù, mwən nə̄ mənē bān mə̀mē kūkwār tsu yo?”

51Anrèn gu sə̀ sē Tu nggən bān tò kī nə̄ Rì ə sɛ yəmē, gu sə̀ rèn də̀ la tsə̄ kì yə̀ gu sə̀ dan yo anrèn sē Rì wān kàn rɛn yə gyə̄ gu ə dər, yə gu dan de Yɛso lə kpə̄ kyū ətù mənē bān Yahuda.

52La sē ətù mənē bān Yahuda kyame yo. Gu lə kyū nə̄ mənē bān kpə Rì te njìnjì də̀ sē ə tswē nkan nkān ənywī mgbəmgbrè mē man kyūn nkəywə̀ kə̄de nywɛngyər.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

53Ə mbrɛ̄ yəmē ban nggà beshi, mənē bān Yahuda sə̄ fə̄ nkə̄n yə̄ bə lə ngun Yɛso.

54Anrɛ̀n kì yə̀ bān Yahuda sə̄ tekə de bə lə nan Yɛso, gu kulwe rɛn yə̄ gu lə zər ə kpàr bē nə̄ bə man kādə ngrɛ̄n gu yo. Tswēyəmē, gu kàn dòglò tɔ dà ywè gbù gyər yə̀ re Fəremu. Ə tswēywə̄, gu kə̄ sɔ̀n mān gìgyər bə̄ mənē bān gu cu.

55Mbrɛ̄ yə̄ mənē bān Yahuda lə nan gān məbə yə̀ bə là gyɔ yə de, “Gān yə̀ Rì za mənē məgu sū” sə̄ tè hyuhyur, mənē nggānme ru kā məkə̀ bə dɔn dà sə̄ ywe ə Wurisheliman tswē yə̄ bə lə ywē kə ngla nkəywə̀ man ngrɛ̄n de bə sē ntsər ə nggà bēshi Rì anrīn mbrɛ̄ yə̄ gān yə̄ sə̄ nyə.

56Bə sə̄ fə̄ Yɛso dà mkpān yə̄ bə kyūn te ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, bə kan sə̄ ri nkəywə̀ de, “Tēkə gyə̄ sē sɛn? Gyə̄ là ngrɛ̄n de gu lə nyə̄ gān mē?”

57É kùcī, nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ bān Faresi sə̄ kan rɛn zwē mbɛ̄ de nənè wān dà ngrɛ̄n Yɛso ə tswē nəmān, nə̄ gu man tè kplā dà man ywè kə̄ dan bə nə̄ bə man ywe kə vūn gu.

Yɔhanan 12

1Yə̀ yə dè vē tānnɛ̀n mē yə̀ bə lə nan “Gān yə̀ Rì za mənē məgu sū,” Yɛso kàn dòglò dà ywè ə Betani gbù yə̀ Ləyazaro wān gu tā gu shɛ̀n.

2Tswēyəmē, bə nan Yɛso kīrē yə̄ rìglò. Marta sē wān sə̀ nàn ndu yə̄ vu kīrē yə sà bə ə tswē yə̄ bə lə rē yə. Ləyazaro sə̀ sē gìgyər bə̄ mənē bān là re kīrē bə̄ Yɛso.

3Məryamu kàn bàn mənyɛ̀n yə̀ cumgbà dà te do nggānme ənywī gbùkì yə̀ bə nan yə̄ bə̄ tərkì gyər yə̄ bə là gyɔ yə de Nadà dà kàn bwà Yɛso ə zà dà swɛ yə bə̄ mfùtù məgu. Mgbà mənyɛ̀n yə̄ kàn shɛ̄ kə̄ yə̄ bə sə̄ sɔ̀n mān kūkwār.

4Gyər ənywī bān sə̄ zwē Yɛso wān re Yahuda Yisəkaryɔ (wān ə nggà bēshi, gu lə kan Yɛso rɛ̀) kàn dàn de,

5”Rɛn nggyɛ̌ bə mān la kan mənyɛ̀n yə̄ rɛ̄ kə̄jī nggān dà man kpə̄ kə̄jī ywə̄ gə̄ bān jà yo?”

6La sē Yahuda dàn rɛn yəmē anrɛ̀n gu là te mətù bān jà yo, gu dàn rɛn yəmē anrɛ̀n gu sē wān gǐ. Sē gu wān kə̄jī sə̄ kre ə ngwɔ̀n gu dà gu sà cu yə sà ngun gǐgǐ zwē mkpān mkpān.

7Yɛso kàn sà gu mān de, “Kà gu dɔ̀n nə̄ gu nàn kì yə̀ gu kyun zwè jì mbrɛ̄ yə̄ nggə̄ lə kyū.

8Mənē bān jà lə sà sē bə̄ gyə̄ zwē mbrɛ̄ mē kūkwār dà nggə̄ lə la sà sē bə̄ gyə̄ zwē mbrɛ̄ mbrɛ̄ nənàn yo.”

9Mkpān yəmē, mənē bān Yahuda nggānme bān gwɔ de Yɛso sà sē ə Betani dà doglo ywe mān. Mənē bə mē la sē ywe mān anrɛ̀n rɛn yə̄ Yɛso kyame yo, bə ywe nənàn de bə man ngrɛ̄n Ləyazaro wān Yɛso tā gu shɛ̀n ətù kyū.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Tswēyəmē, nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì kan sə̄ fɔ̄ nkɔ̄n yə̄ bə lə ngun Ləyazaro nə̀nàn

11anrɛ̀n kì yə̀ sə̀ tè bə̄ gu bə̄ anrɛ̀n mə̄nē bān Yahuda nggānme ka nkɔ̄n yə̄ məbə dɔn də̀ kpə te njìnjì bə̄ Yɛso.

12Mbrɛ̄ yə̄ ywā, mə̄nē bān nyə tswē nan gān məbə yə̀ “Rì za bə su” gwɔ de Yɛso sē ə nkɔ̀n yə̀ gu là ywē Wurisheliman,

13bə ngā mgbā rē lwe də̀ ywe tswē bə kə̄ ma bə̄ gu ə nkɔ̀n də̀ sə̄ bwər də̀ sə̄ dō sɛn de, “Nə̄ tə̄ bɛ̄ sān yə̄ Rì!” “Nə̄ Rì nə̄ gu zəze, gu wān là nyə ənywī sān yə̄ Rì!” “Nə̄ Rì nə̄ Cūn bān Sərela zəze.”

14Yɛso kpə̄ vəjǎnkī fɔ bə lwe gri gu mān də̀ ngun tè sɔ̀n ətù yə̄ kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ə lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì de,

15”Nə̄ gyə̄ kàdə tè mpūr yo, gyə̄ mə̄nē bān Siyonan. Gyə̄ kyɛn, cūn gyə̄ mē là nyə̄ ətù vəjǎnkī.”

16Mkpān yə̄ kì mē nyə̄ sə̀ tè, bān sə̄ zwē gu mān la sə̄ tsə kì yə̀ sə̀ te yo. Bə nyə tsə̄ ə mkpān yə̄ Yɛso tāshɛ̀n bə̄ nggɔn nggɔn. Ə̄ nkɔ̄n yəmē, kī yə̄ bə car ə Lətafɛ̄ yə̀ Shaya ətù gu nyə shɛ̄ mān. Bə nyə tsə̄ nə̀nàn de kī yə̄ bə car ətù gu, bə nan gu yə kūkwār.

17Gbə̀jùn mə̄nē bān sə̄ krē bə̄ Yɛso ə mkpān yə̄ gu gyɔ Ləyazaro də̀ tā gu shɛ̀n, ywe sə̄ kūci ə tswē ngàn sū mə̄nē kì yə̀ te mān.

18Sē rɛn yəmē yə nə̄ mə̄nē nggānme dōru də̀ ywe kə ma bə̄ gu ə nkɔ̀n anrɛ̀n bə gwɔ de gu nan kì yə̀ mə̀ yə̀ sē nggɔ̀n.

19Ə̄ mkpān yə̄ bān Faresi ngrɛ̄n kì mē, bə kyūn nkəywə̀ də̀ sə̄ dan nkəywə̀ de, “Gyə̄ kyɛn, tə̄ la tsə nkinē yə̀ tə̄ là nan mē yo! Nə̄ gyə̄ kyɛn sē yə̀ mə̄nē bān mgbəmgbrè mē kūkwār doglo də̀ là zwe gu məgyə̀r.”

20Bān Heleni nə̄mān sə̄ sē ənywī mə̄nē bān ywe ə Wurisheliman tswē bɛ̀ Rì ə mkpān gān yə̄.

21Mkpān yə̄ bə sə̄ sē ə Wurisheliman, bə zwē Filibusu ywe (Filibusu sē wān ru ə Betsɛda ə məmē yə̀ Galili) də̀ ywe kə rì gu de, “Nggɔn, tə̄ là fɔ de tə̄ man ngrɛ̄n Yɛso.”

22Tswēyəmē, Filibusu kàn ywē kə̄ dan Yanduru də̀ bə ywə̄ywǎywə̀ kan ywe kə dan Yɛso de bə là fɔ gu ə bē.

23Yɛso kàn sà bə mān de, “Mkpān nyə nzɛ̂nmē yə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì lə sē ə kpàr bē.

24Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nē wān də̀ te bě nkinē bě gyə̀r də̀ gu də̀gbà bàn yə̄ sɔ̄n yo, yə̄ lə kùr be gyə̀r me. Gu də̀ bàn yə̄ sɔ̄n, yə sē kpaki nə̄ yə̄ bə̄. Yə̄ də̀ bə̄ anrīn yə̄ lə sə te be kənàn.

25Wān də̀ là nyɛn shishɛ̄n mə̄gu, gu lə gbàn yə. Də̀ wān də̀ là kà shishɛ̄n mə̄gu ənywī mgbəmgbrè mē, là kyūn yə zwè yə̄ gu lə sɔ̀n be.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

26Wān də̀ là fɔ̀ de gu lə nan nggə̄ ndu, yə sē kpaki nə̄ gu zwē nkɔ̄n yə̄ mənggə̀. Tswē yə̄ nggə̄ də̄ ywe kūkwār, gu lə sē gìgyər bə̄ nggə̄ də̀ Tě nggə̄ lə nə̄ gu nggɔn nggɔn.

27”Nzênmē, dər nggə̄ la sē gyər me yo anrèn kī yə̄ là nyə tswē te bə̄ nggə̄. Nggə̄ lə la dan de nə̄ Rì kàdə nə̄ kī yə̄ là nyə tswē te bə̄ nggə̄ kādə te yo, anrèn sē rɛn yə yə̄ nggə̄ nyə nə̄ yə man te bə̄ nggə̄.

28Tě nggə̄, tsar mənē nggɔn nggɔn yə̄ sān wə̄ sē bə̄ yə.” Tswēyəmē, kwār yə̄ Rì kan ru ə mkparū nyə də̀ dan de, “Nggə̄ tsar mənē nggɔn nggɔn yə̄ Nggə̄ sē bə̄ yə mbɛ̄ də̀ Nggə̄ lə tsar bə yə nzə̌.”

29Mənē bān sə̄ krē mān kūkwār gwɔ kwār yə də̀ bān nəmān dan de, “Sē glō yə̀ là jun,” də̀ bān nəmān dan de, “Sē mə̀lɛkā yə̀ Rì yə̀ rɛn bə̄ gu.”

30Yɛso kàn sà bə mān de, “Rɛn mē la nyə dùdu nggə̄ yo, yə nyə anrèn yə man la gyə̄ mān.

31Yə̀mē sē mkpān yə̄ Rì lə sùr mgbəmgbrè mē rɛn. Də̀ sē mkpān yəmē nə̀nàn yə̄ bə lə glā cūn mgbəmgbrè mē wān sē Shɛtan dətswē.

32Ə mkpān yə̄ bə lə zo nggə̄ ə nggā te ə shū, mənē nggānme lə nyə̄ bə̄ nggə̄.”

(33Yɛso dàn rɛn yəmē anrèn gu sə̀ tsə̄ nkɔ̄n yə̄ gu lə nyə̄ kyū.)

34Gbəjùn mənē bān sə̄ krē mān kan dan gu de, “Ənywī Bān yə̀ mətə̄, tə̄ bla də̀ ngrɛ̄n de, gu wān sē Krisəti lə sɔ̀n bə̄ tə̄ njì. Yə sē sɛ̌n wə̄ là dan de, ‘Yə sē kpaki bə lə kan Nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì kpān ə nggā?’ Sē nggwɔ wān sē Vɛ̄n Nēnjì gu mē?”

35Tswēyəmē, Yɛso kàn sà bə mān de, “Glo lə lan sū gyə̄ ban mkpān fətsɛ̀ me. Nə̄ gyə̄ zər màn glo yə kasə̄ sē lan sū gyə̄ nə̄ bū man kàdə tè gyə̄ yo, anrèn nənè wān də̀ là zər būbū, la tsə̄ tswē gyər yə̄ gu là ywē mān yo.

36Nə̄ gyə̄ kpə̄ tè njìnjì bə̄ nē wān là nə̄ mənē glo màn gu kàsə̄ sē bə̄ gyə̄, nə̄ gyə̄ nə̀nàn man sē bān lə nə̄ mənē glo yə.” Mkpān yə̄ Yɛso dàn rɛn yəmē krè, gu dòglò ywē kə kàn nyər nə̄ bə man kādə ngrɛ̄n gu yo.

37Yɛso nàn kī nggɔn nggɔn yə̄ mə̀ ə nggà bēshi bə nggānme də̀ bə kā far me də̀ la kpə̄ te njìnjì bə̄ gu yo.

38Ə nkɔ̄n yəmē, kī yə̄ Shaya dàn ə lətafɛ̄ məgu nyə sē njìnjì de, “Rì, nggwɔ kpə tè njìnjì bə̄ rɛn yə̄ tə̄ dan? Sē nggwɔ wān Rì tsar gu nggɔn nggɔn məgu?”

39Kə̄de rɛn yə̄ Shaya gu car nə̀nàn de bə la kpə̄ te njìnjì yo anrèn,

40”Gu ywan bə beshi nə̄ bə man kàdə ngrɛ̄n yo, də̀ kan bə dər tè yə̄ bə lə la kpə̄ rɛn yə nan ndu yo. Yə sē ənə̀mē, beshi bə lə la ngrɛ̄n yo də̀ dər bə lə la tsə̄ kī yə̄ là te yo. Də̀ bə lə la mərtu nyə bə̄ gu nə̄ gu man kpə̄ bə cūngwɔn ə kī yə̄ là te bə dē yo.”

41Shaya dan rɛn yəmē anrèn gu sə̀ ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ Yɛso də̀ sə̀ dàn rɛn ətù gu.

42Mənē nəmān ənywī bān nggɔn nggɔn bān Yahuda nggānme kpə̄ te njìnjì bə̄ Yɛso də̀ la ru ə kpàr bē yo, anrèn bə sə̄ te mpūr mənē bān Faresi. Bə də̄ dan gyə̄ ə bē de bə kpə

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

te njìnjì bə̄ Yɛso, bān Faresi lə la kpənyɛn nə̄ bə nan kī gìgyər bə̄ bə ə kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda yo.

43Ə nkə̄n yəmē, bə là fɔ nə̄ mənē bɛ̀ bə mwɔn yə̄ Rì lə bɛ̀ bə.

44Yɛso kàn dɔ̀n rɛn bə̄ kwār nggɔn de, “Wān də̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄, la kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ kyame yo, gu kpə tè njìnjì bə̄ gu wān te nggə̄ ndu nə̀nàn.

45Wān də̀ ngrɛn nggə̄, yə sē gu ngrɛn nē gu wān te nggə̄ ndu.

46Nggə̄ nyə ə mgbəmgbrè mē, də̀ sē glo yə̄ là lan nə̄ mənē bān də̄ kpə̄ te njìnjì bə̄ nggə̄ man kādə sē būbū nzə̌ yo.

47Nē wān də̀ gwɔ rɛn yə̄ mənggə̀ dəgbà kpə̄ yə nàn ndu yo, nggə̄ lə la sùr gu rɛn yo. Nggə̄ la nyə ə mgbəmgbrè mē dùdu yə̄ nggə̄ lə sùr mənē rɛn yo, nggə̄ nyə tswē kpə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē cūngwɔn kya.

48Nē wān də̀ kà nggə̄ də̀ kà rɛn yə̄ gu lə kpə̄ rɛn yə̄ mənggə̀ te njìnjì, sē bə̄ nē wān lə sùr gu rɛn. Rɛn yə̄ mənggə̀ yə̄ nggə̄ dan, sē yə yə̄ lə sùr mənē rɛn ə mbrɛ̄ yə̄ krɛ mgbəmgbrè mē.

49Anrɛ̀n rɛn yə̄ nggə̄ là dan mē la sē tēkə mənggə̄ kyame yo, sē Tě nggə̄ wān te nggə̄ ndu wān dan nggə̄ kī yə̄ sē kpaki yə̄ nggə̄ lə rɛn ətù ywə̄.

50Kī yə̄ nggə̄ là dan, sē yə̄ Tě nggə̄ de nə̄ nggə̄ dan, də̀ nggə̄ tsə de rɛn yə̄ gu là dan mənē de nə̄ bə nan, lə nə̄ bə shishēn yə̄ bə lə sɔ̀n be.”

Yɔhanan 13

1Yə Sə̄ kədè mbrɛ̄ gyər yə̄ bə lə nan gān məbə yə̀ “Rì za bə sū.” Yɛso sə̀ tsə̄ mbɛ̄ de mkpān nyə yə̄ gu lə kà mgbəmgbrè mē dɔn də̀ ywē bə̄ Tèywə̄. Mənē bān mgbəmgbrè mē, bān sə̄ zwē gu mān, bān kpə̄ te njìnjì bə̄ gu, gu sə̀ nàn ndu yə̄ nyɛn bə nggānme mâ ywē kə̄ sū mbrɛ̄ yə̄ gu kyù.

2Mkpān yə̄ Yɛso bə̄ bān sə̄ zwē gu mān sə̄ re kīrē yə̄ rìglò, Shɛtan sə̀ kàn rɛn məme gyə̄ Yahuda vēn Siman Yisəkaryɔ ə dər̀ mbɛ̄ yə̄ gu lə kan Yɛso rɛ̀ mənē ə bē.

3Yɛso wān tsə de Tèywə̄ kan kī mē kūkwār tè gu ə ngwɔ̀n, də̀ tsə de gu sē wān ru bə̄ Rì, də̀ lə mərtu ywē bə̄ gu,

4dòglò krè ə tswē yə̄ bə sə̄ re kīrē də̀ gbò ləgā yə̀ bē də̀ kà yə̀ nywī dɔ̀n də̀ bàn nkulwe yə̄ swɛ kpə lə̀ ə tər.

5Tswēyəmē, gu tè məsər sū ə nggūnggū yə̀ ngla kī, də̀ sə̀ nglà bān sə̄ zwē gu mān zə̄ də̀ kàn nkulwe yə̄ gu kan kpān ə tər mē sə̀ swɛ bə məsər ə zə̀.

6Mkpān yə̄ Yɛso nyə̄ sū ə bə̀ yə̀ Siman Bitrusu, gu kàn dàn gu de, “Nggɔn, wə̄ lə ngla nggə̄ zə nggə̄ nə̀nàn?”

7Yɛso kàn sà gu mān de, “Wə̄ la tsə̄ kì yə̀ nggə̄ là nan mē yo, wə̄ lə nyə̄ tsə̄ yə̄ ə nggà bēshi.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Bitrusu kàn dàn Yɛso de, “An àn, wə̄ lə la ngla nggə̄ zə yo.” Yɛso kàn sà gu mān de, “Nggə̄ dəgbā ngla wə̄ zə yo, wə̄ lə la sē gyər ənywī bān là zwe nggə̄ mān yo.”

9Tswēyəmē, Bitrusu kàn sà gu mān de, “Nggɔn, kàdə nglà nggə̄ zə kyame yo, ngla nggə̄ ngwɔn ywē kə̄ su tu nənàn.”

10Yɛso kàn sà gu mān de, “Nē wān dà swe mbɛ̄, sē ncwərncwər ə mkpɔ̌nkpà kūkwār dà gu lə la fò de gu lə swē nzɔ̌ yo, sē zə gu kyame yə̄ gu lə ngla yə. Gyə̄ sē ncwərncwər, nē gyər me ənywī gyə̄ la sē ncwərncwər yo.”

(11Yɛso sà tsə̄ nē wān lə kan gu rɛ̀ mənē ə bē mbɛ̄ yə gu dàn bə de, “Nē gyər me ənywī gyə̄ la sē ncwərncwər yo.”)

12Mkpān yə̄ gu nglà bə zə krɛ̀ kūkwār, gu kàn làgā yà gu gbo mē kpm dà màrtu ywē kə̄ tè sɔ̀n ə tswē sɔ̀n gu. Gu ywē kə̄ tè sɔ̀n dà kàn rì bə de, “Gyə̄ tsə kì yà nggə̄ nan tsar gyə̄ mē?

13Gyə̄ là gyɔ nggə̄ de wān là tsar mənē rɛn, dà là gyɔ nggə̄ de nggɔn nənàn. Yə sē tsō yə̄ gyə̄ là gyɔ nggə̄ ənàmē anrɛ̀n nggə̄ sē ənàmē njìnjì.

14Nggə̄ sē nggɔn dà sē wān là tsar mənē kī dà là tsar gyə̄ nənàn, dà nggə̄ doglo ngla gyə̄ zə̄, nə̄ gyə̄ nàn nkəywà ənàmē nənàn.

15Nggə̄ tsar gyə̄ kì yà gyə̄ lə nan dà nan yə̄ tsar gyə̄. Nə̄ gyə̄ man nàn bān nəmān nənàn kì yà nggə̄ nan tsar gyə̄ mē.

16Nggə̄ lə dan gyə̄ rɛn njìnjì de gə̌r la sē bə̄ nggɔn nggɔn mwɔ̄n tāki kà gu yo, dà wān bə te gu ndu la mwɔ̄n wān te gu ndu yo.

17Yà gyə̄ tsə nzɛ̂nmē de kì mē sē njìnjì, gyə̄ lə sē bān te zàzè.

18”Nggə̄ tsə gyə̄ bān nggə̄ cu de nə̄ gyə̄ sē mənē bān mənggà. La sē nggə̄ là rɛn ətù gyə̄ kūkwār yo. Yə sē ənàmē, nə̄ rɛn yə̄ làtafɛ̄ yà rɛn Rì dan man nyə sē njìnjì de, ‘Gu wān re kīrē gìgyàr bə̄ nggə̄ kan tè lənggə nggə̄.’

19Nggə̄ là dan gyə̄ kī yə̄ lə nyə̄ te ə nggà bēshi màn yə la te mbɛ̄ yo mē, dà yə də̄ nyə tè ə rìgyàr, nə̄ gyə̄ man kpə̄ tè njìnjì de, ‘Nggə̄ sē gu wān shāmān sàsɛ̀ mun.

20Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de nē wān dà kpə̄ nē wān nggə̄ te gu ndu bə̄ ngwɔn ywā, sē nggə̄ wān gu kpə nənàn. Dà wān dà kpə̄ nggə̄ bə̄ ngwɔn ywā, gu kpə gu wān te nggə̄ ndu nənàn.”

21Mkpān yə̄ Yɛso sà dan màrɛn yəmē, dər gu la sà sē gyàr yo. Gu kàn dàn bə gyə̄ bē kpār de, “Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì de, nē gyər ənywī gyə̄ lə kan nggə̄ rɛ̀ mənē ə bē.”

22Bān sə̄ zwē gu mān bə kan sə̄ kyɛn nkəywà dà sə̄ mə̄ ətù nē wān Yɛso là rɛn ətù gu ənywī bə mē.

23Gyər ənywī bə wān sē hyuhyur bə̄ Yɛso mwɔ̄n nkyɛn ywə̄ sà kùr làgàr dà sà rè kīrē dà tu gu sə̄ bār Yɛso ə tsɛ̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24Siman Bitrusu kàn tè gu wān kùr hyuhyur bā Yɛso mē beshi də̀ kàn dàn gu de, “Ri gu nē wān gu là rɛn ətù gu.”

25Gu wān sē hyuhyur bā Yɛso mwɔ̄n mē kàn cī gĭ kyār bā Yɛso də̀ kàn rì gu de, “Nggɔn, sē nggwɔ?”

26Yɛso kàn sà gu mān de, “Sē gu wān nggə̄ lə kan fùfùkì mē sɔn ənywī nggūnggū də̀ kan nə̄ gu.” Tswēyəmē, gu kàn fùfùkì yə̄ sɔ̀n ənywī nggūnggū yə̀ rēkī də̀ kàn nə̄ Yahuda vɛ̄n Siman Yisəkaryɔ.

27Mkpān yə̄ Yahuda kpə̄ fùfùkì yə̄, Shɛtan nyə̄ nyər gu ə dər̆. Yɛso kàn dàn Yahuda de, “Kì yə̀ wə̄ sē bā tēkə de wə̄ lə nan, nan yə̄ tsutswe.”

28Ənywī bə bān sə̄ re kīrē gìgyər bā Yɛso, nənè la tsə̄ kē sē rɛn nggyĕ yə̄ gu dàn Yahuda ənə̀mē yo.

29Anrɛ̀n Yahuda sə̀ sē wān là zwè bə kə̄jī, bān nə̄mān ənywī bə sə̄ tekə de kə̀ndà sē Yɛso là dan gu de nə̄ gu ywē kə̄ rɛ̀ kīrē yə̄ bə lə nan gān mə̀bə kē nə̄ gu ywē kə̄ gə̀ bān jə̀ nkinē munyàn.

30Mkpān yə̄ Yahuda kpə̄ fùfùkì yə̄ tàn, gu kàn tè kplā dɔ̀rù. Yə sə̄ sē ə̀ bū yə̄ kì mē tè.

31Mkpān yə̄ gu dɔ̀rù, Yɛso kàn dàn bə de, “Nzêmē, mānē lə ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì sē bā yə də̀ lə ngrɛ̄n sē yə̀ nggɔn nggɔn yə̄ Rì bā Zə̄ywə̄.

32Də̀ sē mānē də̄ ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ Rì bā Zə̄ywə̄, Rì bā tukpə̀ gu lə tsar mānē nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ Vɛ̄n Nēnjì sē bā yə də̀ gu lə nan yə mān tsūtswēywə̄.

33”Nywɛn nggə̄, nggə̄ lə sē bā gyə̄ ban mkpān fətsɛ̀ me. Gyə̄ lə fɔ̀ nggə̄ də̀ lə la ngrɛ̄n nggə̄ yo kə̄de rɛn yə̄ nggə̄ dan tu bān Yahuda de, ‘Tswē yə̄ nggə̄ lə ywē, gyə̄ lə la ywē mān yo.’

34”Bān suswɛ̀ yə̀ nggə̄ là kan nə̄ gyə̄ sē de, nə̄ gyə̄ kyūn nkəywə̀. Ə̄ nkɔ̄n yə̄ nggə̄ nyɛn gyə̄, yə sē kpaki nə̄ gyə̄ nyɛn nkəywə̀.

35Gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, mānē lə tsə̄ de gyə̄ sē bān là zwē nggə̄ mān.”

36Siman Bitrusu kàn rì gu de, “Nggɔn, sē ywə̄ gyər yə̄ wə̄ là ywē?” Yɛso kàn sà gu mān de, “Tswē yə̄ nggə̄ là ywe mē, wə̄ lə la nyə̄ mān mbɛ̄ yo, wə̄ lə zwē nggə̄ mān ə gɔ̄n.”

37Bitrusu kàn rì gu de, “Nggɔn, sē rɛn nggyĕ yə̄ nggə̄ lə la ywē mān mbɛ̄ yo? Nggə̄ kpənyɛn yə̄ nggə̄ lə kpə̄ kyū ətù wə̀.”

38Yɛso kàn dàn gu de, “Wə̄ kpənyɛ̀n njìnjì de wə̄ lə kpə̄ kyū yə̄ tù nggə̄? Nggə̄ là dan wə̄ rɛn njìnjì de wə̄ lə tər de wə̄ la tsə̄ nggə̄ yo tè kə tar anrīn gba lə sə tō.”

Yɔhanan 14

1Yɛso kàn dàn bān sə̄ zwē gu mān de, “Gyə̄ kə̀də tè dər ngàr yo, nə̄ gyə̄ kpə̄ tè njìnjì bə̄ Rì də̀ man kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Ənywī kə̀ Tě nggə̄, tswē sɔ̀n shāmān nggānme. Yə mān gba sē ənə̀mē yo, nggə̄ mān la dan gyə̄ de nggə̄ là ywe kə kyūn tswē zwē jī gyə̄ mān yo.

3Mkpān yə̄ nggə̄ də̄ ywe kə kyūn tswē gyɔ̄ jī gyə̄ krɛ, nggə̄ lə mərtu nyə vu gyə̄ lwe ywe bə̄ nkəmùn nə̄ gyə̄ man sē ə tswē yə̄ nggə̄ lə sē mān nə̀nàn.

4Gyə̄ tsə nkɔ̀n yə̀ gyə̄ lə ban də̀ man ywē tswē yə̄ nggə̄ là ywe."

5Toma kàn rì gu de, "Nggɔn, tə̄ la tsə tswē yə̄ wə̄ là ywē yo, tə̄ lə nansɛn də̀ tsə nkɔ̀n yə̀ tə̄ lə ban ywē mān?"

6Yɛso kàn sà gu mān de, "Nggə̄ sē nkɔ̀n, Nggə̄ sē njìnjì, Nggə̄ sē shishɛ̄n, Nggə̄ me wān sē nkɔ̀n yə̀ ywē bə̄ Rì.

7Nzê̄nmē yə̀ gyə̄ tsə nggə̄ gyə̄ lə tsə̄ Tě nggə̄ nə̀nàn. Nrìnrīnmē kan ban nggà beshi, gyə̄ tsə gu də̀ ngrɛn gu."

8Filibusu kàn dàn gu de, "Nggɔn tə̄, tsar tə̄ Tèywē nə̄ tə̄ man ngrɛ̄n gu bə̄ beshi tə̄. Yə̀mē sē gba kì yə̀ tə̄ là fɔ mē."

9Yɛso kàn sà gu mān de, "Nggə̄ sē bə̄ gyə̄ cùcùn mun, də̀ mâ nzê̄nmē wə̄ la tsə̄ nggə̄ mbɛ̄ yo Filibusu? Nē wān də̀ ngrɛn nggə̄, gu ngrɛ̄n Tě nggə̄. Sē sěn wə̄ là kan dan de, 'Tsar tə̄ Tèywē?'

10Wə̄ la kpə̄ tè njìnjì de nggə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Tě nggə̄ də̀ Tě nggə̄ sē gìgyə̀r bə̄ nggə̄ yo? Mə̀rɛn yə̀ nggə̄ rɛn bə̄ gyə̄, la sē bə̄ tekə mə̀nggə̄ kyame yo, sē Tě nggə̄ wān sē gìgyə̀r bə̄ nggə̄ là nan ndu gu.

11Kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ de nggə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Tě nggə̄ də̀ Tě nggə̄ sē gìgyə̀r bə̄ nggə̄. Yə də̄ gba sē ənə̀mē yo, nə̄ gyə̄ kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄ anrɛ̀n kī yə̄ mə̀ yə̄ nggə̄ là nan.

12Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì de, wān də̀ kpə tè njìnjì bə̄ nggə̄, gu lə nan kī yə̄ nggə̄ nan mē. Gu lə nan kī nggɔn nggɔn mwɔ̄n yə̄ nggə̄ nan anrɛ̀n nggə̄ là zwe Tě nggə̄ ywe.

13Də̀gba sē nə̄nggyě yə̀ gyə̄ lə ri yə̄ ə sān yə̄ mə̄nggə̀, nggə̄ lə nan gyə̄ yə̄ nə̄ mə̄nē man ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ Tě nggə̄ sē bə̄ yə ə nkɔ̄n kī yə̄ nggə̄ là nan.

14Nə̄ gyə̄ bər kī kūkwār bə̄ sān yə̄ mə̄nggə̀ də̀ nggə̄ lə nan gyə̄ yə.

15"Gyə̄ də̀ sē bān là nyɛn nggə̄, gyə̄ lə nan kī yə̄ nggə̄ dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn.

16Də̀ nggə̄ lə ri Tě nggə̄ nə̄ gu man nə̄ gyə̄ nē gyə̄r wān lə là gyə̄ mān. Sē gu wān sē Gbrīn yə̄ njìnjì wān lə nyə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gyə̄ njì.

17Mə̄nē bān mgbəmgbrè mē lə la kpə̄ gu te kə̄de wān lə là bə mān yo anrɛ̀n bə la ngrɛ̄n gu kē tsə gu gbàngyə̀r yo. Gyə̄ tsə gu anrɛ̀n gu sē bə̄ gyə̄ də̀ lə sɔ̀n gìgyə̀r bə̄ gyə̄.

18"Nggə̄ lə la kà gyə̄ dɔn kə̄de bān là gbla jə̄ yo, nggə̄ lə mərtu nyə bə̄ gyə̄.

19Mkpān fətsɛ̀, mə̄nē bān mgbəmgbrè mē lə la ngrɛ̄n nggə̄ nzɔ̌ yo də̀ gyə̄ lə ngrɛ̄n nggə̄. Gyə̄ lə sē bə̄ shishɛ̄n nə̀nàn anrɛ̀n nggə̄ lə shāmān shishɛ̄n nzɔ̌.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Də̀ sē mbrɛ̄ ywə̄ də̄ nyə, gyə̄ man tsə̄ de nggə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Tě nggə̄ də̀ gyə̄ lə sē gìgyə̀r bə̄ nggə̄ kə̄de nkə̄n yə̄ nggə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gyə̄.

21”Wān də̀ nàn kì yə̀ nggə̄ dan gu de nə̄ gu nàn, sē gu wān là nyɛn nggə̄. Sē nē gu mē wān Tě nggə̄ lə nyɛn də̀ nggə̄ nə̀nàn lə nyɛn gu də̀ lə kan nkəmùn tsar gu.”

22Yahuda kàn rì gu de, “Nggɔn, sē sěn wə̄ lə kan nkəywē tsar tə̄ də̀ lə la kan tsar mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār yo?” (Wān mē la sē Yahuda Yisəkaryɔ yo.)

23Yɛso kàn sà gu mān de, “Nē wān də̀ là nyɛn nggə̄, gu lə nan kī yə̄ nggə̄ dan gu de nə̄ gu nàn də̀ Tě nggə̄ lə nyɛn nē gu mē nə̀nàn də̀ nggə̄ gìgyə̀r bə̄ Tě nggə̄, tə̄ lə nyə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gu.

24Nē wān dəgbà nyɛn nggə̄ yo, lə la nan kī yə̄ nggə̄ dan gu de nə̄ gu nàn yo. Rɛn yə̄ gyə̄ gwɔ nggə̄ tswē rɛn yə la sē yə̄ là ru ə nyū nggə̄ yo, sē yə̄ là ru bə̄ Tě nggə̄ gu wān te nggə̄ ndu.

25”Nggə̄ dan gyə̄ kī mē màn nggə̄ kasə̄ sē bə̄ gyə̄.

26Nē wān lə là gyə̄ mān, Tě nggə̄ lə te gu ndu nyə̄ bə̄ gyə̀. Sē gu wān sē Gbrīn Ntsər. Gu lə tsar gyə̄ kī kūkwār də̀ lə lwe tekə gyə̄ nyə̄ ətù kī yə̄ nggə̄ dan gyə̄ kūkwār.

27”Nggə̄ là ka gyə̄ dɔn nə̄ gyə̄ sɔ̄n susù. Nggə̄ là nə̄ gyə̄ sɔ̀n susù. La sē kə̄de yə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē là nə mənē yo. Gyə̄ kàdə tè dər̄ cīnji yo də̀ man kàdə tè mpūr anrèn kī yə̄ lə nyə̄ te bə̄ gyə̄ yo.

28Gyə̄ gwɔ nggə̄ tswē dan gyə̄ de, ‘Nggə̄ là ywē də̀ lə mərtu nyə bə̄ gyə̄ nzə̌.’ Gyə̄ də̀ sē bān là nyɛn nggə̄, gyə̄ lə te dər̄ kə̄kla de nggə̄ là ywe bə̄ Tě nggə̄ anrèn gu mwɔn nggə̄ bə̄ nggɔn nggɔn.

29Nggə̄ là dan gyə̄ gigyə̀r mē màn yə la te mbɛ̄ yo nə̄ yə də̄ nyə tè, gyə̄ man kpə̄ tè njìnjì bə̄ nggə̄.

30Nggə̄ lə la rɛn bə̄ gyə̄ te ndē nzə̌ yo anrèn cūn wān mgbəmgbrè mē là nyə̄. Gu la sē bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ gu lə nan nggə̄ nkinē yo.

31Nə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē man tsə kpaki de nggə̄ là nyɛn Tě nggə̄. Yə sē ənə̀mē, nggə̄ là nan kī kūkwār yə̄ gu là dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ nan.” Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ nyə̀ nə̄ tə̄ ka sə̄kànmē dɔn.”

Yɔhanan 15

1Yɛso kàn dàn bə nzə̌ de, “Sē nggə̄ wān sē kə̄de nggūnggwūr yinabi yə̀ là shun klə̌ zəzè də̀ Tě nggə̄ sē wān là kyūn yə̄.

2Nggā kì yə̄ də̀ là shun yo, Tě nggə̄ là tsɛ̄n yə̄ tāgyə̄. Də̀ sē yə̄ də̀ là shun, Tě nggə̄ là sar yə nə̄ yə man tɔ də̀ man nan shun kənàn.

3Gyə̄ kan tè ncwərncwər mbɛ̄ anrèn rɛn yə̄ nggə̄ dan gyə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Nə̄ gyə̄ kūci tswē sē gìgyàr bə̄ nggə̄ kə̄de sē yə̀ nggə̄ sē gìgyàr bə̄ gyə̄. Nggə̄ kì lə la gàn kan shun nkəywə̄ me yo, yə sē kpaki nə̄ yə sē gìgyàr bə̄ tər ywə̄. Ə̄ nkə̄n yəmē nə̀nàn, gyə̄ lə la tsə̄ nan nkinē gyàr yo màn gyə̄ dəgbà sē gìgyàr bə̄ nggə̄ yo.

5"Nggə̄ sē kə̄de tərkì də̀ gyə̄ sē kə̄de mənggà ywə̄. Nē wān də̀ sē gìgyàr bə̄ nggə̄ də̀ nggə̄ də̄ sē gìgyàr bə̄ gu, gu lə shun də̀ tè klə̌ kənàn. Yə sē kpaki nə̄ gyə̄ nàn kī gìgyàr bə̄ nggə̄ anrèn gyə̄ lə la nan nkinē gyàr ə̀ tukpə̀ gyə̄ me yo.

6Nē wān dəgbà sē gìgyàr bə̄ nggə̄ yo, lə sē kə̄de nggā kì yə̄ bə sar yə tāgyə̄ də̀ yə ku. Mkpān yə̄ mənggà kī mē də̄ là ku, bə là kyun yə zwe mgbə̀ də̀ cu glo gyɔ yə nə̄ yə man kpə̄wu.

7Gyə̄ də̀ sē gìgyàr bə̄ nggə̄ də̀ vūn rɛn yə̄ mənggə̀ lwè ə dər gyə̄, gyə̄ lə ri Tě nggə̄ kī yə̄ dər gyə̄ ban də̀ gu lə nə̄ gyə̄ yə.

8Gyə̄ də̀ nàn shun kənàn, gyə̄ là tsar de gyə̄ sē bān là zwē nggə̄ mān bān njìnjì. Ə̄ nkə̄n yəmē nə̀nàn, gyə̄ là tsar mənē nggɔn nggɔn yə̄ Tě nggə̄ sē bə̄ yə.

9"Nggə̄ là nyɛn gyə̄ kə̄de Tě nggə̄ là nyɛn nggə̄. Yə sē ənə̀mē, nə̄ gyə̄ sə̀ kàn gìgyàr bə̄ nggə̄ ə nkə̄n yə̄ nggə̄ là nyɛn gyə̄.

10Gyə̄ də̀ nàn kī yə̄ nggə̄ dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn, gyə̄ lə sə̀ tsə̄ nkə̄n yə̄ nggə̄ là nyɛn gyə̄. Kə̄de nkə̄n yə̄ nggə̄ nan kī yə̄ Tě nggə̄ dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ nan də̀ là sə tsə nkə̄n yə̄ gu là nyɛn nggə̄.

11"Nggə̄ dan gyə̄ kī mē kūkwār nə̄ gyə̄ man sē bə̄ dər kə̄kla kə̄de yə̀ nggə̄ sē bə̄ yə̄, nə̄ zə̀zè mə̀gyə̄ man sē nggān.

12Bān yə̀ nggə̄ là nə̄ gyə̄ sē nàn de, nə̄ gyə̄ nyɛn nkəywə̀ kə̄de nkə̄n yə̄ nggə̄ là nyɛn gyə̄.

13Nyɛn gyàr la mwə̄n yə̀ nē lə kpə̄ kyū dùdu kpə̄kpàn ywə̄ yo.

14Gyə̄ sē kpə̄kpàn nggə̄ màn gyə̄ də̀ nàn kī yə̄ nggə̄ dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn.

15Nggə̄ lə la gyɔ gyə̄ de mə̄gər nzə̌ yo anrèn nggɔn là tsar gə̌r mə̄gu kī kūkwār yə̄ gu là nan yo. Nggə̄ lə gyɔ gyə̄ de kpə̄kpàn nggə̄ mənān anrèn kī kūkwār yə̄ nggə̄ gwɔ bə̄ Tě nggə̄, nggə̄ ngan yə sū gyə̄.

16La sē gyə̄ bān cu nggə̄ yo, sē nggə̄ wān cu gyə̄ də̀ nə̄ gyə̄ ndu de nə̄ gyə̄ nàn, də̀ man sē kə̄de tərkì yə̄ là shun klə̌ zəzè cùcùn. Tě nggə̄ lə nə̄ gyə̄ kī kūkwār yə̄ gyə̄ də̀ rì gu ə sān yə̄ mənggə̀.

17Bān yə̀ nggə̄ là nə̄ gyə̄ sē nàn de, nə̄ gyə̄ nyɛn nkəywə̀.

18"Mkpān yə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē də̄ kā gyə̄, nə̄ gyə̄ tsə̄ de sē bə ka nggə̄ kūci anrīn də̀ là ka gyə̄.

19Gyə̄ màn sē mənē bān mgbəmgbrè mē, bə mān nyɛn gyə̄ kə̄de gyə̄ sē mənē bān məbə. Sē anrèn nggə̄ cu gyə̄ ru ənywī mgbəmgbrè mē yə bə là ka gyə̄20Gyə̄ tèkə ətù rɛn yə̄ nggə̄ dan gyə̄ de, 'Gə̌r la mwə̄n nggɔn gu yo.' Mənē nəmān nə nggə̄ mgbū, də̀

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

bə lə nə̄ gyə̄ yə̄ nə̀nàn. Mə̄nē nə̄mə̄n nan kī yə̄ nggə̄ dan bə de nə̄ bə nan, bə̄n nə̄mə̄n lə nan kī yə̄ gyə̄ lə dan bə de nə̄ bə nan nə̀nàn.

21Gyə̄ lə kpə̄ mgbŭ anrɛ̀n gyə̄ sē mə̄nē bə̄n mə̄nggə̀. Bə lə nan gyə̄ ənə̀mē anrɛ̀n bə la tsə gu wə̄n te nggə̄ ndu yo.

22Màgbà sē de nggə̄ nyə nywī mgbəmgbrè mē də̀ dan mə̄nē bə̄n sē ənywī mgbəmgbrè mē rɛn yə̄ Rì yo, mə̄nē mə̄n la dan de bə nan məme yo. Yə sē ənə̀mē, bə lə dan de, ‘Tə̄ la tsə de kī yə̄ tə̄ nan sē məme yo.’

23Nənè wə̄n də̀ là kà nggə̄, gu là kà Tě nggə̄ nə̀nàn.

24Màgbà sē de nggə̄ la nan kī yə̄ mə̀ yə̄ nənè la nan yə̄ kyɛn gbàngyə̀r yo, mə̄nē mə̄n la dan de bə nan məme yo. Yə sē ənə̀mē, bə ngrɛn kī yə̄ nggə̄ nan də̀ là ka nggə̄ bə̄ Tě nggə̄ far me.

25Bə ka nggə̄ nə̄ kī yə̄ bə car sū ənywī Bə̄n mə̀bə man nyə shē mə̄n de, ‘Bə la tsə kē sē rɛn nggyě yə̄ bə là ka nggə̄ yo.’

26”Mkpə̄n yə̄ gu wə̄n sē Wə̄n là gyə̄ mə̄n lə nyə̄, wə̄n sē Gbrīn yə̄ njìnjì, wə̄n nggə̄ lə nə̄ gu rù bə̄ Tě nggə̄ nyə̀ bə̄ gyə̄, gu lə rɛn bə̄ gyə̄ ətù nggə̄

27də̀ yə sē kpaki nə̀nàn gyə̄ lə rɛn ətù nggə̄ anrɛ̀n gyə̄ sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ nggə̄ ə mkpə̄n yə̄ nggə̄ sə̄ kūci bə̄ ndu nggə̄ yə̄ tsar mə̄nē kī.

Yɔhanan 16

1”Nggə̄ dan gyə̄ kī mē kūkwār də̀tswē nkə̄n yə̄ gyə̄ kpə tè njìnjì bə̄ yə mē, gyə̄ man kàdə kà yə də̀n yo.

2Bə lə cu gyə̄ ru ənywī mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mə̀bə. Mkpə̄n lə nyə̄ yə̄ nē wə̄n də̀ nlywe gyə̄, gu lə ngrɛ̄n de sē gu là nan Rì ndu.

3Bə lə nan gyə̄ kī mē anrɛ̀n bə la tsə Tě nggə̄ kē tsə nggə̄ yo.

4Nggə̄ dan gyə̄ kī mē anrɛ̀n yə də̄ nyə tè, gyə̄ man tsə̄ de nggə̄ dan gyə̄ rɛn ətù ywə̄ mbē. Nggə̄ la sə̄ dan gyə̄ ə̀ kūci yo anrɛ̀n nggə̄ kasə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gyə̄.

5”Nzênmē, nggə̄ là mərtu ywe bə̄ Te nggə̄ wə̄n te nggə̄ ndu, də̀ nənè ənywī gyə̄ la ri nggə̄ de, ‘Sē ywə̄ gyə̄r yə̄ wə̄ là ywē,’ yo.

6Anrɛ̀n nggə̄ dan gyə̄ kī mē, dər gyə̄ la sē tsō yo.

7Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn njìnjì de yə tə̄ mwə̄n yə̄ nggə̄ là ywe. Nggə̄ də̄gbə̄ ywe yo, Nē wə̄n lə Là gyə̄ mə̄n lə la nyə̄ bə̄ gyə̄ yo. Mkpə̄n yə̄ nggə̄ də̄ ywe, nggə̄ lə te gu ndu nyə bə̄ gyə̄.

8Gu lə kpm mgbəmgbrè mē gyə̄ ətù rɛn zəze bə̄ rɛn məme bə̄ sùr rɛn.

9Bə la tsə nkinē gyə̀r ətù nan məme yo anrɛ̀n bə la kpə̄ te njìnjì bə̄ nggə̄ yo.

10Bə la tsə nkinē gyə̀r ətù nan zəze yo anrɛ̀n nggə̄ là zwe Tě nggə̄ ywe tswē yə̄ gyə̄ lə la ngrɛ̄n nggə̄ nzə̌ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Bə la tsə nkinē gyàr ətù nkōn yā Rì lə sùr mānē rɛn yo anrèn Rì sur Shɛtan wān sē cūn mgbəmgbrè mē rɛn mbɛ̄.

12”Nggā sē bā màrɛn kənànme yà nggā lə dan gyā dà yā lə sē gyā nggānme dà gyā lə la vūn yā lwe kūkwār yo.

13Mkpān yā Gbrīn yā sē njìnjì dā nyə, yā lə dan gyā nkōn yā Rì sē, yə lə nā gyā tsā rɛn njìnjì, yā là ru bā Rì. Yə lə la dan gyā rɛn ə ngrɛ̄n yà dǎr yə me yo. Yə lə dan gyā kì yà yə lə gwɔ yā là ru bā Rì dà lə dan gyā kī yā lə nyā te ə nggà bēshi.

14Yə lə tsar gyā nggɔn nggɔn yā nggā sē bā yə anrèn yə lə kpā rɛn bā nggā anrīn dà sə ngàn yə sū gyā.

15Kī kūkwār yā Tě nggā sē bā yə sē yā mānggà. Yə sē ənàmē yə nggā dan gyā de Gbrīn yā lə là gyā mān, lə shār tōn dà gwɔ kī yā nggā lə dan yə dà ngān yə sū gyā.

16”Mkpān fətsè gyā lə la ngrɛ̄n nggā yo dà mkpān fətsè me nzǒ gyā lə kàn ngrɛ̄n nggā.”

17Mānē nāmān ənywī bān sā zwē Yɛso kan sā mā dà sā ri nkəywà de, “Sē gu là dan tā de sěn? Gu là dan de, ‘Mkpān fətsè tā lə la ngrɛ̄n gu yo dà mkpān fətsè me nzǒ tā lə kàn ngrɛ̄n gu,’ gu là dan nànàn de, ‘Yə sē anrèn nggā là zwe Tě nggā ywe.’”

18Bə sā ri nkəywà de, “Sē nānggyě yà Yɛso là dan màn gu dà là dan màrɛn yā mē de, ‘Mkpān fətsè.’ Tā la tsə kì yà gu là rɛn ətù ywā mē yo.”

19Yɛso wān tsā de bə lə ri gu ətù kī yəmē, kàn dàn bə de, “Yàmē sē kī yā gyā là ri nkəywà. Sē nānggyě yà nggā là dan màn nggā dā là dan de, ‘Mkpān fətsè gyā lə la ngrɛ̄n nggā yo dà mkpān lə te fətsè gyā lə kàn ngrɛ̄n nggā nzǒ’?

20Nggā là dan gyā rɛn njìnjì de gyā lə gì màshi mgbò dà mānē bān mgbəmgbrè mē lə sà te zàzè. Gyā lə te dǎr cīnji, dà te dǎr cīnji gyā lə kàn te dǎr kākla.

21Mkpān yā mbā là te hyuhyur yā gu lə ngrin, dǎr gu la sē gyàr me yo anrèn mkpān yā gu lə kpā mgbǔ nyə. Mkpān yā gu dà nyā ngrìn vɛ̄n gu gyā ə bē, gu lə la tɛ̄kə bā mgbǔ yà gu kpə mē nzǒ yo, anrèn gu là te zàzè de vɛ̄n suswɛ nyə nywī mgbəmgbrè mē.

22Yàmē sē kì yà là te bā gyā nzɛ̂nmē. Gyā là te dǎr cīnji mē, nggā dā ngrɛ̄n gyā nzǒ dǎr gyā lə kān te kākla. Màgba sē nānggyě yà nē lə nan gyā, dǎr gyā lə sē kākla me.

23”Ə mbrɛ̄ ywā, gyā lə la ri nggā de nā nggā nā gyā nkinē yo. Nggā là dan gyā rɛn njìnjì de, màgba sē nānggyě yà gyā dà rì yā ə sān yā mānggà, Tě nggā lə nā gyā yā.

24Mâ nzɛ̂nmē, gyā la rì nkinē ə sān yā mānggà mbɛ̄ yo. Nā gyā rì Rì nkinē dà gu lə nā gyā yā nā zàzè màgyā man shɛ̄ mān.

25”Nggā la dan gyā kī mē ru bē kpār yo. Mkpān lə nyā yā nggā lə la rɛn bā gyā ənàmē nzǒ yo. Nggā lə rɛn bā gyā ətù Tě nggā ə nkōn yā gyā lə tsā gu.

26Mkpān yā mbrɛ̄ ywā dā nyə, gyā lə bər gu ənywī sān yā mānggà. La sē nggā là dan gyā de nggā lə kpā gì màgyā gri gu mān yo,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

27anrèn Tĕ bā tukpà gu là nyɛn gyā. Gu là nyɛn gyā anrèn gyā là nyɛn nggā dà kpə tè
njìnjì de nggā sē wān ru bā Rì.

28Nggā ru bā Tĕ nggā nyə ənywī mgbəmgbrè mē, dà nzênmē nggā là ka mgbəmgbrè
mē dən dà mərtu ywe bā Tĕ nggā.”

29Bān sā zwē gu mān bə kan dan gu de, “Kyɛn, nzênmē wā là dan tā kī mē ru bā kpār
nān.

30Nzênmē, tā tsə de wā tsə kī kūkwār dà wā là fò nā nənè rì wā rɛn nkinē nāmān nzŏ
yo. Yə sē ənàmē, tā kpə te njìnjì de wā sē wān ru bā Rì.”

31Yɛso kàn sà bə mān de, “Sē nzênmē, yā gyā kpə tè njìnjì nàn?

32Mkpān là nyə, dà yə nyə mbē yā gyā kūkwār lə kulwe dà ywē màkà gyā dà nənè lə
la krè bā nggā yo. Nggā la sē nkəmùn me yo anrèn Tĕ nggā sē gìgyàr bā nggā.

33Nggā dan gyā kī mē kūkwār nā gyā man sē bā dăr susù anrèn gyā sē gìgyàr bā nggā.
Mgbəmgbrè mē lə nā gyā mgbŭ. Nā gyā nàn krè mgbāmgbān anrèn nggā ta kōn bā
mgbəmgbrè mē dà re yə.”

Yɔhanan 17

1Ə mkpān yā Yɛso dàn màrɛn yəmē krè, gu kàn zo beshi kyɛn shū dà kàn dàn de, “Tĕ
nggā, mkpān nyə ma mān nzênmē. Tsar mānē nggɔn nggɔn yā zāywē sē bā yə nā gu
nànàn man tsàr mānē nggɔn nggɔn yā wā sē bā yə.

2Wā nā gu nggɔn nggɔn ətù mānē kūkwār dàtswē mānē bān wā kan nā gu, gu man nā
bə shishēn yā bə lə sòn be njì.

3Yàmē sē shishēn yā mānē lə sòn be njì, nā mānē man tsə wā Rì wān njìnjì dà man tsə
de Yɛso sē gu wān sē Krisəti, gu wān wā te ndu nyà.

4Nggā tsar mānē nggɔn nggɔn yā wā sē bā yə dà nan ndu yā wā dan nggā de nā nggā
nan yə, nggā nan yə krɛ.

5Nzênmē, Tĕ nggā, nā nggā nggɔn nggɔn bā tukpà wā. Nā nggā sē gìgyàr bā wā ə
nggɔn nggɔn yā nggā sə sē bā yə anrīn wā sə nàn mgbəmgbrè mē.

6”Mānē bān wā kan bə nā nggà ənywī mgbəmgbrè mē, nggā nā bə tsə wā. Bə sē bān
māwà dà wā kan bə nā nggà dà bə nan kī yā wā dan bə de nā bə nan.

7Nzênmē, bə tsə de kī kūkwār yā wā kan nā nggà sē yā là ru bā wā,

8anrèn nggā dan bə rɛn yā wā dan nggā de nā nggā dan bə dà bə kpə yə te njìnjì. Bə
tsə de sē njìnjì yā nggā sē wān ru bā wā dà kpə te njìnjì de sē wā wān te nggā ndu.

9”La sē nggā là bər wā ətù mānē bān mgbəmgbrè mē kūkwār yo, sē nggā là bər wā ətù
mānē bān wā kan bə nā nggà anrèn bə sē bān māwà.

10Mānē kūkwār bān sē bān mānggà, bə sē bān māwà, dà mānē kūkwār bān sē bān
māwà, bə sē bān mānggà dà sē bə bān là tsar nkōn yā nggɔn nggɔn yā nggā sē bā yə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Nzɛ̂nmē, nggə̄ là nyə bə̄ wə̄ də̀ ə mkpān fətsɛ̀ nggə̄ lə la sē ənywī mgbəmgbrè mē nzə̌ yo, də̀ bə lə sə̀ sə̄n ənywī mgbəmgbrè mē. Tě nggə̄, wə̄ gu wān sē Ntsər, ywar bə bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ məwə̀. Nggɔn nggɔn yə̄ wə̄ kan nə̄ nggə̄ nə̀nàn, nə̄ bə man sē gìgyər bə̄ nkəywə̀ kə̄de sē yə̀ nggə̄ sē gìgyər bə̄ wə̄.

12Ə mkpān yə̄ nggə̄ sə sē bə̄ bə, nggə̄ kyun bə zwē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ məwə̀ yə̄ wə̄ kan nə̄ nggə̀. Nggə̄ kyun bə də̀ nənè gyər ənywī bə la kàn də̄ yo. Sē nē gyər me wān cu də̀ kan nkəywə̄ tè məme. Yə te ənə̀mē nə̄ kì yə̀ bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì man nyə̄ shɛ̄ mān

13Nzɛ̂nmē nggə̄ là nyə bə̄ wə̄, nggə̄ là dan kī mē màn nggə̄ kasə̄ sē ənywī mgbəmgbrè mē nə̄ bə man sē bə̄ zə̀zè ənywī dər bə kə̄de yə̀ nggə̄ sē bə̄ yə̄.

14Nggə̄ dan bə rɛn yə̄ wə̄ dan nggə̄. Yə sē ənə̀mē, mənē bān mgbəmgbrè mē là ka bə anrɛ̀n bə la sē gìgyər bə̄ bə yo kə̄de nkə̄n yə̄ nggə̄ la sē wān mgbəmgbrè mē yo.

15La sē nggə̄ là gi su wə̄ de nə̄ wə̄ vu bə də̀tswē ənywī mgbəmgbrè mē yo. Nggə̄ là gi su wə̄ de nə̄ wə̄ ywar bə, nə̄ wān məme mūn man kə̀də kàn bə tè məme yo.

16Bə la sē gìgyər bə̄ bān mgbəmgbrè mē yo kə̄de nkə̄n yə̄ nggə̄ la sē wān mgbəmgbrè mē yo.

17Nə̄ bə sē Ntsər ə nkə̄n yə̄ zwē rɛn yə̄ məwə̀ anrɛ̀n yə sē yə̄ sē njìnjì.

18Kə̄de ndu yə̄ wə̄ te nggə̄ nyə̀ ənywī mgbəmgbrè mē, nggə̄ là te bə ndu nə̀nàn.

19Yə sē dùdu bə, yə̄ nggə̄ kan nkəmùn nə̄ wə̄ nə̄ bə man kan nkəywə̀ nə̄ wə̄ njìnjì nə̀nàn.

20”La sē nggə̄ là bər wə̄ ətù bə kyame yo, nggə̄ là bər wə̄ ətù bān lə kpə̄ te njìnjì bə̄ nggə̄ anrɛ̀n rɛn yə̄ bə lə dan mənē ətù nggə̄.

21Nggə̄ là bər wə̄ de nə̄ bə kūkwār sē gìgyər. Nə̄ bə man sē gìgyər bə̄ tə̄ nə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē man kpə̄ te njìnjì de sē wə̄ Tě wān te nggə̄ ndu.

22Nggə̄ nə̄ bə nggɔn nggɔn kə̄de yə̄ wə̄ kan nə̄ nggə̀ nə̄ bə man sē gìgyər kə̄de sē yə̀ tə̄ sē bə̄ wə̄.

23Nggə̄ sē gìgyər bə̄ bə də̀ wə̄ sē gìgyər bə̄ nggə̄. Nə̄ bə man sē gìgyər njìnjì nə̀nàn nə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē man tsə de sē wə̄ wān te nggə̄ ndu də̀ bə man tsə de wə̄ là nyɛn bə kə̄de nkə̄n yə̄ wə̄ là nyɛn nggə̄.

24”Tě nggə̄, wə̄ kan bə nə̄ nggə̀ nə̄ bə man sē bān lə zwē nggə̄ mān, də̀ nggə̄ là fɔ de nə̄ bə man sē ə tswē yə̄ nggə̄ lə sē nə̄ bə man ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ sē bə̄ yə. Wə̄ nə nggə̄ yə anrɛ̀n wə̄ nyɛn nggə̄ anrīn də̀ sə̄ nàn mgbəmgbrè mē.

25Tě nggə̄, wə̄ gu wān là nan kī yə̄ sē zəze. Mənē bān mgbəmgbrè mē la tsə wə̄ yo də̀ nggə̄ tsə wə̄ də̀ bə bān kre mē tsə de sē wə̄ wān te nggə̄ ndu.

26Nggə̄ tsar bə sē yə̀ wə̄ sē də̀ nggə̄ lə sə̀ tsar bə ywe njì nə̄ bə man nyɛn bān nəmān ə nkə̄n yə̄ wə̄ nyɛn nggə̄ nə̄ nggə̄ man sē gìgyər bə̄ bə.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Yɔhanan 18

1Mkpān yə̄ Yɛso rɛn bə̄ Rì krɛ̀, gu dòglò gbō mə̄nē bān sə̄ zwē gu mān də̀ ro mblə̄ Kidərɔ̀n də̀ nyər lan yə̄ bə se mə̀tə̌rkī yə̄ rē.

2Yahuda, wān kan Yɛso rɛ̀ tsə tswēywə̄ anrɛ̀n Yɛso sə̄ gbō mə̄nē bān sə̄ zwē gu mān ywē mān.

3Yahuda gbō nkyər mə̄nē bān sə̄ gbyɛ̄n Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì, bə̄ bān kpānnɛ̄n bān sē bān nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ bān Faresi, sə̄ te bə ndu de nə̄ bə ywe kə̄ vūn Yɛso. Bə lwe glo bə̄ kī yə̄ te kɔ̄n.

4Yɛso, wān tsə kì yə̀ là nyə̄ tswē te bə̄ gu, dòglò zwē bə ywè də̀ ywē kə̄ rì bə de, “Sē nggwɔ wān gyə̄ là fɔ̀?”

5Bə kan sa gu mān de, “Yɛso wān Nazəreti.” Gu kàn dàn bə de, “Sē nggə̄ gu mē.” Yahuda wān kan Yɛso rɛ̀ sə̀ sē gìgyər bə̄ bə.

6Mkpān yə̄ Yɛso dàn bə de, “Sē nggə̄ gu mē,” bə kan rɛ gɔ̄n gɔ̄n də̀ kankərɛ̄.

7Yɛso kàn rì bə nzə̌ de, “Sē nggwɔ wān gyə̄ là fɔ̀?” Bə kan dan gu de, “Yɛso wān Nazəreti.”

8Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn bə de, “Nggə̄ dan gyə̄ mbɛ̄ de sē nggə̄ gu mē, də̀ sē nggə̄ wān gyə̄ là fɔ̀, nə̄ gyə̄ nə̄ bān là zwē nggə̄ mān mē ywe ywē bə.”

9Yɛso dàn rɛn yəmē nə̄ rɛn yə̄ gu dan de, “Nggə̄ la kan nənè gyər də̄ ənywī mə̄nē bān Tě nggə̄ kan nə̄ nggə̀ yo”, man nyə shɛ̄ mān.

10Siman Bitrusu wān sə̀ lwè njīmgbàn, gbò yə cu tɔ̄n yə̄ ngwɔ̀n rē yə̄ və̄lɔn gyər wān là nan ndu ə kə̀ tu bān tɔ̀ kī nə̄ Rì. Sān və̄lɔn gu re Malku.

11Yɛso kàn dàn Bitrusu de, “Kan njīmgbàn wə̄ gyə̄ ə ywar ywə̄. Wə̄ là ngrɛ̄n de nggə̄ lə la kpə̄ mgbŭ yə̀ Tě nggə̄ dan de nggə̄ lə kpə̄ yo?”

12Tswēyəmē, nkyər bān kpānnɛ̄n bə bə̄ wān là lwe bə, bə̄ bān Yahuda bān sə̄ nan ndu gbyɛ̄n nē kan vūn Yɛso də̀ kpān gu ngwɔn.

13É kùcī, bə lwe gu ca Yana wān sē ywē Kayafa wān sē Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì ə sɛ̀ yəmē.

14Sə̀ sē Kayafa wān nə̄ mə̄nē bān Yahuda rɛn de yə lə tɔ̀nzɛ̄ nggānme nə̄ nənè gyər kyù dùdu mə̄nē kūkwār.

15Siman Bitrusu bə̄ gyər ənywī bān sə̄ zwē Yɛso, zwē Yɛso mān. Wān bə ywe gìgyər bə̄ Yɛso mē, Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì tsə gu, də̀ gu nyər gìgyər bə̄ Yɛso ywē kə̄ sū kplabē yə̄ kə̀ Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì,

16də̀ Bitrusu krè ə bē. Wān bə ywe gìgyər bə̄ Siman Bitrusu, wān Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì tsə gu, mə̀rtu də̀ nyə̄ rɛ̀n bə̄ vənggə̄ wān là gbyɛ̄n nkɔ̀n də̀ lwè Bitrusu nyər.

17Vənggə̄ wān là gbyɛ̄n nkɔ̀n gu kàn rì Bitrusu de, “Wə̄ la sē ənywī mə̄nē bān zwē və̄lɔn mē yo?” Bitrusu kàn sà gu mān de, “Nggə̄ la sē ənywī bə yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Mvri sə̄ te də̀ bān sə̄ nan ndu ə kə̀ tu bān tò kī nə̄ Rì bə̄ bān sə̄ gbyɛn kə̄ sə̄ vre glo. Bitrusu krè bə̄ bə də̀ sə̀ vre glo nə̀nàn.

19Tu nggɔn bān tò kī nə̄ Rì, rì Yɛso rɛn ətù bān sə̄ zwē gu mān bə̄ kī yə̄ gu sə̄ tsar mənē.

20Yɛso kàn sà gu mān de, “Nggə̄ rɛn bə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē ə hū tswē, nggə̄ tsar mənē ə mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mənē bān Yahuda bə̄ Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì tswē yə̄ mənē kūkwār là kyun te mgbò. Nggə̄ la dan rɛn nkinē gǐgǐ yo.

21Wə̄ là ri nggə̄ mūn? Ri bān gwɔ nggə̄, kī yə̄ nggə̄ dan bə, də̀ bə tsə yə.”

22Mkpān yə̄ Yɛso dàn rɛn yəmē krè, wān gbyēn gyər wān krè gǐ gu ngwùr gu də̀ rì gu de, “Sē ənə̀mē wə̄ lə sa Tu nggɔn bān tò kī nə̄ Rì rɛn?”

23Yɛso kàn rì gu de, “Nggə̄ dan rɛn nkinē məme? Nggə̄ də̄ dan rɛn nkinē məme, dan mənē kì yə̀ nggə̄ dan, də̀ nggə̄ də̄ dan rɛn zəze, wə̄ ngwur nggə̄ mūn?”

24Tswēyəmē, Yana kàn nə̄ bə lwe gu ca Kayafa wān sē Tu nggɔn bān tò kī nə̄ Rì də̀ la nə̄ bə su nzənzē yə̄ bə kan kpān gu ə ngwɔ̀n mē yo.

25Ə̄ mkpān yə̄ Siman Bitrusu krè də̀ sə̀ vre glo, bə kan ri gu nzə̌ de, “Wə̄ la sē ənywī mənē bān là zwe gu mān mē yo?” Gu kàn tər me nzə̌ də̀ dan bə de, “Nggə̄ la sē ənywī bə yo.”

26Gyər ənywī mənē bān là nan ndu ə kə̀ Tu nggɔn bān tò kī nə̄ Rì wān bə sē bān gbɔ̀n gyər bə̄ vəlɔn wān Siman Bitrusu cu gu tɔ̄n mē, kàn rì Bitrusu de, “Nggə̄ la ngrēn wə̄ bə̄ gu ə lan yə̄ bə se mə̀tə̌rkī yə̀ rē mē yo?”

27Bitrusu tər me nzə̌ de gu la sē ənywī bə yo. Tswēyəmē, gbā kàn tō.

28Mbrɛ̀cə̄ būbū, bə gbō Yɛso ə kə̀ Kayafa də̀ lwe gu ywe ə lə̄kpə cūn mə̀mē bə wān re Bilatu. Bə la nyər kə̄ yə yo anrɛ̀n bə lə la sē ntsər yo, də̀ bə də̄gbā sē ntsər yo, bə lə la rē gān mə̀bə yə̀ Rì za bə sū yə̀ là nyə̄ yo.

29Tswēyəmē, Bilatu dɔ̀rù də̀ rì bə de, “Vəlɔn mē nan gyə̄ nggyɛ̌ də̀ gyə̄ lwe gu grì nggə̄ mān? Gyə̄ rɛn, nggə̄ là gwɔ gyə̄.”

30Bə kan sa gu mān de, “Màn sē de gu la nàn nkinē məmè yo, tə̄ mān la lwe gu gri wə̄ mān yo.”

31Bə dan rɛn yəmē krɛ, Bilatu kàn dàn bə de, “Gyə̄ kpə̄ gu də̀ man sùr gu rɛn ə kì yə̀ bān yə̀ mə̀gyə̄ dan gyə̄.” Tu bān Yahuda bə kan sa gu mān de, “Bān mə̀gyə̄ yə̀ bān Roman la nə̄ tə̄ nkɔ̀n yə̀ tə̄ lə ngun nənè yo.”

32Kì mē te ənə̀mē nə̄ rɛn yə̄ Yɛso dan ətù kyū yə̄ mə̄gu man nyə shē mān.

33Bilatu kàn nyər kə̄ də̀ gyɔ Yɛso də̀ rì gu de, “Wə̄ sē cūn bān Yahuda?”

34Yɛso kàn sà gu mān de, “Wə̄ dan rɛn yəmē ə ngrēn mə̀wə̄ kē sē mənē bān dan wə̄ yə?”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

35Bilatu kàn rì gu de, “Nggə̄ sē vələn wān Yahuda? Bān məmē məwə̄ bə̄ nggən nggən bān tò kī nə̄ Rì lwe wə̄ gri nggə̄ mān, sē nənggyĕ yə̀ wə̄ nan bə?”

36Tswēyəmē, Yɛso kàn dàn gu de, “Nggən nggən mənggə̀ la sē yə̄ lwe mgbəmgbrè mē yo. Màn sē de yə sē yə̄ mgbəmgbrè mē, bān zwe nggə̄ mān te kən bə̄ bān Yahuda bān lwe nggə̄ ca wə̄ mān. Yə sē ənə̀mē, nggən nggən mənggə̀ la sē yə̄ lwe mgbəmgbrè mē yo!”

37Bilatu kàn rì gu de, “Nzêmē wə̄ sē cūn?” Yɛso kàn sà gu mān de, “Ɛn, njìnjì, wə̄ dan de nggə̄ sē cūn. Bə ngrin nggə̄ ənywī mgbəmgbrè mē nə̄ nggə̄ man sē cūn də̀ man dan rɛn ətù njìnjì də̀ nē wān də̀ sē wān njìnjì, gu lə gwɔ nggə̀.”

38Tswēyəmē, Bilatu kàn rì Yɛso de, “Sē nənggyĕ yə̀ sē njìnjì yə̀ wə̄ là rɛn ətù ywə̄ mē?” Ə̀ mkpān yə̄ Bilatu dàn rɛn yəmē krè, gu dòrù də̀ nyə̄ dan mənē bān Yahuda de, “Nggə̄ la ngrēn rɛn nkinē məme yə̄ gu nan yo.

39Gyə̄ dan nggə̄ de ə mkpān yə̄ gān məgyə̄ yə̀ Rì za mənē sū, nə̄ nggə̄ cūn gyə̄ nē gyər ngwən, gyə̄ kpənyèn nə̄ nggə̄ kā cūn bān Yahuda dən?”

40Mənē bə kan dən rɛn də̀ dan de, “An àn, kàdə kàn vələn mē cūngwən yo, sē Baraba kya wān wə̄ lə kan gu cūngwən.” Baraba sə̀ sē wān gĭ wān là lwe kī yə̄ nlywe mənē.

Yɔhanan 19

1Tswēyəmē, Bilatu nə̄ bān kpānnēn vūn Yɛso də̀ tsē gu bə̄ mgbəjə̀.

2Də̀ bān kpānnēn bə nyɛn ləlanyūn yə̄ ncwər də̀ kan sən Yɛso ə tù də̀ kpm gu làgā səmban yə̀ cūn

3də̀ nyə sə̄ dan gu de, “Tə̄ zɛ wə̄ cūn bān Yahuda!” Də̀ bə sə̄ ngwur gu dē nkəywə̀.

4Bilatu dòglò dòrù nzə̌ də̀ nyə̄ dan mənē bān Yahuda de, “Gyə̄ gwɔ, nggə̄ lə lwe gu dōru gri gyə̄ mān ə sə̄kànmē nə̄ gyə̄ man tsə̄ de nggə̄ la ngrēn rɛn nkinē məme yə̄ gu nan yə̄ nggə̄ lə ngun gu yo.”

5Tswēyəmē, bə lwe Yɛso dōru bə̄ ləlanyūn yə̄ ncwər ə tù bə̄ làgā yə̀ cūn ə kpə̀ gu. Də̀ Bilatu kàn dàn bə de, “Gyə̄ kyɛn vələn gu mē.”

6Ə̀ mkpān yə̄ nggən nggən bān tò kī nə̄ Rì bə̄ bān gbyēn Kə̄ Nggən yə̄ Rì ngrēn gu, bə kan sə̄ dən rɛn de, “Nə̄ bə kan gu kpān ə nggā, nə̄ bə kan gu kpān ə nggā.” Bilatu kàn dàn bə de, “Gyə̄ kpə̄ gu də̀ mān kàn gu kpān ə nggā. Nggə̄ la ngrēn rɛn nkinē məme yə̄ gu nan yə̄ nggə̄ lə ngun gu yo.”

7Mənē bān Yahuda bə kan sa gu mān de, “Tə̄ sē bə̄ bān də̀ gu za bān yə̄. Tə̄ lə ngun gu anrèn gu dan de gu sē Vēn Rì.”

8Yə̀ Bilatu gwɔ rɛn yəmē, gu tè mpūr nggānme.

9Tswēyəmē, gu nyər ywè nywī ləkpə; də̀ ywē kə̄ rì Yɛso de, “Wə̄ sē wān ru ə ywə̄?” Yɛso la sà gu mān yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Bilatu kàn dàn gu de, “Rɛn nggyɛ̌ wə̄ lə la rɛn bə̄ nggə̄ yo? Wə̄ la tsə̄ de nggə̄ sē bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ nggə̄ lə kàn wə̄ cūngwɔn də̀ sē bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ nggə̄ lə kan wə̄ kpān ə nggā yo?”

11Tswēyəmē, Yɛso kàn sà gu mān de, “Wə̄ sē bə̄ mgbrêmgbrē ətù nggə̄ anrɛ̀n Tě nggə̄ wān sē ə mkparū kan yə nə̄ wə̀. Yə sē ənə̀mē, wān kan nggə̄ nə̄ wə̀ nan məme mwɔ̄n wə̀.”

12Bilatu gwɔ rɛn yəmē də̀ fɔ̀ nkɔ̄n yə̄ gu lə kàn Yɛso cūngwɔn. Mənē bān Yahuda la kpənyɛn yo də̀ sə̄ dɔ̄n rɛn de, “Wə̄ də̀ kàn vələn mē cūngwɔn, wə̄ la sē kpān Cūn Roman nzə̌ yo. Wān də̀ kan nkəywə̄ tè cūn, gu là te lənggə bə̄ cūn nggɔn wān Roman!”

13Bilatu gwɔ rɛn yəmē də̀ gbo Yɛso dɔ̀rù də̀ nyə̄ tè sɔ̀n ə mgbə̄ncī yə̄ sùr rɛn ə tswē gyər yə̄ bə là gyɔ sān ywə̄ de, “Tswē mgbə̄ntə̄.” (Bān Yahuda là gyɔ tswēywə̄ ə nyū bə de Gabata.)

14Sə̀ sē ə rì yə̀ kyūn kī yə̄ mbrē yə̄ gān yə̀ Rì za mənē məgu sū, mkpān yə̄ tānnɛ̀n yə̄ mbrɛ̀cə̄, Bilatu kàn dàn mənē bān Yahuda de, “Gyə̄ kyɛn cūn gyə̄.”

15Mənē bān Yahuda bə kan sə̄ dɔ̄n rɛn de, “Ngun gu, ngun gu, kpān gu ə nggā.” Bilatu kàn rì bə de, “Nggə̄ kpān cūn gyə̄ ə nggā nə̄ gu man kyù?” Nggɔn nggɔn bān là tɔ kī nə̄ Rì ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì kan sa gu mān de, “Tə̄ sē bə̄ cūn gyər mē wān sē Cūn Roman.”

16Tswēyəmē, Bilatu kàn Yɛso nə̄ bān kpānnɛ̄n de nə̄ bə kpə̄ gu kpān ə nggā.Tswēyəmē, bān kpānnɛ̄n vūn Yɛso

17də̀ nə̄ gu bàn nggā məgu də̀ bə lwe gu ywe ə tswē gyər yə̄ bə là gyɔ yə de,“Tswē yə̄ sē kə̄de mkpūlə̄tù.” (Mənē bān Yahuda là gyɔ tswē ywə̄ ə nyūrɛn bə de Gɔlgɔta.)

18Ə tswēywə̄ bə kan gu kpān ə nggā bə̄ mənē ywā. Bə sə̄ kan wān gyər kpān ə ngwɔ̀n rē Yɛso də̀ kan wān gyər kpān ə ngwɔ̀n mlā gu.

19Bilatu nə̄ bə car ətù kə̄tə̄kū de, YƐSO WAN NAZƏRETI - CUN BAN YAHUDA|, də̀ kan kpān ə nggā yə̀ bə kan Yɛso kpān mān.

20Mənē bān Yahuda nggānme blā car yə̄ anrɛ̀n tswē yə̄ bə kan Yɛso kpān mān sə̄ sē gi gbù də̀ bə car ə nyūrɛn bān Yahuda, bə̄ bān Roman bə̄ bān Heleni.

21Tu mənē bān Yahuda kan ywe kə dan Bilatu de, “Kàdə car de ‘Cūn bān Yahuda’ yo. Wə̄ lə car de, ‘Gu dan de gu sē cūn bān Yahuda.’ “

22Bilatu kàn dàn bə de, “Kì yə̀ nggə̄ car, sē yə̄ yə̀ nggə̄ car.”

23Ə mkpān yə̄ bān kpānnɛ̄n kan Yɛso kpān ə nggā, bə nyə vu kī məgu gə̄ te nkyənkyər nlyē də̀ vu yə gə̄ nkəywə̀ də̀ yə sə̄ kədè làgā rərē yə̀ nywī yə̀ bə lo yə̄ ntăr gyər mē.

24Bə kan dan nkəywə̀ de, “Nə̄ tə̄ kādə ngā yə̄ yo, tə̄ tā be kə̄jī man ngrɛ̄n nē wān lə ban yə̄.” Kì mē te ənə̀mē nə̄ lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì man shɛ̄ mān de, “Bə jun nggə̄ kī gə̄ nkəywə̀

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

də̀ kan bě kə̄jī tā, də̀tswē bə man ngrɛ̄n nənè wān lə ban lə̀gā nggə̄ yə̀ sē rə̄rɛ̄ mē.” Yə̀mē sē kì yə̀ bān kpānnɛ̄n nan.

25Bān krē hyuhyur gi nggā yə̀ Yɛso sə̄ sē gyə̀ywə̄ bə̄ zāngyə̀r gyə̀ywə̄ bə̄ Məryamu mbə̄ Kləpasu bə̄ Məryamu wān Madaliya.

26Mkpān yə̄ Yɛso ngrɛ̄n gyə̀ywə̄ bə̄ gyə̄r ənywī bān sə̄ zwē gu mān wān gu sə̀ nyɛn mwɔ̄n kre hyuhyur gi nggā mə̀gu, gu kàn dàn gyə̀ywə̄ de, “Yā, kyɛn wān mē sē zə̄ywē,”

27də̀ dan wān zwē gu wān gu sə̀ nyɛn mwɔ̄n mē de, “Wān mē sē gyə̀ywē.” Tswēyəmē, wān zwē gu wān gu sə̀ nyɛn mwɔ̄n mē kàn gbō Məryamu də̀ lwè gu ywè kə̄ gu.

28Yɛso wān tsə de ndu yə̄ gu nan krɛ, dan de, “Rɛ là te nggə̄.” Gu dàn rɛn yəmē nə̄ lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì man shɛ̄ mān.

29Mbŭ yə̀ mgbə̀mgbàn mə̀ shunkī sə̀ krè mān, bān kpānnɛ̄n bə kan ban mgbənjankì kpān ə fənggà tərkì gyə̄r yə̄ re de yizo də̀ kan cə̄ ə mgbə̀mgbàn mə̀ yə̄ də̀ kan de nə̄ gu kpə̄ sə̄.

30Yɛso sə̄ mgbə̀mgbàn mə̀ yə̄ krɛ̀ də̀ kàn dàn de, “Yə krɛ nàn.” Tswēyəmē, gu kàn tu tè ji də̀ kàn shishɛ̄n gu cūngwɔn.

31Sə̀ sē ə rì yə̀ kyūn kī yə̄ mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù bān Yahuda. Tu bān Yahuda kan ywe kə rì Bilatu de nə̄ gu nə̄ bān kpānnɛ̄n ywe kə tə̄r bə zə də̀tswē bə man tsu, də̀ man kādə shāmān shishɛ̄n ywe kə sū mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù yo, anrɛ̀n mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù yə sē mbrɛ̄ nggɔn nə̄ bə man jūn kɔ̀n bə də̀tswē.

32Tswēyəmē, bān kpānnɛ̄n ywe kə tə̄r zə yə̄ vələn wān kùcī wān bə kpan gu gìgyə̀r bə̄ Yɛso də̀ kan ywe tə̄r yə̄ wān ywā.

33Bə nyə tswē tə̄r yə̄ Yɛso màn gu kyu mbɛ̄ də̀ bə la tə̄r gu zə yo.

34Gyə̄r ənywī bān kpānnɛ̄n bə kà far me də̀ kàn pàr to Yɛso ə sàn də̀ tswēywə̄, məsər bə̄ mə̀gì kàn kànkə̀rɛ.

35Wān ngrɛn bə̄ beshi gu, sē gu wān car rɛn yəmē de wə̄ man kpə̄ tè njìnjì. Kī yə̄ gu car sē njìnjì də̀ gu tsə de yə sē njìnjì.

36Kì mē te ənə̀mē nə̄ lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì man shɛ̄ mān de, “Bə lə la tə̄r kuku gu gyə̄r yo.”

37Ə̄ tswē gyə̄r nzɔ̌, lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì dan de, “Bə lə kyɛn gu wān bə to gu pàr ə sàn.”

38Kì mē nyə̄ vūngà kūkwār, Yusuwu wān Yarimatiya wān sē wān sə̄ zwē Yɛso gĭgĭ anrɛ̀n gu sə̄ te mpūr nggɔn nggɔn bān Yahuda, ywē rì Bilatu de nə̄ gu nə̄ gu nkɔ̀n nə̄ gu ywē kə̄ gbò kɔn Yɛso ywē kə̄ ryūn. Bilatu kàn kpə̄ gu nyɛ̀n də̀ gu ywē kə̄ gbò kɔn Yɛso lwè ywē kə̄ ryūn.

39Nikudimu lwè mûr bə̄ yalo, kī yə̄ cumgbə̀ yə̄ bān Yahuda là kan yə gba kɔn anrīn də̀ sə kan yə ryūn, yə ywè mān. Rŏ yə̀ kī yə ma rŏ gbə̀hū mə̀mān ywā. Sə̀ sē gu wān sə̀ ywè bə̄ Yɛso ə bū.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

40Bə ban kɔn yə̄ Yɛso yə də̀ cu mûr bə̄ yalo bwā ə nkulwe kəkla də̀ kan sə̄ nyɛn kɔn gu kə̄de kì yə̀ mə̄nē bān Yahuda là nan cùcùn anrīn də̀ sə kan kɔn nē ryūn.

41Ə̀ tswē yə̄ bə kan Yɛso kpān mān, lan yə̄ bə dɔ mə̀tə̌rkī yə̀ rē sə̄ sē hyuhyur bə̄ tswēywə̄ də̀ ənywī lan yə, brɛ suswɛ yə̄ bə la kan kɔn gyə̄ mān gbàngyə̀r yo sə̄ sē mān.

42Anrɛ̀n rì yə̀ kyūn kī yə̄ mə̄nē bān Yahuda sə̀ tè hyuhyur yə̄ krɛ də̀ brɛ yə sə̄ sē hyuhyur, bə kan Yɛso ryūn mān.

Yɔhanan 20

1Ə̀ rì yə̀ ywā yə̀ mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù mə̄nē bān Yahuda (sə̀ sē ə rì Ladi), Məryamu wān Madaliya ywè tswē brɛ yə mbrɛ̀cə̄ būbū də̀ ywē kə̄ ngrɛ̄n nyū brɛ yə kur hū də̀ mgbə̌ntə̄ yə̀ bə kan ywān brɛ yə kùr ə nggà gyə̀r.

2Tswēyəmē, gu mə̀rtu də̀ kulwe ywē kə̄ dan Siman Bitrusu bə̄ gyə̄r ənywī bān sə̄ zwē Yɛso wān Yɛso sə̀ nyɛn mwɔ̄n de, “Bə ban kɔn yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso ənywī brɛ də̀ tə̄ la tsə tswē yə̄ bə lwe gu ywe kə gyə̄ mān yo.”

3Bitrusu bə̄ nē gyə̄r ənywī bān sə̄ zwē gu mān dōglo dōru də̀ kulwe ywe tswē brɛ yə.

4Bə kulwe də̀ wān ywā gu mūn kulwe də̀ ywē kə̄ sū tswē brɛ yə kūcici Bitrusu.

5Gu ywē kə̄ sū də̀ la nyər nywī brɛ yə yo də̀ krè ə bē me də̀ sə̀ rā kyɛn nywī ywə̄ də̀ ngrɛ̄n nkulwe kəkla yə̄ bə sə̄ kan ywān Yɛso tswē kùr.

6Bitrusu, wān sə̀ zwē gu mān ə gɔ̄n kulwe də̀ nyə̄ nyər nywī brɛ yə də̀ ngrɛ̄n nkulwe yə̄ bə sə̄ kan ywān Yɛso tswē kùr,

7bə̄ fəkpə nkùlwè yə̄ bə kan nyɛn gu ə tù tswē kùr nkan.

8Ə̀ nggà gɔ̄n ywə̄ nān, gyə̄r gu mē wān ywē kə̄ sū kūci mē, nyər də̀ ywē kə̄ ngrɛ̄n də̀ kpə̄ tè njìnjì.

9Mâ mkpān yə, beshi bə la sə̄ bu ə tswē yə̄ bə car gyə̄ ə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de Yɛso lə kyu də̀ tāshɛn yo.

10Tswēyəmē, bān sə̄ zwē Yɛso bə kan ywe mə̀kə̀ bə.

11Məryamu wān Madaliya wān sə̀ zwē bə mān krè ə bē də̀ sə̀ gì. Gu kàn rā beshi de gu lə kyɛn nywī brɛ yə

12də̀ kàn ngrɛ̄n mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì ywā tswē sɔ̀n ənywī brɛ yə də̀ kpm kī kəkla. Gyə̄r sɔ̀n ə nggà tswē zə gu sə̄ kūr mān, də̀ gyə̄r sɔ̀n ə nggà tswē tu gu sə̄ kūr mān.

13Bə kan ri gu de, “Mbə̄, wə̄ là gì nggyɛ̌?” Gu kàn dàn bə de, “Nggə̄ là gi anrɛ̀n bə ban Nggɔn tə̄ Yɛso də̀ tə̄ la tsə tswē yə̄ bə lwe gu ywe kə gyə̄ mān yo.”

14Gu rɛ̀n krɛ̀ də̀ kwɔ̀ beshi də̀ ngrɛ̄n Yɛso ə tswē krè də̀ gu la tsə̄ de sē Yɛso wān sə̀ krè bə̄ gu yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Yɛso kàn rì gu de, “Mbə̄, wə̄ là gì nggyɛ̌?” Məryamu wān Madaliya kàn gu tè vələn wān là kyɛn lan yə̄ mətərkī yə̀ rē də̀ kàn dàn gu de, “Vələn, wə̄ də̀ ban kɔn gu gyə̄ ə ntsə̄nē, tsar nggə̄ tswēywə̄, nggə̄ lə ywē kə bàn yə.”

16Tswēyəmē, Yɛso kàn gyɔ gu de, “Məryamu!” Gu kwɔ beshi kyɛn də̀ kàn gyɔ Yɛso de, “Rabɔni!” (Rabɔni ə nyūrɛn bān Yahuda sē wān là tsar mənē.)

17Yɛso kàn dàn gu de, “Kàdə bàr nggə̄ yo anrɛ̀n nggə̄ la ngun ywe bə̄ Tě nggə̄ mbɛ̄ yo. Ywē kə̄ dan nywɛngyə̌r nggə̄ de nggə̄ là ngun ywe bə̄ Tě nggə̄ wān sē Tě gyə̄, bə̄ Rì nggə̄ wān sē Rì məgyə̄.”

18Tswēyəmē, Məryamu wān Madaliya ywē kə̄ dan bān sə̄ zwē Yɛso de, “Nggə̄ ngrɛn Nggɔn tə̄ Yɛso.” Gu dàn bə kī yə̄ Yɛso dàn gu nənàn.

19Ə rì yəmē ə̀ rìglò, (sə̀ sē ə rì Ladi) bān sə̄ zwē Yɛso kyūn nkəywə̀ sə̄n ə tàr də̀ ywān mənyūlənkə̄n anrɛ̀n bə sə̄ te mpūr tu bān Yahuda. Tswēyəmē, Yɛso kàn krè bə̄ bə ə dəntswe də̀ kàn dàn bə de, “Nə̄ sə̀n susù sē bə̄ gyə̄ kūkwār.”

20Gu dàn bə rɛn yəmē krɛ̀ də̀ kàn mbə̌rmpà ə ngwə̀n tsàr bə. Ə tsūtswēywə̄, dər bə kan te kəkla.

21Yɛso kàn dàn bə nzə̌ de, “Nə̄ sə̀n susù sē bə̄ gyə̄ kūkwār, Tě nggə̄ te nggə̄ ndu nyə̀ ə mgbəmgbrè mē də̀ nggə̄ là te gyə̄ ndu ywe bə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē nənàn.”

22Gu dàn rɛn yəmē krɛ̀ də̀ fù vrè məgu sū bə də̀ dàn bə de, “Gyə̄ kpə̄ Gbrīn Ntsər.

23Gyə̄ də̀ dan nənè de, ‘Tə̄ fu màtò sū wə̄ ətù məme məwə̀, Rì fu màtò sū gu mbɛ̄,’ də̀ gyə̄ də̀ dan nənè de, ‘Tə̄ la fū màtò sū wə̄ ətù məme məwə̀ yo,’ məme gu lə sa ətù gu.”

24Toma, wān sān gu re, “Wān nggaswɛ” wān sē ənywī mənē tsɔ bān Yɛso cu la sə̀ shāmān ə mkpān yə̄ Yɛso nyə̀ bə̄ bə yo.

25Mkpān yə̄ Toma nyə̀ bə̄ bə, bə dan gu de, “Tə̄ ngrɛn Nggɔn tə̄ Yɛso.” Gu kàn dàn bə de, “Nggə̄ dəgbā ngrɛ̄n ngwɔn gu tswē yə̄ bə kpan gu kusā də̀ kan ngwɔn nggə̄ bār mān bə̄ tswē yə̄ bə to gu pàr ə sàn yo, nggə̄ lə la kpə̄ te njìnjì de gu tashɛ̀n yo.”

26Ə mbrɛ̄ yə̄ tāndà, mənē pwə̄ bān Yɛso cu kyūn nkəywə̀ də̀ sə̄n ə tàr nzə̌ də̀ ywān mənyūlənkə̄n. Kə mē, Toma sē gìgyə̀r bə̄ bə. Bə sə̄ sə̄n me də̀ Yɛso kàn krè bə̄ bə nzə̌ də̀ kàn dàn bə de, “Nə̄ sə̀n susù sē bə̄ gyə̄ kūkwār.”

27Gu kàn dàn Toma de, “Kan kəmvrè ngwə̀n wə̄ gyə̄ ə sə̄kànmē də̀ man kyɛn ngwɔn nggə̄, man kàn ngwɔn wə̄ gyə̄ ə sān nggə̄ man kàdə kpə̄ kà yo, man kpə̄ tè njìnjì.”

28Tswēyəmē, Toma kàn dàn gu de, “Wə̄ sē Nggɔn nggə̄, wə̄ sē Rì nggə̄.”

29Yɛso kàn dàn gu de, “Wə̄ kpə tè njìnjì anrɛ̀n wə̄ ngrɛn nggə̄? Zəze sē bə̄ bān la ngrɛ̄n nggə̄ yo də̀ kpə̄ te njìnjì.”

30Yɛso nan kī yə̄ mə̀ nggānme ə nggà bēshi bān sə̄ zwē gu mān də̀ nggə̄ la car yə sū ə lətafē mē kūkwār yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Nggə̄ car yəmē sū de nə̄ gyə̄ man kpə̄ tè njìnjì de Yɛso sē gu wān sē Krisəti də̀ sē Vɛ̄n Rì. Gyə̄ də̀ kpə̄ gu tè njìnjì, gyə̄ man sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ gyə̄ lə sɔ̀n be njì.

Yɔhanan 21

1Vē nə̄mān nyə̄ vūngà, Yɛso kàn nkəywə̄ tsàr bān sə̄ zwē gu mān nzɔ̌ ə nē yə̀ Tibiriya. Yə̀mē sē nkɔ̄n yə̄ gu kàn nkəywə̄ tsàr bə:

2Siman Bitrusu bə̄ Toma wān bə là gyɔ gu de, “Wān nggaswɛ” bə̄ Natalo wān Kanan ə màmē yə̀ Galili bə̄ nywɛn Zabedi, bə̄ ywā nə̄mān ənywī bān sə̄ zwē Yɛso kyūn nkəywə̀ də̀ sɔ̄n ə tswē gyə̄r.

3Siman Bitrusu kàn dàn bə de, “Nggə̄ là ywe tswē sū rūrū yə̀ zwě mgbəryàn ə màsər.” Nkyɛn mənē mē kan dan gu de, “Tə̄ lə zwē wə̄ mān.” Tswēyəmē, bə dōglo dōru də̀ ywe kə nyər gbm̄ də̀ sə̄ sū rūrū yə̀ zwě mgbəryàn. Bə sū rūrū ma mbrɛ̄ də̀ la vūn nkinē yo.

4Mbrɛ̀cə̄ būbū, Yɛso ywē kə̄ krè ə kətɔ̄n nē tswē yə̄ bə là su rūrū də̀ bə la tsə de sē gu yo.

5Yɛso kàn rì bə de, “Nywɛngyə̌r nggə̄, gyə̄ zwe mgbəryàn?” Bə kan sa gu mān de, “An àn, tə̄ la zwe mgbəryàn yo.”

6Gu kàn dàn bə de, “Nə̄ gyə̄ kàn rūrū yə sū ə nggà yə̀ ngwɔn rē gyə̄, gyə̄ lə zwe mgbəryàn.” Tswēyəmē, bə kan rūrū yə sū ə nggà yə̀ Yɛso dàn bə də̀ zwe mgbəryàn nggānme də̀ la tsə nkɔ̄n yə̄ bə lə gbìn rūrū yə nyər nywī gbm̄ yə yo anrɛ̀n mgbəryàn yə sə̄ sē nggānme.

7Wān zwē Yɛso wān gu sə̀ nyɛn mwɔ̄n mē kàn dàn Bitrusu de, “Sē Nggɔn tə̄ Yɛso.” Mkpān yə̄ Siman Bitrusu gwɔ de, “Sē Nggɔn tə̄ Yɛso,” gu bàn làgā là ə tàr (anrɛ̀n gu sə̀ jūn kī dè kpə yə̄ gu lə nan ndu) də̀ gyɛ̌ncār kū ə màsər.

8Də̀ nkyɛn bān sə̄ zwē Yɛso bān sē ənywī gbm̄ sə̄ gbīn mgbəryàn yə ənywī rūrū cwe dōru. Bə la sə̄ rɛ nkɔ̀n bə̄ bē yo, rɛ̌ ywə̄ sə̀ ma zə gǐ-gyə̀r me.

9Mkpān yə̄ bə dōru ə màsər nyə ə bē, bə nyə ngrɛ̄n nklaglo bə̄ mgbəryàn ənywī ywə̄ bə̄ fùfùkì ə kətɔ̄n glo yə.

10Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ cu mgbəryàn nə̄mān ənywī yə̄ gyə̄ zwe mē lwè nyə̀.”

11Tswēyəmē, Siman Bitrusu dɔ̀rù də̀ gbìn mgbəryàn yə ənywī rūrū dɔ̀rù. Mgbəryàn yə sə̄ sē nggānme də̀ rūrū yə̄ la nga yo. Yə sə̄ sē gǐ-gyə̀r bə̄ sɛ̀ tun bə̄ tar.

12Yɛso kàn dàn bə de, “Gyə̄ nyə̄ rè kīrē.” Nənè ənywī bə la tèkə yə̄ gu lə rì gu de, “Wə̄ sē nggwɔ,” yo, anrɛ̀n bə tsə de sē Nggɔn bə Yɛso.

13Yɛso kàn nyə̄ bàn fùfùkì bə̄ mgbəryàn nə̄ bə.

14Yə̀mē sē kə yə̄ tăr yə̄ Yɛso kan nkəywə̄ tsàr bān sə̄ zwē gu mān ə mkpān yə̄ gu tāshɛ̀n.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Ə mkpān yə̄ bə re kīrē yə krɛ, Yɛso kàn rì Bitrusu de, “Bitrusu vɛ̄n Yɔhanan, wə̄ là nyɛn nggə̄ mwɔ̄n nkyɛn bān mē?” Bitrusu kàn sà gu mān de, “Ɛ̄n, Nggɔn, wə̄ tsə de nggə̄ là nyɛn wə̄.” Yɛso kàn dàn gu de, “Wɔ̀ nggə̄ gbə̄ntan mē.”

16Kə yə̄ ywā nzɔ̌, Yɛso kàn rì gu de, “Bitrusu vɛ̄n Yɔhanan, wə̄ là nyɛn nggə̄?” Bitrusu kàn sà gu mān de, “Ɛ̄n, Nggɔn, wə̄ tsə de nggə̄ là nyɛn wə̄.” Yɛso kàn dàn gu de, “Wɔ̀ nggə̄ gbə̄ntan mē.”

17Kə yə̄ tăr nzɔ̌ Yɛso kàn rì gu de, “Bitrusu vɛ̄n Yɔhanan, wə̄ là nyɛn nggə̄?” Kə mē, dər̄ Bitrusu kàn tè cīnji anrèn Yɛso ri gu kə yə̄ tăr de, “Wə̄ là nyɛn nggə̄?” Ə tswēywə̄, gu kàn dàn Yɛso de, “Nggɔn, wə̄ tsə kī kūkwār, wə̄ tsə de nggə̄ là nyɛn wə̄.” Yɛso kàn dàn gu kə yə̄ tăr de, “Wɔ̀ nggə̄ gbə̄ntan mē.

18Nggə̄ là dan wə̄ njìnjì de, mkpān yə̄ wə̄ sə̄ sē vənzè, wə̄ sə̀ kyūn nkəywē də̀ ywē tswē yə̄ dər̄ wə̄ ban. Ə mkpān yə̄ wə̄ lə te kpəkpɔ, wə̄ lə nə̀ ngwɔn wə̄ də̀ nənè lə kyūn wə̄ kpə də̀ vūn wə̄ ngwɔn də̀ kpān wə̄ də̀ gbō wə̄ ywē tswē yə̄ dər̄ wə̄ la bàn yo.”

(19Yɛso dàn rɛn yəmē anrèn gu sə̀ dan Bitrusu nkə̄n yə̄ gu lə nyə̄ kyū də̀ bə lə zè sān Rì ənywī ywə̄) Yɛso kàn dàn gu de, “Zwē nggə̄ mān.”

20Bə sē ənywī zər, Bitrusu kàn kwɔ̀ beshi kyɛn gə̄n də̀ ngrɛ̄n wān zwē Yɛso wān gu sə̀ nyɛn mwɔ̄n là zwē bə mān ə gə̄n. (Wān sə̀ sɔ̀n gĭ Yɛso ə mkpān yə̄ bə sə̄ re kīrē bə yə̄ krèmkpun ə rìglò də̀ rì Yɛso de, “Nggɔn, sē nggwɔ wān lə kan wə̄ rè?”)

21Ə mkpān yə̄ Bitrusu ngrɛ̄n Yɛso, gu kàn rì gu de, “Sē nə̄nggyĕ yə̀ wə̄ lə dan ətù wān mē?”

22Yɛso kàn sà gu mān de, “Də̀ sē ə ngrɛ̄n mànggə̄ de nə̄ gu sɔ̀n shishɛ̄n mâ mkpān yə̄ nggə̄ lə mərtu nyə, məwə̀ sē yə̄ tan ənywī ywə̄? Wə̄ zwē nggə̄ mān.”

23Rɛn yə kan ngwur ngār ə bē ənywī bān sə̄ zwē Yɛso de wān zwē Yɛso gu mē lə la kyū yo. Yɛso la dan de gu lə la kyū yo, gu dàn de, “Də̀ sē ə ngrɛ̄n mànggə̄ de nə̄ gu sɔ̀n shishɛ̄n mâ mkpān yə̄ nggə̄ lə mərtu nyə, məwə̀ sē yə̄ tan ənywī ywə̄?”

24Wān sē gyər̄ ənywī bān sə̄ zwē Yɛso wān dan rɛn yəmē də̀ sē gu wān car rɛn yəmē də̀ kī yə̄ gu car, tə̄ kpənyɛn bə̄ yə de yə sē njìnjì.

25Kī nə̄mān shāmān nggānme yə̄ Yɛso nan. Màn sē de nənè lə car yə sū kūkwār, mgbəmgbrè mē mān la te tswē yə̄ yə lə lwe lətafɛ̄ yə̀ mərɛn yəmē kūkwār yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Kī bān te ndu Yɛso nan

Kī bān te ndu Yɛso nan 1

1Lətafē mē sē yə̄ nggə̄ là car cā wə̄ kpān nggə̄ Tiyəfilo. Ənywī lətafē yə̀ nggə̄ car cā wə̄ mān kùcī, nggə̄ nan wə̄ dan ətù ndu yə̄ Yɛso nan bə̄ kī yə̄ gu tsar mənē yə ə mkpān yə̄ gu kūci də̀ vūn ndu,

2mâ nyə sū mbrɛ̄ yə̀ Rì bàn gu lwè ywè mkparū, ə mkpān yə̄ gu dàn mənē bān te ndu gu rɛn krɛ̀ ə nkōn nggən nggən yə̄ Gbrīn Ntsər.

3Də̀ Rì tā Yɛso shɛ̀n, ə mkpān nkan nkān, mâ vē sɛ̀-nlyɛ̄ gu kàn nkəywə̄ tsàr mənē, dətswē gu man nə̄ bə tsə de Rì ta gu shɛ̀n. Mənē nggānme ngrɛ̄n gu də̀ gu dàn bə rɛn nggən nggən yə̄ Rì ətù nēnjì.

4Mkpān gyər yə̄ gu sə̀ shāmān ə tswē kyūntu yə̀ mə̀bə, gu kàn dàn bə kpān de, “Gyə̄ lə la kà gbù Wurisheliman dən yo gbəgbori. Gyə̄ lə jì nyə̄ Gbrīn yə̄ gyə̄ gwɔ de Tě nggə̄ kpān nyū de gu lə nə̄ gyə̄ yə.

5Nggə̄ dan gyə̄ de Yɔhanan sə̄ swē mənē bə̀tesəmàn, də̀ vē tsê me yə̀ lə nyə̄ ə nggà bēshi mē, kì yəmē yə̀ Yɔhanan nàn gyə̄ mē Rì lə nan gyə̄ yə̄ bə̄ Gbrīn Ntsər.”

6Mkpān yə̄ Yɛso bə̄ mənē bān te ndu gu kyūn te mgbò, bə kan ri gu de, “Nggən, sē ə mkpān mē yə̄ wə̄ lə kan mənē bān Sərela te mənē bān lə lwe mənē bān mgbəmgbrè mē nzǒ?”

7Yɛso kàn sà bə mān de, “Sē Tě nggə̄ wān kan mkpān bə̄ mbrɛ̄ yə̄ kī yəmē lə te zwè də̀ sē gu kyame wān tsə mkpān bə̄ mbrɛ̄ ywə̄. La sē rɛn məgyə̀ yə̄ gyə̄ lə tsə mkpān bə̄ mbrɛ̄ ywə̄ yo.

8Kì yə̀ nggə̄ lə dan gyə̄ nzênmē sē de, Rì lə nə̄ Gbrīn məgu yə̄ sē Ntsər nyə sòn ə dər gyə̄, də̀ gyə̄ lə la te mpūr tswē dan mənē rɛn yə̄ tù nggə̄ yo. Gyə̄ lə dan mənē bān gbù Wurisheliman rɛn yə̄ tù nggə̄, də̀ kàn dàn mənē bān sē ə mə̀mē yə̀ Yahudeya mē kūkwār bə̄ mənē bān mə̀mē Samariya nə̀nàn. Gyə̄ lə sə̀ dan rɛn yəmē mâ yə lə kə̄ sū ə tōn mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār.”

9Də̀ mkpān yə̄ gu dàn bə rɛn yəmē krɛ̀, nggən nggən yə̄ Rì kan ban gu mān bə̄ bə də̀ sə̀ lwe gu ywe mkparū mâ tswē yə̄ kpəkpə mkpəlàshū kan ywar gu də̀ bə la kan ngrɛ̄n gu nzǒ yo.

10Mkpān yə̄ Yɛso gu sə̀ ywè mkparū, mənē bān te ndu gu bə mē sə̄ krē də̀ sə̄ nan mkpəlàshū yə kyɛn. Mān tsūtswēywə̄, bə kan ngrɛ̄n mənē ywā bān kpm kī kəkla də̀ nyə krè bə̄ bə.

11Mənē ywā bə mē kan ri bə de, “Gyə̄ mənē bān ru mə̀mē yə̀ Galili, sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gyə̄ là krè də̀ sə̄ nan mkpəlàshū kyɛn? Yɛso gu mē wān nggən nggən Rì ban gu bə̄ gyə̄ də̀ lwe ywe mkparū, sē ənə̀mē yə̄ gu lə mərtu də̀ nyə̄ kə̄de nkōn yə̄ gu là ywē ə mkparū mē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Mānē bān Yɛso sə̀ te ndu bə mē kan dōglo də̀ kā gbù mgbantə yə̀ bə sā sē mān dɔn
də̀ kan ywe ə Wurisheliman. Là gyɔ gbù yā yə̀ bə sā kādɔn mūn de Gbù Zɛtun, də̀ yā
sē hyuhyur me bā Wurisheliman.

13Də̀ mkpān bə nyə sū Wurisheliman, bə kan ngun kə nyər ə tàr gyār yā sā sa ətù kā
gyār mān ənywī gbù yə. Bə sā ban mkpān fətsè də̀ sɔ̀n ə tswēyəmē. Mānē bān sā
shāmān ə tswēyəmē sā sē bə: Bitrusu bā Yɔhanan bā Yakubu bā Yanduru bā Filibusu
bā Toma. Bān sā shāmān ə nə̀nàn sā sē Bətəlami bā Matiyu bā Yakubu vēn Lafiyusu
də̀ Siman wān sā sē bā dər yə̀ gu nan ndu nggān bā Yahuda vēn Yakubu.

14Mānē bə mē bā nkyɛn mānē bā mbə̀mbā bān shāmān bā bə sā kyūntu zwē mkpān
mkpān də̀ sā rɛn bā Rì. Nkyɛn mānē bān sā shāmān ə kyūntu yəmē kūkwār sā sē
Məryamu gyər Yɛso bā nywɛngyər Yɛso nə̀nàn.

15Ənywī vē kyūntu mānē bə mē, mbrɛ̄ gyə̀r Bitrusu kàn dōglò krè də̀ rɛ̀n bā mānē bān
kpə rɛn Yɛso te njìnjì də̀ bə sā ma mānē gǐ-gyə̀r bā sɛ̀-ywā. Gu dàn bə de,

16”Nywɛngyər nggā, sē kpaki nā rɛn yā Gbrīn Ntsər dan də̀ bə car yə sū ə lə̀tafē nā yə
te. Rɛn yəmē sē yā Gbrīn Ntsər dan Doda də̀ gu dan yə ətù Yahuda wān gbō nē ywè
kā tsàr bə Yɛso ə mkpān yā bə nyə tswē vūn Yɛso gu.

17Yahuda gu mē sə̀ sē gyār ənywī tā wān Yɛso cu de gu man nàn ndu gìgyə̀r bā tā.”

(18Anrɛ̀n rɛn məme yəmē yā Yahuda nàn, bə sā ywan gu də̀ gu kàn kājī yə rɛ̀ mpə
mə̀mē. Sē ə mpə mə̀mē yəmē yā gu gyɛkū də̀ ru nɛ̄n də̀ mgbərɛ gu kan ru bə̀ də̀ gu kàn
kyù.

19Kì yəmē yə̀ tè bā Yahuda, mānē bān nywī gbù Wurisheliman kūkwār gwɔ yā də̀ kan
tər mpə mə̀mē yəmūn sān ə nyū rɛn bə de Kərdama. Sān yā Kərdama mē là dan tā de,
‘Mpə mə̀mē mē sē tswē yā mə̀gì bwa mān.’)

20”Nē wān car lə̀tafē Mə̀sɛ̄n yə̀ rɛn Rì dan de, Kə̀də nā nənè sɔ̀n ə kwɔkə̀ yā gu kadɔ̀n
yo.’ Rɛn yā ywā sē nàn de, ‘Ndu yā gu kadɔ̀n, nā nənè gyə̀r bàn yə nàn. Də̀ nā nənè
bàn bə̀ mə̀gu nə̀nàn.’

21Yə sē sə̀sānmānàn, mānē bə ngrɛ̄n nàn de yə sē kpaki nā nē gyə̀r wān tsə rɛn yā
tāshɛn Yɛso, nā gu nàn ndu gìgyə̀r bā tā də̀tswē gu man dan mānē rɛn yə. Yə sē kpaki
nā nē gu mē sē wān shāmān kùcī tswē kan bā tā sə̀sɛ̀ mun ə mkpān yā Yɛso sā zər də̀
sā nàn ndu gu, də̀ sē wān tsə rɛn yā tù tāshɛn Nggɔn tā Yɛso, kūci ban mkpān yā
Yɔhanan swē mānē bə̀tesəmàn bā mə̀sər nyə sū mkpān yā nggɔn nggɔn yā Rì ban
Yɛso lwe ywe mkparū.”

23Tekə mānē bə mē kàn ywè ətù mānē ywā bān mə̀sān bə re de Yusuwu Barsaba
Yustu bā wān sān gu re de Matiya.

24Mānē bān kpə te njìnjì bā Yɛso bə mē kan bu nyū də̀ rɛn bā Rì de “Wā gu wān sē
nggɔn də̀ tsə tekə yə̀ sē ə dər mānē mē kūkwār, tsar tā ənywī mānē ywā mē wān wā cu
wān wā te ndu,

25wān lə ban ndu yā Yahuda kadɔ̀n, də̀ kàn ywè tswē yā ma kì yə̀ gu nan.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

26Ə tswēyəmē bə kan nan mənē mā ənywī bə ywā mē wān dər bə kpənyèn bā gu. Mā yə̀ mənē nggān ənywī mənē bə bān kpə te njìnjì bā Yɛso sə̀ kū ətù sān Matiya də̀ gu kàn tè wān tsɔ ənywī mənē bān sē bān te ndu Yɛso.

Kī bān te ndu Yɛso nan 2

1Də̀ mbrē yə̄ nan gān yə̀ bān Yahuda yə̀ re de Penteku nyə sū, mənē bān kpə te njìnjì bā Yɛso kūkwār ə Wurisheliman sə̄ kyūn sən mgbə̀ ə tswē gyər.

2Mān tsūtswēywə̄ mənē bə mē kan gwɔ gbm nkinē yə̀ ru mkparū də̀ jì nyə̀ mə̀mē kə̄de gbm yə̀ cucu də̀ mənē bə bān kyūn te mgbə̀ ə tswē yə kūkwār sə̄ gwɔ gbm nkinē yəmē.

3Tswēyəmē, mənē bə mē kan ngrēn nkinē yə̀ sē kə̄de rərɛn glo də̀ yə̄ kàn bàr mənē bə mē zwē tutu kūkwār.

4Mān tswēywə̄, Gbrīn Ntsər kan nyər dər mənē bə mē də̀ bə kan kūci də̀ rɛn ə nyūrɛn yə̄ gbūgbu mənē nkan nkān. Kì yə̀ mənē bə mē sə̄ dan, sē Gbrīn la bə mān də̀ bə sə̄ dan yə̀.

5Mənē bān Yahuda bān sē bān là rɛn bə̄ Rì, bān ru ə gbūgbu yə̀ mgbəmgbrè mē kūkwār sə̄ nyə də̀ shāmān ə Wurisheliman nə̀nàn.

6Də̀ mənē bə gwɔ bān nyə kpə̄ te njìnjì bā Yɛso tswē rɛn ə mə̀nyūrɛn mənē nkan nkān, bə kan ngrēn mənē nggānme kan kyūn te mgbə̀ mān tswē yə. Mənē bə bān kyūn te mgbə̀ mān tswē yə kan mə̄ anrèn rɛn bə gwɔ mənē bə mē ə tswē rɛn ə nyūrɛn bə.

7Rɛn yəmē sə̄ sē bə kì mə̀ nggānme də̀ bə kan rɛn də̀ dan de, “Mənē bə bān là rɛn ə nyūrɛn mə̄tə̀ mē, sē mənē bān mə̀mē Galili.

8Yə sē de sɛ̄n tə̄ kan sə gwɔ bə tswē rɛn ə nyūrɛn mənē bān gbūgbu nkan nkān yə̀ mə̀tə̄ mē kūkwār?

9Gbūgbu nkan nkān yə̀ mənē bān nyə tswē gān yəmē sē: Bateya, Mədəna, Lama, gbūgbu yə̀ sē ə mə̀mē Bagədaza. Mənē bān mə̀mē yə̀ Yahudeya bə̄ Kapadokiya bə̄ Fanta bə̄ Yasiya.

10Gbūgbu yə̀ sə̀ shāmān nə̀nàn sə̀ sē Firijiya, Bamfiliya bə̄ Masar bə̄ gbūgbu yə̀ mə̀mē bān Libiya hyuhyur bə̄ gbù yə̀ Kurayi. Cər nəmān sə̄ ru ə gbù yə̀ bān Roman sə̄ nyə mān nə̀nàn.

11Cər bə mē sə̄ sē mənē bān Yahuda bə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo də̀ kan te bān zwē nkən rɛn yə̄ bān Yahuda. Tə̄ mənē bān sə̄ shāmān də̀ gwɔ bə tswē rɛn nyūrɛn tə̄ nə̀nàn də̀ sə̄ dan rɛn kī nggən nggən yə̄ Rì nan, sə̄ sē mənē bān ru mə̀mē yə̀ bə là gyɔ yə̄ de Karita bə̄ Yarebiya.”

12Bə sə̄ mə̄ nggānme ətù rɛn yəmē. Tekə dər bə kàn sē tə̀tər me də̀ bə kan ri nkəywə̀ de, “Yə̀mē sē rɛn nggyɛ̄ yə̄ sē ənə̀mē?”

13Anrèn rɛn yəmē, mənē nəmān sə̄ mla də̀ sə̄ rɛn nggrɛn sū mənē bān Gbrīn Rì nyər dər bə mē də̀ dan de, “Mənē bə mē là hwə mə̀ də̀ là rɛn ənə̀mē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Ətù dan rɛn yə̀ mənē bə mē, Bitrusu bə̄ mənē bān sē bān te ndu Yɛso bān sə̄ dē pwə̄,
sə̀ dōglò krè ndè də̀ Bitrusu kàn bu nyū də̀ rɛ̀n bə̄ mənē bə. Gu dan bə de, “Gyə̄
nywɛngyə̌r nggə̄ mənē bān Yahudeya, bə̄ nkyɛn mənē bān sē ə gbù yə̀ Wurisheliman,
kān nə̄ gyə̄ nàn tōn shə̄r də̀ man gwɔ kì yə̀ nggə̄ lə dan gyə̄ yə̀ te.

15Gyə̄ là ngrɛ̄n mūn de mənē bə mē là hwə mə̀. Bə là hwə mə̀ yo. Mkpān dan de tīyār
yə̄ mbrɛ̀cə̄ mənrīn də̀ ə mkpān tan mənē bə mē kan sə̄ mə̀ yə̄ bə lə hwə?

16Rɛn yə̄ gyə̄ gwɔ mənē mē tswē rɛn sē kì yə̀ Jəwɛl nē wān dòn rɛn Rì dan də̀ yə nyə
tè. Gu dan de,

17” ‘Rì sə̀ dan de, mkpān də̄ cī nyə yə̄ vē yə̀ mgbəmgbrè mē lə krɛ, nggə̄ lə nə̄ Gbrīn
mənggə̀ nyə də̀ nyər dər mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār. Ə mkpān yəmē, nywɛn
ləlɔn bə̄ mənggə̄ lə dan mənē kì yə̀ nggə̄ dan bə ətù nggə̄. Nywɛnzɛ̀ bān məgyə̄ lə kan
beshi bə ngrɛ̄n kì yə̀ nggə̄ lə tsar bə, də̀ nggə̄ lə ngàn rɛn yə̄ tù nggə̄ sū mkpânē bān
gbù gyə̄ ə nkɔ̄n yə̄ rā.

18Mkpān yəmē nggə̄ lə la kà ləlɔn bə̄ mbə̀mbə̄ bān sē məgər dɔn yo. Nggə̄ lə nə̄ bə
Gbrīn yə̄ mənggə̀ də̀ bə lə dan mənē rɛn ətù nggə̄ nə̀nàn.

19Nggə̄ lə nə̄ kì yə̀ sē yə̄ mə̀ tè ə mkparū də̀ man kàn tè ə mə̀mē nə̀nàn. Gyə̄ lə ngrɛ̄n
mə̀gì də̀ kàn ngrɛ̄n glo bə̄ kpà mpə tsə̀ntsē.

20Gyə̄ lə ngrɛ̄n rì lə sə̀ te kpî yə̄ də̀ tswē lə kan te kə̄de bu yə̀ te. Hwə lə kàn sər də̀
grɛn te ngâ kə̄de mə̀gì. Kī yəmē lə te kūkwār anrīn mbrɛ̄ yə̄ sē nggɔn yə̄ gu wān sē
Nggɔn kan zwè lə sə̄ nyə̄.

21Rì gu dan nə̀nàn de, ə mkpān yəmūn, wān də̀ gyɔ sān gu anrɛ̀n gu là fɔ̀ kpə̄ cūngwɔn
bə̄ gu wān sē Nggɔn, gu lə kpə̄ nē gu mē cūngwɔn.’ “

22Bitrusu sə̀ kūci tswē rɛn bə̄ mənē bə də̀ dan bə de, “Gyə̄ mənē bān Sərela, kan nə̄
gyə̄ nàn tōn shə̄r nzə̌ də̀ man gwɔ kì yə̀ nggə̄ lə dan gyə̀! Yɛso, nē wān gbù yə̀ Nazəreti
sē nē wān Rì cu də̀ nə̄ gu nàn kī kənànme yə̄ mə̀ ə nggà bēshi gyə̄, də̀ gyə̄ tsə yə.

23Rì wān tsə kì yə̀ lə te, sē gu wān kpənyɛ̀n də̀ kan Yɛso tè gyə̄ ə ngwɔn, də̀ sē gyə̄ bān
kan gu tè mənē bān məme ə ngwɔn bān kan gu kpān ə nggā mâ gu nyə kyù.

24Də̀ Rì nə̄ gu tāshɛ̀n ətù kyū də̀ yə kan sē krɛ ànkpə yə̀ kyū bə̄ gu, anrɛ̀n gu la sē wān
lə kyū də̄ kə̄de nkyɛn mənē yo.

25Mkpān gyə̄r mē Doda sə̀ dan rɛn nəmān ətù Yɛso de, “ ‘Nggə̄ sə̄ ngrɛ̄n ə nggà bēshi
nggə̄ gu wān sē Nggɔn wān krè gìgyə̀r bə̄ nggə̄ dətswē bə nənè man kàdə nan nggə̄
nkinē yo.

26Yə sē ətù rɛn yəmē, nggə̄ sē bə̄ te dər kə̄kla də̀ nggə̄ sē bə̄ te zə̀zè nggānme ə mkpān
yə̄ nggə̄ rɛn. Nggə̄ sē nēnjì wān sē bə̄ nan kpə̀ kə̄de nkyɛn mənē. Kì gyə̀r yə̀ nggə̄ kpə
te njìnjì sē de Rì lə nə̄ nggə̄ shishɛ̄n nzə̌ mə̀n nggə̄ də̄ kyu.

27Nggə̄ tsə de wə̄ Rì lə la kà nggə̄ dɔn ə ngwɔ̀n kyū yo. Nggə̄ tsə de wə̄ lə la kpənyɛn
nə̄ mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ nē wān sē gə̌r wə̄ wān sē ntsər, nà ə brɛ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

28Wə̄ tsar nggə̄ nkɔ̀n yə̀ sē kpaki yə̀ nggə̄ lə ban də̀ zər dətswē nggə̄ man sē bə̄ shishēn anrɛ̀n wə̄ sē gìgyə̀r bə̄ nggə̀, nggə̄ lə sē wān te zəzè ywe njì.’

29”Gyə̄ bān sē nywɛngyə̌r nggə̀, mənē bān Yahuda, yə sē kpaki nə̄ nggə̄ nan gyə̄ rɛn mē dan dətswē gyə̄ man nàn yə tsə. Doda gu wān sē te tə̄ lənkū kyù də̀ bə ryūn gu də̀ tə̄ sɔn gi hyuhyur bə̄ brɛ məgu mâ nzênmē.

30Doda gu sə̀ sē nē wān dɔ̀n rɛn Rì. Gu sə̀ tsə kì yə̀ Rì sə̄ kpān nyū gyɔ de gu lə nan gu. Rì sə̀ shənrin nə̄ Doda de, gu lə ban nē gyə̀r ənywī məywa gu də̀ man kàn gu gyɔ cūn yə̄ kə̀ gu.

31Anrɛ̀n gu Doda tsə kì yə̀ Rì lə nyə̄ nan ə nggà bēshi, gu dan kì yə̀ sē ətù tāshɛn nē gu wān sē Krisəti ə brɛ. Gu sə̀ dan de, Rì la kà gu dɔ̀n nə̄ gu kyù də̄ yo. Nan kpə̀ gu lə la bə̄ sū ə brɛ yo.

32Rì ta Yɛso gu mē shɛ̀n ətù kyū də̀ nə̄ gu shishēn. Tə̄ mənē bān kpə te njìnjì bə̄ gu, tə̄ ngrɛn də̀ tsə yə, sē yə yə̄ tə̄ là sə dan mənē.

33Rì zo gu lwè də̀ kàn gu tè cūn wān sùr rɛn. Rì nə gu Gbrīn Ntsər, anrɛ̀n yə sē kì yə̀ gu wān sē Tě kpan nyū de gu lə nan. Sē Rì wān nə kì yə̀ gyə̄ ngrɛn də̀ gwɔ nzênmē tè.

34Doda tukpə̀ gu la dōglò ywè bə̄ Rì ə mkparū kə̄de nkə̄n yə̄ Yɛso dōglò ywè yo. Gu Doda gyên dan de, “ ‘Rì wān sē Tě tə̄ dan wān sē Nggɔn bə̄ nggə̄ wān sē wān kpə̄ mənē cūngwɔn de, “Nə̄ wə̄ tè sɔ̀n ə ngwɔ̀n re nggə̄,

35mâ tswē yə̄ nggə̄ lə kan wə̄ te nggɔn nggɔn yə̄ mənē bān sē lənggə wə̀.” ‘

36”Yə sē ənə̀mē, kān nə̄ gyə̄ mənē bān Sərela tsə de, rɛn yə̄ nggə̄ là dan sē ətù gu Yɛso wān gyə̄ kan kpān ə nggā ngun. Sē gu wān Rì kan gu tè Nggɔn də̀ kan gu te Krisəti!”

37Də̀ mənē bə mē gwɔ kì yə̀ Bitrusu dan bə krɛ̀, də̀ tekə kàn krɛ̀ bə ə dər də̀ bə kan ri Bitrusu bə̄ nkyɛn bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso de, “Nywɛngyə̌r tə̄, sē nənggyɛ̌ yə̀ tə̄ lə nan?”

38Bitrusu kàn sà bə mān de, “Kān nə̄ gyə̄ kūkwār kà nkə̄n yə̄ rɛn məme gyə̄ dɔ̀n də̀ man zwē nkə̄n rɛn Rì mān. Gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, bə lə swe gyə̄ bə̀tesə̄màn də̀ gyə̄ man sē bān kpə tè njìnjì bə̄ Yɛso Krisəti tswēyəmē, Rì lə fu màtɔ̀ sū gyə̄ də̀ lə nə̄ Gbrīn məgu yə̄ sē Ntsər nyə sɔ̀n ə dər gyə̀.

39Rɛn yəmē sē kì yə̀ Rì kpān nyū gyə̄ mbē. Kpān nyū yə sē yə̀ mə̀gyə̄ bə̄ nywɛn gyə̄ bə̄ nkyɛn mənē bān la sē bān gbù gyə̄ yo, mənē bān gu Rì lə gyɔ te hyuhyur bə̄ nkəywə̄.”

40Tswēyəmē, Bitrusu kàn nàn bə dan de, “Gyə̄ gbà kulwe kyū dətswē gyə̄ man ka kpə̄ ránkpə yə̀ Rì yə̀ là nyə ə nggà bēshi kə̄de mənē bān là sɔ̄n ə nkə̄n yə̄ nan məme mē yo.”

41Mənē nggānme ənywī mənē bān gwɔ kì yə̀ Bitrusu dàn, kpə̄ rɛn Rì te njìnjì də̀ bə swē bə bə̀tesə̄màn. Mənē bān kpə̄ rɛn Rì te njìnjì ə mbrɛ̀ yəmē sə̄ sē mənē nà-tàr də̀ bə kan nyər ənywī kyūntu yə̀ bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

42Mānē suswɛ bān kpā te njìnjì bə mē kan sā te zəzè də nā mānē bān te ndu Yɛso tsar bə kī nāmān ətù gu də kan sē bān kyūntu bā nkyɛn mānē bān kpə te njìnjì bā Yɛso. Mānē bə mē sōn də sā re kī gìgyər bā bə də kan sā rɛn bā Rì gìgyər bā mānē bə mē nənàn.

43Mānē bān te ndu Yɛso bə mē nan kī nggānme yā mə yā mānē ngrɛn də mā nggānme ətù ywā.

44Də mānē kūkwār bān kpā rɛn yā Yɛso te njìnjì, sā kūci tswē kyūntu də kan sōn gìgyər bā nkəywə. Mānē bə mē vu kī yā bə sē bā yə də kan gā nkəywə.

45Də sē kī yā bə kan rɛ̄, bə sā kan kājī yā bə kpā ətù yə gā nkəywə də yə ma bə mān zwē tutu.

46Zwē mbrɛ̄ yəmē kūkwār, bə sā kyūntu tswē rɛn bā Rì ə Kā Nggɔn māgu. Bə sā re kī zwē mə̀kə̀ nkəywə, də sā te dər kākla bā nkəywə.

47Mānē bə sē bɛ̄ Rì də sā dan de, “Rì sē nē wān là nan zəze nggānme.” Mānē bān kpā rɛn Yɛso te njìnjì sā te dər kākla nggānme anrɛ̀n bə ngrɛ̄n nkōn yā dər mānē bān Wurisheliman kpānyɛn bā bə. Zwē mbrɛ̄ yəmē kūkwār, Yɛso gu wān sē Nggɔn, sə̀ nā mānē kənànme kpā te njìnjì bā rɛn māgu də mānē bə bān kpā te njìnjì bā rɛn māgu kan sə̀ te jùn sū mān nggānme.

Kī bān te ndu Yɛso nan 3

1Mkpān gyər mē, Bitrusu bā Yɔhanan ywe ə Kā Nggɔn yā Rì. Mkpān yā bə sā ywe sē mkpān yā mānē lə rɛn bā Rì. Mkpān yə sā sē mkpān yā tăr man rì kàn ngwɔn gyō gər.

2Kā yəmē sē bā nkòn gyər yə̀ mānē là gyɔ yā de, Nkòn yə̀ Tònzɛ̄. Ə nkòn yəmē, vālən gyār wān bə ngrin gu bā zə yā ku nzu sə̀ sòn mān. Zwē mbrɛ̄ mē kūkwār mānē sā bān gu də sā lwe nyə zwè ə tswē yə, də gu sə̀ sòn də sə̀ bər mānē bān lə glə nkòn də nyər Kā Nggɔn yā Rì yə. Kì yə̀ gu sə̀ bər mānē ə tswēyəmē sē kājī.

3Də gu ngrɛ̄n Bitrusu bā Yɔhanan tswē nyār ə kə̀ yəmē, gu kàn bər bə de nā bə nā gu nkinē nāmān.

4Tswēyəmē, Bitrusu bā Yɔhanan kan kan beshi te də nan gu kyɛn, də Bitrusu kàn dàn gu de, “Kyɛn tā man.”

5Vālən gu kàn nàn bə kyɛn də ngrɛ̄n de mānē bə mē lə nā gu kājī.

6Bitrusu kàn dàn gu de, “Də sē rɛn yā kājī, nggā la sē bā yə yo. Nggā lə gyên nā wā kì yə̀ nggā sē bā yā. Ənywī nggɔn nggɔn yā Yɛso Krisəti wān Nazəreti, nggā dan wā de doglò də man zər.”

7Mān tswēywā, Bitrusu kàn nə̀ ngwɔn də vūn ngwɔn rē yā vālən gu də là gu mān nā gu dōglò krè ndè; mān tsūtswēywā, zə yā vālən gu kan te zəze də kan tswe.

8Vālən gu kàn dòglò də gyĕncār krè ndè də kàn vūn zər kàn tswē cīn. Tswēyəmē, gu kàn nyər ənywī Kā Nggɔn yā Rì gìgyər bā nkyɛn mānē. Gu nyər də sə̀ zər kàn tswē cīn də sə̀ gyĕncār də sə̀ bɛ̀ Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Mənē kūkwār bān kyūn te mgbò ə kà yəmē ngrēn gu ə tswē zər kan tswē cīn dà man sà bè Rì.

10Mənē bān kyūn te mgbò bə mē nyə tsā de sē gu wān sà sòn dà sà bər bə kājī ə Nkòn yà Tònzē ə Kā Nggən yā Rì. Mənē bə mē kan mā ətù kì yà te bā vələn gu, dà tekə kàn krè bə ə dər.

11Kā Nggən yā Rì sā te tswē yā bə là gyɔ yə de, Nggà yà Solomu. Sē nggà yəmē yà Bitrusu bā Yəhanan sē mān. Vələn wān zə gu te zəze mē sà sē gìgyàr bā bə dà sà kpān bə grì anrèn gu sà tè zàzè, dà mənē nggānme kan kulwe nyər mān ə tswē yā bə sā sē mān. Mənē bə sā mā nggānme ətù kì yà tè bā vələn wān sà kū nzu gu mē.

12Dà Bitrusu ngrēn tswē yā mənē kyūn te mgbò bā bə ənàmē, gu kàn dàn bə de, "Gyā nywɛngyǎr nggà, mənē bān Sərela, gyā là mà ətù kì yà te bā vələn gu mē? Dà yə sē rɛn nggyě yā gyā là nan tā kyɛn ənàmē? Gyā là ngrɛn de tā sē bā nggən nggən yā tukpà tā yā tā nə vələn gu mē tè zəze kē sē gyā là ngrɛn de tā sē bān sē zəze ə nggà bēshi Rì?

13Rì gu wān Bərayi bā Yishaku bā Yakubu bā təte tā bān kùcī sā zwē gu mān sē gu wān nā gǎr gu Yɛso nggən nggən. Sē gyā bān ka far me dà kan gu tè bān nggən nggən bān Roman ə ngwòn. Mkpān yā gu krè ə nggà bēshi Bilatu, sē gyā bān dan de gu sē wān là nan məme. Mkpān yā Bilatu ngrēn de gu màn kàn Yɛso cūngwən, sē gyā bān kyūntu dà kà.

14Sē gyā bān kà gu wān sē Ntsər dà sē wān là nan zəze dà là nan kī yā Rì dan gu de nā gu nàn. Gyā gyên sər dà dan Bilatu de nā gu nàn kì yà dər gyā dan dà man su wān nlywe mənē cūngwən.

15Tswēyəmē, gyā nā bə ngun gu, gu wān sē nkòn yà shishēn yā sòn be ywe njì, dà Rì nā gu tāshèn dà tā kan beshi tā ngrēn kì yà te.

16Sē nggən nggən yā Yɛso gu mē yā nan vələn gu wān ku nzu mē te zəze. Kì yà gyā ngrɛn dà tsə yà te mē, sē yà te anrèn vələn gu kpənyèn bā sān yā Yɛso. Sē nkōn yā gu kpə tè njìnjì bā Yɛso yā kan gu te zəze dà gyā ngrɛn yə bā beshi gyà.

17"Nzênmē, nywɛngyǎr nggà, nggā tsə de kì mē yà gyā bā mənē nggən nggən bān là lwe gyā nan, gyā nan yā anrèn rɛn yā gyā la tsə kì yà gyā là nan yo.

18Kì yəmē yà te, sē yā te dàtswē yā man shē kì yà Rì dan təntùr mun de yā lə te dà mənē bān dòn rɛn māgu dan yā. Rì gu dan de yə sē kpaki nā gu wān sē Krisəti kpā mgbŭ.

19Kì yà gyā lə nan nzênmē, kan nā gyā kà nkōn yā nan məme māgyā dòn dà man kàn beshi tè nkòn yà zwē rɛn Rì mān, dàtswē gu man fù màtò sū gyà.

20Kān nā gyā nàn zəze dàtswē gu Rì wān sē cūn man nā gbrīn māgyà mkpān yā sòn sù, dà Yɛso gu wān sē Krisəti, wān Rì cu gu lə te gu ndu nā gu nyə kpā gyā cūngwən.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Nzênmē, yə sē kpaki yā gu Yɛso sòn ə mkparū mâ mkpān yā Rì lə nan kī yā mgbəmgbrè mē dà yə lə kàn te suswɛ. Yàmē sē rɛn yā Rì dan mānē bān dòn rɛn māgu bān sē ntsər dà bə dan yə təntùr mun.

22Ətù rɛn yəmē, Musa dàn de'Rì gu wān sē Nggən gyā lə nā gyā wān dòn rɛn māgu kāde nkòn yà gu te nggā ndu bā gyā. Nē gu wān lə sē gyār ənywī mānē bān màmē māgyā dà yə sē kpaki nā gyā gwɔ gu dà man nàn kì yà gu lə dan gyā.

23Wān dàgbà nàn kì yà gu lə dan gyā yo, yə lə sē kpaki gu lə la sòn gìgyàr bā mānē bān là zwē rɛn yā Rì yo dà yə lə sē krɛ gu.'

24"Yàmē sē rɛn yā bān dòn rɛn Rì mē kūkwār dan ətù mkpān yəmē. Mkpān yā bə kūci dà dan rɛn yəmē sē mkpān yā Samela sà dòn rɛn yā Rì sū mānē nyā sū mkpān yā nkyɛn mānē bān nan ndu ə gōn gu.

25Rɛn yā Rì kpān nyū nā təte gyā bān kùcī ə nkōn yā mānē bān dòn rɛn māgu nyə kū ə tù gyā nànàn. Gu dan Bərayi de, 'Ənywī māywa ywē, nggā lə far nyū zəze gyā mānē bān mgbəmgbrè mē kūkwār.'

26Anrèn rɛn yəmē, Rì cu Yɛso dà kan gu tè gər gu dà te gu ndu nā gu kūci nyà bā gyā, dàtswē gu man nā gyā zəze māgu ə nkòn yà gu lə kwɔ dər gyā tè rɛn yā māgu dà gyā lə kà rɛn məme yā dər gyā dòn."

Kī bān te ndu Yɛso nan 4

1Mkpān yā bə Bitrusu bā Yɔhanan kasā sē tswē rɛn bā mānē, bān tò kī nā Rì bān Sərela bā nē wān sē nggən mānē bān gbyɛn Kā Nggən yā Rì, bā bān Sərela bān bə là gyɔ bə de, Saduki sā nyə bā bə.

2Mānē bə mē sā te dər ngàr nggānme anrèn bə Bitrusu bā Yɔhanan sā dan mānē de Yɛso tashèn. Dà yə sē ənàmē, rɛn yəmē là tsar mānē de wān dà kyù gu lə tāshɛn nànàn.

3Mān tswēyəmē, bə kan zwe bə Bitrusu bā Yɔhanan sū ə jàrō. Bə sā zwe bə sū ə jàrō dà kā bə dɔn mâ mbrɛ̄ yā ywā anrèn yə sē rìglò dà la te yā bə lə sùr bə rɛn yo.

4Mānē nggānme ənywī mānē bān Sərela bə mē sā kpā rɛn yā bə Bitrusu dan bə te njìnjì. Mānē bə mē bā bān kpā rɛn yā Yɛso te njìnjì ə kūci kūkwār, lālən kyame sā ma mānē nà-tun.

5Ə mbrɛ̄ yā ywā yā bə zwe bə Bitrusu bā Yɔhanan nyə, mānē nggən nggən bān là lwe gbù bā bān lānkū bān là lwe gbù yā, bā bān là tsar mānē Bān yà bān Sərela sā kyūn te mgbò ə Wurisheliman.

6Mānē nggən nggən bə mē sā nyə kyūn te mgbò bā Yana wān sà sē Tu nggən bān tò kī nā Rì dà bān shāmān ə tswē yə nànàn sē bə Kayafa bā Yɔhanan bā Lezanda bā nkyɛn bān sē bān gbòn kà Yana Tu nggən bān tò kī nā Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Ə tswē yə̄ mə̄nē bə mē sə̄ kyūn te mgbɔ̀, bə gbō Bitrusu bə̄ Yɔhanan də̀ lwe bə nyə zwè ə nggà bēshi də̀ kan ri bə de, “Sē nggwɔ wān nə̄ gyə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gyə̄ nan vəlɔn wān ku nzu mē tè zəze? Sē ə sān yə̄ nggwɔ yə̄ gyə̄ nan gu tè zəze?”

8Bitrusu wān Gbrīn Ntsər nyər də̀ sɔ̄n ə dər gu kàn sà bə mān de, “Gyə̄ bān sē nggɔn nggɔn bə̄ gyə̄ mə̄nē bān sē lə̄nkū bān lwe gbù:

9də̀ sē gyə̄ lə sùr tə̄ rɛn nzɛ̂nmē anrɛ̀n rɛn tə̄ nan zəze də̀ la vəlɔn gu mē də̀ gu kan tè zəze,

10kan nə̄ gyə̄ bə̄ nkyɛn mə̄nē bān Sərela mē kūkwār tsə de: Yɛso Krisəti wān gbù Nazəreti wān gyə̄ ngun gu ə mkpān yə̄ gyə̄ kàn gu kpān ə nggā də̀ Rì tā gu shɛ̀n ətù kyū, sē ənywī nggɔn nggɔn yə̄ sān gu yə̄ nan vəlɔn mē te zəze də̀ gu krè ə nggà bēshi gyə̄ nzɛ̂nmē.

11Yɛso gu sē wān rɛn yə̄ Rì yə̄ bə car sū lətafē dan ətù gu de, “ ‘Mgbǎntə̄ yə̀ gyə̄ bān mɛ̄ ka yə̄, sē yə̄ yə̀ kan tè yə̀ bə kan zwē ə nkɔn kə̀.’

12Sē Yɛso gu gyər me wān sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu kpə̄ mə̄nē cūngwɔn. Ənywī mgbəmgbrè mē kūkwār, Rì la kàn sān nəmān nə̄ mə̄nē yə̄ lə sē nkɔ̀n yə̀ lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn kə̄de sān yə̄ Yɛso yo.”

13Mə̄nē bə mē ngrɛ̄n Bitrusu bə̄ Yɔhanan tswē vūn dər də̀ la te mpūr tswē rɛn bə̄ bə yo, yə kan sē bə kì yə̀ mə̀ anrɛ̀n bə ngrɛ̄n de mə̄nē bə mē la sē bān bla kyɛn gbàngyər yo. Bə sə̄ tsə de Bitrusu bə̄ Yɔhanan sē mə̄nē bān sē zwē Yɛso mān anrīn bə sə̄ kan gu kpān ə nggā.

14Də̀ mə̄nē bə mē ngrɛ̄n vəlɔn gu wān tè zəze tswē krè gìgyər bə̄ Bitrusu bə̄ Yɔhanan, rɛn kan krɛ bə nɛ̀n.

15Mān tswēyəmē, bə kan dan bə Bitrusu bə̄ Yɔhanan bə̄ vəlɔn gu wān te zəze mē de nə bə gə̄ru ywe be də̀ man kā bə bān nggɔn nggɔn kyame dɔn ə kə̀ yə. Tswēyəmē, bə kan vu rɛn yə kyɛn bə̄ nkəywə̀

16də̀ kan dan nkəywə̀ de, “Nzɛ̂nmē, sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ tə̄ lə nan bə̄ mə̄nē bə mē? Mə̄nē bə mē nan kì yə̀ sē nggɔ̀n də̀ sē yə̀ mə̀ də̀ mə̄nē bān Wurisheliman mē kūkwār tsə də̀ ngrɛn yə̄ də̀ yə la te yə̄ tə̄ kan yə̄ nyər yo.

17Yə sē kpaki nə̄ tə̄ gbīn bə tɔ̄n dətswē bə man kādə rɛn də̀ sə̄ gyɔ sān Yɛso yə nzɔ̌ yo kədè rɛn mə̄nē kənànme lə gwɔ yə.

18Də̀ bə rɛn krɛ bə̄ nkəywə̀, bə kan gyɔ bə Bitrusu bə̄ Yɔhanan nyər kə̀ də̀ kan gbīn bə tɔ̄n də̀ dan bə de, yə sē kpaki nə̄ bə kādə dan rɛn nkinē də̀ man tsar mə̄nē nkinē ənywī sān Yɛso yo.

19Ə tswēyəmē, Bitrusu bə̄ Yɔhanan kan sa bə mān de, “Kān nə̄ gyə̄ nkəywə̀ nàn rɛn yəmē kyɛn. Sē yə̄ tan yə̄ tɔ̄ mwɔ̄n ə nggà bēshi Rì. Yə lə tɔ̀ mwɔ̄n nə̄ tə̄ nan kì yə̀ gyə̄ dan kē lə tɔ̀ mwɔ̄n nə̄ tə̄ nan kì yə̀ Rì dan de tə̄ nan?

20Tə̄ ngrɛn de yə sē tə̄ kpaki nə̄ tə̄ kūci tswē dan mə̄nē rɛn ətù kì yə̀ tə̄ tukpə̀ tə̄ ngrɛn də̀ gwɔ.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Tswēyəmē mənē nggən nggən bə mē fɔ̄ rɛn məme yə̄ bə lə kàn sa ətù bə Bitrusu bə̄ Yɔhanan dətswē bə man nə̄ bə ránkpə də̀ la ngrɛ̄n yo. Də̀ bə mə̄ kì yə̀ bə lə nan də̀ la ngrɛ̄n yo, bə kan nan bə tɔ̄n gbīn nzɔ̌ də̀ kan kan bə cūngwən anrɛ̀n bə ngrɛ̄n mənē nggānme tswē bɛ̀ Rì ətù kì yə̀ te bə̄ vələn gu mē.

22Vələn gu wān sə̀ kū nzu də̀ Rì nə̄ gu tè zəze sē nē wān cɛ tè mkpànē də̀ mwən sɛ sɛ̀-nlyɛ̄ yə̄ bə ngrin gu.

23Mkpān yə̄ mənē nggən nggən bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ bān lənkū bān là lwe gbù kan bə Bitrusu bə̄ Yɔhanan cūngwən, mənē ywā bə mē kan mərtu də̀ ywe bə̄ nkyɛn mənē bān məbə də̀ kə dan bə kì yə̀ nggən nggən bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ bān lənkū bə mē dan bə.

24Də̀ mənē bə mē gwɔ kì yə̀ bə Bitrusu bə̄ Yɔhanan dan bə, tēkə məbə kūkwār kàn sē gyàr də̀ bə kan rɛn bə̄ Rì də̀ sə̄ dan de, “Wə̄ gu wān sē nggən, sē wə̄ wān nan mkparū bə̄ məmē bə̄ məsər bə̄ kī yə̄ sē ə mgbəmgbrè mē kūkwār.

25É kùcī, wə̄ sə̀ nə̄ Gbrīn məwə̀ yə̄ sē Ntsər rɛn bə̄ te tə̄ lənkū Doda wān sə̀ sē gər ywē. Gbrīn yəmē nə̄ gu dàn de, “ ‘Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo là te gyār? Də̀ yə sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ mənē nkan nkān là nan ndu fà tswē kyūn de bə lə nan Rì kì yə̀ la tɔ̀ yo?

26Məcūcùn bə̄ bān nggən nggən bān là lwe mgbəmgbrè mē nan nkəywə̀ kyūn də̀ kyūn te mgbɔ̀ dətswē bə man te kɔ̄n bə̄ Rì gu wān sē cūn bə̄ wān Rì cu gu də̀ kan gu tè wān lə kpə̄ mənē cūngwən.’

27Anrɛ̀n rɛn yəmē, ə gbù yə̀ Wurisheliman, bə Hiridu bə̄ Punte Bilatu bə̄ nkyɛn mənē bān la sē bān Yahuda yo bə̄ mənē bān Sərela kyūn te mgbɔ̀ də̀ te kɔ̄n bə̄ Yɛso wān məwə̀ wān sē Ntsər də̀ wə̄ kan gu tè wān kpə̄ mənē cūngwən.

28Mənē bə mē kyūn te mgbɔ̀ dətswē bə man nan kī mē kūkwār, ənywī nggən nggən bə̄ kpənyɛn məwə̄ yə̄ wə̄ dan ə mkpān gyər de yə lə nyə̄ te.

29Rì, wə̄ wān sē Nggən, wə̄ tsə mpūr yə̄ mənē bə mē gyɔ tə̄ nzênmē. Tə̄ là bər de wə̄ màn là tə̄ mān dətswē tə̄ man kādə te mpūr nkinē tswē dan mənē rɛn zəze ətù wə̄ yo.

30Tə̄ là bər wə̄ nzɔ̌ de, wə̄ màn nə̀ ngwən wə̄ də̀ man bàr mənē bān lələ dətswē bə man te zəze də̀ man nàn kī yə̄ mə̀ nggānme ənywī sān Yɛso wān sē gər wə̄ də̀ sē Ntsər.”

31Də̀ mənē bə mē rɛn bə̄ Rì krɛ, tswē yə̄ bə kyūn te mgbɔ̀ mān kan ban cū te. Gbrīn yə̄ Rì yə̄ sē Ntsər nyə nyər dər bə kūkwār, də̀ bə kan kūci tswē dan mənē rɛn zəze ətù Rì də̀ la te mpūr nkinē yo.

32Tēkə yə̀ dər mənē bān kpə̄ rɛn yə̄ Rì te njìnjì kàn tè kə̄de yə̀ nē gyər. Nənè gyər ənywī bə la ywān kì yə̀ gu sē bə̄ yə gì də̀ dan de sē yə̀ màgu kyame yo. Bə kūkwār kan kī yə̄ bə sē bə̄ yə gə̄ nkəywə̀ zwē tutu də̀ yə ma bə mān kūkwār bə.

33Mənē bān te ndu Yɛso nan mənē dan rɛn yə̄ Yɛso tashɛ̀n. Bə sə̄ dan rɛn yəmē ə nkɔ̄n yə̄ sē bə̄ nggən nggən nggānme də̀ Rì nə̄ zəze məgu sē gìgyàr bə̄ bə kūkwār.

34Jə̄ la te nənè gyər ənywī mənē bān kpə̄ te njìnjì mē yo. Bān sē bə̄ məhwān bə̄ bān sē bə̄ məkə̀ sə̄ kan yə̄ rɛ̄ də̀ lwe kə̄jī yə̄ bə kpə̄ ətù kī yəmē nyə,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

35də̀ kan yə te mənē bān te ndu Yɛso ə ngwɔ̀n, də̀ bə kan yə gā nkəywə̀ bā nkyɛn bān kpā te njìnjì bā rɛn Rì də̀ yə ma bə mān zwē tutu kūkwār.

36Ə̌ mkpān yəmē, Yusuwu wān gbàn kə̀ Ləywi wān bə là gyɔ gu de Barnaba sə̀ shāmān nə̀nàn. (Sān yə là dan tā de gu sē wān là là mənē mān də̀ là kpàn bə dər.) Gu sē wān bə ngrin gu ə gbù yə̀ Kubrusu.

37Gu sə̀ kàn hwān məgu rɛ̀ də̀ lwè kājī yā gu kpā ətù yā nyā zwè ə nggà bēshi yə̀ mənē bān te ndu Yɛso.

Kī bān te ndu Yɛso nan 5

1Ə̌ mkpān yəmē nə̀nàn, vālɔn gyər wān re Naniya bā mbāywā wān re Safəratu sā kan mpə hwān yə̀ gu sē bā yā rɛ̄.

2Yə̀ gu kàn mpə hwān yəmē rɛ̀, gu kàn cu ənywī kājī yā gu kpā ətù yā zwè nkəywā ə kə̀ gu də̀ gyɛ̂n lwè nkyɛn yə nyā zwè ə nggà bēshi mənē bān te ndu Yɛso. Kì yəmē sē yə̀ gu bā mbāywā kyūn te də̀ nan yā.

3Də̀ gu lwè nkyɛn kājī yəmē nyə̀, Bitrusu kàn rì gu de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yā gbrīn yā Shɛtan nyər ə dər wā də̀ nā wā tè Gbrīn Ntsər mò də̀ cu ənywī kājī yā wā kpə ətù mpə lan yā wā kan rɛ̀ də̀ kan nkyɛn kājī yə nyər?

4Mkpān yā wā la kàn yā rɛ̀ mbɛ̄ yo, yā la sā sē yā məwə̀ yo? Yə̀ wā kan yə rɛ̀, kājī yə la sā sē ə ngwɔ̀n wā yo? Də̀ sē rɛn nggyɛ̌ yā wā kan bàn tēkə yəmē ə dər wā də̀ kan nkyɛn kājī nyər? Nzɛ̂nmē, sē Rì wān wā te gu mò yəmē, la sē nənè nēnjì yo.”

5Də̀ gu Naniya gwɔ kì yə̀ Bitrusu dàn gu krɛ̀, gu kàn rù gyɛkū də̀ kàn kyù mān tsūtswēywā, də̀ mpūr kan te mənē bān gwɔ kyū yə.

6Tswēyəmē, nywɛnzɛ̀ kan ban gu də̀ kan kī yā kpm ywān gu də̀ ban gu lwe ywe kə ryūn.

7Də̀ rì kàn kwɔ̀ ngwɔn tsɛ̂ me, mkpān Naniya kyù, mbāywā Safəratu kàn nyə̀ mān tswē yə yā Bitrusu sə̀ sɔ̀n mān. Gu la sə̀ tsā kì yə̀ tè bā lɔnywā yo.

8Bitrusu kàn dàn gu de, “dan nggā mûn, yə̀ mē sē gba kājī yā gyā kan hwān gyā rɛ̀ də̀ kpə ətù yā?” Mbā gu kàn sà Bitrusu mān de, “Sē ənə̀mē yā tā kan hwān tā rɛ̄.”

9Bitrusu kàn dàn mbā gu mē de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yā gyā bā lɔnywē kyuntu de gyā lə mā Gbrīn yā Rì kyɛn?Mənē bān ban lɔnywē lwe ywe kə ryūn mēmē, mē kre ə nyūlənkɔ̀n, bə lə ban wā nə̀nàn də̀ lwe dōru mēmē.”

10Də̀ mbā gu gwɔ rɛn Bitrusu dan gu krɛ̀, mān tsūtswēywā, gu kàn gyɛkū ə nggà bēshi gu də̀ kàn kyù. Nywɛnzɛ̀ bə mē kan nyər də̀ ngrɛ̄n màn gu kyu mbɛ̄. Tswēyəmē, bə kan ban gu də̀ kan gu ryūn gi lɔnywā.

11Mpūr sā te mənē bān kpā rɛn Rì te njìnjì bā nkyɛn mənē bān gwɔ kì yəmē yə̀ tè bā Naniya bā mbāywā.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Mənē bān te ndu Yɛso sə̄ nan kī yə̄ mə̀ nggānme bə̄ mənē. Mənē bān kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì kūkwār bə sə̄ kyūntu bə te gyər də̀ sē kə̄de nē gyər, də̀ kyūn sə̄n ə nggà yə̀ Solomu ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì.

13Mənē nggānme ənywī bān la kpə̄ te njìnjì yo sə̄ bɛ̄ mənē bān kpə Yɛso te njìnjì, də̀ kì gyər mənàn, nənè gyər ənywī bə bān la kpə̄ te njìnjì yo la nyə̄ sɔ̀n gìgyər bə̄ bān kpə Yɛso te njìnjì yo.

14Zwē mbrɛ̄ yəmē kūkwār, mənē bān kpə̄ rɛn Rì te njìnjì sə̄ kūci tswē te jùn sū mān. Ləlɔn bə̄ mbə̀mbə̄ nggānme sə̄ kpə̄ rɛn yə̄ Yɛso, gu wān sē nggɔn te njìnjì.

15Mənē sə̄ vu mənē bān lələ ətù kī yə̄ kùr bə də̀ lwe nyə zwè gi nkɔ̀n anrɛ̀n Rì sə̄ nàn mənē bān te ndu Yɛso nan kī yə̄ mə̀. Mənē bə mē sə̄ nan ənə̀mē də̀tswē gyŭn yə̀ Bitrusu man sū bə ə mkpān yə̄ gu də̀ bàn nkɔ̀n yəmē, nə̄ bān lələ bə mē man te zəze.

16Mənē nggānme ru zwē nywɛ̂n gbūgbu bān sē hyuhyur gi Wurisheliman sə̄ kyūn nyə də̀ lwe mənē bə bān lələ bə̄ bān gbə̄gbrìn məmè sə̄ sē ə kpə̀ bə də̀ mənē bə mē kūkwār bə nan bə də̀ bə te zəze.

17Rì gyər mē, Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ nkyɛn mənē bān là nan ndu gìgyər bə̄ gu, bə̄ mənē bān bə là gyɔ bə de bān Saduki sə̄ te ywu nggānme ə dər bə.

18Anrɛ̀n ywu yə̄ mənē bə mē, bə kan zwe mənē bān te ndu Yɛso sū ə jàrō.

19Də̀ bu tè, mə̀lɛkā yə̀ Rì gu wān sē Nggɔn nyə̄ bu nkɔ̀n yə̀ jàrō yə də̀ gbō bə gərù də̀ kàn dàn bə de,

20”Kān nə̄ gyə̄ ywē kə̄ nyər ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ man dan mənē bān sē mān rɛn ətù nkɔ̄n yə̄ shishɛ̄n suswɛ yəmē.”

21Mənē bān te ndu bə mē sə̄ nan kì yə̀ mə̀lɛkā dàn bə də̀ ru mbrɛ̀cə̄ būbū me də̀ nyər mān ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yə də̀ sə̄ tsar mənē rɛn ətù Yɛso. Də̀ mkpān nyə yə̄ bə lə sùr bə Bitrusu rɛn. Gu wān sē Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ nkyɛn mənē bān bə là nan ndu gìgyər, bə gyɔ bān sē lənkū də̀ sē bān là lwe bān Sərela. Bə kyūn te mgbɔ̀ də̀tswē bə man te sə̄n ətù rɛn yə. Mān tswēyəmē, bə kan te bān nə̄mān ənywī bə ndu de nə̄ bə ywe kə dan bān kpān mgbənrīn nɛ̀n de nə̄ bə gbō bə Bitrusu ə jàrō lwe ca bə mān.

22Də̀ bān kpānnɛ̄n ywe mān ə jàrō tswē yə̄ bə kan mənē bə mē sū mān, bə fɔ̄ bə də̀ la ngrɛ̄n bə yo. Bān nggɔn nggɔn bə kan ywe kə dàn bān kyūn te mgbɔ̀ bə de,

23”Tə̄ ywe kə sū mān ə jàrō tswē yə̄ bə kan bə Bitrusu sū mān də̀ kə ngrɛ̄n nkɔ̀n jàrō yə kùr ywān mgbāmgbān də̀ kùr tartar, də̀ mənē bān kpānnɛ̄n kre də̀ là sə̄ gbyɛn nkɔ̀n yə̄. Kì gyər yə̀ sē yə̀ mə̀ ətù ywə̄, sē tə̄ bu nkɔ̄n yə̄ jàrō yə də̀ la ngrɛ̄n nənè gyər ənywī tàr yə yo.”

24Də̀ bān kpānnɛ̄n bān là nan ndu ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì bə̄ gu wān sē Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì gwɔ rɛn yəmē, bə kan mə̄ ətù kì yə̀ kan tè bə̄ mənē bān te ndu Yɛso bə mē.

25Mkpān yə̄ mənē bə mē kasə̄ sē tēkə ətù kì yə̀ te bə̄ mənē bān te ndu Yɛso, vəlɔn gyər nyə̄ dan bə de, “Mənē bān gyə̄ zwe sū ə jàrō mē sē ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ mē là sə tsar mənē rɛn yə̄ Yɛso.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

26Mkpān yə̄ bə gwɔ rɛn yə̄ və̄lɔn gu dàn bə, wān sē nggɔn bān kpānnɛ̄n bān là nan ndu ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì bə̄ mənē bān məgu kan dōglo də̀ ywe kə zwe mənē bān te ndu Yɛso bə mān ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì lwe nyə. Bə zwe bə də̀ lwe bə zê me ətù rɛn bə sə̄ te mpūr mənē lə tā bə bān kpānnɛ̄n mgbantə.

27Nggɔn bə bān gbyɛ̄n kə̄ yəmē lwe mənē bān te ndu Yɛso nyə tswē yə̄ Tu nggɔn bān tò kī nə̄ Rì, bə̄ bān lənkū kyūn te mgbò mān də̀ gu wān sē Tu nggɔn bān tò kī nə̄ Rì kàn vɛn bə.

28Gu vɛn bə də̀ dàn bə de, “Tə̄ nan gyə̄ tɔ̄n gbì de nə̄ gyə̄ kàdə dàn nənè rɛn nkinē ətù sān yə̄ və̄lɔn gu mē wān gyə̄ là zwē mān mē yo; də̀ kān nə̄ gyə̄ kyɛn kì yə̀ gyə̄ nan me mun! Gyə̄ kan rɛn yə̄ məgyə̄ mē ngwùr ngār ə tswē də̀ mənē bān Wurisheliman kūkwār gwɔ kì yə̀ gyə̄ dan bə. Gyə̄ là dan mənē de sē tə̄ bān nə̄ bə ngun Yɛso də̀ màgì gu sē ətù tə̀.”

29Bitrusu bə̄ nkyɛn mənē bān te ndu Yɛso kan sa bə mān de, “Yə sē kpaki nə̄ tə̄ nan kì yə̀ Rì dan de nə̄ tə̄ nan, də̀ man kā kì yə̀ nē là fɔ de nə̄ tə̄ nan dɔn.

30Sē gyə̄ bān nə̄ bə kan Yɛso kpān ngun ə nggā də̀ gu Rì wān təte tə̄ bān kùcī sə̄ zwē gu mān tā gu shèn.

31Nzênmē Rì zo gu tè nggɔn də̀ kan gu tè cūn də̀ gu sē wān kpə bān Sərela cūngwɔn ə nkɔ̄n məme bə màn bə də̄ kā yə dɔn də̀ zwē rɛn məgu mān.

32Tə̄ sē bān ngrɛn kī yə̄ Rì nan də̀ là dan mənē rɛn ətù yə, də̀ yə sē kī yə̄ Gbrīn Ntsər là tsar tə̄ bə̄ mənē bān là nan kì yə̀ Rì dan bə.”

33Mkpān yə̄ bān nggɔn nggɔn bə̄ bān lənkū bān Sərela gwɔ rɛn yə̄ mənē bān te ndu Yɛso bə mē dan, bə te dər ngàr nggānme də̀ fɔ̄ nkɔ̄n yə̄ bə man nlywe bə.

34Ənywī mənē bə, və̄lɔn gyər sə̀ shāmān wān sān gu re Gamaliya də̀ sē gyər ənywī kyūntu bān Sərela yə̀ bə là gyɔ yə de, bān Faresi. Və̄lɔn gu mē sē wān là tsar mənē Bān yə̀ bān Sərela də̀ mənē là ngrɛn gu bə̄ nggɔn nggɔn nggānme. Gu dōglò də̀ dàn mənē nggɔn nggɔn bān kyūn te mgbò bə de nə̄ bə nə̄ mənē bān te ndu Yɛso gəru də̀ man krē ə bē ban mkpān fətsè.

35Tswēyəmē, gu kàn rèn bə̄ mənē bān sə̄ sē mān ə kyūn te mgbò yəmē də̀ dan bə de, “Gyə̄ nywɛngyər nggə̀, mənē bān Sərela, kan nə̄ gyə̄ nàn kə tè nzɔ̌ anrīn ətù kì yə̀ gyə̄ là kyūn de gyə̄ lə nan mənē bə mē.

36Mkpān gyər mē sə̀sè, və̄lɔn gyər wān sān gu re Tudasu sə̀ kàn nkəywə̄ tè de gu sē nē wān sē nggɔn də̀ mənē bān ma mənē gigi-nlyɛ̄ kyūn də̀ zwē gu mān. Də̀ kì gyər, bə ngun və̄lɔn gu, mgbò mənē bān sə̄ zwē gu mān kan vār də̀ nənè la gwɔ rɛn nkinē ətù və̄lɔn gu mē nzɔ̌ yo.

37Ə mkpān gyər nzɔ̌, və̄lɔn wān sān gu re Yahuda wān màmē Galili nyə̄ kàn nkəywə̄ tè nē nggɔn ə mkpān yə̄ bə sə̄ blā mənē də̀ gu nànàn nə̄ mənē nggānme zwē gu mān, də̀ kì gyər, yə̀ bə ngun gu nànàn, mgbò mənē bān sə̄ zwe gu mān kan vār də̀ yə kan sē krɛ rɛn və̄lɔn gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

38Nzênmē, nggə̄ là dan gyə̀, gyə̄ kàdə dan de gyə̄ lə nan mənē bə mē nkinē yo. Gyə̄ kà bə dòn zê me. Kì yə̀ mənē bə mē là nan də̀ sē tēkə yə̀ nənè nēnjì me yə̄ bə là nan kī yəmē, yə lə la kə sū ntsənē rərē yo də̀ lə krɛ.

39Rɛn yə̄ mənē bə mē də̄ sē rɛn yə̄ Rì njìnjì, gyə̄ la sē bə̄ nkinē yə̀ gyə̄ lə nan də̀ man ywar bə yo, də̀ gyə̄ lə tsə de sē Rì wān gyə̄ là te lənggə bə̄ gu.”

40Mənē bə mē gwɔ rɛn yə̄ Gamaliya dàn bə də̀ kan kpə̄ yə nan ndu. Tswēyəmē bə kan gyɔ mənē bān te ndu Yɛso nyər mān ə tàr də̀ kan nə̄ mənē nəmān ənywī bə tsē bə, də̀ bə kan nan bə dan de nə̄ bə kādə bu nyū də̀ dan mənē rɛn nkinē ətù rɛn yə̄ sān Yɛso nzǒ yo. Tswēyəmē bə kan kan bə cūngwɔn.

41Mkpān yə̄ mənē bān te ndu Yɛso dōglo kā mənē nggɔn nggɔn bān Sərela bān kyūn te mgbò mān tswēyəmē dɔn, bə sə̄ te zəzè nggānme. Bə ngrēn de Rì ngrɛn de bə ma bān lə kpə̄ mgbǔ bə̄ jə̄ ətù sān yə̄ Yɛso.

42Zwē mbrē mē kūkwār, bə sə̄ tsar mənē rɛn yə̄ Rì də̀ sə̄ dan bə rɛn zəze ətù Yɛso wān sē Krisəti. Bə sə̄ nan ndu yəmē ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ sə̄ dan rɛn yə zwē màkə̀ mənē nənàn.

Kī bān te ndu Yɛso nan 6

1Mənē nggānme nyə kpə̄ rɛn yə̄ Yɛso te njìnjì də̀ kan te bān là zwe gu mān ə mkpān yəmūn. Bān Yahuda bān là gwɔ də̀ là rɛn nyūrɛn yə̄ la sē yə̄ bān Yahuda yo, kan sə̄ rɛn nyɔnyɔn ətù mənē bān là rɛn nyū rɛn bān Yahuda kyame anrèn bə ngrēn de la sə̄ nə̄ mbə̀mbə̄ bān ləlɔn bə tsu kī rē zwē tsōtsō yo.

2Anrèn rɛn yəmē, mənē tsɔ bān te ndu Yɛso kyūn mənē bān kpə̄ rɛn Yɛso tè njìnjì te mgbò də̀ kan dan bə de, “La tənzē nə̄ tə̄ kā ndu yə̄ dan mənē rɛn yə̄ Rì dɔn də̀ man nan ndu yə̄ gə̀ kīrē yo.

3Yə sē ənə̀mē, nywɛngyǎr tə̄, kān nə̄ gyə̄ cu mənē tāmgbā ənywī gyə̄, bān gyə̄ kpənyèn bə̄ bə də̀ bə sē mənē bān sē bə̄ Gbrīn Ntsər, də̀ bə sē mənē bān tsə rɛn dətswē tə̄ man kan ndu yə̄ kīrē te bə ə ngwòn.

4Tə̄ də̄ nan ənə̀mē, tə̄ lə kan beshi te ndu yə̄ rɛn bə̄ Rì də̀ man nan mənē dan rɛn zəze ətù gu.”

5Dər yə̄ mgbò mənē bə bān kpə̄ te njìnjì mē kūkwār sə̀ kpənyèn bə̄ kì yə̀ mənē bān te ndu Yɛso dan bə. Tswēyəmē, bə kan cu bə Yisətifanu wān Gbrīn Ntsər là nan ndu ə dər gu nggānme də̀ gu là nan krè ə nkōn yə̄ gu kpə tè njìnjì də̀ kan cu Filibusu, bə̄ Burokora, bə̄ Nikana, bə̄ Timan, bə̄ Barmana, bə̄ Nikwɔla wān gbù yə̀ Yantakiya də̀ kan tè wān là zwē nkōn yə̄ bān Yahuda.

6Mənē bān kpə te njìnjì bə mē, lwe mənē tāmgbā bān bə cu ca mənē bān te ndu Yɛso, də̀ bə kan màngwɔn sa mənē tāmgbā bə mē ətù də̀ rɛn bə̄ Rì də̀ far nyū zəze gyə̄ bə.

7Mān tswēyəmē, rɛn Rì sə̄ ngwur ngār ə tswē nggān də̀ mənē nggānme sə̄ kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì. Də̀ kì yə̀mē tè, mənē bān kpə̄ te njìnjì kan te kənàn ə gbù yə̀

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Wurisheliman. Mānē bān tò kī nggānme bān sē mān ə Wurisheliman sā kpā rɛn zəze yəmē te njìnjì nənàn.

8Ə mkpān yəmē, Rì fàr nyū zəze gyā ndu yā Yisətifanu dà kàn nā gu nggɔn nggɔn dà gu kàn nàn kī yā mà nggānme bā mānē.

9Anrɛ̀n rɛn yəmē, mānē nāmān nggānme kan dōglo dà gāntan bā gu. Mānē bān gāntan bā Yisətifanu gu sā sē mānē bān kā yā kyūntu yā bān Yahuda dà bə là gyɔ bə de, mānē bān bə su bə cūngwɔn. Mānē bə sē bān ru ə gbūgbu yà Kurane bā Yisəkandariya bā bān ru ə màmē yà Kilikiya bā màmē yà Yasiya.

10Gbrīn yā Rì sā la Yisətifanu mān dà nā gu tsā rɛn nggān dà gu kàn rɛn mwɔ̄n mānē bə bān gāntan bā gu mē.

11Dà mānē bə ngrɛ̄n nkɔ̄n yā gu sē, bə kan vu nkyɛn mānē bān shāmān mē cɔ̄ dà dan bə de nā bə te mò dà man dan de, “Tā gwɔ vālɔn gu mē tswē rɛn rɛn yā tò yo ətù Bān yà Musa dà sə dan rɛn yā tò yo ətù Rì.”

12Ə nkɔ̄n dan rɛn yəmē, mānē bə kan zo dər yā nkyɛn mānē bə te gyār. Bān bə sā zo bə dər te gyār nənàn, sē bān lānkū bān Sərela bā bān là tsar mānē Bān yà Musa. Mān tswēyəmē, mānē bān bə zo bə dər te gyār bə mē kan dōglo dà vūn gu Yisətifanu gbīn dà lwe gu ywe ə nggà bēshi nggɔn nggɔn bān Sərela.

13Dà bə lwe gu nyə, bə kan gbō mānē nāmān nyə dàtswē bə man nyə tè mò te gu. Mānē bə mē kan nyə tè mò te gu njìnjì dà dan de, “Tā gwɔ vālɔn gu mē ə mkpān mē kūkwār tswē rɛn rɛn yā tò yo ətù Kā Nggɔn yā Rì bā Bān yà Musa.

14Tā gwɔ gu tswē dan de, Yɛso wān gbù yà Nazəreti lə gbo Kā Nggɔn yā Rì yəmē ngā, dà lə nā tā zwē nkòn nāmān nkan dà la sē nkòn yà Musa tsar təte tā yo.”

15Mānē bān shāmān ə tàr tswē sùr rɛn yəmē sā nan Yisətifanu vu kyɛn nggānme dà ngrɛ̄n beshi gu sē nàn kāde beshi yā màlɛkā.

Kī bān te ndu Yɛso nan 7

1Tu nggɔn bān tò kī nā Rì sà rì Yisətifanu de, “Sē njìnjì yā wā dan rɛn yā mānē bə mē là dan ətù wā?”

2Gu Yisətifanu kàn sà gu mān dà dan de, “Nywɛngyər nggā bā təte nggā, kān nā gyā shār tōn dà man gwɔ nggà! Təntùr mun, gu Rì wān sē nggɔn sà nyà bā Bərayi, wān sē te tā lānkū màn gu kàsā sē ə màmē yà Bagədaza, anrīn gu sā ywè kā sòn ə màmē yà Haran.

3Rì sā dàn Bərayi gu de, ‘Doglò dà man kà bān kà gyā bā màmē màgyā dòn dà man ywè màmē yà nggā lə tsar wà yā.’

4”Dà Bərayi gwɔ kì yà Rì dan gu, gu kàn dòglò dà kà màmē yà mānē bān Kaldiya dòn dà ywē kā sòn ə màmē yà bān Haran. Dà tē yà Bərayi nyā kyù, Rì kàn gbō gu lwè nyà màmē yà gyā là sɔn mān nzênmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5É kùcī, Rì la sə̀ kàn mə̀mē yəmē tè yə̀ lə sē yə̀ Bərayi ywē njì yo. Sē mkpān gyər nkan yə̄ Rì nyə̄ kpān nyū nə̄ Bərayi de gu lə kan yə̄ nə̄ gu bə̄ bān lə nyə̄ sē məywa gu. Mkpān yə̄ Rì kpān nyū yəmē nə̄ Bərayi, gu la sə̄ tè vɛ̄n nənè mbɛ̄ yo.

6Yə̀mē sə̀ sē rɛn yə̄ Rì dàn Bərayi. ‘Məywa ywē lə nyə̄ sē cər ə mə̀mē yə̀ la sē yə̀ mə̀bə yo. Mənē bān mə̀mē yəmē lə kan bə te məgər də̀ te bə jə̄ ma sɛ gigi-nlyɛ̄ mān tswē yə.

7Mənē bə bān vu bə də̀ kan bə te məgər, nggə̄ lə nə̄ bə ràǹkpə.’ Gu kàn dàn nzə̌ de, ‘Mənē bān mənggə̀ lə dōglo də̀ kā mə̀mē yəmē dɔn də̀ nyə tswēyəmē yə̄ bə lə sɔ̀n də̀ bər nggə̀.’

8Rì kàn nyə̄ kpān nyū nə̄ Bərayi. Nkōn yə̄ gu nə̄ Bərayi de gu man sə̀ zwē mān dətswē gu man kàdə kàn kə də̄ bə gu yo, sē nkɔ̀n yə̀ nyər nrin. Anrɛ̀n rɛn yəmē, Bərayi sə̀ nyər Yishaku nrin màn gu mâ vē tāndà yə̀ bə ngrin gu. Yishaku gu nə̀nàn nyə̄ nyər zə̄ywə̄ Yakubu nrin də̀ Yakubu nyə̄ nyər nywɛnywə̄ nrin. Nywɛn bə sē tsɔ də̀ sē bə bān sē təte tə̄ bān kùcī.

9”Anrɛ̀n dər yə̄ mənē pwɔ̄ bān sē təte tə̄ bān kùcī bə mē la kpənyɛ̀n bə̄ zāngyər bə wān sān gu re Yusuwu yo, bə sə̄ kan gu rɛ̄ mənē bān Masar, bān kan gu rɛ̄ te gər. Ə mkpān yəmē kūkwār, Rì sē gìgyə̀r bə̄ gu,

10də̀ sə̀ là gu mān ə mkpān yə̄ mənē sə̄ te gu jə̄. Gu sə̀ nə̄ Yusuwu tsə rɛn də̀ nə̄ gu zəze məgu. Də̀ cūn yə̄ Masar wān bə là gyɔ gu de Fəronan ngrɛ̄n Yusuwu de sē wān tsə rɛn də̀ Rì nan gu zəze yəmē, dər gu yə̀ cūn kpənyɛ̀n bə̄ Yusufu. Də̀ gu kàn Yusuwu tè nē nggɔn wān sə̀ lwe mənē bān Masar bə̄ mənē bān sē bān kə̀ cūn mē kūkwār.

11Ə mkpān gyər mē, gyɔ̀n nyə̄ tè nggānme ə mə̀mē yə̀ bān Masar bə̄ mə̀mē yə̀ bān Kanan. Gyɔ̀n yəmē gyə̄ mənē jə̄ nggānme də̀ təte tə̄ bān kùcī la ngrɛ̄n lā yə̄ rē yo.

12Də̀ tě bə Yakubu gwɔ de bekī rē sē ə Masar, gu kàn tè nywɛn bə bān sē təte tə̄ bān kùcī ndu de nə̄ bə ywe kə fɔ̀ bekī rē mān.

13Mkpān yə̄ nywɛn bān Yakubu bə mē ywe tswē fɔ̀ bekī rē kə yə̄ ywā mān Masar, sē ə mkpān yəmē yə̄ Yusuwu dan bə de gu sē zāngyər bə. Sē ə mkpān yəmē nə̀nàn yə̄ Fəronan, cūn bān Masar nyə̄ tsə̄ bān kə̀bə Yusuwu.

14Sē tswēyəmē yə̄ Yusuwu tè nywɛngyər gu ndu bə̄ tèywə̄ Yakubu, de nə̄ gu bə̄ nkyɛn mənē bān kə̀bə nyə mə̀mē yə̀ bān Masar. Mənē bān Yakubu sē bə̄ bə sə̀ sē mənē sɛ̀-tāmgbā bə̄ tun.

15Yakubu sə̀ dōglò də̀ ywè kə̄ sɔ̀n ə Masar yə, tswē yə̄ gu bə̄ nkyɛn təte tə̄ bān kùcī sɔ̄n mān mâ mkpān bə nyə tsu.

16Də̀ mənē bə tsu, mənē vu kɔ̀n bə lwe ywe mə̀mē yə̀ Shɛkyɛm tswē yə̄ bə kan bə ryūn ə brɛ yə̄ Bərayi tě bə lə̀nkū wān rɛ̀ bə̄ nywɛn bān kə̀ Hamuro mān ə Shɛkyɛm.

17”Də̀ mkpān cīn nyə yə̄ Rì lə shɛ̄ rɛn yə̄ gu kpān nyū nə̄ Bərayi, mənē bān mətə̀ bə mē kan sə̄ shɛn nci də̀ te jùn nggānme ə mə̀mē yə̄ bān Masar.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Mkpān yəmē, nē gyər nkan wān nyə sē cūn bān Masar. Cūn gu mē la sə̀ tsə nē wān bə là gyɔ gu de Yusuwu yo.

19Cūn suswɛ gu mē tè təte tə bān kùcī jə. Gu nə yə sē bə kpaki nə bə kan nywɛn bə bān sē mə̀nyər kankərē dətswē bə man tsu.

20”Sē mkpān yəmē yə bə ngrin Musa. Musa sē vɛ̄n wān tə̀nzē də dər yə Rì kpənyə̀n bə gu nə̀nàn. Gyə̀ywə lwè gu də sə wə̀ gu nà ənywī kə me tè hwə tar kpəkprì.

21Də gyə̀ywə bàn gu gərù ə bē də vɛ̄n Fəronan vənggə ngrɛ̄n gu, gu kàn bàn gu də nàn gu lwè kə̄de sē zə̄ywə.

22Mənē bān Masar sə tsar Musa kī mē kūkwār yə bə tsə. Də Musa cɛ, gu nyə sē nggɔn tswē rɛn bə mənē bə nan kī nggānme.

23”Də sɛ yə bə ngrin Musa nyə ma sɛ sɛ̀-nlyɛ̄, gu kàn tēkə, də kàn ywē kə kyɛn nywɛngyər gu bān Sərela.

24Də Musa kə sū tswē yə nywɛngyər gu sə sē mān, gu ngrɛ̄n vəlɔn wān Masar gyər tswē te zāngyə̀ywə gyər wān Sərela jə. Mān tswēyəmē, Musa kàn là zāngyər gu mān də tsē vəlɔn wān Masar ywan ləla yə zāngyə̀ywə mâ mkpān yə gu tsē gu ngun.

25Musa sə̀ ngrɛ̄n de ətù kì yəmē yə̀ gu nàn, yə lə nə nywɛngyə̀ywə tsə de sē gu wān Rì lə kan te wān kpə bə cūngwɔn ə ngwɔ̀n bān Masar. Mənē bə la tsə mān ənə̀mē yo.

26Ə mbrɛ̄ yə ywā, Musa ngrɛ̄n mənē ywā bān Sərela tswē tsē nkəywə̀ də gu fɔ̀ de gu lə gə̀ bə də man rɛ̀n bə bə. Gu rɛ̀n bə bə də dan bə de, ‘Gyə mənē mē, gyə sē nywɛngyər də yə sē rɛn nggyɛ̆ yə gyə là nan nkəywə̀ kì yə̀ la tɔ̀ yo ənə̀mē?’

27”Tswēyəmē, gyər ənywī bān Sərela wān la sə̀ gī zāngyə̀ywə nàn yo kàn tər gu tè gə̀r də kàn rì gu de, ‘Sē nggwɔ wān kan wə tè cūn də nə wə nggɔn nggɔn yə wə sùr tə rɛn?

28Kē sē wə là fɔ̀ nkə̄n yə wə lə ngun nggə kə̄de vəlɔn wān Masar wān wə ngun nānrɛ̄n?’

29Də Musa gwɔ rɛn yə vəlɔn gu mē dan gu, gu kàn dōglò də ywè mə̀mē yə̀ bān Madayana, tswē yə gu kulwe ywē kə sɔ̀n mān kə̄de cər. Musa sə̀ tè nywɛn ywā mān ə Madayana.

30”Də mkpān nyə mwə̄n sɛ sɛ̀-nlyɛ̄ yə Musa sə̀ ə Madayana, mə̀lɛkā yə̀ Rì nə Musa ngrɛ̄n yə ə tswē krè ə tər wukì kə̄de rərɛnglo. Tswē yəmē sə sē ə nggə̀shū yə̀ Madayana də bə là gyɔ tswē yə de, Gbù yə̀ Sinayi.

31Də Musa ngrɛ̄n rərɛn glo yə, gu kàn mə̀ nggānme. Tswēyəmē, gu kàn cīn tè hyuhyur mān ə tswē yə glo yə sə rɛn. Də gu cīn tè hyuhyur mān tswē yə, gu kàn gwɔ kwār rɛn yə Rì tswē rɛn də dan gu de,

32’Sē nggə wān sē Rì wān təte wə bān kùcī, bə Bərayi bə Yishaku bə Yakubu sē zwē mān.’ Də Musa gwɔ rɛn yəmē, kpə gu kan ban gbre te də dər gu la sē yə̀ gu lə krè də man kyɛn tswē yə nzɔ̆ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

33”Rì la kàn rɛ̀n bə Musa nzǒ dà dan gu de, ‘Jūn zəkpə wə̄; tswē yə̄ wə̄ kre mān mē sē tswē yə̄ sē Ntsər bə̄ nggə̄.

34Nggə̄ kan beshi ngrɛ̄n jə̄ yə̄ mənē bān mənggà là kpə ə màmē yà Masar. Nggə̄ gwɔ gì bə dà ji nyə tswē kpə̄ bə cūngwɔn. Nyə dətswē nggə̄ man te wə̄ ndu bə̄ bə mān ə Masar.’

35”Sē Musa gu mē wān mənē bān Sərela kā gu ə mkpān yə̄ bə dan gu de, ‘Sē nggwɔ wān kan wə̄ tè cūn dà nə wə̄ nggɔn nggɔn yə̄ wān lə sùr tə̄ rɛn?’ Sē gu wān Rì kàn tè cūn wān nyə̄ lwè bə dà sē wān kpə̄ bə cūngwɔn ə mkpān yə̄ gu tè məlɛkā màgu ndu dà yə̄ rɛ̀n bə̄ gu ə mkpān gu ngrɛ̄n rərɛn glo tswē rɛn ə tər wukì.

36Sē Musa gu mē wān nàn kī yə̄ mà nggānme dà gbō mənē bān Sərela gəru ə màmē bān Masar. Sē Musa gu me nzǒ wān nàn kī yə̄ mà ə mkpān yə̄ bə sē ə Nē yà Grɛ̌n Səmban, bə̄ mkpān yə̄ bə sə̄ ban ma sɛ sɛ̀-nlyɛ̄ ə mgbàjī.

37Sē Musa gu me wān dan mənē bān Sərela de, ‘Rì lə te wān dòn rɛn məgu ndu bə gyə̄, wān lə sē kə̄de nggà. Nē gu wān Rì lə te ndu lə sē gyər ənywī gyə̄.’

38Musa gu mē sē wān sē gìgyàr bə̄ təte tə̄, dà sē gìgyàr bə̄ mənē bān Sərela ə mkpān yə̄ bə sə̄ sē ə mgbàjī. Nē gu mē sē gìgyàr bə̄ məlɛkā yà rɛ̀n bə̄ gu ə Gbù yà Sinayi, dà sē nē gu mē wān məlɛkā dan gu rɛn yə̄ Rì yə̄ sòn be njì dətswē gu man dàn tà yə.

39”Kà təte tə̄ bān kùcī la nan kì yà Musa dàn bə yo. Bə kpə̄ rɛn yə̄ məgu tā kankərɛ̄ dà gyɛ̂n ngrɛ̄n ə dər bə de tə̄ mwən nə̄ bə man mərtu ywe ə màmē bān Masar.

40Anrɛ̀n rɛn yəmē, bə kan dan Runan zāngyàywə̄ Musa de, ‘Nan tə̄ kpūkpà yə̄ tə̄ lə lwe dà yə man kūci tə̄ man sə̄ zwē yə mān. Tə̄ la tsə kì yà kan nàn Musa wān gbo tə̄ gərù ə màmē bān Masar mē yo!’

41Sē mkpān yəmē yə̄ bə nan kpūkpà yə̄ sē kə̄de shə̄ ndō. Dà bə nan yə krɛ, bə kan nlywe kī yə̄ wà dà nan gān yà bər kpūkpà yə dà sə̄ te zàzè bə̄ kpūkpà yə yə̄ bə kan ngwɔn bə dà nan yə.

42Dər Rì la kpənyɛ̀n bə̄ kì yà mənē bə mē nan yo, dà gu kàn gən tè bə, dà kàn kà bə dòn dà bə kan te bān bər ntsɛ̄ yə̄ sē ə mkparū. Kì yəmē tè dà sē kə̄de rɛn yə̄ bān dòn rɛn sū mənē dan yə̄ bə car yə sū de, “ ‘Kān nə̄ gyə̄ gwɔ nggə̄, gyə̄ mənē bān Sərela! La sē nggə̄ wān gyə̄ sà ngun nkinē dà lwè nyə̄ bər nggà ə mkpān yə̄ gyə̄ sē ə mgbàjī sɛ sɛ̀-nlyɛ̄ mē yo.

43Sē nywɛn bə̄bàr bān kpūkpà yə̄ re de Məle bə̄ kpūkpà məgyà yə̄ sē kə̄de ntsɛ̄ yə̄ re de Ramfan, yə̄ gyə̄ nan dà sə̄ bər yə. Yə sē ənàmē, nggə̄ lə nə̄ bə vu gyə̄ dà lwe gyə̄ ywe tswē gyər yə̄ bə là cu màmē Babila gyɔ anrīn dà sə̄ ywē mān.’

44”Mkpān yə̄ təte tə̄ bān kùcī sē ə mgbàjī, bə sə̄ sē bə̄ Fəkà Rì gyər yə̄ bə nan bə̄ kpə nkùlwè yə̄ sē nkòn yà bə tsə de Rì sē gìgyàr bə̄ bə. Bə sə̄ nan Fəkà yə glə nkòn yà Rì dan Musa dà tsàr gu de nə̄ gu nàn yə.

45Dà mkpān gyər mē sàsɛ̀, təte tə̄ bān sà zwē təte tə̄ bān kùcī sə̄ kpə̄ fəkà yəmē ə ngwòn bə. Təte tə̄ bə mē sə̄ lwe fəkà yə ə mkpān yə̄ Jəshuwa gbō bə lwè ywè ə màmē

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

yə̀ Rì mər mənē dè yə̄ də̀ bə kan kan yə̄ te mə̀bə. Fəkə̀ yə sə̀ shāmān bə̄ bə ə mə̀mē yəmē nyə sū mkpān yə̄ Doda nyə̄ sē cūn.

46Anrɛ̀n nkə̄n yə̄ zər Doda, Rì nàn gu zəze də̀ gu Doda kàn bər de Rì gu màn kpə̄ gu nyɛ̀n nə̄ gu mɛ̄ kə̄ zwè gu Rì wān Yakubu, wān sē tèywə̄ lə̄nkū sə̀ zwē mān.

47Rì la kpə̄ gu nyɛ̀n nə̄ gu mɛ̄ kə̄ yə yo, də̀ gyɛ̂n nə̄ zə̄ywə̄ Solomu kya wān nyə̄ mɛ̄ kə̄ yəmē.

48”Rɛn gyə̄r me nān, gu Rì wān sē Nggɔn là sɔ̀n ənywī kə̀ yə̄ nē kan ngwɔn mɛ yə yo. Nē wān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē dan nàn de:

49” ‘Mkparū sē tswē yə̄ nggə̄ là sɔn də̀ mə̀mē sē tswē nggə̄ là kan zə nggə̄ sū mān. Gu wān sē nggɔn kàn dàn de, kə̄ yə sē sɛ̌n yə̄ gyə̄ lə mɛ̄ nggə̄ yə? Kē gyə̄ ngrɛn de kə̄ yə lə ma nggə̄ tè sə̄n mān?

50La sē bə̄ ngwɔn nggə̄ yə̄ nggə̄ nan kī mē kūkwār yo?’

51”Yisətifanu kàn dàn bə de, gyə̄ sē mənē bān là gwɔ də̀ la nan kì yə̀ Rì là dan gyə̄ yo. Mə̀tə̄n gyə̄ sē kə̄de yə̀ ru mfù də̀ gyə̄ là nan kì yə̀ Rì là dan de gyə̄ nàn yo. Gyə̄ sē kə̄de tə̀te gyə̄ bān kùcī. Zwē mkpān mē kūkwār gyə̄ là sə̀ kà rɛn yə̄ gyə̄ nan kì yə̀ Gbrīn Ntsər là dan de gyə̄ nàn.

52Mənē bān dɔ̀n rɛn Rì mē kūkwār kpə̄ mgbŭ bə̄ tə̀te gyə̄ bān kùcī. Bə nlywe mənē bān Rì tè bə ndu de nə̄ bə dan mənē rɛn yə̄ nyə̄ yə̀ nē wān sē ntsər də̀ sē gə̌r Rì. Mkpān yə̄ nē gu wān sē zəze nyə̀, gyə̄ vūn gu də̀ nə bə ngun gu.

53Sē gyə̄ bān Rì kan Bān gu tè mə̀lɛkā ndu də̀ yə̄ lwe yə nyə̄ nə̄ gyə̀, də̀ gyə̄ la nàn kì yə̀ gu dan de gyə̄ nàn yo.”

54Rɛn yə yə̄ Yisətifanu dan mē sə̄ to mənē bān Sərela də̌r də̀ bə kan ban də̌r ngàr nggānme bə̄ gu. Bə te gyār nggānme də̀ sə̄ tan nyər nyər.

55Də̀ sē gu Yisətifanu, nē wān Gbrīn Ntsər nyər də̀ sə̄n ə də̌r gu, kàn zo beshi kyɛn mkparū də̀ ngrɛ̄n lan yə̀ nggɔn nggɔn yə̄ Rì. Gu ngrɛ̄n Yɛso tswē krè ə ngwɔn rē yə̄ Rì.

56Gu Yisətifanu kàn dàn nzə̌ de, “Kān nə̄ gyə̄ kyɛn! Nggə̄ là ngrɛn mkparū tswē bu kə̄de nkɔ̀n də̀ nggə̄ là ngrɛn Vɛ̄n Nēnjì tswē krè ə ngwɔn rē yə̄ Rì.”

57Anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ Yisətifanu dàn, mənē bə mē kan vu mə̀ngwɔn bə də̀ kan ywān tə̄n də̀ kan vu gwàr sū də̀ kan kan ywə̂r kə̄de nē gyə̄r də̀ ywe tswē vūn gu.

58Mkpān yə̄ bə vūn gu, bə lwe gu gə̄ru kā nywī gbù dɔn də̀ lwe gu ywe nggà bē tswē yə̄ bə vu mgbantə tā gu mâ mkpān gu nyə̄ kyù. Mənē bān shāmān tswē nan kì mē sə̄ kyūn kī bə yə̄ kpm sū mgbɔ̀ bə̄ vənzɛ̀ gyə̄r wān sān gu re Shawulu.

59Yə̀ mənē bə mē kāsə̄ sē ə tswē nan ndu tā gu Yisətifanu mgbantə, gu sə̀ rɛn bə̄ Rì də̀ sə̀ dan de, “Yɛso, wə̄ gu wān sē nggɔn, kpə̄ gbrīn nggə̄ nə̄ yə nyə sɔ̀n bə̄ wə̀.”

60Mkpān yə̄ gu dàn rɛn yəmē krɛ̀, gu kàn tè kpm də̀ nàn nyū bu nggān də̀ rɛn bə̄ Rì nzə̌ də̀ dan de, “Wə̄ gu wān sē nggɔn, kàdə lwè rɛn məme yə̄ mənē bə mē ə də̌r wə̄ yo.” Də̀ gu dan rɛn yəmē krɛ̀, gu kàn kyù mān tswēywə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Kī bān te ndu Yɛso nan 8

1Dər yə̀ gu Shawulu sə̀ kpənyɛ̀n de nkɔ̄n yə̄ Yisətifanu kyu tɔ̄nzɛ̄. Mbrɛ̄ yə̄ kì yəmē tè, mənē bān kpə Yɛso te njìnjì ə Wurisheliman kpə̄ mgbŭ nggānme. Mənē bə bān kpə Yɛso te njìnjì mē kūkwār kulwe də̀ kan vār ə mə̀mē yə̀ Yahudeya bə̄ mə̀mē yə̀ Samariya də̀ kā mənē bān te ndu Yɛso kyame dɔn mān ə Wurisheliman.

2Mənē nəmān ənywī bān Yahuda bān sē bān là nan rɛn Rì zwē mān, ban kɔn yə̄ Yisətifanu ryūn də̀ gī kyū gu nggānme.

3Shawulu sə̀ kūci tswē gu nə̄ bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso mgbŭ də̀ sə̀ kan bə cāzù ə nkɔ̄n yə̄ zwē rɛn Yɛso mān. Gu sə̀ zər zwē mə̀kə̀ də̀ sə̀ zwe lə̄lɔn bə̄ mbə̀mbə̄ kpān də̀ kàn bə ywān tè ə jàrō.

4Mənē bān kpə̄ te njìnjì bə̄ Yɛso bān kan vār tswē mē, sə̄ zər də̀ nan ndu yə̄ dan mənē rɛn zəze yəmē.

5Filibusu, wān sə̀ sē gyər ənywī mənē tāmgbā bān bə vu ngwɔn sa bə tù, ywē ə gbù nggɔ̀n yə̀ Samariya, tswē yə̄ gu dan mənē rɛn yə̄ nē wān sē Krisəti.

6Də̀ mgbɔ̀ mənē nggānme gwɔ kì yə̀ Filibusu dan bə də̀ ngrɛ̄n kì yə̀ mə̀ yə̀ gu nàn, bə kan nan tɔ̄n shər də̀ gwɔ rɛn yə̄ gu dan bə.

7Kī yə̄ mə̀ nggānme yə̄ Rì là Filibusu də̀ gu nàn yə yə̄ mgbɔ̀ mənē bə mē ngrɛ̄n, sē gu nə̄ gbəgbrìn məmè yə̄ mənē nggānme sē bə̄ yə gəru də̀ kā mənē bə dɔn. Gbəgbrìn məmè yəmē gəru də̀ ngār gì. Mənē nggānme bān kū nzu, sə̄ te zəze nənàn.

8Mān tswēyəmē, mənē bān gbù nggɔ̀n yə̀ Samariya sə̄ te zə̀zè nggānme.

9Və̄lɔn gyər wān sān gu re Siman sə̀ shāmān ə Samariya də̀ sē wān nan zɔ̀n nggānme. Ndē sə̄ te yə̄ və̄lɔn gu sə̀ nàn zɔ̀n yə̄ də̀ mənē bān gbù yəmē ngrɛ̄n də̀ yə̄ sē bə kì yə̀ mə̀. Və̄lɔn gu kàn nkəywə̄ tè de gu sē bə̄ nggɔn nggɔn nggānme.

10Mənē mē kūkwār bān gbù yəmē, bān bə sə̄ ngrɛ̄n bə bə̄ nggɔn nggɔn bə̄ bān la sē bə̄ nggɔn nggɔn yo, nywɛn bə̄ mkpânē kūkwār, sə̄ nan cīn te hyuhyur də̀ fɔ̄ yə̄ bə nan gu gwɔ də̀ dan de, “Sē gu me wān sē bə̄ nggɔn nggɔn Rì yə̄ bə tsə de yə sē bə̄ nggɔn nggɔn nggān mwɔ̄n.”

11Mənē bə sə̄ zwē gu mān anrɛ̀n yə ban mkpān nggānme yə̄ gu sə̀ nàn zɔ̀n mə̀gu yə̄ yə̀ sē bə kì yə̀ mə̀.

12Də̀ mənē bə kpə̄ te njìnjì bə̄ rɛn zəze yə̄ Filibusu dan bə ətù nggɔn nggɔn yə̄ Rì ətù nēnjì bə̄ rɛn zəze yə̄ gu dan bə ətù Yɛso wān sē wān kpə̄ mənē cūngwɔn, bə sə̄ swē bə bə̀tesəmàn. Mənē bə sə̄ lə̄lɔn bə̄ mbə̀mbə̄.

13Siman gu wān sē wān re zɔ̀n, sə̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ rɛn zəze yə yə̄ Filibusu dàn bə də̀ bə swē gu bə̀tesəmàn. Tswēyəmē, gu kàn zər gìgyər bə̄ Filibusu kàn tswē cī kūkwār də̀ sə̀ mə̀ ətù kī yə̄ gu ngrɛ̄n yə̄ sē yə̄ mə̀ nggānme yə̄ Filibusu nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Də mənē bān Yɛso cu bān te ndu bān sē ə Wurisheliman gwɔ de mənē bān gbù Samariya kpā rɛn zəze yā Rì te njìnjì, tswēyəmē bə kan te bə Bitrusu bā Yɔhanan ndu ywe mān bā bə.

15Mkpān yā bə ywe kə sū mān ə Samariya, bə kan rɛn bā Rì ətù mənē bə bān kpā te njìnjì. Bə sā rɛn bā Rì de nā gu nā mənē bān kpə te njìnjì Gbrīn Ntsər.

16Nkɔ̀n yā bər yəmē sē anrèn Gbrīn Ntsər la nyər dər yə̀ nənè gyər ənywī mənē bə bān kpā te njìnjì mē mbɛ̄ yo. Kì yə̀ tè bā bə sē bə swē bə bətesəmàn ənywī sān Yɛso gu wān sē Nggɔn kyame.

17Tswēyəmē bə Bitrusu bā Yɔhanan kan vu ngwɔn sa ə tù mənē bān kpā Yɛso te njìnjì. Mān tswēywā, Gbrīn Ntsər kan nyər də̀ kə sɔ̀n ə dər mənē bə.

18Də̀ Siman ngrɛ̄n nkɔ̀n yā Rì nā Gbrīn Ntsər ə nkɔ̀n yə̀ mənē bān te ndu Yɛso vu ngwɔn sa bə tù, tswēyəmē gu kàn kājī nā mənē bə də̀ dan de,

19”Kān gyā nā nggā nggɔn nggɔn yəmē dətswē nē wān nggā dā kan ngwɔn sa gu ə tù nā Gbrīn Ntsər man nyər də̀ man kan sɔ̀n ə dər gu.”

20Bitrusu kàn sà gu mān də̀ dan gu de, “Də̀ wā bā kājī wā, wā lə kyu anrèn wā là ngrɛ̄n de wā lə ban kājī ywan dətswē Rì man nā wā nggɔn nggɔn.

21Wā la sē bā ryă nkinē ənywī ndu mē yo anrèn dər wā la sē zwē tsōtsō ə ngga beshi Rì yo.

22Kyūn dər wā tè zəzè də̀ man kà tekə məmè yə̀ dər wā mē dɔ̀n, də̀ man bər gu wān sē nggɔn nā gu man nglà tekə məmè yəmē dè dər wə̀.

23Yə sē ənə̀mē anrèn nggā ngrɛn de dər wā shɛ bā tekə yə̀ ywu də̀ kan wā tè gər yə̀ nē wān là nan rɛn məme.”

24Tswēyəmē, Siman kàn sà Bitrusu mān de, “Nā gyā bər gu wān sē nggɔn dùdu nggā, dətswē nkinē ənywī kī yā wā dan mē man kàdə nàn nggā yo.”

25Də̀ bə Bitrusu bā Yɔhanan dan mənē kī yā bə tsə ətù Yɛso də̀ dan mənē rɛn zəze ətù gu wān sē nggɔn krɛ, bə kan mərtu də̀ ywe Wurisheliman. Bə sā dan mənē rɛn zəze yəmē zwē nywɛ̂n gbūgbu bān məmē Samariya ə mkpān yā bə sā ban nkɔ̀n də̀ sā ywe.

26Məlɛkā yə̀ gu wān sē Nggɔn rèn bā Filibusu də̀ dan gu de, “Doglò də̀ man bàn nkɔ̀n yə̀ kùr ban nggà nkɔ̀n yə̀ ru Wurisheliman ywē Gaza.” (Nkɔ̀n mē sē nkɔ̀n yə̀ mgbə̀jī.)

27Tswēyəmē Filibusu kyūn də̀ dòglò bàn nkɔ̀n yə ywē. Mān nkɔ̀n yə yə̀ gu bàn də̀ ywē, gu ngrɛ̄n vəlɔn gyər wān ku bwā də̀ gu sē wān gbù yə̀ Habasha. Vəlɔn gu sē nē nggɔn, də̀ sē wān là zwè kājī yā mbā wān re de Kandake wān sē cūn yā məmē bān Habasha. Vəlɔn gu sə̀ rù ə Wurisheliman tswē yā gu ywē kā rɛn bā Rì mān.

28Vəlɔn gu sə̀ sa kìkyɛnyàn də̀ sə̀ bàn nkɔ̀n mərtu ywè gbù bə. Mkpān yā gu sə̀ bàn nkɔ̀n ywè, gu sə̀ blā lətafɛ̄ yə̀ Shaya wān dɔ̀n rɛn Rì car.

29Gbrīn Ntsər rɛn bā Filibusu də̀ dan gu de, “Ywē də̀ man cīn tè hyuhyur bā vəlɔn wān là sa kìkyɛnyàn mūn.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Mān tswēyəmē, Filibusu kàn dòglò kulwe ywē də̀ cī tè hyuhyur bə̄ və̄lən gu wān sə̀ sa kìkyɛnyàn yə̄ də̀ sə̀ blā lə̀tafē də̀ kàn ri gu de, “Wə̄ tsə rɛn yə yə̄ wə̀ là blā ənywī lə̀tafē yəmē?”

31Və̄lən gu kàn sà Filibusu mān de, “Nənè la nàn nggə̄ rɛn yəmē dan yo də̀ nggə̄ lə nansɛn də̀ tsə yə?” Gu kàn dàn Filibusu de, “Ngun də̀ man nyə̀ tè sə̀n bə̄ nggə̄ ənywī kìkyɛnyàn mē.”

32Tswē yə yə̄ və̄lən gu sə̀ blā ə lə̀tafē sē tswē yə̄ bə car də̀ dan de, “Kə̄de gbə̄ntan yə̀ bə là lwe ywe tswē ngun də̀ yə̄ là sə̀ zwē bə mān ryôryō də̀ la te gyār yo, kə̄de nkrù yə̀ bə sə̄ fa yə̄ mfù, də̀ yə̄ sə̀ krè gyun me, sē kə̄de nkə̄n yəmē yə̄ gu la bù nyū də̀ dan rɛn nkinē ə mkpān yə̄ bə lə te gu jə̄ yo.

33Ə̀tù rɛn yə̄ jə̄ bə te gu, bə la dan rɛn njìnjì ə̀tù gu yo. Nggwə̌ shāmān wān lə dan rɛn ə̀tù yə̄ māywa gu. Nənè la shāmān wān lə dan yə yo, anrɛ̀n bə ngun gu də̀ yə sē krɛ gu.”

34Də̀ və̄lən wān Habasha gu blā fəmpə tswēyəmē krɛ, gu kàn rì Filibusu de, “Dan nggə̄ mûn, və̄lən wān dan rɛn yəmē là dan rɛn kī yə̄ tù gu kē sē gu là dan rɛn kī yə̄ tù mənē nə̄mān kan?”

35Mān tswēyəmē Filibusu kan kūci tswē dan və̄lən gu rɛn zəze yə̄ tù Yɛso. Sē ə fəmpə tswē yə yə̄ və̄lən gu blā yə̄ Filibusu vūn də̀ kūci nàn gu rɛn zəze yəmē dan.

36Mkpān yə̄ bə sə̄ ban nkə̀n ywe, bə ywe tswē gyər mē yə̄ mə̀sər krè mān, və̄lən wān Habasha gu kàn rì Filibusu de, “Rɛn nkinē shāmān yə̄ lə ywar wə̄ yə̄ wə̄ lə swē nggə̄ bə̀tesə̄màn?”

[37Filibusu kàn sà gu mān də̀ dàn gu de, də̀ sē wə̄ də̀ kpə tè njìnjì bə̄ Yɛso ə dər wə̄, rɛn nkinē la shāmān yə̄ lə ywar nggə̄ ə tswē kan wə̄ swē bə̀tesə̄màn yo. Və̄lən gu kàn dàn de, “Nggə̄ kpə te njìnjì de, Yɛso wān sē wān kpə̄ mənē cūngwən sē Vɛ̄n Rì.”]

38Tswēyəmē Filibusu kàn dàn gu de nə̄ gu nə̄ kìkyɛnyàn yə̄ tè krè. Filibusu bə̄ və̄lən gu kān kūji də̀ kə nyər ə mə̀sər yə̄ də̀ Filibusu kàn swē gu bə̀tesə̄màn.

39Də̀ bə gəru mān ənywī mə̀sər yə̄, Gbrīn yə̄ Rì kan ban Filibusu də̄ də̀ və̄lən wān Habasha la kàn ngrɛ̄n gu nzə̌ yo. Və̄lən gu sə̀ kūci də̀ bàn nkə̀n ywē də̀ sə̀ te zə̀zè ə dər gu.

40Də̀ sē Filibusu, mənē ngrɛ̄n gu ə mə̀mē yə̀ Yazotu, tswē yə̄ gu kūci bə̄ zər gu də̀ sə̀ dan mənē rɛn zəze yəmē zwē nywɛ̂n gbūgbu bān sē ə nkə̀n yəmē mâ gu nyə̀ kə̄ sū ə gbù yə̀ Kaseriya.

Kī bān te ndu Yɛso nan 9

1Ə mkpān yəmē, Shawulu sə̀ vūn ndu yə̄ gu sə̀ gyə̄ mənē bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso mpūr də̀ dan de gu lə nlywe bə. Sē ə mkpān yəmē yə̄ gu ywē kə̄ bər Tu nggən bān tə̀ kī nə̄ Rì takə̀də̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Sē takèdā yə yə̄ lə nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ gu lə sə̀ zər də̀ man sə̀ zwe mə̄nē bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso. Gu sə̀ fɔ̀ takèdā yə dètswē gu man lwè yə zər zwē mèkə̀ yə̀ kyūntu bān Yahuda yə̀ sē ə gbù bān Dimashika. Gu sə̀ fɔ̀ de gu lə zwe mə̄nē bān kpə te njìnjì, ləlɔn bə̄ mbèmbə̄ kūkwār kpān də̀ man lwè bə ywè ə Wurisheliman.

3Shawulu bàn nkɔ̀n Dimashika yə də̀ sə̀ ywē. Də̀ gu cī tè hyuhyur mān ə Dimashika yə, gu kàn gàn ngrɛ̄n lan glo yə̄ ru mkparū də̀ lan ngglan sū gu.

4Mān tswēywə̄, Shawulu kàn rù gyɛkū də̀ gwɔ kwār nē tswē rɛn bə̄ gu də̀ sə̄ dan de, “Shawulu, Shawulu, sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ wə̄ là nə̄ nggə̄ mgbŭ ənèmē?”

5Tswēyəmē, Shawulu kàn bu nyū də̀ rì de, “Nggɔn, sē wə̄ nggwɔ?” Shawulu kàn gwɔ kwār nē gu kan rɛn də̀ dan gu de, “Sē nggə̄ Yɛso, wān wə̄ là nə̄ nggə̄ mgbŭ yəmē.

6Doglò də̀ man nyər ənywī gbù tswē yə̄ nē gyər lə dan wə̄ kì yə̀ sē kpaki yə̀ wə̄ lə nan.”

7Mə̄nē bān sə̄ zwē Shawulu mān ywe Dimashika kan te krē gyun me də̀ la dan rɛn nkinē mān nkɔ̄n yə yə̄ kì mē tè bə̄ gu yo. Mə̄nē bə mē sə̄ gwɔ kwār nē tswē rɛn də̀ kì gyər me nàn bə la ngrɛ̄n nənè gu wān sə̀ rɛ̀n yo.

8Də̀ Shawulu dōglò ə mèmē, gu bu beshi kpār də̀ sə̀ kyɛn tswē də̀ beshi gu yə̄ la sə̄ ngrɛ̄n nkinē mān tswēywə̄ yo. Mān tswēyəmē, mə̄nē bān sē gìgyər bə̄ gu kan vūn gu ngwɔn də̀ lwe gu nyər mān ə Dimashika.

9Ə̀ mkpān yəmē, Shawulu kū wə̄ tè vē tàr. Ə̀nywī vē tàr yəmē, gu la rè nkinē kē sə̄ mèsər nkinē yo.

10Vəlɔn gyər mē wān sān gu re Naniya sə̄ shāmān ə Dimashika də̀ sē wān kpə te njìnjì bə̄ sān Yɛso. Yɛso gu wān sē Nggɔn, rèn bə̄ gu ənywī rā də̀ gyɔ gu de, “Naniya!” Naniya kàn sà gu mān də̀ dan de, “Nggə̄ là gwɔ wə̄ nggɔn nggə̀.”

11Yɛso gu wān sē Nggɔn kàn dàn Naniya de, “Kyūn də̀ man dōglò ywè ə kə̀ Yahuda ə tswē yə̄ bə là gyɔ yə de, Nkɔ̀n yə̀ sē Ncɔ̂n. Də̀ man ri bə ə kə̀ yə, vəlɔn gyər wān ru ə Tarsu də̀ nyə mān də̀ là rɛn bə̄ Rì. Sān vəlɔn gu re de Shawulu.

12Rì rɛn bə̄ vəlɔn gu ənywī rā, də̀ nə̄ gu ngrɛ̄n wə̄ ə tswē vu ngwɔn wə̄ sa gu ə tù dètswē beshi gu man bu nə gu mān ngrɛ̄n.”

13Naniya sà Yɛso mān də̀ dàn de, “Nggɔn, mə̄nē nggānme dan nggə̄ mgbŭ yə̀ vəlɔn gu mē là nə̄ mə̄nē bān kpə te njìnjì bə̄ wə̄ ə Wurisheliman mbɛ̄.

14Sē anrèn rɛn məme yəmē yə̄ gu kpə nggɔn nggɔn bə̄ bān sē nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì, də̀ nyə Dimashika tswē gu man nyə zwe mə̄nē bān kpə te njìnjì bə̄ wə̄ kpān də̀ man nə̄ bə mgbŭ.”

15Gu wān sē Nggɔn gyên sà Naniya mān de, “Ywe me. Vəlɔn gu mē sē wān nggə̄ cu dètswē gu man nàn nggə̄ ndu. Sē vəlɔn gu mē wān lə dan mə̄nē rɛn yə̄ tù nggə̄. Mə̄nē bān gu lə dan bə rɛn yəmē sē mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo bə̄ mècūcùn. Gu lə dan gyə̄ bān Sərela rɛn yəmē nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Sē nggə̄ wān lə nə̄ gu tsə nkə̄n yə̄ gu lə kpə̄ mgbŭ ə tswē yə̄ dan mə̄nē rɛn yə̄ tù nggə̄.”

17Mān tswēywə̄, Naniya dōglò də̀ kə̄ nyər mān ə kə̀ Yahuda tswē yə̄ gu vu ngwɔn sà Shawulu ətù də̀ dan gu de, “Zāngyə̌r nggə̄ Shawulu, Yɛso gu wān sē Nggɔn, sē gu wān wə̄ ngrɛn ə nkɔ̀n ə mkpān yə̄ wə̄ sə nyə̀ ə sə̄kànmē. Sē gu wān dan de nə̄ nggə̄ nyə bə̄ wə̄ dətswē beshi wə̄ man bu də̀ man te zəze yə̄ wə̄ lə ngrēn də̀ gu lə nə̄ Gbrīn Ntsər nyə sɔ̀n ə dər wə̀.”

18Mān tsūtswēywə̄ yə̄ Naniya sə̀ rɛ̀n bə̄ Shawulu, nkinē yə̀ sē kə̄de nkrē kan gəru ə beshi Shawulu də̀ gyɛkū. Ə mkpān yəmē beshi gu kan te zəze də̀ gu kàn tè wān ngrēn nzə̌. Tswēyəmē gu kàn dōglò krè ndè də̀ bə swē gu bətesə̄màn.

19Mkpān yə̄ gu kpə̄ kī rē, kpə gu kan te zəze də̀ gu kàn tè mgbrêmgbrē. Shawulu sə̄ sɔ̀n tè vē nzô bə̄ mə̄nē bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso ə Dimashika.

20Shawulu kàn gə̀r kūci tswē dan mə̄nē ə mə̀kə̀ yə̀ kyūntu ə Dimashika de Yɛso sē Vɛ̄n Rì.

21Mə̄nē kūkwār bān gwɔ gu sə̄ mə̄ də̀ kan ri nkəywə̀ de, “La sē vəlɔn gu mē wān zwe mə̄nē bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso nlywe ə Wurisheliman mē yo? La sē ətù rɛn yəmē yə̄ gu nyə tswē zwe bə də̀ man lwè cà nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì ə Wurisheliman mān yo?”

22Mkpān yə̄ mə̄nē bə sē ətù tēkə yəmē, bə ngrēn tswē Shawulu sə̀ kūci tswē dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso. Gu dàn de Yɛso sē gu wān sē Krisəti. Dər mə̄nē bān Yahuda bān sə̄ sē ə Dimashika bān gwɔ rɛn yəmē kan te vâ anrɛ̀n gu nàn krè də̀ nàn bə rɛn yəmē dan.

23Fəndè tè tsê yə̄ gu sə̀ dan mə̄nē rɛn yəmē, mə̄nē bān Yahuda kyūn te mgbɔ̀ də̀ kyūn de bə lə ngun gu.

24Rɛn yə̄ mə̄nē bə mē kyūn ətù Shawulu nyə sū tɔ̄n gu. Zwē mbrē mē kūkwār bu bə̄ rì bə sə̄ krē də̀ sə̄ gbyɛ̄n gu ə nkɔ̄n mē kukwār yə̄ bə là nyər nywī yə̀ gbù Dimashika dətswē bə man ngun gu.

25Mə̄nē nəmān bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso mān ə Dimashika sə̄ ban Shawulu gyə̄ ə sàn gyə̀r mē yə̀ sē nggɔ̀n yə̀ bə te yə̄ mgbənrīn də̀ kan gu glə bə̀ grē gyə̄ bē.

26Shawulu kà Dimashika dɔ̀n də̀ ywè Wurisheliman. Mkpān yə̄ gu kə sū mān, gu fɔ̀ nkɔ̄n yə̄ gu lə kyūntu də̀ man sɔ̀n gìgyə̀r bə̄ mə̄nē bān kpə te njìnjì mān ə Wurisheliman. Mə̄nē bə la kpə̄ te njìnjì de gu kpə rɛn Yɛso tè njìnjì yo. Mpūr sə̄ te mə̄nē bə mē bə̄ gu.

27Mān tswēyəmē, vəlɔn gyə̀r wān bə là gyɔ gu de Barnaba là Shawulu mān də̀ gbō gu lwè ywè bə̄ mə̄nē bān Yɛso cu bān te ndu gu mān ə Wurisheliman. Gu dàn bə rɛn yə̄ Shawulu ngrēn nē gu wān sē Nggɔn ə nkɔ̀n yə̀ ywe Dimashika bə̄ nkɔ̄n yə̄ gu wān sē Nggɔn rɛn bə̄ gu mān ə nkɔ̀n yə. Gu dàn bə nə̀nàn nkɔ̄n yə̄ Shawulu vun dər də̀ la tè mpūr nkinē yo ə tswē dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso ə Dimashika.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

28Ə tswēyəmē, Shawulu kàn sòn gìgyər bā bə də̀ sə̀ nàn ndu zər tswē dan mənē rɛn ətù
Yɛso mān ə Wurisheliman. Gu la tè mpūr nkinē tswē dan mənē rɛn yə yo.

29Mān ə Wurisheliman yə, Shawulu kàn rɛ̀n də̀ gàntan bā bān Yahuda bān là rɛn
nyūrɛn yā la sē yā bān Yahuda yo. Mənē bə mē sā fɔ̄ nkɔ̄n de bə man ngun gu.

30Mkpān yā nkyɛn mənē bān kpə te njìnjì ə Wurisheliman gwɔ de là fɔ nkɔ̄n yā bə
ngun Shawulu, bə kan ban gu də̀ lwe gu ywe ə gbù yə̀ Kaseriya tswē yā bə tər gu ywe
ə gbù yə̀ Tarsu.

31Sē ə mkpān yəmē yā bə la nā mənē bān kpə te njìnjì ə gbūgbu yə̀ sē ə mə̀mē yə̀
Yahudeya, Galili bā Samariya mgbŭ yo. Mkpān yəmē Gbrīn Ntsər lā bān kpə te njìnjì
də̀ mənē nggānme sā kpə te njìnjì bā rɛn Rì də̀ sā te mpūr Rì ə dər bə.

32Bitrusu sā kàn nywɛn gbūgbu bān sē hyuhyur bā Wurisheliman kūkwār cī. Mkpān
gyər gu ywè kā kyɛn mənē bān kpə rɛn Yɛso te njìnjì ə gbù yə̀ Lida.

33Bitrusu ngrɛ̄n vələn gyər wān sān gu re Niyasu mān ə Lida yə. Vələn gu sē wān ku
nzu də̀ ban sɛ tāndà tswē kùr ə tswē gyər me.

34Bitrusu gyɔ Niyasu də̀ dàn gu de, “Niyasu, Yɛso Krisəti lə nan wā te zəze. Dòglò də̀
man kyūn kì wā yə̀ kùr.” Mān tsūtswēywā vələn gu kàn tè zəze də̀ gi ga dōglò krè
ndè.

35Mənē mē kūkwār bān sē ə Lida bā bān mə̀mē yə̀ Sarona bān ngrɛ̄n kì yə̀ tè bā
Niyasu gu, kan kpā rɛn gu wān sē nggən te njìnjì.

36Ə gbù yə̀ Jopa, mbā gyər wān sān gu re Tabita, sān yəmē sē de, Klò. Mbā gu sē wān
kpə rɛn Yɛso tè njìnjì. Gu sā nàn kì yə̀ sē zəzè də̀ sə̀ nàn ndu là mənē bān jə̀ mān.

37Ə mkpān yəmē, mbā gu kàn lā də̀ kyù. Bə ban kɔn gu swē də̀ kan yə gyā ənywī tàr
yā sē ə shū tù tàr gyər.

38Jopa sə̀ sē hyuhyur me bā Lida tswē yā Bitrusu sə̀ sē mān. Mkpān yā mənē bān kpə
rɛn Yɛso te njìnjì bān sē ə Jopa gwɔ de Bitrusu sē ə Lida, bə kan te mənē ywā ndu de
nā bə ywe kə dàn gu de, “Bùbwɔ̀ me, te kplā də̀ man nyə̀ bā tā mûn.”

39Bitrusu dòglò də̀ zwē mənē bə bān bə te ndu bā gu mān ywè ə Jopa. Mkpān yā bə kə
sū mān, bə gbō gu nyər tàr tswē kɔn mbā gu sā kur mān. Mān tswēywā, mbə̀mbā bān
lələn bə tsu sā shāmān də̀ kan Bitrusu gyā ə dəntswe. Mbə̀mbā bə sā gī də̀ sā tsar
Bitrusu ləgā bā kī nəmān yā kpm kpə̀ yā Tabita gu lo mkpān yā gu kàsā sē shāmān
shishɛ̄n mənrīn.

40Də̀ mkpān yā mbə̀mbā bə mē rɛn bā Bitrusu krɛ, gu kàn nā mənē kūkwār bān
shāmān ə tàr yə gəru. Tswēyəmē gu kàn tèkpm də̀ rɛn bā Rì. Də̀ mkpān yā gu rɛn bā
Rì krɛ̀, gu kwɔ beshi tè kɔn mbā gu də̀ dan yə de, “Doglò krè ndè, Tabita.” Mbā gu
kàn bu beshi də̀ kyɛn Bitrusu də̀ kàn dōglò tè sòn ndè.

41Tswēyəmē Bitrusu nə̀ ngwɔn gu vūn ngwɔn mbā gu də̀ nā gu dòglò krè ndè. Mkpān
yā mbā gu dōglò krè ndè, Bitrusu gyɔ mənē bān kpə te njìnjì, lələn bā mbə̀mbā nyər
mān ə tàr yə də̀ kan mbā gu wān kyu də̀ Rì nan gu tè shishɛ̄n mē tsàr bə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

42Rɛn yə̄ kì yəmē yə̀ tè ngwur kan ngār ə gbù yə̀ Jopa. Mənē nggānme kpə̄ rɛn Yɛso gu wān sē Nggɔn, te njìnjì anrèn rɛn kì yə̀ tè.

43Mān tswēyəmē, Bitrusu sɔ̀n tè vē nggān ə Jopa. Gu sɔ̀n bə̄ vəlɔn gyər wān sān gu re Siman wān ndu gu sē yə̄ wù ntān.

Kī bān te ndu Yɛso nan 10

1Ə̄ gbù yə̀ Kaseriya, vəlɔn gyər wān sān gu re Kaniliyu, wān sē nggɔn də̀ là lwe mənē bān kpān mgbənrīn nèn bān sē mənē gǐ-gyə̀r

2Vəlɔn gu bə̄ mənē bān kə̀ gu sē mənē bān là te mpūr Rì də̀ là nan rɛn yə̄ məgu zwē mān. Kaniliyu sə̀ nàn ndu yə̄ gu là mənē bān jə̀ mān. Zwē mkpān mē kūkwār, gu sə̀ rɛn bə̄ Rì.

3Rì gyə̀r mē, màn rì kàn ngwɔn (mkpān tar yə̄ rì), gu ngrɛ̄n Rì tswē rɛn bə̄ gu ənywī rā. Ə̄nywī rā yəmē, gu ngrɛ̄n məlɛkā yə̀ Rì yə̀ nyə̀ bə̄ gu də̀ gyɔ gu de, “Kaniliyu”

4Kaniliyu sə̀ tè mpūr də̀ nàn məlɛkā yə̄ kyɛn də̀ rì yə̄ de, “Nggɔn, sē rɛn nggyě?” Məlɛkā kàn sà Kaniliyu mān de, “Rì gwɔ bər məwə̄ də̀ ngrɛn kī zəze yə̄ wə̄ là nan də̀ sə̄ là mənē bān jə̀ mān. Ə̄tù kī yəmē, gu là tēkə wə̄ ə dər gu.

5Nzɛ̂nmē, te mənē nəmān ndu ywè ə gbù yə̀ Jopa nə̄ bə kə gyɔ Siman, wān bə là gyɔ gu de Bitrusu.

6Gu sē wān nyə mān Jopa də̀ là sɔ̀n bə̄ Siman wān ndu gu sē yə̄ wù ntān də̀ kə̄ gu kur gi kətɔ̄n nē.”

7Də̀ məlɛkā yə̄ yə̀ rèn bə̄ Kaniliyu ywē kà gu dɔ̀n, gu kàn gyɔ məgər ywə̄ ywā ənywī mənē bān kə̀ gu bə̄ nē gyər ənywī bān kpānnɛ̄n də̀ sē ənywī mənē bān là nan gu ndu. Vəlɔn wān kpānnɛ̄n gu mē sē wān là te mpūr Rì.

8Də̀ mənē bə mē nyə bə̄ gu, gu ngàn rɛn yə̄ məlɛkā dan gu sū bə kūkwār də̀ tè bə ndu bə̄ Bitrusu ə Jopa.

9Rì yə̀ ywā yə̀ Kaniliyu tè mənē bə mē ndu bə̄ Bitrusu, ə̀ mgbla rì màn mənē bə kasə̄ sē ə nkɔ̀n də̀ te hyuhyur bə̄ Jopa, sē ə mkpān yəmē yə̄ Bitrusu sə̄ ngun ywè tswē rɛn bə̄ Rì ətù kə̀.

10Mkpān yəmē, mfə sə̄ te Bitrusu də̀ dər gu sə̀ sē yə̀ gu màn rè kī. Mkpān yə̄ bə kasə̄ sē tswē nan kīrē, Gbrīn yə̄ Rì kan rɛn bə̄ gu ənywī rā.

11Ə̄nywī rā yə, Bitrusu ngrɛ̄n mkparū tswē bu də̀ ə kì gyər mē yə̀ sē kə̄de kpə nkùlwè də̀ te kə̄nkɔn nlyɛ̄ sə̀ ji nyə̀ ə məmē.

12Bitrusu ngrɛ̄n ncinrin nan nkan nkān nggānme ənywī kì yə̄ yə̀ ji nyə̀ ə məmē. Ncinrin nan yə̄ gu ngrɛ̄n mān sə̄ sē gwa bə̄ nywɛ̂ncɛ bān mgbə̀jī.

13Tswēyəmē, Bitrusu kàn gwɔ kwār yə̄ Rì rɛn bə̄ gu də̀ dan gu de, “Bitrusu, doglò də̀ man ngun nan yəmē tàn.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Tswēyəmē, Bitrusu kàn sà Rì mān də̀ dàn de, “Nggɔn, nggə̄ ka rɛn yə̄ nggə̄ lə tan nan yəmē. Nan yəmē la sē kīrē mətə̀ yo. Nggə̄ la te nkəmùn ri gbàngyə̀r ə tswē rē kī yə̄ la sē ntsər yo.”

15Rì kàn rɛ̀n bə̄ Bitrusu nzə̌ də̀ dan gu de, “Kàdə ngrɛ̄n kī yə̄ Rì nan yə tè ntsər de sē yə̄ te ri yo.”

16Rì dàn rɛn yəmē tèkə tar bə̄ Bitrusu, tswēyəmē kì yə la kan zo də̀ ywe mkparū tsō.

17Mkpān yə̄ Bitrusu kàsə̄ sē tswē tekə ətù kì rā yəmē là tsar gu, mənē bān Kaniliyu te ndu, nyə ngrɛ̄n kə̄ yə yə̄ Bitrusu sə̀ sɔ̀n mān, də̀ te krē ə nyūlənkɔ̀n kə̀ yə.

18Tswēyəmē, mənē bə gyɔ bān kə̀ yə də̀ ri bə de, “Cər nəmān wān sān gu re de Siman Bitrusu nyə də̀ sē ə səkànmē?”

19Mkpān yə̄ Bitrusu kàsə̄ sē ənywī tekə rɛn rā yəmē, Gbrīn yə̄ Rì dan gu de, “Siman, mənē tar nyə də̀ là fɔ wə̄.

20Ji də̀ man zwē bə ywè. Kàdə kà yə̄ wə̄ lə zwē bə mān yo. Sē nggə̄ wān te bə ndu nyə bə̄ wə̄.”

21Tswēyəmē, Bitrusu ji də̀ ywè bə̄ mənē bə mē də̀ dàn bə de, “Sē nggə̄ gu mē wān gyə̄ là fɔ̀. Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gyə̄ nyə?”

22Mənē bə mē sa Bitrusu mān de, “Kaniliyu, vələn wān sē nggɔn yə̄ mənē bān kpānnɛ̄n te tə̄ ndu bə̄ wə̄.” Bə dan gu de, “Kaniliyu sē nē wān là nan zəze də̀ sē wān là te mpūr Rì. Mənē bān Yahuda mē kūkwār là ngrɛn gu bə̄ nggɔn nggɔn.” Gu dàn de məlɛkā yə̀ Rì dan gu de nə̄ gu gyɔ wə̄ ywè kə̄ gu dətswē gu man gwɔ kì yə̀ wə̄ lə dan gu.

23Tswēyəmē, Bitrusu gbō mənē bə mē nyər kə̄ yə də̀ bə kūr gìgyə̀r mâ mbrɛ̄cə̄ yə̄ ywā. Ə mbrɛ̄ yə̄ ywā yəmē, Bitrusu bə̄ mənē bān kpə̄ rɛn Rì te njìnjì ə Jopa dōglo də̀ zwē mənē tar bə mē ywe Kaseriya.

24Sē ə mbrɛ̄ yə̄ ywā yə̄ bə dōglo kā Jopa dɔn də̀ ywe kə sū ə Kaseriya, tswē yə̄ Kaniliyu bə̄ nywɛngyə̀ywə̄ bə̄ kpə̄kpàn gu bān gu gyɔ sə̄ jī Bitrusu mān.

25Mkpān Bitrusu sə̀ nyər ywè bə̄ bə mān ənywī kə̀ yə, Kaniliyu dōglò kə̄ mâ bə̄ gu nkɔ̀n də̀ tèkpm gi gu zə̀ dətswē gu nə̄ gu Bitrusu nggɔn nggɔn.

26Tswēyəmē, Bitrusu gyɛ̂n ywar Kaniliyu ə tswē tekpm də̀ dàn gu de, “Doglò ndè, nggə̄ sē nēnjì kə̄de wə̄.”

27Də̀ Bitrusu sə̀ rɛ̀n bə̄ Kaniliyu ə mkpān yə̄ bə sə̄ nyər ywe nywī kə̀, gu ngrɛ̄n mənē nggānme bān kyūn te mgbɔ̀ mān kə̀ yə.

28Bitrusu kàn dàn mənē bə de, “Gyə̄ tukpə̀ gyə̄ nan tsə̄ de, nkɔ̄n yə̄ zwē rɛn Rì yə̄ mətə̀ bān Yahuda ywar tə̄ tswē yə̄ tə̄ lə cīn gi mənē bān la sē bān Yahuda yo. Də̀ nzɛ̂nmē, Rì gyɛ̂n tsar nggə̄ de, nə̄ nggə̄ kādə gyɔ də̀ man ngrɛ̄n nənè de gu sē wān la sē ntsər yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

29Anrèn rɛn yəmē, nggə̄ la kā rɛn yə̄ nggə̄ nyə gwɔ gyɔ màwə̄ yo. Nggə̄ lə ri wə̄ nzɛ̂nmē de, sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ wə̄ te ndu nyə̄ gyɔ nggə̀?”

30Kaniliyu sà Bitrusu mān de, “Nrìnrīnmē sē mbrɛ̄ yə̀ tăr, ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ rɛn bə̄ Rì ə kə̀ nggə̄, mkpān yə̄ tăr màn rì kàn ngwɔn gyə̄ gə̀r kə̄de nzɛ̂nmē. Mkpān yəmē, nggə̄ kan gān ngrɛ̄n və̄lɔn gyə̄r krè ə nggà bēshi nggə̄ də̀ kpm kī yə tsa kəkla pwâr.

31Və̄lɔn gu dan de, ‘Kaniliyu! Rì gwɔ bər màwə̄ də̀ ngrɛn kī zəze yə̄ wə̄ là nan mənē.

32Te mənē nəmān ndu ywè ə gbù Jopa nə̄ bə kə gyɔ və̄lɔn gyə̄r wān sān gu re de Siman də̀ bə là gyɔ gu de Bitrusu. Gu sē wān nyə mān də̀ là sɔ̀n bə̄ və̄lɔn gyə̄r, wān sān gu re de Siman nə̀nàn, wān ndu gu sē yə̄ wù ntān də̀ kə̄ gu kur gi kətɔ̄n nē.’

33Mān tsūtswēywə̄, nggə̄ kan te bə ndu bə̄ wə̀ də̀ yə tɔ̄nzɛ̄ yə̄ wə̄ gwɔ ndu yə də̀ nyə. Nzɛ̂nmē, tə̄ kūkwār nyə də̀ sē ə nggà bēshi Rì də̀ là shər tɔ̄n dətswē tə̄ man gwɔ kī mē kūkwār yə̄ gu wān sē nggɔn dan de nə̄ wə̄ dan tə̀.”

34Tswēyəmē, Bitrusu kàn bu nyū də̀ dan de, “Nzɛ̂nmē, nggə̄ tsə njìnjì de, kì yə̀ Rì də̀ nan ngwɔn mlā sē yə yə̄ gu lə nan ngwɔn rē nə̀nàn.

35Nē wān də̀ sē bə̄ te mpūr Rì ə dər gu də̀ là nan kī yə̄ sē zəze ə nggà bēshi gu, màgba sē nē gu mē sē wān Yahuda kē la sē wān Yahuda yo, dər yə̀ Rì kpənyèn bə̄ nē gu mē.

36Gyə̄ tsə rɛn zəze yə̄ Rì te Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ kūkwār ndu, də̀ gu nyə dan mənē bān Sərela yə. Rɛn zəze yəmē sē yə̄ là nə nē dər susù.

37Də̀ gyə̄ tsə nə̀nàn kī yə̄ te ə màmē yə̀ Yahudeya mē kūkwār, yə̀ kùcī, kī yəmē te ə Galili ə mkpān yə̄ Yɔhanan dan mənē rɛn yə̄ swē bətesəmàn krè.

38Gyə̄ tsə nə̀nàn nzɔ̆ ətù nkɔ̄n yə̄ Rì nə̄ Yɛso wān Nazəreti Gbrīn Ntsər də̀ nə̄ gu nggɔn nggɔn nə̀nàn. Anrèn nggɔn nggɔn yə̄ Rì nə̄ gu, gu kàn tswē mē kūkwār zər də̀ sə̀ nàn mənē zəze. Mənē bān lələ, bān Shɛtan sə̀ sɔ̀n ə dər bə, Yɛso kpə̄ bə cūngwɔn də̀ nàn kpə bə tè zəze.

39”Tə̄ ngrɛn kī yəmē kūkwār yə̄ gu nan ə màmē yə̀ mətə̄ mənē bān Yahuda bə̄ Wurisheliman. Sē Yɛso gu wān bə kan kpān ə nggā də̀ ngun gu.

40Sē gu me wān Rì tā gu shèn ətù kyū ə mbrɛ̄ yə̀ tăr kyū məgu də̀ nə̄ mənē ngrɛ̄n gu.

41La sē tə̄ mənē bān Yahuda mē kūkwār bān ngrɛ̄n gu yo. Sē tə̄ mənē bān Rì cu de nə̄ tə̄ ngrɛ̄n kī yə̄ gu nan dətswē tə̄ man dan mənē yə. Də̀ gu tāshèn ətù kyū, tə̄ sɔ̄n də̀ re də̀ sə̄ gìgyə̀r bə̄ gu.

42Yɛso gu te tə̄ ndu de nə̄ tə̄ dan mənē rɛn zəze yəmē də̀ man dan mənē de sē Yɛso gu wān Rì kan tè wān lə sùr mənē bān sē bə̄ shishɛ̄n bə̄ bān tsu rɛn ə mkpān yə̄ gu də̀ nyə̀.

43Sē Yɛso gu me wān mənē bān dɔ̀n rɛn Rì mē kūkwār dan rɛn yə tù gu de, nənè wān də̀ kpə̄ tè njìnjì bə̄ gu, ənywī sān məgu, Rì lə ngla məme yə̄ nē gu mē kūkwār.”

44Də̀ Bitrusu sē ənywī tswē dan bə rɛn yəmē, Gbrīn Ntsər nyə nyər ə dər mənē bə mē kūkwār bān sə̄ gwɔ rɛn zəze yə yə̄ Bitrusu sə̀ dan bə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

45Tswēyəmē, mənē bān Yahuda bān kpə te njìnjì bā Yɛso, bān ru ə Jopa də̀ nyə gìgyər bā Bitrusu kan mə̄ anrèn bə ngrɛ̄n nkɔ̄n yə̄ Rì nə̄ Gbrīn məgu yə̄ sē Ntsər nyər dər mənē bān la sē bān Yahuda yo nə̀nàn.

46Bān Yahuda bə mē gwɔ mənē tswē rɛn ə mə̀nyūrɛn nəmān yə̀ bə la rɛn gbàngyər yo də̀ sə̄ bɛ̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì. Tswēyəmē, Bitrusu kàn dàn bə de,

47”Gbrīn yə̄ Rì yə̄ sē Ntsər nyər dər mənē bə mē kə̄de nkɔ̄n yə̄ yə nyər dər tə̀. Nzɛ̂nmē, nənè shāmān wān la kpənyèn nə̄ tə̄ swē mənē bə mē bə̀tesəmàn yo?”

48Tswēyəmē, gu dan de nə̄ bə swē mənē bə bə̀tesəmàn yə ənywī sān Yɛso Krisəti. Mənē bə sə̄ bər Bitrusu de nə̄ gu bàn vē tsɛ̂ də̀ man sɔ̀n bə̄ bə anrīn.

Kī bān te ndu Yɛso nan 11

1Rɛn yə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo kpə̄ rɛn Rì te njìnjì sə̄ ngwur ngār ə mə̀mē yə̀ Yahudeya mē kūkwār. Mənē bān te ndu Yɛso bə̄ mənē bān kpə rɛn Yɛso te njìnjì sə̄ gwɔ rɛn yəmē nə̀nàn.

2Mkpān yə̄ Bitrusu dòglò ywē ə Wurisheliman, mənē bān Yahuda kan sūr gu rɛn ətù mənē bān la sē bān Yahuda yo də̀ kpə Yɛso te njìnjì, bān Yahuda dan de yə sē kpaki nə̄ bə nyər mənē bə mē nrin. Bə sūr gu rɛn də̀ dan gu de,

3”Wə̄ ywe də̀ kə̄ sɔ̀n gìgyər bə̄ mənē bān bə la nyər bə nrin yo də̀ re kīrē gìgyər bə̄ bə.”

4Mān tswēyəmē, Bitrusu kàn kūci də̀ vu kī yə̄ te mē kūkwār ngàn sū bə. Gu bàn tər rɛn kī yə̄ te bə̄ gu dàn bə grì nyə̄ sū kì yə̀ te bə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo.

5Bitrusu dan bə de, “Nggə̄ sə̄ rɛn bə̄ Rì ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē ə gbù yə̀ Jopa, tswēyəmē Rì rèn bə̄ nggə̄ də̀ yə sē kə̄de nggə̄ sə̄ ra. Ənywī rɛn yəmē, nggə̄ ngrɛ̄n mkparū tswē bu də̀ kì gyər mē yə̀ sē kə̄de kpə nkùlwè də̀ te kə̄nkɔn nlyɛ̄, ji nyə̄ tè krè gi nggə̀.

6Də̀ nggə̄ cī te hyuhyur də̀ nan nywī ywə̄ kyɛn, nggə̄ ngrɛ̄n nan nkan nkān bə̄ nan hwān bə̄ gwa bə̄ nywɛ̂ncɛ bān mgbə̀jī.

7Tswēyəmē, nggə̄ kan gwɔ kwār Rì yə̄ rɛn bə̄ nggə̄ də̀ dan de, ‘Bitrusu, doglò də̀ man nylwe kī yəmē də̀ man tàn!’

8”Tswēyəmē nggə̄ kan sa Rì mān də̀ dan gu de, ‘Nggɔn, nggə̄ ka rɛn yə̄ nggə̄ lə tan kī yəmē. Nggə̄ la kan nyū nggə̄ bār nkinē yə̀ te ri gbàngyər yo.’

9”Nggə̄ la kan gwɔ kwār Rì nzə̌ tswē dan nggə̄ de, ‘Kàdə ngrɛ̄n kì yə̀ Rì nan yə̄ tè ntsər de sē kì yə̀ te ri yo.’

10Rì dàn nggə̄ rɛn yəmē tèkə tar. Tswēyəmē kì yə̄ la kan zo də̀ ywè mkparū ə tsō.

11”Sē ə mkpān yəmē, mənē tar bān ru ə Kaseriya, bān vəlɔn gyər tè bə ndu bə̄ nggə̄ nyə sū ə kə̀ tswē yə̄ nggə̄ sə̄ sɔ̀n mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Gbrīn Rì dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ kādə kā rɛn yə̄ nggə̄ lə zwē bə mān yo. Mənē tānnɛ̀n ənywī mənē bān kpə̄ te njìnjì ə Jopa zwē nggə̄ mān ywe ə Kaseriya nə̀nàn, də̀ tə̄ kūkwār ywe kə nyər mān ə kə̀ vəlon gu.

13Tswēyəmē, gu dan tə̄ de məlɛkā nyə kə̀ gu də̀ dan gu de, ‘Te mənē ndu ywē ə Jopa nə̄ bə kə gyɔ vəlon wān sān gu re Siman də̀ bə là gyɔ gu nə̀nàn de Bitrusu.

14Vəlon gu lə dan gyə̄ rɛn yə̄ lə sē nkɔ̀n yə̀ Rì lə kpə̄ wə̄ bə̄ bān kə̀ wə̄ mē kūkwār cūngwɔn.’

15”Də̀ nggə̄ sē nywī tswē dan bə rɛn zəze yə̄ Rì, Gbrīn Ntsər nyə nyər dər bə kə̄de nkə̄n yə̄ yə nyə nyər dər tə̄ kūci.

16Tswēyəmē, nggə̄ kan tekə rɛn yə̄ gu wān sē nggɔn dan de, ‘Yəhanan là kan mənē swē bə̀tesə̄màn bə̄ mə̀sər də̀ mkpān lə nyə̄ yə̄ Rì lə nə̄ gyə̄ Gbrīn mə̄gu yə̄ Ntsər ə dər gyə̄.’

17Də̀ sē Rì la mənē bə də̀ nə̄ bə Gbrīn mə̄gu, kə̄de ndu yə̄ gu te tə̄ də̀ nə̄ tə̄ Gbrīn mə̄gu ə mkpān yə̄ tə̄ kpə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn te njìnjì, də̀ nggə̄ sē nggwɔ wān lə kà kì yə̀ Rì nan!”

18Də̀ bān Yahuda bə gwɔ rɛn yəmē, bə kan kā rɛn yə̄ bə sùr Bitrusu rɛn dɔn, də̀ kan sə̄ bɛ̄ Rì də̀ dan de, “Nzɛ̂nmē, Rì bu bān la sē bān Yahuda yo nkɔ̀n nə̀nàn yə̄ bə lə kyūn dər bə te zəze də̀tswē bə man sē bə̄ shishɛ̄n.”

19Mgbŭ yə̀ mənē bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso kpə̄ ə mkpān yə̄ bə ngun Yisətifanu, sə̀ kàn bə vàr ywè ə tswē nkan nkān. Mənē nəmān ənywī bə zər ywe kə sū ə mə̀mē yə̀ bān Finikiya, bə̄ mə̀mē yə̀ mənē bān Kubrusu bə̄ gbù yə̀ Yantakiya, tswē yə̄ bə dan mənē bān Yahuda kyame rɛn zəze yə̄ Rì.

20Mənē nəmān ənywī bān kpə̄ te njìnjì bān sē bān ru Kubrusu bə̄ Kurane ywe kə sū ə Yantakiya də̀ dan mənē bān la sē bān Yahuda yo rɛn zəze yəmē nə̀nàn. Rɛn yəmē sē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso wān sē Nggɔn.

21Nggɔn nggɔn yə̄ Rì sē gìgyər bə̄ mənē bə də̀ nə̄ mənē nggānme kpə̄ te njìnjì də̀ kan dər bə nə̄ gu Yɛso wān sē Nggɔn.

22Mənē bān kpə̄ te njìnjì ə Wurisheliman gwɔ rɛn yə̄ mənē kpə te njìnjì ə Yantakiya, tswēyəmē bə kan te Barnaba ndu ywe mān ə Yantakiya.

23Də̀ Barnaba ywē kə̄ sū ə Yantakiya də̀ ngrɛ̄n nkə̄n zəze yə̄ Rì nan mənē bə, dər̆ gu kàn tè kə̄kla də̀ gu kàn dàn bə de nə̄ bə kūkwār nan rɛn gu wān sē Nggɔn lwe də̀ man kan dər bə kūkwār nə̄ gu.

24Barnaba sē nē wān là nan zəze də̀ dər̆ gu kūkwār kpənyɛ̀n bə̄ Rì. Gu sē nē wān Gbrīn Ntsər sē ə dər̆ gu də̀ gu sē bə̄ kpə̄ te njìnjì nggānme ə dər̆ gu. Tswēyəmē, mənē nggānme kpə̄ te njìnjì bə̄ gu wān sē Nggɔn.

25Tswēyəmē, Barnaba dòglò ywē ə Tarsu də̀ kə̄ fɔ̀ Shawulu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

26Də̀ Barnaba ngrɛ̄n Shawulu, gu gbō gu lwè nyə̀ ə Yantakiya. Mənē ywā bə mē ban sɛ gyər kpəkprì də̀ sə̄ kyūn sə̄n gìgyə̀r bə̄ mənē bān kpə te njìnjì mān Yantakiya də̀ ə tswēyəmē bə tsar mənē nggānme kī nəmān. Sē ə Yantakiya yə yə̄ bə kūci də̀ gyɔ mənē bān kpə te njìnjì bə̄ Krisəti de Krisəta.

27Mbrɛ̄ gyə̀r ə mkpān yəmūn, mənē nəmān ənywī bān dɔ̀n rɛn Rì sə̄ ru Wurisheliman də̀ ywe mān Yantakiya.

28Gabasu sē gyə̀r ənywī mənē bān dɔ̀n rɛn Rì bān ywe mān. Gbrīn lā gu mān də̀ gu dòglò də̀ dan kī yə̄ lə te ə nggà bēshi. Gu dan de gyɔ̀n nggɔ̀n te hyuhyur yə̀ yə̄ lə nyə̄ te mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār. (Gyɔ̀n yəmē nyə̄ tè ə mkpān yə̄ Kaludiyu sē Cūn Roman.)

29Dər̆ yə̄ mənē bān kpə te njìnjì mān Yantakiya kpənyɛn de nə̄ bə lā mənē bān kpə te njìnjì ə Yahudeya. Bə kūkwār nə̀r də̀ nə̄ ənywī kī bə sē bə̄ yə.

30Bə kan kī yə yə̄ bə kyūn te bə Barnaba bə̄ Shawulu ndu ywe bə̄ bān sē nggɔn nggɔn bān kpə te njìnjì mān Yahuda.

Kī bān te ndu Yɛso nan 12

1Mkpān yəmūn sə̄ sē mkpān yə̄ Cūn Hiridu Gariba sə̀ dòglò nə̄ mənē bān kpə rɛn yə̄ Rì te njìnjì mgbŭ.

2Sē ə mkpān yəmūn yə̄ gu nə̄ bə vūn Yakubu zāngyə̀r Yɔhanan də̀ kan njīmgbàn ywā gu ngun.

3Də̀ Hiridu ngrɛ̄n de mənē bān Yahuda bān la kpə̄ te njìnjì bə̄ rɛn Rì yo te zə̀zè ətù rɛn yə̄ gu nə̄ bə ngun Yakubu, gu kàn nə̄ bə vūn Bitrusu. Mbrɛ̄ yə̄ bə vūn Bitrusu, sē ə Mbrɛ̄ yə̄ nan gān yə̀ tan fùfùkì yə̀ bə la sū mùmū ncū mān yo.

4Də̀ bə vūn Bitrusu, bə kan gu gyə̄ ə jàrō də̀ kan gu te mənē bān kpān mgbənrīn nɛ̀n gur bə̄ tānnɛ̀n ə ngwɔ̀n, bān sə̄ nan ndu yə̄ gbyɛ̄n mənē ə jàrō yə. Hiridu nə̄ bə kan Bitrusu ywān te dətswē bə də̄ nan gān yə̀ Rì za mənē məgu sū krɛ, gu man nə̄ mənē sūr gu rɛn.

5Mkpān yə̄ Bitrusu sə̀ kùr ə jàrō, nkyɛn mənē bān kpə rɛn Rì te njìnjì nan krē ngār də̀ rɛn bə̄ Rì ətù rɛn yə̄ Bitrusu gu.

6Mkpān yə̄ Bitrusu kàsə̄ sē kùr ə jàrō, bū yə̀ bə lə shɛn də̀ ngun gu, gu sə̀ kùr ə dɔ̀ntswe yə̀ mənē bān sə̄ gbyɛ̄n gu. Mkpān yəmē, bə kan nzənzɛ̄ yə̄ te kətar ywā gyə̄ gu ə ngwɔ̀n də̀ kan kətar gyə̀r kpān nē gyə̀r ənywī bān sə̄ gbyɛ̄n gu ə nggà gyə̀r də̀ kan kətar yə̄ ywā kpān wān gyə̀r ə nggà yə̀ ywā gu. Ə mkpān yəmē nənàn, bān gbyɛ̄n gu nəmān sə̄ krē ə nkɔ̀n də̀ sə̄ nār gu kyɛn.

7Bū yəmē, məlɛkā gyə̀r yə̀ Nggɔn tə̄ kàn gə̀r nyə̄ nyə̀r ə tàr tswē yə̄ Bitrusu sə̀ kùr mān, də̀ tār yə kan ban lan te. Məlɛkā yə kàn ngwɔn gyàn Bitrusu ə gā də̀ shɛn gu nənə̄ də̀ dan gu de, “Doglò kplā mun.” Də̀ məlɛkā yə dan ənə̀mē, nzənzɛ̄ yə̄ bə kpān Bitrusu ə ngwɔ̀n mē kan su kankərɛ̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Də̀ Bitrusu shɛn nə̀nə̄, mə̀lɛ̀kā yə kàn dàn gu de, “Vu kī wə̄ kpm də̀ man vu zə̀kpə wə̄ sɔ̀n.” Bitrusu dòglò də̀ nàn kì yə̀ mə̀lɛ̀kā dan gu. Də̀ gu kpm kī yə krɛ̀, mə̀lɛ̀kā yə la kàn dàn gu de, “Ban nkulwe wə̄ gə̀r də̀ man zwē nggə̄ mān.”

9Tswēyəmē Bitrusu dòglò də̀ zwē mə̀lɛ̀kā yə̄ mān dɔ̀rù. Ə̀ kùcī, Bitrusu sə̀ kyɛn de sē rā sə̄ te gu də̀ la tsə de sē mə̀lɛ̀kā sə̀ gbō gu dɔ̀rù njìnjì yo.

10Mə̀lɛ̀kā bə̄ Bitrusu sə̄ vūn nkyə̀nkyə̀r mə̀nē ywā bān là nan ndu yə̄ gbyɛ̄n mə̀nē mān jàrō yə̄ nga. Də̀ bə zə̀r nyə sū ə nyūlə̀nkɔ̀n yə̄ bə nan yə bə̄ zə̄ də̀ glə mān dɔ̄ru. Nkɔ̀n yə̀ sə̀ gə̀r kàn bu nkəywə̄ də̀ bə kan dɔru bē. Də̀ bə ban nkɔ̀n ywe kə sū tswē rərē, mə̀lɛ̀kā yə̄ kàn gbladə̄ də̀ kà Bitrusu dɔ̀n.

11Sē ə mkpān yəmē yə̄ Bitrusu tsə de kì yə̀ te bə̄ gu la sē rā yo, sē rɛn njìnjì. Tswēyəmē gu kàn dàn ə də̀r gu de, “Nzêmē nggə̄ tsə de sē Rì gu wān sē Nggɔn, sē gu wān te mə̀lɛ̀kā mə̀gu ndu də̀ gu nyə kpə̄ nggə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n jə̄ Hiridu bə̄ kì məmè yə̀ mə̀nē bān Yahuda kyun de bə lə nan nggə̀.”

12Də̀ Bitrusu ngrɛ̄n de kì yə̀ te bə̄ gu sē rɛn njìnjì, gu kàn ywē ə kə̀ mbə̄ wān sān gu re Məryamu gyə̀r yə̀ Yəhanan wān bə là gyɔ gu nə̀nàn de Markusu. Sē ə kə̀ mbə̄ gu mē yə̄ nkyɛn mə̀nē bān kpə rɛn Rì te njìnjì kyūn sə̄n də̀ sə̄ rɛn bə̄ Rì ə̀tù rɛn yə̄ Bitrusu gu.

13Də̀ Bitrusu nyə̄ sū ə nyūlə̀nkɔ̀n yə̄ kə̀ mbə̄ gu, gu ngwùr bə ngwɔn ə nkɔ̀n də̀ və̄nggə̄ gyə̄r wān sē gə̀r də̀ sān gu re Ruda gwɔ tswē yə̄ nē sə̀ ngwur ngwɔn ə nkɔ̀n, gu kulwe nyə̀ kyɛn nē gu.

14Ruda gu nyə̄ gwɔ kwār rɛn yə̄ Bitrusu də̀ anrɛ̀n zə̀zè tè gu nggānme, gu la krè də̀ bu gu nkɔ̀n anrīn yo də̀ gyɛ̂n kulwe ywē kə̄ dɔ̀n nkyɛn mə̀nē də̀ dan bə de sē Bitrusu wān krè ə nyūlə̀nkɔ̀n kə̀.

15Də̀ mə̀nē bə gwɔ kì yə̀ və̄nggə̄ gu dan bə, bə gyɛ̂n ri gu de, “Tu wə̄ sē gyə̄r mē?” Və̄nggə̄ gu kpān tu də̀ dan bə de rɛn gu là dan bə sē njìnjì. Də̀ bə ngrɛ̄n gu sə̀ nàn bə rɛn yə dan me, bə kan dan de, kə̀ndà sē brì yə̀ Bitrusu gu yə̀ nyə.

16Də̀ mə̀nē bə krē də̀ sə̄ gāntan bə̄ və̄nggə̄ gu, Bitrusu krè bē də̀ sə̀ ngwùr bə ngwɔn nkɔ̀n mâ bə nyə bu gu yə̄. Də̀ bə bu nkɔ̀n bə ngrɛ̄n Bitrusu gu njìnjì, yə kan sē bə kì mə̀ nggānme.

17Tswēyəmē, Bitrusu gu tè mə̀nē bə ngwɔn də̀ dan bə de nə̄ bə te gyun. Də̀ mə̀nē bə te gyun, Bitrusu vu nkɔ̄n yə̄ Rì gu wān sē Nggɔn nan də̀ gbo gu dɔ̀rù ə jàrō ngàn sū mə̀nē bə. Gu dan bə de nə̄ bə vu kī yə̄ gu dan bə ngān sū Yakubu bə̄ nkyɛn mə̀nē bān kpə te njìnjì. Də̀ gu dan bə ndu yə krɛ̀, gu kàn kà bə dɔ̀n də̀ kə̄ sɔ̀n ə tswē gyə̄r nkan.

18Də̀ mbrɛ̄cə̄ ngar, mə̀nē bān kpān mgbə̄rīn nɛ̀n bān krē də̀ sə̄ gbyɛ̄n Bitrusu kyɛn tswē də̀ la ngrɛ̄n gu yo. Dər yə̄ mə̀nē bə mē kan te vâ nggānme də̀ bə gyɛ̂n krē də̀ sə̄ ri nkəywə̀ de, “Sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ kan tè bə̄ Bitrusu?”

19Mkpān yə̄ Hiridu tè ndu de bə nan Bitrusu fɔ̄ kyɛn, bə vu tswē fɔ̄ də̀ la ngrɛ̄n gu yo. Tswēyəmē, Hiridu gu nə̄ bə zwe mə̀nē bān krē də̀ sə̄ gbyɛ̄n gu ə̀ bū yəmē kpān də̀ kan bə nlywe. Də̀ Hiridu dan bə kì yə̀ bə nan bə̄ mə̀nē bə krɛ̀, gu dòglò kà Yahudeya dɔ̀n də̀ ywē ə gbù yə̀ Kaseriya tswē gu kə sɔ̀n mān tè vē ywā anrīn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Mkpān gyər mē, Hiridu tè gyār nggānme bə̄ bān gbù yə̀ Taya bə̄ bān gbù yə̀ Sidɔn mənē bān gbūgbu ywā yəmē tsə de Cūn Hiridu sə̀ tè gyār bə̄ bə, bə kan te mənē nəmān ndu də̀ bə kə ngrɛ̄n gu də̀ te bùbwɔ̀ nə̄ gu. Mənē bə kūcici ywe kə ngrɛ̄n Bilasətu cūn wān sə̀ sē wān kyɛn lə̄kpə yə̀ cūn gu də̀ gu rɛ̀n bə̄ cūn dùdu bə. Yə sə̄ sē bə kpaki nə̄ bə kə fɔ̀ nkɔ̀n yə̀ bə sɔ̀n sɔ̀n zəzè bə̄ cūn gu anrɛ̀n yə sē ə məmē gu yə̀ bə sə̄ kpə̄ kī yə̄ rē mān.

21Mbrɛ̄ gyər mē yə̀ Cūn Hiridu cu ə dər gu də̀ yə̄ sē nggɔ̀n bə̄ gu, Mbrɛ̄ yəmūn, gu vu kī gu yə̄ tɔ̀nzɛ̄ kpm də̀ tè sɔ̀n ə mgbə̄ncī gu yə̄ sùr rɛn də̀ rɛ̀n bə̄ mənē bə bān nyə bə̄ gu.

22Də̀ mənē bə gwɔ rɛn yə̄ gu rɛ̀n bə̄ bə krɛ̀, bə dōglo vu gwàr sū də̀ bɛ̄ gu də̀ dan de, “Yəmē sē kwār rɛn yə̄ nē wān sē kə̄de Rì də̀ gu la sē kə̄de nēnjì yo.”

23Mān tsūtswēywə̄ yə̄ mənē bə sə̄ bɛ̄ Hiridu gu, məlɛkā yə̀ Rì gu wān sē Nggɔn kàn ngwùr gu gyə̄ anrɛ̀n gu nə̄ mənē kā Rì wān bə mān bɛ̄ gu dɔn də̀ gyên bɛ̄ gu kya. Də̀ məlɛkā ngwùr gu, njər kan nyər gu nɛ̀n də̀ tan gu ngun.

24Rɛn zəze yə̄ Rì sə̄ ngwur ngār ə tswē də̀ mənē nggānme kpə̄ rɛn yə̄ Rì te njìnjì.

25Də̀ bə Barnaba bə̄ Shawulu lwe ndu yə̄ bə te bə kə nə̄ mənē bān kpə te njìnjì ə Wurisheliman, bə mərtu də̀ ywe ə Yantakiya. Sē ə mkpān yəmē yə̄ bə gbō Yɔhanan wān bə là gyɔ gu nə̀nàn de Markusu ca mān ywe Yantakiya.

Kī bān te ndu Yɛso nan 13

1Ənywī mənē bān kpə̄ Yɛso te njìnjì ə gbù yə̀ Yantakiya, bān nəmān sə̄ sē bān tsar mənē kī də̀ bān nəmān sə̄ sē bān dɔ̀n rɛn sū mənē. Mənē bə mē sə̄ sē bə Barnaba bə̄ Siman wān bə là gyɔ nə̀nàn de, Nē Cinjì, bə Lukiya wān gbù Kurane bə̄ Manaya wān bə lwe də̀ gu cɛ gìgyər bə̄ Cūn Hiridu Yantipa, də̀ Shawulu sə̀ sē ənywī mənē bə mē nə̀nàn.

2Mkpān mənē bə bān kpə̄ Yɛso te njìnjì ə Yantakiya yə sə̄ vūn mfə gri dətswē bə man sɔ̀n tù rɛn bə̄ Rì kyame, Gbrīn Ntsər dan bə de, “Nə̄ gyə̄ ngrè bə Barnaba bə̄ Shawulu tè nkan nə̄ bə man nan ndu yə̄ nggə̄ lə nə̄ bə.”

3Də̀ mənē bə mē vūn mfə ma də̀ rɛn bə̄ Rì krɛ, bə vu ngwɔn sa ə mətŭ bə Barnaba bə̄ Shawulu də̀ far nyū zəze gyə̄ bə də̀ gbō bə te nkɔ̀n.

4Də̀ Gbrīn Ntsər te bə Barnaba bə̄ Shawulu ndu, bə ban nggà ndèndɛ̀n nē yə̀ Salukiya ywe, tswē yə̄ bə ywe kə nyər gbm̄ də̀ ywe Kubrusu ə mpə məmē yə̀ məsər kan yə gyə̄ dəntswe.

5Də̀ bə ywe kə sū ə gbù Salami, bə nyər mə̀kə̀ yə̀ kyūntu yə̀ bān Yahuda də̀ dan bə rɛn Rì. Mkpān yəmē Yɔhanan Markusu sə̀ sē gìgyər bə̄ bə də̀ là bə mān.

6Mənē bə mē zər kan məmē yə̀ Kubrusu cīn kūkwār də̀ zər ywe gbù Bafusa tswē yə̄ bə ngrɛ̄n vəlɔn gyər wān là nan zɔ̀n də̀ sə̀ gyùr mənē de gu là dɔ̀n rɛn Rì sū bə. Vəlɔn gu sē wān Yahuda wān sān gu re Vɛ̄n-Yashuwa wān bə là gyɔ gu nə̀nàn de Yalima.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Vələn gu mē sē wān sòn bā cūn wān màmē yəmūn. Cūn gu mē sà sē wān te kpəkpa tù yā tsə kī nggānme. Sān gu re de Sarijiya Bulusu. Cūn gu tè ndu gyɔ Barnaba bā Shawulu anrèn dǎr gu sà sē yà gu màn gwɔ rɛn Rì.

8Dà Barnaba bā Shawulu sā dan Cūn Sarijiya Bulusu rɛn Rì yə, Yalima vələn wān là nan zòn gu mē nyà kàn màrɛn nəmān nkan rèn mān tswē yə dàtswē gu man nā cūn kàdə kpā rɛn Rì tè njìnjì yo.

9Mān tswēyəmē, Shawulu wān sān gu re Bulusu nànàn dà sē wān Gbrīn Ntsər nan sē dǎr gu, kàn beshi kyɛn Yalima gu dà dan gu de,

10"Yalima, wā sē vēn Shɛtan. Wā sē lənggə kī kūkwār yā sē zəzè. Nkōn nkan nkān yā wā là gyùr mānē shɛ dǎr wà. Wā là dan mānē de rɛn yā Rì sē mò anrèn wā la kpānyèn nā bə kpā rɛn yəmē te njìnjì yo.

11Nzênmē Rì lə nā wā mgbǔ. Wā lə kū wɔ̄ yā lə ban wā mkpān dà wā lə la ngrēn tswē yo." Mān tsūtswēywā, ywār nkinē mē rù sū gu beshi dà gu kàn kū wɔ̄ dà fò nē wān lə gbō gu tsàr nkòn.

12Dà Cūn Sarijiya Bulusu ngrēn kì yà tè bā Yalima, yə sē gu kì yà mà nggānme ətù rɛn yā Rì yā Shawulu sà tsàr mānē. Tswēyəmē, gu kàn kpā rɛn Rì tè njìnjì.

13Bulusu bā mānē bān bə sā nan ndu Rì gìgyàr dōglo kā gbù Bafusa dən dà nyər gbm̄ ywe ə gbù Parga ə màmē yà Bamfiliya. Sē ə Bariyata yə yā Yəhanan Markusu kà bə dòn dà màrtu ywē ə Wurisheliman.

14Bulusu bā Barnaba dōglo kā Parga dən dà ywe gbù Yantakiya ə màmē yà Bəsidiya. Bə nyər kā tè sōn ə kā yā kyūntu yā bān Yahuda ə mbrē yā sòn sù yà mānē bān Yahuda bə.

15Mkpān yā bə blā Lətafē yà Bān Rì bā Lətafē yà bān dòn rɛn Rì sū mānē mān ə kà yə krɛ, nggɔn nggɔn bān là lwe mānē bān kyūntu yəmē kan te ndu nā bə kə dan bə Bulusu de, "Gyā nywɛngyǎr tā, gyā dà sē bā rɛn nəmān yā gyā lə dan nkyār mānē mē yā lə là bə mān, kan nā gyā dan bə yə."

16Tswēyəmē, Bulusu dòglò krè ndè dà tè mānē ngwən dà dan bə de, "Gyā nywɛngyǎr tā, dà sē mānē bān Sərela bā gyā nkyɛn mānē bān là te mpūr Rì, kan nā gyā shār tōn dà man gwɔ nggà!

17Sē Rì wān mānē bān Sərela gu wān cu təte tā bān kùcī bān Sərela nā bə sē mānē bān māgu, dà là bə mān ə mkpān yā bə sē ə màmē Masar dà nā bə ru sān nggānme. Sē Rì gu wān sē Nggɔn wān gbō mānē bān Sərela bə dòrù ə màmē Masar yə.

18Ənywī sɛ sè-nlyē yā mānē bān Sərela sā zər ə mgbàjī, Rì nàn bə lwè dà vūn dǎr lwè ətù kà gwɔ màbə.

19Sē Rì gu me wān glā mānē bān mànyūrɛn tāmgbā kà màmē Kanan dòn dà gyên kàn yā nā bān Sərela dà yā kan tè yà màbə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Mkpān yəmē kūkwār sə̄ ma sɛ gigi-nlyɛ̄ bə̄ sɛ sɛ̀-tun. “Də̀ mkpān yəmūn vūnga, Rì cu mənē nəmān ənywī bə də̀ kàn bə tè bān lwe mənē nyə sū mkpān yə̄ Samela sə̀ sē wān dòn rɛn Rì sū bə də̀ sē nggɔn bə.

21Mkpān gyər mənē bān Sərela bə dan Samela de nə̄ gu nə̄ bə nē wān lə sē cūn bə. Anrèn rɛn yəmē Rì cu Shawulu vɛ̄n Kish wān gbòn kə̀ Banyanmi, də̀ kàn gu gyə̄ cūn bə. Shawulu bàn sɛ sɛ̀-nlyɛ̄ də̀ sē cūn mənē bə mē.

22Mkpān yə̄ Rì nyə̄ kpə̄ rɛn cūn dè ngwɔn Shawulu, gu gyɛ̂n kàn Doda gyə̄ cūn bə. Rì dàn rɛn nəmān ətù Doda de, ‘Doda vɛ̄n Jese sē nē wān dər nggə̄ ngrɛn də̀ kpənyèn bə̄ gu nggānme. Gu sē nē wān lə nan kī yə̄ nggə̄ là dan gu.’

23Yɛso wān Rì kan tè wān kpə̄ mənē bān Sərela cūngwɔn sē ywâ Cūn Doda. Yə̀mē sə̀ sē kì yə̀ Rì sə̀ kpān nyū nə̄ bān Sərela ə̀ kùcī.

24Mkpān yə̄ Yɛso la nyə̀ vūn ndu gu mbɛ̄ yo, Yɔhanan sə̀ dàn bān Sərela rɛn Rì mē kūkwār de, nə̄ bə kā nkɔ̄n rɛn məme bə dɔn dətswē gu man swē bə bətesəmàn.

25Də̀ mkpān Yɔhanan tè hyuhyur yə̄ gu nan ndu yə̄ məgu krɛ̀, gu dan mənē de, ‘Gyə̄ là ngrɛ̄n de nggə̄ sē nē gu wān gyə̄ là gbyɛ̄n nyə̄ gu? Nggə̄ la sē nē gu mē yo. Nē gu mē la nyə̀ mbɛ̄ yo. Nggə̄ la ma nkinē gyər ə nggà bēshi nē gu mē yo. Nggə̄ la ma wān bə dan de nggə̄ sē gər yə̀ məgu yo.’

26”Nywɛngyər nggə̄ məywa yə̄ Bərayi bə̄ nkyɛn mənē bān mgbəmgbrè mē bān là te mpūr Rì, gyə̄ gwɔ nggə̀: sē bə̄ tə̄ kūkwār yə̄ Rì te nē gyər ndu nə̄ gu nyə̄ dan tə̄ rɛn nkɔ̄n yə̄ gu kpə mənē cūngwɔn.

27Mənē nggɔn nggɔn bān gbù Wurisheliman bə̄ nkyɛn mənē bān Sərela la tsə de Yɛso gu sē wān kpə̄ mənē cūngwɔn yo. Bə la tsə tu rɛn yə̄ bə sə̄ blā zwē mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù mē kūkwār ə lətafɛ̄ rɛn yə̄ mənē bān dòn rɛn Rì yo. Sē anrèn rɛn yəmē yə̄ bə sūr Yɛso rɛn də̀ ngun gu, də̀ kì yə̀ mənē bān dòn rɛn Rì dan nyə̄ shɛ̄ mān.

28Mənē bə kā gwɔ me də̀ nə̄ Cūn Bilatu dan rɛn yə̄ bə kpān gu Yɛso ngun. La sē de gu nàn nkinē gyər məm`e yo. Bilatu sùr Yɛso rɛn də̀ la ngrɛ̄n nkinē yə̀ mənē bə mē dan de gu nan yə̀ gu màn kpə̄ kyū ətù ywə̄ yo.

29Də̀ bə kpān gu ngun kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ə lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì, bə su gu kūji ətù nggā də̀ kan gu ryūn ə brɛ̌.

30Rì la kà gu dòn yo. Gu tā Yɛso shèn.

31Ənywī vē kənànme Yɛso nə̄ mənē bān bə zər gìgyər ru Galili ywe Wurisheliman ngrɛ̄n gu. Sē mənē bə mē bān là dan mənē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso nzɛ̂nmē.

32Sē rɛn zəze yəmē yə̄ tə̄ là dan gyə̄. Rɛn yəmē sē rɛn yə̄ Rì kpān nyū nə̄ təte tə̄ bān kùcī de gu lə nan,

33sē yə yə̄ gu nan tə̄ kə̄de kì yə̀ gu dan tə̄ bān sē məywa bə. Gu tā Yɛso shèn ə brɛ̌. Rɛn yəmē kur ə sɛn yə̄ ywā ənywī Lətafɛ̄ yə̀ Məsɛ̄n də̀ dan de, “ ‘Wə̄ gu wān sē Vɛ̄n Nggə̄, də̀ nrìnrīnmē nggə̄ kan te Tèywē.’

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

34Rɛn yə̄ Rì dan ətù tāshɛn gu dàtswē kpə gu man kādə bə̄ sū ə brɛ̌ yo sə̄ sē de, “ ‘Nggə̄ lə nan gyə̄ kì zəzè yà sē yà nggə̄ kyame wān kpān nyū gyə̄ de nggə̄ lə nə̄ Doda.’

35Rɛn yəmē Rì dan yə dà bə car yə gyə̄ ə mpə tswē gyə̄r yə̄ Làtafē Màsɛ̄n nzɔ̌ de, “ ‘Wə̄ lə la kpə̄nyɛn nə̄ nē wān là nan ndu wə̄ kyame kpə̄ mgbŭ yà kyū yə̄ gu lə bə̄ sū ə brɛ̌ yo.’

36”Doda nàn ndu yə̄ Rì dan gu de nə̄ gu nàn ə mkpān yə̄ gu kàsə̄ sē bə̄ shishɛ̄n. Gu nyə̄ kyù dà bə kan gu ryūn gi təte gu dà kɔn gu bə̄ sū ə brɛ̌.

37Dà sē Yɛso, Rì tā gu shèn dà kɔn gu la bə̄ sū ə brɛ̌ yo.

38Nywɛngyə̌r nggə̄, nə̄ gyə̄ tsə de sē nkɔ̄n zəze yə̄ Yɛso gu mē yə̄ bə là dan gyə̄ rɛn yə̄ Rì là fù màtò sū gyà.

39Mānē bān kpə Yɛso te njìnjì sē bə bān gu kpə bə cūngwɔn ə nkɔ̄n yə̄ nan kī yə̄ sē məme mē kūkwār. Bān yà Musa krɛ nyər dà la kàn nənè gyə̄r tè zəze ə nggà bēshi Rì yo.

40Nə̄ gyə̄ nàn gbyɛ̄n dàtswē rɛn yə̄ mānē bān dòn rɛn Rì dan man kādə sē kì yà lə te ətù gyə̄ yo. Car rɛn yəmē de,

41” ‘Gyə̄ mānē bān là kan rɛn yə̄ Rì dan te rə̄, nə̄ gyə̄ gwɔ. Gyə̄ lə nyə̄ mà dà tsu anrèn gyə̄ la kpə̄ tè njìnjì ətù kī yə̄ nggə̄ lə nan gyə̄ yo. Màgba sē nənè gyə̄r nkan màn nàn gyə̄ rɛn yəmē dan, gyə̄ lə la kpə̄ yə tè njìnjì yo.’ “

42Mkpān yə̄ Bulusu bə̄ Barnaba sə̄ dɔ̄ru kā kə̄ yə̄ kyūntu mānē bān Yahuda dɔn, mānē bān gwɔ rɛn bə Bulusu dan bə de nə̄ bə ywe ə mbrè sòn sù yə̄ nggà bēshi dà man kə dan bə rɛn yəmē mwɔ̄n mān ənàmē nzɔ̌.

43Dà mānē bān kyūn te mgbò ə kə̄ yə̄ kyūntu yəmē ywe kā tswēywə̄ dɔn, bān Yahuda nggānme bə̄ mānē nəmān nggānme bān kan sər te bān zwē nkɔ̄n yə̄ bān Yahuda sə̄ zwē Rì mān nànàn kan zwē bə Bulusu bə̄ Barnaba mān. Tswēyəmē, bə Bulusu rɛn bə̄ bə dà nan bə dan de nə̄ bə nan krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n nan zəze yə̄ Rì yə̄ bə gwɔ.

44Dà mbrɛ̄ yə̄ sòn sù yə̄ ywā yə kwɔ nyə, mānē bān gbù yə̄ nggānme kyūn nyə mān ə kà yə̄ kyūntu yə dàtswē bə man gwɔ rɛn Rì yə̄ bə Bulusu lə dan bə.

45Dà mānē bān Yahuda ngrɛ̄n mānē bān kyūn te mgbò mān tswē yə nggānme, bə kan te ywu nggānme ə dər bə dà dan mānē de kì yà Bulusu là dan sē mò. Mānē bə mē kan bə Bulusu shan ə nggà bēshi mānē bān kyūn te mgbò bə.

46Bə Bulusu la tsu dər ətù rɛn yə̄ mānē bə mē rɛn yo. Bə gyɛ̂n nan krē dà nan mānē bə rɛn yə dan dà la te mpūr nkinē yo. Bə dan mānē bə mē de, “Yə sē tə̄ kpaki nə̄ tə̄ kūci dan gyə̄ mānē bān Yahuda rɛn Rì yəmē. Nzɛ̂nmē gyə̄ ka yə̄ gyə̄ kpə̄ rɛn yəmē tè njìnjì dà kan tu gyə̄ tè mānē bān ngrɛn de gyə̄ la ma gyə̄ sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sòn be ywe njì yo. Nzɛ̂nmē tə̄ là ka gyə̄ dɔn dà dan mānē bān la sē bān Yahuda yo rɛn yəmē.

47Gu wān sē Nggɔn, nə̄ tə̄ bān yà dan de, “ ‘Nggə̄ te wə̄ ndu nə̄ wə̄ kə ngàn rɛn yə̄ tù nggə̄ sū mānē bān la sē bān Yahuda yo dàtswē ə nkɔ̄n ndu yə̄ māwà, nggə̄ man kpə̄ mānē bān mgbəmgbrè mē kūkwār cūngwɔn.’ “

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

48Də̀ mənē bān la sē bān Yahuda yo gwɔ rɛn yəmē, bə te zə̀zè də̀ bɛ̄ rɛn Rì de yə sē rɛn nggɔn. Tswēyəmē, mənē bān Rì cu də̀tswē bə man sē bā shishɛ̄n kan kpā rɛn Rì te njìnjì.

49Mān tswēyəmē, rɛn Rì kan ngwur ngār tswē də̀ mənē bān sē ə gbūgbu yə̀ sē ə mə̀mē yəmūn kan gwɔ yə.

50Nkyɛn mənē bān Yahuda bān la kpānyɛn bā rɛn yā bə Bulusu yo, vu mənē nggɔn nggɔn bān gbù bā mbə̀mbā bān sā nan rɛn Rì zwe mān cɔ̄ te bə Bulusu. Mənē bə mē nā bə Bulusu mgbŭ də̀ glā bə dē mə̀mē yəmūn.

51Də̀ mənē bə mē glā bə Bulusu bā Barnaba dē gbù yə, bə Bulusu swɛ ngwɔn su bə də̀ dan bə de, məme məbə sē ətù bə də̀ bə Bulusu kan ywe ə mə̀mē yə̀ Yikoniya.

52Mənē bān kpā rɛn Yɛso te njìnjì də̀ kan te bān sā zwē gu mān ə Yantakiya sā sē bā te dər kəkla nggānme də̀ Gbrīn Ntsər sā nan ndu ə dər bə nggānme nə̀nàn.

Kī bān te ndu Yɛso nan 14

1Kī yā te bā Bulusu bā Barnaba ə Yantakiya sē yə yā te bā bə ə Yikoniya nə̀nàn. Bə nyər kā yā kyūntu mənē bān Yahuda mān ə Yikoniya kə̄de kì yə̀ bə là nan cùcùn. Tswēyəmē bə nan mənē rɛn Rì dan də̀ mənē nggānme ənywī bān Yahuda bā mənē bān la sē bān Yahuda yo kpā Yɛso te njìnjì.

2Də̀ sē bān Yahuda bān kā yā bə kpā rɛn Yɛso te njìnjì, bə kan dər mənē bān gbù yə bān la sē bān Yahuda yo cɔ̄ te bə Bulusu bā Barnaba. Tswēyəmē, mənē bə mē bān bə kan dər bə cɔ̄, kan te gyār bā bə Bulusu.

3Kì yə̀ mənē bə mē nan la gyā bə Bulusu mpūr yo. Bə ban mkpān nggānme sɔ̄n mān ə gbù yə də̀ nan mənē rɛn Rì dan də̀ la te mpūr nkinē yo. Yɛso, gu wān sē Nggɔn, tsar mənē de rɛn yā Bulusu bā Barnaba là dan mənē sē njìnjì də̀ sē rɛn zəze yā tù gu. Nkɔ̄n yā gu tsàr bə rɛn yəmē sē nkɔ̄n yā gu nā bə Bulusu nggɔn nggɔn māgu də̀ bə nan kī yā mə̀ nggānme.

4Rɛn yā mənē bān gbù yəmē la sā sē gyār yo. Mənē nəmān ənywī bə kpā nyū nā bān Yahuda də̀ bān nəmān kpā nyū nā bə Bulusu bā Barnaba.

5Tswēyəmē, mənē bān gbù yə bān la sē bān Yahuda yo bā bān Yahuda bān la kpā te njìnjì yo, kyūn ə dər bə de bə lə te Bulusu bā Barnaba jā də̀ mān tā bə mgbantə nlywe. Bān sē nggɔn nggɔn mənē bə mē kpānyɛn bā kyūn yəmē.

6Də̀ bə Bulusu gwɔ kì yə̀ mənē bə mē kyūn de bə lə nan bə, bə kan dōglo kulwe ywe ə gbù yə̀ Lisəta bā gbù Darbe ə mə̀mē yə̀ Likoniya bā nywɛn gbūgbu bān kan bə gyā də̀ntswe.

7Bulusu bā Barnaba dan mənē rɛn zəze yā tù Yɛso.

8Bulusu bā Barnaba ywe ə gbù yə̀ Lisəta tswē yā bə ngrɛ̄n vələn gyār wān ku nzu. Ə mkpān yā bə ngrin vələn gu, gu la dōglò krè ndè də̀ zər gbàngyər yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Vələn gu sòn də̀ sə̀ shər̄ tōn tswē gu gwɔ rɛn yə̄ Bulusu sə̀ rɛ̀n. Də̀ Bulusu kàn beshi nàn gu kyɛn, gu tsə de dər̄ yə̀ vələn gu kpə tè njìnjì de gu Bulusu sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə nan gu te zəze.

10Tswēyəmē, Bulusu kàn gyɔ vələn gu də̀ dàn gu de, “Doglò də̀ mān nə̀ nkəywē krè ndè.” Mān tsūtswēywə̄ vələn gu gi ga dòglò ndè də̀ zər kàn tswē cī.

11Də̀ mənē bān sē mān ə tswē yə ngrɛ̄n kì yə̀ Bulusu nàn vələn gu, bə kūkwār vu gwàr sū də̀ rɛn ə nyūrɛn bān Likoniya də̀ dan de, “Kpūkpò kan nkəywə̀ te mənēnjì də̀ ru nyə bə̄ tə̀.”

12Mān tswēyəmē, mənē bān Lisəta kan vu məsān yə̀ kpūkpò yə̀ gbù bə tər bə Barnaba bə̄ Bulusu. Bə ban sān kpūkpò yə̄ bə là gyɔ yə de Zafəsa tər Barnaba də̀ ban sān kpūkpò yə̄ bə là gyɔ de Hamisa tər Bulusu anrɛ̀n bə dan de gu sē cūn wān rɛn.

13Nē wān tò kpūkpò Zafəsa wān kə̄ kpūkpò yəmē yə̄ kre hyuhyur gi gbù yə̄, lwè ndō lələn bə̄ mùmū gbārkī nyə̀ sū ə nkòn yə̀ nyər nywī gbù yə. Gu lwè kī yəmē nyə̀ anrɛ̀n gu bə̄ mənē bān kyūn te mgbò mān ə tswē yə fō nkōn yə̄ bə man kan kī yəmē tō nə̄ bə Bulusu.

14Də̀ bə Barnaba bə̄ Bulusu gwɔ kì yə̀ mənē bə mē kyūn de bə lə nan bə, bə te dər̄ ngàr nggānme də̀ kan kī bə yə̄ kpm kpə̀ gbī ngā də̀ kulwe nyər̄ ə dəntswe bə. Bə rɛn kpān bə̄ mənē bə də̀ dan bə de,

15”Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ mənē mē là nan ənəmē? Tə̄ sē mənēnjì kə̄de gyə̄ nənàn. Tə̄ nyə tswē dan gyə̄ rɛn zəze yə̄ sē ətù Yɛso dətswē tə̄ man nə̄ dər gyə̄ kā nkōn yə̄ zwē kī yə̄ sē yə̄ fà də̀ la sē bə̄ shishɛ̄n mē yo dɔn də̀ man zwē Rì wān sē bə̄ shishɛ̄n. Sē Rì gu mē wān nan mkparū bə̄ məmē bə̄ mənē bə̄ kī yə̄ sē ənywī ywə̄ kūkwār.

16Mkpān yə̄ Yɛso la nyə̀ ə mgbəmgbrè mē mbɛ̄ yo, Rì kà mənē mē kūkwār dòn nə̄ bə nan kī yə̄ dər bə ngrɛn de tō bə nzɛ̄ nə̄ bə nan.

17Kì gyər̀, Rì la kàn gōn tè mənē gbàngyər̀ de anrɛ̀n gu ka bə dòn nə̄ bə nan kī yə̄ dər bə ngrɛn yo. Zwē mkpān mē kūkwār, gu sə̀ nan bə zəze dətswē bə man tsə̄ de gu sē Rì wān sē bə̄ shishɛ̄n. Gu là sə̀ nə̄ gyə̄ glō màn mkpān də̀ ma yə̄ yə̄ lə kū, də̀ là nə̄ kī re gyə̄ nan krè ə hwān də̀ nə̄ gyə̄ fā kī yəmē nggān də̀ là nə̄ gyə̄ tè dər̄ kə̄kla zwē mkpān mē kūkwār.”

18Mənē bə mē gwɔ rɛn yə̄ Bulusu dan bə də̀ kpān tu de bə lə kan kī yəmē tō nə̄ bə Bulusu bə̄ Barnaba me.

19Mənē nəmān bān Yahuda bān ru ə gbù yə̀ Yantakiya bə̄ gbù yə̀ Yikoniya nyə mān ə Lisəta. Də̀ mkpān yə̄ bə nyə, bə nan mənē də̀ bə kpə̄ te njìnjì bə̄ bə kya də̀ gyɛ̂n kā rɛn yə̄ Bulusu dan bə mē. Tswēyəmē bə kyūn te gìgyər̀ bə̄ mənē bə bān ru ə Yantakiya bə̄ Yikoniya mē də̀ tā Bulusu mgbantə də̀ ban gu gbā tāgyō ə nggà ntɛ̄n gbù anrɛ̀n bə ngrɛ̄n de gu kyu.

20Də̀ mənē bān kpə̄ Yɛso te njìnjì də̀ là zwē gu mān kyūn te mgbò də̀ krē gi bə Bulusu, gu dòglò də̀ la kàn nyər mān ə gbù yə nzǒ. Sē ə mbrɛ̄ yə̄ ywā kì yəmē tè yə̀ Bulusu kā Lisəta dɔn də̀ ywe ə gbù yə̀ Darbe.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Də̀ mkpān yə̄ Bulusu ywe kə̄ sū ə gbù yə̀ Darbe, bə dan mə̄nē bān gbù yə rɛn zəze yə̄ Yɛso. Ə̄ Darbe yə, mə̄nē nggānme kpə̄nyɛn bə̄ kī yə̄ bə dan bə də̀ kan kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì. Sē ə gbù Darbe yə yə̄ Bulusu bə̄ Barnaba mərtu glə kū gbù yə̀ Lisəta də̀ kū gbù Yikoniya də̀ ywe ə Yantakiya nzə̌.

22Ə̄ gbūgbu yəmē, Bulusu bə̄ Barnaba dan mə̄nē bān kpə Yɛso te njìnjì de nə̄ bə nan krē mgbāmgbān ə nkə̄n rɛn yə̄ bə kpə te njìnjì də̀ man nan krē njìnjì ə nkə̄n rɛn yəmē. Bə tsar mə̄nē bə mē də̀ dan bə de, “Yə sē kpaki tə̄ kūkwār lə kpə̄ mgbŭ anrīn tə̄ lə sē mə̄nē bān Rì lə lwe tə̀, tə̄ bān kan dər tə̄ nə̄ Rì.”

23Ə̄ gbūgbu yəmē kūkwār, bə Bulusu cu mə̄nē nə̄mān bān kpə Yɛso te njìnjì də̀ kan bə te tu nkyɛn mə̄nē bān kpə te njìnjì ə mkpān yəmē, bə Bulusu vūn mfə gri də̀ sə̄n ə tswē rɛn bə̄ Rì kyame də̀ kan mə̄nē bə mē te Rì ə ngwə̀n.

24Də̀ bə Bulusu bə̄ Barnaba kan mə̀mē yə̀ Bəsidiya mē kūkwār zər, bə nyə sū ə mə̀mē yə̀ Bamfiliya.

25Ə̄ gbù yə̀ Parga, bə krē də̀ dan mə̄nē rɛn Rì mān tswē yə nzə̌ də̀ dōglo ywe ə gbù yə̀ Yataliya.

26Sē ə gbù yə̀ Yataliya yə̀ bə nyər gbm̄ də̀ ywe ə Yantakiya tswē yə̄ bān kpə te njìnjì mkpān gyər də̀ vūn mfə gri də̀ bər zəze yə̄ Rì, dətswē gu man krè gìgyər bə̄ bə də̀ man là bə mān ə ndu yə yə̄ bə là ywe tswē nan krɛ.

27Də̀ bə nyə kə sū mān ə Yantakiya, mə̄nē bān kpə rɛn Yɛso te njìnjì, bə kyūn bə te mgbò də̀ dan bə kī yə̄ Rì nə̄ bə nggɔn nggɔn də̀ bə nan yə. Bə dan bə nkə̄n yə̄ Rì bu mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo mē nkə̀n də̀ bə kpə rɛn Yɛso te njìnjì.

28Sē ə mkpān yəmē yə̄ bə Bulusu ban mkpān nggān də̀ sə̄n gìgyər bə̄ mə̄nē bān kpə Yɛso te njìnjì ə Yantakiya yə.

Kī bān te ndu Yɛso nan 15

1Mkpān yə̄ bə Bulusu kāsə̄ sē ə Yantakiya mənrīn, mə̄nē nə̄mān ru ə Yahudeya nyə bə̄ bə mān. Mə̄nē bə mē nyə də̀ sə̄ tsar mə̄nē bān kpə te njìnjì de, “Də̀ sē gyə̄ là fə̀ de nə̄ Rì kpə̄ gyə̄ cūngwən, yə sē kpaki nə̄ bə nyər gyə̄ nrin anrīn kə̄de kì yə̀ Bān yə̀ Rì nə̄ Musa dan.”

2Rɛn yəmē nə̄ bə Bulusu bə̄ Barnaba nan gàntan bə̄ mə̄nē bə də̀ kā bə rɛn yəmē. Anrèn rɛn yəmē, nkyɛn mə̄nē bān kpə Yɛso te njìnjì te bə Bulusu bə̄ mə̄nē nə̄mān bān kpə Yɛso te njìnjì ndu ə Wurisheliman. Bə te bə ndu nə̄ bə kə tè rɛn yəmē bə̄ bān te ndu Yɛso bə̄ bān lə̄nkū də̀ sē bān là lwe bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso.

3Tswēyəmē, mə̄nē bān kpə te njìnjì mān ə Yantakiya yə gbō bə te nkə̀n, də̀ bə Bulusu kan glə kū mə̀mē yə̀ Finikiya bə̄ Samariya də̀ dan mə̄nē rɛn yə̄ mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo mē kpə rɛn Rì te njìnjì. Mə̄nē bān kpə Yɛso te njìnjì ə tswēyəmē sə̄ sē bə̄ te dər kə̄kla nggānme anrèn rɛn yəmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Mkpān yə̄ bə Bulusu nyə sū ə Wurisheliman, mə̄nē bān kpə te njìnjì mān bə̄ mə̄nē bān te ndu Yɛso bə̄ mə̄nē bān lə̄nkū sə̄ kpə bə bə̄ ngwɔn ywā, də̀ bə Bulusu dan bə kī mē kūkwār yə̄ Rì la bə mān də̀ bān la sē bān Yahuda yo kpə rɛn Yɛso te njìnjì.

5Mān tswēyəmē, mə̄nē bān sē gìgyə̀r bə̄ nkyə̄r mə̄nē nə̄mān bān bə là gyɔ bə de bān Faresi dōglo krē ndè də̀ dan de, “Yə sē kpaki nə̄ bə nyər mə̄nē bə bān kpə te njìnjì mē nrin də̀ mān dan bə nə̄ bə nan kī yə̄ Bān yə̀ Musa dan.” Bān Faresi bə mē sē bān kpə Yɛso te njìnjì.

6Mə̄nē bān te ndu Yɛso bə̄ mə̄nē bān sē tu yə̄ bān kpə Yɛso te njìnjì kyūn te mgbə̀ də̀tswē bə man vu rɛn yə̄ nyər nrin yəmē kyɛn.

7Də̀ bə ban mkpān tswē gàntan ətù rɛn yəmē, Bitrusu kàn dòglò krè də̀ dan bə de, “Nywɛngyə̌r nggə̄, nggə̄ sē gyə̄r ənywī gyə̄ də̀ Rì cu nggə̄ sə̀sɛ̀ mun nə̄ nggə̄ man dan mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo rɛn zəze yə̄ tù Yɛso də̀tswē bə man gwɔ yə də̀ man kpə̄ gu te njìnjì.

8Rì wān tsə dər mə̄nē, nə̄ mə̄nē bə mē Gbrīn Ntsər kə̄de nkə̄n yə̄ gu nə̄ tə̀ də̀tswē mə̄nē man tsə de gu kpə bān la sē bān Yahuda yo tè mə̄nē bān mə̄gu.

9Gu Rì ngrɛn de tə̄ bān Yahuda bə̄ bān la sē bān Yahuda yo, sē gìgyə̀r me. Gu ngla rɛn məme dè dər mə̄nē bə mē anrèn bə kpə rɛn gu te njìnjì.

10Nzênmē, yə sē rɛn nggyĕ yə̄ gyə̄ là fɔ̀ yə̄ gyə̄ lə mā də̌r Rì kyɛn? Sē rɛn yə̄ Bān yə̀ Musa yə̄ tə̀te tə̄ kan ngan bə̄ tə̄ zwē yə mān larə̀nkə̄r, sē rɛn yə yə̄ gyə̄ là zo kan dɛ̄n mə̄nē bə mē?

11Nggə̄ ka rɛn yəmē. Tə̄ kpə te njìnjì de sē ətù zəze yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso yə Rì kpə tə̄ cūngwɔn ə fà kə̄de kì yə̀ gu nan mə̄nē bə mē.”

12Sē ə tswēyəmē yə̄ nkyə̄r mə̄nē bə mē te gyun, də̀ gwɔ kì yə̀ bə Barnaba bə̄ Bulusu dan bə. Bə Barnaba dan bə kī yəmē yə̄ Rì nə̄ bə nggɔn nggɔn də̀ bə nan bān la sē bān Yahuda yo.

13Də̀ mkpān yə̄ bə Barnaba rɛn krɛ, Yakubu dòglò sà rɛn yəmē də̀ dan de, “Nywɛngyə̌r nggə̄, kan nə̄ gyə̄ gwɔ nggə̀!

14Sē mēmē yə̄ Bitrusu dan tə̄ nkə̄n yə̄ də̌r Rì kūci də̀ kpənyèn bə̄ mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo, də̀ gu kan bān nə̄mān ənywī bə tè mə̄nē bān mə̄gu.

15Kì yə̄ yə̀ tè mē sē gìgyə̀r me bə̄ rɛn yə̄ mə̄nē bān dòn rɛn sū mə̄nē dan də̀ car yə gyə̄ ə lə̀tafē mə̄gu de,

16’Ə̄ nggà bēshi, nggə̄ lə kwɔ nyə də̀ nə̄ mə̄nē bān gbòn kə̀ Doda cūn nzə̌, cūn yə̄ mə̄nē nə̄mān vūn yə kpə̄ dē bə ngwɔn. Nggə̄ lə kyūn mə̄nē bə mē bān bə kan bə vār ə ywē tswē mē te mgbə̀ ə tswē gyə̄r nzə̌.

17Sē ə mkpān yəmē nə̀nàn yə̄ nkyɛn mə̄nē bān mgbəmgbrè bān la sē bān Yahuda yo, bān nggə̄ gyɔ bə də̀ kan bə te mə̄nē bān mə̄nggə̀, lə fɔ̀ nkə̄n yə̄ Rì, mə̄nē bān nggə̄ gyɔ bə də̀ kan bə te mə̄nē bān mə̄nggə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Yəmē sē kì yə̀ Rì dan de gu lə nan də̀ nə mənē tsə yə̄ sə̀sɛ̀ mun.’ “

19Yakubu kūci bə̄ rɛn māgu də̀ dan de, “Mənē bān la sē bān Yahuda yo, də̀ sē bān kpə rɛn Rì te njìnjì, nggə̄ ngrɛn de la sē kpaki nə̄ bə nyər bə nrin yo.

20Kì yə̀ nggə̄ ngrɛn de tə̄ lə gyên nan sē nàn de, nə̄ tə̄ car takə̀də̄ ca bə mān. Ənywī yə tə̄ lə dan bə de nə̄ bə kādə re kī yə̄ mənē nan də̀ kan tə̄ sū kpūkpò yo. Nə̄ tə̄ dan bə nə̄ bə kā nkə̄n yə̄ te nggā dɔn də̀ man kā rɛn yə̄ bə tan nkinē yə̀ nē də̀ vūn yə̄ kwɔ tə̄ ngun. Bə lə la tan nkinē yə̀ bə la sar yə̄ tə̄ yo.

21Sə̀sɛ̀ mun mâ nyə sū nzênmē bə sə blā Bān yə̀ Rì kan nə̄ Musa ə mə̀kə̀ yə̀ kyūntu bān Yahuda zwē mbrē yə̄ sə̀n sù mē kūkwār də̀ dan mənē rɛn yəmē ə gbūgbu mē kūkwār.”

22Tswēyəmē, mənē bān te ndu Yɛso, bə̄ bān sē tu bān kpə te njìnjì bə̄ nkyɛn mənē bān kpə te njìnjì, ngrēn de yə tə̄nzē nə̄ bə cu mənē nəmān ənywī bə kan ngan bə̄ Bulusu bə̄ Barnaba də̀ man te bə ndu ywe ə Yantakiya. Mənē bān bə cu kan ngan bə Bulusu də̀ te bə ndu sə̄ sē Sila bə̄ Yahuda wān bə là gyɔ gu nənàn de Barsaba. Mənē ywā bə mē sə̄ sē ənywī mənē bān sē tu bān kpə te njìnjì.

23Rɛn yə̄ bə car də̀ kan te mənē bə mē ndu ywe ə Yantakiya sē de: Sē tə̄ mənē bān te ndu Yɛso bə̄ mənē bān sē tu bān kpə te njìnjì car takə̀də̄ mē ca gyə̄ mān nywɛngyə̌r tə̄ bān la sē bān Yahuda yo, də̀ sē bān kpə rɛn Rì te njìnjì. Tə̄ là zɛ gyə̄ kūkwār gyə̄ mənē bān sē ə gbù yə̀ Yantakiya bə̄ mpəmpə mə̀mē yə̀ Siriya bə̄ Kilikiya.

24Tə̄ gwɔ de mənē nəmān bān tə̄ la te bə ndu bə̄ gyə̄ yo nyə bə̄ gyə̄ də̀ kan gyə̄ dər te vâ də̀ là gyùr gyə̄ bə̄ mə̀rɛn nəmān yə̀ lə kan gyə̄ cāzu ə nkə̄n rɛn Rì yə̄ gyə̄ kpə tè njìnjì.

25Sē anrèn rɛn yəmē tə̄ ngrɛn de yə tə̄nzē nə̄ tə̄ cu mənē nəmān də̀ man te bə ndu nyə bə̄ gyə̀. Mənē bə mē là nyə gìgyə̀r bə̄ Barnaba bə̄ Bulusu, mənē bān dər tə̄ kpənyɛn bə̄ bə nggānme.

26Bə Barnaba bə̄ Bulusu sē mənē bān shishēn bə sē ə ngwɔ̀n kyū anrèn bə là nan ndu yə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn.

27Nzênmē tə̄ là te bə Sila bə̄ Yahuda ndu nə̄ bə tukpə̀ bə nyə kàn nyū bə dan gyə̄ kī yə̄ tə̄ là car də̀ kan te ndu ca gyə̄ mān mē.

28Kì yə̀ Gbrīn Ntsər dan də̀ tə̄ kpənyɛn bə̄ yə̄ sē de, la tə̄nzē nə̄ tə̄ kan rɛn nəmān dēn ngan bə̄ kī yə̄ sē kpaki nə̄ gyə̄ kàdə nàn yo.

29Kī yə̄ gyə̄ lə la nan yo sē: gyə̄ lə la re nkinē yə̀ bə nan də̀ kan tə̄ nə̄ kpūkpò yo, gyə̄ lə la tan màgì yo, də̀ lə la tan nan yə̄ bə vun kwɔ tə̄ ngun yo, də̀ man kàdə tè nggā yo. Gyə̄ də̀ kà nkə̄n kī yəmē dòn gyə̄ lə sòn sòn susù bə̄ Rì. Yəmē sē gba rɛn yə̄ tə̄ ngrɛn de tə̄ lə car gyə̄ mē. Nə̄ Rì màn là gyə̄ mān.

30Mkpān yə̄ bə gbō mənē bān bə te bə ndu te nkòn, mənē bə ywe ə Yantakiya tswē yə̄ bə kyūn mənē bān kpə te njìnjì mān kūkwār te mgbò də̀ kan takə̀də̄ yə yə̄ bə car kan te bə ndu mē nə̄ bə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Mkpān yə̄ mə̄nē bə blā takə̀dā yə yə̄ nan bə dər kpàn ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì, bə kan sē bə̄ te dər kə̄kla nggānme.

32Yahuda bə̄ Sila bān sē ənywī bān dɔ̀n rɛn Rì ban mkpān nggānme də̀ sɔ̄n mān ə Yantakiya də̀ sə̄ dan mə̄nē bə mē rɛn yə̄ lə kpàn bə dər ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì mān. Bə dan bə nə̀nàn de nə̄ bə nan krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n rɛn yəmē.

33Mkpān yə̄ bə̄ Yahuda bə̄ Sila ban vē də̀ sɔ̄n mān ə Yantakiya yə, mbrɛ̄ yə̄ bə lə mərtu ywe bə̄ mə̄nē bān te bə ndu, mə̄nē bān kpə te njìnjì ə gbù yə̀mē gbō bə te nkɔ̀n də̀ far nyū zəze gyɔ̄ bə.

[34Mkpān yəmē Sila ngrɛ̄n ə dər gu de yə tɔ̄nzɛ̄ nə̄ gu màn gyɛ̂n tè sɔ̀n mān ə gbù yə̄.]

35Də̀ yə gyɛ̂n sē bə Bulusu bə̄ Barnaba kya bān ban mkpān də̀ sɔ̄n ə Yantakiya yə. Tswēyəmē, bə bə̄ mə̄nē nəmān nggānme sə̄ tsar mə̄nē kī də̀ dan bə rɛn yə̄ Nggɔn tə̄.

36Mkpān gyər mē, Bulusu dàn Barnaba de, “Nə̄ tə̄ mərtu zər zwē gbūgbu yə̀ tə̄ dan bə rɛn yə̄ Nggɔn tə̄ də̀ man kyɛn sɔ̀n mə̄nē bān kpə te njìnjì là sɔn mān ə nkɔ̄n rɛn Rì yə̄ bə kpə te njìnjì.”

37Də̀ dər yə̀ Barnaba sə̀ sē yə̀ bə mān gbō Yɔhanan wān bə là gyɔ gu nə̀nàn de Markusu ca mān.

38Bulusu gyɛ̂n ngrɛ̄n de yə la tɔ̄nzɛ̄ nə̄ Markusu zwē bə mān nzɔ̌ yo anrɛ̀n gu Yɔhanan kulwe kà bə dɔ̀n ə tswē ndu ə mkpān yə̄ bə sə̄ sē ə mə̀mē yə̀ Bamfiliya.

39Rɛn yəmē nyə sē bə Bulusu bə̄ Barnaba kì yə̀ bə gāntan bə̄ nkəywə̀ nggānme də̀ kan kan nkɔ̄n zər bə gə̄ te nkan nkān. Tswēyəmē Barnaba gbō Markusu bə nyər gbm̄ də̀ ywe ə mpə mə̀mē yə̀ Kubrusu.

40Bulusu kya gyɛ̂n cu Sila də̀ mə̄nē bān kpə̄ rɛn Rì te njìnjì bər de nə̄ zəze yə̄ Rì mān krē gìgyər bə̄ bə ə nkɔ̀n yə̀ bə là nan ndu gu, də̀ bə kan kā gbù yə̄ dɔn.

41Tswēyəmē Bulusu gbō Sila də̀ bə glə kū gbūgbu yə̀ sē ə mə̀mē yə̀ Siriya bə̄ mə̀mē yə̀ Kilikiya tswē yə̄ bə sə̄ tsar bə kī də̀ kpān mə̄nē bān kpə Yɛso te njìnjì dər də̀ dan bə de nə̄ bə nan dər bə vūn lwe mgbāmgbān ə nkɔ̄n yə̄ bə kpə te njìnjì.

Kī bān te ndu Yɛso nan 16

1Bulusu sə̀ dōglò ə Kilikiya də̀ ywè ə gbù yə̀ Darbe bə̄ Lisəta tswē yə̄ bə ngrɛ̄n vəlɔn gyər wān sān gu re Timɔti də̀ gu sē wān kpə Yɛso tè njìnjì. Gyər gu sə̀ sē wān Yahuda də̀ sē wān kpə Yɛso tè njìnjì nə̀nàn də̀ tèywə̄ kya gyɛ̂n sē wān Heleni.

2Timɔti sə̀ sē nē wān mə̄nē bān kpə te njìnjì ə Lisəta bə̄ Yikoniya sə̄ bɛ̄ gu də̀ dan rɛn zəze ətù gu.

3Bulusu tèkə ə dər gu de gu lə nə̄ Timɔti zwē bə mān də̀ kàn nə̄ bə nyər Timɔti nrin, anrɛ̀n gu ngrɛ̄n de mə̄nē bān gbūgbu yəmē tsə de tě gu Timɔti sē vəlɔn wān Heleni, mə̄nē bān bə la nyər bə nrin yo mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Mkpān yə̄ bə sə̄ kan nywɛ̂n gbūgbu bə mē cīn, bə dan mə̄nē bān kpə te njìnjì mān kī yə̄ mə̄nē bān te ndu Yɛso bə̄ bān sē tu bān kpə te njìnjì bān sē ə Wurisheliman dan de sē kpaki yə̄ mə̄nē bān kpə te njìnjì nan.

5Tswēyəmē, mə̄nē bān kpə te njìnjì ə gbūgbu yəmē, nan krē mgbāmgbān ə nkə̄n rɛn yə̄ Rì, də̀ zwē mbrɛ̄ mē kūkwār mə̄nē bān kpə Yɛso te njìnjì kan sə̄ te jùn nggānme.

6Məmē yə̀ Yasiya sē tswē yə̄ bə Bulusu tekə de bə mān glə kū mān, də̀ man dan mə̄nē rɛn yə̄ Rì, də̀ Gbrīn Ntsər la kā bə dɔn nə̄ bə glə kū mān yo. Tswēyəmē, bə gyɛ̂n glə kū məmē yə̀ Firijiya bə̄ məmē yə̀ Galantiya kya.

7Də̀ bə zər nyə tè hyuhyur yə̄ bə lə nyər ə məmē yə̀ bān Misiya, dər bə dan bə de nə̄ bə glə kū məmē yə̀ Bətiniya də̀ Gbrīn yə̄ Yɛso la kpə̄ bə nyɛn nə̄ bə glə kū mān yo.

8Tswēyəmē bə Bulusu glə kū Misiya də̀ ji ban nggà gbù Taruwasa.

9Sē bū yə̀ mbrɛ̄ yəmūn yə̄ Rì bu Bulusu beshi də̀ gu ngrɛ̄n və̄lɔn gyər wān məmē yə̀ Makidoniya wān krè də̀ sə̀ dan gu de, “Ro ngga də̀ man nyə̄ là tə̄ mān ə Makidoniya.”

10Mān tsūtswēywə̄ Rì bu Bulusu beshi, tə̄ kan vūn nkɔ̀n də̀ nyər gbm̄ də̀ ywe ə Makidoniya yə anrɛ̀n tə̄ kpə̄ te njìnjì de sē Rì wān rɛn bə̄ tə̀ de nə̄ tə̄ ywe kə dan mə̄nē bān gbù yə rɛn zəze yə̄ tù Yɛso.

11Tə̄ dōglo kā gbù yə̀ Taruwasa dɔn tswē yə̄ tə̄ nyər gbm̄ də̀ ro nē kū ngga də̀ nāsə̀sà me ywe ə gbù yə̀ Samutara gbù yə̀ məsər kan yə̄ gyə̄ ə də̀ntswe mē. Mbrɛ̄ yə̄ ywā, tə̄ kā Samutara dɔn də̀ ywe Niyabɔli.

12Sē ə Niyabɔli yə̄ tə̄ dōglo zər ywe Filibi, gbù gyə̀r yə̀ sē nggɔ̀n ənywī gbūgbu yə̀ sē ə mə̀nggă yə̀ məmē Makidoniya. Filibi yə sē tswē yə̄ bān Roman nyə sɔ̀n də̀ lwe mə̄nē bān sə̄ sē mān. Sē ə tswē yəmē yə̄ tə̄ ban mkpān nggān də̀ sɔ̄n mān.

13Ə̄ mbrɛ̀ yə̄ sɔ̀n sù, tə̄ dōru kā nywī gbù yə dɔn də̀ ywe kətɔ̄n nē tswē tə̄ sə̄ tekə ə dər tə̄ de kə̀ndà tə̄ lə kə̄ ngrɛ̄n tswē yə̄ bān Yahuda là rɛn bə̄ Rì mān. Sē ə tswēyəmē yə̄ tə̄ te sɔ̄n də̀ dan mbə̀mbə̄ bān nyə mān rɛn Rì.

14Lediya sē gyər ənywī mbə̀mbə̄ bān tə̄ dan bə rɛn Rì. Gu sē mbə̄ wān ru ə gbù yə̀ Tayatira də̀ sē wān là kan kī kpm yə̄ bə wu yə ə mə̀kì yə̀ tar kpə gəgrɛ̀n bə̄ kpə shushù rɛ̀. Mbə̄ gu mē sē wān là te mpūr Rì ə də̀r gu. Rì gu wān sē Nggɔn nə̄ gu tekə yə̀ gu nan krè də̀ kpə̄ rɛn yə̄ Bulusu dan bə tè njìnjì.

15Tswēyəmē bə kan Lediya bə̄ mə̄nē bān sē ə kə̀ gu swē bə̀tesə̄màn. Də̀ bə swē bə̀tesə̄màn krɛ, gu kàn dàn de, “Də̀ sē gyə̄ də̀ ngrɛn de nkə̄n yə̄ nggə̄ kpə Yɛso te njìnjì də̀ nan rɛn māgu lwe, nə̄ gyə̄ nyə sɔ̀n bə̄ nggə̄ ə kə̀ nggə̄.” Mbə̄ gu krè ngār de nə̄ tə̄ zwē gu mān ywe kə̄ gu.

16Mbrɛ̄ gyər mē, mkpān yə̄ tə̄ sə̄ ywe tswē rɛn bə̄ Rì, tə̄ ma və̄nggə̄ gyər wān sə̀ sē gə̀r yə̀ mə̄nē nəmān ə gbù yə. Gu sə̀ sē wān sē bə̄ gbrīn məme yə̄ sə̄ nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ gu dan mə̄nē kī yə̄ lə te bə̄ bə ə nggà bēshi. Mə̄nē sə̄ ywan kə̄jī nggānme nə̄ mə̄nē bān gu sə̀ sē gə̀r bə ətù ndu yə̄ gu sə̀ nàn də̀ sə̀ dan bə kī yə̄ lə te bə̄ bə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17Də̀ mkpān yə̄ və̄nggə̄ gu ngrɛ̄n tə̄ gìgyə̀r bə̄ Bulusu, gu kàn zwē tə̄ mān də̀ sə̀ dɔ̀n rɛn sū mə̄nē bə də̀ dan de, “Mə̄nē mē sē bān Rì wān sē Nggɔn mwɔ̄n kūkwār, te bə ndu de nə̄ bə dan gyə̄ rɛn yə̄ gu Rì lə kpə̄ gyə̄ cūngwɔn!”

18Və̄nggə̄ gu mē sə̀ bàn vē kənànme də̀ sə̀ zər zwē tə̄ mān də̀ sə̀ dàn rɛn yəmē. Dər ngàr Bulusu nggānme anrèn rɛn yəmē də̀ gu kàn kwɔ beshi kyɛn və̄nggə̄ gu də̀ dàn gbrīn məme yə̄ sə̄ sē bə̄ və̄nggə̄ gu mē de, “Nggə̄ là dan wə̄ ənywī sān Yɛso Krisəti sē bə̄ nggɔn nggɔn de nə̄ wə̄ dɔ̀rù kà və̄nggə̄ gu mē dɔ̀n!” Mān tsūtswēywə̄, mkpān yə̄ Bulusu rèn krɛ̀, gbrīn məme yəmē kan dɔ̄ru də̀ kā və̄nggə̄ gu dɔn.

19Də̀ mkpān yə̄ mə̄nē bān və̄nggə̄ gu mē sē gər bə ngrɛ̄n de gbrīn məme yəmē dɔ̄ru kā gu dɔn də̀ nkɔ̄n nə̄mān la shāmān yə̄ gu lə nan ndu də̀ bə man kpə̄ kə̄jī nzə̌ yo, bə zwe bə Bulusu bə̄ Sila də̀ gbā bə lwe ca bān sùr rɛn ə tswē sùr rɛn yə̄ sē ə kpàr bē mē də̀ sē ə tswē bə là rɛ do.

20Də̀ bə lwe bə nyə ə nggà bēshi bān sùr rɛn, bə rɛn də̀ dan de, “Mə̄nē bə mē sē bān Yahuda bān nyə də̀ là vu dər mə̄nē bān gbù yəmē cɔ te tə̀tə̀r me.

21Tə̄ sē mə̄nē bān Roman də̀ bə là gyɛ̂n tsar tə̄ kī yə̄ tə̄ lə nan, kī yə bān yə̀ gbù tə̄ la kpə̄nyɛ̀n nə̄ tə̄ nan yə yo.”

22Nkyɛn mə̄nē bān gbù yəmē nə̀nàn te gyār bə̄ bə Bulusu. Tswēyəmē, nggɔn nggɔn bān sùr rɛn kan dan de nə̄ nē nə̄ jūn kī kpm kpə̀ bə Bulusu də̀ man vu mgbəjə̀ tsē bə.

23Də̀ mə̄nē bə mē kan bə Bulusu nyūn tsē, də̀ kan bə ywān te ə jàrō də̀ dan nē wān là kpə̄ mə̄nē ywān te de nə̄ gu nàn bə ywān tè mgbāmgbān də̀tswē bə man kādə dɔ̄ru kulwe gbladə̄ yo.

24Də̀ vəlɔn gu nàn kì yə̀ bə dan gu de nə̄ gu nàn, gu kàn bə Bulusu ywān tè ə kpɔ̌ tàr gyə̀r yə̀ sē ənywīnywī jàrō yə də̀ sū bə gbm̄ yə̄ zə̄ ə zə̀ də̀tswē bə man kādə dɔ̄ru kulwe gbladə̄ yo.

25Də̀ mkpān tsəntsā bù, bə Bulusu bə Sila sə̄ nan ndu rɛn bə̄ Rì də̀ sə̄ dō sɛn yə̄ bɛ̀ sān Rì. Mə̄nē nə̄mān bān bə zwe bə kpān sū ə jàrō nə̀nàn sə̄ shər tɔ̄n də̀ sə̄ gwɔ sɛn bə̄ kī yə̄ bə Bulusu bə̄ Sila sə̄ dan.

26Mān tsūtswēywə̄ mə̀mē kan ban gyàn te nggānme gə̄gə̄ kū tər tàr yə yə̄ bə ywān bə te mān nə̀nàn. Mān tsūtswēywə̄, mə̀nyūlənkɔ̄n yə̀ tār yə kàn bu sū hūhū kūkwār də̀ nzə̄nzɛ̄ yə̄ bə kan kpān mə̄nē bān sē mān kūkwār kan su kankərɛ̄.

27Mkpān yə̄ vəlɔn wān là nan ndu ə jàrō yə shèn nə̀nə̄, gu ngrɛ̄n mə̀nyūlənkɔ̄n tàr yə̄ ə tswē kùr hūhū. Tswēyəmē, gu vūn njīmgbàn gbò de gu lə kan to nkəywə̄ ngun anrèn gu tèkə de mə̄nē bān bə zwe bə ywān te dɔ̄ru kulwe gbladə̄.

28Tswēyəmē, Bulusu bu nyū kpān də̀ dan gu de, “Kàdə kàn njī to nkəywē yo! Tə̄ shāmān kūkwār tə̀!”

29Vəlɔn gu mē gyɔ mə̄nē də̀ dan de nə̄ nē gyər mər glo cà gu mān gūgwə̄ də̀ kàn kulwe nyər mān ənywī tàr yə də̀ gyɛkū gbə̂r ə nggà bēshi bə Bulusu bə̄ Sila.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Vələn gu kàn gbō bə Bulusu dòrù ə tàr yə̄ gu kàn bə sū mān də̀ lwè bə nyə̀ tswē yə̄ sē hū. Gu rì bə de, “Gyə̄ bān sē nggən nggən, sē nənggyĕ yə̀ nggə̄ lə nan dətswē Rì mān kpə nggə̄ cūngwən?”

31Bə Bulusu sa gu mān de, “Nə̄ wə̄ kpə̄ rɛn Yɛso tè njìnjì dətswē Rì man kpə̄ wə̄ gìgyər bə̄ mənē bān kə̀ wə̄ cūngwən nənàn.”

32Sē tswēyəmē yə̄ bə dan vələn gu bə̄ nkyɛn mənē bān kə̀ gu rɛn Yɛso wān sē Nggən.

33Yə̀ tsəntsā bū yəmē, mkpān yə̄ vələn gu gbō bə Bulusu tè gər, gu nglà bə mpəmpà məbə. Ə̀ mkpān yəmē nənàn bə Bulusu kan vələn gu bə̄ nkyɛn mənē bān kə̀ gu swē bətesəmàn.

34Vələn gu gbō bə Bulusu bə̄ Sila ywè ə kə̀ gu də̀ nə̄ bə kīrē. Vələn gu bə̄ mənē bān kə̀ gu sə̄ sē bə̄ te dər kəkla nggānme anrèn bə ngrɛ̄n de nzênmē bə kpə rɛn Rì te njìnjì.

35Də̀ mbrècə̄ ngar, bān Roman bān sē nggən nggən bān sùr rɛn, te bān kpān mgbənrīn nèn ndu ywe bə̄ vələn wān là ywān nē te ə jàrō de nə̄ gu bu bə Bulusu bə̄ Sila cūngwən.

36Mkpān yə̄ vələn gu gwɔ ndu yə, gu ywē kə̄ dan bə Bulusu de, “Nggən nggən bān sùr rɛn te ndu nyə de nə̄ nggə̄ bu gyə̄ bə̄ Sila cūngwən. Nzênmē nggə̄ bu gyə̄ cūngwən. Nə̄ məmē mgbò tsɔ sū gyə̀ bàn nkòn dətswē tu nkinē man kādə ngār gyə̄ yo.”

37Mkpān yə̄ Bulusu gwɔ ndu yəmē, gu kàn dàn bān kpān mgbənrīn nèn bān lwe ndu yə nyə de, “Nggən nggən bān sùr rɛn bə mē la nan rɛn yə̄ bə dan ətù tə̄ vū kyɛn kē yə sē njìnjì kē yə sē mò anrīn yo, də̀ nə̄ bə vu mgbəjə̀ tsē tə̄ ə nggà bēshi mənē də̀ nə̄ bə kan tə̄ ywān te ə jàrō. Sē rɛn nggyĕ yə̄ bə nan tə̄ kəde tə̄ la sē bān Roman yo nàn, də̀ nzênmē bə là nyə tswē bə kan tə̄ cūngwən gĭgĭ. Tə̄ la kpənyɛn bə̄ kì yə̀ bə là nan tə̄ mē yo. Yə sē kpaki nə̄ nggən nggən bān Roman bə mē nyə bu tə̄ cūngwən bə̄ tukpə̀ bə.”

38Nggən bān kpān mgbənrīn nèn ywe kə dàn nggən nggən bān sùr rɛn yə̄ bān Roman bə kì yə̀ bə Bulusu dan bə. Də̀ mkpān yə̄ nggən nggən bān sùr rɛn bə gwɔ de bə Bulusu bə̄ Sila sē bān Roman, mpūr kan te bə anrèn kì yə̀ bə nan bə Bulusu la sē zwē tsōtsō yo.

39Tswēyəmē bə zwē bə Bulusu ywe ə jàrō yə də̀ dan bə de kì yə̀ bə nan bə la tò yo. Bə gī sū mənē bə mē de nə̄ bə fù màtò sū bə anrèn kì yə̀ bə nan bə mē. Nggən nggən bə mē tukpə̀ bə kan bu bə Bulusu bə̄ Sila cūngwən də̀ dan bə de nə̄ bə kā gbù nggòn yəmē dən.

40Bə Bulusu dōglo kā jàrō yə dən də̀ ywe ə kə̀ Lediya tswē yə̄ bə ngrɛ̄n nywɛngyər mbə̄ gu də̀ dan bə de nə̄ bə vūn dər lwe də̀ man kādə te mpūr nkinē yo. Tswēyəmē bə dōglo də̀ kā gbù yə dən.

Kī bān te ndu Yɛso nan 17

1Bə Bulusu glə kū gbūgbu yə̀ mənē bān Mfiboli bə̄ bān Bəloniya də̀ nyə ə gbù yə̀ Tasalonika tswē yə̄ bə ngrɛ̄n kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Bulusu kə̄ nyər bə̄ mə̄nē bə̄n Yahuda bə kə̄de kì yə̀ gu là nan zwē tswē mē kūkwār yə̄ gu də̀ là ywē mə̄n. Zwē mbrɛ̄ Sati tar yə̄ gu tè mə̄n gu sə̀ nàn ndu gàntan bə̄ mə̄nē bə ətù rɛn yə̄ bə car sū ə lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì.

3Gu vu mə̀rɛn yə̀ bə car sū ə lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì yəmē ngàn sū bə də̀ nàn bə yə tsàr de yə sə̄ sē kpaki nə̄ gu wān sē Krisəti kpə̄ mgbŭ, tswēyəmē Rì lə tā gu shɛn ətù kyū. “Sē Yɛso gu mē wān sē wān sē Krisəti də̀ sē rɛn mə̄gu yə yə̄ nggə̄ là dan gyə̀.”

4Mə̄nē nəmān ənywī mə̄nē bə̄n Yahuda bə kpə rɛn yə̄ bə Bulusu bə̄ Sila dan bə te njìnjì də̀ kan zər zwē bə mə̄n. Də̀ mə̄nē nggānme bə̄n Heleni bə̄n sē bə̄n là zwē rɛn yə̄ Rì mə̄n, bə̄ mbə̀mbə̄ nəmān bə̄n bə là ngrɛn bə bə̄ nggɔn nggɔn ə gbù yə̄ kpə̄ te njìnjì nə̀nàn.

5Də̀ mə̄nē bə̄n Yahuda nəmān kya gyɛ̂n te ywu bə̄ bə Bulusu, də̀ kyūn mə̄nē bə̄n sē bə̄ dər məme də̀ la sē nkinē gyə̀r ə kī yə̄ nyìnyī yo te mgbə̀. Bə kyūn mə̄nē bə mē zwē nywɛ̂n mə̀nggă tswē bə̄n gbù yəmē. Bə̄n Yahuda bə mē vū mə̄nē bə̄n gbù yəmē cə̄ te bə Bulusu də̀ bə kan ywe kə cā mə̀nyūlə̄nkə̄n yə̀ kə̀ Yasɔn zu də̀ fɔ bə Bulusu də̀tswē bə man kan bə te mə̄nē bə̄n bə kyūn bə te mgbə̀ mē ə ngwə̀n.

6Də̀ bə la ngrɛ̄n bə Bulusu mə̄n ə kə̀ yə yo, bə gyɛ̂n zwe bə Yasɔn bə̄ mə̄nē nəmān bə̄n kpə Yɛso te njìnjì də̀ gbā bə lwe ca nggɔn nggɔn bə̄n gbù yə̄. Bə də̄n rɛn kpə̄n kpə̄n də̀ dan de, “Mə̄nē bə̄n là kan mə̄nē bə̄n mgbəmgbrè mē cazu mē nyə ə gbù tə̄,

7də̀ Yasɔn kpə mə̄nē bə mē zwè ə kə̀ gu. Mə̄nē bə là ka rɛn yə̄ bə nan kì yə̀ Cūn Roman dan de bə nan. Bə là dan de, cūn nggɔn gyə̄r shāmān də̀ sān gu re Yɛso.”

8Mə̀rɛn yəmē kàn bə̄n nggɔn nggɔn bə̄ mə̄nē bə̄n kyūn te mgbə̀ mē dər cāzu.

9Nggɔn nggɔn bə̄n gbù yə̄ nə̄ bə Yasɔn bə̄ mə̄nē bə̄n bə zwe bə gìgyə̀r bə̄ gu mē ywan kə̄jī ətù rɛn yəmē də̀ bə kan su bə cūngwɔn.

10Mkpə̄n yə̄ bū nyə̄ tè, mə̄nē bə̄n kpə Yɛso te njìnjì nə̄ bə Bulusu bə̄ Sila ywe ə gbù yə̀ Beriya. Də̀ mkpə̄n yə̄ bə nyə sū mə̄n ə tswē yə, bə ywe kə nyər bə̄ mə̄nē bə̄n Yahuda ə kə̄ yə̄ kyūntu mə̄bə.

11Mə̄nē bə̄n Beriya sē bə̄n kyūn ə dər bə də̀ sē bə̄ te mə̀mrɛ̀n yə̄ bə gwɔ rɛn Rì. Zwē mbrɛ̄ mē kūkwār bə sə̄ nan ndu yə̄ blā lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì də̀tswē bə man kyɛn kē rɛn yə̄ Bulusu dan bə sē njìnjì. Dər yə̄ mə̄nē bə̄n Tasalonika la sē kə̄de yə̄ mə̄nē bə̄n Beriya yo.

12Mə̄nē kənànme kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì ə Beriya. Bə̄n kpə̄ te njìnjì mə̄n nə̀nàn sə̄ sē mbə̀mbə̄ bə̄n Heleni bə̄n bə là ngrɛn bə bə̄ nggɔn nggɔn bə̄ lə̄lɔn bə̄n Heleni ə nə̀nàn.

13Də̀ mkpə̄n yə̄ bə̄n Yahuda bə̄n sē ə Tasalonika gwɔ de bə Bulusu ywe də̀ sə̄ dan mə̄nē rɛn Rì ə Beriya nə̀nàn, bə nyə mə̄n də̀ nyə vu dər mə̄nē bə̄n kyūn te mgbə̀ zo də̀ kan bə cə̄ te bə Bulusu.

14Mə̄n tsūtswēywə̄, mə̄nē bə̄n kpə̄ Yɛso te njìnjì kan gbō Bulusu kā Beriya dɔn də̀ lwe gu ban nggà nē. Bə Sila bə̄ Timəti ban mkpə̄n də̀ sə̄n mə̄n ə Beriya anrīn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Mānē bə bān gbō Bulusu kā Beriya dɔn mē zwē gu mān ywe kə sū gbù yə̀ Yatina. Də̀ mkpān yə̄ mānē bə kan rɛn yə̄ bə mərtu ywe ə gbù bə, Bulusu dàn bə de nə̄ bə dan Sila bə̄ Timəti de nə̄ bə kādə cā mkpān zu ə Beriya yo də̀ man zwē gu ywe ə Yatina.

16Mkpān yə̄ Bulusu kàsə̄ sē sɔ̀n jì bə Sila bə̄ Timəti ə Yatina, dər̀ ngàr gu nggānme anrèn gu ngrɛ̄n kpūkpɔ̀ yə̄ mānē nan zwē nggānme ə gbù yə.

17Tswēyəmē, gu bàn mkpān də̀ sə̀ gàntan bə̄ mānē bān Yahuda ə kə̄ məbə yə̄ kyūntu bə̄ bān la sē bān Yahuda yo bān là rɛn bə̄ Rì. Tswē yə̄ gu gàntan bə̄ mānē bān sē bə̄ dər yə̄ bə krè də̀ gwɔ gu sə̄ sē tswē yə̄ mānē là kre də̀ là rɛ do mān nə̀nàn.

18Mānē bān Bulusu gàntan bə̄ bə nə̀nàn sē mānē bān là tsar mānē mə̀rɛn yə̀ bə Bikuriya bə̄ Sitokiya car. Bān nəmān ənywī bə dan de, “Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ vəlɔn wān là te mò de gu sē wān tsə kī mē là dan mānē?” Bān nəmān sa rɛn yəmē mān də̀ dan de, “Gu là dan rɛn yə̄ kpūkpɔ̀ yə̄ tə̄ la tsə yə gbàngyə̀r yo.” Bə dan rɛn yəmē ənə̀mē anrèn Bulusu sə̀ dan bə rɛn yə̄ tù Yɛso bə̄ rɛn yə̄ tāshɛn ətù kyū.

19Tswēyəmē, mānē bə lwe Bulusu ywe ə nggà bēshi nggɔn nggɔn bān gbù yəmē bān bə là gyɔ bə de Yarasa. Mānē dan Bulusu de, “Dər tə̄ sē yə̄ tə̄ mān gwɔ rɛn suswɛ yə̄ wə̄ nyə də̀ là sə̀ dan mē.

20Kī nəmān yə̄ wə̄ dan mē sē yə̄ tə̄ la gwɔ yə gbàngyə̀r yo də̀ tə̄ là fɔ nə̄ tə̄ mān tsə kī yə̄ rɛn yəmē là tsar mānē.”

(21Kì yə̀ mānē bə mē nan sē ndu yə̄ bə là nan cùcùn mun. Mānē bān gbù yəmē bə̄ mə̀cə̄cə̀r bān sē bə̄ bə də̄ gwɔ rɛn yə̄ bə la gwɔ gbàngyə̀r yo, bə là ban mkpān də̀ sɔn də̀ rɛn ətù yə.)

22Ə tswē kyūntu yə̀ mānē nggɔn nggɔn bə mē bān bə là gyɔ bə de “Yarasa”, Bulusu dōglò krè ndè də̀ dàn de, “Gyə̄ mānē bān Yatina, nə̄ gyə̄ gwɔ rɛn yə̄ nggə̄ lə dan gyə̀! Nggə̄ kyɛn gyə̄ də̀ gyə̄ sē mānē bān dər gyə̄ ban nkɔ̄n yə̄ zwē kpūkpɔ̀ nggānme ə kī yə̄ gyə̄ là nan mē kūkwār.

23Mkpān yə̄ nggə̄ kan ənywī gbù gyə̄, nggə̄ vu tswē yə̄ gyə̄ là sə̄ nan kpūkpɔ̀ mē kūkwār kyɛn də̀ ngrɛ̄n mpə tswē yə̄ tɔ̀ kpūkpɔ̀ gyə̄r yə̄ bə car mān de, ‘Kə̄ mē sē kə̄ yə̄ wān tə̄ la tsə gu yo.’ Nē wān gyə̄ là sə̀ zwē gu mān də̀ la tsə gu yo mē, sē gu wān nggə̄ là dan gyə̄ rɛn gu nzênmē.

24Sē Rì wān nan mgbəmgbrè mē bə̄ kī yə̄ sē ənywī ywə̄ kūkwār, sē gu wān sē nggɔn wān là lwe mə̀mē bə̄ mkparū. Gu là sɔ̀n ənywī kə̀ yə̄ nēnjì de gu mɛ zwè gu yə yo.

25Nkinē la shāmān yə̀ gu gban sē bə̄ yə̄, yə̀ gu là fɔ̀ là mān bə̄ tə̄ yo. Sē gu wān là nə̄ mānē shishɛ̄n bə̄ vrè bə̄ kī yə̄ bə sē bə̄ yə mē kūkwār.

26Yə̀ kùcī Rì nàn nē gyə̄r me də̀ sē nē gyə̄r gu mē wān kan ngrìn mānē nkan nkān bān mgbəmgbrè mē kūkwār. Sē Rì gu wān nə̄ mānē bə mē sɔn ə tswē nkan nkān yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār. Sē gu wān nan bə də̀ kyɛn mkpān bə̄ tswē yə̄ bə là sɔn mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

27Gu Rì nàn ənə̀mē də̀tswē tə̄ man sē bə̄ dər yə̄ tə̄ lə fò gu də̀ man te hyuhyur bə̄ gu də̀ man sə̄ tekə bə̄ rɛn yə̄ məgu ə dər tə̀. Yəmē la sē de Rì rɛ nkə̀n bə̄ nənè gyər ənywī tə̄ yo.

28Nē gyər rɛn də̀ dan de, ‘Sē gu wān nə̄ tə̄ shishēn də̀ nə̄ tə̄ mgbrêmgbrē yə̄ tə̄ là zər də̀ sē mənēnjì nzênmē.’ Mə̀rɛn yə̀ mənē bān dō sɛn nəmān ənywī gyə̄ dan nə̀nàn de, ‘Tə̄ kūkwār nə̀nàn sē nywɛnywə̄.’

29Yə̀ Tə̄ sē nywɛnywə̄ ənə̀mē mbɛ̄, tə̄ kādə kyɛn kpə gu kə̄de kpūkpò nkinē nəmān yə̄ bə nan yə bə̄ mgbə̄ntə̄ kē zə̄ yə̄ là lan ngglan yo. Tə̄ kādə kyɛn gu kə̄de mgbə̄ntə̄ yə̀ nənè nēnjì kan ngwɔn gu də̀ nan yə̄ zwè yo.

30Mkpān yə̄ Yɛso la nyə̀ mbɛ̄ yo, Rì la nə̄ nənè mgbŭ anrə̀n rɛn məme məgu yə̄ gu là nan yo anrə̀n mənē la tsə gu yo. Də̀ sē nzênmē, gu là dan mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār de nə̄ bə kā nkə̄n yə̄ rɛn məme məbə dɔn.

31Rì kan mbrɛ̄ gyər zwè yə̄ gu lə sùr mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār rɛn yə̄ gu lə la cu nənè gyər kà beshi yo. Gu cu nē gyər wān gu lə nə̄ gu sē wān sùr rɛn yəmē. Gu tsar mənē mē kūkwār nē gu ə nkə̀n yə̀ gu ta gu shə̀n ə brĕ!”

32Də̀ mkpān yə̄ mənē bān Yatina gwɔ rɛn yə̄ Bulusu dàn bə ətù tāshɛn nē ətù kyū, mənē nəmān kan te mənē mla ətù rɛn yə. Bān nəmān ənywī bə dan de, “Rɛn yəmē sē rɛn yə̄ wə̄ lə nan tə̄ yə dan ə mkpān nəmān nzŏ.”

33Sē ə mkpān yəmē yə̄ Bulusu dòglò kà bə dɔ̀n ə tswē kyūntu yəmē.

34Mənē nəmān ənywī bān sə̄ zwē kpūkpò yə, kpənyɛn bə̄ rɛn yə̄ Bulusu dàn bə də̀ kan kpə̄ Yɛso te njìnjì. Ywā ənywī mənē bə mē sə̄ sē bə Diyonisi wān sē gyər ənywī nggɔn nggɔn bān kpūkpò yə̄ Yarasa bə̄ mbə̄ gyər wān sān gu re Damari bə̄ mənē nəmān nggānme nə̀nàn.

Kī bān te ndu Yɛso nan 18

1Tswēyəmē, Bulusu dōglò kà gbù yə̀ Yatina dɔ̀n də̀ ywe ə gbù yə̀ Korinti.

2Ə̀ gbù yə̀ Korinti yə̄, Bulusu ngrɛ̄n vələn wān Yahuda gyər wān sān gu re Yakila. Yakila gu sə̀ sē wān ru ə mə̀mē yə̀ bān Yitali də̀ sē vələn wān Fanta. Mbə̄ Yakila wān sān gu re Briskila sə̀ sē gìgyər bə̄ gu ə Korinti. Bə nyə Korinti anrə̀n yə sē mkpān yə̄ Kaludiyu Cūn Roman dàn bān Yahuda bān sə̄ sə̄n mān ə gbù Roman de nə̄ bə kūkwār bə dōglo kā gbù yə̄ dɔn. Sē ə mkpān yəmē yə̄ Bulusu ywè bə̄ bə Yakila.

3Bulusu ywē kə̄ sə̀n gìgyər bə̄ bə anrə̀n ndu yə̄ məbə sə̄ sē yə̄ nan fəkə̀ fɔ bə là nan bə̄ kpə kùlwè, kə̄de ndu yə̄ gu Bulusu sə̄ nàn nə̀nàn.

4Zwē mbrɛ̄ yə̄ sə̀n sù kūkwār, Bulusu sə̀ nàn ndu gàntan bə̄ mənē ətù rɛn yə̄ Rì ə kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda. Gu nər nggānme ə nkə̄n yəmē də̀tswē gu man nə̄ dər mənē bān Yahuda bə̄ bān Heleni man kpənyɛn bə̄ rɛn Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Də̀ mkpān yə̄ bə Sila bə̄ Timɔti ru ə Makidoniya nyə sū ə Korinti, Bulusu kàn kà rɛn yə̄ nan fəkə̀ fɔ bə là nan bə̄ kpə kùlwè mē dɔ̀n, də̀ nàn ndu yə̄ gu dan mənē rɛn Rì kyame, tswēywə̄ gu sə̀ nàn bān Yahuda dan de Yɛso wān sē Krisəti.

6Də̀ mənē bə kpə̄ rɛn yə̄ Bulusu dàn bə kā də̀ gri gu bə̄ mərɛn nəmān məmè, gu kàn kàn gɔ̄n gyə̄ bə də̀ cùn ywər màmē yə̀ sē ə làgā māgu sū bə də̀ dan bə de, “Də̀ sē gyə̄ lə kpə̄ mgbŭ ə ngwɔ̀n Rì, màgì gyə̄ lə nà ətù gyə̄ də̀ ngwɔn nggə̄ la sē mān yo. Nzênmē, nggə̄ lə kà gyə̄ dɔn də̀ ywe kə dan mənē bān la sē bān Yahuda yo mē rɛn Rì.”

7Tswēyəmē, gu dōglò kà bān Yahuda dɔ̀n də̀ ywè kə̄ sɔ̀n bə̄ vəlɔn gyər wān la sē wān Yahuda yo wān sān gu re Titɔ Yustu. Titɔ sə̀ sē wān là rɛn bə̄ Rì də̀ kə̄ gu sə̄ kūr gi kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda.

8Sān vəlɔn wān sə̀ sē tu yə̄ kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda re Kirisəbu. Gu bə̄ mənē bān kə̀ gu bə̄ mənē nggānme bān Korinti bān gwɔ rɛn Rì də̀ kpə̄ Yɛso te njìnjì də̀ bə Bulusu swē bə bə̀tesəmàn.

9Mbrɛ̄ gyər mē ə bū, Rì bu Bulusu beshi də̀ dàn gu de, “Kàdə nə̄ mpūr nkinē te wə̄ bə̄ mənē bə mē yo. Sə̀ kùci tswē dan bə rɛn zəze yə̄ tù Yɛso me.

10Nggə̄ sē gìgyə̀r bə̄ wə̀ də̀ nənè la shāmān wān lə nan wə̄ nkinē yo, anrɛ̀n mənē nggānme ə gbù yəmē sē mənē bān mənggə̀.”

11Tswēyəmē, Bulusu sɔ̀n ə Korinti ma sɛ gyə̄r bə̄ nkyɛn də̀ sə̀ tsàr mənē rɛn Rì.

12Mkpān yə̄ bə kan vəlɔn gyə̄r wān sān gu re Galiyu gyə̄ gɔna yə̄ mənē bān Yakaya, bān Yahuda kyūn nkəywə̀ te mgbɔ̀ də̀ vūn Bulusu lwe ywe tàr yə̄ sùr rɛn.

13Mənē bə mē lwe gu ywe ə nggà bēshi Galiyu də̀ dan de, “Vəlɔn mē sə̄ krè ngār də̀ là sə̀ nan mənē tsar rɛn Rì ə nkɔ̄n yə̄ bān yə̀ mə̀tə̄ la kpənyɛ̀n bə̄ yə yo.”

14Də̀ Bulusu tè rɛn yə̄ gu lə bu nyū də̀ man sà rɛn yə̄ mənē bə mē dan ətù gu, sē mkpān yəmē yə̄ Galiyu dàn bān Yahuda de, “Rɛn yə̄ gyə̄ là dan ətù vəlɔn gu mē màn sē de gu nan nkinē məmè nzɛn, yə mān tɔ̄ yə̄ nggə̄ lə gwɔ gì yə̀ māgyə̄ ətù yə.

15Rɛn yəmē də̄ gyên sē rɛn yə̄ mgborɛn bə̄ rɛn yə̄ màsān bə̄ kī yə̄ Bān màgyə̄ dan ətù yə mē, yə sē kpaki nə̄ gyə̄ nkəywə̀ kyūn yə. Yəmē la sē mərɛn yə̀ nggə̄ lə sùr yo.”

16Tswēyəmē gu glā bə de nə̄ bə dōglo kā tār yə̄ sùr rɛn yə dɔn.

17Sē ə mkpān yəmē yə̄ mənē bān gbù yə vūn Sosatani, vəlɔn wān sə̀ sē nggɔn ə kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ tsē gu ə nggà bēshi tār sùr rɛn yə. Gɔna Galiyu gu la kàn beshi tè kì yə̀ bə nan Sosatani gu mē yo.

18Bulusu bàn mkpān də̀ sɔ̀n bə̄ mənē bān kpə Yɛso te njìnjì ə Korinti də̀ dōglò kà bə dɔ̀n mān. Mkpān yə̄ gu dōglò, gu gbō Yakila bə̄ Briskila də̀ bə nyər gbm̄ də̀ ywe ə Siriya. Mkpān yə̄ Bulusu sə̀ kyūn yə̄ gu lə kà Korinti dɔn, gu nə̄ bə fā gu tu anrīn anrɛ̀n yə sə̄ sē kì yə̀ gu sə̀ ngàr nyū nə̄ Rì ə mkpān nəmān mbɛ̄.

19Bə Bulusu nyə sū ə gbù yə̀ Yafisa tswē yə̄ gu nyə̄ kà bə Yakila bə̄ Briskila dɔ̀n ə bē də̀ nyər kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda. Tswē yə̄ gu gàntan bə̄ bə ətù rɛn yə̄ Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Mənē bān kpə te njìnjì bər Bulusu de nə̄ gu bàn mkpān nggānme də̀ man sɔ̀n bə̄ bə nzɔ̌. Bulusu la kpənyɛ̀n bə̄ bər yəmē yo.

21Də̀ mkpān yə̄ gu lə dōglo kà bə dɔn, gu gyɛ̂n dan bə de, “Də̀ sē kì yə̀ dər Rì kpənyɛ̀n, mkpān nəmān nzɔ̌ nggə̄ lə mərtu nyə bə̄ gyə̀.” Tswēyəmē gu dōglò nyər gbm̄ də̀ kà Yafisa dɔ̀n.

22Də̀ mkpān yə̄ Bulusu nyə sū ə gbù yə̀ Kaseriya, gu gə̄gə̄ ywè Wurisheliman də̀ kə̄ zɛ̀ mənē bān kpə te njìnjì mān də̀ sə̄ gə̄gə̄ ywè ə gbù yə̀ Yantakiya.

23Də̀ gu sɔ̀n tè vē ə Yantakiya də̀ sə̄ kà gbù yə̄ dɔ̀n də̀ zər kə sū mə̀mē yə̀ Galantiya bə̄ Firijiya tswē yə̄ gu dan rɛn yə̄ sē kì yə̀ là kpàn mənē bān kpə te njìnjì dər ə nkɔ̄n yə̄ zwē rɛn Rì mān.

24Mkpān yə̄ bə Yakila bə̄ mbə̄ywə̄ kāsə̄ sē ə Yafisa mənrīn, və̄lɔn gyər wān Yahuda wān sē bə̄ rɛn nyū nggān wān sān gu re Pɔlo nyə̀ mān ə gbù yə̄. Və̄lɔn gu sē wān rù ə Yisəkandariya də̀ sē wān tsə rɛn yə̄ sē ə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì mē nggānme.

25Və̄lɔn gu mē sē wān bə ban mkpān nggānme də̀ tsar gu nkɔ̄n rɛn Yɛso gu wān sē Nggɔn. Də̀ gu ngrɛ̄n de ndu yə̄ dan mənē rɛn Rì sē kì yə̀ gu lə nan, gu nàn krè də̀ nàn mənē rɛn yə̄ tù Yɛso tsàr. Də̀ sē rɛn yə̄ ndu yə̄ Yɔhanan là swē mənē bə̀tesəmàn kyame yə yə̄ gu tsə.

26Və̄lɔn gu nàn krè də̀ dan mənē rɛn Rì ə kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda də̀ la tsu dər nkinē yo. Də̀ bə Yakila bə̄ Briskila gwɔ rɛn Rì yə̄ gu sə̀ dàn mənē yə, bə gbō gu ywe kə̄ də̀ kə nàn gu nkɔ̄n rɛn Rì dan.

27Də̀ Pɔlo tèkə ə dər gu de gu lə ro ngga də̀ man ywè ə Yakaya, mənē bān kpə Yɛso te njìnjì la gu mān də̀ car takə̀dā te ndu ca bān kpə te njìnjì mān ə Yakaya də̀ dan bə de nə̄ bə kpə̄ gu bə̄ ngwɔn ywā. Və̄lɔn gu ywè kə̄ là mənē bān Rì mān də̀ bə kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì mān ə Yakaya yə.

28Ə̄ nggà bēshi mənē, və̄lɔn gu mē krè ngār də̀ gàntan bə̄ bān Yahuda də̀ rè bə ətù kī yə̄ bə dan yə̄ la sē njìnjì yo. Gu nàn bə tsàr lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de Yɛso sē gu wān sē Krisəti.

Kī bān te ndu Yɛso nan 19

1Mkpān yə̄ Pɔlo kàsə̄ sē ə gbù yə̀ Korinti mənrīn, Bulusu bàn kəmfār tswē zər mâ gu nyə̄ sū ə gbù yə̀ Yafisa, tswē yə̄ gu ngrɛ̄n mənē nəmān bān kpə̄ Yɛso te njìnjì.

2Bulusu rì mənē bān kpə̄ Yɛso te njìnjì bə mē de, “Gbrīn Ntsər nyə nyər dər gyə̄ ə mkpān yə̄ gyə̄ kpə Yɛso tè njìnjì?” Mənē bə mē kan sa Bulusu mān de, “Tə̄ la gwɔ gbàngyər de nkinē gyər shāmān yə̀ sē Gbrīn Ntsər yo.”

3Bulusu kàn rì bə nzɔ̌ de, “Sē ə nkɔ̄n yə̄tan yə̄ bə kan gyə̄ swē bə̀tesəmàn?” Mənē bə mē kan sa gu mān de, “Sē ə nkɔ̄n yə̄ Yɔhanan sə̀ kàn mənē swē bə̀tesəmàn.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Tswēyəmē Bulusu kàn dàn bə de, “Mənē bān Yɔhanan sə̄ kàn bə swē bə̀tesə̄màn sē mənē bān ka nkɔ̄n nan məme dɔn. Mkpān yəmūn, Yɔhanan dàn mənē bān Sərela de nə̄ bə kpə̄ te njìnjì bə̄ Yɛso wān lə nyə̄ màn gu Yɔhanan də̀ nàn ndu məgu krɛ̀.”

5Də̀ mkpān yə̄ mənē bə bān Bulusu rɛ̀n bə̄ bə gwɔ kī yə̄ gu dàn bə, bə nə̄ bə Bulusu swē bə bə̀tesə̄màn ənywī sān Yɛso gu wān sē Nggɔn tə̀.

6Sē ə mkpān yəmē yə̄ Bulusu kàn ngwɔn gu sà bə ə tù də̀ fàr nyū zəze gyə̄ bə. Tswēyəmē Gbrīn Ntsər nyə nyər ə dər bə də̀ bə rɛn ə nyū rɛn yə̄ bə la rɛn bə̄ yə kyɛn gbàngyàr yo də̀ dan mənē rɛn yə̄ Rì.

7Mənē bə mē kūkwār sə̄ ma mənē tsɔ.

8Bulusu ywè kə̄ nyər kə̄ yə̄ kyūntu mənē bān Yahuda tswē yə̄ gu bàn hwə tar kpəkprì də̀ sə̀ gàntan ətù rɛn Rì bə̄ mənē də̀ la tè mpūr nənè yo. Gu nàn krè də̀ rɛ̀n bə̄ bə də̀tswē gu nə̄ dər bə kpə̄nyɛn bə̄ rɛn yə̄ nkɔ̄n Rì là lwe mənē.

9Mənē nəmān ənywī mənē bān Yahuda bān Bulusu dàn bə rɛn yə̄ Rì sə̄ sē mənē bān dər bə là ka gwɔ də̀ mənē bə kə̄ yə̄ bə kpə̄ te njìnjì. Mənē bə mē gyɛ̂n krē də̀ sə̄ dan rɛn məme nəmān ətù nkɔ̄n rɛn Yɛso wān sē Nggɔn de, rɛn yə la sē njìnjì yo. Bə dan rɛn yəmē ə nggà bēshi nkyər mənē bān kyūn te mgbɔ̀ mē kūkwār. Tswēyəmē, Bulusu gbō mənē bān kpə̄ te njìnjì də̀ kà mənē bān kə̄ rɛn yə̄ bə kpə̄ te njìnjì mē dɔ̀n. Zwē mbrē mē kūkwār, Bulusu gu sə̀ nyər ə tàr yə̄ sē hū yə̄ Tirana də̀ gàntan ətù rɛn Rì bə̄ mənē bə.

10Bulusu bàn sɛ ywā də̀ sə̀ nàn ndu tswē gàntan bə̄ mənē bə ə tàr yəmē. Tswēyəmē, mənē bān Yahuda bə̄ bān la sē bān Yahuda yo, bān sə̄ sɔ̄n ə mə̀mē yə̀ Yasiya kūkwār gwɔ rɛn yə̄ tù Yɛso wān sē Nggɔn.

11Rì nə̄ Bulusu nggɔn nggɔn də̀ gu nàn kī yə̄ mə̀ yə̄ mənē la ngrɛ̄n yə gbàngyàr yo.

12Kì yə̀ sə̀ sē suswɛ̀ yə̀ tè ə mkpān yəmūn sē de, mənē kpə̄ mgbənjan nkùlwè yə̄ Bulusu sə̀ swɛ mə̀krì bə̄ yə̄ gu kàn ywān kpə gu, də̀ lwe yə ca bān lələ mān də̀ Rì nə̄ yə nan bə te zəze. Kì yəmē nə̄ gbə̄gbrìn məmè yə̄ sə̄ sē ə kpə̀ mənē nəmān dɔ̄ru kə̄ bə dɔn.

13Bān Yahuda nəmān bān sə̄ kan tswē zər də̀ sə̄ nə̄ gbə̄gbrìn məmè dɔ̄ru kə̄ mənē dɔn nə̀nàn də̀ sə̄ gyɔ sān Yɛso də̀ dan gbrīn məme de, “Nggə̄ là dan wə̄ de nə̄ wə̄ dɔrù kà nē gu mē dɔ̀n ənywī sān Yɛso wān sē Nggɔn, wān Bulusu là dan mənē rɛn yə̄ tù gu.”

14Mənē bān sə̄ nan rɛn yəmē sə̄ sē nywɛn bān vəlɔn wān Yahuda wān sə̄ sē nggɔn ənywī bān tɔ̀ kī nə̄ Rì də̀ sān gu re de Səkiva. Nywɛnywə̄ bə mē sə̄ sē mənē tāmgbā.

15Də̀ mkpān yə̄ nywɛn bə mē rɛn bə̄ gbrīn məme yə krɛ, gbrīn yə kan sa bə mān də̀ dan bə de, “Nggə̄ tsə Yɛso də̀ tsə nē wān bə là gyɔ gu de Bulusu də̀ sē gyə̄, gyə̄ sē bə̄ nggwɔ ənywī mgbəmgbrè mē?”

16Tswēyəmē, vəlɔn gu wān gbrīn məme sə̄ nan gu mē, dòglò gyɛ̂n kàn mənē bə mē tsē nggānme. Gu tsē bə tè mpə̄mpà ə kpə̀ kənànme də̀ kàn bə lə̄gā gbò ngā anrɛ̀n gu tswě mwɔ̄n bə. Tswēyəmē, mənē bə mē kan dōglo kulwe kā kə̄ vəlɔn gu dɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17Mənē bān Yahuda bə̄ bān la sē bān Yahuda yo kūkwār bān sə̄ sə̄n mān ə gbù yə̀ Yafisa yə gwɔ kì yə̀ vələn gu mē nàn mənē bə mē də̀ yə sē bə kì yə̀ mpùr nggānme, də̀ bə kan nan sān Yɛso wān sē Nggɔn bɛ̀ nggānme.

18Tswēyəmē, mənē nggānme bān kpə̄ Yɛso te njìnjì vu mərɛn məmè yə̀ bə nan ngā sū bē də̀ la kan yə nyər yo.

19Mənē nggānme bān sə̄ sē bān nan bwi ənywī mənē bə bān kpə̄ te njìnjì mē, sə̄ vu takədā yə̄ ndu məbə lwe nyə ə nggà bēshi mənē bān sē mān mē kūkwār, də̀ kan yə tō wu. Kəjī yə̄ bə rɛ̄ takədā yə̄ ndu məbə yəmūn sē yə̄ lə ma kəjī nà-sɛ̀-tun ə blā kəjī yə̀ məbə.

20Kī nggɔn nggɔn yə̄ te mē sə̄ nə̄ rɛn yə̄ tù Yɛso wān sē Nggɔn ngwur ngār ə tswē nggānme də̀ mənē nggānme ənywī bə kpə̄ gu te njìnjì.

21Mkpān yə̄ kī yəmē kūkwār te krɛ, Gbrīn Ntsər rɛn bə̄ Bulusu də̀ nə̄ gu dōglò zər glə̀ kū gbūgbu yə̀ məmē Makidoniya bə̄ məmē Yakaya də̀ ywè kə sū Wurisheliman. Gu Bulusu dàn ə dər gu de, “Mkpān yə̄ nggə̄ də̄ ywe kə sū Wurisheliman, tswēyəmē nggə̄ lə ywe kə ngrɛ̄n mənē bān gbù yə̀ bān Roman kpaki.”

22Tswēyəmē, Bulusu kàn tè bə Timɔti bə̄ Yirasətu ndu ywè ə Makidoniya də̀ gyɛ̂n bàn mkpān sə̀n ə məmē yə̀ Yasiya. Timɔti bə̄ Yirasətu sə̄ sē mənē bān bə sə̄ nan ndu gìgyər bə̄ Bulusu.

23Mkpān yə̄ Bulusu kàsə̄ sē sə̀n ə Yafisa, bān gbù yəmē dōglo te njìnjɛ̄ bə̄ mənē ətù nkə̄n rɛn yə̄ Yɛso wān sē Nggɔn.

24Ə̄ gbù yəmūn, vələn gyər sə̀ shāmān wān sān gu re Demɛtru də̀ gu sē wān là lā kpətɛ̌kī bə̄ yazùrfā. Vələn gu mē nàn kì gyər yə̀ sē kəde Kə̄ Nggɔn yə̄ bə là bər kpūkpò bə mān yə̄ re Yartimi. Ndu yə̄ vələn gu mē sə̄ la mənē nggānme anrɛ̀n yə̄ sē bə nkə̄n yə̄ bə sə̄ te kəjī nggānme ətù ywə̄.

25Tswēyəmē vələn gu gyɔ bān sə̄ nan ndu bə̄ gu bə̄ bān sə̄ nan ndu yə sē kəde mənē bə mē tè mgbɔ̀ də̀ dàn bə de, “Gyə̄ tsə de sē ətù ndu yəmē yə̄ tə̄ là nan də̀ te kəjī nggānme nzɛ̂nmē.

26Nə̄ gyə̄ kàn tə̄n gyə̄ gwɔ də̀ man kàn beshi gyə̄ ngrɛ̄n kī yə̄ vələn wān bə là gyɔ gu de Bulusu mē là dan. Gu là dan mənē de kpūkpò yə̄ mənē kan ngwɔn nan yə la sē nkinē yo gbəgbori. Vələn gu mē là nə̄ dər mənē bān gbù Yafisa mē bə̄ nkyɛn mənē bān məmē yə̀ Yasiya nggānme kpə̄ mərɛn yə̀ gu là dan bə mē te njìnjì.

27Nzɛ̂nmē yə sē tə̄ kì mpùr ətù ndu tə̄ mē anrɛ̀n nggə̄ ngrɛn de mənē lə la ngrɛ̄n zəze nkinē ətù ndu yəmē nzə̌ yo. Kì yə̀ la kan sē yə̀ mpùr mwə̄n kūkwār sē rɛn yə̄ Kə̄ Nggɔn yə̄ kpūkpò yə̄ mətə̀ yə̄ re de Yartimi. Nē lə la ngrɛ̄n kə̄ yəmē bə̄ nggɔn nggɔn nzə̌ yo də̀ yəmē lə sē krɛ̂ yə nàn. Kpūkpò yə̄ mənē bān Yasiya bə̄ nkyɛn mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār là bər yə lə kàn te kì yə̀ fà bə̄ bə!”

28Də̀ mkpān yə̄ mənē bān kyūn te mgbɔ̀ mān tswēywə̄ gwɔ kì yə̀ gu Demɛtru dàn bə, dər ngàr bə nggānme də̀ bə vu gwàr sū də̀ dan de, “Sē kpūkpò yə̄ Yartimi ə Yafisa yə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn nggānme.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

29Mānē nggānme dōglo vu gwàr sū ywān mānē tōn ə gbù yəmē kūkwār. Mānē bān kyūn te mgbò bān dər bə sē məme zwe mānē ywā bān Makidoniya bān sā nan ndu gìgyàr bā Bulusu bān màsān bə re de Gayusu bā Yaristaku. Bə lwe mānē bə mē dār nyər ə tswē yā mānē bān gbù yəmē là kyūn te mgbò.

30Dăr yà Bulusu sā sē yà gu màn zwē mgbò mānē bə mē kə nyər mān tswē yəmē dà bān kpə Yɛso te njìnjì la kā gu dən nā gu zwē bə mān yo.

31Ənywī mānē bān sē nggən nggən ə màmē dà sē kpākpàn Bulusu gu te ndu de nā bə dan gu de nā gu kàdə lwè nkəywā ywè mān ə tswē kyūn te mgbò yəmē yo.

32Tswē yā mānē bə mē kyūn te mgbò sā sē glā me. Kì yà mānē bə mē kplō glā dà sā dan la sà sē rɛn gyār me yo, anrèn mānē nggānme ənywī bə la sā tsə kì yà tè yà nā mānē kyūn te mgbò yo.

33Mānē nāmān kpā te njìnjì de, sē vālən wān sān gu re Lezanda wān gbo rɛn tè mānē dà bə là kplə glā yəmē. Bə sē bā tekə yəmē anrèn bə ngrɛ̄n bān Yahuda sā nā gu dōglò krè ndè ə nggà bēshi mānē bə mē kūkwār. Tswēyəmē, gu zo ngwən dàtswē bə man te gyun nā gu man dàn bə de bə bān Yahuda la tsə rɛn nkinē ətù kì yà te ə gbù yəmē yo.

34Dà mānē bān kyūn te mgbò tsə de Lezanda sē wān Yahuda bə la kan vu glā sū dà dan me nzǒ de, “Sē kpūkpò yā Yartimi ə Yafisa yā sē bā nggən nggən nggānme!” Mānē bə mē ban mkpān nggān dà sā dən rɛn yəmē.

35Dà mānē bə mē ban mkpān dà sā dan rɛn yəmē, vālən gyār wān ndu gu sē yā car kī yā bān gbù yə dā kyūn, gu nā mānē bə te gyun dà gu dàn bə de, “Gyā mānē bān Yafisa, gyā tsə de mānē mē kūkwār tsə de gbù yà Yafisa sē tswē yā là lwe kā yā Yartimi dà sē ə gbù yà mgbǎntā yà sē ntsər dà sē yà ru ə mkparū nyà mān.

36Tā la ngrɛ̄n nənè gyār wān lə dan tā de rɛn yəmē sē mò yo. Nā gyā càn dər gyā sū kədè rɛn gyā lə gyɛ̂n te dârdār nzɛn.

37Gyā zwe mānē bə mē dà lwe nyà ə sākànmē dà tā la ngrɛ̄n nkinē gyàr yà bə ban tā yā ə kà yā nan rɛn Yartimi mē yo. Tā la gwɔ mānē bə mē tswē dan rɛn nkinē məme ətù kpūkpò tā mē yo.

38Dà sē nənè nāmān dà nan Demɛtru bā mānē bān nan ndu bā gu nkinē dà bə sē bā rɛn bā nē gu, vē yà bə kan zwē yà sùr màrɛn shāmān dà bə mānē nggən nggən bān sùr màrɛn yəmē shāmān. Yə tā nā bə mā ywe mān tswēyəmūn dà man kə tè màrɛn yā.

39Dà sē nkinē gyàr nkan shāmān yà gyā sē bā yā ətù mānē bə mē, yə lə tò nā gyā tè rɛn yəmē ə mbrɛ̄ yà mānē bān gbù mē kpənyɛn bā yə dà kan yə zwē yā bə là kyūntu bə.

40Rɛn yəmē sē tā kì yà mpùr anrèn tā ngrɛn de njìnjɛ̄ nāmān dà dōglò nzɛn, mānē bān Roman mē lə la kà tā dən ənàmē me yo. Bə lə dan de sē tā bān gbo rɛn yəmē te mānē bān gbù mē. Dàgbà sē rɛn nggyĕ yā tā lə dan ətù rɛn yəmē, yə lə la sē kì zəzè yà mānē lə kpānyɛn bā yā yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

41Də̀ mkpān yə̄ və̄lɔn wān là car kī yə̄ gbù yəmē rɛ̀n krɛ̀, gu dàn mənē bān kyūn te mgbɔ̀ mān de nə̄ bə dōglo zān ywe mə̀kə̀ bə.

Kī bān te ndu Yɛso nan 20

1Mkpān yə̄ Bulusu ngrɛ̄n de njìnjɛ̄ yə̀ mənē bān Yafisa krɛ̀, gu gyɔ mənē bān kpə̄ te njìnjì mān tè mgbɔ̀ də̀ dan bə rɛn yə lə kpàn bə dər də̀ kàn dàn bə de gu lə ywe kà bə dɔn. Tswēyəmē gu dōglò kà bə dɔ̀n də̀ ywè ə Makidoniya.

2Də̀ gu kà Yafisa dɔ̀n, gu glə kū bə̄ mənē bān sē ə gbūgbu yə̀ mə̀mē yəmē də̀ sə̀ rɛ̀n bə̄ mənē bān kpə te njìnjì mān də̀ sə̀ kpàn bə dər ətù nkōn yə̄ rɛn Rì. Bulusu zər nyə̄ sū ə Yakaya,

3tswē yə̄ gu bàn hwə tar də̀ sɔ̀n mān. Mkpān yə̄ gu sə̀ kyūn yə̄ gu lə dōglo də̀ man ywe ə Siriya də̀ kàn gwɔ de mənē bān Yahuda kyūn de bə lə ngun gu, tswēyəmē gu tèkə də̀ kàn glə kū Makidoniya də̀ mə̀rtu ywè hwāmān.

4Mənē bān zwē Bulusu mān sə̄ sē bə Subata vɛ̄n Burusu wān Beriya bə̄ Yaristaku bə̄ Sekundu bān ru ə Tasalonika, bə̄ Gayusu və̄lɔn wān Darbe. Mənē bān shāmān nə̀nàn sē Timɔti bə̄ Tikiku bə̄ Tarofima. Bə Tikiku bə̄ Tarofima sē mənē bān Yasiya.

5Bulusu bə̄ mənē bə kūci tə̄ də̀ ywe ə gbù yə̀ Taruwasa tswē yə̄ bə kə jì tə̄ mān.

6Tə̄ gyɛ̂n dōglo nyər gbm̄ kā Filibi dɔn màn mənē sə̄ nan gān yə̀ tan Fùfùkì yə̀ bə la sū mùmū ncū mān yo krɛ. Tə̄ te vē tun ə nkɔ̀n anrīn də̀ sə̄ nyə Taruwasa tswē tə̄ sɔ̀n mān te vē tāmgbā.

7Də̀ rìglò tè ə rì Sati, tə̄ kyūn sɔ̀n ə tswē gyər də̀ re kī gìgyər. Mkpān yəmē Bulusu bàn mkpān nggānme də̀ sə̀ dan mənē rɛn Rì mâ tsəntsā bū anrɛ̀n gu tsə de gu lə kà gbù yə dɔn ə mbrē yə̄ ywā.

8Tār yə̄ tə̄ kyūn sɔ̀n də̀ Bulusu sə̀ dàn mənē rɛn Rì mē sə̄ sē kə̄ yə̄ sē tsa yə də̀ bə kan bə̄telà sa mān nggān.

9Vənzɛ̀ gyər wān sān gu re Yatikusu sə̀ sa ə bə̀ grē tàr yə də̀ sə̀ gə̀ nkəywə̄ nə̀nə̄. Mkpān yəmē, Bulusu bàn mkpān nggānme də̀ sə̀ dàn mənē rɛn Rì də̀ vənzɛ̀ gu sə̀ nàn nə̀nə̄ yə kùr mâ gu rù ətù tàr yə̄ sē tsa mē gyɛkū ə mə̀mē. Də̀ mkpān yə̄ mənē bān shāmān ə tswē yə zo gu kyɛn, bə ngrɛ̄n gu sē kɔn ywə̄.

10Də̀ Bulusu ngrɛ̄n ənə̀mē, gu dòglò kū ji ywē ə mə̀mē də̀ nə̀ nkəywə̄ ncɔ̂n gi vɛ̄n gu də̀ dòglò dan mənē de, “Gyə̄ kàdə nə̄ dər nkinē tsu gyə̄ yo. Vɛ̄n gu mē shāmān shishɛ̄n.”

11Də̀ Bulusu dòglò ngun ywē ə tàr yə̄ sē shū yəmē, gu bàn fùfùkì cwɛ̀ də̀ kàn tàn. Bulusu dan mənē rɛn Rì mâ mkpān mbrɛ̄cə̄ ngar anrīn gu sə̄ kà mənē dɔ̀n.

12Mənē bān shāmān sə̄ ban Yatikusu shishɛ̄n me lwe ywe kə̄ də̀ yə sē bə kì yə̀ sù dər nggānme.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Tswēyəmē, tə̄ dōglo kə nyər gbm̄ yə̄ sē nggən tswē yə̄ tə̄ ywe kə̄ ngrɛ̄n Bulusu, də̀ yə lwe tə̄ ywē ə gbù yə̀ Yasusu, tswē yə̄ tə̄ ngrɛ̄n de tə̄ lə kə gbō gu mān anrɛ̀n yə sē kì yə̀ gu dàn tə̄ anrīn də̀ sə̄ kà tə̄ dɔ̀n ə Taruwasa də̀ gyɛ̂n bàn nkɔ̀n yə̀ mənē là zər zə̀.

14Mkpān yə̄ Bulusu ngrɛ̄n tə̄ ə Yasusu, tə̄ nə̄ gu nyər gbm̄ də̀ zər gìgyər bə̄ tə̄ ywē ə Mitilini.

15Tə̄ sə̄ zər ənywī gbm̄ yə mâ mbrɛ̄ yə̄ ywā yə̀ tə̄ kā Yasusu dɔn də̀ nyə ə Kiyəsu gbù yə̀ məsər kan yə gyə̄ ə dəntswe. Tə̄ kā Kiyəsu dɔn də̀ nyə sū ə Samasu gbù yə̀ məsər kan yə gyə̄ ə dəntswe nənàn. Ə mbrɛ̄ yə̄ tăr yə̄ tə̄ sə̄ sē ənywī zər də̀ sə̄ nyə sū Milɛtu ə mbrɛ̄ nlyɛ̄ yə̄ tə̄ dōglo kā Yasusu dɔn.

16Bulusu sə̀ kyūn ə dər gu de gu lə gə̄gə̄ tsē nyər gbm̄ də̀ man glə kà Yafisa dɔn dətswē gu man kàdə cā mkpān yə̄ zər gu zù ə məmē yə̀ Yasiya yo. Gu sə̀ nər tsutswe anrɛ̀n dər gu sə̀ sē yə̀ gu màn kə̄ sū Wurisheliman ə mbrɛ̄ yə̄ nan gān yə̀ bān Yahuda yə̀ re de Penteku mē.

17Bulusu tè ndu ywè bə̄ bān sē lənkū də̀ sē nggən nggən yə̄ bān kpə Yɛso te njìnjì ə Yafisa de nə̄ bə zwē gu ywe ə Milɛtu.

18Mkpān yə̄ mənē bə nyə sū Milɛtu, Bulusu dàn bə de, “Gyə̄ tsə mkpān yə̄ nggə̄ ban nggān də̀ sɔ̄n nan ndu bə̄ gyə̄ ə məmē yə̀ Yasiya mē, mkpān yə̄ nggə̄ nyə ə kùcī mâ nyə kə sū mkpān nggə̄ nyə ka gyə̄ dɔn.

19Nggə̄ la zo tu bə̄ nənè gbàngyər yo ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ nan ndu Yɛso wān sē Nggən tə̄. Zwē mkpān mē kūkwār mənē gyɛ̂n sə̄ te nggə̄ gì də̀ nə̄ nggə̄ rànkpə nggānme ətù ndu yəmē anrɛ̀n kī məme yə̄ bān Yahuda kyūn de bə lə nan nggə̀.

20Gyə̄ tsə de nggə̄ dan gyə̄ kī mē kūkwār yə̄ lə là gyə̄ mān ə mkpān yə̄ nggə̄ dan gyə̄ rɛn Rì də̀ tsar gyə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə zwē gu mān. Nggə̄ nan ndu yəmē ə mkpān yə̄ nggə̄ rɛn bə̄ gyə̄ ə tswē yə̄ mənē là rɛ do bə̄ mkpān yə̄ nggə̄ rɛn bə̄ gyə̄ zwē mə̀kə̀ gyə̄.

21Nggə̄ dan bān Yahuda bə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo rɛn Rì. Nggə̄ gbīn bə tɔ̄n nggānme de nə̄ bə kā nkɔ̄n yə̄ nan məme dɔn də̀ man zwē nkɔ̄n Rì mān dətswē bə man kpə̄ Yɛso wān sē Nggən tə̄ te njìnjì.

22Nggə̄ là ywe Wurisheliman anrɛ̀n yə sē kì yə̀ Gbrīn Ntsər dan nggə̄ də̀ yə sē kpaki nə̄ nggə̄ nan kì yə̀ yə dan. Nggə̄ la tsə kì yə̀ mənē bān gbù yə lə kə nan nggə̄ mbɛ̄ yo.

23Kì yə̀ nggə̄ tsə de Gbrīn Ntsər dan nggə̄ ə gbūgbu mē kūkwār de lə te bə̄ nggə̄ sē de mənē lə vūn nggə̄ gyə̄ ə jàrō də̀ nə̄ nggə̄ mgbŭ nggānme. Kì gyər yə̀ nggə̄ gyɛ̂n ngrɛn sē de,

24nggə̄ la kan shishɛ̄n yə̄ mgbəmgbrè mē te nkinē bə̄ nggə̄ yo, dətswē nggə̄ man krɛ ndu yə̄ nggə̄ kan zwē ə nggà bēshi, ndu yə̄ Yɛso wān sē Nggən dan de nggə̄ nan. Ndu yəmē sē yə̄ nggə̄ dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì là kpə̄ mənē cūngwən ə nkɔ̄n yə̄ fà me.

25”Nggə̄ ban mkpān də̀ zər kan tswē cīn bə̄ gyə̄ ə tswē dan gyə̄ nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mənē. Nə̄ gyə̄ tsə de la sē gyə̄ kūkwār bān lə ngrɛ̄n nggə̄ nzɔ̌ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

26Nrìnrīnmē nggə̄ là nan gyə̄ dan de, wān də̀ kà yə̄ gu lə kpə̄ rɛn Rì tè njìnjì, yəmē la kū nggə̄ nzə̌ yo.

27Nggə̄ dan gyə̄ kī mē kūkwār yə̄ dər Rì là fò de nə̄ tə̄ nan də̀ la kā nkinē gyàr dɔn yo.

28Gyə̄ nàn nkəywə̀ lwè. Nkyɛn mənē bān Gbrīn Ntsər kan te gyə̄ ə ngwɔ̀n de nə̄ gyə̄ lwè bə mē, nə̄ gyə̄ nàn bə lwè nənàn. Nə̄ gyə̄ sē mənē bān là nan mənē bān kpə rɛn Rì te njìnjì lwe, mənē bān Rì kan tè mənē bān məgu ə nkɔ̄n yə̄ zəywə̄ Yɛso wān nyə kpə̄ kyū ətù bə.

29Nggə̄ tsə de mkpān yə̄ nggə̄ lə kà gyə̄ dɔn, mənē nəmān bān dər bə sē kəde tərmvū lə nyə̄ nyər bə̄ gyə̄ də̀ lə kan mənē bān Rì cāzu.

30Mkpān lə nyə̄ yə̄ mənē nəmān ənywī gyə̄ nənàn lə kàn te bān te mò də̀ nə̄ mənē bān kpə Yɛso te njìnjì zwē kī yə̄ bə lə dan kya.

31Gyə̄ gbà nàn ncinrin mənē bə kyɛn də̀ man nə̄ kə kūr gyə̄ bə̄ mgbŭ yə̀ nggə̄ kpə nggān ə mkpān yə̄ nggə̄ ban sɛ tar də̀ bū bə̄ rì nggə̄ tsar gyə̄ nkɔ̄n rɛn Rì.

32”Nggə̄ là kan gyə̄ te Rì ngwɔn nzênmē de gu màn nàn gyə̄ lwè də̀ rɛn məgu man sē kì yə̀ lə tsar gyə̄ nkɔ̄n yə̄ sɔ̀n məgyə̄. Sē gu Rì wān là là gyə̄ mān də̀ gyə̄ là nan krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n rɛn məgu. Gu lə nə̄ gyə̄ kī zəze yə̄ gu kyun zwè mənē bān là zwē gu mān.

33Nggə̄ la te ywu ə dər nggə̄ ətù kī kəde zinare, bə̄ yazùrfā, bə̄ kī kpm yə̄ nənè gyər ənywī gyə̄ gbàngyàr də̀ ngrɛn de yə mān gyên sē yə̄ mənggə̀ kya yo.

34Gyə̄ tukpə̀ gyə̄ tsə de kī yə̄ nggə̄ bə̄ mənē bān tə̄ nan ndu gìgyàr bə̄ bə, sē bə̄ yə bə̄ yə̄ tə̄ re, sē yə̄ nggə̄ kan ngwɔn nggə̄ nan yə.

35Nggə̄ nan kī yəmē tsar gyə̀ dətswē tə̄ də̀ nan ndu yə ənəmē, nə̄ yə man sē kpaki nə̄ tə̄ lā mənē bān la sē bə̄ mgbrêmgbrē yo. Nə̄ gyə̄ tèkə ə mkpān mē kūkwār de Yɛso gu wān sē Nggɔn dan de, ‘Nē wān də̀ là ban kī nə̄ mənē nəmān, gu sē bə̄ te zəzè ə dər gu mwɔ̄n mkpān yə̄ gu də̀ là kpə̄ nkinē bə̄ nənè nəmān.’ “

36Də̀ mkpān yə̄ Bulusu rɛ̀n bə̄ mənē bə mē krɛ̀, bə kūkwār bə kan te kpm də̀ gu kàn rɛn bə̄ Rì.

37Mkpān yə̄ Bulusu rɛn bə̄ Rì krɛ̀, mənē bə mē kūkwār bə nyɛn Bulusu gri də̀ sə̄ nyər bə̄ gu də̀ vu gì sū də̀ dan gu de nə̄ mɛ̄ mgbɔ̀ màn tsɔ sū gu bàn nkɔ̀n ywè.

38Mənē bə mē sə̄ te dər cīnji anrɛ̀n rɛn yə̄ Bulusu dan bə de bə lə la ngrɛ̄n gu nzə̌ yo. Mənē bə mē zwē gu man ywe tswē yə̄ gu kə nyər gbm̄, də̀ sə̄ te dər cīnji.

Kī bān te ndu Yɛso nan 21

1Mkpān yə̄ tə̄ nyər gbm̄ ə Milɛtu, tə̄ dan bān gbō tə̄ te nkɔ̀n de tə̄ là ka bə dɔn, gbm̄ yə nāsə̀sà me də̀ lwe tə̄ nyə ə gbù yə̀ re Kwɔsu; tə̄ ru ə mbrɛ̄ yə̄ ywā də̀ kā Kwɔsu dɔn də̀ nyə sū ə Rodusa, tswē yə̄ tə̄ dōglo də̀ ywe ə Batara.

2Sē ə Batara yə̄ tə̄ nyər gbm̄ yə̄ sə̄ ro ban nggà məmē yə̀ Finikiya də̀ zwē yə mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Də̀ tə̄ nyə̄ tè hyuhyur ə̀ mə̀mē yə̀ bān Kubrusu, tə̄ nə̄ gbm̄ yə̄ lwe tə̄ ban nggà sə̀r Kubrusu yə̄ də̀ lwe tə̄ nyə̄ ə̀ mə̀mē yə̀ mə̄nē bān Siriya, tswē yə̄ tə̄ nyə̄ ji ə̀ gbù yə̀ mə̄nē bān Taya, tswē yə̄ gbm̄ yə̄ sə̄ nyə̄ tswē ji kī zwē mān.

4Mkpān yə̄ tə̄ nyə̄ sū Taya, tə̄ ngrɛ̄n mə̄nē nə̄mān bān kpə̄ Yɛso te njìnjì mān. Sē bə̄ mə̄nē bə̄ mē yə̄ tə̄ ban vē tāmgbā də̀ sə̄n bə̄ bə̄ mān ə̀ Taya yə̄. Gbrīn Ntsə̀r rɛn sū mə̄nē bə̄ mē ə̀ dər bə̄, də̀ bə̄ dan Bulusu de gu kàdə̀ ywē ə̀ Wurisheliman yo.

5Də̀ tə̄ ban mkpān sə̄n bə̄ bə̄ ma beshi, tə̄ dōglo kā bə̄ dɔn də̀ kūci bə̄ zə̀r tə̄ də̀ ywe. Mə̄nē bə̄ mē bə̄ mbə̀mbə̄ bə̄ bə̄ nywɛn bə̄ kūkwār gbō tə̄ kā nywī gbù dɔn anrīn də̀ sē nyə̄ kàn tə̄ te ə̀ nkɔ̀n. Sē ə̀ tswē yə̀mē yə̄ tə̄ bə̄ bə̄ kūkwār te kpm ə̀ tù mgbɔ̀ kàbŭ də̀ rɛn bə̄ Rì.

6Tswēyə̀mē tə̄ kan gə̄ nkə̄n də̀ nyə̀r gbm̄ də̀ mə̄nē bə̄ kan dōglo nyə̀r nywī gbù bə̄.

7Tə̄ dōglo kā Taya yə̄ dɔn də̀ kūci bə̄ zə̀r tə̄ mâ tə̄ nyə̄ sū Talamaya, tswē yə̄ tə̄ nyə̄ də̀ zɛ̄ mə̄nē bān kpə̄ Yɛso te njìnjì mān də̀ ban mbrɛ̄ gyə̀r kpə̄kpri də̀ sə̄n bə̄ bə̄ mān.

8Sē ə̀ mbrɛ̄ yə̄ ywā yə̀mē yə̄ tə̄ dōglo kā gbù Talamaya dɔn də̀ nyə̄ sū ə̀ Kaseriya, tswē yə̄ tə̄ ywe kə̀ nyə̀r ə̀ kə̀ Filibusu, nē wān sə̄ nàn ndu dan mə̄nē rɛn Rì mān ə̀ gbù yə̄ də̀ sē gyə̀r ə̀nywī mə̄nē tāmgbā bān bə̄ cu bə̄ ə̀ Wurisheliman ə̀ kùcī. Tə̄ ban mkpān də̀ sə̄n mān bə̄ gu.

9Filibusu sə̀ sē bə̄ mə̄nggə̄ nlyɛ̄ bān la kpān ngə̄ mbɛ̄ yo də̀ sē bān sə̄ dan mə̄nē rɛn Rì.

10Tə̄ ban vē kə̀nànme də̀ sə̄n bə̄ Filibusu gu. Sē mkpān yə̀mē yə̄ və̄lɔn gyə̀r wān sə̀ sē wān dɔ̀n rɛn Rì wān sān gu re Gabasu sə̀ rù ə̀ Yahudeya nyə̀ mān bə̄ tə̄.

11Də̀ mkpān yə̄ gu nyə̀ bə̄ tə̄, gu bàn mgbə̀nrīn yə̄ Bulusu là vūn tə̀r bə̄ yə̄ də̀ kàn kpān nkə̀ywə̀ ə̀ ngwɔ̀n bə̄ zə̀ gu də̀ dan de, “Gbrīn Ntsə̀r dan nggə̄ de, bān Yahuda lə̀ kan mgbə̀nrīn yə̀mē kpān tāki ywə̄ ə̀nə̀mē ə̀ Wurisheliman də̀ kan gu te mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo ə̀ ngwɔ̀n.”

12Tə̄ bə̄ nkyɛn mə̄nē bān shāmān gwɔ rɛn yə̀mē, tə̄ kūkwār tə̄ kan bə̀r Bulusu de nə̄ gu kàdə̀ ywè ə̀ Wurisheliman yo.

13Bulusu gyên sà tə̄ rɛn yə̄ mān də̀ dan tə̄ de, “Sē nə̄nggyɛ̆ yə̀ gyə̄ là nan də̀ là gì də̀ kan nggə̄ də̀r cāzu ə̀nə̀mē? La sē rɛn yə̄ bə̄ lə̀ kpān nggə̄ ə̀ Wurisheliman kyame yə̄ nggə̄ là sɔn ji mān nzênmē yo. Nggə̄ là sɔn ji kyū yə̄ nggə̄ lə̀ kpə̄ nə̀nàn ə̀tù ndu yə̄ nggə̄ là nan Yɛso wān sē Nggɔn.”

14Mkpān yə̄ tə̄ ngrɛ̄n de gu la kpə̄nyɛ̀n bə̄ kì yə̀ tə̄ dan gu yo, tə̄ kan kā gu dɔn də̀ dan gu de, “Kì yə̀ Rì kyun de gu lə̀ nan, nə̄ gu màn nàn yə̄.”

15Də̀ tə̄ ban mkpān sə̄n man ə̀ kə̀ Filibusu gu, tə̄ dōglo kyūn kī tə̄ zwē ji zə̀r də̀ nyə̄ dòglo ban nkɔ̀n ywe mān ə̀ Wurisheliman yə̄.

16Mə̄nē nə̄mān bān kpə̄ Yɛso te njìnjì ə̀ Kaseriya sə̄ zwē tə̄ mān ywe ə̀ Wurisheliman də̀ gbō tə̄ lwe ywe kə̀ və̄lɔn gyə̀r wān sān gu re Mə̀nasɔn, tswē yə̄ tə̄ ywe kə̀ sɔ̀n mān. Mə̀nasɔn gu sə̀ sē və̄lɔn wān mə̀mē yə̀ Kubrusu də̀ sē wān fə̀ndè te yə̄ gu kpə̄ Yɛso tè njìnjì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17Mkpān yə̄ tə̄ nyə sū Wurisheliman, mə̄nē bān kpə̄ Yɛso te njìnjì mān nan tə̄ kpə̄ bə̄ ngwɔn ywā.

18Rì yə̀ ywā yə̀ tə̄ ywe kə sū mān ə Wurisheliman, Bulusu zwē tə̄ mān ywè bə̄ Yakubu də̀ tə̄ ywe kə rɛn bə̄ gu. Mkpān yəmē mə̄nē bān sē tu bān kpə̄ Yɛso te njìnjì kūkwār bə sə̄ shāmān ə tswē ywə̄.

19Tswēyəmē, Bulusu dòglò zɛ̀ bə də̀ dàn bə ncwərncwər kī yə̄ Rì nan bə̄ mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo ə nkə̄n yə̄ gu Bulusu sə̄ nàn ndu yə̄ dan mə̄nē rɛn Rì.

20Də̀ mə̄nē bə mē gwɔ kī yə̄ Bulusu vu ngàn sū bə, bə kūkwār kan bɛ̄ Rì ətù kī yə̄ gu nan də̀ dan Bulusu de, “Zāngyə̌r tə̄, wə̄ ngrɛn kì yə̀ sē bə̄ tə̄ bān kpə te njìnjì ə Wurisheliman. Mə̄nē bān Yahuda bān kpə te njìnjì sē mə̄nē bān tə̄ bla bə də̀ bə sē mə̄nē nà kənànme. Mə̄nē bə mē kūkwār bə là nan kī yə̄ Bān nyə̀ Rì nə̄ Musa zwē mān.

21Mə̄nē dan mə̄nē bə mē cùcùn mun de wə̄ là sə̀ tsar mə̄nē bān Yahuda kūkwār bān sɔn ə mə̀mē mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo de nə̄ bə kādə zwē kì yə̀ Bān yə̀ Musa dan yo. Bə là dan de wə̄ dan de nə̄ bə kādə nyər nywɛn bə nrin yo, də̀ man kā nkə̄n nan kī yə̄ mə̄nē bān Yahuda dɔn.

22Nkinē lə la ywar mə̄nē bə mē ə tswē bə gwɔ de wə̄ nyə ə sə̄kànmē yo. Nzɛ̂nmē sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ tə̄ lə nan?

23Tə̄ ngrɛn de yə tə̄ nə̄ tə̄ dan wə̄ kì yə̀ wə̄ lə nan də̀tswē wə̄ man nàn yə̄. Tə̄ sē bə̄ mə̄nē nlyɛ̄ bān kpan nyū nə̄ Rì ətù kì yə̀ bə lə nan.

24Mkpān ma yə̄ mə̄nē bə mē lə ywe kə swē nkəywə̀ ə nggà bēshi nē wān tò kī nə̄ Rì. Doglò də̀ man ywè kə̄ swē nkəywē gìgyə̀r bə̄ bə də̀ man ywan kə̄jī yə̄ tù swē mə̄nē nlyɛ̄ bə mē, də̀tswē bə man nə̄ bə vu bə tu. Nan ənə̀mē də̀tswē mə̄nē mē kūkwār man tsə de wə̄ la kà rɛn nan kì yə̀ Bān Rì dan yo, də̀ bə man tsə de kī yə̄ bə gwɔ yə ətù wə̄ la sē njìnjì yo.

25Də̀ sē rɛn mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo də̀ kpə rɛn Yɛso te njìnjì, tə̄ car takə̀də̄ te ndu zwē bə ywe mbɛ̄. Tə̄ car də̀ dan bə de nə̄ bə kādə kpə̄nyɛn yə̄ bə lə tan nkinē yə̀ bə ngun də̀ kan yə̄ tə̄ nə̄ kpūkpò yo, də̀ man kādə tan mə̀gì yo, də̀ man kādə tan nan yə̄ bə la sar mə̀gì kankərɛ̄ yo. Tə̄ dan bə nə̀nàn de nə̄ bə kā nkə̄n yə̄ te nggā dɔn.”

26Mbrɛ̄ yə̄ ywā yə̄ bə rɛn bə̄ Bulusu, gu dòglò gbō mə̄nē nlyɛ̄ bə bān kpān nyū nə̄ Rì də̀ lwè bə ywè də̀ bə kə swē bə kūkwār bə. Tswēyəmē gu dòglò gbō bə ywè kə nyər ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ dan nggɔn wān tò kī nə̄ Rì, vē yə̀ mə̄nē bə kūkwār bə lə ban də̀ sɔ̄n ənywī swē yəmē anrīn bə sə̄ kàn kī bə tə̄ nə̄ Rì.

27Mkpān yə̄ vē tāmgbā yə̀ bə Bulusu lə kə swē tu bə sə̀ tè hyuhyur yə̄ lə shɛ̄ mān, bān Yahuda nə̄mān ru ə mə̀mē yə̀ Yasiya nyə ngrɛ̄n Bulusu ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì. Mə̄nē bān Yahuda bə mē vu dər yə̄ mə̄nē kūkwār bān kyūn te mgbò mān tswē yə cɔ̄ te Bulusu də̀ vūn gu.

28Mə̄nē bə mē rɛn kpān kpān də̀ sə̄ dan de, “Gyə̄ mə̄nē bān Sərela, nə̄ gyə̄ gbà nyə̄ là tə̄ mān! Sē vəlɔn gu mē wān là kan tswē kūkwār zər də̀ là sə̀ dan mə̄nē kūkwār de, mə̄nē bān Sərela bə̄ Bān yə̀ Rì nə Musa bə̄ Kə̄ nggɔn yə̄ Rì mē la sē nkinē yo. Gyə̄

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

ngrɛn gu gbo mənē bān la sē bān Yahuda yo nyə̄ nyər ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ kan Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì cāzù.”

([29]Mənē bə mē dan de Bulusu gbo mənē bān la sē bān Yahuda yo nyə̄ nyər ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì anrèn bə sə̄ ngrēn gu ə gbù bə̄ nē gyər wān gbù Yafisa wān sān gu re Tarofiman də̀ ngrēn de Bulusu gbo gu cà mān kə̄ nyər kə̄ yəmē.)

[30]Dər mənē nggān bān gbù Wurisheliman yəmē kan te tə̀tə̌r me də̀ bə kan vūn Bulusu gbīn dōru ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yə də̀ kan mənyūlənkɔ̄n kə̀ yə ywān kūkwār.

[31]Mkpān yə̄ mənē bān sē bə̄ dər məme bə mē sə̄ te rɛn yə̄ bə ngun Bulusu, mənē nəmān te ndu ywe kə dàn nggɔn bān kpānnēn bān Roman de mənē là fɔrɛn ə gbù yə̀ Wurisheliman mē kūkwār.

[32]Mān tsūtswēywə̄ yə̄ nggɔn gu mē gwɔ rɛn yəmē, gu cu mənē bān məgu bān sē nggɔn nggɔn bə̄ bān la sē nggɔn nggɔn yo, də̀ bə kulwe kə nyər ənywī mənē bān kyūn te mgbɔ̀ bə̄ Bulusu. Də̀ mkpān yə̄ mənē bə mē ngrēn vəlɔn gu wān sē nggɔn bə̄ nkyɛn bān kpānnēn, bə kan kə̄ rɛn yə̄ bə tsē Bulusu dɔn.

[33]Vəlɔn gu wān sē nggɔn bān kpānnēn dòglò zwē Bulusu ywè də̀ vūn gu də̀ nə̄ bə kan nzənzē ywə̄ kpān gu. Tswēyəmē vəlɔn gu kàn rì nkyər mənē bə mē de, “Vəlɔn gu mē sē nggwɔ? Sē nənggyě yə̀ gu nan gyə̀?”

[34]Mənē bān kyūn te mgbɔ̀ bə mē sə̄ te glə̄ də̀ kan dan rɛn tə̀tə̌r me. Nggɔn gu mē la nàn nkinē nəmān vūn lwè ə ngwɔn ətù kì yə̀ tè yo, anrèn mənē bə kan mə̀rɛn rɛn vâ me. Tswēyəmē vəlɔn gu nə̄ mənē bān tswē ndu gu vūn Bulusu lwe kə gyə̄ ə tàr yə̄ tswē ndu bān kpānnēn.

[35]Mənē bān kpānnēn gbō Bulusu zər ngun mgblè kì yə̀ ywe shū də̀ kan klā gu ban lwe anrèn mənē bān kyūn te mgbɔ̀ ə tswēyəmē sə̄ te gyār nggānme.

[36]Mənē bān Yahuda bə mē zər zwē bə Bulusu mān də̀ sə̄ rɛn kpān kpān, də̀ sə̄ dan de, “Nə̄ gyə̄ ngun gu.”

[37]Mkpān yə̄ mənē bān kpānnēn sə̄ te hyuhyur yə̄ bə lwe Bulusu ywe kə nyər ə tswē yə̄ bə là sɔn də̀ nan ndu mān, gu rèn bə̄ wān sē nggɔn bə də̀ dàn de, “Wə̄ kpənyèn nə̄ nggə̄ rɛn bə̄ wə̀?” Nē wān sē nggɔn gu mē sà Bulusu mān də̀ rì gu de, “Sē sěn də̀ wə̄ nan rɛn ə nyūrɛn yə̄ bān Heleni nàn?

[38]La sē wə̄ wān sē vəlɔn Masar wān vu dər mənē cɔ̀ tè nkɔ̄n ndu yə̄ bān là lwe məmē mē ə mkpān gyər yo? La sē wə̄ wān nan mənē nà-nlyē də̀ kàn bə tè lənggə ndu yə̄ bān Roman mē də̀ gbìn bə nyər ə mgbə̀jī yo?”

[39]Bulusu sà vəlɔn gu mān de, “Nggə̄ sē vəlɔn wān Yahuda wān bə ngrin ə gbù yə̀ Tarsu ə məmē yə̀ Kilikiya. Nggə̄ sē nē wān gbù yə̀ mənē nggānme nan sān yə̄ gwɔ ə bē. Nggə̄ là bər de nə̄ wə̄ kpə̄ nggə̄ nyèn nə̄ nggə̄ rɛn bə̄ mənē bə mē.”

[40]Nggɔn bān kpānnēn gu mē kpə̄ Bulusu nyèn də̀ gu dōglò krè ə mgblè kì də̀ zo ngwɔn tè mənē də̀ dan bə de nə̄ bə te gyun. Də̀ mkpān yə̄ mənē bə mē te gyun, Bulusu rèn bə̄ bə ə nyūrɛn yə̄ bān Yahuda də̀ dan bə de:

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Kī bān te ndu Yɛso nan 22

1”Gyə̄ mə̄nē bān sē nywɛngyə̌r nggə̄ bə̄ tə̄te nggə̄, nə̄ gyə̄ nàn tə̄n shə̄r də̀tswē gyə̄ man gwɔ kī yə̄ nggə̄ lə dan gyə̄ yə̄ nggə̄ nan bə̄ yə̄ nggə̄ la nan yo.”

2Mkpān yə̄ mə̄nē bə gwɔ Bulusu ə tswē rɛn bə̄ bə ə nyūrɛn yə̄ mə̄nē bān Yahuda, bə kan nan tə̄n shə̄r də̀ gu kūci tswē rɛn bə̄ bə.

3”Nggə̄ sē və̄lɔn wān Yahuda wān bə ngrin ə gbù yə̀ Tarsu gbù yə̀ sē ə mə̀mē yə̀ Kilikiya. Nggə̄ sē wān cɛ ə Wurisheliman sə̄kànmē də̀ sē Gamaliya wān tsar nggə̄ Bān yə̀ Musa bə̄ kī yə̄ bān Yahuda mē kūkwār. Gu nan nggə̄ Bān bə̄ kī yəmē tsàr nggānme də̀ nggə̄ sə̄ sē wān zwē rɛn Rì yə mān kə̄de nkə̄n yə̄ gyə̄ là zwē gu mān nzê̄nmē.

4Nggə̄ nə̄ mə̄nē mgbŭ yə̀ bə tsu ətù ywə̄ anrèn bə sə̄ zwē nkə̄n rɛn Yɛso yəmē. Nggə̄ zwe lə̄lɔn bə̄ mbə̀mbə̄ sū ə jàrō ətù rɛn yəmē.

5Nē wān sē Tu nggɔn bān tò kī nə̄ Rì bə̄ mə̄nē bān sē nggɔn nggɔn bān sə̄ zwē rɛn yə̄ bān Yahuda tsə rɛn yəmē. Sē bə bān car takə̀dā də̀ kan nə̄ nggə̄ kpə̄ ca nywɛngyə̌r tə̄ bān Yahuda bān sē ə gbù Dimashika, də̀ nggə̄ sə̄ lwe yə ywe tswē nggə̄ kə zwe mə̄nē bān Yɛso kpān də̀ man lwe bə kə nə̄ bə mgbŭ ə Wurisheliman.”

6”Mkpān yə̄ nggə̄ ban nkɔ̀n də̀ sə̄ ywe kə tè hyuhyur mān ə Dimashika yə, gbrīn glo gyə̄r ru ə mkparū də̀ gān kan lan sū nggə̄ ə̀ mgbla rì mān ə nkɔ̀n yəmē.

7Tswēyəmē, nggə̄ kan gān ru gyɛkū mān tswē yə də̀ gwɔ kwār rɛn yə̄ nənè də̀ yə gyɔ nggə̀ də̀ dan nggə̄ de, ‘Shawulu, Shawulu, sē rɛn nggyĕ yə̄ wə̄ là nə̄ nggə̄ mgbŭ ənə̀mē?’

8Nggə̄ kan sa kwār rɛn yə̄ nē gu mē də̀ ri de, ‘Nggɔn nggə̄, wə̄ sē nggwɔ wān là rɛn bə̄ nggə̄?’ Nē gu kàn sà nggə̄ mān də̀ dan de, ‘Sē nggə̄ Yɛso wān gbù Nazəreti wān wə̄ là sə̄ nə̄ nggə̄ mgbŭ.’

9Mə̄nē bān tə̄ sē gìgyə̀r bə̄ bə mān ə nkɔ̀n yə̀ ywe Dimashika ngrɛ̄n gbrīn glo yə yə̄ lan sū tə̄ mān tswē yə. Bə la sə̄ gwɔ rɛn yə̄ nē gu wān sə̀ rèn bə̄ nggə̄ mē yo.

10Tswēyəmē nggə̄ kan ri gu nzŏ de, ‘Nzê̄nmē, Nggɔn nggə̄, sē nə̄nggyĕ yə̀ nggə̄ lə nan?’ Gu kàn sà nggə̄ mān də̀ dan nggə̄ de, ‘Doglò də̀ man nyər ə Dimashika tswē bə lə dan wə̄ kī mē kūkwār yə̄ Rì kyūn zwè yə̄ wə̄ lə nan yə.

11Gbrīn glo yəmē sə̄ lan ngglan mwɔ̄n də̀ nan nggə̄ beshi nə̄ yə kū wɔ̄ də̀ mə̄nē bān tə̄ zər gìgyə̀r vūn nggə̄ lwe ə ngwɔ̀n də̀ lwe nggə̄ nyər mān ə gbù Dimashika.

12”Və̄lɔn gyə̄r wān sān gu re Naniya sə̀ shāmān ə gbù yə̀ Dimashika yə. Gu sə̀ sē wān kan dər gu zwè ə nkɔ̄n rɛn Rì də̀ sə̀ nàn kī yə̄ Bān Rì nə̄ tə̄ bān Yahuda dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan. Mə̄nē bān Yahuda bān sɔ̄n mān ə Dimashika yə kūkwār sə̄ nə̄ və̄lɔn gu mē nggɔn nggɔn.

13Və̄lɔn gu zwē nggə̄ nyə̀ ə tswē yə̄ tə̄ kə sɔ̀n mān də̀ nyə tè krè hyuhyur gi nggə̀ də̀ dan de, Zāngyə̀r nggə̄ Shawulu, nə̄ beshi wə̄ bu də̀ wə̄ man ngrɛ̄n kə̄de sē yə̀ wə̄ sē anrīn.’ Mān tsūtswēywə̄ yə̄ və̄lɔn gu rèn bə̄ nggə̄, beshi nggə̄ kan bu də̀ nggə̄ kan ngrɛ̄n gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Də̀ mkpān yə̄ nggə̄ bu beshi kyɛn gu, gu dàn nggə̄ de, ‘Rì wān təte tə̄ bān kùcī cu wə̄ nə̄ wə̄ tsə̄ kī yə̄ gu kyun zwè ə dər̄ gu də̀ nə̄ wə̄ man ngrɛ̄n də̀ man gwɔ kwār gər̄ ywə̄ gu wān là nan zəze.

15Sē wə̄ wān lə dan mənē kūkwār rɛn zəze yə̄ tù gu, rɛn yə̄ wə̄ kan beshi wə̄ ngrɛ̄n də̀ kan tə̄n wə̄ gwɔ yə nə̀nàn.

16Nzɛ̂nmē sē nənggyɛ̌ yə̀ shāmān yə̀ tə̄ là ji mān nzə̌ anrīn? Doglò nə̄ bə swē wə̄ bə̀tesə̄màn də̀tswē wə̄ man rɛn bə̄ Rì ənywī sān yə̄ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ də̀tswē gu man nglà məme dè wə̄ dər.’

17”Nggə̄ dōglo ə Dimashika də̀ mərtu ywe ə Wurisheliman. Mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ rɛn bə̄ Rì ənywī Kə̄ Nggɔn māgu mān ə Wurisheliman, gu bu nggə̄ beshi tsàr Yɛso,

18də̀ gu Yɛso dàn nggə̄ de, ‘Doglò gūgwə̄ də̀ man ywē kà Wurisheliman dòn anrɛ̀n nggə̄ ngrɛn de mənē bə mē lə la kpə̄ rɛn yə̄ wə̄ lə dan bə ətù nggə̄ te njìnjì yo.’

19Nggə̄ kan sa rɛn yəmē də̀ dan de, ‘Wə̄ gu wān sē Nggɔn, mənē bə nan tsə̄ de nggə̄ zər zwē məkə̀ bə yə̀ kyūntu tswē yə̄ nggə̄ zwe bān kpə rɛn wə̄ te njìnjì kpān sū jàrō də̀ tsē bə.

20Mkpān yə̄ bə tsē Yisətifanu wān sə̀ dàn nē rɛn məwə̀ ngun, nggə̄ sə̄ shāmān də̀ sē nggə̄ gu mē wān kan ngwɔn sa rɛn yə̄ kyū gu. Nggə̄ sə̄ krē də̀ gbyɛ̄n kī kpm mənē bə mē bān ngun gu yə̄ bə kyūn sū tswē gyər.’

21Yɛso gu wān sē Nggɔn kàn dàn nggə̄ de, ‘Doglò də̀ man kà sə̄kànmē dòn anrɛ̀n nggə̄ lə te wə̄ ndu ywe tswē yə̄ rɛ nkɔ̀n bə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo mē.’ “

22Mənē bə mē shər tə̄n gwɔ tswē yə̄ Bulusu dàn bə rɛn yə nyə̄ sū mkpān yə̄ gu dàn rɛn yəmē krɛ̀, də̀ kan dōglo vu gwàr sū də̀ te glə̄ kpān kpān də̀ dan de, “Nə̄ gyə̄ ngun nē gu mē! Gu la sē wān bə kà gu dɔn shishɛ̄n ə mgbəmgbrè mē yo. Nə̄ gyə̄ ngun gu!”

23Mənē bə mē kūci tswē vu gwàr sū də̀ jūn lə̄gā bə zo te shū də̀ sə̄ gyūn yə də̀ cu ywər məmē vār ywē ə shū.

24Tswēyəmē, nē wān nggɔn mwə̄n kūkwār wān là lwe bān Roman bān kpānnɛ̄n, nə̄ mənē bān tswē ndu gu ban Bulusu ywe ə tār yə̄ tswē ndu bə də̀ man kan ntsa tsē gu də̀tswē gu man dan bə kì yə̀ gu nan bān Yahuda yə̄ bə là te glə̄ də̀ là vu gwàr su ətù gu.

25Də̀ mkpān yə̄ mənē bə mē vūn Bulusu kpān də̀ zo te shū yə̄ bə lə tsē gu, Bulusu rì nē gyər wān sē nggɔn ənywī bān Roman de, “Sē ənə̀mē yə̄ Bān yə̀ mənē bān Roman dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ vūn nē wān kan tè wān Roman də̀ la ri gu gwɔ nkinē məmè yə̀ gu nan anrīn yo də̀ man kàn tsē gu ənə̀mē mē?”

26Və̄lɔn gu mē gwɔ kì yə̀ Bulusu dàn gu, də̀ klà dōglò zwē wān sē nggɔn bə kūkwār ywē də̀ dan gu de, “Wə̄ la tsə rɛn yə̄ tə̄ là nan yə̄ tə̄ lə gbō te nkəywə̀ yo. Nē gu mē sē və̄lɔn wān Roman.”

27Tswēyəmē, nggɔn gu mē zwē Bulusu ywè də̀ rì gu de, “Dan nggə̄ mûn, wə̄ sē və̄lɔn wān kan tè wān məmē bān Roman?” Bulusu kàn sà gu mān de kì yə̀ gu dan sē ənə̀mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

28Nē nggɔn gu mē kàn dàn Bulusu de, “Nggə̄ ywan kə̄jī nggān anrīn də̀ sə̄ kan te wān Roman.” Bulusu kàn sà gu mān de, “Wə̄ wān rɛ nkɔ̄n məwə̀ rərɛ̀ də̀ nggə̄ wān bə ngrin nggə̄ màn tətе nggə̄ sə̄ sē bān kan te mənē bān Roman, sē yə̄ wān tan yə̄ mwɔn?”

29Mān tsūtswēywə̄ Bulusu rì vəlɔn gu mē rɛn, mənē bān sə̄ sē bə̄ mərɛn yə̀ bə de mān ri gu Bulusu kan kā yə̄ dɔn. Mkpān yə̄ nggɔn bān kpānnēn gu mē tsə de Bulusu sē vəlɔn wān Roman, yə kan sē gu kì yə̀ mpùr anrèn de gu nə̄ bə kan nzə̄nzɛ̄ kpān gu Bulusu.

30Nggɔn bān kpānnēn gu mē fɔ̀ nkɔ̄n yə̄ gu màn nàn tsə kì yə̀ bān Yahuda sə̄ dan de Bulusu nan. Mbrɛ̄ yə̄ ywā yə̄ bə rɛn bə̄ Bulusu gu, gu nə̄ bə su nzə̄nzɛ̄ yə̄ gu nə̄ bə kan kpān gu. Gu tè ndu nə̄ bə ywe kə gyɔ nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ nkyɛn mənē bān sē nggɔn nggɔn yə̄ bān Yahuda mē kūkwār dətswē bə man kyūn sɔ̄n. Sē ə tswēyəmē yə̄ gu nə̄ bə lwe Bulusu ca gu mān də̀ gu nə̄ gu dōglò krè ə nggà bēshi mənē bān kyūn sɔ̄n ə tswē yəmē.

Kī bān te ndu Yɛso nan 23

1Bulusu dōglò krè ə nggà bēshi mənē nggɔn nggɔn bə mē, gu kàn beshi nàn bə kyɛn nggyər də̀ dan bə de, “Gyə̄ nywɛngyər nggə̄! Nggə̄ la ngrɛ̄n nkinē nəmān ə dər nggə̄ yə̀ kan nggə̄ cāzù ə nggà bēshi Rì yo. Nkɔ̄n yə̄ nggə̄ là zwe gu mān tɔ̄nzɛ̄ mâ nyə sū nrìnrīnmē.”

2Də̀ Naniya Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì gwɔ kì yə̀ Bulusu dan, gu dàn mənē bān krē gi Bulusu gu de nə̄ bə ngwur gu ə nyū.

3Bulusu dàn Tu bān tɔ̀ de, “Wə̄ nē wān sē məme gu, Rì lə ngwur wə̄ nənàn kpaki. Wə̄ sɔn ə tswē yəmē de wə̄ là sùr mənē rɛn ə nkɔ̀n kì yə̀ Bān dan, də̀ sə̀ zà Bān yə̄ də̀ dan mənē de nə̄ bə ngwur nggə̀!”

4Mənē bān krē hyuhyur gi Bulusu kan dan gu de, “Sē Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì wān wə̄ là rɛn gbəjā rɛn mē bə̄ gu ənəmē?”

5Bulusu kàn sà mənē bə mān də̀ dan bə de, “Nywɛngyər nggə̄, nggə̄ la tsə de nē gu mē sē Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì yo. Lətafē yə̀ rɛn Rì dan de, ‘Yə sē kpaki nə̄ wə̄ kàdə dan rɛn məme nkinē ətù nē wān sē cūn yə̄ mənē bān məwə̀ yo.’ “

6Də̀ mkpān yə̄ Bulusu ngrɛ̄n de nkyənkyər mənē bān bə là gyɔ bə de bān Saduki bə̄ bān bə là gyɔ bə de Faresi sə̄ shāmān, gu bu nyū kpān də̀ dan mənē nggɔn nggɔn bān kyūn te mgbɔ̀ bə mē de, “Nywɛngyər nggə̄, nggə̄ sē gyər ənywī bān Faresi, mənē bān ngrin nggə̀ sə̄ sē bān Faresi. Sē anrèn nggə̄ là sa beshi de ə nggà bēshi mənē bān tsu lə tāshɛn ətù kyū yə yə̄ bə là sur nggə̄ rɛn nzênmē.”

7Mān ə tswēywə̄ yə̄ Bulusu dàn rɛn yəmē, mənē bān Faresi bə̄ bān Saduki kan krē tswē vɛn nkəywə̀ də̀ mənē bān kyūn te mgbɔ̀ mān ə tswē ywə̄ kan kan nkəywə̀ gə̄ te gbə̄gbɔ̀n ywā.

(8Mənē bān Saduki la kpə te njìnjì de Rì lə tā mənē shɛn ətù kyū yo. Kī yə̄ bə la kpə te njìnjì de shāmān nənàn yo sē rɛn yə̄ məlɛ̀kū bə̄ gbə̄gbrìn. Bān Yahuda bān bə là gyɔ

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

bə de bān Faresi kpə te njìnjì de Rì lə tā mānē shɛn ətù kyū dà rɛn yā bə màlɛkā bā gbrīn shāmān, bə kpə te njìnjì bā yə.)

9Bə kan sā kplɔ glā bā nkəywà nggānme, dà bān sē bān sā tsar mānē Bān, bān sē ənywī bān Faresi dōglo krē dà la kpānyɛn bā kì yà sà tè yo dà dan de, "Tā la ngrēn nkinē gyàr məmè yà Bulusu nan yo. Kàndà màlɛkā kē gbrīn nāmān rɛn bā gu njìnjì."

10Dà vɛ̄n yà mānē bə mē nyə sē nggānme, nggɔn wān lwe nkyār mānē bān kpānnɛ̄n kàn tè mpūr anrèn gu ngrɛ̄n de mānē bə lə kan Bulusu ngā te mbumbu ywā. Tswēyəmē gu nā mānē bān māgu bān kpānnɛ̄n nyər dà gbō gu dōru ənywī mgbò mānē bə mē dà lwe gu kə gyā ə tswē ndu bān kpānnɛ̄n là sɔn dà là nan ndu mān.

11É bū yà mbrɛ̄ yəmūn, gu wān sē Nggɔn tā nyā krè gi Bulusu dà dan gu de, "Nan dǎr wā vūn lwè! Wā dan mānē rɛn mānggà ə Wurisheliman ə sākànmē dà yə sē kpaki nā wā ywē kā dan mānē bān gbù yà bān Roman rɛn yə nànàn."

12Ə mbrɛ̄ yà ywā, bān Yahuda nāmān kyūntu bə te mgbò dà kyūn zwē yā bə lə ngun Bulusu. Mānē bə mē shənrin de bə lə ngun Bulusu kpaki anrīn dà sā nā nkinē yà rē bā yà sā sā nyər nywī nyū bə.

13Mānē bə bān kyūn te mgbò dà kyūn rɛn yəmē zwē sā mwən mānē sè-nlyɛ̄.

14Dà mkpān yā bə kyūn rɛn yəmē krɛ, bə zwē nggɔn nggɔn bān tò kī nā Rì bā nggɔn nggɔn bān Yahuda ywe dà dan bə de, "Tā shənrin yā tā lə la zà yə yo dà dan de, tā lə ngun Bulusu kpaki anrīn dà lə sə sā màsər dà re nkinē.

15Nzênmē, kan nā gyā bān sē nggɔn nggɔn bān Yahuda tè ndu ywè bā nggɔn bān kpānnɛ̄n yā bān Roman nā gu gbō Bulusu lwè cà gyā mān. Nā gyā gyùr nggɔn wān Roman gu de gyā là fò nkōn yā gyā nan kī nāmān tsə ətù Bulusu. Tā lə kyūn dà ngun gu ə nkòn anrīn gu sā nyā sū sākànmē bā gyà."

16Vɛ̄n zāngyǎr Bulusu gwɔ kì yà mānē bān Yahuda kyūn de bə lə nan Bulusu dà dōglò ywè bā gu ə tswē ndu bān kpānnɛ̄n dà dàn gu rɛn yə.

17Tswēyəmē, Bulusu gyɔ nē gyār ənywī nggɔn nggɔn bān kpānnɛ̄n dà dàn gu de nā gu gbō vɛ̄n zāngyǎr gu lwè cà wān sē nggɔn bə kūkwār ə tswē ndu yəmē dàtswē gu man dàn gu rɛn yā gu sē bā yə.

18Nē nggɔn gu wān Bulusu rèn bā gu gbō vɛ̄n gu mē ywè bā wān sē nggɔn bə kūkwār dà dàn gu de, "Sē Bulusu wān wā nā tā kan gu gyā ə tàr mē, wān gyɔ nggā dà bər de nā nggā gbō vānzè mē lwe ca wā mān, anrèn gu sē bā rɛn yā gu lə dan wà."

19Nē gu wān sē nggɔn bə kūkwār kàn ngwɔn gu vūn vānzè gu dà gbō gu tè làgàr dà rì gu de, "Sē rɛn nggyɛ̌ yā bə de wā nyə tswē dan nggà?"

20Vānzè gu sà gu mān dà dan de, "Nggɔn nggɔn bān Yahuda kyun de bə lə nyā mbrɛ dà man dan wā de nā wā gbō Bulusu lwè ywē ə nggà bēshi nggɔn nggɔn bān kyūntu yà bān Yahuda. Bə dan de bə lə nyā gyùr wā de mānē nggɔn nggɔn bə mē là fɔ nkōn yā bə nan kī nāmān tsə ətù Bulusu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Kàdə kpānyèn bā rɛn mē yā bə lə dan wā yo. Mānē mwɔn sɛ̀-nlyɛ̄ bān lə ywe kə kàn nyār dà gbyɛ̄n gu ə nkɔ̀n. Mānē bə mē shənrin de bə lə ngun Bulusu kpaki anrīn dà lə sā nā nkinē yà rē bā màsər nyər nyū bə. Nzɛ̂nmē nē bə kyun krɛ yā bə lə ngun gu dà là ji yā bə lə gwɔ kì yà wā lə dan màn bə dā nyə bā wà.”

22Dà mkpān yā vāləɔn gu wān sē nggɔn gwɔ kī yā vānzè gu mē dan gu, gu kàn dàn vānzè gu de, “Kàdə dan nənè de wā kulwe rɛn yəmē sū nggā yo.” Tswēyəmē gu nā vēn gu dòglò kà gu dɔ̀n.

23Tswēyəmē, nggɔn bān kpānnēn kūkwār gu mē gyɔ mānē ywā bān sē nggɔn nggɔn tswē ndu gu dà dan bə de, “Nā gyā kyūn mānē bān kpānnēn gigi-ywā bā mānē sè-tāmgbā bān là sa nyān dà te kɔ̄n bā mānē gigi-ywā bān là te kɔ̄n bā par dàtswē gyā man dōglò ə mkpān yā tīyār yā bū dà man nā gyā ywè ə Kaseriya.

24Gyā lə kyūn nyān nāmān yā Bulusu lə sa nànàn dàtswē gyā man lwè gu susù ywè kə nā Gɔna Fɛle.”

25Nggɔn bān kpānnēn kūkwār gu mē car takàdā kàn tè ndu ywè bā Gɔna Fɛle. Gu car takàdā yə dà dàn de:

26Sē nggā Kaludiyu Lisiya wān là car wā Gɔna Fɛle wān sē nggɔn: Nggā zɛ wà.

27Mānē bān Yahuda vun vāləɔn mē dà là nan bə ngun gu. Dà nggā gwɔ de gu sē vāləɔn wān kan tè wān Roman yə yā nggā doglo gbō mānē bān kpānnēn bān nggā là lwe dà ywe kə vun gu kpā cūngwɔn ə ngwɔ̀n mānē bə mē.

28Nggā gbo vāləɔn gu mē lwe ywe nggà bēshi bān sē nggɔn nggɔn dàtswē bə man dan nggā kì yà bə là dan de gu nan.

29Nggā gwɔ kì yà mānē bə dan de gu nan dà la ngrēn nkinē gyàr yà gu nan yà ma yà bə ngun gu kē bə kàn gu gyā ə jàrō gba yo. Kī yā bə dan de gu nan sē kī yā sē ətù Bān yà màbə.

30Dà nggā gwɔ de bān Yahuda nāmān kyun de bə lə ngun gu, yə yā nggā nā bə gbō gu lwe ca wā mān dà dan bān Yahuda bə mē de nā bə nyə tè rɛn yə ə nggà bēshi wà.

31Mānē bān kpānnēn bə mē nan kì yà bə dan bə de nā bə nan dà dōglo gbō Bulusu zər ə bū yəmē mâ bə ywe kə sū gbù yà Yantibatiri.

32Dà mbrɛ̄ ngar, mānē bān kpānnēn bān zər zà gbō Bulusu te nkɔ̀n dà kan mərtu ywe tswē ndu bə dà kā bān sa nyān kyame dɔn nā bə lwe gu ywe.

33Mānē bə mē lwe Bulusu ywe kə sū Kaseriya tswē bə lwe takàdā ca Gɔna Fɛle dà kan Bulusu te gu ə ngwɔ̀n.

34Dà mkpān yā Fɛle blā takàdā yā Kaludiyu car cà gu mān krè, gu rì Bulusu de gu sē wān ru ə màmē yàtan? Bulusu dan gu de gu sē wān ru ə nggà màmē yà Kilikiya,

35Fɛle gu kàn dàn gu de, “Mkpān yā mānē bān sē bā rɛn bā wā dà nyə nzɛn, nggā lə sā gwɔ kī yā bə lə dan de wā nan.” Tswēyəmē, Gɔna Fɛle nā bə kan Bulusu te mānē bān là nan ndu yā gbyɛ̄n nē dà dan de gu man sɔ̀n bā bə ə lākpə yà Cūn Hiridu mɛ.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Kī bān te ndu Yɛso nan 24

1Də̀ mkpān yə̄ Bulusu tè vē tun ə Kaseriya, Naniya wān sē Tu nggɔn bān tə̀ kī nə̄ Rì
gìgyə̀r bə̄ nggɔn nggɔn bān Yahuda nə̄mān bə̄ və̄lɔn gyə̄r wān sān gu re Tartulu dōglo
zwē Gɔna Fɛle ywe mān. Tartulu sē nē wān là sùr mə̄nē rɛn. Mə̄nē bə nyə dan Gɔna
Fɛle kī yə̄ bə dan de Bulusu nan yə̄ la tə̄nzɛ̄ yo.

2Bə kan nə̄ Tartulu mkpān de nə̄ gu rɛ̀n, də̀ gu rɛ̀n də̀ dan de, “Gɔna Fɛle, sē wə̄ gu
wān sē nggɔn mwɔ̄n mə̄nē mē kūkwār! Sē nkɔ̄n yə̄ wə̄ tsə rɛn yə yə̄ wə̄ là lwe tə̀ də̀ tə̄
ban mkpān nggān nzênmē də̀ là sɔn sɔ̀n susù bə̄ nkəywə̀. Sē anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ tsə rɛn
mə̀wə̄ yəmē yə̄ kī kənànme sər te zəze ə mə̀mē mə̀tə̄ nzênmē.

3Tə̄ bān sē ə gbūgbu mē kūkwār kpənyɛn bə̄ kī yə yə̄ wə̄ là nan də̀ tə̄ nyər wə̄
nggānme ətù yə.

4Wə̄ gu wān sē nggɔn, la tə̄ nə̄ nggə̄ cā wə̄ mkpān zu nggān də̀ man rɛn yo. Nggə̄ là
bər de wə̄ də̀ kpənyɛ̀n nə̄ wə̄ màn gwɔ kì yə̀ tə̄ lə dan fətsɛ̀ ətù və̄lɔn mē.

5Kī yə̄ tə̄ ngrɛn və̄lɔn gu mē là nan, sē gu là gbìn kɔ̄n te bān Yahuda ə mgbəmgbrè mē
kūkwār də̀ kan sē kì yə̀ mpùr ə mə̀mē mē. Sē və̄lɔn gu mē wān sē nggɔn yə̄ mə̄nē bān
là zwe rɛn yə̄ və̄lɔn wān gbù yə̀ Nazəreti mān.

6Kì yə̀ və̄lɔn gu mē nan nə̀nàn yə̀ tə̄ la kpə̄nyɛn bə̄ yə̄ yo də̀ vun gu, sē gu nan rɛn yə̄
gu là vu ngwɔn ri te Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì. [Tə̄ kyun de tə̄ lə sùr gu rɛn ə nkɔ̄n yə̄ kì yə̀ sē
ənywī Bān yə̀ mə̀tə̄.

7Sē ə tswēyəmē yə̄ Kaludiyu Lisiya wān sē nggɔn də̀ là lwe nkyə̄r mə̄nē bān kpānnɛ̄n
gyên nə̄ bə vūn gu kpə̄ mgbrêmgbrē ə ngwɔ̀n tə̀.

8Sē Lisiya gu wān dan mə̄nē bān dan de bə la kpə̄nyɛn bə̄ kì yə̀ gu là nan yo nə̄ bə lwe
rɛn yə nyə sùr bə̄ wə̀.] Wə̄ də̀ rì gu rɛn yəmē nzɛn, wə̄ lə kan tɔ̄n wə̄ gwɔ ə nyū gu də̀
tsə de kì yə̀ tə̄ là dan de gu nan sē njìnjì.”

9Mkpān yə̄ Tartulu rɛ̀n krɛ̀, nkyɛn mə̄nē bān Yahuda bān sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gu dōglo
kūkwār bə sa rɛn yə mān də̀ dan de kī yə̄ Tartulu dan kūkwār sē njìnjì.

10Gɔna kàn nə̄ Bulusu mkpān de nə̄ gu rɛ̀n. Də̀ gu Bulusu dōglò krè də̀ rɛ̀n də̀ dan de,
“Nggə̄ tsə de sɛ̌ te kənàn nzênmē yə̀ wə̄ là nan ndu sùr mə̄nē bān mə̀mē mē rɛn.
Nzênmē nggə̄ sē bə̄ te dər kə̄kla yə̄ nggə̄ lə dan wə̄ kì yə̀ nggə̄ tsə de nggə̄ nan bə̄ yə̀
nggə̄ la nan yo.

11Nzênmē yə la mwɔ̄n vē tsɔ yə̀ nggə̄ ywe tswē rɛn bə̄ Rì ə Wurisheliman yo. (Nə̄ wə̄
tsə de rɛn yə̄ və̄lɔn mē rɛn mē kpənyɛn bə̄ kì yə̀ nggə̄ là dan wə̀.)

12Mə̄nē bān Yahuda la gwɔ nggə̄ tswē gàntan bə̄ nənè gyə̄r ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yo.
Bə la ngrɛ̄n tswē yə̄ nggə̄ vu dər bə nənè nə̄mān cə̄ ə mə̀kə̀ yə̀ kyūntu mə̀bə yo. Bə la
ngrɛ̄n tswē yə̄ nggə̄ vu dər mə̄nē bān gbù yəmūn cə̄ te nənè nə̄mān ə tswē nə̄mān yo.

13Mə̄nē bə mē la sē bə̄ nkinē gyə̀r yə̀ məmè yə̀ bə lə kan tsar wə̄ yə̀ bə lə dan nzênmē
de sē yə̀ nggə̄ nan yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Kì yə̀ nggə̄ lə dan ə nggà bēshi wə̄ nzə̂nmē de yə̀ nggə̄ nan sē: Nggə̄ tsə de nggə̄ là rɛn bə̄ Rì wān tə̀te tə̄ bān kùcī zwē mān. Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì gu ə nkɔ̄n yə̄ zwē rɛn Yɛso mān, yə̄ bə là dan de rɛn yə̄ tù gu la sē njìnjì yo. Nggə̄ kpə te njìnjì nə̀nàn de rɛn yə̄ bə car sū ə lə̀tafē Bān yə̀ Musa bə̄ rɛn yə̄ bān dɔ̀n rɛn Rì dan də̀ bə car yə̄ sū, sē njìnjì.

15Tə̄ kūkwār tə̄ bə̄ mə̄nē bə mē kpə te njìnjì bə̄ Rì de mkpān gyə̄r gu lə tā mə̄nēnjì bān nan məme bə̄ bān nan zəze ə mgbəmgbrè mē kūkwār shɛn ə̀tù kyū.

16Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ nggə̄ là nər zwē mkpān mē kūkwār də̀tswē nggə̄ man kādə nan nkinē yə̀ sē məmè ə nggà bēshi Rì kē ə nggà bēshi nənè nə̄mān yo.

17”Də̀ nggə̄ ngrɛn de nggə̄ te sə̌ kənànme də̀ la ywe Wurisheliman yo, yə nggə̄ kan dōglo lwe kə̄jī ywe kə là mə̄nē bān mə̄tə̀ bān shāmān də̀ man kan kan kī nggə̄ tɔ̄ nə̄ Rì mān.

18Sē mkpān yə yə̄ nggə̄ kan kī tɔ̄ nə̄ Rì ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yə yə̄ mə̄nē bə mē ngrɛ̄n nggə̀. Mkpān yəmūn nggə̄ sə̄ krɛ tɔ̀ kī yə̄ ngla məme yə mbɛ̄. Bə la ngrɛ̄n nkyə̄r mə̄nē nə̄mān bə̄ nggə̄ mān ə kə̄ yə yo. Bə la gwɔ bə nənè nə̄mān tswē te glə̄ mān ə kə̄ yə yo.

19Kì yə̀ nggə̄ tsə sē bān Yahuda nə̄mān bān ru ə mə̀mē yə̀ Yasiya sə̄ shāmān ə tswē yə, də̀ nggə̄ ngrɛn de mə̄nē bə mūn mān shāmān də̀ man dan nkinē nə̄mān məmè yə̀ bə də̄ ngrɛn de nggə̄ nan yə.

20Kē wə̄ lə nə̄ mə̄nē bān là kre ə sə̄kànmē dan rɛn məme nə̄mān yə̄ bə vun nggə̄ bə̄ yə ə mkpān yə̄ tə̄ dan rɛn yə ə nggà bēshi bān nggɔn nggɔn bə.

21Kì sē gyə̀r me yə̀ nggə̄ tsə de nggə̄ dan yə̄ kpān kpān ə mkpān yə̄ nggə̄ krē də̀ sə̄ te rɛn yə ə nggà bēshi bə. Nggə̄ dan de, ‘Gyə̄ là sùr nggə̄ rɛn nzə̂nmē anrɛ̀n nggə̄ kpə te njìnjì de Rì lə tā mə̄nē bān tsu shɛn ə̀tù kyū.’ “

22Rɛn yə̄ nkɔ̄n Yɛso wān sē Nggɔn la sē rɛn suswɛ bə̄ Gɔna Fɛle yo. Gu nə̄ bə kan rɛn yə zwē yə̄ bə lə te ə nggà bēshi də̀ dan mə̄nē bə mē de, “Nggə̄ lə tsə kì yə̀ nggə̄ lə nan mān Lisiya wān sē nggɔn bān kpānnɛ̄n də̀ nyə̄ sū ə sə̄kànmē.”

23Gɔna Fɛle dàn nē nggɔn wān Bulusu sə̀ sē ə ngwɔ̀n gu de nə̄ bə nan gu gbyɛ̄n kyɛn də̀ man nə̄ gu mkpān yə̄ gu gə̄ cucu də̀ man kā kpə̄kpàn gu dɔn nə̄ bə lā gu mān bə̄ kì yə̀ gu là fɔ̀ de nə̄ bə nan gu yə̄.

24Vē tè kənàn yə̀ gɔna gwɔ mə̀rɛn yə̀ mə̄nē bān Yahuda bə̄ yə̀ Bulusu dan gu, gu dōglò gbō mbə̄ywə̄ wān sān gu re Dərusila wān sē ngrin mə̄nē bān Yahuda də̀ bə ywe lə̄kpə tswē yə̄ Bulusu sə̄ sɔ̀n mān. Gu Fɛle nə̄ bə gbō Bulusu nyə tswē gu man gwɔ kì yə̀ Bulusu lə dan gu ə̀tù nkɔ̄n yə̄ nē lə kpə̄ Yɛso Krisəti te njìnjì.

25Də̀ Bulusu sə̀ nàn ndu dan gu nkɔ̄n yə̄ nan kī zəze bə̄ nkɔ̄n yə̄ nē lə nan dər vūn lwè də̀ kà yə̄ gu nan kī məme yə̄ mgbəmgbrè mē, bə̄ rɛn yə̄ mbrɛ̄ sùr rɛn Rì, mpūr kan te Fɛle də̀ gu dàn Bulusu de, “Doglò ywè, rɛn wə̄ ma mān ənə̀mē. Nggə̄ də̄ sē bə̄ mkpān kə nə̄mān nggə̄ lə te ndu nə̄ bə gyɔ wə̄ nzə̌.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

26Gɔna Fɛle sà nàn ndu gyɔ Bulusu ywē kā rèn bā gu anrèn gu sā ngrēn ə dər gu de Bulusu lə nā gu kājī dàtswē gu man nàn gu zəze ə mkpān yā sùr rɛn məbə bā bān Yahuda.

27Bulusu sē ə ngwɔ̀n Fɛle tè sɛ ywā. Dà mkpān yā sɛ ywā yəmē nyā vūnga, Gɔna Fɛle la nàn ndu yā gu sē gɔna nzǒ yo, dà Bɔrukiya Fɛstu kya gyên kàn vūn ndu yā gu sē gɔna bān Yahuda. Gɔna Fɛle kà Bulusu dɔ̀n ə ngwɔ̀n mānē bān kpānnēn dàtswē dər man sù mānē bān Yahuda dà bə man bē gu de gu sē nē wān là nan zəze.

Kī bān te ndu Yɛso nan 25

1Fɛstu rù ə gbù yà Roman nyā tè vē tàr ə Kaseriya dà kàn ywè zər ə Wurisheliman.

2Sē ə Wurisheliman yə yā nggɔn nggɔn mānē bān tò kī bā mānē bān sē nggɔn nggɔn mānē bān Yahuda nyə dàn gu kī yā bə dan de Bulusu nan yā bə la kpānyɛn bā yə yo. Mānē bə mē bər Fɛstu de,

3nā gu nàn kì yà lə sù bə dər dà man nā mānē nāmān gbō Bulusu ywe ə Wurisheliman nā bə kə tè rɛn yə. Bə sā fō nkōn yəmē bā Fɛstu anrèn bə sā kyūn de mkpān yā gu dà sē ə nkɔ̀n ywe Wurisheliman bə man ywe kə kpm Bulusu ə nkɔ̀n dà man ngun gu.

4Fɛstu sà bə mān de, “Bulusu sē ə ngwɔ̀n bān kpānnēn ə Kaseriya nzênmē. Nggā lə la cā mkpān zu ə Wurisheliman anrīn dà sā mərtu ywe mān yo.

5Gyā dà ngrɛn de gu nan nkinē məmè, gyā nā mānē bān sē nggɔn nggɔn gyā zwē nggā mān ywe ə Kaseriya dà man kə sùr gu rɛn yə mān.”

6Dà mkpān yā Fɛstu rèn bā mānē bə mē krè, gu bàn vē yà lə ma vē tāndà kā sū vē gùr bā bə anrīn dà sā màrtu ywè ə Kaseriya. Ə mbrè yā ywā yā gu nyə sū mān, gu kə tè sɔ̀n ə lākpə yà sùr rɛn dà nā bə lwe Bulusu nyə mān tswēywā.

7Mkpān yā Bulusu nyə sū mān ə lākpə yà sùr rɛn yə, mānē bān Yahuda bə mē bān ru ə Wurisheliman nyə ətù rɛn māgu yə, dōglo krē ndè dà kan gu gyā ə dàntswe bə dà dan gu kī nāmān nggānme yā bə dan de gu nan. Mānē bə mē la sē bā nkinē gyàr yà bə tsar mānē de kī yā bə dan de gu nan sē njìnjì yo.

8Bulusu dòglò dà dan kì yà gu tsə dà dan bə de, “Nggā la ngrēn nkinē məmè yà nggā nan yà Bān yà mānē bān Yahuda la kpānyèn bā yə yo. Nggā la nan nkinē yà ca Kā Nggɔn yā Rì zù yo. Nggā la dan rɛn nkinē gyār məme ətù wān sē Cūn Roman yo.”

9Fɛstu fò nkōn yā gu nan kì yà lə sù mānē bān Yahuda dər, gu kàn rì Bulusu de, “Wā lə kpānyɛn yā wā ywe ə Wurisheliman dàtswē nggā man kə sùr gyā rɛn yəmē ə tswē yə?”

10Bulusu sà gu mān de, “Nggā là kre ə lākpə yà sùr rɛn yā wān sē Cūn Roman kūkwār. Sē ə tswē yəmē yā bə lə sùr nggā rɛn. Wā tukpà wā tsə de nggā la nan mānē bān Yahuda nkinē məmè yo.

11Dà sē wā dà ngrɛn de nggā za Bān dà nan nkinē nāmān məmè yà ma yà bə lə ngun nggà ətù ywā, nggā la kā nā bə ngun nggā yo. Dà sē kì yà mānē bə mē là gyên dan de

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

nggə̄ nan la sē njìnjì yo, nənè gyər lə la kan nggə̄ te mənē bə mē ə ngwɔ̀n yo. Nggə̄ là bər de nə̄ tə̄ lwe rɛn mē kə nə̄ Cūn Roman nə̄ gu sùr tə̄ yə.”

12Də̀ mkpān yə̄ gɔna Fɛstu dàn nggɔn nggɔn mənē bān là nan ndu bə̄ gu də̀ gwɔ kì yə̀ sē ə dər bə ətù rɛn yəmē, gu kàn dàn Bulusu de, “Sē wə̄ wān bər de nə̄ gyə̄ ywē nə̄ Cūn Roman sùr gyə̄ rɛn yəmē, nggə̄ lə nə̄ bə gbō wə̄ lwe kə nə̄ gu.”

13Mkpān gyər mē, Cūn Gariba bə̄ Barniki dōglo ywe tswē kə̄ zɛ̀ Fɛstu də̀ man dan gu de bə sē bə̄ dər kə̄kla ətù rɛn yə̄ ndu gu nyə vūn.

14Də̀ Cūn Gariba bə̄ Barniki ban vē kənànme də̀ sɔ̄n mān ə Kaseriya, Fɛstu vu mərɛn yə̀ tù Bulusu mē kūkwār ngàn sū bə. Gu dàn bə de, “Vəlɔn gyər mē shāmān ə sə̄kànmē wān Fɛle kadɔ̀n ə ngwɔ̀n mənē bān kpānnɛ̄n.

15Də̀ mkpān yə̄ nggə̄ zər ywe Wurisheliman, mənē nəmān bān Yahuda bān sē nggɔn nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə̄ mənē bān sē nggɔn nggɔn mənē bān Yahuda dan nggə̄ kī nəmān yə̄ bə de gu nan də̀ bər de nə̄ nggə̄ kpənyɛn nə̄ bə ywān gu te.

16Tswēyəmē nggə̄ dan bə de, Bān yə̀ mənē bān Roman la kpənyɛ̀n nə̄ tə̄ kan nē wān nənè də̀ vūn gu de nan nkinē məmè kpān màn tə̄ dəgbā nə̄ gu mkpān yə̄ gu krè ə nggà bēshi nənè gu mē də̀ la gbàr tu gu mbɛ̄ yo.

17Də̀ mənē bə mē nyə sə̄kànmē nggə̄ la cā mkpān zu yo. Ə mbrɛ̀ yə̄ ywā yə̄ bə nyə, nggə̄ ywe kə tè sɔ̄n ə lə̄kpə yə̀ sùr rɛn də̀ te ndu nə̄ bə gbō Bulusu nyə mān tswēywə̄.

18Kī nəmān yə̄ sē məme yə̄ nggə̄ sə̄ kyɛn de mənē bə mē lə dan de gu nan, la sē yə yə̄ bə dan yo.

19Kī kūkwār yə̄ nggə̄ gwɔ yə̄ bə dan de gu nan, sē rɛn yə̄ bə gāntan bə̄ gu ətù nkɔ̄n yə̄ bə là zwē rɛn Rì mān, bə̄ rɛn yə̄ vəlɔn gyər wān sān gu re Yɛso wān kyu də̀ Bulusu là dan mənē de gu shāmān shishɛ̄n.

20Mərɛn yəmē te nggə̄ bū beshi də̀ nggə̄ mə tswē yə̄ nggə̄ lə nan yə gwɔ. Tswēyəmē nggə̄ ri Bulusu de kē gu lə kpənyɛn nə̄ gu ywè ə Wurisheliman dətswē nggə̄ man ywe kə sùr gu rɛn mān ə tswēywə̄.

21Bulusu sà nggə̄ mān də̀ bər de nə̄ nggə̄ kā gu dɔn ngwɔ̀n bān kpānnɛ̄n də̀ man ban rɛn yəmē lwe ca Cūn Roman nə̄ gu sùr bə yə. Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ nggə̄ ka gu dɔn ngwɔ̀n bān kpānnɛ̄n mâ mbrɛ̄ yə̄ nggə̄ lə nə̄ bə gbō gu ca Cūn Roman mān.”

22Də̀ Gariba gwɔ mərɛn yəmē gu dàn Fɛstu de, “Dər mànggə̄ sē yə̀ nggə̄ tukpə̀ nggə̄ man gwɔ mərɛn yəmē ə nyū vəlɔn gu mē.” Fɛstu dàn Gariba de, “Mbrɛ wə̄ lə gwɔ rɛn yə̄ lə ru ə nyū gu.”

23Ə mbrɛ̀ yə̄ ywā yə̄ Fɛstu dàn bə Gariba bə̄ Barniki rɛn yə̄ Bulusu, sə̄ sē ə mbrɛ̀ yəmūn yə̀ bə nyə də̀ nyər lə̄kpə yə̀ sùr rɛn də̀ ywe kə tè sɔ̄n ə nggà tār yə̄ sē hū də̀ sē tswē yə̄ mənē kūkwār là nyər te sɔ̄n mān. Bə sə̄ nyər tswē yəmē gìgyər bə̄ nggɔn nggɔn mənē bān kpānnɛ̄n bə̄ mənē bān gbù yə là ngrɛn bə bə̄ nggɔn nggɔn. Mənē bān gbù yə nə̄ bə Gariba nggɔn nggɔn ə mkpān yə̄ bə sə̄ nyər ə lə̄kpə yə̄ sùr rɛn yə. Sē mkpān yəmē yə̄ Fɛstu tè ndu nə̄ bə gbō Bulusu lwe nyə tswē sùr rɛn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24Gɔna Fɛstu rɛ̀n də̀ dàn de, “Gariba, wə̄ wān sē cūn, bə̄ gyə̄ nkyɛn mə̄nē bān shāmān gìgyə̀r bə̄ tə̄ ə sə̄kànmē. Mə̄nē bān Yahuda bān shāmān ə gbù mē bə̄ bān sē ə Wurisheliman kūkwār là gi sū nggə̄ ətù kī yə̄ bə dan de gu nan yə̄ bə la kpə̄nyɛn bə̄ yə yo. Mə̄nē bə mē là tan nyə̄rnyə̄r de sē kpaki nə̄ bə ngun və̄lɔn gu mē tāgyə̄.

25Bə dan nggə̄ kī yə̄ bə sē bə̄ yə ətù gu də̀ nggə̄ la ngrɛ̄n nkinē yə̀ gu nan yə̀ nggə̄ lə dan de nə̄ bə ngun gu yo. Nggə̄ dan de nggə̄ lə ban rɛn yəmē lwe ca Cūn Roman nə̄ gu man sùr bə yə, anrɛ̀n sē və̄lɔn gu mē tukpə̀ gu wān bər de nə̄ nggə̄ lwe rɛn yə ca Cūn Roman mān.

26Nzɛ̂nmē nggə̄ la nan nkinē yə̀ bə dan de və̄lɔn gu mē nan vūn lwe ə ngwɔn yə̄ nggə̄ lə car ətù gu də̀ kan nə̄ bə kpə̄ lwe ca Cūn Roman mān yo. Nzɛ̂nmē nggə̄ lə nə̄ bə gbō gu lwe nyə ə nggà bēshi gyə̄, mwɔ̄n mwɔ̄n wə̄ Gariba wān sē cūn. Nggə̄ nan ənə̀mē də̀tswē gyə̄ də̀ ngrɛ̄n rɛn nkinē ətù gu nzɛn, nə̄ nggə̄ man car yə ca Cūn Roman mān.

27Nggə̄ də̄ kan gu kpān nə̄ bə kpə̄ ca Cūn Roman mān də̀ la car nkinē gyə̀r məmè yə̀ gu nan yo, nggə̄ ngrɛn de nggə̄ nan kì yə̀ la sē ə nkɔ̀n yo.”

Kī bān te ndu Yɛso nan 26

1Mkpān yə̄ Fɛstu rɛ̀n krɛ̀, Gariba wān sē cūn kàn dàn Bulusu de, “Nzɛ̂nmē tə̄ nə̄ wə̄ mkpān yə̄ wə̄ dan kì yə̀ wə̄ tsə.” Tswēyəmē Bulusu dòglò krè də̀ tè mə̄nē ngwɔn de nə̄ bə te gyun də̀ kàn sə̀ gbàr tu gu də̀ dan de,

2”Cūn Gariba! Nggə̄ ngrɛn de tu nggə̄ tɔ̄nzɛ̄ də̀ nrìnrīnmē nggə̄ kre ə nggà bēshi wə̄ də̀tswē nggə̄ man gbār tu nggə̄ ətù kī yə̄ mə̄nē bān Yahuda là dan de nggə̄ nan.

3Kì yə̀ nggə̄ dan de tu nggə̄ tɔ̄nzɛ̄ sē anrɛ̀n nggə̄ tsə de wə̄ nan nkɔ̄n yə̄ bān Yahuda là sɔn bə̄ nkəywə̀ bə̄ kī yə̄ bə là ri rɛn ətù yə. Nggə̄ là bər de nə̄ wə̄ vūn dər wə̄ lwè də̀ man gwɔ kì yə̀ nggə̄ lə dan.

4”Bān Yahuda mē kūkwār tsə sɔ̀n yə̀ nggə̄ sɔn ə mkpān yə̄ nggə̄ sē və̄nzɛ̀. Mə̄nē bə mē la gbān tsə nkɔ̄n yə yə̄ nggə̄ ban mkpān də̀ sɔ̄n ə mə̀mē mə̀nggə̄ bə̄ yə̀ Wurisheliman yo.

5Də̀ sē bə lə dan njìnjì ətù kì yə̀ bə tsə, bə lə dan de ə̀ kùcīcī nggə̄ sə̄ sē gyə̄r ənywī bān Faresi bān là nan rɛn Rì zwē mān ə nkɔ̄n yə̄ nan kī yə̄ Bān dan.

6Nzɛ̂nmē nggə̄ là kre ə sə̄kànmē də̀ bə là nyə tswē sùr nggə̄ rɛn anrɛ̀n nggə̄ kan dər nggə̄ zwē ətù kì yə̀ Rì kpān nyū nə̄ tə̀te tə̄ bān kùcī.

7Sē rɛn yəmē yə̄ Rì kpān nyū nə̄ tə̀te tə̄ yə̄ mə̄nē bān mə̄tə̀ bān sē zwē gbə̄gbɔ̀n tsɔ mē kūkwār kan dər bə zwē ətù yə də̀ sə̄ rɛn bə̄ Rì zwē mkpān mē kūkwār. Cūn, sē rɛn yəmē yə̄ bān Yahuda là dan de nggə̄ nan rɛn məme.

8Gyə̄ mə̄nē bān Yahuda, sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ gyə̄ ka rɛn gyə̄ kpə̄ te njìnjì de Rì là tā mə̄nē shɛn ətù kyū?

9”Nggə̄ tukpə̀ nggə̄ tekə ə dər nggə̄ de nggə̄ nan krè ngār ə nkɔ̄n mē kūkwār də̀ man kādə kpə̄nyɛn nə̄ nənè gyɔ sān Yɛso wān Nazəreti mē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Yàmē sē kì yà nggā nan krè dà nan ə Wurisheliman. Sē mān ə Wurisheliman yā nggā kpā takàdā bā nggɔn nggɔn bān tò kī nā Rì, dà zwe mānē bān là zwe rɛn Rì ə nkōn sān Yɛso kpān sū ə jàrō; mkpān yā bə dan de bə lə nlywe bə, nggā kpānyɛn bā rɛn yəmē nànàn.

11Kə kənànme nggā nā bə nlywe bə zwē màkà yà kyūntu màbə dà nā bə mgbŭ dà nan bə de nā bə kā rɛn Yɛso yə yā bə kpə te njìnjì dɔn. Sē anrèn yə yā nggā sē bā gyār nggānme ətù mānē bə mē yə nggā dōglo ywe màmē yà la sē màtā yo dàtswē nggā man ywe kə nā mānē bān là zwē nkōn yəmē mgbŭ mān nànàn.

12”Sē anrèn rɛn yā mgbŭ yā yà nggā kpā takàdā bā nggɔn nggɔn bān tò kī nā Rì yā nā nggā nggɔn nggɔn yə nggā ban nkòn ywe tswē nan ndu yā zwe mānē ə Dimashika.

13Cūn, mkpān yā nggā sā ban nkòn à mgbla rì dà sā ywe ə Dimashika yə yā nggā kan gān ngrēn gbrīn glo gyār yā ru ə mkparū dà lan sū nggà bā mānē bān tā sā sē gìgyàr bā bə ə nkòn. Gbrīn glo yəmūn lan mwōn lan yà rì.

14Tā kūkwār tā bān sē mān ə nkòn yə ru kankərɛ ə màmē dà nggā gyên gwɔ kwār rɛn yā nənè rɛn ə nyūrɛn mānē bān Yahuda dà dan de, Shawulu, Shawulu! Sē rɛn nggyĕ yā wā là sà nā nggā mgbŭ? Sē rɛn nggyĕ yā wā là kà kì yà dăr wā là dan wā de sē kì yà sē ə tsō?’

15Tswēyəmē nggā kan ri nē gu wān rɛn bā nggā mē de, ‘Wā sē nggwɔ, wā wān sē nggɔn?’ Yɛso gu wān sē Nggɔn kàn sà nggā mān de, ‘Sē nggā Yɛso wān wā là nā nggā mgbŭ.

16Doglò krè ndè. Nggā kan nkəmùn tsar wā dàtswē nggā man te wā ndu nā wā kə dan mānē kī yā wā ngrēn yā sē ətù nggā nrìnrīnmē, bā kī yā nggā lə tsar wā ə nggà bēshi.

17Nggā lə te wā ndu bā mānē bān Yahuda bā mānē bān la sē bān Yahuda yo. Nggā lə la kà wā dɔn nā bə nan wā nkinē məmè yo.

18Sē wā wān lə bu mānē bə mē beshi dà gbō bə dōru ə nkōn yā sē būbū dà lwe bə nyā nyər nkōn yā là lan. Wā lə kpā mānē bə mē cūngwɔn ə ngwòn nggɔn nggɔn Shɛtan dà nā bə sē ə ngwòn nggɔn nggɔn yā Rì dàtswē bə dā kpā te njìnjì bā nggā, Rì man fù màtò sū bə ətù rɛn məme məbə dà bə lə sē bā tswē sòn yā Rì là kyūn zwè mānē bān māgu.’

19”Rɛn yə sē ənàmē, Cūn Gariba. Nggā la kā yā nggā nan kì yà Rì bu nggā beshi de nā nggā ngrēn yo.

20Nggā kūci nyər ə Dimashika dà kan nyər ə Wurisheliman bā nkyɛn màmē yà mānē bān Yahudeya bā màmē yà mānē bān la sē bān Yahuda yo. Nggā dan mānē bān sē ə tswē yəmē kūkwār de yə sē kpaki nā bə kā nkōn yā nan məme məbə dɔn dà man kan beshi te nkōn yā tswē rɛn yā Rì sē mān dà nan kī yā là tsar mānē de bə kā nkōn məme məbə dɔn.

21Sē ətù rɛn yəmē yə bān Yahuda vun nggā ə mkpān nggā sē ə Kā Nggɔn yā Rì dà kyūn de bə lə ngun nggà.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22Sē Rì wān la nggə̄ mān nyə sū nrìnrīnmē də̀ nggə̄ kre ə sə̄kànmē dətswē nggə̄ man dan mənē bān sē nggɔn nggɔn bə̄ bān la sē nkinē yo, kì yə̀ nggə̄ tsə. Rɛn yə̄ Musa bə̄ mənē bān dɔ̀n rɛn Rì dan de lə nyə̄ te sē yəmē yə̄ nggə̄ là dan mənē yə de,

23yə sē kpaki nə̄ Yɛso gu wān sē Krisəti kpə̄ mgbŭ də̀ man sē nē wān lə kūci tāshɛn ətù kyū, də̀ man sē wān lə kūci dan mənē bān Yahuda bə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo rɛn yə̄ Rì là kpə̄ mənē cūngwɔn.”

24Də̀ mkpān yə̄ Bulusu krè də̀ sə̀ gbàr tu gu ənə̀mē, Fɛstu rɛ̀n kpān bə̄ gu də̀ dàn gu de, “Bulusu, tu wə̄ la sē zwē tsōtsō yo! Sē nkɔ̄n yə̄ wə̄ bla nggān yə̄ gbìn wə̄ gyə̄ ə lǎ!”

25Bulusu kàn sà Fɛstu mān de, “Cūn, nggə̄ là la yo. Kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄ sē njìnjì. Nggə̄ là dan rɛn yə̄ nē wān tu gu sē zwē tsōtsō.

26Cūn Gariba, dər nkinē là tsu nggə̄ yə̄ nggə̄ lə dan rɛn yəmē yo, anrɛ̀n nggə̄ tsə de wə̄ tsə kī yə̄ nggə̄ là dan mē kūkwār. Nggə̄ nan kpə̄ te njìnjì de, kī yəmē kūkwār wə̄ nan yə vu kyɛn. Nkinē gyər ənywī kī yəmē la sē yə̄ te gĭgĭ yo.

27Cūn Gariba, nggə̄ tsə de wə̄ kpə tè njìnjì cùn bə̄ kī yə̄ mənē bān dɔ̀n rɛn Rì dan, kē la sē ənə̀mē yo?”

28Cūn Gariba kàn sà Bulusu rɛn yə mān də̀ dan gu de, “Ə̀ mkpān fətsɛ̀ me nzênmē wə̄ là fɔ̀ nkɔ̄n yə̄ wə̄ kan nggə̄ te Krisəta.”

29Bulusu kàn sà Cūn Gariba mān də̀ dan de, “Dəgba sē mkpān sē fətsɛ̀ kē yə sē nggān, nggə̄ là bər de Rì màn nə̄ wə̄ bə̄ nkyɛn mənē mē kūkwār bān là gwɔ kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄ man kan te bān lə kpə̄ Yɛso te njìnjì kə̄de sē yə̀ nggə̄ sē mē. La sē nggə̄ là bər de nə̄ bə zwe gyə̄ kpān kə̄de nkɔ̄n yə̄ bə vūn nggə̄ kpān mē yo.”

30Mān tswēywə̄ yə̄ Bulusu dàn rɛn yəmē, gu Cūn Gariba bə̄ mbəywə̄ Barniki bə̄ Gɔna Fɛstu bə̄ nkyɛn mənē bān shāmān gi ga dōglo

31də̀ ywe kā tswē yə dɔn. Də̀ bə kā tswē yə dɔn, bə krē də̀ dan nkəywə̀ de, “Və̄lɔn mē la nàn nkinē yə̀ gu lə kpə̄ kyū ətù ywə̄ yo. Gu la nàn nkinē yə̀ bə lə kan gu kpān gyə̄ jàrō yo.”

32Tswēyəmē, Cūn Gariba dàn Gɔna Fɛstu de, “Màgba sē rɛn yə̄ və̄lɔn gu mē dan de nə̄ bə ban rɛn yəmē lwe kə tè ə nggà bēshi Cūn Roman yo, tə̄ mān nə̄ bə kan gu cūngwɔn.”

Kī bān te ndu Yɛso nan 27

1Mkpān yə̄ Fɛstu nyə̄ dan de nə̄ tə̄ nyər gbm̄ də̀ man ywe ə Yitali bə̄ Cūn Roman, bān kpānnɛ̄n kan Bulusu bə̄ mənē nəmān bān bə zwe kpān sū ə jàrō nə̀nàn te Jiliyo ə ngwɔ̀n. Jiliyo sē nē gyər ənywī nggɔn nggɔn nkyər mənē bān kpānnɛ̄n bān Roman də̀ sē bān sē nggān. Nkyər mənē bə bān kpānnɛ̄n sē bān bə là gyɔ bə de “Bān là nan Gustu ndu.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Sē ə tswēywə̄ yə̄ tə̄ nyər gbm̄ ə Daramitiya yə̄ sə̄ kyūn yə̄ yə dōglo ban nggà nē yə̀ mə̀mē Yasiya də̀ man zā ywe kā mə̀mē yə̀ Yasiya yə dɔn. Mkpān yə̄ Yaristaku wān gbù Tasalonika ə mə̀mē yə̀ Makidoniya sə̀ shāmān gìgyə̀r bə̄ tə̀.

3Sē ə mbrɛ̀ yə̄ ywā yə̀ tə̄ nyə sū gbù yə̀ Sidɔn. Ə̀ tswēyəmē Jiliyo nàn Bulusu zəze də̀ kpənyɛ̀n nə̄ gu ngrɛ̄n kpə̄kpàn gu də̀tswē bə man nə̄ gu kī yə̄ lə là gu mān.

4Tə̄ dōglo mān ə Sidɔn də̀ kūci bə̄ zər tə̄ yə. Də̀ cucu te nggān də̀ la kā tə̄ dɔn yo, tə̄ gyɛ̂n dər gbm̄ yə ban mpə mə̀mē yə̀ mə̀sər kan yə̄ gyɔ̄ ə də̀ntswe yə̄ bə là gyɔ yə de Kubrusu. Tə̄ ban nggà yəmē anrɛ̀n cucu la sə̄ te mān yo.

5Ə̀ nkɔ̀n yəmē, tə̄ dər gbm̄ də̀ zā nē yə̀ mə̀mē yə̀ Kilikiya bə̄ mə̀mē yə̀ Bamfiliya kùr gi yə də̀ dər nyə sū gbù yə̀ Mira ə mə̀mē yə̀ Likiya.

6Sē ə Mira yə̄ Jiliyo ngrɛ̄n gbm̄ yə̄ sə̄ ru ə Yisəkandariya də̀ ban nggà Yitali də̀ gu kàn tə̄ sū mān ə gbm̄ yə.

7Gbm̄ yəmē ban vē kənànme də̀ lwe tə̄ dər də̀ tə̄ kū mə̀krì nggānme anrīn də̀ sə̄ nyə sū ə nggā gbù yə̀ Kinidu. Cucu nyə tè nggān də̀ la kā tə̄ dɔn nə̄ tə̄ ban nggà yəmē ywe me yo, də̀ tə̄ gyɛ̂n kwɔ dər gbm̄ yə ban mpə mə̀mē yə̀ mə̀sər kan yə̄ gyɔ̄ də̀ntswe yə̄ bə là gyɔ de Karita, nggà yə̀ cucu la sə̄ te mān yo. Sē ə ngga yəmē yə̄ tə̄ glə hyuhyur bə̄ Salmoni.

8Gbm̄ yə lwe tə̄ dər glə nggà sə̀r gi kyərkyār də̀ tə̄ kū mə̀krì nggānme nzɔ̌ anrīn yə sə̄ lwe tə̄ nyə sū tswē gyər yə̄ re de Limene də̀ sē hyuhyur me bə̄ gbù yə̀ Lasiya.

9Tə̄ ban mkpān nggānme də̀ sɔ̀n mān ə tswēyəmē mâ mkpān yə̄ mə̀sər la tè yə̀ tə̄ lə dər ban nggà yəmē nzɔ̌ yo də̀ yə sē tə̄ kì yə̀ mpūr. (Mkpān yə sə̄ sē mkpān yə̄ sɛ sə̄ nyə tswē krɛ.) Tswēyəmē Bulusu dàn mənē bə bān sə̄ lwe bə de,

10”Nə̄ gyə̄ mənē mē gwɔ nggə̄ mun. Nggə̄ ngrɛn de mkpān mē nzɛ̂nmē la tɔ̄ nə̄ tə̄ dər gbm̄ mē ban ngga mūn nzɔ̌ yo. Gbm̄ mē bə̄ kī yə̄ sē mān lə cāzu də̀ mənē nəmān bān sē mān lə tsu màn tə̄ də̄ ban ngga mē ywe me nzɛn.”

11Gu Jiliyo wān bə kan bə Bulusu te gu ə ngwɔ̀n la kpənyɛ̀n bə̄ kì yə̀ Bulusu dàn bə yo də̀ gyɛ̂n kpə̄ tè njìnjì bə̄ kī yə̄ wān là dər bə gbm̄ bə̄ kī yə̄ tāki gbm̄ yə dàn gu kyame.

12Tswē yəmē yə̄ gbm̄gbm̀ là nyə sə̄ kre la sē tswē yə̄ nē lə sɔ̀n ə mkpān yə̄ glō yo. Tswēyəmē dər mənē nggānme sə̄ sē yə̄ bə mān dōglo kā tswē yə dɔn də̀ man ywe nggà Finika màn yə də̄ lə tɔ̀ yə̄ bə zər ban nggà Finika gbù yə̀ sē ə fə mpə mə̀mē yə̀ Karita. Gbù yəmē là kpə̄ gbm̄gbm̀ cūngwɔn ə ngwɔ̀n cucu yə̄ là te nggān də̀ là ru ə də̀ntswe nggà shū bə̄ nggà nzān. Sē ə tswēyəmē yə̄ bə ngrɛ̄n de bə mān kə sɔ̀n mān.

13Cucu gyər mē yə̄ la sē nggān yo yə̄ ru ə nggà sə̀r də̀ te də̀ mənē bə mē kyɛn ə dər bə de yə lə la ywar bə ə tswē nan kì yə̀ bə kyūn zwē yo. Tswēyəmē bə dōglo su gbm̄ də̀ dər hyuhyur me ban nggà Karita.

14Mkpān yə̄ mənē bə mē la ywe kə sū nkinē rərɛ̄ yo, cucu gyər mē yə̄ sē nggān də̀ sē yə̄ là ru vun nggà shū bə̄ nggà nzān te ru mān ə mpə mə̀mē yə̀ Karita.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Cucu yəmē ngwur gbm̄ dà la te yā bə lə dàr yə ban nggà yà tā sā ban mān yo, tā kan kā rɛn yā tā lə dàr ban nggà yəmūn dà gyɛ̂n dār gbm̄ zwē nggà yà cucu yə sā te ban mān.

16Mkpān yā tā dār gbm̄ kan ban nggà sàr yà mpə màmē yà Kawuda, tā sā ngrɛ̄n de cucu yā tswē yəmūn la sā te nggān mān yo, sē ə tswē yəmūn yā tā kū màkrì nggānme dà sā nār fəgbm̀ bā gbm̄ nggən yā mātà kpā ə ngwòn cucu.

17Sē ə tswēyəmē yā bə su fəgbm̀ tā dà kan yə sa ətù gbm̄ nggən yā sā gbīn yə dà kan mgbənrīn kpān gbm̄ nggən kwəcī anrɛ̀n bə sā te mpūr de kē bə lə nyər kə bàr mgbà kàbŭ yà nggà màmē yà Libiya. Tswēyəmē bə dōglo dār kpə nkùlwè yā gbm̄ nggən yəmē gyā ban jǐ dà kā yə dən nā yə ban nggà yà cucu sā te ban mān mē.

18Gbəjā cucu yəmē la krɛ ə mbrɛ̄ yə yo dà te nyə sū ə mbrɛ̄ yà ywā. Tswēyəmē mānē bə mē dōglo kan ngwən vu kī yā bə lwe tā kankərɛ̄ ə màsər.

19Ə mbrɛ̀ yā tar, cucu yəmūn sā nan ndu yā te me dà bə kan ngwən bə vu kī yā dār gbm̄ tā kankərɛ̄ ə màsər.

20Tā te vē kənànme dà la kan beshi tā ngrɛ̄n rì bā ntsɛ̄ yo, dà yə sē ndu yā cucu yəmē sā nan tswē yə te nggānme. Mkpān yəmūn, mgbərɛ kan bār krɛ ə mànɛ̀n tā dà tā ngrɛ̄n de sē gba krɛ̆ yà shishɛ̄n mātà.

21Mkpān yā Bulusu ngrɛ̄n tswē mānē bə mē ban mkpān nggānme dà la re nkinē yo, gu dòglò krè ndè ə nggà bēshi bə dà dàn bə de, “Gyā mānē mē, màn sē gyā gwə kì yà nggā dan gyà, gyā màn la vu tā dàr gbm̄ kà Karita dòn yo; tā man la gbān kī yā tā vu cāzu ənàmē mē yo.

22Nzɛ̂nmē nggā là bər de gyā kàdə nā dăr nkinē tsu gyā yo. Nənè gyār ənywī tā lə la kyū yo. Sē gbm̄ kyame yā lə cāzu.

23Rì wān nggā là zwe gu mān te màlɛkā ndu nyà bā nggā à nrīnbū,

24dà dàn nggā de, ‘Bulusu, kàdə nā mpūr nkinē te wā yo! Yə sē kpaki nā wā ywè kə sū ə nggà bēshi yà Cūn Roman. Sē dùdu wā yā Rì wān sē zəze lə kpā shishɛ̄n mānē bān gyā là dàr gbm̄ gìgyàr mē kūkwār cūngwən.’

25Yə sē ənàmē, nā gyā vūn dər gyā lwè! Nggā kpə te njìnjì bā Rì de kì yà màlɛkā màgu dan nggā sē njìnjì.

26Nā gyā tsə de yə sē kpaki nā cucu ban gbm̄ tā lwe ywe kə ngwùr ə màmē.”

27Sē ənywī tsəntsā bū yā vē gùr bā nlyɛ̄, vē yà tā te dà sā zər ənywī cucu yā sē nggān ə nē yà Yadariya yəmē yà bān dàr gbm̄ sā ngrɛ̄n de tā te hyuhyur yā tā nyə tswē màsər sē mkplā ywā dà ywe ə bē.

28Sē ə tswēyəmē yā bə ban kì yà mā màsər dà kan mā yə kyɛn. Mkpān yā bə mā yā, bə ngrɛ̄n dən màsər yā rɛ ma gà ngwən sɛ̀-ywā, dà tā zər cī ban nggà beshi fətsɛ̀, bə la kan mā yā kyɛn nzŏ dà ngrɛ̄n de, dən màsər yə rɛ ma gà ngwən gur tun.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

29Mānē bə mē sā te mpūr de cucu lə tər gbm̄ yə kə ngwùr ə mgbantə nāmān. Tswēyəmē bə vu nzānzē nlyē yā ro yā sē yā bə là vun gbm̄ lə dà kan klā yə ə nggà gɔ̄n yə. Mānē bə mē bər de Rì màn lwè bə mâ mbrɛ̄cā lə ngar.

30Mānē bān dàr gbm̄ nggɔn yā tā sē ənywī ywā sā fɔ̄ nkɔ̄n yā bə mān dōru kulwe kā tā dɔn ənywī ywā. Bə ban fəgbm̀ kukwɔ̌ dār gyɔ̄ jǐ ə màsər dà nan kāde bə sā su nzānzē yā ro yā bə su ə nggà bēshi gbm̄ nggɔn yə.

31Tswēyəmē Bulusu dàn nē wān sē nggɔn bān kpānnɛ̄n bā nkyɛn mānē bān kpānnɛ̄n bān sē mān ə gbm̄ yə de, "Mānē bān dàr gbm̄ mē dā dōru kulwe kā gbm̄ mē dɔn nzɛn, yə sē krɛ shishɛ̄n gyā nrìnrīnmē."

32Tswēyəmē, mānē bān kpānnɛ̄n dōglo vūn mgbənrīn yā bə kan vūn fəgbm̀ kukwɔ̌ yəmē far dà nā màsər lwè yə ywè.

33Mbrɛ̄cā sā te rɛn yā ngar, Bulusu bər bə de nā bə fɔ̄ nkinē nāmān re anrīn. Gu dàn de, "Nzɛ̂nmē yə ma vē gùr bā vē nlyɛ̄ yā gyā là sòn dà nkinē yà re la gī nyū gyā yo.

34Nggā là bər de nā gyā fɔ̀ nkinē rè nzɛ̂nmē dàtswē gyā man sē bā mgbrêmgbrē yā gyā lə nan krè ə mgbŭ yà là nyā ə nggà bēshi. Nkinē lə la nan nənè gyār ənywī gyā yo."

35Mkpān yā Bulusu dàn bə rɛn yəmē krè, gu bàn fùfùkì yà tan nāmān dà rɛn bā Rì dà nyār gu ə nggà bēshi mānē bān shāmān ə tswēywā kūkwār dà kàn yə sà fā tàn.

36Tswēyəmē, mānē bə mē la kan te mpūr nzɔ̌ yo dà bə kūkwār bə kan fɔ̄ kī rē nāmān re.

37Tā mānē bān sā sē ənywī gbm̄ yə kūkwār sā sē mānē gigi-ywā bā sè-tāmgbā bā tānnɛ̀n.

38Mkpān yā mānē bə mē kūkwār bə re kī krɛ, bə dōglo vu nkyɛn kī yā kədè ənywī gbm̄ kankərɛ̄ ə nē dà gbm̄ yə la kan ro gbrīn nzɔ̌ yo.

39Mkpān yā mbrɛ̄cā ngar, mānē bān dàr gbm̄ nggɔn yəmē la kan tsə nggà màmē yà gbm̄ lwe bə ban mān yo. Tswē yə bə ngrɛ̄n tswē gyār yā sē ndèndèn màsər yà kàbŭ krè mān. Mānē bə ngrɛ̄n de kì yà bə lə nan sē yà bə lə nā gbm̄ yə dār ban nggà màsər dà man kə bàr kàbŭ yā.

40Anrèn tekə yəmē, bə far nzānzē yā ro yā bə kan sū gbm̄ yə ə nggà gɔ̄n dà nā nzānzē yə ji kū nrin dā. Mānē bə mē su mgbənrīn yā bə kan vūn kəngan kì yà bə vūn lwe dà dār gbm̄ kukwɔ̌. Tswēyəmē, mprē kpə nkùlwè yā sē mān ə gbm̄, bə zo yə te shū ə nggà bēshi yə dàtswē cucu man tər gbm̄ yə ban nggà beshi, dà man kan tu gbm̄ te nggà mkplā màsər.

41Kì yà mānē bə mē nan la nàn ndu yo. Gbm̄ nggɔn yə ywe kə ngwùr mgbɔ̀ kàbŭ yà sē mān dà kan dār nyər lwe nkəywā ywe kə ngwùr ə māmē ənywī màsər. Nggà bēshi yà gbm̄ yə lwe nkəywā kə kyàr nyər nywī kàbŭ dà la te yā yə dàr nzɔ̌ yo. Ryā màsər tsē nggà gɔ̄n gbm̄ yə ngār te kəngan ywā.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

42Mkpān yə̄ mə̀nē bān kpānnēn ngrēn kì yə̀ tè bə̄ gbm̄ nggɔn yəmē, bə ngrēn de mə̀nē bān bə zwe kpān də̀ kan te bə ngwɔ̀n lə dɔ̄ru kankərɛ̄ ə mə̀sər də̀ kulwe gbladə̄, tswēyəmē bə kyūn de bə lə kan bə nlywe.

43Kì yə̀ nggɔn yə̄ bān kpānnēn gyên nàn sē gu la kpə̄nyɛ̀n nə̄ bə ngun Bulusu yo də̀ kà rɛn yə̄ bə nlywe bə. Tswēyəmē gu gyên nə̄ mə̀nē bān tsə dər mə̀sər kūcici ru nyər mə̀sər də̀ dər ro ngga ywe kə jì bə mān.

44Nkyɛn mə̀nē bān sə̄ kədè vu kəngan kə̄tākū yə̄ gbm̄ ngar kankərɛ̄ lwe gi ngwɔn də̀ dər ro zwē bān kùcī ywe. Yə̀mē sē nan yə̀ tə̄ nan də̀ ro mə̀sər yə kūkwār tə̄ kpə susù me.

Kī bān te ndu Yɛso nan 28

1Mkpān yə̄ tə̄ dər mə̀sər yəmē ro ngga də̀ nkinē la nàn nənè gyər ənywī tə̄ yo, mə̀nē bān sē ə tswēyəmē dan de sān mpə mə̀mē yə̀ mə̀sər kan yə gyɔ̄ də̀ntswe mē re de Məlita.

2Mə̀nē bān sē mān tswēyəmē nan tə̄ kpə̄ bə̄ ngwɔn ywā. Mkpān yəmūn sē mkpān glō sə̀ kū də̀ tswē yə te mvri. Mə̀nē bān gbù yəmūn nan tə̄ kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ də̀ fɔ̄ kunkur zwē mgbɔ̀ nggɔ̀n də̀ kan yə mwɔ̄n tə̄ glo.

3Bulusu kyūn kunkur zwè də̀ sə̀ cu yə tè glo. Mkpān yə̄ tswē yə̄ bə mwɔ̄n glo yə ban wu te, gwă gyər ngwùr dɔ̀rù ənywī mgbɔ̀ kunkur yə də̀ kàn nyər tàn Bulusu ə ngwɔ̀n də̀ klə gu lwè mān.

4Mkpān yə̄ mə̀nē bān gbù yə ngrēn gwă yə tswē klə ə ngwɔ̀n Bulusu, bə kan dan nkəywə̀ de, “Və̄lən gu mē sē wān nlywe mə̀nē. Mə̀nē de mān ngun gu də̀ la kàn ngun gu yo, kì gyər mənān, yə sē kpaki gu lə la jun kpūkpɔ̀ yə̄ re de ‘Dike’ mē yo.”

5Kì yə̀ mə̀ yə̀ Bulusu nàn mān ə tswē yə sē gu cùn gwă yə tāgyɔ̄ ənywī glo də̀ yə la nàn gu nkinē yo.

6Mə̀nē bə mē la tsə yo də̀ sə̄ jī de kē bə lə ngrēn tswē yə̄ kpə Bulusu lə ban wù te, kē gu lə gər ru gyɛkū də̀ kyù anrèn bə ngrēn ə dər bə de gwă yə̄ tan gu nyər. Mkpān yə̄ bə sɔ̄n te ndē də̀ la gyên ngrēn nkinē nàn Bulusu yo, tekə yə̀ dər bə kàn sər də̀ bə dan de Bulusu sē gbrīn nkinē yə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn.

7Hū tswē nə̀mān yə̀ və̄lən gyər wān sān gu re Babiliya sē hyuhyur mān ə tswē yə. Babiliya gu sə̀ sē cūn bān gbù yə̄. Gu nàn tə̄ kpə̄ bə̄ ngwɔn ywā də̀ tə̄ ban vē tàr də̀ sē mə̀cə̄cər ə kə̀ gu.

8Mkpān yəmūn, tě Babiliya gu sə̀ kùr lələ yə̄ mvri də̀ sə̀ sūr ə kə̀. Bulusu nyər zwē və̄lən gu ywè ə tàr mə̄gu də̀ kə vu ngwɔn gu sà ə tù və̄lən gu də̀ rɛn bə̄ Rì də̀ və̄lən gu kàn tè zəze.

9Mkpān yə̄ Bulusu nə̄ lələ yə dɔ̄ru kā kpə̄ və̄lən gu mē dɔn, mə̀nē bān gbù yəmē bān sə̄ lə̄ nə̀nàn zwē gu nyə də̀ gu nàn bə tè zəze.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Mənē bān gbù yəmē la tə̄ mān də̀ nə̄ tə̄ kī kənànme. Mkpān tə̄ nyə dòglo yə̄ tə̄ dər̀ gbm̄ kā gbù yə̄ dən, bə la tə̄ mān nzə̌ də̀ la kan vu kī nəmān nggānme yə̄ lə là tə̄ mān ə nkòn də̀ kan yə sū tə̄ ənywī gbm̄.

11Tə̄ ban hwə tar sōn ə Məlita də̀ sə̄ dōglo nyər gbm̄ gyər yə̄ sē nggən də̀ yə lwe tə̄ dər kā gbù yə̄ dən. Gbm̄ nggən yəmē sē yə̄ ru ə gbù yə̀ Yisəkandariya də̀ nyə sòn ə gbù Məlita ə mkpān yə̄ glō. Sān yə̄ bə car ə kpə̀ gbm̄ yə re, “Kpūkpò bān sē nggaswɛ.”

12Mkpān yə̄ gbm̄ yəmē lwe tə̄ dər nyə ə gbù yə̀ bə là gyɔ yə de Seraku, tə̄ nyə sòn mān te vē tàr.

13Tə̄ dōglo mān ə Seraku də̀ nan ndu dər̀ gbm̄ yəmē də̀ sə nyə sū ə gbù gyər̀ nggòn yə̀ re Regiyu. Ə mbrɛ̀ yə̄ ywā yə̄ tə̄ nyə sū mān, cucu gyər sə̄ ru ə nggà sər̀ də̀ nan ndu te mān. Tə̄ te vē ywā də̀ sə̄ dər̀ gbm̄ yə nyə sū ə gbù gyər̀ yə̀ re Futeyɔli.

14Tə̄ nyə ngrɛ̄n mənē nəmān bān kpə rɛn Yɛso te njìnjì mān bān bər tə̄ de nə̄ tə̄ sōn bə̄ bə te vē tāmgbā anrīn də̀ man sə̄ kā bə dən. Yəmē sē zər yə̄ tə̄ zər ənəmē kūkwār anrīn də̀ sə̄ nyə sū gbù yə̀ bān Roman.

15Mkpān yə̄ mənē bān kpə te njìnjì ə Roman gwɔ de tə̄ nyə sū ə məmē mə̀ bə, bə dōglo zər nyə ma bə̄ tə̄ ə gbù yə̀ bə là gyɔ yə̄ de Do Yabiyu bə̄ Tswē tar yə̄ mənē là te sōn su mān, mâ bə də̄ sē ə nkòn yə̀ bə là zər ywe ə gbù yə̀ bān Roman. Mkpān yə̄ Bulusu ngrɛ̄n mənē bə mē, dər̀ gu jǐ kàkùr də̀ gu kàn nyər̄ Rì.

16Mkpān yə̄ tə̄ nyə sū ənywī gbù yə̀ bān Roman, mənē nggən nggən bān Roman kā Bulusu dən nə̄ gu zər zər yə̄ dər̀ gu ban də̀ nə̄ nē gyər me wān kpānnɛ̄n sə̀ gbyɛ̄n gu nə̄ gu mān kàdə kulwe gbladə̄ yo.

17Də̀ tə̄ te vē tàr me ə Roman, Bulusu gyɔ mənē bān Yahuda bān sē nggən nggən nkyɛn mənē bān məbə bān sē mān ə Roman de nə̄ bə zwē gu ywe. Mkpān yə̄ bə kyūn te mgbò bə̄ gu, gu dàn bə de, “Gyə̄ nywɛngyər̀ nggə̄ bān Yahuda! Gyə̄ ngrɛn nggə̄ la nan nywɛngyər̀ tə̄ bān Yahuda nkinē nəmān məmè yo, nggə̄ la nan nkinē yə̀ ca nkòn yə̄ rɛn təte tə̄ bān kùcī tsar tə̄ zu yo də̀ bə ka me də̀ vūn nggə̄ kpān te bān kpānnɛ̄n ə Wurisheliman də̀ kan nggə̄ te mənē bān Roman ə ngwòn.

18Mənē nggən nggən bān Roman bə mē ri nggə̄ mərɛn yə̀ bān Yahuda dan de nggə̄ nan, də̀ bə la ngrɛ̄n nkinē məmè yə̀ nggə̄ nan yə̀ nggə̄ lə kpə̄ kyū ətù ywə̄ yo.

19Nggə̄ la sē bə̄ rɛn nkinē nəmān yə̄ nggə̄ sùr bə̄ mənē bān Yahuda yo, də̀ yə nyə sē nggə̄ kpaki nə̄ nggə̄ bər de nə̄ tə̄ lwe yə ywe ə nggà bēshi Cūn Roman anrèn mənē bān Yahuda lə la kpənyɛn de nə̄ bān Roman bə mūn kan nggə̄ cūngwən yo.

20Sē rɛn yəmē yə̄ nggə̄ te ndu de nə̄ nggə̄ ngrɛ̄n gyə̄ də̀ man rɛn bə̄ gyə̄, anrèn nzênmē bə vun nggə̄ kpān dùdu rɛn yə̄ nē wān dər bān Yahuda sē ə nkòn nyə màgu mē.”

21Mənē bān Yahuda bān sən ə Roman bə mē dan Bulusu de, “Nənè la lwè mpəmprɛ takədā nəmān rù ə Yahudeya cà tə̄ mān yo. Tə̄ la ngrɛ̄n nənè gyər̀ ənywī nywɛngyər̀ tə̄ wān ru ə Yahudeya nyə̄ dan tə̄ rɛn nkinē məme ətù wə̄ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22Dər tə̄ nzê̱nmē sē yə̄ tə̄ man gwɔ kì yə̀ wə̄ sē bə̄ yə̄ ətù nkɔ̄n rɛn yəmē, anrɛ̀n tə̄ tsə de ə mgbəmgbrè mē kūkwār mənē là rɛn mərɛn məmè ətù nkɔ̄n yə yə̄ wə̄ là zwē mān nzê̱nmē.”

23Mənē bə mē bə̄ Bulusu kan mbrɛ̄ gyàr zwē yə̀ bə lə kyūn sɔ̄n dətswē bə man gwɔ kì yə̀ gu lə dan bə. Də̀ mbrɛ̄ yəmūn nyə sū, mənē bān Yahuda nggānme nyə tswē yə̄ Bulusu sə̀ sɔ̀n mān. Tswēyəmē gu bàn mbrɛ̄ yəmūn kūkwār də̀ nàn bə dan rɛn yə̄ nkɔ̄n Rì là lwe mənē. Nkɔ̄n yə̄ gu bàn də̀ dan mənē rɛn yəmē dətswē bə man kpə̄ te njìnjì bə̄ nkɔ̄n rɛn Yɛso, sē nkɔ̄n yə̄ gu dàn bə rɛn yə̄ sē ənywī lətafē Bān yə̀ Musa bə̄ rɛn yə yə̄ kur ə lətafē yə̀ mənē bān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē.

24Mənē nəmān kpə̄ rɛn yə̄ gu dàn bə te njìnjì də̀ bān nəmān la kpə̄ te yə njìnjì yo.

25Mkpān yə̄ nyū mənē bə mē la nyə tè nkan nkān mbɛ̄ yo, də̀ bə kāsə̄ sē sɔ̀n mān tswēywə̄ Bulusu kàn dàn bə de, “Rɛn Gbrīn Ntsər rɛn bə̄ Shaya də̀ gu dàn tə̀te gyə̄ bān kùcī sē rɛn yə̄ sē njìnjì.

26Shaya dàn bə de, “ ‘Ywe kə̄ dàn mənē bə mē de: Gyə̄ lə nan tɔ̄n shər tswē gwɔ kī yə̄ bə lə dan gyə̀ də̀ lə la tsə yə yo, gyə̄ lə nan kī bə tsar gyə̄ fɔ̀ kyɛn də̀ lə la ngrɛ̄n yə yo.

27Dər yə̄ mənē bə mē ka yə̄ yə gwɔ kī yə̄ mənē là dan bə. Bə vu kī ywān mə̀tɔ̄n bə də̀ vu kī ywān beshi bə dətswē bə man kādə gwɔ kì yə̀ bə lə dan bə də̀ man kādə ngrɛ̄n kī yə̄ bə là tsar bə yo, kədè rɛn yə̄ bə lə tsə kī yə̄ bə là dan bə də̀ kwɔ dər bə te nggə̀ dətswē nggə̄ man nan bə te mənē zəze. Rɛn yəmē sē rɛn yə̄ Rì dan.’ “

28Kì yə̀ Bulusu dan mənē bə mē nə̀nàn anrīn bə sə̄ dōglo kā gu dɔn, sē gu dan bə de, “Sē kpaki nə̄ gyə̄ tsə de mənē bān là dan mənē rɛn Rì lə ywe kə dan mənē bān la sē bān Yahuda yo rɛn yə̄ Rì là kpə̄ mənē cūngwɔn də̀ bə lə kpə̄ yə nan ndu ə dər bə.”

[29Sē mkpān mē yə̄ Bulusu dan bə rɛn mē krɛ̀ yə̄ bə dōglo kā tswē yə dɔn də̀ sə̄ gāntan nggānme bə̄ nkəywə̀.]

30Bulusu bàn sɛ ywā də̀ sɔ̀n ə tswē yə̄ gu kpə̄ də̀ kàn kə̄jī gu ywan yə. Sē ə tswēyəmē yə̄ gu sə̀ nàn ndu yə̄ kpə̄ mənē bān là zwe gu mān sū mān.

31Sē ə tswēyəmē nə̀nàn yə̄ gu sɔ̀n də̀ sə̀ dàn mənē bān nyə bə̄ gu rɛn yə̄ Rì là nan ndu lwe mənē, də̀ tsàr bə kī yə̄ tù Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn. Gu la tsu dər nkinē tswē dan nənè nəmān rɛn yəmē yo. Gu rɛ̀n bə̄ bə kūkwār bə̄ dər gyàr.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman

Takèdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 1

1Takèdā mē sē yə̄ nggə̄ Bulusu wān sē gə̌r yə̀ Krisəti Yɛso là car gyə mān. Yɛso gyɔ nggə̄ də̀ kan nggə̄ tè nē wān te ndu Rì dətswē nggə̄ man dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì.

2Rɛn zəze yəmē sē yə̄ Rì kpan nyū gyə̄ səsè mun de gu lə nə̄ tə̄. Mənē gwɔ rɛn yəmē ə nyū bān dòn rɛn Rì də̀ bə car yə sū ə lətafē yə̀ sē Ntsər.

3Rɛn zəze yə sē ətù Zə̄ywə̄ wān sē Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti wān nyə̀ ə mkpə̌nkpə̀ yə̀ nēnjì də̀ bə ngrin gu ə gbòn kə̀ yə̄ Cūn Doda.

4Də̀ Gbrīn Ntsər nan tə̄ tsar njìnjì nənàn de Yɛso sē Vɛ̄n Rì də̀ sə̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn ə mkpān yə̄ bə tā gu shɛn.

5Yɛso nan nggə̄ zəze də̀ kàn nggə̄ tè nē wān te ndu dùdu sān yə̄ māgu, dətswē nggə̄ man nə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo nan beshi sa bə̄ Rì, də̀ man nan kì yə̀ gu là fɔ̀ de nə̄ bə nan.

6Gyə̄ mənē bān sē ə gbù yə̀ Roman nənàn gyə̄ sē ənywī mənē bə mē bān Rì cu dətswē gyə̄ man nàn tu sà bə̄ Yɛso Krisəti.

7Nggə̄ là zɛ gyə̄ mənē bān sē ə gbù yə̀ bān Roman kūkwār bān Rì là nyɛn də̀ gyɔ gyə̄ nə̄ gyə̄ nyə̄ sē mənē bān māgu. Nə̄ Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti nàn gyə̄ zəze də̀ man nə̄ gyə̄ sòn sòn susù nənàn.

8Kì yə̀ nggə̄ lə kūcici dan gyə̄ se de, sē Yɛso wān là là nggə̄ mān nə̄ nggə̄ nyər Rì dùdu gyə̄. Nggə̄ là nyər gu nggānme, anrèn mənē kūkwār bān mgbəmgbrè mē gwɔ nkōn yə̄ gyə̄ là nan tu sa bə̄ Yɛso.

9Rì wān nggə̄ là zwe gu mān bə̄ dər gyər ə nkōn dan rɛn zəze yə̄ tù Zə̄ywə̄, tsə dər nggə̄ de ə mkpān mē kūkwār yə̄ nggə̄ là rɛn bə̄ gu, nggə̄ là sə̄ tekə gyə̄ ə dər nggə̄.

10Mkpān mē kūkwār yə̄ nggə̄ də̄ là sə rɛn bə̄ Rì, nggə̄ là bər gu de gu mān kpənyèn nə̄ nggə̄ zər nyə bə̄ gyə̄ ə mkpān mē.

11Nggə̄ là fɔ de nggə̄ mān nyə bə̄ gyə̄ də̀ man rɛn bə̄ gyə̄ ətù nkōn yə̄ Rì lə nə̄ gyə̄ zəze bə̄ Gbrīn māgu dətswē dər gyə̄ man kpān.

12Kì yə̀ nggə̄ là dan sē nàn de, nyə̌ nggə̄ bə̄ gyə̄ lə là gyə̄ mān də̀ gyə̄ lə là nggə̄ mān nənàn, də̀ dər gyə̄ lə kpàn anrèn gyə̄ tsə sē yə̀ nggə̄ là sa beshi bə̄ Krisəti, də̀ dər nggə̄ lə kpàn nənàn anrèn nggə̄ tsə nkōn yə̄ gyə̄ là sa beshi bə̄ Krisəti.

13Nywɛngyər nggə̄, nə̄ gyə̄ tsə̄ de nggə̄ nər te kə kənàn me de nggə̄ mān nyə bə̄ gyə̄ dətswē nggə̄ man nə̄ mənē bān gyə̄ là sòn gìgyər bə̄ bə man kpə rɛn Krisəti te njìnjì səsān nkyɛn mənē nəmān, də̀ mkpān la gyên shā yo.

14Yə sē nàn kə̄de nggə̄ lwe mənē nkan nkān la. Mənē bān nggə̄ lwe bə la sē mənē bān bu beshi bə̄ bān kasə̄ sē būbū mənrīn, də̀ mənē bān tsə blā bə̄ car bə̄ bān la tsə blā bə̄ car yo, nggə̄ lwe bə la nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Yə sē ənə̀mē, nggə̄ là re kpə yə̄ nggə̄ nyə dan gyə̄ mə̄nē bān sē ə gbù yə̀ bān Roman Rɛn Zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti.

16Mùmwɔ̀n nkinē là te nggə̄ ə tswē dan mə̄nē mē kūkwār rɛn zəze yə̄ tù Yɛso yo, anrɛ̀n yə sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì, də̀ sē nkɔ̄n yə̄ Rì là kpə̄ mə̄nē kūkwār bān là sa tu bə̄ gu cūngwɔn. Sē rɛn yə yə̄ sē nkɔ̀n yə̀ gu là kpə̄ mə̄nē bān Yahuda bə̄ mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo cūngwɔn.

17Rɛn zəze yə̄ tù Krisəti là tsar nkɔ̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē nyə bə̄ nkəywə̄ ə nkɔ̄n zəze kə̄de bə mān sē. Kī mē là te kyame ə mkpān yə̄ nənè də̀ là sa tu bə̄ Rì ətù Krisəti. Kə̄de rɛn yə̀ bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de, “Mkpān yə̄ nənè də̀ là sà tu bə̄ Rì de nə̄ Rì lwè gu nyə̀ bə̄ nkəywə̄ kə̄de gu màn sē, yə sē səsānmə̄nàn yə̄ nənè gu mē lə sē bə̄ shishēn njìnjì.”

18Rì sɔ̀n də̀ là te gyār anrɛ̀n mə̄nē là ka gu də̀ là sə̄ nan məme ə nkɔ̄n yə̄ mə̄nē man kə̄də tsə rɛn njìnjì ətù gu yo.

19Kī yə̄ mə̄nē de mān tsə ətù Rì sē bə ə kpàr bē me anrɛ̀n gu tukpə̀ gu tsar bə yə.

20Səsɛ̀ mun mkpān yə̄ Rì nàn mgbəmgbrè mē, mâ nyə̄ sū mkpān mē, mə̄nē nan tsə de nggɔn nggɔn yə̄ Rì sē yə̀ là krɛ yo, də̀ tsə nàn de gu sē Rì njìnjì. Mə̄nē la ngrēn Rì yo də̀ bə gyên tsə kì yəmē anrɛ̀n kī yə̄ gu nan. Dùdu rɛn yəmē, bə la sē bə̄ rɛn nkinē nəmān yə̄ bə lə dan ətù kì yə̀ bə nan yo.

21Bə tsə nē wān Rì sē də̀ gyên ka rɛn yə̄ bə nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ bə de mān nə̄ gu yə, də̀ la nyər Rì ə dər bə ətù kì yə̀ gu nan bə yə̄ yo. Anrɛ̀n rɛn yəmē, tēkə yə̀ dər bə kàn tè yə̀ fà də̀ dər bə sē būbū me.

22Bə là dan nkəywə̀ de bə sē bān tsə rɛn, də̀ bə gyên sē mə̄nē bān fà.

23Bə là bɛ sān Rì nzə̌ yo. Bə là gyên bɛ kī yə̄ bə nan yə̄ ru nēnjì, kē yə̄ ru nywêncɛ bān là bwa, kē yə̄ ru nan hwān yə̀ là zər, kē yə̄ ru ncə̀ də̀ là gba nɛ̀n-nɛ̀n.

24Dùdu rɛn yəmē, Rì ka bə dɔ̀n nə̄ bə nan kī yə̄ tɔ̀ yo yə̄ dər bə kpənyɛn bə̄ yə də̀ bə bə̄ nkəywə̀ man nan kī yə̄ mùmwɔ̀n bə̄ mkpə̌nkpə̀ bə.

25Bə ka rɛn yə̄ bə kpə̄ te njìnjì bə̄ rɛn Rì yə̄ sē njìnjì də̀ gyên kpənyɛn bə̄ kī yə̄ mò. Bə là gyên bɛ sān də̀ zwe kī yə̄ Rì nan, də̀ ka rɛn bə gyên bē sān də̀ zwe Rì gu wān nan kī yəmē, wān mə̄nē mān bē sān gu ywe njì. Yə sē ənə̀mē.

26Dùdu rɛn yəmē, Rì ka bə dɔ̀n nə̄ bə te bùbù də̀ mān nan gbəjā kī yə̄ mùmwɔ̀n. Mbə̀mbə̄ là sə̀ kùr bə̄ mbə̀mbə̄ də̀ yə sē kì yə̀ bə mān la nan yo.

27Ə̄ nkɔ̄n yəmē nə̀nàn, lə̄lɔn là ka rɛn kùr bə̄ mbə̀mbə̄ də̀ là gyên fɔ bə kùr bə̄ nkəywə̀. Bə là nan kī gbəjā səsānmə̄nàn də̀ yə sē kì yə̀ mùmwɔ̀n nggānme, də̀ anrɛ̀n rɛn yəmē, Rì là nə̄ bə mgbŭ ətù kī gbəjā yə̄ bə là nan.

28Kì yə̀ shāmān nzə̌ sē de, anrɛ̀n bə ka rɛn bə sə̀ tekə bə̄ kì yə̀ mə̄nē mān tsə de sē njìnjì ətù Rì ə dər bə, anrɛ̀n rɛn yəmē gu ka bə dɔ̀n nə bə zwē tēkə yə̄ sē gbəjā dər məbə mān də̀ nan kī yə̄ mùmwɔ̀n yə̄ bə de mān la nan yə yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

29Dər bə shɛ bā kī gbəjā kyame, də̀ bə là te beshi kī mānē nāmān, də̀ là nan kī gbəjā bā nkəywə̀. Bə là te ywu də̀ là nlywe nkəywə̀, də̀ là fərɛn bā nkəywə̀ də̀ là gyur nkəywə̀, də̀ sā tekə kī gbəjā ətù nkəywə̀. Bə là sā gri nkəywə̀ nə̀nàn,

30də̀ là rɛn rɛn gbəjā ətù nkəywə̀, də̀ ka Rì də̀ sē bān ro tu nggānme, də̀ là zo tu, də̀ sē bān là ngwur ngwɔn dər nggānme, də̀ fɔ nkōn yā bə sə̀ nan kī gbəjā; də̀ ka rɛn bə gwɔ rɛn təte bə.

31Tu la ma mānē bə mē yo, də̀ bə la nan kī yā bə kpan nyū sū yo, də̀ la te dər bā mānē yo kē te mə̀tù nkəywə̀ yo.

32Mānē bə mē tsə bān yə̀ Rì yə̀ dan de mānē bān là nan kī yəmē ma yā bə mān nlywe bə. Bə la kā nan kī yəmē dɔn yo də̀ là sə kre ə gōn mānē bān là nan kī yəmē.

Takə̀dā yā Bulusu car mānē Bān Roman 2

1Yə sē ənə̀mē, wā nē wān là sùr bān nāmān rɛn, wā la sē bā rɛn nkinē yā wā lə kan ywar nkəywē yo. Yə dāgbā sē ə nkōn yā tan yā wā là sùr bān nāmān rɛn, wā là sùr nkəywē rɛn nə̀nàn anrə̀n wā wān là sùr mānē nāmān rɛn ətù kī yā bə là nan, wā là nan kī yəmē nə̀nàn.

2Tā tsə kūkwār de Rì là nan njìnjì ə mkpān yā gu là sùr mānē bān là nan kī yəmē rɛn.

3Yə sē sāsānmānàn, wā nē wān sē nēnjì me də̀ là sùr bān nāmān rɛn də̀ gyɛ̂n nan kī yā wā là sùr bə rɛn ətù ywā mē; wā lə la kulwe jun sùr rɛn yə̀ Rì yo.

4Wā là kyɛn Rì kyɛn yə̀ fà anrə̀n gu sē bā dər zəzè də̀ la nā wā mgbŭ gūgwɔ̄ yo də̀ là vūn dər bā wā ban mkpān kənàn. Wā la tsə de nkōn yā Rì là nan wā zəze sē gu là nan də̀tswē wā man kàn, nkōn nan məme dɔ̀n də̀ man zwē gu mān yo?

5Anrə̀n wā sē wān te mkpə̀nàn dər də̀ là kà rɛn yā wā kà rɛn məme wā dɔn, də̀ man kwə̀ dər wā tè gu. Rì lə nā wā mgbŭ nggān ə mbrē yā gu lə fù gyār mə̀gu yə̀ sē zwē tsōtsō ətù məme də̀ lə la kyɛn mānē zwē beshi yo.

6Rì lə nā mānē kūkwār ryă ngwɔn mə̀bə ətù kī yā bə là nan, mə̀gba sē kì zəzè kā yə̀ sē gbəjā.

7Mānē bān là nan bān nāmān zəze yəmē, là fɔ yā bə lə sē gìgyə̀r bā Rì ə nggɔn nggɔn mə̀gu ywe njì, də̀ Rì lə nā bə shishēn yā sɔ̀n be njì.

8Ə nkōn nāmān, mānē là sā fərɛn bā nkəywə̀ də̀ là ka rɛn yā bə nan kī yā bə de mān nan də̀ là gyɛ̂n nan kī yā la tō yo. Rì lə te gyār bā mānē bə mē də̀ sùr bə rɛn.

9Mānē kūkwār bān là nan kī gbəjā, Rì lə nā bə mgbŭ. Mə̀gba sē bān Yahuda kē bə la sē bān Yahuda yo, gu lə nā bə mgbŭ yəmē nə̀nàn.

10Mānē bān là nan zəze, Rì lə gyɛ̂n nā bə nggɔn nggɔn də̀ nā bə sɔ̀n susù nə̀nàn. Gu lə nā mānē bān Yahuda kūci də̀ sā kàn nā mānē bān la sē bān Yahuda yo nə̀nàn.

11Rì là nyĕn mānē nāmān mwɔ̄n nāmān ə mkpān sùr rɛn mə̀gu yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Mənē bān la sē bān Yahuda yo, də̀ la sē bə̄ Bān yə̀ Musa yo də̄ nan rɛn məme nəmān, Rì lə sùr bə rɛn nə̀nàn. Də̀ mənē bān Yahuda bān sē bə̄ Bān də̄ nan rɛn məme nəmān, Rì lə nan ndu bə̄ bān yəmē də̀ sùr bə rɛn nə̀nàn.

13La sē de anrɛ̀n mənē là gwɔ kì yə̀ Bān là dan me yə yə̄ Rì lə gàn kàn bə te zəze ə nggà bēshi gu yo. Sē mənē bān là nan kì yə̀ kùr ənywī Bān kya bə bān Rì là kan bə te zəze ə nggà bēshi gu.

14Mənē bān la sē bān Yahuda yo la sə̄ kpə̄ Bān ə ngwɔ̀n Musa yo. Də̀ mkpān yə̄ bə də̄ nan nkinē yə̀ dər bə kpənyɛn bə̄ yə̄, yə là tsar nàn de bə tsə kì yə̀ bə de mān nan bə̄ yə̀ bə de mān la nan yo. Bə tukpə̀ bə sē Bān yə̀ la sē yə̀ nənè nə bə yo.

15Bə də̄ nan kì yə̀ kùr ənywī Bān, yə là tsar de Bān kùr ənywī dər bə. Kī yə̄ bə là tekə ənywī dər bə nə̀nàn tsar mənē nàn de yə sē njìnjì anrɛ̀n kə nəmān dər bə là dan bə de bə la gī kī nəmān nan yo, də̀ kə nəmān yə̄ là dan bə de bə nan kī zwē tsōtsō.

16Kì yə̀ lə te ə mbrɛ̄ yə̄ Rì lə nan ndu bə̄ Yɛso Krisəti ə tswē sùr mənē rɛn kpənyɛ̀n bə̄ rɛn yəmē. Gu lə sùr bə rɛn ətù tekə mə̀bə yə̀ sē gbəjā də̀ sē nyərnyər mē. Rɛn zəze yə̄ nggə̄ là dan mənē kpənyɛn bə̄ rɛn yəmē nə̀nàn.

17Wə̄ nē wān là ngrɛ̄n nkəywē de wə̄ sē nē wān Yahuda də̀ kpənyɛ̀n bə̄ Bān yə̀ Rì də̀ là ngwur ngwɔn dər de Rì cu wə̀;

18də̀ tsə kì yə̀ Rì là fɔ̀ de nə̄ wə̄ nàn də̀ bla ənywī Bān nə̀nàn nkɔ̄n yə̄ wə̄ lə nan zəze;

19də̀ là dan mənē kūkwār de wə̄ sē wān là vūn mənē bān ku wɔ̄ ngwɔn lwe, də̀ sē kə̄de glo yə̄ là lan tsar mənē bān sē būbū nkɔ̀n.

20Wə̄ kpə tè njìnjì de wə̄ sē wān là lwe bān də̀ tsə kī yə̄ sē mān kūkwār de yə sē njìnjì. Anrɛ̀n rɛn yəmē wə̄ là ngrɛ̄n de wə̄ là tsar mənē bān te bə̀bè də̀ là tsar mənē bān là nan kī kə̄de nywɛn bān la tsə kì yə̀ kùr ənywī bān yo.

21Wə̄ wān là tsar mənē, wə̄ lə la tsar nkəywē nə̀nàn yo mūn? Wə̄ wān là dan mənē de nə̄ bə kādə te gi yo, wə̄ tukpə̀ wə̄ là te gi yə?

22Wə̄ wān là dan de yə la tɔ̄ nə̄ nənè kùr bə̄ mbə̄ nē yo, wə̄ là gyɛ̂n kùr bə̄ mbə̀mbə̄ mənē? Wə̄ wān là rɛn rɛn gbəjā ətù kpūkpɔ̀, wə̄ là gyɛ̂n ywe ka te gi ə tswē yə̄ bə là kan kpūkpɔ̀ zwe mān?

23Wə̄ wān là ngwŭr ngwɔn dər de wə̄ sē wān Rì nə wə̄ bān yə̀ mə̀gu, wə̄ la tsə de nkɔ̄n yə̄ wə̄ là zà bān yəmē, mənē là rɛn nyɔnyən ətù Rì yo?

24Kə̄de rɛn yə̄ bə car gyɔ̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de, “Dùdu rɛn gyə̄ mənē bān Yahuda, mənē bān la sē bān Yahuda yo là rɛn rɛn gbəjā ətù Rì.”

25Gyə̄ də̀ nàn kì yə̀ kùr ənywī Bān, nyər nrin mə̀gyə̄ lə là gyə̄ mān, də̀ gyə̄ də̀ gyɛ̂n zà Bān yə̄, nyər nrin mə̀gyə̄ lə la là gyə̄ mān yo.

26Də̀ sē mənē bān la sē bān Yahuda yo bān bə la nyər bə nrin yo là nan kì yə̀ kùr ənywī Bān, Rì lə ngrɛ̄n bə de bə sē bān bə nyər bə nrin.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

27Gyə mənē bān Yahuda, sē gyə̄ bān lwe bān yə̀ Rì də̀ sē gyə̄ bān bə nyər gyə̄ nrin, də̀ gyə̄ là kà far me yə̄ gyə̄ lə nan kì yə̀ bān là dan gyə̄. Də̀ sē mənē bān bə la nyər bə nrin yo, də̀ bə la lwe bān yə̀ Rì kə̄de gyə̄ yo, nənggyĕ gyər lə ywar bə tswe bə sùr gyə̄ rɛn màn bə də̀ là nan kì yə̀ bān là dan gyə̄?

28La sē nyĕr nrin yə̀ nan kpə̀ mē yə̀ là kan nē te wān sē wān Yahuda njìnjì yo. Nənè la sē nē wān Yahuda anrɛ̀n de bə nyər gu nrin yo.

29Nē wān sē wān Yahuda njìnjì sē nē gu wān sē wān Yahuda ənywī dər gu, wān nan dər gu kyūn zwè. Yəmē la sē kì yə̀ bə nan ə mkpə̌nkpə̀ məgu yo, sē ndu yə̄ Gbrīn Rì nan ə dər gu kyame. Də̀ sē Rì wān lə bɛ̀ nənè mūn, la sē mənēnjì yo.

Takədā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 3

1Gyə̄ là ngrɛ̄n nàn de mənē bān Yahuda mwɔn mənē bān la sē bān Yahuda yo bə̄ nkinē? Kē nyĕr nrin là là bə mān bə̄ nkinē?

2Yə là là bə mān nggānme ə nkɔ̄n nkan nkān. Ə̀ kùcī, sē bə bān Yahuda bān Rì kàn rɛn məgu nə̄ bə nə̄ bə man kyūn yə lwe.

3Yə sē njìnjì bān nəmān ənywī bə la kpə̄ te njìnjì yo; də̀ gyə̄ kàdə ngrɛ̄n de Rì lə la sə̀ kūci tswē nan kì yə̀ gu dan de gu lə nan yo, anrɛ̀n bə la kpə̄ gu te njìnjì yo.

4Njìnjì gyə̄ kàdə te kə ənə̀mē yo gbəgbori! Mənēnjì mē kūkwār la sē bān là dan njìnjì yo, də̀ yə sē Rì kyame wān là dan njìnjì. Kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì ətù gu Rì de, “Yə lə sē kpaki mənē ngrɛ̄n rɛn yə̄ wə̄ là dan bə de yə sē njìnjì. Mkpān yə̄ bə də̀ sūr wə̄ rɛn bə lə gyê̄n ngrɛn de rɛn məwə̀ sē zwē tsōtsō.”

5Də̀ sē nan məme mətə̄ lə nan mənē nə̄ bə ngrɛ̄n sē yə̀ Rì là nan zəze, sē nənggyĕ yə̀ tə̄ lə dan ətù ywə̄? Tə̄ lə gyê̄n kan dan de Rì la gī nan yo màn gu də̀ là nə̄ tə̄ mgbŭ lo? (Yəmē sē kì mənē nəmān lə rì.)

6Gyə̄ tsə de yə la sē ənə̀mē yo! Yə mān sē ənə̀mē, Rì lə nansɛn də̀ sùr mənē kūkwār rɛn?

7Kə̀ndà nənè lə dan de gu də̀ sə̀ gyùr mənē ə mkpān mē kūkwār, yə lə tsar mənē sē yə̀ Rì sē bə̄ nggɔn nggɔn anrɛ̀n Rì la gyùr nənè yo. Yə də̄ sē ənə̀mē, sē rɛn nggyĕ yə̄ Rì lə nə̄ nē gu mgbŭ de gu sē wān məme?

8Yə sē ənə̀mē, mənē nəmān là dan de, kān nə̄ tə̄ nan məme ə nkɔ̄n yə̄ lə nə̄ Rì nggɔn nggɔn. Mənē nəmān nə̀nàn là gri nggə̄ de nggə̄ dan səsānmənàn. Sē ətù kī yə̄ bə nan yə yə̄ Rì lə kan bə te gbəjā.

9Nə̄ gyə̄ tsə de, tə̄ mənē bān Yahuda la sē ə tswē zəze mwɔ̄n mənē bān la sē bān Yahuda yo. Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n nggə̄ tsar ə kpàr bē mbɛ̄ de tə̄ bān Yahuda bə̄ bān la sē bān Yahuda yo kūkwār tə̄ là zər ə nkɔ̄n məme.

10Kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Nənè lā shāmān wān là nan zəze ə nggà bēshi Rì yo gbəgbori;

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11nənè lā shāmān wān nan rɛn zəze tsə̄ yo, də̀ nənè lā shāmān wān là fɔ̀ yə̄ gu sē hyuhyur bə̄ Rì yo.

12Mənē kūkwār kwɔ gɔ̄n te Rì də̀ kan te mənē bān fà. Nənè lā shāmān wān là nan kì yə̀ sē zəzè yo, nənè gyər lā shāmān yo gbəgbori.

13Sē bə̄ mənyū bə yə̄ bə là gbo kyū te mənē, də̀ là te mò bə̄ rərɛn bə. Rɛn yə̄ nyū bə sē kə̄de tsò yə̀ gwă.

14Bə là rɛn də̀ gri to yə̄ to dər nggānme bə̄ nyū bə.

15Bə là te gbəgbə ə tswē nə̄ mənē mgbŭ də̀ man nlywe bə.

16Bə là kan mənē te gbəjā də̀ nə̄ bə mgbŭ nə̀nàn kan tswē cīn yə̄ bə là zər ywe kūkwār.

17Bə là nan mənē nə̄ bə kādə sɔ̄n susù bə̄ nkəywə̀ yo.

18Bə la te mpūr Rì ə dər bə gba yo.”

19Nzɛ̂nmē tə̄ tsə de mərɛ̄n yə̀ kùr ənywī bān mē kūkwār vun mənē bān kpənyɛn de bə lə nan kì yə̀ kùr ənywī ywə̄. Bān yə̄ shāmān dətswē yə̄ man ywar mənē nə̄ bə man kādə sē bə̄ rɛn nkinē gyər yə̄ bə lə dan ətù kī məme yə̄ bə là nan mē yo. Sē bān yəmē nə̀nàn yə̀ là tsar de Rì lə sùr mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār rɛn.

20La sē anrɛ̀n nənè là nan kì yə̀ kùr ənywī Bān yə yə̄ gu sē zəze ə nggà bēshi Rì yo. Kì yə̀ Bān là gyɛ̂n nan sē yə̄ là nə̄ mənē tsə de bə sē bān là nan məme.

21Nzɛ̂nmē, Rì tsar tə̄ nkɔ̀n yə̀ gu là kan mənē te bān sē zəze ə nggà bēshi gu də̀ nkɔ̀n yə la sē nkɔ̀n zwē bān man yo. Mərɛ̄n yə̀ kùr ənywī Bān yə̀ Musa bə̄ kì yə̀ mənē bān dɔ̀n rɛn sū mənē, kpənyɛn bə̄ rɛn yəmē.

22Rì là kan mənē bān kpə Yɛso Krisəti te njìnjì te bān sē zəze ə nggà bēshi gu. Gu là nan ənə̀mē bə̄ mənē kūkwār bān kpə te njìnjì də̀ la ngre bə te nkan nkān yo.

23Mənē kūkwār la rɛn də̀ la ma bān bə lə kpə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì là fɔ̀ yə̄ gu lə kan nə̄ bə yo.

24Də̀ Rì tsar tə̄ zəze məgu ə fà, la sē tə̄ nan gu nkinē yo; gu Rì là nan ndu bə̄ Yɛso Krisəti wān kpə mənē cūngwɔn ə nkɔ̄n yə̄ gu kan bə kūkwār tè bān sē zəze ə nggà bēshi gu.

25Rì tər Krisəti nə̄ gu nyə̄ kàn məgì kànkərɛ̄ dətswē gu Rì man kpə̄ tə̄ màn tə̄ də̄ kan tu tə̄ sa bə̄ Krisəti. Rì gu nàn ənə̀mē dətswē gu man tsàr mənē zəze yə̄ məgu. Ə mkpān yə̄ gəgə̄ vūn nga mūn, Rì la sə̄ kàn beshi tè məme yə̄ mənēnjì yo də̀ sə̀ vūn dər lwè,

26də̀ ə mkpān mē nzɛ̂nmē, Rì kan beshi tè məme yə̄ mənēnjì də̀ nan nkinē ətù ywə̄ dətswē mənē man tsə de kī yə̄ gu là nan sē zəzè kyame. Ə nkɔ̄n yəmē, gu là tsar mənē de gu tukpə̀ gu sē nē zəze, də̀ là kan mənē bān là sa tu bə̄ Yɛso te bān sē zəze ə nggà bēshi gu.

27Sē nənggyɛ̌ yə̀ nēnjì lə ngwur ngwɔn dər ətù ywə̄? Nkinē la shāmān yə̀ gu lə ngwur ngwɔn dər ətù ywə̄ yo. Sē rɛn nggyɛ̌ yə̀ gu lə la ngwur ngwɔn dər yo? Sē anrɛ̀n gu là

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

gyɛ̂n sa tu bə̄ Krisəti wān nə gu kī yə̄ gu là fɔ kūkwār. La sē ətù rɛn yə̄ gu là zwē kì yə̀ kùr ənywī Bān yə yə̄ gu lə sē zəze ə nggà bēshi Rì yo. Yə sē səsānmənàn gu la sē bə̄ nkinē gyər yə̀ gu lə ngwur ngwɔn dər ətù ywə̄ yo.

28Tə̄ kpənyɛn de nēnjì sē zəze ə nggà bēshi Rì kyame anrɛ̀n gu là sa tu bə̄ Krisəti də̀ la sē anrɛ̀n gu là nan kì yə̀ kùr ənywī Bān yo.

29Gyə̄ là ngrɛ̄n de Rì sē nē wān mənē bān Yahuda kyame də̀ la sē wān mənē bān la sē bān Yahuda yo? La sē ənə̀mē yo. Gu sē wān mənē bān la sē bān Yahuda yo nə̀nàn.

30Rì sē gyər me, də̀ gu lə kan mənē bān Yahuda bə̄ bān la sē bān Yahuda yo te mənē zəze ə nggà bēshi gu anrɛ̀n bə là sa tu bə̄ Krisəti.

31Sē tə̄ lə tər Bān zwē gər anrɛ̀n mənē sē zəze ə nggà bēshi Rì ə nkōn yə̄ bə là sa tu bə̄ Krisəti? An àn, yə la sē ənə̀mē yo gbəgbori. Tə̄ lə gyɛ̂n nan Bān yə̄ lwe.

Takə̀dā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 4

1Sē nənggyɛ̌ yə̀ tə̄ lə dan ətù kī yə̄ te bə̄ Bərayi mə̀ci mənē bān sē təte tə̄?

2Màn sē Rì kàn Bərayi tè nē wān sē zəze ə nggà bēshi gu anrɛ̀n kī yə̄ Bərayi gu nàn, Bərayi gu màn sē bə̄ nkinē yə̀ gu lə ngwur ngwɔn dər ətù ywə̄. Bərayi gu la sē bə̄ kì yə̀ lə nan gu nə̄ gu ngwùr ngwɔn dər ə nggà bēshi Rì yo.

3Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de, “Rì kàn Bərayi tè nē wān sē zəze ə nggà bēshi gu anrɛ̀n gu Bərayi sə̄ sà tu bə̄ gu.”

4Nē wān də̀ nàn ndu, yə sē kpaki nə̄ bə ywan gu kə̄jī yə̄ ndu gu nan, də̀ nənè lə la gyɛ̂n dan de sē bə nə gu kə̄jī yə yə̄ fà yo, sē gu nan ndu dùdu yə. Gu tukpə̀ gu tsə de yə sē kpaki yə̄ bə lə ywan gu anrɛ̀n gu nan bə ndu.

5Nē wān kpə rɛn Rì tè njìnjì də̀ là kan dər gu zwè ətù kī yə̄ gu là nan yo, wān tsə de kī yəmē lə la kpə̄ gu cūngwɔn yo, Rì wān là kpə̄ mənē bān là kpə gu te njìnjì cūngwɔn, lə kpə nē gu mē cūngwɔn nə̀nàn, də̀ kàn gu te nē wān sē zəze ə nggà bēshi gu. Yə sē Rì wān là kpə nē wān nan məme cūngwɔn.

6Yə̀mē sē kì yə̀ cūn Doda dàn ə mkpān yə̄ gu dàn de, nē wān Rì də̀ kpənyɛ̀n bə̄ gu de gu sē nē zəze, nē gu sē bə̄ te zə̀zè njìnjì; yə la sē anrɛ̀n gu nan nkinē anrīn Rì sə kpənyɛ̀n de gu sē nē zəze yo. Sē anrɛ̀n gu kpə Rì tè njìnjì. Rɛn Rì dan de,

7”Mənē bān Rì fu màtɔ̀ sū bə, dər bə shɛ bə̄ zə̀zè nggānme njìnjì! Mənē bə mē sē mənē bə bān Rì ngla məme məbə kànkə̀rɛ̄.

8Mənē bə mē lə sē bān lə te zə̀zè anrɛ̀n Rì lə la sə̀ blā rɛn məme yə̄ bə là nan mē yo!”

9Cūn Doda la sə̄ dàn de mənē bān bə nyər bə nrin kyame man te zə̀zè səsānmənàn yo. Mənē bān bə la nyər bə nrin yo man te zə̀zè səsānmənàn nə̀nàn. Tə̄ dan mbɛ̄ de, Rì kàn Bərayi tè nē wān sē zəze ə nggà bēshi gu anrɛ̀n gu Bərayi sə̀ sà tu bə̄ gu.

10Sē mbɛ̄tan yə̄ kì yəmē tè? Yə̄ sə̄ tè anrīn bə sə̄ nyər Bərayi nrin, yə la sə̄ sē mkpān yə̄ bə nyər gu nrin yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Sē nrin yə̄ bə nyər Bərayi yə yə̄ sē kpà yə̀ là tsar de Rì kàn gu tè nē wān sē zəze ə nggà bēshi gu, də̀ nyə̌r nrin màgu mē sə̄ sē kpà yə̀ tsar de Rì kpənyɛ̀n bə̄ Bərayi de gu sē nē wān sē zəze anrɛ̀n gu sə̄ sà tu bə̄ Rì. Yə sə̄ te ənə̀mē də̀ tsar de Bərayi sē kə̄de tě yə̀ mə̄nē bān là sa tu bə̄ Rì, də̀ gu kpənyɛ̀n bə̄ bə de bə sē mə̄nē bān sē zəze ə nggà bēshi gu. Rɛn yəmē sē ətù mə̄nē bān bə la nyər bə nrin yo də̀ bə là sa tu bə̄ Rì nə̀nàn.

12Gu sē kə̄de tě yə̀ mə̄nē bān bə nyər bə nrin, də̀ la sē anrɛ̀n bə nyər bə nrin me yo, yə sē anrɛ̀n bə sa tu bə̄ Rì ə nkə̄n yə̄ mə̀ci tə̄ Bərayi sɔ̀n də̀ sə̀ sà tu bə̄ Rì anrīn bə sə̄ nyər gu nrin.

13Rì sə̀ kpān nyū nə̄ Bərayi bə̄ mə̄ywa ywə̄ de kī yə̄ mgbəmgbrè mē lə sē yə̄ mə̄bə. Yə la sə̄ sē anrɛ̀n Bərayi zwē Bān, yə yə̄ Rì sə̄ kpān nyū nə̄ gu ənə̀mē yo, yə sə̄ sē anrɛ̀n gu kpə̄ rɛn Rì tè njìnjì də̀ dùdu rɛn yəmē Rì kàn gu tè nē wān sē zəze ə nggà bēshi gu.

14Də̀ sē mə̄nē bān là zwe nkə̄n yə̄ Bān kyame lə sē bə bān lə sē nywɛn Rì, yə sē ndu nggyɛ̌ yə̄ rɛn yə̄ tə̄ kpə Yɛso te njìnjì lə nan tə̄? Yə də̄ sē ənə̀mē kì zəze yə̀ Rì nan tə̀ lə la sē kì yə̀ lə là tə̄ mān yo.

15Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n Bān là nan Rì də̀ gu là sùr mə̄nē rɛn də̀ nə̄ bə mgbŭ. Də̀ Bān nə̄mān də̀gbà shāmān yo, rɛn ətù zà bān yə̄ lə la shāmān yo nə̀nàn.

16Rì kpān nyū nə̄ Bərayi anrɛ̀n Bərayi gu sə̄ sà tu bə̄ gu. Kì yə̀ Rì kàn zwè là tsar ə kpàr bē kì yə̀ gu kàn nə̄ mə̄ywa Bərayi fà me. Yə la sē gu kpān nyū nə̄ mə̄nē bān zwē Bān yə̀ Musa kyame yo, də̀ yə̄ vun mə̄nē bān là sa tu bə̄ Rì sə̄sān Bərayi sà tu bə̄ gu. Gu Bərayi sē tě tə̄ kūkwār,

17kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì yə̄ dan de, “Mə̄nē bān mə̀mē nkan nkān lə dan de wə̄ Bərayi sē tě bə.” Wān mē sē Rì gu wān Bərayi kpə̄ rɛn mə̄gu tè njìnjì, wān là tā mə̄nē bān tsu shɛn, gu wān dan de, “Kì yə̀ la sə̄ shāmān gbàngyə̀r yo, nə̄ yə̄ shāmān nzênmē.”

18Bərayi sà tu bə̄ Rì ə mkpān yə̄ nkinē nə̄mān la shāmān yə̀ gu lə ngrɛ̄n də̀ sa tu bə̄ yə̄ yo, də̀ kàn tè tě mə̄nē bān mə̀mē nkan nkān yə̀ mgbəmgbrè mē kūkwār kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì ətù gu de, “Mə̄ywa ywē lə sē kənàn.”

19Gu sə̄ cɛ də̀ kədè sě nzô me yə̄ gu lə sē sɛ gǐ-gyə̀r, də̀ gu sə̀ kūci bə̄ sà tu bə̄ Rì me mkpān yə̄ gu dàn nkəywə̄ de, “Mkpɔ̌nkpə̀ nggə̄ kyu də̄ də̀ mbə̄ nggə̄ Saratu lə la ngrin nywɛn nzɔ̌ yo.”

20Nkə̄n yə̄ Bərayi cɛ tè kpəkpɔ ywə̄ la ywar gu tswē sà tu bə̄ Rì yo. Anrɛ̀n rɛn yəmē, Rì nə̄ gu mgbrêmgbrē də̀ gu la kpə̄ kà ənywī dər gu de rɛn yə̄ Rì kan zwè lə la nyə̄ shē mān yo. Gu sē bə̄ mgbrêmgbrē anrɛ̀n gu kpə̄ te njìnjì, də̀ bɛ̀ sān Rì.

21Gu sə̄ dàn nkəywə̄ de, “Rì sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə nan kì yə̀ gu dan de gu lə nan njìnjì.”

22Yə sē ənə̀mē, Rì kpənyɛ̀n de Bərayi sē nē wān là nan zəze anrɛ̀n Bərayi gu kpə̄ tè njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn gu.

23Mgborɛn yə̄ bə car gyə̄ ətù gu dan de, “Rì kan gu tè nē zəze”, la sē ətù gu kyame yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24Mgborɛn yəmē vun tə̄ bān Rì lə kpə̄nyɛn de tə̄ sē mə̄nē bān zəze bān là sa tu bə̄ gu Rì wān tā Nggɔn tə̄ Yɛso shɛ̀n nə̀nàn.

25Rì kpənyɛ̀n nə̄ gu kyù də̀ nə̄ gu tāshɛ̀n nzə̌ anrɛ̀n məme mə̄tə̀ də̀tswē tə̄ man sē mə̄nē bān sē zəze ə nggà bēshi gu Rì.

Takə̀dā yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Roman 5

1Nzɛ̂nmē yə̄ tə̄ kpə rɛn Rì te njìnjì, gu kàn tə̄ tè mə̄nē zəze ə nggà bēshi gu. Də̀ gu là nə̄ tə̄ sē bə̄ dər susù bə̄ gu anrɛ̀n kì yə̀ Yɛso Krisəti nan tə̄ yə̄.

2Sē nkə̄n yə̄ tə̄ kpə rɛn Rì te njìnjì yə yə̄ Yɛso Krisəti nə̄ tə̄ ngrɛ̄n sē yə̀ Rì là nə̄ tə̄ kī zəze mē fà, də̀ tə̄ tsə de anrɛ̀n rɛn yəmē, tə̄ sē bə̄ shishɛ̄n njìnjì. Tə̄ là te zə̀zè nggānme anrɛ̀n tə̄ kpə te njìnjì de Rì lə fə̀r nggɔn nggɔn yə̄ məgu nə̄ tə̀.

3La sē rɛn yəmē kyame yə̄ tə̄ tsə yo! Tə̄ tsə nə̀nàn de anrɛ̀n mgbŭ yə̀ tə̄ là kpə, tə̄ tsə nkə̄n yə̄ tə̄ là sə̄ vun dər nan lwe.

4Rì ma tə̄ kyɛn də̀ ngrɛn de tə̄ ma anrɛ̀n tə̄ vun dər lwe, də̀ anrɛ̀n gu ma tə̄ kyɛn de tə̄ ma mān, tə̄ là sə̄ sa beshi bə̄ gu.

5Rɛn Rì yə̄ tə̄ kpə te njìnjì, lə la nan tə̄ nkinē gyə̀r yə̀ lə kan tə̄ tè kì fà bə̄ mə̄nē yo, anrɛ̀n Rì tsar tə̄ ənywī dər tə̄ nkə̄n yə̄ gu là nyɛn tə̄ nggānme. Yə sē Gbrīn Ntsər yə̄ tsar tə̄ nkə̄n yə̄ Rì là nyɛn tə̀ də̀ yə sē Gbrīn Ntsər yə yə̄ Rì kan nə̄ tə̀.

6Mkpān yə̄ tə̄ la sē bə̄ nggu yə̄ là tu tə̄ mān yo, Krisəti kyù də̀tswē gu man là tə̄ mə̄nē bān là te glo; gu kyù ə mkpān yə̄ Rì ngrɛ̄n ə dər gu.

7Yə sē kì yə̀ ràn̄kpə nggānme yə̄ nənè lə kpə̄nyɛ̀n yə̄ gu lə kpə̄ kyū ətù nē wān là nan Bān zwē mān. Də̀ kə̀ndà nē wān là nan mə̄nē zəze, nənè lə kpə̄nyɛn yə̄ gu kpə̄ kyū ətù nənè gu.

8Də̀ Rì tsar tə̄ nkə̄n yə̄ gu là nyɛn tə̄ nggānme, anrɛ̀n Krisəti kyù dùdu tə̄ mkpān yə̄ tə̄ kasə̄ sē bān məme mənrīn.

9Anrɛ̀n Krisəti kyu dùdu tə̄, yə yə̄ Rì kan tə̄ tè mə̄nē zəze ə nggà bēshi gu, də̀ yə̀ yə sē ənə̀mē, Krisəti gu lə ywar tə̄ ə gyār yə̀ Rì.

10Tə̄ sə̄ kā Rì də̀ sē anrɛ̀n Zə̄ywə̄ wān kyu dùdu tə̄, gu kan tə̄ tè kpə̄kpàn ywə̄. Nzɛ̂nmē yə̀ gu nan tə̄ nə̄ tə̄ sə̄n bə̄ gu nzə̌ mē, gu lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn anrɛ̀n Krisəti gu shāmān shishɛ̄n.

11Yə̀mē la sē gba kī yəmē yo, kī nə̄mān shāmān nzə̌. Rì nan tə̄ nə̄ tə̄ te zə̀zè də̀ anrɛ̀n kì yə̀ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti nan, Rì kan tə̄ tè kpə̄kpàn ywə̄.

12Rɛn məme nyə̀r ənywī mgbəmgbrè mē dùdu nē gyə̀r, də̀ nē gu sē Dəmu də̀ sē rɛn məme yəmē yə̄ gbo kyū te mə̄nē ə mgbəmgbrè mē kūkwār, anrɛ̀n bə kūkwār sē bān nan rɛn məme.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Mənē sə̄ la rɛn ənywī mgbəmgbrè mē anrīn Rì sə̄ nə̄ Musa Bān. Dà tswē yə̄ Rì dàgba nə̄ mənē bān yo, gu la car là rɛn màbə sū ə nkinē yo. La sē de kyū ka nənè gyər dən yo.

14Mənē kūkwār bān shāmān ə mkpān yə̄ Dəmu ywe kə sū mkpān yə̄ Musa, kū mənē bān la la rɛn nkinē kə̄de zà bān yà Rì yà Dəmu zà mē yo, tsu kūkwār bə. Ə̄ nkə̄n nə̄mān, Dəmu sē kə̄de Krisəti wān lə nyə̄ mùn.

15Dà mənē ywā bə mē sē nkan nkān anrèn nkə̄n yə̄ Rì là nan mənē zəze la sē kə̄de nkə̄n yə̄ Dəmu nàn məme mē yo. Yə sē njìnjì de mənē kənànme tsu dùdu là rɛn yà Dəmu gu mē nənàn. Dà nkə̄n yə̄ Rì nàn mənē zəze mwən nkə̄n yəmē, anrèn nkə̄n yə̄ Yɛso Krisəti là nan mənē zəze mwən kūkwār.

16Nkə̄n yə̄ Rì là nan mənē zəze ə fà sē nkan me bə̄ nkə̄n yə̄ nē gyər la rɛn. Mkpān yə̄ Dəmu là rɛn, Rì sùr gu rɛn ə nkə̄n yə̄ gu la rɛn; dà mkpān yə̄ mənē kənànme nyə là rɛn, Rì tsàr bə zəze māgu dà dàn bə de, “Nggə̄ fu màtò sū gyə̄ ətù məme māgyà.”

17Yə sē njìnjì de anrèn Dəmu la rɛn, kyū sa ətù mənē kūkwār. Kì yà nē gyər wān sē Yɛso Krisəti nàn, sē bə̄ nggən nggən nggānme mwə̄n kì yà tè anrèn nē gyər la rɛn. Mənē kūkwār bān Rì tsàr bə zəze māgu nggān lə sòn bə̄ mgbrêmgbrē anrèn kì yà Krisəti nan.

18Nkə̄n yə̄ nē gyər me la rɛn dà yə gbo kyū te mənē kūkwār, dà ə nkə̄n yəmē nənàn, zəze yə̄ nē gyər me nan mənē kūkwār yə yə̄ là nə mənē kūkwār shishɛ̄n, yə̄ Rì lə kan mənē kənàn te bān sē zəze ə nggà bēshi gu.

19Dà sə̄sān mənē kūkwār kan te bān məme anrèn Dəmu kà rɛn yə̄ gu lə gwɔ Rì, ə nkə̄n yəmē nənàn, Rì lə kan mənē kənànme te bān sē zəze ə nggà bēshi gu anrèn Krisəti nan kì yà gu dan.

20Rì lwè Bān nyà dàtswē məme yə̄ sē ənywī dər mənē man nan sē kənàn. Yə sē sə̄sānmənàn nggən nggən yə̄ Rì yə̄ mwən nggən nggən yə̄ rɛn məme, mənē lə nan yə ngrɛ̄n mwə̄n məme yəmē.

21Ə̄ krègba, tə̄ lə dan de məme sē bə̄ nggən nggən anrèn mənē kūkwār tsu. Yə sē sə̄sānmənàn nənàn, nkə̄n yə̄ Rì là tsar mənē zəze māgu sē bə̄ nggən nggən anrèn gu là kan mənē te bān sē zəze ə nggà bēshi gu. Gu là nan tə̄ nə̄ tə̄ sə̄n be njì dà sē Yɛso Krisəti wān sē Nggən tə̄ wān là nə̄ yə sē ənàmē.

Takàdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 6

1Tə̄ lə dan sɛ̄n nzênmē? Tə̄ lə sà kūci tswē nan məme me dàtswē zəze yə̄ Rì là nə̄ tə̄ man sə̄ nyə sē nggān?

2La sē ənàmē yo gbəgbori! Dà sē rɛn yə̄ nan məme, tə̄ tsu ə nkə̄n yəmē mbɛ̄. Yə sē sɛ̄n nàn yə̄ tə̄ lə sà kūci tswē nan məme me nzǒ ə sòn yà màtə̄?

3Gyə̄ nan tsə njìnjì de mkpān yə̄ bə swē tə̄ bàtesəmàn, bə sə̄ swē tə̄ dàtswē tə̄ man sē gìgyàr bə̄ Yɛso Krisəti; dà mkpān yə̄ bə swē tə̄ bàtesəmàn, tə̄ sə̄ tsu ə nkə̄n yə̄ gu kyù.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Mkpān yə̄ bə swē tə̄ bə̀tesə̄màn, kə̄de sē yə̀ gu sē, tə̄ sə̄ tsu gìgyə̀r bə̄ gu də̀ bə kan tə̄ ryūn gìgyə̀r bə̄ gu nə̀nàn. Sə̄sə̄n Tě ta Krisəti shɛ̀n bə̄ nggɔn nggɔn mə̄gu yə̄ mwɔn kī kūkwār, yə sē ənə̀mē də̀tswē tə̄ man sē bə̄ shishɛ̄n suswɛ.

5Də̀ sē tə̄ kan te kə̄de nē gyə̄r bə̄ gu ə tswē kyū kə̄de kyū yə̄ gu kpə mē, ə nkɔ̄n yəmē nə̀nàn, Rì lə tā tə̄ shɛn nzɔ̌ kə̄de nkɔ̄n yə̄ gu ta Krisəti shɛ̀n.

6Tə̄ tsə de tə̄ tsu ə nkɔ̄n məme yə̄ mə̄tə̀ gìgyə̀r bə̄ gu ə mkpān yə̄ bə kan gu kpān ə nggā nə̄ gu kyù, də̀tswē Rì man jūn dər tə̄ yə̄ kūkū yə̄ là nə tə̄ nan məme mē dɛ̀bə̀. Dər tə̄ yə̄ sē bə̄ tēkə yə̀ nan məme mūn, bə jun yə dēbə̀ də̀tswē tə̄ man kə̄də kan te mə̄gər rɛn məme nzɔ̌ yo.

7Mkpān yə̄ nənè də̀ kyu sə̄sə̄nmə̄nàn, yə là tsar de gu sē tu hū də̀ məme la lwe gu nzɔ̌ yo.

8Kə̄de nkɔ̄n yə̄ yə sē, yə̄ tə̄ tsu ə mkpān yə̄ Krisəti kyù, tə̄ kpə te njìnjì de tə̄ lə sɔ̀n shishɛ̄n gìgyə̀r bə̄ gu nə̀nàn.

9Anrɛ̀n tə̄ tsə de Rì ta Krisəti shɛ̀n də̀ gu lə la kyū kə yə̄ ywā nzɔ̌ yo; kyū lə la sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù gu ə nggà bēshi nzɔ̌ yo.

10Gu kyu də̀ məme la sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù tə̄ mə̄nē bān là sa beshi bə̄ gu mē nzɔ̌ yo. Nkɔ̄n yə̄ gu là sɔ̀n nzɛ̂nmē, sē gu là sɔ̀n də̀tswē gu man sù Rì dər.

11Ə̀ nkɔ̄n yəmē nə̀nàn, kān gyə̄ kyɛn nkənywɛ̀n de gyə̄ tsu də̀ məme la sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù gyə̄ nzɔ̌ yo; də̀ gyə̄ là sɔ̀n sɔ̀n mə̀gyə̄ yə̀ sù Rì dər ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Yɛso Krisəti.

12Yə sē ənə̀mē, gyə̄ kə̀də kpə̄nyɛ̀n nə̄ məme nan ndu ənywī dər gyə̄ nzɔ̌ yo, də̀tswē yə man kə̄də nan gyə̄ nə̄ gyə̄ zwē kī yə̄ gyə̄ là te bùbù bə̄ yə yo.

13Gyə̄ kə̀də kpə̄nyɛ̀n gyə̄ kàn kə̄nkankī yə̄ kpə̀ gyə̄ nə̄mān nə̄ nggɔn nggɔn yə̄ məme nə̄ yə nan kī gbəjā bə̄ yə yo. Nə̄ gyə̄ gyɛ̂n kàn nkənywɛ̀n nə̄ Rì anrɛ̀n gyə̄ sē kə̄de mə̄nē bān la tsu yo, bān gyɛ̂n shāmān shishɛ̄n. Yə sē kpaki gyə̄ kàn nkənywɛ̀n nə̄ gu kūkwār də̀tswē gu man nàn ndu bə̄ gyə̄ ə tswē nan zəze.

14Gyə̄ kə̀də kpə̄nyɛ̀n nə̄ məme sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù gyə̄ yo. Gyə̄ sē mə̄nē bān zəze yə̄ Rì nan gyə̄ nə̄ gyə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù Bān. Gyə̄ la sē mə̄nē bān Bān sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù gyə̄ yo.

15Sē nə̄nggyɛ̌ nzɛ̂nmē yə̀ tə̄ lə nan? Tə̄ lə sə̀ kūci tswē nan məme me anrɛ̀n tə̄ ngrɛn de dùdu zəze yə̄ Rì nan tə̄, yə yə̄ gu lə la nan ndu bə̄ Bān ə tswe sùr tə̄ rɛn yo? Yə la sē ənə̀mē yo.

16Gyə̄ də̀ kan nkənywɛ̀n nə̄ nənè, gyə̄ lə sē mə̄gər ywə̄, də̀ yə lə sē kpaki yə̄ gyə̄ lə nan kī yə̄ gu lə dan de nə̄ gyə̄ nàn. Yə sē sə̄sə̄nmə̄nàn, gyə̄ də̀ kàn nkənywɛ̀n tè mə̄gər yə̄ kī məme yə̄ sē ə dər gyə̄ də̀ là nan kī yə̄ yə là dan gyə̀ de nə̄ gyə̄ nàn, gyə̄ lə tsu. Də̀ gyə̄ də̀ kàn nkənywɛ̀n tè mə̄gər bān Rì də̀ là nan kī yə̄ gu là dan gyə̀, gyə̄ lə sē mə̄nē bān dər gu lə kpə̄nyɛn bə̄ gyə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17Də̀ yə sē kpaki nə̄ tə̄ nyə̄r Rì! Mkpān gyə̄r gyə̄ sə̀ sē kə̄de mə̄gə̄r bān là nan kī yə̄ də̄r gyə̄ yə sē məme dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn; də̀ nzêmē gyə̄ gyên kàn tè bān kan də̄r gyə̄ kūkwār zwè ə tswē gyə̄ lə nan kì yə̀ gyə̄ ngrɛn ənywī kī yə̄ bə tsar gyə̀ yə̄ gyə̄ kpə yə.

18Rì kpə gyə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n nggɔn nggɔn yə̄ məme də̀ gyə̄ kan tè mə̄gə̄r Rì də̀tswē gyə̄ man nàn kì yə̀ sē zəzè.

19Mkpān gyə̄ nàn ndu bə̄ kì yə̀ mə̄nē tsə yə̄ cùcùn mbɛ̄ anrɛ̀n gyə̄ krɛ nyə̄r ə tswē tsə kī. Kə gyə̄r gyə̄ sə̄ sē mə̄gə̄r bān nan kī yə̄ war bə̄ nan kī gbəjā nkan nkān. Ə nkɔ̄n yəmē nə̀nàn, yə sē kpaki nzêmē nə̄ gyə̄ kàn nkənywɛ̀n tè mə̄gə̄r bān là nan kī zəze də̀tswē gyə̄ man kàn tè mə̄nē bān Rì njìnjì.

20Mkpān yə̄ gyə̄ sə̀ sē mə̄gə̄r bān nan kì yə̀ də̄r gyə̄ yə̄ məme dan de gyə̄ nàn, bān la sə̀ sa ətù gyə̄ de gyə̄ gban nàn kī yə̄ lə sù Rì də̄r yo.

21Də̀ sē nə̄nggyɛ̆ zəzè yə̀ gyə̄ kpə̄ ətù kī yə yə̄ mùmwɔ̀n là te gyə̄ ətù ywə̄ nzêmē? Krɛ̆ yə̀ kī yəmē sē kyū!

22Də̀ nzêmē, Rì kpə gyə̄ cūngwɔn də̀ gyə̄ là nan kī yə̄ də̄r gyə̄ yə̄ sē məme dan gyə̄ de gyə̄ nàn yo, də̀ gyên kàn tè mə̄gə̄r bān Rì. Dùdu rɛn yə, ənywī kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār, gyə̄ kan nkənywɛ̀n nə̄ gu kūkwār də̀ krɛ ywə̄ kūkwār sē shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì yə̄ gu lə nə̄ gyə̀.

23Mkpān yə̄ nənè də̀ nan məme, yə sē kpaki gu lə kyū; də̀ kì yə̀ Rì là nə̄ tə̄ ə fà sē shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì anrɛ̀n tə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Krisəti Yɛso wān sē Nggɔn tə̀.

Takə̀də̄ yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Roman 7

1Nywɛngyə̆r nggə̀, gyə̄ nan tsə̄ kì yə̀ nggə̄ là nyə tswē dan nzêmē, anrɛ̀n sē nggə̄ là rɛn bə̄ gyə̄ mə̄nē bān tsə bān. Bān yə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù nənè màn gu shāmān shishɛ̄n kyame.

2Kì yə̀ yə̄ là dan sē nàn de, bān sē ətù mbə̄ wān sē bə̄ lə̄lɔn ə mkpān yə̄ lə̄lɔn gu shāmān shishɛ̄n. Də̀ sē lə̄lɔn gu də̀ kyu, bān yə̄ la kpān mbə̄ gu zwè nzə̆ yo.

3Də̀ gu də̀ kə̄ sɔ̀n bə̄ lə̄lɔn nə̄mān nkan màn lɔnywə̄ shāmān shishɛ̄n mənrīn, mə̄nē lə ngrɛ̄n gu kə̄de gu sē wān là te nggā. Də̀ sē lɔnywə̄ kyu, bān yə̀ kpān ngə̄ la sɔ̀n ətù gu yo, də̀ gu də̀ ywè ngə̄ bə̄ lə̄lɔn nə̄mān, gu la là rɛn məme yo.

4Nywɛngyə̆r nggə̀, yə sē ənə̀mē bə̄ gyə̄ nə̀nàn. Kyū yə̄ Krisəti kpə, sē gyə̄ nə̀nàn tsu kà nkɔ̄n yə̄ Bān là lwe mə̄nē dɔ̀n. Nzêmē, gyə̄ sē mə̄nē bān Krisəti gu wān Rì ta gu shɛ̀n də̀tswē tə̄ man nan zəze ə nkɔ̄n yə̄ zwē Rì.

5Mkpān yə̄ tə̄ sə̄ sɔ̄n kə̄de mə̄nē là fɔ bə sɔ̀n, Bān nàn tə̄ də̀ tə̄ fɔ̄ yə̄ tə̄ lə nan kī məme yə̄ mkpɔ̆nkpə̀ tə̄ là fɔ̀. Kī yəmē sē yə̄ de mān gbo kyū te tə̄.

6Də̀ nzêmē, Rì gyên kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n Bān, anrɛ̀n Bān yə̄ yə̀ zwe tə̄ lwè mē, tə̄ tsu kā yə̄ dɔn. Yə sē ənə̀mē, nkɔ̀n kūkū yə̀ sē nkɔ̀n yə̀ bə car gyə̄, ənywī bān də̀ dan tə̄ kī tə̄ lə nan, la sē yə yə̄ tə̄ là nan ndu də̀ zwe Rì mān yo. Tə̄ là zwe kì yə̀ Gbrīn là gyên dan tə̄ kya, də̀ yəmē sē nkɔ̄n suswɛ yə̄ tə̄ là zwe Rì mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Nzɛ̂nmē, sē nənggyɛ̌ yə̀ tə̄ lə dan? Bān sē kì yə̀ sē gbəjā? La sē ənə̀mē yo! Sē Bān kya yə̀ nan nēnjì də̀ gu tsə kì yə̀ sē məmè. Màgbà sē de bə car gyɔ ənywī Bān də̀ dan de “Kàdə tè beshi yo”, tə̄ mān la tsə nkinē gyə̀r yə̀ re tè beshi yo.

8Rɛn məme yə̄ sē ənywī dər̆ nggə̀, yə yə̄ nə nggə̄ ngrɛn nkɔ̀n yə̀ nggə̄ lə tè beshi kī nkan nkān yə̄ nggə̄ de mān la fɔ̄ yə yo. Rɛn məme yə nan ndu bə̄ Bān ə tswē te nggə̄ kə de yə la tɔ̄ mwɔ̄n nə̄ nggə̄ te beshi yo. Tswē yə̄ bān la shāmān yo, rɛn məme la sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə lə nan nkinē yo.

9Nggə̄ sə̄ shāmān shishɛ̄n ə mkpān yə̄ bān la sə̀ shāmān yə̀ tè nggə̄ kə de nggə̄ kādə nan kī nəmān yə̄ sē məme yo; də̀ ə mkpān yə̄ nggə̄ nyə tsə̄ bān yə, rɛn məme kan sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù nggə̄.

10Kì yə̀ bān de màn nàn, sē yə̄ màn là nggə̄ mān nə̄ nggə̄ sē bə̄ shishɛ̄n, də̀ yə̄ gyɛ̂n nàn nə̄ nggə̄ kpə̄ kyū kya.

11Rɛn məme fɔ̄ nkɔ̀n gyə̀r yə̀ yə gyùr nggə̄ də̀ nan ndu bə̄ bān dətswē yə man ngun nggə̀.

12Yə sē ənə̀mē, Bān sē ntsər anrɛ̀n yə̄ ru bə̄ Rì də̀ kì yə̀ Rì dan de nə̄ mənē kādə nan yo, sē kì yə̀ sē zəzè də̀ sē tsō nə̀nàn.

13Nzɛ̂nmē, gyə̄ là ngrɛ̄n de kì yə̀ sē zəzè sē yə yə̀ gbo kyū tè nggə̄? La sē ənə̀mē yo. Sē dər̆ nggə̄ yə̀ sē məmè kya yə̀ nan nggə̄ ənə̀mē. Dər̆ məmè yəmē nan ndu bə̄ kī yə̄ sē zəze də̀ gbo kyū tè nggə̄ dətswē mənē man nan tsə kì yə̀ re məme. Yə sē ənə̀mē, anrɛ̀n bān dan de nə̄ nē kādə nàn nkinē məmè yo, yə yə̄ məme yə̄ sē ə dər̆ nggə̄ là sə mə nggə̄ kan te məme.

14Tə̄ tsə de Bān sē yə̀ ru bə̄ Rì; də̀ nggə̄ sē nēnjì kya wān kan te kə̄de gər̆ də̀ là nan kì yə̀ dər̆ nggə̄ yə̄ sē məmè là dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ nan.

15Nggə̄ la nan tsə̄ kì yə̀ nggə̄ là nan yo, anrɛ̀n la sē kì yə̀ nggə̄ là fɔ de nggə̄ mān nan, sē yə̄ yə̀ nggə̄ là nan yo, yə̄ gyɛ̂n sē kì yə̀ nggə̄ là ka yə̄ yə̀ nggə̄ là nan.

16Mkpān yə̄ nggə̄ də̄ nan kì yə̀ dər̆ nggə̄ la kpənyɛn nə̄ nggə̄ nan yo, yə là tsar nàn de nggə̄ kpənyɛn de Bān sē zəzè.

17Yə sē ənə̀mē, la sē nggə̄ tukpə̀ nggə̄ wān là nan kì yə̀ nggə̄ là nan mē yo, sē məme yə̄ sē ənywī dər̆ nggə̄ kya yə̄ là nan kì yəmē.

18Nggə̄ sē nēnjì me də̀ nggə̄ là ngrɛn de məme yə̄ sē ənywī dər̆ nggə̄ ywar nggə̄ ə tswē nan zəze. Nggə̄ là fɔ de nggə̄ mān nan zəze, də̀ nggə̄ la sē bə̄ nggu yə̄ nggə̄ lə nan yə yo.

19Kì zəzè yə̀ nggə̄ là fɔ de nggə̄ mān nan la sē yə̄ yə̀ nggə̄ là nan yo, yə̄ gyɛ̂n sē kī gbəjā yə̄ nggə̄ là ka yə yə̄ nggə̄ là nan.

20Də̀ sē nggə̄ là gyɛ̂n nan kì yə̀ nggə̄ la fɔ nggə̄ mān nan yo, yə là tsar nàn de la sē nggə̄ wān là nan kì yəmē yo, yə gyɛ̂n sē məme yə̄ sē ənywī dər̆ nggə̄ yə̄ là nan yə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Yə sē səsānmənàn, nggə̄ là ngrɛn kì nəmān nkan tswē nan ndu bə̄ nggə̄: Nggə̄ là fɔ nggə̄ nan zəze də̀ yə gyə̂n sē kì yə̀ sē gbəjā kya yə̀ là gbo rɛn te nggə̄.

22Ənywīnywī dər nggə̄, nggə̄ kpənyɛn bə̄ bān yə̀ Rì.

23Də̀ nggə̄ là gyə̂n ngrɛn kī nəmān nkan yə̄ là gbo rɛn te nggə̄. Bān gyər nkan yə̀ sē məmè là gyə̂n kà bān yə̀ dər nggə̄ kpənyɛ̀n bə̄ yə̄, kì yə̀ sē məmè yəmūn kya là gyə̂n kpə yə̄ kà. Kì yə̀ là kan nggə̄ tē gər wān zwē kì yə̀ là lwe məme nyə̄ də̀ kì yəmē sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù nggə̀.

24Gwɔ jə̄ nggə̀! Sē nggwɔ wān lə kpə̄ nggə̄ cūngwɔn bə̄ mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ là nan nggə̄ nə nggə̄ kpə̄ kyū mē mun?

25Yə sē kì tə̄ nyər bə̄ Rì wān lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn, də̀ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti lə nan tə̄ ndu yəmē. Yə̀mē sē kì yə̀ nggə̄ là nan. Nggə̄ là zwē bān yə̀ Rì kyame ə tekə mànggə̄ kūkwār, də̀ yə sē rɛn te bùbù mànggə̄ yə̄ nggə̄ là zwē bān yə̀ là lwe məme nyə̄.

Takədā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 8

1Yə sē ənəmē nzə̂nmē, Rì lə la sùr mənē bān là sa tu bə̄ Krisəti rɛn də̀ kpān bə yo.

2Yə sē ənəmē anrɛ̀n nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn Rì wān là nə̄ tə̄ shishē̄n kpə gyə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n nggɔn nggɔn yə̄ rɛn məme yə̄ là gbō kyū te mənē. Gbrīn Rì yəmē nə tə̄ shishē̄n ə nkɔ̄n yə̄ tə̄ sē mənē bān Krisəti Yɛso.

3Rì nan kì yə̀ Bān krɛ nyər ə tswē nan anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ nēnjì sē. Gu bān məme yə̄ là nan ndu bə̄ mkpɔ̌nkpə̀ nēnjì ə nkɔ̄n yə̄ gu tè Zəywə̄ ndu wān nyə̀ ə mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ nēnjì yə̀ là fɔ̀ yə nan məme. Gu nyə̀ dətswē bə man kan gu tɔ̄ nə Rì dùdu rɛn məme yə̄ mənē.

4Rì nàn ənəmē dətswē tə̄ mənē bān là zər ə nkɔ̄n yə̄ Gbrīn məgu də̀ la sē ə nkɔ̄n yə̄ nēnjì yo, man nan kì yə̀ sē zəzè yə̀ Bān là fɔ̀ de nə tə̄ nan.

5Mənē bān là zər ə nkɔ̄n yə̄ mkpɔ̌nkpə̀ bə là fɔ de nə̄ bə zər, là tekə ətù kī yə̄ mkpɔ̌nkpə̀ bə là fɔ de nə̄ bə nan, də̀ mənē bān là zər ə nkɔ̄n yə̄ Gbrīn Rì là fɔ de nə̄ bə zər, là sə̄ tekə ətù kī yə̄ Gbrīn Rì là fɔ kyame.

6Gyə̄ də̀ sə̀ tèkə ətù kī yə̄ mkpɔ̌nkpə̀ gyə̄ là fɔ kyame, gyə̄ lə tsu, də̀ gyə̄ də̀ tèkə ətù kī yə̄ Gbrīn Rì là fɔ kyame, Rì lə nə̄ gyə̄ shishē̄n bə̄ sɔ̀n susù nənàn.

7Də̀ yə sē səsānmənàn, nənè də̀ tèkə ətù kī yə̄ mkpɔ̌nkpə̀ mə̀gu là fɔ̀ kyame, gu sē lənggə Rì. Gu la kpənyɛ̀n bə̄ kì yə̀ bān yə̀ Rì dan yo də̀ gu la sē bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ gu lə nan yə̄ zwē mān yo.

8Mənē bān là nan kī yə̄ bə là fɔ kyame, lə la nan kì yə̀ sù Rì dər yo.

9Də̀ sē gyə̄ kya bān Gbrīn Rì sē ənywī dər gyə̄, gyə̄ lə la nan kī yə̄ mkpɔ̌nkpə̀ gyə̄ yə̄ nēnjì là fɔ de gyə̄ nàn kyame yo, gyə̄ lə nan kī yə̄ Gbrīn Rì là dan gyə̄ de gyə̄ nàn. Də̀ sē Gbrīn Krisəti la sē ənywī dər gyə̄ yo, gyə̄ la sē mənē bān Krisəti gu yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Də̀ sē Krisəti wān là gyê̱n lwe gyə̀, Gbrīn Rì lə nan gyə̄ nə̄ gyə̄ sē bə̄ shishē̱n, anrɛ̀n Rì kan gyə̄ tè mə̄nē bān sē zəze ə nggà bēshi gu. Yəmē la sē de gyə̄ lə gbàn kyū yə̄ mkpɔ̌nkpə̀ mē yo. Gyə̄ lə tsu ə mkpɔ̌nkpə̀ anrɛ̀n rɛn məme yə̄ là nan ndu.

11Də̀ sē Gbrīn Rì yə̄ ta Yɛso shɛn sɔn ənywī dər gyə̄ gu wān ta Krisəti shɛ̀n lə nan mkpɔ̌nkpə̀ gyə̄ yə̄ lə tsu mē nə̄ yə sɔ̄n shishē̱n. Sē Gbrīn yə̄ māgu yə̄ sē ənywī dər gyə̄ yə̄ lə nan kī mē.

12Yə sē kpaki, nywɛngyə̌r nggə̀, nə̄ gyə̄ sɔ̀n də̀ man nàn kī yə̄ Gbrīn Rì là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn; yə sē gyə̄ kpaki nə̄ gyə̄ sɔ̀n də̀ man kà nkɔ̄n yə̄ nan kī yə̄ sē məme yə̄ dər gyə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn.

13Anrɛ̀n gyə̄ də̀ nàn kī məme yə̄ dər gyə̄ là dan gyə̄ de gyə̄ nàn, gyə̄ lə nyə̄ tsu kpaki; də̀ sē Gbrīn Rì la gyə̄ mān nə̄ gyə̄ kà kī məme māgyə̀ dɔ̀n kūkwār, gyə̄ lə sɔ̀n shishē̱n.

14Mə̄nē bān là zwe Gbrīn Rì kyame sē nywɛn Rì.

15Rì la nə̄ gyə̄ Gbrīn yə̄ kan gyə̄ te māgər yə̄ lə nan gyə̄ nə̄ gyə̄ tè mpūr nzɔ̌ yo. Gu gyê̱n nə̄ gyə̄ Gbrīn yə̄ kan gyə̄ te nywɛnywə̄. Də̀ Gbrīn Ntsər là nan tə̄ nə̄ tə̄ gyɔ Rì de “Tě tə̀”.

16Gbrīn Rì kpənyɛn də̀ dan ə mkpān gyə̄r bə̄ gbrīn yə̄ mə̄tə̀ de tə̄ sē nywɛn Rì.

17Tə̄ lə kpə̄ kī zəze yə̄ Rì kpan nyū nē mə̄nē bān māgu də̀ tə̄ gìgyə̀r bə̄ Krisəti tə̄ lə kpə̄ kì yə̀ Rì kyun zwè gu yə̄. Tə̄ də̄ kpə̄ mgbŭ səsān yə̀ Krisəti kpə, tə̄ lə ngrē̱n nggɔn nggɔn yə̄ māgu nə̀nàn.

18Nggə̄ ngrɛn de nggɔn nggɔn yə̄ Rì lə nə̄ tə̄ ə nggà bēshi mwɔn mgbŭ yə̀ tə̄ là kpə ə mkpān mē nzê̱nmē.

19Kī kūkwār yə̄ Rì nan là sə̄ kre də̀ lwe beshi ntē̱n tswē jì Rì nə̄ gu kàn nywɛnywə̄ tsàr yə.

20Kì yə̀ Rì nan bə̄ kī yə̄ gu nan sē gu kan yə tè kī fà. Yə̀mē la sē kì yə̀ kī yəmē fɔ yo, sē kì yə̀ Rì cu de gu lə nan. Kī yəmē là ywar Rì tswe sà beshi bə̄ kī yə̄ gu lə nan yo.

21Kì yə̀ gu lə nan sē gu lə kpə̄ kī kūkwār yə̄ gu nan cūngwɔn dətswē yə man kādə bə̄ yo. Kì yə̀ kī yəmē lə nan, sē yə man gyê̱n ngrē̱n nkɔ̄n yəmūn yə̄ Rì là kpə mə̄nē bān māgu kūkwār cūngwɔn də̀ là nə̄ bə nggɔn nggɔn.

22Tə̄ tsə de sə̀sɛ̀ mun mâ nyə̄ kə sū ə mkpān mē nzê̱nmē, kī kūkwār yə̄ Rì nan, sē bə̄ ànkpə də̀ là sə̄ kpə cūn kə̄de mbə̄ là kpə̄ cūn ə mkpān yə̄ gu là ngrin vē̱n.

23Də̀ yə la sē kī kūkwār yə̄ Rì nan kyame yə̄ sē bə̄ ànkpə də̀ là sə̄ kpəcūn yo, ànkpə yə̀mē ku tə̄ tukpə̀ tə̄ nə̀nàn. Tə̄ bān Gbrīn Rì sē ənywī dər tə̄, kì yə̀ kùcī yə̀ Rì nə̄ tə̀, tə̄ là kpəcūn yəmē ənywī dər tə̄ nə̀nàn. Tə̄ là kre ji nə̄ Rì kpə̄ tə̄ kūkwār cūngwɔn də̀ man kàn tə̄ tè nywɛnywə̄.

24Yə sə̄ sē anrɛ̀n tə̄ nan beshi sa de Rì màn là tə̄ mān də̀ man kpə̄ tə̄ cūngwɔn. Də̀ tə̄ də̄ gyê̱n ngrē̱n kì yə̀ tə̄ là nan beshi sa bə̄ yə̄ mbɛ̄, tə̄ lə la nan beshi sa njìnjì yo. Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n kì yə̀ nənè ngrɛn yə̄ mbɛ̄ gu lə la nan beshi sa ətù ywə̄ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

25Də̀ tə̄ də̄ nan beshi sa bə̄ kì yə̀ tə̄ la ngrɛ̄n yə̄ yo, tə̄ lə nan dər̆ vūn lwe ə tswē sa beshi bə̄ yə̄.

26Ə̀ nkə̄n yəmē nə̀nàn, Gbrīn Rì là la tə̄ mān ə nkə̄n yə̄ tə̄ krɛ nyər tswē tə̄ kpənyɛn bə̄ Rì. Tə̄ la tsə nkə̄n yə̄ tə̄ lə rɛn bə̄ Rì yo, də̀ Gbrīn Rì tukpə̀ yə là rɛn bə̄ Rì dùdu tə̄ də̀ kpə̄cūn yə la tè yə̀ nənè lə dan nkinē ətù ywə̄ yo.

27Rì tsə dər mənē də̀ tsə tekə yə̀ Gbrīn məgu nə̀nàn, anrɛ̀n Gbrīn məgu là rɛn bə̄ Rì dùdu mənē bān məgu ə nkə̄n yə̄ gu Rì kpənyɛ̀n bə̄ Gbrīn yə̄ məgu.

28Tə̄ ngrɛn de ə kī kūkwār, Rì là nan ndu gìgyər bə̄ tə̄ mənē bān là nyɛn gu dətswē kī man sē zəze bə̄ tə̀, də̀ bān là nyɛn gu lə sē bə bān gu gyɔ dətswē bə man nan kī yə̄ dər̆ gu ban nə̀nàn.

29Mənē bān Rì cu bə mbɛ̄, gu te bə kpà də̀ kpənyɛ̀n ə dər̆ gu de nə̄ bə sē kə̄de Zə̄ywə̄, dətswē Zə̄ywə̄ gu man sē wān kùcī ənywī nywɛngyər̆ tə̄ bān sē kənàn.

30Də̀ mənē bān Rì te bə kpà zwè, gu gyɔ bə də̀ bān gu gyɔ bə, gu kan bə tè bān sē zəze ə nggà bēshi gu; də̀ bān gu kan bə tè bān sē zəze ə nggà bēshi gu, gu nə̄ bə sē bə̄ nggɔn nggɔn ə nkə̄n yə̄ gu sē bə̄ nggɔn nggɔn yə nə̀nàn.

31Sē nənggyɛ̆ yə̀ tə̄ lə dan ətù kī mē kūkwār? Də̀ sē Rì krè ə gə̄n tə̄, sē nggwɔ wān lə krè tə̄ mə̀ kpə̀? Nənè la shāmān wān lə krè tə̄ mə̀ ə kpə̀ yo.

32Rì gu la ywar Zə̄ywə̄ ə tswē kpə̄ mgbŭ yo, də̀ kàn gu tə̀ anrɛ̀n rɛn mətə̄ kūkwār. Gu nə̄ tə̄ Zə̄ywə̄ də̀ gu lə bu ngwɔn ə tswē nə̄ tə̄ kī kūkwār nə̀nàn.

33Sē nggwɔ wān lə cu kə̀mvrè ngwɔ̀n zù mənē bān Rì cu? Nənè lə la cu kə̀mvrè ngwɔ̀n zù bə yo anrɛ̀n Rì tukpə̀ gu dan de bə sē mgbərɛ kəkla.

34Sē nggwɔ wān lə sùr bə rɛn də̀ kpān bə. Nənè la shāmān wān lə sùr bə rɛn də̀ kpān bə yo. Krisəti Yɛso wān kyu də̀ Rì ta gu shɛ̀n, də̀ gu sē bə̄ nggɔn nggɔn ə mkparū, də̀ là sə̀ rɛn bə̄ Rì dùdu tə̄ nə̀nàn, sē gu wān lə sùr bə rɛn.

35Sē nənggyɛ̆ yə̀ lə ywar Krisəti ə tswē là tə̄ mān ə nkə̄n yə̄ gu là nyɛ̆n tə̀? Fɔ̀rɛn kē rànkpə, kē mgbŭ yə̀ mənē là nə tə̀, kē gyɔ̀n, kē jə̄, kē mpūr yə̄ mənē là gyɔ tə̀, kē kyū, gyər̆ ənywī kī yəmē kūkwār lə la ywar Krisəti tswē là tə̄ mān ə nkə̄n yə̄ gu là nyɛ̆n tə̄ mē yo.

36Kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì yə̄ dan de, “Zwē rīrī mənē là sə̄ gyɔ tə̄ mpūr yə̄ bə lə nlywe tə̀; mənē la gi tə̄ nan yo kə̄de gbə̄ntan yə̄ bə là lwe yə̄ ywe tswē ywà.”

37Də̀ kī kūkwār yə̄ te bə̄ tə̀, nē gu wān là nyɛn tə̀ la tə̄ mān nə̄ tə̄ nan kə̄n re nzərnzər.

38Nggə̄ ngrɛn njìnjì nàn de nkinē lə la ywar Yɛso ə tswē là tə̄ mān ə nkə̄n yə̄ gu là nyɛn tə̄ yo. Màgba sē tə̄ lə tsu kē tə̄ lə sɔ̀n shishɛ̄n ə mgbəmgbrè mē, màgba sē məlɛ̀kū, kē məcūcùn, kē mənē nggɔn nggɔn bān sē ə shū lə nan tə̄ nkinē, yəmē lə la ywar tə̄ bə̄ nkə̄n yə̄ gu là nyɛn tə yo. Kī yə̄ là te nzênmē bə̄ yə̄ lə nyə̄ te ə nggà bēshi nə̀nàn, la ma yə̄ yə lə ywar tə̄ bə̄ nkə̄n yə̄ gu là nyɛn tə̄ mē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

39Nkinē nəmān la shāmān ə shū kē ə mgbəmgbrè mē də̀ sē ə nywī məmē yə̀ lə ywar tə̄ bə̄ nyɛ̌n yə̀ Rì sē bə̄ yə̄ ətù tə̄ yo. Kì yə̀ sē njìnjì, sē nàn de ənywī kī yə̄ Rì nan kūkwār nkinē nəmān la ma yə̀ yə lə ywar tə̄ bə̄ nyɛ̌n yə̀ Rì yə̀ gu nə Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti tsàr tə̄ yə̄ yo gbəgbori.

Takədā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 9

1Nggə̄ sē nē wān Krisəti, də̀ nggə̄ lə la te mò yo. Kì yə̀ nggə̄ là nyə dan gyə̄ sē rɛn njìnjì. Dər nggə̄ yə̀ Gbrīn Ntsər là lwe là dan nggə̄ de rɛn yə sē njìnjì, la sē mò yə̀ nggə̄ là te yo.

2Kì yə̀ sē njìnjì sē nàn de, tě dər cīnji mənggə̄ bə̄ mpā yə̄ te nggə̄ ə dər dùdu mənē bān mənggə̀ sē nggānme anrèn mənē bān Yahuda.

3Màn sē de nggə̄ sē bə̄ nkɔ̄n, nggə̄ mān dan Rì de nə̄ gu màn far nyū gbəjā gyə̄ nggə̄, dətswē bə man gyɛ̂n kan te bān lə zwē gu mān də̀ man nə̄ nggə̄ kādə sē wān Krisəti nzɔ̌ yo.

4Bə sē mənē bān Rì cu bə də̀ kan bə tè nywɛnywə̄ də̀ tsar bə nggɔn nggɔn yə̄ məgu. Gu kpān nyū nə̄ bə də̀ nə̄ bə Bān nənàn. Bə là nan Rì bɛ̀ ə nkɔ̄n yə̄ gu tsar bə də̀ gu kpan nyū nə̄ bə.

5Məcici bə bān səsɛ̀ sē məcici Krisəti nənàn ə nkɔ̄n yə̄ gu sē nēnjì. Gu Krisəti sē gyər ənywī mənē bān nyū rɛn bə. Nə̄ Rì sē nē wān mənē lə bɛ̀ gu ywe njì. Yə sē ənəmē.

6Nə̄ gyə̄ tsə̄ de Rì la gbàn nàn kì yə̀ gu kpan nyū gyə̄ gbàngyər yo. Kì yə̀ sē, la sē mənē bān Sərela kūkwār bān Rì cu bə də̀ bə kan te mənē bān məgu yo.

7Kē la sē məywa Bərayi kūkwār bān sē nywɛn Rì bān njìnjì yo. Rì sə̄ dàn Bərayi gu de, “Sē nywɛn Yishaku kyame bān bə lə̄ blā kəde nywɛnywē.”

8Yəmē là tsar de la sē nywɛn Bərayi kūkwār bān lə kàn te nywɛn Rì yo. Də̀ yə gyɛ̂n sē nywɛn bān Rì sə̄ kpān nyū gyə̄ de bə lə ngrin nə̄ Bərayi kyame bān sē məywa Bərayi bān njìnjì.

9Yəmē sē kì yə̀ Rì dàn ə mkpān yə̄ gu kpān nyū nə̄ Bərayi; gu dan gu de, “Sɛ yə̄ lə nyə̄ mūn, ə mkpān mē kikya, nggə̄ lə mərtu nyə nzɔ̌ də̀ Saratu lə ngrin vɛ̄n vəlɔn.”

10Yə sē ənəmē nənàn, yə̀ nywɛn Rəbeka ywā bān sē ngrin nē gyər, gu wān sē məci tə̄ wān re Yishaku.

11Rì dàn Rəbeka de, “Zəywē wān lənkū lə nan wān shishar ndu.” Gu dàn ənəmē dətswē nkɔ̀n yə̀ bə cu vɛ̄n gyər ətù wān ywā man sē kì yə̀ Rì là fɔ̀ de nə̄ yə sē ənəmē. Gu dàn ənəmē anrīn Rəbeka sə̄ ngrìn nywɛnywə̄, də̀ anrīn nənè gyər ənywī bə sə̄ nàn nkinē yə̀ sē zəzè kē yə̀ sē gbəjā. Kì yə̀ tè kūkwār sə̄ krè ətù nkɔ̄n yə̄ Rì gyɔ wān gyər də̀ kà wān gyər dɔ̀n, də̀ yə la sə̄ sē ətù kì yə̀ nənè ənywī bə nàn yo.

13Kəde rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Nggə̄ cu Yakubu də̀ gyɛ̂n kā Yisuwa.”

14Nzɛ̂nmē tə̄ lə kàn gyɛ̂n dan de Rì la gī nan yo? La sē ənəmē yo!

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Anrɛ̀n gu dàn Musa de, “Də̀ sē nggə̄ lə là nənè mān, nggə̄ lə là gu mān. Də̀ sē nggə̄ lə te mə̀tù nənè, nggə̄ lə te mə̀tù gu.”

16Yə sē səsānmənàn, də̀ sē Rì cu nənè kē la cu gu yo, yə la sē ətù kì yə̀ nənè là fò kē là nan yo, yə sē ətù rɛn Rì là fò gu nan zəze.

17Ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì, bə car gyə̄ mān de Rì dàn Cūn Fəronan wān Masar de, “Nggə̄ kan wə̄ te Cūn dùdu mərɛn mē: sē nggə̄ cu wə̄ də̀tswē nggə̄ man nan ndu bə̄ wə̄ ə tswē tsar mənē kūkwār mgbrêmgbrē yə̄ nggə̄ sē bə̄ yə, də̀ man nə̄ mənē kūkwār bān mgbəmgbrè mē tsə nē wān nggə̄ sē.”

18Də̀ sē dər̆ Rì dan gu de nə̄ gu là nənè mān gu lə là gu mān, də̀ sē dər̆ gu də̀ dan de nə̄ gu nàn nənè nə̄ gu sē wān tswə̌ tu, gu lə̄ nan nənè gu mē nə̄ gu tswe tu.

19Kə̀ndà nənè lə ri nggə̄ de, “Də̀ sē ə nkə̄n yəmē yə̄ Rì là nan kī, yə sē sə̌n yə̄ gu lə gyê̄n gri tə̀? Sē nggwɔ wān lə kà kì yə̀ Rì kan zwè de gu lə̄ nan?”

20Wə̄ kpān nggə̀, wə̄ sē nggwɔ wān wə̄ lə rɛn bə̄ Rì səsānmənàn? Tsə̄ yə̀ nē mɛ yə̄ bə̄ ngwɔn gu, yə̄ lə la ri nē gu wān mɛ yə de, “Sē rɛn nggyə̌ wə̄ mɛ nggə̄ tè səsānmənàn yo”.

21Nē wān là mɛ̄ tsə sē bə̄ dər̆ yə̀ gu lə nan kì yə̀ gu ngrɛn bə̄ ntər̄ ə tswē mɛ̄ tsə̄. Gu lə nan ndu bə̄ ntər̄ yəmē də̀ mɛ̄ kī nəmān yə̄ bə nə̄ mə̀cə̄cə̀r kī yə̄ rē də̀ mɛ̄ nəmān yə̄ bə lə sə̀ nan ndu bə̄ yə ə kə̀ zwē mbrɛ̄ mē kūkwār.

22Kì yə̀ Rì nàn sē gìgyə̀r me bə̄ rɛn yəmē. Gu sə̀ fò yə̄ gu màn tsàr mənē gyār bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ məgu. Gu la nàn ənə̀mē yo. Gu là gyê̄n vūn dər̆ lwe nggān bə̄ mənē bə bān gu sə̀ kyūn yə̄ gu lə tsar bə gyār yə̀ mə̀gu də̀ mān kàn bə tè gbəjā.

23Də̀ ə nkə̄n yəmē gu sə̀ fò yə̄ gu lə tsar sē nggɔn nggɔn yə̄ məgu yə̄ gu nə̄ tə̀, tə̄ bān gu te mə̀tù tə̄, bān gu nan tə̄ kyūn mbɛ̄ sə̀sɛ̀ mun yə̄ gu lə nə̄ tə̄ nggɔn nggɔn yə.

24Tə̄ sē mənē bə mē bān gu gyɔ, də̀ bān nəmān ənywī tə̄ sē bān Yahuda də̀ bān nəmān la sē bān Yahuda yo.

25Yə̀mē sē kì yə̀ Rì dan səsān bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ Hosiya de, “Nggə̄ lə kan mənē bān la sə̄ sē mənē bān mənggə̀ yo te mənē bānmənggə̀.Nggə̄ lə là mənē bān nggə̄ sə̄ kā bə ə̀ kùcī.

26Də̀ ə kpəmkpan tswē yəmē Rì dan de, ‘Gyə̄ la sē mənē bān mənggə̀ yo,’ sē tswē yə yə̄ Rì wān shāmān shishɛ̄n lə gyɔ bə de nywɛnywə̄.”

27Ətù mənē bān Sərela, Shaya dàn ətù bə bə̄ kwār nggɔn de, “Də̀gba sē mənē bān Sərela sē nggānme kə̄de kə̀bŭ yə̀ nē, sē nzô me ənywī bə bān Rì lə kpə̄ bə cūngwɔn.

28Də̀ gu lə nan mənē bān mgbəmgbrè mē rɛn sùr də̀ lə krɛ yə gūgwə̄ me səsān gu dan de gu lə nan.”

29Yə sē səsān Shaya sə̄ dàn kə gyər anrīn de, “Màgbà sē de Nggɔn tə̄ Rì wān là lwe kī mē kūkwār kà mənē nəmān bān nyū rɛn tə̄ dòn shishɛ̄n yo, bə mān kan tə̄ kūkwār te gbəjā səsān bə nan gbūgbu yə̀ Saduman bə̄ Gomərata.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

30Yəmē sē kì yə̀ tə̄ là dan de mənē bān la sē bān Yahuda yo, bān la sə̄ nər nə̄ bə mān sē mənē zəze ə nggà bēshi Rì yo, də̀ Rì kàn bə tè mənē bān sē zəze ə nggà bēshi gu anrɛ̀n bə là sa tu bə̄ gu.

31Yə də̀ gyɛ̂n sē mənē bān Sərela bə sə̄ fə̄ bān yə̀ lə kan bə te mənē zəze ə nggà bēshi Rì, də̀ la ngrɛ̄n yə̄ yo.

32Nənè lə ri de, “Sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ bə la ngrɛ̄n bān yə̄ yə̀ bə sə̄ fə̄ mē yo?” Bə la ngrɛ̄n bān yə̄ yə̀ bə sə̄ fə̄ mē yo anrɛ̀n bə sə̄ sa tu bə̄ ndu yə̄ bə là nan kyame də̀ la sa tu bə̄ Rì de gu lə nan bə zəze yo. Bə bu zə ətù “mgbǎntə̄ yə̀ là nan mənē də̀ bə là bu zə” mē.

33Kə̄de rɛn yə̀ bə car ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Gyə̄ kyɛn, nggə̄ kan mgbǎntə̄ zwē ə Siyonan yə̀ lə nan mənē nə̄ bə bu zə, ywan yə̄ lə nan bə nə̄ bə kankərɛ. Də̀ nənè wān də̀ sà tu bə̄ yə̄ de yə̄ lə nan gu zəze, nē gu mē lə la kū mùmwɔ̀n yo.”

Takədā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 10

1Nywɛngyər nggə̀, dər nggə̄ sē de nə̄ nywɛngyər nggə̄ bān Sərela mān fə̄ nkɔ̀n yə̀ Rì lə kpə̄ bə cūngwɔn, də̀ nggə̄ là bər de gu màn nàn bə ənə̀mē.

2Nggə̄ lə dan de nggə̄ ngrɛn nàn de bə sē bə̄ njwɛ̆n yə̀ bə lə nan Rì zwē, də̀ njwɛ̆n məbə yə̀mē kya la gyɛ̂n sē ə nkɔ̀n yə̀ nē là nan Rì tsə̄ mān yo.

3Bə la nan tsə̄ nkə̄n yə̄ Rì là kan mənēnjì te bān sē zəze ə nggà bēshi gu yo, də̀ gyɛ̂n fə̄ nkə̄n yə̄ bə lə nan kì yə̀mē bə̄ tukpə̀ bə; də̀ ə nkə̄n yəmē, bə la kpənyɛn bə̄ nkə̄n yə̄ Rì yo.

4Krisəti kan bān tè kì yə̀ la sē bə̄ nggɔn nggɔn nzɔ̆ yo, dətswē mənē bān kpə gu te njìnjì, Rì man kàn bə tè zəze ə nggà bēshi nkəywə̄.

5Mkpān yə̄ Musa car rɛn ətù nkə̄n yə̄ bə là kan mənē te bān sē zəze ə nggà bēshi Rì màn bə də̄ là zwe Bān, gu dan de, “Nənè də̀ là nan kì yə̀ kùr ənywī Bān, Bān yə̄ lə nan gu nə̄ gu sɔ̀n shishɛ̄n.”

6Ətù nē wān Rì lə kan gu te zəze anrɛ̀n nē gu mē sē wān kpə rɛn māgu tè njìnjì, lətafē yə̀ rɛn Rì dan de, rɛn yə̄ wə̄ lə rì de “Sē nggwɔ wān ngun ywe mkparū? La sē rɛn yə̄ wə̄ lə rì yo.” (Yəmē lə sē kə̄de wə̄ là ri nənè wān lə ywe kə̄ gbō Krisəti nyə̄ bə̄ tə̄.)

7Rɛn yə̄ wə̄ lə rì nənàn de, “Sē nggwɔ wān lə ywē məmē yə̀ mənē bān tsu də̀ sē mān? La sē rɛn yə̄ wə̄ lə rì yo.” (Yəmē lə sē nənàn kə̄de wə̄ là ri nənè wān lə ywē kə̄ tā Krisəti shɛ̀n mān tswē ywə̄.)

8Kì yə̀ lətafē yə gyɛ̂n dan sē nàn de, “Rɛn yə̄ Rì dan sē hyuhyur bə̄ wə̄ də̀ wə̄ ngrɛn de yə sē tsō də̀ kpənyɛ̀n bə̄ yə.” Yəmē sē rɛn yə̄ nē lə kpə rɛn Rì te njìnjì yə yə̄ tə̄ dan bə.

9Wə̄ də̀ kpə tè njìnjì de Yɛso sē nē wān Rì ta gu shɛn, də̀ kan bu nyū wə̄ nənàn də̀ dan ə nggà bēshi mənē de, sē Yɛso gu wān sē Nggɔn tə̄, Rì lə kpə̄ wə̄ cūngwɔn.

10Nē là nan ndu bə̄ dər gu də̀ là kpə̄ rɛn Rì te njìnjì də̀ Rì là kan gu te nē zəze ə nggà bēshi gu. Də̀ yə̄ sē bə̄ nyū yə̄ nē gu là nan ndu bə̄ yə də̀ dan de gu kpə rɛn Rì tè njìnjì də̀ gu Rì là kpə̄ gu cūngwɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Lətafē yə̀ rɛn Rì dan de, “Nənè wān də̀ sà tu bə̄ gu lə la kū mùmwɔ̀n yo.”

12Rɛn yəmē vun mənē kūkwār, anrèn mənē bān Yahuda bə̄ bān la sē bān Yahuda yo sē gìgyər me ə nkɔ̄n rɛn yəmē. Mənē kūkwār sē bə̄ nē Nggɔn gyər me. Mənē bə kūkwār là ri gu de nə̄ gu là bə mān, də̀ gu là là bə mān də̀ nə̄ bə kī nggānme.

13Səsān bə car gyə̄ ənywī lətafē yə nzɔ̌ de, “Nənè də̀ bər Nggɔn tə̄ de nə̄ gu là gu mān, Nggɔn tə̄ gu lə kpə̄ nənè gu mūn cūngwɔn.”

14Yə sē sɛ̌n yə̄ mənē bə lə bər ənywī sān yə̄ nē wān bə la kpə̄ rɛn gu te njìnjì yo? Kē sē sɛ̌n yə̄ bə lə kpə̄ rɛn yə̄ tù gu te njìnjì màn bə dəgbā gwɔ rɛn ətù gu yo? Kē sē sɛ̌n yə̄ bə lə gwɔ rɛn yə màn nənè dəgbə̄ dàn bə rɛn yə yo?

15Kē sē sɛ̌n yə̄ mənē lə dan mənē rɛn yə màn bə dəgbà tər mənē bān te ndu gərù yo? Kəde rɛn yə̀ bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Yə sē kì yə̀ tɔ̀nzē nggānme yə̄ mənē bān là dan mənē rɛn zəze là nyə!”

16Də̀ yə la gyɛ̂n sē mənē kūkwār bān kpə Rɛn Zəze yə̄ Rì te njìnjì yo. Shaya car gyə̄ ənywī lətafē məgu de, “Nggɔn, sē nggwɔ wān kpə Rɛn Zəze yə̄ tə̄ dan bə tè njìnjì?”

17Mənē lə kūci tswē sa tu bə̄ Rì nə̄ gu là bə mān màn bə də̄ gwɔ rɛn ətù gu, də̀ bə lə gwɔ rɛn yə màn nənè də̀ dàn bə rɛn ətù Krisəti.

18Nggə̄ là ri gyə̄ nzɔ̌ de, sē njìnjì de mənē bān Sərela la gwɔ rɛn yə yo? Bə gwɔ rɛn yə; səsān bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Gbm yə̀ mə̀kwàr yə̀ mənē bān te ndu kan ngwùr ngār ə tswē ənywī mgbəmgbrè mē; mərɛn yə̀ bə rɛn bə̄ nyū bə ywe kə̄ sū krɛ yə̀ mgbəmgbrè mē.”

19Nggə̄ là rì nzɔ̌ de, mənē bān Sərela la sə̄ nan tsə yo? Musa tukpə̀ gu rèn dùdu Rì də̀ sē wān kùcī wān dàn de, “Nggə̄ lə nə̄ wə̄ tè ywu ə dər wə̄ ətù mənē bān la sē bān Yahuda yo; nggə̄ lə nə̄ wə̄ tè gyār bə̄ nkyər mənē bān sē bān fà.”

20Də̀ Shaya nàn krè də̀ rèn bə̄ kwār nggɔn də̀ dan de, “Mənē bān la sə̄ fɔ̄ nggə̄ yo, sē bə bān ngrɛ̄n nggə̀; nggə̄ kan nkəmùn tsar mənē bān la sə̄ ri mənē rɛn ətù nggə̄ yo.”

21Də̀ gu dan tə̄ kì yə̀ Rì dan ətù mənē bān Sərela de, “Mənē bān là za bān bə̄ bān là ka gwɔ, nggə̄ ban vē gyər kpə̄kpri, də̀ fɔ yə̄ nggə̄ kpə̄ bə te mənē bān mànggə̄”.

Takədā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 11

1Yə sē səsānmənàn, nggə̄ là ri de Rì ka mənē bān məgu? An àn la sē ənə̀mē yo! Nggə̄ tukpə̀ nggə̄, nggə̄ sē vəlɔn wān Sərela, ywâ Bərayi də̀ sē wān gbɔ̀n Banyanmi.

2Mənē bān Rì cu tè bān məgu təntùr mun mē, gu la kà bə yo. Gyə̄ tsə kì yə̀ lətafē yə̀ rɛn Rì dan ə tswē yə̄ bə car gyə̄ ətù Ləya ə mkpān yə̄ gu grì mənē bān Sərela ə nggà bēshi Rì də̀ dan bə de,

3”Nggɔn, bə nlywe mənē bān dɔ̀n rɛn məwə̀ sū mənē kūkwār də̀ kpə tswē yə̄ bə mɛ yə̄ tɔ̀ kī gbo ngā; sē nggə̄ gyər me wān kədè də̀ bə là fɔ yə̄ bə lə ngun nggə̄ nənàn.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Sē nənggyɛ̌ yə̀ Rì sà gu mān də̀ dàn gu? Rì dàn gu de, “Mənē nà-tāmgbā bān la te kpm də̀ bɛ̄ kpūkpɔ̀ yo mē, nggə̄ kyun bə zwē nkəmùn.”

5Yə sē ənə̀mē nzênmē, mənē kədè nzô bān Rì cu bə anrèn gu sē nē wān là te mətù bə.

6Rì là cu mənē anrèn gu sē nē wān là te mətù bə də̀ la sē de anrèn bə nan nkinē gyər zəze anrīn yo. Màn sē de Rì là cu mənē anrèn kī yə̄ bə là nan, yə mān la sē njìnjì de gu sē wān là te mətù mənē yo.

7Nzênmē, sē nənggyɛ̌ nzɔ̌ yə̀ kədè? Mənē bān Sərela la ngrēn kì yə̀ bə sə̄ fɔ̄ mē yo, də̀ gyên sē mənē nzô bān Rì cu bə bān ngrɛn yə̄. Nkyɛn bān kədè mūn Rì nàn bə də̀ bə te mkpɔtɔ̄n ə tswē gwɔ gyɔ màgu.

8Kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Rì nan bə də̀ bə la vūn kī lwe yo. Mâ nrìnrīnmē bə la nan ngrēn kē nan rɛn gwɔ yo.”

9Də̀ cūn Doda dàn de, “Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì de gu màn vu bə də̀ ywar bə tè ə tswē gān məbə, də̀ màn nə̄ bə kankərɛ, də̀ mān nə̄ bə mgbŭ nənàn.

10Nggə̄ là bər nzɔ̌ de gu màn nàn bə nə̄ beshi bə ywān dətswē bə man kādə ngrēn yo; də̀ mān nàn bə nə̄ bə kpə̄ mgbŭ kə̄de məgər ywe njì.”

11Nggə̄ kan ri nzɔ̌ mûn: Mkpān yə̄ mənē bān Yahuda bu zə də̀ kankərɛ, yə sē nàn de bə kankərɛ də̀ lə la dōglo nzɔ̌ yo? An àn, la sē ənə̀mē yo! Anrèn mənē bān Yahuda la rɛn məme, mənē bān la sē bān Yahuda yo nyə tsə nkɔ̄n yə̄ Rì là kpə̄ mənē cūngwɔn. Də̀ sē yə te ənə̀mē dətswē mənē bān Yahuda man te ywu mənē bān la sē bān Yahuda yo.

12Anrèn mənē bān Yahuda la rɛn məme, nkyɛn mənē bān mgbəmgbrè mē nyə sē bə̄ kī zəze, də̀ anrèn bān Yahuda bə gyɛkū, mənē bān la sē bān Yahuda yo nyə sē bə̄ kī zəze yə̄ Rì nàn bə yə. Yə sē ənə̀mē, Rì lə nə̄ kī zəze nyə bə̄ mənē ə mkpān yə̄ mənē bān Yahuda də̄ kpə̄ Krisəti te njìnjì!

13Kì yə̀ nggə̄ là nyə tswē dan nzênmē sē nggə̄ là rɛn bə̄ gyə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo. Nzênmē, Krisəti te nggə̄ ndu nyə̀ bə̄ gyə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo mē, də̀ nggə̄ ban ndu nggə̄ yəmē yə tɔ̄nzɛ̄ nggānme.

14Də̀ kəndà dùdu kì yə̀ nggə̄ là nan, mənē bān mənggə̀ man sē bə̄ ywu ə dər bə, dətswē dùdu nggə̄, Rì man kpə̄ bān nəmān ənywī bə cūngwɔn.

15Mkpān yə̄ Rì kà bə, gu kàn nkyɛn mənē bān mgbəmgbrè mē tè kpəkpàn ywə̄. Mkpān yə̄ Rì də̀ kpə̄ bə nyèn, yə lə sē nàn kə̄de bə là ta mənē bān tsu shɛn.

16Nənè də̀ kàn fùfùkì yə̀ tan kukwɔ̌ yə̀ kùcī nə̄ Rì, yə sē gu kan fùfùkì yə̄ kūkwār nə̄ gu; də̀ nənè də̀ kàn mgbənrìn tərkì nə̄ Rì, mənggà tərkì yə sē yə̀ məgu nənàn.

17Bə tər mənggà tərkì yə̄ zɛtun yə̄ bə dɔ yə̄ zwē, də̀ bə kan nggā yə̄ tərkì yə̄ zɛtun yə̄ kre ə mgbə̀jī kpān ngə̄ bə̄ tərkì yə̄ bə dɔ yə. Gyə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo, gyə̄ sē kə̄de tərkì yəmē yə̄ kre ə mgbə̀jī də̀ gyə̄ sē bə̄ kì yə̀ là ru bə̄ mənē bān Yahuda ə nkɔ̄n yə̄ tərkì yə̄ mgbə̀jī là kpə mə̀gàn yə̀ tərkì yə̄ bə dɔ yə mē nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Yə sē ənàmē, gyə̄ kàdə shan mənē bān Rì far bə dèbà kə̄de mànggà tərkì mē yo. Kàdə ngwùr ngwən dər yo anrèn gyə̄ nànàn sē kə̄de nggā tərkì. La sē gyə̄ bān là lwe mgbənrìn ywə̄ yo. Sē mgbənrìn ywə̄ kya yə̄ là lwe gyà.

19Kàndà bān nəmān ənywī gyə̄ lə dan de, “Ɛn, sē bə sə̄ tsēn mànggà mē dēbà dàtswē bə man kan nggə̄ kpān gì tərkì yəmē nə̄ nggə̄ man kan te nggā ywə̄.”

20Nggə̄ kpənyɛn yə sē ənàmē njìnjì. Sà sē bə far bə dēbà anrèn bə la kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo, dà gyə̄ kya gyên sòn anrèn gyə̄ sà kpə̄ rɛn yə tè njìnjì. Kān gyə̄ kàdə ngwùr ngwən dər anrèn gyə̄ kpə bà màbə yo, kān gyə̄ gyên tè mpūr Rì.

21Rì dà kà mənē bān Yahuda, bān ka rɛn bə kpə̄ gu te njìnjì, gu sē bə̄ nkə̄n yə̄ gu lə kà gyə̄ mān nànàn màn gyə̄ dàgbà kpə̄ gu tè njìnjì yo.

22Kān gyə̄ nàn tsə de Rì sē wān là nan mənē zəze nggānme, dà sē nē wān là sùr mənē rɛn gloglo nànàn. Gu sē gloglo bə̄ mənē bān nan məme, dà gyên sē zəze bə̄ gyə̄ màn gyə̄ dà sà kūci tswē nan kī ə nkə̄n yə̄ gu lə sà nan gyə̄ zəze; dà gyə̄ dàgbà nàn zəze yo, Rì lə far gyə̄ dèbà.

23Dà sē mənē bān Yahuda də̄ zər dà sə̄ kpə̄ rɛn Rì te njìnjì, gu lə mərtu kan bə sū ə bà màbə, anrèn gu sē bə̄ nggən nggən yə̄ gu lə mərtu kan bə sū mān nzǒ.

24Yə dà sē gyə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo mē, gyə̄ sē kə̄de nggā tər zɛtun yə̄ sē ə mgbàjī yə̄ bə far yə dà là kan yə kpān ngə̄ bə̄ tər zɛtun yə̄ bə də yə zwē ə kà. Yàmē sē kì yà bə de mān la nan gyə̄ yo dà bə nan gyə̄ yə̄. Mənē bān Yahuda sē kə̄de mànggà tər zɛtun yə̄ bə də yə zwē mē; dà yə lə sē Rì kplâ me yə̄ mànggà tər zɛtun yà bə fa yə̄ dēbà mē, gu lə mərtu kan yə̄ kpān ngə̄ bə̄ tərkì yə yə̄ sə̄ mān ə mkpān gyər anrīn.

25Nywɛngyər nggà, rɛn njìnjì gyər shāmān yə̄ sē nyərnyər yə̄ bə la dan yə gyə̄ bē mbē yo dà nggə̄ là nyə tswē dan gyə̄ yə. Gyə̄ dà tsə yə, gyə̄ lə la ngrēn nkənywèn de gyə̄ sē bān tsə rɛn yo. Rɛn yə sē nàn de, mənē bān Sərela lə la sà kūci bə̄ tswe tu ywe njì mē yo, yə lə kùr mâ mkpān yə̄ sè mənē bān la sē bān Yahuda yo bān Rì dan, də̄ nyə bə̄ gu anrīn.

26Yàmē sē nkə̄n yə̄ Rì lə kpə̄ mənē bān Yahuda cūngwən səsān bə car gyə̄ ənywī lətafē məgu de, “Nē wān lə kpə̄ mənē cūngwən lə ru ə Siyonan, dà fù màtò sū məywa Yakubu kūkwār.

27Dà yəmē sē rɛn yə̄ nggə̄ lə kpan nyū nə̄ bə, mkpān yə̄ nggə̄ də̄ fū màtò sū bə ətù rɛn məme məbə.”

28Anrèn mənē bān Yahuda ka rɛn zəze yə̄ Rì, bə kan te bān là te lənggə bə̄ Rì, dà yə gyên sē kì yà là gyə̄ mān mənē bān la sē bān Yahuda yo. Anrèn Rì sə̄ kpān nyū nə̄ məcici bə, nzênmē bə kan te mənē bān gu là nyɛn bə.

29Yə sē ənàmē anrèn Rì la sər dər gu yo ətù nē wān gu gyɔ gu dà far nyū zəze gyə̄ nē gu mē.

30Dà sē gyə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo, gyə̄ sə̄ kà rɛn yə̄ gyə̄ lə gwɔ Rì ə mkpān yə̄ gəgə̄ vūnga mùn; dà nzênmē Rì te mətù gyə̄ anrèn mənē bān Sərela kā rɛn gwɔ Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

31Ə nkɔ̄n yəmē, mənē bān Yahuda bān là ka rɛn bə gwɔ Rì dətswē gu man tè mətù bə nənàn səsān yə̄ gu te mətù gyə̄ bān sə̀ kà yə̄ gyə̄ lə gwɔ gu ə mkpān gyər anrīn.

32Rì kan mənē kūkwār tè kə̄de bə sē bān bə vu bə sū ə jàrō anrèn bə ka rɛn yə̄ māgu. Gu nan ənə̀mē dətswē gu man tè mətù bə kūkwār.

33Rì là nan mənē zəze kūkwār njìnjì. Rì gu tsə rɛn nggānme də̀ tsə nkɔ̄n yə̄ gu lə nan mənē zəze kyame. Nənè lə la dan sē yə̀ gu Rì là tekə ətù kī yo; nənè la tsə kē sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gu Rì là nan kì yə̀ gu là nan mē yo.

34Səsān bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Nənè la tsə tēkə yə̀ Rì yo, də̀ nənè la ma wān gu lə dan Rì rɛn yə̄ gu Rì lə gwɔ yə yo.

35Nənè la ma wān gu nə̄ Rì nkinē dətswē gu man nə̄ Rì ywan gu yə ə nggà bēshi yo.”

36Rì nan kī kūkwār də̀ sē gu wān là sə̀ kyūn kī yə də̀ kī kūkwār shāmān dùdu gu. Gyə̄ nə̄ tə̄ bɛ̄ sān Rì ywe njì! Yə sē ənə̀mē.

Takədā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 12

1Yə sē səsānmənàn, nggə̄ là bər gyə̄ njìnjì anrèn mətù yə̀ Rì sē bə̄ yə̄ ətù tə̄ nggānme zwē mkpān mē kūkwār de, nzênmē yə̀ gyə̄ shāmān shishɛ̄n, nə̄ gyə̄ kàn nkənywèn nə̄ Rì. Nə̄ gyə̄ nàn ənə̀mē kə̄de kì yə̀ bə kan tə̄ nə̄ gu də̀ man fər tutu ə tswē nan gu ndu bə̄ dər gyər də̀ man sə̀ sù gu dər. Yə̀mē sē nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə nan sān Rì bɛ̀ njìnjì.

2Kān gyə̄ kàdə nàn kī yə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē là nan yo. Nə̄ gyə̄ gyên kpənyèn nə̄ Rì sər dər gyə̄ də̀ man nə̄ gyə̄ tēkə suswɛ̀. Ə nkɔ̄n yəmē, gyə̄ lə tsə kì yə̀ Rì là fò, kì yə̄ yə̀ tònzɛ̄ də̀ sù gu dər də̀ yə̄ sē tsō.

3Anrèn kī zəze yə̄ Rì nan nggə̀, nggə̄ là dan gyə̄ kūkwār de, kān nənè kàdə ngrēn nkəywə̄ de gu mwɔn mənē kūkwār yo, kān gyə̄ gyên tè ryôryō bə̄ tēkə màgyə̄ də̀ man mā nkənywèn kyɛn səsān Rì bu gyə̄ beshi ə mkpān yə̄ gyə̄ kpə̄ rɛn māgu tè njìnjì.

4Tə̄ sē bə̄ kənkankī nkan nkān ə mkpɔ̌nkpə̀ tə̀ də̀ kənkankī kī mē sē bə̄ ndu yə̄ yə là nan nkan nkān nənàn.

5Ə nkɔ̄n yəmē nənàn, tə̄ sē mənē nkan nkān kənàn, də̀ tə̄ sē kə̄de mkpɔ̌nkpə̀ gyər anrèn tə̄ sē gyər gìgyər bə̄ Krisəti də̀ bə kan tə̄ kyūn ngan bə̄ nkəywə̀ kə̄de kənkankī nkan nkān yə̀ mkpɔ̌nkpə̀ gyər.

6Yə sē ənə̀mē, kān tə̄ nan ndu bə̄ kì yə̀ Rì kan nə̄ tə̄ zwē tutu tə̀. Də̀ sē Rì nə tə̄ nggu yə̄ tə̄ lə dan rɛn māgu, yə sē kpaki nə̄ tə̄ dan yə ə nkɔ̄n yə̄ tə̄ kpə rɛn Rì te njìnjì.

7Yə də̄ sē Rì nə̄ tə̄ nggu yə̄ tə̄ lə là mənē bān là zwe Krisəti mān, kān nə̄ tə̄ lā bə mān; yə də̄ sē gu nə̄ tə̄ nggu yə̄ tə̄ tsar bə kī, kān nə̄ tə̄ nan bə yə tsàr.

8Yə də̄ sē gu nə̄ nənè nggu yə̄ gu kwɔ mənē dər sū ə nkòn zəzè, kān gu nàn bə yə kwò. Yə də̀ sē gu nə̄ nənè nggu yə̄ gu lə là mənē bān la te nkinē yo, kān gu bù ngwɔn də̀ man nàn yə bə̄ dər gyər; yə də̄ sē yə̄ gu lwe mənē, kān gu nàn ndu gu bə̄ mgbrêmgbrē māgu; yə də̄ sē yə̄ nē lə nan mənē zəze, kān nənè gu mūn nàn yə bə̄ te zəzè.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Mkpān yə̄ gyə̄ là nyɛn mə̄nē, kān gyə̄ nàn bə kūkwār nyɛn njìnjì. Gyə̄ kà məme də̀ man nàn zəze vūn lwè ə dər gyə̀.

10Kān gyə̄ nàn nkənywèn nyɛn kə̄de nywɛngyə̌r bān sē gìgyə̀r bə̄ Krisəti, də̀ man tè zə̀zè ə tswē ngrɛ̄n nkənywèn bə̄ mfùtù.

11Kān gyə̄ nàn ndu krè məgì də̌r də̀ man kàdə tè kpə̀kplə̌ yo. Nə̄ gyə̄ nàn Rì zwē bə̄ dər gyə̄ kūkwār.

12Anrèn kī zəze yə̄ gyə̄ là sa beshi yə̄ gyə̄ lə kpə̄, kān gyə̄ sə̀ kūci bə̄ te zə̀zè, kān gyə̄ vūn də̌r lwè ə mkpān yə̄ gyə̄ là kpə̄ mgbŭ də̀ man sə̀ rɛn bə̄ Rì ə mkpān mē kūkwār.

13Kì yə̀ wə̄ sē bə̄ yə̄, kān wə̄ cwè nə̄ zāngyə̀ywē wān là zwē Rì wān la sē bə̄ yə̄ yo, də̀ man kpə̄ mə̄nē bān là zwe Rì bān sē mə̀cə̄cə̀r bə̄ ngwɔn ywā.

14Nə̄ gyə̄ rɛn bə̄ Rì nə̄ gu fàr nyū zəze gyə̄ mə̄nē bān là nə̄ gyə̄ mgbŭ. Nə̄ gyə̄ bər gu nə̄ gu fàr nyū zəze gyə̄ bə, də̀ man kàdə fàr nyū gbəjā gyə̄ bə yo.

15Kān gyə̄ tè zə̀zè bə̄ nkyɛn mə̄nē ə mkpān yə̄ bə là te zə̀zè, də̀ man là mə̄nē bān là te də̌r cīnji tè də̌r cīnji nə̀nàn.

16Kan gyə̄ sɔ̀n susù bə̄ nkənywèn. Nə̄ nənè kàdə ngrɛ̄n nkəywə̄ de gu mwɔn nkyɛn mə̄nē yo. Nə̄ gyə̄ gyɛ̂n kpənyèn yə̄ gyə̄ lə nan nywɛ̂n ndu kukwɔ̌. Gyə̄ kàdə ngrɛ̄n nkənywèn de gyə̄ sē bān tsə rɛn yo.

17Nənè də̀ nàn gyə̄ nkinē gbəjā, gyə̄ kàdə nàn gu nkinē gbəjā nə̀nàn yo. Kān gyə̄ nər də̀ man nàn kī yə̄ mə̄nē kūkwār là ngrɛn de yə tə̄nzɛ̄.

18Kān gyə̄ nər ə bə̀ məgyə̄ də̀ man sɔ̀n susù bə̄ mə̄nē kūkwār.

19Kpə̄kpàn nggə̀, gyə̄ kàdə nàn nənè məme anrèn gu nan gyə̄ məme yo, kān gyə̄ gyɛ̂n kà rɛn yə dɔ̀n Rì. Rì dan ənywī lə̀tafē mə̄gu de, “Nggə̄ lə ywan bə kì gbəjā yə̀ bə nan.”

20Gyə̄ kàdə nàn ənə̀mē yo, nə̄ gyə̄ gyɛ̂n nàn kə̄de rɛn yə̀ lə̀tafē yə̀ rɛn Rì dan de, “Lənggə ywē də̀ kū mfə, kān wə̄ nə̄ gu kīrē; də̀ rɛ də̄ te gu, kān wə̄ nə̄ gu məsər nə̄ gu sə̄. Wə̄ də̀ nàn gu ənə̀mē, wə̄ lə nə̄ gu kū mùmwɔ̀n.”

21Gyə̄ kàdə kpənyèn nə̄ məme gyɛ̂n kpān gyə̄ lwe yo, kān gyə̄ gyɛ̂n kpān zəze nàn lwè də̀ man tər məme zwè lə̀gə̀r.

Takə̀dā yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Roman 13

1Yə sē kpaki nə̄ mə̄nē kūkwār nan kì yə̀ mə̄nē bān là lwe bə là dan bə de nə̄ bə nan anrèn nənè la ma wān gu lwe mə̄nē màn Rì də̀gbà kpə̄ gu nyèn yo, də̀ mə̄nē bān sē bə̄ nggɔn nggɔn də̀ là lwe mə̄nē, là lwe bə anrèn sē Rì wān dan de nə̄ yə sē sə̄sānmə̄nàn.

2Yə sē ənə̀mē nənè wān də̀ fɛ̀ mvre bə̄ mə̄nē bān là lwe mə̄nē, yə sē gu là fɛ̀ mvre bə̄ kì yə̀ Rì kan zwè; də̀ mə̄nē bān də̄ nan sə̄sānmə̄nàn, yə sē bə là fɔ gbìn rɛn te nkəywə̀.

3Nə̄ gyə̄ tsə de mə̄nē bān là nan zəze lə la te mpūr nē wān là lwe mə̄nē yo; sē mə̄nē bān là gi kī nan yo bān lə te mpūr bə. Wə̄ də̀ là fɔ̀ yə̄ wə̄ lə la te mpūr mə̄nē wān là lwe mə̄nē yo, kān wə̄ nàn zəze də̀ nē wān là lwe mə̄nē lə bɛ̀ wə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Nə̄ wə̄ tsə de nē wān là lwe mənē sē gə̌r Rì də̀ gu là nan ndu dətswē gu man lā gyə̄ mān. Də̀ gyə̄ də̀ nàn rɛn gbəjā, te mpūr nē nggɔn gu mē anrɛ̀n yə sē ndu gu yə̄ gu lə nə̄ wə̄ rànkpə ətù kì yə̀ wə̄ la gī nàn yo. Mənē bə sē məgər Rì də̀ bə là kpə bə̀ Rì də̀ sur mənē rɛn də̀ nə̄ mənē bān là nan məme mgbŭ.

5Yə sē səsānmənàn, yə sē kpaki nə̄ gyə̄ nàn kì yə̀ mənē bān là lwe mənē dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn, də̀ yə la sē anrɛ̀n de gyār yə̀ Rì lə sɔ̀n ə tù gyə̄ kyame yə gyə̄ lə sə̄ nàn kì yə̀ bə dan gyə̄ yo, yə sē anrɛ̀n kì yə̀ dər gyə̄ dan de nə̄ gyə̄ nàn.

6Yə̀mē sē rɛn yə yə̄ gyə̄ là ywan kə̄jī gānjūn, anrɛ̀n nggɔn nggɔn bān là lwe mənē sē məgər Rì ə mkpān yə̄ bə də̀ là nan ndu bə.

7Gyə̄ nàn nē kì yə̀ gu ma bə lə nan gu yə̄: Yə də̄ sē kə̄jī gānjūn, ywan yə; yə də̄ sē rɛn yə̄ nə̄ mənē nggɔn nggɔn, kān gyə̄ nə̄ bə nggɔn nggɔn yə.

8Kān gyə̄ kàdə lwè nənè la yo. Kì sē gyə̀r me yə̀ sē kpaki yə̀ gyə̄ lə nan, sē nàn de nə̄ gyə̄ nyɛn nkənywɛ̀n. Nē wān də̀ là nyɛn nkyɛn mənēnjì kūkwār, yə̀mē sē gu là nan kì yə̀ kùr ənywī bān zwē tsōtsō.

9Bān nkan nkān mē sē nàn de, “Kàdə kùr bə̄ mbə̄ nē yo; kàdə nlywe mənē yo; kàdə tè gi yo; kàdə tè beshi kī mənē yo.” Bān mē bə̄ nkyɛn bān kūkwār, bə kan yə̄ kyūn te mgbɔ̀ gyə̀r də̀ yə̄ sē nàn de, “Nyɛn nkyɛn mənē kūkwār kə̄de nkə̄n yə̄ wə̄ là nyɛn tu wə̀.”

10Nē də̀ sē wān là nyɛn mənē, gu lə la nan mənē bə mē nkinē gbəjā yo. Nē də̀ là nyɛn mənē, yə sē gu là nan kì yə̀ Bān kpənyɛ̀n de nə̄ gu nan zwē tsōtsō.

11Yə sē kpaki gyə̄ nàn kì mē anrɛ̀n gyə̄ tsə mkpān yə̄ tə̄ sē mān nzênmē. Mkpān nyə yə̄ gyə̄ lə shɛn nənə̄, anrɛ̀n mbrē yə̄ Rì lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn te hyuhyur mān nzênmē mwɔ̄n mkpān yə̄ tə̄ kūci kpə̄ rɛn Yɛso Krisəti te njìnjì.

12Yə sē nàn kə̄de bū là krɛ də̀ mbrē là ngar nān. Yə sē kpaki nə̄ tə̄ kā kī gbəjā yə̄ mənē là nan ə bū dɔn də̀ səsān yə sē, tə̄ man vu kī yə̄ kə̄n yə̄ bə là nan ndu bə̄ yə ə tswē yə̄ là lan lwe ə ngwɔ̀n.

13Kān tə̄ nan kī yə̄ tə̄nzē ə nkə̄n yə̄ tə̄ mān nan kə̄de mənē bān là sɔn ə tswē yə̄ là lan də̀ la sē ə tswē yə̄ te bū yo. Nə̄ tə̄ kādə te cucu kē sə̄ mə̀ də̀ man hwə yo, də̀ man kàdə kùr bə̄ mbə̀mbə̄ mənē kē nan kī yə̄ sē gbəjā mē yo; nə̄ tə̄ kādə fɔ̄rɛn bə̄ nkəywə̀ kē te ywu bə̄ nkəywə̀ yo.

14Kān gyə̄ nə̀r də̀ man sē kə̄de Yɛso Krisəti, də̀ man kàdə kàn beshi tè kī yə̄ dər gyə̄ yə̄ məme là dan gyə̄ de gyə̄ nàn də̀ man nàn yə yo.

Takədā yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 14

1Kān gyə̄ kpənyɛ̀n bə̄ mənē bān sē ənywī gyə̄ bān la nan rɛn ətù Krisəti tsə̄ mbē yo, də̀ man kàdə gàntan bə̄ bə ətù kì yə̀ bə là nan yo.

2Nē nəmān kpə tè njìnjì yə̄ gu lə re kī tətə̌r me, də̀ nē wān la nàn rɛn yə̄ tù Krisəti tsə̄ nggān yo, là rē mgbākī kyame.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Yə sē ənə̀mē, nē wān là re kī tə̀tə̌r me kàdə gyə̂n shan nē wān là kà rē kī tə̀tə̌r mē yo; də̀ nē wān là kà rɛn yə̄ gu rē kī tə̀tə̌r me mē kàdə gyə̂n sùr nē wān là rē kī tə̀tə̌r me mē rɛn yo anrɛ̀n Rì kpənyɛ̀n bə̄ gu.

4Wə̄ kàdə sùr gə̌r nē nə̄mān nkan rɛn yo. Sē Nggɔn wān gə̌r gu mūn kyame wān lə dan kē gə̌r gu nan kì zəzè kē gu la nàn kì yə̀ sē zəzè yo. Də̀ gə̌r gu lə nan kì yə̀ sē zəzè anrɛ̀n Rì lə nə̄ gu nggu yə̄ gu lə nan yə̄.

5Mənē nə̄mān là ngrɛn mbrɛ̄ nə̄mān de yə mwɔn mbrɛ̄ nə̄mān, də̀ mənē nə̄mān là ngrɛn vē mē kūkwār de yə̄ sē gìgyə̀r me. Kān nə̄ mənē kūkwār nan ngrɛ̄n de kì yə̀ bə là tekə sē ə tsō.

6Nənè wān là ngrɛ̄n mbrɛ̄ nə̄mān de yə mwɔn mbrɛ̄ nə̄mān, là nan ənə̀mē anrɛ̀n gu là fɔ̀ gu nə̄ Nggɔn tə̄ nggɔn nggɔn; də̀ nənè wān là re kī tə̀tə̌r me mē là nan ənə̀mē anrɛ̀n gu là fɔ̀ yə̄ gu lə̄ nə̄ Nggɔn tə̄ nggɔn nggɔn, də̀ gu là nyə̄r Rì ətù kīrē yə. Nənè wān də̀ là kà rɛn rekī nə̄mān, là nan ənə̀mē anrɛ̀n gu là fɔ̀ yə̄ gu lə nə̄ Nggɔn tə̄ nggɔn nggɔn, də̀ gu là nyə̄r Rì mān nə̀nàn.

7Nə̄ nənè kàdə sɔ̀n dùdu tu gu kyame yo. Də̀ nənè ənywī tə̄ də̀ kyù, la sē gu kyu dùdu tu gu kyame yo.

8Tə̄ də̄ sɔ̄n shishɛ̄n, sē tə̄ là sɔn də̀tswē tə̄ man nə̄ Nggɔn tə̄ nggɔn nggɔn, də̀ sē tə̄ də̀ tsu, yə sē tə̄ tsu də̀tswē kyū tə̄ man lwe nggɔn nggɔn ca Nggɔn tə̄ mān. Yə sē ənə̀mē, tə̄ dəgbā sɔ̄n shishɛ̄n kē tə̄ tsu, tə̄ sē mənē bān Nggɔn tə̀.

9Dùdu rɛn yəmē, Krisəti kyù də̀ Rì tā gu shɛ̀n də̀tswē mənē bān shāmān shishɛ̄n bə̄ bān tsu man ngrɛ̄n gu kə̄de Nggɔn bə.

10Kān nənè ənywī gyə̄ kàdə sùr zāngyə̀ywə̄ nə̄mān rɛn yo, də̀ nənè ənywī gyə̄ kàdə ngrɛ̄n zāngyə̀ywə̄ nə̄mān de gu sē nē wān la tsə nkinē yo. Tə̄ kūkwār tə̄ lə krè ə nggà bēshi Rì mbrɛ̄ gyə̄r də̀ gu lə sùr tə̄ rɛn.

11Kə̄de kì yə̀ Rì dan ənywī lə̀tafɛ̄ mə̄gu de, “Yə̀ yə sē njìnjì nggə̄ shāmān shishɛ̄n, nggə̄ là dan gyə̄ de mənē kūkwār lə nyə̄ te kpm gbə̀ryūnryū ə nggà bēshi nggə̀, də̀ mənē kūkwār lə dan ə kpàr bē ə nggà bēshi mənē de nggə̄ sē Rì.”

12Yə sē sə̄sānmənàn, tə̄ kūkwār lə dan Rì kì yə̀ tə̄ nan, yə mə̄gba sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ tə̄ nan.

13Yə sē ənə̀mē, kān tə̄ kādə sūr nkəywə̀ rɛn yo. Nə̄ gyə̄ gyə̂n kpə̄nyɛ̀n ə dər gyə̄ de gyə̄ lə la nan nənè wān là zwē Krisəti gìgyə̀r bə̄ gyə̄ nkinē nə̄mān nə̄ gu bu zə kē nə̄ gu nàn məme yo.

14Anrɛ̀n nggə̄ sē gyə̄r gìgyə̀r bə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso, nggə̄ nan tsə nàn de nkinē la sē yə̀ cì ə̀ tukpə̀ yə̄ kyame yo; də̀ nənè nə̄mān kya də̀ kpə̄ tè njìnjì de nkinē yəmē sē yə̀ cì, yə̄ sē yə̀ cì bə̄ gu màn gu də̀ rè nkinē yəmē.

15Wə̄ də̀ kpān tu me yə̄ wə̄ re kīrē nə̄mān yə̄ lə nan zāngyə̀ywē nə̄ gu gyɛkū, kì yə̀ wə̄ là nan mē là tsar de wə̄ là nyɛn gu yo. Anrɛ̀n wə̄ là re kīrē nə̄mān, kàdə nə̄ kì yə̀ wə̄ là nan mē nàn zāngyə̀ywē wān Krisəti kyu dùdu gu mē nə̄ gu kà nkɔ̄n rɛn yə̄ gu Krisəti dɔ̀n yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Kàdə nə̄ mə̄nē rɛn ətù nkinē yə̀ wə̄ ngrɛn de yə̄ tə̀nzɛ̄ də̀ bə gyɛ̂n ngrɛn de yə̄ sē kì gbəjā yo.

17Nkə̄n yə̄ Rì là lwe mə̄nē la sē ətù nkə̄n yə̄ nē lə re kī kē sə̄ kyame yo, yə sē ətù nan kì yə̀ Rì dan de yə̄ tə̀nzɛ̄ bə̄ sə̀n susù bə̄ Rì bə̄ te zəzè ənywī dər̆, də̀ yəmē sē kī yə yə̄ Gbrīn Ntsər là nan tə̄ yə.

18Nənè wān də̀ nàn Krisəti zwē ə nkə̄n yəmē, dər̆ lə sù Rì bə̄ nənè gu də̀ mə̄nē lə kpə̄nyɛn bə̄ kì yə̀ gu là nan nə̀nàn.

19Yə sē səsānmə̄nàn, yə sē kpaki nə̄ tə̄ nər̆ də̀ man nan kī yə̄ lə lwe sə̀n susù nyə bə̄ yə̄ lə nan nkyɛn mə̄nē nə̄ bə sə̄ ban ci ə tswē sa tu bə̄ Krisəti.

20Wə̄ də̀ là re kī tə̀tər̆ me, kàdə gyɛ̂n kàn kì yə̀ Rì nan tè gbəjā yo. Kīrē kūkwār tə̄nzɛ̄ yə̄ rē, də̀ sē nənè lə nan məme anrɛ̀n nkinē yə̀ wə̄ là re, yə la tə̄ nə̄ wə̄ rɛ̀n yə̄ yo.

21Kì yə̀ tə̀nzɛ̄ yə̀ wə̄ lə nan sē nàn de wə̄ kàdə rè kīrē kē sə̄ mə̀ shŭnkì kē nàn nkinē yə̀ lə nan zāngyə̀ywē nə̄mān gu kà nkə̄n rɛn yə̄ Krisəti də̀n yo.

22Kì yə̀ wə̄ kpə tè njìnjì ətù kī yəmē, sē yə̀ wə̄ bə̄ Rì kyame. Zəzè lə sē yə̀ nənè njìnjì màn gu də̀ kpə̄nyɛ̀n ə dər̆ gu de kì yə̀ gu là nan sē zəzè.

23Də̀ nənè də̀ sē bə̄ kì yə̀ te gu bū ənywī dər̆ gu ə mkpān yə̄ gu là re nkinē, Rì là dan de gu la gī nan yo, anrɛ̀n kì yə̀ gu nan mē la sē gu kpənyɛ̀n ə dər gu yo. Də̀ tə̄ də̄gbā kpə̄nyɛn ə dər tə̄ de kì yə̀ tə̄ là nan sē yə̀ zəzè yo, tə̄ nan məme.

Takə̀dā yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Roman 15

1Yə sē ənə̀mē, tə̄ bān là nan rɛn Rì zwē tsōtsō, yə tə̄nzɛ̄ nə̄ tə̄ la mə̄nē bān krɛ nyər mān nə̄ bə man sə̄ kūci tswē nan rɛn Rì zwē tsōtsō, də̀ man kādə nan kī yə̄ tə̄ là fɔ tə̄ nan kyame yo.

2Kān tə̄ gyɛ̂n nan nywɛngyər̆ tə̄ kì yə̀ tə̀ bə nzɛ̄ bə̄ kì yə̀ sù bə dər̆ nə̀nàn. Kān tə̄ lā bə mān nə̄ bə man nan rɛn Rì tsə njìnjì ə dər bə.

3Krisəti la nàn kī māgu də̀tswē gu man sù nkəywə̄ dər̆ yo. Kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì de, “Kì yə̀ mə̄nē dan ə mkpān yə̄ bə sə̄ gri wə̄ to, gyɛ̂n nyə̀ ətù nggə̄ nzɛ̂nmē.”

4Kī kūkwār yə̄ bə car sū ənywī lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì sə̀ sē bə car yə nə̄ yə man tsar tə̄ nkə̄n Rì, də̀tswē tə̄ man vūn dər̆ lwe də̀ yə man kpān tə̄ dər̆ də̀tswē tə̄ man sa beshi ətù kī zəze yə̄ Rì là kyūn zwè tə̄ yə.

5Nggə̄ là bər de Rì wān là là tə̄ mān də̀ tə̄ là vūn dər̆ lwe də̀ sē bə̄ kpàn dər̆, gu màn nàn gyə̄ nə̄ tēkə gyə̄ man sē gyə̀r bə̄ nkəywə̀, nə̄ gyə̄ man zwē zə Krisəti Yɛso,

6də̀tswē gyə̄ kūkwār gyə̀ man bɛ̀ sān Rì wān sē Tĕ Nggən tə̄ Yɛso Krisəti bə̄ kwār gyə̄r.

7Yə sē səsānmə̄nàn, kān gyə̄ kpə̄ nkənywɛ̀n bə̄ ngwɔn ywā səsān Krisəti kpə gyə̄ bə̄ ngwɔn ywā də̀tswē mə̄nē man bɛ̄ sān Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Nggə̄ là dan gyə̄ de Krisəti nyə̀ tswē nan mənē bān Yahuda zəze dətswē gu man tsàr mənē rɛn de Rì lə nan kì yə̀ gu kpan nyū gyə̄; də̀ yə sē nàn de gu lə nə̄ kì yə̀ Rì kpan nyū nə̄ məcici bə bān sə̀sɛ̀.

9Də̀ gu lə nə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo bɛ̄ sān Rì nə̀nàn dùdu gu te mətù bə. Kə̄de rɛn yə̄ bə car gyə̄ ənywī lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì de, “Dùdu rɛn yəmē, nggə̄ lə bɛ̀ sān wə̄ ə də̀ntswe mənē bān la sē bān Yahuda yo; Nggə̄ lə dō sɛn də̀ bɛ̄ sān wə̄ mān.”

10Bə car gyə̄ nə̀nàn de, “Kān gyə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo tè zə̀zè gìgyə̀r bə̄ mənē bān Rì cu bə.”

11Rɛn Rì dan tə̄ nzə̌ de, “Kān gyə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo bɛ̀ sān Nggɔn tə̄; də̀ mənē bān mə̀mē nkan nkān man bɛ̄ sān gu nggānme nə̀nàn.”

12Shaya dàn ənywī lətafɛ̄ məgu nzə̌ de, “Ywâ Jese lə nyə̄ sē wān Rì lə te gu ndu nə̄ gu nyə̄ lwè mənē bān la sē bān Yahuda yo; də̀ lə nan bə nə̄ bə sa beshi bə̄ gu.”

13Nggə̄ là bər de Rì wān là nan gyə̄ nə̄ gyə̄ sà beshi ətù kī zəze yə̄ gu là kyūn zwè gyə̄ yə, màn nàn gyə̄ nə̄ gyə̄ tè zə̀zè də̀ man sē bə̄ dər susù anrɛ̀n gyə̄ là sa tu bə̄ gu, dətswē Gbrīn Ntsər man nan gyə̄ nə̄ gyə̄ man sə̀ kūci tswē sa beshi bə̄ gu.

14Nywɛngyə̌r nggə̀, nggə̄ tukpə̀ nggə̄ kpə te njìnjì de gyə̄ là nan zəze də̀ nan tsə kì yə̀ gyə̄ de màn nàn, də̀ là sə̀ tsar nkənywɛ̀n nə̀nàn.

15Ənywī takə̀də̄ mē, nggə̄ car gyə̄ kī nəmān mgbla mgbla me dətswē nggə̄ man te gyə̄ kə. Nggə̄ rɛn mgbla mgbla me anrɛ̀n ndu zəze yə̄ Rì nə̄ nggə̀

16yə̄ nggə̄ sē gər Krisəti Yɛso wān te nggə̄ ndu, dətswē nggə̄ man la mənē mān bān la sē bān Yahuda yo. Nggə̄ nan ndu yə̄ nē wān tə̀ ə mkpān yə̄ nggə̄ dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì, dətswē mənē bān la sē bān Yahuda yo man kan te kə̄de kì yə̀ bə kan tə̄ nə̄ Rì yə̀ sù gu dər yə̀ Gbrīn Ntsər kan nə̄ gu.

17Yə sē ənə̀mē, nggə̄ là bu mgbàn màn nggə̄ də̄ là nan ndu yə̄ Rì kan nə̄ nggə̄ anrɛ̀n nggə̄ sē gyər bə̄ Krisəti Yɛso.

18Nggə̄ lə nan krè də̀ rɛn bə̄ mənē ətù kī mūn kyame yə̄ Krisəti nan ndu bə̄ nggə̄ ə tswē sū mənē bān la sē bān Yahuda yo ə nkə̀n yə̀ bə lə nan kì yə̀ Rì dan bə. Sē nkə̄n yə̄ nggə̄ rɛn bə̄ kī yə̄ nggə̄ nan yə̄ gu nan ndu bə̄ yə də̀ sū mənē bə mē ə nkə̀n.

19Ə̀ nkə̄n yə̄ kī nggɔn nggɔn yə̄ mə̀ bə̄ kī nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn yə̄ Rì nan, ə mkpān yə̄ nggə̄ zər kan tswē cīn kūkwār, kūci bə̄ gbù yə̀ Wurisheliman ywe ə gbù yə̀ Lirikun, nggə̄ dan mənē Rɛn Zəze yə̄ tù Krisəti.

20Kì yə̀ nggə̄ là fɔ sē gyə̀r me, də̀ yə sē yə̄ nggə̄ dan mənē rɛn zəze yə̄ tù Krisəti ə tswē nkan nkān yə̄ mənē la gwɔ rɛn yə̄ tù Krisəti gu mbɛ̄ yo, dətswē nggə̄ man kādə gyɛ̂n sə̄ nan ndu yə̄ mənē nəmān kūci bə̄ yə mbɛ̄ yo.

21Kə̄de rɛn yə̀ bə car gyə̄ ənywī lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì de, “Mənē bān bə la dan bə rɛn ətù gu yo, lə ngrɛ̄n gu, də̀ mənē bān la gwɔ yə yo lə nan gu tsə̄.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22Dùdu rɛn yəmē, kə kənànme nggə̄ fɔ de nggə̄ mān nyə bə̄ gyə̄ də̀ kī nəmān ywar nggə̄ te.

23Də̀ nzênmē yə̀ nggə̄ krɛ kì yə̀ nggə̄ de mān nan ə mpə tswē yə̄ nggə̄ sē mān nzênmē, də̀ yə̀ nggə̄ là sə̄ fɔ bə̀ sə̀sɛ̀ mun yə̄ nggə̄ mān nyə ngrɛ̄n gyə̀,

24nggə̄ là sa beshi yə̄ nggə̄ lə nan ənə̀mē nzênmē. Yə̀ nggə̄ sē ətù zər ywe ə mə̀mē yə̀ Səpənyan, nggə̄ lə kàn vūnga ngrɛ̄n gyə̄ anrīn də̀tswē gyə̄ man là nggə̄ mān ə zər mənggə̀ ywe mān ə Səpənyan, màn nggə̄ də̄ sɔ̄n te hwə nzô bə̄ gyə̀.

25Nzênmē nàn, nggə̄ sē ətù yə̄ nggə̄ lə gyên kūci zər ywe gbù yə̀ Wurisheliman də̀tswē nggə̄ man ywe kə là mənē bān Rì bān sē mān ə gbù yə̄.

26Kyūntu yə̀ mənē bān Rì bān sē ə gbù yə̀ Makidoniya bə̄ Yakaya te dər kə̄kla də̀ kyūn fə kəbū də̀ kan te nggə̄ ndu nə̄ nggə̄ lwe ywe kə là mənē bān jə̀ bān sē ənywī nkyər mənē bān Krisəti bān sē ə Wurisheliman.

27Sē bə cu tukpə̀ bə me də̀ nan sə̄sānmənàn, də̀ njìnjì ywə̄ sē nàn de, yə tɔ̄nzɛ̄ nə̄ bə la mənē bān jə̀ bə mē mān. Mənē bān Yahuda kan kī zəze yə̄ Rì nə̄ bə ə nkɔ̄n gbrīn mə̄gu gə̄ gìgyər bə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo. Yə sē ənə̀mē, sē kpaki nə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo bān là zwe Krisəti lā mənē bān Yahuda bān là zwe Krisəti bə̄ kī yə̄ bə sē bə̄ yə.

28Mkpān yə̄ nggə̄ də̄ krɛ ndu yə̄ sē ə nggà bēshi nggə̄ də̀ kan kə̄jī mē kūkwār te mənē bān jə̀ bə ə ngwɔ̀n yə̄ mənē bān Makidoniya bə̄ Yakaya kyun dùdu bə mē; nggə̄ lə glə̀ də̀ sɔ̄n bə̄ gyə̄ ban mkpān tsê anrīn də̀ sə̄ ywē ə mə̀mē yə̀ Səpənyan.

29Nggə̄ tsə nàn de mkpān yə̄ nggə̄ də̄ nyə bə̄ gyə̀, nggə̄ lə nyə̄ də̀ man nə̄ Krisəti nàn gyə̄ zəze.

30Gyə̄ tsə de tə̄ là zwe Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti gìgyər də̀ gyə̄ tsə de sē Gbrīn Ntsər yə̄ là la tə̄ mān də̀tswē tə̄ man nyɛn nkəywə̀. Anrɛ̀n rɛn yəmē, kān gyə̄ là nggə̄ mān tswē rɛn bə̄ Rì nggān nə̄ gu man là nggə̄ mān.

31Gyə̄ rɛn bə̄ Rì de mənē bān Yahudeya bān la kpənyɛn bə̄ Yɛso krisəti yo mē man kādə nan nggə̄ nkinē yo, də̀ man bər de mənē bān Rì bān sē ə Wurisheliman man kpə̄ kì yə̀ nggə̄ lwe dùdu bə mē.

32Yə sē sə̄sānmənàn, Rì də̀ kpənyɛ̀n, nggə̄ lə nyə̄ bə̄ gyə̄ bə̄ dər kə̄kla də̀ te zə̀zɛ̀ də̀ sɔ̄n sū kpə anrɛ̀n nyə̌ nggə̄ bə̄ gyə̀.

33Nə̄ Rì wān là nə̄ tə̄ sɔ̀n susù, sɔ̀n gìgyər bə̄ gyə̄ kūkwār. Yə sē ənə̀mē.

Takə̀də̄ yə̄ Bulusu car mənē Bān Roman 16

1Nggə̄ là fɔ nggə̄ dan gyə̄ de zāngyər tə̄ vənggə̄ wān re Fibi wān là nan ndu bə̄ nkyər mənē bān Rì bān sē ə gbù yə̀ Kankiriya, sē wān gyə̄ lə kpənyɛn bə̄ gu.

2Kān gyə̄ kpə̄ gu bə̄ ngwɔn ywā kə̄de nē wān sē nē wān Nggɔn tə̄ ə nkɔ̄n yə̄ mənē bān Rì là kpə nkəywə̀. Kān gyə̄ man là gu bə̄ kī yə̄ gu də̀ fɔ̀ bə̄ gyə̀, anrɛ̀n gu la mənē kənànme də̀ la nggə̄ mān nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Kān gyə̄ zɛ̀ nggə̄ bə Briskila bə̄ Yakila, kpə̄kpàn nggə̄ bān tə̄ là nan Krisəti Yɛso ndu gìgyər bə̄ bə,

4bān kpənyɛn yə̄ bə kpə̄ kyū dùdu nggə̀. Nggə̄ nyər bə nggānme. La sē nggə̄ kyame me wān là nyər bə yo. Nkyər mənē bān Rì bān la sē bān Yahuda yo là nyər bə nə̀nàn nggānme.

5Kān gyə̄ zɛ̀ mənē bān là zwe Krisəti bān là kyūn te mgbò mān ə kə̀ bə Briskila bə̄ Yakila nə̀nàn. Gyə̄ zɛ̀ kpān nggə̄ Yabɛnita wān sē wān kùcī wān kpə̄ rɛn Krisəti tè njìnjì ə mpə məmē yə̀ Yasiya.

6Gyə̄ zɛ̀ Məryamu wān nan gyə̄ ndu yə̄ krè məgì dər.

7Gyə̄ zɛ̀ nggə̄ bə Ndurniku bə̄ Yuniya, bān tə̄ sē bān Yahuda gìgyər bān bə sə̄ ywan tə̄ te gìgyər ə jàrō. Mənē bān te ndu Yɛso Krisəti tsə mənē bə nggānme də̀ bə kan te bān zwē Rì anrīn nggə̄ sə̄ kan te wān zwē Rì nə̀nàn.

8Gyə̄ zɛ̀ nggə̄ Filiya wān tə̄ sē kpə̄kpàn nkəywə̀ də̀ là zwe Krisəti gìgyər.

9Gyə̄ zɛ̀ nggə̄ Wurbanu, wān tə̄ là nan ndu yə̄ Krisəti gìgyər də̀ man zɛ̀ Yistaki wān sē kpān nggə̄ wān sē kyār bə̄ nggə̄ nə̀nàn.

10Gyə̄ zɛ̀ Yabali wān nan kì yə̀ tsar mənē sē yə̀ gu kpənyɛ̀n bə̄ Krisəti. Gyə̄ zɛ̀ bān kə̀ Yaristobulu nə̀nàn.

11Gyə̄ zɛ̀ zāngyər nggə̄ Yirodiyan wān tə̄ sē bān Yahuda gìgyər. Gyə̄ zɛ̀ mənē bān sē ə kə̀ Nakisu bān là zwe Krisəti mān nə̀nàn.

12Gyə̄ zɛ̀ nggə̄ bə Tafina bə̄ Tafusa, bān là nan Nggɔn tə̄ ndu, də̀ man zɛ̀ yà nggə̄ wān njìnjì wān re Basisa wān nan Nggɔn tə̄ ndu yə̄ krè məgì dər nə̀nàn.

13Gyə̄ zɛ̀ nggə̄ Rufa wān Rì cu wān là nan Nggɔn tə̄ ndu də̀ man zɛ̀ gyə̀ywə̄ nə̀nàn wān la nggə̄ mān kə̄de nggə̄ sē zə̄ywə̄.

14Gyə̄ zɛ̀ nggə̄ bə Sinkiritu bə̄ Filigunan bə̄ Hamisa bə̄ Baturoba bə̄ Hamasa bə̄ nkyɛn mənē kūkwār bān zwē Krisəti bān sē gìgyər bə̄ bə.

15Gyə̄ zɛ̀ nggə̄ bə Filulugusa bə̄ Juliya bə̄ Niriya bə̄ zāngyə̀ywə̄ vənggə̄, də̀ man zɛ̀ nggə̄ Wulumfa bə̄ nkyɛn mənē kūkwār bān Rì bān sē mān bə̄ bə.

16Gyə̄ nan nkənywɛ̀n zɛ̀ də̀ man sə̀ nyər bə̄ nkənywɛ̀n. Kyūntu yə̀ mənē bān zwē Krisəti kūkwār te ndu de bə zɛ̄ gyə̀.

17Nggə̄ là gi su gyə̄ nywɛngyər nggə̄ de gyə̄ nàn gbyɛ̄n bə̄ mənē bān là nan kī yə̄ là kan mənē gə̀ te nkan nkān, də̀ là nan mənē bān là zwe Krisəti nə̄ bə kā nkɔ̀n zəzè dɔn, də̀ là gyɛ̂n tsar mənē kī nəmān nkan bə̄ yə̄ bə tsar gyə̄ yə. Kān gyə̄ kàdə tè hyuhyur bə̄ bə yo.

18Mənē bān là nan kī yəmē la sē bə̄ tēkə yə̀ bə lə là Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ mān yo, də̀ là tekə ətù kì yə̀ bə lə rē kē yə̀ bə lə la rē yo. Bə là nan ndu bə̄ mərɛn yə̀ tɔ̀nzɛ̄ də̀ là gyur mənē bə̄ məmər rɛn; də̀ kan dər mənē bə mē bān la tsə nkinē yə̀ re məme yo te tətər mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Yə də̄ sē gyə̀, mənē kūkwār gwɔ sē yə̀ gyə̄ là nan Rɛn Zəze lwe, də̀ dùdu rɛn yəmē, nggə̄ là te zə̀zè nggānme ətù gyə̀. Nggə̄ là fɔ nə̄ gyə̄ tsə kī yə̄ tə̄nzɛ̄ də̀ man sē bə̄ mgbərɛ kəkla ə nkə̄n nan kī yə̄ sē gbəjā.

20Rì wān là nə̄ tə̄ sɔ̀n susù lə kan nggɔn nggɔn yə̄ Shɛtan cāzu ə vē mē me də̀ kan gu te wān gwɔ gyə̀. Nggə̄ là bər de Nggɔn tə̄ Yɛso nə̄ gyə̄ zəze.

21Kpān nggə̄ Timəti wān tə̄ là nan ndu gìgyə̀r là zɛ̀ gyə̀. Bə Lukiya bə̄ Yasɔn bə̄ Susibatu bān tə̄ sē bān Yahuda gìgyə̀r, là zɛ gyə̄ nə̀nàn.

22Nggə̄, Tartiya wān car kì yə̀ Bulusu dan sū ənywī takə̀dā mē, nggə̄ là zɛ gyə̄ ə nkə̄n yə̄ mənē bān là zwe Krisəti.

23Nē wān nggə̄ là sɔn ə kə̀ gu wān re Gayusu, wān mənē bān zwē Krisəti là kyun te mgbɔ̀ ə kə̀ gu, là zɛ̀ gyə̀. Yirasətu wān là zwè kə̄jī yə̄ gbù bə̄ zāngyə̄r tə̄ Kwartu là zɛ gyə̄ mān nə̀nàn.

24Nggə̄ là bər de Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti màn nə̄ gyə̄ kūkwār zəze. Yə sē ənə̀mē.

25Kān tə̄ bɛ̄ sān Rì! Gu ma wān gu lə nan gyə̄ nə̄ gyə̄ nàn rɛn njìnjì yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə lwè mgbāmgbān. Yə̀mē sē kì yə̀ nggə̄ dan ə mkpān yə̄ nggə̄ dan gyə̄ Rɛn Zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti, də̀ yə̀mē sē kì yə̀ rɛn njìnjì yə̄ sē nyə̄rnyə̄r mūn dan nə̀nàn. Rɛn Zəze yəmē sē nyə̄rnyə̄r də̀ bə la dan yə gyə̄ bē yo ma sɛ kənànme.

26Də̀ nzɛ̂nmē rɛn yə̄ mənē bān dɔ̀n rɛn sū mənē car, nan mənē kənànme də̀ bə tsə rɛn njìnjì yəmē. Sē Rì wān shāmān shishɛ̄n njì wān dan de nə̄ mənē bān mə̀mē nkan nkān kūkwār tsə rɛn njìnjì yəmē, də̀tswē bə man kpə̄ yə te njìnjì də̀ man nan kì yə̀ gu dan.

27Nə̄ tə̄ bɛ̄ sān Rì gu nkəywə̄ kyame wān tsə nkə̄n nan zəze mwə̄n kūkwār. Anrɛ̀n kì yə̀ Yɛso Krisəti nan. Yə sē ənə̀mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 1

1Sē nggə̄ Bulusu wān dər̄ Rì kpənyɛ̀n de nə̄ gu gyɔ nggə̀ də̀ man kàn nggə̄ tè wān Yɛso Krisəti là te ndu wān là car gyə̀ takèdā mē. Nggə̄ bə̄ Sosatani wān sē zāngyər̄ tə̄ là zɛ gyə̀.

2Nggə̄ là car takèdā yəmē ca gyə̄ mənē bān Korinti bān kpə Yɛso te njìnjì də̀ Rì kan gyə̄ tè mənē bān Yɛso. Rɛn yə̄ nggə̄ là car gyə̄ mē sē kì yə̀ lə là mənē bān kpə Yɛso te njìnjì ə mgbəmgbrè mē kūkwār nə̀nàn də̀ sē bān là rɛn bə̄ Rì ənywī sān Yɛso Krisəti wān sē nggɔn tə̄ gìgyə̀r bə̄ bə.

3Tə̄ là bər de Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Yɛso Krisəti wān sē nggɔn tə̄ màn nə̄ gyə̄ zəze məgu bə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə sɔ̀n sɔ̀n susù bə̄ nkənywɛ̀n.

4Nggə̄ là nan ndu nyə̄r Rì zwē mkpān mē kūkwār anrɛ̀n kī zəze yə̄ gu nan yə̄ gyə̄ kan tè mənē bān Yɛso Krisəti.

5Rì gu nan gyə̄ kī zəze nggānme anrɛ̀n gyə̄ kan tè mənē bān Yɛso Krisəti. Kī yə̄ gu nan gyə̄ nə̀nàn sē nkɔ̄n yə̄ gyə̄ sə̄ dan mənē rɛn bə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ tsə kī yə̄ gyə̄ là nan.

6Rì nə gyə̄ kī zəze yəmē yə̄ gyə̄ là nan anrɛ̀n gyə̄ kpə rɛn Yɛso Krisəti tè njìnjì də̀ là nan yə lwe mgbāmgbān ə dər gyə̀.

7Sē anrɛ̀n rɛn yəmē, Rì gu la gbàn nə̄ gyə̄ nkinē gyə̀r zəzè yo. Sē kī zəze yə̄ gu nə gyə̄, yə̄ gyə̄ là sɔ̀n gbyɛ̄n mkpān yə̄ Yɛso Krisəti wān sē nggɔn tə̄ lə mərtu nyə̄.

8Gu Rì lə là gyə̄ mān nə̀nàn nə̄ gyə̄ man nàn krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n zwē rɛn yə̄ gyə̄ kpə tè njìnjì mâ mkpān yə̄ Yɛso lə mərtu nyə̄, dətswē gu man kàdə ngrɛ̄n gyə̄ bə̄ nkinē gyə̀r yə̀ sē məmè ə mkpān yəmūn yo.

9Rì gu wān cu gyə̀ də̀ kan gyə̄ tè mənē bān là sɔ̀n də̀ là nan kī gìgyə̀r bə̄ Zəywə̄ Yɛso Krisəti wān sē nggɔn tə̀, sē nē wān là nan kì yə̀ gu là dan zwē mkpān mē kūkwār.

10Nywɛngyə̀r nggə̄, nggə̄ là bər gyə̀ ənywī sān Yɛso Krisəti wān sē nggɔn tə̄, nə̄ nyū gyə̄ bə̄ tēkə yə̀ dər gyə̄ sē gyə̀r me, dətswē gyə̄ man kàdə kàn nkəywə̀ gə̀ tè nkan nkān yo. Nə̄ nyū gyə̄ kūkwār sē gyə̄r me ətù kī yə̄ dər gyə̄ də̄ kpənyɛn bə̄ yə, bə̄ kī yə̄ dər gyə̄ də̄ kā yə nə̀nàn.

11Nywɛngyə̀r nggə̄, mənē nəmān bān kə̀ Kuluwi dan nggə̄ de gyə̄ là fɔ̀rɛn bə̄ nkəywə̀.

12Bə dan nggə̄ de tu gyə̄ la sē gyə̄r me yo, də̀ gyə̄r là krè də̀ là dan de gu sē wān là zwē Bulusu mān, də̀ wān nəmān là dan de gu sē wān là zwē Pɔlo mān, də̀ gyə̄r nkan nzɔ̌ là dan de gu sē wān là zwē Bitrusu, də̀ gyə̄r ənywī gyə̄ kya là dan de gu sē wān là zwē Krisəti mān.

13Nggə̄ là ri gyə̀, Krisəti gu kan nkəywə̄ gə̀ tè gbə̄gbɔ̀n gbàngyə̀r? Sē Bulusu wān bə kan kpān ngun dùdu gyə̀? Sə̀ sē ənywī sān Bulusu yə̄ bə kan gyə̄ swē bətesəmàn?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Nggə̄ nyər Rì anrɛ̀n yə sē bə Kirisəbu bə̄ Gayusu kyame ənywī gyə̄ bān nggə̄ swe bə bə̀tesə̄màn.

15Nggə̄ la ngrɛ̄n nē gyər ənywī gyə̄ wān lə dan de bə swe gu bə̀tesə̄màn ənywī sān mənggə̀ də̀tswē gu man kàn tè wān lə zwē nggə̄ mān yo.

(16Mənē bān nggə̄ tekə nzə̌ de nggə̄ swe bə bə̀tesə̄màn nə̀nàn sē, Yisətifanan bə̄ mənē bān kə̀ gu me. Nggə̄ la ngrɛ̄n nənè nə̄mān nkan wān shāmān nzə̌ wān nggə̄ Bulusu swe gu bə̀tesə̄màn yo.)

17La sē rɛn yə̄ ndu swē mənē bə̀tesə̄màn yə̄ Krisəti dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ nyə nàn yo. Ndu yə̄ gu te nggə̄ sē ndu yə yə̄ nggə̄ là dan mənē rɛn zəze yə̄ tù gu. Gu la dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ dan mənē rɛn yəmē ə nkə̄n yə̄ gyùr mənē bə̄ tsə̄ rɛn yə̀ nē sē bə̄ yə ə mgbəmgbrè mē yo, kədè rɛn yə̄ nggɔn nggɔn yə̄ kyū Krisəti sē bə̄ yə lə kàn te kì yə̀ fà bə̄ mənē.

18Mənē bān la kan dər bə nə̄ Rì də̀tswē gu man kpə̄ bə cūngwɔn yo là ngrɛ̄n rɛn yə̄ kyū Krisəti də̀ yə sē bə kì yə̀ fà. Də̀ sē tə̄ bān kpə Yɛso te njìnjì də̀ Rì kpə tə̄ cūngwɔn, tə̄ tsə de kyū yə̄ Krisəti sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì.

19Ənywī lə̀tafē rɛn yə̄ Rì, gu dan de, “Nggə̄ lə la kpə̄nyɛn nə̄ mənē bān là ngrɛn de bə sē bān tsə rɛn nggānme nan kī yə̄ bə kyun zwē yo, də̀ nggə̄ lə kà kī yə̄ mənē bān bla də̀ tsə yə.”

20Də̀ sē rɛn yə̄ Rì dan sē ənə̀mē, mənē bān là ngrɛn de bə tsə rɛn nggānme, bə̄ mənē bān là tsar mənē bān yə̀ Rì, bə̄ mənē bān tsə nkə̄n bə krè də̀ gāntan bə̄ mənē nggānme la sē nkinē yo. Rì tsar tə̄ de tsə̄ rɛn yə̀ mənē bān mgbəmgbrè mē la sē nkinē gyə̀r yo.

21Ə nkə̄n tsə̄ rɛn yə̄ Rì, gu la kà mənē dòn nə̄ bə tsə̄ gu ə nkə̄n tsə̄ rɛn yə̀ mə̀bə bān sē mənēnjì yo. Kì yə̀ gyɛ̂n tò gu nzɛ̄ yə̀ gu nan sē gu kpə̄ mənē bān kpə te njìnjì cūngwɔn ə nkə̄n rɛn zəze yə̄ tə̄ là dan mənē də̀ nēnjì là ngrɛn yə de sē kì yə̀ fà.

22Kì yə̀ mənē bān Yahuda kan dər bə zwē ətù yə̄ sē bə là fɔ yə̄ bə ngrɛ̄n kì yə̀ sē yə̀ mə̀ anrīn bə lə sə̄ kpə̄ te njìnjì bə̄ rɛn yə̄ tə̄ là dan bə. Bān Heleni gyɛ̂n kan dər bə zwē ə nkə̄n yə̄ bə tsə̄ kī yə̄ sē ə mgbəmgbrè mē.

23Kì yə̀ tə̄ là gyɛ̂n dan mənē sē rɛn yə̄ bə kan Yɛso Krisəti kpān ngun ətù nggā. Rɛn yəmē sē kì yə̀ là ngar bān Yahuda dər̀ də̀ sē kə̄de kì yə̀ fà bə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo.

24Yə də̄ sē mənē bān Rì cu bə də̀ kan bə tè mənē bān mə̄gu, bān Yahuda bə̄ bān la sē bān Yahuda yo, bə tsə de Yɛso Krisəti gu wān sē nggɔn nggɔn də̀ kan sē tsə̄ rɛn yə̀ Rì.

25Kì yə̀ Rì nan yə̀ mənē là ngrɛn yə̄ de sē rɛn yə̄ nē wān là shur, mwɔn tsə̄ rɛn yə̀ nēnjì sē bə̄ yə̄. Kì yə̀ Rì là nan yə̀ mənē là ngrɛn de la sē nkinē bə̄ bə yo sē yə yə̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn mwə̄n kī yə̄ nēnjì là nan.

26Nywɛngyə̌r nggə̄, nə̄ gyə̄ tèkə ncinrin mənē bān gyə̄ sə̀ sē ə mkpān yə̄ Rì cū gyə̄ tè mənē bān mə̄gu. Sə̀ sē mənē nzɔ̂ me ənywī gyə̄ bān mənē bān mgbəmgbrè mē sə̄

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

ngrɛn bə de bə sē bān tsə kī, də̀ ngrɛ̄n mənē nzô me de bə sə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn, də̀ ngrɛ̄n mənē nzô me ənywī gyə̄ de bə ma mənē.

27Rì nan kì yə̀ sē zəzè də̀ cū mənē bān mənē mgbəmgbrè mē là ngrɛn de bə la sē nkinē bə̄ bə yo, də̀ kan bə tè mənē bān məgu dətswē yə man sē kì yə̀ mùmwɔ̀n bə̄ mənē bān là ngrɛn de bə sē bān tsə kī. Mənē bān mənē mgbəmgbrè mē là ngrɛn bə de la sē nggɔn nggɔn yo, Rì cu bə də̀ kan bə tè mənē bān məgu dətswē mùmwɔ̀n man tè mənē bān là ngrɛn de bə sē bə̄ nggɔn nggɔn ə mgbəmgbrè mē.

28Mənē bān mənē mgbəmgbrè mē là ngrɛn de la sē nkinē gyə̀r ənywī kī nyìnyī yo də̀ là shan bə, bə̄ mənē ban shāmān ə mgbəmgbrè mē kə̄de bə la shāmān yo, Rì cu mənē bə mē də̀ kan bə tè mənē bān məgu dətswē mənē bān mgbəmgbrè man gyên ngrɛn bə de bə sē bān ma mənē kya də̀ man tsə de bə la sē nkinē gyə̀r yo.

29Rì gu nan ənə̀mē dətswē nənè man kàdə ngwùr ngwɔn dər ə nggà bēshi gu de gu sē nkinē gyə̀r yo.

30Sē Rì wān kan gyə̄ tè mənē bān Yɛso Krisəti də̀ sē gu wān kan Krisəti tè nkɔ̄n yə̄ tsə̄ rɛn yə̀ tə̄ sē bə̄ yə̄. Sē Krisəti gu wān kan tə̄ tè mənē zəze ə nggà bēshi Rì. Sē gu Krisəti wān kan tə̄ tè mənē bān sē Ntsər ə nggà bēshi Rì də̀ sē gu wān kpə tə̄ cūngwɔn.

31Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ Rɛn Rì yə̄ bə car də̀ dan de wān də̀ ngrɛ̄n de gu sē bə̄ nkinē gyə̀r yə̀ gu là ngwur ngwɔn dər, nə̄ gu ngwùr yə ətù kì yə̀ Krisəti wān sē nggɔn nan gu.

Takə̀dā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 2

1Gyə̄ nywɛngyə̀r nggə̄ bān kpə Yɛso tè njìnjì, mkpān yə̄ nggə̄ nyə tswē dan gyə̄ rɛn zəze yə̄ Rì kyun zwè ə dər gu, gyə̄ la gwɔ nggə̄ tswē dan gyə̄ yə bə̄ ntə̀rɛ̀nrɛ̀n yo. La sē nkɔ̄n tsə̄ rɛn yə̀ mgbəmgbrè mē yə̄ nggə̄ ban də̀ dan gyə̄ rɛn yəmē yo.

2Sē rɛn yə̄ Yɛso Krisəti bə̄ nkɔ̄n yə̄ bə kan gu kpān ngun kyame yə̄ nggə̄ kan zwē ə dər nggə̄ yə̄ nggə̄ dan gyə̀ ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ gyə̀. Nggə̄ la sē tekə rɛn nkinē nəmān nkan ə dər nggə̄ nzə̌ yo.

3Mkpān yə̄ nggə̄ nyə dan gyə̄ rɛn yəmē, kpə nggə̄ sə̄ sē mbwàr me də̀ mpūr te nggə̄ nggānme də̀ dər nggə̄ la sə̀ sē gyə̀r me yo.

4Anrɛ̀n rɛn yəmē nggə̄ la sē bə̄ dər yə̀ nggə̄ krè də̀ man dan gyə̄ rɛn Rì ə nkɔ̄n tsə̄ rɛn yə̀ mənē mgbəmgbrè mē yo. Sē nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn Rì yə̄ nə̄ gyə̄ kpənyɛ̀n bə̄ rɛn yə̄ nggə̄ dan gyə̀. La sē nkɔ̄n tsə̄ rɛn yə̀ mgbəmgbrè mē yə̄ nggə̄ dan gyə̄ yə yo.

5Nzênmē nə̄ gyə̄ tsə̄ de sē nggɔn nggɔn yə̄ Rì yə̄ nə gyə̄ kpə̄ tè njìnjì bə̄ rɛn yə̄ məgu. La sē nkɔ̄n yə̄ tsə̄ rɛn mənē bān mgbəmgbrè mē yo.

6Də̀ sē mənē bān kan dər bə zwē ə nkɔ̄n rɛn Rì, bə tsə de rɛn yə̄ nggə̄ là dan bə sē kì yə̀ bə kùr kə̄ bə̄ yə̄. Rɛn yəmē la sē rɛn yə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē yo. Yə la sē rɛn yə̄ mənē bān sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ sē kì yə̀ là krɛ ə mgbəmgbrè mē yo.

7Rɛn yə̄ tə̄ là dan mənē sē rɛn yə̄ sē njìnjì yə̄ Rì kyun zwè sə̀sɛ̀ mun anrīn də̀ sə̄ nàn mgbəmgbrè mē də̀ gu la kà mənē dɔn nə̄ bə tsə kī yəmē yo. Kī yəmē sē yə̄ gu kyun

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

zwè sàsè mun dàtswē tā mānē bān kpə yə te njìnjì man sē gìgyàr bā gu ənywī nggən nggən yā gu sē bā yə.

8Mānē bān sē nggən nggən ə mgbəmgbrè mē kūkwār la sā tsə kì yà Rì kyūn zwè ə dǎr gu yo. Màn sē de bə tsə rɛn yəmē, bə man la vūn Yɛso Krisəti wān sē nggən tā kpān ngun yo.

9Sē njìnjì yā rɛn Rì yā bə car gyā ə làtafē là dan tā de: "Kì yà nē la kàn beshi gu ngrēn yā yo, kì yà nē la kàn tōn gwɔ yā yo, kì yà nē la tèkə ə dǎr gu gbàngyàr de yā lə te yo, sē kì yəmē yà Rì kyun zwè mānē bān là nyɛn gu."

10Sē tā bān Rì nā Gbrīn māgu tsar tā kī yā sē ə dǎr màgu. Sē Gbrīn yəmē yā là ngrɛn kī yā sē ə dǎr Rì kūkwār.

11Sē Gbrīn Rì gyār yəmē me yā tsə kì yà sē ə dǎr yà Rì, kāde nkōn yā nē tsə kì yà sē ə dǎr màgu cùcùn.

12Gbrīn yā Rì nə tā, la sē gbrīn yā mgbəmgbrè mē yo. Gbrīn yəmē sē yā gu sē bā yə. Gu nə tā Gbrīn māgu yəmē dàtswē tā man tsə kì yà gu nan tà.

13Nzênmē nā gyā tsā de rɛn yā tā là dan gyā la sē rɛn yā nēnjì tsar tā yə yo. Yəmē sē rɛn yā Gbrīn Rì tsar tā yə dà tā là dan mānē bān sē bā Gbrīn māgu yə.

14Nē wān la sē bā Gbrīn yā Rì yo lə la kpānyɛn bā kì yà Gbrīn yəmē là dan gu yo. Nē gu mē la tsə kì yà Gbrīn yəmē là dan gu yo dà yə gyên sē gu kāde kì yà fà anrèn sē Gbrīn Rì yəmē kyame yā là la nē mān nā gu tsə zəze yā sē ətù kī yā māgu.

15Nē wān Gbrīn Rì sē ə dǎr gu tsə sē yà kī yəmē kūkwār sē dà mānē bān mgbəmgbrè mē kya la tsə sē yà nē gu mē sē yo.

16Rɛn yā Rì yā bə car gyā ə làtafē yà rɛn māgu dan de: "Nggwǒ wān tsə kī yā sē ə dǎr Rì? Nggwǒ gyār wān ngrɛn de gu ma wān gu lə tsar Rì kì yà gu lə nan?" Tā bān kpə Yɛso Krisəti te njìnjì, tekə yā sē dər tā sē kì yà gu Krisəti là tsar tà.

Takàdā yā kùcī yā Bulusu car mānē Bān Korinti 3

1Gyā nywɛngyǎr nggā, mkpān yā nggā sē bā gyā, yə sē nggā kpaki nā nggā rɛn bā gyā kāde mānē bān kasā sē zər ə nkōn nan kī yā mgbəmgbrè mē, mānē bān la sē bā Gbrīn Rì ə dər bə yo. Nggā rɛn bā gyā kāde gyā sē nywɛn ə nkōn zwē rɛn yā Krisəti mān.

2Rɛn Rì yā nggā dan gyà sē kāde mà səsə yà gyǎr là nā vēn, anrèn nggā ngrɛn de gyā la ma bān nggā dan gyā rɛn yā sē kāde lā yā tsər kpə ə mkpān yəmūn yo. Nywɛngyǎr nggā, nggā ngrɛn de gyā kasā sē sòn kāde mkpān yəmūn.

3Gyā kasā sē nan kī kāde mānē bān la kpā rɛn Rì te njìnjì mbɛ̄ yo. Sē anrèn rɛn yā gyā kasā sē nan kī yəmē, yā gyā là sòn dà sà te ywu dà man sà gbìn màrɛn bā nkəywà.

4La sē rɛn yā kī yəmē yā gyā là nan yə yā gyā kan nkəywà gà tè nkan nkān, dà wān nāmān là krè de gu sē wān Bulusu dà wān nāmān là dan de gu sē wān Pɔlo yo?

5Nggā là ri gyā de gyā kan Pɔlo tè de gu sē nggwɔ dà nggā Bulusu sē nggwɔ? Gyā la tsə de nggā bā Pɔlo tā sē kpākpàn bān là nan ndu yā Rì yo? Gyā la tsə de sē ndu gyār

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

me yə̄ Rì gu nə tə̄ ə nkə̄n nkan nkə̄n yə yə̄ tə̄ là nan bə̄ gyə̄ də̀ gyə̄ kpə rɛn gu tè njìnjì yo?

6Nkə̄n yə̄ tə̄ nan ndu yəmē sē kə̄de nggə̄ sē wə̄n nan ndu yə̄ cū bekī sə̄n də̀ gu Pɔlo sē wə̄n nan ndu yə̄ bwà yə màsər, də̀ yə sē Rì kya wə̄n nə bekī yəmē ru mbɛ̄ də̀ cɛ.

7Nə̄ gyə̄ tsə̄ de nē wə̄n nan ndu yə̄ sə̄n bĕkì bə̄ nē wə̄n nan ndu yə̄ bwà yə màsər la sē nkinē gyàr yo. Nē wə̄n sē nggɔn ənywī tə̄ sē Rì anrèn sē gu wə̄n nə bekī yəmē ru mbɛ̄ də̀ cɛ.

8Ndu yə̄ wə̄n cu bekī yəmē sə̄n bə̄ ndu yə̄ wə̄n bwa yə màsər la sē nkan nkə̄n yo. Sē nkə̄n yə̄ nan ndu yə kya yə̄ sē nkan nkə̄n. Sē ndu yə̄ nē nan Rì yə yə̄ gu Rì lə nə̄ gu ryă ngwɔn ətù ywə̄.

9Tə̄ bə̄ Pɔlo sē kpə̄kpàn bə̄n là nan ndu Rì də̀ gyə̄ gyên sē kə̄de lan yə̄ mə̄gu yə̄ tə̄ là nan ndu yə mə̄n. Gyə̄ sē kə̄de kə̄ yə̄ Rì là mɛ̄.

10Mkpə̄n yə̄ nggə̄ nyə bə̄ gyə̄, nggə̄ nan ndu nan nggə̄n kə̄de nē wə̄n tsə ndu yə̄ mɛ̄ də̀ là nan tər kə̀ zwè cùcùn. Sē zəze yə̄ Rì nə nggə̀ də̀ nggə̄ nan ndu yəmē də̀ mə̄nē nə̄mə̄n nkan là kūci bə̄ nan ndu yə̄ mɛ̄ kə̄ yə. Yə sē kpaki nə̄ tə̄ ywə̄ywăywə̀ nan gbyɛ̄n ə nkə̄n yə̄ tə̄ là nan ndu yə mɛ̄ yəmē.

11Nənè gyər nkan la shə̄mə̄n wə̄n lə zwè tər kə̀ yəmē nzə̌ yo. Nē wə̄n kuci zwè tər kə̀ yəmē sē Rì. Gu ban Yɛso Krisəti zwè tər kə̀ yə.

12Gyə̄ lə ngrɛ̄n mə̄nē nə̄mə̄n lə mɛ̄ tər kə̀ yəmē bə̄ zinare. Bə̄n nə̄mə̄n lə mɛ̄ kə̄ yə bə̄ yazùrfə̄, bə̄n nə̄mə̄n lə mɛ̄ yə bə̄ mgbantə yə̀ là lan ngglan. Bə̄n nə̄mə̄n nə̀nàn lə mɛ̄ ətù tər kə̀ yəmē bə̄ mgbuləkī də̀ bə̄n nə̄mə̄n lə mɛ̄ yə bə̄ ləlwè də̀ bə̄n nə̄mə̄n bə̄ kuku kpu.

13Sē mbrɛ̄ gyər me yə̄ Yɛso lə nyə̄ mə̄ ndu yə̄ mə̄nē bə mē kūkwār kyɛn, də̀ tə̄ lə ngrɛ̄n nkə̄n yə̄ ndu yə lə sē. Mbrɛ̄ yəmūn bə lə mə̄ ndu yə̄ mə̄nē bə mē bə̄ glo dətswē mə̄nē man ngrɛ̄n yə anrèn sē glo yəmūn yə̄ lə mə̄ ndu yə̄ mə̄nē bə nan kē yə tə̄nzɛ̄ kē yə la tə̄nzɛ̄ yo.

14Də̀ sē mɛ̄ yə̀ nē gu mɛ̄ ə tər kə̀ yə də̀ nan krè mgbə̄mgbə̄n, gu lə kpə̄ ryă ngwɔn yə̀ ndu yə̄ gu nan.

15Mɛ̄ yə̀ nē mɛ ə tər kə̄ yəmē də̀ kpə̄wu ənywī glo ncwərncwər, nē gu mē lə la kpə̄ ryă ngwɔn yə̀ ndu yə yə̄ gu nan yo, də̀ kpə lə ràn gu nggə̄nme anrīn Rì lə kpə̄ gu cūngwɔn ə ngwòn jə̄.

16Gyə̄ la tsə de mkpə̌nkpə̀ gyə̄ sē Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì tswē yə̄ Gbrīn mə̄gu là sə̄n mə̄n yo?

17Wə̄n də̀ kàn Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yəmē cə̄zù bə̄ nkinē gyàr məmè, Rì gu lə kan nē gu mē cə̄zù nə̀nàn. Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì sē tswē yə̄ sē ntsər də̀ yə sē gyə̄ bə̄n gu kan tè kə̄ mə̄gu yəmē.

18Gyə̄ kàdə nə̄ nənè gyər ənywī gyə̄ gyùr tu gu de gu sē nkinē yo. Wə̄n də̀ sə̄ ngrɛ̄n nkəywə̄ de gu sē wə̄n tsə rɛn nggə̄n ə nkə̄n tsə̄ rɛn yə̀ mgbəmgbrè mē, nə̄ nē gu mē kàn tu gu tè kə̄de nē wə̄n la tsə nkinē yo, dətswē gu man nàn nkə̄n rɛn yə̄ sē njìnjì mē tsə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Kì yə̀ mənē bān mgbəmgbrè mē là ngrɛn de sē tsə rɛn, yə la sē nkinē gyər zəzè bā Rì yo. Tswē nəmān ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì dan tā de, “Nkōn yā mənē là ngrɛn de bə sē bā tsə rɛn, sē nkōn yə yā Rì là tār bə mān.”

20Rɛn Rì dan tā ə tswē nəmān nzǒ de, “Gu wān sē nggən tā tsə de tēkə yə̀ mənē bān là ngrɛn de bə sē bān tsə rɛn la sē nkinē gyər zəzè bā gu yo.”

21Sē anrèn rɛn yəmē nggā là dan gyā de, gyā kàdə nā nənè gyār ənywī gyā ngwùr ngwən dər ətù kì yə̀ nēnjì là nan yo. Nā gyā gyên tsə de kī mē kūkwār sē yā māgyə̀.

22Də̀ nggā Bulusu bā Pəlo bā Bitrusu bā mgbəmgbrè mē bā shishēn yā tā sē bā yə bā kyū yā tā lə ngrēn, kī yā sē nzênmē bā kī yā lə nyā ə nggà bēshi, tā kūkwār bā kī yəmē sē yā māgyə̀.

23Nā gyā tsə nənàn de gyā sē mənē bān Krisəti də̀ gu Krisəti sē wān Rì.

Takədā yā kùcī yā Bulusu car mənē Bān Korinti 4

1Tənzē nā gyā tsə de tā sē mənē bān Krisəti là te ndu. Tā sē mənē bān Rì kan kī yā sē ə dər gu tè tā ə ngwən dətswē tā man vu yə dan mənē.

2Kì yə̀ sē kpaki nā nē gu wān bə kan ndu yəmē te gu ə ngwən lə nan, sē nā gu nàn kì yə̀ wān kan ndu yə tè gu ə ngwən lə kpānyɛn bā gu.

3La sē rɛn yā gyā lə sùr nggā rɛn yə yā sē ə dər nggā yo. Dəgba sē nənè lə sùr nggā rɛn, sùr rɛn yə̀ mənē bān mgbəmgbrè mē, yə la sē nkinē bā nggā yo. Nggā tukpə̀ nggā la sùr nkəmùn rɛn yo.

4Nggā la ngrēn nkinē gyər məmè yə̀ sē ə dər nggā yo. La sē nggā là dan de nggā la nan nkinē gyər məmè gbàngyər yo anrèn la sē nggā wān lə sùr nkəmùn rɛn yo. Nē wān lə sùr nggā rɛn sē Yɛso gu wān sē nggən.

5Yə sē ənəmē, mkpān la ma yā gyā lə sùr nənè rɛn mbē yo. Yə sē kpaki nā tā jī mkpān yā sùr rɛn nggən yə̀ là nyā ə nggà bēshi. Sē ə mbrē yəmūn yā Yɛso wān sē nggən də̀ mərtu nyə̀ ə mgbəmgbrè mē, yə yā gu lə vu kī yā mənē là nan gǐgǐ mē ngā sū bē. Sē ə mkpān yəmūn yā Rì lə sā bè nē zwē tutu ətù kī yā bə nan yā ma wān gu bè bə.

6Nywɛngyər nggā, sē ətù rɛn kī yəmē yā gyā là nan, yā nggā dan gyā kī yā nggā bā Pəlo là nan dətswē tā man sē kāde nkōn yā gyā lə zwē zə tā mān. Gyā kàdə nàn nkinē gyər zà mwən kì yə̀ bə car gyā ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì yo. Gyā kàdə nā nənè gyār ngwùr ngwən dər ətù kì yə̀ mənē nəmān nan də̀ man gyên shan kì yə̀ mənē nəmān nan yo.

7Nggwǒ dan gyā de gyā la sē kāde sē yə̀ nkyɛn mənē mē sē yo? Sē nənggyě yə̀ gyā sē bā yə yə̀ lā sē Rì wān nā gyā yə yo? Də̀ sē kī mē kūkwār sē yā Rì nā gyə̀, yə sē rɛn nggyě yā gyā là ngwur ngwən dər ətù ywā kāde la sē yā gu nə gyā yo?

8Nzênmē gyā lə ngrēn de gyā te kī nggānme də̀ la gbàn nkinē gyər yo. Gyā là ngrēn tu gyā de gyā sē məcūcùn, kì yə̀ tā la sē bā yə yo? Yəmē la sē njìnjì yo. Də̀ màn sē de gyā sē məcūcùn njìnjì tā mān là sən nzênmē kāde məcūcùn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Yə gyên sē bā nggā kāde Rì kan tā mānē bān là nan gu ndu tè mānē bān sē kì fà dà sē kāde mānē bān bə sur bə rɛn dà kpān bə yā bə lə nlywe bə ə nggà bēshi mānē. Tā nzênmē kan te kāde kì yà mālɛkā bā mānē bān mgbəmgbrè mē kūkwār lə mèr beshi bā yā.

10Sē ətù rɛn ndu Krisəti yā tā kan te kāde kì yà fà, dà gyā là ngrɛn nkənywèn kāde mānē bān tsə rɛn ə nkōn zwē rɛn māgu mān. Nzênmē gyā sē bā nggən nggən yə tā la sē bā yə yo. Mānē bān mgbəmgbrè mē là ngrɛn gyā bā nggən nggən dà là gyên shan tā.

11Gyā ngrɛn tā mē kasā sē sòn mfəmfə dà rɛ mē kasā sē te tā nyā sū ə mkpān mē. Tā mē kasā sē kpm njīnjàkī ə kpà tà. Mkpān mē kūkwār sē yā bə lə tsə tà. Tā sā kan mgbəmgbrè mē kūkwār kwəcī tswē zər dà la sē bā tswē gyār yā sòn yo.

12Zwē mkpān mē kūkwār tā sā ku mèkrì ə tswē nan ndu dàtswē tā man ngrēn kī yā lə là tā mān ə mgbəmgbrè mē. Tā gyên rɛn bā Rì de nā gu là mānē bān lə kan tā gri to. Tā sā nan ndu vūn dər lwe ətù mgbŭ yà mānē sā nā tà.

13Mkpān yā mānē dà là gri tā to mbɛ̄, tā là gyên sa bə mān bā rɛn yā lə sù bə dər. Ə mgbəmgbrè me, tā la mwōn njārkī yā bə vu kankərɛ̄ dà yə la sē nkinē zəzè bā nēnjì yo. Mānē là kyɛn tā ə mgbəmgbrè mē kāde tā sē tswē yā nē vu kankərɛ̄ mâ nyā sū ə mkpān mē.

14La sē nggā la car kī yəmē ca gyā mān dàtswē yə man sē gyā kì yà gyā lə kū mùmwòn ətù ywā yo. Sē anrèn gyā sē kāde nywɛn nggā yə yā nggā lə car kī yəmē ca gyā mān dà man dan gyā kī yā tōnzɛ̄ yā gyā lə nan.

15Nggā tsə de mānē nggānme shāmān bān lə tsar gyā kī ətù Rɛn Yɛso Krisəti. Yə sē gyā kpaki nā gyā tsā de gyā sē bā nē gyār mē wān sē tě gyà. Sē nggā wān kan te kāde tě gyā ənywī sān Yɛso Krisəti anrèn sē nggā wān nyə dan gyā rɛn zəze yā tu gu.

16Sē anrèn rɛn yəmē yə nggā là bər gyā de nā gyā nàn kì yà nggā là nan.

17Nzênmē nggā là te Timəti ndu nyə bā gyā anrèn kī yəmē. Timəti sē nē wān dər nggā kpənyèn bā gu nggān. Gu sē nē wān là nan kì yà nggā là dan gu ənywī sān nggən tà. Sē gu wān là nyā tswē te gyā ə nkōn yā zər nggā ə nkōn zwē rɛn Yɛso Krisəti mān, bā nkōn yā nggā là tsar mānē zwē tswē kūkwār yā bān kpə Yɛso te njìnjì sē mān.

18Kàndà gyā lə ngrēn mūn de nggā lə la zər nyə bā gyā nzŏ yo dà bān nāmān ənywī gyā kan sā ngwur ngwən dər de bə sē nkinē gyàr.

19Rì dà kpānyèn, nggā lə la cā mkpān zu yo dà lə nyā kyɛn gyà. Sē ə mkpān yəmē yā nggā lə nyā kan beshi nggā ngrēn nkinē yə yà bə là ngwur ngwən dər de bə sē. La sē rɛn nyū yā sē nkinē gyàr yo.

20Nkōn yā Rì sā lwe mānē la sē rɛn yā nənè lə krè dà sà dan yə ə nyū me yo. Yə sē nkōn yā sē bā nggən nggən māgu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Gyə̄ kpənyèn de mkpān yə̄ nggə̄ də̄ nyə bə̄ gyə̄ nə̄ nggə̄ fə̄ ntsa lwe yə̄ nggə̄ lə nyə̄ tsē gyə̄ kē tə̄ mwə̄n nə̄ nggə̄ nyə bə̄ dər yə̀ sē susù yə̀ lə tsar gyə̄ de nggə̄ sē nē wān là nyɛn gyə̀?

Takədā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 5

1Mənē dan nggə̄ de mənē nəmān ənywī gyə̄ là nan ndu yə̄ te gbəjā nggā yə̀ nē lə la ngrɛ̄n mənē bān la kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo ə tswē te yə̄ yo. Sē gbəjā rɛn nggyɛ̆ yə̄ sē ənəmē yə̄ nggə̄ gwɔ de mənē nəmān là sə̄ te nggā bə̄ mbəmbə̄ təte bə?

2Də̀ rɛn nggyɛ̆ yə̄ gyə̄ là ngwur ngwɔn dər? Gyə̄ la sē bə̄ nkinē gyər yə̀ gyə̄ lə ngwur ngwɔn dər ətù ywə̄ yo. Yəmē sē kì yə̀ gyə̄ lə gì ətù ywə̄ də̀ man kədə kpənyèn nə̄ nē gu wān te nggā yəmē ngrɛ̄n de gu sē gyər ənywī gyə̄ mənē bān kpə tè njìnjì yo.

3Gyə̄ kədə ngrɛ̄n de anrèn tswē nggə̄ sɔn mān rɛ nkòn bə̄ gyə̄ də̀ kə rɛn gyə̄ kan nggə̄ də̄ yo. Də̀ sē ətù kì nē gu mē nan, ənywī sān Yɛso Krisəti, nggə̄ vu rɛn yə kyɛn də̀ ngrɛn de sē gbəjā kì nggānme yə̄ nē gu mē nan. Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn yəmē kəde nggə̄ sē wān sɔn bə̄ gyə̄ nzɛ̂nmē ə tswē te rɛn yəmē.

4Nə̄ gyə̄ tsə̄ de mkpān yə̄ gyə̄ lə kyūn te mgbò ə tswē gyər, tēkə yə̀ dər nggə̄ bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ lə sē gìgyər bə̄ gyə̄.

5Kì yə̀ gyə̄ lə nan ə mkpān yəmē bə̄ ncinrin nē gu mē, sē gyə̄ lə kan gu te Shɛtan ə ngwòn dətswē yə man gyə̄ nē gu mē kpə njār, dətswē Rì man kpə̄ gbrīn məgu cūngwɔn ə mbrɛ̄ yə̄ Yɛso gu wān sē Nggɔn tə̄ lə mərtu nyə̄ ə mgbəmgbrè mē.

6La tənzɛ̄ nə̄ gyə̄ ngwùr ngwɔn dər mān ənəmē yo. Gyə̄ la tsə rɛn yə̄ bə là dan cùcùn de, bĕnyər gyər me yə̀ sē məmè là kan shɛ cāzu yo?

7Nə̄ gyə̄ gbò nē gu wān nan rɛn məme yəmē dətswē kədè rɛn mənē nəmān lə kpə̄ kūlwē gu. Gyə̄ də̀ nàn ənəmē, gyə̄ lə la sē bə̄ rɛn nkinē nəmān ətù yəmē nzŏ yo, kəde nkōn yə̄ nggə̄ tsə de gyə̄ sē. Yɛso Krisəti kyu dùdu tə̄ də̀ tə̄ bān kpə gu te njìnjì, məgì məgu ngla məme tə̄ kànkərɛ̄. Gu Krisəti sē kəde ràn yə̀ bān Yahuda sə̄ kan tə̄ nə̄ Rì ə mkpān yə̄ bə sə̄ nan gān yə̀ Rì za mənē məgu sū.

8Kì yə̀ tə̄ lə nan nzɛ̂nmē sē nə̄ tə̄ kā nkōn yə̄ nan rɛn məme mē kūkwār dɔn, kədè rɛn məme lə kan ngwur ngār ə tswē. Gyə̄ nə̄ tə̄ nan kì yə̀ tònzɛ̄ ə nggà bēshi Rì də̀ man zwē rɛn məgu mān bə̄ dər yə̀ sē ntsər. Tə̄ də̄ nan ənəmē, tə̄ lə sē kəde fùfùkì yə̀ la dōglò krè fù yo, yə̀ bān Yahuda sə̄ tan ə mkpān yə̄ gān yə̀ Rì za mənē məgu sū yə̄. Gyə̄ nàn zər ə nkōn yə̄ sē zəze. Yəmē sē nkōn yə yə̄ tə̄ lə nan gān yəmē.

9Nggə̄ car də̀ dan gyə̄ ənywī takədā yə̄ nggə̄ car gyə̄ ə̀ kùcī de gyə̄ kədə kpənyèn yə̄ gyə̄ lə zər gìgyər bə̄ mənē bān là sɔn ə ndu yə̄ te nggā kyame yo.

10Rɛn yə yə̄ nggə̄ car də̀ dan gyə̄ ə mkpān yəmūn la sē ətù mənē bān mgbəmgbrè mē bān là sə̄ te nggā, bə̄ mənē bān là sə̄ ran nggyɛ̄, kē mənē bān là te gi yo. Rɛn yəmē la sē ətù mənē bān mgbəmgbrè bān là nan ndu yə̄ tò kī nə̄ kpūkpò yo. Tə̄ də̄ dan de tə̄ lə la nan nkinē gyər bə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē yo, yə lə sē tə̄ kpaki nə̄ tə̄ ywe kə nàn mgbəmgbrè nəmān nkan yə̄ tə̄ lə sòn mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Nē wān nggə̄ dan de gyə̄ kàdə zər bə̄ gu yo mē sē nē wān dan de gu kpə Yɛso tè njìnjì də̀ kan sə̄ te nggā, bə̄ nē wān là ràn nggyɛ̄, bə̄ nē wān tò kī nə̄ kpūkpò, bə̄ nē wān là gri mənē, bə̄ nē wān là nan ndu hwə mə̀, bə̄ nē wān là te gi nənàn. Gyə̄ kàdə kpənyɛ̀n yə̄ gyə̄ lə te sòn də̀ re kī bə̄ ncinrin nē gu mē yo gbəgbori.

12La sē ndu mənggə̀ yə̄ nggə̄ lə sùr mənē bān la kpə̄ Yɛso te njìnjì rɛn yo. Sē mənē bān dan de bə kpə Yɛso te njìnjì bān tə̄ lə kyɛn məme bə̄ zəze yə̄ bə là nan.

13Sē Rì kya wān lə sùr mənē bān la kpə̄ Yɛso te njìnjì yo rɛn. Yə tə̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ nàn kì yə̀ bə car gyə̄ ə lətafē yə̀ rɛn Rì yə̀ dan de, “Nə̄ gyə̄ bàn nē wān là nan məme də̀ là sòn gìgyər bə̄ gyə̄ mē dətswē.”

Takədā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 6

1Sē rɛn nggyě yə̄ nənè gyər ənywī gyə̄ də̀ nan zāngyər gu rɛn nkinē də̀ zāngyər gu mē la nə̄ gyə̄ bān kpə Rì tè njìnjì kyɛn bə yə yo, də̀ là gyên nə̄ mənē bān la kpə̄ Rì te njìnjì yo sur bə yə?

2Gyə̄ la tsə de sē gyə̄ mənē bān kpə rɛn Rì tè njìnjì bān lə sùr mənē bān la kpə̄ Rì te njìnjì yo rɛn ə mkpān yə̄ lə nyə̄ nggà bēshi mūn yo? Də̀ sē gyə̄ bān lə sùr mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār rɛn, nggə̄ la ngrɛ̄n rɛn nəmān yə̄ mwɔn yə̄ gyə̄ lə kyɛn nkənywɛ̀n yə yo.

3Kə kan gyə̄ də̄ de sē mənē bān Rì bān lə sùr məlɛ̀kū yə̀ Rì rɛn? Də̀ sē tə̄ bān lə sùr məlɛ̀kū rɛn, nənggyě gyər shāmān yə̀ tə̄ lə gbàn kyɛn nkəywə̀ yə̄ ma tə̄ də̄ nan nkəywə̀ nkinē?

4Də̀ sē gyə̄ tsə de sē mənē bān kpə te njìnjì bān lə sùr mənē bān mgbəmgbrè mē rɛn də̀ kan sūr məlɛ̀kū rɛn, yə sē rɛn nggyě yə̄ gyə̄ là nə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē, bān là nan kī məme sur gyə̄ mərɛn ətù kī yə̄ gyə̄ là nan nkənywɛ̀n?

5Yəmē sē kì mùmwɔ̀n yə̀ gyə̄ là nan də̀ nə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē là sur gyə̄ rɛn. Nggə̄ kpə te njìnjì de la sē gyə̄ bān sē mān tswē yəmē bān sē bān shur kūkwār yo. Gyə̄ sē bə̄ nē wān tsə rɛn yə̄ nē nəmān də̀ nàn zāngyə̀ywə̄ rɛn nkinē, gu lə nan bə yə kyɛn.

6Yə sē rɛn nggyě yə̄ gyə̄ ka rɛn yə̄ gyə̄ lə kyɛn kì yə̀ lə te bə̄ gyə̄ də̀ là gyên lwe tu gyə̄ kə nə̄ mənē bān la kpə̄ Rì te njìnjì yo də̀ bə là sur gyə̄ rɛn?

7Gyə̄ la tsə nàn de nkōn yə̄ gyə̄ là lwe nkənywɛ̀n kə nə̄ mənē bān la kpə̄ Rì te njìnjì yo də̀ bə là sur gyə̄ rɛn, sē gyə̄ là mə nkənywɛ̀n kan cāzu yo? Yə̄ zāngyər wə̄ lə nan wə̄ rɛn nkinē də̀ wə̄ lwè gu ywē ə nggà bēshi bān sùr rɛn, yə tə̄nzɛ̄ mwɔ̄n nə̄ wə̄ kpənyɛ̀n nə̄ gu gyùr wə̄ də̀ man nàn wə̄ rɛn nkinē, bə̄ yə̄ wə̄ lə lwe gu ywē ə nggà bēshi mənē bān mgbəmgbrè mē bān là sur rɛn.

8Nkōn yə yə̄ gyə̄ là sùr nkənywɛ̀n rɛn mē sē gyə̄ là gyên nan nkənywɛ̀n rɛn məme də̀ là ngar nkənywɛ̀n ngwɔn bə̄ nywɛngyər gyə̄ bān kpə Yɛso tè njìnjì.

9Kə kan gyə̄ də̄ de mənē bān là nan məme lə la sē ənywī mənē bān Rì là lwe bə yo? Gyə̄ kàdə gyùr tu gyə̄ yo. Nə̄ gyə̄ tsə de mənē bān là te nggā bə̄ mənggə̄, bə̄ mənē bān

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

là tə kī nə̄ kpūkpò bə̄ lə̄lən wān là te nggā bə̄ lə̄lən, bə̄ nē wān là kùr bə̄ mbə̀mbə̄ mə̄nē lə la sē bān Rì lə lwe bə yo.

10Mə̄nē bān lə la sē bān Rì nə̀nàn yo sē mə̄nē bān là te gi, bə̄ mə̄nē bān là ran nggyɛ̄, bə̄ bān là sə mə̀ də̀ hwə, bə̄ mə̄nē bān là kan mə̄nē gri, bə̄ mə̄nē bān là vun nē ngar ngwɔn də̀ kpə gu kī.

11Kə kan gyə̄ də̄ de yəmē sē kī yə̄ mə̄nē nə̄mān ənywī gyə̄ sə̄ nan anrīn? Nzɛ̂nmē mə̀gì Yɛso ngla nkə̄n məme yəmē dè dər gyə̄ də̀ bə cu gyə̄ kan te mə̄nē bān Rì. Sē ətù kī yə̄ mə̀gì Yɛso nan gyə̄ bə̄ ndu yə̄ Gbrīn Rì yə̄ sē Ntsər nan gyə̄ yə̄ kan gyə̄ te mə̄nē zəze ə nggà bēshi Rì.

12Kə̀ndà nē gyə̄r ənywī gyə̄ lə dan de, “Nggə̄ sē bə̄ nkə̄n yə̄ nggə̄ lə nan kī yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār.” Sē njìnjì ənə̀mē də̀ la sē njìnjì ənə̀mē kūkwār yo. La sē kī mē kūkwār yə̄ nē lə nan yə̄ lə là gu mān yo. Nggə̄ lə la kpə̄nyɛn yə̄ nggə̄ kan tu nggə̄ te gə̄r yə̀ nkinē nə̄mān anrɛ̀n de nggə̄ sē bə̄ nkə̄n yə̄ nggə̄ lə nan kī mē kūkwār yo.

13Mə̄nē nə̄mān nzə̌ ənywī gyə̄ là dan de, “Rì nə̄ tə̄ lā də̀tswē tə̄ man re yə sū ə mgbə̌n də̀ kan nàn mgbə̌n yə yə̄ tə̄ lə̄ re lā sū mān.” Sē mbrɛ̄ gyə̄r me yə̄ kī yəmē lə krɛ ə mgbəmgbrè mē. Rì la nàn kpə yə̄ nēnjì də̀tswē yə man sē nē gu mē kì yə̀ gu lə te nggā bə̄ yə yo. Rì nan kpə yəmē də̀tswē yə man sē kì yə̀ nē lə nan Nggɔn tə̄ ndu bə̄ yə. Nə̄ gyə̄ tsə̄ de sē gu wān sē Nggɔn tə̄ wān là nə̄ kpə yə̄ nēnjì kì yə̀ rē bə̄ zəze yə̄ yə sē bə̄ yə.

14Sē Rì gu wān nan Yɛso Krisəti tāshɛ̀n ə brɛ̌ bə̄ shishɛ̄n də̀ yə sē gu me wān lə kan nggɔn nggɔn məgu nan tə̄ nə̄ tə̄ tāshɛn ə brɛ̌ nə̀nàn.

15Sē njìnjì de gyə̄ la tsə de kpə gyə̄ sē kə̄de kə̄nkankī yə̄ Yɛso Krisəti yo? Gyə̄ ngrɛn de yə tə̄nzɛ̄ nə̄ nē bàn gə̄kpə̀ gyə̄r yə̄ Yɛso Krisəti də̀ man lwè kə̄ kàn ngàn bə̄ kpə yə̄ nē wān là sə̀n ə ndu te nggā me? Yə̀mē sē kì yə̀ te war. Gyə̄ kə̀də nàn ənə̀mē yo.

16Nē wān là sə̀n ə ndu yə̄ te nggā bə̄ nē wān ywe kə tè nggā bə̄ gu, bə la sē mə̄nē ywā nkan nkā̄n nzə̌ yo. Lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì dan tə̄ rɛn yəmē kpār de, “Kpə yə̄ mə̄nē ywā bə mē lə la sē nkan nkā̄n nzə̌ yo.”

17Də̀ sē nē wān kan nkəywə̄ ngàn bə̄ Yɛso Krisəti, Gbrīn Yɛso Krisəti sē ə dər nē gu mē nə̀nàn.

18Nywɛngyə̌r nggə̄, gyə̄ gbà kà nkə̄n rɛn yə̄ te nggā mē dòn. Məme nə̄mān la shāmān yə̄ nē də̀ nàn yə̄ gu lə kan mkpə̌nkpə̀ məgu tɛ̌ gbəjā kə̄de nkə̄n məme yə̄ te nggā mē yo. Nē wān də̀ sə̄ nan ndu yə̄ te nggā, sē gu là nan mkpə̌nkpə̀ məgu kì yə̀ sē məmè yə̄.

19Kə kan gyə̄ də̀ de kpə gyə̄ sē kə̄ yə̄ Gbrīn Rì nə gyə̄ là sən mān? Nə̄ gyə̄ tsə de Rì kan gyə̄ tè mə̄nē bān məgu də̀ gyə̄ lə la sə̀n sə̀n tukpə̀ gyə̄ nzə̌ yo.

20Gyə̄ sē mə̄nē bān Rì kan mə̀gì Yɛso rɛ̀ gyə̄ tè mə̄nē bān məgu. Nə̄ gyə̄ nàn ndu bə̄ kpə gyə̄ də̀tswē yə man sē kì yə̀ mə̄nē lə bɛ̀ Rì ətù ywə̄.

Takə̀dā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Korinti 7

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Nzêɛnmē nggə̄ lə sa gyə̄ rɛn yə̄ gyə̄ car də̀ ri nggə̄ ətù rɛn yə̄ kpān ngə̄ mē. La sē məme yə̄ nē lə sɔ̀n kpla yo.

2Kì yə̀ nggə̄ gyên ngrɛ̄n de tɔ̀ nə̄ gyə̄ nàn, sē de nə̄ nē tè mbə̄ dətswē gu man sē bə̄ mbə̄ wān tukpə̀ gu də̀ mbə̄ man tsə de gu sē bə̄ lɔnywə̄ nənàn. Kì yə̀ nggə̄ ngrɛn de rɛn yə̄ te mbə̄ tɔ̄ mwɔ̄n rɛn yə̄ nē lə sɔ̀n kpla sē anrèn mənē là sə̄ nan ndu yə̄ te nggā nggānme nzêɛnmē.

3Nə̄ lə̄lɔn kàdə ànkpə gu gì mbə̄ywə̄ yo, də̀ nə̄ mbə̄ man kàdə ànkpə gu gì lɔnywə̄ yo.

4Mbə̄ la sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù kpə māgu yo, də̀ lə̄lɔn la sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù kpə māgu yo nənàn. Mbə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù kpə lɔnywə̄ də̀ lə̄lɔn sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù kpə mbə̄ywə̄.

5Kàdə kà rɛn yə̄ gyə̄ kùr bə̄ nkəywə̀ yo. Də̀ sē bə mbə̄ bə̄ lə̄lɔn kyun nyū bə te gyə̄r de bə lə la kùr bə̄ nkəywə̀ yo anrèn bə kan mkpān zwē de bə lə rɛn bə̄ Rì, yə lə tɔ̀nzɛ̄. Də̀ sē mkpān yə yə̄ bə kan zwē də̄ krɛ, nə̄ bə kādə kā rɛn yə̄ bə kùr bə̄ nkəywə̀ yo, kədè rɛn Shɛtan lə ban zə̄ nəmān tə̄r bə də̀ bə ru kankərɛ̄ mān anrèn bə la nan nkəywə̀ lwe yo.

6La sē nggə̄ là dan gyə̄ de sē kpaki nə̄ gyə̄ kpān ngə̄ yo, də̀ yə la sē məme yo màn wān də̀ ngrɛ̄n ə dər gu de gu lə kpān ngə̄.

7Màn sē dər yə̄ mənē sē kə̄de yə̀ mənggə̀, nggə̄ mān dan de nə̄ mənē sɔ̄n kpla kə̄de sɔ̀n yə̀ nggə̄ là sɔn kpla mē. La sē nggə̄ là dan de nə̄ mənē mē kūkwār sɔ̄n kpla yo, anrèn Rì nə̄ tə̄ nkɔ̄n nkan nkān ətù kī yə̄ tə̄ lə nan. Kì yə̀ nē nəmān là nan la sē kpaki yə̄ nē nəmān lə nan yə̄ yo.

8Gyə̄ mənē bān la kpān ngə̄ mbɛ̄ yo, bə̄ mbə̀mbə̄ bān lə̄lɔn bə tsu, yə sē gyə̄ kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ nə̄ gyə̄ màn kàdə kpān ngə̄ yo kə̄de nkɔ̄n yə̄ nggə̄ sē mē

9Gyə̄ də̀ ngrɛ̄n de gyə̄ lə la nan krè də̀ vūn dər lwe ətù rɛn yə̄ kùr bə̄ mbə̄ kē kùr bə̄ lə̄lɔn nəmān yo, nə̄ gyə̄ kpān ngə̄. Tɔ̄ mwɔ̄n nə̄ nē kpān ngə̄ bə̄ yə̄ gu lə la kpān ngə̄ yo də̀ njwɛ̄n yə̀ kpān ngə̄ yə sē gu ə dər.

10Gyə̄ mənē bān kpan ngə̄, nggə̄ sē bə̄ Bān yə̀ nggɔn tə̄ nə̄ nggə̄ de nə̄ nggə̄ dan gyə̀. Mbə̄ lə la ngun ngə̄ bə̄ lɔnywə̄ yo.

11Mbə̄ wān də̀ ngun ngə̄, nə̄ gu kàdə kpān ngə̄ bə̄ nənè nəmān nkan yo. Də̀ sē gu də̀ fɔ̀ de gu lə kpān ngə̄ nzɔ̌, nə̄ gu zwē lɔnywə̄ ywè nə̄ bə kə kyūn dətswē gu man mərtu ywè bə̄ gu. Yə sē kpaki nənàn nə̄ lə̄lɔn nənè kàdə glā mbə̄ywə̄ yo.

12Kì yə̀ nggə̄ lə dan gyə̄ ətù nkyɛn mənē nzêɛnmē la sē Bān yə̀ nggɔn tə̄ nə̄ nggə̄ yo. Də̀ sē nē wān kpə tè njìnjì də̀ te mbə̄ wān la kpə Yɛso tè njìnjì yo də̀ mbə̄ gu kpənyèn ə dər gu yə̄ bə lə sɔ̀n gìgyər, la sē kpaki nə̄ gu glā mbə̄ gu yo.

13Də̀ mbə̄ nəmān wān kpə tè njìnjì də̀ kpān ngə̄ bə̄ lə̄lɔn wān la kpə̄ tè njìnjì yo, də̀ lɔnywə̄ gu mē kpənyèn de gu lə lwe mbə̄ gu wān kpə tè njìnjì mē, yə la sē kpaki nə̄ mbə̄ gu dərù kà lɔnywə̄ gu dɔ̀n yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Dər Rì kpənyèn bə̄ lə̄lən wān la kpə̄ gu tè njìnjì yo də̀ là lwe mbə̄ wān kpə tè njìnjì. Də̀ sē mbə̄ wān la kpə̄ Rì tè njìnjì yo də̀ kpan ngə̄ bə̄ lə̄lən wān kpə tè njìnjì, dər Rì kpənyèn bə̄ gu nənàn. Màgbà sē de kì yəmē sē ənəmē yo, nywɛn bān mənē bə mē ngrin mān sē kə̄de nywɛn mənē bān la tsə Rì yo. Nywɛn bān mənē bə mē ngrin sē kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ bə̄ Rì.

15Də̀ sē wān la kpə̄ tè njìnjì yo ka rɛn yə̄ gu lə sɔ̀n ngə̄ bə̄ wān kpə tè njìnjì, nə̄ gyə̄ kpə̄ bə nyèn nə̄ bə gə̄ ngə̄ yə. Ə nkə̄n yəmē, Bān yə̀ kpān ngə̄ la shāmān ətù nē wān kpə tè njìnjì mē yo, anrèn tə̄ sē mənē bān Rì gyɔ tə̄ tè mənē bān lə sɔ̀n sɔ̀n susù bə̄ mənē.

16Gyə̄ mbəmbə̄ bān kpə tè njìnjì, kəndà sē dùdu gyə̄ yə̄ Rì lə nə̄ lə̄lən gyə̄ kpə̄ gu te njìnjì! Gyə̄ lə̄lən bān kpə tè njìnjì, kəndà sē dùdu gyə̄ yə̄ Rì lə nə̄ mbəmbə̄ gyə̄ kpə̄ gu tè njìnjì.

17Gyə̄ kàdə kpənyèn nə̄ nənè gyər ənywī gyə̄ kà rɛn yə̄ gu lə nan kì yə̀ Rì nə̄ gu yo. Nənè kàdə dan de gu lə nan nkinē yə̀ lə sər gu te nē nəmān nkan ə nkɔ̀n kì yə̀ Rì nan gu yo. Yəmē sē kì yə̀ nggə̄ là tsar mənē bān kpə Yɛso te njìnjì mē kūkwār de nə̄ bə nan.

18Nē wān bə də̄ nyər gu nrin anrīn gu sə̄ kpə̄ Yɛso te njìnjì, nə̄ gu kàdə nàn nkinē gyər ətù yə nzə̌ yo; də̀ wān bə də̄ la nyər gu nrin yo də̀ gu kpə Yɛso tè njìnjì, gu kàdə krè de sē kpaki nə̄ bə nyər gu nrin yo.

19Də̀ wān bə nyər gu nrin bə̄ wān bə la nyər gu nrin yo, bə sē gìgyər me. Kì yə̀ sē nggɔ̀n yə̀ mənē bə mē lə nan nzêmē, sē nə̄ bə nan kì yə̀ Rì là dan bə.

20Màgba sē ndu nggyɛ̌ yə̄ nē sə̄ nàn anrīn də̀ sə̄ kpə̄ Yɛso tè njìnjì, nə̄ gu sɔ̀n kə̄de nkə̄n yə̄ gu sə̄ sē ə mkpān yəmūn.

21Nē wān də̀ sə̀ sē gər yə̄ nē nəmān anrīn də̀ sə kpə̄ tè njìnjì, gu kàdə nə̄ yə sē gu kì yə̀ dər ngàr yo, də̀ nkə̄n də̄ shāmān yə̄ wə̄ lə nan də̀ man kà rɛn yə̄ wə̄ lə sē gər nē gu mē dɔ̀n, yə la sē məme yo.

22Nē wān sə̀ sē gər anrīn də̀ sə kpə̄ tè njìnjì, nggɔn tə̄ kan gu tè nē wān la sē gər nzə̌ yo anrèn Yɛso ngla məme gu. Wān də̀ gba sə gər anrīn də̀ sə̄ kpə̄ tè njìnjì yo, Yɛso kan gu tè gər gu anrèn gu là nan kì yə̀ gu là dan gu.

23Gyə̄ kàdə kpənyèn yə̄ gyə̄ lə kan nkəywə̀ te məgər nənè nəmān yo anrèn gyə̄ sē mənē bān Rì nə̄ Yɛso kpə̄ gyə̄ cūngwən.

24Nywɛngyər nggə̄, nggə̄ là dan gyə̄ nzə̌ de nə̄ gyə̄ kūkwār gyə̄ sɔ̀n ə nkə̄n rɛn yə̄ Rì ə nkə̄n ndu yə̄ gyə̄ sə̄ nàn anrīn də̀ sə kpə̄ rɛn gu tè njìnjì.

25Nə̄ gyə̄ gwɔ kì yə̀ nggə̄ là nyə tswē dan gyə̄ ətù mbəmbə̄ bān la kpān ngə̄ gbàngyər yo. Kì yə̀ nggə̄ là nyə dan gyə̄ la sē Bān yə̀ Yɛso nə̄ nggə̄ yo. Yəmē sē kì yə̀ sē ə dər nggə̄ də̀ yə tɔ̀nzɛ̄ nə̄ gyə̄ nàn kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄, anrèn Yɛso te mətù nggə̄ də̀ nggə̄ là zwe rɛn məgu də̀ ma wān gyə̄ nan ndu bə̄ rɛn yə̄ mənggə̀.

26Nggə̄ vu jə̄ yə̄ là te mənē nggānme kyɛn də̀ gyên ngrɛ̄n ə dər nggə̄ de yə tə̄ mwən nə̄ nē mān sɔ̄n kə̄de sē yə̀ nē gu mē sē nzêmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

27Wə̄ də̀ sē wān te mbə̄ mbɛ̄, nə̄ wə̄ nàn gu lwè. Nē wān la tè mbə̄ mbɛ̄ yo, nə̄ gu kà rɛn yə̄ gu lə te mbə̄ dɔ̀n.

28Nē wān də̀ ngrɛn de gu lə te mbə̄, yə la sē məme yo də̀ və̄nggə̄ wān də̀ ngrɛ̄n de gu lə kpān ngə̄, yə la sē məme yo. Kì yə̀ sē ətù nē wān kpān ngə̄ sē de, ràankpə shāmān bə̄ gu nggānme də̀ yə sē anrɛ̀n rɛn yəmē, yə̄ nggə̄ ngrɛn de yə tə̄ nə̄ mənē mān sɔ̄n kpla me.

29Nywɛngyə̌r nggə̄, nggə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ tsə̄ de tə̄ la sē bə̄ mkpān yə̄ nan nkinē gyə̀r zəzè ə mgbəmgbrè mē nzə̌ yo. Nə̄ mənē bān kpan ngə̄ nan Rì ndu kə̄de bān la kpān ngə̄ mbɛ̄ yo ə mkpān nzɛ̂nmē.

30Nə̄ mənē bān là gi nan Rì ndu kə̄de bə la sē mənē bān là gi yo, mənē bān sē bə̄ də̌r kə̄kla nan Rì ndu kə̄de la sē mənē bān sē bə̄ də̌r kə̄kla yo, də̀ mənē bān là nan ndu yə̄ rɛ̀ dō nan Rì ndu kə̄de mənē bān la rɛ do yo.

31Nē wān sē bə̄ ndu yə̄ gu lə nan ə mgbəmgbrè mē, nə̄ gu kàdə kàn də̌r gu zwè ətù kī yəmē yo. Nə̄ gyə̄ tsə̄ de mgbəmgbrè mē te hyuhyur yə̄ yə lə krɛ.

32Nggə̄ ngrɛn de yə tə̄ mwɔ̄n nə̄ gyə̄ kà rɛn kī yə̄ mgbəmgbrè mē dɔ̀n. Də̌r yə̀ nē wān la kpān ngə̄ mbɛ̄ yo sē ətù ndu yə̄ Yɛso wān sē nggɔn tə̀, anrɛ̀n gu là nə̀r yə̄ gu nan kì yə̀ lə sù Yɛso də̌r.

33Də̌r yə̀ nē wān kpān ngə̄ sē ətù yə̄ gu lə nan ndu yə̄ mgbəmgbrè mē kya anrɛ̀n gu là nan kì yə̀ lə sù mbə̄ywə̄ də̌r.

34Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ tēkə nē wān kpān ngə̄ sē ətù ndu yə̄ Yɛso bə̄ ndu yə̄ mgbəmgbrè mē. Rɛn yəmē sē ətù mbə̀mbə̄ nə̀nàn. Də̌r yə̀ mbə̄ wān la kpān ngə̄ yo sē ətù ndu yə̄ Yɛso anrɛ̀n gu là kyūn nkəywə̄ də̀tswē kpə gu bə̄ də̌r gu man sē kì yə̀ gu lə nan Yɛso kì yə̀ də̌r gu lə kpə̄nyɛn bə̄ yə̄. Də̌r yə̀ mbə̄ wān kpan ngə̄ sē ətù yə̄ gu lə nan ndu yə̄ mgbəmgbrè mē kya anrɛ̀n gu là nan kì yə̀ lə sù lɔnywə̄ də̌r.

35Nggə̄ là dan gyə̄ kī mē kūkwār anrɛ̀n də̌r nggə̄ dan de nə̄ nggə̄ la gyə̄ mān. Yə̀mē la sē nggə̄ là dan de gyə̄ la sē bə̄ nkinē yə̀ tukpə̀ gyə̄ yə̀ gyə̄ lə nan nzə̌ yo. Də̌r nggə̄ ngrɛn de nə̄ gyə̄ nàn kì yə̀ sē zəzè də̀ man nàn ndu yə̄ Yɛso wān sē nggɔn tə̄ bə̄ də̌r gyə̀r.

36Də̀ sē ətù rɛn yə̄ və̄nggə̄ wān də̀ ma wān gu ywe ngə̄, də̀ tèywə̄ ngrɛn de gu là gī və̄nggə̄ gu nan yo, də̀ ngrɛn kì yə̀ tɔ̀ mwɔ̄n yə̀ gu nan ətù və̄nggə̄ gu, nə̄ gu rù və̄nggə̄ gu ngə̄ də̀ məme la shāmān ətù ywə̄ yo.

37Də̀ gu də̀ gyɛ̂n ngrɛ̄n de yə la sē kpaki nə̄ gu rù və̄nggə̄ gu ngə̄ yo, də̀ kan rɛn zwè ə də̌r gu ətù kì yə̀ gu lə nan də̀ nan kpə̄nyɛ̀n bə̄ kì yə̀ gu kan zwè mē, gu nan zəze.

38Yə sē ənə̀mē, tě wān də̀ rù zə̄ywə̄ və̄nggə̄ ngə̄, gu nan zəze də̀ tě wān də̀gbà rù və̄nggə̄ gu ngə̄ yo, nan kì yə̀ sē zəzè mwɔ̄n kūkwār.

39Bān yə̀ ngə̄ sē ətù mbə̄ wān kpān ngə̄ mān lɔnywə̄ də̀gbà kyu mbɛ̄ yo. Mkpān yə̄ lɔnywə̄ də̀ kyù, də̀ gu də̀ ngrɛ̄n nē wān də̌r gu kpənyɛ̀n bə̄ gu də̀ kpān ngə̄ bə̄ gu, yə la

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

sē məme yo. Nə̄ mbə̄ gu tsə de nē suswɛ wān gu là kpān ngə̄ bə̄ gu sē wān kpə Yɛso tè njìnjì.

40Nggə̄ ngrɛn de mbə̄ gu mē dəgbà kpān ngə̄ yo, gu lə sē bə̄ dər kə̄kla mwən yə̄ gu lə kan kpān ngə̄ nzə̌. Nggə̄ tsə de yəmē sē tēkə yə̀ dər nggə̄ də̀ sē kì yə̀ Gbrīn Rì kpənyɛn bə̄ yə nə̀nàn.

Takədā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 8

1Də̀ sē ətù nan yə̄ bə nlywe tə̄ nə̄ kpūkpò, nggə̄ tsə de tə̄ kūkwār sē mənē bān tsə kī. Nə̄ gyə̄ tsə̄ de sē nkə̄n yə̄ tsə rɛn yəmē yə̄ là gyur nē də̀ gu là ngwur ngwən dər de gu sē nkinē gyər nggòn. Sē nkə̄n yə̄ nē sē bə̄ dər yə̀ gu nyɛn nē yə̄ lə là mənē mān.

2Nē wān là ngrɛ̄n nkəywə̄ de gu sē wān tsə kī nggān, kì yə̀ gu de màn tsə̄ la sē yə̄ yə̀ gu tsə yo.

3Rì tsə nē wān sē bə̄ dər yə̀ gu là nyɛn gu. Yə sē səsānmənàn nə̄ nē nyɛn gu.

4Nə̄ gyə̄ gwɔ kì yə̀ nggə̄ là nyə tswē dan gyə̄ ətù kī rē yə̄ bə nan nə̄ kpūkpò. Tə̄ tsə de kpūkpò la sē nkinē gyər yə̀ sē bə̄ shishɛ̄n yo. Nkinē nəmān la shāmān yə̀ sē kə̄de gu Rì yo.

5Tə̄ tsə de kī kənànme shāmān ə mkparū bə̄ mgbəmgbrè mē yə̄ nē kan dər bə zwē ətù ywə̄ mwən Rì wān sē nggɔn, də̀ bə ngrɛn de sē kī yə yə̄ là lwe bə.

6Tə̄ mənē bān kpə te njìnjì tsə de Rì sē gyər me wān sē Tě tə̀. Sē gu wān nan kī yə̄ sē ə mkparū bə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār, də̀ sē gu wān tə̄ là nan ndu yə̄ māgu. Tə̄ tsə nə̀nàn de sē Yɛso gu gyər me wān sē nggɔn tə̀, sē gu wān nan ndu yə̄ nan kī mē kūkwār də̀ sē gu wān là lwe shishɛ̄n tə̀.

7Nə̄ gyə̄ tsə̄ de la sē nē mē kūkwār bān tsə de kpūkpò sē kī yə̄ fà yo. Mənē nəmān shāmān bān rɛn yə̄ kpūkpò yəmē sē bə ə dər nggānme. Ncinrin mənē bə mē də̄ kpə̄ kī yəmē rē, dər bə là rɛn su bə de bə re kì yə̀ bə nan nə̄ kpūkpò, də̀ là ngrɛn de bə nan kì yə̀ sē məmè yə̄.

8La sē kī rē yə̄ lə kan tə̄ te mənē zəze ə nggà bēshi Rì yo. Màgba sē tə̄ re yə kē tə̄ la re yə yo, yə lə la là tə̄ mān bə̄ nkinē yo.

9Gyə̄ bān tsə de Rì la ywar tə̄ tswē rē nkinē gyər yo, gbà nan gbyɛ̄n kədè rɛn mənē bān la nan dər bə kan zwē ə rɛn Rì yo lə ru kankərɛ ə nkə̄n nan məme, anrèn bə ngrɛn gyə̄ tswē rē kī nəmān.

10Wə̄ la tsə de nē wān là nan krè yo mē də̀ ban wə̄ tè nē wān tsə kī yəmē də̀ ngrɛ̄n wə̄ tswē sòn ə kə̄ tswē yə̄ tò kpūkpò yə də̀ là sə̀ rē kī mān, gu lə la rē kī yə yə̄ bə nan tə̄ nə̄ kpūkpò yə yo?

11Də̀ sē zāngyər wə̄ gu wān là nan krè yo mē wān Yɛso kpə kyū ətù gu nə̀nàn də̀ rè kī yə̄ bə nan nə̄ kpūkpò yə, yə sē wə̄ wān kan gu cāzù ə nkə̄n zwē Yɛso mān anrèn gu tsə de wə̄ sē wān tsə də̀ re kī yəmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Wə̄ də̀ nàn nywɛngyə̌r wə̄ kì məmè ə nkə̄n rē kī yəmē, yə sē wə̄ nan bə kì yə̀ bə lə ngrɛ̄n ə də̌r bə de sē məmè ə nkə̄n yə̄ bə la nan krē ə rɛn Rì yo. Wə̄ də̀ nàn ənə̀mē, wə̄ man tsə̄ de sē Yɛso wān wə̄ nan gu məme yəmē.

13Kì yə̀ shāmān, də̀ sē nggə̄ ngrɛn de kì yə̀ nggə̄ lə rē yə̀ lə kan zāngyə̌r nggə̄ cāzu ə nkə̄n zwē rɛn Yɛso mān, nggə̄ lə la rē kì yəmē nzə̌ yo kədè rɛn nggə̄ lə nə̄ zāngyə̌r nggə̄ gu nyər nkə̄n yə̄ nan məme.

Takədā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 9

1Nggə̄ sē nē wān bān nkinē nəmān la sē ətù nggə̄ yo. Nggə̄ sē nē wān Yɛso kan nggə̄ tè nē wān te ndu gu. Nggə̄ sē nē wān kan beshi nggə̄ ngrɛ̄n Yɛso də̀ dan gyə̄ rɛn gu də̀ gyə̄ sē mənē bān kpə te njìnjì anrɛ̀n ndu yə̄ nggə̄ nan.

2Màgbà sē mənē nəmān la tsə de nggə̄ sē nē wān te ndu Yɛso yo, gyə̄ nənàn la tsə rɛn yəmē yo? Nggə̄ ngrɛn de nkə̄n yə̄ gyə̄ là sɔ̀n ə nkə̄n zwē rɛn Yɛso sē yə yə̄ là tsar mənē de rɛn yə̄ nggə̄ nyə dan gyə̄ sē rɛn yə̄ nē wān sē wān te ndu Yɛso.

3Yə̀mē sē rɛn yə̄ nggə̄ là nyə tswē sa mənē bān là ri nggə̄ mə̀rɛn ətù ndu yə̄ mənggə̀.

4Ndu yə̄ tə̄ là nan mē la ma yə̄ bə ywan tə̄ ryă ngwɔn yə̀ tù yə yo?

5Tə̄ ma mənē bān mān te mbə̀mbə̄ bān kpə te njìnjì də̀ bə man sə̄ zər zwē tə̄ mān ə tswē ndu kə̄de nkə̄n yə̄ bə Bitrusu bə̄ nkyɛn mənē bān te ndu Yɛso bə̄ nywɛngyə̌r Yɛso là nan mē.

6Gyə̄ là ngrɛn de nggə̄ bə̄ Barnaba kya bān la ma yə̄ gyə̄ ywan tə̄ ryă ngwɔn yə̀ ndu tə̄ là nan yo?

7Gyə̄ ngrɛn wān là nan ndu yə̄ te kə̄n gbàngyə̀r wān bə la ywan gu yo? Sē mbɛ̄tan yə̄ gyə̄ ngrɛn nē wān là dɔ̀ də̀ la rè kī yə yə̄ gu là dɔ̀ yo? La sē nē wān là kru ndō gu wān là vūn məsəsə yə̀ ndō yə sə̄ yo?

8Gyə̄ la tsə de rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ mē sē rɛn yə̄ sē ənywī Bān yə̀ Rì nə Musa yo? Yə̀mē la sē rɛn yə̄ tukpə̀ nggə̄ kyame yo.

9Bə car ənywī Bān yəmē de, “Kàdə bàn kì kpān ndō nyū ə mkpān yə̄ là nan ndu ə hwān yo.” Gyə̄ là ngrɛn de rɛn yəmē sē yə̄ Rì dan ətù ndō kyame?

10Yə̀mē sē rɛn yə̄ Rì car sū ətù tə̄ bān sē mənēnjì. Tə̄ nə̄ nē wān dɔ̀ bə̄ nē wān nyə fā kī yə yə̄ bə dɔ sə̄ bə̄ dər yə̀ bə lə kpə̄ ryă ngwɔn ətù ndu yə̄ bə nan.

11Sē tə̄ bān nan ndu yə̄ dan gyə̄ rɛn yə̄ Rì yə̄ sē ə dər gyə̄ nzɛ̂nmē. Gyə̄ ngrɛn de sē məme màn gyə̄ də̀ là tə̄ mān bə̄ kī yə̄ rē?

12Də̀ sē mənē nəmān là nan gyə̄ ndu də̀ gyə̄ là ywan bə ətù ndu yə̄ bə là nan, gyə̄ la tsə de yə tɔ̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ ywan tə̄ mwɔ̄n bə yo? Tə̄ tsə de tə̄ nə̄ gyə̄ màn nə̄ tə̄ kī rē yəmē də̀ sē tə̄ kya bān ka rɛn yə̄ kpə yə. Tə̄ vūn dər də̀ ka rɛn yəmē dɔn kədè rɛn zəze yə̄ Yɛso yə̄ tə̄ dan gyə̄ mē, tə̄ lə gyɛ̂n nan kì yə̀ lə ca yə zù.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Nə̄ gyə̄ tèkə de là ywan mə̄nē bə̄n là nan ndu ə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì bə̄ kī yə̄ mə̄nē là lwe nyə mə̄n, də̀ ənywī kī yə̄ bə là kan tɔ̄ nə̄ Rì, nē wə̄n là nan ndu tɔ̀ yə là fə̀r yə rē.

14Sē ənə̀mē yə̄ Yɛso dan de sē kpaki nə̄ bə ywan mə̄nē bə̄n là nan ndu yə̄ dan mə̄nē rɛn mə̄gu bə̄ kì yə̀ mə̄nē bə̄n kpə te njìnjì sē bə̄ yə.

15Nə̄ gyə̄ tsə̄ de nggə̄ la krē de nənè gyə̄r nə̄ nggə̄ nkinē anrɛ̀n ndu yə̄ nggə̄ nan yo. Gyə̄ kàdə kyɛn mūn de nggə̄ là car də̀ dan gyə̄ kī yəmē də̀tswē gyə̄ man nə̄ nggə̄ nkinē yo. Nggə̄ ngrɛn de tɔ̄ mwɔ̄n nə̄ jə̄ yə ngun nggə̀ bə̄ yə̄ gyə̄ lə ywan nggə̄ də̀ ngwɔn yə̄ nggə̄ là ngwur ə də̄r ətù ndu yə̄ nggə̄ là nan lə sē kì yə̀ fà bə̄ mə̄nē.

16Nggə̄ la ma nē wə̄n ngwur ngwɔn də̄r anrɛ̀n nggə̄ là nan ndu yə̄ dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ Yɛso yo. Sē Rì wə̄n nə̄ yə sē nggə̄ kpaki nə̄ nggə̄ nan ndu yəmē. Yə lə sē nggə̄ kì məmè nggə̄nme màn nggə̄ də̄gbə̄ dan mə̄nē rɛn Yɛso yo.

17Də̀ màn sē nggə̄ nan ndu yəmē anrɛ̀n yə sē kì yə̀ də̄r nggə̄ dan de nə̄ nggə̄ nan, yə mə̄n sə̄ sē rɛn yə̄ nggə̄ dan de nə̄ bə ywan nggə̀. Nggə̄ la nə̄ nənè ywan nggə̄ nkinē yo anrɛ̀n yə sē ndu yə̄ Rì dan de yə̄ sē kpaki nə̄ nggə̄ nan yə.

18Də̀ sē Rì wə̄n dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ nan ndu yəmē, nə̄nggyɛ̆ yə̀ nggə̄ lə dan de nə̄ bə ywan nggə̀? Kì yə̀ sē ryă ngwɔn mə̀nggə̄ ə nkɔ̄n yə̄ nggə̄ nan ndu yə̄ dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ Yɛso, sē nggə̄ dan mə̄nē yə fà də̀ rɛn yə̄ nggə̄ lə krè de sē kpaki nə̄ bə ywan nggə̄, nggə̄ ka yə dɔn.

19Nənè la kan nggə̄ te gə̄r gu yo. Sē nggə̄ kya wə̄n kan nkəmùn te gə̄r yə̄ mə̄nē mē kūkwār də̀tswē nggə̄ man nə̄ mə̄nē nggə̄nme kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì.

20Mkpə̄n yə̄ nggə̄ sē ə tswē dan bə̄n Yahuda rɛn yə̄ Yɛso, nggə̄ kan nkəmùn te kə̄de nkɔ̄n yə̄ bə sē də̀tswē bə man kpə̄nyɛn bə̄ kì yə̀ nggə̄ là dan bə. Nggə̄ tsə de Bə̄n yə̀ Rì nə Musa la sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù nggə̄ yo, sē nggə̄ kya wə̄n nan kì yə̀ Bə̄n yə dan, də̀tswē nggə̄ man nə̄ mə̄nē bə̄n là zwe Bə̄n yəmē kpə te njìnjì ə mkpə̄n yə̄ nggə̄ nan ndu yə̄ dan bə rɛn Yɛso.

21Mkpə̄n yə̄ nggə̄ sē bə̄ mə̄nē bə̄n la sē bə̄n Yahuda yo, mə̄nē bə̄n Bə̄n yə̀ Musa la sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù bə yo, nggə̄ kan nkəmùn te kə̄de nkɔ̄n yə̄ bə sē də̀tswē nggə̄ man nə̄ bə kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì. Yə̀mē la sē de nggə̄ ka rɛn yə̄ nggə̄ nan kì yə̀ Bə̄n dan yo. Kì yə̀ nggə̄ là nan sē nggə̄ là nan kì yə̀ Yɛso dan nggə̀.

22Nggə̄ kan nkəmùn te kə̄de mə̄nē bə̄n la nan də̄r bə kan zwē ə nkɔ̄n rɛn Rì yo ə mkpə̄n yə̄ nggə̄ sē bə̄ bə də̀tswē nggə̄ nə̄ bə kpə̄ Yɛso te njìnjì. Nggə̄ kan nkəmùn te ncinrin mə̄nē mē kūkwār də̀tswē yə mə̄gba sē nə̄nggyɛ̆ yə̀ lə ràn̄kpə, nggə̄ man nə̄ mə̄nē nə̄mə̄n kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì də̀tswē gu man kpə̄ bə cūngwɔn.

23Sē anrɛ̀n rɛn yə̄ nggə̄ dan mə̄nē rɛn zəze Yɛso yə̄ nggə̄ nan kī mē kūkwār də̀tswē Rì man nə̄ nggə̄ zəze mə̄gu ətù yə.

24Gyə̄ tukpə̀ gyə̄ tsə de mkpə̄n bə là ma mə̄nē bə̄n kulwe kyɛn, mə̄nē bə bə̄n là kulwe kūkwār mē là nyər ənywī kulwe yə, də̀ sē nē gyə̄r me wə̄n là re ryă yə̀ kulwe yəmē. Gyə̄ gbà kulwe kə̄de nē gu mē də̀tswē gyə̄ man kpə̄ ryă ngwɔn yə̀ kulwe gyə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

25Mānē bān bə là nan ndu tsar bə nkōn yā mānē là kulwe, lə kpānyɛn yā bə ywàn tu bə ə nkōn yā nan kī mē kūkwār. Mānē bə mē lə nan kì yà nē lə ywar bə nggù yà lə krɛ ə mgbəmgbrè mē. Nā gyā tsə de nggù yà Rì lə ywar tā yə lə kùr be ywe njì.

26Sē anrèn rɛn yəmē yā tu nggā kre ndè me dàtswē nggā man kulwe ywe kə sū ə tswē nkòn yà bə là kulwe ywe kə krè mān. Sē anrèn rɛn yəmē nànàn yə nggā la sē kāde nē wān là cū nkyèn tsē tswē kukù yo.

27Nggā nā kpə nggā kpā mgbŭ dàtswē nggā man nan ndu bā yə kədè rɛn yā nggā lə gyên gbān nggù yà Rì lə ywar mānē bān nggā dan bə rɛn māgu dà bə kpə yə te njìnjì.

Takàdā yā kùcī yā Bulusu car mānē Bān Korinti 10

1Nywɛngyər nggā, nā gyā tsə kì yà te bā təte tā bān kùcī ə mkpān yā Musa gbō bə zər ə mgbàjī. Mkpān yəmūn, Rì nā kpəkpə glō sē kì yà sà tsar bə nkòn yà bə sā zər dà nā nē nggòn yà sē mān ə mgbàjī yə gà tè ywā dà bə zər ətù kàbŭ ro ngga.

2Yàmē sē kāde nkōn yā Rì kan mānē bə mē swē bàtesāmàn ə kpəkpə glō bā nē nggòn yəmē, dàtswē bə man kan te mānē bān lə zər gìgyàr bā Musa wān bə kpānyēn nā gu sē nggon bə.

3Mānē bə mē kūkwār re kī yā rē yā Gbrīn Rì nā bə.

4Mānē bə mē nànàn sā sā màsər yà Rì bù nywī ywan dà nā bə yā. Ywan yə yā Rì nā bə màsər ənywī ywā sē Krisəti tukpà gu wān sà zər gìgyàr bā mānē bə mē ə mgbàjī.

5Kī nggon nggon yā Rì nàn mānē bə mē la sē kāde nkinē gyàr bā bə yo dà bə nan Rì kì yà dər ngàr gu bā bə dà gu nā bə tsu kŏn sū ə mgbàjī nggānme.

6Kì yà tè bā mānē bə me sē kì yà tā tekə ətù ywā dàtswē tā man kādə kan dər tā zwē ə nkōn nan kī məme kāde kì yà mānē bə mē nan yo.

7Nā tā kādə zwē rɛn yā kpūkpà kāde kì yà mānē bə me nan yo. Rɛn yā Rì dan tā de, “Mānē bə mē sā sōn ətù yā bə re kī dà sā mà dà dōglo nan ndu yā bə glo.”

8Tā kādə te nggā kāde kì yà mānē nāmān bān Sərela nan dà mbrē gyār me mānē nà-sè-ywā bā tar tsu ənywī bə.

9Tā kādə mā Rì kyɛn kāde kì yà mānē nāmān ənywī bə nan dà gwa nlywe bə kankərē ə mgbàjī mē yo.

10Gyā kàdə rèn nyonyon ətù kì yà Rì là nan yo. Mānē nāmān ənywī bān Sərela rɛn nyonyon ətù kī yā Rì nàn dà məlɛkā yà ndu yə sē yā nlywe mānē, nlywe bə kànkərē.

11Nā gyā tsā de Rì nə kī yəmē te bā mānē bə dàtswē yə man sē kì yà nkyɛn mānē man tekə ətù ywā, dà bə car yə sū dàtswē tā man kādə nan kī yā mānē bə mē nan yo. Nā gyā tsā nànàn de tā sē ə mkpān yā mgbəmgbrè mē là nyə tswē krɛ.

12Gyā gbà nan gbyēn. Wān dà là kyɛn ə dər gu de gu là nan krè ə nkōn zwē rɛn Rì mān, nā gu gbà nàn nkəywā gbyēn kədè rɛn gu lə gyɛkū ə nkōn zwē rɛn māgu yə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Nkɔ̄n yə̄ kī là sə ma dər yə̄ mə̄gyə̀ kyɛn la sē kì suswɛ̀ yo. Kī yəmē ma mə̄nē nggānme kyɛn nə̀nàn. Nə̄ gyə̄ tsə de kì yə̀ Rì də̀ dan de gu lə nan, sē yə yə̀ gu lə nan. Gu lə la kpə̄nyɛ̄n nə̄ nkinē gyə̀r yə̀ mwɔn mgbrêmgbrē mə̄gyə̀ nyə̄ mā gyə̄ kyɛn yo. Gu lə là gyə̄ mə̄n dətswē gyə̄ man nàn krè də̀ man kàdə gyɛkū ə nkɔ̄n yə̄ nkinē nə̄mə̄n lə mā gyə̄ kyɛn yo.

14Nywɛngyə̌r nggə̄, nə̄ gyə̄ kàdə cī tè hyuhyur bə̄ nkɔ̄n yə̄ nan kpūkpò yo.

15Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn yəmē ənə̀mē anrɛ̀n nggə̄ tsə de gyə̄ sē mə̄nē bə̄n tsə rɛn. Nə̄ gyə̄ tukpə̀ gyə̄ vu kì yə̀ nggə̄ là nyə tswē dan gyə̄ mē kyɛn.

16Mkpə̄n yə̄ tə̄ də̄ kyun sɔn ə tswē nan gə̄n yə̀ tekə bə̄ Yɛso də̀ là sə̄ ban mə̀ yə̀ tə̄ là nyər Rì ətù ywə̄, sē ə mkpə̄n yəmē yə̄ mə̀gì Yɛso là kan tə̄ te mə̄nē bə̄n là nan kī gìgyə̀r bə̄ gu. Sē ə mkpə̄n yəmē nə̀nàn yə̄ tə̄ là ban fùfùkì yə̀ tan də̀ nyər Rì ətù ywə̄ yə yə̄ mkpɔ̌nkpə̀ Yɛso là kan tə̄ te mə̄nē bə̄n là nan kī gìgyə̀r bə̄ gu.

17Tə̄ tsə de tə̄ sē mə̄nē kənànme, nzêmē tə̄ kan te mə̄nē bə̄n nē gyə̄r me anrɛ̀n yə sē fùfùkì yə̀ tan gyə̀r me yə̀ tə̄ kūkwār tə̄ là tan yə̄.

18Nə̄ gyə̄ tèkə kī yə̄ mə̄nē bə̄n Sərela sə̄ nan. Mə̄nē bə̄n sə̄ re kī yə̄ bə kan tɔ̄ nə̄ Rì sē bə kūkwār là nan kī gìgyə̀r bə̄ Rì ə nkɔ̄n yə̄ bə là kan kī yə tɔ nə̄ gu ə tswē yə̄ bə là kan kī tɔ̀ mə̄n.

19Nywɛngyə̌r nggə̄, tekə yə̀ dər gyə̄ sə̄ sē ətù rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̀? Kə̀ndà gyə̄ lə kyɛn mūn de nggə̄ là dan de kī yə̄ bə nan də̀ kan tɔ̄ nə̄ kpūkpò kē kpūkpò tukpə̀ yə sē nkinē gyə̀r nggɔ̀n yə̄.

20Yə̀mē la sē kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄ yo. Nggə̄ là dan gyə̄ de kì yə̀ bə nan də̀ kan tɔ̄ ə tswē yə̄ bə là tɔ kī yə̄ mə̄nē bə̄n la kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo, sē kì yə̀ bə là kan tɔ nə̄ gbə̄gbrìn yə̀ sē məmè. Kī yəmē la sē yə̄ bə kan tɔ̄ nə̄ Rì yo. Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ dər̆ nggə̄ la kpə̄nyɛ̀n nə̄ gyə̄ nàn nkinē gyə̀r bə̄ gbə̄gbrìn məmè yo.

21Nkɔ̀n la shə̄mə̄n yə̀ gyə̄ lə kan nyū yə̄ gyə̄ là sə̄ mə̀ ə mfərɔ̀n yə̄ Yɛso də̀ kə̀n sə̄ mə̀ ə mfərɔ̀n yə̄ gbə̄gbrìn məmè yo. Nkɔ̀n la shə̄mə̄n yə̀ gyə̄ lə tan fùfùkì yə̀ tan yə̀ Yɛso ə tebùr mə̄gu də̀ kə̀n ywè kə̄ rèkī ə tebùr yə̄ gbə̄gbrìn məmè nə̀nàn yo.

22Gyə̄ la tsə de tə̄ də̄ nan məme, yə lə sē kì yə̀ Yɛso lə te gyār ətù ywə̄ yo? Kē gyə̄ ngrɛn de tə̄ sē bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ mwɔn kì yə̀ gu lə nan tə̀?

23Mə̄nē nə̄mə̄n ənywī gyə̄ là dan de nənè la ywar tə̄ tswē nan nkinē gyə̀r yo. Rɛn yə̄ gyə̄ dan sē ənə̀mē, də̀ nə̄ gyə̄ tsə nə̀nàn de la sē kī mē kūkwār tɔ̄ yə̄ tə̄ lə nan yə yo, də̀ la sē kī mē kūkwār yə̄ lə là tə̄ mə̄n yo.

24Gyə̄ kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̄ nənè gyə̄r ənywī gyə̄ nàn kì yə̀ dər̆ gu kyame kpənyɛ̀n bə̄ yə̄ yo. Nə̄ gyə̄ nàn kī yə̄ dər mə̄nē nə̄mə̄n kpənyɛn bə̄ yə nə̀nàn.

25Nə̄ gyə̄ tàn nan yə̄ bə là kan rɛ ə dō də̀ man kàdə rì rɛn nkinē ətù ywə̄ yo kədè rɛn yə̄ yə lə sē kì yə̀ gyə̄ lə sə̀ tekə ətù ywə̄.

26Rɛn yə̄ Rì là dan tə̄ de, “Mgbəmgbrè mē bə̄ kī yə̄ sē mə̄n ənywī ywə̄ kūkwār sē yə̄ mə̄gu wə̄n sē nggɔn tə̀.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

27Də̀ sē nē wān la kpā Yɛso tè njìnjì yo də̀ dàn de nə̄ wə̄ ywè kə̄ rè kī bə̄ gu də̀ wə̄ kpənyɛ̀n bə̄ kì yə̀ gu dan, kì yə̀ gu də̀ bàn zwè de nə̄ gyə̄ rè, kàdə rì rɛn nkinē ətù kī rē yəmē anrīn də̀ man sə̄ rè yə yo, kədè rɛn yə̄ yə lə sə̀ sē gyə̄ kì yə̀ tēkə ətù ywə̄.

28Də̀ sē nənè də̀ dàn wə̄ de, “Kyɛn! Kì rē mē sē yə̀ bə nan də̀ kan tō nə̄ kpūkpò,” kàdə rè nkinē yəmē yo kədè rɛn yə̄ wə̄ lə nan kì yə̀ nē gu mē là ngrēn ə dər̆ gu de sē məmè.

29La sē rɛn yə̄ tekə dər̆ wə̄ yə̄ nggə̄ dan yo. Sē rɛn yə̄ tekə yə̀ dər̆ nē gu wān dan wə̄ rɛn yəmē. Kə̀ndà nē nəmān lə ri mūn de, “Sē rɛn nggyĕ yə̄ tēkə dər̆ yə̀ mənē nəmān lə la kà nggə̄ dən nə̄ nggə̄ nan kì yə̀ dər̆ nggə̄ kpənyɛ̀n ətù ywə̄ yo?

30Sē rɛn nggyĕ yə̄ mənē nəmān là sùr nggə̄ rɛn ətù kīrē yə̄ nggə̄ ban də̀ nyər̆ Rì ətù ywə̄?”

31Nə̄ gyə̄ gwɔ kì yə̀ nggə̄ lə dan gyə̀. Màgba sē nənggyĕ yə̀ gyə̄ lə nan, màgba sē nənggyĕ yə̀ gyə̄ lə rē də̀ sə̄, nə̄ gyə̄ nàn yə dətswē yə man sē kì yə̀ nē lə bɛ̀ Rì ətù ywə̄.

32Nə̄ gyə̄ sə̀n sə̀n yə̀ lə la sē nkinē gyər̆ yə̀ mənē là ngrɛn de sē məmè bə̄ bān Yahuda kē bān la sē bān Yahuda yo kē bə̄ mənē bān Rì yo.

33Nggə̄ la nan kì yə̀ dər̆ nggə̄ kyame ban yə̄ yo. Nggə̄ nan kì yə̀ lə sù nkyɛn mənē dər nə̀nàn dətswē Rì man kpə̄ mənē bə mē cūngwɔn.

Takə̀dā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 11

1Nggə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ kpə̄ kūlwē kì yə̀ nggə̄ là nan kə̄de yə̄ nggə̄ là kpə kūlwē kì yə̀ Yɛso Krisəti nan.

2Nggə̄ là bɛ gyə̄ anrɛ̀n zwē mkpān mē kūkwār gyə̄ là sə̀ tekə bə̄ kī yə̄ bə tsar tə̄ də̀ nggə̄ tsar gyə̄ yə, də̀ gyə̄ la gbàn nàn nkinē gyər̆ ənywī kī yəmē yo.

3Nzênmē nə̄ gyə̄ tsə de Yɛso Krisəti sē tu yə̄ nē ləlɔn də̀ ləlɔn gu sē tu yə̄ mbəywə̄ də̀ Rì sē tu yə̄ Krisəti.

4Anrɛ̀n rɛn yəmē, nē ləlɔn wān lə la kpm kì ə tù yo ə mkpān yə̄ gu là krè ə tswē yə̄ mənē shāmān də̀ là rɛn bə̄ Rì kē là dɔ̀n rɛn Rì sū mənē, nē gu mē là gbō mùmwɔ̀n gyə̄ Krisəti wān sē tu gu.

5Də̀ sē mbə̄ wān la kpān nkinē ə tù yo, də̀ là krè ə tswē mənē shāmān də̀ là rɛn bə̄ Rì kē là dɔ̀n rɛn Rì sū mənē, mbə̄ gu mē là gbō mùmwɔ̀n gyə̄ lɔnywə̄. Mbə̄ gu mē sē gìgyər̆ mē kə̄de mbə̄ wān bə kur mfùtù gu kankərē.

6Də̀ sē mbə̄ gu mē lə kà tu gu dɔn hū me, yə lə tɔ̀ gu nə̄ bə fā gu mfùtù kankərē. Kì yə̀ tə̄ tsə de yə sē kì mùmwɔ̀n yə̄ gu lə nə̄ bə fā gu mfùtù, yə tō nə̄ gu fɔ̀ kì ywān yə̄.

7La tō nə̄ nē ləlɔn kpm kì ə tù ə mkpān yə̄ gu là bɛ̀ Rì yo, anrɛ̀n Rì nan gu rù nkəywə̄ də̀ gu sē kə̄de sē yə̀ Rì gu sē, də̀ sē gu wān mənē lə ngrēn nggɔn nggɔn yə̄ Rì bə̄ gu. Mbə̄ sē Rì gyên nàn gu də̀ mənē lə ngrēn nggɔn nggɔn yə̄ lɔnywə̄ bə̄ gu.

8La sē kukukpə̀ mbə̄ yə̄ Rì gbò də̀ kàn nàn ləlɔn yo. Sē kukukpə̀ ləlɔn yə̄ Rì gbò də̀ kàn nàn mbə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Nə̄ gyə̄ tsə de la sē dùdu mbə̄ yə̄ Rì nàn lə̄lɔn yo. Gu nàn mbə̄ dùdu lə̄lɔn.

10Anrɛ̀n rɛn yəmē, bə̄ dùdu rɛn yə̄ mə̀lɛkā, nə̄ mbə̄ fɔ̀ kì kpān tu gu də̀tswē mə̄nē man tsə de sē lɔnywə̄ wān sē nggɔn gu.

11Də̀ sē tə̄ mə̄nē bān kpə Yɛso te njìnjì tsə de lə̄lɔn nə̄mān lə la shāmān màn mbə̄ də̀gbà shāmān yo, də̀ mbə̄ nə̄mān lə la shāmān màn lə̄lɔn də̀gbà shāmān yo.

12Tə̄ tsə njìnjì de sē kukukpə̀ lə̄lɔn yə̄ Rì gbò nàn mbə̄ wān kùcī də̀ yə sē mbə̄ gu mē wān gyɛ̂n nyə kpə̄ lə̄lɔn ngrìn sū. Nə̄ tə̄ tsə nə̀nàn de kī yəmē kūkwār sē Rì wān nan yə.

13Nə̄ gyə̄ tukpə̀ gyə̄ vu rɛn yəmē kyɛn dər gyə̄. Sē kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ yə̄ mbə̄ lə rɛn bə̄ Rì ə tswē mə̄nē shāmān də̀ la kan kì kpān ywān tu yo?

14Mə̄nē bān mgbəmgbrè mē tsə de sē kì mùmwɔ̀n yə̀ lə̄lɔn lə kà mfùtù gu dɔ̀n nə̄ yə cɛ tè rə̄rɛ̄ yə.

15Rì nə̄ mbə̄ mfùtù rə̄rɛ̄ də̀tswē yə man sə̀ ywān gu tu də̀ yə sē gu kì yə̀ gu lə te nzɛ̄ bə̄ yə̄.

16Də̀ sē nē wān də̀ ngrɛn de gu lə gàntan bə̄ kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄ mē, nggə̄ là dan gyə̄ de, nkɔ̀n nə̄mān nkan la shāmān yə̀ tə̄ mə̄nē bān kpə te njìnjì ə tswē mē kūkwār lə krè də̀ rɛn bə̄ Rì yo.

17Nggə̄ lə la bɛ̀ gyə̄ ənywī mə̀rɛn yə̀ nggə̄ là nyə tswē car gyə̄ mē yo, anrɛ̀n kī məme mwɔn kī zəze yə̄ gyə̄ là nan ə mkpān yə̄ gyə̄ mə̄nē bān kpə tè njìnjì là kyūn sɔ̀n.

18Mə̄nē nə̄mān dan nggə̄ de nyū gyə̄ la sē gyə̄r ə mkpān yə̄ gyə̄ là kyūn sɔ̀n yo. Nggə̄ ngrɛn de kī nə̄mān ənywī rɛn yə yə̄ bə dan nggə̄ mē sē njìnjì.

(19Yə sē kpaki nə̄ nyū gyə̄ sē nkan nkān də̀tswē mə̄nē man tsə mə̄nē bān là nan kre ə nkɔ̄n zwē rɛn Yɛso mān.)

20Nggə̄ dan rɛn yəmē ənə̀mē anrɛ̀n nggə̄ ngrɛn de la sē kī rē yə̄ gān Yɛso yə̄ gyə̄ là nyə̄ tswē rē ə mkpān yə̄ gyə̄ là kyūntu ətù ywə̄ yo.

21Mkpān yə̄ gyə̄ là kyūntu ə tswē gān Yɛso yə, sē kī rē yə̄ nē lwe rù kə̀ gu yə yə̄ gu là kan re. Sē anrɛ̀n nan yəmē yə̀ mə̄nē nə̄mān ənywī gyə̄ là re kī bə wu nggān də̀ yə kan hwə bə də̀ mə̄nē nə̄mān la re yə̄ mâ mə̀nɛ̀n bə yo.

22Gyə̄ la sē bə̄ mə̀kə̀ yə̀ gyə̄ lə sɔ̀n də̀ man rè kī də̀ man sə̄ mə̀ yəmē mān yo? Gyə̄ ngrɛn de yə tə̄ gyə̄ nzɛ̄ nə̄ gyə̄ nàn mə̄nē bān kpə te njìnjì kì yə̀ la tɔ̀nzɛ̄ yo, də̀ man gbō mùmwɔ̀n gyə̄ mə̄nē bān la sē bə̄ nkinē yo? Gyə̄ ngrɛn de yəmē sē kì yə̀ nggə̄ lə bɛ̀ gyə̄ ətù ywə̄? Yə̀mē la sē kì yə̀ nggə̄ lə bɛ̀ gyə̄ ətù ywə̄ yo.

23Nə̄ gyə̄ tsə de rɛn yə̄ nggə̄ dan gyə̄ sē yə̄ gu Yɛso wān sē nggɔn tə̄ dan nggə̀. Rɛn yəmē sē ətù kī rē yə̄ Yɛso bàn ə̀ bū yə̀ Yahuda kàn gu rɛ̀ tè mə̄nē ngwɔ̀n.

24Ə̄ mkpān yəmē, gu bàn fùfùkì yə̀ tan də̀ kàn nyə̄r Rì ətù ywə̄ də̀ kàn yə̄ fā də̀ kàn dàn de, “Kyɛn, fùfùkì yə̀ tan yəmē sē kpə mə̄nggə̀ yə̄ nggə̄ kan kpə̄ kyū dùdu gyə̄, nə̄ gyə̄ kūci tswē kyūntu ə gān yəmē də̀tswē gyə̄ man sə̀ tèkə bə̄ nggə̀.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

25Də̀ mənē bə mē tan fùfùkì yəmē krɛ, mān tswēyəmē nə̀nàn gu bàn mə̀ yinabi yə̀ sə̀ sē ə mfərə̀n də̀ kàn dàn de, “Kyɛn, mə̀ yinabi mē sē mə̀gì mə̀nggə̄ yə̀ Rì kan kpān nyū suswɛ gyə̄ mənē ətù kì yə̀ gu kyun de gu lə nan bə. Mkpān mē kūkwār yə̄ gyə̄ lə sə̀ sə̄ mə̀ yəmē, nə̄ gyə̄ sə̄ yə̄ də̀ man sə̀ tèkə bə̄ kì yə̀ nggə̄ nan gyə̀.”

26Zwē mkpān mē kūkwār nzênmē, mkpān yə̄ gyə̄ də̀ tàn fùfùkì yəmē də̀ kàn sə̄ mə̀ yəmē, yə sē gyə̄ là dan mənē de Yɛso kpə kyū dùdu məme mətə̀ kūkwār, də̀ gyə̄ lə sə̀ nàn ndu yə̄ dan mənē rɛn yəmē mâ mkpān yə̄ gu Yɛso lə mərtu nyə̄ ə mgbəmgbrè mē.

27Kì yə̀ sē ətù rɛn yəmē, wān də̀ tàn fùfùkì kē sə̄ mə̀ yə yə̄ sē kə̄de nan kpə̀ bə̄ mə̀gì Yɛso yəmē ə nkə̄n yə̄ nē lə la nə̄ Yɛso nggɔn nggɔn ətù ywə̄ yo, nē gu mē la ban mkpə̌nkpə̀ bə̄ mə̀gì Yɛso te nkinē gyə̀r nggɔ̀n bə̄ gu yo.

28Kì yə̀ tə̀nzɛ̄ ətù rɛn yəmē, nə̄ nē nàn də̌r gu kyɛn anrīn də̀ man sə̄ tàn fùfùkì yəmē də̀ man sə̄ kàn sə̄ mə̀ yə̀ sē ə mfərə̀n yəmē.

29Nē wān də̀ rè kī yəmē də̀ la bàn yə ə də̌r gu tè kə̄de sē mkpə̌nkpə̀ bə̄ mə̀gì Yɛso yo, nē gu mē là gbì sùr rɛn Rì te nkəywə̄ anrɛ̀n nkə̄n yə̄ gu re də̀ sə̄ kī yəmē.

30Mənē nggānme ənywī gyə̄ sē bān lələ də̀ la sē bə̄ mgbrêmgbrē yo, də̀ mənē nəmān tsu ənywī gyə̄ anrɛ̀n nkə̄n bə re də̀ sə̄ kī yəmē ənə̀mē.

31Tə̄ də̄ nan dər tə̄ kyɛn anrīn də̀ sə̄ re də̀ sə̄ kī yəmē, Rì lə la sùr tə̄ rɛn kə̄de mənē bān la rɛn yo.

32Mkpān mē kūkwār yə̄ Yɛso də̀ là ywàn tə̄ ətù kī yə̄ tə̄ là nan, sē gu là ywàn tə̄ nzênmē gigyə̀r də̀tswē tə̄ də̄ kyūn dər tə̄, gu man kādə ywàn tə̄ gìgyə̀r bə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē bān la kpə̄ rɛn gu te njìnjì yo ə mkpān yə̄ gu lə nyə̄.

33Nywɛngyə̌r nggə̄, mkpān yə̄ gyə̄ də̀ kyūn tè mgbò yə̄ gyə̄ lə re də̀ sə̄ kì yə̀ gān Yɛso yəmē, nə̄ gyə̄ jì nkəywə̀ mān də̀tswē gyə̄ man rè kī yəmē gìgyə̀r.

34Də̀ sē nē wān mfə là te gu ənywī gyə̄, nə̄ nē gu mē nàn kīrē wù ə kə̀ gu anrīn kədè rɛn yə̄ gu lə nə̄ Rì sùr gyə̄ rɛn ətù nkə̄n yə̄ kyūntu gyə̄ yəmē. Nywɛngyə̌r nggə̄, mkpān yə̄ nggə̄ də̄ nyə bə̄ gyə̄ nggə̄ lə dan gyə̄ kì yə̀ sē ətù nkyɛn kī nəmān.

Takə̀də̄ yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 12

1Nywɛngyə̌r nggə̄, də̀ sē ətù kī nkan nkān yə̄ Gbrīn Rì là nə̄ mənē nggɔn nggɔn də̀ bə là nan yə, nggə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ tsə kì yə̀ sē njìnjì ətù ywə̄.

2Gyə̄ tsə de mkpān yə̄ gyə̄ la kpə̄ rɛn Yɛso tè njìnjì mbɛ̄ yo, Shɛtan gyùr gyə̄ də̀ gyə̄ kàn dər gyə̄ zwè ə nkə̄n kī nkan nkān yə̄ rɛn kpūkpò yə̄ la te nyū yə̄ yə rɛn yo.

3Nzênmē, nə̄ gyə̄ nàn tsə de nē wān Gbrīn Rì sē ə də̌r gu lə la dan de, “Rì far nyū məme gyə̄ Yɛso,” yo. Nə̄ gyə̄ tsə nə̀nàn de nənè nəmān la shāmān wān lə nan krè də̀ dan de, “Sē Yɛso gu wān sē nggɔn tə̄,” màn Gbrīn Rì də̄ la sē ə də̌r gu yo.

4Kī nkan nkān shāmān yə̄ Gbrīn Rì yə̄ sē gyə̄r me là nə̄ mənē nkan nkān nggɔn nggɔn yə̄ mə̄gu də̀ bə là nan ndu bə̄ yə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Sē Nggɔn gyər me wān tə̄ kūkwār là nan gu ndu ə nkɔ̄n yə̄ sē nkan nkān.

6Mənē tsə nkɔ̄n nkan nkān yə̄ bə là nan Rì ndu də̀ yə sē Rì gu mē wān nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ nan ndu yəmē.

7Sē nkɔ̄n nkan nkān yə̄ Gbrīn Rì là tsar mənē kī yə̄ bə là nan dətswē yə man sē kì yə̀ lə là mənē bān là zwe gu mān mē kūkwār.

8Sē Gbrīn Rì yə là nə̄ nē nəmān nkɔ̀n yə̀ gu tsə rɛn yə̄ gu là mənē mān də̀ yə sē Gbrīn yəmē yə̄ nə̄ nē nəmān nkan nkɔ̀n yə̀ gu là tsar mənē kī nkan nkān ətù Rì.

9Sē Gbrīn yəmē yə̄ nə̄ nē nəmān dər yə̀ gu là kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dan de gu lə nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ gu là nan kī nəmān, də̀ sē Gbrīn yəmē nənàn yə̄ nə̄ nē nəmān nggɔn nggɔn yə̄ gu là nan mənē bān lələ te zəze.

10Sē Gbrīn Rì yəmē yə̄ là nə̄ nē nəmān nggɔn nggɔn də̀ gu là nan kī yə̄ mə̀ bə̄ mənē, də̀ sē Gbrīn yəmē nənàn yə̄ kan nē nəmān tè nggɔn yə̄ gu là dan mənē rɛn Rì yə̄ gu tsar gu yə. Sē Gbrīn yəmē nənàn yə̄ là nə̄ nē nəmān nkan nggɔn nggɔn yə̄ gu tsə̄ kī yə̄ Gbrīn yəmē là nə̄ mənē, bə̄ kī yə̄ la sē Gbrīn là nə̄ mənē yo. Sē Gbrīn yə yə̄ là nə̄ nē nəmān nggɔn nggɔn nə̄ gu rɛ̀n nyūrɛn yə̄ la sē nyūrɛn məgu yo, də̀ nə̄ nəmān nkan nggɔn nggɔn yə̄ gu lə dan mənē nyūrɛn suswɛ yəmē.

11Kī yəmē kūkwār sē kī yə̄ dər Gbrīn Rì gyər yəmē dan yə də̀ yə nə̄ mənē bān là zwe gu mān nggɔn nggɔn nkan nkān də̀ bə là nan ndu bə̄ yə.

12Tə̄ tsə de Rì nan mkpɔ̌nkpə̀ nēnjì də̀ yə sē bə̄ kənkankī nkan nkān. Sē kənkankī nkan nkān yəmē yə̀ Rì nan yə tè mkpɔ̌nkpə̀ gyər mē. Yɛso Krisəti sē kə̄de mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ sē bə̄ kənkankī yəmē.

13Nē wān Yahuda bə̄ wān la sē wān Yahuda yo, bə̄ nē wān sē gər bə̄ nē wān la sē gər yo, tə̄ kan te mənē bān là zwē nē gyər me anrɛ̀n yə sē sān Gbrīn gyər me yə̄ bə swe tə̄ bətesəmàn, də̀ yə sē Gbrīn gyər yəmē yə̄ Rì kan nə̄ tə̀.

14Nkankì gyər ənywī mkpɔ̌nkpə̀ kyame la ma yə̄ yə sē nēnjì yo. Mkpɔ̌nkpə̀ nēnjì sē bə̄ kənkankī kənànme.

15Màn sē zə lə dan de yə la sē gyər ənywī kənkankī yə̀ mkpɔ̌nkpə̀ yo anrɛ̀n yə la sē ngwɔn yo, sē dan yəmē yə̀ lə gbō yə dè mkpɔ̌nkpə̀ yə?

16Kē gyə̄ là ngrɛ̄n de màn sē tɔ̄n lə dan de yə la sē gyər ənywī mkpɔ̌nkpə̀ yo anrɛ̀n yə la sē beshi yo, sē dan yəmē yə̀ lə gbō yə dè mkpɔ̌nkpə̀ yə?

17Də̀ màn sē mkpɔ̌nkpə̀ kūkwār sē beshi, sē ywə̄ yə̄ lə sē yə̄ gwɔ rɛn? Kē màn sē mkpɔ̌nkpə̀ kūkwār sē tɔ̄n, sē ywə̄ yə̄ lə gwɔ mgbə̀ kī?

18Sē kì yə̀ dər Rì dan də̀ gu nan kənkankī nkan nkān yəmē tè mkpɔ̌nkpə̀ gyər me.

19Nənè lə la gyɔ nkankì gyər me ənywī mkpɔ̌nkpə̀ de yə sē nēnjì yo.

20Tə̄ tsə de mkpɔ̌nkpə̀ sē kì yə̀ sē bə̄ kənkankī nkan nkān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Anrɛ̀n kə̄nkankī yəmē kūkwār sē ə mkpɔ̌nkpə̀ gyə̀r me, beshi lə la krè də̀ dan ngwɔn de yə la sē bə̄ nkinē gyə̀r yə̀ yə lə nan bə̄ yə yo, də̀ tu nə̀nàn lə la dan zə de yə la sē bə̄ nkinē gyə̀r yə̀ yə lə nan bə̄ yə yo.

22Nə̄ tə̄ tsə de kə̄nkankī yə̄ tə̄ là ngrɛn de yə la sē nkinē gyə̀r zəze ənywī kə̄nkankī yo, yə sē kī yə̄ sē kpaki nə̄ mkpɔ̌nkpə̀ sē bə̄ yə.

23Sē kə̄nkankī yə yə̄ tə̄ là ngrɛn de la sē nkinē gyə̀r zəzè yo yə̀ tə̄ là nan yə lwe. Kə̄nkankī yə̄ tə̄ là ngrɛn de la tɔ̀nzɛ̄ nə̄ mə̄nē ngrɛ̄n yə yo, sē yə yə̀ tə̄ là nan yə kyun.

24Tə̄ la sē bə̄ nkinē gyə̀r yə̀ tə̄ là nan kə̄nkankī yə̄ nē ban yə te nkinē gyə̀r nzɔ̌ yo. Kə̄nkankī yə̄ mə̄nē là ngrɛn yə̄ de sē kī fà, bə̄ kə̄nkankī yə̄ bə la ngrɛn yə de sē nkinē gyə̀r nggɔ̀n yo, Rì nan kə̄nkankī yəmē ə mkpɔ̌nkpə̀ nēnjì də̀tswē tə̄ man nə̄ yə kūkwār nggɔn nggɔn.

25Anrɛ̀n sē kə̄nkankī yəmē sē ə mkpɔ̌nkpə̀ gyə̀r, yə sē kə̄nkankī yə̀ nēnjì gyə̄r me. Yə kūkwār là nan ndu yə dùdu mkpɔ̌nkpə̀ gyə̄r me.

26Də̀ sē nkankì gyə̄r ənywī kə̄nkankī yəmē là gì jə̄, nə̄ nkyɛn kə̄nkankī lā yə jə̄ gì nə̀nàn. Də̀ sē yə là nan kì yə̀ mə̄nē lə bɛ̀ yə, nə̄ nkyɛn kə̄nkankī te zə̀zè bə̄ yə nə̀nàn.

27Də̀ sē ətù gyə̄ mə̄nē bān kpə Yɛso tè njìnjì, gyə̄ kūkwār sē mə̄nē bān Yɛso Krisəti də̀ sē kə̄de kə̄nkankī nkan nkān yə̀ mkpɔ̌nkpə̀ mə̀gu.

28Kì yə̀ Rì nan ənywī gyə̄ bān kpə Yɛso tè njìnjì sē gu nə̄ gyə̄ ndu nkan nkān yə̄ gyə̄ là nan. Gu kūci kàn bān nə̄mān tè bān Yɛso là te bə ndu, də̀ kàn bān nə̄mān tè bān dɔ̀n rɛn mə̄gu sū mə̄nē, də̀ kàn bān nə̄mān tè bān tsar mə̄nē rɛn yə̄ mə̄gu. Gu nə̄ mə̄nē nə̄mān ənywī gyə̄ nggɔn nggɔn yə̄ bə nan kī yə̄ mə̄nē lə mə̀ ətù ywə̄, də̀ nə̄ mə̄nē nə̄mān nggɔn nggɔn yə̄ bə lə nan mə̄nē bān lələ te zəze. Rì gu nə̄ mə̄nē nə̄mān dər yə̄ bə là mə̄nē mān, də̀ nə̄ mə̄nē nə̄mān nkɔ̄n yə̄ bə tsə̄ rɛn yə̄ lwe mə̄nē də̀ kàn nə̄ mə̄nē nə̄mān nkɔ̄n yə̄ bə rɛn bə̄ nyū rɛn yə̄ la sē yə̄ mə̄bə yo.

29Gyə̄ tsə de la sē mə̄nē mē kūkwār bān gu kan bə tè mə̄nē bān te ndu Yɛso yo. La sē mə̄nē mē kūkwār sē bān dɔ̀n rɛn mə̄gu sū mə̄nē yo. La sē mə̄nē kūkwār bān là tsar mə̄nē rɛn mə̄gu yo. La sē mə̄nē kūkwār bān Rì nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ bə nan kī yə̄ mə̀ bə̄ mə̄nē yo.

30Gyə̄ tsə nə̀nàn de la sē mə̄nē kūkwār bān Rì nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ bə nan mə̄nē bān lələ te zəze yo. La sē mə̄nē kūkwār bān là rɛn ə nyū rɛn yə̄ la sē yə̄ mə̄bə yo, də̀ la sē mə̄nē kūkwār bān tsə kì yə̀ bə dan mə̄nē kì yə̀ bān rɛn ə mə̀nyūrɛn nə̄mān yəmē yo.

31Nə̄ gyə̄ bər Rì de nə̄ gu nə̄ gyə̄ kī yə̄ mwɔn ənywī kì yəmē kūkwār. Rɛn yə̄ nggə̄ là nyə tswē dan gyə̄ nzɛ̂nmē sē kì yə̀ sē nggɔ̀n mwɔ̄n kī yəmē kūkwār.

Takə̀də̄ yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Korinti 13

1Màgbà sē nggə̄ sē bə̄ nkɔ̄n yə̄ nggə̄ rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̀ la sē nyūrɛn mə̄nggə̀ yo, bə̄ mə̀nyūrɛn yə̀ mə̀lɛ̀kū də̀ la sē bə̄ dər yə̀ nggə̄ lə nyɛn mə̄nē yo, mə̀nyūrɛn yə̀ la sē mə̄nggə̀ yo yə̀ nggə̄ là rɛn yəmē, sē kə̄de ləlă yə̀ là gì ywān mə̄nē tɔ̄n.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Màgba sē nggə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ nan mənē rɛn Rì dan də̀ tsə kī yə̄ sē tēkə Rì, də̀ sē bə̄ dər̆ yə̀ nggə̄ lə dan gbù mē de nə̄ yə̄ cī kà tswē yə̄ yə̄ sē mān mē dɔ̀n də̀ yə cī njìnjì də̀ nggə̄ la sē nē wān là nyɛn mənē yo, kī yəmē kūkwār sē ndu yə̄ fà yə̄ nggə̄ là nan.

3Màgba sē nggə̄ vu kī yə̄ nggə̄ sē bə̄ yə kūkwār nə̄ mənē kpə̄ gə̄ nkəywə̀ də̀ kan nkəmùn nə̄ bə kpə̄ tə̄ nə̄ Rì də̀ nggə̄ la sē wān là nyɛn mənē yo, kī yəmē lə la là nggə̄ mān bə̄ nkinē gyər̀ yo.

4Nē wān là nyɛn mənē sē nē wān là vūn dər̆ lwe ətù kì yə̀ cā gu dər̆ zù, nē gu mē nənàn sē wān lə là mənē mān, gu la sē wān là te ywu ətù kī nē sē bə̄ yə yo. Gu la sē wān là zo tu de gu sē nkinē gyər̀ yo. Gu la sē wān là ngwur ngwɔn dər̆ yo.

5Nē wān là nyɛn mənē la sē wān là tswĕ tu bə̄ mənē yo, nē gu mē la sē wān là nan kī yə̄ lə là gu mān kyame yo. Gu la sē wān là gàn te gyār me yo də̀ la sē wān là lwe kī yə̄ mənē nan gu ə dər̆ yo.

6Dər̆ yə̀ nē wān là nyɛn mənē là te zəzè ətù kì məmè yə̀ nē là nan yo. Yə là gyên te zəzè ətù kì yə̀ sē zəzè yə̀ nē là nan.

7Nē wān là nyɛn mənē la sē nē wān là zər də̀ sə̀ rɛn ətù məme yə̄ mənē nan yo. Dər̆ yə̀ nē gu mē là kpənyɛn bə̄ kī yə̄ mənē là dan gu ə mkpān mē kūkwār, dər̆ la tsu gu ətù kī yə̄ mənē là nan yo. Nē gu mē là gbàn vūn dər̆ gu lwe ətù kī yə̄ la te mē gbàngyər̀ yo.

8Nē wān là nyɛn mənē njìnjì lə sə̀ nan ndu nyɛn bə ywe njì. Mkpān lə nyə̄ yə̄ mənē lə la dan mənē rɛn Rì nzə̌ yo. Mənē bān là rɛn mənyūrɛn yə̀ bə la tsə yo mē lə nyə̄ kà yə dɔn nənàn, də̀ mənē bān là tsar mənē kī nkan nkān ətù Rì lə la tsar bə yə nzə̌ yo.

9Nə̄ gyə̄ tsə de la sē kī mē kūkwār yə̄ tə̄ tsə ətù Rì yo də̀ tə̄ la nan mənē rɛn Rì yəmē dan mbɛ̄ yo.

10Mbrɛ̄ là nyə yə̄ Rì lə nan tə̄ kī yə̄ tə̄ la nan yə tsə yo mē tsàr. Sē ə mkpān yəmūn yə̄ nkinē gyər̀ lə la te tə̄ bū ə beshi nzə̌ yo.

11Mkpān yə̄ nggə̄ kasə̄ sē vɛ̄n, nggə̄ sə̄ rɛn rɛn nywɛn, də̀ tēkə nggə̄ sē tēkə yə̀ nywɛn də̀ sə̄ nan ndu yə̄ nywɛn là nan. Də̀ nggə̄ nyə cɛ te mkpànē, nggə̄ nyə kà nkɔ̄n nan kī yəmē kūkwār dɔn.

12Nzɛ̂nmē kī yə̄ tə̄ là ngrɛn kūkwār mē sē kə̄de kī yə̄ tə̄ là ngrɛ̄n ənywī gyŭn yə̀ là te tə̄ bū ə beshi nzɛ̂nmē anrīn. Mkpān là nyə yə̄ tə̄ lə kàn beshi tə̄ nan yə ngrɛ̄n. Sē ə mkpān yəmūn yə̄ nggə̄ lə nan kī yə̄ sē ətù rɛn Rì tsə̄ kə̄de tsə̄ yə̀ gu Rì tsə kī yə̄ sē ə dər̆ nggə̄ nzɛ̂nmē kūkwār.

13Tə̄ sē bə̄ kī tar me yə̄ tə̄ lə sə̀ nan ywe njì. Kī yəmē sē: dər̆ yə̀ tə̄ kpə̄ te njìnjì bə̄ rɛn yə̄ Rì, bə̄ zwè dər̆ ətù kī yə̄ là nyə te, bə̄ dər̆ yə̀ tə̄ lə nyɛn mənē. Sē dər yə̀ tə̄ lə nyɛn mənē yə̀ sē kì nggɔ̀n mwɔ̄n ənywī kī tar yəmē kūkwār.

Takədā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 14

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Kì yə̀ gyə̄ lə kan dər gyə̄ zwè ətù ywə̄ yə̀ gyə̄ lə nan mwɔ̄n kī mē kūkwār sē nə̄ gyə̄ sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ lə nyɛn mənē. Nə̄ gyə̄ kàn dər gyə̄ zwè ətù kī yə̄ Gbrīn Rì là nə̄ gyə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gyə̄ lə nan. Kì yə̀ gyə̄ lə kan dər gyə̄ zwè ətù ywə̄ mwɔ̄n kī mē kūkwār nə̀nàn, sē nggɔn nggɔn yə̄ gyə̄ dɔ̀n rɛn sū mənē.

2Nē wān sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̀ la sē mə̀gu yo la sē bə̄ mənē bān gu là rɛn bə̄ bə yo. Kì yə̀ nē gu mē là nan sē gu là rɛn bə̄ Rì kyame anrèn nənè la tsə kì yə̀ gu là dan yo. Sē Gbrīn yə̄ nə̄ gu nggɔn nggɔn yəmē də̀ gu là rɛn ətù kī yə̄ sē ə dər̆ Rì yə̄ mənē la tsə yə yo.

3Nē wān là dɔ̀n rɛn sū mənē, sē bə̄ mənē bə bān gu là rɛn bə̄ bə. Rɛn yə̄ nē gu mē là dan sē kì yə̀ lə là mənē bə mē mān də̀ kpàn bə dər̆ ətù kī yə̄ bə là nan də̀ nə̄ bə nan krē ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì mān.

4Nē wān là rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̀ la sē mə̀gu yo là nan kì yə̀ lə là gu mān nkəywə̄ kyame. Nē wān là dɔ̀n rɛn sū mənē là nan ndu yə̄ lə là mənē bān kpə̄ te njìnjì mē kūkwār.

5Nggə̄ la kā rɛn yə̄ gyə̄ kūkwār rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̀ la sē mə̀gyə̄ yo. Kì yə̀ nggə̄ gyên ngrɛ̄n de tɔ̀ mwɔ̄n yə̀ gyə̄ màn nàn, sē Gbrīn Rì mān nə̄ gyə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gyə̄ dan mənē rɛn Rì. Nē wān là dan mənē rɛn Rì là nan kì yə̀ sē zəzè mwɔ̄n nē wān là rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̀ sē suswɛ̀. Də̀ sē nənè shāmān wān là ngàn kì yə̀ nē gu wān là rɛn ə mə̀nyūrɛn suswɛ̀ yəmē sū mənē anrīn yə lə kan sē kì yə̀ lə là mənē bān kpə te njìnjì mān.

6Nggə̄ də̄ nyə rèn bə̄ gyə̄ ə nyūrɛn yə̄ la sē mə̀nggə̀ yo, yə lə la sē kì yə̀ lə là gyə̄ mān yo. Kì yə̀ nggə̄ də̄ nyə nàn yə̀ lə là gyə̄ mān sē nggə̄ də̄ nyə dan gyə̄ rɛn yə̄ Gbrīn Rì dan nggə̄ bə̄ rɛn yə̄ kī gyə̄ tsə yə bə̄ kī yə̄ Rì là kyūn yə̄ gu lə nan ə nggà bēshi, kan ngan bə̄ nggə̄ də̀ tsar gyə̄ kī nə̄mān.

7Nə̄ gyə̄ tèkə bə̄ kī yə̄ rə̄ kə̄de mgbə̄ bə̄ gə̀ntē. Màgba sē rɛn yə̄ mənē bān là ngwur kī yəmē nan yə ngwùr də̀ nan yə vre yo, mənē mān la tsə mə̀kwàr yə te nkan nkān yo.

8Gyə̄ ngrɛn de nē wān là vre mplŭn ə mkpān yə̄ te kɔ̄n də̀gbà nàn yə̄ vre yo, mənē lə la tsə de sē rɛn yə̄ te kɔ̄n də̀ nan kyūn yə̄ bə lə te kɔ̄n yə̄ yo.

9Rɛn yəmē sē kə̄de rɛn yə̄ nē là rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̄ gu la tsə kī yə̄ gu là dan yo. Nənè lə la tsə kī yə̄ gyə̄ là dan yo, màn gyə̄ də̀ là sə̀ rɛn bə̄ gu ə nyūrɛn yə̄ la sē mə̄gu yo, də̀ rɛn yə̄ gyə̄ là dan gu lə sē ndu yə̄ fà yə̄ gyə̄ là nan.

10Nggə̄ tsə de tə̄ sē bə̄ mə̀nyūrɛn nkan nkān yə̀ mgbəmgbrè mē də̀ yə kūkwār sē bə̄ rɛn yə̄ yə là dan mənē.

11Nggə̄ də̄gbā gwɔ kì yə̀ nē là rɛn ə nyūrɛn mə̄gu də̀ là dan nggə̄ yo, nggə̄ la sē wān nyūrɛn gu yo də̀ gu nə̀nàn la sē wān nyūrɛn mə̀nggə̀ yo.

12Də̀ sē gyə̄ də̀ kàn dər gyə̄ zwè ətù kì yə̀ Gbrīn Rì lə nə̄ gyə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gyə̄ lə nan kī nə̄mān, nə̄ gyə̄ kàn dər gyə̄ zwè ətù kī yə̄ gyə̄ lə nan yə̄ lə là mənē bān kpə te njìnjì mwɔ̄n nkyɛn kī mē kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Nē wān Gbrīn nə gu nggɔn nggɔn də̀ gu là rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̀ la sē mə̀gu yo, Rì nə gu Gbrīn yəmē də̀tswē yə man nə̄ nggɔn nggɔn gu dan mə̄nē kī yə̄ gu là rɛn ətù ywə̄.

14Nē wān là rɛn ə nyūrɛn yə̄ la sē mə̄gu yo də̀ là rɛn bə̄ Rì, dər̀ yə̀ nē gu mē là nan ndu bər njìnjì də̀ gu la sē bə̄ tēkə ətù kī yə̄ gu là rɛn bə̄ Rì yo.

15Nywɛngyər̀ nggə̀, kì yə̀ tə̀nzɛ̄ yə̀ nggə̄ lə nan, sē nə̄ nggə̄ kan dər̀ nggə̄ bə̄ tēkə nggə̄ kūkwār zwē ətù rɛn bə̄ Rì. Də̀ sē nggə̄ lə dō sɛn yə̄ Gbrīn Rì nə nggə̄ nggɔn nggɔn de nggə̄ lə do, nggə̄ lə do yə bə̄ tēkə ətù ywə̄ nə̀nàn.

16Də̀ sē nē wān là nyər Rì ətù kī yə̄ gu nan gu də̀ là rɛn nyūrɛn yə̄ mə̄nē la tsə kī yə̄ gu là dan yo, nē bə lə nansɛn də̀ kpə̄nyɛn bə̄ kì yə̀ gu là dan də̀ man kan kpə̄nyɛn bə̄ kì yə̀ gu dan də̀ man dan de, “Yə sē ənə̀mē”? Mə̄nē bə mē la sē bə̄ nkə̄n nə̄mān yə̄ bə tsə kī yə̄ nē gu mē rɛn də̀ dan yo.

17Màgba sē kī yə̄ wə̄ nyər Rì ətù ywə̄ sē zəze, yə lə la là nē wān gyə̄ sē gìgyər̀ yo gbəgbori.

18Nggə̄ là nyər Rì anrɛ̀n Gbrīn mə̄gu nə nggə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ tsə rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̀ nggə̄ la cā yə̄ kyɛn gbàngyə̀r yo mwə̄n gyə̄ mə̄nē mē kūkwār.

19Nggə̄ la rɛn ə mə̀nyūrɛn yəmē ə mkpān yə̄ mə̄nē bān kpə te njìnjì là kyūn te mgbɔ̀ də̀ là nan rɛn Rì yo. Kì yə̀ nggə̄ ngrɛn de tə̀nzɛ̄ yə̀ nggə̄ lə nan sē nə̄ nggə̄ dan mgbo mə̀rɛn tun me yə̄ nē lə tsə kì yə̀ nggə̄ dan bə, bə̄ yə̄ nggə̄ lə dan mgbo mə̀rɛn yə̀ ma nà-gùr ə nyūrɛn yə̄ nggə̄ la tsə yə yo.

20Nywɛngyər̀ nggə̀, gyə̄ kàdə nə̄ tēkə dər gyə̄ sē kə̄de tēkə yə̀ nywɛn yo. Də̀ sē nkə̄n yə̄ nan rɛn məme, gyə̄ gyên nə̄ tēkə gyə̄ sē kə̄de tēkə nywɛn shishar bān la sē bə̄ dər yə̄ nan məme yəmē yo. Gyə̄ nə̄ tēkə dər gyə̄ sē tēkə yə̀ mə̄nē bān ma mkpânē.

21Rì rɛn də̀ bə car yə sū ə lə̀tafē yə̀ mə̄gu de, “Nggə̄ lə te mə̄nē bān la sē bān gbù mūn yo ndu də̀ bə lə rɛn bə̄ bə ə nyūrɛn yə̄ la sē mə̄bə yo də̀ dan bə kī yə̄ nggə̄ dan bə. Nggə̄ lə rɛn bə̄ mə̄nē bə mē ə nyūrɛn yə̄ bə la gwɔ yə gbàngyə̀r yo. Kī yəmē kūkwār lə sē kə̄de kī yə̄ fà bə̄ mə̄nē bə mē də̀ bə lə la nan kī yə̄ nggə̄ dan bə yo.”

22Anrɛ̀n rɛn yəmē, nə̄ gyə̄ tsə de nkə̄n yə̄ nē là rɛn ə nyūrɛn yə̄ mə̄nē la tsə yə gbàngyə̀r yo, sē nkə̄n yə̄ lə là mə̄nē bān là kpə̄ te njìnjì yo də̀tswē bə man ngrɛ̄n kī yə̄ là te. Nggɔn nggɔn yə̄ nē dan mə̄nē rɛn Rì kya sē nkə̄n yə̄ lə là mə̄nē bān kpə te njìnjì. Yəmē la sē rɛn yə̄ mə̄nē bān la kpə̄ te njìnjì yo.

23Gyə̄ ngrɛn de də̀ sē mə̄nē bān kpə te njìnjì kyun te mgbɔ̀ ə tswē nan rɛn Rì də̀ bə kūkwār kre tswē rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̀ bə la tsə yə gbàngyə̀r yo, də̀ sē mə̄nē bān la tsə rɛn nkinē ətù kī yəmē yo, mə̄nē bān la kpə̄ te njìnjì yo də̀ sē gìgyə̀r bə̄ gyə̄, bə lə la kan gyə̄ te kə̄de mə̄nē bān lă yo?

24Də̀ sē mə̄nē bə mē kūkwār là kre də̀ là dan mə̄nē rɛn Rì, nē wān la tsə rɛn Rì yo, bə̄ nē wān la kpə̄ te njìnjì yo də̄ shāmān bə̄ gyə̀, bə lə gwɔ rɛn yəmē də̀ kpə̄ te njìnjì de bə sē mə̄nē bān là nan məme. Rɛn yə̄ gu gwɔ mē lə sē kì yə̀ gu lə sə̀ tèkə ə dər̀ gu ətù ywə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

25Rɛn yəmē nənàn lə sē nkōn yə̄ nē gu mē lə dan mənē kī yə̄ sē ə dər gu, də̀ gu lə kan te wān lə nə̄ Rì nggɔn nggɔn. Nē gu mē lə bu nyū gu də̀ dan gyə̄ de, “Nggə̄ kpə te njìnjì de Rì sē gìgyər bə̄ gyə̀.”

26Nywɛngyər nggə̀, nə̄ gyə̄ tsə kī yə̄ nggə̄ là dan gyə̀. Nggə̄ là dan de, mkpān yə̄ gyə̄ də̀ kyūn tè mgbɔ̀ ə tswē nan rɛn Rì, gyə̄ nə̄ nē gyər ənywī gyə̄ dō sɛn də̀ nē nəmān man sē wān là tsar mənē kī, də̀ nē nəmān man sē wān lə dan mənē rɛn yə̄ Rì dan gu, də̀ nē nəmān man sē wān lə dan rɛn Rì ə nyūrɛn yə̄ gu la tsə yə gbàngyər yo, də̀ nē nəmān nkan man sē wān lə dan kī yə̄ nē gu mē rɛn də̀ dan. Nə̄ gyə̄ nàn kī yəmē kūkwār dətswē yə man sē kī yə̄ lə là mənē bān kpə te njìnjì mān.

27Də̀ sē nənè lə rɛn ə mənyūrɛn nəmān suswɛ̀, mənē bə lə la mwɔ̄n mənē tar yo. Gyər lə rɛn krɛ anrīn də̀ wān gyər sə̄ kàn rɛ̀n. Yə sē kpaki nənàn nə̄ gyə̄ sē bə̄ nē ənywī gyə̄ wān lə dan gyə̄ kī yə̄ mənē bə mē là rɛn də̀ là dan.

28Gyə̄ dəgbà sē bə̄ nē wān lə dan gyə̄ kī yə̄ mənē bə bān là rɛn ə nyūrɛn suswɛ yə mē yo, nə̄ bə kādə rɛn ncinrin rɛn yəmē ə tswē yə̄ gyə̄ kyun tè mgbɔ̀ yo. Nə̄ mənē bə mē rɛn rɛn yəmē bə̄ nkəywə̀ kan ngan bə̄ Rì ənywī dər bə.

29Gyə̄ də̀ sē bə̄ mənē bān ma ywā bə̄ tar bān sē bə̄ rɛn yə̄ Rì dan bə, gyə̄ nə̄ bə dan yə də̀ gyə̄ bān kədè man vu bə mərɛn yəmē nàn kyɛn.

30Də̀ sē Rì rɛn bə̄ nē gyər ənywī gyə̀ ə mkpān yə̄ nē wān sə̄ krè də̀ sə̄ dàn mənē rɛn Rì, nə̄ nē gu wān sə̄ krè də̀ sə̄ dàn mənē rɛn yəmē tè gyun anrīn.

31Màgbà sē gyə̄ kūkwār lə sē bān lə dan mənē rɛn Rì, nə̄ gyə̄ rɛ̀n dè nkəywə̀ dətswē gyə̄ man tsə kī yə̄ gyə̄ là dan nkəywə̀ də̀ yə man sē rɛn yə̄ lə là gyə̄ mān.

32Nə̄ nē wān Rì nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ gu dan mənē rɛn məgu tsə de sē gu wān sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù rɛn yə̄ Rì nə̄ gu.

33Nə̄ gyə̄ tsə de dər Rì la kpənyɛ̀n bə̄ kì yə̀ nē là nan kə̄de wān tu gu la sē gyər yo. Kì yə̀ dər Rì gyɛ̂n kpənyɛ̀n bə̄ yə de nə̄ tə̄ nan, sē nə̄ tə̄ sɔ̄n sɔ̀n susù bə̄ nkəywə̀. Kì yə̀ nggə̄ là nyə tswē dan gyə̄ mē sē kì yə̀ mənē bān kpə Yɛso te njìnjì ə mgbəmgbrè mē kūkwār là nan.

34Mkpān yə̄ gyə̄ mənē bān kpə Yɛso tè njìnjì də̀ kyūn tè mgbɔ̀ ə tswē nan rɛn yə̄ Rì, yə sē kpaki nə̄ mbəmbə̄ man sə̄ vūn mənyu bə lwe də̀ man kādə rɛn yo. Gyə̄ kàdə kpənyɛ̀n nə̄ bə rɛn yo, də̀ rɛn Rì dan nənàn de nə̄ mbəmbə̄ sē bān lə sə̀ nə̄ ləlɔn bə nggɔn nggɔn.

35Mbə̄ wān dəgbà tsə kì yə̀ bə dan gyə̄ ə mkpān yə̄ kyūntu məgyə̄ yo, nə̄ gu rì lɔnywə̄ ə mkpān yə̄ bə sē ə kə̀. Sē kì mùmwɔ̀n yə̀ mbə̄ lə dōglo krè də̀ rɛ̀n ə mkpān yə̄ gyə̄ kyuntu də̀ là nan rɛn Rì.

36Nggə̄ ri de sē gyə̄ bān dan mənē bān mgbəmgbrè mē rɛn Rì? Kē sē gyə̄ mē bān bə dan gyə̄ rɛn yəmē?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

37Nē wān də̀ ngrɛ̄n de gu sē wān là dan mənē kī yə̄ Rì dan gu də̀ sē wān là ngrɛ̄n nə̀nàn de Rì nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ nan kī nə̄mān, nə̄ nē gu mē tsə de kì yə̀ nggə̄ là car ca gyə̄ mān mē sē kì yə̀ Yɛso dan de sē kpaki nə̄ gyə̄ nàn yə̄.

38Nē gu mē də̀gbà kpə̄nyɛ̀n bə̄ kì yə yə̀ nggə̄ là car ca gyə̄ mān mē yo, nə̄ gyə̄ kàdə kpə̄nyɛ̀n bə̄ kī yə̄ gu là dan gyə̄ yo.

39Nywɛngyə̌r nggə̀, nə̄ gyə̄ kàn dər gyə̄ zwè ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə dan mənē rɛn Rì. Yəmē la sē de gyə̄ lə kà rɛn yə̄ mənē lə rɛn ə mə̀nyūrɛn yə̀ bə la tsə yə gbàngyə̀r yo.

40Kì yə̀ gyə̄ lə nan bə̄ kī yəmē kūkwār sē nə̄ gyə̄ nàn yə nàn də̀tswē yə man kādə sē tə̀tə̌r me yo.

Takə̀dā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 15

1Nywɛngyə̌r nggə̀, kan nə̄ nggə̄ te gyə̄ kə rɛn zəze yə̄ tù Yɛso yə̄ nggə̄ dan gyə̄, rɛn yə̄ gyə̄ kpə tè njìnjì də̀ là nan yə zwē mān nzênmē.

2Sē nkɔ̄n rɛn zəze yəmē yə̄ nggə̄ dan gyə̄ də̀ Rì lə kpə̄ gyə̄ cūngwɔn màn gyə̄ də̀ sə̀ nàn rɛn yəmē lwè ə dər gyə̀. Də̀ sē gyə̄ də̀gbà kpə̄ yə tè njìnjì yo mbə̌n, Rì lə la kpə̄ gyə̄ cūngwɔn yo.

3Rɛn yəmē sē rɛn yə̄ gu Yɛso Krisəti dan nggə̄ də̀ nggə̄ dan gyə̄ yə nə̀nàn. Rɛn nkinē nə̄mān la shāmān yə̄ sē nggɔn mwɔ̄n yəmē yo. Rɛn zəze yəmē sē yə̄ Yɛso Krisəti kyu dùdu rɛn məme mə̄tə̀, kə̄de rɛn Rì yə̄ bə car də̀ dan mān ənywī ywə̄ de,

4bə kan gu ryūn də̀ Rì ta gu shɛ̀n ə mbrɛ̄ yə̄ tar kə̄de rɛn Rì yə̄ bə car də̀ dan nə̀nàn de,

5gu nə Bitrusu kàn beshi ngrɛ̄n gu də̀ nə mənē tsɔ bān te ndu gu kūkwār kan beshi bə ngrɛ̄n gu.

6Mkpān gyə̄r mē gu nə̄ mənē bān sə̄ zwē gu mān bān mwɔn nē gigi-tun kan beshi bə kūkwār ngrɛ̄n gu. Mənē nggānme ənywī nē gigi-tun bə bān ngrɛ̄n gu, kasə̄ sē shāmān bə̄ shishɛ̄n də̀ nə̄mān ənywī bə tsu mbɛ̄.

7Mənē bān gu nə̄ bə kan beshi bə ngrɛn gu nə̀nàn sē Yakubu bə̄ nkyɛn mənē bān te ndu gu kūkwār.

8Nə̄ gyə̄ tsə de nggə̄ sē wān bàmkpūn wān gu nə nggə̄ kan beshi nggə̄ ngrɛ̄n gu, nggə̄ wān là ngrɛn nkəmùn kə̄de nē wān la ma gu mān nə̄ nggə̄ kan beshi nggə̄ ngrɛ̄n gu yo.

9Sē nggə̄ wān sē wān bàmkpūn ənywī mənē bān te ndu Yɛso də̀ nggə̄ ngrɛ̄n nkəmùn kə̄de nggə̄ la ma wān gu gyə̄ nggə̄ de nggə̄ sē wān te ndu gu yo anrɛ̀n sē nggə̄ wān sə̄ nə̄ mənē bān kpə rɛn Yɛso te njìnjì mgbŭ.

10Yɛso kan nggə̄ tè nē wān te ndu gu anrɛ̀n zəze yə̄ Rì nan nggə̀ də̀ zəze yəmē la gbān nan ndu ə dər nggə̄ yo. Sē zəze yəmē yə̄ kan nggə̄ te nē wān nggə̄ sē nzênmē. Sē zəze yəmē yə̄ la nggə̄ mān də̀ nggə̄ gyên nan ndu mwɔ̄n nkyɛn mənē bān te ndu Yɛso mē kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Màgbà sē nggə̄ wān nyə dàn gyə̄ rɛn zəze yəmē kē sē nkyɛn mənē bān te ndu Yɛso bān dan gyə̄ yə, məme nəmān la shāmān yo. Sē rɛn yəmē me yə̄ tə̄ là dan mənē də̀ yə sē rɛn yə yə̄ gyə̄ kpə te njìnjì.

12Nywɛngyə̌r nggə̀, gyə̄ tsə de rɛn yə̄ tə̄ là dan mənē sē rɛn yə̄ Rì ta Yɛso Krisəti shèn də̀ yə sē rɛn nggyə̌ mənē nəmān ənywī gyə̄ là dan de Rì lə la tā mənē bān tsu shə̌n yo?

13Də̀ sē njìnjì de Rì lə la tā mənē bān tsu shèn yo, yə lə sē njìnjì ə nənàn de gu la tā Krisəti shɛn yo.

14Màgbà sē Rì ta Krisəti shèn yo, tə̄ man la sē bə̄ rɛn nkinē ətù yəmē yə̄ tə̄ lə dan mənē yo də̀ gyə̄ màn la sē bə̄ rɛn nkinē yə̄ gyə̄ lə kpə̄ te njìnjì ətù rɛn yəmē yo.

15Màgbà sē de Rì lə la tā mənē bān tsu shə̌n ətù kyū yo, kī yə̄ tə̄ là dan mənē mān sē mò nggānme yə̀ tə̄ là te te Rì, anrèn tə̄ là dan mənē de gu ta Krisəti shèn də̀ yə man la sē njìnjì yo.

16Màn sē de yə sē njìnjì de Rì lə la tā mənē bān tsu shə̌n ətù kyū yo, yə ma la sē njìnjì de gu ta Yɛso Krisəti shèn yo.

17Màn sē de Rì la tā Yɛso Krisəti shèn yo, rɛn māgu yə̄ gyə̄ kpə tè njìnjì mān sē ndu yə̄ fà yə̄ gyə̄ nan də̀ yə mān sē de Rì la nglà kī məme yə̄ gyə̄ nan dè dər gyə̄ mbē yo.

18Màn sē de rɛn yəmē la sē njìnjì yo, tə̄ mān la sē bə̄ tekə nəmān yə̄ tə̄ lə ngrɛn mənē bān kpə Yɛso te njìnjì də̀ kan tsu mē yo.

19Də̀ sē ətù kī yə̄ mgbəmgbrè mē kyame yə̄ tə̄ kpə Yɛso te njìnjì də̀ kan dər tə̄ zwē ətù kī yə̄ gu là nan tə̄ yə, tə̄ sē mənē bān bə lə te mətù tə̄ mwən mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār.

20Nə̄ gyə̄ tsə de, rɛn yə̄ Rì ta Yɛso Krisəti shèn sē njìnjì də̀ yə sē gu Krisəti wān bu nkòn yə̀ Rì lə tā mənē nggānme bān tsu shɛn ətù kyū.

21Kə̄de anrèn yə sē nē gyə̄r me wān gbo kyū tè mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār, sē nē gyə̄r me nənàn wān lə nə̄ Rì tā mənē shɛn ətù kyū.

22Kə̄de nkòn yə̄ mənē là tsu anrèn bə sē məywa bān Dəmu gu wān gbo kyū tè bə, mənē bān kyuntu bə te gyə̄r bə̄ Yɛso Krisəti Rì lə tā bə shɛn ətù kyū.

23Nə̄ gyə̄ tsə nkòn yə̀ kī yəmē lə te. Sē Yɛso wān Rì kūcici tā gu shèn də̀ ə mkpān gu lə mərtu nyə̄ mgbəmgbrè mē, Rì lə tā mənē bān Yɛso shɛn.

24Sē ə mkpān yəmūn yə lə sē krɛ yə̀ mgbəmgbrè mē. Mkpān yəmūn Yɛso Krisəti lə nə̄ ndu yə̄ mənē bə̄ kī yə̄ là lwe mgbəmgbrè mē lə krɛ. Gu lə nə̄ ndu yə̄ kī yə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn ə mkparū krɛ nənàn. Sē ə tswē yəmē gu lə kan ndu yə̄ lwe mənē kūkwār nə̄ Rì wān sē Tèywə̄.

25Yə sē kpaki nə̄ Yɛso Krisəti lə sə̀ nan ndu yə̄ lwe mənē mâ nyə sū mkpān yə̄ Rì lə re mənē bān sē lənggə Yɛso də̀ nə̄ bə kakūr ə nggà bēshi gu.

26Lənggə Yɛso wān bàmkpūn wān Rì lə mə̀ ndu yə̄ māgu krɛ ə mgbəmgbrè mē sē kyū.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

27Rɛn Rì dan de, “Rì nə̄ kī mē kūkwār sē ə ngwɔ̀n gu.” Rì la sē gyər ənywī kī yəmē kūkwār yə̄ gu kan tè Yɛso ə ngwɔ̀n yo.

28Mkpān yə̄ Rì də̀ nàn ndu yə̄ gu lə kan kī yəmē kūkwār tè Yɛso Krisəti ə ngwɔ̀n krɛ̀, gu Yɛso Krisəti wān sē Vɛ̄n Rì lə kan nkəywə̄ te Rì ə ngwɔ̀n nənàn, də̀ yə lə gyɛ̂n sē Rì kya wān lə nan ndu yə̄ gu sē cūn yə̄ mənē bə̄ kī mē kūkwār.

29Də̀ sē njìnjì de Rì lə la tā mənē shɛ̌n yo, sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ mənē là ngrɛn bān là zwe Yɛso mān ə tswē tsu də̀ bə là kūci tswē swē mənē bə̀tesəmàn me? Də̀ sē Rì lə la tā mənē shɛn ətù kyū yo, mənē bān bə swe bə bə̀tesəmàn là sə̀ kūci tswē zwē Yɛso mān ə mūn? Kē gyə̄ ngrɛn de, də̀ sē Rì lə la tā mənē bə mē shɛn ətù kyū yo, yə sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ bə là sə̄ kūci tswē zwē Yɛso gu mān?

30Də̀ sē rɛn Rì lə tā mənē shɛn la sē njìnjì yo, yə sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ tə̄ nənàn là nan ndu yə̄ tə̄ kpə̄ kyū ətù yə zwē mkpān mē kūkwār?

31Nywɛngyər nggə̀, zwē mbrɛ̄ mē kūkwār, rɛn yə̄ kyū sē nggə̄ kì yə̀ nggə̄ là sə̄ ngrɛn də̀ la tsu dər nkinē ətù yə̄ yo, anrɛ̀n nggə̄ ngrɛn kì yə̀ Rì nan bə̄ gyə̄ mənē bān nggə̄ dan gyə̄ rɛn yə̄ məgu ə Korinti.

32Nggə̄ kpə mgbŭ nggānme ə ngwɔ̀n mənē bān Yafisa ə mkpān yə̄ nggə̄ sē ə gbù bə. Nggə̄ sə̄ ngrɛ̄n ə mkpān yəmūn kə̄de sē nggə̄ te kɔ̄n bə̄ nan hwān yə̄ là tan mənē. Màgbà sē de Rì lə la tā mənē shɛn yo, nggə̄ man dan gyə̄ de nə̄ tə̄ nan ndu yə̀ re kī bə̄ sə̄ mə̀ nggān də̀ man nan kī yə̄ lə sù tə̄ dər anrɛ̀n rì gyə̀r shāmān yə̀ tə̄ lə tsu də̀ yə lə sē krɛ ywə̄.

33Gyə̄ kàdə kpənyɛ̀n nə̄ nənè gyùr gyə̄ yo. Nə̄ gyə̄ tsə de mənē bān nggà tə̄ là dan de, “Be nyər gyə̀r mē yə̀ la sē zəzè yo là kan nkyɛn be nyər cāzu ə tsə̄.”

34Nə̄ gyə̄ sē mənē bān tsə rɛn də̀ man kà nkɔ̀n yə̀ nan rɛn məme dɔ̀n. Kī yə̄ mənē nəmān ənywī gyə̄ là nan là tsar nggə̄ de bə la sē bān tsə Rì ə dər bə yo. Nggə̄ là dan gyə̄ rɛn yəmē dətswē yə man sē kì yə̀ gyə̄ lə te mùmwɔ̀n ətù ywə̄.

35Kə̀ndà mənē nəmān ənywī gyə̄ lə ri de, “Sē nənggyɛ̌ yə̀ Rì lə nan də̀ tā mənē shɛ̀n ətù kyū də̀ yə sē bə̄ mkpɔ̌nkpə̀ yə̀tan yə̄ gu lə tā bə shɛ̀n bə̄ yə̄?”

36Nē wān də̀ sē bə̄ tēkə yəmē ə dər gu, nē gu sē wān la tsə rɛn yo. Tsə̄ de sē kpaki nə̄ bekī yə̄ wə̄ sɔn lə sər mfū ə məmē anrīn də̀ sə̄ ru mbɛ̄.

37Bekī yə yə̄ wə̄ kan sɔ̄n, bekī kə̄de nggā bekpu, bemkpàn bə̄ benci la sē tərkì yə̄ wə̄ là kan sɔ̄n də̀ yə là ru mbɛ̄ də̀ cɛ anrīn yo.

38Sē Rì wān là nə̄ bekī yə̄ wə̄ là cu sɔ̄n ru mbɛ̄ də̀ gu là nə̄ yə cɛ te tərkì nggɔn ə nkɔ̄n kì yə̀ dər gu dan. Gu là nə̄ mbɛ̄ bekī yəmē nkɔ̄n nkan nkān yə̄ yə lə cɛ te tər nggɔn nggɔn yə kūkwār.

39Kī mgbəmgbrè mē yə̄ sē bə̄ shishɛ̄n la sē bə̄ kpə ncinrin gyər me yo. Kpə yə̄ nēnjì sē nkan bə̄ kpə yə̄ nan hwān, kpə yə̄ nan hwān sē nkan bə̄ kpə yə̄ nywɛ̂ncɛ də̀ kpə yə̄ nywɛ̂ncɛ sē nkan bə̄ kpə yə̄ mgbəryàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

40Kī yə̄ sē ə mkparū la sē bə̄ ncinrin kpə gyə̄r me yo. Kī yə̄ sē ə mə̀mē nə̀nə̀n la sē bə̄ kpə ncinrin gyə̄r me yo. Tə̀nzɛ̄ yə̀ kī yə̄ sē ə mkparū la sē gìgyə̀r me bə̄ tə̀nzɛ̄ yə̀ kī yə̄ sē ə mə̀mē yo.

41Tə̀nzɛ̄ yə̀ rì sē nkan bə̄ tə̀nzɛ̄ yə̀ hwə, tə̀nzɛ̄ yə̀ hwə nə̀nə̀n sē nkan bə̄ tə̀nzɛ̄ yə̀ ntsɛ̄ də̀ ntsɛ̄ yə̄ tə̄ là ngrɛn yəmē la sē bə̄ ncinrin tə̀nzɛ̄ gyə̀r me yo.

42Nə̄ gyə̄ tsə de nkə̄n yə̄ kī yəmē sē, là tsar tə̄ sē yə̀ mkpɔ̀nkpə̀ nē lə sē mə̀n Rì də̀ tə̄ gu shɛ̀n ətù kyū. Mkpɔ̀nkpə̀ nē yə̄ bə là kan ryun ə brɛ̌ sē mkpɔ̀nkpə̀ yə̄ gu là kyū bə̄ yə. Mkpɔ̀nkpə̀ yə̄ Rì lə tə̄ nē gu mē shɛn bə̄ yə la sē mkpɔ̀nkpə̀ yə̄ gu lə kyu bə̄ yə nzɔ̌ yo.

43Mkpə̄n yə̄ bə là kan mkpɔ̀nkpə̀ yəmē ryun, yə la sē kì yə̀ tə̀nzɛ̄ ə nggà bēshi mə̄nē yo də̀ yə sē brɛ̂brɛ̀ me. Mkpə̄n yə̄ Rì lə tə̄ nē gu mē shɛn, mkpɔ̀nkpə̀ yəmē lə sē kì yə̀ tə̀nzɛ̄ bə̄ mə̄nē də̀ sē bə̄ mgbrêmgbrē.

44Mkpɔ̀nkpə̀ yə̄ nē gu mē sē nan bə̄ mə̀gì bə̄ kuku ə mkpə̄n yə̄ bə là kan yə̄ ryun. Mkpə̄n yə̄ Rì lə tə̄ gu shɛ̀n, gu lə sē bə̄ mkpɔ̀nkpə̀ yə̄ gu lə sɔ̀n bə̄ gu ə mkparū. Mkpɔ̀nkpə̀ nə̄mə̄n shə̄mə̄n yə̀ Gbrīn Rì lə nə̄ tə̄ kə̄de sē yə̄ tə̄ sē bə̄ mkpɔ̀nkpə̀ ə mgbəmgbrè mē nzɛ̂nmē.

45Rɛn yə̄ Rì dan tə̄ de, “Rì nə̀n Dəmu wə̄n sē nē wə̄n kùcī də̀ gu sē bə̄ mkpɔ̀nkpə̀ yə̄ nēnjì.” Dəmu wə̄n ywā (wə̄n sē Krisəti) sē wə̄n sē bə̄ gbrīn yə̄ gu lə nə̄ nēnjì shishɛ̄n.

46Rì nə̀n nē wə̄n mkpɔ̀nkpə̀ gu sē nan bə̄ mə̀gì bə̄ kuku kyame kūcici ə mgbəmgbrè mē anrīn də̀ sə̄ kə̀n nə̀n mkpɔ̀nkpə̀ yə̀ nē lə sɔ̀n bə̄ gu ə mkparū bə̄ yə̄.

47Dəmu wə̄n kùcī sē wə̄n Rì cwɛ̀ mə̀mē də̀ kə̀n nə̀n gu tè nēnjì. Dəmu wə̄n ywā sē Rì nə̄ gu rù ə mkparū nyə̀ ə mgbəmgbrè mē.

48Mə̄nē bə̄n là sɔn ə mgbəmgbrè mē sē mə̄ywa nē wə̄n Rì cwɛ̀ mə̀mē də̀ kə̀n nə̀n gu mē. Mkpɔ̀nkpə̀ yə̀ nē wə̄n ru ə mkparū nyə̀ ə mgbəmgbrè mē là tsar tə̄ sē yə̀ mkpɔ̀nkpə̀ mə̄nē bə̄n lə sɔ̀n bə̄ Rì lə sē.

49Nzɛ̂nmē tə̄ sē kə̄de nē wə̄n Rì cwɛ̀ mə̀mē də̀ kə̀n nə̀n gu tè nēnjì. Mkpə̄n lə nyə̄ yə̄ mkpɔ̀nkpə̀ tə̄ lə kə̀n tè kə̄de yə̄ nē wə̄n ru ə mkparū nyə̀ mgbəmgbrè mē.

50Nywɛngyə̀r nggə̀, rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ sē nggə̄ là dan gyə̄ de, mkpɔ̀nkpə̀ yə̄ bə nan yə̄ də̀ yə̄ sē bə̄ nan bə̄ mə̀gì lə la sē kì yə̀ nē lə lwe yə̄ ywe bə̄ Rì ə mkparū yo, də̀ nkɔ̀n la shə̄mə̄n yə̀ mkpɔ̀nkpə̀ yə̀ sē kì yə̀ lə bə̄ sē bə̄ kì yə̀ lə la bə̄ yo.

51Nə̄ gyə̄ gwɔ kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄ yə̀ gyə̄ la tsə yə yo. Nə̄ gyə̄ tsə de la sē tə̄ kūkwār bə̄n lə tsu anrīn mgbəmgbrè mē lə sə̄ krɛ yo. Kì yə̀ nggə̄ tsə sē Rì lə sər mkpɔ̀nkpə̀ mə̀tə̄ kūkwār ə mkpə̄n gyə̄r me.

52Gu lə la ban mkpə̄n nggə̄n anrīn də̀ sə̄ sər mkpɔ̀nkpə̀ tə̄ yəmē yo. Mkpə̄n yəmūn lə sē fətsɛ̀ me kə̄de mkpə̄n yə̄ nē là tsē beshi də̀ yə lə sē ə mkpə̄n yə̄ mə̀lɛkā də̀ vre mplŭn yə̀ bə̀mkpūn ə mgbəmgbrè mē. Sē ə mkpə̄n yə̄ mə̀lɛkā lə vre mplŭn yəmē yə Rì lə tə̄ mə̄nē bə̄n tsu shɛ̀n də̀ nə̄ bə mkpɔ̀nkpə̀ yə̄ lə la bə̄ nzɔ̌ yo. Sē ə mkpə̄n yəmē nə̀nə̀n yə̄ gu lə sər mkpɔ̀nkpə̀ mə̀tə̄ kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

53Sē kpaki nə̄ mkpɔ̌nkpə̀ mə̀tə̄ yə̀ lə bə̄ sər te mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ lə la bə̄ yo də̀ mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ nē là kyū bə̄ yə̄ lə sər te mkpɔ̌nkpə̀ yə̄ nē lə la kyū bə̄ yə nzɔ̌ yo.

54Sē ə mkpān yə̄ kì yəmē lə te də̀ mənē lə ngrɛ̄n de kì yə̀ bə car gyɔ̄ ə lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì sē njìnjì. Rɛn yə sē de, “Rì nə̄ nggɔn nggɔn məgu mwɔn yə̄ kyū də̀ yəmē sē krɛ̌ yə̀ kyū yə nàn.”

55”Kyū la sē bə̄ nkinē yə̀ yə lə nan shishɛ̄n nzɔ̌ yo. Yə la sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə lə nan nənè nkinē nzɔ̌ yo.”

56Sē anrɛ̀n məme yə̄ mənē là nan yə yə̄ kyū sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə nlywe bə də̀ Bān yə̀ Rì nə̄ tə̄ yə̄ là dan tə̄ de mənē kūkwār sē bān là nan məme.

57Nywɛngyə̌r nggə̀, yə sē tə̄ kì yə̀ tə̄ nyə̄r Rì anrɛ̀n gu nə̄ Yɛso Krisəti wān sē nggɔn tə̄ nə̄ tə̄ nggɔn nggɔn yə̄ kyū bə̄ məme lə la nan tə̄ nkinē nzɔ̌ yo.

58Nywɛngyə̌r nggə̀, anrɛ̀n rɛn yəmē nggə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn krè ngār ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì mān. Gyə̄ kàdə kpənyɛ̀n nə̄ nkinē nəmān kàn gyə̄ dər sər ə nkɔ̄n rɛn Rì yo. Nə̄ gyə̄ kūci tswē nan ndu Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ də̀ man sə̀ nàn yə nàn, anrɛ̀n gyə̄ tsə de ndu yə̄ gyə̄ là nan la sē ndu yə̄ fà yə̄ gyə̄ là nan yo.

Takə̀dā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 16

1Ə̀tù rɛn yə̄ kə̄jī yə̄ gyə̄ lə kyūn də̀tswē gyə̄ man kàn là mənē bān kpə rɛn Rì te njìnjì ə Yahuda, kì yə̀ nggə̄ dan mənē bān kpə te njìnjì ə Galantiya de sē bə kpaki nə̄ bə nan, sē yə yə̀ gyə̄ lə nan nə̀nàn.

2Zwē mbrɛ̄ Ladi mē kūkwār, kì yə̀ mənē kūkwār ənywī gyə̄ lə nan, sē bə lə cu kī yə̄ ma beshi ənywī kī yə̄ Rì là nə̄ bə, də̀ gyə̄ lə kan yə̄ kyūn zwè jì mān də̀tswē yə man kādə sē kì yə̀ ràn̄kpə ə mkpān yə̄ nggə̄ də̄ nyə yo.

3Mkpān yə̄ nggə̄ də̄ nyə sū bə̄ gyə̄, nggə̄ lə car takə̀dā də̀ kan nə̄ mənē bān gyə̄ lə cu bān lə lwe kə̄jī yəmē ywe ə Wurisheliman. Takə̀dā yə̄ nggə̄ lə car sē yə̄ bə lə lwe ywe kə nə̄ bān Wurisheliman.

4Tə̄ də̄ ngrɛ̄n de yə lə tɔ̀ nə̄ nggə̄ tukpə̀ nggə̄ ywe mān ə Wurisheliman yə, tswē yəmē tə̄ lə ywē gìgyə̀r bə̄ mənē bə bān gyə̄ də̀ cu de nə̄ bə lwe yə ywe.

5Mkpān yə̄ nggə̄ də̄ te rɛn yə̄ nggə̄ lə nyə̄, nggə̄ lə glə kū Makidoniya anrīn də̀ sə̄ nyə sū bə̄ gyə̄ anrɛ̀n yə sē nkɔ̀n yə̀ nggə̄ lə glə.

6Kə̀ndà nggə̄ lə ban mkpān yə̄ lə ma mkpān yə̄ mvri kūkwār də̀ sɔn bə̄ gyə̄ anrīn màn nggə̄ də̄ nyə sū bə̄ gyə̀. Sē ə tswē yəmē yə̄ gyə̄ lə sə̄ kàn là nggə̄ mān də̀ gbō nggə̄ te nkɔ̀n yə̀ nggə̄ lə zər bān mān.

7Də̌r nggə̄ la sē yə̀ nggə̄ lə nyə̄ ban vē nzô me bə̄ gyə̄ yo. Nggə̄ tekə ə də̌r nggə̄ de Rì də̀ kpənyɛ̀n, nggə̄ lə ban mkpān nggānme də̀ sɔn bə̄ gyə̀.

8Nə̄ gyə̄ tsə de nggə̄ lə sɔ̀n ə Yafisa mâ mkpān yə̄ bə də̄ nan gān yə̀ Penteku krɛ anrīn nggə̄ lə sə̄ nyə bə̄ gyə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Rì nə nggə̄ mkpān yə̄ nggə̄ lə nan ndu yə̄ lə là mənē mān nggānme ə Yafisa. Nggə̄ tsə de nggə̄ sē bə̄ bān là te lənggə bə̄ nggə̄ nggānme ə səkànmē də̀ kì yə̀ bə lə nan lə la ywar nggə̄ tswē nan ndu yə̄ Rì yo.

10Mkpān yə̄ Timəti də̀ nyə̄ sū bə̄ gyə̀, nə̄ gyə̄ nàn gu kpə̄ bə̄ ngwən ywā anrèn gu sē wān là nan ndu Rì nənàn kə̄de yə̄ nggə̄ là nan mē.

11Gyə̄ kàdə kpənyèn nə̄ nənè gyər ənywī gyə̄ shan gu yo. Nə̄ gyə̄ là gu mān də̀ man nàn gu gbō te ə nkòn dətswē gu man bàn nkòn kpə susù me mərtu nyə̀ bə̄ nggə̀. Nggə̄ bə̄ mənē bān kpə te njìnjì ə səkànmē là shər beshi kyɛn nkòn nyə̄ məgu.

12Də̀ sē rɛn yə̄ nyə̄ zāngyər tə̄ Pəlo, nggə̄ là nan ndu yə̄ te gu kə ətù yə de gu man nə̄ bə nyə gìgyər bə̄ mənē nəmān bān kpə te njìnjì də̀ yə sē gu la ngrēn ə dər gu de mkpān ma yə̄ gu lə nyə̄ mbē yo. Mbrē yə̄ gu də̀ ngrēn de gu sē bə̄ mkpān, sē mbrē yə yə̄ gu lə nyə̄.

13Nywɛngyər nggə̄, gyə̄ gbà nàn gbyēn də̀ man nàn krè ə nkòn rɛn Rì də̀ man kàdə nə̄ mpūr nkinē te gyə̄ yo, də̀ man nàn dər gyə̄ lwè mgbāmgbān ə nkōn rɛn Rì.

14Nə̄ gyə̄ sē mənē bān sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ lə nyɛn nkənywèn ə nkōn kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār.

15Nywɛngyər nggə̀, Yisətifanan bə̄ mənē bān kə̀ gu sē mənē bān gyə̄ tsə de bə sē mənē bān kūcici kpə̄ Yɛso te njìnjì ə məmē yə̀ Yakaya də̀ bə sē mənē bān kan dər bə zwē yə̄ bə là mənē bān kpə Yɛso te njìnjì mān ndu. Nggə̄ bər gyə̄ de nə̄ gyə̄

16nə̄ ncinrin mənē bə nggən nggən də̀ man nə̄ nkyɛn mənē bān là nan ndu gìgyər bə̄ bə nggən nggən nənàn.

17Dər là sù nggə̄ anrèn bə Yisətifanan gu bə̄ Fartunata bə̄ Yakəka nyə bə̄ nggə̄ ə səkànmē. Nyə̄ yə̀ mənē bə mē sə̄ kə̄de gyə̄ kūkwār bān nyə bə̄ nggə̀.

18Mənē bə mē nyə nàn kì yə̀ sù nggə̄ dər kə̄de yə̄ bə nan kī yə̄ sù gyə̄ dər. Nə̄ gyə̄ tsə de ncinrin mənē bə mē ma bān bə nan bə lwe.

19Nywɛngyər nggə̀, mənē bān kpə Yɛso te njìnjì ə məmē yə̀ Yasiya là zɛ gyə̀. Bə Yakila bə̄ Briskila bə̄ mənē bān kpə te njìnjì də̀ là rɛn bə̄ Rì ə kə̀ bə là nan gyə̄ zɛ̀ nggānme.

20Mənē bān kpə te njìnjì kūkwār ə səkànmē là zɛ gyə̀. Nə̄ gyə̄ zɛ̀ nkənywèn də̀ man sə̀ nyər bə̄ nkənywèn ənywī sān Yɛso Krisəti.

21Rɛn mē sē yə̄ nggə̄ kan ngwən nggə̄ car də̀ dan de, “Nggə̄ Bulusu là zɛ gyə̀.”

22Nē wān də̀ là nyɛn Yɛso Krisəti ə dər gu yo, nə̄ Rì màn fàr nyū məme gyə̄ gu. Rì màn nə̄ Yɛso wān sē Nggən tə̄ ywà nyə̀ ə mgbəmgbrè mē.

23Yɛso gu wān sē Nggən màn nə̄ zəze məgu mān sē gìgyər bə̄ gyə̀.

24Gyə̄ sē mənē bān dər nggə̄ là nyɛn gyə̄ kūkwār anrèn tə̄ kūkwār sē mənē bān là zwe Yɛso Krisəti mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə ywā yə Bulusu car mənē Bān Korinti

Takèdā yə ywā yə Bulusu car mənē Bān Korinti 1

1Sē nggə̄ Bulusu wān dər Rì nə gu kàn nggə̄ tè nē wān te ndu Yɛso Krisəti wān là car
takèdā mē te ndu cā gyə̄ mənē bān kpə Yɛso tè njìnjì bān sē ə Korinti, dè Rì kan gyə̄
tè mənē bān məgu bə̄ mənē bān Yɛso bān sē ə mèmē yè Yakaya. Nggə̄ Bulusu bə̄
Timəti là zɛ gyə̄ kūkwār.

2Tə̄ là rɛn bə̄ Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ de gu màn nə̄ gyə̄ zəze
yə̄ məgu bə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə sòn sòn susù bə̄ nkənywɛ̀n.

3Gyə̄ nə̄ tə̄ nyər Rì wān sē Tě Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄, Rì gu mē wān sē bə̄ dər
yè te mètù mənē dè sē wān là là mənē mān nggānme.

4Rì gu là nə̄ tə̄ nggɔn nggɔn yə̄ məgu yə̄ lə là tə̄ mān ə nkɔ̄n yə̄ tə̄ là kpə mgbŭ mē
kūkwār, dè sē nggɔn nggɔn yə̄ gu nə tə̄ yə̄ tə̄ nènàn lə nan ndu bə̄ yə dè lə là mənē bān
là kpə mgbŭ ə nkɔ̄n zwē gu mān.

5Tə̄ là kpə mgbŭ nggānme nzênmē kə̄de nkɔ̄n yə̄ bə nə̄ Krisəti mgbŭ nggānme nènàn,
dè Rì gu là lā tə̄ mān nggānme ənywī sān Yɛso krisəti kə̄de nkɔ̄n yə̄ gu la gu mān.

6Sē anrèn mgbŭ yəmē yè tə̄ là kpə, yə yə̄ gu Rì là là gyə̄ mān dè là kpə̄ gyə̄ cūngwɔn.
Mkpān yə̄ Rì là là tə̄ mān, yə sē gyə̄ nènàn bān gu là là gyə̄ mān dè là nə̄ gyə̄ nggɔn
nggɔn məgu yə̄ gyə̄ là vūn dər nan lwe ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là kpə̄ mgbŭ kə̄de mgbŭ yè tə̄ là
kpə, dè sə vun dər nan lwe ətù ywə̄ nènàn.

7Dər nkinē là tsu tə̄ ətù kì yè là te bə̄ gyə̄ yo, anrèn tə̄ tsə de kə̄de mgbŭ yè tə̄ là kpə sē
yə̄ yè gyə̄ là kpə̄ brê tə̄ mān nènàn dè nkòn yè Rì là là tə̄ mān sē gyə̄ bān gu là là gyə̄
mān nènàn.

8Nywɛngyər tə̄, gyə̄ kàdə nə̄ kə kan gyə̄ də̄ ətù mgbŭ yè tə̄ sə̄ kpə̄ ə mkpān yə̄ tə̄ sə̄ sē
ə mèmē yè Yasiya yo. Tə̄ sə̄ kpə̄ mgbŭ yèmē nggānme dè tə̄ ngrēn de yə lə nlywe tə̄.

9Tə̄ sə̄ ngrēn yə sē tə̄ kə̄de mənē sur tə̄ rɛn dè kyun krɛ yə̄ bə lə nlywe tə̄. Tə̄ sə̄ sē bə̄
tēkə yəmē ə dər tə̄ dètswē tə̄ man kan dər tə̄ zwē ətù kì yè Rì wān là tā mənē shɛn lə
nan tə̄, dè tə̄ man kādə kan dər tə̄ zwē ətù kì yè tə̄ tukpè tə̄ lə nan yo

10Sē gu Rì wān kpə tə̄ cūngwɔn ə ngwòn nkɔ̄n kyū yəmē, wān lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə
nggà bēshi, dè yə sē gu wān tə̄ kpə te njìnjì de lə sə̀ kūci tswē kpə tə̄ cūngwɔn ywe njì.

11Nə̄ gyə̄ nènàn sə̀ kūci tswē là tə̄ mān ə tswē rɛn bə̄ Rì. Gyə̄ dè nàn ənèmē, mənē
nggānme lə rɛn bə̄ Rì dè gu lə nan tə̄ zəze. Tswēyəmē gyə̄ lə ngrēn mənē nggānme lə
nyər Rì anrèn gu nan kī yə̄ mənē nggān bə mē lə rɛn bə̄ gu ətù ywə̄.

12Kì gyèr yè tə̄ nan kpə̄ te njìnjì dè là ngwur ngwɔn dər ətù yə̄, sē nkɔ̄n kī yə̄ tə̄ nan dè
la gyūr nənè gyər ənywī gyə̄ yo. Tə̄ nan kī tə̄ kūkwār bə̄ dər gyèr ə nkòn yè tə̄ là zwe
rɛn Rì mān. La sē nkɔ̄n tsə rɛn yè mənē bān mgbəmgbrè mē yə̄ tə̄ nan kī zəze yəmē
yo. Sē nggɔn nggɔn yə̄ Rì nə̄ tə̄ yə̄ là la tə̄ mān dè tə̄ là nan kī yəmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Nə̄ gyə̄ tsə de la sē nkinē nə̄mān nkan yə̀ tə̄ là car te ndu ca gyə̄ mān yo. Kī yə̄ tə̄ là car te ndu ca gyə̄ mān mē sē kī yə̄ tə̄ tsə de gyə̄ lə blā də̀ tsə yə. Tə̄ là sa beshi de ə nggà bēshi kì yə̀ tə̄ là dan gyə̀, gyə̄ lə nan yə̄ tsə.

14Kì yə̀ tə̄ là dan gyə̄ yə̀ gyə̄ la tsə yə mbɛ̄ yo mē, gyə̄ lə nyə̄ nan yə tsə kūkwār ə nggà bēshi də̀ yə̄ lə sē kì yə̀ gyə̄ lə ngwur ngwɔn dər ətù tə̀ kə̄de yə̄ tə̄ lə ngwur ngwɔn dər ətù gyə̄ nə̀nàn ə mbrɛ̄ Yɛso krisəti lə mərtu nyə̄ ə mgbəmgbrè mē.

15Sē anrɛ̀n nggə̄ tsə de gyə̄ lə nyə̄ nan kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄ mē tsə yə yə̄ nggə̄ kyun de nggə̄ lə kūci nyə bə̄ gyə̄ anrīn dətswē Rì man là gyə̄ mān bə̄ zəze māgu yə̄ lə ma kə ywā ə mkpān yə̄ nggə̄ də̄ nyə bə̄ gyə̄ te kə ywā.

16Nggə̄ kyun de nggə̄ lə kūci glə kū bə̄ gyə̄ ə mkpān yə̄ nggə̄ lə ywē ə mə̀mē yə̀ Makidoniya də̀ mkpān yə̄ nggə̄ də̄ kā yə dɔn, nggə̄ lə glə kū bə̄ gyə̄ nzə̌ dətswē gyə̄ man gbō nggə̄ tè ə nkɔ̀n yə̀ nggə̄ lə ywē ə Yahudeya, də̀ kì gyər me, nggə̄ la sə̄ sē bə̄ mkpān yə̄ nggə̄ lə nan ənə̀mē yo.

17Gyə̄ ngrɛn de nggə̄ sə̄ rə̄ me yə̄ nggə̄ dan de nggə̄ lə nyə̄ də̀ sə kan sər kì yə̀ nggə̄ kyūn de nggə̄ lə nan? Kē gyə̄ ngrɛn de nggə̄ nan rɛn yəmē ə nkɔ̀n yə̀ nē wān là kyɛn tu gu kyame, yə̀ nggə̄ là dan de nggə̄ kpənyɛn bə̄ kì yə̀ nggə̄ kyun də̀ man kan krē de nggə̄ ka rɛn yə̄ nggə̄ lə nan yə̀?

18Kì yə̀ tə̄ də̄ dan de tə̄ lə nan sē yə yə̀ tə̄ lə nər də̀ nan kə̄de kì yə̀ Rì də̀ là dàn de gu lə nan là gbàn yə nan yo.

19Nə̄ gyə̄ tsə de Yɛso Krisəti wān sē Vɛ̄n Rì wān Sila bə̄ Timəti bə̄ nggə̄ dan gyə̄ rɛn zəze yə̄ tù gu, la sē wān lə dan de gu lə nan kì nrìnrīnmē də̀ kan ru mbrɛ̄ dan de gu lə la nan yə nzə̌ yo.

20Sē Yɛso gu mē wān shɛ kì yə̀ Rì dan de gu lə nan də̀ yə sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə tə̄ là dan de “Yə sē ənə̀mē” ənywī sān Yɛso ə mkpān yə̄ tə̄ là rɛn bə̄ Rì də̀ là bɛ gu.

21Sē Rì gu wān là nə̄ tə̄ bə̄ gyə̄ nan krè ə nkɔ̄n yə̄ tə̄ kpə Yɛso te njìnjì. Sē Rì gu wān cu tə̀ də̀ nə̄ tə̄ nan ndu māgu.

22Kì yə̀ gu nan tə̄ nə̀nàn sē gu nə̄ tə̄ Gbrīn māgu yə̄ kan tə̄ te mānē bān māgu, də̀ yə sē Gbrīn yəmē yə̄ sɔn ə dər tə̀ də̀ rɛn yə̄ Gbrīn yəmē sē yə̄ là tsar tə̄ de gu Rì lə nə̄ tə̄ kī mē kūkwār.

23Nggə̄ là dan gyə̄ de Rì sē gyər me wān tsə kì yə̀ sē ə dər nggə̀. Nggə̄ ka rɛn yə̄ nggə̄ lə nyə̄ ə Korinti dətswē nggə̄ man kādə nyə gbō mgbŭ nə̄mān te gyə̄ yo.

24Tə̄ ngrɛn ə dər tə̄ de la tō nə̄ tə̄ lwe gyə̄ kə̄de nywɛn də̀ man sə̄ dan gyə̄ kì yə̀ gyə̄ lə nan yo, anrɛ̀n tə̄ ngrɛn de gyə̄ lə nan krè ngār ə nkɔ̀n yə̀ gyə̄ kpə rɛn yə̄ Yɛso tè njìnjì. Tə̄ là fɔ nkɔ̀n yə̀ tə̄ nan ndu gìgyər bə̄ gyə̀ dətswē gyə̄ man sɔ̀n bə̄ te dər kə̄kla mwɔ̄n nkɔ̄n yə̄ gyə̄ sē nzênmē.

Takədā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mānē Bān Korinti 2

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Nywɛngyǎr nggə̀, anrɛ̀n rɛn ndu yə̄ tə̄ là nan də̀tswē yə man sē gyə̄ kì yə̀ gyə̄ te dǎr kə̄kla, yə yə̄ nggə̄ tekə ə dǎr nggə̀ de nggə̄ lə la nyə̄ bə̄ gyə̄ nzǒ yo kədè rɛn yə̄ nggə̄ lə gbō dǎr ngàr nə̄mān te gyə̄.

2Nggə̄ də̄ nyə gbō dǎr ngàr nə̄mān te gyə̄, yə lə sē ndu nggyɛ̌ yə̄ nggə̄ nan? Nggə̄ də̄ nyə̄ gbō dǎr ngàr te gyə̄, nggə̄ la sē bə̄ nənè nə̄mān nkan wān lə nan kì yə̀ lə sù nggə̄ dǎr yo.

3Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ nggə̄ car takə̀də̄ te ndu ca gyə̄ mān kədè rɛn nggə̄ də̄ nyə, gyə̄ mənē bān de màn nàn kì yə̀ lə sù nggə̄ dǎr, gyə̄ lə gyên nan kì yə̀ dǎr lə ngar nggə̄ bə̄ yə̄. Nggə̄ kpə te njìnjì de mkpān yə̄ nggə̄ də̄ sē bə̄ dǎr kə̄kla gyə̄ kūkwār nənàn lə sē bə̄ dǎr kə̄kla.

4Nggə̄ car gyə̄ takə̀də̄ yəmūn bə̄ dǎr ngàr nggānme bə̄ məshi ə mgbò. Nggə̄ la car yə ənə̀mē də̀tswē dǎr man ngàr gyə̄ yo. Nggə̄ car yə ənə̀mē də̀tswē gyə̄ man tsə de nggə̄ sē nē wān là nyɛn gyə̄ nggānme.

5Kì yə̀ nē nan nggə̄ yə̀ sē kì dǎr ngàr, la sē nggə̄ kyame wān gu nan nggə̄ yə̄ yo. Kì mē sē yə̀ gu nan də̀tswē dǎr man ngàr bān nə̄mān ənywī gyə̄ nənàn. Nggə̄ lə la te gyār nggān bə̄ nē wān nan kì yəmē yo.

6Nkòn yə̀ mənē nə̄mān nggānme ənywī gyə̄ ywan nē gu mē ma mān ənə̀mē.

7Nə̄ gyə̄ kàdə lwè kì yə̀ nē gu mē nan ə dər gyə̄ nzǒ yo. Nə̄ gyə̄ nàn kì yə̀ lə là gu mān də̀tswē gu man kàdə bàn dǎr ngàr nggānme də̀ yə nyə sē gu kì yə̀ gu lə kà nkə̄n yə̄ zwē rɛn Rì dən gbəgbori yo.

8Nggə̄ là bər gyə̀, kan nə̄ gyə̄ nàn kì yə̀ nē gu mē lə ngrɛ̄n de gyə̄ sē bān là nyɛn gu.

9Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə nggə̄ car gyə̄ takə̀də̄ yəmūn də̀tswē nggə̄ man mā dər gyə̄ kyɛn kē gyə̄ sē bān là nan kī mē kūkwār yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn.

10Nē wān də̀ nàn gyə̄ nkinē nə̄mān məmè də̀ gyə̄ là fù màtò sū gu, nggə̄ nənàn là fù màtò sū gu. Də̀ sē nkinē shāmān yə̀ nggə̄ lə fù màtò sū nənè gu mē, yə sē dùdu gyə̄ yə̄ nggə̄ lə fù màtò sū gu ənywī sān Yɛso Krisəti.

11Nggə̄ là nan ənə̀mē də̀tswē tə̄ mənē bān kpə te njìnjì man kādə nan kì yə̀ Shɛtan lə dan tə̄ yo. Tə̄ tsə kì yə̀ Shɛtan gu là kyūn zwè ətù tə̀.

12Mkpān yə̄ nggə̄ nyə sū gbù yə̀ Taruwasa tswē yə̄ nggə̄ nyə dan bə rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti, nggə̄ ngrɛ̄n de gu là nggə̄ mān də̀ nə̄ nggə̄ mkpān yə̄ nggə̄ dan mənē rɛn yə̄ məgu mān tswē yə.

13Kì gyə̀r mənàn, dǎr nggə̄ la sə̀ sē gyə̀r me yo, anrɛ̀n nggə̄ la ngrɛ̄n zāngyǎr tə̄ Titɔ mān yo. Tswēyəmē, nggə̄ dan bə de nggə̄ lə la sə̀n mān bə̄ bə yo də̀ kan dōglo kā bə dən də̀ ywe ə Makidoniya.

14Nywɛngyǎr nggə̀, ndu yə̄ tə̄ nan sē kì yə̀ tə̄ nyə̄r Rì ətù ywə̄. Rì gu nə nggɔn nggɔn yə̄ Krisəti tāshɛ̀n mwɔn nggɔn nggɔn yə̄ Shɛtan, də̀ ənywī sān Krisəti yə̄ gu là nə̄ tə̄ nggɔn nggɔn yə yə̄ tə̄ là nan kre ə nkòn zwē rɛn yə̄ məgu mān. Sē ənywī nggɔn nggɔn

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

yəmē yə̄ Rì là nə̄ tə̄ də̀ tə̄ là dan mə̄nē rɛn Yɛso ə tswē mə̄nē kūkwār kə̄de kì yə̀ cumgbə̀ nggānme.

15Nzêmē tə̄ sē kə̄de kì yə̀ cumgbə̀ yə̀ Krisəti là kan tò nə̄ Rì də̀ yə sē tə̄ bān Rì là nə̄ tə̄ dan mə̄nē bān gu lə kpə bə cūngwɔn, bə̄ mə̄nē bān là ka yə̄ Rì lə kpə bə̄ cūngwɔn, anrèn rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti.

16Rɛn yə̄ Rì là dan tə̄ de kyū là ji mə̄nē bān là ka rɛn yə̄ Rì lə kpə̄ bə cūngwɔn, də̀ mə̄nē bān Rì là kpə̄ bə cūngwɔn sē mə̄nē bān gu là nə̄ bə shishēn. Màgbà sē Rì wān nə̄ nē nggɔn nggɔn yə̄ māgu yo, nggwɔ ma wān gu lə krè də̀ nan ndu yəmē?

17Nywɛngyər nggə̀, tə̄ la sē kə̄de mə̄nē nəmān nggānme bān la sē rɛn yə̄ ndu Rì yə̄ bə là nan kì yəmē yo də̀ là kre de bə là nan yə. Ncinrin mə̄nē bə mē là dan mə̄nē rɛn Rì də̀ kan yə te kə̄de sē bə nkɔ̄n yə̄ fò lā. Tə̄ là nan ndu njìnjì ə nkɔ̄n yə̄ dan mə̄nē rɛn yəmē. Sē Rì wān là nə̄ tə̄ nggɔn nggɔn yə̄ māgu yə̄ tə̄ là dan mə̄nē rɛn yəmē kə̄de mə̄nē bān gu te bə ndu bān là nan ndu yə̄ bə sē māgər Yɛso krisəti.

Takə̀dā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Korinti 3

1Gyə̄ gwɔ rɛn yə̄ nggə̄ dan də̀ yə sē gyə̄ kə̄de sē tə̄ là ngwur ngwɔn dər nzə̌ ətù ndu yə̄ tə̄ là nan? Kē gyə̄ là ngrēn de yə sē tə̄ kpaki nə̄ bə nənè car takə̀dā te ndu ca gyə̄ mān də̀ man dan gyə̄ de tə̄ sē mə̄nē bān te ndu Yɛso anrīn? Kē gyə̄ là ngrēn de sē kpaki nə̄ gyə̄ car takə̀dā tè ndu cà mə̄nē nəmān ətù tə̄ kə̄de kì yə̀ bə là nan mə̄nē nəmān?

2Kī yə̄ gyə̄ là nan kan gyə̄ te kə̄de takə̀dā yə̄ sē ə dər tə̀ yə̄ bə car ətù ndu yə̄ tə̄ nan, yə̄ mə̄nē mē kūkwār là vu yə kyɛn də̀ tsə yə.

3Mə̄nē là ngrɛn kī yə̄ gyə̄ là nan də̀ tsə de sē Krisəti wān gyə̄ là zwē rɛn māgu mān wān te tə̄ ndu bə̄ gyə̀. Rɛn māgu yə̄ sē ə dər gyə̄ la sē yə̄ bə kan mə̀kì yə̀ car də̀ car yə ə mpəmprɛ mgbǎntə̄ yo. Rɛn yə̄ sē ə dər gyə̄ sē Krisəti nə̄ Gbrīn Rì wān sē bə̄ shishēn kan yə car gyə̄ ə dər mə̄nē bān sē mə̄nēnjì.

4Tə̄ là nan kre də̀ là dan gyə̄ rɛn yəmē ənə̀mē anrèn Krisəti nə tə̄ dər yə̄ tə̄ lə kpə̄ te njìnjì ətù kì yə̀ Rì là dan mə̄nē.

5Tə̄ la sē bə̄ nggu nəmān yə̄ tukpə̀ tə̄ yə̄ tə̄ lə krè də̀ dan de tə̄ ma mə̄nē bān là nan ndu yəmē yo. Nggɔn nggɔn yə̄ tə̄ sē bə̄ yə də̀ là nan ndu yəmē sē yə̄ Rì nə tə̀.

6Sē gu Rì wān nə tə̄ nggu yə̄ kan tə̄ te mə̄nē bān ma tə̄ nan ndu māgu ə nkɔ̄n suswɛ yə̄ gu kyun bə̄ mə̄nē bān māgu. Nkɔ̄n suswɛ yəmē la sē Bān yə̀ bə kan ngwɔn car yə̄ yo. Nkɔ̄n yəmē sē kì Gbrīn Rì là nan ə dər mə̄nē. Mə̄nē krɛ nyər ə nkɔ̄n yə̄ bə nan kì yə̀ bə dan bə də̀ yə sē bə kì yə̀ bə tsu ətù ywə̄. Kì yə̀ Gbrīn Rì là nan sē yə là nə mə̄nē shishēn.

7Bān yə̄ Rì nə Musa sē kì yə̀ bə car yə̄ ə mpəmprɛ mgbǎntə̄ də̀ Rì nə̄ nggɔn nggɔn māgu lan sū mə̄nē ə mkpān yə̄ gu kàn yə̄ nə̄ bə. Mə̄nē bān Sərela ngrēn lǎn yə̀ nggɔn nggɔn yəmē ə nggà bēshi Musa. Lǎn yə̀ nggɔn nggɔn yəmē sə̀ sē nggānme yə yə̄ mə̄nē bān Sərela bə fə̄ tswē yə̄ bə kyɛn də̀ fə̄ larənkər də̀ lǎn yəmē vu gbladə̄. Də̀ sē Rì nə mə̄nē ngrēn nggɔn nggɔn yə̄ māgu ə mkpān yə̄ gu nə̄ bə Bān yə̀ la nə̄ bə shishēn yo,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8gyə̄ la tsə de nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn yə̄ là nan ndu yə̄ nə̄ mə̄nē shishē̄n mwɔn yəmē nggānme yo?

9Ndu yə̄ Bān là nan la sē nkɔ̄n yə̄ Rì là sùr mə̄nē rɛn yo, də̀ yə sə̄ sē kì yə̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì nə̄ gyə̄ tsə de ndu yə̄ Gbrīn Rì là kan nē te kì zəzè ə nggà bēshi Rì, sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì mwɔn ndu yə̄ Bān yəmē.

10Nywɛngyə̌r nggà, Bān yə̀ Rì nə̄ Musa la sē bə̄ nggɔn nggɔn nkinē nzə̌ yo anrèn rɛn zəze yə̄ Yɛso nan tə̄ mwɔn kì yə̀ Bān yəmē sə̄ nàn.

11Də̀ sē Rì nə mə̄nē ngrɛn nggɔn nggɔn māgu ə Bān yə̀ la kùr ywe njì yo, də̀ kì yə̀ là kùr ywē njì, sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì mwɔn Bān yəmē.

12Nzênmē tə̄ là nan kre də̀ là dan mə̄nē rɛn Yɛso anrèn yə sē kì yə̀ tə̄ kan dər tə̄ zwē ətù ywə̄.

13Tə̄ la sē kə̄de Musa wān kàn kpəkì ywān nkəywə̄ ə nggà bēshi dàtswē mə̄nē bān Sərela man kādə ngrē̄n tswē nggɔn nggɔn yə̄ Rì là vu gbladə̄ ə nggà bēshi gu yo.

14Dər yə̄ mə̄nē bān Sərela la sə̄ tsə kì yə̀ bə sə̄ blā ənywī Bān yəmūn yo, də̀ mâ mkpān mē bə là bla yə̄ də̀ la tsə kì yə̀ bə là bla yə̀ sē ənywī Bān yə̄ yo. Sē mə̄nē bān kpə Yɛso te njìnjì kyame bān gu bu bə dər yə̄ bə tsə kì yə̀ sē ətù Bān yəmē.

15Nyə sū mkpān mē yə̄ mə̄nē bə mē də̀ là blā Bān yə̀ Rì nə̄ Musa, də̀ kpəkì yə̄ Musa kàn ywān nkəywə̄ ə nggà bēshi gu yəmē sə̄ sē kə̄de kì yə̀ là ywān dər bə.

16Yə sē mkpān yə̄ nē də̄ kan də̌r gu nə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn, sē gu Yɛso wān lə bu kpəkì yəmē dè gu də̌r dàtswē gu mān tsə kì yə̀ bə là dan gu.

17Nə̄ gyə̄ tsə de Yɛso Krisəti gu wān sē Gbrīn, nə gyə̄ tsə nə̀nàn de nē wān Gbrīn là sɔn ə də̌r gu, Rì kpə nē gu mē cūngwɔn də̀ gu la sē gə̌r yə̀ Bān bə̄ nkɔ̄n nan rɛn məme nzə̌ yo.

18Nkinē la shāmān yə̀ kan ywān tə̄ nggà bēshi kə̄de kì yə̀ Musa nàn mē yo, nggɔn nggɔn yə̄ Krisəti sē bə̄ yə là lan ə nggà bēshi tə̀ də̀ mə̄nē là ngrɛn yə. Nggɔn nggɔn yəmē sē yə̄ gu wān sē Nggɔn tə̄ wān sē Gbrīn Ntsər nə̄ tə̄ də̀ yə là kan tə̄ sər te kə̄de nkɔ̄n yə̄ gu sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ sē nggānme mān ənə̀mē.

Takə̀dā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Korinti 4

1Nywɛngyə̌r nggà, də̌r nkinē là tsu tə̄ ətù ndu yə yə̄ tə̄ là nan mē yo anrèn tə̄ tsə de sē Rì wān là te mə̀tù mə̄nē wān nə tə̄ ndu yəmē.

2Nkɔ̄n yə̄ mə̄nē là nan kì yə̀ sē kì mùmwɔ̀n bə̄ kì yə̀ bə là nan gǐgǐ, tə̄ sē mə̄nē bān ka nkɔ̄n yəmē dɔn. Tə̄ la nan nkinē dàtswē tə̄ man gyūr nənè gyə̄r yo. Tə̄ la nan nkinē gyə̀r məmè yə̀ lə kan rɛn Rì sər yo. La sē gǐgǐ yə̄ tə̄ là dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso yə̄ sē njìnjì yo. Rì tsə kī kūkwār yə̄ tə̄ là nan. Dər tə̄ sē yə̄ tə̄ nan kī yə̄ mə̄nē lə kpə̄nyɛn bə̄ yə.

3Də̀ sē nkinē nəmān shāmān yə̀ lə te nē bū bēshi ətù rɛn zəze yə̄ Yɛso yə̄ tə̄ là dan mə̄nē mē, mə̄nē bān yə là te bə bū sē mə̄nē bān ka nkɔ̄n yə̄ Rì là kpə̄ cūngwɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Mənē bə mē ka rɛn yə̄ bə kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì anrɛ̀n Shɛtan wān sē cūn mənē bān mgbəmgbrè mē kan tēkə bə cāzù ə nkɔ̄n kī məbə yə̄ sē Gbrīn Rì. Shɛtan gu nan dər mənē bə mē də̀ bə la ngrɛn lǎn yə̀ nggɔn nggɔn Yɛso yə̄ là lan su bə yo. Sē Yɛso wān sē gìgyər me kə̄de Rì wān rɛn zəze məgu là lan su mənē bə mē.

5Rɛn yə̄ tə̄ là zər də̀ là dan mənē la sē rɛn yə̄ tukpə̀ tə̄ yo. Rɛn yə̄ tə̄ là zər də̀ là dan mənē sē tə̄ là dan de Yɛso gu sē Nggɔn, də̀ tə̄ là nan ndu yə̄ tə̄ sē məgər gyə̄ anrɛ̀n ndu yə̄ Yɛso.

6Sē mkpān yə̄ Rì nàn mgbəmgbrè mē yə̄ gu dàn de, “Kān nə̄ tswē yə̄ te bū ban lan te.” Nə̄ gyə̄ tsə de sē Rì gu mē wān là nə̄ Yɛso wān là kpə̄ mənē cūngwɔn lan sū ə dər tə̀. Sē lǎn yə̀ Yɛso yə̀ sē ə dər tə̄ yə̀ là nə̄ tə̄ tsə nggɔn nggɔn yə̄ Rì sē bə̄ yə.

7Nə̄ gyə̄ tsə de tə̄ bān tsə nggɔn nggɔn yə̄ Rì sē bə̄ yə, sē mənē bān la sē nkinē gyər zəzè yo də̀ sē mənēnjì me. Tə̄ sē mənē bān tsə de sē Rì wān sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ mwɔn yə̄ mənē mē kūkwār. La sē ənywī nggɔn nggɔn yə̄ tukpə̀ tə̄ yə̄ tə̄ là nan ndu yəmē yo.

8Mənē là nə̄ tə̄ mgbŭ ə nkɔ̄n nkan nkān zwē mkpān mē kūkwār, də̀ mgbŭ yəmē la nə̄ tə̄ kā rɛn nan ndu yəmē dɔn yo. Mkpān nəmān dər tə̄ là kan te vâ me ətù ndu yə̄ tə̄ là nan də̀ yəmē la sē tə̄ kì yə̀ tə̄ tsu dǎr ətù ywə̄ yo.

9Mənē nggānme kan tə̄ te lənggə bə də̀ yə sē Rì wān krè gìgyər bə̄ tə̀, bə nan kī yə̄ là ran tə̄ kpə nggānme də̀ tə̄ la tsu anrɛ̀n kì yəmē yo.

10Zwē mkpān mē kūkwār, mənē sə̄ nan kì yə̀ bə man nlywe tə̄ kə̄de nkɔ̄n yə̄ bə nan də̀ ngun Yɛso. Nkɔ̄n yə̄ tə̄ kāsə̄ sē shāmān bə̄ shishɛ̄n mē sē kì yə̀ là tsar mənē de Yɛso shāmān bə̄ shishɛ̄n nə̀nàn.

11Rɛn kyū lə la kà tə̄ dɔn ə sɔ̀n mə̀tə̄ kūkwār ənywī mgbəmgbrè mē yo, anrɛ̀n ndu Yɛso yə̄ tə̄ là nan bə̄ mkpɔ̌nkpə̀ tə̄ yəmē sē nkɔ̄n yə̄ mənē man tsə de nggɔn nggɔn yə̄ Yɛso sē ə kpə̀ tə̀.

12Mgbŭ yə̀ tə̄ là kpə kə̄de tə̄ lə tsu ətù ywə̄ mē sē də̀tswē gyə̄ man kpə̄ Yɛso tè njìnjì də̀ gu man nə̄ gyə̄ shishɛ̄n.

13Rɛn Rì dan de, “Sē anrɛ̀n yə̄ nggə̄ kpə rɛn Rì tè njìnjì yə̄ nggə̄ là dan mənē yə.” Rɛn yəmē la sē nkan bə̄ tə̄ yo. Sē anrɛ̀n tə̄ kpə rɛn Rì te njìnjì yə yə̄ tə̄ là dan mənē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso.

14Tə̄ kpə te njìnjì de gu Rì wān ta Yɛso shɛ̀n lə tā tə̄ bə̄ gyə̄ shɛn nə̀nàn də̀ vu tə̄ lwè ywē ə tswē Yɛso sē mān.

15Nkɔ̄n yə̄ kī yəmē te bə̄ tə̄ kūkwār sē kì yə̀ lə là gyə̄ mān. Nkɔ̄n yə̄ Rì là nan ndu yə̄ kpə̄ mənē nggānme cūngwɔn nzǒ, mənē bə mē lə nyər gu nggānme ətù kì yə̀ gu nan bə də̀ mənē lə ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ gu sē bə̄ yə.

16Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ dǎr nkinē la tsu tə̄ ətù kì yə̀ là te bə̄ tə̄ yo. Tə̄ tsə de kpə tə̄ sē nan bə̄ məgì də̀ sē kì yə̀ lə cāzu gūgwə̄ me. Yə̀mē la sē nkinē gyər yo. Zwē mbrɛ̄ mē

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

kūkwār Gbrīn Rì yə̄ sē bə̄ tə̄ là kan tə̄ te mənē bān là sən ə nkə̄n suswɛ ban nggà beshi ywe.

17Mgbŭ yə̀ tə̄ là kpə la sē kì yə̀ lə ban mkpān nggān yo. Zəze yə̄ Rì là nə̄ tə̄ ətù mgbŭ yəmē mwən yə nggānme. Ryă ngwən yə̀ tə̄ lə kpə̄ ətù mgbŭ yəmē sē shishēn yə̄ tə̄ lə sə̀n ə mkparū ywe njì.

18Tə̄ la sē mənē bān là kan dər tə̄ zwe ətù kì yə̀ tə̄ la kan beshi tə̄ ngrēn yə̄ mē yo. Tə̄ kan dər tə̄ zwē ətù kī yə̄ tə̄ la kan beshi tə̄ ngrēn yə mbē yo. Kì yə̀ tə̄ là kan beshi tə̄ ngrɛn yə̄ nzênmē lə la ban mkpān nggān anrīn də̀ lə sə̄ krɛ ə mgbəmgbrè mē yo. Kì yə̀ tə̄ la kan beshi tə̄ ngrēn yə mbē yo mē, sē kì yə̀ lə kùr be ywe njì.

Takədā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 5

1Tə̄ tsə de tə̄ də̄ tsu ə mgbəmgbrè mē, mkpə̌nkpə̀ gyər shāmān yə̀ Rì lə nə̄ tə̀ ə mkparū. Mkpə̌nkpə̀ yəmē sē Rì tukpə̀ gu wān nan yə də̀ sē tswē yə̄ tə̄ lə sə̀n be ywe njì.

2Nzênmē kpə krɛ tə̄ bə̄ kī yə̄ mgbəmgbrè mē də̀ yə la kan cumgbə̀ su tə̄ nzə̌ yo də̀ tə̄ kan dər tə̄ zwē ətù mkpə̌nkpə̀ yə̀ Rì lə nə̄ tə̄ ə mkparū.

3Dər tə̄ sē ətù mkpə̌nkpə̀ yəmūn yə̀ Rì lə nə̄ tə̄ anrèn yə̄ sē yə̀ tə̄ lə sə̀n be bə̄ yə̄ ywe njì.

4La sē de tə̄ ka mkpə̌nkpə̀ yə̀ tə̄ sē bə̄ yə̄ ə mgbəmgbrè mē yə̄ tə̄ là tan nyər nyər bə̄ dər yə̀ tə̄ là kpə mgbŭ ə mgbəmgbrè mē yo. Dər tə̄ nzênmē sē yə̄ Rì màn nə̄ tə̄ mkpə̌nkpə̀ yə̀ lə kùr be ywe njì dətswē tə̄ man kādə sē bə̄ mkpə̌nkpə̀ yə̀ kyū sē bə̄ nggən nggən ətù ywə̄ mē nzə̌ yo.

5Sē Rì tukpə̀ gu wān kyun tə̄ tè mənē bān gu lə sər mkpə̌nkpə̀ yə̀ tə̄ sē bə̄ yə mē tè suswè. Tə̄ tsə rɛn yəmē ənə̀mē anrèn Gbrīn māgu yə̄ gu nə tə̄ mbē.

6Sē ətù rɛn yəmē yə̄ dər nkinē là tsu tə̄ ətù kī yə̄ là te bə̄ tə̄ ə mgbəmgbrè mē yo. Tə̄ tsə de mkpān yə̄ tə̄ sē bə̄ mkpə̌nkpə̀ yə̀ là kyū ə mgbəmgbrè mē sē mkpān yə yə̄ tə̄ la sē gìgyər bə̄ Yɛso ə mkparū yo.

7Tə̄ tsə de kì yə̀ tə̄ kpə te njìnjì ə mgbəmgbrè mē de Rì lə nan tə̄, la sē kì yə̀ tə̄ kan beshi tə̄ ngrēn yə yo.

8Dər nkinē là tsu tə̄ yo. Kì yə̀ dər tə̄ gyên bàn nzênmē sē yə̄ tə̄ mān ywe kə sə̀n gìgyər bə̄ Yɛso ə mkparū də̀ man kā sə̀n yə̀ mgbəmgbrè mē dən.

9Màgba sē tə̄ là sən ə mgbəmgbrè mē kē tə̄ sē gìgyər bə̄ Yɛso, tēkə yə̀ dər tə̄ kūkwār sē yə̀ tə̄ nan kì yə̀ lə sù gu dər.

10Nə̄ gyə̄ tsə de sē kpaki yə̄ tə̄ kūkwār lə krè ə nggà bēshi Krisəti ə mkpān yə̄ gu lə sùr tə̄ rɛn. Sē ə mkpān yəmūn yə̄ mənē mē kūkwār lə kpə̄ ryă ngwən ətù kī yə̄ bə nan ə mgbəmgbrè mē kūkwār. Màgba sē zəze kē məme yə̄ nē nan ə mgbəmgbrè mē gu lə kpə̄ ryă ngwən ətù ywə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Tə̄ sē mənē bān sē bə̄ te mpūr sùr rɛn Yɛso wān sē Nggɔn ə dər tə̀. Sē anrèn rɛn yəmē yə̄ tə̄ nər dətswē tə̄ man nə̄ mənē kpə̄ rɛn yə̄ tə̄ là dan bə te njìnjì. Nkinē gyər la shāmān yə̀ Rì la gbàn tsə ətù tə̄ yo. Tə̄ là ngrɛn de gyə̄ nan tə̄ tsə ə dər gyə̄ nənàn.

12Nywɛngyər nggə̀, la sē tə̄ là fɔ nkɔ̄n yə̄ tə̄ lə nər də̀ man dan gyə̄ nzə̌ de tə̄ sē mənē bān te ndu Yɛso yo. Kì yə̀ tə̄ là nər yə̀ tə̄ lə dan gyə̄ nzênmē sē kì yə̀ gyə̄ lə lwe də̀ nyər Rì ətù ndu yə̄ tə̄ là nan. Kì yəmē lə là gyə̄ mān də̀ gyə̄ lə nan krè də̀ rɛn bə̄ mənē bān là ngwur ngwɔn dər ətù nkɔ̄n yə̄ nē sē, də̀ la kyɛn kì yə̀ nē gu là nan yo.

13Sē njìnjì yə̄ mənē là ngrēn de tə̄ là nan kī kəde mənē bān tu bə la sē zwē tsōtsō yo? Də̀ sē kì yə̀ bə là dan sē mān ənəmē njìnjì, yə sē dùdu ndu yə̀ rɛn Rì. Də̀ sē kì yə̀ tə̄ là nan sē zwē tsōtsō, yə sē kì yə̀ lə là gyə̄ mān.

14Sē nkɔ̄n yə̄ Yɛso là nyɛn mənē yə̄ là lwe tə̄ nzênmē. Tə̄ kpə te njìnjì de kyū yə̄ de mān nlywe mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār, sē yə yə̄ nē gyər me wān kpə yə kyù dùdu bə kūkwār.

15Krisəti gu kyù dùdu mənē mē kūkwār dətswē mənē bān sē bə̄ shishēn yə̄ gu nə̄ bə yə, nə̄ bə man kādə sə̄ nan kī yə̄ dər bə ban ə mgbəmgbrè mē nzə̌ yo. Nē wān kyu dùdu bə də̀ Rì ta gu shèn, yə sē kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ nə̄ mənē bə mē nan kì yə̀ lə sù gu dər.

16Nə̄ gyə̄ tsə de mkpān yə̄ tə̄ la kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì mbɛ̄ yo, tə̄ sə̄ kyɛn zər yə̄ mənē ə nkɔ̄n yə̄ mənē bān sē bə̄ nan bə̄ mə̀gì kyame là nan kī bə, də̀ la sē nkɔ̄n yəmē yə̄ tə̄ là kyɛn nənè gyər nzênmē nzə̌ yo. Sē nkɔ̄n yəmē yə̄ tēkə tə̄ sə̀ sē ətù Krisəti ə mkpān gyər sə̀sɛ̀, də̀ la sə̄ tēkə yəmē yə̀ tə̄ sē bə̄ yə ətù gu nzênmē nzə̌ yo.

17Tə̄ tsə nzênmē de nənè wān də̀ kpə̄ rɛn Yɛso tè njìnjì, Yɛso nan nē gu mē tè suswɛ, nē gu mē ka nkɔ̄n nan kī yə̄ mgbəmgbrè mē yə̄ dər Rì la kpənyèn bə̄ yən yo dòn, də̀ là gyên nan kī mē kūkwār nzênmē ə nkɔ̄n Yɛso nan gu tè nē suswɛ.

18Kī mē kūkwār sē Rì wān nan yə. Rì gu nə̄ Yɛso Krisəti kàn tə̄ bān sē lənggə gu tè kpə̄kpàn gu, də̀ yə sē rɛn yəmē yə̄ gu nə tə̄ de nə̄ tə̄ dan mənē yə.

19Ndu yə̄ tə̄ là nan sē tə̄ là dan mənē de kì yə̀ Rì nə Krisəti nyə̀ mgbəmgbrè mē sē nkɔ̄n yə̄ gu là nan dətswē gu man kàn nkyɛn mənē mē kūkwār tè kpə̄kpàn gu, də̀ lə la lwe rɛn məme yə̄ bə nan ə dər gu yo. Sē rɛn yəmē yə̄ Rì dan tə̄ de nə̄ tə̄ dan mənē yə.

20Nə̄ gyə̄ tsə de nzênmē tə̄ là dan mənē kì yə̀ Krisəti dan tə̄ de nə̄ tə̄ dan bə, də̀ yə sē Rì tukpə̀ gu wān là fɔ̀ nkɔ̀n yə̀ gu kan mənē te kpə̄kpàn ywə̄ ə nkɔ̄n kì yə̀ tə̄ là dan mənē. Nywɛngyər tə̀,tə̄ là bər gyə̄ ə dùdu Yɛso Krisəti, de nə̄ gyə̄ kpənyèn nə̄ Rì kàn gyə̄ bān sē lənggə gu tè kpə̄kpàn gu.

21Sē Yɛso gu wān la nàn nkinē gyər yə̀ sē məmè gbàngyər yo wān Rì kàn gu tè kəde nē wān nan məme dùdu rɛn məme mətə̀, dətswē gu man kàn tə̄ tè mənē bān sē zəze ə nggà bēshi Rì.

Takədā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 6

1Nə̄ gyə̄ tsə de tə̄ sē mənē bān là nan ndu yə̄ Rì də̀ sē rɛn yə yə̄ tə̄ là bər gyə̄ de gyə̄ nàn kì zəzè yə̀ Rì nan gyə̄ mē lwè, də̀ man kàdə kàn yə te kì fà yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Rì gu dan de, “Nggə̄ gwɔ bər yə̀ mə̀gyə̄ ə mkpān yə̄ nggə̄ ngrɛ̄n de ma yə̄ nggə̄ lə là gyə̄ mān, də̀ nggə̄ la gyə̄ mān ə mbrɛ̄ yə̄ ma yə̄ nggə̄ kpə̄ gyə̄ cūngwɔn.” Nə̄ gyə̄ tsə de mkpān mē sē mkpān yə̄ ma yə̄ Rì lə là gyə̄ mān, də̀ nrìnrīnmē sē rì yə̀ gu lə kpə gyə̄ cūngwɔn.

3Tə̄ la kpə̄nyɛn yə̄ tə̄ lə nan nkinē gyə̀r yə̀ lə ywar nənè gyə̄r ə tswē kpə̄ rɛn Rì yo, kədè rɛn yə̄ nē lə shan ndu yə̄ tə̄ là nan.

4Kī yə̄ tə̄ là gyɛ̂n nan kūkwār sē tə̄ là nan ndu yə̄ mənē lə ngrɛ̄n də̀ tsə de tə̄ sē bān là nan ndu Rì anrɛ̀n tə̄ là vun dər lwe nggān bə̄ kī yə̄ tə̄ là kpə ránkpə ətù ywə̄, bə̄ rɛn yə̄ bə là fɔ bə̄ tə̀ bə̄ jə̄ yə̄ bə là nə̄ tə̄ kūkwār mē.

5Mənē tse tə̄ də̀ zwe tə̄ ywān te ə jàrō də̀ te glə̄ ə gbù ətù ndu tə̀. Mkpān yəmūn tə̄ nan ndu yə̄ ràn dər nggānme, də̀ la sē bə̄ mkpān yə̄ tə̄ kùr nənə̄ kē re nkinē gyə̀r yo.

6Kì yə̀ tə̄ nan nənàn nzə̌ sē tə̄ krē ngār ə tswē nan kī zəze yə̄ tsar mənē de tə̄ tsə nkɔ̄n rɛn yə̄ sē njìnjì ətù Yɛso, də̀ vūn dər lwe ətù kī yə̄ te bə̄ tə̄, də̀ nan mənē kī yə̄ sē zəze. Tə̄ là nan ndu vūn dər lwe ətù kī mē kūkwār yə̄ mənē là nan tə̄ də̀ yə sē kī zəze kyame yə̄ tə̄ là nan mənē kūkwār. Sē nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn yəmē nənàn yə̄ nə tə̄ dər yə̄ tə̄ là nyɛn mənē njìnjì,

7də̀ là dan bə rɛn Rì yə̄ sē njìnjì. Sē Rì gu wān nə tə̄ nggɔn nggɔn yə̄ tə̄ là nan mənē zəze kyame ə nkɔ̄n yə̄ tə̄ là kre də̀ te kɔ̄n bə̄ bān là ka rɛn Rì də̀ là ywar nkəywə̀ ətù kī yə̄ mənē là nan tə̀.

8Mkpān nəmān mənē sə̄ ngrɛ̄n tə̄ bə̄ nggɔn nggɔn ətù ndu tə̄ sə̄ nan, də̀ mkpān nəmān mənē nəmān sə̄ shan tə̄ ətù ndu yə̄ tə̄ sə̄ nan, də̀ mkpān nəmān bə kan tə̄ gri to, də̀ mkpān nəmān mənē sə̄ bɛ̄ tə̀. Tə̄ là dan mənē rɛn njìnjì də̀ mənē nəmān là kre de tə̄ sē bān là te mò.

9Mkpān nəmān mənē sə̄ ngrɛ̄n de nənè la tsə tə̄ yo də̀ yə la sē ənə̀mē yo. Mənē tsə tə̄ ə tswē mē kūkwār. Mkpān nəmān mənē sə̄ ngrɛ̄n de tə̄ tsu də̀ la shāmān shishɛ̄n ə mgbəmgbrè mē nzə̌ yo, də̀ gyə̄ là ngrɛ̄n bə̄ beshi gyə̄ nzɛ̂nmē de tə̄ shāmān. Mgbŭ yə̀ bə nə tə̄ nggān mē la nlywe tə̄ yo.

10Sē njìnjì yə̄ mənē nə tə̄ dər ngàr də̀ yəmē la ywar tə̄ tswē te dər kə̄kla yo. Mənē là ngrɛn tə̄ de tə̄ sē bān jə̀ də̀ tə̄ gyɛ̂n la mənē nggānme də̀ tə̄ tsə kī nggānme ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì mān. Mənē la tsə de tə̄ sē bə̄ kī mē kūkwār ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì yo də̀ là ngrɛn de tə̄ la te nkinē yo.

11Gyə̄ nywɛngyə̀r tə̄ bān sē ə Korinti, kī mē kūkwār yə̄ tə̄ dan gyə̄ mē sē njìnjì. Nkinē gyə̀r la shāmān ə dər tə̄ yə̄ tə̄ la gban dan gyə̄ yə̄ yo.

12Sē njìnjì yə̄ tə̄ là dan gyə̄ de tə̄ la gbān sē bə̄ dər yə̄ tə̄ lə nyɛn gyə̄ gbàngyə̀r yo. Sē gyə̄ kya bān là nyɛn tə̄ yo.

13Gyə̄ ngrɛn nzɛ̂nmē nggə̄ là rɛn bə̄ gyə̄ kə̄de gyə̄ sē nywɛn nggə̀. Nə̄ gyə̄ nàn tə̄ kì yə̀ tə̄ lə ngrɛ̄n de gyə̄ là nyɛn tə̀ kə̄de nkɔ̄n yə̄ tə̄ là nyɛn gyə̀. Nə̄ gyə̄ sē mənē bān là nyɛn tə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Gyā kàdə kpānyèn yā gyā lə kan tu gyā te gyār bā mānē bān la kpā Yɛso te njìnjì yo. Gyā kàdə zwē nkōn rɛn məbə yo. Gyā ngrɛn rɛn zəze bā rɛn məme tswē rē kpàn bā nkəywə̀ gbàngyàr? Tswē yā sē būbū bā tswē yā là lan là sən gìgyàr ə tswē gyār yo.

15Gyā là ngrēn de bə Krisəti bā Shɛtan sē mānē bān là kpənyɛn bā kì yə̀ bə là dan nkəywə̀? Sē nānggyĕ gyàr yə̀ ci nē wān kpə tè njìnjì tè hyuhyur bā nē wān la kpā tè njìnjì yo?

16Kā Nggən yā Rì la re kpàn bā kā bə là nan kpūkpò gbàngyàr yo. Nā gyā tsā de tā mānē bān kpə Yɛso te njìnjì tā sē kāde kā yā Rì. Rì gu tukpà gu dan de, “Sē mānē bān mānggà bān nggā lə kan bə te tswē yā nggā lə sòn mān dà sōn gìgyàr bā bə. Sē nggā wān lə sē Rì wān lə lwe bə, dà bə lə sē mānē bān mānggà.”

17Yɛso wān sē Nggən tā là dan gyā nzênmē de, “Sē kpaki nā gyā kà nkōn yə yā mānē bān la kpā Yɛso te njìnjì yo dòn. Gyā kàdə kpānyèn yā gyā lə kan tu gyā te gyār bā bə yo, dà ə tswēyəmē nggā lə kpā gyā te mānē bān mānggà.

18Ə̀ tswēyəmē nənàn nggā lə sē Tĕ gyā dà gyā lə sē nywɛn nggā lālən bā mānggā. Nā gyā tsə de rɛn yəmē sē yā Rì wān sē Nggən mwōn kūkwār wān dan yə.”

Takàdā yā ywā yā Bulusu car mānē Bān Korinti 7

1Nywɛngyār nggà, kī mē kūkwār sē yā Rì dan de gu lə nan tā yə. Kì yə̀ tā lə nan nzênmē sē nā tā kādə nan nkinē gyàr yə̀ lə kan kpə tā bā dər tā te məme ə nggà bēshi Rì yo. Kì yə̀ tā lə nan nənàn sē nā tā nā Rì nggən nggən yā lə nā tā kan dər tā kūkwār nā gu dà man sōn ə nkōn yā sē ntsər ə nggà bēshi gu.

2Nā gyā sər tēkə màgyā ə nkōn kī yā gyā là tēkə ətù tà. Nā gyā tsə de tā la nan nənè gyār ənywī gyā nkinē məmè yo, tā la nan nkinē gyàr yə̀ lə cà nənè gyār ənywī gyā dăr zu yo, kē tā la gyūr nənè dà vun gu nkinē kpā yo.

3Nā gyā tsə de mərɛn yə̀ nggā là dan gyā la sē de nggā là dan de gyā nan nggā nkinē gyàr məmè yo. Nā gyā tèkə rɛn yā nggā dan gyā de gyā sē mānē bān dər tā là nyɛn gyā nggānme. Màgba sē tā lə tsu, kē shāmān shishēn, tā la ngrēn nkinē gyàr yə̀ lə ywar tā tswē nyɛn gyā yo.

4Dăr nggā kpənyèn bā kī yā gyā là nan mē kūkwār dà yə sē ətù kī yəmē yə yā nggā là ngwur ngwən dăr ətù gyà. Tā la gbān te dăr kākla gbàngyàr de anrèn mgbŭ nggān yə̀ mānē là nā tā mē yo. Dăr la tsu tā anrèn rɛn mgbŭ yəmē yo.

5Nā gyā tsə nənàn de kī yəmē la kā tā dòn ə mkpān yā tā nyə sū ə Makidoniya yo. Tā kpā mgbŭ ə nkōn nkan nkān mān ə gbù yəmūn. Mānē bān gbù yə sā nan ndu yā bə gbìn rɛn bā tà dà yə kan sē tā kì yə̀ te mpūr mān ə gbù yə.

6Yə sē Rì wān là kpàn mānē bān dər bə cazu ətù kì yə̀ mānē là nan bə, wān nə Titɔ nyà dà yə sē tā kì yə̀ kpàn tā dăr.

7La sē nyă yə̀ Titɔ kyame yə̀ sē tā kì yə̀ kpàn dăr yo. Rɛn yā gu dan tā ətù gyā yə yā sē tā kì yə̀ kpàn tā dăr mwōn kūkwār. Gu dan tā de gyā nan gu kì yə̀ nə gu kpàn dăr nggānme, dà gu ngrɛn de dər gyā sē kāde yə sē kpaki nā gyā màn ngrēn beshi nggà.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Gu dan tə̄ nə̀nàn de gyə̄ sē bə̄ dər̄ ngàr anrɛ̀n kì yə̀ gyə̄ nan nggə̀ də̀ nzɛ̂nmē gyə̄ nan kyūn zwè ə dər gyə̄ yə̄ gyə̄ lə krè ə gɔ̄n nggə̀. Sē kī yəmē yə̀ nggə̄ gwɔ də̀ yə sē nggə̄ kì yə̀ te dər̄ kə̄kla nggānme nzɛ̂nmē mwɔ̄n mkpān mē kūkwār.

8Màgba sē mpəmprɛ takə̀dā yə̄ nggə̄ kucici car ca gyə̄ mān yə̄ ca gyə̄ dər̄ zu, nggə̄ la ngrɛ̄n nkinē gyə̀r yə̀ sē məmè ətù ywə̄ yo. Nggə̄ ngrɛn de Takə̀dā yəmūn ban mkpān fətsɛ̀ me də̀ ca gyə̄ dər̄ zu də̀ yə sē nggə̄ kì yə̀ nggə̄ tēkə ətù ywə̄ nə̀nàn.

9Kì yə̀ te bə̄ gyə̄ gyɛ̂n sē nggə̄ kì yə̀ nggə̄ te dər̄ kə̄kla ətù ywə̄ nzɛ̂nmē, anrɛ̀n kì yə̀ ca gyə̄ dər̄ zù la gyə̄ mān də̀ dər gyə̄ kan sər kā nkɔ̄n kì yə̀ gyə̄ sə̄ nàn dɔ̀n də̀ là zwē rɛn Rì mān. Sē Rì wān kpənyɛ̀n de nə dər̄ gyə̄ cāzu. Tə̄ la nan gyə̄ nkinē gyə̀r yə̀ sē məmè ənywī takə̀dā yə̄ tə̄ car gyə̄ yəmūn yo.

10Kì yə̀ ca nē dər̄ zù yə̀ Rì kpənyɛ̀n bə̄ yə̄ sē kì yə̀ là là nē gu mān də̀ gu là kà nkɔ̄n kī məme yə̄ gu nan dɔn, də̀ gu Rì là kpə̄ nē gu mē cūngwɔn. Nkinē gyə̀r məmè la shāmān ə nkɔ̄n yəmē yo. Sē cā dər̄ zu yə̀ nē wān la kàn dər̄ gu nə̄ Rì yo yə̀ là gbō kyū te gu.

11Kì yə̀ ca gyə̄ dər̄ zù sē kì yə̀ dər̄ Rì kpənyɛ̀n de nə̄ yə tè bə̄ gyə̄ də̀ nzɛ̂nmē gyə̄ ngrɛn kì yə yə̀ ca gyə̄ dər̄ zù yəmē nan gyə̀. Nkɔ̀n yə̀ cā dər̄ zu yəmē la gyə̄ mān, sē yə nə gyə̄ kyūn nkɔ̄n tēkə māgyə̄ ətù tə̄ də̀ nàn kì yə̀ tə̄ là ngrɛn də̀ tsə de gyə̄ la nàn nkinē gyə̀r məmè ətù kì yə̀ te yo. Dər̄ ngàr gyə̄ ətù kì yə̀ te bə̄ tə̄ də̀ mpūr te gyə̀ ətù kì yə̀ lə te bə̄ gyə̀ ə nggà bēshi. Sē cā dər̄ zu yəmē yə̀ nə dər̄ gyə̄ sē kə̄de nə̄ yə sē kpaki nə̄ gyə̄ màn ngrɛ̄n nggə̀ də̀ man krè ə gɔ̄n nggə̄ ətù kì yə̀ mānē là nan nggə̄, də̀ man ywàn mānē bān là nan məme. Nzɛ̂nmē, tə̄ ngrɛn kì yə̀ gyə̄ nan yə̀ tsar tə̄ de ngwɔn gyə̄ la sē ətù kì yə̀ te yo.

12La sē dùdu yə̀ nē wān nan nggə̄ kì məmè yəmē kē de sē dùdu yə̄ wān bə nan gu məme yəmē yə yə̄ nggə̄ car gyə̄ takə̀dā yəmē yo. Nggə̄ car gyə̄ takə̀dā yəmē dətswē yə man sē nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə ngrɛ̄n tēkə yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə ətù tə̄ yə̀ Rì tsə yə nə̀nàn.

13Tēkə yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə ətù tə̄ nggān yəmē sē kì yə̀ kpàn tə̄ dər̄ ə ndu yə̄ tə̄ là nan. La sē kpàn dər̄ yəmē kyame yə̀ tə̄ sē bə̄ yə yo. Tə̄ sē bə̄ te dər̄ kə̄kla anrɛ̀n gyə̄ nan kī yə̄ sū Titɔ dər̄ də̀ tə̄ ngrɛn gu sē bə̄ te dər̄ kə̄kla nggānme nzɛ̂nmē.

14Nggə̄ bɛ gyə̄ sū Titɔ də̀ gu nyə kàn beshi māgu nkəywə̄ ngrɛ̄n kì yə̀ nggə̄ dan gu ətù gyə̄. Kì yə̀ tə̄ dan Titɔ sē njìnjì kə̄de kī mē kūkwār yə̄ tə̄ dan gyə̄ yə̄ sē njìnjì nə̀nàn.

15Nkɔ̄n yə̄ gyə̄ te gurgur bə̄ kì yə̀ Titɔ nyə dàn gyə̄ bə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ nə gu nggɔn nggɔn nggānme, də̀ yə sē gu kì yə̄ yə̀ gu là kūci tswē nyɛn gyə̄ nzɛ̂nmē.

16Nggə̄ sē bə̄ dər̄ kə̄kla nzɛ̂nmē anrɛ̀n nggə̄ tsə de gyə̄ là nan kì yə̀ nggə̄ dan gyə̀.

Takə̀dā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mānē Bān Korinti 8

1Nywɛngyə̀r nggə̀, nə̄ gyə̄ shər̄ tɔ̄n də̀ man gwɔ rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ ətù kī zəze yə̄ Rì nan mānē bān kpə te njìnjì ə məmē yə̀ Makidoniya.

2Mānē bə mē kpə̄ mgbŭ nggānme də̀ mgbŭ yəmē la ywar bə tswē sē bə̄ dər̄ kə̄kla zwē mkpān mē kūkwār yo. Mānē bə nə kī yə̄ bə sē bə̄ yə kə̄de bə la sē mānē bān jə̄ là te bə yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì de, mə̄nē bə mē nə kī yəmē bə̄ dər̀ gyə̀r də̀ nə zā mwə̄n kì yə̀ tə̄ ngrɛ̄n de bə lə nə̄. Sē kī yə̄ dər mə̄nē bə mē kpənyɛ̀n

4yə bə bər tə̄ de nə̄ tə̄ ywe ə Yahudeya də̀ man kə là mə̄nē bān là zwe rɛn Rì mān bə̄ kə̄jī.

5Kì yə̀ mə̄nē bə mē nan mwɔn kì yə̀ tə̄ ngrɛ̄n de bə lə nan. Mə̄nē bə mē kūci nan dər bə kan zwē ə nkə̄n zwē rɛn Yɛso wān sē Nggɔn də̀ kan dər bə zwē yə̄ bə lə nan kì yə̀ tə̄ là dan bə ə nkə̄n yə̄ Rì tsar bə de bə nan.

6Titɔ wān vun ndu yə̄ gu là gyə̄ mān dətswē gyə̄ man nə̄ kī yə̄ bə lə kpə nə̄ mə̄nē bān kpə te njìnjì ə Yahudeya, sē gu wān tə̄ bər gu de nə̄ gu kūci bə̄ ndu yəmē yə̄ sē nkə̄n yə̄ nyɛn nē, mâ mkpān yə̄ gyə̄ lə nan yə krɛ̀.

7Tə̄ tsə de ə nkə̄n nan kī mē kūkwār gyə̄ mwɔn nkyɛn mə̄nē bān kpə te njìnjì ə tswē nan yə. Gyə̄ mwɔn nkyɛn mə̄nē ə nkə̄n yə̄ gyə̄ kan dər gyə̄ zwè ə nkə̄n rɛn Krisəti, də̀ mwɔn bə nə̀nàn ə tswē dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ Yɛso Krisəti. Gyə̄ mwɔn mə̄nē bə nə̀nàn ə tsə rɛn Rì yə̄ sē njìnjì bə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ sē bə̄ dər yə̄ nan mə̄nē ndu bə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ là nyɛn tə̀. Yə sē səsānmə̄nàn nggə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ mwɔn nkyɛn mə̄nē nə̀nàn ə nkə̄n yə̄ gyə̄ lə nə̄ kī məgyə̄ yə̄ bə kpə lə kpə̄ lā mə̄nē bān la sē bə̄ yə yo.

8Rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ mē la sē bān nəmān yə̀ nggə̄ là nə̄ gyə̄ yo. Kì yə̀ nggə̄ là nan sē nggə̄ là fɔ nkə̄n yə̄ nggə̄ tsə̄ kē gyə̄ sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ lə nyɛn mə̄nē njìnjì kə̄de kì yə̀ mə̄nē bān Makidoniya nan məkē.

9Gyə̄ tsə kì zəzè yə̀ Krisəti nan gyə̀. Gu sē nē wān sə̄ tè kī nggānme də̀ yə sē dùdu gyə̄ yə̄ gu kàn nkəywə̄ tè wān jə̀ dətswē gu man kàn gyə̄ tè mə̄nē bān te kī.

10Kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄ ətù ndu yə̄ gyə̄ vūn ə tswē nə̄ kī yə̄ bə kpə̄ kan lā mə̄nē mān ə sɛ yəmūn, nə̄ gyə̄ kūci tswē nan yə mâ gyə̄ lə nan yə krɛ. Sē gyə̄ bān sē bān kùcī bān sē bə̄ dər yə̀ nan kī yəmē də̀ nan yə njìnjì.

11Nə̄ gyə̄ kūci bə̄ nan ndu yəmē də̀ man nàn yə krɛ̀. Nə̄ gyə̄ sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ lə nan ndu yəmē krɛ̀ kə̄de yə̄ gyə̄ sē bə̄ dər də̀ kyun de gyə̄ lə nan yə. Nə̄ gyə̄ nàn ndu yəmē bə̄ kì yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə ə ngwɔ̀n gyə̄.

12Də̀ sē gyə̄ sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ lə nə̄ Rì kì yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə, gu lə kpə̄ yə anrɛ̀n gu tsə de gyə̄ nə̄ ənywī kì yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə̀. Gu lə la dan de nə̄ gyə̄ ywè kə bàn nkinē yə̀ gyə̄ la sē bə̄ yə yo ə tswē nəmān də̀ man lwè cà gu mān.

13Rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ mē la sē nggə̄ là dan de nə̄ gyə̄ kyame nə̄ Rì kī yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə, də̀ nkyɛn mə̄nē man kādə nə̄ gu kī yə̄ bə sē bə̄ yə yo. Nggə̄ ngrɛn de yə tə̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ mə̄nē bān Rì nə gyə̄ kī nggān, là mə̄nē bān la sē bə̄ yə mbɛ̄ yo, də̀ man nə̄ bə kī yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə. Nə̄ gyə̄ là mə̄nē bə mē mān, dətswē ə nggà bēshi, mkpān yə̄ gyə̄ dəgbà sē bə̄ yə yo, də̀ bə də̄ sē bə̄ yə nggān, bə man la gyə̄ mān nə̀nàn də̀ man nə̄ gyə̄ yə. Gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, yə lə sē kì yə̀ gyə̄ là là nkənywɛ̀n mān brêbrè.

15Lə̀tafē yə̀ rɛn Rì dan tə̄ ətù nan yəmē de, “Nē wān vu kī nggān la vu kī yə̄ gu lə re yə də̀ yə lə kədè nkyɛn yo. Nē wān vu kī fətsɛ̀ mē la vu kī yə̄ krɛ gu nyər tswē rē yo.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Tə̄ nyər Rì nggānme ətù yə̄ gu nə Titɔ dər yə̀ gu sē bə̄ tēkə yə̀ gu lə là gyə̄ mān kə̄de yə̄ tə̄ sē bə̄ dər yə̀ tə̄ lə là gyə̄ mān ə ndu yəmē nə̀nàn.

17La sē kì yə̀ tə̄ dan Titɔ de gu nàn me yə̀ gu kpənyɛ̀n bə̄ yə yo. Sē kì yə̀ dər gu kpənyɛ̀n bə̄ yə̄ nə̀nàn yə̀ gu kpənyɛ̀n də̀ gu lə nyə̄ là gyə̄ mān.

18Sē bə Titɔ bə̄ zāngyər tə̄ gyər bān tə̄ là te bə ndu nyə̄ bə̄ gyə̄. Zāngyər tə̄ wān bə lə nyə̄ gìgyə̀r bə̄ Titɔ sē wān là nan ndu dan mənē rɛn zəze yə̄ Yɛso də̀ mənē bān kpə te njìnjì ə gbūgbu mē kūkwār là ngrɛn gu bə̄ nggɔn nggɔn nggānme.

19La sē nggɔn nggɔn kyame yə̄ mənē là nə̄ zāngyər tə̄ gu mē yo. Gu sē wān mənē bān kpə te njìnjì cu də̀ nə gu ndu yə̄ gu zwē tə̄ mān ə mkpān yə̄ tə̄ là lwe kī yə kə nə̄ mənē bān Yahuda. Ndu yə̄ tə̄ là nan gìgyə̀r sē tə̄ là tsar mənē nkōn yə̄ nyɛn nē də̀tswē mənē man nə̄ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ nggɔn nggɔn. Tə̄ là nan ndu yəmē nə̀nàn də̀tswē mənē man tsə de tə̄ sē bə̄ dər yə̄ tə̄ lə là bə mān.

20Nə̄ gyə̄ tsə de tə̄ là nan gbyɛ̄n də̀tswē tə̄ man kādə nan nkinē gyə̀r yə̀ nē lə rɛn nyɔnyɔn ətù ndu yə̄ tə̄ là nan bə̄ kī yə̄ mənē là nə anrɛ̀n ndu Rì yo.

21Tə̄ sē bə̄ tēkə yə̀ tə̄ lə nan kì yə̀ sē zəzè ə ndu yə yə̄ tə̄ là nan mē. Dər tə̄ sē yə̄ tə̄ lə nan zəze yəmē də̀tswē yə man sē kì yə̀ lə sù Rì dər də̀ man kàn sù mənē dər nə̀nàn.

22Yə sē səsānmənàn, tə̄ là te zāngyər tə̄ nəmān nzə̌ ndu gìgyə̀r bə̄ bə nyə bə̄ gyə̀. Zāngyər tə̄ gu mē sē wān tə̄ nan kī yə̄ gu là nan vu kyɛn də̀ ngrɛ̄n gu sē bə̄ dər yə̀ gu là mənē mān. Tə̄ dan gu kì yə̀ gyə̄ là nan də̀ nzɛ̂nmē gu sē bə̄ dər yə̀ bə man nyə là gyə̄ mān.

23Nə̄ gyə̄ tsə de Titɔ sē wān tə̄ là nan ndu gìgyə̀r də̀ gu wān nyə tswē là gyə̄ mān. Nywɛngyər tə̄ bān nyə gìgyə̀r bə̄ gu mē sē mənē bān kpə te njìnjì də̀ tə̄ te bə ndu də̀ yəmē sē kì yə̀ mənē là nə Krisəti nggɔn nggɔn.

24Nə̄ gyə̄ nàn kì yə̀ mənē bə mē kūkwār lə ngrɛ̄n de gyə̄ sē bān là nyɛn mənē də̀tswē mənē bān kpə̄ te njìnjì də̀ bān tə̄ te bə ndu man tsə nə̀nàn de gyə̄ sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ là nyɛn bə də̀ man tsə de rɛn yə̄ tə̄ vu gyə̄ bɛ̄ sū bə mē sē njìnjì.

Takə̀dā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mənē Bān Korinti 9

1Nggə̄ la ngrɛ̄n nkinē gyə̀r yə̀ sē kpaki nə̄ nggə̄ car takə̀dā ca gyə̄ mān ətù kì yə̀ bə lə lwe ywe kə là mənē bān kpə te njìnjì mān ə Yahudeya yo.

2Nggə̄ tsə de gyə̄ sē mənē bān sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ lə là mənē mān də̀ yə sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə nggə̄ là bɛ kī yə̄ gyə̄ là nan sū mənē bān kpə te njìnjì ə Makidoniya. Nggə̄ dan bə de sē ə sɛ yəmūn mun yə̄ gyə̄ mənē bān kpə tè njìnjì ə Korinti kyun zwē yə̄ gyə̄ lə nə̄ kī yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə, də̀ rɛn yəmē bār dər mənē nggānme ənywī bə də̀ bə doglo kyūn yə̄ bə lə nə̄ kī məbə nə̀nàn.

3Yə sē səsānmənàn nggə̄ là te bə Titɔ ndu bə̄ gyə̄ də̀tswē gyə̄ man nàn nkinē, kədè rɛn yə̄ nggə̄ là bɛ kī yə̄ gyə̄ là nan sū mənē mē lə sē kə̄de mò yə̀ nggə̄ là te. Yə̀mē sē kì yə̀ nggə̄ là dan mənē de gyə̄ là kyūn kī yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə zwè.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Tə̄ də̄ nyə̄ gìgyə̀r bə̄ mə̄nē bə̄n Makidoniya də̀ ngrɛ̄n de gyə̄ la kyūn nkinē gyə̀r zwè yə̀ tə̄ lə kpə̄ lwe ywe kə nə̄ bə̄n Yahuda yo, yə lə sē tə̄ kì mùmwə̀n də̀ mùmwə̀n yəmē lə te gyə̄ mwə̄n kūkwār anrɛ̀n yə sē kì yə̀ nggə̄ kpə te njìnjì de gyə̄ lə nan yə̄.

5Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ nggə̄ te bə Titɔ ndu de nə̄ bə nyə̄ là gyə̄ mə̄n də̀tswē gyə̄ man kyūn kī yə̄ gyə̄ kpan nyū gyə̄ ə dər gyə̄ de gyə̄ lə nə̄. Mkpə̄n yə̄ nggə̄ də̄ nyə sū bə̄ gyə̄ də̀ ngrɛ̄n kī yə̄ gyə̄ kyun zwè mbɛ̄, mə̄nē lə tsə de kī yə̄ gyə̄ nə sē kì yə̀ dər gyə̄ kpənyɛn bə̄ yə̄ də̀ yə la sē nənè gyə̄r wə̄n te gyə̄ mə̀mgbə̄n anrīn gyə̄ sə̄ nə̄ yə̄ yo.

6Gyə̄ kàdə nə̄ kə kan gyə̄ də̄ yo. Nē wə̄n də̀ cū bekī fətsɛ̀ me sə̄n ə lan, gu lə nyə̄ fə̄ nkinē yəmē fətsɛ̀ me nə̀nàn. Nē wə̄n də̀ cū bekī nggə̄n ywè kə̄ sə̄n gu lə nyə̄ fə̄ be nkinē yəmūn nggə̄nme.

7Gyə̄ nə̄ kì yə̀ dər gyə̄ dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nə̄ bə̄ dər gyə̀r me də̀ man kàdə ləsər bə̄ yə̄ yo. Nə̄ gyə̄ tsə de wə̄n də̀ bàn kì bə̄ dər gyə̀r nə̄ Rì sē nē gu mē wə̄n dər lə sù Rì bə̄ gu.

8Rì sē nē wə̄n ma wə̄n gu lə nan ndu yə̄ gu nə̄ gyə̄ kī mwə̄n yə̄ dər gyə̄ ban də̀tswē mkpə̄n mē kūkwār gyə̄ man sē bə̄ yə̄ lə ma re gyə̄ də̀ man sē bə̄ yə yə̄ gyə̄ lə kan là bə̄n la sē bə̄ yə yo.

9Lə̀tafē yə̀ rɛn Rì là dan tə̄ de, “Nē zəze là nə̄ nē wə̄n la tè nkinē yo bə̄ dər gyə̀r də̀ zəze yə̄ nē gu mē là nan nē wə̄n jə̀ la sē kì yə̀ Rì lə kan kə yə də̄ ə dər gu yo.”

10Rì wə̄n là nə̄ wə̄n dò bekī yə̄ gu là sə̄n də̀ là nə̄ gu lā yə̄ gu là rē, gu lə nə̄ gyə̄ bekī yə̄ lə ma gyə̄ sə̄n ə mə̀lə̄n gyə̄ də̀ nə̄ yə ru mbɛ̄ də̀ nan cɛ də̀tswē gyə̄ man nə̄ mə̄nē bə̄ dər gyə̀r me ənywī kì yə̀ gu Rì là nə̄ gyə̀.

11Zwē mkpə̄n mē kūkwār gu Rì là sə̀ nə̄ gyə̄ tè kī nggə̄nme də̀tswē zwē mkpə̄n mē kūkwār nə̀nàn gyə̄ man sə̀ là mə̄nē bə̄n jə̀ bə̄ dər gyə̀r me, tswēyəmē yə lə sē kì yə̀ mə̄nē lə sə̀ nyə̄r Rì anrɛ̀n kī yə̄ gyə̄ là kan tē tə̄ ndu bə̄ bə.

12Ndu yə̄ gyə̄ là nan sē kì yə̀ lə là mə̄nē bə mē mə̄n nə̄ bə sē bə̄ kī rē də̀ mə̄nē nggə̄nme nə̀nàn lə nyə̄ nyə̄r Rì ətù kì yə̀ gyə̄ nan bə.

13Kì yə̀ gyə̄ là nan yə̀ lə là bə mə̄n lə nə̄ bə nan tsə de gyə̄ là nyɛn Rì njìnjì. Mə̄nē bə lə bɛ̀ gu anrɛ̀n gyə̄ kpənyɛ̀n bə̄ kì yə̀ Krisəti nan gyə̀ də̀ gyə̄ nan kì yə̀ sù gu dər. Sē kì yə̀ tə̀nzɛ̄ yə̀ gyə̄ là vu kī yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə bə̄ dər gyə̀r nə̄ bə kpə̄ là bə mə̄n bə̄ nkyɛn mə̄nē nə̀nàn.

14Tswēyəmē, mə̄nē bə lə sə̀ tekə gyə̄ ə dər bə anrɛ̀n bə lə ngrɛ̄n kī zəze nggə̄nme yə̄ Rì nan gyə̀ də̀ lə sə̀ bər gu nə̀nàn nə̄ gu kūci tswē là gyə̄ mə̄n ənə̀mē.

15Gyə̄ nə̄ tə̄ nyə̄r Rì anrɛ̀n zəze yə̄ gu nan tə̀ yə̄ mwən kì yə̀ tə̄ lə bu nyū tə̄ də̀ dan rɛn nkinē ətù ywə̄.

Takə̀də̄ yə̄ ywə̄ yə̄ Bulusu car mə̄nē Bə̄n Korinti 10

1Sē nggə̄ Bulusu tukpə̀ nggə̄ wə̄n mə̄nē là dan de nggə̄ sə̄ nan gyə̄ zəze də̀ sē nē wə̄n sē bə̄ dər bwê ətù kì yə̀ gyə̄ là nan ə mkpə̄n nggə̄ də̄ sē gìgyə̀r bə̄ gyə̀, də̀ mkpə̄n yə̄

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

nggə̄ dəgbā sē gìgyàr bə̄ gyə̄ yo nggə̄ là rɛnzɛ̄ bə̄ gyə̄. Nggə̄ là bər gyə̄ nzênmē dùdu kì zəzè yà Krisəti là nan mənē dà kan sē bə̄ dər yà sē bwê yə̄.

2Gyə̄ kàdə nàn kì yà lə sē kpaki nə̄ nggə̄ rɛnzɛ̄ bə̄ gyà màn nggə̄ də̄ nyə bə̄ gyə̄ yo. Mənē bān là dan de ndu yə̄ nggə̄ là nan sē nggə̄ là fɔ kī yə̄ lə la nggə̄ mān kya, nggə̄ la ngrɛ̄n nkinē gyàr yà lə ywar nggə̄ tswē rɛnzɛ̄ bə̄ bə yo.

3Nggə̄ tsə de tə̄ sē mənēnjì dà yə gyên sē dùdu kì yà lə là tə̄ mān yə yə̄ tə̄ là gbar tu tə̄ kə̄de kì yà mənē bān sē nan bə̄ màgì kyame là nan yo.

4Kì yà tə̄ là nan sē tə̄ là ka kī yə̄ bān sē lənggə Rì là nan. Tə̄ là kre ə nkə̄n rɛn Rì dà là ka màrɛn yàmē. Nkə̄n yəmē sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ là kan nggɔn nggɔn yə̄ bān sē lənggə Rì te kì fà.

5Mənē bān sē lənggə Rì dà là te mò te gu, tə̄ gantan bə̄ bə dà ywān bə̄ nyū, yə yə̄ bə la sē bə̄ rɛn nkinē yə̄ bə lə dan nzə̌ yo. Mənē bān tə̄ gantan bə̄ bə dà ywān bə nyū nànàn sē bān là ngrɛn tu bə de bə sē nkinē gyàr, dà là dan de rɛn zəze yə̄ tù Yɛso la sē njìnjì yo. Sē ə tswēyəmē yə̄ tə̄ nan mənē sər tēkə màbə dà kan nan kì yà Krisəti dan bə.

6Dà sē tə̄ də̄ ngrɛ̄n de gyə̄ là zwē rɛn Rì yə̄ tə̄ dan de gyə̄ nàn, tə̄ sē bə̄ dər yə̄ tə̄ lə ywàn mənē bān ka yə̄ bə lə zwē rɛn Rì yə̄ tə̄ dan bə.

7Nywɛngyər nggà, kì yà gyə̄ là kan beshi gyə̄ ngrɛ̄n yə̄, nə̄ gyə̄ nàn yə̄ vu kyɛn nzə̌. Nənè wān dà là ngrɛ̄n de gu sē wān là dan mənē rɛn yə̄ Krisəti, nə̄ gu tèkə nzə̌ ətù kì yà nggə̄ là nan dà gu là ngrɛ̄n de gu la sē nkan bə̄ tə̄ yo.

8Gyə̄ ngrɛn nggə̄ tswē ngwur ngwɔn dər nggān mwɔ̄n ətù nggɔn nggɔn yə̄ Krisəti nə̄ nggà yə̄ nggə̄ là nan ndu māgu? Màgba sē de nggə̄ là nan ənàmē, yə la sē kì yà nggə̄ te mùmwɔ̀n ətù ywə̄ yo. Nggɔn nggɔn yə̄ tə̄ sē bə̄ yə, sē yə̄ gu wān sē Nggɔn tə̄ nə̄ tə̄. Nggə̄ ngrɛn de yàmē sē kì yà lə là gyə̄ mān ə nkə̄n zwē rɛn Rì, yə la sē kì yà tə̄ lə gbìn gyə̄ ban gə̄n yo.

9Gyə̄ kàdə ngrɛ̄n de mpəmprɛ takàdā yə̄ nggə̄ là car ca gyə̄ mān mē sē nggə̄ là car yə dàtswē nggə̄ man nan kì yà lə gyə̄ gyə̄ mpūr yo.

10Kàndà nənè ənywī gyə̄ mūn lə tekə de, “Màrɛn yà Bulusu là car ca tə̄ ə mpəmprɛ takàdā māgu sē màrɛn yà wu kpə dà ràn dər nggānme, dà mkpān yə̄ gu dà sē bə̄ nē, gu là sà nan kī kə̄de la sē wān ma nē yo dà là rɛn ə nggà bēshi mənē kə̄de gu sē wān la tsə rɛn yo.”

11Nə̄ nənè gu mē tsə de sē kì yà tə̄ là car te ndu ca gyə̄ mān ə mkpān yə̄ tə̄ la sē bə̄ gyə̄ yo, sē yə yà tə̄ lə nan ə mkpān yə̄ tə̄ də̄ nyə bə̄ gyà.

12Tə̄ ngrɛn de la tənzɛ̄ nə̄ tə̄ ngrɛ̄n tu tə̄ de tə̄ sē nkinē gyər nkan yo, kē tə̄ lə kyɛn kì yà tə̄ là nan dà man kan vu kī yə̄ mənē bān là ngrɛn nkəywà de bə sē nkinē gyər nggān yo. Gyə̄ la tsə de mənē bə mē sē bān là shur yo? Sē kì yà mənē bə mē ngrɛn de tò bə nzɛ̄ yə yə̄ bə là vu kì yà bə là nan kyɛn ə nkə̄n yəmē dà là sur nkəywà màrɛn ətù nkə̄n yəmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Ngwur ngwɔn mətə dər la sē ətù kī mē kūkwār yo. Ngwur ngwɔn mətə sē ətù ndu yə Rì dan tə de nə tə nan bə rɛn yə məgu yə tə dan gyə̀.

14Mkpān yə tə nyə dan gyə rɛn zəze yə tù Yɛso tə la dan gyə rɛn nəmān nkan yo, anrɛ̀n yə̀mē kyame sē ndu yə yə gu dan tə de nə tə nan.

15Yə sē səsānmənàn, tə la ngwur ngwɔn dər ətù kì yə̀ nənè nan yə̀ la sē ənywī ndu yə Rì nə tə yo. Kì yə̀ sē tēkə mətə nzênmē, sē tə là bər de Rì màn là gyə mān nə gyə man kūci bə nan kī ə nkɔ̄n yə gyə kpə rɛn Rì tè njìnjì, dətswē yə man la tə mān tə man nan ndu yə mwɔn kì yə̀ tə nan mbē ənywī ndu yə Rì nə tə̀.

16Tswēyəmē, tə lə nan ndu dan mənē rɛn zəze yə Yɛso ə məmē yə̀ mənē nəmān nkan də̀ man kā rɛn yə tə ngwur ngwɔn dər ətù kì yə̀ nənè nəmān nan mbē.

17Rɛn yə Rì là dan tə de, “Nənè wān sē bə tēkə yə̀ gu lə ngwur ngwɔn dər yə sē kpaki nə gu ngwùr yə anrɛ̀n kì Yɛso wān sē Nggɔn nan gu.”

18La sē nē wān là bɛ̀ nkəywə wān Rì là kpənyɛn bə kì yə̀ gu là nan yo. Nē wān Rì là bɛ̀ sē nē wān là nan kì yə̀ dər Rì kpənyɛ̀n bə yə.

Takədā yə ywā yə Bulusu car mənē Bān Korinti 11

1Nggə là bər gyə de nə gyə vūn dər nàn lwè ətù kī yə nggə là dan gyə yə gyə là ngrēn de nggə sē wān là shur mē. Gyə də̀ nàn ənəmē nggə lə nyər nggānme bə gyə̀ ətù ywə.

2Nə gyə tsə de sē Rì wān nə nggə dər yə̀ nggə là tekə nggānme ətù gyə̀. Gyə sē kəde vənggə wān nggə gər zwē Krisəti. Yə sē səsānmənàn, nə gyə sē kəde vənggə wān bə gər də̀ gu la tsə ləlɔn nənè yo mâ gu nyə kpān ngə bə nē wān gər gu.

3Kì yə̀ mpūr là te nggə ətù gyə sē nggə ngrɛn de mənē nəmān là gyur gyə bə mərɛn nəmān də̀ gyə lə la nan nkɔ̄n Krisəti zwē mān də̀ sē bə dər yə gyə lə nan gu nyɛn yo. Nkɔ̄n yə mənē bə mē là gyur gyə lə sē kəde nkɔ̄n yə gwă gyùr Wawu də̀ gu kà nkɔ̄n rɛn Rì dòn.

4Nggə dan de mpūr là te nggə ətù gyə anrɛ̀n nggə ngrɛn de gyə sē mənē bān là nan mənē mē kūkwār bān là nyə bə gyə kpə bə ngwɔn ywā. Gyə là kpə te njìnjì bə rɛn yə tù Yɛso nəmān wān la sē rɛn məgu yə tə dan gyə rɛn gu yo, də̀ kan kpə te njìnjì bə gbrīn nəmān bə rɛn yə sē nkan bə rɛn zəze yə tə dan gyə də̀ gyə kpə yə tè njìnjì.

5Nywɛngyər nggə̀, nggə la ngrēn de mənē bān gyə là ngrēn bə bə nggɔn nggɔn de bə sē bān te ndu Yɛso mē la mwɔ̄n nggə bə nkinē gyər yo.

6Màgbà sē de tə la sē mənē bān sē bə rɛn nyū kəde mənē bə mē yo, yə̀mē la sē de tə gban tsə kì yə̀ sē ətù rɛn Rì yo. Yə̀mē sē kì yə̀ tə nan də̀ gyə ngrɛn zwē mkpān mē kūkwār yə tə sə sē gìgyər bə gyə̀.

7Mkpān yə nggə dan gyə rɛn zəze yə Rì nggə la dan gyə de nə gyə ywan nggə nkinē gyər ətù ywə yo. Sē kì məmè yə̀ nggə lə kà kūr nə gyə dətswē mənē man ngrēn gyə bə nggɔn nggɔn?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Nə̄ gyə̄ tsə de sē mə̄nē bān kpə te njìnjì ə gbūgbu nə̄mān kya bān ywan ndu yə̄ nggə̄ nan ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ nan ndu bə̄ gyə̀. Kì yə̀ mə̄nē bə mē nan sē kə̄de nggə̄ vūn kì yə̀ sē mə̀bə kpə̄ də̀tswē nggə̄ man nan kì yə̀ lə là gyə̄ mān.

9Gyə̄ tsə de mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē bə̄ gyə̄, nggə̄ la nan gyə̄ nkinē gyə̀r yə̀ lə ràn gyə̄ kpə anrèn de nggə̄ la sə̄ te nkinē yo. Nggə̄ la bər gyə̄ kə̄jī gbàngyə̀r yo. Sē mə̄nē bān kpə te njìnjì ə Makidoniya bān lwe kī ca nggə̄ mān də̀ yə ma nggə̄ mān. Nggə̄ lə la nan nkinē gyə̀r nkan nzênmē yə̀ lə gyên ràn gyə̄ kpə yo.

10Nggə̄ là kre nzênmē də̀ là dan de nggə̄ la ngrēn nənè gyə̄r ə Yakaya wān ma gu dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ kə̄də ngwur ngwɔn dər ətù ndu yə̄ nggə̄ nan bə̄ gyə̄ yo, anrèn nggə̄ tsə de rɛn njìnjì yə̄ Yɛso dan mə̄nē sɔn ə dər nggə̀.

11Gyə̄ ngrɛn de nggə̄ la sē wān là nyɛn gyə̄ yo yə̀ nggə̄ dan rɛn yəmē ənə̀mē? Rì tukpə̀ gu tsə de nggə̄ là nyɛn gyə̀.

12Mâ nzênmē nggə̄ lə la kpə̄ nkinē gyə̀r bə̄ nənè nə̄mān yo, də̀tswē mə̄nē bān là ngwur ngwɔn dər də̀ là dan de ndu yə̄ tə̄ là nan sē gìgyə̀r me bə̄ mə̄bə, man kə̄də sē bə̄ rɛn nkinē yə̄ bə lə dan nzə̌ yo.

13Nə̄ gyə̄ tsə de la sē njìnjì de mə̄nē bə mē sē mə̄nē bān te ndu Yɛso yo. Rɛn yə̄ mə̄nē bə mē la sē rɛn yə̄ Yɛso te bə ndu de nə̄ bə dan mə̄nē yo. Bə sē mə̄nē bān là kan tswē zər də̀ sə̄ nan kī yə̄ mə̄nē lə ngrēn de bə sē bān te ndu Yɛso də̀ yə sē mò yə̀ bə là zər də̀ sə̄ te sū mə̄nē ətù kì yə̀ bə là nan.

14Yə sē sə̄sānmə̄nàn nàngyɔ̄n yə Shɛtan sē bə̄ nkɔ̄n yə̄ gu kan nkəywə̄ sər də̀ là nan kī yə̄ mə̄nē lə ngrēn de gu sē mə̀lɛkā yə̀ là nan kī zəze.

15Də̀ sē kì yəmē sē yə̄ Shɛtan tukpə̀ gu là nan, tə̄ la ngrɛn nkinē gyə̀r yə̀ tə̄ lə mə̀ ətù ywə̄ yo, màn mə̄nē bān kan tu bə te mə̄gər gu Shɛtan də̀ là kan nkəywə̀ sər də̀ là sə nan kī kə̄de mə̄nē bān là nan kī zəze. Mkpān yə̄ bə də̄ nan kī yəmē krɛ kūkwār, Rì lə nə̄ bə mgbŭ ətù kī yə̄ bə là nan nzênmē.

16Rɛn yə̄ kùcī yə̄ nggə̄ dan gyə̄ yə yə̄ gyə̄ kan nggə̄ tè kə̄de nē wān là shur, sē yə yə̄ nggə̄ là nyə tswē dan gyə̄ yə nzə̌. Gyə̄ kə̀də ngrēn de nggə̄ là shur yo. Màgba sē gyə̄ là ngrēn de nggə̄ là shur, nə̄ gyə̄ vūn dər lwè ətù kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄ də̀tswē gyə̄ man sē kì yə̀ nggə̄ lə ngwur ngwɔn dər brê mə̄nē nə̀nàn.

17Gyə̄ ngrɛn nzênmē rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̄, la sē nkɔ̄n yə̄ Yɛso lə kpə̄nyɛn de nə̄ nggə̄ rɛn bə̄ gyə̄ ənə̀mē yo. Sē anrèn rɛn yə̄ ngwur ngwɔn dər yəmē yə̄ nggə̄ là rɛn kə̄de nē wān là shur.

18Də̀ sē mə̄nē nggānme là ngwur ngwɔn dər anrèn kī yə̄ mgbəmgbrè mē, nggə̄ nə̀nàn sē bə̄ kì yə̀ nggə̄ lə ngwur ngwɔn ətù ywə̄.

19Gyə̄ nan rɛn tsə nan mūn! Sē ənə̀mē nàngyɔ̄n yə yə̄ gyə̄ là kpə̄ mə̄nē bān là shur bə̄ ngwɔn ywā.

20Màgba sē nē lə nyə̄ nan kì yə̀ gyə̄ lə sē mə̄gər gu, gyə̄ là nan gu kpə̄ lwe bə̄ ngwɔn ywā, wān də̀ là nyə̄ gyùr gyə̄ də̀ là rē gyə̀ kə̄jī, gyə̄ là kpə̄ gu, wān də̀ là vu mə̀rɛn yə̀ sē

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

mò dan gyə̀, gyə̄ là kpə̄ gu bə̄ ngwɔn ywā, nē wān də̀ là shan gyə̄, də̀ là nan gyə̄ kì yə̀ sē kə̄de gu lan gyə̄ ngwùr ə bēshi, gyə̄ là nàn gu kpə̄ lwe bə̄ ngwɔn ywā me.

21Sē kì mùmwɔ̀n yə̄ nggə̄ la sə̄ sē bə̄ dər yə̀ nggə̄ lə nan gyə̄ kī yə̄ mənē bə mē nan gyə̄ yo də̀ yə sē kpaki nə̄ nggə̄ dan gyə̄ yə. Nzênmē nggə̄ là nan kī kə̄de nē wān là shur də̀ man ngwur ngwɔn dər nə̀nàn ətù kī yə̄ mənē là ngwur ngwɔn dər ətù ywə̄.

22Màgba sē mənē bə mē là ngrēn de bə sē bān Yahuda, nggə̄ sē gyər ənywī bə nə̀nàn. Də̀ sē bə là ngrɛn tu bə de bə sē bān Sərela, nggə̄ nə̀nàn sē wān Sərela. Də̀ sē bə̄ là ngrɛn de bə sē məywa Bərayi, nggə̄ sē ywa ywə̄ nə̀nàn.

23Də̀ sē mənē bə mē là ngrɛn tu bə de bə sē mənē bān là nan Yɛso ndu (yə māgba sē nggə̄ là nan kī kə̄de wān là shur), nə̄ mənē bə mē tsə de nggə̄ nan Yɛso ndu mwɔ̄n bə. Mənē vun nggə̄ gyə̄ ə jàrō te kə kənànme mwɔ̄n mənē bə mē. Nggə̄ kpə tsē bə̄ mənē te kə kənànme anrɛ̀n ndu Yɛso yə̄ nggə̄ là nan. Nənè gyər ənywī mənē bə mē la gwɔ mgbə̀ kyū kə̄de nkɔ̄n yə̄ nggə̄ gwɔ yə̄ yo.

24Te kə tun mənē nggɔn nggɔn bān Yahuda kan ntsa tsē nggə̄ te kə sɛ̀ tàr bə̄ tīyār.

25Sē kə tar yə̄ mənē nggɔn nggɔn bān Roman vūn nggə̄ də̀ kan kpàkì tsē nggə̀. Mbrɛ̄ gyər mē, mənē vūn nggə̄ də̀ vu mgbantə tā nggə̄ dətswē nggə̄ man kyu. Sē kə tar yə̄ gbm̄ nggɔn yə̄ məsər kan tə̄ kankərɛ̄ də̀ nggə̄ ban bù gyər bə̄ rì gyər də̀ sɔ̄n ə məsər.

26Ə̀ mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ zər də̀ sə̄ nan ndu yə̄ dan mənē rɛn Yɛso, rɛn yə̄ nggə̄ ro nē bə̄ rɛn yə̄ bān gǐ sə̄ sē nggə̄ kì mpùr. Kì yə̀ nywɛngyər nggə̄ bān Yahuda bə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo nan sə̄ sē nggə̄ kì mpùr. Kì yə̀ mənē bān sē ə gbūgbu nggɔ̀n nggɔ̀n bə̄ tswē yə̄ mənē la shāmān yo, bə̄ kì yə̀ nē nggɔ̀n nan sē nggə̄ kì mpùr. Mənē bān gyɔ nggə̄ mpūr nə̀nàn sē mənē bān Yahuda bān là te mò de bə kpə Yɛso te njìnjì.

27Nə̄ gyə̄ tsə de nggə̄ nan dər vūn lwe də̀ nan ndu yə̄ Yɛso. Nggə̄ nan ndu yəmē te kə kənànme də̀ la kūr nə̀nə̄ yo, nggə̄ nan ndu yəmē te kə kənànme də̀ la sē bə̄ nkinē yə̀ nggə̄ lə rē kē yə̀ nggə̄ lə sə̄ yo. Mkpān nəmān nggə̄ sə̄ sɔ̄n də̀ la sē bə̄ lā nggān yə̄ nggə̄ kàn re yo. Mkpān nəmān nggə̄ la sē bə̄ kə̄ yə̄ nggə̄ kàn te sɔ̄n mān yo. Mkpān nəmān nggə̄ la sē bə̄ kì yə̀ nggə̄ kàn kpm ə kpə̀ nggə̄ yo.

28Kī shāmān kənànme yə̄ nggə̄ kpə̄ mgbŭ ətù ndu yə̄ Yɛso. Gyər ənywī kī yəmē nzə̌ sē zwē mkpān mē kūkwār nggə̄ sə̄ nan ndu yə̄ tekə ə dər nggə̄ ətù mənē bān kpə̄ Yɛso te njìnjì zwē gbūgbu mē kūkwār.

29Mkpān yə̄ nggə̄ də̄ là ngrɛn nē wān là nan krè ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì mān yo də̀ kpə là ji nggə̄ anrɛ̀n nē gu mē. Nggə̄ də̄ là ngrɛn Shɛtan tswē nə̄ nē wān kpə tè njìnjì tswē nan rɛn məme, yə sē nggə̄ kì yə̀ dər lə ngar nggə̄ ətù ywə̄ ywē njì.

30Də̀ sē nggə̄ ngrɛn de sē nggə̄ kpaki nə̄ nggə̄ ngwur ngwɔn dər, nggə̄ là ngwur ngwɔn ətù kī yə̄ nggə̄ la sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ nan yə yo.

31Rì gu wān sē Tě Yɛso wān sē Nggɔn tə̀ də̀ sē nē wān tə̄ là sə̄ nan ndu bɛ̀ sān məgu ywe njì, tsə de rɛn yə̄ nggə̄ là dan mē sē njìnjì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

32Mkpān yə̄ nggə̄ sē ə Dimashika, nē wān nggɔn Yarɛti kàn gu gyɔ gɔna wān gbù yəmē, sə̀ nə̄ mānē gbyɛ̄n nkɔ̄n yə̄ nē là glə dɔ̀rù ə gbù yə̄ dətswē bə man vūn nggə̄ nə̄ gu.

33Mānē bə mē la ngrɛ̄n nggə̄ yə̄ bə vūn nə̄ gɔna gu mē yo, anrɛ̀n mānē bān kpə te njìnjì mān ə Dimashika ban nggə̄ gyɔ̄ ənywī bubù gyə̀r mē yə̀ sē nggɔ̀n də̀ kan nggə̄ glə bə̀ grē yə̄ gbù yə də̀ kan gyɔ̄ ə bē.

Takədā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mānē Bān Korinti 12

1Nggə̄ tsə de nkinē gyə̀r zəzè la shāmān ətù ngwur ngwɔn dər yo, də̀ yə sē kì yə̀ mānē nan nggə̄ yə̀ sē nggə̄ kpaki nə̄ nggə̄ kūci də̀ man sə̄ ngwur ngwɔn dər. Nzɛ̂nmē nggə̄ lə dan gyə̄ kī yə̄ Krisəti bu nggə̄ beshi də̀ tsar nggə̄ yə.

2Ma sɛ gur bə̄ sɛ nlyɛ̄ nzɛ̂nmē yə̄ Rì bàn vəlɔn gyə̄r me wān nggə̄ tsə de kpə Yɛso tè njìnjì də̀ lwe gu ywè mkparū ə tswē yə̄ gu Rì là sɔ̀n mān. Nggə̄ tukpə̀ nggə̄ la tsə kì yə̀ tè ə mkpān yəmūn yo. Sē njìnjì yə̄ Rì ban nē gu mē bə̄ mkpɔ̌nkpə̀ màgu lwè ywē mkparū kē sē Krisəti bu nggə̄ beshi tsàr kì yə̀ te ənə̀mē, Rì sē gyə̄r me wān tsə kī yə̄ te ə mkpān yəmūn.

3Sē njìnjì yə̄ nggə̄ tsə nē gu mē. Kì gyə̀r me yə̀ nggə̄ la tsə yo, sē Rì ban nē gu bə̄ mkpɔ̌nkpə̀ màgu lwè ywē mkparū njìnjì kē sē kì yə̀ Krisəti bu nggə̄ beshi tsàr kì yəmē, Rì sē gyə̄r me wān tsə rɛn yəmē.

4Sē ə tswē yə̄ Rì sē mān yə̄ nē gu wān Rì lwe gu ywè mān gwɔ kī nə̄mān yə̄ sē nggɔn nggɔn də̀ nənè gyə̄r la ma wān gu bu nyū rɛ̀n ətù yə yo. Kì yəmē la sē kì yə̀ Rì kpə nēnjì nyɛ̀n nə̄ gu bu nyū dàn rɛn nkinē ətù ywə̄ yo.

5Sē nē gu mē wān kī mē te bə̄ gu wān nggə̄ là ngwur ngwɔn dər ətù gu. Nggə̄ lə la ngwur ngwɔn dər ətù nkyɛn kī nə̄mān yə̄ te bə̄ nggə̀ yo. Kì yə̀ nggə̄ là ngwur ngwɔn dər ətù ywə̄ sē kì yə̀ nggə̄ la sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù ywə̄ yo.

6Màgba sē dər nggə̄ ban de nə̄ nggə̄ ngwur ngwɔn dər, yə la sē de nggə̄ là shur yo anrɛ̀n kì yə̀ nggə̄ là ngwur ngwɔn dər ətù ywə̄ sē kì yə̀ nggə̄ nan njìnjì. Nggə̄ lə la ngwur ngwɔn dər yo kədè rɛn nənè nə̄mān lə sē bə̄ tēkə nə̄mān nkan mwɔ̄n kì yə̀ gu ngrɛn nggə̄ tswē nan bə̄ kì yə̀ gu gwɔ nggə̄ tswē dan mānē.

7Kī yə̄ nggə̄ ngrɛn yə mwɔn kì yə̀ nēnjì là tēkə ətù ywə̄ de man sē nggə̄ kì yə̀ nggə̄ lə ngwur ngwɔn dər nggānme ətù ywə̄. Kì yə̀ Rì nan dətswē nggə̄ man kādə ngwur ngwɔn dər ətù kì yə̀ nggə̄ ngrɛn mē yo, sē gu nə̄ lələ gyə̄r nyər kpə nggə̄ də̀ nə̄ nggə̄ ànkpə nggānme. Lələ yəmē sē kə̄de kì yə̀ Shɛtan te nē nə̄mān ndu nə̄ gu nàn nggə̄ dətswē nggə̄ man kādə ngwur ngwɔn dər nggān ətù kì yə̀ nggə̄ ngrɛn yo.

8Nggə̄ bər Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ te kə tar ətù lələ yəmē də̀ dan gu de də̀ sē gu kpənyɛ̀n, gu man bàn yə dè nggə̄ kpə.

9Yɛso gu sà nggə̄ mān de, “Tsə̄ de kì zəzè yə̀ nggə̄ là nan wə̄ sē kì yə̀ ma yə̀ wə̄ nan ndu nggə̄ bə̄ yə̄. Sē mkpān yə̄ kpə krɛ gyə̄ ə tswē nan ndu mānggə̀, sē ə mkpān yə yə̄ nggɔn nggɔn mānggə̀ lə nan ndu nan bə̄ gyə̀.” Yə sē ənə̀mē nggə̄ sē bə̄ te dər kə̄kla

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

nggānme anrèn nggə̄ là ngwur ngwɔn dər̆ anrèn nkɔ̄n yə̄ nggə̄ krɛ nyər ə nkɔ̄n nan ndu Rì dètswē Yɛso man nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn māgu ə tswē nggə̄ krɛ nyər mān.

10Dər̆ là sù nggə̄ ətù rɛn yə̄ nggə̄ kpə mgbŭ anrèn ndu Yɛso yə̄ nggə̄ là nan. Nkɔ̄n yə̄ nggə̄ krɛ nyər ə tswē nan ndu gu la sē nggə̄ kì yə̀ te dər̆ ngàr ətù ywə̄ yo. Kì yə̀ mānē la gi nggə̄ yə̄ nan yo bə̄ mkpān yə̄ nggə̄ sɔ̄n kə nə̄mān də̀ la sē bə̄ nkinē yo bə̄ mgbŭ yə̀ bə nə̄ nggə̄ nggānme, la sē nggə̄ kì yə̀ ngàr dər̆ yo. Nggə̄ tsə de mkpān yə̄ nggə̄ də̄ ngrɛ̄n de nggə̄ la sē bə̄ mgbrêmgbrē yo, sē mkpān yə yə̄ nggɔn nggɔn Yɛso sē gìgyər̀ bə̄ nggə̄.

11Gyə̄ ngrɛn nzênmē nggə̄ là nan kī kə̄de nē wān là shur, də̀ yə sē gyə̄ bān tər nggə̄ gyə̄ ənywī kī yəmē. Sē gyə̄ bān màn bè kī yə̄ nggə̄ nan sū mānē, anrèn gyə̄ tsə de mānē bān gyə̄ là nə̄ bə nggɔn nggɔn de sē mānē bān là nan ndu Rì la mwɔ̄n nggə̄ bə̄ nkinē yo.

12Nggə̄ vun dər̆ nggānme ə tswē nan ndu bə̄ gyə̄ də̀ Rì nə nggə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ nan kī yə̄ mə̀ nggānme ə nggà bēshi gyə̀. Sē kī yə̄ mə̀ yəmē yə̄ mānē lə ngrɛ̄n də̀ tsə de ndu yə̄ nggə̄ là nan sē yə̄ Krisəti nə nggə̄.

13Nkinē məmè shāmān yə̀ nggə̄ nan gyə̄ nkan də̀ la nan nkyɛn mānē bān kpə te njìnjì yo? Kì gyər̀ me yə̀ nggə̄ nan gyə̄ sē nggə̄ la nə̄ gyə̄ ndu yə̄ gyə̄ nə̄ nggə̄ kə̄jī yo. Də̀ sē yəmē sē məme, kan nə̄ gyə̄ fù màtɔ̀ sū nggə̄ ətù rɛn yəmē.

14Nə̄ gyə̄ tsə de nggə̄ də̄ nyə kəmē, yə lə sē kə yə̄ tar yə̄ nggə̄ là nyə bə̄ gyə̀. Nggə̄ lə la dan de nə̄ gyə̄ nə̄ nggə̄ nkinē yo màn nggə̄ də̄ nyə anrèn sē dər gyə̄ yə̄ sē kì yə̀ nggə̄ là fɔ, la sē kə̄jī gyə̄ yə̄ sē tēkə mànggə̄ yo. Gyə̄ ngrɛn vēn mànyər ə tswē nə̄ tèywə̄ kə̄jī gbàngyər̀? Sē te vēn gu mē wān lə nə̄ gu kə̄jī.

15Yə lə sē nggə̄ kì yə̀ te dər̆ kə̄kla màn nggə̄ də̄ ngun ngwɔn kūkwār də̀ nan kì yə̀ nggə̄ cɛ krɛ ətù ywə̄ dètswē nggə̄ man nan kì yə̀ lə là gyə̄ mān. Də̀ sē nggə̄ də̄ là nyɛn gyə̄ bə̄ dər̆ nggə̄ kūkwār, gyə̄ ngrɛn yə lə tɔ̀nzɛ̄ nə̄ gyə̄ gyên nyɛn nggə̄ fənyɛn me ə dər̆ gyə̀?

16Gyə̄ tukpə̀ gyə̄ tsə de nggə̄ la dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nə̄ nggə̄ nkinē ə mkpān yə̄ nggə̄ sē bə̄ gyə̄ yo. Mānē nə̄mān ənywī gyə̄ là kyɛn de kì yə̀ nggə̄ nan sē nggə̄ gyur gyə̄ dètswē gyə̄ man kyūn kī də̀ man kàn là nggə̄ mān kya.

17Nggə̄ nə mānē bān nggə̄ te bə ndu bə̄ gyə̄ gyūr gyə̄ də̀ kpə̄ kī bə̄ gyə̄ lwe ca nggə̄ mān?

18Nggə̄ bər Titɔ bə̄ zāngyər̆ tə̄ de nə̄ bə nyə bə̄ gyə̄ də̀ gyə̄ là dan nggə̄ nzênmē de Titɔ nyə gyùr gyə̄ də̀ kpə̄ gyə̄ nkinē gyər̀? Gyə̄ la tsə de sē rɛn yə̄ ndu Rì kyame yə̄ sē ə dər̆ nggə̄ yə yə̄ sē ə dər̆ Titɔ yo? La sē kì yə̀ nggə̄ nan gyə̄ yə yə̀ gu nan gyə̄ nənàn yo?

19Gyə̄ kàdə tèkə ə dər gyə̄ de kī mē kūkwār yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ sē nggə̄ là fɔ nkɔ̀n yə̀ nggə̄ gbàr nkəmùn ə nggà bēshi gyə̄ yo. Rì tsə de nggə̄ là dan gyə̄ njìnjì ə nkɔ̄n yə̄ nggə̄ sē nē wān te ndu Krisəti. Nywɛngyər̆ nggə̄, kī mē kūkwār yə̄ tə̄ nan sē tə̄ nan yə dètswē tə̄ man lā gyə̄ mān.

20Nzênmē yə̄ sē nggə̄ kì mpùr anrèn nggə̄ ngrɛn de tēkə tə̄ lə sē nkan nkān ə mkpān yə̄ nggə̄ də̄ nyə bə̄ gyə̀. Kəndà kī yə̄ nggə̄ lə nyə̄ ngrɛ̄n gyə̄ tswē nan sē nggə̄ lə ngrɛ̄n gyə̄

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

ə tswē fòrɛn bā nkəywə̀ də̀ te ywu bā nkəywə̀. Kə̀ndà kī nāmān nzǒ yā nggā lə ngrɛ̄n gyā tswē nan sē gyā lə sə̀ tè gyār də̀ sə̀ tè lənggə bā nkəywə̀ də̀ kàn nkəywə̀ gri to də̀ sə̀ kàn nkəywə̀ rɛn bā mānē də̀ sə̀ ngwur ngwɔn dər tsar nkəywə̀ də̀ kī yā gyā là nan lə kàn sē vâ ywā me.

21Yə sē nggā kì mpùr anrɛ̀n nggā ngrɛn de kì yə̀ tè bā nggā ə mkpān gyār sē yə yə̀ lə te bā nggā nzǒ ə mkpān nggā dā nyə bā gyə̀. Rì lə nā nggā sē kāde kì yə̀ fà ə nggà bēshi gyā anrɛ̀n kī yā gyā là nan. Nggā ngrɛn de nggā lə gì məshi anrɛ̀n mānē bān là te nggā də̀ là nan kī məme yā dər bə ban səsɛ̀ mun, də̀ kasā sē nan yə mâ nyə sū nzênmē də̀ là kan ngwɔn gyɔ njùn dùdu yə yo.

Takədā yā ywā yā Bulusu car mānē Bān Korinti 13

1Gyā kàdə nā kə kan gyā dā de yəmē sē kə yā tar yā nggā là nyə bā gyā mē yo. Rɛn Rì là dan tā de, “Mānē dā ma ywā bā tar bān dā dan de bə tsə de nē nan nkinē nāmān məmè yā, rɛn yā mānē bə mē ma yā bə nan ndu bā yə.”

2Mkpān yā nggā nyə bā gyā kə yā ywā, mānē bān nan rɛn məme anrīn nggā sə nyə ə mkpān yəmūn, nggā gbīn bə tōn də̀ kan gbīn nkyɛn mānē kūkwār tōn nə̀nàn. Nzênmē nggā là gbin bə tōn ə mkpān yā nggā la shāmān bā gyā mē yo kāde yā nggā nan ə kəmūn. Rɛn yā nggā là gbin bə tōn sē nggā là dan de, nggā dā nyə sū bā gyā, yə lə sē nggā kpaki nā nggā nā bə ràn kpə kūkwār.

3Sē ə mkpān yəmūn yā gyā lə ngrɛ̄n kì yə̀ gyā là fò de kē sē njìnjì yā Krisəti wān là nā nggā dan mānē rɛn māgu. Gyā tukpə̀ gyā tsə de kī mē kūkwār yā krisəti là nan bā gyā la sē de gu krɛ nyər yo, gu là nan yə dətswē gyā man tsə de gu sē bā nggɔn nggɔn.

4Tā tsə njìnjì de Krisəti nyə ə mgbəmgbrè mē ənywī nan bā màgì yā bə vūn gu kpān ngun. Kì yə̀ Rì gyên nàn sē gu nə nggɔn nggɔn māgu tā gu shɛn ətù kyū. Yə sē səsānmānàn, tā sē bān sē nan bā màgì kāde sē yə̀ gu Krisəti sə̀ sē. Tā tsə de mkpān yā tā dā ywe Korinti tswē nan ndu bā gyā tā lə nan kī gìgyər bā gu wān shāmān shishɛ̄n də̀ Rì lə nā tā nggɔn nggɔn yā tā lə nan ndu yə.

5Nā gyā vu kī yā gyā là nan mē kyɛn də̀ man ngrɛ̄n kē sē njìnjì de gyā sē mānē bān là nan nkōn rɛn Rì zwē mān. Dəgbà sē gyā ngrɛn nkinē gyər məmè yə̀ sē ə nkōn yā gyā là zwē gu mān yo, rɛn māgu sē ə dər gyā njìnjì.

6Nggā kpə te njìnjì de gyā lə ngrɛ̄n kì yə̀ tā nan də̀ tsə de tā ma mānē bān là nan ndu māgu njìnjì.

7Màgbà sē gyā ngrɛn de nggā la ma wān bə dan de nggā sē wān te ndu Yɛso yo, yəmē la sē nggā nkinē gyər yo. Tā là rɛn bā Rì kyame nzênmē de gu man là gyā mān dətswē gyā man nàn kì yə̀ sē ə nkɔ̀n zəzè.

8Kī yā nggā ngrɛn de sē yā lə là rɛn Yɛso yā sē njìnjì mān də̀ nā yə ban nggà bēshi, sē yə kyame yā nggā lə nan. Nggā lə la nan nkinē gyər yə̀ lə kan nkōn rɛn yəmē cāzu yo.

9Màgba sē mānē là ngrɛn de tā sē bān krɛ nyər ə nkōn ndu yā tā là nan, də̀ gyā là nan krè ə nkɔ̀n yə̀ gyā là zwē Rì mān, yəmē sē kì tā lə te dər kəkla ətù ywā. Sē anrɛ̀n rɛn

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

yəmē yə̄ tə̄ là bər de Rì màn là gyə̄ mān nə̄ gyə̄ nàn krè ngār mwɔ̄n ənə̀mē ə nggà bēshi.

10Nə̄ gyə̄ tsə de sē anrèn rɛn yəmē yə̄ nggə̄ là car gyə̄ mərɛn yəmē ə mkpān yə̄ nggə̄ la sē gìgyər bə̄ gyə̄ mbɛ̄ yo dətswē nggə̄ də̄ nyə sū bə̄ gyə̀, nggə̄ man kādə dan gyə̄ rɛn nkinē yə̄ lə wu gyə̄ dər nzə̌ yo ə nkɔ̄n yə̄ Yɛso nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn ətù ywə̄. Nggɔn nggɔn yə̄ gu nə̄ nggə̄ sē yə̄ nggə̄ nan kī yə̄ lə là gyə̄ mān, la sē yə̄ nggə̄ lə nan kī yə̄ lə nzū gyə̄ zə ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì mān yo.

11Nywɛngyər nggə̀, yəmē sē gba kì yə̀ nggə̄ lə dan gyə̀. Nə̄ gyə̄ sē bə̄ dər kə̄kla də man nàn kī yə̄ lə là gyə̄ mān dətswē gyə̄ man nàn krè ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì mān. Nə̄ gyə̄ nàn kī yə̄ nggə̄ dan gyə̄ də man kpə̄nyèn bə̄ nkənywèn ətù kī yə̄ gyə̄ là nan də man sɔ̀n sɔ̀n susù bə̄ nkənywèn nənàn. Gyə̄ də nàn ənə̀mē, Rì wān là nyɛn mənē də là sɔ̀n sɔ̀n susù bə̄ bə lə sē gìgyər bə̄ gyə̀.

12Nə̄ gyə̄ zɛ̀ nkənywèn mān sə̀ nyər bə̄ nkənywèn bə̄ dər yə̄ gyə̄ sē mənē bān kpə Yɛso tè njìnjì.

13Mənē bān kpə Yɛso te njìnjì də Rì kan bə tè mənē bān məgu bān sē səkànmē kūkwār là zɛ gyə̀.

14Nggə̄ là bər de Rì màn nə̄ gyə̄ zəze yə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ là nan mənē, də man nə̄ gyə̄ dər məgu yə̀ gu là nyɛn mənē, də man nə̄ gyə̄ Gbrīn məgu yə̄ sē Ntsər yə̄ là nə mənē bān kpə te njìnjì də yə là la bə mān nə̄ bə nan kī gìgyər bə̄ nkəywə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Bān Galantiya

Bān Galantiya 1

1Sē nggə̄, Bulusu wān te ndu Yɛso, wān ndu nggə̄ la sē yə̄ nənè kē mənē bān te nggə̄ yə yo. Ndu yəmē sē yə̄ Yɛso Krisəti, bə̄ Rì wān sē Tě tə̄ wān ta gu shɛ̀n ətù kyū kya bān nə nggə̄ yə.

2Nggə̄ bə̄ nkyɛn nywɛngyə̌r tə̄ kūkwār bān sē ə sə̄kànmē, là zɛ gyə̄ nkyə̄nkyə̀r mənē bān màmē yà Galantiya bān kpə tè njìnjì.

3Nə̄ Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ nə̄ gyə̄ zəze dà man nə̄ gyə̄ sɔ̀n susù.

4Yɛso Krisəti kan nkəywə̄ kpə̄ kyū ətù rɛn məme mətà dətswē gu man kpə̄ tə̄ cūngwɔn bə̄ kī yə̄ nzê̂nmē, nə̄ yə man kādə gə̄ tə̄ bə̄ Rì yo. Kì yà gu nan mē sē gu nan kì yà Rì wān sē Tě tə̄ là fɔ̀.

5Kan tə̄ kūci tswē bɛ̄ Rì ywe njì. Nə̄ yə sē ənàmē.

6Yə sē nggə̄ kì yà mà nggānme anrɛ̀n ə mkpān fətsɛ̀ me gyə̄ là kan kwɔ gɔ̄n te Rì wān gyɔ gyə̄ bə̄ zəze yə̄ Yɛso Krisəti dà nzê̂nmē là gyê̂n gwɔ màrɛn nə̄mān yà bə là dan de sē yə̄ yà sē rɛn zəze yə̄ Rì.

7Kì yà sē njìnjì sē nàn de, rɛn zəze nə̄mān la shāmān nzə̌ yo. Nggə̄ dan ənàmē anrɛ̀n mənē nə̄mān nyə dà là kan gyə̄ te tətə̌r me, dà là fɔ nkɔ̄n yə̄ bə lə kan rɛn zəze yə̄ tù Yɛso te məme.

8Màgba sē nənè gyə̌r ənywī tə̄ kē màlɛkā dà rù ə mkparū dà dàn gyə̄ rɛn nə̄mān nkan yə̄ la sē rɛn zəze yə̄ tə̄ dan gyə̄ yo, nə̄ Rì nə̄ nənè gu mūn mgbŭ ywè njì.

9Nggə̄ là dan gyə̄ nzə̌ kì yà nggə̄ dan gyə̄ à kùcī mbɛ̄ de, nənè wān dà dan gyə̄ rɛn nə̄mān nkan yə̄ la sē kì yà gyə̄ gwɔ bə̄ tə̄ yo, nə̄ Rì nə̄ nənè gu mūn mgbŭ ywè njì.

10Nzê̂nmē yə̄ nggə̄ là dan gyə̄ rɛn mē, la sē de nggə̄ là fɔ de nə̄ nē kpə̄nyɛn bə̄ kì yà nggə̄ là nan mē yo. Sē nggə̄ là fɔ nggə̄ sù Rì də̌r kyame. La sē nggə̄ là fɔ nggə̄ sù mənē də̌r yo. Màn sē de nggə̄ là fɔ nggə̄ sù mənē də̌r, nggə̄ mān la sē gə̌r Krisəti yo.

11Kan nggə̄ dan gyə̄ nywɛngyə̌r nggə̄ de rɛn zəze yə̄ nggə̄ dan gyə̄ la sē yə̄ mənēnjì yo.

12Rɛn yəmē la sē nənè wān dan nggə̄ yə kē tsar nggə̄ yə yo. Sē Yɛso Krisəti wān bu nggə̄ beshi nə̄ nggə̄ man nan rɛn yəmē tsə̄.

13Gyə̄ gwɔ dà tsə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē ə nkɔ̄n zwē rɛn Rì ə nkɔ̀n yà bān Yahuda dà tsə sē yà nggə̄ nə mənē bān zwē Rì mgbŭ dà la te màtù bə yo, dà nər de nggə̄ man kan bə vār dətswē.

14Nggə̄ sə̄ sē ə cīn mənē bān Yahuda kūkwār bān sē kələ nggə̄ ə nkɔ̄n yə̄ bə sə̄ zwē Rì mān bə̄ re kpə ə tswē zwē kì yà təte tə̄ bān səsɛ̀ sə̄ nan.

15Dà mkpān yə̄ Rì wān cu nggə̄ màn bə la ngrin nggə̄ mbɛ̄ yo, ngrɛ̄n de mkpān ma dà gyɔ nggə̄ bə̄ zəze māgu ətù nggə̄,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16də̀ tsàr nggə̄ Zə̄ywə̄ nə̄ nggə̄ man ngan rɛn zəze yə̄ tù gu su mə̀nē bān la sē bān Yahuda yo; nggə̄ la fɔ nə̄ nənè dan nggə̄ kì yə̀ nggə̄ lə nan yo.

17Nggə̄ la zər ywe bə̄ bān sē bān te ndu Yɛso kūci nggə̄ bān sə̄ sē ə Wurisheliman anrīn yo, də̀ gyên ywe mpə mə̀mē yə̀ Yarebiya də̀ mərtu ywe gbù yə̀ Dimashika.

18Sɛ tār gə̄gə̄ vūnga anrīn nggə̄ sə ywe ə Wurisheliman də̀tswē nggə̄ man rɛn bə̄ Bitrusu də̀ sə̄n te vē gùr bə̄ tun bə̄ gu ə tswēywə̄.

19Mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē mān nggə̄ la ngrēn nənè gyər ənywī mə̀nē bān te ndu Yɛso yo, sē Yakubu zāngyə̀r Nggɔn tə̄ kyame wān nggə̄ ngrēn mān.

20Kì yə̀ nggə̄ là car gyə̄ mē sē njìnjì də̀ Rì tsə de yə la sē mò yo.

21Nggə̄ kā Wurisheliman dɔn də̀ ywe ə mə̀mē yə̀ Siriya bə̄ Kilikiya.

22Də̀ ə mkpān yəmē nkyə̄nkyə̀r mə̀nē bān kpə te njìnjì bə̄ Krisəti də̀ sē ə mə̀mē yə̀ Yahudeya la ngrɛn nggə̄ kə gyə̄r mbē yo.

23Bə gwɔ kì yə̀ mə̀nē sə rɛn ətù nggə̄ me də̀ dan de: “Və̄lɔn wān sə̄ nə̄ tə̄ mgbŭ sə̀sè kan tè wān là dan mə̀nē de nə̄ bə kpə te njìnjì bə̄ Krisəti nzênmē, rɛn yə yə̄ gu sə fɔ̀ de nə̄ mə̀nē kādə gwɔ yə yo mē.”

24Tswēyəmē, bə kūci tswē bè Rì ətù nggə̄.

Bān Galantiya 2

1Sɛ gùr bə̄ nlyē gə̄gə̄ vūngà, nggə̄ mərtu ywe Wurisheliman gìgyə̀r bə̄ Barnaba də̀ gbō Titɔ ngan mān bə̄ tə̀.

2Nggə̄ ywe mān anrèn Rì rèn bə̄ nggə̄ də̀ dàn nggə̄ de nə̄ nggə̄ ywe mān. Mkpān yə̄ nggə̄ ywe mān, nggə̄ gyɔ bān sē nggɔn nggɔn ənywī bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso Krisəti te lə̀gə̀r də̀ dan bə rɛn zəze yə̄ nggə̄ dan mə̀nē bān la sē bān Yahuda yo. Nggə̄ nan ənə̀mē anrèn nggə̄ la kpə̄nyɛn nə̄ ndu yə̄ nggə̄ sə̄ nan bə̄ yə̄ nggə̄ là nan nzênmē man sē kì fà yo.

3Titɔ wān la sē wān Yahuda yo sə̀ zwē tə̀ mān də̀ tə̄ la gwɔ nggɔn nggɔn bān kpə te njìnjì dan de sē kpaki nə̄ bə nyər gu nrin anrīn yo.

4Kì yə̀ tè də̀ bə rɛn ətù rɛn yəmē sə̄ sē anrèn mə̀nē nə̄mān bān te mò de bə sē bān là zwē Rì nə̀nàn nyər nywī tə̄ ə gĭgĭ də̀tswē bə man ngrēn nkə̄n yə̄ bə kpə tə̄ cūngwɔn anrèn tə̄ sē gyə̄r bə̄ Yɛso Krisəti. Bə sə̄ fə̄ de bə man nə̄ tə̄ nan kì yə̀ Bān yə̀ mə̀nē bān Yahuda dan kə̄de tə̄ sē mə̄gər yə̀ Bān yə.

5Tə̄ la kpə̄nyɛn bə̄ bə ətù rɛn Bān yəmē yo gbəgbori, də̀tswē tə̄ man nə̄ rɛn zəze yə̄ tù Yɛso yə̄ gu kpə tə̄ cūngwɔn man sē yə̄ mə̀gyə̄.

6Mə̀nē bān bə là gyên ngrɛn bə de bə sē nggɔn nggɔn, bə la la nggə̄ mān bə̄ rɛn nə̄mān suswɛ ətù rɛn Yɛso Krisəti yə̄ nggə̄ tsar bə yə yo. Nə̄ gyə̄ tsə de nkinē gyə̀r la kū nggə̄ bə̄ nkə̄n yə̄ bə là ngrɛn bə de bə sē mə̀nē nggɔn nggɔn yo, anrèn Rì là kyɛn mə̀nē zwē nkə̄n yə̄ bə sē nggɔn nggɔn yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Kì yə̀ mənē bə mē gyên nan, sē bə gyên ngrēn de Rì nə̄ nggə̄ ndu yə̄ nggə̄ lə dan mənē bān la sē bān Yahuda yo rɛn zəze yə̄ məgu, kə̄de nkə̄n yə̄ gu gyên nə̄ Bitrusu ndu yə̄ gu lə dan mənē bān Yahuda rɛn zəze məgu yəmē.

(8Sē Rì wān nə Bitrusu nggɔn nggɔn yə̄ məgu yə̄ gu nàn ndu yə̄ dan mənē bān Yahuda rɛn zəze yə̄ tù Yɛso, sē Rì gu nə̀nàn wān nə nggə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nggə̄ là dan mənē bān la sē bān Yahuda yo rɛn zəze yəmē nə̀nàn.)

9Bə Yakubu bə̄ Bitrusu bə̄ Yɔhanan bān mənē là ngrɛn bə de bə sē tu bān kpə te njìnjì bə̄ Rì, sə̄ kpə̄nyɛn ətù ndu yə̄ tə̄ bə̄ Barnaba là nan. Tswēyəmē, bə ngrēn də̀ tsə de Rì nə nggə̄ nkə̄n nə̄ nggə̄ dan mənē bān la sē bān Yahuda yo rɛn zəze yəmē nə̀nàn; də̀ bə kpə̄nyɛn de nə̄ tə̄ ywe kə dan mənē bān la sē bān Yahuda yo, nə̄ bə man ywe kə dan mənē bān Yahuda rɛn yə.

10Kì gyə̀r yə̀ bə dan tə̄ sē nàn de nə̄ tə̄ man sə̄ tekə bə̄ bān jə̀ bān sē ənywī bān kpə te njìnjì bə̄ Rì. Yə̀mē sē kì yə̀ nggə̄ sə̄ sē bə̄ re kpə ə tswē nan yə̀.

11Mkpān yə̄ Bitrusu nyə̀ Yantakiya, nggə̄ kpə̄ gu rɛn kā ə nggà bēshi bān kpə te njìnjì bə̄ Rì anrɛ̀n kì yə̀ gu nàn la sə̄ sē zwē tsōtsō yo.

12É kūci, Bitrusu sə̄ rè kī bə̄ bān kpə te njìnjì bān la sē bān Yahuda yo də̀ mkpān yə̄ mənē nəmān bān Yakubu tè bə ndu nyə sū Yantakiya, Bitrusu gu kàn kà rɛn yə̄ gu re kī bə̄ bə anrɛ̀n gu sə̀ tè mpūr mənē bān là dan de mənē bān la sē bān Yahuda yo də̀ kpə Yɛso te njìnjì, de sē kpaki nə̄ bə nyər bə nrin.

13Anrɛ̀n kì yə̀ Bitrusu sə̀ nàn kə̄de gu sē gwa yə̀ tu ywā, nkyɛn mənē bān kpə te njìnjì bə̄ Rì bān Yahuda kan nan kə̄de gu nə̀nàn, də̀ kì yə̀mē yə̀ bə nan, Barnaba nàn yə̄ nə̀nàn.

14Də̀ mkpān yə̄ nggə̄ ngrēn de bə sə̄ nan kì yə̀ bə de man la nan ə nkə̄n njìnjì yə̀ rɛn zəze yə̄ Rì yo, nggə̄ dan Bitrusu ə nggà bēshi bān kpə te njìnjì bə̄ Rì kūkwār de, “Wə̄ wān Yahuda wə̄ là nan kī yə̄ bān la sē bān Yahuda yo là nan də̀ yə sē sɛ̌n wə̄ là dan de sē kpaki nə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo mē man zwē Bān yə̀ mənē bān Yahuda ə mūn?”

15”Tə̄ tukpə̀ tə̄ bān təte tə̄ sē bān Yahuda mē, tə̄ la sē bān là gban zwe Bān mān kə̄de məne bān la sē bān Yahuda mē yo.

16Tə̄ tsə de nənè la sē zəze ə nggà bēshi Rì anrɛ̀n gu là zwē Bān yə̀ Musa yo. Yə sē nkə̄n yə̄ mənē là kpə te njìnjì bə̄ Krisəti kyame. Tə̄ nə̀nàn kpə te njìnjì bə̄ Krisəti Yɛso dàtswē tə̄ man sē bān sē zəze ə nggà bēshi Rì, anrɛ̀n nkə̄n yə̄ tə̄ kpə te njìnjì bə̄ Krisəti də̀ yə la sē nkə̄n yə̄ mənē là zwē Bān yə̀ Musa kyame yo, anrɛ̀n nkə̄n yə̄ zwē Bān yə kyame lə la kan nənè te wān sē zəze ə nggà bēshi Rì yo.

17”Yɛso Krisəti wān là sə̀n ə dər tə̄ sē gyə̄r me wān tə̄ là kyɛn de sē nkə̀n yə̀ Rì lə ngrēn tə̄ de tə̄ sē mənē zəze ə nggà bēshi gu. Nə̄ gyə̄ tsə de la sē nkə̄n yə̄ nan kì yə̀ Bān dan yə̄ tə̄ là kan dər tə̄ zwe ətù ywə̄ yo. Gyə̄ kàdə ngrēn de nkə̄n yə̄ tə̄ là kan dər tə̄ zwē ətù kī yə̄ Bān dan mē, gyên sē kì məmè yə̀ Krisəti là tsar tə̄ de nə̄ tə̄ nan yo. Yə la sē ənə̀mē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Gyə̄ ngrɛn de nggə̄ wān ka nkɔ̄n yə̄ zwē Bān dɔn də̀ la gyɛ̂n kre nzɛ̂nmē, də̀ dan mənē de nə̄ bə kan dər bə zwē ətù yə̄, de sē kì yə̀ lə kan bə te zəze ə nggà bēshi Rì, yə lə la sē nggə̄ là nan kì yə̀ lə ngar Rì dər yo?

19Nggə̄ là rɛn ənə̀mē anrɛ̀n nggə̄ nər de nggə̄ lə nan kī mē kūkwār yə̄ Bān dan de nə̄ mənē nan də̀ nər larənkār, də̀ ngrɛn de nkɔ̄n yə̄ Bān yəmē la la nggə̄ mān də̀ nə̄ nggə̄ shishēn yə̄ sɔ̀n be njì yo. Də̀ nggə̄ ngrɛn de yə tɔ̄nzɛ̄ nə̄ nggə̄ fɔ̄ nkɔ̄n yə̄ Rì lə nə̄ nggə̄ shishēn, yə yə̄ nggə̄ kpənyɛn de Krisəti kpə kyū ətù rɛn məme mənggə̀. Nzɛ̂nmē nggə̄ sē bə̄ shishēn māgu yə̄ Rì kyame là nə̄ mənē yə. Gu nə nggə̄ shishēn yəmē anrɛ̀n nggə̄ kpə te njìnjì bə̄ Zə̄ywə̄ Krisəti, wān là nyɛn nggə̄ də̀ kpə kyū dùdu nggə̄ dətswē gu man nə̄ nggə̄ shishēn.

21Yə sē səsānmənàn, nggə̄ lə la kà zəze yə̄ Rì là nə̄ mənē yo. Màn sē de Bān sē kì yə̀ là kan mənē te zəze ə nggà bēshi Rì, kyū yə̄ Krisəti kpə mān sē ndu fà yə̄ gu nan.”

Bān Galantiya 3

1Gyə̄ mənē bān Galantiya, gyə̄ sē bān tu gyə̄ vunga kē sē nənggyɛ̌ yə̀ nan gyə̀? Sē nggwɔ wān kan gyə̄ tu sər? Nkinē gyər sə̄ tè gyə̄ bū ə beshi mkpān yə̄ nggə̄ ngān rɛn yə̄ bə kan Yɛso Krisəti kpān ə nggā sū gyə̀?

2Kān nggə̄ ri gyə̄ rɛn gyər me nzɔ̌ mûn: Sē gyə̄ gwɔ rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti də̀ kpə̄ tè njìnjì yə yə̄ Gbrīn Ntsər yə̄ Rì nyə sɔ̀n bə̄ gyə̄, kē sē anrɛ̀n gyə̄ zwē Bān yə̀ Musa?

3Gyə̄ sē mənē bān ku bə̀bè bē? É kùcī gyə̄ sə̄ nàn kī gyə̄ bə̄ Gbrīn yə̄ Rì də̀ sē nənggyɛ̌ yə̀ te nzɛ̂nmē yə̀ gyə̄ là fɔ̀ yə̄ gyə̄ nan yə bə̄ mgbrêmgbrē māgyə̀?

4Mgbŭ yə̀ gyə̄ kpə mē sē yə̀ fà ənə̀mē me? Yə la sē yə̀ fà me yo.

5Rì nə̄ gyə̄ Gbrīn Ntsər də̀ nàn kī yə̄ mə̀ kənànme ənywī gyə̄, la sē anrɛ̀n de sē gyə̄ zwe Bān mān yo; sē anrɛ̀n gyə̄ gwɔ rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti də̀ kpə tè njìnjì yə yə̄ gu nàn ənə̀mē.

6Nə̄ gyə̄ tèkə bə̄ kì yə̀ tè bə̄ Bərayi: “Gu kpə̄ tè njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dan gu də̀ Rì kpənyɛ̀n bə̄ gu kə̄de nē wān sē zəze.”

7Yə sē ənə̀mē, nə̄ gyə̄ tsə nzɛ̂nmē de mənē bān kpə te njìnjì bə̄ Rì sē bə bān sē nywɛn Bərayi bān njìnjì.

8Sə̄ dan ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì təntùr de, anrɛ̀n kpə̄ te njìnjì yə̀ bān la sē bān Yahuda yo Rì lə kan bə te bān sē zəze ə nggà bēshi gu. Bə sə̄ dan Bərayi rɛn zəze yə̄ Rì nə̀nàn de, “Sē bə̄ wə̄ yə̄ Rì lə far nyū zəze gyə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār.”

9Yə sə̄ sē anrɛ̀n Bərayi kpə tè njìnjì yə yə̄ Rì fàr nyū zəze gyə̄ gu. Yə sē ənə̀mē nə̀nàn Rì là far nyū zəze gyə̄ mənē kūkwār bān là kpə te njìnjì bə̄ gu kə̄de kì yə̀ gu nàn Bərayi.

10Mənē kūkwār bān là ngrɛn de Bān yə̀ mənē bān Yahuda lə là bə mān, mgbŭ yə̀ Rì sa ətù bə. Bə car gyə̄ ə lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Wān də̀ la nan kī kūkwār yə̄ bə car gyə̄ ə Bān yə̀ Musa yo, Rì lə far nyū məme gyə̄ gu.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Nzênmē tə̄ tsə de la sē nkə̄n zwe Bān yə̀ bān Yahuda yə nənè lə sē zəze ə nggà bēshi Rì yo, anrèn bə car gyə̄ de, “mənē bān sē zəze ə nggà bēshi Rì lə sòn shishēn anrèn bə sē bān kpə te njìnjì.”

12Də̀ Bān la sē bə̄ nkinē yə̀ yə lə nan bə̄ kpə̄ te njìnjì bə̄ Rì yo, anrèn bə car gyə̄ de, “Nənè wān də̀ nàn kì yə̀ Bān dan de nə̄ gu nàn, lə sē bə̄ shishēn anrèn nkə̄n yə̄ gu là zwe Bān yəmē.”

13Sē Yɛso Krisəti wān kpə tə̄ cūngwən, də̀ la tə̄ mān nə̄ mgbŭ yə̀ Rì lə nə̄ mənē man kàdə sē ətù tə̄ yo. Yə sē ənəmē anrèn Krisəti kpə mgbŭ yəmē dùdu tə̄ mbē. Yəmē sē kì yə̀ bə car gyə̄ ə lətafē yə̀ Bān yə̀ Musa də̀ dan de, “Nē wān bə də̀ kan gu kpān ə nggā sē wān Rì far nyū məme gyə̄ gu.”

14Krisəti kpə mgbŭ mē ətù rɛn mətə̀ dətswē kì yə̀ gu nan, mənē bān la sē bān Yahuda yo nənàn man ngrēn zəze yəmē yə̄ Rì dan de gu lə nə̄ Bərayi; dətswē nkə̄n yə̄ tə̄ kpə̄ te njìnjì, tə̄ man sē bə̄ Gbrīn Ntsər yə̄ Rì dan de gu lə tər cà tə̀ mān.

15Nywɛngyər nggə̀, kān nggə̄ dan gyə̄ kì yə̀ gyə̄ tsə yə̄ mbē. Mənē ywā də̄ kpan nyū nə̄ nkəywə̀ mbē, nənè lə la gə̀ rɛn yəmē kē lwe rɛn nə̄mān nyə ətù ywə̄ nzŏ yo.

16Ə̀ nkə̄n yəmē, Rì sə̄ kàn mərɛn zwè bə̄ Bərayi bə̄ gyər ənywī məywa ywə̄. Də̀ bə car gyə̄ ə lətafē yə̀ rɛn Rì de, “La sē bə̄ məywa ywə̄ yo” (yəmē sē mənē kənàn). Bə car gyə̄ kya de, “Sē bə̄ gyər ənywī məywa ywə̄,” də̀ gyər gu mē sē Krisəti.

17Kan nggə̄ bu gyə̄ tu bə̄ kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̀: Rì sə̄ kàn rɛn zwè də̀ kpān nyū gyə̄ de gu lə nan kì yə̀ gu dan. Yə sē ənəmē, gu sə̄ kàn rɛn zwè bə̄ Bərayi də̀ yə ban mkpān ma sɛ nà-nlyē bə̄ sè-tàr anrīn gu sə̄ nə̄ Musa Bān də̀ Bān yəmē la swɛ rɛn yə̄ Rì kàn zwè kē swɛ kpān nyū yəmē yo.

18Nənè də̀ kpə̄ nkinē bə̄ Rì anrèn de sē gu nan kī kūkwār yə̄ kur ənywī Bān yə̀ Rì dan gu de nə̄ gu nàn, yə la sē gu kpə yə anrèn kì yə̀ Rì nan yə̀ gu Rì kpān nyū nə̄ gu yo. Rì nə Bərayi kī zəze yə̄ gu kpān nyū gyə̄ anrèn gu sə̄ kpān nyū gyə̄ de gu lə nə̄ gu yə kyame.

19Yə də̄ sē ənəmē, sə̄ sē rɛn nggyĕ yə̄ bə nə̄ Bān yə? Sə̄ sē bə kan Bān yə ngan mān dətswē tə̄ man tsə kī yə̄ sē məme. Bān yəmē sə̄ sē kì yə̀ lə là tə̄ mān mâ nyə̀ kə sū mkpān yə̄ ywā Bərayi nyə̀, gu wān kpān nyū yəmē sə̀ sē yə̀ mə̀gu. Rì nàn ndu bə̄ mə̀lə̀kū ə tswē kan Bān yəmē nə̄ mənē də̀ sē nənè gyər me wān kpə̄ Bān yəmē də̀ sə kàn yə nə̄ mənē.

20Nē wān də̀ là kpə̄ rɛn bə̄ nənè dan mənē, la sē rɛn yə̄ tukpə̀ gu yə̄ gu là dan mənē yo, sē gu là rɛn dùdu ngga mənē ywā bə mē. Də̀ sē ətù rɛn yə̄ kpān nyū gyə̄ mē, Rì la kàn nənè zwè wān lə rɛn dùdu ngga yə̄ məgu bə̄ nē wān gu là kpān nyū gyə̄ bə̄ gu mē yo.

21Nzênmē, sē Bān la kpənyèn bə̄ rɛn yə̄ Rì kpān nyū gyə̄ yo? La sē ənəmē yo gbəgbori! Bān nə̄mān la shāmān yə̀ lə nə̄ mənē shishēn yo. Màn sē de Bān nə̄mān shāmān yə̀ lə nə̄ mənē shishēn, yə màn kàn mənē tè bān sē zəze ə nggà bēshi Rì kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22Də̀ Rì dan ə lə̀tafɛ̄ māgu de sē rɛn məme yə yā là lwe mānē bān mgbəmgbrè mē kūkwār nzɛ̂nmē. Yə sē ənə̀mē də̀tswē mānē bān kpə te njìnjì bā rɛn Rì man sē bā shishɛ̄n, kì yə̀ Rì kpān nyū gyā de gu lə nā mānē bān kpə te njìnjì bā Yɛso Krisəti.

23Mkpān yā mānē la sē bā nkōn yā bə kpā te njìnjì bā Yɛso mbɛ̄ yo, Bān yə̀ Musa sā vūn tā lə̀ zwè mâ mkpān yā Rì nyā tsàr tā nkōn yā tā lə kpā te njìnjì bā Yɛso Krisəti.

24Mkpān yā Yɛso Krisəti la nyə̀ mbɛ̄ yo, Bān sā sē kāde nēnjì wān sə̀ gbìn te tōn ətù kī yā tā sā nan. Bān yəmē nàn ənə̀mē də̀tswē tā man sē bā zəze ə nggà bēshi Rì anrɛ̀n tā kpə te njìnjì.

25Də̀ nzɛ̂nmē yə̀ nkɔ̀n kùr hū yə̀ tā kpə te njìnjì bā Krisəti, Bān la sē bā nggɔn nggɔn ətù tā yo.

26Gyā tsə de gyā kūkwār sē gìgyə̀r bā Yɛso Krisəti, gyā sē nywɛn Rì anrɛ̀n gyā kpə tè njìnjì bā Yɛso Krisəti,

27gyā kūkwār bān bə swe gyā bə̀tesāmàn, gyā sē gìgyə̀r bā Krisəti nzɛ̂nmē də̀ anrɛ̀n bə̀tesāmàn yəmē, gyā sē ənywī Yɛso.

28Yə sē ənə̀mē, wā màgba sē nē wān Yahuda kē wā la sē wān Yahuda yo, màgba sē wā sē gə̀r kē wā la sē gə̀r yo, wā màgba sē lālən kē wā sē mbā, gyā kūkwār sē gìgyə̀r me ənywī sān Krisəti Yɛso.

29Də̀ gyā də̀ sē bān Krisəti, yə̀mē là tsar de gyā sē māywa Bərayi də̀ lə kpā kī yā Rì dan de gu lə kan nā māywa Bərayi gu.

Bān Galantiya 4

1Kì yə̀ nggā là dan gyā sē nàn de, vɛ̄n wān lə kpā kī tèywā sē kāde gə̀r mkpān yā gu kàsā sē Vɛ̄n mənrīn də̀ tā tsə de kī yəmē sē yā māgu.

2Də̀ mkpān yā gu kàsā sē vɛ̄n mənrīn gu sē ə ngwɔ̀n mānē nāmān bān là kyɛn gu. Mānē bə mē là nan ndu yā kyɛn gu mâ mkpān yā tě vɛ̄n gu kan zwè.

3Tā nənàn mkpān yā tā sā sē nywɛn ə nkōn tsə rɛn Rì, tā sā zər ə nkōn yā nan kī yā sē tā kpaki ə sɔ̀n yə̀ mānē bān mgbəmgbrè mē, də̀ tā sā sē māgər yā kī yəmē.

4Də̀ mkpān yā Rì kàn zwè nyə shɛ̄ mān, gu tè Zāywā ndu nyə̀ ə mgbəmgbrè mē wān sē mbā wān ngrìn gu də̀ gu sə̀ nàn kī yā Bān bān Yahuda dan.

5Sē gu nàn ənə̀mē də̀tswē gu man kpā mānē bān Bān là lwe bə cūngwɔn də̀ nā tā man kan te nywɛn Rì.

6Də̀ anrɛ̀n gyā sē nywɛn Rì, yə Rì nə Gbrīn Ntsər nyə sɔ̀n ə dər tā kūkwār bān sē nywɛnywā də̀ yə là dan de, “Wā tě nggā.”

7Yə sē ənə̀mē nzɛ̂nmē, wā la sē gə̀r nzǒ yo də̀ Rì gyɛ̂n kàn wā tè zāywā mənān. Yə̀ wā sē vɛ̄n Rì nzɛ̂nmē, gu lə nā wā kī kūkwār yā gu sē bā yə yā gu kyun zwè nywɛnywā.

8Ə̀ mkpān yā gyā la tsə Rì mbɛ̄ yo, gyā sə̀ rɛ nkɔ̀n bā gu, də̀ sə̀ zwē kī yā la sē Rì yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Də̀ nzɛ̂nmē yə̀ gyā te hyuhyur bā Rì kē yə̀ Rì tsə gyā nzɛ̂nmē, sē rɛn nggyɛ̌ nzɔ̌ yā gyā là kwɔ beshi te Bān yə̀ là lwe mgbəmgbrè mē yə̀ lə la là gyā mān yo? Gyā là fɔ̀ gyā kan te māgər yā kī yəmē me nzɔ̌?

10Gyā ngrɛn, vē bā hwə̌ bā mkpān bā sɛ yā gyā là nan gān nkan nkān là kan gyā kə dē yo.

11Də̀ nzɛ̂nmē dər̀ là tsu nggā anrèn kì yə̀ lə te bə̀ gyā anrèn nggā là ngrɛn nàn kāde kī yā nggā nan ətù gyā sē yā fà.

12Nywɛngyər̀ nggā, nggā là te gyā bùbwɔ̀ me de, nā gyā kàn nkənywèn tè kāde nkōn yā nggā sē, sāsān nggā kan nkəmùn te kāde nkōn yā gyā sē. Gyā la nàn nggā rɛn məme nāmān yo.

13Gyā tsə de sā sē anrèn lələ yə sā sē ə kpə̀ nggā yə yā sā nā nggā hū tswē nā nggā dan gyā rɛn zəze yā Rì ə mkpān yā nggā kuci nyə dan gyā rɛn Rì yə.

14Də̀ gyā la cì nggā kē sar nggā ntɛ̄ anrèn nggā sā nā gyā mgbŭ bā lələ nggā yo. Nggā sā ngrɛ̄n de gyā lə la nan nggā ənə̀mē yo, də̀ nggā gyɛ̂n ngrɛ̄n gyā kpā nggā bā ngwɔn ywā kāde nkōn yā gyā lə kpā mə̀lɛkā yə̀ Rì bā nkōn yā gyā lə kpā Krisəti Yɛso tukpə̀ gu.

15Gyā sə̀ sē bā zəzè də̀ sē nānggyɛ̌ yə̀ te nzɛ̂nmē? Nggā kpə te njìnjì de nkinē la shāmān yə̀ gyā màn la gbàn nàn nggā yə yo; gyā màn jūn beshi gyā nā nggə̀ nənàn.

16Nzɛ̂nmē nggā gyɛ̂n kan te lənggə gyā anrèn nggā dan gyā njìnjì?

17Mānē bān là te mò ətù rɛn zəze yā Rì là fɔ nkōn bə lə gbìn gyā ywe ə nggà kī yā bə là nan, də̀ kì yə̀ bə là fɔ bə nan, la sē yə̀ lə là gyā man yo. Kī yā bə là fɔ yā bə lə nan kūkwār sē nàn de bə man gā gyā nā gyā man kà tā də̀ man gyɛ̂n kwɔ̀ beshi tè bə.

18Yə sē kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ nggānme nā mānē kan beshi te nkəywə̀ màn kì yə̀ bə là fɔ bə lə nan sē yə̀ lə là bā mān. La sē kpaki nā nggā shāmān bā gyā anrīn gyā man sā kàn beshi tè nggā yo.

19Gyā nywɛn nggā bān nggā là kpə mgbŭ ətù gyā nzɔ̌ kāde mbā wān là nyə tswē ngrin. Nggā là kpə mgbŭ yəmē mâ mkpān yā gyā lə kan te bān zwe Yɛso bān njìnjì.

20Tēkə nggā sē de nggā mān sē bā gyā nzɛ̂nmē dətswē nggā man tsar gyā sē yə̀ nggā là tekə ətù gyā anrèn dər̀ nggā la sē gyər̀ ətù gyā yo.

21Kan nggā ri gyā bān là fɔ̀ de nā Bān sē bā nggɔn nggɔn ətù gyā mē: Gyā la gwɔ kì yə̀ Bān yə̀ Musa là dan yo?

22Bə car gyā mān ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de Bərayi sā sē bā nywɛn ywā, gyər̀ sē ngrin mbā wān sə̀ sē gər̀ mbā Bərayi də̀ gyər̀ sə̀ sē ngrin mbəywə̀ wān la sə̀ sē gər̀ yo.

23Zəywə̀ wān mbā wān sē gər̀ ngrìn, bə sā ngrin gu sāsān ngrin yā bə là te nɛ̄n də̀ ngrin; də̀ zəywə̀ wān sē ngrin mbəywə̀ wān la sē gər̀ yo sā sē anrèn Rì sā kpān nyū nā Bərayi.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24Kì mē yə̀ tè bə̄ Bərayi sē kə̄de nkə̄n yə̄ là tsar tə̄ rɛn de mbə̀mbə̄ ywā bə mē sē kə̄de mərɛn ywā yə̀ sē yə̀ kùr kpān kpān. Gyə̄r sē yə̄ ru ə tù gbù yə̀ Sinayi də̀ gu là ngrin nywɛn bān sē mə̄gər. Gyə̄r gu mē sē Hajaratu.

25Hajaratu sē rɛn yə̄ tu gbù Sinayi yə̀ sē ə mə̀mē yə̀ Yarebiya də̀ sē kə̄de gbù yə̀ Wurisheliman yə̀ nzênmē anrèn mə̄nē bān Wurisheliman kan yə̄ te kì yə̀ sē nggɔn nggɔn bə.

26Də̀ Wurisheliman yə̀ sē ə mkparū la sē gə̌r yo də̀ sē yə yə̀ sē gbù mə̀tə̄.

27Anrèn bə car gyɔ ənywī lə̀tafē de, “Te zə̀zè də̀ man tè nzənze wə̄ mbə̄ wān là sə̀n kru, də̀ la kùr ngrin kyɛn də̀ tsə ràn̄kpə yə̀ ngrin gbàngyə̀r yo, anrèn mbə̄ wān lənywə̄ ka gu də̀n lə sē bə̄ nywɛn mwə̄n mbə̄ wān sə̀n bə̄ lənywə̄.”

28Gyə̄ nywɛngyə̌r nggə̄, nzênmē gyə̄ sē nywɛn Rì anrèn yə̀mē sē rɛn yə̄ Rì kpan nyū gyə̄ mbɛ̄ də̀ yə lə sē kə̄de yə̄ gu kpān gyə̄ ətù ngrin yə̄ Yishaku.

29Ə̀ mkpān yəmūn, vɛ̄n Hajaratu wān bə ngrin gu ə nkə̄n yə̄ mə̄nēnjì là ngrin, sə̀ tè vɛ̄n wān bə ngrin gu ə nkə̄n yə̄ Gbrīn yə̄ Rì jə̄. Mə̄nē bān là kan Bān te kì yə̀ sē nggɔn nggɔn bə̄ bə là nə̄ tə̄ mgbŭ nzênmē.

30Də̀ sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ lə̀tafē yə̀ rɛn Rì dan ətù kì yəmē? Yə dan nàn de, “Glā mbə̄ wān sē gə̌r bə̄ zə̄ywə̄ anrèn vɛ̄n mbə̄ wān sē gə̌r lə la kpə kə̄ tèywə̄ kùr yo; yə lə sē yə̄ vɛ̄n mbə̄ wān la sē gə̌r yo mē kyame.”

31Nywɛngyə̌r nggə̄, tswēyəmē, tə̄ la sē nywɛn mbə̄ wān sē gə̌r mē yo, tə̄ sē nywɛn bān mbə̄ wān la sē gə̌r yo mē kya.

Bān Galantiya 5

1Krisəti kpə tə̄ kūkwār cūngwɔn bə̄ Bān, nə̄ gyə̄ sə̀n sə̀n mə̄nē bān bə kpə bə cūngwɔn njìnjì. Kān gyə̄ vūn də̌r lwè də̀ man nàn krè mgbāmgbān də̀ man kàdə kpə̄nyèn nə̄ nənè bàn Bān sà gyə̄ ə tù nzə̌ yo.

2Gyə̄ shə̄r tə̄n də̀ man gwɔ kì yə̀ nggə̄ Bulusu lə dan gyə̄ mē! Nggə̄ là dan gyə̄ de gyə̄ də̀ kpə̄nyèn nə̄ bə nyər gyə̄ nrin, yəmē là tsar de kì yə̀ Krisəti nan sē yə̀ fà.

3Nggə̄ là gbin gyə̄ tə̄n nzə̌ me de nənè wān là fò nə̄ bə nyər gu nrin, yə lə sē kpaki nə̄ gu nàn kī yə̄ Bān yə̀ Rì kan nə̄ Musa dan kūkwār nə̀nàn.

4Gyə̄ bān là ngrēn de Rì lə kan gyə̄ te bān zəze anrèn gyə̄ là zwē kì yə̀ Bān yə̀ Musa dan, gyên far nkənywèn tè nkan bə̄ Krisəti. Gyə̄ gyên sē ə tswē nə̄mān yə̄ zəze Rì lə la sē nkinē bə̄ gyə̄ yo.

5Də̀ sē tə̄, yə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn Ntsər yə̄ tə̄ là sa beshi ji de Rì lə kan tə̄ te mə̄nē bān sē zəze ə nggà bēshi gu anrèn tə̄ kpə te njìnjì bə̄ Krisəti.

6Də̀ sē tə̄ sē gyə̄r me bə̄ Krisəti Yɛso, də̀gba sē bə nyər nənè nrin kē bə la nyər gu nrin yo, məme la shāmān yo. Kì yə̀ Rì là fò de tə̄ mān nan sē nàn de nə̄ tə̄ sa tu bə̄ gu ə nkə̄n yə̄ tə̄ là nyɛn nkəywə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Gyā sə̀ sē bān sə̀ zər ə nkōn yā sē zəze anrīn, də̀ sē nggwɔ wān gla gyā ə tswē nan kī
zəze yəmē nzêmē; də̀ ywar gyā ə tswē zwē rɛn njìnjì yə̀ Rì?

8Rì wān gyɔ gyā də̀ kan gyā tè mānē bān māgu lə la dan gyā nā gyā kà nkōn zəze dòn
yo.

9Mānē là dan de, “Bě nyər gyàr me là kan shɛ cāzu.”

10Də̀ sē gyā, nggā kpə te njìnjì de anrèn tā sē bā Nggɔn gyār, tēkə gyā lə la sē nkan bā
yə̀ mànggā yo. Nggā tsə nənàn de nənè wān là gyùr gyā mē, Rì lə sùr nē gu mē rɛn,
màgba sē gu sē nggwɔ.

11Nywɛngyər nggā, də̀ sē nggā, yə sē ə kpàr be me nàn de, la sē nggā kasā sē dan
mānē bān la sē bān Yahuda yo bān là zwe Rì mān de nā bə nyər bə nrin anrīn yo. Yə
mān sē ənəmē mānē man la sā nā nggā mgbŭ səsān bə là nā nggā mē yo. Màn sē de
nggā kasā sē dan mānē bə mē de nā bə nyər bə nrin anrīn bə sə zwē Rì mān, rɛn yā
nggā là dan bə ətù kyū yā Krisəti ə nggā man la nan nənè nā gu tè dər ngàr yo.

12Yə tō mwɔn nā mānē bān là te gyā dər ngàr mē mān far gbōn bə te nkan bā gyə̀.

13Də̀ sē gyā nywɛngyər nggā, Rì gyɔ gyā nyə̀ bā nkəywā nā gyā man kàdə sē kāde
māgər ə tswē zwe Bān yə̀ bān Yahuda nzŏ yo. Nzêmē yə̀ Krisəti kpə gyā cūngwɔn,
gyā kàdə ngrēn nkōn yā Krisəti kpə gyā cūngwɔn de sē nkōn yā kī yā mkpŏnkpə̀ lə
lwe gyā yo; nā gyā gyên nyɛn nkənywèn də̀ man là nkənywèn mān nənàn.

14Kì yə̀ Bān là rɛn ətù ywā kūkwār sē nàn de, “Nyɛn mānē kūkwār kāde nkəywē.”

15Nā gyā kàdə cā nkənywèn yo kədè rɛn gyā də̀ sə̀ nàn ənəmē, gyā lə kan nkənywèn
cāzu.

16Kān nā Gbrīn Ntsər lwe gyə̀. Gyā də̀ nàn səsānmānàn gyā lə la sē bān nan kī yā dər
gyā là fɔ̀ me yo. Yə sē ənəmē anrèn tēkə yə̀ Gbrīn Ntsər la kpānyèn bā nkōn yā
mānēnjì là tekə yo, də̀ tēkə yə̀ mānēnjì la kpānyèn bā nkōn yā Gbrīn Ntsər là fɔ̀ nā bə
zwē mān yo. Yə sē kpaki nā gyā kàdə zwē nkān yā gyā là fɔ̀ gyā zwē ə mkpān mē
kūkwār yo, anrèn tēkə yə̀ Gbrīn Ntsər la kpānyèn bā yā yo gbəgbori.

18Də̀ sē gyā là nan kī yā Gbrīn yā Rì dan gyā de nā gyā nàn, Bān la sē bā nggɔn nggɔn
ətù gyā yo.

19Kī yā mkpŏnkpə̀ là nan, nē tsə yə. Kī yəmē sē: te nggā bā te ngwɔn ri bā nan kāde
nggagyū,

20bā zwē kpūkpɔ̀ bā te mā. Nē là ka nkəywə̀, də̀ là fərɛn bā nkəywə̀, də̀ là te ywu bā
nkəywə̀, də̀ là te dər ngàr bā nkəywə̀, də̀ là nyɛn tukpə̀ bə mwɔn nkyɛn mānē, də̀ là gə
nkəywə̀ te nkan nkān,

21də̀ sē bā tēkə gbəjā ətù nkyɛn mānē, də̀ là sā hwə mə̀, də̀ là sā te cucu, də̀ nan kī
nāmān kāde yəmē nənàn me nzŏ. Nggā là gbin gyā tōn kāde nkōn yā nggā gbin gyā yə
mbē de, mānē bān là nan kī yəmē, Rì lə la sē cūn bə yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22Də̀ sē nənè sē bə̄ Gbrīn yə̄ Rì, gu lə nan kī yə̄ Gbrīn nə̄ gu de nə̄ gu nàn. Kī yəmē sē nkə̄n yə̄ nyɛn mə̄nē, bə̄ te dər kə̄kla, bə̄ sɔ̀n susù, bə̄ te dər bùbwɔ̀, bə̄ nkə̄n yə̄ gu là là mə̄nē mə̄n, bə̄ nan zəze, bə̄ nan kī yə̄ mə̄nē lə kpənyɛn bə̄ gu,

23bə̄ nkə̄n yə̄ kan tu te ryôryō, bə̄ vūn dər lwe. Mə̄nē bə̄n là nan kī mē kūkwār, Bə̄n nə̄mə̄n la shə̄mə̄n yə̀ gla bə rɛn yə̄ nan ənə̀mē yo.

24Mə̄nē bə̄n sē bə̄n Krisəti Yɛso, sē bə̄n kan kī gbəjā bə̄ tēkə gbəjā yə̀ mə̄bə zwē lə̀gə̀r. Yə gyê̄n sē nàn kə̄de bə sə̄ vu kī yəmē kpə̄n gìgyə̀r bə̄ Yɛso ə nggā.

25Sē Gbrīn yə̄ Rì yə̄ nə tə̄ shishē̄n, yə sē ənə̀mē kan nə̄ tə̄ kpə̄nyɛn nə̄ Gbrīn tsar tə̄ nkə̄n yə̄ tə̄ lə sɔ̀n.

26Nə̄ tə̄ kə̄də zo tu də̀ te nkəywə̀ dər ngàr də̀ te ywu bə̄ nkəywə̀ yo.

Bə̄n Galantiya 6

1Nywɛngyər nggə̄, gyə̄ də̀ ngrē̄n nənè ə tswē là nan məme, kə̄n nə̄ gyə̄ bə̄n sē bə̄ Gbrīn yə̄ Rì man gyə̄ gu ə nkɔ̀n zəzè. Nə̄ gyə̄ man rɛ̀n bə̄ gu rêrè me. Mkpə̄n yə̄ gyə̄ də̀ là nan sə̄sə̄nmə̄nàn, nə̄ gyə̄ gbyē̄n nkənywɛ̀n kə̄dè rɛn yə̄ gyə̄ lə nan nkinē gyə̀r məmè.

2Kə̄n nə̄ gyə̄ là nkənywɛ̀n mə̄n ə mkpə̄n yə̄ mgbŭ. Gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, yə lə tsar de gyə̄ là nan kì yə̀ Krisəti dan de nə̄ gyə̄ nàn.

3Nənè də̀ là ngrē̄n nkəywə̄ de gu sē nē nggɔn də̀ njìnjì ywə̄ sē nàn de gu la sē nənè yo, gu là gyùr tu gu.

4Yə sē ənə̀mē, kə̄n nə̄ gyə̄ mā zər gyə̄ kyɛn, yə də̄ tə̄nzē̄, gyə̄ man tè zə̀zè bə̄ kì yə̀ gyə̄ là nan. La sē anrɛ̀n gyə̄ ma yə kyɛn bə̄ zər yə̄ mə̄nē nə̄mə̄n anrīn də̀ là tè zə̀zè yo,

5yə sē kpaki anrɛ̀n nē lə la ban lwe nē nə̄mə̄n lwè yo.

6Kə̄n nə̄ nē wə̄n bə là tsar gu nkə̄n rɛn Rì vu kī yə̄ gu sē bə̄ yə gə̀ gìgyə̀r bə̄ nē wə̄n là tsar gu rɛn yə.

7Gyə̄ kə̀də gyùr nkəywə̀ yo. Nənè lə la gyùr Rì yo. Kī yə̄ wə̄ cu sē yə yə̄ wə̄ lə fə̄.

8Nənè wə̄n də̀ là zwē tekə mə̀gu yə̀ sē məmè, krê nənè mūn sē kyū. Də̀ sē gu də̀ là nan kī yə̄ Gbrīn yə̄ Rì dan gu de nə̄ gu nàn, krê ywə̄ sē nàn de gu lə sē bə̄ shishē̄n yə̄ sɔ̀n bē njì.

9Yə sē sə̄sə̄nmə̄nàn, tə̄ kə̄də nə̄ de te tə̄ ə tswē nan zəze yo, anrɛ̀n ə nggà bēshi, tə̄ lə fə̄ kī yə̄ tə̄ là cu sɔn màn mkpə̄n yə̄ fə̄ ywə̄ də̄ nyə, màn tə̄ də̄ sə̄ kūci ə tswē nan zəze me.

10Yə sē ənə̀mē, nə̄ tə̄ nan nē zəze ə mkpə̄n mē kūkwār màn mkpə̄n də̀ shə̄mə̄n, mwɔ̄n mwɔ̄n mə̄nē bə̄n kpə te njìnjì.

11Gyə̄ ngrɛn car nggɔ̀n nggɔ̀n yə̀ nggə̄ tukpə̀ nggə̄ là car gyə̄ bə̄ ngwɔn nggə̄ mē.

12Mə̄nē bə̄n là fɔ bə nan kī nə̄ mə̄nē man sa bə, sē bə bə̄n là nər də̀tswē bə man nan gyə̄ nə̄ yə sē kpaki nə̄ bə nyər gyə̄ nrin. Kì yə̀ sē bə là nan ənə̀mē, sē də̀tswē mə̄nē man kə̄də nə̄ bə mgbŭ anrɛ̀n bə là dan mə̄nē rɛn ətù kyū yə̄ Krisəti ə nggā yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Yə sē ənə̀mē nə̀nàn de mānē bə mē bān là nyər nrin, bə tukpə̀ bə la nan kī kūkwār yə̄ Bān yə̀ mānē bān Yahuda dan yo. Bə là fɔ de nə̄ gyə̄ nyər nrin dətswē bə man ngwur ngwɔn dər de gyə̄ gwɔ bə.

14Də̀ sē nggə̄, kì sē gyər me yə̀ nggə̄ lə ngwur ngwɔn dər ətù ywə̄. Kì yəmē sē nggā yə̀ bə kan Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ kpān mān. Anrɛ̀n kyū yə̄ Krisəti ə nggā, kī yə̄ mgbəmgbrè mē la sē nkinē ə nggà bēshi nggə̄ nzə̌ yo. Yə gyên sē nàn kə̄de bə kan kī yəmē kpān ə nggā gìgyər bə̄ Krisəti də̀ nggə̄ nə̀nàn nggə̄ sē kə̄de nē wān kyu də̀ ka kī yə̄ mgbəmgbrè mē dɔ̀n.

15Dəgba sē bə nyər nənè nrin kē bə la nyər gu nrin yo, məme la shāmān yo. Kì yə̀ tɔ̀ mwɔn sē nàn de Rì kan tə̄ tè mānē suswɛ mbɛ̄.

16Mānē kūkwār bān là zwe rɛn yəmē, sē bə bān sē mānē bān Rì njìnjì. Nə̄ Rì màn nə̄ bə sɔ̄n susù də̀ màn tè mə̀tù bə nə̀nàn.

17Rɛn nggə̄ yə̄ krɛ̀gba bə̄ gyə̄ sē nàn de, ban nggà bēshi nə̄ nənè kàdə ywān nggə̄ tɔ̄n ətù rɛn mē nzə̌ yo, anrɛ̀n kpə̄kpà yə̀ sē ə kpə̀ nggə̄ là tsar de nggə̄ sē gər Yɛso.

18Nywɛngyər nggə̄, nə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ màn nàn gyə̄ zəze kūkwār. Yə sē ənə̀mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Yafisa

Takèdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Yafisa 1

1Sē nggə̄ Bulusu wān Rì cu de nə̄ nggə̄ sē nē wān te ndu Yɛso Krisəti wān là car
takèdā mē. Sē nggə̄ là car takèdā yəmē ca mənē bān Rì bān sē ə gbù yə̀ Yafisa də̀ là sə̄
nan Yɛso Krisəti zwe njìnjì bə̄ dər bə kūkwār.

2Nə̄ Rì wān sē Tě tə̀ bə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti nə̄ gyə̄ zəze bə̄ sɔ̀n susù.

3Nə̄ tə̄ bɛ̄ sān Rì wān sē Tě Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti. Rì nan tə̄ zəze ənywī dər tə̄ də̀ nə̄ tə̄
kī zəze kūkwār yə̄ là ru bə̄ gu ə mkparū anrɛ̀n tə̄ kyun dər tə̄ də̀ là zwe Krisəti mān.

4Mkpān yə̄ Rì la nàn mgbəmgbrè mē mbɛ̄ yo, gu sə̄ cu tə̄ nə̄ tə̄ kan te mənē bān māgu
dùdu Krisəti, dètswē tə̄ man sē bān lə sē ntsər də̀ man kādə sē bə̄ rɛn məme nəmān ə
nggà bēshi gu yo.

5Sē Rì gu wān kyun rɛn yəmē zwè təntùr mun ə dər gu de gu lə kan tə̄ te nywɛnywə̄.
Rì gu kan tə̄ tè nywɛnywə̄ anrɛ̀n kì yə̀ Yɛso Krisəti nan, də̀ yəmē sē kì yə̀ dər gu dàn
de gu nàn yə̄.

6Yə sē kpaki nə̄ tə̄ bɛ̄ sān Rì anrɛ̀n zəze māgu yə̄ mwɔn kūkwār yə̄ gu tsàr tə̄ yə bə̄ kī
zəze yə̄ gu nə tə̄ kənànme, də̀ sē Zə̄ywə̄ wān gu là nyɛn wān nan kī nə̄ yə te ənə̀mē.

7Yə sē dùdu màgì yə̀ Krisəti kàn kànkərɛ̄, yə bə kpə tə̄ cūngwɔn də̀ Rì fu màtə̀ sū tə̄
ətù rɛn məme mātə̀. Zəze yə̄ Rì sē nggānme,

8də̀ sē yə yə̄ gu tsar tə̄ yə nggānme nənàn. Anrɛ̀n Rì tsə kī kūkwār,

9gu nàn kì yə̀ dər gu kpənyɛ̀n də̀ kàn tsàr tə̄ kī yə̄ mənē la tsə yə gbàngyər yo, də̀ sə̄ sē
Krisəti wān nàn kī nə̄ yə te ənə̀mē.

10Kì yə̀ Rì kàn zwè yə̀ gu lə nan màn mkpān ywə̄ də̄ nyə shɛ̄ mān sē nàn de gu lə nə̄ kī
yə̄ gu nan kūkwār yə̄ sē ə mkparū bə̄ mgbəmgbrè mē kyūn te gìgyər də̀ man ngrɛ̄n
Krisəti kə̄de cūn bə.

11Mənē là nan kī kūkwār zwē nkɔ̄n yə̄ Rì kan zwè də̀ kpənyɛ̀n, də̀ dùdu rɛn yəmē, gu
cu tə̄ mənē bān Yahuda bān sē gìgyər bə̄ Krisəti nə̄ tə̄ sē mənē bān māgu. Gu sə̄
kpənyɛ̀n anrīn kī mē te kūkwār də̀ yəmē sē nkɔ̄n yə̄ gu sə̄ kàn zwè ə̀ kùcī.

12Yə sē ənə̀mē, kān tə̄ bān kucici sa beshi bə̄ Krisəti, bɛ̄ nggɔn nggɔn yə̄ sān Rì.

13Də̀ gyə̄ nənàn kàn tè mənē bān Rì ə mkpān yə̄ gyə̄ gwɔ Rɛn zəze yə̄ kpə̄ gyə̄
cūngwɔn. Mkpān yə̄ gyə̄ kpə̄ tè njìnjì bə̄ Krisəti, Rì nə̄ gyə̄ Gbrīn Ntsər yə̄ gu kpān
nyū gyə̄ səsɛ̀ mun de, gu lə nə̄ mənē bān māgu. Gbrīn Ntsər yə nzɛ̂nmē sē kə̄de kpà yə̀
Rì te gyə̀ yə̀ là tsar de gyə̄ sē mənē bān māgu.

14Anrɛ̀n tə̄ sē bə̄ Gbrīn yə̄ Rì, yə yə̄ tə̄ nan tsə̄ de tə̄ lə kpə̄ kì yə̀ Rì kpan nyū gyə̄ de gu
lə nə̄ mənē bān māgu mē. Anrɛ̀n rɛn yəmē tə̄ kpə te njìnjì de Rì lə la nan tə̄ nə̄ tə̄ kan
te māgər nzə̌ yo tə̄ bān sē bān māgu mē. Kān tə̄ bɛ̄ nggɔn nggɔn yə̄ sān Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15Anrɛ̀n kī yə̄ Rì nan kūkwār, mkpān yə̄ nggə̄ gwɔ sē yə̀ gyə̄ kan shishɛ̄n gyə̄ tè Nggɔn tə̄ Yɛso ə ngwɔ̀n bə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là nyɛn mənē bān là zwe Rì mān,

16nggə̄ là sə̄ nyər Rì ətù gyə̄ zwē mkpān mē kūkwār, də̀ là sə̄ tekə gyə̄ ə mkpān mē kūkwār yə̄ nggə̄ də̄ là sə rɛn bə̄ Rì,

17də̀ nggə̄ bər Rì wān Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti là bɛ̀ gu, wān sē Tě tə̄ wān sē ə mkparū wān mwɔn kī mē kūkwār bə̄ nggɔn nggɔn, nə̄ gu nə̄ gyə̄ Gbrīn yə̄ lə nə̄ gyə̄ sē mənē bān tsə rɛn ətù kī mē kūkwār yə̄ sē ə mkparū, də̀ man nə̄ gyə̄ tsə njìnjì ətù Rì dətswē gyə̄ man nàn gu tsə̄.

18Nggə̄ là bər de Rì màn nə̄ gyə̄ nyə̄ tsə njìnjì yə̀ là ru bə̄ gu, dətswē gyə̄ man tsə nkɔ̄n yə̄ gu gyɔ gyə̄, nə̄ gyə̄ man kàn dər gyə̄ zwè ətù kì yə̀ sē ə nggà bēshi, də̀ man sà beshi bə̄ te zəzè də̀ man ngrɛ̄n tɔ̀nzɛ̄ yə̀ kī nggɔn nggɔn yə̄ Rì kan zwè de gu lə nan mənē bān māgu yə,

19də̀ man tsə nkɔ̄n yə̄ nggɔn nggɔn māgu sē nggān yə̄ là la tə̄ mān bān kpə te njìnjì bə̄ Krisəti. Sē nggɔn nggɔn yəmē yə̄ sē ənywī tə̀.

20Sē nggɔn nggɔn yə̄ Rì nan ndu bə̄ yə ə tswē tā Krisəti shɛ̀n də̀ nə gu tè sɔ̀n ə tswē yə̄ sē zəze də̀ nə gu nggɔn nggɔn ə mkparū.

21Sē tswēyəmē yə̄ Krisəti là lwe mənē bə̄ nggɔn nggɔn nggān mwɔ̄n mə̀lɛ̀kū bə̄ gbə̄gbrìn məmè yə̀ là lwe mənē; də̀ sān yə̄ gu là nan ndu bə̄ yə mwɔn nkyɛn mə̀sān kūkwār ə mkpān yə̄ nzɛ̂nmē bə̄ mkpān yə̄ lə nyə̄ ə nggà bēshi mùn.

22Rì nə̄ Krisəti nggɔn nggɔn ətù kī kūkwār, də̀ kàn gu tè wān là lwe kī kūkwār, nə̄ gu man sē tu yə̄ kyūntu yə̀ mənē bān là zwe Rì nə̀nàn.

23Kyūntu yə̀ mənē bān là zwe Rì sē kə̄de mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ Krisəti. Sē yə yə̄ sē krɛ rɛn ətù gu. Kī yə̄ shāmān kūkwār, sē gu wān sē krɛ rɛn yə.

Takə̀dā yə̄ Bulusu car mənē Bān Yafisa 2

1Gyə̄ sə̀ sē kə̄de mənē bān tsu ə nkɔ̄n kī yə̄ Gbrīn Rì, anrɛ̀n gyə̄ sə̀ gbàn kpə̄ rɛn Rì nàn ndu də̀ zwē nkɔ̄n yə̄ dər gyə̄ ban də̀ nàn rɛn məme nə̀nàn.

2Ə̄ mkpān yəmūn, gyə̄ sə̄ zwē nkɔ̄n məme yə̄ mgbəmgbrè mē, gyə̄ kpə̄ rɛn Shɛtan wān là lwe gbə̄gbrìn məmè nàn ndu də̀ yə̀mē sē Shɛtan gu wān là lwe mənē bān ka rɛn bə kpə̄ rɛn Rì nan ndu nzɛ̂nmē.

3Kì yə̀ sē njìnjì ətù ywə̄ sē nàn de, tə̄ kūkwār tə̄ sə̄ nan kī yə̄ mənē bān là zwe Rì yo là nan, də̀ nan kī yə̄ mkpɔ̌nkpə̀ tə̄ là fɔ, də̀ zwē tēkə mə̀tə̄. Yə̀ tə̄ sē mənēnjì kə̄de nkyɛn mənē kūkwār mē, yə sə̄ sē kpaki de tə̄ lə kpə̄ mgbŭ ə mkpān yəmūn anrɛ̀n Rì là te gyār bə̄ tə̄ anrɛ̀n rɛn məme mə̀tə̀.

4Rì là nyɛn tə̄ nggānme də̀ anrɛ̀n rɛn yəmē, gu là tè mə̀tù tə̄ nggānme.

5Mkpān yə̄ tə̄ kasə̄ sē mənē bān tsu ə nkɔ̄n kī yə̄ Gbrīn Rì, anrɛ̀n tə̄ kasə̄ sē nan rɛn məme, Rì kàn tə̄ tè mənē bān sē shishɛ̄n gìgyə̀r bə̄ Krisəti. Yə sē anrɛ̀n Rì là nan zəze yə yə̄ gu kpə̄ gyə̄ cūngwɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

6Anrɛ̀n tə̄ sē mə̄nē bān Krisəti Yɛso, Rì ta tə̄ shɛ̀n ə nkə̄n yə̄ kyū yə̄ tə̄ tsu ənywī gbrīn
dətswē tə̄ man kan te bān lə lwe mə̄nē gìgyər bə̄ gu Krisəti Yɛso ə mkparū.

7Gu nàn ənəmē dətswē ə sĕ yə̀ lə nyə̄ ə nggà bēshi mūn gu man tsàr mə̄nē kūkwār
zəze məgu yə̄ mwən kī mē kūkwār, bə̄ nkə̄n yə̄ gu là nyɛn tə̀ yə̄ gu nə̄ Krisəti Yɛso
tsàr tə̄ yə̄.

8Anrɛ̀n Rì là nan zəze ə mkpān mē kūkwār, yə yə̄ gu kpə gyə̄ cūngwən də̀ yə sə̄ sē
anrɛ̀n gyə̄ kpə̄ tè njìnjì bə̄ gu. Yə la sə̄ sē anrɛ̀n nkinē nəmān yə̀ gyə̄ nàn yə yə̄ Rì sə̄
kpə̄ gyə̄ cūngwən yo, kì yə̀ gu nàn sē gu nàn gyə̄ yə̄ fà me.

9Nkinē nəmān la shāmān yə̀ nənè lə ngwur ngwən dər̆ yo, anrɛ̀n yə la sē dùdu ndu
nkinē yə̄ gu nan yə yə̄ bə̄ kpə gu cūngwən yo.

10Anrɛ̀n tə̄ sē gìgyər bə̄ Krisəti Yɛso, Rì nan tə̄ dətswē tə̄ man nan kī zəze mūn yə̄ gu
nan yə kyun zwè jì tə̄ dətswē tə̄ man nan yə.

11Kān gyə̄ tèkə ncinrin mə̄nē bān gyə̄ sə̄ sē ə mkpān yə̄ gəgə̄ vūnga mūn. Gyə̄ la sē
bān Yahuda yo də̀ bān Yahuda kan gyə̄ te de gyə̄ sē kì fà, də̀ ngrɛ̄n de bə kya bān sē
nkinē gyər zəzè anrɛ̀n bə sē bān bə nyər bə nrin. (Nyər̆ nrin mē sē kì yə̀ mkpɔ̆nkpə̀ bə
kyame.)

12Ə̄ mkpān yəmūn nənàn, gyə̄ la sə̄ tsə nē wān sē Krisəti yo. Gyə̄ sə̀ sē məcə̄cər̀ bān
məmē nəmān nkan də̀ la sə̀ sē mə̄nē bān Rì cu bə yo. Gyə̄ la sə̀ sē mān ənywī rɛn yə̄
Rì kpān nyū nə̄ mə̄nē bān məgu mē yo, də̀ gyə̄ màn la re ryă nkinē gyər ətù ywə̄ yo.
Gyə̄ sə̀ sɔ̀n ənywī mgbəmgbrè mē də̀ la sə̀ sē bə̄ nkinē yə̀ gyə̄ lə sa beshi mān yo, də̀ la
tsə nē wān Rì sē yo nənàn.

13Gyə̄ sə̀ rɛ nkɔ̀n bə̄ Rì də̀ nzɛ̂nmē yə̀ gyə̄ sē gìgyər bə̄ Krisəti Yɛso, bə lwe gyə̄ nyə
hyuhyur bə̄ gu, anrɛ̀n Krisəti kàn məgì məgu kànkərɛ̄ ətù gyə̀.

14Krisəti tukpə̀ gu lwe sɔ̀n susù cà tə̄ mān ə nkə̄n yə̄ gu nàn mə̄nē bān Yahuda bə̄ bān
la sē bān Yahuda yo nə̄ bə sə̄n gìgyər bə̄ nkəywə̀ kə̄de bə sē bān nyūrɛn gyə̄r. Nkə̄n yə̄
bə sē te lənggə bə̄ nkəywə̀ yə̄ kan bə gə̄ te nkan nkān, gu gbo yə dətswē ə dər bə ə
nkə̄n yə̄ kyū məgu ətù nggā.

15Gu kàn Bān yə̀ mə̄nē bān Yahuda bə̄ kī kūkwār yə̄ sē kpaki nə̄ bə nan tè kì yə̀ fà. Gu
nàn ənəmē dətswē gu man kàn mə̄nē bān mənyūrɛn ywā mē tè mə̄nē bān nyūrɛn gyə̄r
suswɛ bān sē gyə̄r bə̄ Krisəti, də̀ ə nkə̄n yəmē, gu nə̄ mə̄nē nkan nkān sə̄n sɔ̀n susù bə̄
nkəywə̀.

16Nkə̄n yə̄ kyū məgu ətù nggā, Krisəti nàn mə̄nē bə nə̄ bə kādə te lənggə bə̄ nkəywə̀
yo; də̀ nkə̄n yə̄ kyū məgu ətù nggā, gu kyūn mə̄nē bān nyūrɛn nkan nkān tè kə̄de bə sē
nyūrɛn gyə̄r, də̀ yə sē sə̄sānmə̄nàn, gu lwè bə mə̀rtu nyə̀ bə̄ Rì.

17Yə sē ənəmē, gu nyə̀ də̀ dan gyə̄ mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo bān sə̀ rɛ nkɔ̀n bə̄
rɛn zəze Rì yə̄ sē nkə̄n sɔ̀n susù, də̀ dan tə̄ mə̄nē bān Yahuda bān sə̄ sē hyuhyur bə̄ Rì.

18Anrɛ̀n kī yə̄ Krisəti nàn, Gbrīn Ntsər là la tə̄ mān mə̄nē bān Yahuda bə̄ bān la sē bān
Yahuda yo nə̄ tə̄ nyə ə nggà bēshi Tĕ tə̄ wān sē ə mkparū.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Də̀ dùdu rɛn yəmē, gyə̄ mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo, gyə̄ la sē mə̀cə̄cə̀r bān mə̀mē nə̄mān nkan nzə̌ yo, gyə̄ kan tè gyə̄r bə̄ mə̄nē bān Rì cu bə nzɛ̂nmē, də̀ kan tè bān kə̀ gyə̄r bān Rì nə̀nàn.

20Gyə̄ nə̀nàn bə sə̄ mɛ̄ gyə̄ sə̄sān yə sē ətù tər kə̀ yə̄ sē mə̄nē bān te ndu Rì bə̄ bān dɔ̀n rɛn Rì sū mə̄nē bān zwē tər ywə̄, də̀ Krisəti Yɛso tukpə̀ gu sē mgbə̄ntə̄ yə̀ là nan kə̄ yə lwe.

21Sē gu wān là nan kə̄ yə nə̄ yə nan vūn lwe gìgyə̀r də̀ là nan yə nə̄ yə kan te kə̄ ntsər yə̄ mə̄nē kan yə zwē Rì wān sē nggɔn.

22Ə̄ nkə̄n yə̄ kyūntu mə̀gyə̄ gìgyə̀r bə̄ gu, Krisəti là mɛ̄ gyə̄ gìgyə̀r bə̄ nkyɛn mə̄nē kūkwār te kə̄ tswē yə̄ Gbrīn Rì lə sɔ̀n mān.

Takə̀dā yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Yafisa 3

1Anrɛ̀n rɛn kì yə̀ Rì nan, nggə̄ tukpə̀ nggə̄, Bulusu, wān kur ə jàrō, nggə̄ là rɛn bə̄ Rì ətù gyə̀. Nggə̄ kur ə jàrō dùdu rɛn gyə̄ mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo.

2Gyə̄ gwɔ de anrɛ̀n zəze yə̄ Rì, gu nə nggə̄ nkɔ̀n nə̄ nggə̄ nan ndu mē dùdu gyə̀.

3Rì nàn nggə̄ nə̄ nggə̄ tsə kī mə̄gu yə̄ sē nyə̄rnyə̄r də̀ kàn yə tsàr nggə̀. (Nggə̄ car və̌nkinē tsɛ̂ ətù ywə̄ mbɛ̄,

4də̀tswē gyə̄ də̀ blā kì yə̀ nggə̄ car, yə̄ man sē kì yə̀ lə là gyə̄ mān nə̄ gyə̄ tsə sē yə̀ nggə̄ tsə tekə yə̀ Rì yə̀ mə̄nē la tsə yə̄ mbɛ̄ yo mē, yə̀ Krisəti là nan nə̄ yə tè nzɛ̂nmē.)

5Sɛ̌ yə̀ vūngà mūn mkpān yə̄ mə̄nēnjì la sə̄ tsə kī yəmē yə̄ sē nyə̄rnyə̄r mē yo, də̀ Rì nə̄ Gbrīn mə̄gu nə̄ gu tsar mə̄nē bān te ndu gu bə̄ bān dɔ̀n rɛn mə̄gu sū mə̄nē bān sē ntsər, kī yə̄ sē nyə̄rnyə̄r yəmē.

6Kì yə̀ Rì la sə̄ kūci tsàr mə̄nē ə mkpān mūn mbɛ̄ yo sē nàn de, rɛn zəze yə̄ tù Krisəti nan yə te njìnjì, də̀tswē kpān nyū yə̀ Rì man sē yə̀ mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo nə̀nàn bə̄ bān sē bān Yahuda. Tswēyəmē bə sē kə̄de kə̄nkankī yə̀ mkpɔ̌nkpə̀ gyə̀r, də̀ bə kūkwār gìgyə̀r kpə kì yə̀ Rì kpan nyū gyə̄ ə nkə̄n yə̄ bə sē gyə̄r bə̄ Krisəti Yɛso.

7Rì nə̄ nggə̄ zəze də̀ nə̄ nggə̄ nggɔn nggɔn nə̀nàn nə̄ nggə̄ man dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ mə̄gu.

8Sē nggə̄ wān sē wān krɛ̀gba ənywī mə̄nē bān Rì cu tè bān mə̄gu kūkwār, də̀ gu nan nggə̄ zəze ə tswē nə̄ nggə̄ ndu yəmē yə̄ dan mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo rɛn zəze ətù zəze yə̄ mwɔn kūkwār yə̄ tə̄ kpə bə̄ Krisəti.

9Ndu nggə̄ nə̀nàn sē yə̄ nan mə̄nē kūkwār nə̄ bə ngrɛ̄n nkə̄n yə̄ Rì lə nan nə̄ kī yə̄ mə̄gu yə̄ sē nyə̄rnyə̄r man kan sē ə kpàr bē. Tə̀ntùr mun nyə sū mkpān mē nzɛ̂nmē Rì gu wān nan kī kūkwār kà rɛn yə̄ gu lə nə̄ mə̄nē tsə kī mə̄gu yə̄ gu là tēkə ətù ywə̄.

10Kì yə̀ Rì sə̀ fɔ̀ yə̀ gu lə nan sē nàn de, mə̀lɛ̀kū bān là lwe mə̄nē də̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn ə mkparū nzɛ̂nmē man tsə nkə̄n yə̄ Rì sē də̀ man tsə nkə̄n yə̄ gu là nan kī kūkwār. Yə sē kyūntu yə̀ mə̄nē bān Rì bān lə nan mə̀lɛ̀kū nə̄ bə tsə kī yəmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Kì yə̀ Rì nàn sə̀ sē ətù nkɔ̄n yə̄ gu sə̀ tèkə ətù ywə̄ ə̀ kùcī, də̀ gu nàn Krisəti Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ nə̄ gu nə̄ yə̄ tè ənə̀mē.

12Anrɛ̀n tə̄ sē mənē bān là nan kī gìgyə̀r bə̄ Krisəti bə̄ anrɛ̀n tə̄ kan tu tə̄ sa bə̄ gu, tə̄ la sē bə̄ tsu dər̆ nkinē yo gbəgbori ə tswē nyə̄ nggà bēshi Rì.

13Yə sē ənə̀mē, nggə̄ là bər gyə̄ de nə̄ gyə̄ kàdə kàn tè gbô anrɛ̀n de nggə̄ là kpə mgbŭ dùdu gyə̄ yo. Mgbŭ yəmē yə̀ tə̄ kpə̄ sē dùdu gyə̄ dətswē Rì man nə̄ gyə̄ nggɔn nggɔn yə̄ məgu.

14Dùdu rɛn yəmē, nggə̄ là tekpm gbə̀ryūnryūn ə nggà bēshi Tĕ tə̄ wān sē ənywī mkparū

15wān sē gu wān là nə̄ nkyə̄nkyə̀r mənē kūkwār bān sē ənywī mkparū bə̄ bān sē ənywī mgbəmgbrè mē məsān bə yə̀ njìnjì.

16Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì wān zəze məgu mwɔn kī mē kūkwār, de nə̄ gu nə̄ Gbrīn məgu nə̄ gyə̄ mgbrêmgbrē dətswē gyə̄ man nàn dər̆ kpàn.

17Nggə̄ là bər nənàn de Krisəti màn sə̀ kūci tswē sɔ̀n ənywī dər gyə̀, də̀ yə lə te ənə̀mē mà gyə̄ də̀ kàn nkənywɛ̀n gi bə̄ gu. Nggə̄ là bər me nzə̌ de kī yə̄ gyə̄ lə nan kūkwār man sē ətù nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là nyɛn Rì bə̄ mənē nənàn,

18dətswē gyə̄ gìgyə̀r bə̄ nkyɛn mənē bān Rì kūkwār man nàn tsə nkɔ̄n yə̄ Krisəti là nyɛn gyə̀ yə̄ mwɔn kī kūkwār.

19Nggə̄ là bər nzə̌ de gyə̄ màn nàn tsə nkɔ̄n yə̄ gu là nyɛn gyə̀, yə̀ yə sē nzênmē gyə̄ lə la nan tsə nkɔ̄n yə̄ gu là nyɛn gyə̄ yo. Mkpān yə̄ gyə̄ lə nan tsə nkɔ̄n yə̄ Krisəti là nyɛn gyə̄, sē mkpān yəmē yə̄ gyə̄ lə kan te kə̄de Rì njìnjì ənywī dər gyə̀.

20Kì yə̀ tə̄ tekə de tə̄ lə bər Rì yə̄, bə̄ yə̀ tə̄ sē ətù tēkə ywə̄; gu ma wān gu lə nan tə̄ yə mwɔ̄n. Gu là nan ənə̀mē anrɛ̀n nggɔn nggɔn məgu yə̄ là nan ndu ənywī dər tə̀.

21Kān tə̄ bān sē bān kpə te njìnjì də̀ sē gìgyə̀r bə̄ Krisəti Yɛso sə̄ bɛ̄ sān Rì ə mkpān mē kūkwār ywe njì. Yə sē ənə̀mē.

Takə̀dā yə̄ Bulusu car mənē Bān Yafisa 4

1Nggə̄ là bər gyə̄ de, nə̄ gyə̄ sɔ̀n ə nkɔ̄n yə̄ ma bə̄ nkɔ̄n yə̄ Rì gyɔ gyə̄ nə̄ gyə̄ kàn tè mənē bān məgu. Sē dùdu rɛn yəmē, nggə̄ là kur ə jàrō anrɛ̀n nggə̄ là zwe Nggɔn tə̄ mān.

2Nə̄ gyə̄ sē bān sē bə̄ tu ryôryô bə̄ nkənywɛ̀n də̀ man sē bān sē bwê bə̄ nkənywɛ̀n də̀ man sē bān là vūn dər̆ lwe bə̄ nkənywɛ̀n nənàn. Gyə̄ bàn mkpān də̀ man tsàr nkənywɛ̀n nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là nyɛn nkənywɛ̀n ə tswē kpə̄ nkənywɛ̀n kə̄de nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là nan mē.

3Gbrīn yə̄ Rì là nə gyə̄ sɔ̀n susù yə̀ là kpan gyə̄ lwe gìgyə̀r, də̀ kān gyə̄ nə̀r də̀ man ngrɛ̄n de gyə̄ nan kyūntu yəmē lwè.

4Tə̄ kūkwār tə̄ sē kə̄nkankī yə̀ mkpɔ̌nkpə̀ gyə̀r də̀ sē bə̄ Gbrīn gyə̄r yə̄ Rì, sə̄sān yə sē kì gyə̀r me yə̀ tə̄ là sa beshi ətù ywə̄ də̀ sē kì yəmē yə̀ Rì gyɔ tə̄ nyə̀ mān ə tswēywə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Tə̄ sē bə̄ Nggɔn gyə̄r me, də̀ nkɔ̀n sē gyə̀r me yə̀ tə̄ là kpə̄ te njìnjì bə̄ Rì, də̀ sē ənywī sān nē gyə̄r me wān bə swē tə̄ bə̀tesə̄màn ənywī sān gu.

6Tə̄ sē bə̄ Rì gyə̄r me wān sē Tě yə̀ mə̄nē mē kūkwār, wān sē Nggɔn wān là lwe mə̄nē bān mə̄gu kūkwār, də̀ gu là nan mə̄nē kūkwār nə̄ bə nan kì yə̀ gu là fɔ̀ de nə̄ bə nan, də̀ gu sē ənywī mə̄nē bān mə̄gu kūkwār.

7Tə̄ kūkwār, Krisəti nə tə̄ nkɔ̄n nkan nkān yə̄ lə là tə̄ mān yə̄ tə̄ nan kī də̀ la ràn yə gi nənè yo, də̀ nkɔ̄n yə̄ kī yəmē sē nggɔn me, là tsar tə̄ nkɔ̄n yə̄ gu Krisəti sē nē zəze wān là nə̄ mə̄nē kī.

8Sə̄sān lə̀tafē yə̀ rɛn Rì dan de: “Mkpān yə̄ gu ywè tswē yə̄ tan mwɔ̄n kūkwār, gu cū mə̄nē kənànme bān gu vū lwè ngàn mān bə̄ nkəywə̄ də̀ nə̄ mə̄nē kī zəze.”

(9Nzêmē, sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ mgborɛn mē yə̄ là dan de, “Gu ngun ywè mkparū?” Mgborɛn yəmē là dan de gu jì nyə̀ ə mgbəmgbrè mē də̀ bə sə̄ kan gu ryūn ə brɛ̌ anrīn gu sə̄ ywè mkparū.

10Tswēyəmē, nē gu wān ji nyə̀ sē gu me wān ngun ywè kə̄ krɛ mkpəlàshū də̀tswē gu man sē ə tswē kūkwār.)

11Yə sə̄ sē gu tukpə̀ gu wān nə̄ mə̄nē nkɔ̄n nkan nkān yə̄ nan kī. Gu cu bān nə̄mān də̀ nə̄ bə sē bān te ndu, də̀ bān nə̄mān man sē bān dɔ̀n rɛn mə̄gu sū mə̄nē, də̀ nə̄ bān nə̄mān sē bān lə sə̀ zər kan tswē cī ə tswē dan mə̄nē rɛn zəze, də̀ bān nə̄mān gu nə̄ bə sē bān lə sə̀ lā mə̄nē bān kpə te njìnjì də̀ bān nə̄mān sē bān tsar mə̄nē nə̀nàn.

12Gu nàn ənə̀mē nə̄ mə̄nē bān Rì kūkwār man sē bə̄ kyūn yə̀ bə lə là kyūntu yə̀ mə̄nē bān kpə te njìnjì mān bān sē mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ Krisəti man sē bə̄ tswe kpə.

13Tə̄ gìgyə̀r kūkwār tə̄ lə nyə̄ ə tswē yə̄ tə̄ lə kàn te kə̄de nē gyə̄r ə nkɔ̄n yə̄ tə̄ là sa tu bə̄ Krisəti də̀ nan tsə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Vɛ̄n Rì; də̀ tə̄ lə kàn te kə̄de mə̄nē bān cɛ ənywī kpə̄ te njìnjì mə̀tə̄ də̀ cɛ ə nkɔ̄n tsə̄ kī kə̄de Krisəti.

14Tswēyəmē, tə̄ lə la sē kə̄de nywɛn kukwɔ̌ bān mə̄nē bān là gyur mə̄nē man gān kan gyūr tə̄ bə̄ kī yə̄ mò, kə̄de cucu là sɛn nkwār ə ntɛ̄n tə̀tə̌r mē yo. Yə̀mē sē kì yə̀ là te ə mkpān yə̄ mə̄nē bə də̀ là tsar mə̄nē kī. Bə là nan ndu bə̄ nkɔ̄n yə̄ bə sē gbəgbrè də̀ là tsar mə̄nē nkɔ̀n yə̀ bə de mān la glə kū yo.

15Kān tə̄ gyê̄n dan kì yə̀ sē njìnjì ətù Rì də̀ man sə̄ nyɛn nkəywə̀; də̀ kān tə̄ kūci tswē cɛ ə nkɔ̄n yə̄ nan kī kūkwār yə̄ tə̄ là zwe Krisəti wān sē tu yə̄ mə̄nē bān là zwē Rì.

16Anrɛ̀n sē gu Krisəti wān là kyūn mə̄nē bān mə̄gu kūkwār kə̄de nənè gyə̄r me. Mə̄nē bə kūkwār là sə̄ nan ndu mə̄bə yə̄ là nkəywə̀ mān; də̀ mkpān yə̄ mə̄nē bə kūkwār də̄ nan ndu bə zwē tsōtsō də̀ là sə̄ nyɛn nkəywə̀, yə sē ə mkpān yəmē yə̄ bə lə sə̀ cɛ sū mān ə nkɔ̄n kī yə̄ Krisəti də̀ sē bə̄ mgbrêmgbrē.

17Yə sē sə̄sānmə̄nàn, ənywī sān Nggɔn tə̀, nggə̄ là dan rɛn mē də̀ gbin gyə̄ tɔ̄n de nə̄ gyə̄ kàdə sɔ̀n kə̄de mə̄nē bān la sē bān Yahuda mē nzɔ̌ yo, mə̄nē bə bān tēkə mə̀bə sē fà me mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Mānē bə la tsə nkinē gba yo də̀ bə la sē bā fəmpə tswē nəmān ənywī shishēn suswɛ yə̄ Rì là nə̄ mānē mē yo, anrèn bə la tsə nkinē yo də̀ tu bə ro kāde mgbantə.

19Mùmwòn là te bə ətù kī gbəjā yə̄ bə là nan gba yo. Bə là ngun mkpān bə ə tswē nan kī gbəjā də̀ yə là kan bə te ri.

20Kì yə̀ bə tsar gyə̄ ətù Krisəti la sə̄ sē səsānmānàn yo.

21Nggə̄ kpə te njìnjì de bə dan gyə̄ rɛn ətù gu də̀ yə̀ gyə̄ sē mānē bān māgu mē, bə tsar gyə̄ rɛn njìnjì yə̄ là ru bə̄ Yɛso.

22Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ kà nkōn yə̄ gyə̄ sə̄ sòn mān sə̀sə̀ dòn də̀ sē anrèn nkōn kūkū yəmē yə̄ nan gyə̄ nə̄ gyə̄ nàn kī gbəjā yəmē. Nkōn kūkū yəmē yə̄ gyə̄ sə̄ sòn sə̄ kan gyə̄ te məme ə tswē nan gyə̄ nə̄ gyə̄ tè beshi kī yə̄ sē yə̄ mò.

23Yə sē kpaki nə̄ nkōn yə̄ gyə̄ sə̀ tèkə sər te nkan kūkwār nzênmē.

24Yə sē kpaki nənàn nə̄ gyə̄ kàn tè kāde nē wān sē suswɛ wān Rì nan nə̄ gu sē kāde gu, də̀ man sòn ə nkōn yə̄ mānē lə ngrēn de shishēn yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə mē sē njìnjì. Yəmē là tsar de yə sē kpaki nə̄ gyə̄ sòn sòn zəzè bə̄ nkyɛn mānē də̀ man sòn sòn zəzè ə nggà bēshi Rì nənàn.

25Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ kàdə tè mò yo. Kān kì yə̀ gyə̄ lə dan nywɛngyə̌r gyə̄ sē kì yə̀ te njìnjì, anrèn tə̄ kūkwār tə̄ sē kānkankī yə̀ mkpə̌nkpə̀ Krisəti.

26Də̀ sē gyə̄ də̀ tè gyār bə̄ nənè, kān gyə̄ kàdə kpānyèn yə̄ gyə̄ lə lwe gyār yəmē nə̄ yə̄ nàn gyə̄ nə̄ gyə̄ là rɛn yo; də̀ nə̄ gyə̄ man ngrēn nàn de gyə̄ ka gyār yəmē dòn anrīn rì sə̄ gyɛkū.

27Gyə̄ dəgbà kà gyār yəmē dòn yo, Shɛtan lə sē bə̄ nkòn yə̀ gu lə mā gyə̄ kyɛn.

28Kān nē wān là te gi kī mānē kà rɛn te gi mē dòn də̀ man fɔ̀ ndu nəmān zəze nàn. Də̀ ə nkōn yəmē gu lə là nkəywə̄ mān dətswē gu man sē bə̄ kì yə̀ gu lə là bān jə̀ mān nənàn.

29Kān gyə̄ kàdə dàn rɛn nkinē yə̄ lə kan tswē te gbəjā yo, nə̄ gyə̄ gyên dàn kì yə̀ tònzē bə̄ mānē kyame yə̀ lə là bə mān nənàn, də̀ man kūci tswē nan kī yə̄ bə là fɔ, dətswē kì yə̀ gyə̄ là dan man sē yə̀ lə là mānē bān là gwɔ gyə̀.

30Kān gyə̄ kàdə tè Gbrīn Ntsər dər ngàr yo. Gbrīn Ntsər yəmūn sē kāde kpà yə̀ bə te gyə̄ kyūn zwē jī mbrē yə̄ Rì lə kpə̄ gyə̄ cūngwɔn.

31Kān gyə̄ kàdə tè kìkì ə dər gyə̄ anrèn nənè yo, də̀ man kàdə kà nē kē tè gyār bə̄ nənè yo. Kān gyə̄ kàdə tè glə̄ bə̄ nkənywèn yo, də̀ man kàdə grì nkənywèn to yo nənàn, də̀ yə sē kpaki nə̄ gyə̄ kàdə cu nənè kà beshi yo gbəgbori.

32Kān gyə̄ gyên nàn mānē zəze də̀ man tè mətù bə, də̀ man sə̀ fù màtò sū nkənywèn ətù rɛn məme yə̄ gyə̄ nan nkənywèn sə̄sān Rì fu màtò sū gyə̄ ətù rɛn məme māgyə̄ dùdu kì yə̀ Krisəti nan.

Takèdā yə̄ Bulusu car mānē Bān Yafisa 5

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Yə sē ənə̀mē, yə̀ gyə̄ sē nywɛn Rì bān gu là nyɛn gyə̄ nggān mē, yə sē kpaki nə̄ gyə̄ zwē zə gu,

2də̀ yə sē kpaki nə̀nàn nə̄ kī yə̄ gyə̄ lə nan kūkwār sē ətù nyɛn yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə̄ ətù bān nə̄mān, sə̄sān Krisəti nyɛn tə̀ də̀ kàn shishɛ̄n māgu kpə̄ kyū dùdu tə̀, də̀ yə̄ sē kì yə̀ fà yə̀ gu nan tə̀, də̀ sē kə̄de kì yə̀ bə kan tə̄ nə̄ Rì yə̀ cumgbə̀ də̀ sù gu dər̄.

3Kān gyə̄ kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̄ nənè cu kə̀mvrè ngwɔ̀n zù gyə̄ de gyə̄ te nggà kē de gyə̄ là sɔ̀n sɔ̀n nggagyū kē gyə̄ là te gbə̀jǐkì ətù kī mənē yo. Yə̀ gyə̄ sē nywɛn Rì nzɛ̂nmē, yə lə la tɔ̀nzɛ̄ nə̄ bə gwɔ rɛn yəmē bə̄ gyə̄ yo gbəgbori.

4Yə la tə̄nzɛ̄ nə̀nàn nə̄ rɛn fàfà, kē rɛn yə̄ sē gbəjā, kē rɛn yə̄ mvān mvān gə̄ru ə nyū gyə̄ yo. Kān gyə̄ gyɛ̂n nyə̄r Rì ətù kì yə̀ gu nan gyə̀.

5Kān gyə̄ nàn tsə̄ de nənè wān də̀ là te nggā kē là sɔ̀n sɔ̀n nggagyū kē là te gbə̀jǐkì (yə sē nàn de gu kan gbə̀jǐkì tè kə̄de kì yə̀ gu là zwē yə̄ mān), nənè mūn lə la sē gyə̄r ənywī mənē bān Krisəti bə̄ Rì lə lwe bə mē yo gbəgbori.

6Gyə̄ kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̄ nənè gyùr gyə̄ de nan kī gbəjā yəmē la sē nkinē məmè yo, anrɛ̀n sē ətù kī yəmē yə̄ nggə̄ rɛn ətù ywə̄, de Rì lə te gyār bə̄ mənē bān là ka gwɔ.

7Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ kàdə zər bə̄ mənē bə mē yo.

8Gyə̄ tukpə̀ gyə̄ sə̀ sē ənywī būbū də̀ yə̀ nzɛ̂nmē yə̄ gyə̄ sē gyə̄r bə̄ Nggɔn tə̀, gyə̄ sē ə tswē yə̄ là lan. Yə sē kpaki nə̄ gyə̄ sɔ̀n kə̄de mənē bān là sə̄ sɔn ə tswē yə̄ là lan.

9Sē glo yə̄ là lan yəmē yə̄ là nan mənē nə̄ bə nan kī zəze bə̄ sɔ̀n sɔ̀n yə̀ sē tsō bə̄ njìnjì nə̀nàn.

10Kān gyə̄ nər də̀ man nàn tɔ̀ kyɛn kì yə̀ là sù Nggɔn tə̄ dər.

11Kān gyə̄ kàdə zwē mənē bān là nan kī yə̄ fàfà yə̄ būbū mē yo. Nə̄ gyə̄ gyɛ̂n bu mənē bə mē tu nə̄ bə tsə kī gbəjā yəmē.

12Kī yəmē sē yə̄ mùmwɔ̀n nggānme də̀ yə la tə̄nzɛ̄ nə̄ nənè rɛ̀n ətù kī yə̄ mənē bə là nan gǐgǐ mē yo.

13Də̀ sē glo də̄ la sū nkinē mbɛ̄, mənē là nan tsə kì yə̀ yə sē njìnjì;

14anrɛ̀n sē glo yə̄ là la su kī də̀ mənē là nan yə ngrɛ̄n. Yə̀mē sē kì yə yə̀ bə dan nàn de: “Wə̄ gu wān là kùr nə̀nə̄, shɛn nān, də̀ man tāshɛ̀n, də̀ Krisəti lə nə̄ glo lan sū wə̀.”

15Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ nàn gbyɛ̄n ə zər māgyə̀. Kān gyə̄ kàdə nàn kī kə̄de mənē bān la tsə nkinē yo; kān gyə̄ gyɛ̂n nàn kə̄de mənē bān tsə kì yə̀ bə là nan.

16Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ sē bə̄ yə kūkwār, kān gyə̄ nàn zəze anrɛ̀n mkpān yə̄ nzɛ̂nmē, mənē la sē bān tɔ̀ dər yo.

17Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ kàdə sē kə̄de mənē bān te bə̀bè yo, kān gyə̄ gyɛ̂n nər də̀ man nàn tsə kì yə̀ Nggɔn tə̄ là fɔ̀ de nə̄ gyə̄ nàn.

18Gyə̄ kàdə nə̄ mə̀ sē kì yə̀ lə lwe gyə̄ yo anrɛ̀n yə lə kan gyə̄ te gbəjā. Nə̄ gyə̄ gyɛ̂n nə̄ Gbrīn yə̄ Rì kya sē kì yə̀ lə lwe gyə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Ə̀ mkpān yə̄ gyə̄ də̀ là rɛn bə̄ nkənywɛ̀n, kān gyə̄ dō sɛn də̀ bɛ̀ sān Rì bə̄ məsɛn yə̀ sē ntsər. Kān gyə̄ dō Nggɔn tə̄ sɛn də̀ man tè zəzè ənywī dər gyə̄ nənàn.

20Ə̀ mkpān mē kūkwār, nə̄ gyə̄ nyər Rì wān sē Tě tə̀ ənywī sān Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti anrèn kī kūkwār yə̄ te bə̄ gyə̀.

21Kān gyə̄ kpənyèn nə̄ bān nəmān te gyə̄ ndu anrèn gyə̀ là gwɔ rɛn Krisəti.

22Gyə̄ mbəmbə̄ bān te ləlɔn, kān gyə̄ nə̄ ləlɔn gyə̄ nggɔn nggɔn səsān gyə̄ là nə̄ Nggɔn tə̄ nggɔn nggɔn nənàn.

23Yə sē ənəmē, anrèn ləlɔn sē tāki kə̀ səsān Krisəti sē Tu kyūntu yə̀ mənē bān kpə te njìnjì bə̄ gu. Gu Krisəti sē gu wān kpə mənē bān kpə te njìnjì bə̄ gu cūngwɔn, mənē bə bān sē kə̄de mkpə̌nkpə̀ məgu mē.

24Yə sē səsānmənàn, yə sē kpaki nə̄ mbəmbə̄ kūkwār nan kī yə̄ ləlɔn bə là dan bə de nə̄ bə nan səsān kyūntu yə̀ mənē bān kpə te njìnjì bə̄ Krisəti là nan kì yə̀ gu là dan bə de nə̄ bə nan.

25Yə də̄ sē gyə̄ ləlɔn, kān gyə̄ nyɛn mbəmbə̄ gyə̄ səsān Krisəti nyɛn kyūntu yə̀ mənē bān məgu, də̀ kan shishēn gu kpə̄ kyū dùdu bə.

26Gu kàn shishēn məgu kpə̄ kyū dùdu kyūntu yə̀ mənē bān kpə te njìnjì bə̄ gu dətswē gu man kàn bə nə̄ Rì kə̄de kì zəzè mkpān yə̄ bə kpə̄ rɛn gu nan ndu də̀ bə swē bə bətesəmàn.

27Gu nàn ənəmē dətswē gu man kàn kyūntu yə̀ mənē bə mē tè mənē bān məgu ə tònzē məbə. Də̀ kyūntu yə̀ mənē bə mē sē kə̄de nē wān la sē bə̄ kpà nəmān ə kpə̀ gu yo, kē sē kə̄de nē wān cɛ də̀ kyun ntān ə kpə̀, kē sē bə̄ nkinē gbəjā yo; də̀ gyên sē nē wān ntsər də̀ la sē bə̄ rɛn məme nəmān yo.

28Ə̀ nkə̄n yəmē nənàn, yə tə̄ mwə̄n nə̄ ləlɔn nyɛn mbəmbə̄ bə səsān bə là nyɛn tukpə̀ bə. Nənè wān də̀ là nyɛn mbəywə̄ là nyɛn tukpə̀ gu nənàn.

(29Nənè la kà mkpə̌nkpə̀ məgu gbàngyər yo. Gu là gyên nan yə̄ kyūn də̀ nə̄ yə̄ kīrē, də̀ yəmē sē nkə̄n yə̄ Krisəti là nan kyūntu yə̀ mənē bān là zwe gu mān mē kyūn, anrèn bə sē kə̄de mkpə̌nkpə̀ məgu.

30Yə sē səsānmənàn, tə̄ sē kənkankī yə̀ mkpə̌nkpə̀ gu bān shāmān shishēn.)

31Səsān bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Dùdu rɛn yəmē, ləlɔn lə kà kə̄ bə tèywə̄ bə̄ gyəywə̄ dɔn, də̀ gyên kan beshi te mbəywə̄, də̀ gu gìgyər bə̄ mbəywə̄ ywəywăywə̀ bə lə kàn te kə̄de nē gyər me.”

32Ə̀ tswē yəmē nənàn, rɛn zəze njìnjì gyər shāmān yə̄ bə la dan yə gyə̄ ə bē yo, də̀ nggə̄ nan rɛn yəmē tsə̄ nàn de sē yə là rɛn ətù Krisəti bə̄ kyūntu yə̀ mənē bān məgu.

33Də̀ mərɛn mē vun gyə̄ nənàn: yə sē kpaki nə̄ ləlɔn nyɛn mbəmbə̄ bə kə̄de tukpə̀ bə nənàn, də̀ mbəmbə̄ man nə̄ ləlɔn bə nggɔn nggɔn nənàn.

Takədā yə̄ Bulusu car mənē Bān Yafisa 6

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Gyə̄ bān sē nywɛn, yə̀ gyə̄ sē mənē bān Nggɔn tə̀, kān gyə̄ nàn kì yə̀ tə̀te gyə̄ là dan gyə̄ de gyə̄ nàn. Yə tə̀nzɛ̄ nə̄ gyə̄ gwɔ rɛn tə̀te gyə̄.

2"Nə̄ bə tèywē bə̄ gyə̀ywē nggɔn nggɔn." Yə̀mē sē Bān yə̀ kùcī yə̀ sē kì yə̀ Rì kpan nyū gyə̄ də̀ dan de, nē wān də̀ nàn kì zə̀zè, kì zə̀zè lə te bə̄ gu:

3"Nə̄ wə̄ man bàn nggà bēshi ə kī kūkwār yə̄ wə̄ lə nan də̀ man sɔ̀n shishɛ̄n rɛ ndē."

4Gyə̄ tə̀te, kān gyə̄ kàdə rèn də̀ nàn kī yə̄ lə nan nywɛn gyə̄ bə te dər ngàr bə̄ gyə̄ yo. Kān gyə̄ gyɛ̂n tsàr bə rɛn də̀ man dàn bə kī yə̄ sē kpaki nə̄ bə nan ə nkɔ̄n yə̄ mənē bān sē bān Nggɔn tə̄ là nan.

5Gyə̄ mənē bān sē məgər, kān gyə̄ nàn kì yə̀ tāki mə̀kə̀ gyə̄ là dan gyə̄ de gyə̄ nàn də̀ man nə̄ bə nggɔn nggɔn nə̀nàn. Gyə̄ nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̀mē bə̄ dər gyə̄ kūkwār, kə̄de yə sē Krisəti wān gyə̄ là nə̄ gu yə.

6Kān gyə̄ kàdə nàn ənə̀mē ə mkpān yə̄ bə là sɔn sə kyɛn gyə̄ kyame yo, anrèn gyə̄ là fɔ̀ nə̄ bə dan de gyə̄ nan kì yə̀ sē tsō. Anrèn gyə̄ sē məgər Krisəti, kān gyə̄ nàn kì yə̀ Rì là fɔ̀ bə̄ dər gyə̀r.

7Kān gyə̄ nàn ndu gyə̄ yə̄ gyə̄ sē məgər bə̄ te zə̀zè ənywī dər gyə̄, kə̄de mənē bān là nan Nggɔn tə̄ ndu də̀ la sē kə̄de gyə̄ là nan mənēnjì kyame yo.

8Də̀ sē nənè sē gər kē gu la sē gər yo, nə̄ gu nàn tsə̄ njìnjì de Nggɔn tə̄ lə nə̄ gu ryă ngwɔn kì zə̀zè yə̀ gu nan.

9Gyə̄ bān sē taki mə̀kə̀, kān gyə̄ nàn kī də̀ man tèkə bə̄ məgər gyə̄ ə nkɔ̄n yə̄ ma mān, də̀ man kàdə gyə̄ bə mpūr de gyə̄ lə nə̄ bə mgbŭ yo. Kān gyə̄ sē bə̄ tēkə ə dər gyə̄ de gyə̄ gìgyə̀r bə̄ məgər bə mē, gyə̄ sē bə̄ tāki kə̀ gyə̀r me wān sē ə mkparū, wān là nan kī də̀ là kyɛn mənē zwē beshi, ə mkpān yə̄ gu là sùr mənē rɛn yo.

10Rɛn yə̄ krɛ̀gba yə̄ nggə̄ lə dan gyə̄ sē nàn de, kan gyə̄ sə̀ kūci tswē sē bə̄ tswe kpə sū mān ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ sē gyə̀r bə̄ Nggɔn tə̀ də̀ man nə̄ gu nə̄ gyə̄ mgbrêmgbrē nggān.

11Kī kūkwār yə̄ Rì là nə̄ gyə̄ nə̄ gyə̄ vu ywar nkəywə̀ mē, kān gyə̄ kàn yə ywàr nkəywə̀ də̀tswē gyə̄ man nàn krè də̀ man tè kɔ̄n bə̄ Shɛtan wān sē gbəgbrè mē.

12Kì yə̀ tə̄ là nan, la sē tə̄ là te kɔ̄n bə̄ mənēnjì yo, yə sē tə̄ là gyɛ̂n te kɔ̄n bə̄ gbə̄gbrìn yə̄ là nan kī məme ə shū, də̀ là lwe nkyɛn gbə̄gbrìn məmè də̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn, də̀ sē bə̄ mgbrêmgbrē nə̀nàn, də̀ sē tə̄ là te kɔ̄n yə̄ bə̄ gbə̄gbrìn məmè yə̀ mkpān yə̄ tə̄ sē mān nzɛ̂nmē ənywī mgbəmgbrè mē yə̄ sē būbū.

13Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ vu kī yə̄ Rì kan nə̄ gyə̄ kpə̄ kpm ywàr nkəywə̀ nzɛ̂nmē, də̀tswē gyə̄ man fɛ beshi də̀ man nàn krè ə mbrɛ̄ yə̄ kī gbəjā də̄ te bə̄ gyə̄. Də̀ mkpān yə̄ gyə̄ də̀ tè kɔ̄n yə̀mē krɛ̀ kūkwār, gyə̄ lə sə̀ kūci tswē nan krè mgbāmgbān me.

14Yə sē səsānmənàn, kān gyə̄ nàn krè mgbāmgbān də̀ man nə̄ njìnjì yə̀ Rì sē kə̄de mgbənrīn yə̄ gyə̄ kan kpān tə̀r, də̀ man nə̄ kī zə̀ze yə̄ gyə̄ là nan ə mkpān mē kūkwār sē kə̄de kì yə̀ gyə̄ kan ywar tsɛ gyə̀,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

15də̀ man nə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ là kyūn yə̄ gyə̄ lə dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ là lwe sɔ̀n susù nyə man sē kə̄de zəkpə yə̄ gyə̄ sɔn.

16Ə̄ mkpān mē kūkwār nə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ là kan tu sa bə̄ Rì sē kə̄de mbrī yə̄ gyə̄ là lwe. Mbrī yəmē lə la gyə̄ mān ə tswē ywar glo yə̄ là rɛn ə mə̀gbīn yə̀ Shɛtan là tā mē.

17Kān gyə̄ kàdə kàn kə də̄ de Rì kpə gyə̄ cūngwɔn yo, də̀ yə̄ lə sē gyə̄ kə̄de bə̀r yə̀ gyə̄ kan ywàr tu gyə̄, də̀ gyə̄ man nàn rɛn yə̄ Rì yə̄ Gbrīn Ntsər là nə̄ gyə̄ mē lwè, rɛn yə yə̄ sē kə̄de njīmgbàn.

18Kān gyə̄ rɛn bə̄ Rì ə mkpān yə̄ gyə̄ də̀ là sə̀ nan kì mē də̀ man rɛn bə̄ Rì nə̄ gu là gyə̄ mān. Ə̄ kī yə̄ gyə̄ də̀ là nan kūkwār, kān gyə̄ rɛn bə̄ Rì ə nkə̄n kì yə̀ Gbrīn dan gyə̄ de gyə̄ nàn. Anrèn rèn yəmē, gyə̄ kàdə krɛ̀ kpə ə tswē rɛn bə̄ Rì yo. Zwē mkpān mē kūkwār yə̄ gyə̄ də̀ là rɛn bə̄ Rì, kan gyə̄ sə̀ rɛn bə̄ gu ətù mə̄nē bān mə̄gu kūkwār.

19Kān gyə̄ rɛn bə̄ Rì ətù nggə̄ nə̀nàn de gu màn nə̄ nggə̄ rɛn yə̄ nggə̄ lə dan mkpān yə̄ nggə̄ də̄ kūci tswē rɛn, də̀tswē nggə̄ man kādə te mpūr ə tswē dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ sə̄ sē nyə̄rnyə̄r yə̄ sē ə kpàr bē nzê̂nmē mē yo.

20Nggə̄ sē nē wān Yɛso Krisəti kan nggə̄ tè nē wān dan rɛn zəze mə̄gu, də̀ nzê̂nmē bə ywan nggə̄ te ə jàrō dùdu rɛn yəmē. Kān gyə̄ rɛn bə̄ Rì de nggə̄ man kādə te mpūr ə tswē dan rɛn zəze yəmē yo.

21Zāngyə̌r tə̄ Tikiku wān tə̄ là nyɛn wān sē gə̌r yə̀ Nggɔn tə̄ də̀ là nan gu ndu bə̄ də̌r gyə̀r nə̀nàn, gu lə dan gyə̄ kī kūkwār yə̄ là te bə̄ nggə̄ də̀tswē gyə̄ man tsə nkə̄n yə̄ nggə̄ sē nə̀nàn.

22Yə̀mē sē rɛn yə yə̄ nggə̄ là tər gu de nə̄ gu nyə̀ bə̄ gyə̀ də̀ man dàn gyə̄ nkə̄n yə̄ tə̄ sē kūkwār tə̀ də̀ man nə̄ gyə̄ kpàn də̌r.

23Nə̄ Rì wān sē Tě tə̀ bə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti nə̄ gyə̄ bān kpə tè njìnjì sɔ̀n susù də̀ màn nə̄ gyə̄ nyɛn nkənywèn də̀ man nə̄ gyə̄ kàn tu sà bə̄ bə.

24Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì de gu màn nə̄ mə̄nē kūkwār zəze bān là nyɛn Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti bə̄ nyɛn yə̀ là kùr ywē njì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Filibi

Takèdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Filibi 1

1Sē tə̄ bə Bulusu bə̄ Timəti bān sē māgər Krisəti Yɛso, bān là zɛ gyə̄ mənē bān Rì kūkwār bān kpə tè njìnjì bə̄ Krisəti Yɛso, bān sən ə gbù yə̀ Filibi. Tə̄ là zɛ gyə̄ mənē bān sē tutu də̀ là zɛ gyə̄ bān là là kyūntu yə̀ mənē bān là zwē Rì mān nə̀nàn.

2Tə̄ là bər de Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Nggən tə̄ Yɛso Krisəti nə̄ gyə̄ zəze māgu də̀ man nə̄ gyə̄ sə̀n susù bə̄ nkənywèn.

3Ə̀ mkpān mē kūkwār yə̄ nggə̄ də̀ là te kə bə̄ kì yə̀ gyə̄ nan nggə̄, nggə̄ là nyər Rì wān nggə̄ là bɛ sān gu.

4Nggə̄ sē bə̄ dər kə̄kla ə mkpān mē kūkwār màn nggə̄ də̀ là rɛn bə̄ Rì ətù gyə̄,

5Nggə̄ là nyər Rì anrèn gyə̄ là là nggə̄ mān ə ndu mənggə̀ yə̄ dan mənē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti. Sē ə mkpān yə̄ nggə̄ nyə bə̄ gyə̄ ə Filibi yə̄ gyə̄ kūci tswē là nggə̄ mān mâ nyə̄ kə̄ sū mkpān mē nzênmē.

6Nggə̄ nan kpə̄ te njìnjì de Rì gu wān kuci bə̄ ndu zəze yə mē ənywī dər gyə̄, lə krɛ yə ə mbrē yəmūn yə̄ Krisəti Yɛso lə mərtu nyə̄ nzə̌.

7Mkpān mē kūkwār nggə̄ là sə̄ tēkə gyə̄ bə̄ te zə̀zè sə̄sānmənàn. Yə tə̄ mwən nggānme nə̄ nggə̄ sē bə̄ tekə mē ətù gyə̄ anrèn gyə̄ kūkwār gyə̄ nan ndu gìgyər bə̄ nggə̄ də̀ tə̄ ngrɛn zəze yə̄ Rì nə tə̀. Kì mē te ənə̀mē ə mkpān mē nzênmē yə̄ bə ywan nggə̄ te ə jàrō, bə̄ mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ krē də̀ tsar mənē ə kpàr bē de rɛn zəze yə̄ tù Krisəti sē njìnjì, də̀ nan mənē nə̄ bə kpə̄ rɛn zəze yəmē te njìnjì.

8Rì tsə de yə sē njìnjì yə̄ nggə̄ dan de nkə̀n yə̀ nggə̄ là nyɛn gyə̄ sē kì yə̀ là ru ənywī dər Krisəti Yɛso.

9Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì de gyə̄ màn nàn nkənywèn nyɛn də̀ man sē bə̄ tsə kī kənànme ətù nkə̄n yə̄ gyə̄ lə sə̀ cɛ ə nkə̄n yə̄ gyə̄ là nyɛn mənē, də̀ man sē bə̄ nggu yə̄ gyə̄ lə tsə̄ kì yə̀ tə̀ gyə̄ nzē mān nə̀nàn,

10dətswē gyə̄ man sē bə̄ nggu yə̄ gyə̄ cu kì yə̀ sē zəzè mwən. Dùdu kī yəmē, ə mbrē yəmūn yə̄ Krisəti lə mərtu nyə̄ mgbəmgbrè mē, gyə̄ lə sē mənē bān dər yə̄ məbə sē nzərnzər bān la nan nkinē gbəjā yə̀ nənè lə gri bə yo.

11Nggə̄ là bər de gyə̄ màn sə̀ nàn kī zəze kənànme dùdu Yɛso Krisəti wān kpə gyə̄ cūngwən ə ngwə̀n məme də̀ kan shishēn gyə̄ sər dətswē gyə̄ man nàn zəze ə nkə̄n yə̄ mənē lə bè sān Rì də̀ man nə̄ gu nggən nggən.

12Nywɛngyə̌r nggə̀, nggə̄ là fə nə̄ gyə̄ tsə̄ de kī mē yə̄ te bə̄ nggə̄, yə nə mənē kənànme kpə rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti te njìnjì.

13Yə sē dùdu kī yəmē yə̄ mənē bān kpānnēn bān tā kə̄n kūkwār bān là gbyɛn kə̄ cūn Roman bə̄ nkyɛn mənē kūkwār nyə tsə̄ de sē bə ywan nggə̄ te ə jàrō anrèn nggə̄ sē wān là zwe Krisəti.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Kì gyàr nzǒ sē nàn de, sē dùdu rɛn yā bə ywan nggā te ə jàrō, mānē kənànme ənywī nywɛngyǎr tā là nan kre mgbāmgbān ənywī Nggɔn tā Yɛso Krisəti nzênmē dà sē bā kpàn dǎr dàtswē bə man kādə te mpūr ə tswē dan mānē rɛn yā Rì yo.

15Yə sē njìnjì nàn de mānē nāmān shāmān bān là nan ndu dan mānē rɛn zəze yā tù Yɛso Krisəti anrèn bə là te ywu dà là fɔ yā bə lə lwe fɔ̀rɛn nyə, dà bān nāmān shāmān bān là dan mānē rɛn zəze yə anrèn bə là fɔ yā bə lə nan zəze.

16Mānē bān krègɔ̀n mē là nan ndu yə anrèn bə là nyɛn nggà, anrèn bə tsə de sē Rì kpənyèn nā nggā sē ə sākànmē dàtswē nggā man tsar mānē de rɛn zəze yā tù Yɛso Krisəti sē njìnjì.

17Nkyɛn mānē bān kùcī mūn là dan mānē rɛn yā tù Yɛso Krisəti, anrèn bə là fɔ yā bə mān mwɔ̀n nggà, dà rɛn mābə yəmē la sē yā là ru ənywī dər bə njìnjì yo, sē bə là fɔ yā bə gbō fɔ̀rɛn te nggā ə sākànmē tswē yā nggā sē ə jàrō nzênmē.

18Məme la shā yo! Dà sē bə là dan rɛn yā tù Yɛso bā tēkə nāmān gbəjā kē sē bə là dan yə bā tekə zəzè, gyār la kū nggā yo, zàzè là te nggā gba me anrèn kì yà mwɔn kūkwār sē nàn de mānē là sā gwɔ rɛn yā tù Krisəti. Kì yà sē njìnjì ətù ywā sē nàn de nggā lə sà kūci ə tswē te zàzè me,

19anrèn nggā tsə de bə lə su nggā cūngwɔn. Nggā tsə ənàmē anrèn gyā là sà rɛn bā Rì anrèn Yɛso Krisəti lə te Gbrīn Ntsər ndu nā yā là nggā mān.

20Kì gyàr yà nggā là re kpə dà sa beshi ətù ywā nggānme sē nàn de nggā man kādə nan nkinē yà lə lwe mùmwɔ̀n ca nggā mān yo, dà nggā lə gyên vūn dǎr lwe dà man rɛn bā gbre beshi dàtswē ə mkpān yā tā sē mān mē, bā mkpān mē kūkwār mānē man nā Krisəti nggɔn nggɔn, dàgba sē nggā shāmān shishēn kē nggā kyu.

21Kì yà sē ətù nggā, sē nàn de nggā dà shāmān shishēn dàtswē nggā man nan Krisəti zwē kyame, dà sē nggā dà kyu, yə lə sē kì yà lə là nggā mān nggānme.

22Ə nkōn nāmān nkan, dà sē sɔ̀n shishēn mànggā ənywī mgbəmgbrè mē nggā lə nan ndu yā lə là mānē mān nggān, nggā la tsə kē nā nggā cu yā nggā lə sɔ̀n shishēn, kē nā nggā cu yā nggā lə kyū yo.

23Nzênmē nggā kre ə dàntswe kī ywā mē. Kì yà nggā là fɔ sē nàn de kyū mān ban nggā dàtswē nggā man ywe kə sɔ̀n gìgyàr bā Krisəti anrèn yàmē sē kì yà tɔ̀ mwɔ̀n kūkwār bā yā nənè lə sɔ̀n shishēn ənywī mgbəmgbrè mē;

24dà ə nkōn nāmān, yə nan tɔ̀ mwɔ̀n kūkwār yā nggā shāmān shishēn ənywī mgbəmgbrè mē dùdu ndu yā nggā lə nan gyà.

25Nggā kpə te njìnjì de yə sē sāsānmānàn, yə yā nggā tsə de Rì lə kpā nggā nyēn nā nggā sɔ̀n ə sākànmē. Nggā lə sɔ̀n ə sākànmē bā gyā dàtswē nggā man lā gyā mān ban nggà bēshi ə nkōn yā gyā kpə tè njìnjì bā Krisəti dà man sē bā te dǎr kākla nànàn ə kī yəmē,

26dàtswē mkpān yā nggā dā nyə bā gyā nzǒ, ndu yā nggā nan man sē gyā kì yà gyā lə tè zàzè nggānme ətù Krisəti Yɛso.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

27Nzɛ̂nmē, kì yə̀ mwɔn kūkwār yə̀ gyā lə nan sē nàn de, nā gyā nàn kī yā ma nkōn yā gyā là zwē rɛn zəze yā tù Krisəti. Nggā là fɔ de nggā dā nyə bā gyā, kē nggā dāgbā nyə yo, nggā lə gwɔ de gyā là nan krè də̀ kyūntu gìgyə̀r, də̀ sē bā tēkə gyə̀r ə nkōn yā gyā là nə̀r gìgyə̀r ə nkōn rɛn zəze yā tù Krisəti yā gyā kpə tè njìnjì.

28Gyā kàdə tè mpūr mānē bān là te lənggə bā gyā yo gbəgbori. Yə̀mē lə tsar bə ə kpàr bē de Rì lə kan bə te gbəjā də̀ lə gyɛ̂n là gyā mān. Də̀ Rì tukpə̀ gu lə tsar bə de yə sē səsānmānàn.

29Rì nə gyā nkōn nā gyā kpā tè njìnjì bā Krisəti də̀ man kpā mgbŭ dùdu gu nənàn.

30Nzɛ̂nmē gyā sē ə gìgyə̀r bā nggā ə nkōn kī yā là te bā nggā. Gyā sē gìgyə̀r bā nggā ə mgbŭ yə̀ gyā là ngrɛ̄n nggā ə tswē kpā səsɛ̀ mun, də̀ sē yā yə̀ gyā gwɔ de nggā sē ətù kpā yā mâ nzɛ̂nmē.

Takədā yā Bulusu car mānē Bān Filibi 2

1Gyā sē mānē bān Krisəti, də̀ gu là nā gyā kpàn dər, də̀ nkōn yā gu là nyɛn gyə̀ là nā gyā nàn krè mgbāmgbān. Gyā sē gyə̀r bā Gbrīn Rì, də̀ là nyɛn nkənywɛ̀n də̀ te mətù nkənywɛ̀n nggānme nənàn.

2Yə sē ənə̀mē, nggā là bər de nā tekə gyā sē gyə̀r də̀ gyā man nyɛn nkənywɛ̀n də̀ man sē bā dər gyə̀r, də̀ man kpānyɛ̀n bā nkənywɛ̀n nənàn dətswē zəzè man shɛ̄ ə dər nggā.

3Kān gyā kàdə ngrɛ̄n nkənywɛ̀n de gyā mwɔn bān nəmān kē sə̀ zo tu sà ə gā yo; kān gyā gyɛ̂n kàn nkənywɛ̀n tè ryôryō də̀ man ngrɛ̄n bān nəmān kāde mānē bān tō mwɔ̀n gyə̀.

4Kān gyā kàn dər gyā zwè ə tswē nan kī yā lə là bān nəmān, la sē yā lə là gyā mān kyame yo.

5Kān tēkə yə̀ dər gyā sē kāde tēkə yə̀ Krisəti Yɛso:

6Yɛso Krisəti gu sē ə nkōn yā Rì sē dətswē gu man là tā mān. Yə sē ənə̀mē, gu kà rɛn gu kan tu gu te kāde sē yə̀ Rì sē màn gu də̀ dan de gu sē gìgyə̀r me kāde Rì. Də̀ gu la kàn nggɔn nggɔn yā gu sē bā yə tè nkinē gyə̀r bā nkəywā yo, gu gyɛ̂n kpānyɛ̀n de nā bə ngrin gu səsān nkōn yā bə là ngrin nēnjì də̀ kàn tè kāde gər dətswē gu man là tā mān.

8Mkpān yā gu sə̀ sē nēnjì, gu la kàn nkəywā tè de gu sē nənè nəmān nggɔn yo, də̀ kpānyɛ̀n yā gu kpā kyū, də̀ kyū yā gu kpə sē yā bə kpān gu ə nggā.

9Anrɛ̀n rɛn yəmē, Rì zo gu də̀ nā gu nggɔn nggɔn yā mwɔn kūkwār, də̀ nā gu sān yā mwɔn məsān kūkwār,

10dətswē mkpān yā mānē dā gwɔ sān Yɛso, bə kūkwār man tekpm gbə̀ryūnryūn də̀ nā gu nggɔn nggɔn ə mkparū bā tswē yā mānē bān shāmān shishɛ̄n bā tswē yā mānē bān tsu sē mān,

11nā bə man dan nənàn ə kpàr bē de sē Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn bə. Bə dā nan səsānmānàn, bə lə nā Rì wān sē Tèywā nggɔn nggɔn nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Gyə̄ kpə̄kpàn nggə̄ bān nggə̄ là nyɛn, yə sē ənə̀mē sə̄sān gyə̄ sə̄ nàn kì yə̀ nggə̄ sə̄ dan gyə̄ ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē bə̄ gyə̄ mē, də̀ nzə̂nmē yə̄ nggə̄ la sē bə̄ gyə̄ yo, nə̄ gyə̄ nàn rɛn yə̄ mə̄nggə̀ zwē mān. Nə̄ gyə̄ te mpūr Rì də̀ man sē bə̄ tsu dər də̀tswē gyə̄ man kàdə nàn kī yə̄ lə cā gu dər zu yo, də̀ man sə̀ nàn kī zəze kūkwār yə̄ krè mə̀gì dər yə̄ Rì kan nə̄ gyə̄ de gyə̄ nàn, kī yəmē yə̄ là lwe gyə̄ ywe ə tswē shishēn yə̄ sə̀n be njì.

13Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n Rì wān là nan ndu ənywī dər gyə̄ ə mkpān mē kūkwār, là fɔ̀ nə̄ gyə̄ nàn kī yə̄ sù gu ə dər də̀ gu là nə̄ gyə̄ nggu nə̄ gyə̄ nàn kī yə yə̄ gu kàn zwè ə dər gyə̄.

14Ənywī kī yə̄ gyə̄ lə nan kūkwār, gyə̄ kàdə rɛ̀n mgbər kē gàntan yo,

15də̀tswē mə̄nē man kādə gri gyə̄ ətù rɛn nə̄mān məme yo, nə̄ gyə̄ man sē bān là nan zəze ə nggà bēshi mə̄nē nə̀nàn. Yə sē sə̄sānmə̄nàn, gyə̄ lə kan te nywɛn bān Rì bān njìnjì bān la sē bə̄ rɛn nkinē məme yo. Yə tə̄ mwə̄n nzə̂nmē ə mkpān mē yə̄ gyə̄ kre ə də̀ntswe mə̄nē bān tɔ̀ dər yo, bān là nan məme mē, nə̄ gyə̄ man tsàr mə̄nē rɛn yə̄ là lwe shishēn nyə nə̀nàn yə̄ sē kə̄de glo yə̄ là lan su mgbəmgbrè mē yə̄ te bū. Gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, mbrɛ̄ yə̄ Krisəti lə mərtu nyə̄, nggə̄ lə te zə̀zè ə mkpān yə̄ nggə̄ lə ngrɛ̄n de ndu yə̄ nggə̄ nan də̀ krè mə̀gì dər la sē yə̄ fà yo.

17Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ là zwē Krisəti, yə sē kə̄de kì yə̀ gyə̄ kan tɔ̀ nə̄ Rì. Kə̀ndà kyū mə̄nggə̀ lə sē kə̄de kī yə̄ gyə̄ là nan, yə̄ sē kə̄de kī yə̄ bə là kan tɔ nə Rì. Yə də̄ sē ənə̀mē, nggə̄ lə te zə̀zè, də̀ lə kyūn ngwɔn bə̄ gyə̄ nə̄ tə̄ man te zə̀zè gìgyə̀r.

18Ə̄ nkə̄n yəmē nə̀nàn, yə tə̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ tè zə̀zè də̀ man kyūn ngwɔn gìgyə̀r bə̄ nggə̄ nə̄ tə̄ te zə̀zè.

19Nggɔn tə̄ Yɛso də̀ kpə̄nyɛ̀n, nggə̄ là sa beshi de nggə̄ lə sē bə̄ mkpān yə̄ nggə̄ lə te Timəti ndu ə vē mē mē nyə bə̄ gyə̄ ə sə̄kànmə̄, də̀tswē gu man mə̀rtu nyə̄ dan nggə̄ rɛn yə̄ tù gyə̄. Ə̄ nkə̄n yəmē, nggə̄ man sē bə̄ nggu yə̄ nan kī.

20Nggə̄ la sē bə̄ nənè nə̄mān kə̄de gu wān là tēkə kì yə̀ nggə̄ là tekə yo, də̀ gu lə là gyə̄ mān nggānme njìnjì.

21Nkyɛn mə̄nē là tekə ətù kī yə̄ lə là bə mān kyame, də̀ là tekə ətù kī yə̄ Yɛso Krisəti yo.

22Də̀ sē Timəti, gyə̄ kūkwār tsə nkə̄n yə̄ gu tsar de gu sē nē zəze; gyə̄ tsə̄ nkə̄n yə̄ tə̄ nan ndu gìgyə̀r kə̄de bə vɛ̄n bə̄ tě dùdu rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti.

23Yə sē sə̄sānmə̄nàn, mkpān yə̄ nggə̄ də̄ tsə sē yə̀ kī là zər bə̄ nggə̄ ə sə̄kànmē, sē gu wān nggə̄ là sa beshi de nggə̄ lə te gu ndu nyə bə̄ gyə̄.

24Nggə̄ kpə te njìnjì de gu wān sē Nggɔn tə̄ lə nə̄ nggə̄ tukpə̀ nggə̄ mkpān nə̄ nggə̄ nyə bə̄ gyə̄ ə sə̄kànmə̄ nə̀nàn ə vē mē me.

25Nggə̄ ngrɛn de yə tə̄ nggə̄ nzɛ̄ nə̄ nggə̄ te Yipafaroditu ndu mərtu nyə bə̄ gyə̄ ə sə̄kànmə̄ nə̀nàn. Gu sē zāngyə̀r nggə̄ wān tə̄ nan ndu gìgyə̀r bə̄ gu, də̀ te kə̄n bə̄ lə̀nggə Rì gìgyə̀r kə̄de bān kpānnɛ̄n bān tā kə̄n. Sē gu wān gyə̄ tè ndu nyə̀ nə̄ gu là nggə̄ mān ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ fɔ̄ nē wān lə là nggə̀ mān.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

26Gu là re zàr yə̄ gu màn ngrɛ̄n gyə̀ nzə̌, də̀ gu sɛ̄ bə̄ dər̆ cīnji nggānme anrɛ̀n gyə̄ gwɔ de gu sə̄ wu kpə.

27Yə sɛ̄ njìnjì nàn de gu sə̄ wu kpə nggānme də̀ kədè tsɛ̂ me yə̄ gu màn kyù. Rì gyɛ̂n tè mətù gu də̀ yə la sɛ̄ gu kyame wān Rì tè mətù gu yo, gu tè mətù nggə̄ mān nənàn, dətswɛ̄ nggə̄ man kādə sɛ̄ bə̄ dər̆ cīnji ə mkpān mɛ̄ yə̄ rànkpə nkan nkān ywan nggə̄ tè mɛ̄ yo.

28Yə sɛ̄ səsānmənàn, nggə̄ là re zàr yə̄ nggə̄ tər gu nyə bə̄ gyə̄ dətswɛ̄ mkpān yə̄ gyə̄ də̀ ngrɛ̄n gu, gyə̄ man tè zəzè də̀ nə̄ dər̆ nggə̄ man kàkùr.

29Yə sɛ̄ səsānmənàn, mkpān yə̄ gu də̀ nyə̀ bə̄ gyə̄, kān nə̄ gyə̄ kpə̄ gu bə̄ ngwɔn ywā bə̄ te zəzè kāde nɛ̄ wān gyə̄ sɛ̄ gìgyər bə̄ gu ə nkɔ̄n zwɛ̄ Nggɔn tə̀ mān. Yə tɔ̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ nə̄ mənɛ̄ kāde bə mɛ̄ nggɔn nggɔn;

30anrɛ̀n yə kədè tsɛ̂ me yə̄ gu màn kyù dùdu yə̄ gu là nan ndu yə̄ Krisəti. Gu kpə bə̀ məgyə̄ də̀ kàn shishɛ̄n gu rɛ̀, dətswɛ̄ gu man shɛ̄ ndu yə̄ gyə̄ de màn nàn nggə̄ yə.

Takədā yə̄ Bulusu car mənɛ̄ Bān Filibi 3

1Krɛ̆ rɛn nggə̄ bə̄ gyə̄ nywɛngyər̆ nggə̄ sɛ̄ nàn de: kān gyə̄ tè zəzè anrɛ̀n gyə̄ sɛ̄ gìgyər bə̄ Krisəti. Yə̀ nggə̄ là car mərɛn mɛ̄ me nzə̌ yə̀ nggə̄ car gyə̄ ə̀ kùcī mɛ̄, dɛ̄ la te nggə̄ gba yo, də̀ nggə̄ də̄ nan ənəmɛ̄, yə sɛ̄ kì yə̀ lə là gyə̄ mān.

2Kān gyə̄ gbyɛ̄n bə̄ mənɛ̄ bān tɔ̀ dər yo bān sɛ̄ kāde nggagyū bān là lwe fɔ̀rɛn nyə, də̀ là fɔ de nə̄ mənɛ̄ vu kī ywā kpə bə ə nkɔ̄n yə̄ nyər nrin anrīn bə man sə̄ sɛ̄ bān Yahuda.

3Yə sɛ̄ tə̀ bān bə gyɛ̂n nyər tə̄ nrin njìnjì, də̀ la sɛ̄ bə yo. Tə̄ sɛ̄ mənɛ̄ bān Rì də̀ là bɛ sān gu ə nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn māgu də̀ là nə̄ Krisəti Yɛso nggɔn nggɔn anrɛ̀n kì yə̀ gu nan tə̀. Tə̄ la kan beshi te kī yə̄ mkpɔ̆nkpə̀ yo.

4Kī yə̄ mgbəmgbrè mɛ̄ la sɛ̄ nkinɛ̄ gyər̀ yo. Màn sɛ̄ de yə sɛ̄ nkinɛ̄ gyər̀, nggə̄ tukpə̀ nggə̄ mān sɛ̄ bə̄ kī yəmɛ̄ kūkwār yə̄ nggə̄ lə ngwur ngwɔn dər̆ mwɔn nkyɛn mənɛ̄.

5Də̀ sɛ̄ ətù zwɛ̄ nkɔ̄n yə̄ mənɛ̄ bān Yahuda, bə sə̄ nyər nggə̄ nrin ə mkpān yə̄ nggə̄ ma vɛ̄ tāndà yə̀ bə ngrin nggə̀, nggə̄ sɛ̄ ngrin mənɛ̄ bān Yahuda wān gbɔ̀n kə̀ Banyanmi də̀ sɛ̄ nɛ̄ wān là zwe nkɔ̄n rɛn mənɛ̄ bān Yahuda njìnjì wān bān Yahuda ngrin. Də̀ sɛ̄ ətù Bān yə̀ mənɛ̄ bān Yahuda, nggə̄ sɛ̄ nɛ̄ wān Faresi wān là nan yə̄ zwe mān.

6Yə̀ səsɛ̀ mun, nggə̄ sə̄ sɛ̄ bə̄ re zàr nggānme dətswɛ̄ nggə̄ man nan kì yə̀ lə sù Rì dər̆, yə nggə̄ nə̄ mənɛ̄ bān là zwe gu mān mgbŭ. Nggə̄ la zā Bān gyər̀ yə̀ mənɛ̄ bān Yahuda yo, də̀ ə nkɔ̄n yəmɛ̄, zər nggə̄ sə̄ sɛ̄ ncɔ̂n ətù kī yəmɛ̄.

7Kī yə̄ nggə̄ sə̄ kan yə te de yə sɛ̄ yə̄ lə là nggə̄ mān mɛ̄, nzɛ̂nmɛ̄ nggə̄ kan yə te kī yə̄ fà dətswɛ̄ nggə̄ man gyɛ̂n fɔ̄ Krisəti ngrɛ̄n.

8Njìnjì, kī kūkwār yə̄ nggə̄ sɛ̄ bə̄ yə, nggə̄ kan yə te kī yə̄ fà anrɛ̀n nggə̄ də̄ tsə Krisəti Yɛso wān sɛ̄ Nggɔn nggə̄, yə̀mɛ̄ sɛ̄ kì yə yə̀ mwɔn nkyɛn kī mɛ̄ kūkwār. Yə sɛ̄ dùdu rɛn yə̄ māgu yə yə̄ nggə̄ kpənyɛn də̀ ka kī mɛ̄ kūkwār dɔn; nggə̄ ngrɛn kī kūkwār kāde

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

sē kī gbəjā yə̄ bə vu kankərē ə ngga ntɛ̄n, dətswē nggə̄ man gyɛ̂n nyə kpə̄ ryă ngwɔn zəzè yə̄ sē Krisəti Yɛso tukpə̀ gu,

9də̀ man kan te nē wān māgu. Rì kan nggə̄ tè nē wān sē zəze anrɛ̀n nggə̄ kpə Krisəti te njìnjì. Yə la sē anrɛ̀n nkinē gyər yə̀ nggə̄ nan yo, kē yə la sē anrɛ̀n nggə̄ zwe Bān yə̀ mānē bān Yahuda yo, yə gyɛ̂n sē Rì nan ənə̀mē anrɛ̀n nggə̄ kpə Yɛso Krisəti te njìnjì.

10Kì gyər me yə̀ nggə̄ là fɔ sē de Rì màn là nggə̄ mān nə̄ nggə̄ nan rɛn yə̄ Krisəti tsə̄ də̀ man tsə nggɔn nggɔn yə̄ gu nan ndu bə̄ yə ə tswē tā Krisəti shɛ̌n, dətswē nggə̄ man zwē kì yə̀ te bə̄ gu ə nkɔ̄n yə̄ gu kpə̄ mgbŭ də̀ kyu,

11dətswē Rì də̀ kpə̄nyɛ̀n, gu man tā nggə̄ shɛ̀n nənàn.

12La sē nggə̄ là dan de nggə̄ sē bə̄ kī yəmūn yə̄ nggə̄ là sa beshi ətù yəmē kūkwār mbē yo. Də̀ yə gyɛ̂n sē nàn de nggə̄ là sə̄ nər ban nggà bēshi dətswē nggə̄ man vūn ryă ngwɔn mànggə̄ lwe ngwɔ̀n səsān Krisəti Yɛso tukpə̀ gu vun nggə̄ lwè dətswē gu man lwè nggə̄ ə ngwɔ̀n gu.

13Nywɛngyər nggə̀, nggə̄ là ngrɛn nàn kə̄de nggə̄ la kə sū tswē yə̄ nggə̄ lə sē bə̄ kī yəmūn yo; kì gyər me yə̀ nggə̄ là nan sē de, nggə̄ là kan kə də̄ bə̄ kī yə̄ gəgə̄ vūnga mbē, də̀ là fɛ beshi də̀ là sa beshi bə̄ kī yə̄ sē ə nggà bēshi.

14Nggə̄ là nər ban nggà bēshi dətswē nggə̄ man krɛ ndu yə̄ Rì kan nə̄ nggə̄ de nə̄ nggə̄ nan də̀ man nyə sē bə̄ ryă ngwɔn yə̄ gu lə nə̄ nggə̄ yə̄ fà mē. Ryă ngwɔn yəmē sē tswē yə̄ sɔ̀n ə mkparū dùdu kì yə̀ Yɛso Krisəti nan ətù nggə̀.

15Yə tɔ̄ mwɔ̄n nə̄ tə̄ bān cɛ ə nkɔ̄n rɛn yə̄ Krisəti, tə̄ sē bə̄ tekə kə̄de yə̀mē. Də̀ sē tēkə yə̀ nənè sē nkan, Rì lə nan gyə̄ yə̄ tsàr.

16Kì yə̀ tɔ̀ mwɔ̄n kūkwār sē nàn de, nə̄ tə̄ sə̄ nər ban nggà bēshi də̀ man sə̄ nan kī yəmūn yə̄ tə̄ sə̄ nan mē.

17Nywɛngyər nggə̀, kan gyə̄ kūkwār zwē zə nggə̀, də̀ man sə̀ kyɛn mānē bān là nan kī zwe tsōtsō ə nkɔ̄n yəmē yə̀ tə̄ sē mānē bān gyə̄ lə zwē zə tə̀.

18Nggə̄ dan gyə̄ ətù kī yəmē te kə kənànme, də̀ là dan gyə̄ yə bə̄ məshi ə mgbò me nzŏ de, mānē kənànme shāmān ənywī gyə̄ bān là ka rɛn yə̄ bə kan Krisəti kpān ə nggā.

19Ə krĕ ywə̄ kūkwār nàn, mānē bə mē lə ywe kə̄ glo anrɛ̀n kī yə̄ bə là te bə bùbù ətù ywə̄, sē yə yə̄ bə là gyɛ̂n ngrɛn yə de yə mwɔn Rì. Bə là sə̄ zo tu bə ətù kī yəmūn yə̄ de mān nan bə nə̄ bə kū mùmwɔ̀n, də̀ bə là sə̄ sa beshi ətù kī yə̄ mgbəmgbrè mē kyame nənàn.

20Də̀ sē tə̀, tə̄ gyɛ̂n sē mānē bān kan dər tə̄ zwē ətù kī yə̄ sē mkparū də̀ tə̄ là sə sa beshi ji mkpān yəmūn, yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti wān lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn lə ru ə mkparū nyə bə̄ tə̀.

21Mkpān yə̄ gu də̀ nyə̀, gu lə nan ndu bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ māgu yə̄ gu lə kan kī kūkwār te ə nkɔ̄n yə̄ gu ngrɛn, də̀ gu lə nan mkpɔ̌nkpə̀ tə̄ yə̄ krɛ kpə mē nə̄ yə kan sər te kə̄de mkpɔ̌nkpə̀ māgu yə̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takàdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Filibi 4

1Nywɛngyə̌r nggə̀, nggə̄ là nyɛn gyə̄ də̀ là sə̄ sa beshi yə̄ nggə̄ man ngrɛ̄n gyə̀. Sē gyə̄ bān là nə̄ də̌r nggə̄ tè kə̄kla də̀ sē gyə̄ bān sē kpà yə̀ tsar de nggə̄ re kə̄n. Kpə̄kpàn nggə̄ bān nggə̄ là nyɛn, nggə̄ là dan gyə̄ de anrɛ̀n kī yəmē, kān gyə̄ nàn krè mgbāmgbān bə̄ Nggɔn tə̀.

2Rɛn nggə̄ bə̄ bə Fɔdiya bə̄ Sintiki sē nàn de nggə̄ là te bə bùbwɔ̀ de nə̄ bə sə̄n sɔ̀n susù gìgyə̀r bə̄ nkəywə̀ anrɛ̀n bə sē gyə̄r bə̄ Nggɔn tə̀.

3Gyə̄ nənàn bān nan ndu gìgyə̀r bə̄ nggə̄, kān gyə̄ là mbə̀mbə̄ mē mān, anrɛ̀n tə̄ gìgyə̀r bə̄ bə nan ndu də̀ kpə̄ mgbŭ gìgyə̀r ə tswē dan mənē rɛn zəze, sə̄sān Kileman bə̄ nkyɛn mənē bān là zwē Rì bə̄ tə̄ nan. Takàdā yə̄ bə là car məsān mənē bān sē bə̄ shishɛ̄n su mān mē, Rì car məsān bə kūkwār sū ənywī yə.

4Gyə̄ mənē bān sē gìgyə̀r bə̄ Krisəti, kan gyə̄ tè zəzè ə mkpān mē kūkwār, nggə̄ là dan gyə̄ nzə̌ de, nə̄ gyə̄ tè zəzè.

5Kān mənē kūkwār ngrɛ̄n nkə̄n yə̄ gyə̄ là sə̀ vūn də̌r lwe bə̄ mənē kūkwār. Nə̄ gyə̄ man tèkə de Nggɔn tə̄ te hyuhyur yə̄ gu lə nyə̄.

6Kān gyə̄ kàdə tè nkənywɛ̀n dē ətù nkinē yo, də̀ kān gyə̄ gyɛ̂n dàn Rì kī yə̄ gyə̄ là fɔ̀. Kān gyə̄ bər də̀ man rì gu nə̄ gu là gyə̄ mān də̀ man nyə̄r gu nənàn.

7Gyə̄ də̀ nàn ənəmē, Rì lə nə̄ gyə̄ sə̄n susù yə̄ mwɔn kūkwār ə nkə̄n yə̄ mənēnjì lə la tsə̄ yə yo, yə̄ lə kyūn dər gyə̄ bə̄ tēkə yə̀ məgyə̄ dətswē məme man kādə nyə bə̄ gyə̄ mənē bān Krisəti Yɛso yo.

8Nywɛngyə̌r nggə̀, rɛn nggə̄ yə̄ krɛ̀gba sē nàn de, kān gyə̄ kàn tekə yə̀ məgyə̄ sà ətù kī yə̄ sē njìnjì, bə̄ kī yə̄ ma yə̄ bə nə̄ yə nggɔn nggɔn, bə̄ kī yə̄ sē zəze, bə̄ yə̄ sē ntsər, bə̄ kī yə̄ là su mənē də̌r bə̄ yə̄ tə̄nzɛ̄, bə̄ kī zəze kūkwār yə̄ ma yə̄ bə bɛ̀ yə; yəmē sē kī yə yə̄ gyə̄ man sə̀ tèkə ətù ywə̄ mē.

9Kān gyə̄ nàn kī yə̄ nggə̄ tsar gyə̄ yə mē, yə̄ nggə̄ kan yə te gyə̄ ə ngwɔ̀n nənàn mē; yə̄ gyə̄ gwɔ nggə̄ tswē dan gyə̄ yə bə̄ nyū nggə̄, də̀ ngrɛn nggə̄ ə tswē nan yə nənàn mē. Gyə̄ də̀ nàn ənəmē, Rì wān là nə̄ mənē sə̀n susù lə sē gìgyə̀r bə̄ gyə̀.

10Nggə̄ nyər Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti də̀ te zəzè nggānme, anrɛ̀n mkpān nggānme gəgə̄ vūnga də̀ nzɛ̂nmē gyə̄ kan kūci tswē tēkə nggə̄ nàn. Njìnjì, la sē nggə̄ là dan de gyə̄ la sə̀ tèkə nggə̄ yo, də̀ yə gyɛ̂n sē nàn de mkpān la sə̄ shāmān yə̄ gyə̄ lə là nggə̄ mān yo kya.

11La sē nggə̄ dan sə̄sānmənàn anrɛ̀n de nggə̄ là te jə̄ nkinē yo. Nggə̄ nyə tsə̄ nkə̄n yə̄ nggə̄ lə te zəzè ətù kī kūkwār yə̄ lə te bə̄ nggə̀.

12Nggə̄ nyə tsə̄ nkə̄n yə̄ nggə̄ lə kpənyɛn də̀ sə̄n kə̄de mənē bān jə̀ nənàn də̀ tsə kì yə̀ nggə̄ lə nan mkpān yə̄ nggə̄ sē bə̄ kī. Nggə̄ tsə nkə̄n yə̄ kī yəmē kūkwār nzɛ̂nmē. Nggə̄ tsə nkə̄n yə̄ nggə̄ lə nan krè mgbāmgbān. Màgba sē mfə vun nggə̄ kē yə la vūn nggə̄ yo, ə mkpān mē kūkwār nggə̄ tsə kì yə̀ nggə̄ lə nàn ətù kī yəmē kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Anrèn nggɔn nggɔn yə̄ Yɛso Krisəti là nə̄ nggə̄ nə̄ nggə̄ nan krè mgbāmgbān, nggə̄ lə nan kī mē kūkwār.

14Yə sē səsānmənàn, gyə̄ gyên nàn kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ yə̄ gyə̄ la nggə̄ mān ə mkpān yə̄ nggə̄ là kpə mgbŭ mē.

15Gyə̄ mənē bān Filibi gyə̄ tukpə̀ gyə̄ tsə de, mkpān yə̄ nggə̄ kūci tswē dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì mkpān yə̄ nggə̄ kā məmē yə̀ Makidoniya dɔn, yə sə̄ sē gyə̄ kyame bān là nggə̄ mān. Nkyər kyūntu yə̀ mənē bān zwē Rì nəmān la kyūn ngwɔn gìgyər bə̄ nggə̄ ə tswē nə̄ nkəywə̀ kī yə̄ gban shāmān mē yo.

16Mkpān yə̄ nggə̄ sē ə Tasalonika mān nə̀nàn, gyə̄ la kà nggə̄ dɔ̀n yo, gyə̄ kàn kī tè ndu cà nggə̄ mān mwɔ̄n kə ywā.

17Yə la sē kī yə̄ gyə̄ lə kan te ndu ca nggə̄ mān mē, yə̄ nggə̄ là sa beshi ətù ywə̄ yo, yə sē anrèn nggə̄ tsə de Rì lə nan gyə̄ zəze anrèn gyə̄ la nggə̄ mān.

18Gyə̄ nə̄ nggə̄ kī kūkwār yə̄ nggə̄ là fɔ, də̀ gyə̄ nə̄ nggə̄ kī kənàn nə̀nàn yə̄ nggə̄ la sa beshi de gyə̄ lə nə̄ nggə̄ yo. Nkinē la gbàn shāmān ənywī kī yə̄ gyə̄ kàn tè Yipafaroditu ndu nzêmē mē yo. Kī yə sē kə̄de kì yə̀ cumgbə̀ də̀ sē kə̄de kì yə̀ tə̄nzɛ̄ yə̀ bə kan tə̄ nə̄ Rì yə̀ sù gu dər.

19Gyə̄ tsə nàn de Rì wān nggə̄ là zwe sē bə̄ kī kənànme yə̄ gu là nə̄ tə̄ yə ə ngwɔ̀n Krisəti Yɛso, də̀ gu lə nə̄ gyə̄ kī kūkwār yə̄ gyə̄ de màn sē bə̄ yə.

20Nə̄ nggɔn nggɔn sē bə̄ Rì wān sē Tě tə̄ ywe njì. Yə sē ənə̀mē.

21Kān gyə̄ zɛ̀ mənē bān Rì kūkwār bān sē bān Krisəti Yɛso. Nkyɛn mənē bān Rì bān sē bə̄ nggə̄ ə sə̄kànmē là zɛ gyə̄ mān nə̀nàn.

22Mənē bān Rì kūkwār bān sē ə sə̄kànmē là zɛ gyə̀, mwɔ̄n mwɔ̄n bān sē ə lə̄kpə yə̀ Cūn Roman.

23Nə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti nə̄ gyə̄ sɔ̀n zəze kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Kolosi

Takèdā yə̄ Bulusu car mənē Bān Kolosi 1

1Sē nggə̄ Bulusu wān Rì cu de nə̄ nggə̄ sē nē wān Yɛso Krisəti là te ndu wān car takèdā mē. Nggə̄ bə̄ fəgyə̌r tə̄ Timəti, tə̄ là zɛ gyə̀.

2Nggə̄ là car gyə̄ mənē bān Rì bān sē ə gbù yə̀ Kolosi, bān sē nywɛngyə̌r tə̄ ə nkə̄n zwē rɛn yə̄ Yɛso Krisəti də̀ là nan gu zwē mān bə̄ də̌r gyə̀r. Nə̄ Rì wān sē Tě tə̄ kūkwār nə̄ gyə̄ zəze də̀ man nə̄ gyə̄ sòn susù nənàn.

3Ə mkpān mē kūkwār yə̄ tə̄ də̄ là sə rɛn bə̄ Rì ətù gyə̄, tə̄ là sə nyər gu Rì wān sē Tě Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti.

4Tə̄ là nyər gu anrèn tə̄ gwɔ nkə̄n yə̄ gyə̄ kpə rɛn Krisəti Yɛso tè njìnjì də̀ là nyɛn mənē bān Rì kūkwār nənàn.

5Gyə̄ là nan ənəmē anrèn gyə̄ là sa beshi ətù kī mūn yə̄ Rì kyun zwè gyə̄ yə ə mkparū, ə mkpān yə̄ gyə̄ gwɔ rɛn yə̄ sē njìnjì də̀ sē rɛn zəze.

6Rɛn zəze yə là sə̄ kan ngwur ngār ə tswē nkan nkān ənywī mgbəmgbrè mē də̀ là nan ndu ə dər mənē nə̄ bə man nan kī zəze, də̀ zwē mbrɛ̄ mē kūkwār mənē kənànme là sə̄ kpə̄ rɛn Rì te njìnjì. Ə nkə̄n yəmē gyə̄ nənàn gyə̄ gwɔ rɛn yə də̀ yə nan gyə̄ də̀ gyə̄ là kūci tswē nan zəze ə mkpān yə̄ bə dan gyə̄ rɛn zəze yəmē də̀ gyə̄ kan nàn tsə njìnjì nkə̄n yə̄ Rì là te mətù mənē də̀ là nan bə zəze.

7Sə̀ sē Yipafara wān kūci dàn gyə̄ rɛn zəze yəmē. Gu sē gə̌r kə̄de tə̄ də̀ sē wān tə̄ là nyɛn gu nggānme, də̀ tə̄ sē bān là nan ndu yə̄ Yɛso Krisəti nan gìgyə̀r bə̄ gu. Nzênmē, gu là nan ndu yə̄ tə̄ de mān nan ə tswē yə̄ gyə̄ sē mān də̀ gu là nan Yɛso Krisəti ndu bə̄ də̌r gyə̀r.

8Gu dan tə̄ nənàn nkə̄n yə̄ Gbrīn Rì là la gyə̄ mān nə̄ gyə̄ nyɛn mənē.

9Yə sē ənəmē, mbrɛ̄ yə̄ tə̄ kūcici gwɔ rɛn yəmē ətù gyə̄, mâ nyə sū mkpān mē tə̄ là sə̄ rɛn bə̄ Rì ətù gyə̄ zwē mkpān mē kūkwār. Tə̄ là sə̄ rɛn bə̄ Rì de gu màn nə̄ gyə̄ nàn tekə màgu tsə̄, də̀ man nə̄ Gbrīn māgu yə̄ sē ntsər man lā gyə̄ mān nə̄ gyə̄ nàn rɛn māgu tsə̄ də̀ gyə̄ man nàn kī yə̄ māgu tsə̄ nənàn.

10Tə̄ là bər nənàn de nkə̄n yə̄ gyə̄ tsə rɛn yəmē mān lā gyə̄ mān, nə̄ gyə̄ nàn kī yə̄ mənē lə ngrɛ̄n de gyə̄ ma bān zwē Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti də̀ man nàn kī yə̄ lə sù gu də̌r ə nkə̄n nkan nkān. Njìnjì yə̀ kī yəmē sē nàn de, gyə̄ lə nan kī zəze ə nkə̄n nkan nkān kənànme, də̀ gyə̄ lə tsə kī ətù Rì nggānme zwē mkpān mē kūkwār.

11Tə̄ là rɛn bə̄ Rì nənàn de gu màn nàn ndu bə̄ mgbrêmgbrē māgu yə̄ mwɔn kī mē kūkwār də̀ man là gyə̄ mān nə̄ gyə̄ nàn krè mgbāmgbān ə nkòn rɛn māgu dətswē ə mkpān mē kūkwār gyə̄ man vūn də̌r lwè bàn nggà bēshi də̀ man sē bə̄ te zəzè nənàn.

12Kān gyə̄ nyər Tě tə̄ Rì zwe mkpān mē kūkwār. Sē gu wān bu gyə̄ nkòn nə̄ gyə̄ sē mənē bān ma də̀ sē gìgyə̀r bə̄ nkyɛn mənē bān māgu ban lə sē bə̄ kī mūn yə̄ gu kyun zwè mənē bān māgu bān sən ə nkə̄n rɛn māgu yə̄ là lan kə̄de glo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Gu kpə tə̄ cūngwən də̀tswē tə̄ man gbo jun ə ngwə̀n gbə̄gbrìn məmè yə̄ là nan kī gbəjā də̀ Zə̄ywə̄ wān gu là nyɛn də̀ là lwe tə̀, gu kan tə̄ tè gu ə ngwə̀n.

14Yə sē Zə̄ywə̄ gu mē wān kpə tə̄ cūngwən də̀ fu màtə̀ sū tə̄ ətù rɛn məme mə̄tə̀ nə̀nàn.

15Nənè la ngrɛn Rì bə̄ beshi gu gbàngyə̀r mbɛ̄ yo, də̀ Yɛso Krisəti wān mə̄nē ngrɛn gu bə̄ beshi bə sē gu wān sē gyŭn Rì wān tə̄ ngrɛn də̀ tsə sē yə̀ Rì sē. Sē gu wān sē Vɛ̄n Rì wān shāmān ə̀ kùcī anrīn Rì sə̄ nàn kī kūkwār də̀ yə sē gu wān mwən kī kūkwār yə̄ Rì nan.

16Yə sē bə̄ Yɛso Krisəti yə̄ Rì nàn kī kūkwār yə̄ sē ə mkparū bə̄ yə̄ sē ənywī mgbəmgbrè mē, kī yə̄ mə̄nē là ngrɛn bə̄ beshi bə bə̄ yə̄ bə la ngrɛn yə bə̄ beshi bə yo. Yə sə̄ sē bə̄ gu yə̄ Rì nàn gbə̄gbrìn kūkwār yə̀ sē bə̄ nggən nggən nkan nkān ə mkparū. Kī kūkwār yə̄ shāmān, Rì nàn ndu bə̄ Zə̄ywə̄ ə tswē nan yə də̀ nàn yə nə̄ yə man nə̄ gu Yɛso nggən nggən.

17Gu sə̀ shāmān kūci kī kūkwār də̀ yə sē nggən nggən mə̄gu nə̀nàn yə̄ kyūn kī kūkwār te gìgyə̀r.

18Sē gu wān sē tu kyūntu yə̀ mə̄nē bān Rì kūkwār də̀ bə gyɛ̂n sē mkpə̌nkpə̀ mə̀gu. Sē gu wān là lwe kyūntu yə̀ mə̄nē bān Rì kə̄de nkə̄n yə̄ tu yə̄ nē là lwe mkpə̌nkpə̀ mə̀gu. Ənywī mə̄nē bān tsu kūkwār, sē gu wān Rì kūci tā gu shɛ̀n də̀ yəmē sē kì yə̀ tə̄ ngrɛn də̀ tsə de gu sə̄ shāmān anrīn bə sə nan kī mē kūkwār.

19Sē kì yə̀ Rì ngrɛn ə dər gu də̀ nə̄ Zə̄ywə̄ gu sē kə̄de gu Rì.

20Yə su Rì dər nggānme yə̄ gu ban Zə̄ywə̄ nàn ndu ə tswē lwe kī mərtu nyə bə̄ nkəywə̄. Sē bə̄ mə̀gì yə̀ Zə̄ywə̄ kànkə̀rɛ̄ ə mkpān yə̄ gu kyù ə nggā, yə yə̀ Rì nàn de kī kūkwār yə̄ sē mgbəmgbrè mē bə̄ yə̄ sē ə mkparū man kwə dər bə te gu də̀tswē bə man kādə kā gu nzə̌ yo, də̀ man gyɛ̂n sə̄n sə̀n susù bə̄ gu nə̀nàn.

21Mkpān gyə̄r sə̀sɛ̀, gyə̄ sə̀ sē mə̄nē bān sə̀ te lənggə bə̄ Rì də̀ sə̀ rɛ nkə̀n bə̄ gu, anrɛ̀n tēkə mə̀gyə̄ bə̄ kī kūkwār yə̄ gyə̄ sə̀ nàn sə̄ sē gbəjā yə kyame.

22Də̀ ə mkpān mē nzɛ̂nmē gu Rì kyun gyə̄ də̀tswē gyə̄ man sē kpə̄kpàn ywə̄. Gu nàn ənə̀mē ə nkə̄n yə̄ kyū Zə̄ywə̄ Yɛso Krisəti wān sə̀ nyə̀ ə mkpə̌nkpə̀ yə̀ nēnjì. Gu kyù də̀tswē gyə̄ mə̄nē bān Rì man sē bə̄ dər yə̄ sē ntsər, də̀ man lwè gyə̄ nə̄ gyə̄ nyə̄ krè ə nggà bēshi Rì, nə̄ nənè man kàdə grì gyə̄ ətù rɛn nkinē məme yo.

23Yɛso Krisəti lə lwe gyə̄ nyə̄ nggà beshi Rì njìnjì bə̄ dər gyə̄ yə̄ sē ntsər màn gyə̄ də̀ sə̀ kūci nàn rɛn Rì vūn lwè. Gyə̄ nàn krè mgbāmgbān ətù kī yəmē, gyə̄ kàdə kwə tu bàn gə̄n yo, kān gyə̄ gyɛ̂n sà beshi ətù kī yəmē yə̄ mə̄nē bān dan gyə̄ rɛn zəze də̀ tsar gyə̄ yə. Yə sē rɛn zəze yəmē yə̄ bə dan mə̄nē kūkwār ə mgbəmgbrè mē də̀ yə sē rɛn yəmē yə̄ nggə̄ Bulusu là nan ndu tswē dan mə̄nē yə.

24Ə̄ mkpān mē yə̄ nggə̄ là kpə mgbŭ dùdu gyə̄ mē, zə̀zè là sə̀ te nggə̀. Nggə̄ nə̀nàn nggə̄ là kpə mgbŭ dùdu mə̄nē bān Rì sə̄sān Yɛso Krisəti kpə mgbŭ dùdu tə̀. Nggə̄ là kpə mgbŭ yəmē də̀tswē nggə̄ man krɛ nkyɛn mgbŭ yə̀ kədè yə̀ Krisəti dan de nggə̄ lə kpə̄ də̀tswē nggə̄ man lā mə̄nē bān mə̄gu bān sē kə̄de mkpə̌nkpə̀ mə̀gu mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

25Yə sē Rì wān cū nggə̄ də̀ kan nggə̄ tè gə̌r mə̄nē bān mə̄gu. Ndu yə̄ gu kan tè nggə̄ ə ngwɔ̀n sē nàn de nə̄ nggə̄ nan mə̄nē rɛn zəze yə dan.

26Rɛn yəmē yə̄ nggə̄ là dan mə̄nē sē rɛn yə̄ ban mkpān nggānme də̀ sē nyə̄rnyə̄r də̀ mə̄nē la tsə yə yo, də̀ nzêmē gu kan yə tsàr mə̄nē bān mə̄gu.

27Yə su Rì də̌r nggānme yə̄ gu nə mə̄nē bān mə̄gu tsə nkɔ̄n yə̄ rɛn yə̄ sē nyə̄rnyə̄r mūn sē bə̄ nggɔn nggɔn, yə sē yə̄ lə là mə̄nē bān la sē bān Yahuda yo mān nə̀nàn. Rɛn yə yə̄ gu tsar tə̄ mē sē nàn de Yɛso Krisəti sɔ̀n ə dər gyə̄; də̀ anrèn rɛn yəmē, gyə̄ là sa beshi yə̄ gyə̄ lə sē bə̄ gu ə nggɔn nggɔn yə̄ mə̄gu.

28Tə̄ là sə dan mə̄nē kūkwār rɛn yə̄ tù Yɛso Krisəti də̀ là gbin mə̄nē kūkwār tɔ̄n. Sē nkɔ̄n yə̄ tsə rɛn yə̄ tə̄ là nan ndu ə tswē tsar mə̄nē kī yəmē də̀tswē tə̄ man nə̄ mə̄nē kūkwār bān sē gyə̄r bə̄ Yɛso Krisəti sē mə̄nē bān Rì là fɔ̀ de bə ma sē.

29Yə sē ənə̀mē, nggə̄ là nan ndu bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ sē nggān yə̄ Krisəti nə̄ nggə̄ də̀ là nər də̀tswē nggə̄ man krɛ ndu gu yəmē.

Takə̀dā yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Kolosi 2

1Nggə̄ là fɔ de nə̄ gyə̄ màn tsə sē yə̀ nggə̄ là nan ndu bə̄ mgbrêmgbrē mə̄nggə̀ də̀tswē nggə̄ man lā gyə̄ mān mə̄nē bān gbù yə̀ Kolosi bə̄ mə̄nē bān gbù yə̀ Lawudikiya bə̄ mə̄nē kūkwār bān la kan beshi bə ngrēn nggə̄ gbàngyə̀r yo.

2Nggə̄ là nan sə̄sānmə̄nàn də̀tswē dər gyə̄ bə̄ mə̄nē bə mē man kpān də̀ gyə̄ man sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ bə̄ bə lə nyɛn nkəywə̀ də̀ man ngrēn nkəywə̀ kə̄de gyə̄ sē nē gyə̄r me. Nggə̄ là fɔ de rɛn yə̄ Rì tsar tə̀ ətù Krisəti man nan sē bə ə kpàr bē də̀tswē bə man nan rɛn yəmē tsə̄ nə̄ zəze man sē yə̄ mə̄bə ətù rɛn yəmē. Rɛn yə̄ sē nyə̄rnyə̄r yəmē sē Krisəti tukpə̀ gu.

3Sē gu wān sē kə̄de bě̀kì yə̀ bu nkɔ̀n yə̀ mə̄nē là nan ndu bə̄ yə̄ ə tswē tsə rɛn də̀tswē bə man nan kī yə̄ Rì sē bə̄ yə nggānme tsə.

4Nggə̄ là dan gyə̄ kī mē kədè rɛn nənè lə gyùr gyə̄ bə̄ rɛn yə̄ sē məmə̀r.

5Yə̀ nggə̄ la shāmān bə̄ gyə̄ ə mkpɔ̌nkpə̀ nzêmē yo, nggə̄ là sə tekə bə̄ gyə̄. Nggə̄ te zə̀zè ə mkpān yə̄ nggə̄ gwɔ de gyə̄ là nan nkənywèn kyūn də̀ là nan krè mgbāmgbān ə tswē kūci vūn rɛn Yɛso Krisəti lwe njìnjì.

6Nzêmē yə̀ gyə̄ kpə rɛn Yɛso Krisəti tè njìnjì de gu sē Nggɔn gyə̀, yə sē sə̄sānmə̄nàn, kān gyə̄ nàn kī yə̄ là tsar de gu sē Nggɔn gyə̄ njìnjì.

7Sē bə̄ gu yə̄ gyə̄ lə kpə̄ shishēn bə̄ mgbrêmgbrē. Kān gyə̄ sə̀ kūci vūn rɛn gu lwè njìnjì də̀ man nàn krè mgbāmgbān ətù kī yəmē sə̄sān bə tsar gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn; də̀ man sə̀ kūci tswē nyə̄r gu nə̀nàn ətù kī kūkwār.

8Kān nə̄ gyə̄ nàn gbyēn də̀tswē nənè man kə̀də nàn ndu bə̄ tsə̄ rɛn yə̀ la sē nkinē gyə̀r zəzè yo mē, ə tswē gyùr gyə̄ nə̄ gyə̄ kà nkɔ̄n zəze dɔ̀n yo. Tsə̄ rɛn yəmē sē yə̀ là ru ə nkɔ̄n tēkə yə̀ mə̄nēnjì bə̄ gbə̄gbrìn məme yə̄ là lwe mgbəmgbrè mē, yə̀ la sē yə̀ là ru bə̄ Krisəti yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Rì tukpə̀ gu bə̄ sē yə̀ məgu kūkwār sē ə mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ Krisəti wān nyə bàn mkpɔ̌nkpə̀ yə̀ nēnjì.

10Də̀ gyə̄ nə̀nàn bān sē gyər bə̄ gu wān bə nə gyə̄ shishɛ̄n məgu, də̀ sē gu wān là lwe məcūcùn bə̄ gbə̄gbrìn yə̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn.

11Yə sē ənə̀mē nə̀nàn anrɛ̀n gyə̄ sē gyər bə̄ Krisəti yə yə̄ Rì te gyə̄ gblà yə̀ là tsar mənē de gyə̄ sē mənē bān məgu. Gblà yə yə̀ Rì sə̄ tè mənē bān Yahuda sə̀ sē nkɔ̄n yə̄ nyə̌r nrin. Də̀ sē gyə̄, gblà yə̀ gu te gyə̄ la sē yə̀ mənēnjì bān te yə̄ bə̄ ngwɔn bə yo, sē Krisəti wān te gyə̄ gblà yə ə mkpān yə̄ gu nə̄ gyə̄ kà nkɔ̄n məme yə̄ gyə̄ sə̀ zwē mān dɔ̀n.

12Mkpān yə̄ bə swē gyə̄ bə̀tesə̄màn, yə sə̄ sē nàn kə̄de bə kan gyə̄ ryūn gìgyə̀r bə̄ Krisəti ə brɛ yə̄ məgu. Ə̄ mkpān yəmē nə̀nàn, yə sə̄ sē nàn kə̄de Rì tā gyə̄ shɛ̀n gìgyə̀r bə̄ gu də̀ nə̄ gyə̄ shishɛ̄n suswɛ anrɛ̀n gyə̄ tsə ənywī dər gyə̄ de Rì wān tā Yɛso Krisəti shɛ̀n sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə tā gyə̄ shɛn nə̀nàn.

13Ə̄ mkpān gyər, gyə̄ sə̀ sē kə̄de kɔ̌n mənē, gyə̄ la sə̀ sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ njìnjì yo, anrɛ̀n gyə̄ sə̄ nàn mənē rɛn məme, də̀ la sə̀ sē mənē bān Rì yo. Də̀ mkpān yə̄ tə̄ bə̄ gyə̄ kan te gyər bə̄ Krisəti, Rì fù màtɔ̀ sū tə̄ ətù rɛn məme mə̀tə̀ kūkwār də̀ kàn tə̄ tè mənē bān sē bə̄ shishɛ̄n gìgyə̀r bə̄ gu.

14Ə̄ mkpān gyər nzɔ̌, tə̄ sə̄ sē kə̄de mənē bān zā Bān anrɛ̀n tə̄ nan kī yə̄ Rì dàn tə̄ de nə̄ tə̄ kādə nan yo. Kī yə̄ tə̄ nan sē kə̄de la, də̀ Rì ywan la yəmē dùdu tə̄ də̀ fù màtɔ̀ sū tə̄ ətù rɛn məme mə̀tə̀ ə nkɔ̄n yə̄ gu kàn yə kpàn ə nggā yə̀ Krisəti kyù mān.

15Mkpān yə̄ Krisəti kyù ə nggā, gu sə̄ rè gbə̄gbrìn məmè yə̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn də̀ gyə̄ bə mùmwɔ̀n ə nggà bēshi mənē də̀ tsàr mənē ə kpàr bē sē yə̀ gu mwɔn bə kūkwār bə̄ nggɔn nggɔn.

16Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̄ nənè zwè gyə̄ Bān ətù kī nkan nkān yə̄ gyə̄ là re də̀ sə̄ nə̀nàn yo. Gyə̄ kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̀nàn nə̄ nənè zwè gyə̄ Bān ətù gān yə̀ bə là nan zwe sɛ sɛ, kē nan zwe hwə hwə, kē gān yə̀ mbrɛ̄ yə̄ sɔ̀n sù yo.

17Kī yəmē yə̄ Rì dàn mənē de nə̄ bə nan sē kə̄de gyŭn kyame yə̀ sə̄ tsàr mənē kì yə̀ lə nyə̄ də̀ Krisəti sē gu wān sē kì yəmē.

18Yə sē sə̄sānmə̄nàn, kān gyə̄ kàdə kpə̄nyɛ̀n bə̄ kī yə̄ mənē bān là kan gyə̄ te mənē bān fà mē yo. Mənē bə mē là dan de bə ngrɛn kī yə̄ Rì yə̄ sē nyə̄rnyə̄r də̀ là kpan tu me ətù nkɔ̄n yə̄ kan ryôryō yə̄ sē mò, bə̄ nkɔ̄n bɛ̀ mə̀lɛ̀kū, də̀ là sə̄ ga mgbàn fàfà me. Tēkə bə sē ətù kī yə̄ mgbəmgbrè mē kyame.

19Bə la kpə̄nyɛn yə̄ bə sē gyər bə̄ Krisəti wān sē tu tə̄ nzɔ̌ yo. Sē gu wān là lwe mənē bān Rì bān sē mkpɔ̌nkpə̀ məgu. Mənē kūkwār bān kan te gyər bə̄ gu, gu nə̄ bə mgbrêmgbrē də̀ nə̄ bə kan te gyər nə̀nàn də̀tswē bə man sə̄ cɛ ə kī yə̄ Krisəti sə̄sān Rì là fɔ̀. Sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì yə̄ Krisəti là nan ndu bə̄ yə tswē kyūn mənē bān məgu te gìgyə̀r bə̄ nkəywə̄.

20Gyə̄ tsə mbɛ̄ nàn de gyə̄ tsu gìgyə̀r bə̄ Krisəti də̀ gbə̄gbrìn məmè yə̀ là lwe mgbəmgbrè mē la sē məcūcùn gyə̄ nzɔ̌ yo. Yə̀ yə sē sə̄sānmə̄nàn nzênmē, sē rɛn nggyɛ̌

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

yə̄ gyə̄ là sɔ̀n kə̄de gyə̄ sē mə̄nē bān mgbəmgbrè mē nàn? Sē rɛn nggyɛ̌ yə̄ gyə̄ là zwē Bān yə̀ mə̄nē bān mgbəmgbrè mē su? Bān yəmē dan de,

21”Kàdə rè lā mē yo, kàdə kàn nkinē nə̄mān tè ə rərɛn kyɛn yo, kàdə kàn ngwɔn bàr kì mē yo gbəgbori.”

22Bān yəmē sē ətù kī yə̄ là te gbəjā gūgwə̄ me də̀ sē yə̀ ru ə tekə yə̀ mə̄nēnjì kyame yə̀ bə là tsar mə̄nē.

23Bān yəmē là nan mə̄nē nə̄ bə ngrɛ̄n nkəywə̀ de bə sē bān tsə rɛn də̀ là kan nkəywə̀ te ryôryō də̀ là nə̄ mkpɔ̌nkpə̀ bə mgbŭ. É kùcī mə̄nē sə̄ ngrɛ̄n de Bān mē là lwe tsə̄ rɛn nyə̄, də̀ njìnjì ywə̄ sē nàn de kī yəmē la sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə lə là nənè mān nə̄ gu vūn tu gu lwè yo.

Takàdā yə̄ Bulusu car mə̄nē Bān Kolosi 3

1Gyə̄ tsə nàn de gyə̄ sē mə̄nē bān tsu də̀ Rì ta gyə̄ shèn gìgyər bə̄ Yɛso Krisəti. Yə sē səsānmə̄nàn, kān gyə̄ kàn dər gyə̄ zwè ətù kī yə̄ Rì yə̄ sē ə mkparū tswē yə̄ Yɛso Krisəti sē mān də̀ sɔ̀n ə tswē nggɔn nggɔn ə nggà ngwɔn rē yə̄ Rì mē.

2Kān gyə̄ kàn tēkə gyə̄ sà ətù kī yəmē yə̄ sē ə mkparū də̀ man kàdə tèkə ətù kī yə̄ sē ə mgbəmgbrè mē yo.

3Gyə̄ tsə de gyə̄ tsu də̀ shishēn gyə̄ sē bə̄ Krisəti ə tswē yə̄ Rì sē mān də̀ gu là kyūn gyə̀.

4Sē Krisəti wān sē shishēn gyə̄ njìnjì də̀ mkpān yə̄ gu də̀ mə̀rtu nyə̀ nzɔ̌, gyə̄ lə nyə̄ gìgyər bə̄ gu nənàn ənywī nggɔn nggɔn yə̄ mə̄gu.

5Nzênmē, yə̀ shishēn gyə̄ sē bə̄ Krisəti ə mkparū, kān gyə̄ gbò ngwɔn gyə̄ dè kī məme yə̄ mgbəmgbrè mē yə̄ kasə̄ sē ə dər gyə̄, də̀ man kàdə nə̄ yə sē bə̄ nggɔn nggɔn nə̄mān ətù gyə̄ nzɔ̌ yo. Nə̄ gyə̄ kàdə tè nggā yo də̀ man kà kī məme kūkwār kə̄de yəmē dɔ̀n nənàn. Kàdə kpə̄nyèn nə̄ kī yə̄ gyə̄ là te fūfù ə tswē fɔ̀ yə gyên lwe gyə̄ yo, də̀ man kàdə kàn beshi gyə̄ zwè ətù kī məme yo. Kàdə tè mvumvu ə tswē fɔ̀ kī yo, anrèn wə̄ də̀ tè mvumvu ə tswē fɔ̀ kī, wə̄ là gyên kan yə te kə̄de yə sē Rì.

6Sē anrèn kī məme kə̄de yəmē yə̄ mə̄nē là nan də̀ Rì lə sùr bān là ka gwɔ rɛn, də̀ nə̄ bə mgbŭ.

7Gyə̄ tukpə̀ gyə̄ sə̄ zwē nkɔ̄n yəmē anrīn də̀ sə̀ kūci tswē nàn kī məme yəmē.

8Də̀ nzênmē, yə̀ gyə̄ sē gyə̄r bə̄ Krisəti, kān gyə̄ gbò ngwɔn gyə̄ dè kī məme kūkwār. Gyə̄ kàdə tè gyār kē sē bān te gyār gūgwə̄ me yo. Gyə̄ kàdə nàn nkənywèn məme yo, də̀ man kàdə grì nkənywèn to yo, də̀ man kàdə nə̄ rɛn gbəjā gə̄ru ə nyū gyə̄ yo.

9Kān gyə̄ kàdə tè mò tè nkənywèn yo anrèn gyə̄ tər nkɔ̀n yə̀ gyə̄ sə̄ nàn kī məme yəmūn zwè gə̀r nzênmē,

10də̀ gyên zwē nkɔ̀n suswɛ̀. Rì gu wān nə̄ gyə̄ nkɔ̀n suswɛ̀ mē, là sə̀ kūci tswē nə̄ gyə̄ sē mə̄nē suswɛ nənàn dətswē gyə̄ man kàn tè kə̄de gu də̀ man nàn gu tsə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Anrèn gyə̄ sē mənē suswɛ nzɛ̂nmē, gyə̄ la sē mənē nkan nkān yo. Mənē bān Yahuda la sē nkan bə̄ mənē bān la sē bān Yahuda yo. Mənē bān bə nyər bə nrin la sē nkan bə̄ mənē bān bə la nyər bə nrin yo. Mənē bān sē cər, bə̄ mənē bān la bu beshi yo, bə̄ məgər bə̄ mənē bān la sē məgər yo la sē nkan nkān bə̄ nkəywə̀ yo, anrèn Krisəti mwən kī kūkwār də̀ gu sē mān dùdu mənē kūkwār.

12Kān gyə̄ tsə̄ de Rì cu gyə̄ nə̄ gyə̄ sē mənē bān məgu də̀ gu là nyɛn gyə̀. Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ nàn kī yə̄ ma mənē bān Rì lə nan. Kān gyə̄ tè mə̀tù nkənywèn də̀ man là nkənywèn də̀ man sē ryôryō bə̄ nkənywèn də̀ man sē bān là nan kī rêrè də̀ man vūn dər lwè ətù kī yə̄ là te bə gyə̄ nə̀nàn.

13Gyə̄ man sə̀ vūn dər lwè bə̄ nkənywèn. Nənè də̀ la nənè nəmān rɛn, kān gyə̄ fù mə̀tə̀ sū gu ətù rɛn məme yə. Səsān Rì fu mə̀tə̀ sū gyə̄ ətù rɛn məme məgyə̀, kān gyə̄ fù mə̀tə̀ sū rɛn məme yə̄ gyə̄ nan nkənywèn nə̀nàn.

14Kì yə̀ mwən kūkwār sē nàn de, nə̄ gyə̄ nyɛn nkənywèn anrèn gyə̄ də̀ là nyɛn nkənywèn, mənē bān là zwe Rì lə kyūn te gìgyər də̀tswē bə man sē mənē bān Rì là fò nə̄ bə sē.

15Kān nə̄ nkōn yə̄ Krisəti yə̄ sē nkōn sòn susù yə̄ gu là nə̄ gyə̄, shɛ̄ dər gyə̄ ə kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār, anrèn Rì cu gyə̄ nə̄ gyə̄ nyə̄ sòn susù gìgyər bə̄ nkənywèn kə̄de nē gyə̄r. Nə̄ gyə̄ sə̀ nyə̄r Rì nə̀nàn ə mkpān mē kūkwār.

16Nə̄ rɛn yə̄ Krisəti man nan sòn ə dər gyə̄ mgbāmgbān nə̄ gyə̄ man nàn ndu bə̄ tsə̄ rɛn ə tswē tsar nkənywèn nkōn yə̄ nē lə nan Rì zwē. Kān gyə̄ bɛ̀ Rì bə̄ məsɛn yə̀ kùr ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì də̀ man dō sɛn yə̄ Gbrīn Rì là nə̄ gyə̄ nə̀nàn. Mkpān yə̄ gyə̄ là sə̀ dō sɛn, gyə̄ man sə̀ nyə̄r gu nə̀nàn ə dər gyə̀.

17Ənywī kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār bə̄ rɛn yə̄ gyə̄ là rɛn kūkwār nə̀nàn, kān gyə̄ nàn yə də̀tswē gyə̄ man nə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso nggɔn nggɔn, də̀ man sə̀ nyə̄r Rì wān sē Tě tə̄ ənywī sān gu.

18Rɛn nggə̄ bə̄ gyə̄ mbə̀mbə̄ sē nàn de, nə̄ gyə̄ nə̄ ləlɔn gyə̄ nggɔn nggɔn ə nkōn yə̄ mənē bān là zwe Krisəti là nan.

19Gyə̄ ləlɔn bān te mbə̀mbə̄ nə̀nàn, kān nə̄ gyə̄ nyɛn mbə̀mbə̄ gyə̄ də̀ man kàdə sē gloglo me bə̄ bə yo.

20Gyə̄ bān sē nywɛn, kān gyə̄ nàn kī yə̄ tə̀te gyə̄ dan gyə̄ de gyə̄ nàn kūkwār anrèn gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, dər Nggɔn tə̄ Yɛso lə sù gu bə̄ gyə̀ nggānme.

21Gyə̄ bān sē tə̀te, kān gyə̄ kàdə nàn kī yə̄ lə te nywɛn gyə̄ dər ngàr kənàn nə̄ bə man gyɛ̂n kan te gbô ə kī yə̄ bə là nan yo.

22Gyə̄ bān sē məgər, kān gyə̄ nàn kī yə̄ mənē bān là lwe gyə̄ ə mgbəmgbrè mē là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn kūkwār. Kàdə nə̄ bə nggɔn nggɔn yəmē màn gyə̄ də̀ kàn beshi gyə̄ ngrɛ̄n bə kyame kə̄de mənē bān là sa beshi nə̄ mənē bɛ̄ bə mē yo. Kān gyə̄ gyɛ̂n nàn ndu gyə̄ bə̄ dər gyər ə nkōn zəze anrèn gyə̄ sē mənē bān là te mpūr Nggɔn tə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23Ndu nəmān yə̄ bə də̄ nə̄ gyə̄ de gyə̄ nàn, kān gyə̄ nàn yə bə̄ dər̆ gyə̀r, anrɛ̀n la sē gyə̄ là nan mənēnjì kyame ndu yəmē yo, sē gyə̄ là nan Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti ndu nə̀nàn.

24Sē Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn gyə̀. Gyə̄ tsə de sē gu wān lə nə̄ gyə̄ ryə̆ ngwɔn; gu lə nə̄ gyə̄ kī mē kūkwār yə̄ gu kyun zwè mənē bān məgu ə mkparū.

25Mənē bān là nan məme nə̀nàn, gu lə nə̄ bə mgbŭ anrɛ̀n kī məme yə̄ bə là nan, gu lə la nan kī də̀ kyɛn mənē zwē beshi yo.

Takə̀də̄ yə̄ Bulusu car mənē Bān Kolosi 4

1Gyə̄ mənē bān là lwe mənē nə̀nàn, kan gyə̄ nàn məgər gyə̄ zəze, də̀ man nàn bə lwe nə̀nàn. Gyə̄ kə̀də nə̄ kə kan gyə̄ də̄ de gyə̄ nə̀nàn gyə̄ sē bə̄ nē gyər wān sē Nggɔn ə mkparū wān là lwe gyə̄ yo.

2Gyə̄ kə̀də nə̄ kpə krɛ gyə̄ ə tswē rɛn bə̄ Rì yo. Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ là rɛn bə̄ gu, gyə̄ kə̀də kùr nə̀nə̄ yo, də̀ man sə̀ nyər Rì nə̀nàn ətù kī kūkwār.

3Gyə̄ man sə̀ rɛn bə̄ Rì ətù tə̄ nə̀nàn de nə̄ gu màn bu tə̄ nkɔ̀n nə̄ tə̄ dan mənē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti də̀ man nan bə dan kī yə̄ sē nyərnyər ətù Krisəti yə̄ Rì tsar tə̄ yə. Gyə̄ tsə de sē anrɛ̀n rɛn zəze yəmē yə̄ bə ywan nggə̄ te ə jàrō ə sə̄kànmē.

4Kān gyə̄ rɛn bə̄ Rì nə̀nàn nə̄ gu man là nggə̄ mān nə̄ nggə̄ man nan mənē dan rɛn zəze yə̄ məgu dətswē bə man tsə yə ə nkɔ̄n yə̄ nggə̄ de ma nan yə dan.

5Ə zər məgyə̀, kān gyə̄ nàn ndu bə̄ tsə̄ rɛn ə tswē nan mənē zəze. Mənē bə mē sē bān la sē ənywī gyə̄ mənē bān là zwē Rì me yo, də̀ mkpān yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə kūkwār, nə̄ gyə̄ ngrɛ̄n nàn de gyə̄ nan bə zəze.

6Kān gyə̄ rɛ̀n bə̄ mənē rêrè də̀ man nə̄ rɛn gyə̄ sē məmər yə. Gyə̄ man nàn mənē rɛn sà ə nkɔ̄n zəze nə̀nàn màn bə də̄ ri gyə̄ rɛn nkinē.

7Tikiku lə dan gyə̄ nkɔ̄n yə̄ kī sē bə̄ nggə̄ ə sə̄kànmē kūkwār. Gu sē zāngyər tə̄ ə nkɔ̄n rɛn Krisəti wān dər̆ tə̄ là nyɛn gu. Gu là nan ndu yə̄ Rì bə̄ dər̆ gyə̀r, də̀ nggə̄ gìgyə̀r bə̄ gu tə̄ là nan ndu yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti.

8Nggə̄ là te gu ndu nyə bə̄ gyə̄ dətswē gu man dàn gyə̄ nkɔ̄n yə̄ kī sē bə̄ tə̀ dətswē gu man nə̄ gyə̄ kpàn dər̆ nə̀nàn.

9Wɔnisima wān sē gyər ənywī gyə̄, sē gìgyə̀r bə̄ gu. Gu nə̀nàn sē zāngyər tə̄ wān tə̄ là nyɛn gu də̀ là nan Yɛso Krisəti zwē bə̄ dər̆ gyə̀r. Bə mənē ywā bə mē lə dan gyə̄ kī yə̄ là te bə̄ tə̄ kūkwār.

10Yaristaku wān sē ə jàrō ə sə̄kànmē nə̀nàn bə̄ nggə̄, là zɛ̀ gyə̀. Markusu wān sē zāngyər Barnaba, là zɛ̀ gyə̄ nə̀nàn. Nggə̄ car də̀ dan gyə̄ rɛn ətù gu Markusu mbɛ̄, də̀ dan gyə̄ de gu də̀ nyə̀ bə̄ gyə̄, nə̄ gyə̄ man kpə̄ gu bə̄ ngwɔn ywā.

11Jəshuwa wān bə là gyɔ gu nə̀nàn de Yustu, là zɛ̀ gyə̀. Ənywī mənē bān tə̄ là nan ndu yə̄ dan mənē rɛn de Rì sē cūn, sē mənē tar bə mē kyame bān sē bān Yahuda bān tə̄ là nan ndu gìgyə̀r bə̄ bə bān la nggə̄ mān nggānme.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Yipafara wān sē gyər ənywī gyə̄, là zɛ̀ gyə̄ nə̀nàn. Gu sē wān là nan Krisəti Yɛso ndu nə̀nàn. Gu là sə̀ rɛn bə̄ Rì ətù gyə̄ nggānme də̀ là sə̀ bər de Rì màn nə̄ gyə̄ nàn krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n rɛn yə̄ ma mənē bān là zwe rɛn māgu yə̄ gyə̄ nan kpənyɛ̀n bə̄ yə ə dər gyə̀, dətswē gyə̄ man nàn kì yə̀ sù gu dər nə̀nàn.

13Nggə̄ tukpə̀ nggə̄ ngrɛn gu bə̄ beshi nggə̄ de gu là nan ndu yə̄ krè màgì dər dətswē gu man là gyə̄ mān mənē bān Kolosi bə̄ bān Lawudikiya bə̄ bān Hirafɔli.

14Luka wān sē wān dɛ̄n mənē, wān tə̄ là nyɛn gu bə̄ Dimasu là zɛ gyə̄ nə̀nàn.

15Kān gyə̄ zɛ̀ mənē bān Rì kūkwār bān sē ə Lawudikiya sū nggə̄ mān, də̀ man zɛ̀ Nimfa bə̄ nkyər mənē bān Rì bān là sə̄ kyun te mgbɔ̀ ə kə̀ gu sū nggə̄ mān nə̀nàn.

16Mkpān yə̄ bə də̄ blā takə̀dā mē sū gyə̀, kān gyə̄ man nə̄ bə blā yə sū mənē bān Rì bān sē ə Lawudikiya nə̀nàn. Gyə̄ man blā takə̀dā yə̄ nggə̄ car ca mənē bān Rì bān sē ə Lawudikiya mān nə̀nàn.

17Kān gyə̄ dàn nggə̄ Yarkibu de nə̄ gu krɛ̀ ndu yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti kan tè gu ngwɔ̀n de nə̄ gu nàn.

18Sē nggə̄ Bulusu wān ban ngwɔn nggə̄ car de: Nggə̄ zɛ gyə̀. Gyə̄ kàdə nə̄ kə kan gyə̄ də̄ de nggə̄ kur ə jàrō yo. Nə̄ Rì màn nə̄ gyə̄ zəze zwē mkpān mē kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika 1

1Sē nggə̄ Bulusu wān là car takèdā mē ca gyə̄ mənē bān Tasalonika bān kpə tè njìnjì bə̄ Yɛso Krisəti də̀ sē mənē bān Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄. Nggə̄ bə̄ nywɛngyə̌r tə̄ Sila bə̄ Timɔti là zɛ gyə̀. Tə̄ là bər de Rì màn nə̄ gyə̄ zəze də̀ man nə̄ gyə̄ sɔ̀n sɔ̀n susù bə̄ nkənywɛ̀n.

2Mkpān mē kūkwār yə̄ tə̄ də̀ là sə rɛn bə̄ Rì də̀ sə tekə bə̄ gyə̄, tə̄ là sə nyər gu ətù rɛn gyə̄ nə̀nàn.

3Kī yə̄ gyə̄ nan sē tə̄ kī yə̄ tə̄ tēkə bə̄ yə ə nggà bēshi Tě tə̄ gu wān sē Rì. Tə̄ tekə bə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ kpə te njìnjì bə̄ Rì də̀ ə nkɔ̄n yəmē gyə̄ là nan krè də̀ là nan kī yə̄ tɔ̄nzɛ̄. Tə̄ tekə bə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là nyɛn Rì bə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ də̀ là nan krè də̀ là nàn ndu māgyə̄ zwē tsōtsō. Tə̄ tekə bə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ kan dər gyə̄ zwè ətù Rì də̀ nàn krè ngār ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ kpə̄ rɛn Rì tè njìnjì.

4Nywɛngyə̌r nggə̄ bān Rì là nyɛn gyə̀, tə̄ tsə de Rì cu gyə̄ nə̄ gyə̄ sē mənē bān māgu.

5Tə̄ tsə ənə̀mē anrèn nkɔ̄n yə̄ tə̄ nyə dan gyə̄ rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti. La sē bə̄ rɛn nyū me tə̄ nyə dan gyə̄ rɛn zəze yəmē yo. Rì sə̀ nə̄ tə̄ Gbrīn māgu yə̄ Ntsər bə̄ nggɔn nggɔn māgu yə̄ lā tə̄ mān də̀ gyə̄ nan kpə̄ te njìnjì bə̄ rɛn yə̄ tə̄ dan gyə̀. Gyə̄ tsə nkɔ̄n zər tə̀ ə mkpān yə̄ tə̄ sɔ̄n bə̄ gyə̀ də̀ yə sē nkɔ̄n yə̄ là gyə̄ mān.

6Tswēyəmē, gyə̄ kpə kūlwē nkɔ̄n zər tə̀ də̀ kpə kùlwè nkɔ̄n zər Yɛso Krisəti wān sē nggɔn tə̀. Mgbŭ yə̀ mənē nə gyə̄ nggānme la ywar gyə̄ ə tswē vūn dər lwe tswē kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo, də̀ yə̄ la ywar gyə̄ ə tswē te zə̀zè yə̀ Gbrīn Ntsər nə̄ gyə̄ yo.

7Sē anrèn rɛn yəmē, mənē bān mə̀mē Makidoniya bə̄ bān mə̀mē Yakaya kūkwār bān kpə̄ te njìnjì bə̄ Yɛso Krisəti wān sē nggɔn tə̀, kpə kūlwē kī yə̄ gyə̄ nan ə nkɔ̄n zwē rɛn Yɛso.

8Mənē bān mə̀mē Makidoniya bə̄ Yakaya gwɔ rɛn ətù Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti bə̄ gyə̄. Də̀ la sē ə tswēyəmē kyame yo, nē ə tswē kūkwār gwɔ rɛn ətù nkɔ̄n yə̄ gyə̄ kpə rɛn Rì tè njìnjì nə̀nàn. Anrèn rɛn yəmē, tə̄ la sē bə̄ rɛn nkinē suswɛ yə̄ tə̄ lə dan mənē ətù gyə̄ nzə̌ yo.

9Mənē bə mē kūkwār bān gwɔ rɛn yəmē là sə dan mənē rɛn ətù nyə̄ tə̄ bə̄ gyə̄ bə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ kpə̄ rɛn Rì tè njìnjì bə̄ rɛn yə̄ tə̄ dan gyə̄. Kì yə̀ mənē bə mē dan mənē ətù gyə̄ nə̀nàn sē nkɔ̄n yə̄ gyə̄ ka rɛn tə̀ kpūkpə̀ dɔ̀n, də̀ là zwē Rì gu kyame wān sē njìnjì də̀ là nə̄ mənē shishēn.

10Mənē bə mē là dan mənē ətù nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là sɔ̀n jì nyə̄ Vɛ̄n Rì, Yɛso wān kyu də̀ Rì ta gu shèn wān lə ru ə mkparū nyə̄. Sē gu wān lə kpə̄ tə̄ cūngwən ə gyār yə̀ Rì yə̀ là nyə̄ ə nggà bēshi.

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika 2

1Nywɛngyə̌r nggə̀, gyə̄ tukpə̀ gyə̄ tsə de la sē ndu yə̄ fà yə̄ tə̄ nyə nàn bə̄ gyə̄ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Gyā tsə mgbŭ bā mərɛn yə̀ tò yo yə̀ bə dan tā ə Filibi ə mkpān yā tā la nyə bā gyā mbē yo, bā mgbŭ yə̀ mānē nāmān bān Tasalonika tukpə̀ bə nə tə̀ ə mkpān yā tā nyə bā gyā. Sē Rì gu wān là tā mān də̀ nā tā kpàn dər nā tā dan gyā rɛn zəze yā ru bā gu də̀ mgbŭ yəmē kūkwār la ywar tā ə tswē dan rɛn yəmē yo.

3Mkpān yā tā gī sū gyā de nā gyā zwe Rì mān, tā la nyə tswē te gyā mò yo. Tā la nyə bā tekə gbəjā ə dər tā yo, kē tā la nyə tswē gyùr nənè yo.

4Tā là dan kì yə̀ dər Rì kpənyèn bā yā kyame. Rì tukpə̀ gu ma tā kyɛn də̀ ngrɛ̄n de tā ma mānē də̀ nə tā ndu yā dan mānē rɛn zəze yā tù Yɛso. La sē kì yə̀ dər mānē kpənyɛn bā yā yə̀ tā là dan yo, tā là gyên dan kì yə̀ dər Rì gu wān tsə rɛn yā sē ə dər tā kūkwār kyame kpənyèn bā yā.

5Gyā tsə nənàn de tā la nyə vu mərɛn məmər shē mənèn gyā yo, kē sē gyā ngrɛn de sē tā nyə gyùr gyā dətswē tā mān kpā nkinē gyər bā gyə̀? Rì tsə kì yə̀ sē ə dər tā kūkwār.

6Rɛn yā tā dan gyā la sē de nā nənè man bè tā yo gbəgbori.

7Tā sē mānē bān te ndu Yɛso də̀ yə sē tā kì yə̀ tā mān fɔ̄ nggɔn nggɔn bā gyə̀ də̀ tā la nan ənəmē yo. Tā gyên te ryôryō bā gyā kāde mbā wān sē bā nywɛn də̀ là nan bə kyūn cùcùn.

8Tā dan gyā rɛn zəze yā Rì yā tā kpā te njìnjì bā yə anrèn tā là nyɛn gyə̀. Tā la kā tā kpā kyū dùdu gyā yo anrèn gyā sē mānē bān dər tā ban nggānme.

9Nywɛngyər nggə̀, gyā lə tekə nənàn de rì bā bū kūkwār tā nan ndu krè məgì dər dətswē tā man kādə nā gyā mgbŭ yə̀ gyā lə wɔ̀ tā ə mkpān yā tā sā dan gyā rɛn zəze yā Rì yo.

10Gyā tukpə̀ gyā bā Rì nənàn tsə nkōn yā zər tā ə dəntswe gyā mānē bān kpə tè njìnjì. Tā nan kì yə̀ dər Rì kpənyèn bā yā kyame. Tā la nan nkinē məmè yə̀ gyā lə vɛn tā ətù ywā yo.

11Gyā tsə nzɔ̌ de tā la gyā mān kūkwār səsān nkōn yā nē wān sē tě là la nywɛnywə̀ mān,

12də̀ tsar gyā nkōn yā sɔ̀n, də̀ dan gyā rɛn yā lə càn gyā dər sū də̀ gbīn gyā tōn nā gyā nàn kī yā dər Rì kpənyèn bā yə kyame, anrèn gu gyɔ gyā dətswē gyā man sē mānē bān māgu də̀ man sɔ̀n ənywī nggɔn nggɔn māgu.

13Tā là kūci tswē nyər Rì anrèn mkpān yā tā dan gyā rɛn māgu, gyā gwɔ yə də̀ kpā yə tè njìnjì də̀ tsə de yə sē rɛn yā Rì də̀ gyā tsə de yə la sē rɛn yā nēnjì yo, də̀ yə sē ənəmē njìnjì. Sē rɛn yə yā sē ə dər gyā də̀ là nan ndu ə dər gyā mānē bān kpə rɛn Rì tè njìnjì nzênmē.

14Nywɛngyər nggə̀, nzênmē gyā kan tè kāde mānē bān Rì bān kpə Yɛso tè njìnjì, bān sē ə Yahudeya. Mgbŭ yə̀ nywɛngyər bə nə bə sē yā yə̀ nywɛngyər gyā nə gyā nənàn.

15Sē mānē bān Yahuda bə mē bān nlywe mānē bān dɔ̀n rɛn Rì də̀ vūn Yɛso wān sē Nggɔn tā kpān ngun nənàn, də̀ sē mānē bə mē bān là nə tā mgbŭ nənàn. Mānē bə mē sē gloglo me bā mānē kūkwār də̀ ngar Rì dər nggyɛ̌ gyər.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Bə là nər yə̄ bə ywar tə̄ nə̄ tə̄ man kādə dan mənē bān la sē bān Yahuda yo rɛn zəze yə̄ Rì dətswē mənē bān tə̄ dan bə rɛn yəmē man kulwe gyār yə̀ Rì yə̀ là nyə̄. Bə nan kī məme yəmē kūkwār yə̄ dər bə dan də̀ nzênmē gyār yə̀ Rì sɔ̀n ətù bə.

17Nywɛngyə̌r nggə̀, mkpān yə̄ bə glā tə̄ bə̄ gyə̄ də̀ tə̄ la ngrēn gyə̄ nzə̌ yo mē; kə la kan tə̄ də̄ bə̄ gyə̄ yo, də̀ kì yə̀ də̌r tə̄ sē ətù gyə̄ nzênmē sē nàn de tə̄ mān nyə ngrēn gyə̄ beshi bə̄ beshi nzə̌.

18Mwən kə kənànme tə̄ fɔ de tə̄ mān nyə bə̄ gyə̄ də̀ la sē bə̄ mkpān yə̄ tə̄ lə nyə̄ yo. Nggə̄ Bulusu tukpə̀ nggə̄ fɔ de nggə̄ mān nyə bə̄ gyə̄ də̀ Shɛtan la kà nggə̄ dɔ̀n nə̄ nggə̄ nyə yo.

19Mkpān yə̄ Yɛso gu lə nyə̄, sē bə nggwɔ nəmān nkan bān mwən gyə̄ bān tə̄ lə sa beshi də̀ te də̌r kə̄kla də̀ ngwur ngwən də̌r ətù bə ə nggà bēshi gu? Sē gyə̀.

20Sē gyə̄ bān Yɛso nan tə̄ də̀ tə̄ là ngwur ngwən də̌r ətù gyə̀ də̀ là te də̌r kə̄kla njìnjì.

Takə̀dā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika 3

1Mkpān yə̄ tə̄ sɔ̄n də̀ la gwɔ rɛn nkinē ətù gyə̄ yo, tə̄ vūn də̌r də̀ vūn larənkə̄r, tswēyəmē tə̄ ngrēn de yə tɔ̄nzē nə̄ tə̄ te zāngyə̌r tə̄ Timɔti ndu bə̄ gyə̀. Gu sē wān tə̄ là nan ndu yə̄ Rì gìgyə̀r ə sə̄kànmē ə gbù yə̀ Yatina, də̀ là sə dan mənē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso. Tə̄ kan cu gu də̀ te gu ndu bə̄ gyə̄ dətswē gu man là gyə̄ mān nə̄ gyə̄ nàn krè ə nkɔ̄n rɛn yə̄ Rì də̀ man sə̀ kūci tswē nàn tu sa bə̄ Rì. Tə̄ gyên kan te krē ə gbù yəmē.

3Tə̄ nan ənə̀mē dətswē mgbŭ yə̀ gyə̄ là kpə̄ kūkwār mē man kàdə nàn nənè ənywī gyə̄ nə̄ gu mə̀rtu bàn gɔ̄n ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ ka dɔ̀n mē nzə̌ yo. Gyə̄ tukpə̀ gyə̄ tsə de yə sē kpaki tə̄ kpə̄ mgbŭ yəmē anrèn tə̄ sē bān kpə te njìnjì bə̄ Yɛso.

4Tə̄ la gbān dan gyə̄ rɛn yə̄ kpə̄ mgbŭ yəmē ə mkpān yə̄ tə̄ kasə̄ sē bə̄ gyə̄ mənrīn yo. Tə̄ ywâ gyə̄ dan kūcici de mənē lə nə̄ tə̄ kūkwār mgbŭ, də̀ sə̄sān gyə̄ tsə mbē, yə̀mē sē kì yə̀ te njìnjì.

5Yə̀ nggə̄ vūn də̌r də̀ vūn larənkə̄r anrèn rɛn tù gyə̄ bə̄ yə̄ nggə̄ la gwɔ rɛn nkinē ətù gyə̄ yo, nggə̄ te Timɔti ndu bə̄ gyə̄ nə̄ gu nyə kyɛn kē gyə̄ kasə̄ sē nan rɛn Rì lwe ə dər gyə̄ də̀ man nyə dan nggə̄, anrèn mpūr là te nggə̄ de kə̀ndà Shɛtan gyur gyə̄ də̀ gyə̄ ka nkɔ̄n rɛn Rì dɔ̀n də̀ ndu yə̄ tə̄ nan sē yə̄ fà.

6Də̀ mkpān yə̄ Timɔti mə̀rtu bə̄ gyə̄ nyə̀, gu dan tə̄ rɛn ətù gyə̄ yə̄ su tə̄ də̌r nggānme. Gu dan tə̄ de gyə̄ kasə̄ sē nan krè ə nkɔ̄n rɛn yə̄ gyə̄ kpə̄ tè njìnjì də̀ sē mənē bān là nyɛn nkənywèn. Gu dan tə̄ nzə̌ de gyə̄ sē bə̄ tekə zəzè ətù tə̄ də̀ là fɔ̀ de gyə̄ màn ngrēn tə̄ nzə̌ sə̄sān tə̄ là fɔ de tə̄ mān ngrēn gyə̄ nə̀nàn.

7Yə sē ənə̀mē, nywɛngyə̌r nggə̀, mgbŭ yə̀ mənē nə̄ tə̄ la tə̄ mān nggānme də̀ tə̄ sē bə̄ tswě kpə nzênmē anrèn tə̄ gwɔ rɛn ətù sɔ̀n mə̀gyə̄ ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ kpə Yɛso tè njìnjì.

8Nzênmē, kpə tswe tə̄ anrèn tə̄ gwɔ de gyə̄ là nan krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ kpə Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ tè njìnjì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Tə̄ māgba nyə̄r Rì sɛn, yə la ma yo, anrɛ̀n zə̀zɛ̀ bə̄ te dər̆ kə̄kla yə̀ gu là nə̄ tə̄ ətù gyə̄ mkpān yə̄ tə̄ də̄ là nyə̄ tswē rɛn bə̄ gu.

10Bū bə̄ rì, tə̄ là rɛn bə̄ Rì de tə̄ mān ngrɛ̄n gyə̄ beshi bə̄ beshi nzə̆ də̀ man nan gyə̄ rɛn nə̄mān yə̄ tə̄ dan gyə̄ yə mbɛ̄ tsar nzə̆ ə nkə̄n yə̄ gyə̄ kpə rɛn gu tè njìnjì.

11Tə̄ là bər de Rì tukpə̀ gu wān sē Te tə̄ bə̄ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄, nə̄ bə mān bu tə̄ nkə̀n nə̄ tə̄ nyə ngrɛ̄n gyə̀.

12Tə̄ là rɛn bə̄ Rì nzə̆ de Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ màn nə̄ gyə̄ nyɛn nkənywɛ̀n bə̄ nkyɛn mənē kūkwār mwə̄n nkə̄n yə̄ gyə̄ là nan nzɛ̂nmē, kə̄de nkə̄n yə̄ tə̄ tukpə̀ tə̀ là nyɛn gyə̄ nə̀nàn.

13Tə̄ là bər gu də̀tswē gu man là gyə̄ də̀ gyə̄ man nàn krè ə nkə̄n rɛn yə̄ māgu. Tswēyəmē, gyə̄ lə la nan nkinē yə̀ mənē lə gri gyə̄ ətù ywə̄ yo, də̀ gyə̄ lə sē ntsər ə nggà bēshi Rì wān sē Tě tə̄ ə mkpān yə̄ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ lə nyə̄ bə̄ mənē bān māgu kūkwār.

Takə̀də̄ yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika 4

1Nywɛngyər̆ tə̄, kì yə̀ shāmān də̀ sē krɛ̆ rɛn tə̄ nzɛ̂nmē la sē rɛn nkinē nkan yo, sē kì yə̀ tə̄ tsar gyə̄ ə̀ kùcī de gyə̄ màn zər ə nkə̄n yə̄ lə sù Rì dər̆ də̀ yə sē zər yə yə̄ gyə̄ là zər nzɛ̂nmē. Tə̄ là bər gyə̄ də̀ nan gyə̄ tə̄n gbìn ə nggɔn nggɔn Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ de nə̄ gyə̄ màn nàn zər mwə̄n sē yə̀ gyə̄ là zər nzɛ̂nmē.

2Gyə̄ tsə kī yə̄ tə̄ tsar gyə̄ ənywī nggɔn nggɔn yə̄ Yɛso wān sē Nggɔn tə̀.

3Dər̆ yə̀ Rì kpənyɛ̀n de nə̄ gyə̄ sē mənē bān ntsər ə nggà bēshi gu də̀ man kə̀də sē mənē bān là te nggā yo.

4Yə tə̄ nə̄ gyə̄ kūkwār nàn tu gyə̄ lwè də̀tswē gyə̄ man zər ə nkə̄n yə̄ sē ntsər ə nggà bēshi Yɛso də̀ sē kì yə̀ dər mənē kpənyɛn bə̄ yə̄.

5Gyə̄ kə̀də kpə̄nyɛ̀n nə̄ gyə̄ te nggā bə̄ nənè yo. Nkə̄n yə̄ te nggā sē nkə̄n yə̄ mənē bān la kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo.

6Nē wān də̀ sə̀ te nggā bə̄ mbə̄ wān nənè, yə̀mē sē gu là la nənè gu mē rɛn də̀ là gī gu nan yo. Kə̄de kì yə̀ tə̄ dan gyə̄ ə mkpān yə̄ tə̄ sə̄ sē bə̄ gyə̄ ətù rɛn yəmē, tə̄ là nan gyə̄ tə̄n gbin ətù ywə̄ nzə̆ de Yɛso gu wān sē Nggɔn tə̄ lə nə̄ mənē bān là te nggā mgbŭ.

7Kān tə̄ tsə de Rì cu tə̀ də̀tswē tə̄ man sə̄n ə nkə̄n yə̄ sē ntsər ə nggà bēshi gu də̀ man kə̄də sə̄n ə nkə̄n yə̄ te nggā yo.

8Tswēyəmē, nē wān də̀ là kà rɛn yə̄ tə̄ tsar gyə̄ mē, la sē nēnjì wān gu là kà rɛn gu yo, sē Rì, wān cu gyə̄ də̀ nə̄ gyə̄ Gbrīn māgu yə̄ sē Ntsər wān nənè gu là kà rɛn gu.

9Də̀ sē ətù rɛn yə̄ gyə̄ lə nyɛn nkənywɛ̀n, tə̄ ngrɛn de yə la sē kpaki nə̄ tə̄ car də̀ man dan gyə̄ rɛn nkinē ətù ywə̄ nzə̆ yo, anrɛ̀n Rì tukpə̀ gu tsar gyə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ lə nyɛn nkənywɛ̀n mbɛ̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Də̀ kì yə̀ sē njìnjì yə̀ tā tsə ətù gyā sē nàn de, gyā là nyɛn mānē bān kpə rɛn Yɛso te njìnjì kūkwār bān sē ə mə̀mē yə̀ Makidoniya. Gyā kàdə nā dē te gyā ə tswē nyɛn nkənywèn yo. Kān gyā nàn nkənywèn nyɛn mwōn nkōn yā gyā là nan nzênmē.

11Kān gyā nər də̀ man kàdə tè mānē rɛn nyū yo; də̀ man kàdə sòn nyū ə rɛn yā la kū gyā yo; də̀ man fò ndu nkinē nāmān nàn səsān tā dan gyā mbɛ̄ ə mkpān yā tā sā sē bā gyā.

12Gyā də̀ nàn ənə̀mē, gyā lə la sə̀ sa beshi bā nənè nā gu wò gyā yo də̀ ə nkōn yəmē nənàn, mānē bān la sē bān là zwē Rì mān yo lə ngrēn gyā bā mfùtù.

13Nywɛngyər tə̀, dər tā sē nàn de nā gyā tsə kì yə̀ lə te bā mānē bān kpə te njìnjì bā Yɛso bān tsu mbɛ̄ dətswē gyā man kàdə sē bā dər cīnji kənàn kāde mānē bān la sē bā sa beshi ətù tāshɛn yə̀ mānē bān tsu, là nan yo.

14Tā kpə te njìnjì de Yɛso kyu də̀ Rì tā gu shèn də̀ mānē bān kpə te njìnjì bā Yɛso də̀ tsu, Rì lə tā bə shɛn ətù kyū də̀ nā bə ywe mkparū gìgyər bā Yɛso.

15Kì yə̀ Yɛso wān sē Nggɔn tā dan sē yā yə̀ tā là dan gyā nzênmē. Mkpān yā Yɛso wān sē Nggɔn tā lə mərtu nyā, Rì lə la kūci nā tā bān shāmān shishēn tāshɛn gìgyər bā Yɛso də̀ kà bān kpə gu te njìnjì də̀ tsu dɔn yo.

16Ə̀ mkpān yəmūn Rì lə rɛn kpān bā mānē, bə lə gwɔ kwār mə̀lɛkā nggòn yə̀ Rì ə tswē dòn rɛn də̀ gwɔ mə̀lɛkā yā ə tswē gyā mplŭn yə̀ Rì nənàn də̀ Yɛso tukpə̀ gu lə ru ə mkparū nyə. Tswēyəmē, mānē bān kpə te njìnjì bā Yɛso Krisəti də̀ tsu, Rì lə kūci tā bə shɛn.

17Də̀ mānē bə mē dā tāshɛn, Rì lə nā tā bā bə ywe tswē yā tā lə kə mâ bā Nggɔn tā ə kpəkpə mkpəlàshū. Ə̀ mkpān yəmē ban nggà beshi, tā lə sòn gìgyər bā Nggɔn tā ywe njì.

18Yə sē ənə̀mē, kān nā gyā sə̀ kpàn nkənywèn dər bā mərɛn yəmē.

Takədā yā kùcī yā Bulusu car mānē Bān Tasalonika 5

1Nywɛngyər nggə̀, tā dan gyā mbɛ̄ kī yā lə te anrīn Yɛso wān sē Nggɔn tā lə nyā, də̀ rɛn nāmān suswɛ la shāmān yā nggā lə car dan gyā ətù ywā nzŏ yo,

2anrèn gyā tsə de mbrɛ̄ yā gu wān sē Nggɔn tā lə nyā lə sē gyā kāde mbrɛ̄ yā wān gĭ là nyā cùcùn.

3Mkpān yā mānē bān mgbəmgbrè mē lə sə̀ dan de, “Nzênmē jā yā mgbəmgbrè mē krɛ də̀ nkinē la shāmān yə̀ tā lə te mpūr ətù ywā nzŏ yo,” sē ə mkpān yəmē yā ànkpə lə nyā bā bə par me kāde ànkpə yə̀ là nyā par bā mbā wān lwe nēn cùcùn mkpān yā gu là te hyuhyur yā gu ngrin. Nənè gyār ənywī mānē bə mē lə la kulwe jun ànkpə yəmē yo.

4Nywɛngyər nggə̀, rɛn yā mbrɛ̄ yā Yɛso wān sē Nggɔn tā lə nyā, la sē kì yə̀ gyā gban tsə yo. Mbrɛ̄ yəmūn lə la gàn sē gyā par me kāde nkōn yā wān gĭ là nyā cùcùn mē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Yɛso Krisəti sē nkɔ̀n yə̀ Rì kan nkəywə̄ tsàr gyə̄ də̀ rɛn məgu la sē kì yə̀ te gyə̄ bū ə bēshi nzɔ̌ yo. Rɛn məgu sē tə̄ kì yə̀ sē ə kpàr bē me.

6Yə sē ənə̀mē, nə̄ tə̄ kādə kūr nə̀nə̄ ə nkɔ̄n yə̄ zwē rɛn Rì kə̄de nkɔ̄n yə̄ nkyɛn mənē bān la tsə rɛn məgu yo mē là nan. Nə̄ tə̄ gbyɛ̄n də̀ man kyūn dər tə̄ jī mbrɛ̄ yə̄ gu lə nyə̄.

7Bū sē mkpān yə̄ mənē là kur nə̀nə̄ də̀ sē mkpān yəmē nə̀nàn yə̄ mənē là nan kī tə̀tər me.

8Yə sē ənə̀mē, yə̀ tə̄ là ji mbrɛ̄ yə̄ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ lə nyə̄, kān tə̄ vūn tu tə̄ lwe, də̀ man kūci tswē kpə̄ te njìnjì də̀ man nyɛn nkəywə̀ nə̀nàn. Tə̄ də̄ nan ənə̀mē, tə̄ lə sē kə̄de nē wān tā kɔ̄n wān ban mbrī ywar nkəywə̄ ə tsɛ̄. Kān tə̄ sə̄ sa beshi ətù mbrɛ̄ yə̄ Yɛso lə nyə̄, mbrɛ̄ yə̄ gu lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn nə̀nàn. Tə̄ də̄ nan ənə̀mē, tə̄ lə sē kə̄de nē wān tā kɔ̄n wān ban bə̀r yə̀ zə kpm̄ tù.

9La sē Rì cu tə̄ də̀tswē gu man nyə̄ sùr tə̄ rɛn də̀ man nə̄ tə̄ mgbŭ yo; sē gu cu tə̄ də̀tswē Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ man kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə mbrɛ̄ yəmūn ə mkpān yə̄ Rì lə sùr mənē rɛn də̀ nə̄ bə mgbŭ.

10Sē Yɛso gu mē wān kyù də̀tswē gu man kpə̄ tə̄ cūngwɔn. Gu nan ənə̀mē də̀tswē mkpān yə̄ gu də̀ nyə̀, màgba sē tə̄ kasə̄ sē shishɛ̄n kē tə̄ tsu mbɛ̄, tə̄ man sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ tə̄ lə sɔ̀n gìgyə̀r bə̄ gu.

11Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ kūci sə̀ tè nkənywɛ̀n kə bə̄ mə̀rɛn yəmē, də̀ man sə̀ là nkənywɛ̀n mān nə̀nàn kə̄de nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là nan nzɛ̂nmē də̀tswē gyə̄ man nàn krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là zwē rɛn Rì.

12Nywɛngyə̌r tə̀ mənē bān sē ənywī gyə̄ də̀ là nan ndu krè màgì dər də̀ là lwe gyə̄ də̀ là tsar gyə̄ nkɔ̄n yə̄ sɔ̀n ə nkɔ̄n rɛn Rì, nə̄ gyə̄ nə̄ mənē bə mē nggɔn nggɔn.

13Anrɛ̀n ndu yə̄ bə là nan, kān nə̄ gyə̄ nə̄ bə nggɔn nggɔn yəmē nggān də̀ man nyɛn bə nə̀nàn. Kān nə̄ gyə̄ sɔ̀n susù bə̄ nkənywɛ̀n nə̀nàn.

14Tə̄ là bər gyə̄ nywɛngyə̌r tə̄ nzɔ̌ de nə̄ gyə̄ rɛ̀n bə̄ mənē bān là sə te kpə̀kplə̌. Nə̄ tə̄ man lā mənē bān mpūr là te bə də̀ man lā mənē bān krɛ nyər nə̀nàn də̀ man sə nan rêrè bə̄ mənē kūkwār.

15Kān nə̄ gyə̄ nə̀r də̀ man ngrɛ̄n de nənè la nàn zāngyə̀ywə̄ nə̄mān nkinē gbəjā, anrɛ̀n nənè gu mūn nan gu rɛn məme yo. Kān nə̄ gyə̄ ngrɛ̄n de gyə̄ nan nkənywɛ̀n bə̄ nkyɛn mənē kūkwār zəze ə mkpān mē kūkwār nə̀nàn.

16Kān nə̄ gyə̄ tè zə̀zè ə mkpān mē kūkwār.

17Kān nə̄ gyə̄ sə̀ rɛn bə̄ Rì ə mkpān mē kūkwār.

18Màgba sē nə̄nggyɛ̌ yə̀ lə te bə̄ gyə̄, kān gyə̄ nyə̄r Rì ətù ywə̄ anrɛ̀n yə̀mē sē kī yə̄ Rì là fɔ̀ bə̄ gyə̄ mənē bān sē gìgyə̀r bə̄ Krisəti Yɛso.

19Sē Gbrīn Ntsər yə̄ là nan ndu ənywī dər gyə̀. Yə sē ənə̀mē, kān nə̄ gyə̄ kàdə ywar yə tswē nan ndu yəmē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Mənē bān dan gyə̄ rɛn de yə sē yə̄ Gbrīn Ntsər dan bə, gyə̄ kàdə ngrɛ̄n bə kə̄de bə sē kì yə̀ fà yo.

21Kān nə̄ gyə̄ vu mərɛn kūkwār mā kyɛn də̀ man kpə̄ yə̀ sē zəzè nàn ndu.

22Də̀ man kàdə nàn nkinē yə̀ sē gbəjā yo.

23Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì wān là nə̄ nē sòn susù, de gu màn nə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ là tekə bə̄ kī yə̄ gyə̄ là nan sē ntsər njìnjì, də̀ man kə̄də nə̄ gyə̄ nàn nkinē gbəjā yə̀ nē lə gri gyə̄ ə mkpān yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti lə nyə̄ yo.

24Rì wān cu gyə̄ nə̄ gyə̄ sē mənē bān là zwe gu mān lə nə̄ gyə̄ sē ntsər anrɛ̀n gu là gbàn nan kì yə̀ gu dan de gu lə nan yo.

25Nywɛngyə̌r tə̀, kān gyə̄ man sə̀ rɛn bə̄ Rì ətù tə̄ mān nənàn.

26Kān gyə̄ nàn nywɛngyə̌r tə̄ zɛ̀, də̀ man sə̀ nyə̄r bə̄ nkənywɛ̀n.

27Nggə̄ là dan gyə̄ ənywī sān Nggɔn tə̄ Yɛso de nə̄ gyə̄ blā takə̀də̄ mē sū nkyɛn nywɛngyə̌r tə̄ mē kūkwār.

28Nə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti nàn gyə̄ zəze.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika

Takèdā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika 1

1Sē tə̄ bə Bulusu bə̄ Sila bə̄ Timəti, bān là car takèdā mē də̀ là zɛ gyə̄ mənē bān Tasalonika bān kpə tè njìnjì bə̄ Yɛso Krisəti də̀ sē mənē bān Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄.

2Tə̄ là bər de Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ mān nə̄ gyə̄ zəze də̀ man nə̄ gyə̄ sɔ̀n susù bə̄ nkənywɛ̀n nə̀nàn.

3Nywɛngyə̌r tə̄, tə̄ ngrɛn ə dər tə̄ de yə sē kpaki də̀ tɔ̄nzɛ̄ nə̄ tə̄ nyə̄r Rì ə mkpān mē kūkwār ətù gyə̄, anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là kūci tswē kpə̄ Yɛso te njìnjì də̀ là sə̀ nyɛn nkənywɛ̀n nggānme nə̀nàn.

4Anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ gyə̄ kpə tè njìnjì də̀ là nyɛn nkənywɛ̀n, tə̄ là ngwur ngwɔn də̌r ə mkpān yə̄ tə̄ là kre ə nggà bēshi nkyə̄nkyə̀r mənē nkan nkān bān Rì bān kpə Yɛso te njìnjì. Kī yə̄ tə̄ là dan mənē ətù gyə̄ sē ətù nkɔ̄n yə̄ mənē là nə̄ gyə̄ mgbŭ də̀ là te gyə̄ jə̄ nggānme, də̀ yəmē la ywar gyə̄ ə tswē vūn də̌r lwe də̀ kūci tswē kpə̄ Yɛso te njìnjì yo.

5Nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là vūn də̌r lwe bə̄ mgbŭ yə̀ gyə̄ là kpə mē, là tsar mənē de mkpān yə̄ Rì də̀ nyə̀ tswē sùr mənē rɛn, gu lə nan bə yə sùr. Gu lə nə̄ gyə̄ ryă ngwɔn ndu gyə̄ də̀ gyə̄ lə sē mənē bān ma bān gu lə lwe gyə̀, də̀ sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ gyə̄ là vūn də̌r lwe ə mgbŭ yə̀ mənē là nə̄ gyə̄ mē.

6Rì lə nan mənē rɛn sùr də̀ mənē bān là nə̄ gyə̄ mgbŭ, gu lə nə̄ bə mgbŭ nə̀nàn.

7Də̀ sē gyə̄ bə̄ tə̄ bān là kpə̄ mgbŭ nzɛ̂nmē, Rì lə nə̄ tə̄ sɔ̄n sɔ̀n susù ə mkpān yə̄ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ lə ru ə mkparū nyə̄ gìgyə̀r bə̄ mə̀lɛ̀kū bān sē bə̄ nggɔn nggɔn.

8Ə̄ mkpān yə̄ Yɛso lə mərtu nyə̄ bə̄ glo yə̄ là rɛn gə̄gə̀gə̀, mənē bān ka Rì də̀ ka rɛn yə̄ bə kpə̄ te njìnjì bə̄ rɛn zəze yə̄ tù Yɛso wān sē Nggɔn tə̀, gu lə nə̄ bə mgbŭ.

9Rì lə nə̄ mənē bə mē mgbŭ ətù kì yə̀ bə nan də̀ mgbŭ yəmē lə la krɛ dè bə kpə yo njì. Gu lə kà bə də̀ ywar bə tè nə̄ bə kādə kan beshi bə ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ mə̄gu nzə̌ yo.

10Sē ə mkpān yəmūn yə̄ gu wān sē Nggɔn tə̄ lə nyə̄ də̀ mənē bān mə̄gu bān sē ntsər lə bɛ̀ gu. Mənē kūkwār bān kpə te njìnjì bə̄ gu, lə nə̄ gu nggɔn nggɔn də̀ gyə̄ nə̀nàn lə sē ənywī bə, anrɛ̀n gyə̄ kpə tè njìnjì bə̄ rɛn zəze yə̄ tə̄ dan gyə̄ ətù gu.

11Sē anrɛ̀n rɛn yəmē, tə̄ là rɛn bə̄ Rì wān sē Tě tə̄ zwē mkpān mē kūkwār ətù gyə̄ de gu màn nə̄ gyə̄ sɔ̀n ə nkɔ̄n yə̄ ma kì yə̀ də̌r gu kpənyɛ̀n mān. Tə̄ là bər gu nə̀nàn de gu màn là gyə̄ bə̄ nggɔn nggɔn mə̄gu nə̄ gyə̄ man nàn kī zəze kūkwār yə̄ gyə̄ là fɔ̀ de gyə̄ lə nan də̀ man nə̄ gyə̄ krɛ̀ ndu mə̄gyə̀ yəmūn kūkwār yə̄ gyə̄ là nan anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ gyə̄ kpə tè njìnjì.

12Tə̄ là bər de gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, nē lə bɛ̀ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ anrɛ̀n kī yə̄ gu là nan gyə̄ yə, də̀ gu nə̀nàn lə nə̄ bə nə̄ gyə̄ nggɔn nggɔn. Kī mē lə te ənə̀mē anrɛ̀n Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ là nan gyə̄ zəze.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə ywā yə Bulusu car mənē Bān Tasalonika 2

1Nywɛngyər tə̄, nzêmē tə̄ là nyə tswē rɛn bə̄ gyə̄ ətù mkpān yə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ lə mərtu nyə̄ bə̄ mkpān yə̄ Rì lə kyūn tə̄ te mgbò ə tswē gyər dò tə̄ man sē gìgyàr bə̄ Yɛso Krisəti.

2Tə̄ là bər gyə̄ de nə̄ gyə̄ kàdə kpənyèn nə̄ nənè kàn tekə gyə̄ tè tətər mē yo. Nə̄ gyə̄ kàdə kpənyèn nənàn nə̄ nənè gàn gyə̄ gyə̄ mpūr ə tswē dan gyə̄ de mbrɛ̄ yə̄ Nggɔn tə̄ lə nyə̄ gəgə̄ vūnga mbɛ̄. Kəndà bə nənè dan gyə̄ mūn de tə̄ dan bə de Gbrīn Ntsər rɛn bə̄ tə̄ dò tə̄ dan bə de mbrɛ̄ yəmūn nyə mbɛ̄. Kē kəndà bə dan gyə̄ de tə̄ car takèdā nəmān dò dan bə de mbrɛ̄ yə nyə mbɛ̄. Ɛn, bə dan səsānmənàn dò yə sē mò yə̀ bə là te.

3Gyə̄ kàdə kpənyèn yo gbəgbori nə̄ nənè gyùr gyə̄. Tə̄ là dan gyə̄ ənòmē anrèn tə̄ dan gyə̄ mbɛ̄ de yə sē kpaki yə̄ mənē kənànme lə kwɔ gōn te Rì dò sē kpaki nē wān ndu gu sē yə̄ nan məme kyame mūn lə gəru ə bē anrīn Yɛso lə sə̄ nyə̄ ə mbrɛ̄ yəmūn. Sē ə mkpān yəmūn nənàn yə̄ yə lə sē kpaki Yɛso lə kan nē məme gu mūn mlò cāzu.

4Mkpān yə̄ nē məme gu mē kàsə̄ sē bə̄ shishēn ə mgbəmgbrè mē, gu lə la kà mənē dòn nə̄ bə rɛn bə̄ Rì kē gyɔ sān nkinē gyàr nkan yo. Gu lə ngrēn nkəywə̄ de gu mwɔn Rì bə̄ gbəgbrìn nəmān yə̀ nē là zwe bə̄ nggɔn nggɔn. Tswēyəmē, gu lə nyər ywə̄ Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì dò te sòn mān dò dan de sē gu wān sē Rì.

5Nggə̄ kpə te njìnjì de gyə̄ sē bə̄ tēkə de mkpān yə̄ nggə̄ kasə̄ sē bə̄ gyə̄, nggə̄ dan gyə̄ kī mē yə̄ lə te kūkwār.

6Nzêmē, gyə̄ tsə kì yə̀ là ywar nē wān məme gu mē tswē gu gəru bē. Yə sē ənòmē dətswē Rì lə bu gu ə mkpān yə̄ gu Rì kan zwè.

7Mənē kənànme là sə̄ za Bān yə̀ Rì nzêmē. Sē nē wān məme mē wān là nan mənē bə mē dò bə là za Bān yə̀ Rì. Nē məme gu mē lə la gəru mbɛ̄ yo, anrèn yə sē kpaki nə̄ Rì mər nē gyər nkan wān là ywar nē məme gu mē dè nkòn anrīn nē məme gu mē sə̄ gərù.

8Tswēyəmē, nē wān məme gu mē lə gəru bē, dò mkpān yə̄ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ lə nyə̄ bə̄ nggɔn nggɔn māgu dò kan gu mlò cāzu dò re gu ə kōn bə̄ rɛn yə̄ nyū gu, wān məme gu mē lə la sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə krè ə nggà bēshi gu Yɛso yo.

9Mkpān yə̄ nē məme gu mē lə nyə̄ kūci anrīn Yɛso lə sə̄ ngun gu, gu lə nyə̄ ə nkōn yə̄ ndu yə̄ Shɛtan. Dò Shɛtan lə nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ gu lə gyùr mənē ə tswē nan kī nggɔn nggɔn yə̄ mə nkan nkān nggānme yə̄ sē yə̄ mò.

10Sē kī yəmē kūkwār yə̄ nē wān là nan məme gu mē lə gyùr mənē bān ka rɛn bə kpənyɛn bə̄ rɛn yə̄ Rì yə̄ sē njìnjì dò sē ə nkòn yə̀ kyū. Mənē bə mē ka rɛn Rì yə̄ sē njìnjì dò nkòn nəmān la shāmān yə̀ Rì gu lə kpə̄ bə cūngwɔn yo.

11Anrèn mənē bə mē ka rɛn yə̄ sē njìnjì, Rì nan tēkə yə̀ dər bə dò yə la sē ə nkòn yə̀ sē tsō yo dətswē bə man kpə̄ te njìnjì bə̄ mò yə̀ nē wān məme gu mūn là te.

12Tswēyəmē, kī mē lə te dətswē Rì man sùr mənē rɛn dò kàn bə mlò cāzu anrèn bə ka rɛn yə̄ bə kpə̄ rɛn yə̄ sē njìnjì dò gyên kan dər bə zwē ə nkōn yə̄ nan məme.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Nywɛngyǎr tə̄ bān Rì là nyɛn nggān, tə̄ ngrɛn ə dər tə̄ de yə sē kpaki də̀ tə̄nzɛ̄ nə̄ tə̄ nyər Rì ə mkpān mē kūkwār ətù gyə̄. Tə̄ là nyər gu anrɛ̀n mkpān yə̄ gu Rì la nàn mkparū bə̄ mgbəmgbrè mē mbɛ̄ yo, gu cu gyə̄ dətswē gu man kpə̄ gyə̄ cūngwɔn. Nkə̄n yə̄ gu kpə gyə̄ cūngwɔn sē nàn de Gbrīn Ntsər kan gyə̄ te mənē bān məgu bə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ kpə rɛn yə̄ məgu tè njìnjì.

14Gu cu gyə̄ nə̄ gyə̄ sē mənē bān məgu ənə̀mē ə mkpān yə̄ gyə̄ gwɔ rɛn zəze yə̄ tə̄ dan gyə̄. Gu nàn kì mē dətswē gyə̄ man tè zə̀zè ə tswē sē gìgyər bə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti ə nggɔn nggɔn məgu.

15Yə sē ənə̀mē, nywɛngyǎr tə̄, kan gyə̄ nàn krè mgbāmgbān də̀ man sə̀ kpə̄ kī yə̄ bə tsar tə̄ yə də̀ tə̄ tsar gyə̄ yə mē nàn ndu. Kī mē tə̄ tsar gyə̄ yə ə mkpān yə̄ tə̄ rɛn bə̄ gyə̄ də̀ car takə̀dā ca gyə̄ mān nənàn ətù yə.

16Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti tukpə̀ gu bə̄ Rì wān sē Tě tə̄ wān là nyɛn tə̄, anrɛ̀n gu là nan tə̄ zəze, tə̄ là sə̄ vun dər lwe ə mkpān mē kūkwār də̀ là sa beshi ətù kī zəze yə̄ gu dan de gu lə nə̄ tə̀.

17Tə̄ là bər nənàn de Rì wān là nan tə̄ zəze, màn nə̄ gyə̄ vūn dər lwè, də̀ man nə̄ gyə̄ kàn dər gyə̄ sà ə tswē nan kī zəze də̀ man sə̀ rɛ̀n rɛn yə̄ sē zəze ə mkpān mē kūkwār kyame nənàn.

Takə̀dā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car mənē Bān Tasalonika 3

1Nywɛngyǎr tə̄, kì yə̀ shāmān də̀ sē krě rɛn tə̄ bə̄ gyə̄ nzênmē sē de, tə̄ là gi su gyə̄ de nə̄ gyə̄ sə̀ rɛn bə̄ Rì ətù tə̄. Nə̄ gyə̄ sə̀ nàn ənə̀mē dətswē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ man kan ngwur ngār tsutswe ə tswē kūkwār, nə̄ mənē man kpənyɛn bə̄ yə də̀ man nan kì yə̀ rɛn yə là dan bə de nə̄ bə nan, sə̄sān gyə̄ kpənyɛ̀n bə̄ yə də̀ là nan kì yə̀ bə dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn.

2Kān gyə̄ rɛn bə̄ Rì nənàn de gu man kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n mənē bān sē məme. Gyə̄ nàn ənə̀mē anrɛ̀n mənē kənànme la kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo.

3Kān gyə̄ tsə de Nggɔn tə̄ Yɛso lə la kà mənē bān kpənyɛn bə̄ gu dɔn yo. Gu lə nə̄ gyə̄ kpàn dər də̀ kpə̄ gyə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n Shɛtan.

4Tə̄ kpənyɛn bə̄ gyə̄ anrɛ̀n gyə̄ kpə gu tè njìnjì də̀ tə̄ tsə de gyə̄ là nan kì yə̀ tə̄ dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn də̀ lə sə̀ kūci tswē gwɔ tə̀ nənàn.

5Tə̄ là bər de Nggɔn tə̄ Yɛso màn là gyə̄ man nə̄ gyə̄ tsə sē yə̀ Rì là nyɛn gyə̄ də̀ man nə̄ gyə̄ sə̀ nàn krè mgbāmgbān kə̄de nkə̄n yə̄ Krisəti tukpə̀ gu sē.

6Nywɛngyǎr tə̀, tə̄ là dan gyə̄ ənywī sān yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti de nə̄ gyə̄ kàdə cī tè hyuhyur bə̄ mənē bān kpə Rì te njìnjì, bān là ka rɛn bə nan ndu mē yo, sē bə bān la kpənyɛn bə̄ kī yə̄ bə tsar tə̄ də̀ tə̄ tsar gyə̄ yə mē yo.

7Gyə̄ tukpə̀ gyə̄ tsə de, yə tə̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ zwē zə tə̀, anrɛ̀n gyə̄ tsə de mkpān yə̄ tə̄ sə̄ sē bə̄ gyə̄, tə̄ la sə̄ te kpə̀kplə̄ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Gyə̄ tsə nə̀nàn de tə̄ la re nkinē yə̀ nənè fà də̀ gbān ywan gu yo. Bū bə̄ rì, tə̄ gyên nan ndu yə̄ krè mə̀gì ə dər̄ də̀tswē tə̄ man kādə nə̄ nənè ənywī gyə̄ mgbŭ ə tswē wò tə̄ yo.

9Tə̄ sə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ tə̄ man ri gyə̄ kīrē də̀ tə̄ la nan ənə̀mē yo, tə̄ gyên nan ndu də̀tswē gyə̄ man ngrɛ̄n də̀ man zwē zə tə̀.

10Mkpān yə̄ tə̄ sə̄ sē bə̄ gyə̄, tə̄ sə̄ mwɔn dan gyə̄ de nənè wān də̀ kà rɛn yə gu nan ndu, gyə̄ kàdə nə̄ nē gu mūn kīrē yo.

11Tə̄ là car gyə̄ ənə̀mē anrèn tə̄ gwɔ de mānē nə̄mān ənywī gyə̄ là ka rɛn yə̄ bə nan ndu. Bə la sē bə̄ ndu nkinē yə̄ ngwɔ̀n bə yə̄ bə là nan yo də̀ là sə̄ gyên sɔn nyū ə mə̀rɛn bān nə̄mān.

12Tə̄ là dan mānē bə mē ənywī sān Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti də̀ gbin bə tɔ̄n nə̀nàn de, nə̄ bə te sɔ̄n ngan mə̄ ə kpəmkpan tswē gyə̄r də̀ man fə̄ nkinē yə̀ ngwɔ̀n bə nan.

13Də̀ sē gyə̄ nywɛngyə̀r nggə̀, gyə̄ kàdə nə̄ kpə krɛ gyə̄ ə tswē nan zəze yo.

14Nənè ənywī gyə̄ də̀ kà yə̄ gu gwɔ mə̀rɛn yə̀ tə̄ car sū ə takə̀dā mē, kān gyə̄ nàn nənè gu mūn kyɛn də̀ man kàdə cī tè hyuhyur bə̄ gu yo, də̀tswē mùmwɔ̀n man tè gu.

15La sē nggə̄ là dan de nə̄ gyə̄ kàn gu tè lənggə gyə̄ yo, nə̄ gyə̄ gyên gbìn gu tɔ̄n kə̄de gyə̄ là gbìn zāngyə̀ywē tɔ̄n cùcùn, nə̄ gu kàdə nàn kì yə̀ gu là nan mē yo.

16Nzênmē, nggə̄ là bər Nggɔn tə̄ tukpə̀ gu, wān là nə̄ tə̄ sɔ̀n sɔ̀n susù, de nə̄ gu nə̄ gyə̄ sɔ̀n sɔ̀n susù yəmē ə mkpān mē kūkwār bə̄ ə nkɔ̄n nkan nkān nə̀nàn. Nə̄ Nggɔn tə̄ gu sē gìgyə̀r bə̄ gyə̄ kūkwār.

17Sē nggə̄ Bulusu wān car mə̀rɛn mē bə̄ ngwɔn nggə̄ də̀ là zɛ gyə̄. Yə̀mē sē nkɔ̄n yə̄ nggə̄ là car sān nggə̄ màn nggə̄ də̄ car takə̀dā nggə̄ krɛ kūkwār.

18Nggə̄ là bər Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti de nə̄ gu nàn gyə̄ zəze kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car Timɔti

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car Timɔti 1

1Sē nggə̄ Bulusu wān te ndu Krisəti Yɛso wān là car takèdā mē. Sē Rì wān là kpə̄ tə̄ cūngwɔn bə̄ Yɛso Krisəti wān tə̄ là sa beshi bə̄ gu wān cu nggə̄ dè kan nggə̄ te nē wān te ndu gu.

2Nggə̄ là car takèdā mē ca wə̄ mān Timɔti, wān sē vɛ̄n nggə̄ njìnjì. Wə̄ sē vɛ̄n nggə̄ anrèn wə̄ kpə tè njìnjì bə̄ Krisəti Yɛso. Nə̄ Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Krisəti Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ nan wə̄ zəze dè man te mètù wə̄ dè man nə̄ wə̄ dər yè sòn susù.

3Kə̄de yə̄ nggə̄ bər wə̄ de nə̄ wə̄ sòn ə gbù yè Yafisa ə mkpān yə̄ nggə̄ dōglo mān dè ywe ə gbù yè Makidoniya, nggə̄ là bər wə̄ nzə̌ de nə̄ wə̄ sòn mān me. Mənē nəmān shāmān ə gbù yəmē bān là tsar mənē kī nəmān nkan ətù rɛn Yɛso Krisəti. Nə̄ wə̄ sòn mān dè man nə̄ bə kā kì yè bə là nan mē dɔn.

4Dan bə nə̄ bə gbā te gyun ə tswē nywên ncancùn bān sē mèrɛ̄n yə̄ sē mò, bə̄ yə̄ bə là sə zɛ mèsān yè mācici bə bān sèsè, anrèn yə̄ sē kì yè nē lə gàntan ətù ywə̄. Yə la sē yə̄ lə là tə̄ mān ətù nkinē gyèr yè Rì kyun zwè tə̄, yè tə̄ de mān nyə tsə̄ yə̄, màn tə̄ də̄ kpə̄ rɛn yə̄ Rì te njìnjì bə̄ yə yo.

5Sē rɛn nggyě nggə̄ dan rɛn yəmē? Nggə̄ dan yə nə̄ dər bə man sē gyər, nə̄ kī yə̄ bə lā nan, dər bə man kpānyɛn bə̄ yə nə̄ bə man kpə̄ te njìnjì dè man nyɛn nkəywà kūkwār.

6Mənē nəmān la nan kī yəmē yo, dè vunga ə nkɔ̄n rɛn zəze anrèn bə la tsə kì yè bə là nan yo dè sə zwē mèrɛ̄n yè fà.

7Bə fɔ de nə̄ bə mān sē mənē bān lə sà tsar mənē bān yè Rì njìnjì mbǎn nān, dè yə la nyə sē mān ənèmē yo anrèn bə tukpè bə la tsə rɛn nkinē gyər yə̄ bə là sə dan yə bə̄ dər gyèr bə̄ nkəywà mē yo.

8Tə̄ tsə de Bān tònzɛ̄ màn nənè dè nàn ndu bə̄ kì yè yə̄ dan.

9Tə̄ tsə nènàn de Bān la sē yè bə gyɔ yə̄ dùdu mənē bān là nan zəze yo, sē bə là gyɔ Bān yə̄ dùdu mənē bān la zwe Bān yə̄ yo, bān là ka gwɔ, mənē bān la zwe Rì yo dè sē bān là nan məme dè là nan kī yə̄ là ngar Rì dər. Yə̄ sē yè bə gyɔ yə̄ dùdu mənē bān là nə̄ təte bə bə̄ gyəgyər bə mgbǔ bə̄ bān là nlywe mənē,

10bə̄ bān là te nggā bə̄ lələn bān là te nggā bə̄ nkəywà, bə̄ bān là nan ndu rè mənēnjì dè là kan bə sə rɛ, bān là te mò, bə̄ mənē bān là sə shənrin yə̄ mò bə̄ nkyɛn mənē kūkwār bān là nan kī yə̄ la sē yə̄ bān là zwe nkɔ̄n Rì de mān nan yo.

11Rɛn njìnjì yə̄ Rì yəmē kpənyɛn bə̄ rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti dè yə sē yə̄ ru bə̄ Rì wān là far nyū zəze gyə̄ mənē. Rɛn zəze yəmē, Rì tsar nggə̄ yə de nə̄ nggə̄ man tsar mənē nəmān nènàn.

12Nggə̄ nyər Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ anrèn gu cu nggə̄ dè tsar nggə̄ rɛn zəze yəmē. Nggə̄ nyər gu nènàn anrèn gu ngrɛn de nggə̄ lə nan ndu yəmē dè nə̄ nggə̄ mgbrêmgbrē yə̄ nggə̄ lə nan yə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Nggə̄ tsə de sə̀sɛ̀, nggə̄ sə̄ sɛ̄ wān sə̄ te mənɛ̄ bān là zwe gu mān jə̄ də̀ sə̄ dan mənɛ̄ mə̀rɛ̄n məmè ətù gu. Nggə̄ sə̄ sɛ̄ wān sə̄ fə̄rɛn də̀ sə̄ nan mənɛ̄ bān là zwe gu mān nggrɛn tə̀tə̀r me nə̀nàn. Rì kà me də̀ tè mə̀tù nggə̄ anrɛ̀n nggə̄ sə̄ sɛ̄ wān la sə̄ kpə̄ te njìnjì bə̄ rɛn zəze mbɛ̄ yo, də̀ la sə̄ tsə kì yə̀ nggə̄ sə̄ nan yo.

14Sɛ̄ Nggɔn tə̄ gu wān nə nggə̄ zəze yəmɛ̄. Sɛ̄ gu me nə̀nàn wān nə nggə̄ nan kpə̄ te njìnjì bə̄ gu, də̀ nə̄ nggə̄ sə̄ nyɛn mənɛ̄ nə̄mān nə̀nàn.

15Rɛn mɛ̄ sɛ̄ njìnjì də̀ tə̄nzɛ̄ yə̄ bə kpə̄nyɛn bə̄ yə də̀ kpə̄ yə nan ndu nə̀nàn. Rɛn yə sɛ̄ de Yɛso Krisəti sɛ̄ nyə̀ mgbəmgbrè mɛ̄ də̀tswɛ̄ gu man kpə̄ mənɛ̄ bān là nan məme cūngwɔn də̀ nggə̄ sɛ̄ wān sə̄ nan məme mwɔ̄n nkyɛn mənɛ̄ mɛ̄ kūkwār ənywī mgbəmgbrè mɛ̄.

16Rì tè mə̀tù nggə̄ me nzɔ̌ də̀ nə Yɛso Krisəti nyə̄ tsàr nggə̄ zəze māgu bə̄ sù dər yə̀ gu sɛ̄ bə̄ yə̄ sə̀sɛ̀ mun ətù nggə̄ wān nan məme mwɔ̄n, nə̄ mənɛ̄ bān lə nyə̄ kpə̄ te njìnjì man ngrɛ̄n sù dər yəmɛ̄ ənywī nggə̄ nə̀nàn də̀ man nyə sɛ̄ bə̄ shishɛ̄n yə̄ bə lə sɔ̀n be njì.

17Nə̄ tə̄ kūkwār bɛ̄ Rì gu me wān sɛ̄ Nggɔn tə̄ ywɛ̄ njì, wān tə̄ là ngrɛn yo, gu wān sɛ̄ wān là kyū yo wān sɛ̄ gu me wān sɛ̄ Rì də̀ man nə̄ gu nggɔn nggɔn ywe njì. Yə sɛ̄ ənə̀mɛ̄.

18Vɛ̄n nggə̄ Timɔti, nggə̄ là dan wə̄ mə̀rɛ̄n yəmɛ̄ nə̄ wə̄ man zwɛ̄ mə̀rɛ̄n yə̀ bān dɔ̀n rɛn sū mənɛ̄ sə̀sɛ̀ dan ətù wə̄ də̀ wə̄ də̀ zwɛ̄ kì yə̀ bə dan, wə̄ lə nan kɔ̄n yə̀ sɛ̄ ə nggà bēshi wə̄ tā.

19Nə̄ wə̄ man kpə̄ tè njìnjì də̀ man nàn kī yə̄ wə̄ tsə de yə sɛ̄ zəze ə dər wə̄. Mənɛ̄ nə̄mān bān la zwɛ̄ rɛn yəmɛ̄ yo gyɛkū də̀ la sɛ̄ bān zwɛ̄ mān nzɔ̌ yo.

20Nə̄mān ənywī mənɛ̄ bə mɛ̄ sɛ̄ bə Himinasu bə̄ Lezanda. Nggə̄ kan bə te Shɛtan ə ngwɔ̀n də̀ gu là sə̀ nə̄ bə mgbŭ nə̄ bə man kādə nyə sɛ̄ bān lə sə̀ dan mə̀rɛ̄n məmè ətù Rì yo.

Takə̀dā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car Timɔti 2

1Kì yə̀ nggə̄ lə dan gyə̄ ə̀ kūci sɛ̄ nàn de, nə̄ gyə̄ sə̀ rɛn bə̄ Rì ətù mənɛ̄ kūkwār nə̄ gu man sə̀ là bə mān nə̄ bə nə̀nàn man sə̄ nyə̀r gu ətù kī yə̄ gu là nan.

2Nə̄ gyə̄ sə̀ rɛn bə̄ Rì ətù mə̀cūcùn bə̄ mənɛ̄ bān là lwe mənɛ̄ kūkwār, nə̄ bə man nə̄ tə̄ bān sɛ̄ Krisəta man sə̄ sɔ̀n sɔ̀n zəzè bə̄ sɔ̀n susù kpə də̀ man sə̄ nə̄ Rì nggɔn nggɔn, də̀ man sə̄ ngrɛ̄n nkəywə̀ bə̄ mfùtù nə̀nàn kūkwār.

3Nan ənə̀mɛ̄ tə̀nzɛ̄ ə nggà bēshi Rì wān nyə kpə̄ tə̄ cūngwɔn.

4Gu là fɔ̀ nə̀nàn de nə̄ mənɛ̄ kūkwār mān nyə tsə̄ rɛn njìnjì də̀ mān nyə nə̄ gu kpə̄ bə cūngwɔn.

5Rì sɛ̄ gyə̀r me wān shāmān də̀ sɛ̄ nənè gyə̀r me wān shāmān wān gbo mənɛ̄ cī tè hyuhyur bə̄ Rì də̀ nənè gu mɛ̄ sɛ̄ Krisəti Yɛso.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

6Sē Gu wān nyə kàn shishɛ̄n māgu kpā kyū dùdu mānē kūkwār. Kì mē nyə tè ə mkpān ywā nā mānē man nyə ngrɛ̄n de Rì là fɔ̀ de gu màn nyā kpā mānē kūkwār cūngwɔn.

7Yə sē dùdu rɛn yəmē yə yā Rì cu nggā de nā nggā man sē beshi gu dà man dan mānē bān la sē bān Yahuda yo rɛn njìnjì yā sē ətù nkɔ̄n yā bə lə kpā Yɛso te njìnjì. Rɛn mē sē njìnjì nggā là dan, yə la sē mò yo.

8Rɛn mē sē ə dər nggā de ə mkpān yā mānē dā sā rɛn bā Rì ə Kā Nggɔn yā Rì ə tswē kūkwār, nā lələn, bān sē Ntsər ə dər bə man sā zo ngwɔn bə te shū dà man sā rɛn bā Rì dà man kādə sā te gyār kē sē bā te kə yà bə lə sà gāntan yo.

9Nggā là fɔ nànàn de nā mbàmbā bān sē Krisəta nan kī kpm ə nkɔ̄n zəze njìnjì, nā bə man kādə sā ywə tu zwē ndèndè dà man vu beshi kī yā te nzɛ̄ sɔn mān anrèn bə te wushi yo, kē nā bə sā vu kājī ngun anrèn rè kī yā te kājī yo.

10Nā bə sē bān lə sà nan kī zəze yā lə tsar de bə sē mbàmbā bān là dan de bə sē Krisəta.

11Nā mbàmbā sē bān lə sà sɔ̄n gigyun dà man sā gwɔ gwɔ, nā bə kādə sē bān lə sà zo tu yo.

12Nggā la kpā bə nyɛn nā bə sē bān lə sà tsar lələn kē lwe bə yo. Yə sē kpaki nā bə sē bān lə sà sɔ̄n gigyun dà man sā gwɔ gwɔ ənywī Kā Nggɔn yā Rì.

13Yə sē ənàmē anrèn sē Dəmu wān Rì sà nàn kūci anrīn dà sə nàn Wawu.

14Yə la sā sē Dəmu wān Shɛtan sā gyùr gu yo, yə sā sē mbā wān Shɛtan sà gyùr gu dà gu kàn zà Bān yà Rì.

15Yə gyɛ̂n sē nàn de, mbàmbā lə jun ə ngrin yā bə lə ngrin màn bə dā kūci ə tswē kpā te njìnjì bā Krisəti dà nyɛn nywɛngyər bə bān sē Krisəta kūkwār, dà man sē Ntsər, dà man sē bān lə sà tsə rɛn ə kī yā bə lə sà nan kūkwār.

Takàdā yā kùcī yā Bulusu car Timɔti 3

1Rɛn mē sē zəze njìnjì yā bə ngrɛ̄n de nənè kan dər gu sà dà là fɔ̀ de nā gu màn sē wān lə lwe mānē ə nkɔ̄n rɛn Rì. Ndu yā gu kan dər gu sà mān sē ndu zəze.

2Nē wān sē wān là lwe mānē ə nkɔ̄n rɛn Rì, yə sē kpaki nā gu sē nē wān mānē là ngrɛn gu bā mfùtù, wān lwe mbā gyār me. Nā gu ka sē wān là te gyār vâ me yo, nā gu sē wān là vūn dər lwe dà tsə rɛn dà mānē là ngrɛn gu bā nggɔn nggɔn. Nā gu sē wān là sà kpā mānē bā ngwɔn ywā ə kà gu dà man sē wān tsə kī yā gu lə tsar mānē nànàn.

3Yə sē kpaki nā gu kàdə sē wān kan dər gu sà ətù sā mà yo kē wān là fɔ̀rɛn tàtər me yo. Nā gu sē nē wān tsə rɛn yā gu lə sà rɛn bā mānē dà man kàdə sē wān lə kan beshi sa ətù kājī kyame yo.

4Nā gu sē nē wān tsə nkɔ̄n yā gu lə lwe kā gu njìnjì wān nywɛnywā là gwɔ gu dà là nə gu nggɔn nggɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Yə sē ənə̀mē, nənè nəmān wān də̀gbà tsə nkɔ̄n yə̄ gu lə lwe kə̄ gu yo, gu lə nansɛn də̀ lwe mənē bān sē Krisəta?

6Yə sē kpakinə̀nàn nə̄ gu sē wān te ndē ə tswē zwē Krisəti də̀tswē gu man kàdə bu mgbàn də̀ nyə̄ kpə̄ mgbŭ kə̄de yə̀ Rì nə Shɛtan mē yo.

7Nə̄ gu sē nē wān mənē kūkwār bān la sē bān kpə te njìnjì yo nə̀nàn lə ngrɛ̄n gu bə̄ mfùtù də̀tswē gu man kàdə gyɛkū ə jūjū yə̄ Shɛtan gya zwè mənē də̀ yə man sē gu kì mùmwɔ̀n yo.

8Mənē bān là la mān ə tswē nan ndu ə nkɔ̄n rɛn Rì, nə̄ bə tsə de bə kan dər bə zwē ə tswē nan ndu yəmē njìnjì, də̀ man kādə sē bān lə sə̀ sə̄ mə̀ kənàn yo. Nə̄ bə kādə sē bān lə kan dər bə sa ətù kə̄jī yə̄ bə lə sə̀ kpə̄ yo.

9Nə̄ bə sə̄ kūci ə tswē vūn rɛn njìnjì yə̄ Rì kan tsàr mənē bān məgu lwe.

10Yə sē kpaki nə̄ bə kūci mā mənē bə mē kyɛn də̀ bə də̄ sē ncwərncwər anrīn bə man sə̄ nə̄ bə ndu.

11Də̀ sē mbə̀mbə̄ bān là la mān ə tswē nan ndu yə̄ Rì, nə̄ bə sē bān zər məbə sē zəze, də̀ man kādə sē bān là rɛn mənē yo, nə̄ bə sē bān là kyun nkəywə̀ lwe də̀ man sē bān là dan njìnjì ətù kī kūkwār.

12Nē wān là là mān ənywī nkyər mənē bān Rì, yə sē kpaki nə̄ gu sē wān te mbə̄ gyər me də̀ man sē wān tsə nkɔ̄n yə̄ gu lə lwe kə̄ məgu bə̄ nywɛnywə̄ njìnjì.

13Mənē bə mē bān là nan ndu bə dər gyər njìnjì, nywɛngyər bə bān sē Krisəta lə sə̀ ngrɛ̄n bə bə̄ nggɔn nggɔn. Ə nkɔ̄n yəmē, bə lə nan krē də̀ dan mənē kī yə̄ bə kpə te njìnjì ətù Krisəti də̀ la tsu dər nkinē yo.

14Yə̀ nggə̄ car takə̀də̄ mē ca wə̄ mān, nggə̄ là sa beshi de nggə̄ lə la cā mkpān zu anrīn də̀ sə̄ nyə yo.

15Nggə̄ də̄gbā nyə gūgwɔ̄ yo, takə̀də̄ mē lə là wə̄ mān nə̄ wə̄ man tsə̄ zər yə̄ tə̄ bān sē Krisəta lə sə̀ zər bə̄ nkəywə̀. Tə̄ sē bān gbɔ̀n Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì bān sɔn ə tswē Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì wān shāmān shishɛ̄n ywē njì. Yə sē Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yəmē yə̄ là ywar njìnjì yə̀ Rì lwe də̀ là nə yə̄ nàn krè ə nggà bēshi mənē bān kpə te njìnjì.

16Nənè nəmān la shāmān wān lə kpə̄ mərɛ̄n yə̀ Rì kan tsàr tə̄, də̀ tə̄ kpə te njìnjì bə̄ yə̄ mē kà yo. Mərɛ̄n yəmē sē nggɔ̀n nggɔ̀n yə̀ mənē là rɛn ətù ywə̄; Gu ji nyə̀ bə̄ mənē bān mgbəmgbrè me ə nan kpə̀, də̀ Gbrīn Rì tsar ə kpàr bē de gu sē wān sē zəze. Mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì nə̀nàn sə̄ ngrɛ̄n gu. Mənē dan rɛn məgu sū mənē ə məmē nkan nkān ə mgbəmgbrè me kūkwār, də̀ bə nyə kpə̄ te njìnjì bə̄ gu anrīn Rì sə̄ nyə̄ bàn gu lwè ywè ə mkparū ə tswē yə̄ gu lə ywē kə̄ kpə̄ nggɔn nggɔn.

Takə̀də̄ yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car Timɔti 4

1Gbrīn yə̄ Rì dan tə̄ ru ə bē kpār mbɛ̄ de ə mkpān yə̄ mgbəmgbrè mē lə nyə̄ tswē krɛ, mənē nəmān lə vūnga ə nkɔ̄n yə̄ Rì də̀ zwē rɛn yə̄ gbə̄gbrìn məmè yə̄ là te mò də̀ là tsar mənē nkɔ̄n məme.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Mərɛ̄n yəmē sē yə̀ lə sə̀ ru bā mənē bān là te mò, bān məme ywan bə dā ə tēkə məbə
də̀ kə nkinē zəze la kur bə yo.

3Mənē bə mē sē bān là dan de, nā mənē kādə gbō mbə̀mbā yo də̀ là gla mənē nə̀nàn ə
tswē rē kīrē nəmān yā sē Rì wān nan yə zwè tā bān kpə te njìnjì də̀ nyə tsā njìnjì də̀
kpə yā də̀ far nyū gyā yā.

4Kī kūkwār yā Rì nan sē zəze, də̀ nkinē gyə̀r ənywī ywā la sē yə̀ tā lə kà yā yo màn tā
dā kpā yā də̀ far nyū gyā yā,

5anrɛ̀n kīrē kūkwār sē ntsər ə nggà bēshi Rì də̀ nggɔn nggɔn yā rɛn māgu yā gu nan
mgbəmgbrè mē shāmān ənywī yā màn tā dā kpā yā də̀ nyə̀r də̀ far nyū gyā yə nə̀nàn.

6Tsar nywɛngyə̀ywē bān sē Krisəta rɛn yəmē, də̀ wā də̀ nàn ənə̀mē, wā lə sē nē wān là
nan Yɛso Krisəti ndu bā dər gyə̀r njìnjì. Nā wā nàn krè njìnjì bā rɛn yā wā kpə tè njìnjì
bā yə bā kī yā bə tsar wā yə ətù Yɛso Krisəti yā là tsàr zəze yā wā là zwē.

7Kàdə kpānyɛ̀n də̀ man kàn nkəywē ngàn bā mərɛ̄n yā fà yā sē mò kūkwār yo. Tsar
nkəywē nkān zəze yā wā lə sə̀ zər ə nggà bēshi Rì.

8Ndu yā mənē là nan yə yā cū kpə, là la mkpə̌nkpə̀ mān də̀ ndu yā mənē là nan yə ə
nkān yā Rì sē zəze mwən kūkwār anrɛ̀n yə là lwe kī nəmān yā re ryă ca shishɛ̄n yā
shāmān nzɛ̂nmē bā yā là nyə ə nggà bēshi.

9Rɛn mē sē njìnjì yā mənē lə kpānyɛn bā yə də̀ kpā te njìnjì.

10Sē dùdu rɛn yəmē, yə tā là sa beshi ətù Rì tā wān sē shishɛ̄n njìnjì wān là fɔ̀ de nā gu
màn kpā mənē kūkwār cūngwɔn; də̀ sē gu wān kpə mənē bān kpə gu te njìnjì
cūngwɔn, də̀ anrɛ̀n tā kpə rɛn yəmē te njìnjì, tā là sə nər də̀ sə nan ndu yə njìnjì.

11Nā wā dan nywɛngyə̀ywē bān sē Krisəta mərɛ̄n yəmē də̀ man tsàr bə nkān yā bə lə
sə̀ zər nə̀nàn.

12Kàdə kpānyɛ̀n nā nənè nəmān shan wā anrɛ̀n wā sē vənzɛ̀ me yo. Nā mənē bān kpə
te njìnjì zwē zə məwə̀ ə nkān yā rɛn yā wā là rɛn bā ə kī yā wā là nan. Nā wā nyɛn
mənē, də̀ man kpānyɛ̀n bā Rì də̀ man sē ntsər ə zər məwə̀.

13Kūci ə tswē blā takə̀dā yā Rì sū mənē bān kpə te njìnjì, man sə̀ dan bə rɛn yā Rì də̀
man sə̀ tsàr bə rɛn nə̀nàn mâ mkpān yā nggā lə nyā.

14Nan ndu bā nggɔn nggɔn yā Gbrīn Ntsər nā wā, ə mkpān yā mənē dan rɛn yā Rì ətù
wā yā nyə shɛ̄ mān ə mkpān yā mənē lənkū sā kan ngwɔn sa wā də̀ nā wā ndu yā wā
là nan me.

15Kàdə rā ə ndu yəmē yo, nan yə njìnjì nā mənē kūkwār man ngrɛ̄n bàn cin yə̀ wā là
sə̀ ban.

16Nā wā nàn zər məwə̀ bā kī yā wā là tsar mənē gbyɛ̄n njìnjì. Nā wā kūci də̀ man sə̀
nàn kī yəmē ywè njì anrɛ̀n wā də̀ sə̀ nàn yə, wā lə kpā nkəywē cūngwɔn də̀ la kàn kpā
mənē bān lə sə̀ gwɔ wā cūngwɔn nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takàdā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car Timɔti 5

1Kàdə sə̀ vɛn nē wān sē mkpànē tə̀tə̌r me yo, rɛn bə̄ gu kə̄de nkə̄n yə̄ wə̄ lə rɛn bə̄ tèywē. Nan nywɛnzɛ̀ lwè kə̄de bə sē nywɛngyə̀ywē

2də̀ man kyūn mkpâmbə̄ lwè kə̄de bə sē gyəgyər ə nggà bēshi wə̄ də̀ man kyūn nzɛ̀ mbə̀mbə̄ lwè kə̄de bə sē nywɛngyə̀ywē mənggə̄ ə nkə̄n yə̄ sē ntsər.

3Nə̄ mbə̀mbə̄ bān lə̄lən bə tsu nggɔn nggɔn, bə bān la te nənè wān lə là bə mān yo mē.

4Də̀ sē mbə̄ nə̄mān wān sē mbə̄kwɔ̀ də̀ te nywɛn kə̄ sē bə̄ məywa, nə̄ nywɛn bə mē kūcici kan beshi te də̀ man sə̄ la bān kə̀ bə mān ywan ləla ngrin yə̄ təte bə bə̄ təte bə lə̄nkū ngrin bə də̀ kyun bə anrɛ̀n yə̀mē sē kì yə̀ Rì là fɔ̀ de nə̄ bə sə̄ nan.

5Mbə̄ nə̄mān wān sē mbə̄kwɔ̀ wān la tè nənè wān lə kyɛn gu yo, là kan də̌r gu sa bə̄ Rì də̀ là sə̀ bər gu zwē mkpān mē kūkwār de nə̄ gu màn sə̀ là gu mān.

6Də̀ sē wān də̀ kan beshi zwè ətù kī məmər, gu sē wān sē kə̄de kɔn mbɛ̄, màgba sē gu sē bə̄ shishɛ̄n.

7dan mbə̀mbə̄ bə bə̄ mənē bān kə̀ bə rɛn yəmē, nə̄ mənē man kādə vu rɛn gbā bə yo.

8Nənè nə̄mān wān də̀gba nàn mənē bān kə̀ bə lwè yo, mwɔ̄n mwɔ̄n təteywə̀, nənè gu mē sē wān vungà ə nkə̄n yə̄ mənē bān kpə Krisəti te njìnjì də̀ məme yəmē mwɔn yə̄ mənē bān la kpə̄ Rì te njìnjì yo là nan.

9Sē mbə̀mbə̄ bān mwɔn sɛ sɛ̀-tānnɛ̀n kyame bān wə̄ lə sə̀ car məsān bə sū ə tswē yə̄ wə̄ là car məsān yə̀ mbə̀mbə̄kwɔ̀ sū mān. Kì yə̀ mwɔn nənàn sē de nə̄ mbə̄ gu mē man sē wān kpan ngə̄ kə gyər me,

10də̀ man sē wān bə tsə gu ə tswē nan ndu zəze, wān nan nywɛnywə̄ kyūn njìnjì də̀ bə nan cɛ, də̀ man sē wān là kpə̄ məcə̄cə̀r ə kə̀ gu bə̄ ngwɔn ywā. Nə̄ gu man sē wān là la mənē bān sē Krisəta mān bə̄ də̌r gyə̀r, də̀ man sē wān là la mənē nə̄mān bān sē bān ku jə̄, nə̄ gu man sē wān kan də̌r gu sà ə nkə̄n yə̄ nan zəze.

11Kàdə kpə̄ nzɛ̀ mbə̀mbə̄ bān sē mbə̀mbə̄kwɔ̀ sū ngàn mān yo, anrɛ̀n ə mkpān yə̄ njwɛ̄n də̀ nyə̄ dòglò ə kpə̀ bə mwɔ̄n də̌r yə̀ bə kan sa bə̄ Krisəti, bə lə tɛ̄kə de bə lə ywē kə kpān ngə̄ nzɔ̌.

12Ə̀ nkə̄n yəmē, sùr rɛn lə vūn bə anrɛ̀n bə la zwē nyū yə̄ bə ngar gyə̄ ə̀ kùcī yo.

13Mbə̀mbə̄ bə mē, là kan beshi te zər yə̄ fà də̀ ywe sə ca mkpān zu ə mə̀kə̀ yə̀ mənē. Kì yə̀ la kàn mwɔ̄n rɛn yəmē nzɔ̌ sē nàn de bə là ywe sə gri mənē də̀ là ywe sə kan nkəywə̀ su ə mərɛ̄n yə̀ mənē nə̄mān yə̀ bə la shār bə yo, də̀ là dan kī yə̄ bə de mān la dan yo.

14Yə sē ənə̀mē, nggə̄ là kyɛn kə̄de yə lə tɔ̀nzɛ̄ nə̄ nzɛ̀ mbə̀mbə̄ bān sē mbə̀mbə̄kwɔ̀ kpān ngə̄ nzɔ̌ də̀ man ngrin nywɛn man sē bān lə sə̀ kyūn mə̀kə̀ bə nə̄ lənggə tə̄ mūn man kàdə sē bə̄ mkpān yə̄ gu lə rɛn rɛn nkinē nə̄mān məme ətù tə̄ yo.

15Nə̄mān ənywī bə vunga mbɛ̄ də̀ kan te bān là zwē Shɛtan.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Də̀ sē mbə̄ nə̄mān wān sē Krisəta sē bə̄ mbə̀mbə̄ nə̄mān bān gbɔ̀n kə̀ bə bān sē mbə̀mbə̄kwɔ̀, yə sē kpaki nə̄ gu tukpə̀ gu kyūn mbə̀mbə̄ bə mē də̀ man kàdə kà bə dɔ̀n ə ngwɔ̀n mə̄nē bān kpə Rì te njìnjì yo. Nə̄ mə̄nē bān kpə Rì te njìnjì sē bān lə sə̀ kyɛn mbə̀mbə̄ bān sē mbə̀mbə̄kwɔ̀ bān la te nənè nə̄mān wān lə là bə mān yo.

17Mə̄nē lə̄nkū bān là nan ndu bə njìnjì ə nkə̄n yə̄ bə sē mə̄nē bān là lwe mə̄nē ma bān bə lə sə̀ ywan bə kə̄jī te gbàn ywā. Mwə̄n mwə̄n mə̄nē lə̄nkū bə mē bān là rə̄ yo ə nkə̄n yə̄ tsar mə̄nē bə̄ yə̄ dan mə̄nē rɛn yə̄ Rì.

18Lə̀tafē yə̀ rɛn Rì dan nàn de, “Nàn yə̀ là nan wə̄ ndu ə lan, kàdə ywān yə̄ nyū nə̄ yə̄ man kàdə tàn kuku sān yo.” Tswē nə̄mān ənywī lə̀tafē yə̀ Rì nzɔ̌ dan de, “Nē wān kpə wə̄ ndu nàn, ywan gu kə̄jī ndu gu.”

19Kàdə sə̀ gwɔ nywên mbumbu mə̀rɛ̄n yə̀ nənè nə̄mān lə lwe nyə̄ ətù nənè nə̄mān wān sē lə̄nkū màn rɛn yəmē də̄ gba sē yə̄ mə̄nē ywā kē tar bān lwe yə nyə yo.

20Nə̄ wə̄ vɛn mə̄nē bān là nan məme ə nggà bēshi mə̄nē nə̄ yə man sē kì yə̀ nkyɛn mə̄nē kūkwār lə ngrɛ̄n də̀ man te mpūr.

21Nggə̄ là dan wə̄ ə nggà bēshi Rì bə̄ Yɛso Krisəti bə̄ ə nggà bēshi Mə̀lɛ̀kū de, nə̄ wə̄ zwē mə̀rɛ̄n yəmē kūkwār man kàdə kpə̄ rɛn nə̄ nənè kē kàdə ngrè mə̄nē nə̄mān tè nkan ə kī yə̄ wə̄ lə sə̀ nan kūkwār yo.

22Wə̄ kàdə sə̀ tè dârdār ə tswē kan ngwɔn wə̄ sa nənè wān lə nan ndu yə̄ Rì yo. Kàdə sə̀ zwē mə̄nē nə̄mān bān là nan məme màn bə də̄ sə̄ nan məme yəmē yo, nə̄ zər məwə̀ man sē zəze.

23Kàdə sə̀ sə̄ məsər kyame nzɔ̌ yo, vūn vəmə̀ fətsɛ̀ ngàn mān nə̄ yə̄ man sē wəwu anrɛ̀n nɛ̄n là sə gri wə̄ lə̄ kyame.

24Məme yə̄ mə̄nē nə̄mān là nan sē ə kpàr bē me də̀ mgbŭ là jì bə mān ə nggà bēshi yə̀ bə lə kpə̄ ə rìgyər anrɛ̀n məme yəmē. Də̀ sē mə̄nē nə̄mān, məme yə̄ bə là nan lə nyə̄ ru ə kpàr bē ə rìgyər mun.

25Ndu zəze yə̄ mə̄nē là nan sē kì yə̀ mə̄nē là ngrɛn yə̄ ə kpàr bē me nənàn. Nkinē nə̄mān la shāmān yə̀ te bū ə beshi yə̀ mə̄nē lə la tsə yə̄ yo. Timəti

Takədā yə̄ kùcī yə̄ Bulusu car Timəti 6

1Mə̄nē bān sē məgər də̀ sē Krisəta, yə sē kpaki nə̄ bə nə̄ taki mə̀kə̀ bə nggɔn nggɔn də̀ man sə̄ gwɔ bə kūkwār. Bə də̄ nan ənə̀mē, nənè lə la rɛn nyɔnyɔn ətù sān yə̄ Rì kē kī yə̄ tə̄ là tsar mə̄nē yo.

2Nə̄ məgər bān taki mə̀kə̀ bə sē Krisəta kādə cər bə anrɛ̀n de mə̄nē bə sē Krisəta gìgyər bə̄ bə yo. Kì yə̀ bə lə gyên nan sē de, nə̄ bə nan ndu bə mwə̄n kì yə̀ bə dē mān nan anrɛ̀n taki mə̀kə̀ bə bān là re ryă bə sē mə̄nē bān kpə te njìnjì də̀ sē nywɛngyər bə ənywī sān Krisəti. Yə sē kpaki nə̄ wə̄ tsàr kī yəmē də̀ man rɛ̀n bə̄ bə ətù yə.

3Də̀ sē nənè də̀ vungà də̀ sə̀ tsar mə̄nē rɛn nə̄mān nkan yə̄ la zwē nkə̄n rɛn yə̄ Yɛso Krisəti yo, bə̄ yə̄ gban zwē rɛn yə̄ nkə̄n yə̄ mə̄nē bān sē Krisəta là zwe nē gu,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4sē wān là bu mgbàn də̀ la sē wān tsə nkinē gyər yo. Gu sē wān kan tēkə məmè sà ətù ndu yə̄ gàntan bə̄ yə̄ fɔ̀rɛn. Ə̀ nkə̄n yəmē, kī yə̄ gu là nan mē là lwe ywu nyə bə̄ fɔ̀rɛn bə̄ gri mə̄nē bə̄ tēkə məmè nə̀nàn ətù mə̄nē,

5də̀ yə là nan mə̄nē nə̄ bə gri gàntan bə̄ nkəywə̀ me. Dər mə̄nē bə mē sē yə̄ kan te mkpə̄nàn ywə̄ ə tswē nan məme mbē̄ də̀ bə la sē bān tsə dan rɛn njìnjì yo. Bə là ngrɛn nə̀nàn de bə də̄ sə̄ nan kī kə̄de mə̄nē bān là zwe Rì mān, yə lə sē nkə̄n yə̄ bə lə te kə̄jī.

6Yə sē njìnjì de, nē wān də̀ là zwē Rì bə̄ dər gyər, lə ngrə̄n kī zəze kənàn màn kī yə̄ gu də̀ sē bə̄ yə də̄ sə̄ ma gu mān.

7Kān tə̄ tsə de tə̄ la lwe nkinē gyər nyə ə mgbəmgbrè mē yo, də̀ tə̄ lə la ban nkinē gyər kā mgbəmgbrè mē dɔn yo.

8Yə sē ənə̀mē, tə̄ də̄ te kīrē də̀ kan tē kī kpm, nə̄ kī yəmē ma tə̄ mān ənə̀mē.

9Tsə de mə̄nē bān là fɔ de bə mān te kī kənànme, kī yə là gbìn bə sū ə nkə̄n nan məme də̀ bə lə kankərɛ ə zə̄ yə̄ wān məme mūn kan tər zwè. Bə sē bān bùbù bə̄ te beshi ywan bə də̄ də̀ là lwe bə ywē kə̄ sū ə tswē yə̄ bə lə te məme njì.

10Fɔ̀ kə̄jī là lwe tēkə məmè nyə̄ ə dər yə̄ mə̄nē bān kan tēkə mə̀bə sa ətù ywə̄. Mə̄nē nə̄mān bān là fɔ de bə mān te kī kan vūnga ə nkə̄n zəze yə̄ zwē Krisəti də̀ nkə̄n yəmē lwe ànkpə məmè yə̄ ca bə mān də̀ nə bə ngàr dər nggānme.

11Də̀ sē wə̄ wān sē gər wān Rì wān kan dər wə̄ sà ətù nan kī yə̄ gu dan, kàdə kàn dər wān sà ətù kī yəmē yo. Nər man ngrə̄n de ə mkpān mē kūkwār, wə̄ nan kī yə̄ Rì kpənyɛ̀n bə̄ yə, də̀ man sē Ntsər, də̀ man kàn dər wə̄ sà bə̄ Rì də̀ man nyɛn mə̄nē kūkwār də̀ man sə̀ vūn dər lwè də̀ man sē tu ryôryō ə nggà bēshi nkyɛn mə̄nē kūkwār.

12Nər njìnjì man ngrə̄n de wə̄ nan zər ə nkə̄n yə̄ mə̄nē bān kpə te njìnjì, də̀ man ywē kə̄ rè shishə̄n yə̄ sɔ̀n be zwè nkəywē kə̄de nər yə̀ mə̄nē bān là kulwe rē nər là kulwe. Yə sē dùdu shishə̄n yəmē yə Rì gyɔ wə̄ nyə̀ ə mkpān yə̄ wə̄ nyə̄ nàn krè ngār də̀ dan rɛn ətù kpə̄ te njìnjì mə̀wə̄ ə nggà bēshi mə̄nē.

13Ə̀ nggà bēshi Rì wān kan shishə̄n nə̄ kī kūkwār bə̄ ə nggà bēshi Krisəti Yɛso wān krè ngār ə nggà bēshi Bilatu də̀ dan rɛn ətù kpə̄ te njìnjì mə̀gu,

14nə̄ wə̄ zwē rɛn mə̄wə̀ yəmē njìnjì nə̄ nənè nə̄mān man kàdə ngrə̄n rɛn nkinē nə̄mān yə̄ gu lə gri wə̄ yo, màn mbrē yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti lə mərtu nyə̄.

15Sē Rì wān lə nə̄ gu mə̀rtu nyə̀ màn mkpān ywə̄ də̄ ma. Sē gu me wān sē Nggɔn wān là lwe mə̄nē kūkwār wān Rì far nyū zəze gyə̄ gu. Gu sē cūn mə̀cūcùn də̀ sē Rì wān mə̄nē kūkwār.

16Sē gu me wān sē wān lə sɔ̀n be. Ə̀ tswē yə̄ gu sē mān, glo yə̄ là lan mān la te yə̄ nənè lə cī te hyuhyur mān yo. Nənè la ngrə̄n gu gbàngyər yo də̀ nənè nə̄mān la ma wān gu lə ngrə̄n gu yo. Nə̄ tə̄ sə̄ nə̄ gu nggɔn nggɔn gu wān mgbrêmgbrē sē bə̄ gu ywe njì. Yə sē ənə̀mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17Nan mənē bān te kī dan de, nə̄ bə kādə sə̄ bu mgbàn də̀ man kādə kan dər bə sa ətù kī yəmē yə̄ lə nyə̄ krɛ yo. Dan bə nə̄ bə sə̄ kan dər bə sa ətù rɛn Rì wān là kan kī nə̄ tə̄ bə̄ dər̆ gyə̀r də̀ tə̄ là sə̄ re ywɛ bə̄ yə.

18Dan bə de nə̄ bə sə̄ nan zəze də̀ man sē bān lə sə̀ nan kī yə̄ sē zəze. Nə̄ bə man sə̄ bu ngwɔn də̀ man sə̄ re gìgyə̀r bə̄ mənē bān la te yo.

19Bə də̄ sə̄ nan ənə̀mē, bə là kan kī zwe nkəywə̀ yə̄ là kre ji bə mān ə rìgyə̀r. Ə nkə̄n yəmē, Rì lə nə̄ bə shishɛ̄n yə̄ sə̀n be ywe njì.

20Timəti, nan kī yə̄ Rì kan tè wə̄ ə ngwə̀n lwè njìnjì. Kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̄ wə̄ sə̀ rɛ̀n rɛn yə̄ fà də̀ man sə̀ gàntan bə̄ mənē ətù kì fà, yə̄ mənē nəmān bān te bə̀bè là dan de sē nkə̄n yə̄ fò tsə kī mē yo.

21Mənē nəmān te mò de bə sē bān tsə ənə̀mē, ə nkə̄n yəmē, bə kan də̄ ə nkə̄n yə̄ zwē Krisəti.Nə̄ zəze yə̄ Rì sē gìgyə̀r bə̄ gyə̄ kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə ywā yə Bulusu car Timɔti

Takèdā yə ywā yə Bulusu car Timɔti 1

1Sē nggə̄ Bulusu wān dər̄ Rì nə gu gyɔ nggə̄ də̀ kan nggə̄ tè wān Yɛso Krisəti là te ndu, wān là car wə̄ takèdā mē. Rì nàn ənə̀mē dàtswē nggə̄ man dan mānē rɛn ətù shishēn yə̄ gu kpān nyū gyə̄ de gu lə nə̄ tə̄ yə gìgyər bə̄ Yɛso Krisəti.

2Wə̄ Timɔti, wə̄ sē vēn nggə̄ wān dər̄ nggə̄ là nyɛn wān nggə̄ là car wə̄. Nggə̄ là bər de nə̄ Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Krisəti Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ nàn wə̄ zəze də̀ man te mətù wə̄ də̀ man nə̄ wə̄ sɔ̀n sɔ̀n susù nənàn.

3Nggə̄ là nyər Rì wān nggə̄ là nan gu ndu bə̄ dər̄ gyər̀ kə̄de nkɔ̄n yə̄ məcici nggə̄ tsar nggə̄ de nə̄ nggə̄ zwē yə mān. Ə mkpān yə̄ nggə̄ là rɛn bə̄ Rì bū bə̄ rì, nggə̄ là sə nyər gu də̀ sə tekə wə̄ ə mkpān yəmē kūkwār.

4Nggə̄ là sə tekə nənàn nkɔ̄n yə̄ wə̄ tè dər̄ cīnji ə mkpān yə̄ tə̄ gə̄ nkɔ̄n bə̄ wə̄. Nggə̄ là sa beshi de nggə̄ mān ngrēn wə̄ dàtswē dər̄ nggə̄ man sē kə̄kla nggānme mwɔ̄n kə̄de nkɔ̄n yə̄ yə sē nzênmē.

5Kə la kan nggə̄ də̄ bə̄ nkɔ̄n yə̄ wə̄ nan kpə̄ rɛn Rì te njìnjì mē yo. Yə̀mē sē nkɔ̄n yə̄ bəLəyisu gyə̀ywē lənkū bə̄ gyər̀ wə̄, Finiki sə̄ nan anrīn bə sə ngrin wə̀. Də̀ nggə̄ tsə de wə̄ là ban nggà bēshi sə̄sānmənàn nənàn.

6Də̀ anrèn yə̄ wə̄ nan rɛn Rì kpə̄ tè njìnjì, nggə̄ là te wə̄ kə de nə̄ wə̄ nàn ndu njìnjì bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì sə̀ nə wə̄ ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ kan ngwɔn sa wə̄ ə tù də̀ rɛn bə̄ Rì de nə̄ gu man sē gìgyər bə̄ wə̄ ə ndu yə̄ wə̄ lə nan.

7Gbrīn yə̄ Rì nə tə̄, la sē yə̄ lə kan tə̄ te bān mpùr yo. Gbrīn yə lə gyên lā tə̄ mān nə̄ tə̄ nan krè də̀ man nyɛn nkəywə̀ də̀ man nan zər ə nkɔ̄n yə̄ sē zəze.

8Yə sē ənə̀mē, wə̄ kàdə tè mùmwɔ̀n ə tswē dan mānē rɛn yə̄ Rì yo. Nə̄ wə̄ kàdə tè mùmwɔ̀n nggə̄ wān bə vun ywān te ə jarō dùdu rɛn yə̄ Krisəti nənàn yo. Kān wə̄ gyên nàn krè man tsə de wə̄ lə kpə̄ mgbŭ kə̄de yə̀ nggə̄ là kpə mē dùdu rɛn zəze yə̄ Rì. Wə̄ də̀ nàn ənə̀mē, Rì lə nə̄ wə̄ dər̄ yə̀ wə̄ lə nan krè.

9Sē gu wān kpə tə̄ cūngwɔn də̀ kan tə̄ tè mānē bān māgu, la sē anrèn kī yə̄ tə̄ nan yo, yə sē anrèn kī zəze yə̄ gu là fɔ̀ gu nan. Zəze yəmē sē yə̄ gu nə̄ tə̄ yə glə̀ ngwɔn Krisəti Yɛso anrīn gu sə̄ nàn kī kūkwār.

10Tə̄ ngrɛn zəze yə̄ Rì anrèn Yɛso Krisəti gu wān lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn nyə. Nkɔ̄n yə̄ kyū là vu tə̄, gu kan yə mlɔ̀ cāzù, də̀ nzênmē rɛn zəze yə̄ tù Yɛso Krisəti là dan tə̄ de tə̄ lə sɔ̀n shishēn ywe njì.

11Rì tukpə̀ gu cu nggə̄ də̀ kan nggə̄ tè wān te ndu gu dàtswē nggə̄ man dan mānē rɛn zəze māgu də̀ man nan bə yə tsàr.

12Də̀ yə sē dùdu rɛn yəmē yə̄ nggə̄ là kpə mgbŭ mē ənə̀mē. Yə māgba sē sěn, dər̄ nkinē lə la tsu nggə̄ yo, anrèn nggə̄ tsə nē gu wān nggə̄ kan dər̄ nggə̄ sa bə̄ gu. Nggə̄

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

tsə nə̀nàn de gu sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə kyūn rɛn zəze yə̄ gu kan tè nggə̄ ə ngwɔ̀n mâ kə sū mbrɛ̄ yə̄ gu lə nyə̄ nzɔ̌.

13Mə̀rɛn yə̀ sē njìnjì yə̀ nggə̄ tsar wə̄ mē, nan yə̄ vūn lwè mgbāmgbān. Nə̄ wə̄ nàn yə̄ zwē də̀ man sə̀ kūci tswē sa tu bə̄ Rì də̀ man nyɛn nkyɛn mə̄nē dùdu Yɛso Krisəti.

14Nan rɛn zəze yə̄ Rì kan tè wə̄ ə ngwɔ̀n mē lwè njìnjì də̀ man nə̄ Gbrīn Ntsər yə̄ sē ənywī tə̄ kūkwār lā wə̄ mān nə̄ wə̄ nàn ənə̀mē.

15Wə̄ tsə nə̀nàn mbɛ̄ de mə̄nē bān mə̀tə̀ bān sē ə mpə mə̀mē yə̀ Yasiya kūkwār bə̄ bə Fijəlusu bə̄ Yamijənisu kūkwār nə̀nàn kulwe kā nggə̄ dɔn.

16Nə̄ Rì màn nə̄ mə̄nē bān kə̀ Wɔnisifuru zəze anrɛ̀n kə kənànme gu la kà nggə̄ dɔ̀n yo. Gu là sə̀ cī te hyuhyur bə̄ nggə̀. Mùmwɔ̀n là sə̄ te gu anrɛ̀n nggə̄ sē wān bə vun nggə̄ ywān te ə jàrō yo.

17Yə sē ənə̀mē, anrɛ̀n mkpān yə̄ gu ji sū ə gbù bān Roman me, gu dōglò fɔ̀ nggə̄ mâ nyə̄ sū mkpān yə̄ gu nyə̄ ngrɛ̄n nggə̀.

18Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì de gu Rì màn tè mə̀tù gu ə mbrɛ̄ yə̄ sùr rɛn. Wə̄ nə̀nàn tsə kī yə̄ gu sə̄ nàn nggə̄ kūkwār ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē ə Yafisa.

Takə̀dā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car Timɔti 2

1Yə sē səsānmə̄nàn, vɛ̄n nggə̄ Timɔti, nan krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n rɛn Rì. Gu Rì la tə̄ mān bə̄ zəze māgu ə nkɔ̄n yə̄ tə̄ là kan tu tə̄ sa bə̄ Krisəti Yɛso.

2Mə̀rɛn yə̀ wə̄ gwɔ nggə̄ tswē dan yə̄ ə nggà bēshi gbəjùn mə̄nē, mə̄nē bān wə̄ tsə de lə kpə̄ yə nan ndu, də̀ dan mə̄nē nə̄mān yə̄ nə̀nàn, dan bə yə̄.

3Nan nkəywē kyūn yə̄ wə̄ lə kpə̄ mgbŭ gìgyə̀r bə̄ tə̀. Kān wə̄ sē kə̄de nē wān là tā kɔ̄n ə ngga yə̄ Yɛso Krisəti.

4Nē wān là kyūn yə̄ gu te kɔ̄n lə zwē kì yə̀ nggɔn gu là nan kyame. Gu lə la kan beshi te ndu nə̄mān nkan nzɔ̌ yo.

5Nē wān là kulwe kulwe yə̄ bə là ma nē kyɛn lə la re nkinē gyə̀r yo màn gu də̀gbà zwē bān yə̀ bə su bə yo.

6Mə̄nē bān dɔ̀ bān là nan krè ngār ə tswē dɔ̀ mə̀lān bə lə kūcici za kīrē suswɛ; yə lə la sē mə̄nē bān là te kpə̀kplɔ̌ yo.

7Kan tēkə wə̄ sà ətù mə̀rɛn yə̀ nggə̄ dan wə̄ mē də̀ Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ lə là wə̄ mān nə̄ wə̄ tsə kī yə̄ nggə̄ là dan wə̄ mē kūkwār.

8Kan dər wə̄ sà bə̄ Yɛso Krisəti wān sē ywâ cun Doda wān Rì ta gu shɛ̀n. Yəmē sē mə̀rɛn yə̀ nggə̄ là dan mə̄nē ə mkpān yə̄ nggə̄ là dan bə rɛn zəze yə̄ tu gu.

9Nggə̄ là kpə mgbŭ anrɛ̀n nggə̄ sē wān là dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ Rì, də̀ bə mē kan nzə̄nzɛ̄ gyɔ̄ nggə̄ ə ngwɔ̀n kə̄de nggə̄ sē nənè wān za Bān. Yə māgba sē sɛ̌n, bə lə la vūn rɛn Rì kpān gyɔ̄ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Yə sē ənəmē, nggə̄ là sə vūn dər lwe də sə kpə mgbŭ yəmē dùdu mənē bān Rì cu dətswē Yɛso Krisəti man nə̄ bə shishēn bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ là lan kə̄de glo ywe njì.

11Rɛn yə̄ bə car gyɔ̄ mē sē njìnjì de, “Tə̄ də̄ tsu gìgyər bə̄ gu, tə̄ lə ywē kə sɔ̀n shishēn gìgyər bə̄ gu.

12Tə̄ də̄ kūci ə tswē vūn dər lwe, tə̄ lə ywē kə nyər ə nggɔn nggɔn məgu yə̄ gu là lwe mənē. Tə̄ də̄ dan de tə̄ la tsə gu yo, gu nənàn lə dan de gu la tsə tə̄ yo.

13Tə̄ də̄ kpə̄ gu te njìnjì kē tə̄ dəgbā kpə̄ gu te njìnjì yo, gu lə la sər sē yə̀ gu sē yo. Gu lə nan kì yə̀ gu dan de gu lə nan.”

14Kān wə̄ gbìn mənē bān məwə̀ tən njìnjì ə nggà bēshi Rì, de nə̄ bə kādə sə̄ gàntan ətù mərɛn yo, anrèn yə lə la là gyə̄ mān yo də̀ lə gyên kan mənē te bān kà nkɔ̄n yə̄ Krisəti dɔn njìnjì.

15Nə̄ wə̄ nər də̀ man ngrēn de wə̄ nan ndu zəze ə nggà bēshi Rì, kə̄de nē wān là nan ndu də̀ lə la te mùmwɔ̀n ndu yə̄ gu là nan yo, də̀ man nàn mənē tsàr zwē tsōtsō rɛn zəze yə̄ Rì yə̄ sē njìnjì.

16Wə̄ kàdə kpə̄nyèn man kàn nkəywē gyɔ̄ bə̄ mənē bān la te mpūr Rì yo də̀ là rɛn mərɛn məmè yə̀ fà yə̀ là kan nē te wān lə la te mpūr Rì yo nənàn.

17Mərɛn yə̀ bə là tsar mənē lə sə̀ sē məmè me kə̄de mpā yə̄ là sə ryo ywe ə nan kpə̀ nē. Mənē ywā bān là rɛn səsānmənàn sē bə Himinasu bə̄ Filitu.

18Bə ka nkɔ̄n zəze yə̄ sē njìnjì dɔn, də̀ ywe sə dan mənē nəmān bān là zwe Yɛso Krisəti de, tāshɛn ətù kyū la sē kì yə̀ lə te ə rìgyər yo, də̀ dan de yə sē kì yə̀ te mbɛ̄. Ə nkɔ̄n yəmē, bə là nan mənē nə̄ bə kā nkɔ̄n yə̄ njìnjì dɔn.

19Yə māgba sē sɛ̆n, mkplā kə̀ yə̄ Rì là mɛ̄ kə̄ məgu lə la gbo nga yo də̀ ətù mgbantə yəmē bə car mərɛn mē sū mān de, “Rì tsə mənē bān məgu,” də̀ bə car mān nənàn de, “Nənè wān də̀ dan de gu là zwē Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti, yə sē kpaki nə̄ gu kà nan məme dɔ̀n.”

20Ənywī kə̀ nē wān sē nggɔn, nggūnggū nkan nkān shāmān yə̄ bə là nan ndu bə̄ yə. Nəmān sē yə̄ bə nan ndu bə̄ zinare bə̄ yazùrfā də̀ nan yə. Nəmān sē yə̄ bə nan yə bə̄ ntər də̀ nəmān sē yə̄ bə nan yə bə̄ mgbolokī. Nəmān sē yə̄ bə là nan ndu bə̄ yə ə mkpān yə̄ bə là nan gan nggɔn kyame də̀ nəmān sē yə̄ bə la nan ndu bə̄ yə zwe mkpān me kūkwār.

21Nənè wān də̀ kà nkɔ̄n yə̄ nan kī gbəjā dɔ̀n, nē gu mē sē kə̄de kī zəze yə̄ sē ənywī Kə̄ Nggɔn Rì. Rì lə kan nē gu mē te nē wān sē ntsər də̀ gu lə nan kī zəze kyūn zwè yə̄ bə lə nan ndu yə̄ lə sù Rì dər.

22Kàdə kàn dər wə̄ sà ətù kī gbəjā yə̄ nywɛnzɛ̀ là nan mē yo. Nə̄ wə̄ nər də̀ man ngrēn de zər məwə̀ sē zəze ə nggà bēshi Krisəti də̀ man sà tu bə̄ Rì, də̀ man sə̀ nyɛn mənē. Sɔ̀n susù bə̄ mənē bān là sa tu bə̄ Nggɔn tə̄ YɛsoKrisəti bə̄ dər gyər.

23Kàdə sə̀ gàntan ətù mbumbu mərɛn yə̀ fà yə̀ la tè tər yo, anrèn wə̄ tsə de yə̄ là gbo fɔ̀rɛn te mənē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24Nē wān də̀ là nan Nggɔn tə̄ ndu, nə̄ gu kàdə gàntan bə̄ mənē yo. Yə sē kpaki nə̄ gu sē wān là nan mənē kūkwār zəze, nə̄ gu man sē wān là tsar mənē kī wān là vūn dər lwe də̀ sē zəze ə nggà bēshi mənē.

25Nə̄ gu sē wān là te nē rêrè ə tswē tsar bə rɛn màn bə də̄ là kpə̄ rɛn məgu ka, anrèn kəndà, Rì lə nə̄ bə nkɔ̀n yə̀ bə lə nyə̄ tsə njìnjì də̀ man kwɔ gɔ̄n te məme yə̄ bə là nan.

26Gu də̀ nan səsānmənàn, tēkə zəzè lə kwɔ kū bə. Mənē bə mē sə̄ kankərɛ ə zə̄ yə̄ Shɛtan wān là lwe bə sə̄ tər zwè. Gu là fɔ̀ de nə̄ bə nan kī yə̄ gu là fɔ̀, də̀ Rì lə là bə nə̄ bə gbojun.

Takədā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car Timɔti 3

1Kān wə̄ tsə de mkpān də̄ te hyuhyur yə̄ Yɛso lə nyə̄ nzɔ̌, mgbŭ lə shāmān nggānme.

2Mənē nəmān lə shāmān bān lə sə̀ nyɛn tu bə kyame, də̀ sə̄ kan dər bə sa ətù kə̄jī, bə lə sə̀ sē bān là te mvu də̀ lə sə̀ bu mgbàn, də̀ lə la ngrɛ̄n mənē nəmān bə̄ mfùtù yo. Bə lə sə̀ nan ndu gri mənē to kyame, də̀ lə la gwɔ rɛn təte bə yo. Bə lə la nyər bə̄ mənē ətù kī yə̄ bə là nan bə yo, də̀ lə la sē bān là zwe mərɛn yə̀ Rì yo nənàn.

3Bə lə kà yə̄ bə te mətù mənē də̀ bə lə sə̀ te mò te mənē nəmān. Bə lə sē bān lə la sə̀ vūn tu bə lwe yo gbəgbori, də̀ lə sē bān lə sə̀ te mkpənàn dər də̀ lə sē bān lə kà kī zəze.

4Bə lə kan kpəkpàn bə rɛ̄, də̀ lə la vūn nyū bə lwe yo, də̀ lə sē bān zo tu bə̄ mənē, də̀ nyɛn kī yə̄ dər bə ban kya də̀ lə la nyɛn Rì yo.

5Bə lə sə̀ kan ə bē kə̄de bə sē mənē bān là zwe Rì mān də̀ kī yə̄ bə là nan là tsar de bə la kpənyɛn bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì yo. Wə̄ kàdə kpənyèn yə̄ wə̄ cī tè hyuhyur bə̄ mənē bə mē yo.

6Bān nəmān ənywī mənē bə mē là ywe sə nyər ə mə̀kə̀ mənē də̀ ywe sə sɛn mbə̀mbə̄ bān la sē bān nan krè njìnjì yo. Mbə̀mbə̄ bə mē la kan kə də̄ ətù məme yə̄ bə sə̄ nan səsɛ̀ yo, də̀ sē bān sē məgər yə̄ nan məme.

7Mbə̀mbə̄ bə mē sē bān là sə fɔ de nə̄ bə man sə̄ tsar bə də̀ bə la sē bān lə nyə̄ tsə njìnjì yo gbəgbori.

8Də̀ sē mənē bān là gyur nkəywə̀ mē, bə sē kə̄de bə Yanisu bə̄ Yambrisu bān sə̄ kpə̄ rɛn Musa kā. Tēkə bə sē yə̀ fà də̀ sē yə̀ gbəjā nənàn. Yə sē mò kyame yə̀ bə là te de bə kpənyɛn bə̄ Rì.

9Kì gyər mənàn, bə lə la nan ənəmē ban mkpān nggān yo, anrèn nē lə nyə̄ tsə ndu yə̄ fà yə̄ bə là nan kə̄de kì yə̀ sə̀ tè bə̄ bə Yanisu bə̄ Yambrisu.

10Yə də̄ gyɛ̂n sē wə̄, wə̄ tsə kī yə̄ nggə̄ là tsar mənē njìnjì bə̄ zər yə̄ mənggə̀, də̀ tsə tekə mənggə̄ də̀ ngrɛn de nggə̄ là sa tu bə̄ Rì, də̀ ngrɛn nkɔ̄n yə̄ nggə̄ là sə̄ vun dər lwe bə̄ mənē bə̄ nkɔ̄n yə̄ nggə̄ là sə̄ la bə mān,

11də̀ tsə mgbŭ yə̀ nggə̄ kpə bə̄ jə̄ yə̄ bə nə̄ nggə̄ nənàn kūkwār. Wə̄ tsə kì yə̀ sə̀ tè bə̄ nggə̄ nənàn ə Yantakiya bə̄ ə Yikoniya bə̄ Lisəta. Mənē bān gbūgbu yəmē sə̄ nə nggə̄

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

mgbŭ nggānme də̀ nggə̄ vūn dər̄ lwe ətù ywə̄ kūkwār. Sē Rì wān gyên kpə̄ nggə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n mənē bə mē kūkwār.

12Màgba sē nggwɔ wān là fɔ̀ de nə̄ zər māgu mān sē ə nkɔ̄n yə̄ Rì kə̄de wān là zwē Yɛso Krisəti, njìnjì ywə̄ sē nàn de bə lə nə̄ gu mgbŭ

13də̀ mənē bān là nan məme bə̄ bān là kan ngwɔn sə ywan nē ə bēshi lə sə̀ kūci tswē nan məme. Bə lə sə̀ sɛ̄n mənē nəmān də̀ kan nkəywə̀ sə̄ sɛ̄n ngan mān nə̀nàn.

14Də̀ sē wə̄, nə̄ wə̄ gbà sə̀ kūci də̀ man nàn krè ə nkɔ̄n njìnjì yə̄ bə tsar wə̄ yə yə̄ wə̄ nan kpənyɛ̀n bə̄ yə. Wə̄ nan tsə nkɔ̄n yə̄ mənē bān tsar wə̄ kī kūkwār sē.

15Mkpān yə̄ wə̄ sē fəvɛ̀n kukwɔ̌ mâ nyə sū nzênmē, wə̄ tsə rɛn yə̄ Rì yə̄ sē ntsər yə̄ bə car sū ənywī lətafē. Mərɛn Rì yəmē sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ lə là wə̄ mān də̀ gyɔ̄ wə̄ ə nkɔ̀n yə̀ rɛn Rì də̀ nan ndu bə̄ nkɔ̄n wə̄ kpə Krisəti tè njìnjì də̀ gu lə kpə wə̄ cūngwɔn.

16Mərɛn yə̀ bə car yə̄ sū ə lətafē yə̀ rɛn Rì kūkwār sē yə̀ ru bə̄ Rì, də̀ sē kì yə̀ lə là mənē mān yə̀ bə lə nan ndu bə̄ yə̄ ə tswē tsar mənē rɛn njìnjì, də̀ man vɛn mənē bān nan rɛn məme də̀ man kwɔ mənē sū ə nggà nkɔ̄n zəze də̀ man nə̄ bə zər zər zəze,

17dətswē nē wān là nan Rì ndu man sē wān mâ nē wān gu nan ndu yəmē nan nzərnzər.

Takədā yə̄ ywā yə̄ Bulusu car Timɔti 4

1Nggə̄ là dan wə̄ njìnjì de nə̄ wə̄ sə̀ dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì də̀ man nàn krè ə tswē dan yə ə mkpān mē kūkwār. Nggə̄ là nan wə̄ rɛn yəmē dan njìnjì ə nggà bēshi Rì bə̄ Yɛso Krisəti wān lə nyə̄ nzɔ̌ tswē sùr mənē ban sē bə̄ shishɛ̄n bə̄ bān tsu rɛn, də̀ lə nyə̄ tswē nan ndu yə̄ gu lə lwe mənē. Nggə̄ là nan wə̄ dan de nə̄ wə̄ dàn mənē rɛn Rì, màgba sē bə kpənyɛn bə̄ yə kē bə lə kà yə. Nə̄ wə̄ man sə̀ vūn dər̄ lwè ə tswē tsar mənē də̀ man sə̀ dàn bə rɛn zəze yə ə nkɔ̄n yə̄ bə lə kpənyɛn bə̄ yə. Nə̄ wə̄ dan bə yə ə mkpān yə̄ bə la gi kī nan yo, də̀ man dan bə rɛn yə̄ lə kpàn bə dər ətù kī yə̄ bə là nan yə zwe tsōtsō.

3Mkpān là nyə yə̄ mənē lə la kpənyɛn nə̄ bə dan bə rɛn zəze yə̄ sē njìnjì ə nkɔ̄n yə̄ zwē Rì yo. Mərɛn yə̀ bə lə gyên fɔ̀ de nə̄ bə sə̄ gwɔ sē mərɛn yə̀ dər bə ban kyame də̀ ə nkɔ̄n yəmē, bə lə kyūn mənē bān là tsar mənē zwē mgbɔ̀ nə̄ bə man sə̄ rɛn bə̄ bə ətù mərɛn yəmē kyame.

4Bə lə kwɔ gɔ̄n te rɛn zəze yə̄ sē njìnjì də̀ lə sə̀ kan beshi te mərɛn yə̀ fà.

5Yə māgba sē sɛn, nə̄ wə̄ nàn krè ə mkpān mē kūkwār də̀ man sə̀ vūn dər̄ lwè màn bə də̀ nə̄ wə̄ mgbŭ; nə̄ wə̄ man sə̀ kūci tswē dan mənē rɛn zəze ə nkɔ̄n ndu məwə̀ yə̄ wə̄ sē wān dan mənē rɛn yə̄ Rì də̀ man sə̀ nàn kī zwē mkpān mē kūkwār yə̄ lə tsar mənē de wə̄ sē gər̄ Rì.

6Də̀ sē nggə̄, mkpān nyə nzênmē yə̄ bə lə ban nggə̀ ngun kə̄de kì yə̀ bə là ban tɔ nə̄ Rì. Də̀ sē mkpān yə nggə̄ lə kà shishɛ̄n yə̄ mgbəmgbrè mē dɔn.

7Nggə̄ nyər ndu mē kə̄de nē wān nyər ənywī mənē bān bə là ma bə kyɛn ə tswē kulwe də̀ nggə̄ nər nkəmùn njìnjì nggānme ə ndu yəmē. Nggə̄ nan ndu yəmē kə̄de nē wān kulwe zà ngga də̀ la vūngà ə nkɔ̄n yə̄ zwē Krisəti yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Yə sē səsānmənàn, Krisəti wān là mā mənē kyɛn kūkwār, lə nə nggə ryă ngwɔn nggə̀ anrɛ̀n nggə nan nkɔ̄n yə Rì zwē mān. Ə mbrɛ̄ yə gu lə nyə tswē sùr mənē mē kūkwār rɛn, gu lə nə nggə ryă ngwɔn nggə də̀ nə nkyɛn mənē kūkwār bān là sa beshi ji nyə̀ mə̀gu nə̀nàn.

9Nə wə nə̀r də̀ man ngrɛ̄n de wə nyə bə nggə dɛ̄n mān

10anrɛ̀n Dimasu ka nggə dɔ̀n. Gu sē wān kan beshi tè kī yə mgbəmgbrè mē də̀ doglò ywè ə gbù yə̀ Tasalonika. Karikisu ywe ə mə̀mē yə̀ Galantiya də̀ Titɔ kya ywe ə mə̀mē yə̀ Damatiya.

11Yə kədè Luka me wān sē bə nggə̀. Nə wə man gbō Markusu cà nggə mān anrɛ̀n gu ma wān gu lə là nggə mān ə ndu nggə̀.

12Də̀ sē Tikiku kya, nggə te gu ndu ywe ə gbù yə̀ Yafisa.

13Ə mkpān yə wə lə nyə, ban lə̀gā mə̀nggə yə̀ ywān mvri yə̀ nggə kadɔn bə Karbusu ə Taruwasa mē lwè cà nggə mān. Vu takə̀dā nə̀nàn cà nggə mān. Nə kə kūr wə mān yə wə lə vu takə̀dā yə bə ywan yə bə kpəntàn mē cà nggə nə̀nàn.

14Lezanda wān sē wān là lā kpətɛ kī mē, nàn nggə məme nggānme, də̀ sē Nggɔn tə kyame wān lə sùr gu rɛn ətù kì yə̀ gu nan.

15Nə wə gbà sə̀ gbyɛ̄n gu nə̀nàn anrɛ̀n gu sə kpə rɛn yə tə là dan mənē kà gyār gyār me.

16Ə mkpān yə bə lwe nggə ywe tswē sùr rɛn ə̀ kùcī, nənè la ywē kə krè nggə gɔ̄n yo, mənē kūkwār kulwe kā nggə dɔn. Nggə là rɛn bə Rì de nə gu màn fù mə̀tɔ̀ sū bə ətù rɛn yəmē.

17Sē Nggɔn tə Yɛso Krisəti me wān sə̀ krè nggə gɔ̄n də̀ nə nggə nggɔn nggɔn yə nggə lə dan mənē bān la sē bān Yahuda yo rɛn zəze yə Rì nə bə man gwɔ də̀ sē gu me wān kpə nggə cūngwɔn ə ngwɔ̀n kyū.

18Gu lə kpə nggə cūngwɔn nə̀nàn ə ngwɔ̀n məme kūkwār də̀ lwè nggə susù ywē mkparū tswē yə Rì là lwe mənē. Sē gu nə̀nàn wān nggɔn nggɔn sē ə ngwɔ̀n gu ywe njì. Yə sē ənə̀mē.

19Zɛ̀ nggə bə Briskila bə Yakila bə bān kə̀ Wɔnisifuru kūkwār.

20Yirasətu sɔ̀n ə gbù yə̀ Korinti də̀ nggə kan dōglo kā Tarofiman dɔn ə gbù yə̀ Milɛtu anrɛ̀n kpə gu la sə̀ sē zəze yo.

21Nə wə nə̀r də̀ man ngrɛ̄n de wə nyə anrīn mkpān yə mvri lə te. Bə Yabulu bə Budisu bə Linusu bə Kalodiya bə nkyɛn nywɛngyə̀r tə bān là zwē Rì mān kūkwār de nə nggə zɛ̄ wə̀.

22Nggə là rɛn bə Rì de Nggɔn tə Yɛso Krisəti màn kàn gìgyə̀r bə wə̀ də̀ nə zəze māgu man nyə ətù gyə kūkwār nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ Bulusu car Titɔ

Takèdā yə̄ Bulusu car Titɔ 1

1Sē nggə̄ Bulusu wān sē gə̌r Rì də̀ sē wān Yɛso Krisəti kan nggə̄ tè wān tě ndu gu, dətswē mənē bān Rì cu bə tè bān məgu, nggə̄ man lā bə mān nə̄ bə man nan tu kan sa bə̄ Krisəti, də̀ man tsə kī yə̄ sē njìnjì ətù Rì yə̄ lə tsar bə nkə̄n yə̄ bə lə zər zwē tsōtsō.

2Tə̄ də̄ kan tu tə̄ sa bə̄ Yɛso Krisəti də̀ tsə rɛn yə̄ sē njìnjì yəmē, tswēyəmē tə̄ lə sē bə̄ sa beshi ətù shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì, yə̄ Rì kpan nyū gyə̄ təntùr mun də̀ la sē wān là te mò yo.

3Yə̀ mkpān nyə ma nyâr, Rì wān kpə tə̄ cūngwɔn kàn tēkə màgu tsàr mənē də̀ dan nggə̄ de, nə̄ nggə̄ dan mənē rɛn zəze yəmē.

4Nggə̄ là car takèdā yəmē ca wə̄ mān Titɔ, wān nkə̄n yə̄ tə̄ bə̄ wə̄ kpə te njìnjì sē gìgyàr me də̀ wə̄ kan tè kə̄de vɛ̄n nggə̄ wān njìnjì. Nə̄ Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Krisəti Yɛso wān nyə kpə̄ tə̄ cūngwɔn man nàn wə̄ zəze də̀ man nə̄ wə̄ dər susù nənàn.

5Nggə̄ doglo kā wə̄ dɔn ə mpə màmē yə̀ Karita de nə̄ wə̄ man mə̀ nkyɛn ndu yə̄ bə nan yə dē nkyɛn mē nàn, də̀ man cu mənē bān lə sē mənē lənkū ənywī mənē bān Rì ə gbūgbu mē kūkwār. Kān nə̄ kə tsɔ kū wə̄ dər kì yə̀ nggə̄ dan wə̄ de:

6nē wān lə sē nē lənkū ənywī mənē bān là zwē Rì, yə sē kpaki nə̄ zər yə̄ nē gu mē sē zəze ə nggà bēshi mənē, nə̄ gu sē wān te mbə̄ gyər me, də̀ yə sē kpaki nənàn nə̄ nywɛnywə̄ sē bān là zwe Rì mān də̀ man kādə sē bān là nan kī tətər me yo, də̀ man kādə sē bān là ka gwɔ yo.

7Nənè wān sē tu ənywī nkyər mənē bān là zwē Rì sē nē wān là nan Rì ndu. Yə sē ənàmē, nə̄ gu sē nē wān zər məgu sē zəze ə nggà bēshi mənē. Nə̄ gu kàdə sē nē wān là zo tu yo kē, sē nē wān là te gyār vâ me yo kē sē wān là sə̄ mə̀ tətər me yo. Nə̄ nē gu man kàdə sē wān la fɔ̀rɛn yo, kē sē wān kan dər gu sà ətù kə̄jī kyame yo.

8Nə̄ nē gu man gyɛ̂n sē nē wān là nan cər kpə̄ ə kə̀ gu də̀ man sē nē wān là kpənyɛn bə̄ kī yə̄ sē zəze. Yə sē kpaki nə̄ gu sē nē wān là nan kə te anrīn də̀ sə nan nkinē, də̀ man sē nē wān là nan kī yə̄ sē zəze ə mkpān mē kūkwār. Nə̄ gu man sē nē wān sē ntsər ə nkə̄n ndu Rì, də̀ sē wān là vūn nkəywə̄ lwe dətswē gu man kàdə nàn kī kə̄de nē wān ku kpər kē sē wān là nan məme yo.

9Yə sē kpaki nə̄ nē gu sē wān là zwē rɛn yə̄ sē njìnjì yə̄ bə dan gu, də̀ tswēyəmē gu lə sē bə̄ nggu yə̄ gu lə dan mənē nəmān rɛn yəmē nənàn dətswē gu man là bān nəmān mān, də̀ mənē bān là ka rɛn yə̄ sē njìnjì, nə̄ gu kà rɛn məbə də̀ man tsàr bə de rɛn məbə la sē tsō yo.

10Mənē nəmān shāmān nggānme bān là ka yə̄ bə gwɔ bān nəmān. Bə là sə rɛn mərɛn yə̀ fà yə̀ bə là gyùr mənē. Də̀ ənywī mənē bə mē, wə̄ lə ngrɛ̄n mənē kənànme bān là fɔ yə̄ bə zwē nkə̄n yə̄ nan kī yə̄ mənē bān Yahuda.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Yə sē kpaki nā bə nan mānē bə mē nā bə te gyun ə tswē dan mərɛn yə̀ mò yə̀ là kan mānē vàr ə mə̀kə̀ bə bā yā bə là sə tsar mānē kī yā bə de mān la tsar bə yə yo. Bə là nan ənə̀mē kūkwār anrɛ̀n nkɔ̄n yā māba sē yā fɔ̀ kājī.

12Gyār ənywī mānē bān mānē bān Karita sā ngrɛ̄n bə de bə sē bān tsə kī də̀ dàn de, “Mānē bān Karita sē mānē bān là te mò ə mkpān mē kūkwār də̀ sē kāde gbəjā nàn hwān də̀ là ka rɛn bə nan ndu də̀ sɔn ə ndu re kī kyame.”

13Rɛn yəmē sē njìnjì, də̀ yə sē ənə̀mē, nā wā gbà nàn bə vɛn njìnjì dətswē bə man nan rɛn yā Rì tsā njìnjì ə nkɔ̄n zəze yā mānē bān sē bān là zwē Rì.

14Nā bə kādə sē bān là sə vūn mərɛn yə̀ mānē bān Yahuda lwe nzɔ̌ yo, də̀ man kādə nyə sē mānē bān lə sə̀ zwe Bān yə̀ mānē bān ka nkɔ̄n yā sē njìnjì dɔn yo.

15Kī kūkwār sē ncwərncwər ə nggà bēshi mānē bān sē ncwərncwər ə dər bə. Də̀ sē mānē bān la sē ncwərncwər ənywī dər bə də̀ la sē bān kpə te njìnjì yo, nkinē gyər la sē ncwərncwər bā bə yo, anrɛ̀n dər bə bā tēkə mə̀bə kan bə tè məme.

16Bə là dan de bə sē mānē bān kpə Rì te njìnjì, də̀ kī yā bə là nan là tsar de rɛn yā bə là dan sē mò də̀ sē kì yə̀ te war, də̀ bə sē bān là ka gwɔ də̀ sē bān fà bān la ma bān bə lə nan ndu nkinē nāmān zəze yo.

Takə̀dā yā Bulusu car Titɔ 2

1Də̀ sē wā, kān wā tsàr mānē kī yā sē tsō də̀ sē njìnjì nə̀nàn ə nkɔ̄n rɛn Rì.

2Kān wā dàn lālən bān sē lānkū de nā bə vūn tu bə lwe dətswē mānē man nā bə nggɔn nggɔn. Nā bə sā kūci tswē sa tu bā Krisəti, nā bə sā kūci tswē nyɛn mānē nə̀nàn, nā bə sā kūci tswē vūn dər lwe ə mkpān mē kūkwār.

3Ə̀ nkɔ̄n yəmē nə̀nàn, nā wā dan mkpâmbā de nā bə vūn tu bə lwe kāde mānē bān là nan Rì zwē njìnjì. Nā bə kādə sē bān lə sə̀ gri mānē kē sē bān lə sə̀ sā mə̀ nggānme ə mkpān mē kūkwār yo. Yə sē kpaki nā bə tsar mbə̀mbā shishàr kī zəze dətswē mbə̀mbā shishar man nār yā bə lə sē bā dər yā bə là nkənywɛ̀n bā lālən bə, bā nywɛn bə nə̀nàn.

5Nā mbə̀mbā shishàr bə man nan tu bə vūn lwe də̀ man sē bān là zər ə nkɔ̄n yā sē zəze. Nā bə nan mə̀kə̀ bə kyūn də̀ man gwɔ lālən bə dətswē mānē bān là ngrɛn bə man kādə sē bā rɛn nkinē gbəjā yā bə lə dan ətù rɛn yā Rì yo.

6Ə̀ nkɔ̄n yəmē nə̀nàn, dan nywɛnzɛ̀ de nā bə sā vūn nkəywə̀ lwe.

7Kī kūkwār yā wā lə sə̀ nan, yə sē kpaki nā wā sə̀ nàn ndu zəze yā nē lə sə̀ kpā kūlwē wā. Nā wā sə̀ dàn nē njìnjì də̀ man kàn dər wā sà ə kī yā wā lə sə̀ tsar mānē njìnjì.

8Nā wā dan rɛn yā sē tsō, nā nənè man kàdə grì wā ətù kì yə̀ wā là dan yo. Wā də̀ rɛ̀n sāsānmānàn, mānē bān là te lənggə bā wā lə la sē bā rɛn nkinē gbəjā yā bə lə dan ətù tā yo, də̀ rɛn yā bə là kpə rɛn wā ka man sē bə kì mùmwɔ̀n.

9Dan mānē bān sē māgər de nā bə sā gwɔ taki mə̀kə̀ bə də̀ man sā nan bə kī yā dər bə ban ə mkpān mē kūkwār. Nā bə kādə sē mānē bān lə sə̀ sa bə rɛn,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10kē sə̄ te bə gi yo. Yə sē kpaki nə̄ bə nan kī yə̄ mə̄nē lə ngrɛ̄n də̀ tsə de bə sē mə̄nē bān bə lə kpə̄nyɛn bə̄ bə ə mkpān mē kūkwār. Ə nkə̄n yəmē, kī yə̄ bə lə sə̀ nan kūkwār lə nə̄ nē bɛ̄ rɛn zəze yə̄ Rì wān nyə kpə̄ tə̄ cūngwɔn.

11Yə sē ənə̀mē, Rì nə mə̄nē tsə de gu sē nē wān là nan zəze ə nkə̄n yə̄ gu tər Zə̄ywə̄ nyə̀ bə̄ mə̄nē kūkwār, nə̄ gu man kpə̄ bə cūngwɔn də̀ bə man tsə nkə̄n yə̄ gu sē nē zəze.

12Gu tsar tə̄ rɛn yə də̀tswē tə̄ man kā nkə̄n məme mə̄tə̀ dɔn də̀ man kādə kan dər tə̄ sa ətù kī yə̄ mgbəmgbrè mē yo nə̀nàn. Nə̄ tə̄ gyɛ̂n zər zwē tsōtsō də̀ man zwē kī yə̄ sē zəze kyame də̀tswē dər man sù Rì.

13Tə̄ là sɔn ji mbrɛ̄ yə̄ Yɛso Krisəti lə nyə̄ bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì wān sē Nggɔn tə̄, wān là kpə̄ tə̄ cūngwɔn. Də̀ yə̀mē sē kì zəzè yə̀ tə̄ là sa beshi ətù ywə̄.

14Gu kan nkəywə̄ nə̄ bə kpān gu ə nggā dùdu tə̄ nə̄ gu man kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n məme tə̄ kūkwār, nə̄ tə̄ man sē mə̄nē bān lə sē ntsər bān lə sē bān məgu kyame bān là nər nə̀nàn de nə̄ bə man sə̄ nan zəze.

15Nə̄ wə̄ nàn ndu bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì nə wə̄ də̀ man tsàr mə̄nē bə mē mə̀rɛn yəmē, də̀ man sə̀ tè bə njwɛ̄n nə̄ bə man nan kī yə̄ mə̀rɛn yəmē dan, də̀ man sə̀ kwɔ̀ bə gyə̄ ə nkɔ̀n. Kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̄ nənè nə̄mān kà yə̄ gu lə gwɔ wə̄ ətù mə̀rɛn yəmē yo.

Takə̀dā yə̄ Bulusu car Titɔ 3

1Te mə̄nē bān məwə̀ kə de nə̄ bə sə̄ gwɔ mə̄nē bān là lwe mə̄nē də̀ man sə̄ nan kī yə̄ bə lə sə̀ dan bə də̀ man tsə nə̀nàn de ə mkpān mē kūkwār, nə̄ bə sē bān lə sə̀ nan zəze.

2Dan bə de nə̄ bə kādə sə̄ rɛn mə̀rɛn məmè ətù mə̄nē nə̄mān yo. Nə̄ bə sə̄ sə̄n sɔ̀n susù də̀ man sə̄ re kpàn bə̄ nkəywə̀ də̀ man sə̄ bān là te ryôryō bə̄ mə̄nē kūkwār.

3Tə̄ nə̀nàn sə̄ sē bān fà kə gyər anrīn, də̀ sə̄ kā gwɔ, də̀ sē mə̄nē bān bə là gyur bə gūgwə̄ me. Tə̄ sə̄ sē bān sə̄ te beshi kī yə̄ mgbəmgbrè mē də̀ yə kan tə̄ ywān te də̀ tə̄ kan te məgər bān kī yəmē kūkwār. Kī yə̄ tə̄ sə̄ nan sə̄ sē gbəjā yə, də̀ tə̄ sə̄ sē bə̄ dər yə̄ tē ywu bə̄ mə̄nē, də̀ sē bān sə̄ kā nkəywə̀ nggānme də̀ nkyɛn mə̄nē sə̄ kā tə̄ mān nə̀nàn.

4Də̀ mkpān yə̄ tə̄ sə̄ sē tu nan sə̄sānmə̄nàn, Rì kya gyɛ̂n nə̄ tə̄ tsə de gu sē wān là nyɛn mə̄nē də̀ là nan bə zəze. Sē ə mkpān yəmē yə̄ gu kpə̄ tə̄ cūngwɔn.

5La sē de tə̄ nan nkinē gyə̀r zəze yə yə̄ gu kpə tə̄ cūngwɔn yo. Sē anrɛ̀n mə̀tù yə̀ gu sē bə̄ yə̄ ətù tə̄ yə yə̄ gu kpə tə̄ cūngwɔn. Sē Gbrīn Ntsər yə̄ gu Rì kan nàn tə̄ tè nzərnzər də̀ kan tə̄ tè kə̄de mə̄nē suswɛ də̀tswē tə̄ man sɔn ə nkə̄n suswɛ yəmē.

6Rì nə tè Gbrīn yə̄ sē Ntsər nggānme anrɛ̀n tə̄ sē mə̄nē bān Yɛso Krisəti kpə tə̄ cūngwɔn mbɛ̄.

7Sē anrɛ̀n nkə̄n yə̄ gu Rì là nan tə̄ zəze yə yə̄ gu kpə tə̄ cūngwɔn də̀tswē gu man kàn tə̄ tè mə̄nē bān sē zəze ə nggà bēshi gu də̀ man nə̄ tə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be ywe njì. Sē shishɛ̄n yəmē yə̄ tə̄ là sa beshi ətù ywə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Mərɛn mē sē njìnjì. Nggə̄ là fɔ de nə̄ wə̄ màn kàn tu tè mərɛn yəmē nə̄ mənē ban kpə te njìnjì bə̄ Rì man nyə kàn tu bə te yə̄ bə lə sə̀ nan ndu zəze yə̄ tɔ̀nzɛ̄ də̀ sē yə̄ lə là mənē mān kūkwār.

9Kàdə kàn nkəywē sà ətù gàntan ətù mərɛ̀n yə̀ sē yə̀ fà mē yo, də̀ man kàdə sē wān lə sə̀ zɛ̀ məsān yə̀ məcici ywē yo, də̀ man kàdə gàntan də̀ fɔ̀rɛn bə̄ mənē ətù Bān yo. Mərɛn yəmē sē yə̀ fà yə̀ lə la là nənè mān yo.

10Nə̄ wə̄ gbìn nənè wān là nan səsānmənàn tən tèkə ywā. Gu də̀ sə̀ kūci tswē nan səsānmənàn me, kàdə kàn nkəywē gi bə̄ gu nzə̌ yo

11anrɛ̀n wə̄ tsə de nē gu mē sē wān cu tè nkan də̀ sē məme də̀ kī məme yə̄ gu là nan là tsar de gu là gī kī nan yo.

12Ə mkpān yə̄ nggə̄ də̄ te Yartima kē Tikiku ndu nyə bə̄ wə̀, nər njìnjì də̀ man ngrɛ̄n de wə̄ nyə bə̄ nggə̄ ə Nikɔpɔlisu, anrɛ̀n sē mān yə̄ nggə̄ kan dər nggə̄ zwē de nggə̄ lə sə̀n mān ə mkpān yə̄ mvri.

13Tsə nənàn de wə̄ la Zɛnasu wān sē wān bla nkə̄n yə̄ Bān bə̄ Pɔlo nə̄ bə man kūci bə̄ zər yə̄ məbə də̀ man ngrɛ̄n nənàn de bə te kī kūkwār yə̄ bə là fɔ yə̄ zər yə.

14Nə̄ tə̄ tsar mənē bān tə̄ là lwe bə nənàn de nə̄ bə ban mkpān ə tswē nan ndu zəze dətswē bə man lā mənē bān la sē bə̄ nkinē yo. Nə̄ bə kādə sə̄n də̀ man sə̄ nan ndu yə̄ fà yo.

15Mənē bān tə̄ sē gìgyər kūkwār là zɛ wə̀. Zɛ̀ kpə̄kpàn tə̄ bān là zwe Rì gìgyər bə̄ tə̀ sū tə̄ mān kūkwār. Nə̄ Rì màn nàn gyə̄ zəze kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ Bulusu car Filemun

Takèdā yə̄ Bulusu car Filemun 1

1Sē nggə̄ Bulusu wān bə vun ywān te ə jàrō ətù rɛn Krisəti Yɛso, wān là car takèdā mē ca wə̄ kpān tə̄ Filemun wān tə̄ là nyɛn də̀ là nan ndu gìgyər. Nggə̄ bə̄ zāngyə̌r tə̄ Timəti, tə̄ là zɛ wə̀.

2Tə̄ là zɛ Yafiya zāngyə̌r tə̄ vənggə̄ bə̄ Yarkibu wān tə̄ là nan ndu krè màgì ə də̌r gìgyər nənàn, də̀ zɛ kyūntu yə̀ mənē bān zwē Rì bān là kyūn te mgbò ə kə̀ wə̄ nənàn.

3Tə̄ là bər de Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Yɛso Krisəti wān sē Nggən tə̄ màn nə̄ gyə̄ sə̀n sə̀n zəzè bə̄ Rì bə̄ mənē, də̀ nə̄ gyə̄ sə̀n susù nənàn.

4Zwē mkpān mē kūkwār nggə̄ là sə̄ nyər Rì ətù wə̄ màn nggə̄ də̄ là sə̀ rɛn bə̄ gu,

5anrèn nggə̄ gwɔ rɛn ətù nkən yə̄ wə̄ là nyɛn mənē bān Rì bə̄ nkən yə̄ wə̄ kpə tè njìnjì bə̄ Yɛso wān sē Nggən tə̄.

6Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì de kyūntu mətə̄ bə̄ gyə̄ ə nkən mənē bān kpə te njìnjì lə nə̄ gyə̄ tsə kī ətù zəze kūkwār yə̄ tə̄ sē bə̄ yə ə nkən yə̄ mənē bān sē bān Krisəti wān kpə tə̄ cūngwən.

7Nkən yə̄ wə̄ là nyɛn mənē bān Rì sē kì yə̀ là nə nggə̄ te zəzè də̀ là la nggə̄ mān anrèn wə̄ zāngyə̌r nggə̄, wə̄ nə mənē bān Rì sē bə̄ də̌r kə̄kla.

8Yə sē ənəmē, nggə̄ sē bə̄ nggu ənywī sān Krisəti yə̄ nggə̄ lə nə̄ yə sē wə̄ kpaki nə̄ wə̄ nàn kì yə̀ sē ndu məwə̀.

9Də̀ nggə̄ la nan sə̄sānmənàn yo də̀ gyên bər wə̄ anrèn nggə̄ sē bə̄ də̌r yə̀ nggə̄ là nyɛn wə̀. Nggə̄ Bulusu, kpəkpɔ mkpànē də̀ nzênmē bə ywan nggə̄ te dùdu Krisəti Yɛso,

10nggə̄ là bər wə̄ ətù vɛ̄n nggə̄ Wənisima wān kan tè kə̄de vɛ̄n nggə̄ mkpān yə̄ nggə̄ kan gu te nē wān zwē Rì. Yə te ənəmē ə mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē ə jàrō, də̀ nggə̄ là bər de nə̄ wə̄ màn là gu mān.

11Səsɛ̀ mun, gu sə̄ sē kì yə̀ fà ə nggà bēshi wə̄, də̀ nzênmē gu kan tè nē wān lə là tə̄ mān.

12Nggə̄ sə̄ sē bə̄ tekə de nggə̄ mān kā gu dən bə̄ nkəmùn dətswē gu man bàn ndu məwə̀ ə tswē là nggə̄ mān ə mkpān yə̄ nggə̄ sē ənywī jàrō nzênmē dùdu rɛn zəze yə̄ tù Krisəti. Nggə̄ mē là tər gu mərtu ca wə̄ mān gu wān də̌r nggə̄ là nyɛn gu nggān.

14Kān wə̄ tsə de la sē nggə̄ là dan de sē kpaki nə̄ wə̄ là nggə̄ mān yo. Sē nggə̄ là gyên fɔ de nə̄ wə̄ nàn kī mē kūkwār ə nkən də̌r wə̄ kpənyèn bə̄ yə, dətswē yə man kādə gyên sē de nggə̄ nə yə sē wə̄ kpaki nə̄ wə̄ nàn yə yo.

15Kəndà kì yə̀ tè yə̀ gu sə̄ cì tè nkan bə̄ wə̄ ə mkpān fətsɛ̀ sē dətswē wə̄ man kpə̄ gu nə̄ gu man sə̀n bə̄ wə̄ njì,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16də̀ man kàdə sē gə̌r nzə̌ yo, də̀ man gyɛ̂n mwɔn gə̌r bə̄ nggɔn nggɔn də̀ man sē kə̄de
fəgyə̌r wə̄ wān là zwē Krisəti. Gu sē kyār bə̄ nggə̄ də̀ gu lə sē kyār bə̄ wə̄ mwɔ̄n nggə̄ ə
nkɔ̄n yə̄ gu sē gə̌r də̀ kan sē zāngyə̌r wə̄ wān là zwē nē wān sē Nggɔn tə̄ nə̀nàn.

17Yə sē ənə̀mē, də̀ sē wə̄ ban nggə̄ ə nkɔ̄n tə̄ sē bān là nan ndu gyə̄r, kpə̄ gu bə̄ ngwɔn
ywā sə̄sān wə̄ lə kpə̄ nggə̄.

18Də̀ sē gu la wə̄ rɛn nkinē kē lwe wə̄ la nə̄mān, kān wə̄ gyɛ̂n kàn beshi tè nggə̀ ətù yə.

19Nggə̄, Bulusu, là car kì mē bə̄ ngwɔn nggə̀ de nggə̄ lə ywan wə̀. Də̀ man kàdə kàn kə
də̄ de sē nggə̄ wān gyɔ wə̄ ə nkɔ̄n yə̄ sē bə̄ shishɛ̄n yo.

20Nggə̄ là bər wə̄ zāngyə̌r nggə̄ de nə̄ wə̄ là nggə̄ mān dùdu nē wān sē Nggɔn tə̀ də̀
man nə̄ də̌r nggə̄ kàkùr ə nkɔ̄n yə̄ tə̄ sē nywɛngyə̌r bān là zwe Krisəti mān.

21Nggə̄ kpə te njìnjì de wə̄ lə nan kì yə̀ nggə̄ là car də̀ là bər wə̄ mē, də̀ lə là nggə̄ mān
mwɔ̄n kì yə̀ nggə̄ là bər wə̄.

22Kì gyə̀r nzə̌ sē nàn de: kān wə̄ kyūn tār gyə̄r zwè jì nggə̄ yə anrɛ̀n nggə̄ là sa beshi
de Rì lə gwɔ gì mə̀gyə̄ də̀ nə̄ nggə̄ man mərtu nyə bə̄ gyə̄ nzə̌.

23Yipafara, kpān nggə̄ wān bə ywan tə̄ te gìgyə̀r dùdu rɛn Krisəti Yɛso, là zɛ̀ wə̄.

24Markusu bə̄ Yaristaku bə̄ Dimasu bə̄ Luka, kpə̄kpàn nggə̄ bān tə̄ là nan ndu, là zɛ wə̄
mān nə̀nàn.

25Nə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti nə̄ gyə̄ zəze kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ bə car mənē Bān Yahuda

Takèdā yə̄ bə car mənē Bān Yahuda 1

1Səsɛ̀, Rì nə̄ mənē bān dòn rɛn məgu sū mənē sē nkòn yə̀ gu rèn bə̄ tə̀te tə̄ bān kùcī zwē mkpān kənànme ə nkōn yə̄ sē nkan nkān.

2Kì yə̀ Rì là gyên nan ə mkpān yə̄ tə̄ sē mān nzênmē yə̄ krɛ kī mgbəmgbrè mē te hyuhyur, sē gu kan Zəywə̄ tè nkòn yə̀ gu là rɛn bə̄ tə̄ kya. Sē bə̄ Zəywə̄ gu mē yə̄ Rì nan kī kūkwār də̀ kan gu tè wān lə lwe yə kūkwār.

3Sē Zəywə̄ gu mē wān sē lăn nggɔn nggɔn yə̄ Rì yə̄ là lan su ə dər mənē. Gu là nan kī kə̄de Rì ə nkōn yə̄ nan kī mē kūkwār də̀ nkinē gyər la dè gu yo. Sē nggɔn nggɔn yə̄ kī Vɛ̄n gu mē dan mənē yə yə̄ là lwe kī yə̄ sē ə mgbəmgbrè bə̄ yə̄ sē ə mkparū mē kūkwār. Gu nan ndu yə̄ kpə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē cūngwɔn ə nkōn yə̄ məme bə anrīn də̀ sə̄ ywè mkparū kə̄ tè sòn bə̄ Rì wān là lwe kī kūkwār. Sē ə tswēyəmē yə̄ Rì nə gu nggɔn nggɔn yə̄ mwɔn nkyɛn kī mē kūkwār.

4Rì nə Zəywə̄ gu mē sē bə̄ nggɔn nggɔn mwōn mə̀lɛ̀kū də̀ nə sān yə̄ zəywə̄ gu sē bə̄ nggɔn nggɔn mwōn məsān yə̀ mə̀lɛ̀kū yə nə̀nàn.

5Sē mə̀lɛkā yə̀ tan ənywī mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì dan yə̄ gbàngyər de, “Wə̄ sē Vɛ̄n nggə̄ də̀ nrìnrīnmē nggə̄ sē Tèywē?” Nggwə̌ gwɔ Rì tswē dan mə̀lɛkā məgu gyər gbàngyər de, “Nggə̄ lə sē Tèywē də̀ wə̄ lə sē Vɛ̄n nggə̄?” (Kī yəmē sē yə̄ gu dàn ətù Yɛso kyame.)

6Mkpān yə̄ Rì sə̀ tè rɛn yə̄ gu lə te Zəywə̄ gu mē ndu nyə̄ ənywī mgbəmgbrè mē, gu dàn de, “Sē kpaki nə̄ mə̀lɛ̀kū Rì sə̄ bɛ̄ gu Vɛ̄n Rì.”

7Nə̄ gyə̄ gwɔ kì yə̀ Rì dan ətù mə̀lɛ̀kū bān məgu: “Rì nan mə̀lɛ̀kū məgu bān sē mənē bān te ndu məgu, də̀ bə sē kə̄de cucu də̀ kan sē kə̄de rərɛn glo.”

8Də̀ sē rɛn yə̄ Zəywə̄, gu gyên dàn de, “Wə̄ Rì, nkōn yə̄ wə̄ sē Cūn sē kì yə̀ lə la krɛ yo. Wə̄ lə nan mənē zəze ə nkōn yə̄ wə̄ lə lwe bə.

9Wə̄ sē nē wān sē bə̄ dər yə̀ wə̄ kpənyèn bə̄ kì yə̀ sē zəzè, də̀ là kà kì yə̀ sē məmè. Wə̄ Rì, sē anrèn rɛn yəmē yə̄ Rì wān məwə̀ cu wə̄, də̀ nə wə̄ tè dər kə̄kla, də̀ nə wə̄ nggɔn nggɔn mwōn mənē bān gyə̄ sē gìgyər mē kūkwār.”

10Rì gu dan nə̀nàn nzə̌ de, “Wə̄ gu wān sē nggɔn tə̀ wān nan məmē ə mkpān yə̄ nkinē gyər la shāmān ə mgbəmgbrè mē mbɛ̄ yo, də̀ kan ngwɔn wə̄ nàn mkparū nə̀nàn.

11Kī yəmē yə̄ wə̄ nan lə la kùr be ywe njì yo, yə də̀ sē wə̄ kya wə̄ lə sòn be ywe njì. Kī yəmē lə cɛ te kūkū kə̄de kī yə̄ kpm kpə̀.

12Wə̄ lə vu kī yəmē cī te mgbò kə̄de nkulwe yə̄ cɛ də̀ bə kan yə cī te kəklà, də̀ lə sē kə̄de kī yə̄ kpm kpə̀ yə̄ cɛ də̀ wə̄ kya, nkinē gyər la sər bə̄ wə̄ yo. Wə̄ sē nē wān lə sə̀ kùr mān kə̄de sē yə̀ wə̄ sē mē njì.”

13Sē mə̀lɛkā yə̀ tan ənywī mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì dan yə̄ de de, “Sòn bə̄ nggə̄ nə̄ nggə̄ man nə̄ wə̄ nggɔn nggɔn mâ mkpān yə̄ nggə̄ lə kan lənggə wə̄ te kə̄de kì yə̀ wə̄ lə kan zə càn yə̄”?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Kī yə̄ bə là gyɔ yə de mə̀lɛ̀kū mē sē gbə̄gbrìn yə̀ là nan Rì ndu də̀ sē gu Rì wān là te bə ndu nə̄ bə ywe kə là mə̄nē bān gu Rì wān là nan ndu yə̄ gu là kpə̄ bə cūngwɔn.

Takədā yə̄ bə car mə̄nē Bān Yahuda 2

1Yə sē səsānmənàn, rɛn yə̄ tə̄ gwɔ ətù zəze yə̄ Yɛso Krisəti yə̄ sē njìnjì, sē kpaki nə̄ tə̄ nan yə lwe mgbāmgbān. Tə̄ də̄ nan rɛn yəmē lwe mgbāmgbān, nkinē gyə̀r la shāmān yə̀ lə nə̄ tə̄ kan gɔ̄n te rɛn yəmē yo.

2Tə̄ ngrɛn de rɛn yə̄ mə̀lɛkā dan təte tə̄ bān sə̀sɛ̀ sē njìnjì də̀ mə̄nē bān ka rɛn yə̄ bə nan kì yə̀ mə̀lɛkā gu dan bə, Rì nə̄ bə ywàn kpə yə̀ ma nyū kì yə̀ bə nan.

3Də̀ sē Rì nə mə̄nē bān sə̀sɛ̀ ywàn kpə anrɛ̀n bə kā rɛn yə̄ bə nan kì yə̀ mə̀lɛkā dan bə, gyə̄ ngrɛn de nə̄nggyɛ̌ gyə̀r shāmān yə̀ lə ywar gu tswē yə̄ gu lə ywàn tə̄ màn tə̄ də̄ kā yə̄ tə̄ kpə̄ te njìnjì bə̄ nkɔ̄n yə̄ sē nggɔn, yə̄ gu nan də̀tswē gu man kpə̄ tə̄ cūngwɔn? Sē Yɛso gu wān sē nggɔn wān kuci dàn nē rɛn yə̄ nkɔ̄n Rì là kpə̄ mə̄nē cūngwɔn də̀ mə̄nē bān gwɔ gu nan kī yə̄ tə̄ ngrɛn de rɛn yəmē sē njìnjì.

4La sē kī yə̄ mə̄nē bə mē kyame nan yə̄ tə̄ ngrɛn de rɛn yəmē sē njìnjì yo. Rì tukpə̀ gu nə̀nàn nan kī kənànme ətù rɛn yəmē yə̄ tə̄ ngrɛn de rɛn yə sē njìnjì. Kī yə yə̄ dər̆ Rì dan də̀ gu nan sē gu nə kī nggɔn nggɔn te ətù rɛn yəmē də̀ nə̄ kī nkan nkān yə̄ sē yə̄ mə̀ te də̀ nə Gbrīn māgu nə̄ mə̄nē nkɔ̄n yə̄ bə nan kī nkan nkān yəmē.

5La sē mə̀lɛ̀kū bān Rì kan bə tè bān lə sē nggɔn nggɔn yə̄ mgbəmgbrè suswɛ yə̄ tə̄ là dan gyə̄ rɛn ətù ywə̄ mē yo.

6Nə̄ gyə̄ gwɔ kì yə̀ mə̄nē nə̄mān ngrɛn ətù nēnjì kya də̀ car yə̄ ə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de: “nēnjì sē nə̄nggyɛ̌ gyə̀r yə̀ wə̄ Rì lə tekə bə̄ gu, də̀ ji nyə̀ nyə̄ là gu mān?

7Wə̄ nə̄ mə̀lɛ̀kū mkpān fətsɛ̀ me yə̄ bə sē bə̄ nggɔn nggɔn mwɔ̄n nēnjì, də̀ wə̄ kan bàn gu də̀ nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ mwɔn mə̀lɛ̀kū bə,

8də̀ kan nēnjì gu tè nggɔn nggɔn yə̄ kī yə̄ wə̄ nan mē kūkwār.” Sē njìnjì yə̄ bə dan de Rì kan nēnjì tè nggɔn nggɔn yə̄ kī gu nan mē kūkwār də̀ nkinē gyə̀r la dè yo. Rɛn gyə̀r mənàn tə̄ tsə de nzɛ̂nmē yə la sē nēnjì wān sē nggɔn nggɔn yə̄ kī yəmē kūkwār mbɛ̄ yo.

9Də̀ nē wān tə̄ gyɛ̂n tsə de sē nggɔn nggɔn yə̄ kī mē kūkwār nzɛ̂nmē sē Yɛso, wān Rì nə̄ mə̀lɛ̀kū mkpān fətsɛ̀ də̀ bə sē nggɔn nggɔn gu də̀tswē gu man kpə̄ kyū dùdu mə̄nē anrɛ̀n zəze yə̄ Rì sē bə̄ yə ətù bə. Tə̄ tsə de nzɛ̂nmē Rì ywar gu Yɛso nggù də̀ nə gu nggɔn nggɔn ətù kī mē kūkwār yə̄ gu nan anrɛ̀n mgbŭ yə̀ gu kpə də̀ kyu dùdu məme yə̄ mə̄nē bān mgbəmgbrè mē kūkwār.

10Sē Rì wān nan kī kūkwār də̀ yə sē ə ngwɔ̀n gu də̀tswē yə man sē kì yə̀ mə̄nē lə nə̄ gu nggɔn nggɔn ətù ywə̄. Yə sē sə̄sānmənàn, yə sē kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ nə̄ gu Rì nə̄ Yɛso shɛ̄ ndu yə̄ gu là kpə̄ mə̄nē cūngwɔn ə nkɔ̄n mgbŭ yə̀ gu kpə dùdu mə̄nē. Gu nan ənəmē də̀tswē Rì man kpə̄ mə̄nē bə cūngwɔn də̀ man nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ gu sē bə̄ yə nə̀nàn. Nə̄ tə̄ tsə de sē Yɛso gu wān sē nkɔ̀n yə̀ Rì là kpə̄ mə̄nē cūngwɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Sē gu Yɛso wān là nan mānē dà kan bə te zəze ə nggà bēshi Rì. Rì wān sē Tě Yɛso, dà sē Tě mānē bān gu Yɛso kan bə tè zəze ə nggà bēshi gu Rì. Sē anrèn rɛn yəmē yā mùmwòn nkinē la tè Yɛso yā gu lə gyɔ mānē bə mē de nywɛngyǎr gu yo.

12Yɛso dàn Rì ə mkpān gyār mē sàsè de, "Nggā lə dan nywɛngyǎr nggā rɛn yā māwà; Nggā lə nan krè ə dàntswe mgbò mānē bān māwà dà dō wā sɛn yā nggā lə bè sān māwà."

13Yɛso gu dàn Rì nànàn de, "Nē wān nggā lə sa tu bā gu sē Rì." Gu Yɛso dan nzǒ de, "Nywɛn bān sē gìgyàr bā nggā nzênmē sē bān Rì kan bə nā nggà."

14Yɛso gu kàn nkəywā tè nēnjì ə mkpān yā gu nyà ə mgbəmgbrè mē, anrèn mānē bān gu dan de sē nywɛnywā sē mānē bān kpə bə sē nan bā màgì. Gu nàn ənàmē dàtswē gu man sē kāde sē yà mānē bə mē sē. Gu nàn kì yəmē ənàmē dàtswē kyū yā māgu man sē kì yà lə nan Shɛtan wān là gbō kyū te mānē man kàdə sē bā nggɔn nggɔn yəmē nzǒ yo.

15Gu nàn ənàmē dà kpā mānē cūngwɔn. Mānē bān gu kpā bə cūngwɔn sē bān sē ə mgbəmgbrè mē kūkwār bān sā sɔ̄n kāde mānē bān sē māgər anrèn bə là te mpūr rɛn yā bə lə tsu.

16Gyā kūkwār tsə de Yɛso la nyà ə mgbəmgbrè mē dùdu yà màlèkū yo. Rɛn Rì dan tā de sē mānē bān sē māywa bān Bərayi kya bān gu nyə mgbəmgbrè mē dùdu bə dàtswē gu man là bə mān.

17Yə sē sāsānmānàn, yə sē gu kpaki nā gu kàn nkəywā sər tè gìgyàr me kāde nywɛngyǎr gu bə mē, dàtswē gu man kàn sē Tu nggɔn wān tò kī nā Rì wān là nan gu ndu yā gu lə ngla nywɛngyǎr gu bə mē məme bə kànkàrē dà kàn bə tè mānē bān Rì. Yəmē sē gu sà nàn kì yà Rì dàn gu dà kàn sē wān tè màtù mānē.

18Nzênmē gu Yɛso sē bā nggɔn nggɔn yā gu là mānē bān māgu bān Shɛtan là mā bə kyɛn bā mgbǔ anrèn Shɛtan gu sà ma Yɛso kyɛn dà nā gu mgbǔ nànàn.

Takàdā yā bə car mānē Bān Yahuda 3

1Yə sē sāsānmānàn, gyā nywɛngyǎr nggà bān là zwē Krisəti bān Rì gyɔ gyā dà kan gyā tè mānē bān māgu, nā gyā kàn tēkə gyā nā Yɛso wān Rì te gu ndu nā gu nyà sē Tu nggɔn wān tò kī nā Rì, wān tā kpə te njìnjì bā gu.

2Gu Yɛso sā nàn kī yā Rì wān cu gu dà dàn gu de nā gu nyā nàn yə. Yɛso gu nàn kī yəmē kāde kī yā Musa nàn dà là mānē bān Kā Nggɔn yā Rì mē kūkwār.

3Tā tsə de sē nē wān mɛ kā wān mānē là ngrɛn gu bā nggɔn nggɔn mwɔ̄n kā yə yā gu mɛ. Yə sē sāsānmānàn, tānzē nā mānē nā Yɛso nggɔn nggɔn mwɔ̄n yā bə là nə Musa.

4Kā nāmān la shāmān ə mgbəmgbrè mē yā gban te nē wān mɛ yə yo. Nā tā tsə de sē Rì wān nan mānē bā kī yā sē ə mgbəmgbrè mē kūkwār.

5Musa sē gǎr Rì dà nàn kī yā gu Rì dàn gu de nā gu nàn, dà dàn mānē bān Rì kī yā gu Rì kyun de gu lə dan mānē ə mkpān gyār nkan.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

6Də̀ sē rɛn yə̄ kī Yɛso nan, sē gu wān sē Vɛ̄n Rì wān kī yə̄ Tèywə̄ mē kūkwār sē ə ngwɔ̀n gu də̀ gu nə̀nàn nan kì yə̀ Rì dan de gu nàn. Tə̄ bān kpə Yɛso te njìnjì də̀ là vun dər nan lwe də̀ la tsu dər nkinē ətù kī yə̄ tə̄ kan dər tə̄ zwē de Rì lə nan tə̄ yə yo, sē tə̄ bān sē mənē bān Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì.

7Kī yəmē sē səsānmənàn yə yə̄ Gbrīn Ntsər là dan de, “Də̀ sē gyə̄ də̀ là gwɔ rɛn yə̄ Rì là dan gyə̄ nrìnrīnmē,

8gyə̄ kàdə kà rɛn yə̄ gyə̄ lə nan kì yə̀ gu là dan gyə̀ kə̄de nkɔ̄n yə̄ tə̀te gyə̄ bān kùcī kā rɛn māgu ə mkpān gyər səsè mē yo. Mkpān yəmūn sē mkpān yə̄ tə̀te gyə̄ bə sə̄ sē ə mgbə̀jī də̀ kā rɛn bə nan kī yə̄ Rì dàn bə. Bə nan ənə̀mē də̀tswē bə man ngrɛ̄n kì yə̀ Rì lə nan bə.

9Rì gu dan de, tə̀te gyə̄ sə̄ mā nggə̄ kyɛn ə mgbə̀jī. La sē de bə gbān ngrɛ̄n kī yə̄ nggə̄ ban sɛ sè-nlyɛ̄ də̀ nan mənē bə mē yə̄ bə nan kī yəmē də̀tswē bə man kyɛn kì yə̀ nggə̄ lə nan bə yo.

10Sē anrèn kì yə̀ mənē bə mē nan nggə̄ yə yə̄ nggə̄ te gyār bə̄ bə də̀ dan bə de, ‘Zwē mkpān mē kūkwār dər mənē bə mē là ka rɛn yə̄ bə nan kì yə̀ nggə̄ là dan bə de nə̄ bə nan, də̀ bə là ka yə̄ bə te gurgur nə̄ nggə̄.’

11Sē anrèn gyār yə̀ nggə̄ te bə̄ mənē bə mē yə yə̄ nggə̄ shənrin də̀ dan de, ‘Nggə̄ lə la nə̄ mənē bə mē nkɔ̄n nə̄ bə nyər nyə tswē yə̄ nggə̄ sɔn mān, də̀ man te sɔ̄n sū bə̄ nggə̄ yo.’ “

12Nywɛngyər nggə̄, gyə̄ gbà nàn nkəywə̀ gbyɛ̄n kə̀dè rɛn nē gyər ənywī gyə̄ lə sē bə̄ dər məmè yə̀ gu lə la kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo, də̀ kà rɛn yə̄ gu lə zwē nkɔ̄n rɛn Rì wān sē bə̄ shishɛ̄n.

13Kì yə̀ gyə̄ lə gyɛ̂n nan də̀tswē Shɛtan man kàdə nyər nənè gyər ənywī gyə̄ nə̄ gu kà rɛn yə̄ gu nan kì yə̀ Rì dan gu yo, sē kpaki nə̄ gyə̄ là nkəywə̀ mān zwē mbrɛ̄ mē kūkwār ə nkɔ̄n rɛn Rì. Nə̄ gyə̄ là nkəywə̀ mān ə mkpān yə̄ tə̄ sē mān nzɛ̂nmē yə̄ gyə̄ sē bə̄ mkpān.

14Nə̄ gyə̄ tsə de nzɛ̂nmē tə̄ bān kpə Yɛso te njìnjì kan te mənē bān là nan kī gìgyər bə̄ Yɛso, màn tə̄ də̄ kūci tswē nan kī yə̄ tə̄ gwɔ də̀ kpə yə te njìnjì, kə̄de kì yə̀ tə̄ nan ə mkpān yə̄ tə̄ kūci kpə̄ yə te njìnjì.

15Lə̀tafē yə̀ rɛn Rì dan tə̄ nə̀nàn de, “Də̀ sē gyə̄ də̀ gwɔ rɛn yə̄ Rì là dan gyə̄ nrìnrīnmē, gyə̄ kàdə kà rɛn gyə̄ lə nan kì yə̀ gu là dan gyə̄ kə̄de nkɔ̄n yə̄ tə̀te gyə̄ bān kùcī kā rɛn yə̄ bə lə nan kì yə̀ Rì dàn bə ə mkpān gyər səsè mē yo.”

16La sē bə nənè nəmān nkan bān gwɔ rɛn Rì də̀ kā yə̄ bə nan kì yə̀ gu dàn bə yo. Sē mənē kūkwār bān Musa gbō bə dɔ̀rù kà məmē Masar dɔ̀n ə mkpān yə̄ bə sə̄ sē məgər bān kā rɛn yə̄ bə nan kì yə̀ Rì dàn bə.

17Sē bə nggwɔ bān Rì dan de gu ban sɛ sè-nlyɛ̄ də̀ te gyār bə̄ bə? Sē mənē bə mē bān nan Rì rɛn məme də̀ tsu kɔn sū ə mgbə̀jī.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18La sē anrèn rɛn yə̄ mə̄nē bə bān kā rɛn bə nan kì yə̀ Rì dàn bə yə̀ gu Rì shənrin də̀ dan de, “Nggə̄ lə la kà mə̄nē bə mē dɔn nə̄ bə nyər nyə ə tswē yə̄ nggə̄ sē mān də̀ man nyə tè sɔ̄n sū yo?”

19Yə sē səsānmənàn, tə̄ ngrɛn de anrèn mə̄nē bə mē ka rɛn yə̄ bə kpə̄ te njìnjì bə̄ kī yə̄ Rì dan bə, yə yə̄ bə krɛ nyər ə nkɔ̀n də̀ la ywe kə sū ə tswē yə yə̄ Rì sə̀ gbō bə lwè ywè mān yo.

Takədā yə̄ bə car mə̄nē Bān Yahuda 4

1Nywɛngyə̌r nggə̀, tə̄ tsə de Rì kpān nyū nə̄ tə̀ de nə̄ tə̄ nyər ywe kə tè sɔ̄n sū bə̄ gu ə tswē yə̄ gu sɔ̀n mān. Yə sē səsānmənàn nə̄ tə̄ nan gbyɛ̄n kədè rɛn nkinē nəmān lə ywar gyər ənywī gyə̄ nkɔ̀n yə̀ gu lə ywē kə sū bə̄ Rì.

2Rɛn zəze yə̄ Yɛso yə̄ tə̄ gwɔ sē kə̄de rɛn yə̄ Rì yə̄ mə̄nē bə mē gwɔ nənàn. Kì gyər mənàn rɛn Rì yə̄ mə̄nē bə mē gwɔ la lā bə mān yo anrèn bə gwɔ yə də̀ kā yə̄ bə kpə̄ yə nan ndu.

3Sē tə̄ bān kpə rɛn Rì te njìnjì bān là nyər ywe ə tswē yə̄ Rì shāmān də̀ kə sɔ̀n sū bə̄ gu. Də̀ sē ətù mə̄nē bān la kpə̄ rɛn məgu te njìnjì yo, Rì dan de, “Nggə̄ te gyār də̀ shənrin njìnjì de, ‘Nggə̄ lə la kà mə̄nē bə mē dɔn nə̄ bə nyər nyə sɔ̀n sū bə̄ nggə̄ yo.’ “ Rɛn yəmē la sē kì yə̀ Rì dàn ə mkpān yə̄ gu sə̀ nàn ndu yə̄ nan mgbəmgbrè mē yo. Gu krɛ̀ ndu yə̄ nan mgbəmgbrè mē kūkwār anrīn də̀ sə̄ dàn rɛn yəmē.

4Rɛn yə̄ mbrɛ̄ yə̄ vē tāmgbā yə̀ Rì nan mgbəmgbrè, bə car yə gyə̄ ə lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì ə tswē nəmān də̀ dan de, “Mbrɛ̄ yə̄ tāmgbā sē mbrɛ̄ yə̄ Rì sɔ̀n sù anrèn gu krɛ̀ ndu yə̄ gu nàn mgbəmgbrè mē.”

5Sē rɛn yə̄ sɔ̀n sù yəmē nzə̌ yə̄ nē nəmān car də̀ dan de, “Nggə̄ lə la kà mə̄nē bə mē dɔn nə̄ bə nyər nyə ə tswē nggə̄ shāmān də̀ nyə sɔ̀n sū bə̄ nggə̄ yo.”

6Mə̄nē bān kùcīcī gwɔ rɛn zəze yə̄ Rì dan bə, la nyər ywe kə sɔ̀n sū bə̄ gu yo anrèn bə kā rɛn yə̄ bə kpə̄ kì yə̀ bə gwɔ te njìnjì. Tə̄ tsə de mə̄nē nəmān shāmān bān lə nyər ywe ə tswē Rì là sɔ̀n mān də̀ ywe kə sɔ̀n sū bə̄ gu.

7Yə sē səsānmənàn, anrèn Rì kan mbrɛ̄ nəmān zwè, sē mbrɛ̄ yəmē yə̄ bə gyɔ yə de, “Nrìnrīnmē.” Rì kà rɛn yə̄ gu nə̄ mə̄nē bə mē kə sɔ̀n sū bə̄ gu ə mkpān gyər səsɛ̀. Gu nàn ənəmē anrīn də̀ sə̄ kàn dàn Doda rɛn yə̄ bə car gyə̄ ə lətafɛ̄ rɛn məgu de: “Də̀ sē gyə̄ də̀ là gwɔ rɛn yə̄ Rì là dan gyə̀ nrìnrīnmē, gyə̄ kàdə kà yə̄ gyə̄ lə nan kì yə̀ gu dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn yo.”

8Màn sē de Jɔshuwa sə̀ gbō tətе tə̄ bān kùcī ə mkpān yə̄ bə sə̄ zər ə mgbə̀jī də̀ lwè bə ywè kə nyər ə tswē Rì shāmān, gu Rì màn la kàn krè ə mkpān nəmān nkan də̀ rèn ətù mbrɛ̄ nəmān nkan nzə̌ yo.

9Nə̄ tə̄ tsə de rɛn Rì là tsar tə̄ de nzênmē mkpān kasə̄ sē shāmān yə̄ mə̄nē bān Rì lə nyər ywe kə sɔ̀n sū bə̄ gu kə̄de nkɔ̄n yə̄ Rì sɔ̀n sū ə mbrɛ̄ yə̄ tāmgbā yə̄ gu nàn mgbəmgbrè mē krɛ̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Nə̄ gyə̄ tsə de nē wān də̀ nyər ywè kə̄ tè sɔ̀n sù bə̄ Rì sē gu wān lə kà ndu yə̄ gu là nan ə mgbəmgbrè dən kə̄de nkə̄n yə̄ Rì krɛ̀ ndu mə̄gu də̀ tè sɔ̀n sù.

11Yə sē sə̄sānmə̄nàn, gyə̄ nə̄ tə̄ nə̄r kyɛn də̀tswē Rì man nə̄ tə̄ ywe kə te sɔ̀n sū bə̄ gu. Tə̄ kə̄də kpə̄nyɛn nə̄ nē gyə̄r ənywī tə̄ gbàn nyər ywè kə tè sɔ̀n sù bə̄ Rì anrɛ̀n gu ka yə̄ gu nan kì yə̀ Rì dan kə̄de kì yə̀ tə̄te tə̄ nan sə̀sɛ̀ mē yo.

12Nə̄ gyə̄ tsə de rɛn Rì sē kì yə̀ sē bə̄ shishɛ̄n də̀ là nan ndu ə dər mə̄nē. Rɛn yə sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə lə nan ndu ə dər mə̄nē mwɔ̄n kə̄de njīmgbàn yə̄ bə ngə yə də̀ yə re ngga ywā. Rɛn yəmē sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə lə nan nyər kə sū tswē yə̄ shishɛ̄n bə̄ gbrīn yə̄ nēnjì sē mān. Rɛn yə̄ Rì sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə vu dər̆ yə̄ nēnjì swɛ kyɛn kūkwār kə̄de njī yə̄ re də̀ là nan kuku nan ngre te nkan nkān. Sē rɛn Rì yə̄ là vu tēkə yə̀ sē ə dər mə̄nē nga sū bē.

13Yə sē sə̄sānmə̄nàn, nkinē gyə̀r la shāmān ənywī kī yə̄ Rì nan kūkwār mē yə̀ gu la gbàn yə̄ tsə̄ yo. Beshi yə̄ Rì là ngrɛn kī mē kūkwār də̀ nkinē gyə̀r la shāmān yə̀ gu gban yə̄ tsə̄ yo, də̀ yə sē gu wān tə̄ lə krè ə nggà bēshi gu ə mbrɛ̄ nə̄mān də̀ dan gu kī yə̄ tə̄ nan kūkwār.

14Kì yə̀ tə̄ lə nan nzɛ̂nmē, rɛn Rì yə̄ tə̄ kpə te njìnjì, nə̄ tə̄ nan yə lwe. Tə̄ sē bə̄ Yɛso Vɛ̄n Rì wān sē Tu nggɔn kūkwār wān tɔ̀ kī nə̄ Rì, wān sē ə tswē Rì sē mān nzɛ̂nmē.

15Gu Yɛso wān sē Tu nggɔn wān tɔ̀ kī tə̄ nə̄ Rì, sē nē wān tsə krɛ nyər yə̀ mə̀tə̄ də̀ là te mə̀tù tə̄ anrɛ̀n gu kan nkəywə̄ tè kə̄de sē yə̀ tə̄ sē də̀ Shɛtan mā gu kyɛn ə nkə̄n kī yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār də̀ gu tsə sē ránkpə yə̀ mgbəmgbrè yəmē sē. Yə sē kpaki nə̄ tə̄ tsə nə̀nàn de gu la nàn rɛn nkinē məme ə nkə̄n yə̄ Shɛtan mā gu kyɛn yo.

16Yə sē sə̄sānmə̄nàn, gyə̄ nə̄ tə̄ vūn dər̆ nan lwe mgbāmgbān də̀ man nyə bə̄ Rì wān sē Nggɔn tə̄ də̀ là nan mə̄nē zəze. Sē bə̄ Rì gu yə̄ gu là te mə̀tù tə̄ də̀ là nan tə̄ kī yə̄ sē zəze də̀ sə là tə̄ mān ə mkpān yə̄ gu tsə de tə̄ là fɔ de nə̄ gu là tə̄ mān. Bān

Takə̀dā yə̄ bə car mə̄nē Bān Yahuda 5

1Mə̄nē bān sə̄ sē Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ Rì mē kūkwār sē bān Rì cu ənywī mə̄nē bān mə̄bə, də̀ kàn nə̄ bə nan gu ndu dùdu nkyɛn nywɛngyə̄r bə. Ndu yə̄ gu nə̄ bə sē ndu yə̄ bə kpə̄ kī nywɛngyə̄r bə là lwe nyə nə̄ Rì bə̄ yə̄ bə sə̄ kan tɔ̄ nə̄ Rì dùdu məme bə.

2Nē gu mē sē bə̄ dər̆ yə̀ gu là te mə̀tù nywɛngyə̄r gu bān krɛ nyər ə nggà bēshi Rì də̀ là nan rɛn məme yə̄ bə la tsə de sē məme yo. Gu lə te mə̀tù bə anrɛ̀n gu tsə de gu sē wān krɛ nyər ə nggà bēshi Rì nə̀nàn.

3Yə sē sə̄sānmə̄nàn, sē kpaki nə̄ nē gu mē kpə̄ kī yə̄ nywɛngyə̄r gu kàn tɔ̀ nə̄ Rì ətù rɛn məme mə̄bə də̀ man kàn kī mə̄gu tɔ̀ nə̄ Rì nə̀nàn anrɛ̀n gu tsə de gu sē wān krɛ nyər nə̀nàn.

4Nənè gyə̄r la shāmān wān cu nkəywə̄ də̀ kan nkəywə̄ tè tu yə̄ nkyɛn mə̄nē bān là tɔ kī mē yo. Sē Rì kyame wān là gyɔ nē də̀ là kan gu te tu yə̄ mə̄nē bān tɔ̀ kə̄de nkə̄n yə̄ gu gyɔ Runan də̀ kàn gu tè tu yə̄ bān tɔ̀ kī nə̄ gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Nkɔ̄n yə̄ Rì sə̀ gyɔ mə̄nē də̀ sə̄ cu bə tè Tu nggɔn bān tɔ̀ kī nə̄ gu, sē yə yə̄ gu gyɔ Krisəti də̀ kan gu tè Tu wān tɔ̀ kī nə̄ gu. La sē Krisəti wān kan nkəywə̀ tè tu wān tɔ̀ yo. Sē Rì wān dan Krisəti de, “Wə̄ sē Vɛ̄n nggə̄; də̀ nrìnrīnmē nggə̄ kan nkəmùn te Tèywē.”

6Gu Rì dàn Krisəti ə tswē nə̄mān nzɔ̌ de, “Wə̄ lə sē nē wān tɔ̀ kī nə̄ nggə̀ ban mkpān mē ywe njì ə nkɔ̄n yə̄ Məcizəde sə̀ sē nē wān tɔ̀ kī.”

7Mkpān yə̄ Yɛso Krisəti sē ə mgbəmgbrè mē, gu nàn nyū bu də̀ gì məshi ə tswē yə̄ gu rɛn bə̄ Rì wān sē bə̄ nkɔ̄n yə̄ gu lə kpə̄ gu cūngwɔn ə ngwɔ̀n kyū. Rì gwɔ bər yə̀ Krisəti anrɛ̀n gu Krisəti sē wān kàn dər gu kūkwār nə̄ Rì.

8Kì yə̀ Rì dàn Yɛso de nə̄ gu nàn, gu nàn yə̄ də̀ la gyɛ̂n kyɛn nkəywə̄ de gu sē Vɛ̄n Rì yo. Mgbŭ yə̀ gu kpə̄ sē gu cā nkɔ̄n kyɛn yə̄ gu lə nan kì yə̀ Rì dàn gu de nə̄ gu nàn.

9Mkpān yə̄ Yɛso nàn kì yə̀ Rì dàn gu krɛ̀, gu kàn tè nkɔ̀n yə̀ Rì là kpə̄ mə̄nē cūngwɔn ywe njì. Mə̄nē bān gu là kpə̄ bə cūngwɔn sē bān là nan kì yə̀ gu là dan bə.

10Sē Yɛso gu mē nə̀nàn wān Rì kàn gu tè Tu nggɔn wān tɔ̀ kī nə̄ gu ə nkɔ̀n yə̀ Məcizəde sē nē wān tɔ̀ kī.

11Kī shāmān kənànme yə̄ tə̄ man dan gyə̄ ətù rɛn yəmē, də̀ yə ran tə̄ kpə yə̄ tə̄ dan gyə̄ yə anrɛ̀n gyə̄ la sə̀ sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ lə tsə kī yə̄ bə là dan gyə̄ tsutswe yo.

12Gyə̄ ban mkpān nggānme nzɛ̂nmē yə̄ mə̄nē nə̄mān tsar gyə̄ rɛn Rì, yə mān gyɛ̂n sē gyə̄ nzɛ̂nmē bān là tsar mə̄nē nə̄mān yə nə̀nàn də̀ yə la sē ənə̀mē yo. Gyə̄ kasə̄ sē mə̄nē bān bə là tsar gyə̄ rɛn Rì yə̄ bə kūci tsar gyə̄ yə. Mkpān ma mān yə̄ gyə̄ màn sē ə nkɔ̀n rɛn Rì kə̄de mə̄nē bān ma bān bə lə tan nan, də̀ gyə̄ gyɛ̂n kàsə̄ sē ə nkɔ̀n rɛn Rì kə̄de nywɛn bān là man mə̀ səsə mənrīn.

13Nənè wān ban mə̀ səsə tè kī rē mə̄gu kyame kàsə̄ sē vɛ̄n mə̀nyə̄r mənrīn. Ncinrin nē gu mē la tsə kì yə̀ sē zəzè bə̄ kì yə̀ sē məmè tè nkan yo.

14Nə̄ gyə̄ tsə de sē nē wān sē mkpànē wān là rē lā yə̄ tsə̀r kpə. Nē gu mē sē wān ca nkɔ̄n yə̄ tekə ətù kī kyɛn anrɛ̀n gu sē wān ca nkɔ̄n yə̄ gu tsə kì yə̀ sē zəzè bə̄ kì yə̀ sē məmè kyɛn.

Takə̀dā yə̄ bə car mə̄nē Bān Yahuda 6

1Yə sē səsānmə̄nàn, gyə̄ nə̄ tə̄ kūci tswē zwē kī yə̄ bə là tsar tə̄ ətù rɛn yə̄ Yɛso Krisəti, kī yə̄ mwɔn yə̄ tə̄ gwɔ ə̀ kùcī də̀ yə sē kì yə̀ mkpânē là nan. Nə̄ tə̄ kā tswē kì yə̀ tə̄ gwɔ kùcī dɔn də̀ man ban cīn tswē zwē kì yə̀ mwɔn yəmē. Kī yə̄ kùcī yə̄ tə̄ tsar gyə̄ sē rɛn yə̄ bə dan gyə̄ de nə̄ mə̄nē kā nkɔ̄n yə̄ bə nan kī məme yə̄ lə gbō kyū te mə̄nē dɔn də̀ man kpə̄ rɛn Rì te njìnjì. La sē tə̄ lə ban rɛn yəmē ə tə̀r kyār də̀ man sə̄ tsar mə̄nē bə mē yə nzɔ̌ yo.

2Kī yə̄ bə tsar gyə̄ ə̀ kùcī nə̀nàn sē rɛn yə̄ bə là kan mə̄nē te ntsər, bə̄ rɛn yə̄ nē vu ngwɔn sa mə̄nē ə tù də̀ rɛn bə̄ Rì, bə̄ rɛn yə̄ Rì là tā mə̄nē shɛn, bə̄ sùr rɛn yə̀ Rì lə sùr mə̄nē ə mkpān yə̄ mgbəmgbrè mē lə krɛ.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Tə̄ gwɔ kī yəmē də̀ tsə yə mbɛ̄. Yə sē səsānmənàn, nə̄ tə̄ kā rɛn yə̄ tə̄ lə sə̀ rɛn ətù kī yəmē dən də̀ man kūci tswē rɛn ətù kī yə̄ mwɔn yəmē màn Rì də̀ kpənyèn.

4Mənē bān tsə kì yə̀ sē njìnjì yə̀ Rì nan də̀ bə zwe yə̄ mān kyɛn anrīn, də̀ kan nyə kàn gən te yə̄, nkən nəmān la shāmān yə̄ nənè lə kwɔ dər yə̄ mənē bə mē tè nkən rɛn Rì nzə̌ yo. Mənē bə mē sē bān tsə kī zəze yə̄ Rì nan bə də̀ bə tsə nənàn de Rì nə bə Gbrīn məgu yə̄ sē Ntsər kə̄de yə̄ gu nə mənē nəmān nənàn.

5Mənē bə mē tsə de rɛn Rì sē kì zəzè. Bə tsə rɛn yəmē ə nkən kī yə̄ Rì nàn bə. Kì yə̀ mənē bə mē tsə nənàn sē nggən nggən yə̄ mkpān yə̄ Rì là nyə̄ tswē lwe mənē.

6Də̀ sē ncinrin mənē bə mē kan gən te rɛn Rì, nkòn nəmān la shāmān yə̀ nənè lə nan nə̄ dər mənē kā nkən məme yəmē dən də̀ zwē rɛn Rì mān yo, anrèn kì yə̀ mənē bə là nan sē bə là kan Yɛso kpān ngun kə yə̄ ywā nzə̌ də̀ là gbo mùmwòn gyɔ gu ə nggà bēshi mənē.

7Məmē yə̀ glō là kū sū yə̄ də̀ məsər là nan nyər ywe nywī ywə̄ zwē mkpān mē, Rì là nə̄ yə̄ nàn kī krè. Rì là nə̄ kī yə̄ bə sɔn ə məmē yəmē nan cɛ də̀ sē kì yə̀ lə là mənē bān kī yəmē sē yə̄ məbə.

8Də̀ sē ncwər bə̄ mgbəga də̄ gyên ru mbɛ̄ də̀ cɛ mān ə məmē yə̄, məmē yəmē lə kan te tswē yə̄ fà. Mkpān là nyə yə̄ Rì lə far nyū gbəjā gyə̄ məmē yəmē də̀ cu glo tō yə̄ wu cāzù.

9Gyə̄ kpə̄kpàn nggə̄ bān nggə̄ là nyɛn gyə̄ nggān, kī yə̄ tə̄ là car də̀ là dan gyə̄ mē la sē de dər nkinē gyên là tsu tə̄ ətù rɛn gyə̄ yo. Tə̄ tsə de gyə̄ sē mənē bān là zwē nkòn yə̀ sē zəzè dətswē Rì man kpə̄ gyə̄ cūngwɔn.

10Rì sē wān là nan zəze. Ndu yə̄ gyə̄ nan la sē kì yə̀ gu lə kan kə də̄ ətù gyə̄ yo. Nkən yə̄ gyə̄ la mənē bān kpə rɛn məgu te njìnjì bə̄ nkən yə̄ gyə̄ là nan ndu yə̄ là mənē bə nzênmē sē kì yə̀ Rì lə ngrēn də̀ tsə de gyə̄ sē là nyɛn gu.

11Kì yə̀ dər tə̄ ban nggān də̀ tə̄ là rɛn bə̄ Rì ətù gyə̄ nzênmē sē de gyə̄ kūkwār gyə̄ màn kūci tswē nər nggān ə nkən zwē rɛn Rì mān mâ kə sū mkpān krɛ yə̀ mgbəmgbrè mē də̀ man kàdə mərtu bàn gən ə nkən rɛn yə̄ məgu yo, dətswē gu man nə̄ gyə̄ kì yə̀ gyə̄ kan dər gyə̄ zwè ətù ywə̄.

12Tə̄ là dan gyə̄ de gyə̄ kàdə kpənyèn yə̄ gyə̄ sē mənē bān là te kpə̀kplə̌ yo. Kì yə̀ gyə̄ lə nan sē nə̄ gyə̄ nàn kī ə nkən mənē bān kpə te njìnjì də̀ là vun dər nan lwe ə nkən rɛn Rì. Gyə̄ də̀ nàn ənəmē, gyə̄ lə sē bān Rì lə nə̄ gyə̄ kì yə̀ gu kpān nyū gyə̄ de gu lə nə̄ gyə̀.

13Mkpān yə̄ Rì kpān nyū nə̄ Bərayi, sē sān yə̄ məgu yə̄ gu kàn shənrin kpān nyū nə̄ gu anrèn nənè la shāmān wān mwɔn gu yə̄ gu lə ban sān gu shənrin bə̄ yə yo.

14Rì gu dàn Bərayi de, “Nggə̄ lə nan wə̄ kì zəzè də̀ nə̄ wə̄ məywa nggānme. Yəmē sē nyū yə̄ nggə̄ kpan nə̄ wə̀ də̀ yə sē kì yə̀ nggə̄ lə nan.”

15Bərayi vūn dər lwè ətù kì yə̀ Rì dàn gu də̀ bàn mkpān jì yə̄ mān mâ mkpān yə̄ Rì nyə̄ nə̄ gu kì yə̀ gu kpān nyū nə̄ gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Gyə̄ tsə de mkpān yə̄ nənè də̀ là kan rɛn yə̄ gu shənrin nə̄ nē nə̄mān de gu lə nan gu nkinē, sē sān yə̄ nē wān sē nggɔn mwɔ̄n nē gu mē yə̄ gu là ban shənrin. Mkpān yə̄ gàntan nə̄mān də̀ nyə̄ nyə̌r ənywī rɛn yə, sē shənrin yəmē yə̀ lə gə̀ gàntan yəmē.

17Rì kpān nyū nə̄ mə̄nē də̀ kàn shənrin nə̀nàn ətù kì yə̀ gu dan de gu lə nan də̀tswē mə̄nē bə bān gu kpān nyū nə̄ bə man tsə de gu lə la sər nyū ətù kì yə̀ gu dan de gu lə nan bə yə̄ yo.

18Kī ywā yəmē yə̄ shāmān, (kpān nyū bə̄ shənrin yə̀ Rì shə) la sē kì yə̀ nkinē gyə̀r lə sər yə̄ yo. Rì də̀ nàn kī yəmē, kì yə̀ gu dan la sē mò yo. Yə sē sə̄sānmə̄nàn, tə̄ bān ywe bə̄ Rì də̀ là kan tu tə̄ gi bə̄ gu, kī ywā yəmē yə̄ Rì nan sē kì yə̀ lə kpàn tə̄ də̌r ə nkɔ̄n rɛn mə̄gu. Kī yəmē là kpan tə̄ də̌r də̀tswē tə̄ man kūci tswē kan dər tə̄ zwē ətù kì yə̀ gu dan de gu lə nan tə̄ yə.

19Sē kì yə̀ tə̄ kan dər tə̄ zwē ətù ywə̄ yə̀ lə nan tə̄ lwe də̀ tə̄ lə nan krè ə nkɔ̄n rɛn Rì. Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə tə̄ lə nyər ənywī tswē Rì shāmān. Nywī tswē yə yə̄ sē ntsər də̀ sē tswē yə̄ Rì shāmān yə̄ bə kan kpə nkùlwè ywar yə te nkan, nzɛ̂nmē tə̄ za tswē kpə nkùlwè yəmē gyə̄ də̀ ywe tswē yə̄ Rì shāmān.

20Sē Yɛso tukpə̀ gu wān kucici tə̄ nyər mān ə tswē yəmūn də̀ yə sē dùdu tə̄ yə̄ gu nyər mān tswē yə. Rì kan Yɛso tè nē wān sē Tu nggɔn wān tɔ̀ kī nə̄ gu, də̀ yə sē kì yə̀ gu lə nan ywe njì ə nkɔ̄n yə̄ Məcizəde sə̀ sē wān tɔ̀ kī nə̄ gu.

Takə̀dā yə̄ bə car mə̄nē Bān Yahuda 7

1Nē wān re Məcizəde sē nē wān mkpān gyə̄r sə̀sɛ̀ gu sə̀ sē Cūn mə̄nē bān sē ə tswē yə̄ sān yə re de Salemu. Gu sə̄ sē wān nan ndu yə̄ tɔ̀ kī nə̄ Rì wān sē bə̄ nggɔn nggɔn mwɔ̄n kī mē kūkwār. Mkpān gyə̄r mē sə̀sɛ̀, Bərayi bə̄ mə̄nē bān mə̄gu ywe kə tè kɔ̄n bə̄ məcūcùn nə̄mān də̀ nlywe bə, də̀ Məcizede ma bə̄ gu nkɔ̀n də̀ kàn fàr nyū zəze gyə̄ gu Bərayi.

2Ə̀ mkpān yəmūn, Bərayi nə̄ Məcizəde zàkā fa ənywī kī nkan nkān yə̄ gu lwè rù ə tswē bə ywe kə tè kɔ̄n. Kì yə̀ sē yə̀ kùcī yə̀ tə̄ tsə ətù sān yə̄ Məcizəde sē de, sān yə sē ə nyū bān Yahuda yə̄ là dan de, “Cūn wān sē zəze.” Kì yə̀ ywā yə̀ sē ətù gu Məcizəde sē nàn de gu sē Cūn wān là nə̄ nē sē bə̄ sɔ̀n sɔ̀n susù. Gu sē Cūn tswē yə̄ re de Salemu.

3Nənè nə̄mān la shāmān wān tsə rɛn nkinē ətù nē wān sē tě Məcizəde bə̄ nē wān sē gyə̌r gu yo. Nənè la tsə mə̄nē nə̄mān bān sē təte gu bān kùcī yo. Nənè gyə̄r la shāmān ə mgbəmgbrè mē wān tsə mkpān yə̄ bə ngrin gu bə̄ mkpān yə̄ gu kyu yo. Nē gu mē sē kə̄de Vɛ̄n Rì anrɛ̀n gu sē nē wān là krè njì də̀ là kan kī tɔ̀ nə̄ Rì.

4Nə̄ gyə̄ tèkə nggɔn nggɔn yə̄ Məcizəde sē bə̄ yə mūn man! Sē nē gu mē wān Bərayi wān sē tě yə̀ mə̄nē bān Sərela mē kūkwār nə̄ gu zàkā ənywī kī yə̄ gu lwè rù ə tswē te kɔ̄n.

5Bān yə̄ Musa nə̄ nkyɛn mə̄nē bān tɔ̀ kī də̀ sē bān gbɔ̀n Ləywi nə̄ bə kpə̄ zàkā ənywī kī yə̄ mə̄nē bān Sərela sē bə̄ yə. Kì yə̀ tə̄ tsə ətù rɛn yəmē sē mə̄nē bə mē kpə̄ zàkā ə ngwɔ̀n mə̄nē bān sē nywɛngyə̌r bə, mə̄nē bə mē la sē nkan bə̄ nkyɛn mə̄nē bān gbɔ̀n kə̀ Bərayi yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

6Gyə̄ tsə de Məcizəde la sē nē wān gbɔ̀n kə̀ Ləywi yo də̀ Bərayi nə̄ gu zàkā də̀ ə tswēyəmē gu kàn fàr nyū zəze gyə̄ Bərayi wān Rì sə̀ kpān nyū nə̄ gu.

7Gyə̄ tsə nə̀nàn de, nē wān lə far nyū zəze gyə̄ nē, sē nē gu mē wān sē nggɔn mwɔ̄n nē wān gu là far nyū zəze gyə̄ gu.

8Nə̄ gyə̄ tsə kì yə̀ sē ətù mənē bān gbɔ̀n Ləywi bān là nan ndu yə̄ kan kī tɔ̄ nə̄ Rì də̀ là kpə zàkā bə̄ nywɛngyə̌r bə, də̀ bə kūkwār sē mənē bān lə tsu. Də̀ sē ətù Məcizede wān kpə̄ zàkā, rɛn Rì dan tə̄ de gu la sē nē wān lə kyū yo.

9Mkpān yə̄ Bərayi nə̄ Məcizəde zàkā sə̀sɛ̀, yə sē kə̄de Ləywi wān məywa gu sē bān là kpə zàkā yə̄ nzênmē, wān nə̄ yə̄.

10Tə̄ là dan de kì yə̀ Bərayi nan sē kə̄de Ləywi wān nan yə̄ anrɛ̀n mkpān yə̄ Bərayi nə̄ Məcizəde zàkā, Ləywi bə̄ məywa sə̄ sē ə nɛ̀n gu Bərayi.

11Sē anrɛ̀n ndu yə̄ mənē là kan kī tɔ̄ nə̄ Rì sē ə ngwɔ̀n mənē bān gbɔ̀n Ləywi yə Rì kàn Bān məgu tè mənē bān Sərela ə ngwɔ̀n. Màn sē de mənē bān gbɔ̀n Ləywi nan kì yə̀ dər Rì là fɔ̀ de nə̄ mənē sē bə̄ yə̄, nənè nəmān nkan wān tɔ̀ kī nə̄ Rì də̀ sē ə nkɔ̀n yə̀ Məcizede màn la kàn nyə̀ nzɔ̌ yo. Mənē bān tɔ̀ kī nə̄ Rì bə mūn mān kūci tswē nan ndu bə ə nkɔ̄n yə̄ Runan nàn məgu.

12Tə̄ tsə de mkpān yə̄ Rì də̀ là ban nē gyə̄r nkan te wān lə nan ndu yə̄ gu lə kan kī tɔ̀ nə̄ gu, yə là se kpaki nə̄ gu sər bə Bān yə̄ məbə yo.

13Yə sē səsānmənàn, Yɛso wān sē Nggɔn tə̄ wān sē rɛn məgu yəmē yə̄ tə̄ là dan gyə̀, sē wān gbɔ̀n kə̀ nəmān nkan. Nənè gyə̄r ənywī mənē bān gbɔ̀n gu la nàn ndu yə̄ tɔ̀ kī ə tswē tɔ̀ kī nə̄ Rì gbàngyə̀r yo.

14Tə̄ tsə de gu Yɛso wān sē Nggɔn tə̄, sē wān nē gyə̄r ə gbɔ̀n mənē bān Yahuda wān ngrin gu də̀ tə̄ la gwɔ de Musa dàn rɛn nkinē gyə̄r ətù mənē bān gbɔ̀n kə̀ yəmē de, lə sē wān tɔ̀ kī nə̄ Rì yo.

15Nkɔ̄n yə̄ nē wān tɔ̀ kī nə̄ Rì wān nyə də̀ sē kə̄de Məcizəde sē yə yə̄ tə̄ nan tsə de ndu yə̄ mənē bān gbɔ̀n kə̀ Ləywi la nan nkinē gyə̀r yə̀ lə sù Rì dər yo

16Nənè wān də̀ sē wān gbɔ̀n kə̀ bān tɔ̀ anrīn bə là kan gu te wān tɔ̀ kī nə̄ Rì. La sē ənə̀mē yə̄ bə nan bə̄ nē gu mē yo. Sē nē wān sē nggɔn nggɔn yə̄ shishēn yə̄ sɔ̀n be njì wān kan nē wān sē kə̄de Məcizəde tè wān kan kī tɔ̀ nə̄ Rì.

17Lə̀tafē yə̀ rɛn Rì dan rɛn yə̄ tù nē gu mē de, “Wə̄ lə sē nē wān kan kī tɔ̀ nə̄ Rì ywe njì ə nkɔ̄n yə̄ Məcizəde sē.”

18Mkpān yəmūn sē yə̄ Rì kàn rɛn yə̄ Bān məgu yə̀ gu kàn nə̄ mənē kùcī mē zwè lə̀gə̀r anrɛ̀n yə̄ la sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə kan mənē te zəze ə nggà bēshi gu yo.

19Bān yə̀ Rì nə̄ Musa la kàn nkinē gyə̀r tè zəzè ə nggà bēshi Rì yo. Kì yə̀ Rì kpān nyū gyə̄ de gu lə nan tə̄ mwɔn rɛn yə̄ Bān yəmē də̀ yə sē kì yəmē yə̀ tə̄ kan dər tə̄ zwē ətù ywə̄ nzênmē. Sē nkɔ̄n kì yəmē yə̄ ci tə̄ te hyuhyur bə̄ Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Kì gyàr yə̀ shāmān nzə̌ yə̀ Rì nàn sē gu shənrin de Yɛso lə sē wān lə kan kī tò nə̄ gu ywe njì. La sē səsānmənàn yə̄ Rì shənrin nə̄ mənē bān gbòn kə̀ Ləywi ə mkpān yə̄ bə nə̄ bə ndu yəmē yo.

21Rì gyên kàn Yɛso tè wān kan kī tò nə̄ gu ə nkə̄n yə̄ gu shənrin də̀ dàn gu de, “Nggə̄ Rì wān sē Nggɔn, shənrin de wə̄ lə sē wān kan kī tò nə̄ nggə̀ ywe njì. Nkinē nəmān la shāmān yə̀ lə sər nggə̄ dər ətù kì yə̀ nggə̄ dan mē yo.”

22Tə̄ tsə de sē nkə̄n yə̄ Rì shənrin nə̄ mənē nzênmē yə̄ tònzē mwə̄n yə̄ gu nə̄ ə̀ kùcī anrèn kì yə̀ Yɛso nan.

23Yəmē sē kì nəmān nzə̌ yə̀ shāmān ətù ndu yə̄ mənē bān gbòn Ləywi nan bə̄ ndu yə̄ Yɛso nan. Sē mənē kənànme bān gbòn Ləywi bān nan ndu yə̄ kan kī tə̄ nə̄ Rì anrèn bə sē mənēnjì bān là nan ndu yə də̀ kan tsu kā yə dɔn mənē nəmān nkan.

24Də̀ sē ətù Yɛso, gu sē nē wān sē bə̄ shishēn yə̄ sòn be njì də̀ nənè nəmān la shāmān wān lə kpə̄ ndu yə̄ məgu də̀ nàn yə yo.

25Anrèn rɛn yəmē, zwē mkpān mē kūkwār gu sē nē wān ma gu kpə̄ mənē bān là zwe rɛn Rì ə nkə̄n məgu cūngwɔn, anrèn gu sē wān sē bə̄ shishēn yə̄ sòn be njì də̀ zwē mkpān mē kūkwār gu sə̄ rɛn bə̄ Rì ətù kì yə̀ gu lə nan bə.

26Yə sē səsānmənàn, Yɛso gu wān sē Tu nggɔn wān tò kī nə̄ Rì wān sē kì dər mətə̀ là fɔ, gu sē nē wān sē ntsər ə nggà bēshi Rì. Gu sē nē wān la sē bə̄ rɛn məme nəmān yo. Rì la kà gu dòn nə̄ gu sòn gìgyàr bə̄ mənē bān là nan rɛn məme yo də̀ zo gu lwè ywè mkparū

27Yɛso la sē kə̄de nkyɛn mənē bān sē tu yə̄ bān tò kī nə̄ Rì yo, anrèn ndu gu la sē yə̄ gu là kan kī tò nə̄ Rì ətù məme gu zwē mbrɛ̄ mē kūkwār yo, də̀ la nàn rɛn məme nəmān yə̄ gu lə kan kī tò nə̄ Rì ətù yə kə̄de mənē bə mē yo. Sē mkpān yə̄ gu kàn nkəywə̄ tò nə̄ Rì kyame yə̄ gu nàn ndu yəmē də̀ yə ma mān ənəmē.

28Bān yə̀ Musa nə̄ mənē bān sē mənēnjì bān krɛ nyər nggà beshi Rì nə̄ bə sē tu nggɔn bān tò kī. Mkpān yə̄ Rì shənrin ətù kì yə̀ gu lə nan yə̄ zwē Bān Musa mān ə gɔ̄n, gu bàn Vēn gu wān krɛ ndu kì yə̀ gu kpan nyū də̀ yə sē gba krɛ ndu yəmē nān.

Takədā yə̄ bə car mənē Bān Yahuda 8

1Kì yə̀ sē nggòn ənywī rɛn yə̄ tə̄ là dan gyə̄ mē, sē tə̄ là dan gyə̄ de, tə̄ sē bə̄ nē wān sē Tu nggɔn wān tò kī nə̄ Rì wān krɛ ndu kì yə̀ Rì kpan nyū gyə̄. Nē gu mē sē Yɛso wān sòn ə mkparū bə̄ Rì wān nə̄ gu nggɔn nggɔn ətù kī mē kūkwār.

2Yɛso gu là nan Rì ndu kə̄de wān sē Tu nggɔn wān tò kī nə̄ Rì ə tswē yə̄ sē Ntsər mwə̄n tswē mē kūkwār. Tswē yə yə̄ Yɛso là nan ndu sē tswē yə̄ Rì tukpə̀ gu là sòn mān də̀ sē tswē yə̄ Rì tukpə̀ gu nan. Tswē yə la sē yə̄ nənè nēnjì nan kə̄de yə̄ bān gbòn Ləywi sə̄ nan ndu mān mē yo.

3Tə̄ tsə de mənē bān bə nə̄ bə ndu yə̄ bə sē Tu nggɔn bān tò kī nə̄ Rì mē kūkwār, sē bān bə cu bə dətswē bə man nan ndu yə̄ bə kpə̄ kī bə̄ nan yə̄ mənē də̀ man kan tə̄ nə̄

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Rì. Yə sē səsānmənàn, sē kpaki nə̄ Yɛso wān sē Tu nggɔn wān tɔ̀ kī tə̄ sē bə̄ kì yə̀ gu lə kan tɔ̀ nə̄ Rì.

4Màn sē Yɛso sē wān lə sɔ̀n ə mgbəmgbrè mē nzêmē, gu màn la nàn ndu yə̄ gu sē Tu nggɔn wān tɔ̀ kī nə̄ Rì yo anrɛ̀n mənē bān tɔ̀ kī shāmān mbɛ̄ bān là nan ndu yə ə nkɔ̄n kì yə̀ Bān yə̀ bān Yahuda tsar bə.

5Ndu yə̄ bān tɔ̀ kī ə mgbəmgbrè mē là nan, sē kī yə̄ ru kī yə̄ bə là nan ə mkparū. Ndu yə̄ mənē bə mē là nan la sē nkan kə̄de kì yə̀ Musa nan yo. Mkpān yə̄ Musa kyūn yə̄ gu nan Fəkə̀ yə̄ gu kan kī tɔ̀ nə̄ Rì, Rì dan gu de nə̄ gu nàn yə nan dətswē yə man sē kə̄de kì yə̀ gu kàn tsàr Musa ətù gbù.

6Də̀ kì yə̀ gyên sə̄ tè yə̀ tə̄ tsə, sē de ndu yə̄ Rì nə̄ Yɛso gu sē wān kan kī tɔ̀ nə̄ gu mwɔn ndu yə̄ mənē bān sē Tu bān tɔ̀ kī kūci nan. Yə sē səsānmənàn, kì yə̀ Yɛso nan yə̀ Rì kpənyɛ̀n bə̄ nēnjì mwɔn kì yə̀ nēnjì nan dətswē Rì man kpənyɛ̀n bə̄ nēnjì nənàn anrɛ̀n sē kì yə̀ Yɛso nan yə̀ Rì kpan nyū nə̄ tə̀. Sē anrɛ̀n kpān nyū yəmē yə yə̄ tə̄ kan dər tə̄ zwē ətù ywə̄ yə̀ tɔ̀nzɛ̄ mwɔ̄n kì yə̀ kùcī.

7Màn sē de nkinē la tè bə̄ rɛn yə̄ Rì kūci kpān nyū nə̄ mənē bān məgu yo, nkinē màn la shāmān yə̀ Rì lə kpān nyū nə̄ nēnjì kə yə̄ ywā mē nzɔ̌ yo.

8Kì yə̀ te sē Rì ngrɛn rɛn məme yə̄ mənē bān məgu nan. Sē ə tswēyəmē yə̄ Rì dan de, “Mkpān lə nyə̄ yə̄ nggə̄ lə kpān nyū rɛn nəmān nkan nə̄ mənē bān Sərela bə̄ mənē bān Yahuda.

9Kpān nyū yə̀ nzêmē la sē kə̄de yə̀ nggə̄ kpān nə̄ təte bə bān kùcī ə mkpān yə̄ nggə̄ tukpə̀ nggə̄ gbō bə dōru kā məmē yə̀ bān Masar dən yo. Mənē bə mūn la zwē rɛn yə̄ nggə̄ kpān nyū nə̄ bə yo, də̀ anrɛ̀n kì yə̀ bə nan, yə nggə̄ kan gɔ̄n te bə.

10Nə̄ gyə̄ gwɔ kì yə̀ sē rɛn suswɛ yə̄ nggə̄ dan de nggə̄ lə kpān nyū nə̄ bə ətù yə ə mkpān yə̄ lə nyə̄ ə nggà bēshi. Nggə̄ lə nə̄ bə tsə bān yə̀ mənggə̄ ənywī dər məbə də̀ nə̄ tēkə yə̀ məbə sē ətù ywə̄ zwē mkpān mē kūkwār ə tēkə yə̀ dər bə. Mkpān yəmūn, nggə̄ lə sē Rì bə də̀ bə lə sē mənē bān mənggə̀.

11Mkpān yəmūn la sē mkpān yə̄ nənè nəmān lə krè də̀ tsar zāngyər gu de nə̄ gu tsə Rì wān sē nggɔn yo anrɛ̀n mənē bə kūkwār lə tsə nggə̀, bān la sē nkinē ə nggà bēshi mənē yo bə̄ bān sē nkinē ə nggà bēshi mənē.

12Nggə̄ lə nan kì yə̀ bə lə ngrɛ̄n de nggə̄ sē wān là te mətù bə ətù rɛn məme yə̄ bə nan. Nggə̄ lə fù mətɔ̀ sū mənē bə mē də̀ lə la tekə ətù rɛn məme məbə nzɔ̌ yo.”

13Mkpān yə̄ Rì rɛ̀n ətù nkɔ̄n suswɛ yə̄ gu lə kpān nyū nə̄ mənē bān məgu, gu kàn nkɔ̄n yə̄ kùcī tè kì yə̀ sē kūkū. Tə̄ tsə de kì yə̀ də̀ te kūkū, də̀ kan cɛ krɛ̀, yə̄ la sē kì yə̀ nənè lə nan ndu bə̄ yə̄ nzɔ̌ yo.

Takədā yə̄ bə car mənē Bān Yahuda 9

1Mkpān yə̄ Rì kūci kpān nyū nə̄ mənē bān məgu, gu nə̄ bə Bān yə̀ bə lə zwē ə mkpān yə̄ bə lə kyūn te mgbɔ̀ tswē nan rɛn məgu. Tswē yə̄ mənē bə mūn sə̄ kyūn te mgbɔ̀ ə tswē nan rɛn Rì sə̄ sē tswē yə̄ nēnjì kan ngwɔn gu də̀ mɛ yə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Tswēyəmūn sə̄ sē Fəkə̀ yə̄ bə nan yə bə̄ kpə nkùlwè də̀ sə̄ nan rɛn Rì mān. Mkpān yə̄ mənē bə nan Fəkə̀ yəmūn, bə nan nggà yə̀ kùcī də̀ gyɔ yə̄ de, “Tswē Ntsər.” Kī yə̄ bə kan zwē mān ə nggà kùcī yəmūn sə̄ sē nggā yə̀ bə là kan glo sa mān. Kī yə̄ krē ə nggà yəmē nə̀nàn sə̄ sē tebùr bə̄ fùfùkì yə̀ tan yə̀ bə sə̄ kan tō nə̄ Rì.

3Nggà yə̀ ywā yə̀ kan gi nggà yə̀ kùcī yə̀ bə kan kpə nkùlwè ywar yə̄ te nkan mē, bə sə̄ gyɔ yə̄ de, “Tswē yə̄ sē Ntsər mwɔ̄n tswē mē kūkwār.”

4Kī yə̄ bə nan zwē mān ənywī tswēyəmūn sə̄ sē tebùr bə sə̄ kan kī cumgbə̀ tō tō nə̄ Rì. Tebùr yəmūn sə̄ sē yə̄ bə kan zinare nan yə. Kì yə̀ sə̀ krè mān ənywī tswēyəmē nə̀nàn sə̄ sē Kpàtè yə̀ Rɛn Rì nə̄ bə nan lwe ə mkpān yə̄ gu kpān nyū nə̄ bə. Mənē bə mē kan zinare rɛ̄ Kpàtè yə̄ kan gɔ̄n kūkwār. Bə mɛ̄ vəmbŭ gyər bə̄ zinare gyə̄ mān ənywī Kpàtè yəmūn. Vəmbŭ yəmūn sē fɔ bə kan kīrē yə̄ Rì nə̄ bə ə mkpān gyər səsè yə̄ bə là gyɔ yə de manan zwē mān. Kī yə̄ shāmān ə nggà yə̀ ywā yəmūn nə̀nàn sē kpàkì yə̀ Runan sə̀ lwè gi ngwɔn yə̀ Rì nə̄ yə̄ tɔ mgbā, bə̄ mpəmprɛ mgbantə ywā yə̄ Rì car Bān nə̄ Musa.

5Mənē bə mɛ̄ kī ywā də̀ te yə mgbəmgbàn də̀ yə sē kə̄de məlɛ̀kū də̀ kan yə sa mān ətù Kpàtè ə nggà yəmūn dətswē mənē man tsə de sē tswē yə̄ Rì shāmān. Mənē bə mē nan mgbəmgbàn kī yə yə̄ sē kə̄de məlɛ̀kū mē ywān nggà tswē yə yə̄ Rì sə̀ sòn də̀ sə̀ fù màtò sū mənē. Nə̄ gyə̄ tsə de tə̄ la sē bə̄ mkpān nzêmē yə̄ tə̄ lə nan kī yəmē ngàn sū gyə̄ ncwərncwər yo.

6Yəmē sē nkɔ̄n yə̄ bə nan tswē yə̄ bə sə̄ kyūn te mgbò ə tswē nan rɛn Rì. Də̀ bə nan tswē yəmē krɛ, zwē mbrɛ̄ mē kūkwār, mənē bān sə̄ nan ndu yə̄ bə kan kī tō nə̄ Rì sə̄ nyər mān ə nggà yə̀ kùcī tswē nan ndu məbə.

7Də̀ sē nggà tswē yə̄ sē ntsər mwɔ̄n tswē mē kūkwār, yə sē Tu nggɔn bān tò kī nə̄ Rì kyame wān là nyər mān də̀ gu là nyər mān ə tswē yə kə gyər me ənywī sɛ gyər. Sē ə mkpān yəmūn yə̄ gu là kan məgì tò nə̄ Rì ətù rɛn məme yə̄ tukpə̀ gu bə̄ yə̄ nkyɛn mənē nə̀nàn, yə̄ la sē kī yə̄ bə tsə də̀ kpān tu nan yə me yo.

8Nkinē gyər la shāmān yə̀ Gbrīn Ntsər la gbān dan tə̄ ətù kī yəmē yo. Gu tsar tə̄ de nkɔ̄n nəmān la shāmān yə̄ nē lə zà nggà yə̀ kùcī gyə̄ də̀ ywe kə nyər ə tswē yə̄ sē ntsər mwɔ̄n tswē mē kūkwār mâ tswē yə̄ kùcī kasə̄ sē shāmān yo.

9Kī yəmē kūkwār là tsar tə̄ kī yə̄ nyə sē nzêmē. Kì yəmē là tsar tə̄ de la sē kī yə̄ nē là kan tò nə̄ Rì yə̄ lə kan dər nē gu mē te nē zəze ə nggà bēshi Rì yo.

10Kī yəmē la sē nkinē gyər yə̀ mwɔn nggā kī yə̄ mənē là kan rē də̀ sə̄, bə̄ nkɔ̄n nkan nkān yə̄ mənē là kan nkəywə̀ nan te de bə sē ntsər yo. Kī yəmē kūkwār sē nkɔ̄n yə̄ mənē là sə̄ nan kī ə mgbəmgbrè mē mâ nyə sū mkpān yə̄ Rì lə nyə̄ kan yə te nkɔ̄n suswɛ.

11Də̀ yə gyên sē nàn de, nzêmē Krisəti nyə də̀ tsar tə̄ nkòn yə̀ sē zəzè mwɔ̄n nkɔ̄n yə̄ kùcī. Sē gu wān sē Tu nggɔn wān tò kī nə̄ Rì kūkwār nzêmē. Tswē yə̄ gu là kan kī tò nə̄ Rì sē zəze mwɔ̄n tswē yə̄ bə là tɔ kī nə̄ Rì ə mgbəmgbrè mē. Tswē yəmē la sē yə̄ nēnjì kan ngwɔn gu mɛ̄ yə yo. Tswē yəmē la sē ə mgbəmgbrè mē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Mkpān yə̄ gu Krisəti tsē ywè kə̄ nyər mān tswēyəmūn yə̄ sē ntsər mwə̄n tswē mē kūkwār, sē kə gyər me yə̄ gu ywē nywī tswē yə. La sē màgì yà gūgu bə̄ shə̄ ndō yà gu lwè ywè kə̄ tò nə̄ Rì yo. Sə̄ sē màgì yà màgu kya yà gu bàn rɛ̀ tə̄ ə ngwɔ̀n Shɛtan dà kpə̄ tə̄ cūngwɔn.

13Kī yə̄ mənē sə̄ nan ə tswē nan rɛn Rì ə mgbəmgbrè mē, ə mkpān yəmūn sē bə sə̄ kan màgì yà gūgu bə̄ yà shə̄ ndō, bə̄ tàntən yà bə kan shə̄ ndō tō tə̄ nə̄ Rì fu bwa mənē bān la sē ntsər ə nggà bēshi Rì yo dàtswē kī yəmē man kan bə te bān lə sē ntsər ə nggà bēshi gu.

14Dà sē màgì yà nan sə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə kan mənē te zəze ə nggà bēshi Rì ənàmē, nə̄ gyə̄ tsə de màgì yà Krisəti sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ yə kan tə̄ te mənē bān sē ntsər ə nggà bēshi Rì mwə̄n màgì yà nan yəmūn. Nə̄ gyə̄ tsə de sē mkpɔ̌nkpà màgu yà gu la kàn yə̄ nàn rɛn məme nkinē nəmān yo dà kàn yə̄ tò nə̄ Rì dùdu tə̄. Sē Gbrīn Rì yə̄ nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ gu kan nkəywə̄ tò nə̄ Rì dùdu tə̄. Màgì yà Krisəti sē kì yà là nə̄ dər tə̄ tekə bə̄ kī yə̄ sē zəze dàtswē tə̄ man kə̄ nkə̄n nan rɛn məme yə̄ là gbo kyū te mənē mē dɔn dà man nan Rì wān là nə̄ shishɛ̄n ndu.

15Sē anrɛ̀n kì yà Krisəti nan yà tə̄ tsə de gu wān sē nkə̄n suswɛ yə̄ nēnjì lə zwē rɛn Rì mān, dàtswē mənē bān Rì gyɔ bə tè mənē bān māgu man sē bān lə sē bə̄ kī yə̄ lə kùr be ywe njì yə̄ gu kpān nyū gyə̄ de gu lə nə̄ bə. Kī yəmē lə te ənàmē anrɛ̀n kyū yə̄ Krisəti kpə dùdu mənē bān mgbəmgbrè. Kyū yə̄ māgu sē kì yà lə kpə̄ bə cūngwɔn ə nkə̄n rɛn məme yə̄ bə nan ə mkpān yə̄ bə kasə̄ sē nan kī ə nkə̄n yə̄ Rì kpān nyū nə̄ bə ə̀ kùcī.

16Gyə̄ tsə de nē dà dan nənè kì yà mənē lə nan bə̄ kī yə̄ gu sē bə̄ yə màn gu dà kyù, yə sē kpaki nē gu mē dà kyù anrīn bə sə̄ nan ndu bə̄ kì yà gu dan.

17Nənè lə la nan ndu bə̄ kì yà nē dan de mənē lə nan bə̄ kī māgu màn gu dà kyù ə mkpān nē gu mē kàsə̄ sē shāmān bə̄ shishɛ̄n yo. Sē mkpān yə̄ nənè gu mē dà kyù anrīn mənē lə sə̄ nan ndu bə̄ kì yà gu dan bə.

18Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ Rì kan màgì tè kì yà sē kpaki nə̄ gu nàn ndu bə̄ yə̄ ə mkpān yə̄ gu kūci kpān nyū nə̄ mənē sàsɛ̀.

19Mkpān yəmūn sàsɛ̀ yə̄ Musa blā kī yə̄ sē ə Bān Rì sū mənē, kì yà gu nàn kūcici anrīn, sē gu dàn bə kī mē kūkwār yə̄ sē ənywī Bān yə.Tswēyəmē gu tè mgbā gəga yə̄ re de yizo dà bàn mfù ntàn yà bə gba yə̄ màkì yà sē kə̄de mànyɛ̀n dà kàn yə̄ cò ə màgì yà shə̄ ndō bə̄ màgì yà gūgu dà kàn yə̄ cò ə màsər dà gbò yə̄ fù bwà takàdā kì yà bə blā Bān ənywī ywə̄ sū mənē dà kàn yə̄ fù bwà mənē bān shāmān ə tswē ywə̄ kūkwār.

20Mkpān yə̄ Musa fù kī yəmē bwà mənē krɛ̀, gu kàn dàn bə de, “Màgì mē sē kì yà mənē lə ngrɛ̄n dà tsə de Rì lə nan mənē kì yà gu kpan nyū gyə̄ de gu lə nan bə yə̄ màn bə də̄ nan kì yà gu dan bə ənywī ywə̄.”

21Kì yà Musa nàn ə mkpān yəmūn nənàn sē gu kàn màgì yəmūn fù bwà fəkà Rì yə bə̄ kī yə̄ bə sə̄ nan rɛn Rì mān tswē yə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22Mkpān yəmūn səsɛ̀ kī sē tsɛ̂ me yə̄ shāmān yə̄ mənē la sū yə mə̀gì dətswē yə̄ man kan yə tè ntsər yo. Yə sē səsānmənàn, yə sē kpaki nə̄ mə̀gì sē kì yə̀ Rì lə kan swɛ tə̄ məme yə̄ mətə̀.

23Tswē yə̄ bə nan yə̄ bə sə̄ nan rɛn Rì bə̄ kī yə̄ sə̄ sē mān kūkwār sē yə̄ sē kə̄de kī yə̄ sē ə mkparū bə̄ Rì. Yə sə̄ sē kpaki nə̄ bə kan mə̀gì tə̄ nə̄ yə̄ kàn kī yəmūn tè ntsər ə nggà bēshi gu Rì ə mkpān yəmūn. Də̀ sē ətù kī yə̄ sē ə mkparū, kì yə̀ tònzɛ̄ mwən mə̀gì yə̀ nan sē nənè gyər lə kan nkəywə̄ tò də̀ man nàn dər yə̄ mənē tè ntsər ə nggà bēshi Rì.

24Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə Krisəti nyər ywē ə tswē yə̄ sē ntsər yə̄ bə la kan ngwən nēnjì mɛ̄ yə kə̄de nkə̄n yə̄ mənē bān Sərela bān tò kī sə̄ nan yo. Tswē yə̄ bān Sərela yəmē sē tswē yə̄ sē kə̄de tswē yə̄ Rì shāmān. Krisəti tukpə̀ gu nyər ywē ə tswē yə̄ Rì shāmān dùdu rɛn məme mətə̀.

25Kì yə̀ wān sē Tu nggən bān tò kī nə̄ Rì ə Sərela sə̄ nàn sē gu nyər ə tswē yə̄ sē ntsər mwən nkyɛn tswē zwē sɛ sɛ bə̄ mə̀gì yə̀ nan yə̀ la sē mə̀gì gu yo. Kì yə̀ Krisəti nan sē nkan. Sē kə gyər me yə̄ gu kàn nkəywə̄ tò nə̄ Rì dùdu tə̀.

26Màn sē de Krisəti lə sə̀ kan nkəywə̄ tò kə̄de nan yə̀ Tu bān tò kī sə̄ kàn mə̀gì nan yə̄ mənē tò zwē sɛ sɛ mē kūkwār, səsɛ̀ mun mkpān yə̄ Rì nàn mgbəmgbrè, gu màn sə̀ nàn ndu yə̄ kpə̄ mgbŭ tèkə kənànme. Kì yə̀ te ə mkpān yə̄ tə̄ sē mān nzɛ̂nmē yə̄ mgbəmgbrè mē là nyə tswē krɛ, gu kan nkəywə̄ tò nə̄ Rì tè kə gyər me dətswē gu man fù màtò sū mənē ətù rɛn məme bə.

27Sē kə gyər me yə̄ nē lə kyū ə mgbəmgbrè mē də̀ Rì lə kan sùr gu rɛn.

28Krisəti kan nkəywə̄ tò kə gyər me nə̄ Rì ənə̀mē dətswē gu man kpə̄ mənē nggānme cūngwən ətù məme məbə. Gu Krisəti lə mərtu nyə̄ ə mgbəmgbrè mē. La sē rɛn ndu yə̄ gu lə kpə̄ mənē cūngwən ə nkə̄n nan məme yə̄ gu lə nyə̄ nzŏ yo. Kì yə̀ gu lə gyɛ̂n nyə̄ nan ə mkpān yəmūn sē gu lə nyə̄ kpə̄ mənē bān məgu cūngwən. Mənē bə mē sē bān là sən də̀ là sa beshi bə̄ nyə̄ mə̀gu.

Takə̀də̄ yə̄ bə car mənē Bān Yahuda 10

1Bān yə̀ Rì nə̄ bān Yahuda sē nkə̄n yə̄ sē kə̄de kī yə̄ sē bə̄ gu ə mkparū. Nkə̄n kī yəmē la sē gìgyə̀r me bə̄ kī zəze yə̄ sē bə̄ Rì ə mkparū yo. Kī yə̄ wān tò kī nə̄ Rì là kan tò zwē sɛ sɛ la sē bə̄ nggən nggən yə̄ yə lə kan mənē bān kan dər bə zwē ə nkə̄n rɛn Rì mē te zəze ə nggà bēshi gu yo.

2Màn sē de nkə̄n yə̄ tò kī yəmē sē kì yə̀ lə ngla məme dè dər mənē, bə mān la sə̄ nan ndu yə̄ bə kan kī tə̄ nə̄ Rì zwē mkpān mkpān mē kūkwār ənə̀mē yo, anrɛ̀n kī yə̄ bə là kan tə nə̄ Rì mē man sē kī yə̄ lə là bə mān də̀ bə mān la sə̄ tekə ətù məme məbə nzŏ yo.

3Nkə̄n yə̄ bə sə̄ kan kī tə̄ nə̄ Rì mē sē nkə̄n yə̄ sə̄ nan ndu yə̄ te bə kə ətù kī məme yə̄ bə sə̄ nan.

4Nə̄ gyə̄ tsə de mə̀gì yə̀ ndō bə̄ gūgu la sē bə̄ nkə̄n yə̄ yə̄ lə ngla məme dè dər mənē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Sē anrèn rɛn yəmē, mkpān yə̄ Yɛso tè rɛn yə̄ gu lə nyə̄ ə mgbəmgbrè sə̀sɛ̀, gu dàn Rì de, “Wə̄ nan nggə̄ mkpə̌nkpə̀ yə̀ nggə̄ lə kan tō nə̄ wə̀ anrèn la sē rɛn yə̄ nan yə̄ mənē là kan tɔ nə̄ wə̀ yə̄ dər wə̄ là fɔ̀ yo.

6La sē kī wɔ̀ yə̀ bə lə kan tō tō nə̄ wə̀ ə tswē tɔ̀ kī yə̄ lə sù wə̄ dər yo. La sē kī yə̄ bə lə kan tō dətswē wə̄ man nglà məme dè mənē dər yə yə̄ lə sù wə̄ dər yo.

7Sē anrèn rɛn yəmē yə̄ nggə̄ dan wə̄ de, ‘Nggə̄ kan nkəmùn te wə̄ ə ngwɔ̀n, də̀ là kre yə̄ nggə̄ lə nan kì yə̀ wə̄ lə dan de nə̄ nggə̄ nan, kə̄de kì yə̀ bə car gyə̄ ətù nggə̄ ə lətafē yə̀ Bān yə̀ wə̄ nə̄ Musa.’ “

8Mkpān Krisəti rèn, gu kūcici dàn de, “La sē kī yə̄ mənē là tɔ yə̄ wə̄ kan dər wə̄ zwè ətù ywə̄ yo. Kī yə̄ bə là kan to tɔ nə̄ wə̀ dətswē wə̄ man fù màtɔ̀ sū bə ətù məme məbə, la sē yə yə̄ lə sù wə̄ dər yo.” Sē nkɔ̄n yə̄ bə tsar mənē yə̄ bə sə̄ nan kī yəmē. Tə̄ tsə de mənē bə mē nan ndu yə̄ tɔ̀ kī yəmē ə nkɔ̄n yə̄ bə tsar bə də̀ Krisəti rèn far me ətù yə.

9Mkpān yə̄ Krisəti dàn rɛn yəmē krɛ̀, gu dàn Rì de, “Nggə̄ kan nkəmùn te wə̄ ə ngwɔ̀n də̀ kre yə̄ nggə̄ lə nan kì yə̀ wə̄ lə dan de nə̄ nggə̄ nan.” Sē ə tswēyəmē yə̄ Rì ka nkɔ̄n rɛn yə̄ bə kan kī wɔ̀ tō nə̄ gu də̀ gyên kàn Krisəti tɔ̀ dùdu kī yəmē.

10Sē anrèn Yɛso Krisəti nan kì yə̀ Rì dan de nə̄ gu nàn, yə yə̄ gu ngla məme dè dər tə̀ də̀ kan tə̄ tè mənē bān māgu ə nkɔ̄n yə̄ gu kan nkəywə̄ tɔ̀ kə gyər me nə̄ Rì.

11Sē zwē mbrē mē kūkwār yə̄ bān Yahuda bān tɔ̀ kī nə̄ Rì sə̄ nan gu ndu. Màgba sē nənggyě yə̀ bə lə kan nə̄ Rì, bə lə ban kì wɔ̀ də̀ kan tō nə̄ gu. Kì gyàr mənàn, kī yəmē la sē bə̄ nkɔ̄n yə̄ yə ngla məme dē dər nənè gyər yo.

12Də̀ sē kì yə̀ Krisəti nan, gu kan nkəywə̄ tɔ̀ nə̄ Rì kə gyər me ətù rɛn məme yə̄ mətə̀. Sē nkɔ̄n yə̄ gu kan nkəywə̄ tɔ̀ yə yə̄ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ swɛ məme yə̄ mənē də̀ kan bə te bān Rì ywe njì də̀ nzênmē gu sɔ̀n ə bə̀ yə̀ Rì wān nə̄ gu nggɔn nggɔn.

13Ə̄ tswēyəmūn nzênmē gu là sɔ̀n jì mkpān yə̄ Rì lə zwe bān sē lənggə gu kpān sū gu zə̀.

14Sē nkɔ̄n yə yə̄ gu kan nkəywə̄ tɔ̀ kə gyər me nə̄ Rì yəmē yə̄ gu swɛ məme dè dər mənē bān gu kan bə tè zəze ə nggà bēshi Rì.

15Sē Gbrīn Ntsər yə̄ nan tə̄ rɛn yəmē tsar. Gu Rì kūci dan de,

16”Yə̀mē sē rɛn yə̄ nggə̄ wān sē nggɔn gyə̄ dan de nggə̄ lə kpān nyū nə̄ mənē bə mē ə nkɔ̄n yə̄ sē suswɛ yə, ə mkpān yə̄ lə nyə̄ ə nggà bēshi. Nggə̄ lə nə̄ bə tsə Bān mənggə̄ ənywī dər bə də̀ nə̄ tēkə yə̀ məbə sē ətù ywə̄ zwē mkpān mē kūkwār.”

17Gu Rì kàn dàn nzɔ̌ de, “Nggə̄ lə la lwe bə ə dər nggə̄ ətù kī məme yə̄ bə nan bə̄ Bān mənggə̄ yə̀ bə za mē nzɔ̌ yo.”

18Də̀ sē Rì lə la fu màtɔ̀ sū mənē ətù rɛn məme yə̄ bə nan yo, nkinē gyàr la shāmān yə̀ mwɔn yəmē yə̄ nē lə krè de gu lə kan kī tɔ̀ nə̄ gu yo.

19Nywɛngyər nggə̀, məgì yə̀ Yɛso bu tə̄ nkɔ̀n yə̀ tə̄ nyər nywī tswē yə̄ sē ntsər mwɔ̄n tswē mē kūkwār də̀ la tsu dər nkinē yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Yɛso kan mkpɔ̌nkpə̀ məgu bù tə̄ nkɔ̀n yə̀ sē suswɛ̀ də̀ sē yə̀ lə nə̄ mənē shishēn. Mkpɔ̌nkpə̀ məgu yə̀ bə kan kpān ə nggā sē kə̄de kpə nkùlwè yə̄ bān Yahuda sə̄ kan ywar nyūlənkɔ̀n tswē yə̄ sē ntsər mwɔ̄n nkyɛn tswē te nkan bə̄ nkyɛn tswē, yə̄ gbo nga bu tswē yə gyɔ̄ hū.

21Tə̄ sē bə̄ Tu nggɔn wān tɔ̀ kī nə̄ Rì wān sē bə̄ nggɔn nggɔn də̀ sē wān là lwe mənē bān sē nywɛn Rì.

22Yə sē səsānmənàn, gyə̄ nə̄ tə̄ cī te hyuhyur bə̄ Rì. Nə̄ tə̄ cī te hyuhyur bə̄ gu də̀ man nan dər tə̄ kan zwē ə nkɔ̄n rɛn Yɛso, anrɛ̀n məgì məgu ngla tə̄ tè mənē zəze ə nggà bēshi gu Rì də̀ tə̄ sē kə̄de mənē bān bə ngla bə bə̄ məsər yə̀ la tè ri yo.

23Gyə̄ nə̄ tə̄ nan krè ngār ə nkɔ̄n kī yə̄ tə̄ kpə te njìnjì de Rì lə nyə̄ nə̄ tə̀ ə nggà bēshi, anrɛ̀n tə̄ kpə te njìnjì de kì yə̀ Rì də̀ là dan sē yə̄ yə̀ gu là nan.

24Gyə̄ nə̄ tə̄ sē bə̄ dər yə̄ tə̄ lə sə̀ tekə bə̄ nkəywə̀ də̀ man lā nkəywə̀ mān dətswē tə̄ man sē bə̄ dər yə̄ tə̄ lə nyɛn nkəywə̀ də̀ man nan kī yə̄ sē zəze.

25Gyə̄ nə̄ tə̄ kūci tswē kyūn te mgbɔ̀ ə nkɔ̄n nan rɛn Rì. Tə̄ kādə kā nkɔ̄n yəmē dɔn kə̄de kì yə̀ mənē nəmān là nan mē yo. Kì yə̀ tə̄ lə gyɛ̂n nan sē nə̄ tə̄ nan krè də̀ man nan kì yə̀ tə̄ lə kpàn nkəywə̀ dər anrɛ̀n tə̄ tsə de mbrē yə̄ Yɛso lə mərtu nyə̄ te hyuhyur.

26Nə̄ tə̄ tsə de, də̀ sē bə tsar tə̄ nkɔ̄n yə̄ sē njìnjì də̀ tə̄ tsə yə, də̀ là kūci tswē nan kì yə̀ tə̄ tsə de sē məmè, tɔ̀ kī nəmān la shāmān yə̀ ma yə̀ lə swɛ məme yəmē dè dər tə̄ yo.

27Nənè də̀ là nan ənəmē, nə̄ gu sɔ̀n bə̄ mpūr sùr rɛn yə̀ Rì yə̀ sē nggɔ̀n bə̄ glo məgu yə̄ sē nggɔn yə yə̄ lə tō mənē bān là ka rɛn məgu.

28Nənè wān də̀ là dan de gu là zwē nkɔ̄n rɛn Bān Musa də̀ là zà kì yə̀ Bān yə̄ dan, mkpān yə̄ bə də̄ sūr gu rɛn də̀ mənē ma ywā kē tar bān dan njìnjì ətù kì yə̀ nē gu mē nan,tswēyəmē gu lə kpə̄ kyū ətù kì yə̀ gu nan.

29Yə sē səsānmənàn, wān də̀ kàn rɛn yə̄ Vēn Rì tè kì fà, mgbŭ yə̀ Rì lə nə̄ nē gu mē lə mwɔ̄n yəmē, anrɛ̀n gu là rō bə̄ məgì yə̀ Vēn Rì də̀ là kan yə̄ te kì fà. Sē məgì yəmē yə̀ Rì kan kpān nyū nə̄ mənē də̀ sē yə̄ yə̀ lə swɛ məme tə̄ kankərē. Kì yə̀ nē gu mē lə kpə̄ mgbŭ mwɔ̄n nənàn, sē anrɛ̀n gu là shan Gbrīn Rì yə̄ là nan mənē zəze.

30Tə̄ tsə Rì dan de, “Sē nggə̄ wān lə ri la ətù kī məme yə̄ mənē nan. Sē nggə̄ wān lə ywan la kì yə̀ mənē nan.” Sē gu Rì wān dan nənàn de, “Sē nggə̄ wān sē nggɔn gyə̄ wān lə sùr mənē rɛn.”

31Sē kì mpùr nggānme nə̄ nənè gyɛkū ə sùr rɛn Rì wān sē shishēn.

32Nə̄ kə kūr gyə̄ mān ətù kì yə̀ te bə̄ gyə̄ ə mkpān gyər səsɛ̀. Mkpān yə̄ gyə̄ kūci tsə rɛn Rì, gyə̄ sə̄ kpə̄ mgbŭ nggānme də̀ gyə̄ nàn dər vūn lwè də̀ la kà nkɔ̄n rɛn Rì dɔ̀n de anrɛ̀n mgbŭ yəmūn yo.

33Ə̄ mkpān yəmūn səsɛ̀, mkpān nəmān, mənē sə̄ kan gyə̄ gri to ə tswē mənē shāmān də̀ nə̄ gyə̄ mgbŭ. Mkpān nəmān gyə̄ là sə kan tu gyə̄ te gìgyər bə̄ nkyɛn mənē bān là sə kpə ncinrin mgbŭ yəmē nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

34Gyə̄ kpənyɛ̀n yə̄ gyə̄ lə kpə̄ mgbŭ gìgyə̀r bə̄ mə̄nē bān bə zwe bə kpān sū ə jàrō. Mkpān yə̄ bə vu gyə̄ kī, gyə̄ vūn dər̆ lwè də̀ sē bə̄ dər̆ kə̄kla anrɛ̀n gyə̄ tsə de gyə̄ sē bə̄ kī nə̄mān bə̄ Rì yə̄ mwɔn kī yəmē də̀ sē yə̄ lə kùr ywe njì.

35Gyə̄ kàdə nə̄ dər̆ nkinē tsu gyə̄ ətù kī yəmē yo. Mə̄nē bān kī yəmē là te bə̄ bə də̀ bə là nan dər̆ vūn lwe, Rì lə nə̄ bə ryă ngwɔn yə̀ sē zəzè nggānme ətù kī yəmē.

36Yə tə̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ nàn dər̆ vūn lwè dətswē gyə̄ man nàn kì yə̀ lə sù Rì dər̆ də̀ gu man nə̄ gyə̄ kī yə̄ gu kpan nyū gyə̄ de gu lə nə̄ mə̄nē bān mə̄gu.

37Rɛn Rì yə̄ bə car yə sū dan tə̄ de, “Mkpān kədè tsê mənān yə̄ nē wān dan de gu lə nyə̄, lə la cā mkpān zu nzŏ yo. Mkpān yə̄ gu lə nyə̄ te hyuhyur nzênmē.

38Yə sē sə̄sānmə̄nàn, mə̄nē bān mə̄nggə̀ bān sē zəze ə nggà bēshi nggə̄ lə sē bə̄ shishɛ̄n anrɛ̀n bə kpə te njìnjì. Nənè gyə̀r ənywī bə wān də̀ kàn gə̄n tè rɛn mə̄nggə̀, dər̆ nggə̄ lə la kpə̄nyɛn bə̄ nē gu mē yo.”

39Tə̄ la sē mə̄nē bān là mərtu ban gə̄n də̀ gban shishɛ̄n yə̄ bə dan de bə lə nə̄ tə̄ ə nggà bēshi yo. Tə̄ sē mə̄nē bān là gyên kpə rɛn Rì te njìnjì də̀ gu là kpə̄ tə̄ cūngwɔn də̀ nə̄ tə̄ shishɛ̄n.

Takə̀də̄ yə̄ bə car mə̄nē Bān Yahuda 11

1Nē wān kan dər gu zwè ətù kì yə̀ gu la kàn beshi gu ngrɛ̄n yə̄ yo də̀ tsə ə dər̆ mə̀gu de kì yəmē shāmān, nē gu mē sē wān sē bə̄ dər̆ yə̀ gu là kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̄ yə̀ gu kan dər̆ gu zwè ətù ywə̄.

2Dər̆ Rì sə̀ kpə̄nyɛ̀n bə̄ kī yə̄ mə̄nē bān sə̄ zwe gu mān sə̀sɛ̀ sə̄ nan anrɛ̀n nkə̄n yə̄ bə kpə̄ te njìnjì bə̄ gu ətù kī yə̄ gu dàn bə yə̄ bə la kan beshi bə ngrɛ̄n yə yo.

3Sē anrɛ̀n tə̄ kpə te njìnjì bə̄ kì yə̀ rɛn Rì dan yə yə̄ tə̄ tsə de sē mgborɛn yə̄ ru ə nyū gu mē yə̄ gu nan mgbəmgbrè mē bə̄ yə. Yə sē sə̄sānmə̄nàn, kì yə̀ mə̄nē la ngrɛ̄n yə̄ gbàngyə̀r yo sē yə̄ yə̀ Rì kan nàn mgbəmgbrè mē yə̄ tə̄ là ngrɛn nzênmē.

4Sē anrɛ̀n Habila sə̀ sē bə̄ dər̆ yə̀ gu kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn gu yə yə̄ gu kàn kī yə̄ tɔ̀nzɛ̄ tɔ̀ nə̄ Rì mwə̄n kì yə̀ Kayinu nàn. Dər̆ Rì kpə̄nyɛ̀n bə̄ kì yə̀ gu nàn anrɛ̀n gu sə̄ kpə̄ tè njìnjì bə̄ kì yə̀ bə dan gu. Tə̄ tsə de Habila kyu sə̀sɛ̀ mun, də̀ mâ nzênmē mə̄nē kasə̄ sē cùn sān mə̄gu anrɛ̀n nkə̄n yə̄ gu kpə̄ kì yə̀ bə dan gu tè njìnjì.

5Sē nkə̄n yə̄ Yinɔ kpə̄ rɛn Rì tè njìnjì yə Rì bàn gu bə̄ shishɛ̄n me də̀ la nə̄ gu kyù anrīn yo, də̀ lwè gu ywè mkparū də̀ la nə̄ nənè ngrɛ̄n tswē yə̄ gu ywè mān yo. Rɛn Rì dan tə̄ de, mkpān yə̄ Rì la bàn gu ywè mkparū mbɛ̄ yo, gu nàn kì yə̀ sù Rì dər̆.

6Nkinē gyə̀r la shāmān yə̀ nənè lə nan yə̀ lə sù Rì dər̆ mâ gu də̀gbà sē bə̄ dər̆ yə̀ gu kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̀ gu Rì là dan gu yo. Sē kpaki yə̄ nənè wān də̀ là zwē rɛn Rì mān nə̄ gu kpə̄ tè njìnjì de Rì shāmān də̀ lə nə̄ mə̄nē bān là fɔ nkə̄n yə̄ sē zəze yə̄ gu lə nə̄ bə ryă ngwɔn ətù ywə̄.

7Sē anrɛ̀n Nuhu sē bə̄ dər̆ yə̀ gu kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn gu de lə nyə̄ te ə nggà bēshi yə yə̄ gu gwɔ rɛn Rì gbìn gu tə̄n ətù kì yə̀ lə nyə̄ te. Gu nàn kì yə̀ Rì dàn de nə̄ gu

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

nàn də̀ nàn gbm̄ yə̄ sē kə̄de kə̄ yə̄ gu bə̄ mə̄nē bān kə̀ gu nyər də̀ mə̀sər la nlywe bə yo. Sē anrɛ̀n dər yəmē yə̄ gu nàn kì yə̀ nə̄ mə̄nē tsə de nkyɛn mə̄nē sə̄ nan rɛn məme, də̀ yə sē anrɛ̀n dər yəmē yə Rì kàn gu tè nē zəze ə nggà bēshi gu.

8Bərayi sə̄ nàn kì yə̀ Rì gyɔ gu də̀ dàn gu de nə̄ gu nàn, anrɛ̀n gu kpə̄ tè njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn gu yə̀ gu la kàn beshi ngrɛ̄n yə̄ yo. Kì yə̀ Bərayi nàn sē gu ywè ə tswē yə̄ gu la tsə yə gbàngyər yo.

9Sē dər yə̀ kpə̄ te njìnjì yəmē yə̀ gu Bərayi ywè kə̄ sɔ̀n sɔ̀n nē wān sē cə̄r ə mə̀mē yə̀ Rì kpān nyū de gu lə kan yə̄ nə̄ gu. Sē anrɛ̀n dər yəmē nə̀nàn yə̄ gu gbō bə Yishaku bə̄ Yakubu sɔ̀n ə nywɛn mə̀kə̀ bān bə nan bə bə̄ kpə nkùlwè, tswē yə̄ Rì kpān nyū nə̄ bə nə̀nàn ətù kì yə̀ gu kpān nyū nə̄ tě bə.

10Tswē yə̄ Bərayi sə̄ sɔ̀n jì de Rì lə kan nə̄ gu sē gbù nggɔ̀n yə̀ Rì tèkə ətù yə̄ də̀ mɛ̄ yə̄ tukpə̀ gu. Gu nàn tər gbù yəmē zwè yə̄ yə lə krè ywe njì.

11Mkpān yə̄ Bərayi bə̄ mbə̄ywə̄ Saratu sə̄ sē mə̄nē bān cɛ te kpəkpɔ də̀ Saratu kàn tè wān sɔ̀n kru, Rì nyə̄ nə̄ bə vɛ̄n anrɛ̀n Bərayi kpə̄ tè njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn gu. Gu nàn kpə̄ tè njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn gu anrɛ̀n gu tsə̄ de kì yə̀ Rì də̀ dan de gu lə nan, gu là nan yə̄ kpaki.

12Sē Bərayi gu mē wān cɛ də̀ kyū la rɛ nkɔ̀n bə̄ gu ə mkpān yəmūn yo wān te mə̄ywa nggān də̀ bə sē kə̄de ntsɛ̄ yə̄ sē ə mkparū də̀ sē nggān kə̄de kàbŭ yə̀ sē ə kətə̄n nē.

13Mə̄nē bān sə̀sɛ̀ bə mē sē bə̄ dər yə̄ bə kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn bə mâ bə nyə tsu. Bə tukpə̀ bə la ngrɛ̄n kī yə̄ Rì dàn bə de gu lə nan mə̄nē yə yo. Kì yə̀ bə nan sē bə̄ krē ə tswē yə̄ rɛ nkɔ̀n bə̄ bə də̀ ngrɛ̄n kī yəmē də̀ sē bə̄ dər kə̄kla ətù yə. Sē anrɛ̀n nkə̄n kpə̄ te njìnjì yəmē yə̄ bə kpə̄nyɛn ə nggà bēshi mə̄nē de bə sē cə̄r ə mgbəmgbrè mē yə̄ bə sə̄n mān.

14Mə̄nē bān là kre ə nggà bēshi mə̄nē də̀ là dan de bə sē cə̄r ə mə̀mē yə̀ bə là sɔn mān sē bə là nan mə̄nē tsar de bə kasə̄ sē fɔ̀ mə̀mē yə̀ sē mə̀bə.

15Tēkə yə̀ mə̄nē bə mē la sē ətù mə̀mē yə̀ bə ngrin bə mān də̀ bə kā yə̄ dɔn yo. Màn sē bə lə tēkə ətù tswē yə̄ bə kadɔn, bə mān sē bə̄ nkɔ̀n yə̀ bə mərtu ywe mān ə tswē ywə̄.

16Tswē yə̄ dər mə̄nē bə mē sē mān sē tswē yə̄ Rì shāmān, tswē yə̄ tə̄nzɛ̄ mwə̄n kūkwār. Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ mùmwɔ̀n nkinē la tè Rì yə̄ bə lə gyɔ gu de gu sē Rì wān məbə yo, anrɛ̀n sē gu wān nan gbù nggɔ̀n zwè bə.

17Sē anrɛ̀n Bərayi sē bə̄ dər yə̀ gu kpə̄ te njìnjì bə̄ kī yə̄ Rì dàn gu yə gu bàn zə̄ywə̄ Yishaku de gu lə kan tɔ̀ nə̄ Rì ə mkpān yə̄ gu mā gu Bərayi kyɛn. Sē Bərayi gu wān Rì sə̄ kpān nyū nə̄ gu de mə̄ywa gu lə sē nggān də̀ mkpān yə̄ gu sē bə̄ mgbrɛ̄n vɛ̄n gyər me, gu la kà rɛn yə̄ gu kàn vɛ̄n gu mē tɔ̀ nə̄ Rì yo.

18Sē Bərayi wān Rì dàn gu de, “Sē Yishaku wān nggə̄ lə nə̄ gu ngrìn nywɛn nggānme bān lə sē mə̄ywa ywē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Bərayi sə̄ kpə̄ tè njìnjì de Rì sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə tā Yishaku shɛn mâ gu də̀ kàn gu tɔ̀ nə̄ Rì. Kì yə̀ tè bə̄ Yishaku ə mkpān yəmūn sē kə̄de gu kyù də̀ kàn tāshɛ̀n də̀ kàn zwē Bərayi mān ywè kə̄.

20Sē anrɛ̀n Yishaku kpə̄ tè njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn de gu lə nə̄ gu yə̄ yə gu fàr nyū zəze gyɔ̄ Yakubu bə̄ Yisuwa ətù kī yə̄ bə lə sē bə̄ yə ə nggà bēshi.

21Sē anrɛ̀n Yakubu kpə̄ tè njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn gu, yə yə̄ mkpān kyū māgu te hyuhyur, gu dōglò kàn nkəywə̄ gi kpàkì gu yə̀ gĭ ngwɔn də̀ gyɔ sān Rì də̀ fàr nyū zəze gyə̄ nywɛn Yusuwu zwē tutu bə kūkwār.

22Sē anrɛ̀n nkɔ̄n kpə̄ te njìnjì yəmē yə yə̄ Yusuwu tè hyuhyur mkpān yə̄ gu lə kyū gu dàn bān Sərela de bə lə nyə̄ kà məmē yə̀ bān Masar dɔn də̀ dàn bə kì yə̀ bə lə nan bə̄ kɔn gu màn gu də̀ kyù.

23Sē nkɔ̄n yə̄ təte Musa kpə̄ te njìnjì yə̄ bə ngrin gu də̀ ban gu kulwe nyə̄r te hwə tar. Də̀ bə ngrɛ̄n vɛ̄n bə də̀ gu tɔ̀nzɛ̄ nggānme, dər nkinē la tsu bə yə̄ bə kā rɛn yə̄ bə nan kì yə̀ Cūn dàn bə yo.

24Mkpān yə̄ Musa cɛ tè mkpànē, gu la kpənyɛ̀n nə̄ bə gyɔ gu de gu sē vɛ̄n wān vənggə̄ Fəronan yo anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ gu kpə̄ tè njìnjì bə̄ Rì.

25Musa ngrɛ̄n ə dər gu de tɔ̄nzɛ̄ nə̄ gu kpə̄ mgbŭ gìgyə̀r bə̄ mənē bān Rì bə̄ yə̄ gu lə gyɛ̂n sɔ̀n susù ə nkɔ̄n məme.

26Musa kpə̄ tè njìnjì nənàn de tɔ̄nzɛ̄ mwɔ̄n nə̄ gu kpə̄ mgbŭ ətù rɛn nē wān Rì cu wān lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə mgbəmgbrè mē bə̄ yə̄ gu lə gyɛ̂n sɔ̀n me sə̀ rē mbwārkī yə̄ sē ə məmē yə̀ Masar. Gu nàn ənə̀mē anrɛ̀n gu kàn dər gu zwè ətù kì yə̀ Rì lə nə̄ gu ə nggà bēshi.

27Sē anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ Musa kpə̄ tè njìnjì bə̄ Rì yə yə̄ gu la tè mpūr bə̄ rɛn yə̄ Cūn Masar lə te gyār bə̄ gu yo də̀ dōglò kà məmē yəmūn dɔ̀n. Gu vūn dər də̀ kà tswēyəmūn dɔ̀n kə̄de nē wān ngrɛn Rì wān bə nənè la ngrɛ̄n gu gbàngyə̀r yo.

28Sē nkɔ̄n yə̄ gu kpə̄ tè njìnjì bə̄ Rì yə yə̄ gu kàn tè wān kùcī wān nə̄ bān Sərela nan gān yə̀ Rì za mənē māgu sū, də̀ te màgì gbā ə mənyūlənkɔ̄n bə dətswē məlɛkā yə̀ ndu yə̄ kyū sē ə ngwɔ̀n yə̄, man kàdə ngun vɛ̄n gyər ənywī nywɛn bə bān kùcī bān Sərela yo.

29Mənē bān Sərela zər zə̀ ro nē yə̀ re de Nē yə̀ Grɛ̄n Sə̄mban kə̄de la sē nē yo anrɛ̀n nkɔ̄n yə̄ bə kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn bə. Mkpān yə̄ mənē bān Masar nər de bə lə zər ro nē də̀ man zwē bə mān nənàn, tswēyəmē məsər kàn vu bə də̀ bə kan tsu.

30Sē nkɔ̄n bān Sərela kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì dàn bə də̀ mkpān yə̄ bə sū ndə də̀ zər kan gbù yə̀ Yɛriku cīn te vē tāmgbā, tswēyəmē kəntsər yə̄ bə mɛ̄ kan gbù yə̄ gyə̄ dəntswe kan nga kankərɛ̄.

31Mkpān yə̄ mənē bān Sərela nəmān ywe tswē bə kə zər kan gbù yə̀ Yɛriku kyɛn, Raha wān sə̄ sē kilakī mān ə gbù yə kàn bə nyər anrɛ̀n gu kpə̄ tè njìnjì bə̄ Rì. Mkpān

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

yə̄ bān Sərela ywe tswē bə kə̄ nlywe mə̄nē bān Yɛriku, bān kā rɛn yə̄ bə nan kì yə̀ Rì dàn bə, bə la ngun mbə̄ gu mē nə̀nàn yo anrɛ̀n nkə̄n yə̄ gu kpə̄ tè njìnjì.

32Mkpān la shāmān yə̄ nggə̄ vu kī mē kūkwār blā sū gyə̄ yo. Màn sē mkpān shāmān, nggə̄ mān dan gyə̄ kī yə̄ mə̄nē kə̄de bə Gidiyɔn bə̄ Baraku bə̄ Samsɔn bə̄ Jəfta bə̄ Doda bə̄ Samela bə̄ nkyɛn mə̄nē bān sə̄ də̄n rɛn Rì sū mə̄nē sə̀sɛ̀.

33Mə̄nē bə mē te kə̄n bə̄ mə̄nē bān mə̀mē nə̄mān də̀ re bə anrɛ̀n bə kpə te njìnjì. Bə nan kī yə̄ sē zəze ə nggà bēshi Rì də̀ gu nə̄ bə kī yə̄ gu kpān nyū nə̄ bə. Rì ywān mə̀nyū barga də̀tswē yə man kādə nan bān nə̄mān ənywī bə nkinē yo, anrɛ̀n nkə̄n yə̄ bə kpə̄ te njìnjì bə̄ gu.

34Mə̄nē nə̄mān ənywī bə krē ənywī rərɛn glo yə̄ sē nggān də̀ Rì la kà bə dɔ̀n nə̄ glo yəmē wu bə yo. Rì kpə̄ bān nə̄mān cūngwɔn ə ngwɔ̀n mə̄nē bān sə̄ sē lənggə bə də̀ bə la kan njī yə̄ te kə̄n nlywe bə yo. Mkpān kī yəmē te bə̄ bə ə̀ kùcī bə la sē bə̄ mgbrêmgbrē yo də̀ Rì nyə̄ nə̄ bə te mgbrêmgbrē. Mə̄nē bə mē nyə sē bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ te kə̄n nggān də̀ re bān te kə̄n bān mə̀mē nə̄mān.

35Mbə̀mbə̄ nə̄mān bān mə̄nē bə tsu, Rì tā mə̄nē bə mē shɛ̀n anrɛ̀n nkə̄n yə̄ mbə̀mbə̄ bə mē kpə̄ te njìnjì bə̄ gu Rì. Bə zwe mə̄nē nə̄mān də̀ dan bə de nə̄ bə ngar nyū de bə lə la zwē rɛn Rì mān nzə̌ yo də̀tswē bə man kādə kan bə nlywe yo, də̀ bə kā yə̄ bə ngar nyū yə də̀ bə nə̄ bə mgbŭ nggān mâ bə nyə tsu ətù yə̄. Bə kā yə̄ bə ngar nyū anrɛ̀n bə tsə de Rì lə tā bə shɛn də̀ nə̄ bə shishɛ̄n yə̄ mwɔn yə̄ mgbəmgbrè mē.

36Bə zwe mə̄nē nə̄mān nzə̌ də̀ nan bə nggrɛn də̀ kan mgbəjə̀ tsē bə, də̀ kan nzə̄nzɛ̄ kpān bān nə̄mān də̀ kan bə ywān sū ə jàrō, anrɛ̀n nkə̄n yə̄ bə kpə̄ rɛn Rì te njìnjì.

37Bə tā mə̄nē nə̄mān mgbantə nlywe anrɛ̀n bə sē bān kpə̄ rɛn Rì te njìnjì. Bān nə̄mān nzə̌ ənywī bān kpə te njìnjì, mə̄nē kan bə sar te gbə̄gbɔ̀n ywā ywā də̀ kan njīmgbàn nlywe bān nə̄mān. Kī yə̄ mə̄nē bə mūn bān kpə̄ te njìnjì kpm sə̄ sē kpəntān gbə̄ntan bə̄ gūgu, anrɛ̀n bə sē bān jə̀ də̀ mə̄nē nə̄ bə mgbŭ nggānme.

38Anrɛ̀n zəze yə̄ mə̄nē bə mē sə̄ sē bə̄ yə, mgbəmgbrè mē yə̄ sē bə̄ məme nggān la sē tswē yə̄ bə mān sə̄n mān yo. Mkpān gyə̄r bə sə̄ kan mgbə̀jī bə̄ gbūgbu yə̀ te mgbantə zər də̀ ban mkpān sə̄n ə ywa mgbantə.

39Rì nə̄ mə̄nē bə mē ru sān nggān ə mgbəmgbrè mē anrɛ̀n nkə̄n yə̄ bə kpə̄ kī yə̄ gu dàn bə te njìnjì. Kì gyə̀r mənān, Rì la nə̄ mə̄nē bə mē kan beshi bə ngrɛ̄n kī yə̄ gu kpān nyū de gu lə nə̄ mə̄nē yo.

40Rì la nə̄ bə ngrɛ̄n kī yəmē yo anrɛ̀n gu kyūn kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ mwə̄n kī yəmē zwè tə̄ bān kpə te njìnjì bə̄ kī yə̄ gu là dan tə̀. Gu kyūn zwè de gu lə vu tə̄ gìgyə̀r bə̄ mə̄nē bān sə̀sɛ̀ bə mūn də̀ man kàn tə̄ kūkwār tè bān sē zəze ə nggà bēshi gu.

Takə̀dā yə̄ bə car mə̄nē Bān Yahuda 12

1Tə̄ bān kpə te njìnjì bə̄ Rì nzɛ̂nmē sē bə̄ mə̄nē bə mē nggānme bān tə̄ tsə kì yə̀ te bə̄ bə də̀ bə la kan tu bə nyə̄r yo anrɛ̀n bə sē bān kpə te njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì kpān nyū nə̄ bə. Yə sē sə̄sānmə̄nàn, nkinē gyə̀r də̀ shāmān yə̀ lə ywar tə̄ nə̄ tə̄ kādə sē bə̄ dər yə̄ tə̄ lə kpə̄ te njìnjì bə̄ kì yə̀ Rì là dan tə̄ yo, nə̄ tə̄ kā nkə̄n yə̄ dɔn. Nə̄ tə̄ kā nkə̄n məme yə̄ là

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

lwe tə̄ mgbāmgbān mē dɔn. Gyə̄ nə̄ tə̄ nan dər̄ tə̄ vūn lwe də̀ man kūci tswē glā kì yə̀ sē ə nggà bēshi tə̄ mâ tswē yə̄ tə̄ lə kə vūn yə̄.

2Gyə̄ nə̄ tə̄ kan dər tə̄ zwē bə̄ Yɛso wān sē tər nkɔ̀n yə̀ tə̄ sē bə̄ dər yə̄ tə̄ kpə rɛn Rì te njìnjì də̀ yə sē gu me wān lə lwe tə̄ nyə̄ sū mkpān yə̄ lə krɛ ə nggà bēshi. Yɛso gu la kà rɛn yə̄ bə kàn gu kpān ngun ətù nggā de anrɛ̀n yə sē kì mùmwɔ̀n yo. Gu la ngrɛ̄n nkinē gyə̀r yə̀ sē kī mùmwɔ̀n yə̀ gu lə kpə̄ kyū ətù nggā yo anrɛ̀n gu tsə te dər̄ kə̄kla yə̀ Rì kyun zwè gu yə̄ ə mkparū. Gu bàn kyū yəmūn tè kì fà bə̄ nkəywə̄. Yə sē sə̄sānmə̄nàn nzɛ̂nmē Rì nə̄ gu nggɔn nggɔn ə nkɔ̄n yə̄ gu là lwe mə̄nē.

3Nkɔ̄n yə̄ Yɛso kpə̄nyɛ̀n sə̀sɛ̀ də̀ vūn dər̄ lwè bə̄ mə̄nē bān là nan məme də̀ cu gu kā beshi də̀ nə̄ gu mgbŭ sē kì yə̀ gyə̄ lə tekə ətù ywə̄. Yə̀mē sē kì yə̀ gyə̄ lə tekə ətù ywə̄ də̀tswē dər̄ nkinē man kādə tsu gyə̄ yə̄ gyə̄ lə kà nkɔ̄n rɛn māgu dɔn yo.

4Mkpān la ma yə̄ kɔ̄n yə̀ gyə̄ là te bə̄ kī məme lə nlywe gyə̄ mbɛ̄ yo.

5Gyə̄ kàdə nə̄ kə kan gyə̄ də̄ yo bə̄ rɛn yə̄ sē kì yə̀ kpàn mə̄nē dər̄ yə̀ Rì dan gyə̄ ə mkpān yə̄ gu gyɔ gyə̄ de gyə̄ sē nywɛnywə̄. Gu dan de, “Vɛ̄n nggə̄, kàdə kàn ywàn yə̀ nē wān sē Cūn wə̄ là nə̄ wə̄ tè kì rə̄ yo. Kàdə nə̄ dər̄ tsu wə̄ ətù kì yə̀ wə̄ la gī nàn yo də̀ gu rɛn bə̄ wə̄ ətù yə̄.

6Tsə de sē nē wān dər̄ Rì là nyɛn gu də̀ gu kan nē gu mē tè zə̄ywə̄ wān gu là ywàn gu màn gu də̀ nan nkinē yə̀ sē məmè.”

7Yə sē sə̄sānmə̄nàn, nə̄ gyə̄ nàn dər̄ vūn lwè bə̄ mgbŭ yə̀ gyə̄ là kpə̄ ətù kī məme yə̄ gyə̄ là nan. Mgbŭ yəmē sē kə̄de yə̀ nē là nə̄ zə̄ywə̄. Gyə̄ nə̄ mgbŭ yəmē sē kì yə̀ lə tsar gyə̄ de Rì là lwe gyə̀ ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ sē nywɛnywə̄. Gyə̄ ngrɛn gbàngyə̀r vɛ̄n nə̄mān wān tèywə̄ là kyɛn gu shê me màn gu də̀ nan nkinē yə̀ sē məmè?

8Rì də̀gbà nə̄ gyə̄ mgbŭ kə̄de nkɔ̄n yə̄ gu là nə̄ nywɛnywə̄ kūkwār mē yo, nə̄ gyə̄ tsə de gyə̄ la sē nywɛn bān gu ngrin yo, də̀ mə̄nē lə gyɛ̂n ngrɛ̄n de gyə̄ sē nywɛn bān nə̄nè là kàn beshi tè gyə̄ yo.

9Də̀ sē təte tə̄ bān mgbəmgbrè mē là nə̄ tə̄ mgbŭ də̀ tə̄ là nə̄ bə nggɔn nggɔn; yə sē sə̄sānmə̄nàn, tə̄nzɛ̄ mwə̄n nə̄ tə̄ nan kì yə̀ Rì wān sē Tĕ tə̄ wān sē ə mkparū là dan tə̄ də̀tswē tə̄ man sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì.

10Təte tə̄ bān mgbəmgbrè mē là nə̄ tə̄ mgbŭ ə mkpān yə̄ tə̄ sē nywɛn ətù kì yə̀ là sù bə dər̄. Də̀ sē Rì, kì yə̀ gu là nə̄ tə̄ mgbŭ de nə̄ tə̄ nan sē kì yə̀ lə là tə̄ mān də̀tswē tə̄ man kan te bān sē ntsər kə̄de gu.

11Mkpān nə̄mān tə̄ là ngrɛn de yə sē tə̄ kì ngàr dər̄ ə mkpān yə̄ Rì là nə̄ tə̄ mgbŭ. Mkpān yəmūn, tə̄ la ngrɛn de yə sē tə̄ kì yə̀ tə̄ te dər̄ kə̄kla ətù ywə̄ yo. Mkpān nə̄mān shāmān yə̄ mgbŭ yəmē lə sē kì yə̀ zəzè bə̄ mə̄nē bān kpənyɛn yə̄ bə kpə̄ ywàn ətù mgbŭ yə̄. Mgbŭ yəmē lə là bə mān də̀ bə lə nan kì yə̀ sē zəzè ə nggà bēshi Rì də̀ sē bə̄ dər yə̄ bə lə sɔ̀n sɔ̀n susù bə̄ nkəywə̀.

12Yə sē sə̄sānmə̄nàn, gyə̄ nə̀ ngwɔn yə̄ là kyu gyə̀ də̀ man nə̀ gbə̄ryūn yə̀ là ji gyə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Nə̄ gyə̄ kūci tswē zər ə nkə̄n yə̄ sē ncə̂n də̀tswē zə yə̄ mə̄nē bān ku nzu man kādə mə̄ cāzu yo, də̀ man gyɛ̂n te zəze.

14Kān nə̄ gyə̄ nə̀r nggān də̀ man ngrɛ̄n de gyə̄ là sə̀n sə̀n susù bə̄ mə̄nē kūkwār. Nə̄ gyə̄ nə̀r nggān nə̀nàn də̀ man ngrɛ̄n gyə̄ sē bə̄ dər yə̄ sē ntsər, anrɛ̀n sē mə̄nē bān sē bə̄ dər yə̄ sē ntsər kyame bān lə ngrɛ̄n Rì.

15Gyə̄ gbà nàn gbyɛ̄n də̀tswē nənè gyə̄r man kàdə kàn gə̄n tè kì zəzè yə̀ Rì nan gyə̄ yo. Gyə̄ nàn gbyɛ̄n nə̀nàn də̀tswē nənè gyə̄r ənywī gyə̄ man kàdə kàn nkəywə̄ tè kə̄de gyə̀n yə̀ ngar sū nan də̀ kan yə tè rərè mē yo. Mə̄nē bān sē kə̄de gyə̀n mē sē bān là fərɛn də̀ là kan nkə̄n yə̄ sə̀n mə̄nē nggānme cazu.

16Gyə̄ nàn gbyɛ̄n də̀tswē nənè gyə̄r ənywī gyə̄ man kàdə kàn nkəywə̄ tè wān te nggā, kē kà kì yə̀ Gbrīn Rì là tsar gu, kə̄de kì yə̀ Yisuwa nàn də̀ kàn nggən nggən yə̄ gu sē mlà rɛ̀ zāngyə̀ywə̄ shishar anrɛ̀n lā yə̄ gu kpə̄ rè kə gyə̄r mē bə̄ gu. fb

17Gyə̄ tsə de də̀ Yisuwa kàn nggən nggən yəmē rɛ̀ krɛ̀, gu fə̀ de nə̄ tèywə̄ fàr nyū zəze gyə̄ gu də̀ tèywə̄ kà, anrɛ̀n gu la sē bə̄ nkə̄n nə̄mān yə̄ gu lə sər kì yə̀ gu nan zāngyə̀r Yisuwa shishar yo. Yə sə̄ sē bə̄ mə̀shi ə mgbò yə̄ Yisuwa fə̀ nkə̄n zəze yəmē də̀ nkə̀n la shāmān yə̀ gu lə ngrɛ̄n yə yo.

18Nə̄ gyə̄ tsə tswē yə̄ gyə̄ kre mān nzɛ̂nmē. Gyə̄ la krè ə tswē yə̄ mə̄nē bān Sərela krē mān sə̀sɛ̀ yo. Tswē yə̄ bə krē mān sē hyuhyur bə̄ gbù mgbantə yə̀ re de Sinayi yə̀ nē sē bə̄ nkə̀n yə̀ gu kàn ngwən bàr yə̄ ə mgbəmgbrè mē. Mkpān yəmūn, rərɛn glo sə̄ rɛn mrɛ̂nmrɛ̀n mān tswēyəmūn də̀ tsə̀ntsē kàn tswē yə te bū kpî də̀ rì la sə̀ lan mān yo. Tswēyəmūn sē yə̄ cucu là sə̄ te mān wūwù nə̀nàn,

19də̀ sē tswē yə̄ bə gwə gì mplŭn də̀ gwə kwār rɛn Rì rɛn bə̄ bə mān nə̀nàn. Kwār rɛn Rì yə gyə̄ bə mpūr də̀ bə bər de nə̄ gu kàdə rɛ̀n bə̄ bə nzə̌ yo.

20Mə̄nē bə mē dan Rì de nə̄ gu kàdə rɛ̀n bə̄ bə nzə̌ yo anrɛ̀n bə gwə Bān yə̀ kwār rɛn yə̄ Rì nə̄ bə, sə̄ sē kì yə̀ mwən mgbrêmgbrē bə. Kwār rɛn yə̄ Rì dan bə de, “Màgba sē nàn hwān nə̄mān yə̀ kan nkəywə̄ bàr gbù mgbantə yəmē, sē kpaki nə̄ bə vu mgbantə tā yə̄ ngun.”

21Kì yə̀ bān Sərela bə mūn ngrɛ̄n sə̄ sē bə kì mpūr nggānme. Sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə Musa dàn de, “Kpə là gbre nggə̀ də̀ mpūr là te nggə̄ nə̀nàn.”

22Gyə̄ kya sē bān nyə kə̄ sū ətù gbù Siyonan. Gyə̄ sē ənywī gbù nggə̀n yə̀ Rì wān sē bə̄ shishɛ̄n. Gbù yəmē yə̀ re de Wurisheliman yə̀ sē ə mkparū, tswē yə̄ Rì là sə̀n mān gìgyə̀r bə̄ mə̀lɛ̀kū mə̀gu yə̀ la te yə̀ nənè lə blā yə̄ kpə̄ yo.

23Gyə̄ sē ənywī kyūn te mgbə̀ yə̀ nywɛn Rì bān sē bə̄ te dər kə̄kla. Mə̄nē bə mē sē nywɛn bān Rì kūcici car mə̀sān bə sū ə mkparū sə̀sɛ̀ mun. Rì wān gyə̄ kulwe nyə̀ bə̄ gu sē gu wān là sùr mə̄nē bān mgbəmgbrè mē kūkwār rɛn. Tswē yə̄ gyə̄ ywe mān nə̀nàn sē tswē yə̄ gbə̄gbrìn yə̀ mə̄nē bān sē zəze ə nggà bēshi Rì də̀ gu kan bə nàn tè mə̄nē bān sē ntsər ə nggà bēshi gu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

24Nē wān gyə̄ nyə bə̄ gu nə̀nàn sē Yɛso wān kyun nkə̀n suswɛ̀ yə̀ Rì là kpān nyū nə̄ mənē. Gyə̄ sē ə tswē mə̀gì mə̀gu yə̀ bə kan bwā tə̄ nə̄ Rì yə̀ là swɛ məme dè dər mənē mwə̀n kì yə̀ mə̀gì Habila sə̄ fə̀ de nə̄ Rì nàn Kayinu.

25Yə sē sə̄sānmənàn, nə̄ gyə̄ nàn gbyɛ̄n də̀tswē gyə̄ man kàdə kà nē wān là rɛn bə̄ gyə̄ mē yo. Mənē bān sə̀sɛ̀ bān kā yə̄ bə nan kì yə̀ wān dòn rɛn Rì sū mənē dàn bə, la jun kì yə̀ Rì dàn de gu lə nan bə yo. Də̀ sē mənē bə mūn la jun Rì yo anrɛ̀n kì yə̀ nywɛngyə̌r bə dan bə də̀ bə kā rɛn yə̄ bə lə nan yə̄, sē nə̄nggyɛ̌ shāmān yə̀ lə kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n gyār yə̀ Rì màn tə̄ də̄ kā rɛn zəze yə̄ nē wān ru mkparū nyə̄ dan tə̀!

26Kwār rɛn yə̄ Rì rɛn sə̀sɛ̀ kyame sə̄ ban mgbəmgbrè mē gyān. Kì yə̀ gu kpan nyū gyə̄ nzɛ̂nmē de gu lə nan kə gyə̄r nzə̌ sē, gu lə rɛn rɛn yə̄ lə ban mgbəmgbrè mē bə̄ shū nə̀nàn gyān.

27Nə̄ gyə̄ tsə de rɛn yə̄ gu dan de, “Kə gyə̄r nzə̌,” mē sē kì yə̀ là tsar tə̄ de, Rì lə nə̄ kī yə̄ bə la nan yə tər zwē yo gyān də̀ ru kankərɛ̄ də̀ kī yə̄ bə nan yə tər zwē kyame yə nkinē lə la gyàn yə kankərɛ̄ yo.

28Yə sē sə̄sānmənàn, gyə̄ nə̄ tə̄ nyə̄r Rì anrɛ̀n gu nə tə̄ nkə̄n yə̄ nkinē gyə̀r la shāmān yə̀ lə gyàn yə də̀ yə ban cū te yo. Gyə̄ nə̄ tə̄ nyə̄r Rì də̀ man nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ lə sù gu də̌r. Gyə̄ nə̄ tə̄ nan gu kī yəmē də̀ man sē bān là te mpūr gu nggānme ə dər tə̄,

29anrɛ̀n tə̄ tsə de gu Rì sē kə̄de glo yə̄ là to kī wu də̀ la ka nkinē gyə̀r dən yo.

Takə̀dā yə̄ bə car mənē Bān Yahuda 13

1Gyə̄ bān Yɛso kan gyə̄ tè nywɛngyə̌r, nə̄ gyə̄ kūci tswē nyɛn nkənywɛ̀n.

2Gyə̄ kàdə kàn kə də̄ yə̄ gyə̄ kpə̄ cə̄r də̀ nə̄ bə sə̄n bə̄ gyə̄ yo. Mənē nə̄mān sə̀sɛ̀ kpə̄ cə̄r də̀ nə̄ bə sə̄n bə̄ bə də̀ la tsə de bə kpə mə̀lɛ̀kū yə̀ Rì nə̀nàn yo.

3Gyə̄ kàdə nə̄ kə kan gyə̄ də̄ bə̄ nywɛngyə̌r gyə̄ bān bə zwe sū ə jàrō mē yo. Nə̄ yə sē kə̄de sē gyə̄ bān sē mān nə̀nàn. Mənē bān kī yəmē te bə̄ bə bān gyə̄ là tekə kə̄de kì yə̀ sē yə̀ te bə̄ gyə̄ nə̀nàn sē mənē bān là kpə mgbŭ.

4Rɛn yə̄ kpān ngə̄ sē kì yə̀ mənē kūkwār lə ngrɛ̄n de sē rɛn yə̄ sē nggɔn. Nə̄ lə̄lən nàn kì yə̀ mbə̄ywə̄ lə kpə̄nyɛn bə̄ zər mə̄gu də̀ mbə̄ man nàn kì yə̀ lənywə̄ lə kpə̄nyɛn bə̄ zər mə̄gu nə̀nàn. Mənē bān là nan ndu yə̄ te cucu bə̄ bān là te nggā, Rì lə sùr bə rɛn.

5Gyə̄ kàdə kàn dər gyə̄ zwè ətù rɛn fə̀ kə̄jī kyame yo. Gyə̄ kàdə cə̄r kì yə̀ gyə̄ sē bə̄ yə̄ yo. Rì dan tə̄ de, “Mkpān nə̄mān la shāmān yə̄ nggə̄ lə kà gyə̄ dòn yo. Zwē mkpān mē kūkwār nggə̄ lə sə̀ lā gyə̄ mān.”

6Yə sē sə̄sānmənàn, nə̄ tə̄ vūn də̌r nan lwe də̀ man dan de, “Rì wān sē nggɔn sē gu wān là là nggə̄ mān, də̀ nggə̄ lə la te mpūr nkinē gyə̀r yo. Də̀ sē Rì sē wān là là nggə̄ mān, nggə̄ la ngrɛ̄n nkinē yə̀ nē wān sē nēnjì lə nan nggə̄ yə̄ yo.”

7Nə̄ gyə̄ sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ lə tekə bə̄ bān lwe gyə̄ də̀ dan gyə̄ rɛn Rì kūcici. Nə̄ gyə̄ tèkə bə̄ nkə̄n yə̄ bə sən də̀ man sē bə̄ dər yə̄ gyə̄ lə kpə̄ te njìnjì bə̄ rɛn Rì kə̄de nkə̄n yə̄ bə kpə te njìnjì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Yɛso la sē nē wān là sər nkōn yā gu sē yo. Nkōn yā gu sē sàsɛ̀ mun sē nkōn yə yā gu sē nzɛ̂nmē dà sē nkōn yə yā gu lə sē ywe njì.

9Gyā kàdə nā nkōn kī suswɛ yā mānē là tsar gyā sē kì yà lə nā gyā kà nkōn yā sē njìnjì mē dòn yo. Sē kī zəze yā Rì là nā tā yā là la gyā mē dà gyā là nan krè ə nkōn rɛn Rì. Bān yà sē ətù kī rē mē la sē nkinē gyàr yo, anrèn tā la ngrēn tswē yā yā la mānē bān zwē rɛn Bān yəmē yo.

10Mānē bān Yahuda bān tò kī nā Rì bān là nan ndu ə tswē yā sē ntsər yā nan rɛn Rì nzɛ̂nmē la sā sē bā nkōn yā bə lə nan kī gìgyàr bā tā ə nkōn yā tā là bɛ Rì yo, nkōn yəmē sē kì yà tā là kan nyū tā tɔ nā gu.

11Nē wān sē Tu nggɔn bān tò kī nā Rì ə Yahuda sā lwè màgì yà kī wò nyər ə tswē yā sē ntsər mwōn tswē kūkwār ə fəkà yā nan rɛn Rì, dà sà kàn yā tò dàtswē Rì man nglà məme yā mānē dè dər bə. Dà sē ətù rɛn mkpǒnkpà yà kì wò yəmūn, bə sā kan yā tō wu ə nggà tēn gbù tswē mānē la sɔn mān yo.

12Yə sē anrèn nkōn yəmē yā Yɛso kpā kyū ə nggà ntēn gbù dàtswē gu man nā màgì màgu swɛ məme mānē dè dər bə.

13Yə sē sāsānmānàn, gyā nā tā ywe nggà ntēn gbù nànàn dà man zwē gu mān dà nā bə nan tā kì yà sē mùmwòn kāde yà bə nan gu.

14Gbù nggòn nāmān la shāmān ə mgbəmgbrè mē yà tā lə sòn mān ywe njì yo. Gbù nggòn yà dər tā là fò nzɛ̂nmē sē gbù yà bə lə nā tā ə nggà bēshi.

15Yə sē ənàmē, gyā nā tā nan ndu yā tā sà bɛ̄ Rì ə nkōn yā Yɛso là là tā mān. Ndu yā tā lə sà bɛ̄ gu sē kāde kī yā tā là kan mànyū tā tɔ nā gu dà là dan de gu sē nggɔn tà.

16Nā gyā sà kūci tswē là nkəywà mān dà sà nàn nkəywà kī zəze, anrèn nkōn yā nan kī yəmē sē kāde kī yā mānē là kan tɔ nā Rì yā là su gu dǎr.

17Gyā zwē rɛn yā bān sē nggɔn nggɔn gyā dà man nàn kì yà bə là dan de nā gyā nàn. Sē mānē bə mē bān là nan ndu yā kyɛn nkōn yā sòn màgyā ə mgbəmgbrè mē, dà la te sɔn sū kpə yo, anrèn bə lə dan Rì ndu yā bə nan ə nkōn yā bə là lwe gyā nzɛ̂nmē. Gyā dà nàn kì yà bə là dan gyà, bə lə sà nan gyā ndu bā te dǎr kākla. Bə dā nan gyā ndu bā te dǎr cīnji, ndu yəmē lə la sē kì yà lə là gyā mān yo.

18Nā gyā kūci tswē rɛn bā Rì dàtswē gu man là tā mān. Tā kpə te njìnjì de tā la gbān nan ndu yā mātà yo. Sē mkpān mē kūkwār yā tā là nər yā tā lə nan kī mē kūkwār yā sē ə nkōn zəze.

19Nggā là bər gyā nànàn de nā gyā rèn bā Rì dàtswē gu man nā nggā bà yà nggā lə la cā mkpān zu yo dà nyə bā gyā.

20Yɛso wān sē Nggɔn tā wān Rì tāshèn ətù kyū dà nə gu sē wān là lwe tà kāde nē wān là wò gbāntan là nan yə lwe. Rì nə gu nggɔn nggɔn yəmē anrèn kyū yā gu kpə dà Rì kan màgì màgu nàn rɛn yā gu kpān nyū nā mānē tè rɛn yā lə sē bā nggɔn nggɔn ywe njì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

21Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì wān sē bə̄ nkə̄n yə̄ sɔ̀n sɔ̀n susù de nə̄ gu màn bu gyə̄ nkə̄n kī zəze yə̄ dər gyə̄ là fɔ dətswē gyə̄ man nàn kī yə̄ lə sù gu dər̆. Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì nə̀nàn de, gu màn nə̄ Yɛso sē nkɔ̀n yə̀ gu lə là gyə̄ mān nə̄ gyə̄ man sē mənē bān dər̆ gu kpənyɛ̀n bə̄ gyə̄. Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì nə̀nàn de gu màn nə̄ mənē ngrɛ̄n nggɔn nggɔn yə̄ Yɛso ywe njì. Yə sē ənə̀mē.

22Nywɛngyər̆ nggə̀, nggə̄ là bər de nə̄ gyə̄ nàn dər̆ vūn lwè də̀ man gwɔ rɛn yə̄ nggə̄ là dan gyə̀. Rɛn yə yə̄ nggə̄ là car ca gyə̄ mān la sē nggān yo.

23Tə̄nzɛ̄ nə̄ nggə̄ dan gyə̄ nə̀nàn de zāngyər̆ tə̄ Timɔti wān bə vun ywān te ə jàrō, nzɛ̂nmē bə bu gu cūngwɔn. Gu də̀gbà cā mkpān zù anrīn də̀ sə̄ nyə̄ sū bə̄ nggə̄ yo, nggə̄ lə nə̄ tə̄ nyə gìgyə̀r bə̄ gu ə mkpān yə̄ nggə̄ lə nyə̄ bə̄ gyə̀.

24Gyə̄ dan mənē bān sē nggɔn nggɔn də̀ là lwe gyə̄ bə̄ nkyɛn mənē bān là zwe rɛn Rì mān de tə̄ là zɛ bə. Nkyə̄r mənē bān Yitali bān kpə Yɛso te njìnjì là zɛ gyə̄ nə̀nàn.

25Nggə̄ là bər de Rì màn nə̄ zəze məgu mān sē gìgyə̀r bə̄ gyə̄ ywe njì. Yə sē ənə̀mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ Yakubu car

Takèdā yə̄ Yakubu car 1

1Sē nggə̄ Yakubu wān là car takèdā mē ca gyə̄ mān mənē gbə̄gbòn tsɔ bān Yahuda bān kan zàn nyər nywī mgbəmgbrè mē kūkwār. Nggə̄ sē gər̆ Rì də̀ sē gər̆ Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̀. Nggə̄ là zɛ gyə̀.

2Nywɛngyər̆ nggə̀, mkpān yə̄ bə də̄ là ma gyə̄ kyɛn də̀ là nə gyə̄ ànkpə ə nkɔ̄n nkan nkān. Nə̄ gyə̄ nə̄ yə sē gyə̄ kī yə̄ gyə̄ lə te zəzè ətù yə nggānme.

3Nə̄ gyə̄ tsə de nkòn yə̀ gyə̄ là vūn dər̆ lwe ətù kī yə̄ ànkpə yəmē sē kì yə̀ lə là gyə̄ mān də̀ gyə̄ nàn beshi sa bə̄ kì yə̀ Rì lə nə̄ gyə̄ ə nggà bēshi.

4Kan gyə̄ sə̀ kūci tswē vūn dər̆ lwè ətù kī yə̄ ànkpə yəmē me kə sū krɛ ywə̄ kūkwār dətswē gyə̄ man kàdə sē nywɛn ə nkɔ̄n rɛn Rì yo, də̀ man kàdə gbàn sē bə̄ tsə yə yo.

5Də̀ sē nənè ənywī gyə̄ la tsə kì yə̀ Rì là fò de nə̄ gu nàn yo, nə̄ gu bər gu Rì de nə̄ gu tsàr gu yə̄. Rì la sē wān là ləsər ə kī yo, gu là nə̄ mənē kī kūkwār də̀ lə la te dər̆ ngàr bə̄ nənè yo. Gu là nə̄ mənē kūkwār kī də̀ là te dər̆ ngàr bə̄ kì yə̀ gu là ban nə̄ nē yo. Nē gu mē də̀ rɛn bə̄ Rì, gu lə nə̄ gu nkɔ̄n yə̄ gu lə tsə kī yə.

6Də̀ mkpān yə̄ nənè lə rɛn bə̄ Rì, nə̄ gu kpə̄ tè njìnjì de Rì lə gwɔ gu, nə̄ gu kàdə sē bə̄ dər ywā yo anrèn nē wān sē bə̄ dər ywā sē kə̄de məsər yə̀ nē yə̀ cucu là sɛn yə beshi.

7Nənè wān sē bə̄ dər̆ ywā yəmē, tēkə gu sē ətù rɛn yə̄ Rì bə̄ rɛn yə̄ mgbəmgbrè mē nənàn. Nə̄ gu kàdə sà beshi de gu lə kpə̄ nkinē ə ngwòn Rì yo.

9Nē wān sē Krisəta də̀ sē wān mənē là ngrɛn gu de la sē nkinē gyər̀ yo, nə̄ gu tè zəzè, anrèn Rì nə gu kī yə̄ mwɔn kī yə̄ mgbəmgbrè mē. Də̀ sē nē wān te kī, nə̄ gu tè zəzè nənàn anrèn Rì tsar gu de kī yə̄ gu sē bə̄ yə mē la sē nkinē gyər̀ shishēn yo. Mkpān nəmān nē gu mē lə la sē kì yə̀ mənē lə tēkə bə̄ gu nzə̌ yo, kə̄de wukī yə̀ rì là wu yə̄ cùcùn də̀ yə̄ là ku cazu.

11Rì là ru də̀ là wu tò yə̀ məwukī yə də̀ là nan yə nə̄ yə ku. Wukī yə də̄ là tɔ mgbā pwûrpwùr də̀ ə mkpān fətsè me gbàr yə là kan jun kankərē kūkwār. Yə sē ənəmē nənàn bə̄ nē wān sē bə̄ ngwɔn lə kyū màn gu sē ə tù nan kī məgu.

12Nē wān də̀ là nan krè də̀ là vūn dər̆ lwe ə mkpān yə̄ ànkpə, Rì lə nə̄ nē gu mē zəze. Rì lə nə̄ nē gu mē shishēn yə̄ sòn be njì. Shishēn yəmē sē ryă ngwɔn zəzè yə̀ Rì kpān nyū gyə̄ de gu lə kan nə̄ mənē mē kūkwār bān là nyɛn gu.

13Mkpān yə̄ tēkə məmè nəmān də̀ nyə̀ ə dər̆ yə̄ wə̄ lə nan nkinē nəmān gbəjā, kàdə dan de, “Yəmē sē Rì wān là nə̄ kì yə̀ ànkpə mē nyə̀ bə̄ nggə̄” yo. Nənè la ma wān gu lə nan Rì nə̄ gu nàn məme yo, də̀ Rì lə la nə̄ ànkpə nyə̀ bə̄ nənè dətswē gu man nàn məme yo.

14Sē tekə gbəjā yə̀ sē ə dər̆ nē, yə̀ là gyùr gu də̀ gu là nan məme ə mkpān yə̄ ànkpə də̀ là nyə̄ bə̄ gu.

15Məme là ru bə̄ tēkə gbəjā də̀ məme yəmē də̄ cɛ kan te nggɔn, yə là lwe kyū nyə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16Nywɛngyər nggə̀ bān dər nggə̄ là nyɛ̌n gyə̀, gyə̄ kàdə kpə̄nyɛ̀n nə̄ nənè gyùr gyə̄ yo.

17Kī kūkwār yə̄ sē zəze də̀ tə̄nzɛ̄, sē yə̄ là ru bə̄ Rì tě tə̄ wān nan kī yə̄ là lan yə̄ sē ə mkparū mē kūkwār. Rì tukpə̀ gu la sər gbàngyə̀r yo gbəgbori. Gu la sē kə̄de rì yə̀ là sər cùcùn də̀ kà tə̄ dən būbū mē yo.

18Sē gu wān ngrɛn de yə tə̄nzɛ̄ nə̄ gu nə̄ tə̄ shishɛ̄n ə nkə̀n rɛn zəze məgu yə̄ sē njìnjì, dətswē tə̄ man kan te bān kùcī ənywī kī kūkwār yə̄ gu nan suswɛ.

19Nywɛngyər nggə̀ bān nggə̄ la nyɛn njìnjì, kan gyə̄ vūn mərɛn mē lwè ə dər gyə̀! Yə̄ tə̄nzɛ̄ nə̄ mənē kūkwār sē bān sē bə̄ dər yə̀ bə lə shər tə̄n tswē gwɔ rɛn, də̀ nə̄ bə kādə sē bān là kulwe te ə tswē rɛn gūgwə̄ yo, də̀ man kādə sē bān là te gyār gūgwə̄ nənàn yo,

20anrɛ̀n nē wān là te gyār lə la nan nkinē zəzè yə̀ sù Rì dər yo.

21Yə sē ənəmē, kan gyə̄ kàn kī məme yə̄ gyə̄ là nan kànkərɛ̄ də̀ man kà kī məme yəmē kūkwār. Kan gyə̄ kàn tu gyə̄ tè ryôryō ə nggà bēshi Rì də̀ man shər tə̄n gwɔ rɛn məgu yə̄ gu là dan gyə̀, anrɛ̀n sē rɛn yəmē yə̄ lə kpə̄ gyə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n kyū.

22Kan gyə̄ kàdə sē mənē bān là sɔn də̀ sə̄ gwɔ rɛn Rì sū ə bə̀ tə̄n də̀ man sə̀ gyùr tu gyə̄ de sē rɛn yəmē yə̄ lə kpə̄ gyə̄ cūngwɔn kyame yo, nə̄ gyə̄ nàn kì yə̀ rɛn yə là dan gyə̀.

23Nənè wān də̀ gwɔ rɛn yə dəgbà kpə̄ yə nàn ndu yo, gu sē kə̄de nē wān là ban gyŭn kyɛn nkəywə̄,

24də̀ mkpān yə̄ gu də̀ kyɛn nkəywə̄ krɛ̀ də̀ kan ywe ywe gu, mān tsūtswēywə̄ kə là kan gu də̄ sē yə̀ gu ngrɛn nkəywə̄ ə gyŭn yə̄.

25Də̀ sē nē wān də̀ nàn kī yə̄ rɛn zəze yə̄ Rì là tsar mənē rɛn yə yə̄ sē Bān məgu yə̀ sē zwē tsōtsō də̀ là kpə̄ mənē cūngwɔn ə tswē nan məme gu də̀ là kūci tswē nan kì yə̀ Bān yəmē tsar mənē, dəgbà sē wān là gwɔ də̀ kan kə də̄ bə̄ yə yo, Rì lə far nyū zəze gyə̄ nē gu mē.

26Nē wān də̀ là ngrɛ̄n nkəywə̄ de gu sē wān là zwē Rì də̀ là vūn nyū gu lwè yo, gu là gyùr tu gu, də̀ yəmē sē ndu yə̄ fà yə̄ gu là nan.

27Ə̀ nggà bēshi Rì wān sē Tě tə̀, nkə̀n yə̀ mənē là zwē gu yə̀ sē zwē tsōtsō sē nàn de, nə̄ nē là nywɛn bān təte bə tsu də̀ kā bə dən bə̄ mbə̀mbə̄ kwə̀ bān là kpə mgbŭ nənàn, də̀ man nan nkəywə̄ gbyɛ̄n nə̄ kī gbəjā yə̄ mgbəmgbrè mē man kādə gyūr gu də̀ kan gu te məme yo.

Takədā yə̄ Yakubu car 2

1Nywɛngyər nggə̀, yə̀ gyə̄ kpə Yɛso Krisəti wān sē Nggən tə̄ tè njìnjì, wān mwən kī bə̄ mənē mē kūkwār bə̄ nggən nggən nzɛ̂nmē, yə la tə̄ mwə̄n nə̄ tə̄ kyɛn mənē zwē beshi yo.

2Tēkə kyɛn de mənē ywā nyə tswē yə̄ gyə̄ là kyūn te mgbɔ, gyər sē wān te kī nggān də̀ kpm kī zəze də̀ su bēkər yə̄ te rɛ nggānme ə ngwɔ̀n gu, də̀ wān ywā sē wān jə̀ də̀ kpm njīnjàkī.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3Gyə̄ də̀ gyə̂n kpə̄ nē wān kpm kī yə̄ tə̀nzə̄ mē bə̄ ngwɔn ywā də̀ dàn gu de, “Nggɔn, te sɔ̀n ə tswē zəze mē,” də̀ dàn nē wān jə̀ mūn de, “Kan krè ə sə̄kànmūn,” kē “Te sɔ̀n ə məmē sə̄kànmē ə zə̀ nggə̀.”

4Gyə̄ də̀ nàn ənəmē, yə sē de gyə̄ là gī mənē mē kūkwār nan yo. Yə là gyə̂n tsar mənē de gyə̄ là kyɛn mənē zwē beshi nkan nkān. Gyə̄ də̀ nàn sə̄sānmənàn, nə̄ gyə̄ tsə̄ de gyə̄ sē bə̄ tēkə gbəjā yə̄ ə dər gyə̄.

5Gyə̄ shər tən də̀ man gwɔ kì yə̀ nggə̄ lə dan gyə̀, gyə̄ nywɛngyə̌r nggə̀! Sē mənē bān jə̀ bān mgbəmgbrè mē bān Rì cu bə de bə kpə̄ te njìnjì bə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti, də̀ anrèn nkə̄n yə̄ bə kpə te njìnjì yəmē bə lə sē kə̄de mənē bān te kī nggānme. Gu cu bə nənàn nə̄ bə kpə̄ te njìnjì də̀ man sē ənywī mənē bān gu lə sē Cūn bə ə nkə̄n yə̄ gu kpan nyū gyə̄ sə̀sɛ̀ mun de gu lə lwe mənē bān là nyɛn gu.

6Sē gyə̄ bān là gyə̂n ngrə̄n bān jə̀ de bə la sē nkinē gyə̀r zəzè yo. Sē mənē bān te kī nggān bān là re gyə̀ də̀ sē bə nənàn bān là lwe gyə̄ ywe tswē sùr rɛn.

7Sē bə me nzə̌ bān là rɛn rɛn gbəjā ətù sān zəze yə̄ Yɛso Krisəti yə̄ sē sān yə yə̄ Rì nan ndu bə̄ yə də̀ kan gyə̄ tè mənē bān māgu.

8Bān yə̀ ru bə̄ Rì wān sē Nggɔn tə̄ yə̀ bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn māgu də̀ dan de, “Nyɛn zāngyə̀ywē kə̄de nkə̄n yə̄ wə̄ là nyɛn nkəywē,” gyə̄ də̀ nàn rɛn yə mē zwē mān njìnjì, yə lə sē nàn de gyə̄ là nan kì yə̀ sē zəzè.

9Gyə̄ də̀ gyə̂n sə̀ kyɛn mənē zwē beshi, yə̀mē là tsar de gyə̄ là nan məme, də̀ sùr rɛn vun gyə̄ anrèn gyə̄ za Bān.

10Nənè də̀ dan de gu là zwē kì yə̀ Bān Rì dan kūkwār, də̀ là zà kì gyə̀r me ənywī Bān yəmē, yə là tsar nàn de gu za Bān yəmē kūkwār nənàn.

11Sē Rì wān dan de, “Kàdə kùr bə̄ mbə̀mbə̄ mənē yo,” də̀ sē gu me nzə̌ wān dan de, “Kàdə ngun nē yo.” Yə sē ənəmē, wə̄ də̀gbà kùr bə̄ mbə̀mbə̄ mənē yo də̀ gyə̂n ngun nē, yə là tsar nàn de wə̄ za Bān yə̀ Rì.

12Yə sē ənəmē, nggə̄ là dan gyə̄ de rɛn yə̄ gyə̄ là rɛn bə̄ kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār nənàn, kan gyə̄ tsə de mbrə̄ gyə̄r Rì lə nan ndu bə̄ Bān yə̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ kpə̄ tə̄ cūngwɔn də̀ sùr gyə̄ rɛn ətù kī yəmē.

13Nē wān də̀gbà tè mətù mənē nəmān yo, Rì lə la te mətù gu yo nənàn ə mkpān yə̄ gu lə sùr mənē rɛn. Də̀ nənè wān də̀ tè mətù mənē, gu lə ngrə̄n de mətù yə̀ Rì sē bə̄ yə̄ ətù gu gyə̂n mwɔ̄n kì yə̀ sùr rɛn de mān vūn nənè gu mūn.

14Nywɛngyə̌r nggə̀, nē wān də̀ dan de gu kpə rɛn Rì tè njìnjì də̀ là nan kì yə̀ Rì là dan yo, rɛn yə̄ nē gu mē sē fàfà mē. Nkə̄n yə yə̄ gu kpə tè njìnjì mē lə la kpə̄ gu cūngwɔn yo.

15Kan tə̄ dan de zāngyə̌r gyə̄ nəmān lə̄lɔn kē mbə̄ la sē bə̄ kī yə̄ kpm yo də̀ la sē bə̄ kīrē yo nənàn,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

16də̀ gyə̄ də̀ gyɛ̂n kan dan nɛ̄ gu mūn de, “Càn mgbāmvū shushù bàn nkɔ̀n, nə̄ Rì màn
nə̄ wə̄ kī kūkwār yə̄ wə̄ là fɔ̀,” də̀ la là gu mān bə̄ kī yə̄ gu là fɔ̀ mɛ̄ yo, kì yə̀ gu dan nɛ̄
wān jə̀ gu mūn lə la là gu mān yo.

17Yə sɛ̄ ənə̀mɛ̄ nə̀nàn bə̄ nkɔ̄n kpə̄ rɛn yə̄ Rì te njìnjì. Nənè də̀ dan de gu kpə rɛn Rì tè
njìnjì də̀ là nan kì yə̀ Rì dan yo, nkɔ̄n yə̄ kpə̄ te njìnjì màgu mɛ̄ la sɛ̄ nkinɛ̄ gyàr zəzè
yo.

18Kə̀ndà nənè lə dan mūn de, “Wə̄ sɛ̄ wān là kpə rɛn Rì te njìnjì də̀ nggə̄ sɛ̄ wān là nan
zəze.” Nggə̄ lə sa nɛ̄ gu mūn mān də̀ dan gu de, “Nə̄ wə̄ kàn nkɔ̀n yə̀ wə̄ là kpə rɛn Rì
tè njìnjì də̀ là nan ndu nkinɛ̄ bə̄ yə yo tsàr nggə̄, də̀ nggə̄ lə tsar wə̄ nkɔ̄n yə̄ nggə̄ là
kpə rɛn Rì te njìnjì ə nkɔ̄n kī zəze yə̄ nggə̄ là nan.”

19Wə̄ kpə tè njìnjì de Rì gu sɛ̄ gyə̄r me cùcùn lo? Wə̄ də̀ kpə tè njìnjì ənə̀mɛ̄ yə sɛ̄ kì
yə̀ tɔ̄nzɛ̄. Gbə̄gbrìn məme nə̀nàn kpə te njìnjì de yə sɛ̄ ənə̀mɛ̄ də̀ sɛ̄ mpūrmpūr me.

20Wə̄ sɛ̄ bə̀bè sɛ̌n! Mâmɛ̄ wə̄ la tsə rɛn yəmɛ̄ yo? Wə̄ də̀ kpə̄ rɛn Rì tè njìnjì də̀ là nàn
kī zəze yo, nkɔ̄n yə yə̄ wə̄ kpə rɛn Rì tè njìnjì mɛ̄ sɛ̄ ndu fà.

21Mkpān yə̄ Bərayi wān sɛ̄ mə̀ci tə̄ kpə̄nyɛ̀n de gu lə ban zə̄ywə̄ wān sɛ̄ mgbrɛ̄n gyə̄r
me wān re Yishaku mɛ̄ kàn tɔ̀ nə̄ Rì, sɛ̄ mkpān yəmɛ̄ yə̄ Rì kàn gu tè nɛ̄ wān là nan
zəze.

22Gyə̄ tsə̄ de sɛ̄ anrɛ̀n Bərayi nàn rɛn Rì kpə̄ tè njìnjì yə yə̄ gu nan kì yə̀ Rì dàn gu de
nə̄ gu nàn. Nkɔ̄n yə̄ gu kpə tè njìnjì bə̄ kì yə̀ gu nàn yə ywə̄ywǎywə̀ nan ndu gìgyə̀r də̀
nə̄ nkɔ̄n yə̄ gu kpə tè njìnjì sɛ̄ zwɛ̄ tsōtsō.

23Kì mɛ̄ tè ənə̀mɛ̄ də̀tswɛ̄ mənɛ̄ man tsə de kì yə̀ bə car gyə̄ ənywī lə̀tafɛ̄ yə̀ rɛn Rì sɛ̄
njìnjì. Lə̀tafɛ̄ yə dan de, “Bərayi kpə̄ rɛn Rì tè njìnjì də̀ anrɛ̀n rɛn yəmɛ̄, Rì kàn gu tè
nɛ̄ wān sɛ̄ zəze ə nggà bēshi gu.” Tswɛ̄yəmɛ̄, bə kan gyɔ gu de “kpān Rì.”

24Nzɛ̂nmɛ̄, nə̄ gyə̄ tsə de sɛ̄ kī zəze nə̀màn yə̄ nɛ̄ là nan yə yə̄ là nə̄ Rì là kan nənè gu
mūn te de gu sɛ̄ nɛ̄ zəze ə nggà bēshi gu, la sɛ̄ anrɛ̀n nɛ̄ gu kpə̄ rɛn Rì te njìnjì kyame
yo.

25Yə sə̄ sɛ̄ sə̄sānmənàn nə̀nàn bə̄ Raha fa mbə̄ wān sə̀ sɛ̄ kilakī mɛ̄, mkpān yə̄ gu kpə̄
mənɛ̄ bān Yahuda bān bə te bə ndu də̀ là bə mān də̀ gbō bə glə̀ nkɔ̀n gyə̀r nkan. Sɛ̄
anrɛ̀n kì yə̀ gu nàn mɛ̄ yə Rì kàn gu tè de gu sɛ̄ nɛ̄ zəze ə nggà bēshi gu.

26Ə̄ mkpɔ̌nkpə̀ nɛ̄njì, shishɛ̄n də̀gbà shāmān yo, mkpɔ̌nkpə̀ yəmɛ̄ sɛ̄ kɔn ywə̄. Yə sɛ̄
ənə̀mɛ̄ nə̀nàn ə nkɔ̄n zwɛ̄ rɛn Rì, nənè də̀ kpə̄ Rì tè njìnjì də̀ là nan kī zəze yo, kpə̄ te
njìnjì yə̀ nənè gu mɛ̄ sɛ̄ ndu yə̄ fà gu là nan.

Takə̀dā yə̄ Yakubu car 3

1Nywɛngyə̀r nggə̀, nə̄ yə kādə sɛ̄ mənɛ̄ kənàn ənywī gyə̄ bān lə kàn te bān tsar mənɛ̄
kī yo, anrɛ̀n gyə̄ tsə de ə mbrɛ̄ sùr rɛn, bə lə sùr tə̄ bān là tsar mənɛ̄ kī rɛn mwɔ̄n nkyɛn
mənɛ̄ kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Nkɔ̄n shāmān kənànme yə̀ tə̄ kūkwār tə̄ là bu zə. Nənè wān də̀gbà bu zə ə rɛn māgu yo, gu sē nē wān là nan kī māgu kūkwār zwē tsōtsō, də̀ gu lə sē nē wān lə vūn nkəywə̄ lwe ə kī kūkwār nə̀nàn.

3Kan tə̄ tekə bə̄ kì yə̀ tə̄ là nan bə̄ nyàn cùcùn. Nənè də̀ là fɔ̀ de nə̄ nyàn nàn kì yə̀ gu là fɔ̀, gu là kan mgbrɛ̄n zə̄ yə̄ sē bə̄ mgbənrīn gyɔ̄ nyàn yə̄ ə nyū dətswē gu man sə̀ kwɔ yə̄ bàn ngga tswē yə̄ dər̄ gu ban.

4Kān tə̄ kyɛn gbm̄ nggɔn nə̀nàn: Nkɔ̄n yə̄ yə cwe nggɔn mē, bə̄ te yə̀ cucu là te nggānme ə tswē lwe yə zər, sē və̌nkinē fənyɛn me yə̀ nē wān là tər gbm̄ yə là nan ndu bə̄ yə̄ ə tswē tər gbm̄ yə ban tswē yə̄ dər̄ gu ban.

5Yə sē ənə̀mē bə̄ rərɛn nēnjì nə̀nàn. Yə sē fəkukwɔ̌ me, də̀ gyên sē bə̄ nggɔn nggɔn ə kpə̀ nēnjì ə tswē jūn mə̀rɛn nggɔ̀n nggɔ̀n nə̀nàn. Gyə̄ tsə de sē və̌ntsɛ̄ glo fəkukwɔ̌ me fɛ là tō cun nggɔn wu cùcùn.

6Rərɛn nēnjì sē kə̄de glo. Yə la tō yo nggānme. Kī gbəjā yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār sē ə rərɛn yə̄ sē ə mkpɔ̌nkpə̀ tə̄ də̀ kī gbəjā yəmē là kan zan ənywī mkpɔ̌nkpə̀ nēnjì ywe tswē kūkwār. Rərɛn yə là mwɔn glo yə̄ lə tō shishɛ̄n nēnjì wu nzərnzər, anrɛ̀n yə là ru ə tswē yə̄ Shɛtan sē mān.

7Mənēnjì sē bə̄ nkɔ̄n yə̄ bə là kyun nan hwān nkan nkān yə̀ là zər bə̄ zə, bə̄ yə̀ là ngan nɛ̀n-nɛ̀n, bə̄ nywɛ̂ncɛ bān là bwa shū, bə̄ nan yə̄ sē ə mə̀sər.

8Də̀ nənè la sē bə̄ nkɔ̄n yə̄ gu lə kyūn rərɛn lwe yo. Yə sē kì gbəjā yə̀ la sɔ̀n sù yo, də̀ yə sē bə̄ tsò nggānme nə̀nàn.

9Tə̄ là nan ndu bə̄ rərɛn ə tswē bɛ̀ sān Rì wān sē Nggɔn də̀ sē Tě tə̀, də̀ là nan ndu bə̄ rərɛn yəmē me nzɔ̌ ə tswē far nyū məme gyɔ mənē bān Rì nan bə nə̄ bə sē kə̄de gu.

10Sē bə̄ nyū gyər̄ me yə̄ tə̄ là nan ndu bə̄ yə ə tswē bɛ̀ Rì də̀ kan nan ndu bə̄ yə ə tswē far nyū məme gyɔ nē nə̀nàn. Nywɛngyə̌r nggə̀, yə la tɔ̄ mwɔ̄n nə̄ tə̄ nan ənə̀mē yo.

11Mə̀sər yə̀ sē zəzè bə̄ yə̀ sē gbəjā lə la kulwe rū ə bə̀ gyə̀r ə mkpān gyər̄ me yo.

12Nywɛngyə̌r nggə̀, tər bwə̀ lə la shun klə̌ mənggə̀rō yo, də̀ tər rē lə la shun klə̌ bwə̀ nə̀nàn yo. Də̀ mə̀sər yə̀ mər mə̀mān lə la rū ə bə̀ yə̀ mə̀sər sē zəzè là ru mān yo.

13Nənè ənywī gyə̄ də̀ shāmān wān tsə rɛn, də̀ sē wān kī sē gu ə kpàr bē me, nə̄ gu nàn ndu bə̄ nkɔ̄n yə̄ gu sē ryôryō də̀ man nàn kì yə̀ sē zəzè.

14Də̀ sē rɛn yə̄ te ywu bə̄ rɛn yə̄ nyɛn tu yə̄ shɛ gyə̄ dər, kan nə̄ gyə̄ kàdə ngwùr ngwɔn dər̄ ətù ywə̄ yo, anrɛ̀n wān də̀ là nan ənə̀mē də̀ là ngrɛ̄n de gu sē wān tsə rɛn, yə sē nē gu mē là gyùr nkəywə̄.

15Tsə rɛn kə̄de yə̀mē la sē yə̀ là ru bə̄ Rì yo, yə gyên sē kì yə̀ mgbəmgbrè mē kyame. Yə sē yə̀ là ru ə tekə nēnjì bə̄ Shɛtan nə̀nàn.

16Tswē yə̄ mənē là te ywu bə̄ nkəywə̀ də̀ là nyɛn tu bə, sē tswēywə̄ yə̄ fɔ̀rɛn bə̄ kī gbəjā nkan nkān kūkwār shāmān nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

17Tsə rɛn yə̀ là ru bə̄ Rì sē nkan me. Nənè wān sē bə̄ tsə rɛn yəmē ə dər gu lə sē ntsər
də̀ sē bə̄ dər susù nə̀nàn. Gu lə sə̀ nan mənē zəze də̀ lə la zo tu yo. Gu lə te mə̀tù mənē
nggānme də̀ lə sə̀ nan zəze ə mkpān mē kūkwār. Nē wān sē bə̄ dər̆ yəmē lə la kyɛn
mənē zwē beshi yo, də̀ gu lə la gyùr nənè yo.

18Mənē bān là nan kī yə̄ là nə̄ mənē sòn dər̆ susù də̀ sē bān là fɔ sòn susù bə̄ mənē, lə
ngrēn de nan zəze lə shāmān ə kī yə̄ bə là nan. Nan zəze yəmē sē kə̄de kī yə̄ fā yə̄ là ru
ə kī yə̄ bə kan cū ənywī dər mənē.

Takə̀dā yə̄ Yakubu car 4

1Sē nənggyĕ yə̀ là gbō fɔ̀rɛn bə̄ gàntan te gyə̄ bə̄ nkənywɛ̀n? Gyə̄ là fɔ̀rɛn bə̄ nkənywɛ̀n
anrɛ̀n kī nkan nkān shāmān yə̄ dər gyə̄ sē ətù yə, də̀ sē yə yə̄ là sə̄ fɔrɛn bə̄ nkəywə̀
ənywī dər gyə̄.

2Gyə̄ là fɔ̀ kī yə̄ gyə̄ la sē bə̄ yə yo də̀ anrɛ̀n rɛn yəmē, gyə̄ là fɔ̀ gyə̄ nlywe mənē. Gyə̄
là kyɛn kī mənē yə̄ gyə̄ la sē bə̄ yə yo gĭgĭ də̀ anrɛ̀n rɛn yə, gyə̄ là gàn fɔ̀rɛn bə̄
nkənywɛ̀n. Gyə̄ la sē bə̄ kī yə̄ gyə̄ là fɔ̀ yo, anrɛ̀n gyə̄ la rì Rì nə̄ gu nə̄ gyə̄ kī yə yo.

3Gyə̄ là ri Rì kī nəmān də̀ gu la nə̄ gyə̄ yə yo anrɛ̀n kì yə̀ gyə̄ là fɔ̀ gyə̄ nan bə̄ kī yə la
sē ə nkɔ̀n zəzè yo; gyə̄ là fɔ̀ kī yə̄ lə nə̄ gyə̄ sòn yə̄ tɔ̀nzē bə̄ gyə̄ kyame.

4Gyə̄ mənē bān sē kə̄de mənē bān là sə nan ndu yə̄ te nggā! Gyə̄ la tsə de nənè də̀ rè
kpàn bə̄ kī yə̄ mgbəmgbrè mē, gu kan tè lənggə Rì yo? Nənè wān də̀ rè kpàn bə̄ kī yə̄
gbəjā yə̄ mgbəmgbrè mē, kan nkəywə̄ tè lənggə Rì.

5Gyə̄ kàdə ngrēn de mə̀rɛn yə̀ bə car sū ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì mē de, sē mə̀rɛ̀n yə̀ fà
yə̀ bə car sū yo. Rɛn Rì yəmē là dan de, “Rì sē bə̄ ywu nggānme ə dər̆ gu yə̄ la te yə̄
nənè lə kyɛn yə yo, anrɛ̀n kì yə̀ tə̄ là nan bə̄ gbrīn məgu yə̄ sē ə dər tə̄.”

6Rì là nə̄ nē zəze nggānme. Yə sē səsān bə car gyə̄ ə lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de, “Rì là kà rɛn
mənē bān là ngwur ngwɔn dər̆ de bə sē nkinē də̀ mənē bān là kan nkəywə̀ te ryôryō gu
là gyên nan bə zəze.”

7Yə sē ənə̀mē, kan gyə̄ kàn nkənywɛ̀n tè Rì ə ngwɔ̀n. Gyə̄ nan krè mgbāmgbān də̀
man kà Shɛtan də̀ gu lə kulwe kà gyə̄ dən.

8Gyə̄ ci tè hyuhyur bə̄ Rì də̀ gu lə cī te hyuhyur bə̄ gyə̄ nə̀nàn. Gyə̄ mənē bān là nan
məme, nə̄ gyə̄ gyə̄ ngwɔn ə ncān ətù kī məme yə̄ gyə̄ là nan. Gyə̄ mənē bān sē bə̄ dər
ywā mē, kan gyə̄ gbò tēkə gbəjā mē dè dər gyə̄.

9Nə̄ gyə̄ gì məshi anrɛ̀n kī məme yə̄ gyə̄ là nan. Kan nə̄ gyə̄ tè dər̆ ngàr nggān nə̀nàn.
Kan nə̄ mlă məgyə̄ kàn tè gì kyū, də̀ zə̀zè məgyə̄ gyên kàn tè te dər̆ cīnji.

10Gyə̄ kàdə sē bān là zo tu ə nggà bēshi Rì yo, də̀tswē gu man kàn gyə̄ tè mənē bān sē
bə̄ nggɔn nggɔn.

11Nywɛngyər̆ nggə̀, gyə̄ kàdə rɛ̀n rɛn gbəjā ətù nkənywɛ̀n yo. Nənè də̀ rɛ̀n rɛn gbəjā
ətù zāngyə̀ywə̄ kē kàn nkəywə̄ tè wān sur gu rɛn, yə là tsar de gu là rɛn rɛn gbəjā ətù

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Bān yə̀ Rì də̀ là sùr yə̄ rɛn. Nənè də̀ rɛ̀n rɛn gbəjā ətù Bān yə̀ Rì, gu la zwē kì yə̀ Bān yəmē dan yo, gu gyɛ̂n là kàn nkəywə̄ tè wān là sùr Bān yəmē rɛn.

12Sē Rì kyame wān nə mənē Bān də̀ sē gu kyame wān sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gu lə sùr mənē rɛn də̀ kpān bə, də̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ kpə̄ bə cūngwɔn. Də̀ wə̄ sē nggwɔ yə̄ wə̄ là sùr zāngyə̀ywē rɛn?

13Kān gyə̄ shār tɔ̄n də̀ man gwɔ nggə̀, gyə̄ mənē bān là dan de, “Nrìnrīnmē kē mbrɛ, tə̄ lə ywe gbù yə̀mē kē yə̀mūn də̀ sɔ̄n mān ma sɛ gyār də̀ man rɛ do mān də̀ man te kə̄jī nggān.”

14Gyə̄ la tsə kì yə̀ lə te bə̄ gyə̄ ə mbrɛ yo. Shishɛ̄n gyə̄ lə sē sɛ̌n? Shishɛ̄n gyə̄ sē kə̄de ywərnkrɛ̀n yə̀ là te ban mkpān tsɛ̂ me də̀ kan vu də̄.

15Yə gyɛ̂n tɔ̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ dan de, “Rì də̀ kpənyɛ̀n, tə̄ lə sɔ̀n də̀ nan kì mē bə̄ kì mùn.”

16Də̀ gyə̄ là gyɛ̂n ngrɛ̄n nkənywɛ̀n de gyə̄ sē nkinē də̀ là ngwur ngwɔn dər nə̀nàn. Zǒ tu yəmē sē kì yə̀ sē gbəjā nggānme.

17Yə sē ənə̀mē, nənè wān də̀ tsə kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ yə̀ gu màn nàn də̀gbà nàn yə yo, gu sē wān là nan məme.

Takə̀dā yə̄ Yakubu car 5

1Gyə̄ mənē bān te kī kənàn, kān gyə̄ shār tɔ̄n də̀ man gwɔ nggə̀! Gyə̄ gbà gì də̀ man tè ruru anrɛ̀n mgbŭ nggānme yə̀ gyə̄ lə kpə̄.

2Kī yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə nggānme lə bə̄ te gbəjā də̀ kī kpm gyə̄ mvār kī lə re yə te gbəjā nə̀nàn.

3Kə̄jī yə̄ gyə̄ kyun zwè lə cazu, də̀ tan cāzu kə̄jī yəmē lə sē kì yə̀ lə kpān gyə̄, də̀ lə re kpə gyə̄ tè gbəjā nə̀nàn kə̄de sē glo yə̄ to yə. Gyə̄ là kyūn kə̄jī zwè kənànme də̀ kan kə də̄ de, mgbəmgbrè mē là nyə tswē krɛ.

4Gyə̄ gyur mənē bān là nan gyə̄ ndu ə mə̀hwān gyə̄ də̀ la kpənyɛ̀n yə̄ gyə̄ lə ywan bə kə̄jī yə̄ bə nan gyə̄ ndu yo. Anrɛ̀n rɛn yəmē, bə là gi gyɔ gyə̀, gì yə̀ mənē bə mē nyə sū tɔ̄n Rì wān là lwe kī kūkwār.

5Gyə̄ là re mgbəmgbrè njìnjì mbăn nān, də̀ là sə̀ nan kī yə̄ sù gyə̄ dər ə mgbəmgbrè mē. Gyə̄ re də̀ wù nggānme kə̄de ndō yə̄ là ji mbrɛ̄ yə̄ bə lə ywà yə.

6Gyə̄ sur mənē bān la nan məme yo rɛn, gyə̄ nlywe bə nə̀nàn də̀ bə la ywar gyə̄ ə tswē nan ənə̀mē yo.

7Yə sē ənə̀mē nywɛngyər nggə̀, kan gyə̄ vūn dər gyə̄ lwè kə̄ sū mkpān yə̄ Nggɔn tə̄ lə mərtu nyə̄. Kan gyə̄ kyɛn sē yə̀ nē wān də̀ hwān là sɔ̀n də̀ vūn dər lwe də̀ sə̀ sa beshi jì kī məgu ə hwān mâ kə sū mkpān yə̄ glō là nyə̄. Gu là sɔ̀n kə sū mkpān yə̄ gu lə fā kī yə nə̀nàn.

8Gyə̄ nə̀nàn, kan gyə̄ sə̀ vūn dər lwè sə̄sānmənàn. Kan gyə̄ kyūn dər gyə̄ də̀ man nàn krè anrɛ̀n mkpān yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti lə nyə̄ te hyuhyur nzɛ̂nmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Nywɛngyǎr nggə̀, nə̄ gyə̄ kàdə rɛ̀n mgbə̄r ətù nkənywɛ̀n yo kədè Nggɔn tə̄ lə sùr gyə̄ rɛn. Kan gyə̄ kyɛn Nggɔn tə̄ wān lə sùr tə̄ rɛn mē te hyuhyur yə̄ gu lə nyə̄.

10Nywɛngyǎr nggə̀, mənē bān kpə rɛn Rì də̀ nan ndu bə̄ sān gu tswē dan mənē bān səsɛ̀ yə, mgbŭ yə̀ bə kpə̄ bə̄ dər yə̄ bə vūn lwe, nə̄ gyə̄ kyɛn bə də̀ man zwē zə bə.

11Tə̄ là dan de Rì fàr nyū zəze gyə̄ bə anrɛ̀n bə vūn dər lwe. Gyə̄ tsə nə̀nàn sē yə̀ Yuba vūn dər lwè ə mkpān yə̄ mgbŭ nyə̀ bə̄ gu bə̄ sē yə̀ Rì là gu mān. Njìnjì, Rì sē nē wān sē bə̄ dər frēfrè me də̀ là te mətù tə̄ nə̀nàn.

12Nywɛngyǎr nggə̀, kì gyər yə̀ tɔ̀nzɛ̄ mwɔ̄n kūkwār sē nàn de mkpān yə̄ gyə̄ də̀ dan de gyə̄ lə nan nkinē, kàdə shənrin anrīn yo. Kàdə bàn sān Rì shənrin kē shənrin bə̄ kī yə̄ sē ə mgbəmgbrè mē kē shənrin bə̄ sān nkinē nkan yo. Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ gwɔ rɛn də̀ kpənyɛ̀n bə̄ yə, kì yə̀ gyə̄ lə dan kyame sē, “Ɛn.” Mkpān yə̄ gyə̄ dəgbà kpənyɛ̀n bə̄ yə yo, kì yə̀ gyə̄ lə dan kyame sē, “An àn,” dətswē Rì man kàdə sùr gyə̄ rɛn yo.

13Nənè ənywī gyə̄ də̀ là kpə̄ mgbŭ, kan gu rɛn bə̄ Rì ətù ywə̄. Nənè ənywī gyə̄ də̀ là te zəzè, kan gu dō sɛn də̀ man bɛ̀ sān Rì.

14Nənè ənywī gyə̄ də̀ là lə̄, kan gu gyɔ mənē bān là lwe mənē bān là zwe Krisəti mān, nə̄ bə rɛn bə̄ Rì nə̄ gu là nē gu mān də̀ gyə̄ man te mənyɛ̀n gbā gu ənywī sān Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti.

15Mənē bə də̄ kpə̄ rɛn Rì te njìnjì ə mkpān yə̄ bə là rɛn bə̄ Rì, Rì gu lə nan nənè gu mē tè zəze. Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti lə nə̄ gu mgbrêmgbrē nə̀nàn; də̀ nē gu də̀ nan rɛn məme, gu lə fù mətɔ̀ sū nē gu nə̀nàn.

16Yə sē ənə̀mē, kan gyə̄ dàn nkənywɛ̀n rɛn məme məgyə̀ də̀ man sə̀ rɛn bə̄ Rì ətù nkənywɛ̀n nə̀nàn dətswē Rì man nàn gyə̄ tè zəze. Bər yə̀ nē wān là nan zəze sē bə̄ nggɔn nggɔn nggānme yə̄ yə lə nə̄ kī nggɔn nggɔn te.

17Ləya sē nēnjì kə̄de tə̀; də̀ gu nàn rɛn bə̄ Rì səsɛ̀ də̀ dàn de nə̄ glō kàdə kū yo, də̀ yə te sɛ tar bə̄ hwə tānnɛ̀n də̀ glō la kū ə mpə mə̀mē yəmūn yo.

18Gu la kàn rɛn bə̄ Rì nzǒ də̀ glō kàn kū də̀ kī ru mbɛ̄ də̀ cɛ ə mə̀mē yəmūn.

19Nywɛngyǎr nggə̀, yə sē kì yə̀ tɔ̀nzɛ̄ màn nənè ənywī gyə̄ də̀ kà nkɔ̀n rɛn njìnjì yə̀ Rì dɔ̀n, də̀ nənè nə̄mān də̀ gbìn gu gyə̄ ə nkɔ̀n zəzè yəmē nzǒ.

20Kan gyə̄ tsə̄ de: nənè də̀ là nē wān nan rɛn məme nə̄ gu kà məme məgu dɔ̀n, yə sē gu kpə shishɛ̄n nē gu mūn cūngwɔn ə ngwɔ̀n kyū. Ə nkɔ̀n yəmē, Rì lə fù mətɔ̀ sū gu ətù məme yə̄ gu nan kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Bitrusu car

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Bitrusu car 1

1Sē nggə̄ Bitrusu wān là car takèdā mē də̀ sē nggə̄ wān Yɛso Krisəti cu de nə̄ nggə̄ sē nē wān gu là te ndu. Nggə̄ là car takèdā mē ca gyə̄ mənē bān Rì cu, bān kan vàr də̀ sē ə tswē nkan nkān ə mpəmpə̀ mə̀mē yə̀ Fanta bə̄ Galantiya bə̄ Kapadokiya bə̄ Yasiya bə̄ Bətiniya. Gyə̄ sē mān kə̄de mə̀cə̄cə̀r bān la sē bə̄ tswē yə̄ sə̀n yo.

2Sə̀sɛ̀ mun Rì wān sē Tě tə̄ cu gyə̄ de gyə̄ kàn tè mənē bān məgu. Gbrīn Ntsər yə̄ kan gyə̄ dər sər də̀ kyūn gyə̄ zwē jī ndu yə̄ Rì də̀tswē gyə̄ man sē mənē bān là te gurgur nə̄ gu, də̀tswē gu man nə̄ mə̀gì yə̀ Yɛso Krisəti yə̀ gu kankə̀rɛ̄ dùdu məme məgyə̄ man sē nkə̀n yə̀ gu lə fù màtə̀ sū gyə̄. Nggə̄ là rɛn bə̄ Rì de, gu màn sə̀ nàn gyə̄ zəze nggān də̀ màn nə̄ gyə̄ sə̀n susù nggānme nə̀nàn.

3Kān tə̄ bɛ̄ Rì wān sē Tě Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti. Gu te mə̀tù tə̄ nggānme də̀ nə̄ tə̄ shishēn suswɛ yə̄ tə̄ sē bə̄ yə nzêmē anrèn gu tā Yɛso Krisəti shèn. Yə̀mē sē rɛn yə̄ là nə tə̄ kūci tswē sē bə̄ sa beshi ywe njì.

4Tə̄ là sa beshi nə̀nàn nzə̌ de tə̄ lə nyə̄ kpə̄ kī zəze yə̄ Rì kyun zwè mənē bān məgu. Gu kyūn kī yəmē zwè jì gyə̄ ə mkparū tswē yə̄ yə lə kùr zəze ywe njì də̀ lə la te gbəjā yo də̀ lə la krɛ yo nə̀nàn.

5Gyə̄ là sa tu bə̄ Rì də̀ gu là ywar gyə̄ bə̄ nggɔn nggɔn məgu nə̄ nkinē man kàdə nàn gyə̄ yo, də̀tswē mkpān yə̄ krě mgbəmgbrè mē mənē man ngrēn nkə̄n yə̄ gu kpə gyə̄ cūngwɔn.

6Kān gyə̄ tè zə̀zè ətù kī yəmē. Yə sē njìnjì gyə̄ là kpə̄ mgbŭ, də̀ yə lə la ban mkpān kənàn yo.

7Kì yə̀ sē yə̀ gyə̄ là kpə̄ mgbŭ mē sē də̀tswē mənē man ngrēn de gyə̄ kpə Krisəti tè njìnjì də̀ là nan krè. Zinare yə̄ là cazu gūgwə̄ yo, mənē là ngrɛn yə de yə sē kì zə̀zè mwə̄n kī mē kūkwār ə mgbəmgbrè mē, də̀ bə là kan yə̄ gyɔ ə glo də̀tswē bə man ngrēn de kē yə sē zəze njìnjì. Yə sē ənə̀mē bə̄ gyə̄ nə̀nàn. Gyə̄ là kpə̄ mgbŭ də̀tswē gyə̄ man nàn tu sà bə̄ Rì nggān, də̀ sa tu gyə̄ yəmē mwɔn zinare. Də̀ gyə̄ də̀ kūci tswē nan krè mgbāmgbān, Rì lə dan rɛn zəze ətù gyə̄ də̀ nə̄ gyə̄ nggɔn nggɔn ə mkpān yə̄ Krisəti lə nyə̄ nzə̌.

8Yə̀ gyə̄ la ngrēn gu bə̄ beshi gyə̄ mē yo, gyə̄ là nyɛn gu də̀ là kpə tè njìnjì bə̄ gu; yə sē sə̄sānmə̄nàn, gyə̄ sē bə̄ te zə̀zè yə̀ mwɔn yə̀ nē lə dan rɛn nkinē ətù ywə̄,

9Rì là kpə̄ gyə̄ cūngwɔn anrèn gyə̄ là sa beshi bə̄ Yɛso Krisəti də̀ là te zə̀zè nggānme.

10Sə̀sɛ̀ mun, mənē bān dòn rɛn sū mənē, sə̄ dan mənē rɛn zəze yə̄ Rì də̀ dàn de gu lə nə̄ gyə̄ yə. Bə sə̄ nan fə̀ ənywī mə̀rɛn Rì də̀tswē bə man ngrēn sē yə̀ Rì lə kpə̄ mənē cūngwɔn.

11Gbrīn Krisəti sə̄ rɛn bə̄ bə, ətù mgbŭ yə̀ Krisəti lə kpə̄ də̀ ə nggà gə̄n ywə̄, mənē lə nə̄ gu nggɔn nggɔn ətù kī yəmē. Mənē bān dan rɛn Rì yəmē, sə̄ fə̄ nkə̄n yə̄ bə man tsə mkpān yə̄ kī yəmē lə te bə̄ nkə̄n yə̄ yə lə te.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Də̀ Rì tsàr bə de la sē bə bān lə ngrɛ̄n kī yəmē yo, də̀ yə sē gyə̄ kya bān ngrɛn yə. Nzɛ̂nmē, Gbrīn Rì wān sē ə mkparū nə̄ mə̄nē bān dan rɛn zəze məgu nggən nggən, də̀ bə dan gyə̄ kī mē kūkwār. Də̀ mə̀lɛ̀kū tukpə̀ bə là fɔ de bə nə̀nàn mān ngrɛ̄n kī yəmē.

13Yə sē səsānmə̄nàn, kān gyə̄ nàn tēkə gyə̄ kyūn də̀tswē gyə̄ man sə̀n bə̄ kyūn yə̄ gyə̄ lə nan Rì zwē. Kān gyə̄ nàn nkənywɛ̀n gbyɛ̄n də̀ man kàn beshi gyə̄ sà ətù zəze yə̄ Rì lə nə̄ gyə̄ ə mbrɛ̄ yə̄ Yɛso Krisəti lə nyə̄ nə̄ gyə̄ kàn beshi gyə̄ ngrɛ̄n gu nzɔ̌.

14Kān gyə̄ gwɔ rɛn Rì kə̄de nywɛn bān là gwɔ təte bə cùcùn. Kān gyə̄ kàdə zwē nkə̄n yə̄ gyə̄ sə̄ zwē ə mkpān yə̄ gyə̄ la sə̄ tsə rɛn Rì mbɛ̄ yo.

15Kān gyə̄ tsə de Rì gu wān cu gyə̄ de nə̄ gyə̄ sē mə̄nē bān məgu, sē nē wān sē ntsər. Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ sē mə̄nē bān sē ntsər ə kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār,

16kə̄de rɛn yə̄ bə car sū ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de, “Kān gyə̄ sē mə̄nē bān sē ntsər kə̄de nkə̄n yə̄ nggə̄ sē ntsər mē.”

17Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ là rɛn bə̄ Rì, gyə̄ là gyɔ gu de, “Tě nggə̄.” Yə sē səsānmə̄nàn, kān gyə̄ zər ə nkə̄n yə̄ sē zəze ənywī mgbəmgbrè mē də̀ man sə̀ gbre kpə ə tswē nə̄ Rì nggən nggən. Sē gu wān lə sùr mə̄nē rɛn ətù kī yə̄ bə là nan də̀ lə la kyɛn mə̄nē zwe beshi anrīn yo.

18Gyə̄ tsə de Yɛso Krisəti rɛ gyə̄ də̀tswē gu man kpə̄ gyə̄ cūngwən ə ngwə̀n kī yə̄ təte gyə̄ sə̄ nan yə̄ fà mē yə̄ gyə̄ là zwē yə mān nə̀nàn. Gu là nan ndu bə̄ kə̄jī yə̄ là krɛ gūgwə̄ mē ə tswē kpə̄ gyə̄ cūngwən yo.

19Sē məgì məgu yə̀ sē zəzè, yə̀ gu kan kankərɛ̄ ə nggā yə̀ gu gyɛ̂n kàn nàn ndu yəmē. Gu sē kə̄de və̌nkrù wān bə vūn tə̄ nə̄ Rì də̀ la sē bə̄ kpà yə̀ ri ə kpə̀ gu yo gbəgbori.

20Tə̀ntùr mun ə mkpān yə̄ Rì la nàn mgbəmgbrè mē mbɛ̄ yo, gu sə̄ cu Krisəti de gu lə kpə̄ mə̄nē cūngwən. Də̀ sē dùdu gyə̄ Rì kan gu tsàr tə̄ ə mkpān yə̄ mgbəmgbrè mē là nyə tswē krɛ nzɛ̂nmē də̀tswē gu man là gyə̄ mān.

21Gyə̄ là sa tu bə̄ Rì dùdu kì yə̀ Krisəti nan gyə̀. Gu Krisəti sə̀ kyù də̀ Rì tā gu shɛ̌n də̀ nə̄ gu nggən nggən. Yə̀mē sē rɛn yə yə̄ gyə̄ là sa tu də̀ sa beshi bə̄ Rì.

22Nzɛ̂nmē yə̀ gyə̄ là zwē kì yə̀ rɛn Rì dan, dər gyə̄ kan te nzərnzər də̀ gyə̄ là nyɛn nkənywɛ̀n bə̄ dər gyə̀r. Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ kūci tswē nyɛn nkənywɛ̀n nggān bə̄ dər gyə̄ kūkwār.

23Kān gyə̄ man tsə de Rì nə̄ gyə̄ shishɛ̄n suswɛ anrɛ̀n rɛn məgu yə̄ là nə nē shishɛ̄n. Rɛn gu yəmē la sē nkinē yə̀ là te gbəjā yo də̀ yə lə la te gbəjā yo, yə lə kùr ywe njì. La sē mə̄nē bān là tsu bān nə gyə̄ shishɛ̄n suswɛ yəmē yo, yə sē Rì tukpə̀ gu wān sē bə̄ shishɛ̄n wān nə gyə̄ shishɛ̄n suswɛ yəmē.

24Bə car gyə̄ ənywī lə̀tafē yə̀ rɛn Rì de, “Mə̄nēnjì kūkwār sē kə̄de mgbəga, tə̀nzɛ̄ məbə sē kə̄de gbārkī yə̄ mgbə̀jī. Mgbəga là ban mkpān fətsɛ̀ me də̀ là ban ywə̀ te də̀ gbārkī là ban mkpān fətsɛ̀ me də̀ jun kankərɛ.

25Də̀ rɛn Rì la sē ənə̀mē yo, yə sē kì yə̀ là kur be ywe njì.” Rɛn yə̄ Rì yəmē yə̄ tə̄ dan sē rɛn zəze yə̄ bə dan gyə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takədā yə̄ kùcī yə̄ Bitrusu car 2

1Yə sē ənəmē, nə̄ gyə̄ kà nkə̄n yə̄ gyə̄ là nan mə̄nē kī gbəjā mē kūkwār dɔ̀n. Kān gyə̄ kàdə cu mə̄nē kà beshi yo. Gyə̄ kàdə gyùr mə̄nē yo, də̀ man kàdə nàn kə̄de gwa yə̄ sē tu ywā yo, də̀ man kàdə tè ywu bə̄ mə̄nē yo də̀ man kàdə rèn rɛn gbəjā ətù mə̄nē yo nənàn.

2Nə̄ gyə̄ gyə̂n nàn kə̄de mə̄nyə̄r nywɛn bān bə ngrin suswɛ bān là fɔ mə̀ səsə yə̀ gyəgyər bə ə mkpān mē kūkwār. Nə̄ gyə̄ fɔ̀ mə̀ səsə yə̀ njìnjì yə̀ sē rɛn Rì yə̀ lə là gyə̄ mān nə̄ gyə̄ cɛ mâ kə sū mkpān yə̄ Krisəti lə kpə̄ gyə̄ cūngwɔn.

3Nə̄ gyə̄ man sə̀ kūci tswē sa beshi bə̄ rɛn Rì anrèn gyə̄ tukpə̀ gyə̄ ngrɛn zəze yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso nan gyə̀.

4Yə sē ənəmē, kān gyə̄ tè hyuhyur bə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti wān là nə̄ mə̄nē shishē̄n. Gu sē kə̄de mgbə̄ntə̄ yə̀ shāmān bə̄ shishē̄n yə̀ bə ban mɛ̄ kə̄ yə̀ mə̄nē ka yə̄ de yə̄ la tɔ̀ yo, də̀ Rì cu yə̄ de yə̄ tɔ̀nzɛ̄ nggānme ə nggà bēshi gu.

5Nzê̄nmē gyə̄ tukpə̀ gyə̄ shāmān shishē̄n də̀ sē kə̄de mgbantə yə̄ Rì là vu mɛ̄ kə̄ yə̄ Gbrīn māgu lə sɔ̀n mān. Rì cu gyə̄ nzê̄nmē dətswē gyə̄ man nàn ndu yə̄ kə̀ gu nggɔn kə̄de mə̄nē bān sē ntsər bān là tɔ kī nə gu. Gyə̄ nan ənəmē bə̄ dər gyə̄ kūkwār dùdu Yɛso Krisəti. Kì yə̀ gyə̄ lə nan, sē gyə̄ lə kan kī tɔ̀ nə̄ Rì ə nkə̄n gbrīn māgu. Yəmē sē kì yə̀ lə sù gu Rì dər.

6Bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de gu Rì dan de, “Gyə̄ kyɛn, nggə̄ là kan mgbə̄ntə̄ yə̀ sē zəzè nggān zwe ə tswē yə̄ mə̄nē bān mə̄nggə̀ sē mān ə gbù Siyonan. Nggə̄ lə mɛ̄ kə̄ nggə̄ ətù mgbə̄ntə̄ yəmē də̀ nənè wān də̀ sà tu bə̄ yə̄, lə la te dər cīnji yo.”

7Gyə̄ mə̄nē bān là sa tu bə̄ gu, gu kan tè nē wān lə là gyə̄ mān nggānme nzê̄nmē. Də̀ sē bān la kpə̄ rɛn gu te njìnjì yo, bə lə ngrē̄n nàn de, “Mgbə̄ntə̄ yəmē yə̀ mə̄nē bān mɛ̄ ka yə̄, sē yə̄ yə̀ gyə̂n kàn tè mgbə̄ntə̄ zəzè mwɔ̄n nkyɛn mgbantə mē kūkwār.”

8Bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì nzɔ̌ de, “Yəmē sē mgbə̄ntə̄ yə̄ yə̀ lə kùr mə̄nē ə nkɔ̀n də̀ bə lə bu zə ətù ywə̄ də̀ kankərɛ.” Bə lə bu zə də̀ kankərɛ anrèn bə ka rɛn bə kpə̄ rɛn Rì nan ndu, də̀ yəmē sē kì yə̀ Rì dan de lə te kpaki bə̄ mə̄nē kūkwār bān là nan sə̄sānmə̄nàn.

9Rì gyê̄n cu gyə̄ nə̄ gyə̄ sē mə̄nē bān māgu bān ntsər. Gu cu gyə̄ nə̄ gyə̄ nàn Nggɔn tə̄ Krisəti ndu yə̄ gyə̄ lə lwe mə̄nē ca gu mān kə̄de mə̄nē bān tɔ̀ kī nə̄ gu Rì. Rì gu cu gyə̄ də̀ gyɔ gyə̄ nə̄ gyə̄ kà tswē yə̄ te bū dɔ̀n də̀ man sɔ̀n ə tswē glo māgu là lan gbə̄gbla, dətswē gyə̄ man tsə də̀ man dàn mə̄nē ətù kī yə̄ sē nggɔn nggɔn mwɔ̄n kūkwār yə̄ gu nan.

10Mkpān gyər səsè gyə̄ la sə̀ sē mə̄nē bān Rì yo, də̀ nzê̄nmē gu kan gyə̄ tè mə̄nē bān māgu. Ə mkpān yəmūn nənàn, Rì la sə̄ tè mətù gyə̄ yo, də̀ nzê̄nmē gu là te mətù gyə̄.

11Gyə̄ nywɛngyər nggə̀, kān gyə̄ tsə de sɔ̀n gyə̄ ə mgbəmgbrè mē sē yə̀ mkpān fətsè me də̀ gyə̄ sē kə̄de məcə̄cər ənywī ywə̄. Yə sē ənəmē, nggə̄ là bər gyə̄ de nə̄ gyə̄ gbyē̄n ətù kī yə̄ mgbəmgbrè mē yə̄ gyə̄ là fɔ̀, yə̄ là gbin gyə̄ ka Krisəti dɔn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

12Kān gyə̄ ngrɛ̄n de gyə̄ là nan kī zəze zwē mkpān mē kūkwār ə nggà bēshi mənē bān la kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo. Mənē bə mē lə sə̀ gri gyə̄ də̀ mkpān yə̄ Krisəti də̀ nyə̀ nzə̌, bə lə gyɛ̂n nə̄ Rì nggɔn nggɔn anrɛ̀n kī zəze yə̄ bə ngrɛn gyə̄ ə tswē nan.

13Dùdu rɛn Nggɔn tə̄ Krisəti, kān gyə̄ nàn kī yə̄ mənē kūkwār bān là lwe mənē là dan gyə̄ de gyə̄ nàn. Gyə̄ nàn kī yə̄ Cūn Roman wān sē tu məcūcùn kūkwār là dan gyə̄ de gyə̄ nàn nənàn,

14də̀ man nàn kī yə̄ mənē bān Cūn Roman cu bə là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn. Bə sē mənē bān bə cu dətswē mənē bān là ka gwɔ, nə̄ bə man nə̄ bə mgbŭ də̀ man bɛ̀ mənē bān là nan kī zəze.

15Rì là fɔ̀ nə̄ gyə̄ nàn kī zəze dətswē mənē bān la tsə kì yə̀ bə là nan yo mē, man kādə sē bə̄ rɛn nkinē yə̄ bə lə gri gyə̄ ətù ywə̄ yo.

16Gyə̄ la sē mənē bān Bān là lwe gyə̄ yo. Rì kpə gyə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n Bān. Yə̄ sē ənə̀mē, nə̄ gyə̄ zər kə̄de mənē bān Rì kpə gyə̄ cūngwɔn. La sē de Rì kpə gyə̄ cūngwɔn dətswē gyə̄ man gyɛ̂n sə̀ nan məme yo. Gu kpə gyə̄ cūngwɔn dətswē gyə̄ man gyɛ̂n sē bān lə nan kī yə̄ lə sù gu dər kyame.

17Kān gyə̄ nə̄ mənē kūkwār nggɔn nggɔn. Nə̄ gyə̄ nyɛn nywɛngyər gyə̄ bān gyə̄ là zwē Rì mān gìgyə̀r nənàn. Gyə̄ man sə̀ nə̄ Rì nggɔn nggɔn bə̄ gbre kpə də̀ man nə̄ Cūn Roman nggɔn nggɔn nənàn.

18Gyə̄ bān sē məgər, kān gyə̄ nàn kī yə̄ taki məkə̀ gyə̄ là dan gyə̄ de nə̄ gyə̄ nàn də̀ man nə̄ bə nggɔn nggɔn nənàn. Gyə̄ kàdə nàn ənə̀mē bə̄ bān sē tu də̀ sē ryôryō bə̄ gyə̄ kyame yo, gyə̄ nàn bān sē beshi mgbla bə̄ gyə̄ nənàn.

19Mkpān nəmān nē lə kpə̄ mgbŭ fàfà me ətù nkinē yə̀ gu la nàn yo, də̀ gu də̀ gwɔ rɛn Rì də̀ vūn dər lwè ətù mgbŭ yəmē, Rì lə far nyū zəze gyə̄ nē gu mē.

20Nənè wān də̀ vūn dər lwè ətù mgbŭ yə̀ gu là kpə̄ ətù rɛn məme yə̄ gu nan, gu là nan kì yə̀ sē ə tsō. Də̀ nənè wān là gyɛ̂n nan zəze də̀ bə là nə̄ gu mgbŭ ətù ywə̄ də̀ gu là vūn dər lwe ətù mgbŭ yəmē, Rì lə far nyū zəze gyə̄ nē gu mē.

21Yə tənzɛ̄ nggānme yə̄ gyə̄ mənē bān Rì cu gyə̀, nə̄ gyə̄ kpə̄ mgbŭ səsānmənàn ə mkpān yə̄ gyə̄ là zwē zə Krisəti. Mkpān yə̄ Krisəti tukpə̀ gu kpə̄ mgbŭ dùdu gyə̄, gu sə̄ nàn kì yə̀ gyə̄ lə ngrɛ̄n də̀ man zwē zə gu nənàn.

22Krisəti la nàn rɛn nkinē nəmān məme yo gbəgbori, də̀ la tè mò kyɛn gbàngyə̀r yo.

23Mkpān yə̄ mənē gri gu to, gu la sà bə mān yo; də̀ mkpān yə̄ bə nə̄ gu mgbŭ, gu la dàn bə de gu lə nan bə nkinē gbəjā yo. Gu gyɛ̂n kàn beshi gu sà bə̄ Rì wān lə nan mənē rɛn sùr.

24Krisəti tukpə̀ gu vu rɛn məme mətə̀ sà nkəywə̄ tù ə mkpān yə̄ bə kan gu kpān ə nggā. Gu nàn ənə̀mē dətswē tə̄ man sē kə̄de mənē bān tsu də̀ ka rɛn məme tə̄ dɔn də̀ man sɔ̄n də̀ man sə̄ nan zəze. Gu kpə̄ mgbŭ dətswē gu man kpə̄ gyə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n məme gyə̄.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

25Səsɛ̀ mun gyə̄ sə̄ kàn də̄ ywè tswē nkan nkān kə̄de gbə̄ntan, də̀ nzɛ̂nmē gyə̄ mərtu nyə̀ də̀ là zwē nē wān là gbyɛ̄n shishɛ̄n gyə̄ nə̄ nkinē man kàdə nàn gyə̄ yo

Takədā yə̄ kùcī yə̄ Bitrusu car 3

1Ə nkə̄n yəmē nənàn, kān gyə̄ mbəmbə̄ bān là zwē Rì kàn tu gyə̄ tè ryôryō bə̄ lə̄lən gyə̀. Gyə̄ də̀ nàn ənəmē, lə̄lən gyə̄ bān ka rɛn Rì lə kàn mərtu də̀ kpə̄ yə te njìnjì anrɛ̀n zər gyə̄ yə̄ mwən rɛn yə̄ nyū,

2bə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ là nə̄ Rì nggən nggən bə̄ gbre kpə də̀ là zər tsō.

3Gyə̄ kàdə nə̄ tēkə gyə̄ sē ətù nan mkpə̌nkpə̀ gyə̄ kyūn nə̄ yə tə̄nzɛ̄ kyame yo, də̀ man kàdə fə̀ de gyə̄ lo tu yə̄ tə̀nzɛ̄ kyame yo. Rɛn gyə̄ te nzɛ̄ bə̄ zinare kē kpm kī zəze kyame dətswē gyə̄ man tə̀nzɛ̄ yə̄ bə kyɛn gyə̀, nə̄ gyə̄ kà yə də̀n.

4Nə̄ gyə̄ gyɛ̂n nàn nkənywɛ̀n kyūn də̀ man tə̀nzɛ̄ ənywī dər gyə̄. Gyə̄ də̀ nàn ənəmē, gyə̄ lə sē bān sē tu ryôryō, də̀ mkpān yə̄ gyə̄ də̀ cɛ tè kpəkpɔ ywə̀, gyə̄ lə sə̀ sù lə̄lən gyə̄ dər me. Yəmē sē kì yə̀ də̌r Rì kpənyɛ̀n bə̄ yə̄ nggānme mwə̄n kī mē kūkwār.

5Kān kə tsɔ kū gyə̄ ə də̌r ətù mbəmbə̄ bān səsɛ̀ bān nan Rì zwē mān də̀ sə̄ sa beshi bə̄ gu. Bə sə̄ nan nkəywə̄ kyūn də̀ tə̄nzɛ̄ ə nkə̄n yə̄ bə sə̄ kan tu bə te ryôryō nə̄ lə̄lən bə.

6Saratu, mbə̄ Bərayi sə̄ gwɔ lənywə̄ də̀ gyɔ gu de, “Nggən nggə̀.” Gyə̄ kan tè nywɛnywə̄ mān gyə̄ də̀ nàn zəze dəgbà tè mpūr nkinē yo.

7Də̀ sē gyə̄ lə̄lən, kān gyə̄ tsə nkə̄n yə̄ gyə̄ lə nan mbəmbə̄ gyə̄ kyūn anrɛ̀n bə la tswe kuku kə̄de gyə̄ yo. Yə sē ənəmē, gyə̄ nə̄ bə nggən nggən anrɛ̀n gyə̄ gìgyər bə̄ bə, sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ Rì nə̄ gyə̄. Mkpān yə̄ gyə̄ də̀ nàn ənəmē, Rì lə gwɔ gyə̄ ə mkpān yə̄ gyə̄ də̀ rɛ̀n bə̄ gu.

8Kì yə̀ nggə̄ là dan gyə̄ yə̀ krɛ̀gba sē nàn de, nə̄ gyə̄ kūkwār kpə̄nyɛ̀n bə̄ nkənywɛ̀n də̀ man là nkənywɛ̀n gì jə̄ nənàn. Nə̄ gyə̄ nyɛn nkənywɛ̀n səsān gyə̄ sē nywɛngyə̌r də̀ man nàn nkənywɛ̀n zəze də̀ man tè ryôryō bə̄ nkənywɛ̀n.

9Mənē də̄ nan gyə̄ məme, gyə̄ kàdə nàn bə məme nənàn yo. Bə də̄ gri gyə̄ to, gyə̄ kàdə grì bə nənàn yo, də̀ man gyɛ̂n fàr nyū zəze gyə̄ bə, sē anrɛ̀n rɛn yəmē yə̄ Rì gyɔ gyə̄ nə̄ gyə̄ sē mənē bān məgu dətswē gu man nàn gyə̄ zəze.

10Bə car gyə̄ ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Nənè də̀ là fə̀ gu sə̀n sə̀n zəzè də̀ man sē bə̄ te zəzè ə sə̀n məgu, nə̄ gu kàdə nə̄ rɛn gbəjā gəru ə nyū gu yo. Nə̄ gu kàdə tè mò nənàn yo.

11Nə̄ gu kà nkə̄n məme də̀n, də̀ man gyɛ̂n nàn zəze, Nə̄ gu nər də̀ man ngrɛ̄n de gu sɔn sə̀n susù bə̄ nkyɛn mənē.

12Yə sē ənəmē Rì là gbyɛ̄n mənē bān là nan zəze; ə mkpān mē kūkwār gu là sa tə̄n də̀ là gwɔ kī yə̄ bə là bər gu; də̀ sē mənē bān là nan məme, gu là kà bə.”

13Gyə̄ də̀ là nər ə tswē nan zəze, nənè lə la nan gyə̄ nkinē gyər yə̀ lə kan gyə̄ te gbəjā yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Màgba sē mānē là nə gyā mgbŭ anrèn gyā là nan zəze, Rì lə far nyū zəze gyā gyà. Yə sē ənàmē, gyā kàdə tè mpūr ətù kì yà mānē lə nan gyā yo.

15Nā gyā gyên ngrēn Yɛso Krisəti bā nggon nggon ənywī dər gyā dà man nā gu sē Nggon gyà. Kān nā gyā sòn dà man sà kyūn ə mkpān mē kūkwār, yā gyā lə sa mānē rɛn màn bə dà ri gyā de sē rɛn nggyĕ yā gyā kpə Krisəti tè njìnjì dà là sa beshi jì nyā māgu.

16Mkpān yā gyā dà là nan ənàmē, nā gyā nā nē gu mē nggon nggon dà man sà gu rɛn yə mān rêrè me dətswē dər man sū gyà. Dà mānē bān là gri gyā, mùmwòn lə te bə anrèn bə lə ngrēn de dùdu gyā là zwē Krisəti, zər gyā sē zwē tsōtsō.

17Yə tō mwōn nā gyā kpā mgbŭ anrèn zəze yā gyā là nan, màn yə dā sē kì yà lə sù Rì dər, bā yā gyā lə gyên kpā mgbŭ anrèn gyā là nan məme.

18Krisəti kpə kyū dùdu rɛn məme tā kə gyār me dà yə sē krĕ ywā. Gu wān sē zəze kyù dùdu məme bān la sē zəze yo dətswē gu man lwè tā nyà hyuhyur bā Rì. Mānē sā ngun mkpŏnkpà màgu kyame dà Rì nā gu gbrīn yā sē bā shishēn yā nənè lə la ngun yə nzŏ yo.

19Dà sē bā shishēn yəmē yə yā gu ywe kā dàn gbāgbrìn mānē bān bə zwe bə ywān te ə jàrō rɛn Rì.

20Gbāgbrìn yəmē sē mānē bān kā rɛn Rì sàsè ə mkpān yā Rì vūn dər lwè ə mkpān yā Nuhu sà nàn gbm̄ yā sē kāde kā yā lə kpə bə cūngwon bā màsər yà rù ywān mgbəmgbrè dā kūkwār mē. Mānē tāndà me ənywī mgbəmgbrè mē bān nyər gbm̄ yə dà Rì kpā bə cūngwon ə ngwòn màsər yā.

21Sāsān Rì kpā bə Nuhu cūngwon ə màsər yà ywān mgbəmgbrè mē dā, gyā gbojun nànàn ə gyār yà Rì nzênmē ə mkpān yā bə là swē gyā bàtesāmàn. Yà gyā là nàn sāsānmānàn la sē de bə là ngla gyā ri de mkpŏnkpà gyā yo, yə gyên sē nàn de gyā là sa dər bā Rì nā gu swɛ gyā rɛn məme gyā kànkàrē dà man nglà gyā dər gyā. Yə sē sāsānmānàn, tā lə sē bā shishēn suswɛ anrèn Yɛso Krisəti tashèn dətswē gu man kpā tā cūngwon.

22Gu krisəti sā ywē mkparū dà nzênmē gu sòn ə ngga ngwon re Rì tswē mānē là nā gu nggon nggon. Ə tswēyəmūn gu là lwe màlèkū bā gbāgbrìn yà sē bā nggon nggon.

Takàdā yā kùcī yā Bitrusu car 4

1Yɛso Krisəti kpā mgbŭ ə mkpān yā gu sà shāmān ə mgbəmgbrè mē. Yə sē sāsānmānàn, nā gyā nàn krè dà man kpā mgbŭ nànàn sāsān Yɛso Krisəti kpā anrèn tā ngrɛn de nənè wān dà là kpā mgbŭ, sē wān ka nkōn yā nan məme dòn.

2Gyā dà nàn sāsānmānàn, kī yā dər gyā là fɔ lə la lwe gyā ə nkyɛn sòn màgyā yà mgbəmgbrè mē nzŏ yo, dà gyā lə gyên sà nan kī yā Rì là fò de nā gyā nàn.

3Mkpān yā gyā la kpā rɛn Rì mbɛ̄ yo, gyā sā bàn mkpān dà zwē nkōn yā mānē bān la tsə Krisəti yo. Ə mkpān yəmūn gyā sà sē mānē bān nàn kī yā te war dà sà nàn kī yā

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

dər gyə̄ là fɔ kyame, mùmwɔ̀n la sə̄ tè gyə̄ ə tswē sə̄ mə̀sər kī də̀ hwə bə̄ nkyə̄r mə̄nē yo, də̀ gyə̄ sə̀ bɛ̀ kpūkpɔ̀ sān də̀ nə̄ yə nggɔn nggɔn.

4Nzɛ̂nmē, mə̄nē bān la tsə Krisəti yo là mə rɛn yə̄ gyə̄ ka bə dɔ̀n də̀ la nan kī yə̄ gyə̄ sə̀ nàn gìgyə̀r bə̄ bə nzɔ̌ yo, də̀ anrɛ̀n rɛn yəmē, bə là sə̄ gri gyə̀.

5Mkpān lə nyə̄ yə̄ mə̄nē bə mē lə krè ə nggà bēshi Rì də̀ dan gu kī yə̄ bə nan kūkwār. Gu Rì lə sùr mə̄nē bān shāmān shishɛ̄n ənywī mgbəmgbrè mē bə̄ bān tsu rɛn nə̀nàn.

6Njìnjì, bə sə̄ dan mə̄nē kūkwār bān tsu mbɛ̄ rɛn zəze yə̄ Rì də̀tswē bə man sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be ywe njì səsān Rì sē bə̄ shishɛ̄n yə. Yə sē ənə̀mē, sùr rɛn yə̀ mə̀gu sē njìnjì, də̀ mə̄nē bə tsu səsān yə sē kpaki yə̄ mə̄nē kūkwār lə tsu, anrɛ̀n Rì sur mə̄nē rɛn mbɛ̄ ətù rɛn məme yə̄ mgbəmgbrè mē.

7Mkpān la kədè kənàn nzɔ̌ yo yə̄ kī kūkwār ə mgbəmgbrè mē lə krɛ. Yə sē ənə̀mē, fɛ beshi də̀ man nàn krè də̀tswē gyə̄ man nàn rɛn bə̄ Rì.

8Kì yə̀ mwɔn kūkwār sē nàn de, nə̄ gyə̄ nàn nkənywɛ̀n nyɛn, anrɛ̀n gyə̄ də̀ nàn səsānmə̄nàn, gyə̄ là swɛ mə̄nē rɛn məme məbə kankərɛ̄.

9Nə̄ gyə̄ kpə̄ mə̄nē bə̄ ngwɔn ywā də̀ man kàdə rɛ̀n mgbə̄r ətù ywə̄ yo.

10Rì nan gyə̄ kī zəze nkan nkān kənàn. Gu nə̄ gyə̄ nggɔn nggɔn yə̄ gyə̄ lə nan kī nkan nkān də̀ yə sē səsānmə̄nàn nə̄ gyə̄ nàn nkənywɛ̀n zəze bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ Rì nə gyə̀.

11Də̀ sē Rì nə nənè rɛn nyū, kān nē gu mē dàn mə̄nē rɛn Rì. Də̀ sē Rì nə nənè nggɔn nggɔn yə̄ gu là mə̄nē, mān nə̄ gu nàn mə̄nē là bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ Rì nə gu. Nə̄ gyə̄ nàn ndu bə̄ kī kūkwār yə̄ Rì nə gyə̄ ə tswē nan zəze ə nkɔ̄n yəmē də̀tswē mə̄nē man nə̄ Rì nggɔn nggɔn anrɛ̀n Yɛso Krisəti. Sē gu wān nggɔn nggɔn yə̄ lwe kī kūkwār sē ə ngwɔ̀n gu ywē njì. Yə sē ənə̀mē.

12Nywɛngyə̌r nggà, gyə̄ kàdə mə̀ ətù mgbŭ nggān yə̀ gyə̄ là kpə̄ mē yo. Kī yəmē là te bə̄ gyə̄ də̀tswē bə man ngrɛ̄n kē gyə̄ là nan tu sa bə̄ Rì. Yə sē ənə̀mē, gyə̄ kàdə tèkə de yəmē sē nkinē suswɛ̀ yo.

13Nə̄ gyə̄ gyɛ̂n tè dər kə̄kla anrɛ̀n mgbŭ yəmē yə̀ gyə̄ là kpə̄ yə̀ sē yə̀ Krisəti kpə, də̀tswē gyə̄ man tè zə̀zè ə mkpān yə̄ gu Krisəti lə nyə̄ bə̄ nggɔn nggɔn.

14Nə̄ gyə̄ sē bān là te zə̀zè, màn mə̄nē də̄ là gri gyə̄ anrɛ̀n gyə̄ là zwē Krisəti. Gyə̄ də̀ kpə̄ mgbŭ yəmē, yə là tsar de Gbrīn Rì yə̄ mwɔn kī mē kūkwār bə̄ nggɔn nggɔn sē gìgyə̀r bə̄ gyə̀.

15Nənè nə̄mān ənywī gyə̄ də̀ là kpə̄ mgbŭ, nə̄ yə kādə sē anrɛ̀n gu nlywe mə̄nē yo, kē gu sē wān gĭ yo, kē nē wān là nan kī gbəjā yo, də̀ nə̄ yə kādə sē anrɛ̀n gu là sɔn nyū ə kī mə̄nē nə̄mān yo.

16Də̀ sē bə də̄ nə̄ gyə̄ mgbŭ anrɛ̀n gyə̄ sē mə̄nē bān là zwē Krisəti, nə̄ yə kādə sē gyə̄ kì mùmwɔ̀n yo. Nə̄ gyə̄ gyɛ̂n bɛ̀ sān Rì anrɛ̀n gyə̄ kan tè mə̄nē bān là zwē Krisəti.

17Mkpān nyə yə̄ Rì lə sùr mə̄nē bān mə̀gu rɛn. Də̀ sē mə̄nē bān mə̀gu bān gu lə kūcici sùr bə rɛn. Krɛ̌ yə̀ mə̄nē bān la kpə̄ rɛn gu nan ndu yo lə sē sɛ̌n mun njwè?

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Lətafē yə̀ rɛn Rì dan nàn de, “Yə dā sē kì yə̀ ránkpə yə̀ nē zəze lə sē bā kpā cūngwɔn, sē nānggyě yə̀ sē krě nē wān là kà gwɔ rɛn Rì də̀ là sə̀ kūci tswē nan məme?”

19Yə sē səsānmānàn, gyā də̀ kpā mgbŭ anrèn gyā là gwɔ rɛn Rì, gu wān nan gyə̀ də̀ là sə̀ kyūn gyə̀, gyā kàdə tsu dər nkinē yo, də̀ man sə̀ kūci tswē nan zəze.

Takədā yā kùcī yā Bitrusu car 5

1Gyā mānē bān lānkū, nggā sē bā rɛn bā gyə̀. Nggā tukpə̀ nggā nənàn nggā sē lānkū. Səsè nggā sā shāmān ə mkpān yā bə nā Krisəti mgbŭ, də̀ mkpān yā gu də̀ nyə̀, tā gìgyər bā gyā lə ngrēn nggɔn nggɔn yā māgu yā Rì lə kan tsar tə̀. Yəmē sē rɛn yə yā nggā là bər gyā de nā gyā

2nàn mānē bān Rì kan tè gyā ə ngwɔ̀n kyūn. Gyā nàn bə kyūn kāde nē wān wə̀ gbāntan là nan gbāntan māgu kyūn cùcùn, dətswē nkinē man kàdə tè bā bə yo. Gyā kàdə sē kāde nē wān bə là ywan gu kājī nā gu nàn ndu də̀ beshi gu sē ətù kājī kyame yo. Nā gyā gyên nàn yə bā dər gyər la sē kāde nənè kpan gyā anrīn yo anrèn sē gyā là fɔ̀ gyā sù Rì dər njìnjì.

3Gyā kàdə sē mānē bān dan mānē bān Rì kan tè gyā ə ngwɔ̀n de: nan bàn ənəmē də̀ man nàn bàn ənəmūn kyame yo. Nā gyā gyên nàn kī yā bə lə ngrēn də̀ man zwē zə gyə̀.

4Gyā də̀ nàn ənəmē, mkpān yā Krisəti wān là lwe tā kūkwār də̀ nyə̀, gu lə nā gyā mānē bān māgu ryă ngwɔn yə̀ mwɔn kì mē kūkwār yə̀ lə la te gbəjā yo.

5Ə nkɔ̄n yəmē nənàn, gyā nywɛnzè, gyā gwɔ rɛn mānē bān lānkū. Də̀ gyā kūkwār man sə̀ tè ryôryō bā nkənywèn də̀ man sə̀ sɔ̀n bā kyūn yā gyā lə là nkənywèn mān; anrèn bə car gyā ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì de, “Rì là kà mānē bān là ngwur ngwɔn dər, də̀ mānē bān là ngwur ngwɔn dər yo Rì là nan bə zəze.”

6Yə sē ənəmē, gyā kàn nkənywèn tè ryôryō ə nggà bēshi Rì wān sē bā nggɔn nggɔn ətù kī bā mānē mē kūkwār dətswē gu tukpə̀ gu man zo gyə̀ màn mkpān ywā də̀ ma.

7Kān gyā kàn ránkpə yə̀ gyā sē bā yā kūkwār tè Rì ə ngwɔ̀n anrèn gu là sɔ̀n də̀ là kyūn gyə̀.

8Kān gyā kyūn də̀ man nàn nkənywèn gbyēn. Shɛtan wān sē lənggə gyə̀, sē kāde bărga wān là gyā gì kpān də̀ là fɔ̀ mānē bān yā lə nlywe bə.

9Də̀ yə sē kpaki gyā nàn krè mgbāmgbān ətù Shɛtan də̀ man tsə de Rì lə là gyā mān. Nā kə tsɔ kū gyā ə dər de nkyɛn mānē bān là zwe Krisəti ənywī mgbəmgbrè mē là kpə mgbŭ səsān gyā là kpā mē.

10Ə mkpān mē kūkwār, Rì là kyūn yā gu lə là gyə̀ mān. Sē gu wān te Yɛso ndu nā gu nyā kpā gyā cūngwɔn də̀ man nā gyā nggɔn nggɔn bā shishēn yā sɔ̀n be njì. Gyā tsə de mgbŭ yə̀ gyā là kpā nzênmē sē yə̀ lə ban mkpān fətsè me, də̀ Rì lə nā gyā mgbrêmgbrē yā gyā lə nan krè ə nkɔ̄n rɛn māgu.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Sē gu wān sē bə̄ nggɔn nggɔn mwɔ̄n kūkwār. Yə sē ənə̀mē.

12Sē Sila wān la nggə̄ mān car takə̀dā fəkukwɔ̌ mē. Gu sē nē wān nggə̄ kpənyɛn bə̄ gu de sē bə̄ dər yə̀ gu là mənē mān ə mkpān mē kūkwār. Sē nggə̄ car gyə̄ dətswē gyə̄ man sē bə̄ kpàn dər də̀ man tsə de Rì là là gyə̄ man njìnjì də̀ lə nan gyə̄ zəze, də̀ dùdu rɛn yəmē, gyə̄ man nàn krè mgbāmgbān.

13Mənē bān là zwe Krisəti bān sē ə gbù yə̀ Babila bān Rì cu bə gìgyə̀r bə̄ gyə̄ nə̄ gyə̄ sē bān məgu, là zɛ gyə̀. Markusu wān sē kə̄de vɛ̄n nggə̄, là zɛ̀ gyə̄ nə̀nàn.

14Gyə̄ nə̀nàn, gyə̄ nàn nkənywɛ̀n zɛ̀ də̀ man sə̄ nàn nkənywɛ̀n nyə̄r. Gyə̄ bān sē mənē bān Krisəti, nggə̄ là bər de Rì màn nə̄ gyə̄ sɔ̀n susù kūkwār gyə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2 Bitrusu car

2 Bitrusu car 1

1Sē nggə̄ Siman Bitrusu wān là car takə̀dā mē. Nggə̄ sē nē wān sē gə̌r Yɛso Krisəti də̀ kan sē wān te ndu gu. Nggə̄ là car takə̀dā mē ca gyə̄ mənē kūkwār bān kpə Yɛso Krisəti tè njìnjì səsān tə̄ kpə gu te njìnjì. Gu nə̄ tə̄ nkɔ̄n nə̄ tə̄ tsə gu, də̀ man ngrɛ̄n zəze yə̄ məgu. Yə̀mē sē kì zəzè yə̀ gu Rì wān là nan kī zwē tsōtsō bə̄ mənē kūkwār, bə̄ Yɛso Krisəti nan tə̄.

2Nggə̄ là bər de Rì màn kūci tswē nan gyə̄ zəze nggān, də̀ man kūci tswē nə̄ gyə̄ nkɔ̄n yə̄ gyə̄ lə sɔ̀n sɔ̀n susù bə̄ nkənywɛ̀n nggān nə̀nàn, ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ tsə gu də̀ tsə Yɛso wān sē Nggɔn tə̄.

3Rì nə tə̄ kī kūkwār yə̄ lə là tə̄ mān nə̄ tə̄ nan sɔ̀n dətswē tə̄ man sū gu də̌r. Sē Rì gu wān nə tə̄ kī yəmē ə mkpān yə̄ tə̄ tsə Yɛso Krisəti gu wān gyɔ tə̄ nə̄ tə̄ nyə kpə̄ zəze yə̄ məgu yə̄ mwɔn kī mē kūkwār də̀ man zər səsān gu zər.

4Rì nan ənə̀mē dətswē tə̄ man sē bə̄ zəze məgu yəmē yə̄ gu sə̄ kpān nyū nə̄ tə̄ ə̀ kùcī. Ə̀ nkɔ̄n yəmē, gyə̄ lə sē kə̄de Rì ənywī də̌r gyə̄ də̀ gyə̄ lə la kankərɛ̄ ə nkɔ̄n nan kī mgbəmgbrè mē yə̄ dər gyə̄ lə fɔ̀ yə̄ gyə̄ zwē mān yo.

5Anrɛ̀n Krisəti nan kī mē kūkwār ənə̀mē də̀ gyə̄ kpə gu tè njìnjì, nə̄ gyə̄ nər nggān də̀ man sē bān là zər ə nkɔ̄n yə̄ sē zəze nə̀nàn, də̀ man nà rɛn Rì tsə.

6Nə̄ gyə̄ nər nə̀nàn də̀ man nàn tu gyə̄ vūn lwè man vūn də̌r gyə̄ lwè (ətù kī yə̄ là te bə̄ gyə̄) də̀ man sɔ̀n sɔ̀n yə̀ lə sù Rì də̌r.

7Nə̄ gyə̄ nər nə̀nàn də̀ man sɔ̀n bə̄ kyūn yə̄ gyə̄ lə là nkənywɛ̀n də̀ man sə̀ nyɛn nkənywɛ̀n nə̀nàn.

8Gyə̄ də̀ sə̀ kūci tswē nan səsānmənàn, nkɔ̄n yə̄ gyə̄ tsə Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti lə là gyə̄ mān də̀ gyə̄ lə sē bə̄ nggu yə̄ gyə̄ là nkənywɛ̀n mān.

9Nē wān dəgbà sə̀ cɛ səsānmənàn yo, gu sē kə̄de nē wān ku wɔ̄ də̀ là ngrɛ̄n tswē yo, də̀ kə la tsɔ kū gu də̌r de Rì swɛ gu rɛn məme yə̄ gu sə̄ nàn yo.

10Yə sē ənə̀mē nywɛngyə̌r nggə̀, nə̄ gyə̄ nər mwɔ̄n nkɔ̄n yə̄ gyə̄ sē nzɛ̂nmē də̀ man nàn krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n yə̄ gyə̄ là nan kī yə mē anrɛ̀n gyə̄ sē mənē bān Rì gyɔ gyə̄ də̀ cu gyə̄ tè bān məgu dətswē gyə̄ man nàn kī yəmē. Gyə̄ də̀ nàn ənə̀mē, gyə̄ lə la kankərɛ ə nkɔ̄n rɛn Rì yo gbəgbori.

11Ə̀ nkɔ̄n yəmē, Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti wān kpə tə̄ cūngwɔn lə nan gyə̄ kpə̄ bə̄ ngwɔn ywā nə̄ gyə̄ nyə̀ tswē yə̄ gu là lwe mənē bān məgu mān njì.

12Yə sē səsānmənàn nggə̄ lə sə̀ kūci tswē te gyə̄ kə ətù kī yəmē, kī yə̄ nggə̄ tsə de gyə̄ tsə yə mbɛ̄, də̀ là nan krè mgbāmgbān ətù kī yə yə̄ bə tsar gyə̄ yə̄ sē njìnjì.

13Nggə̄ ngrɛn de yə̀ nggə̄ sə̄ shāmān shishɛ̄n ə mgbəmgbrè me, yə tɔ̄n nggə̄ nzɛ̄ nə̄ nggə̄ kūci tswē te gyə̄ kə ətù kī yəmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14Nggə̄ nan ənə̀mē anrɛ̀n nggə̄ tsə de mkpān la kədè nggān nzə̌ yo yə̄ kyū lə ban nggə̀. Yə̀mē sē kì Yɛso Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ nan nggə̄ dan de lə tē bə̄ nggə̀.

15Də̀ yə̀mē sē rɛn yə yə̄ nggə̄ là nər nzêmē yə̄ nggə̄ te gyə̄ kə ətù kī yəmē dətswē mkpān yə̄ nggə̄ dəgbā shāmān ə mgbəmgbrè mē nzə̌ yo, kə man kādə kan gyə̄ də̄ ətù ywə̄ yo.

16Mkpān yə̄ tə̄ dan gyə̄ de Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti lə mərtu nyə̄ bə̄ nggɔn nggɔn nzə̌, la sə̄ sē tə̄ nan ndu bə̄ ncancùn nēnjì nəmān də̀ dan gyə̄ yə yo. Yə gyên sē nàn de tə̄ tukpə̀ tə̄ tə̄ ngrɛ̄n nggɔn nggɔn məgu yə̄ mwɔn kī kūkwār bə̄ beshi tə̄, də̀ tə̄ tsə de kì yə̀ tə̄ dan lə sē njìnjì.

17Tə̄ sə̄ shāmān ə mkpān yə̄ Rì nə̄ Krisəti nggɔn nggɔn yə̄ mwɔn kī mē kūkwār. Rì tukpə̀ gu wān mwɔn nē bə̄ kī kūkwār bə̄ nggɔn nggɔn, rɛ̀n bə̄ tə̄ də̀ dàn de, “Wān mē sē Vɛ̄n nggə̄ wān nggə̄ là nyɛn, də̀ gu sù nggə̄ dər nggānme.”

18Sē ə mkpān yə̄ tə̄ tukpə̀ tə̄ sə̄ sē gìgyər bə̄ Krisəti wān sē Nggɔn tə̄ ətù gbù yə̀ Rì, yə yə̄ tə̄ kan tɔ̄n tə̄ gwɔ kì yə̀ gu Rì dàn.

19Tə̄ nan ngrɛ̄n de kì yə̀ mənē bān dɔ̀n rɛn Rì dan ətù Yɛso nənàn sē njìnjì. Gyə̄ lə nan krè màn gyə̄ də̀ nàn tɔ̄n shər gwɔ yə, anrɛ̀n yə sē kəde glo yə̄ là lan su tswē yə̄ te bū. Nə̄ gyə̄ kūci tswē shər tɔ̄n gwɔ rɛn yəmē bū bə̄ ri mâ kə sū mkpān yə̄ Krisəti wān sē kəde ntsɛ̄ yə̀ tswē mbrɛ̀cə̄ lə nyə̄ ngrɛ̄n gyə̀.

20Kì yə̀ mwɔn kūkwār, nggə̄ tsə de rɛn yə̄ mənē bān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē yə̄ bə dan də̀ car yə sū ənywī lətafē yə̀ rɛn Rì, sē kī yə̄ ru bə̄ Rì tukpə̀ gu də̀ la sē kī yə̄ ru ə tēkə məbə me yo.

21Rɛn yə̄ mənē bān dɔ̀n rɛn sū mənē dan, la sə̄ sē kī yə̄ ru ə tēkə yə̀ dər məbə yo, sə̄ sē Gbrīn Ntsər kya yə̄ nyər dər bə də̀ nan bə nə̄ bə dan kì yə̀ là ru bə̄ Rì.

2 Bitrusu car 2

1Səsɛ̀ mənē bān gyùr mənē de Rì te bə ndu sə̄ shāmān, də̀ yə sē səsānmənàn yə̄ mənē bān là tsar mənē rɛn Rì njìnjì yo lə gəru ə mkpān yə̄ là nyə ə nggà bēshi. Bə lə gəru ə mkpān yə̄ là nyə ə nggà bēshi də̀ te gyə̄ mò nkan nkān dətswē bə man gbīn gyə̄ kā Krisəti dɔn, gu wān bə lə kà bə kpə̄ rɛn məgu te njìnjì nə̄ gu sē wān là lwe bə də̀ kpə̄ bə cūngwɔn. Nkɔ̄n yə̄ bə là nan səsānmənàn sē bə là fɔ gyār yə̀ Rì sa tù bə.

2Mənē kənànme lə zwē kī gbəjā yə̄ mənē bə mē là nan; də̀ kī yəmē lə nə̄ mənē nəmān də̀ bə lə rɛn rɛn gbəjā ətù nkɔ̄n rɛn Rì.

3Mənē bān là te mò de bə sē bān là tsar mənē rɛn lə nyə̄ gyùr gyə̄ səsānmənàn dətswē bə man ngrɛn de gyə̄ nə bə kəjī. Kī yə̄ bə là nan kūkwār sē ə kpàr be me bə̄ Rì də̀ gu Rì sə̄ kyūn səsɛ̀ mun yə̄ gu lə nan bə kì yə̀ gu kan zwè də̀ gu lə nə̄ bə mgbŭ màn mkpān ywə̄ də̄ nyə.

4Gyə̄ tekə de məlɛ̀kū bān nan məme, Rì la kà bə dɔ̀n yo, də̀ gyên tər bə sū ənywī jūjū glo yə̄ dɔn nggānme, tswē yə̄ bə lə kpān bə sū mān ənywī tswē yə̄ te bū ywî mâ kə sū mkpān yə̄ gu lə sùr bə rɛn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Gyā tekə nə̀nàn de ə mkpān yā Nuhu sə̀sɛ̀, mānē bān mgbəmgbrè bān nan məme Rì la tè mə̀tù bə yo. Gu nlywe bə bā glō yā kū tè vē vē, də̀ sē Nuhu gu wān sā dàn mānē nā bə nan zəze də̀ man zwē Rì, Rì kpā gu bā mānē tāmgbā kyame cūngwɔn ə ngwɔ̀n mə̀sər yā.

6Gyā tekə nzɔ̌ bā kì yə̀ Rì nàn mānē bān Saduman bā Gomərata. Gu tō gbūgbu yəmē bā mānē bān sā sē mān wu tè mbrī. Gu nàn ənə̀mē də̀tswē mānē bān dā kā yā bə lə zwē rɛn māgu man ngrɛ̄n, də̀ man tsə de yə̀mē sē kì yə̀ lə te bā bə nə̀nàn.

7Mkpān yā Rì nlywe mānē bān Saduman bā Gomərata, gu sā gbò Lətu wān sɔ̀n mə̀gu sə̀ sē tsō dè tswē ənywī mānē bə. Mkpān yā Lətu sɔ̀n də̀ sə̀ gwɔ də̀ ngrɛ̄n kī gbəjā yā mānē bə mē sā nan, kī yə sā tō gu dər nggānme də̀ Rì là gu mān də̀ kpā gu cūngwɔn.

9Mə̀rɛn mē kūkwār là tsar tā de Rì tsə nkōn yā gu lə là mānē bān là zwe gu mān ə nkōn rànkpə mə̀bə, də̀ mə̀rɛn yəmē là tsar tā nzɔ̌ de Rì tsə nkōn yā gu lə nā mānē bān là nan məme mgbŭ ywè kə sū mbrɛ̄ yā gu lə sùr mānē kūkwār rɛn.

10Mānē bān Rì lə nā bə mgbŭ mwɔ̀n kūkwār sē mānē bān là fɔ mbə̀mbā tə̀tər kāde nggagyū də̀ là ka yā bə gwɔ mānē bān Rì tswē dan bə gbəjā kī yā bə là nan. Mānē bān là te mò de bə sē bān là tsar mānē rɛn, tswe tu nggānme, də̀ la te mpūr yā bə rɛn rɛn yā fà ətù mə̀lɛ̀kū bān sē bā nggɔn nggɔn yo, də̀ là gyɛ̂n gri mə̀lɛ̀kū yā.

11Mānē bə bān là te mò mē, sē njìnjì de mə̀lɛ̀kū tukpə̀ bə mwɔn bə bā nggɔn nggɔn, də̀ kì gyə̀r me nān, mə̀lɛ̀kū yə la grì mānē bə mē ə nggà bēshi Rì yo.

12Də̀ mānē bə mē sē kāde nan hwān yā la tsə kì yə̀ sē zəzè bā yə̀ sē gbəjā te nkan yo, yə shāmān də̀tswē mānē man ryān yə də̀ man nlywe yə. Mānē bə bān là te mò mē là gri kī yā bə la tsə yə yo. Də̀ Rì lə nlywe bə kāde nkōn yā bə là nlywe nan hwān.

13Bə lə kpā mgbŭ anrɛ̀n gbəjā kī yā bə là nan kūkwār. Kī yā bə tsə de sē gbəjā, sē yə yā bə là te zə̀zè ə tswē nan yə. Sē kī yā mānē bə mē là nan yə yā bə là gbo mùmwɔ̀n gyɔ gyə̀. Bə là kyun sɔn ə tswē nan kī gìgyə̀r bā gyā njìnjì mbăn nān, kì gyə̀r mənàn bə là ka gyā dɔn də̀ ywe tswē nan kī gbəjā yā dər bə ban.

14Bə là fɔ yā bə te nggā də̀ man nan məme. Bə là sə fɔ mānē bān la sē bā kpàn dər ə nkōn rɛn Rì yo də̀tswē bə man gbīn bə dē nkōn yā zwē Krisəti. Bə sē bān gə̀ mvu nggānme, də̀ Rì kyun mbɛ̄ yā gu lə nā bə mgbŭ.

15Bə ka nkōn rɛn Rì dɔn də̀ là zwē zə Balamu vɛ̄n Beyɔ ə nkōn kī gbəjā yā gu nàn. Gu tè zə̀zè nggānme ə tswē nan gbəjā kī yā bə lə nā gu kə̄jī.

16Də̀ jănkī yə̀ vēlən gu rɛ̀n bā gu ətù gbəjā kī yā gu là nan. Jănkī yə la sē nēnjì yo, də̀ yā nàn ndu bā kwār yā nēnjì də̀ vɛn gu də̀ nā gu kà gbəjā kī yā sē ə dər gu dɔ̀n.

17Mānē bān là te mò de bə sē bān là tsar mānē kī mē, sē kāde nywɛn mə̀nggà mblə bān gbo, də̀ kan sē kāde kpəkpə glō yā cucu là sɛn yə beshi də̀ yə la te glō mān yo. Rì kyūn tswē zwè bə ənywī tswē yā te bū ywî mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18Bə là nan ngwɔn ngwur dər bā mərɛn yə̀ la sē nkinē gyər shishēn yo. Mənē bān ka kī mgbəmgbrè mē dɔn vē mē me, mənē bān là dan de bə là tsar mənē kī, là nyə sə gyur bə dətswē bə man nā bə nan kī gbəjā yā mkpə̌nkpə̀ bə là fɔ̀ de nā bə nan.

19Mənē bān te mò bə mē là sə dan mənē de nā bə nan kī yā dər bə ngrɛn, də̀ bə tukpə̀ bə la kā nan məme dɔn gba yo. Bə la zwē nkɔ̄n zəze gba yo, də̀ yə là tsar de bə sē kāde māgər.

20Mənē dā kpā Nggɔn tā Yɛso Krisəti wān kpə tā cūngwɔn te njìnjì, wān nan bə nā bə kā nkɔ̄n yā nan məme yā mgbəmgbrè mē dɔn, nkɔ̄n yə yā là lwe kyū nyə mē, də̀ la kan mərtu zwē nkɔ̄n yəmē nzə̌, sɔ̀n yə̀ mənē bə mē mə tè gbəjā mwɔ̄n mkpān yā bə sə sɔ̄n anrīn də̀ sə kpā Krisəti te njìnjì.

21Yə tɔ̄nzɛ̄ mwɔ̄n yā mənē bə mē man la tsə rɛn Rì yo bā yā bə lə tsə kì yə̀ sē ənywī bān yə̀ Rì də̀ kā rɛn bə lə zwē yā mān.

22Kì yə̀ te bā mənē bə mē là tsar tā de nggyèn rɛn yə̀ bə là dan mē sē njìnjì ətù bə de, “Nggə̌gyū la kàn mərtu vu tsɔ yə̀ yā tsɔ sū rā nzə̌,” də̀ “Ləsō yə̀ bə swe yā la kàn mərtu ywè tswē rā ə ncān.”

2 Bitrusu car 3

1Nywɛngyər nggə̀, yə̀mē sē takə̀dā yā ywā yā nggə̄ car ca gyā mān. Ənywī takə̀dā yəmē ywāywə̌ywə̀, nggə̄ te gyā kə ətù kī mē yā gyā tsə mbɛ̄ dətswē nggə̄ man shɛn gyā nēn nā gyā man nàn kə tè bā kī yəmē.

2Nggə̄ là fɔ nā gyā sə̀ tèkə mərēn yə̀ mənē bān dɔ̀n rɛn sū mənē dan səsɛ̀ mun ətù kī yə lə nyā te. Nā gyā tèkə nənàn bā Bān yə̀ Nggɔn tā Yɛso Krisəti wān là kpā tā cūngwɔn dàn gyā de nā gyā zwē yə mān, yə̀ sē mənē bān te ndu gu dan gyā mē.

3Kì yə̀ kùcīcī yə̀ nggə̄ là fɔ nā gyā tsə sē nàn de ə mkpān yā krɛ̀gba, mənē bān là fɔ bə nan kī yā bə ngrɛn, lə gāru kan bē. Bə lə sə̀ nan gyā nggrɛn

4də̀ sā dan gyā de, “Gu sā kpān nyū gyɔ de gu lə nyā, də̀ gu nyə mbɛ̄? Gu sē ywā? Məcici tā tsu krɛ də̀ nkinē gyər la sər gba yo. Təntùr mun yā Rì nàn mgbəmgbrè mē, kī kur mān səsān ywā me.”

5Mənē bə mē bān là dan səsānmənàn là ka yā bə kpānyɛn de səsɛ̀ mun Rì rèn me də̀ shū bā məmē kan shāmān. Sā sē bā məsər yā gu nàn məmē də̀ yə là tsar de məmē sē yə̀ ru ənywī məsər yə.

6Yə sā sē bā məsər yə yā Rì kàn mgbəmgbrè yā səsɛ̀ mē tè gbəjā ə mkpān yā məsər ywān mgbəmgbrè mē dā kūkwār.

7Sē rɛn Rì yəmē nənàn yā là lwe mkparū bā məmē yā shāmān nzênmē yā là ji mbrɛ̄ yəmē yā glo lə tō yə wu nzənzər. Mkparū bā məmē yəmē là ji mbrɛ̄ yəmūn yā Rì lə sùr mənē rɛn də̀ bān ka rɛn bə zwē gu mān, gu lə kàn bə tè gbəjā.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Nywɛngyə̌r nggə̀, kì gyə̀r shāmān yə̀ nggə̄ là fɔ de kə kādə kan gyə̄ də̄ bə̄ yə̄ yo, də̀ yə̄ sē nàn de mbrɛ̄ gyə̄r sē kə̄de sɛ nà-gyə̀r də̀ sɛ nà-gyə̀r sē kə̄de mbrɛ̄ gyə̄r me ə nggà bēshi Rì.

9Mənē nəmān là tekə de Rì là ca mkpān zu ə tswē nan kì yə̀ gu kpan nyū gyɔ de gu lə nan. Yə gyên sē nàn de sē gu là vūn də̌r lwe bə̄ gyə̀ anrɛ̀n gu là fɔ̀ nə̄ shishēn nē te gbəjā yo, gu là fɔ̀ nə̄ mənē kūkwār kā rɛn məme bə dɔn.

10Kān gyə̄ nàn tsə de mbrɛ̄ yə̄ Nggɔn tə̄ lə nyə̄, yə lə sē kə̄de nyə̄ yə̀ wān gĭ là nyə̄ cùcùn. Ə mbrɛ̄ yəmē, mənē lə gwɔ mkpəlàshū tswē tar cū gblə̄gblə̀gblə̄ də̀ yə lə kàn vu də̄. Kī kūkwār yə̄ sē mān ə mkpəlàshū yə lə kpə̄ wu nzərnzər; də̀ məmē nənàn bə̄ kī yə̄ sē mān kūkwār lə vu də̄.

11Yə̀ gyə̄ tsə nzênmē de kī kūkwār lə kàn te gbəjā səsānmənàn, yə tə̄nzɛ̄ nə̄ gyə̄ zər ə nkə̄n yə̄ sē zəze; də̀ man kàn tu gyə̄ kūkwār nə̄ Rì.

12Gyə̄ là sà beshi bə̄ mbrɛ̄ yə̄ Rì lə nan kī yəmē nə̄ yə te, də̀ là nə̄r nənàn ə nkə̄n yə̄ gyə̄ lə nan mbrɛ̄ yəmē nə̄ yə nyə gūgwə̄. Sē mbrɛ̄ yəmē yə̄ mkpəlàshū lə kpə̄ wu də̀ vu də̄, də̀ kī kūkwār yə̄ sē ə mkpəlàshū yə bə̄ yə̄ sē ə məmē lə kàn shɛ̄ də̄ anrɛ̀n glo lə wu yə.

13Də̀ kì yə̀ shāmān sē de, tə̄ là sɔn ji rɛn yə̄ Rì kpan nyū gyə̄. Gu dan de gu lə nan mkparū suswɛ bə̄ məmē suswɛ̀ tswē yə̄ mənē kūkwār lə sɔ̀n də̀ sə̄ nan kī yə̄ sē zəze.

14Yə sē səsānmənàn, nywɛngyə̌r nggə̀, ə mkpān mē yə̄ gyə̄ là sə̀ sa beshi jì mbrɛ̄ yə̄ Yɛso Krisəti lə nyə̄, kān gyə̄ nə̀r də̀ man ngrɛ̄n de zər gyə̄ sē zwē tsōtsō dətswē gyə̄ man kàdə sē bə̄ rɛn gbəjā ə nggà bēshi Rì yo, də̀ gyə̄ man sē bān lə sɔ̀n sɔ̀n susù bə̄ gu nənàn.

15Gyə̄ tsə de rɛn yə̄ shāmān yə̄ Nggɔn tə̄ là ca mkpān zu ə tswē nyə̄ sē dətswē nkə̄n man shāmān yə̀ Rì man kpə̄ gyə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n kyū. Fəgyə̌r tə̄ Bulusu wān tə̄ là nyɛn, sə̄ nàn ndu bə̄ nkə̄n tsə rɛn yə̄ Rì nə̄ gu də̀ car gyə̄ mərɛn mē ənywī takədā məgu nənàn.

16Ənywī takədā məgu kūkwār, gu là sə̀ dan mərɛn mē. Də̀ ənywī takədā məgu yəmē, kī nəmān shāmān yə̄ ran kpə nggānme yə̄ mənē la nan yə tsə̄ yo. Mənē bān la tsə nkinē yo, bān tēkə bə sē tətə̌r me là gyên sə̄ kan mərɛn yə̄ sər səsān bə là nan mərɛn yə̀ kùr ə tswē nəmān ənywī lətafɛ̄ yə̀ rɛn Rì nənàn. Kì yə̀ bə là nan mē sē bə là gbin sùr rɛn Rì sa nkəywə̀ ətù.

17Də̀ sē gyə̄ nywɛngyə̌r nggə̀, gyə̄ tsə kī yəmē mbɛ̄. Yə sē səsānmənàn, nə̄ gyə̄ gbyɛ̄n kədè rɛn mənē bān là ka yə̄ bə gwɔ rɛn Rì mē lə nan gyə̄ nə̄ gyə̄ zwē bə ə nkə̄n rɛn məme məbə, də̀ man nan gyə̄ nə̄ gyə̄ kà nkɔ̀n zəzè yə̄ gyə̄ là zwē mān mē dɔ̀n.

18Nə̄ gyə̄ gyên sə̀ kūci ə tswē zwē nkɔ̀n zəzè yəmē dətswē Nggɔn tə̄ Yɛso Krisəti wān kpə̄ tə̄ cūngwɔn man sə̀ tsàr gyə̄ zəze məgu nggān də̀ gyə̄ man sə̀ nàn gu tsə nggān nənàn. Nə̄ nggɔn nggɔn mān sē yə̄ məgu ywe njì. Yə sē ənəmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Yɔhanan car

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Yɔhanan car 1

1Tə̄ là car takèdā ca gyə̄ mān, ətù nē wān nə mənē tsə Rì wān là nə̄ shishɛ̄n wān shāmān təntùr mun anrīn Rì sə̄ nàn shū bə̄ məmē mē. Tə̄ gwɔ gu də̀ ngrɛn gu bə̄ beshi tə̀ də̀ nan gu kyɛn də̀ bar gu bə̄ ngwɔn tə̀. Nē gu wān nə mənē tsə Rì mē sē gu wān là nə̄ mənē shishɛ̄n.

2Sē gu wān là nə̄ mənē shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì, də̀ Rì kan gu tsàr tə̀, də̀ tə̄ ngrɛn gu də̀ là dan rɛn njìnjì ətù gu. Tə̄ là nan gyə̄ rɛn dan ətù nē gu mē wān là nə̄ mənē shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì, wān ru bə̄ Tě tə̄ wān sē ə mkparū də̀ nyə sɔ̀n gìgyàr bə̄ tə̀.

3Tə̄ là nan gyə̄ dan ətù nē gu mē wān tə̄ ngrɛn, də̀ gwɔ rɛn ətù gu, dətswē gyə̄ man kpənyɛ̀n man kyūn nyə̀ gìgyàr bə̄ tə̄, kə̄de nkɔ̄n yə̄ tə̄ kpənyɛn də̀ kyūn nyə bə̄ Rì wān sē Tě tə̄ wān sē ə mkparū, bə̄ Zə̄ywə̄ wān sē Yɛso Krisəti.

4Tə̄ là car gyə̄ kī mē dətswē tə̄ kūkwār man sē mənē bān lə sē bə̄ dər kə̄kla nggānme.

5Rì sē kə̄de glo yə̄ là lan də̀ bū nəmān la shāmān bə̄ gu yo. Yəmē sē rɛn yə̄ tə̄ gwɔ bə̄ Yɛso Krisəti də̀ là ngan yə su gyə̄.

6Tə̄ də̄ dan de tə̄ sē mənē bān là zər gìgyàr bə̄ Rì də̀ là gyɛ̂n nan kī yə̄ sē ə nkɔ̀n būbū, rɛn yə̄ tə̄ là rɛn bə̄ kī yə̄ tə̄ là nan, là tsar de tə̄ sē bān là te mò.

7Də̀ tə̄ də̄ là zər ə tswē glo yə̄ là lan sə̄sān Rì wān sē ənywī glo yə̄ là lan, tə̄ kpənyɛn bə̄ nkəywə̀ də̀ màgì yə̀ Yɛso, Vɛ̄n Rì, là swɛ məme yə̄ tə̄ nan kankərɛ̄ kūkwār.

8Tə̄ də̄ dan de tə̄ la nan məme yo gbəgbori, tə̄ là gyur tu tə̀ də̀ rɛn yə̄ Rì yə̄ sē njìnjì la sē ənywī dər tə̄ yo.

9Tə̄ də̄ dan rɛn məme yə̄ tə̄ nan ə nggà bēshi Rì, gu lə fù màtɔ̀ sū tə̄ kūkwār, də̀ gu sē wān là nan zəze, kì yə̀ gu də̀ dan gu là nan yə̄ nənàn, də̀ lə la lwe yə ə dər gu nzɔ̌ yo.

10Tə̄ də̄ dan de tə̄ la nan rɛn məme yo, tə̄ là kan Rì te wān là te mò də̀ rɛn məgu la sē ənywī dər tə̄ yo.

Takèdā yə̄ kùcī yə̄ Yɔhanan car 2

1Nywɛn nggə̀, nggə̄ là car gyə̄ kī mē dətswē gyə̄ man kàdə nàn məme yo. Də̀ nənè də̀ nàn məme, tə̄ sē bə̄ nē gyər wān là krè dùdu tə̄ də̀ là rɛn bə̄ Tě tə̄ wān sē ə mkparū. Nē gu mē sē Yɛso Krisəti wān sē zəze.

2Də̀ Yɛso Krisəti sē nkɔ̀n yə̀ Rì là fù màtɔ̀ sū tə̄ ətù rɛn məme mətə̀. La sē rɛn məme yə̄ mətə̀ kyame yo, sē rɛn məme yə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār nənàn yə̄ gu là fù màtɔ̀ sū bə ətù ywə̄.

3Tə̄ də̄ nan kì yə̀ Rì dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan, sē ə nkɔ̄n yəmē yə̄ tə̄ tsə de tə̄ tsə gu njìnjì.

4Nənè wān də̀ là dan de, “Nggə̄ tsə gu,” də̀ là nàn kì yə̀ Rì dan gu de nə̄ gu nàn yo, gu sē wān là te mò də̀ rɛn yə̄ Rì yə̄ sē njìnjì la sē ənywī dər gu yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Də nənè wān də là nan kì yə̀ Rì dan gu de nə̄ gu nàn, sē nē gu mē wān là nyɛn Rì bə̄ dər gu kūkwār. Nənè wān də là dan de gu là nan kī gìgyə̀r bə̄ Rì, nə̄ gu zər kə̄de nkə̄n yə̄ Yɛso Krisəti zər. Sē ə nkə̄n yəmē yə̄ tə̄ tsə̄ de tə̄ sē mənē bān Rì.

7Nywɛngyə̌r nggə̀, rɛn yə̄ nggə̄ là car gyə̄ la sē bān suswɛ̀ yo; yə sē bān kūkū yə̀ gyə̄ kūci sē bə̄ yə ə mkpān yə̄ bə dan gyə̄ rɛn Rì. Bān Kūkū yə̀mē sē rɛn yə yə̄ gyə̄ gwɔ mbɛ̄.

8Də bān kūkū yəmē kan tè kə̄de bān suswɛ̀ nzə̌ yə̀ nggə̄ là car gyə̀. Nkə̄n yə̄ Yɛso zər bə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ là zər là tsar tə̄ de bān yəmē sē njìnjì. Tə̄ tsə de bān mē sē suswɛ̀ anrèn kī yə̄ là te bū ə tswē là vu gbladə̄ nzɛ̂nmē, də mkpān mē nzɛ̂nmē rɛn Rì yə̄ sē njìnjì là nan ndu ə dər yə̄ mənē.

9Nənè wān də là dan de gu sē ə tswē yə̄ là lan də là kà zāngyə̀ywə̄, gu kàsə̄ sē ə nkə̄n yə̄ sē būbū.

10Nənè wān də là nyɛn zāngyə̀ywə̄, gu là zər ə tswē yə̄ glo là lan, də gu lə la nan nkinē yə̀ nənè lə bu zə ətù ywə̄ yo.

11Nē wān də là kà zāngyə̀ywə̄, nē gu mē sē būbū də là zər ə nkə̄n yə̄ sē būbū də la tsə tswē yə̄ gu là ywē yo anrèn gu la ngrɛ̄n nkinē yo.

12Nggə̄ là car gyə̄ nywɛn nggə̄, anrèn Rì fu màtò sū gyə̀ ətù rɛn məme mə̀gyə̄ mbɛ̄ dùdu kì yə̀ Yɛso nan.

13Nggə̄ là car gyə̄ bān sē təte, anrèn gyə̄ tsə gu wān shāmān anrīn Rì sə̄ nàn shū bə̄ mgbəmgbrè mē. Nggə̄ là car gyə̄ nywɛnzɛ̀ anrèn gyə̄ re Shɛtan bə̄ kə̄n. Nggə̄ là car gyə̄ nywɛn nggə̄, anrèn gyə̄ tsə Tě tə̄ wān sē ə mkparū.

14Nggə̄ là car gyə̄ bān sē təte, anrèn gyə̄ tsə gu wān shāmān anrīn Rì sə̄ nàn shū bə̄ mgbəmgbrè mē. Nggə̄ là car gyə̄ nywɛnzɛ̀ anrèn gyə̄ sē bə̄ kpàn dər də rɛn Rì sɔn ə dər gyə̄ də gyə̄ re Shɛtan bə̄ kə̄n mbɛ̄.

15Kàdə nyɛn mgbəmgbrè mē kē nkinē nəmān yə̀ sē ənywī ywə̄ mē yo. Nē wān də là nyɛn mgbəmgbrè mē, gu sē wān là kà Tě tə̄ wān sē ə mkparū.

16Nkə̄n yə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē la sē nkə̄n yə̄ Tě tə̄ wān sē ə mkparū yo. Mənē bān mgbəmgbrè mē là fɔ kī yə̄ rē kyame, bə là fɔ bə sē bə̄ kī kūkwār yə̄ beshi bə là ngrɛn də là fɔ yə̄ bə lə nan kī dətswē mənē man ngrɛ̄n bə de bə sē nkinē kyame. Yəmē la sē nkə̄n yə̄ Tě tə̄ wān sē ə mkparū yo, yə gyɛ̂n sē nkə̄n yə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē.

17Mgbəmgbrè mē bə̄ kī yə̄ sē ənywī ywə̄ yə̄ mənē kan dər bə zwē ətù yə là nyə tswē yə krɛ. Də nē wān də nàn kì yə̀ Rì dan gu de nə̄ gu nàn, lə sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ gu lə sɔ̀n be njì.

18Nywɛn nggə̀, tə̄ te hyuhyur bə̄ mkpān yə̄ krɛ mgbəmgbrè mē. Nə̄ gyə̄ tèkə rɛn yə̄ bə dan gyə̄ de lənggə yə̄ Krisəti lə nyə̄, nzɛ̂nmē mənē bān là te lənggə bə̄ Krisəti kənànme nyə mbɛ̄ də yəmē là tsar tə̄ de tə̄ te hyuhyur bə̄ mkpān yə̄ krɛ mgbəmgbrè mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Mānē bə mē sā sē gìgyàr bā tà dà nzêmē bə la sē gìgyàr bā tā nzǎ yo. Màn sē de bə sē gìgyàr bā tā njìnjì bə man la kā tā dən yo. Kì yà te, tsar tā nàn de nənè gyār ənywī bə la sē wān sē gìgyàr bā tā yo.

20Krisəti te Gbrīn Ntsər ndu nā yə nyə sòn bā gyā dà gyā kūkwār tsə rɛn njìnjì.

21La sē de gyā gban rɛn njìnjì yəmē tsā yə yā nggā là car gyā yo. Sē anrèn gyā tsə yə, yə yā nggā là car gyà. Gyā tsə nànàn de rɛn yā sē mò bā rɛn yā sē njìnjì la zər gìgyàr yo.

22Yə sē ənàmē, nənè wān là dan de Yɛso la sē Krisəti wān là kpā mānē cūngwən yo, gu sē wān là te mò. Nənè wān là kà Rì wān sē ə mkparū dà là kà Zāywā nànàn, sē gu wān sē lənggə Krisəti.

23Nē wān dà là kà Vɛ̄n Rì, yə sē Rì tukpà gu wān gu là kà nànàn. Nənè wān dà nàn krè dà dan de gu kpə tè njìnjì bā Vɛ̄n Rì, nē gu mē sē wān tsə Rì wān sē Tě tā njìnjì.

24Nā kì yà gyā gwɔ kūci tswē sòn ə dər gyā. Kī yā gyā gwɔ à kùci, gyā dà nā yə sōn ə dər gyā, gyā lə sē gìgyàr bā Tě tā dà kan sē gìgyàr bā Zāywā nànàn.

25Kì yà Vɛ̄n Rì dan de gu lə nan tā yā, sē gu dan de gu lə nā tā shishɛ̄n yā tā lə sòn be njì dà gu lə la gbàn nan tā yə yo.

26Nggā car gyā kī mē ətù mānē bān là fɔ tswē bə lə gyùr gyā.

27Dà sē gyā, kì yà Gbrīn Krisəti nā gyā, yə sē gìgyàr bā gyā zwē mkpān mē kūkwār, dà yə la sē kpaki nā nənè nāmān nkan tsàr gyā nkinē yo. Gbrīn yā gu kan nā gyà, sē yə yà là tsar gyā kī kūkwār dà kī yā yə tsar gyā sē njìnjì, dà mò la shāmān ənywī ywā yo. Yə sē sāsānmānàn, nā gyā sē mānē bān Krisəti là sòn ə dər gyā sāsān Gbrīn Ntsər tsar gyā de nā gyā nàn.

28Nzêmē, nywɛn nggà, nā gyā sē mānē bān Krisəti là sòn ə dər gyā dàtswē mkpān gu dà nyà, tā man kādə sē bā tsu dər nkinē gyàr yo dà man kàdə kū mùmwòn ə nggà bēshi gu yo.

29Gyā tsə de Krisəti sē wān là nan zəze, tswē yəmē nā gyā tsə de nənè wān dà là nan kì yà sē zəzè, sē gu wān sē nē wān Rì kan gu tè zāywā.

Takàdā yā kùcī yā Yɔhanan car 3

1Nā gyā kyɛn nkōn yā Tě tā là nyɛn tā mān, yā gu là gyɔ tā de tā sē nywɛnywā, dà tā sē nywɛnywā njìnjì. Mānē bān mgbəmgbrè mē la tsə nkōn yā tā sē yo, anrèn bə la tsə gu wān sē Tě tā yo.

2Nywɛngyər nggà, nzêmē tā sē nywɛn Rì, dà tā la tsə sē yà tā lə sē ə nggà bēshi mbē yo. Tā tsə de mkpān yā Krisəti lə nyā, tā lə sē kāde sē yà gu sē anrèn tā lə ngrɛ̄n gu ə nkōn gu sē.

3Nənè wān dà kàn dər gu zwè ətù Krisəti sāsānmānàn, nē gu mē lə nan dər gu kyūn te ntsər sāsān Krisəti sē ntsər.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

4Nənè wān də̀ sə̀ kūci tswē nan məme, gu sē wān là kà bān yə̀ Rì. Məme sē zà bān yə̀ Rì.

5Gyə̄ tsə de Krisəti nyə dətswē gu man fù màtò sū tə̀ ətù rɛn məme mə̄tə̀. Gyə̄ tsə nə̀nàn de gu la sē bə̄ rɛn məme gyə̄r ə dər̄ gu yo

6Yə sē səsānmənàn, nənè wān Krisəti də̀ là sòn ə dər̄ gu lə la sə̀ kūci tswē nan məme yo. Nənè wān də̀ sə̀ kūci tswē nan məme sē wān la ngrɛ̄n gu yo, də̀ la tsə̄ gu yo nə̀nàn.

7Nywɛn nggə̀, gyə̄ kàdə nə̄ nənè gyə̄r gyùr gyə̄ yo. Nənè wān də̀ là nan kī yə̄ sē zəze, gu sē zəze səsān Krisəti.

8Nē wān də̀ là sə̀ kūci tswē nan məme, sē Shɛtan là lwe nē gu mē anrɛ̀n Shɛtan sē wān là nan məme sə̀sɛ̀ mun mbɛ̄. Sē anrɛ̀n rɛn yəmē, Vɛ̄n Rì nyə dətswē gu man kàn kī yə̄ Shɛtan là kan vàr tè gbəjā.

9Nənè wān Rì kan gu tè zə̄ywə̄ lə la sə̀ kūci tswē nan məme yo, anrɛ̀n gu sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ Rì. Nē gu mē lə la sə̀ nan məme yo, anrɛ̀n Rì kan gu tè zə̄ywə̄.

10Yə̀mē sē nkə̄n yə̄ tə̄ tsə mənē bān sē nywɛn Rì bə̄ bān sē nywɛn Shɛtan: nənè wān də̀ là nan kī yə̄ sē zəze yo kē nē wān là nyɛn zāngyə̀ywə̄ yo, Rì la kan nē gu mē te zə̄ywə̄ yo.

11Rɛn yə̄ gyə̄ gwɔ ə̀ kùcī sē nàn de, sē kpaki nə̄ tə̄ nyɛn nkəywə̀,

12də̀ tə̄ kādə nan kə̄de kì yə̀ Kayinu wān Shɛtan sə̀ sē ənywī dər̄ gu də̀ nə̄ gu nàn mē yo. Gu ngun zāngyə̀ywə̄ Habila, də̀ yə sə̄ sē rɛn nggyɛ̆ yə̄ gu ngun gu? Gu ngun gu anrɛ̀n kī yə̄ gu Kayinu sə̄ nàn sə̄ sē məme, də̀ zāngyə̀ywə̄ sə̄ nàn kī zəze.

13Də̀ yə̄ sē ənə̀mē, nywɛngyər̄ nggə̀, nə̄ yə kādə sē gyə̄ kì yə̀ mə̀ yo, màn mənē bān mgbəmgbrè mē də̀ là ka gyə̀.

14Anrɛ̀n tə̄ là nyɛn nywɛngyər̄ tə̀, tə̄ tsə de tə̄ ka kyū dən mbɛ̄, də̀ sē bə̄ shishɛ̄n nzɛ̂nmē də̀ nənè wān də̀ là kà zāngyə̀ywə̄ gu sē ə ngwòn kyū.

15Nē wān də̀ là kà zāngyə̀ywə̄, Rì là ngrɛ̄n gu de gu sē wān là nlywe mənē, də̀ gyə̄ tsə de nənè wān là nlywe mənē la sē wān sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sòn be njì yo.

16Krisəti tsar tə̄ nkə̄n yə̄ tə̄ lə nyɛn nkəywə̀. Kyū yə̄ gu kpə ətù rɛn məme mə̀tə̄ sē nkə̄n yə̄ gu tsar tə̄ de gu là nyɛn tə̀. Yə sē səsānmənàn, yə̄ tə̄nzɛ̄ nə̄ tə̄ kpə̄ kyū ətù nywɛngyər̄ tə̄ nə̀nàn.

17Nənè wān də̀ te kī də̀ là ngrɛ̄n zāngyə̀ywə̄ wān la tè nkinē yo dəgbà tè mə̀tù gu yo, nē gu mē la sē wān là nyɛn Rì ə dər̄ gu yo.

18Yə sē ənə̀mē, nywɛn nggə̄, nə̄ tə̄ kādə rɛn ə nyū kyame de tə̄ là nyɛn mənē yo. Nə̄ nkə̄n yə̄ tə̄ là dan de tə̄ là nyɛn mənē sē kì yə̀ tə̄ là nan njìnjì dətswē mənē man ngrɛ̄n yə̄ ə nkə̄n kì yə̀ tə̄ là nan.

19Yə̀mē sē nkə̄n yə̄ tə̄ lə tsə de tə̄ sē mənē bān Rì wān sē njìnjì, də̀ yə̀mē sē nkə̄n yə̄ tə̄ lə la tsu dər̄ nkinē ə mkpān tə̄ də̄ krē ə nggà bēshi gu yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Mkpān yə̄ dər tə̄ là dan tə̄ de tə̄ sē bān là nan kì məmè, tə̄ tsə de Rì mwɔn tekə yə̀ dər mətə̀ də̀ tə̄ tsə de Rì sē wān tsə kī kūkwār.

21Nywɛngyə̌r nggə̀, də̀ sē tə̄ là tekə de Rì ngrɛn tə̄ kə̄de tə̄ sē bān la nan rɛn məme yo, tə̄ kə̄də tsu də̌r nkinē yə̄ tə̄ lə krè də̀ rɛn bə̄ Rì yo.

22Də̀gba sē nənggyɛ̌ yə̀ tə̄ là ri Rì, gu là nə̄ tə̄ yə anrɛ̀n tə̄ là nan kì yə̀ gu là dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan, də̀ tə̄ là nan kì yə̀ də̌r gu kpənyɛ̀n bə̄ yə̄.

23Kì yə̀ Rì dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan sē nàn de: nə̄ tə̄ kpə̄ rɛn Zə̄ywə̄ Yɛso Krisəti te njìnjì də̀ man nyɛn nkəywə̀ sə̄sān gu dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan.

24Nənè wān də̀ là nan kì yə̀ Rì dan gu de nə̄ gu nàn, gu sē wān sē gìgyə̀r bə̄ Rì də̀ Rì sē gìgyə̀r bə̄ gu. Də̀ tə̄ tsə de Rì sē gìgyə̀r bə̄ tə̄, anrɛ̀n yə̀mē sē kì yə̀ Gbrīn Ntsər yə̄ gu kan nə̄ tə̄, dan tə̀.

Takə̀də̄ yə̄ kùcī yə̄ Yɔhanan car 4

1Nywɛngyə̌r nggə̀, gyə̄ kə̀də kpə tè njìnjì bə̄ mənē kūkwār bān là dan de bə sē bə̄ Gbrīn yə̄ Rì yo, nə̄ gyə̄ mā gbrīn yə̄ bə sē bə̄ yə kyɛn, kē yə sē Gbrīn yə̄ Rì kan nə̄ bə, kē la sē yə̄ gu kan nə̄ bə yo. Mənē kənànme gəru də̀ sē ənywī mgbəmgbrè mē də̀ là sə̄ te mò de bə sē bān là dən rɛn Rì su mənē.

2Yə̀mē sē nkə̄n yə̄ gyə̄ lə nan də̀ man tsə kē nənè sē bə̄ Gbrīn Rì: Nənè wān də̀ là dan de Yɛso sē gu wān sē Krisəti wān nyə nywī mgbəmgbrè mē ənywī nan kpə̀, gu sē wān sē bə̄ Gbrīn yə̄ Rì,

3də̀ nē wān də̀ kpə̄ rɛn mē kà ətù Yɛso, Gbrīn yə̄ gu sē bə̄ yə la sē yə̄ Rì kan nə̄ gu yo. Yəmē sē gbrīn yə̄ wān là te lənggə bə̄ Krisəti nə̄ gu, yə̄ gyə̄ gwɔ de lənggə mē lə nyə̄; də̀ nzênmē gu sē ənywī mgbəmgbrè mē mbē.

4Nywɛn nggə̀, gyə̄ sē mənē bān Rì də̀ re mənē bān là te mò bə̄ kə̄n, anrɛ̀n Gbrīn Rì yə̄ sən dər gyə̀ mwɔn gbrīn yə̄ sē bə̄ mənē bān mgbəmgbrè mē.

5Mənē bān là te mò sē bān mgbəmgbrè mē, yə sē ənə̀mē, bə là rɛn ətù kī yə̄ mgbəmgbrè mē də̀ mənē bān sē bān mgbəmgbrè mē là shər tə̄n gwɔ bə də̀ là gwɔ kī yə̄ bə là dan anrɛ̀n bə sē bān məbə.

6Də̀ tə̄ gyên sē mənē bān Rì də̀ nənè wān də̀ tsə Rì là shər tə̄n də̀ gwɔ kì yə̀ tə̄ là dan. Mənē bān la sē bān Rì yo bə la shər tə̄n də̀ gwɔ kì yə̀ tə̄ là dan yo. Yə̀mē sē nkə̄n yə̄ tə̄ tsə Gbrīn yə̄ là dan njìnjì bə̄ gbrīn yə̄ là te mò te nkan.

7Nywɛngyə̌r nggə̀, nə̄ tə̄ nyɛn nkəywə̀ anrɛ̀n nkə̄n yə̄ nyɛ̌n mənē sē kì yə̀ Rì là nə̄ mənē. Nənè wān də̀ là nyɛn mənē, Rì kan nē gu mūn tè zə̄ywə̄ də̀ gu tsə Rì nə̀nàn.

8Nənè wān də̀ là nyɛn mənē yo, gu la tsə Rì yo anrɛ̀n kī yə̄ Rì là nān kūkwār là tsar de gu sē wān là nyɛn mənē.

9Kì yə̀ Rì nan yə̀ tə̄ tsə de gu là nyɛn tə̀, sē gu tər Zə̄ywə̄ wān sē mgbrɛ̄n gyə̄r me nyə̀ ənywī mgbəmgbrè mē də̀tswē dùdu Zə̄ywə̄ gu mē, tə̄ man sē bə̄ shishɛ̄n.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Nə̄ gyə̄ kyɛn nkə̄n yə̄ Rì là nyɛn tə̀. Yə la sē de tə̄ sē bān kūcici nyɛn gu yo, sē gu wān kūcici nyɛn tə̄ də̀ tər Zə̄ywə̄ nyə̀ nə̄ gu mān sē nkə̀n yə̀ Rì gu man fù màtə̀ sū tə̄ ətù rɛn məme mə̄tə̀.

11Nywɛngyə̌r nggə̀, də̀ yə sē sə̄sə̄nmə̄nàn yə̄ Rì nyɛn tə̀, yə tə̄ nə̄ tə̄ nyɛn nkəywə̀ nə̀nàn.

12Nənè la ngrə̄n Rì gbàngyə̀r yo, də̀ tə̄ də̄ nyɛn nkəywə̀, yə là tsar de Rì sə̀n ənywī dər tə̄ də̀ tə̄ lə la gbàn sē bə̄ nkinē gyə̀r ətù nkə̄n yə̄ Rì là nyɛn tə̄ yo.

13Gbrīn Rì yə̄ gu nə tə̄ sē kì yə̀ tə̄ ngrɛn də̀ nan tsə̄ de tə̄ sən ə nkə̄n rɛn mə̄gu də̀ rɛn mə̄gu sən ə dər tə̀.

14Də̀ tə̄ ngrɛn yə də̀ dan njìnjì de Tě tə̄ tər Zə̄ywə̄ nyə̀ nə̄ gu nyə kpə̄ mə̄nē bān mgbəmgbrè mē cūngwən ə nkə̀n yə̀ kyū.

15Nənè wān də̀ bu nyū gu də̀ dan de Yɛso sē Və̄n Rì, rɛn Rì sē ə də̌r gu də̀ Gbrīn Rì sē gìgyə̀r bə̄ gu.

16Yə sē sə̄sə̄nmə̄nàn, tə̄ tsə kì yə̀ Rì nan tə̀ anrə̀n gu la tə̄ mān. Tə̄ tsə nə̀nàn de gu lə la sər də̌r gu ə nkə̄n yə̄ gu là nyɛn tə̄ yo. Rì là nyɛn tə̄ zwē mkpān mē kūkwār. Də̀ sē tə̄ là nyɛn nkəywə̀ kə̄de gu là nyɛn tə̄, tē̄kə yə̀ dər tə̄ lə sē kə̄de tē̄kə yə̀ mə̀gu də̀ rɛn mə̄gu lə sə̀n ə dər tə̀.

17Sē anrə̀n rɛn mə̄gu là sən ə dər tə̄ yə tə̄ là nyɛn nkəywə̀ zwē mkpān mē kūkwār nə̀nàn. Tə̄ də̄ kūci tswē nyɛn nkəywə̀ ənə̀mē, də̌r nkinē lə la tsu tə̄ ə mkpān yə̄ Yɛso lə nyə̄ sùr mə̄nē bān mgbəmgbrè mē rɛn yo, anrə̀n nzə̂nmē tə̄ là nyɛn nkəywə̀ ə mgbəmgbrè mē kə̄de nkə̄n yə̄ gu là nyɛn tə̀.

18Də̀ sē tə̄ là nyɛn nkəywə̀ kə̄de nkə̄n yə̄ Krisəti là nyɛn tə̀, nə̄nggyě gyə̀r shāmān yə̀ tə̄ lə tsu də̌r ətù ywə̄ ə mkpān yə̄ gu lə nyə̄ sùr mə̄nē bān mgbəmgbrè mē rɛn? Krisəti də̀ nyə̄ ngrə̄n gyə̄ tswē nan kī ə mgbəmgbrè mē kə̄de kī yə̄ gu là nan, rɛn nkinē la shāmān yə̄ gu lə ywàn gyə̄ ətù ywə̄ yo. Nē wān là sə̀n də̀ sə̀ tsu də̌r sē nē wān ngrɛn de gu nan rɛn məme. Nē wān là sə̀n də̀ sə̀ tsu də̌r de Krisəti lə sùr gu rɛn, nē gu mē sē wān la cā nkə̄n yə̄ gu lə nyɛn mə̄nē kyɛn gbàngyə̀r yo.

19Rì kucici nyɛn tə̀; yə sē ənə̀mē tə̄ là nyɛn gu bə̄ nywɛngyə̌r tə̄ nə̀nàn.

20Nənè wān də̀ là dan de, “Nggə̄ là nyɛn Rì,” də̀ là kà zāngyə̀ywə̄, gu sē wān là te mò. Gu də̀gba nyɛn zāngyə̀ywə̄ wān gu là ngrə̄n gu bə̄ beshi gu yo, gu lə nansɛn də̀ nyɛn Rì wān gu la kàn beshi ngrə̄n gu yo?

21Kì yə̀ Krisəti dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan sē nàn de, nənè wān də̀ là nyɛn Rì, yə sē kpaki nə̄ gu nyɛn zāngyə̀ywə̄ nə̀nàn.

Takə̀də̄ yə̄ kùcī yə̄ Yɔhanan car 5

1Nənè wān də̀ kpə tè njìnjì de Yɛso sē gu wān sē Krisəti wān lə kpə̄ mə̄nē cūngwən, Rì kan nē gu tè zə̄ywə̄. Nē wān là nyɛn nē wān sē tě, gu lə nyɛn zə̄ywə̄ nə̀nàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Nkɔ̄n yə̄ tə̄ tsə de tə̄ sē bān là nyɛn nywɛn Rì sē nkɔ̄n yə̄ tə̄ là nyɛn gu Rì də̀ là nan kī yə̄ gu dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan.

3Tə̄ də̄ nyɛn Rì, tə̄ lə nan kī yə̄ gu dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan. Kī yəmē la ran kpə yo,

4anrɛ̀n nənè wān Rì kan gu tè zə̄ywə̄ là nan krè də̀ kà gbəjā kī yə̄ mgbəmgbrè mē, də̀ nkɔ̄n yə̄ tə̄ ka gbəjā kī yə̄ mgbəmgbrè mē sē de tə̄ kpə te njìnjì de Yɛso sē wān là kpə̄ tə̄ cūngwɔn.

5Sē nənè gu kyame wān kpə tè njìnjì de Yɛso sē Vɛ̄n Rì wān là nan krè də̀ là kà kī gbəjā yə̄ mgbəmgbrè mē. Nənè gyə̄r nkan la shāmān nzɔ̌ wān lə nan ənə̀mē yo.

6Sē Yɛso Krisəti nyə mgbəmgbrè mē. Bə sə̄ swē gu bə̀tesə̄màn də̀ gu kàn màgì gu kànkə̀rɛ̄ ə mkpān yə̄ gu kpə̄ kyū.

7Gbrīn Ntsər kpənyɛn de rɛn yə sē njìnjì anrɛ̀n kì yə̀ Gbrīn Ntsər là dan sē njìnjì.

8Kī tar shāmān yə̄ lə nan tə̄ tsar de rɛn yəmē sē njìnjì. Kī tar yəmē sē: Gbrīn Ntsər, məsər bə̄ màgì. Də̀ yə tə̄tarywə̀ kpənyɛn gìgyə̀r bə̄ nkəywə̀ ətù rɛn yəmē.

9Tə̄ kpə te njìnjì bə̄ rɛn yə̄ mənē là dan, də̀ kì yə̀ Rì là dan tə̄ tɔ̀ mwɔ̄n kì yə̀ mənē là dan ətù gu, də̀ yə sē Rì wān dan tə̄ kī ətù Zə̄ywə̄.

10Nənè wān də̀ kpə tè njìnjì bə̄ Vɛ̄n Rì gu sē nē wān là lwe kì yə̀ Rì dan gu ənywī dər gu; də̀ nənè wān də̀gbà kpə̄ tè njìnjì bə̄ Rì yo, gu kan Rì tè wān là te mò anrɛ̀n gu la kpə̄ tè njìnjì bə̄ kì yə̀ gu dan ətù Zə̄ywə̄ yo.

11Də̀ yə̀mē sē kì yə̀ Rì là dan tə̀, gu là dan tə̄ de gu nə tə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì, də̀ sē Zə̄ywə̄ wān sē nkɔ̀n yə̀ gu là nə̄ tə̄ shishɛ̄n yəmē.

12Nənè wān də̀ sē bə̄ Vɛ̄n Rì, gu sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì; nənè wān də̀ gbà sē bə̄ Vɛ̄n Rì ə dər gu yo, gu la sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì yo.

13Nggə̄ là car kī mē ca gyə̄ bān kpə tè njìnjì bə̄ Vɛ̄n Rì də̀tswē gyə̄ mān tsə de gyə̄ sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì.

14Tə̄ sē mənē bān là nyə nggà bēshi Rì bə̄ dər gyə̀r, anrɛ̀n tə̄ tsə de yə māgba sē nənggyɛ̌ yə̀ tə̄ də̄ ri gu yə̀ dər gu kpənyɛ̀n bə̄ yə̄, gu là nan tə̄ yə̄.

15Də̀ tə̄ də̄ tsə de gu là gwɔ tə̀, yə māgba sē nənggyɛ̌ yə̀ tə̄ də̄ ri gu, tə̄ tsə de gu là nə̄ tə̄ yə̄.

16Mkpān nənè də̀ ngrɛ̄n zāngyə̀ywə̄ tswē nan məme yə̄ lə la gbō kyū te gu yo, nə̄ gu rɛn bə̄ Rì də̀ Rì lə nə̄ nənè gu mūn shishɛ̄n yə̄ gu lə sɔ̀n be njì. Bər yəmē sē ətù bān nan rɛn məme yə̄ bə lə la tsu ətù ywə̄ yo. Rɛn məme yə̄ nənè là kpə̄ kyū ətù ywə̄ shāmān də̀ la sē ətù yəmē yə̄ nggə̄ là dan de nə̄ gyə̄ rɛn bə̄ Rì ətù ywə̄ yo.

17Kī gbəjā kūkwār yə̄ mənē là nan sē rɛn məme də̀ rɛn məme nəmān shāmān yə̄ mənē lə la kpə̄ kyū ətù ywə̄ yo.

18Tə̄ tsə de nənè wān Rì kan gu tè zə̄ywə̄ lə la sə̀ kūci tswē nan məme yo anrɛ̀n Yɛso là ywar gu də̀tswē Shɛtan man kàdə bàr gu yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

19Tə̄ tsə de mgbəmgbrè mē sē ə ngwɔ̀n nē wān sē cūn bān là nan məme. Yəmē la sē tə̄ nkinē gyə̀r yo anrɛ̀n tə̄ tsə de tə̄ sē nywɛn Rì.

20Tə̄ tsə nə̀nàn de Vɛ̄n Rì nyə də̀ nə̄ tə̄ tsə Rì wān shāmān njìnjì. Tə̄ sē mənē bān tēkə tə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Rì wān shāmān njìnjì də̀ sē bān là nan kī gìgyə̀r bə̄ zə̄ywə̄ Yɛso Krisəti. Wān mē sē gu wān sē Rì njìnjì, də̀ yə sē bə̄ gu yə̄ tə̄ sē bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɔ̀n be njì.

21Nywɛn nggə̀, gyə̄ gbyɛ̄n də̀ man kàdə kpənyɛ̀n nə̄ nkinē nəmān kàn gyə̄ tè bān lə zwē kpūkpɔ̀ mān yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2 Yɔhanan

2 Yɔhanan 1

1Takèdā mē sē nggə̄ wān sē lənkū ənywī mənē bān kpə Rì te njìnjì wān là car ca mbə̄ gyər mē wān Rì cu gu bə̄ nywɛnywə̄ bān dər nggə̄ là nyɛn bə nggānme. La sē nggə̄ nkəmùn kyame wān là nyɛn gyə̄ yo, mənē kūkwār bān tsə njìnjì là nyɛn gyə̄ nənàn.

2Tə̄ là nyɛn gyə̄ anrèn rɛn yə̄ sē njìnjì yə̄ tə̄ sē bə̄ yə də̀ yə lə kùr bə̄ tə̄ ywe njì.

3Nə̄ Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ Yɛso Krisəti wān sē Zə̄ywə̄ nə̄ tə̄ zəze də̀ man tè mətù tə̄ də̀ man nə̄ tə̄ sə̄n susù bə̄ nkəywə̀ nənàn. Nə̄ kī yəmē sē yə̄ mətə̄ mənē bān kpə te njìnjì bə̄ rɛn Rì də̀ là nyɛn nkəywə̀ nənàn.

4Nggə̄ sə̄ te dər kə̄kla anrèn nggə̄ ngrē̄n nywɛnywē nəmān là zwe nkɔ̀n yə̀ sē njìnjì səsān Rì wān sē Tě tə̄ dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan.

5Də̀ nzê̄nmē, nggə̄ là bər wə̄ mbə̄ wān Rì cu mē de nə̄ wān tsə de la sē nggə̄ là car wə̄ bān suswè yo, nggə̄ là car wə̄ rɛn yə̄ tə̄ sē bə̄ yə ə̀ kùcī mbē yə̄ dan de nə̄ tə̄ nyɛn nkəywə̀.

6Tə̄ də̄ sē mənē bān là nyɛn Rì, yə lə sē kpaki nə̄ tə̄ nan kì yə̀ gu dan tə̄ de nə̄ tə̄ nan. Də̀ kì yə̀ gu là fɔ̀ de tə̄ nan sē nàn de, sē kpaki nə̄ gyə̄ nyɛn nkəywə̀ ə nkə̄n yə̄ gyə̄ là sɔ̀n gìgyər.

7Mənē kənànme bān là gyur mənē də̀ là kpə ka de Yɛso Krisəti la nyə̀ ə mkpə̌nkpə̀ yə̀ nēnjì yo gəru də̀ gan ngwɔn ənywī mgbəmgbrè mē nzê̄nmē. Nənè wān də̀ sē səsānmənàn, sē gu wān sē wān là gyùr mənē də̀ sē lənggə Krisəti mān nənàn.

8Yə sē ənə̀mē, kan gyə̄ gbyē̄n də̀ man kàdə gbàn sē bə̄ kì yə̀ gyə̄ lə nan ndu ətù ywə̄ yo, də̀ man gyê̄n sē bə̄ ryă ngwɔn gyə̄ zəzè kūkwār.

9Nənè wān dəgbà sə̀ zwē kī yə̄ Krisəti tsar tə̄ yo, də̀ gyê̄n kūci tswē nan kī yə̄ Krisəti la dàn tə̄ de nə̄ tə̄ nan yo, nənè gu mūn la sē gìgyər bə̄ Rì yo. Də̀ nənè wān də̀ là zwē kī yə̄ Krisəti tsar tə̄ yə, rɛn yə̄ Rì wān sē Tě tə̄ bə̄ rɛn yə̄ Zə̄ywə̄ sē ə dər nē gu mē.

10Nənè də̀ nyə̀ bə̄ gyə̄, dəgbà dàn gyə̄ kì yə̀ Krisəti dan yo, də̀ là gyê̄n tsar gyə̄ kī nəmān nkan, gyə̄ kàdə kpənyèn nə̄ gu nyər nywī kə̀ bə̄ gyə̄ kē gyə̄ kpə̄ gu bə̄ ngwɔn ywā yo.

11Nggə̄ dan ənə̀mē anrèn nənè wān də̀ zè nē kə̄de wān mē, là zwē gu mān ə tswē nan məme yə̄ gu là nān.

12Nggə̄ sē bə̄ kī kənànme yə̄ nggə̄ de mān car wə̄, də̀ nggə̄ lə la car yə ənywī takèdā mē yo. Nggə̄ là gyê̄n sa beshi de nggə̄ lə zər nyə bə̄ wə̄ dətswē tə̄ man rɛn bə̄ nkəywə̀ beshi bə̄ beshi. Nggə̄ də̄ nyə ngrē̄n wə̀, tə̄ lə te zəzè nggānme.

13Zāngyəywē vənggə̄ wān Rì cu gu, nywɛywə̄ bān sē ə sə̄kànmē là zɛ wə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

3 Yɔhanan

3 Yɔhanan 1

1Sē nggə̄ wān sē lənkū ənywī mənē bān kpə te njìnjì ə səkànmē wān là car takədā mē te ndu ca wə̄ kpān nggə̄ Gayusu wān nggə̄ là nyɛn nggānme.

2Kpān nggə̀, nggə̄ là rɛn bə̄ Rì de kī mān sē zəze bə̄ wə̄ də̀ là bər nənàn de nə̄ wə̄ màn sē zəze ə mkpɔ̌nkpə̀ wə̄ səsān wə̄ sē zəze ə nkɔ̄n yə̄ wə̄ là zwē rɛn Rì nənàn.

3Nggə̄ sə̄ sē bə̄ dər kəkla nggānme ə mkpān yə̄ nywɛngyər tə̄ nəmān nyə dan nggə̄ sē yə̀ wə̄ là zwē nkɔ̄n yə̄ njìnjì bə̄ dər gyər də̀ là kūci ə tswē nan yə ə mkpān mē kūkwār.

4Sē kì yə̀ sù nggə̄ dər nggyɛ̌ gyər màn nggə̄ də̄ gwɔ de nywɛn nggə̄ là zər ə nkɔ̄n yə̄ sē njìnjì.

5Kpān nggə̀, nggə̄ ngrɛn de wə̄ là nan kì yə̀ bə dan wə̀ də̀ là là nywɛngyər tə̄ bān wə̄ la tsə gbàngyər yo bān là sə̀ nyə bə̄ wə̄.

6Mənē bān wə̄ là là bə mān mē sē bə bān dan kyūntu yə̀ mənē bān là zwe Rì ə səkànmē kì yə̀ wə̄ là nan. Bùbwə̀ me, nə̄ wə̄ kūci sə̀ là mənē bān sē ə tù zər ə nkɔ̄n yə̄ lə sù Rì dər.

7Sē mənē bə mē gəru zər dətswē bə man nan Yɛso Krisəti ndu, də̀ bə la kpənyɛn yə̄ bə lə kpə̄ nkinē ə ngwɔ̀n mənē bān la sē bān là zwe Yɛso yo.

8Yə sē ənəmē, nə̄ tə̄ la mənē bə mē dətswē tə̄ man nan ndu yəmē gìgyər ətù nkɔ̄n yə̄ sē njìnjì.

9Nggə̄ car takədā gyər ca kyūntu yə̀ bān là zwe Rì mān ə tswē yə̄ gyə̄ sē, də̀ Diyotarifi kà rɛn yə̄ gu gwɔ nggə̄ anrèn gu là fɔ̀ gu sē nē nggɔn bə̄ bə.

10Yə sē ənəmē, mkpān yə̄ nggə̄ də̄ nyə, nggə̄ lə dan wə̄ kī yə̄ gu là nān. Gu là sə̀ rɛn tə̄ gǐgǐ də̀ te mò sa tə̀ nənàn. Gu ngrɛn de kī yəmē la ma gu mān yo, də̀ gu là kà rɛn kpə̄ nywɛngyər tə̄ bə̄ ngwɔn ywā. Mənē bān là dan de bə lə kpə̄ mənē bə mē, gu là sə̀ cu bə dōru ənywī kyūntu yə̀ mənē bān zwē Rì.

11Kpān nggə̀, kàdə zwē zə kī məme yə̄ mənē là nan mē yo, də̀ man gyɛ̂n zwē zə kī zəze yə̄ mənē là nan kyame. Nənè wān də̀ là nan kī zəze, sē wān sē gìgyər bə̄ Rì də̀ nənè wān də̀ là nan kī məme sē wān la tsə Rì yo.

12Mənē kūkwār là dan rɛn zəze nggānme ətù kì yə̀ Dimitiriya là nan də̀ nkɔ̄n yə̄ gu là zwē rɛn yə̄ sē njìnjì là tsar mənē de gu là nan zəze. Tə̄ nənàn kpənyɛn de gu là nan zəze də̀ wə̄ tsə de rɛn yə̄ tə̄ là dan mē sē njìnjì.

13Nggə̄ sē bə̄ kī kənànme yə̄ nggə̄ de ma car ca wə̄ mān də̀ nggə̄ lə la nan ndu bə̄ kì yə̀ car bə̄ takədā ə tswē car wə̄ nzɔ̌ yo.

14Nggə̄ là sa beshi de nggə̄ lə zər nyə bə̄ wə̄ ə vē mē me dətswē tə̄ man ngrɛ̄n nkəywə̀ də̀ man rɛn beshi bə̄ beshi. Nə̄ Rì màn nə̄ wə̄ sɔ̀n susù. Kpə̄kpàn ywē bān sē ə səkànmē kūkwār là zɛ wə̀. Zɛ̀ kpə̄kpàn tə̄ bān sē bə̄ wə̄ zwē tutu sū tə̄ mān nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Takèdā yə̄ Yahuza car

Takèdā yə̄ Yahuza car 1

1Sē nggə̄ Yahuza wān sē gər̄ Yɛso Krisəti də̀ sē zāngyər̄ Yakubu shishar wān car takèdā mē. Nggə̄ là car takèdā mē te ndu ca mənē bān Rì wān sē Tĕ tə̀, wān là nyɛn bə də̀ cu bə nə̄ bə sē bān məgu nənàn, də̀ Yɛso Krisəti là gbyɛ̄n bə dətswē nkinē man kàdə tè bə̄ bə yo nənàn.

2Nggə̄ là bər de Rì màn tè mətù gyə̄ ə mkpān mē kūkwār, də̀ màn nə̄ gyə̄ sòn susù bə̄ nkənywèn də̀ màn nyɛn gyə̄ nggānme nənàn.

3Kpəkpàn nggə̄ bān dər̄ nggə̄ là nyɛn nggānme, nggə̄ nər nggānme de nggə̄ mān car gyə̄ takèdā ətù nkōn yə̄ Rì kpə tə̄ cūngwən. Də̀ nzênmē yə gyên sē nggə̄ là car gyə̄ də̀ bər gyə̄ de nə̄ gyə̄ fè beshi dətswē gyə̄ man nàn krè mgbāmgbān ənywī rɛn yə̄ gyə̄ kpə tè njìnjì bə̄ yə yə̄ Rì kan yə tè mənē bān məgu ə ngwòn; kī yəmē nkinē gyər̄ lə la sər yə yo.

4Nggə̄ dan rɛn mē ənəmē anrèn mənē nəmān bān la tsə Rì yo, doglo gigyun me nyə nyər ənywī dəntswe kyūntu məgyə̄ mənē bān Rì. Mənē bə mē là nər yə̄ bə lə kan rɛn yə̄ tù nkōn yə̄ Rì te mətù tə̄ mē sər dətswē bə man sē bə̄ rɛn yə̄ bə lə kàn krin tu bə ətù kī gbəjā yə̄ bə là nan, də̀ là ka Yɛso Krisəti gu wān sē Nggən tə̀ də̀ sē gu kyame wān là lwe tə̀. Səsè mun bə sə̄ car gyə̄ nàn de Rì lə sùr mənē bə mē rɛn.

5Nggə̄ là fɔ de nggə̄ mān te gyə̄ kə kī nəmān yə̄ gyə̄ tsə yə mbɛ̄ de, Rì sə̄ kpə̄ mənē bān Sərela cūngwən ə ngwòn mənē bān Masar, də̀ mkpān gyər̄ gu nlywe mənē nəmān ənywī mənē bān Sərela bə bān la kpə̄ rɛn gu te njìnjì yo.

6Məlɛ̀kū nənàn bān la kpənyɛn yə̄ bə lə krè ə tswē yə̄ Rì kan bə zwè mān yo mē də̀ gyên kā tswē yə̄ bə là sən yə̄ sē njìnjì dən; də̀ dùdu rɛn yəmē, Rì vu bə tā sū ə tswē yə̄ te bū ywî də̀ kpān bə bə̄ nzənzɛ̄ də̀ bə lə kùr mān kpān kpān mâ kə sū mbrɛ̄ yə̄ sē nggən, mkpān yə̄ gu lə sùr mənē bān mgbəmgbrè mē rɛn.

7Kān gyə̄ tèkə bə̄ kì yə̀ mənē bān Saduman bə̄ Gomərata bə̄ gbūgbu yə̀ kùr gi gbūgbu ywā mē nan nənàn mûn. Mənē bān gbūgbu bə mē sə̄ te nggā də̀ sə̄ nan kī yə̄ sē gbəjā yə̄ la tənzɛ̄ mənēnjì de ma nan yə yo. Rì tər bə sū ənywī glo yə̄ là rɛn njì nənàn də̀ yəmē là tsar tə̄ kì yə̀ lə te bə̄ mənē bān là nan kī yəmē nənàn.

8Mənē bān nyə nyər ənywī gyə̄ gigyun me mē là nan kī yə̄ sē gbəjā yəmē nənàn. Bə là sə̄ ra rā nkan nkān də̀ te nggā tətər me nənàn. Bə là ka nggən nggən yə̄ Rì də̀ là gri məlɛ̀kū bān sē ə mkparū to.

9Mikayilu tukpə̀ gu wān sē tu məlɛ̀kū kūkwār la grì Shɛtan to yo. Ə mkpān yəmūn səsè mkpān yə̄ gu bə̄ Shɛtan gāntan ətù mkpə̌nkpə̀ yə̀ Musa, gu Mikayilu la dōglò krè mgbàn gəgagā də̀ nàn ndu bə̄ rɛn gbəjā ə tswē sùr Shɛtan rɛn yo; də̀ gyên dàn de, “Nə̄ Rì màn vɛn wə̄ ətù kī yə̄ wə̄ là nan.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Də̀ sē mənē bə mē, bə là rɛn rɛn gbəjā ətù kī yā̄ bə la nan yə tsā̄ mē yo, bə sē kā̄de nan yā̄ hwān yā̄ la sē bā̄ tēkə nkinē zəzè yo, də̀ là gan kan nan kī yā̄ là ru ə tēkə yə̀ dər bə kyame; də̀ yə sē sə̄sānmənàn, bə là gbin sùr rɛn nyə tu nkyəywə̀.

11Ránkpə shāmān bā bə nggānme! Bə là ka nywɛngyə̌r bə kā̄de Kayinu wān kà zāngyə̀ywā, bə là nan kī gbəjā də̀tswē kə̄jī mābə mān ngrin sū mān kā̄de kì yə̀ Balamu nàn; də̀ bə là sā tsu anrɛ̀n kà gwɔ mə̀bə də̀ fɔrɛn bā Rì kā̄de nan yə̀ Kɔra nàn anrīn də̀ sə̀ kyù.

12Mkpān yā̄ gyā də̀ tè sɔ̀n de gyā lə kyūntu gìgyə̀r bā nkəywə̀ də̀ re kīrē yā̄ gān yə̀ gyā là nyɛn nkəywə̀, bə là nyə də̀ sē kā̄de nkanri. Bə là sə sɔn də̀ re də̀ sā mə̀ gìgyə̀r bā gyə̀ də̀ là sā tekə kī tu bə kyame də̀ mùmwɔ̀n la shā bə beshi gba yo. Bə sē kā̄de kpəkpə glō yā̄ cucu là sā sɛn yə beshi də̀tswē glō man kàdə kū yo. Bə sē kā̄de mə̀tərkī yə̀ là gbàn klə ə mkpān yā̄ yə de màn klə. Bə sē kā̄de mə̀tərkī yə̀ mənē jun yə mgbənrìnrìn də̀ yə tsu kūkwār.

13Bə sē kā̄de mə̀sər yə̀ nē yə̀ cucu là sā sɛn yə beshi, də̀ rɛn məme mābə sē kā̄de mfū mə̀sər yā̄ te ri yā̄ là sā zo ta ban shū. Bə sē kā̄de ntsɛ̄ yā̄ la kre ə kpəmkpan tswē gyə̌r yo; də̀ Rì kyun tswē gyā̄ jì bə ə tswē yā̄ te bū ywî mūn mwɔ̄n tswē kūkwār. Tswē yə̀mūn sē tswē yə yā̄ bə lə sɔ̀n mān njì.

14Sə̀sɛ̀ mun, Yinɔ wān sē ywa wān tāmgbā ənywī māywa Dəmu sā dàn rɛn ətù kì yə̀ lə te bā mənē bə mē de: “Nggɔn tā lə nyā bā mə̀lɛ̀kū bān māgu kənàn bān nənè lə la blā bə kpā yo,

15də̀ gu lə nyā tswē sùr mənē kūkwār rɛn. Gu lə nā mənē kūkwār bān ka gwɔ rɛn Rì mgbŭ anrɛ̀n kī məme yā bə nan kūkwār bā mə̀rɛn gbəjā yə̀ bə rɛn ətù gu nə̀nàn.”

16Mānē bə mē là mwɔn rɛn mgbār də̀ là mwɔ̄n vu mbrī gba mənē nāmān me. Bə là nan kī yā̄ dər bə kpənyɛn bā yə kyame də̀ là sā ngwur ngwɔn də̌r, də̀ nan ndu bā mə̀rɛn məmə̀r ə tswē gyùr mənē də̀tswē bə man nan kī yā̄ dər bə ban.

17Də̀ sē gyā kpə̄kpàn nggā bān də̌r nggā là nyɛn nggānme, kān nā kə tsɔ kū gyā ə də̌r ətù kī mūn yā̄ mənē bān te ndu Nggɔn tā Yɛso Krisəti sā dan gyā sə̀sɛ̀ de yə lə te.

18Bə sā dan de, “Ə̄ mkpān yā̄ mgbəmgbrè mē lə nyā tswē krɛ, mənē lə nyā də̀ sā nan gyā nggrɛn. Mānē bə mē la tsə Rì yo də̀ là nan kī yā̄ dər bə ban kyame.”

19Sē mənē bə mē bān là kan gyā gə te nkan nkān, tēkə mə̀bə sē yə̀ mənē bān mgbəmgbrè mē kyame də̀ Gbrīn Rì la sē bā bə yo.

20Gyā kpə̄kpàn nggā bān də̌r nggā là nyɛn nggānme, kān gyā sə̀ là nkənywɛ̀n də̀ man nàn krè mgbāmgbān ə nkɔ̄n yā̄ gyā kpə tè njìnjì yā̄ sē ntsər mwɔ̄n kī mē kūkwār də̀ man nā Gbrīn Ntsər kyūn gyā ə mkpān yā̄ gyā là rɛn bā Rì.

21Yə sē kpaki nā gyā sɔ̀n ə nkɔ̄n yā̄ Rì là sə̀ nyɛn mənē kā̄de nkɔ̄n yā̄ gyā là sɔ̀n ji shishēn yā̄ sɔ̀n be njì yā̄ Nggɔn tā Yɛso Krisəti wān là te mə̀tù tā, lə nyā nā gyə̀.

22Kān gyā tè mə̀tù nywɛngyə̌r gyā bān kpə te njìnjì bān sē bā dər ywā ətù kī yā̄ bə kpə te njìnjì bā yə mē,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

23dò man ywar bān nəmān nə̄ bə man kādə ywe tswē glo yo, dò man lwè bə nyò ə nkòn zəzè dò man kpə̄ bə cūngwɔn. Mənē nəmān shāmān bān kī gbəjā yə̄ bə là nan là lwe bə mē, kān gyə̄ tè mətù bə, dò man nàn gbyɛ̄n nə̄ məme yə̄ bə là nan man kādə gyɛ̂n kan nyə ətù gyə̄ yo.

24Kān tə̄ bɛ̄ gu Rì wān sē gyər me wān kpə tə̄ cūngwɔn! Gu lə ywar gyə̄ nə̄ gyə̄ man kàdə kà nkə̄n yə̄ gyə̄ kpə̄ tè njìnjì dòn yo, dò gu lə swɛ gyə̄ rɛn məme məgyò dò lə lwe gyə̄ nyə̄ bə̄ nkəywə̄ nə̄ gyə̄ man tè zòzè ənywī nggɔn nggɔn yə̄ məgu, dòtswē gyə̄ man kàdə sē mənē bān mənē lə gri gyə̄ yo.

25Ənywī sān Yɛso Krisəti Nggɔn tò, kān tə̄ kūkwār bɛ̄ Rì dùdu nggɔn nggɔn məgu, bə̄ nkə̄n yə̄ gu sē bə̄ mgbrêmgbrē bə̄ nkə̄n yə̄ gu sò sē cūn anrīn bə sə̄ nan mgbəmgbrè mē, dò yə sē yə̄ məgu nzɛ̂nmē dò lə sē yə̄ məgu ə mkpān mē kūkwār yə̄ lə nyə̄ mùn! Yə sē ənòmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 1

1Ə̄nywī lə̀tafɛ̄ mē, bə car kī yə̄ Yɛso Krisəti tsàr mə̄nē bān là zwe Rì mān. Yə sē Rì wān kūci tsàr gu kī yəmē də̀tswē gu mān tsàr mə̄nē bān là nan Rì ndu bə̄ kī yə̄ lə te njìnjì ə mkpān yə̄ la rɛ nkɔ̀n nzə̌ yo. Yə sē ənə̀mē, Yɛso Krisəti tè mə̀lɛkā ndu nə̄ gu nyə̄ rɛ̀n bə̄ gə̌r mə̄gu wān re Yɔhanan də̀ mān tsàr gu kī yəmē.

2Gu Yɔhanan dan kī yəmē kūkwār yə̄ gu ngrɛn sū bē də̀ car mə̀rɛn Rì yə̀ Yɛso Krisəti tukpə̀ gu tsar gu de yə sē njìnjì.

3Nē wān də̀ blā mə̀rɛn yəmē yə̀ ru bə̄ Rì kpān kpān sū mə̄nē, gu lə te zə̀zè nggānme. Də̀ mə̄nē kūkwār bān də̄ gwɔ mə̀rɛn yəmē də̀ kpə yə̄ nan ndu, bə lə te zə̀zè nggānme nə̀nàn, anrɛ̀n mkpān yə̄ kī mē kūkwār lə te la rɛ nkɔ̀n nzə̌ yo.

4Sē nggə̄ Yɔhanan wān car lə̀tafɛ̄ mē te ndu ca gyə̄ mān, də̀ là zɛ gyə̄ mə̄nē bān Rì bān sē nkyə̄nkyə̀r tāmgbā ə mpə mə̀mē yə̀ Yasiya. Nə̄ Rì màn nə̄ gyə̄ zəze bə̄ sɔ̀n susù nə̀nàn. Kī yəmē kūkwār sē yə̄ là ru bə̄ Rì gu wān shāmān nzênmē də̀ sə̄ shāmān anrīn bə sə̄ nan mgbəmgbrè mē də̀ sē gu wān lə nyə̄ ə mgbəmgbrè mē nzə̌. Zəze bə̄ sɔ̀n susù yəmē sē yə̄ là ru bə̄ gbə̄gbrìn tāmgbā yə̀ Rì yə̀ là sə̀ krè ə nggà bēshi gu ə tswē yə̄ gu là sɔ̀n də̀ là nan ndu yə̄ gu sē cūn.

5Zəze bə̄ sɔ̀n susù yəmē là ru bə̄ Yɛso Krisəti nə̀nàn gu wān là dan njìnjì. Sē gu wān Rì kūci tā gu shɛ̀n, də̀ sē gu wān là lwe mə̀cūcùn bān mgbəmgbrè mē kūkwār nə̀nàn. Gu là nyɛn tə̄ də̀ kan shishɛ̄n mə̄gu kpə̄ kyū dùdu tə̄ də̀tswē gu man kpə̄ tə̄ cūngwɔn ə ngwɔ̀n məme mə̄tə̀.

6Gu kan tə̄ tè mə̄nē bān gu lə lwe də̀ kan tə̄ tè mə̄nē bān tɔ̀ kī nə̄ gu nə̀nàn bān là nan Rì ndu wān sē Tèywə̄. Nə̄ mə̄nē bɛ̄ nggɔn nggɔn yə̄ Yɛso Krisəti yə̄ mwɔn kī bə̄ mə̄nē mē kūkwār ywe njì. Yə sē ənə̀mē.

7Kān gyə̄ gwɔ, gu lə nyə̄ ənywī kpəkpə mkpəlàshū də̀ mə̄nē kūkwār lə ngrɛ̄n gu bə̄ beshi bə; də̀ mə̄nē bān to gu njī nə̄ gu kyù lə ngrɛ̄n gu nə̀nàn, də̀ mə̄nē bān mə̀nyūrɛn nkan nkān bān sē ə mgbəmgbrè mē kūkwār lə gì kyū gu. Yə lə sē mān ənə̀mē njìnjì. Yə sē ənə̀mē.

8Rì gu wān sē Nggɔn tə̀ dan de, “Sē nggə̄ gu wān sē wān kùcī də̀ sē wān krɛ̀gba.” Nggə̄ shāmān nzênmē də̀ sə̄ shāmān anrīn bə sə̄ nan mgbəmgbrè mē də̀ nggə̄ lə mərtu nyə nzə̌. Sē nggə̄ gu wān mwɔn kī bə̄ mə̄nē kūkwār bə̄ nggɔn nggɔn.

9Sē nggə̄ Yɔhanan wān sē zāngyə̀r gyə̄ wān car lə̀tafɛ̄ mē. Nggə̄ sē gyə̀r ənywī mə̄nē bān là zwe Yɛso mān. Tə̄ gìgyə̀r tə̄ là vun də̀r lwe ə mgbŭ yə̀ tə̄ là kpə anrɛ̀n tə̄ sē mə̄nē bān Yɛso Krisəti là lwe tə̀. Mkpān gyə̀r bə vūn nggə̄ də̀ lwe nggə̄ ywe ə mpə mə̀mē yə̀ mə̀sər kan yə̄ gyə̄ ə də̀ntswe yə̀ re Batamusa anrɛ̀n nggə̄ sə̄ dan mə̄nē rɛn zəze yə̄ Rì yə̄ Yɛso tsar tə̄ də̀ yə sē njìnjì mē.

10Mkpān yə̄ nggə̄ sə̄ sē ə tswēywə̄ ə mbrɛ̄ Ladi gyə̀r, nggə̄ sə̄ sē ənywī nggɔn nggɔn yə̄ Gbrīn Rì. Nggə̄ kan gwɔ kwār nggɔn kan rɛn ə gɔ̄n nggə̄ də̀ sē kə̄de mplŭn yə̀ bə vre,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11də̀ dan nggə̄ de, “Ban takə̀dā də̀ man car kī yə̄ wə̄ ngrɛn kūkwār mē sū ənywī ywə̄ də̀ man kàn tè ndu cà mə̄nē bān Rì bān sē nkyə̄nkyə̀r tāmgbā mē bān sē ə gbūgbu yə̀ Yafisa bə̄ Səmirna bə̄ Birgama bə̄ Tayatira bə̄ Sadisu bə̄ Filadelfiya bə̄ bān Lawudikiya nə̀nàn.”

12Nggə̄ kan kwɔ beshi də̀tswē nggə̄ man ngrɛ̄n nē wān rɛn bə̄ nggə̄ mē. Mkpān yə̄ nggə̄ kwɔ beshi, nggə̄ kan ngrɛ̄n kī tāmgbā yə̄ bə là kan bə̄telà sa ətù ywə̄ cùcùn mē yə̄ bə nan yə bə̄ zinare ə tswē krè.

13Ə̄ də̀ntswe kī yəmē, nggə̄ ngrɛ̄n nənè gyə̄r wān ru nēnjì tswē krè mān. Gu sə̄ kpm ləgā yə̀ rɛ̆ kə sū tə̄ zə̀ də̀ kàn mgbənrīn yə̄ bə mər yə bə̄ zinare, kpān ə tsɛ̂ gu.

14Mfùtù gu sə̀ sē kə̄kla pwâr də̀ tsa kə̄de rūrū. Mkpłən beshi gu sə̄ lan gbə̄gbla kə̄de rərɛn glo.

15Zə gu sə̄ lan ngglān kə̄de zə̄ yə̄ là lan ngglān yə̄ bə kan yə tō ə glo də̀ yə tə̄nzɛ̄ nggān. Də̀ mkpān yə̄ gu rɛ̀n, kwār gu sə̄ gbm kə̄de məsər yə̀ là jə̀ də̀ ji ə ywăr mgbə̄ntə̄ kankərɛ̄.

16Gu sə̄ lwè ntsɛ̄ tāmgbā ə ngwɔ̀n rē gu də̀ njīmgbàn yə̄ re ə ngga ywə̄ywə̄ywə̀ sə̄ gə̄ru ə nyū gu. Beshi gu sə̄ la gbə̄gbla kə̄de rì yə̀ gan tu nàn.

17Mkpān yə̄ nggə̄ ngrɛ̄n gu, nggə̄ kan gyɛkū ə zə̀ gu kə̄de nggə̄ sē kɔn, də̀ gu kàn kàn ngwɔn rē gu sà nggə̄ də̀ dan nggə̄ de, “Kàdə tè mpūr yo, sē nggə̄ wān sē wān kùcī də̀ kan sē wān krègba nə̀nàn.

18Sē nggə̄ wān shāmān shishɛ̄n. Nggə̄ sə̄ kyu anrīn, də̀ nzɛ̂nmē nggə̄ shāmān shishɛ̄n nzə̆ də̀ lə shāmān shishɛ̄n ywe njì. Bɛ̆kì yə̀ bu nkɔ̀n kyū bə̄ tswē yə̄ mə̄nē bān tsu sē mān mē, sē ə ngwɔ̀n nggə̄ nə̀nàn.

19Yə sē ənə̀mē, kān wə̄ car kī mē yə̄ wə̄ ngrɛn sū ə takə̀dā. Car kī yə̄ là te nzɛ̂nmē bə̄ yə̄ lə te ə nggà bēshi nə̀nàn.

20Kān nggə̄ nan wə̄ dan rɛn yə̄ te wə̄ bū ə bēshi ətù ntsɛ̄ tāmgbā yə̄ wə̄ ngrɛn nggə̄ tswē lwe ə ngwɔ̀n rē mē, bə̄ kī tāmgbā yə̄ bə là kan bə̄telà sa mān mē yə̄ bə nan yə bə̄ zinare mē. Ntsɛ̄ tāmgbā mē sē mə̀lɛ̀kū bān là gbyɛ̄n nkyə̄nkyə̀r mə̄nē tāmgbā bān là zwe Rì, də̀ kī yə̄ bə là kan bə̀telà sa mān mē sē nkyə̄nkyə̀r mə̄nē tāmgbā tukpə̀ bə bān là zwe Rì.” Rɛn yə̄ Gbrīn tsar

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 2

1Nē wān nggə̄ ngrɛ̄n mē kàn dàn nggə̄ de nə̄ nggə̄ car mə̀rɛn mē sū ə takə̀dā, də̀ man kan te ndu ca mə̀lɛkā yə̀ là gbyɛ̄n mə̄nē bān là zwe Rì bān sē ə gbù yə̀ Yafisa. Yə̄ dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ car də̀ man dan bə de, “Mə̀rɛn mē sē yə̀ là ru ə nyū Nē gu wān lwe ntsɛ̄ tāmgbā ə ngwɔ̀n rē mē də̀ là sə̀ zər ə tswē yə̄ kī tāmgbā yə̄ bə là kan bə̄telà sa mān yə̄ bə nan yə bə̄ zinare mē.

2Nggə̄ tsə kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār, də̀ tsə nə̀nàn sē yə̀ gyə̄ nan ndu krè mə̀gì dər də̀ vun dər lwè. Nggə̄ tsə sē yə̀ gyə̄ la kpə̄nyɛ̀n nə̄ mə̄nē bān məme sə̄n ə də̀ntswe gyə̄ yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Mānē bān là dan de bə sē bān tè ndu Yɛso, nggā tsə nkōn yā gyā ma bə kyɛn dà tsə de sē mò yà bə là te.

3Nggā tsə sē yà gyā nan krè mgbāmgbān dà vun dər lwè ə mgbŭ yà gyā kpə dùdu sān yā mānggà, dà la mərtu bàn gōn yo.

4"Kì gyər shāmān yà nggā sē bā yā ətù gyà, dà yā sē nàn de, gyā la nyɛn nggā kāde nkōn yā gyā sā nyɛn nggā à kùcī nzŏ yo.

5Yə sē ənəmē, kān gyā tèkə kī yā gyā sà nàn à kùcī anrīn dà sā nyā kà yə dòn, dà man kwò dər gyā nā Rì dà man kà məme gyā dòn. Kān gyā mərtu nàn kī yā gyā sà nàn à kùcī mē. Gyā dàgbà kpānyèn yā gyā lə kà məme yā gyā là nan mē dòn yo, nggā lə nyā bā gyā dà ban kì yà bə là kan bətelà mègyā sa mān mē dēbà kā gyā dən.

6Dà kì gyər shāmān yà nggā là bɛ gyā ətù ywā, dà yā sē nàn de, gyā là kà kī məme yā mānē bān Nikwəla là nan sāsān nggā là ka yə nànàn.

7"Nē wān dà sē bā tōn yā gwə rɛn, kān gu nàn gwə kì yà Gbrīn yā Rì là dan mānē bān zwē Rì ə tswē nkan nkān. "Nē wān dà vūn dər lwè ə mgbŭ yà gu là kpā kūkwār, nggā lə nā gu rè klǎ tərkì yā là nā mānē shishēn yā kre ə mkparū."

8Nē gu mūn kàn dàn nggā nzŏ de nā nggā car mərɛn mē te ndu ca mèlɛkā yà là gbyēn mānē bān là zwe Rì bān sē ə gbù yà Səmirna de, "Mərɛn mē sē yà là ru ə nyū Nē gu wān sē wān kùcī dà sē wān krègba nànàn, gu wān kyù dà bə tā gu shɛn nzŏ.

9Nggā tsə mgbŭ yà gyā là kpā bā jā yā gyā sē bā yə nànàn; dà njìnjì ywā sē nàn de gyā la sē bān jà yo, gyā gyên sē bān te ngwən. Nggā tsə nànàn nkōn yā mānē bān là te mò de bə sē bān Yahuda mē là rɛn rɛn gbəjā ətù gyà. Bə la sē mānē bān Yahuda yo, bə gyên sē nkyər mānē bān là zwe Shɛtan.

10Kān gyā kàdə tè mpūr ətù mgbŭ yà gyā là nyā tswē kpā mē yo. Kān nggā dan gyā! Shɛtan lə mā gyā kyɛn dà nā bə ywān bān nāmān ənywī gyā te ə jàrō. Mgbŭ yà gyā lə kpā mē sē yà vē gùr me. Kān gyā vūn dər lwè mâ kə sū kyū gyā dàtswē nggā man nā gyā shishēn yā sòn be njì dà man nā gyā nggən nggən nànàn ə mkparū.

11"Nē wān dà sē bā tōn yā gwə rɛn, kān gu nàn gwə kì yà Gbrīn Rì là dan mānē bān là zwē Rì ə tswē nkan nkān mē. "Wān dà nàn krè mgbāmgbān, kyū yā kə yā ywā mē lə la bàr gu yo gbəgbori."

12Nē gu kàn dàn nggā nzŏ de nā nggā car mərɛn mē kan te ndu ca mèlɛkā yà là gbyēn mānē bān là zwe Rì bān sē ə gbù yà Birgama de; "Mərɛn mē sē yà là ru ə nyū Nē gu wān là lwe njīmgbàn yā re ə ngga ywāywăywà mē ə ngwòn.

13Nggā tsə tswē yā gyā là sòn mān nzênmē sē tswē yā Shɛtan sē cūn mān. Nggā tsə nànàn de gyā la tər de nggā sē cūn gyā yo. Ə mkpān yā bə ngun Yantipa wān sà zwē nggā bā dər gyər mē ə gbù gyā, tswē yā Shɛtan sē cūn mān mē anrèn gu dàn ə nggà bēshi mānē de gu sē wān là zwē nggā mān mē, gyā kà me dà kpā rɛn mānggà tè njìnjì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

14”Də̀ kī nəmān shāmān yə̄ gyə̄ là nan yə̄ nggə̄ la kpə̄nyɛn bə̄ yə yo. Mə̄nē nəmān shāmān ənywī gyə̄ bān là nan kī yə̄ Balamu tsàr Balaka yə nə̄ gu tsàr mə̄nē bān Sərela nə̄ bə nan məme. Gu nə̄ bə re kī yə̄ bə nan nə̄ kpūkpò də̀ nə̄ bə te nggā nə̀nàn.

15Ə̀nywī gyə̄ nə̀nàn, mə̄nē nəmān shāmān bān là zwe kì yə̀ mə̄nē bān Nikwəla nan.

16Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ kà məme məgyə̀ dòn. Gyə̄ dəgbà kà yə dòn yo, nggə̄ lə nyə̄ bə̄ gyə̄ ə mkpān tsê, də̀ nan ndu bə̄ njīmgbàn yə̄ là ru ə nyū nggə̄ mē də̀ fòrɛn bə̄ mə̄nē bān là nan kī yəmē.

17”Nē wān də̀ sē bə̄ tə̄n yə̄ gwə rɛn, kān gu nàn gwə kì yə̀ Gbrīn Rì là dan mə̄nē bān zwē Rì ə tswē nkan nkān. “Nənè də̀ nàn krè mgbāmgbān, nggə̄ lə nə̄ gu kīrē yə̄ sē ə mkparū də̀ nə̄ gu mgbǎntə̄ gyə̀r yə̀ sē kə̄kla nə̀nàn yə̀ bə car sān gyə̄r ətù ywə̄, sān yə yə̄ nənè la tsə yə yo, sē nē gu wān là lwe mgbǎntə̄ yəmē kyame wān tsə sān yə.”

18Nē gu mūn kàn dàn nggə̄ nzə̌ de nə̄ nggə̄ car mə̀rɛn mē də̀ man kan te ndu ca mə̀lɛkā yə̀ là gbyɛ̄n mə̄nē bān là zwe Rì bān sē ə gbù yə̀ Tayatira de, “Mə̀rɛn mē sē yə̀ là ru ə nyū Nggə̄ Vɛ̄n Rì wān mkplən beshi nggə̄ là lan gbə̄gbla kə̄de rərɛn glo də̀ zə nggə̄ là lan ngglan kə̄de zə̄ yə̄ tə̄nzɛ̄ nggān.

19Nggə̄ tsə kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār, nggə̄ tsə nkə̄n yə̄ gyə̄ là nyɛ̄n nkənywɛ̀n bə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ là sə̀ ban cin ə tswē kpə̄ rɛn nggə̄ te njìnjì, bə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ là la nkənywɛ̀n mān bə̄ dər gyə̀r bə̄ nkə̄n yə̄ gyə̄ là sə̀ vūn dər lwe nə̀nàn ə mgbŭ yə̀ gyə̄ là kpə̄. Nggə̄ tsə nə̀nàn de kī yə̄ gyə̄ là nan nzɛ̂nmē mwən yə̄ gyə̄ sə̀ nàn ə̀ kùcī.

20”Də̀ nkinē gyə̀r shāmān yə̀ gyə̄ là nan yə̀ nggə̄ la kpə̄nyɛn bə̄ yə̄ yo. Kì yə̀ gyə̄ là nan sē nàn de gyə̄ kpənyɛ̀n nə̄ mbə̄ wān re Jɛzɛbɛl mē sòn bə̄ gyə̄. Gu là dan nkəywə̄ de gu sē wān kpə̄ rɛn bə̄ Rì dan mə̄nē. Gu là sə̀ tsar mə̄nē kī yə̄ mò də̀ là sə̀ gyùr bə nə̄ bə te nggā də̀ re kī yə̄ bə kan tə̄ nə̄ kpūkpò nə̀nàn.

21Nggə̄ nə gu mkpān tsê dətswē gu mān sē bə̄ mkpān yə̄ gu lə kà məme məgu dən, də̀ gu là kà me də̀ sə̀ te nggā.

22Nggə̄ lə nə̄ gu kàkùr lələ ə kìkùr də̀ mə̄nē bān te nggā bə̄ gu lə kakūr lələ nə̀nàn. Nggə̄ lə nə̄ bə mgbŭ kənàn màn bə dəgbā kā kī məme yə̄ bə là nan mē dən yo.

23Nggə̄ lə nlywe mə̄nē bān là zwe gu mān bə̄ lələ nkan nkān, də̀ anrɛ̀n rɛn yəmē, mə̄nē bān Rì bān sē ə tswē nkan nkān lə tsə de nggə̄ tsə tekə mə̄nē kūkwār də̀ tsə kī yə̄ sē ə dər bə nə̀nàn. Nggə̄ lə nə̄ gyə̄ ryă ngwən məgyə̄ dùdu kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār.

24”Də̀ sē gyə̄ nkyɛn mə̄nē bān sē ə gbù yə̀ Tayatira bān ka rɛn nan kī məme yə̄ mə̄nē mūn là tsar mə̄nē, də̀ gyə̄ la tsə kī məme yə̄ mə̄nē bə mūn là dan de sē kī yə̄ nyərnyər yə̄ Shɛtan mē yo. Nzɛ̂nmē, lwe nəmān la shāmān yə̄ nggə̄ lə ban dɛ̄n gyə̄ ə tù nzə̌ yo.

25Kān gyə̄ gyɛ̂n nàn kī yə̄ gyə̄ tsə, nə̄ gyə̄ vūn dər lwè mgbāmgbān mâ kə̄ sū mkpān yə̄ nggə̄ lə mərtu nyə.

26”Nənè wān də̀ nàn krè mgbāmgbān dəgbà gyɛkū yo, wān də̀ là nan kī yə̄ sù nggə̄ dər nə̀nàn mâ kə sū mkpān yə̄ nggə̄ lə nyə̄, nggə̄ lə nə̄ nənè gu mē nggən nggən yə̄ gu lə lwe mə̄nē bān mgbəmgbrè mē kūkwār səsān Tě nggə̄ nə̄ nggə̄ nggən nggən yəmē. Gu

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

lə lwe mənē bə bā kpàkì yə̀ cūn yə̀ bə nan yā bā zā, də̀ gu lə kan bə te məme kāde nē là tsē tsā yə̀ ntār ngār te mbumbu cùcùn. Nggā lə nā nənè gu mūn wān nan krè mgbāmgbān mē ntsɛ̄ yə̀ tswē mbrɛ̀cā nə̀nàn.

29”Nənè wān də̀ sē bā tōn yā gwɔ rɛn, kān gu nàn gwɔ kì yə̀ Gbrīn Rì là dan mənē bān Rì bān sē ə tswē nkan nkān mē.”

Rɛn yā Gbrīn tsar Yɔhanan 3

1Nē gu mūn kàn dàn nggā nzǒ de nā nggā car mə̀rɛn mē də̀ man kan te ndu ca mə̀lɛkā yə̀ là gbyɛ̄n mənē bān là zwe Rì bān sē ə gbù yə̀ Sadisu de, “Yə̀mē sē mə̀rɛn yə̀ là ru ə nyū nē gu mūn wān là lwe gbāgbrìn tāmgbā yə̀ Rì də̀ lwe ntsɛ̄ tāmgbā nə̀nàn. Nggā tsə kī yā gyā là nan kūkwār; mənē là ngrɛ̄n de gyā sē mənē bān sē bā shishɛ̄n, də̀ gyā gyɛ̂n sē kǒn ywā.

2Yə sē ənə̀mē, kān gyā shɛn nə̀nā də̀ man tè cū bā shishɛ̄n yā māgyə̀ yā kasā sē shāmān mənrīn də̀tswē gyā man kàdə tsu dā yo gbəgbori. Nggā ngrɛn nàn de kī yā gyā là nan la sē sāsān yə mān sē ə nggà bēshi Rì nggā yo.

3Yə sē sāsānmənàn, nggā là dan gyā de nā gyā tèkə kī yā gyā gwɔ də̀ kpə yə nàn ndu nə̀nàn; də̀ de nā gyā kà rɛn məme māgyā dòn də̀ man kūci tswē nan kī yəmē lwē bā ngwɔn ywā. Gyā də̀gbà tè cū də̀ shɛ̀n nə̀nā yo, nggā lə nyā ə mkpān yā gyā la sà beshi yo, kāde nē wān gǐ là nyā cùcùn, də̀ gyā lə la tsā mkpān yā nggā lə nyā bā gyā yo.

4”Də̀ mənē nāmān shāmān nzô ənywī gyə̀ ə gbù yə̀ Sadisu yə bān la kan kīkpm bə te ri yo. Mənē bə mē lə zər gìgyə̀r bā nggā də̀ kpm kī kəkla, anrɛ̀n kī yā bə là nan ma yā bə lə zər bā nggə̀.

5Nē wān də̀ nàn krè mgbāmgbān də̀gbà gyɛkū ə nkōn rɛn Rì yo, gu nə̀nàn lə kpm kī kəkla sāsānmənàn, də̀ nggā lə la swɛ sān gu ənywī lə̀tafɛ̄ yə̀ məsān mənē bān sē bā shishɛ̄n yā Rì nə bə mē yo. Nggā lə krè ə nggà bēshi Rì bā mə̀lɛ̀kū bān māgu də̀ dan de nē gu mē sē wān mānggə̀.

6”Nē wān də̀ sē bā tōn yā gwɔ rɛn, nā gu nàn gwɔ kì yə̀ Gbrīn Rì là dan mənē bān là zwe Rì ə tswē nkan nkān mē.”

7Nē gu mūn kàn dàn nggā nzǒ de nā nggā car mə̀rɛn mē ca mə̀lɛkā yə̀ là gbyɛ̄n mənē bān là zwe Rì bān sē ə gbù yə̀ Filadelfiya mān de, “Yə̀mē sē rɛn yā là ru ə nyū nē wān sē Ntsər mūn, wān sē njìnjì nə̀nàn. Gu sē bā bĕkì yə̀ bu nkòn ə ngwòn gu yə̀ Cūn Doda sə̀ sē bā yə anrīn; gu də̀ bu nkòn, nənè la ma wān gu lə ywān yə yo. Də̀ gu də̀ ywān yə, nənè la ma wān gu lə bu yā yo.

8Nggā tsə kī yā gyā là nan kūkwār. Nggā tsə de mgbrêmgbrē yā māgyā krɛ nyər, də̀ gyā zwe nggā də̀ la tər de gyā la sē mənē bān mānggə̀ yo. Kān gyā gwɔ, nggā bu gyā nkòn də̀ nənè la ma wān gu lə ywān yə yo.

9Də̀ sē mənē bān là zwe Shɛtan mūn bān là te mò de bə sē mənē bān Yahuda mē, nggā lə nā mənē bə mē nyə kàkūr nɛ̀n-nɛ̀n ə nggà bēshi gyā də̀ man nā gyā nggɔn nggɔn nə̀nàn. Tswēyəmē, bə lə tsə de nggā là nyɛn gyə̀.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

10Ətù rɛn yə̄ nē lə vūn dər̄ lwē yə̄ nggə̄ dan gyə̄, gyə̄ kpənyɛ̀n də̀ nan yə lwè. Anrɛ̀n rɛn yəmē, nggə̄ lə nan gyə̄ kyūn dətswē nkinē gbəjā man kàdə nàn gyə̄ ə mgbŭ yə̀ mənē bān mgbəmgbrè mē kūkwār lə kpə̄ mē yə̀ sē yə̀ mā mənē bə kyɛn mē yo.

11"Mkpān la rɛ nkɔ̀n nzə̌ yo yə̄ nggə̄ lə nyə̄. Kī yə̄ gyə̄ sē bə̄ yə mbɛ̄ mē, gyə̄ nàn yə lwè mgbāmgbān dətswē nənè man kàdə kur gyə̄ ryə̆ ngwɔn yə̄ nggə̄ lə nə̄ gyə̄ mē kpə̄ dè gyə̄ ngwɔn yo.

12Nē wān də̀ nàn krè mgbāmgbān dəgbà gyɛkū ə nkə̄n rɛn Rì yo, nggə̄ lə kan gu te dənkyə̆rkì yə̀ gĭ kə̄ ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì wān nggə̄ là bɛ gu yə̀ lə krè mān njì. Nē gu mūn lə la kà nywī kə̀ yə dɔn yo. Nggə̄ lə car sān yə̄ Rì wān nggə̄ là bɛ gu ə cīn gu də̀ car sān gbù yə̀ Rì wān nggə̄ là bɛ gu yə̀ re 'Wurisheliman suswɛ̀' yə̀ là ru ə mkparū tswē Rì wān nggə̄ là bɛ gu sē mān mē ji nyə nə̀nàn. Nggə̄ lə car sān nggə̄ mān nə̀nàn ə cin gu.

13Nē wān də̀ sē bə̄ tə̄n yə̄ gwɔ rɛn, kān gu nàn gwɔ kì yə̀ Gbrīn Rì là dan mənē bān Rì ə tswē nkan nkān mē."

14Nē gu mūn kàn dàn nggə̄ nzə̌ de nə̄ nggə̄ car mərɛn mē ca məlɛkā yə̀ là gbyɛ̄n mənē bān là zwe Rì bān sē ə gbù yə̀ Lawudikiya də̀ man dan bə de, "Yə̀mē sē rɛn yə̄ là ru ə nyū nē gu wān là dan de, 'Nə̄ yə sē mān ənə̀mē,' wān sē wān là dan njìnjì wān mənē lə kpə̄ rɛn māgu te njìnjì. Sē bə̄ gu yə̄ kī mē kūkwār yə̄ Rì nan ru mān.

15Nggə̄ tsə kī yə̄ gyə̄ là nan kūkwār. Gyə̄ la sē mənē bān sù kpə yo də̀ la sē gloglo ə tswē nan kī yə̄ rɛn mənggə̀ yo nə̀nàn. Nggə̄ là fɔ de gyə̄ màn sē gyər ənywī kī ywā yə mē: Gyə̄ màn sē mənē bān sù kpə kē gloglo!

16Yə sē ənə̀mē, anrɛ̀n gyə̄ sē lōlɔ̀ me, nggə̄ lə tsɔ gyə̄ kankərɛ̄ dē nyū nggə̀.

17Gyə̄ là sə̀ dan de, 'Tə̄ sē bə̄ ngwɔn də̀ sē bə̄ kī kənàn də̀ là fɔ nkinē nzə̌ yo.' Gyə̄ gyɛ̂n sē bān là kan bə̄ ngwɔn kukù də̀ là te mənē mətù də̀ sē bān jə̀, də̀ ku wə̄ də̀ là kan mūmwār, də̀ gyə̄ la tsə de yəmē sē nkə̄n yə̄ gyə̄ sē yo.

18Yə sē səsānmənàn, nggə̄ là bər gyə̄ de nə̄ gyə̄ nyə̀ bə̄ nggə̀. Nə̄ gyə̄ nyə̄ rɛ̀ zinare yə̄ lan ngglan yə̄ bə to yə ə glo nə̄ yə man sē zəze, dətswē gyə̄ man kàdə tè jə̄ yo. Kān gyə̄ nyə̄ rɛ̀ kīkpm kəkla nə̀nàn bə̄ nggə̄ də̀ man kàn kpm ywān nkənywɛ̀n dətswē gyə̄ man kàdə kū mùmwɔ̀n ə nkə̄n yə̄ gyə̄ là kan mūmwār mē yo. Kān gyə̄ rɛ̀ wu gyə̄ beshi gyə̄ dətswē gyə̄ man nàn ngrɛ̄n.

19"Sē mənē bān nggə̄ là nyɛn bə bān nggə̄ là gyɔ bə ə nkɔ̀n zəzè də̀ gbin bə tə̄n dətswē bə man nan rɛn tsə̄. Yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ tè cū də̀ man kà rɛn məme yə̄ məgyə̄ dɔ̀n də̀ man zwē nggə̄ mān bə̄ dər̄ gyə̀r.

20Kyɛn! Nggə̄ mē kre ə nyūlənkɔ̀n də̀ là ngwur ngwɔn; nənè wān də̀ gwɔ kwār nggə̄ də̀ bu nggə̄ nkɔ̀n yə̄, nggə̄ lə nyər kə̄ gu də̀ nggə̄ gìgyə̀r bə̄ gu tə̄ lə sɔ̀n də̀ re kīrē.

21"Nē wān də̀ nàn krè mgbāmgbān dəgbà gyɛkū yo, nggə̄ lə kpə̄ gu nyɛn nə̄ gu sɔ̀n gìgyə̀r bə̄ nggə̄ ə nkə̄n yə̄ nggə̄ là lwe mənē səsān nggə̄ nan krè mgbāmgbān də̀ la gyɛkū yo də̀ là sɔn bə̄ Tĕ nggə̄ ə nkə̄n yə̄ gu là lwe mənē nzɛ̂nmē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

22Nē wān də̀ sē bə̄ tə̄n yə̄ gwɔ rɛn, kān gu nàn gwɔ kì yə̀ Gbrīn Rì là dan mə̄nē bān Rì ə tswē nkan nkān mē.”

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 4

1Ə mkpān yəmē nə̀nàn, beshi nggə̄ kan bu də̀ nggə̄ ngrɛ̄n nkɔ̀n gyə̀r yə̀ bə bu yə̄ gyə̄ hū ə mkparū. Nggə̄ kan gwɔ kwār gyə̀r tswē rɛn kə̄de mplŭn yə̀ bə vre, sē kwār yəmē yə̄ nggə̄ sə̄ gwɔ ə̀ kùcī mbɛ̄ mē tswē rɛn bə̄ nggə̀. Nē gu mē kàn dàn nggə̄ de, “Ngun nyə̀ sə̄kànmē dətswē nggə̄ man tsar wə̄ kī yə̄ lə te kūkwār ə nggà bēshi.”

2Mān tsūtswēywə̄, Gbrīn Rì kan ywān nggə̄ te, də̀ nggə̄ kan ngrɛ̄n nənè gyə̀r ə mkparū tswē sɔ̀n ətù mgbə̄ncī yə̄ cūn là sɔ̀n mān.

3Beshi nē gu wān sɔ̀n ətù mgbə̄ncī yəmē sə̄ la gbə̄gbla kə̄de mgbantə nə̄mān yə̄ sē zəze yə̄ là lan yə̄ bə là gyɔ yə de yaspa bə̄ yakutu. Də̄dār glō sə̄ krē kan mgbə̄ncī yə̄ cīn də̀ sē kpə shushù də̀ sə̄ lan də̀ sē kə̄de mgbə̄ntə̄ gyə̀r yə̀ là lan yə̀ bə là gyɔ yə de zumurudu.

4Ə tswēywə̄, sə̄ sē mgbə̄ncī sɛ̀-ywā bə̄ nlyɛ̄ yə̄ kan mgbə̄ncī yəmē gyə̄ ə də̀ntswe. Mə̄nē lə̄nkū sɛ̀-ywā bə̄ nlyɛ̄ sə̄ sə̄n ətù mgbə̄ncī yəmē də̀ kpm kī kəkla bə̄ bər yə̄ mə̀cūcùn yə̄ bə nan yə bə̄ zinare nə̀nàn.

5Ə tswē mgbə̄ncī yəmē krē mān, nār sə̀ tè shânshàn də̀ glō sə̀ jun nə̀nàn. Ə tswēywə̄ nə̀nàn, bə̄telà tāmgbā sə̄ krē mān ə nggà bēshi mgbə̄ncī yə də̀ sə̄ rɛn glo. Bə̄telà yəmē sē gbə̄gbrìn tāmgbā yə̀ Rì.

6Ə nggà bēshi mgbə̄ncī yə nə̀nàn sə̀ sē nē gyə̀r yə̀ là lan gbə̄gbla də̀ sē kə̄de jījān gyŭn. Nkinē nə̄mān nlyɛ̄ yə̄ sē shishɛ̄n sə̄ krē ə kpəmkpan tswē nlyɛ̄ də̀ kan mgbə̄ncī yə gyə̄ də̀ntswe. Nkinē yəmē sē bə̄ beshi kənàn ə nggà bēshi bə̄ nggà gɔ̄n.

7Kì yə̀ kùcī ənywī nkinē yəmē sə̀ sē kə̄de bə̆rga, də̀ yə̀ ywā sə̀ sē kə̄de ndō lə̄lɔn, də̀ yə̀ tar sə̀ rù beshi kə̄de yə̄ nēnjì, də̀ yə̀ nlyɛ̄ sə̀ sē kə̄de gbàn yə̀ là bwā.

8Nkinē nlyɛ̄ yəmē yə̄ sē bə̄ shishɛ̄n mē sə̄ sē bə̄ mgbə̄mgbàn tə̄tānnɛ̀n, də̀ sē bə̄ beshi kənànme kan tswē cīn. Kī yəmē krē bū bə̄ rì də̀ sə̄ dō sɛn njì me də̀ sə̄ dan de, “Wə̄ Rì, wə̄ sē Nggɔn kūkwār wān sē bə̄ nggɔn nggɔn, wə̄ mwɔn kī kūkwār bə̄ nggɔn nggɔn də̀ wə̄ sē ci kī kūkwār, də̀ nkinē nə̄mān la shāmān yə̀ sē kə̄de wə̄ yo, wə̄ sē ntsər mwɔ̄n kī kūkwār. Sē wə̄ gu wān sə̀ sē ə̀ kùcī də̀ shāmān shishɛ̄n nzɛ̂nmē, də̀ wə̄ lə mərtu nyə̄ nzɔ̆.”

9Mkpān yə̄ kī nlyɛ̄ mē là sə dō sɛn də̀ nə̄ nē wān sɔ̀n ətù mgbə̄ncī nggɔn nggɔn də̀ là bɛ̀ gu də̀ nyə̄r nē gu mē, gu wān shāmān shishɛ̄n njì,

10mə̄nē lə̄nkū sɛ̀-ywā bə̄ nlyɛ̄ mē là sə̄ tekpm gbə̀ryūnryūn ə nggà bēshi gu wān sɔ̀n ətù mgbə̄ncī də̀ nə̄ gu nggɔn nggɔn, gu wān shāmān shishɛ̄n njì. Bə là jun bər mə̄bə yə̄ zinare də̀ kan yə sū ə nggà bēshi mgbə̄ncī yə də̀ dō sɛn de:

11”Wə̄ Rì wān sē nggɔn tə̀, sē wə̄ wān ma wān mə̄nē lə bɛ̄ wə̄ anrɛ̀n wə̄ mwɔn kī bə̄ mə̄nē mē kūkwār bə̄ nggɔn nggɔn. Sē wə̄ wān nan kī kūkwār, də̀ yə sē tekə mə̀wə̄ de nə̄ kī kūkwār shāmān, də̀ yə shāmān shishɛ̄n nzɛ̂nmē.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 5

1Nggə̄ sə̄ ngrɛ̄n mpəmprɛ takə̀dā gyə̄r ə ngwɔn rɛ̄ yə̄ nɛ̄ gu wān sɔ̀n ətù mgbə̄ncī. Mpəmprɛ takə̀dā yə rɛ ndɛ̄ də̀ car kùr mān ngga ywə̄ywə̌ywə̀. Bə kan takə̀dā yə ywān də̀ rɛ̄ yə ywān bə̄bə̀ tāmgbā.

2Nggə̄ kan ngrɛ̄n mə̀lɛkā yə̀ Rì gyə̀r wān sɛ̄ bə̄ nggɔn nggɔn wān sə̀ dàn de, “Sɛ̄ nggwɔ wān ma wān gu lə frɛ̄ takə̀dā mɛ̄ ə bə̄bə̀ tāmgbā mɛ̄ dətswɛ̄ gu man bu takə̀dā yə?”

3Də̀ nənè la shāmān ə mkparū kɛ̄ ə mgbəmgbrè mɛ̄ kɛ̄ ə tswɛ̄ yə̄ mənɛ̄ bān tsu sɛ̄ mān mɛ̄, wān ma wān gu lə bu takə̀dā yə də̀ man kyɛn nywī ywə̄ yo.

4Nggə̄ te də̌r cīnji də̀ gī nggānme anrɛ̀n nənè la shāmān wān ma wān gu lə bu takə̀dā yə də̀ man kyɛn nywī ywə̄ yo.

5Də̀ gyə̄r ənywī mənɛ̄ sɛ̀-ywā bə̄ nlyɛ̄ bān sɛ̄ lənkū mɛ̄ kàn dàn nggə̄ de, “Kàdə gì yo. Kyɛn, gu wān bə là gyɔ gu de bə̌rga yə̀ là ru ə gbōn kə̀ Yahuda, wān sɛ̄ tər ywa yə̄ cūn Doda, mɛ̄ re kōn ətù kī kūkwār, də̀ gu ma wān gu lə frɛ̄ takə̀dā yəmɛ̄ ə mpə̄mpə tāmgbā mɛ̄ də̀ bu yə.”

6Tswɛ̄ywə̄, nggə̄ kan ngrɛ̄n Və̌nkrù tswɛ̄ krè hyuhyur bə̄ mgbə̄ncī yə. Nkinɛ̄ nlyɛ̄ yə̄ shāmān shishɛ̄n bə̄ mənɛ̄ lənkū sɛ̀-ywā bə̄ nlyɛ̄ mɛ̄ sə̄ kan Və̌nkrù gu gyə̄ ə də̀ntswe. Və̌nkrù gu sə̀ sɛ̄ kə̄de wān bə ngun gu mbɛ̄. Gu sə̀ sɛ̄ bə̄ njə̄njo tāmgbā ə tù də̀ sɛ̄ bə̄ beshi tāmgbā nə̀nàn yə̄ sɛ̄ gbə̄gbrìn tāmgbā yə̀ Rì yə̀ bə te ndu ywe ə tswɛ̄ kūkwār ənywī mgbəmgbrè mɛ̄.

7Və̌nkrù gu kàn ywɛ̄ kə̄ kpə̄ takə̀dā yə ə ngwɔn rɛ̄ nɛ̄ gu wān sə̄ sɔ̀n ətù mgbə̄ncī.

8Mkpān gu Və̌nkrù kpə̄ takə̀dā yə, nkinɛ̄ bə nlyɛ̄ yə̄ shāmān shishɛ̄n bə̄ mənɛ̄ lənkū sɛ̀-ywā bə̄ nlyɛ̄ mɛ̄ kan kakūr nɛ̀n-nɛ̀n ə nggà bēshi Və̌nkrù gu. Mənɛ̄ bə mɛ̄ kūkwār bə sə̄ lwe gə̄ntɛ̄ ə ngwɔ̀n bə̄ nggūnggū yə̄ zinare yə̀ mə̀nyɛ̀n yə̀ cumgbə̀ sɛ̄ mān. Mə̀nyɛ̀n yəmɛ̄ sɛ̄ kə̄de bər yə̀ mənɛ̄ bān Rì.

9Bə kan dō sɛn suswɛ de: “Wə̄ me wān ma wān wə̄ lə ban takə̀dā mɛ̄ də̀ bu yə ə mpə̄mpə tāmgbā mɛ̄. Anrɛ̀n bə ngun wə̄ də̀ sɛ̄ bə̄ mə̀gì mə̀wə̄ yə̄ wə̄ kan rɛ mənɛ̄ də̀ lwe bə cà Rì mān. Mənɛ̄ bə bān wə̄ kpə bə cūngwɔn sɛ̄ bān ru kan tswɛ̄ cīn kūkwār ənywī mgbəmgbrè mɛ̄, də̀ sɛ̄ bān ru mə̀mɛ̄ nkan nkān də̀ sɛ̄ mə̀nyūrɛn nkan nkān nə̀nàn.

10Wə̄ kan bə tè mənɛ̄ bān wə̄ lə lwe bə də̀ kan bə tè mənɛ̄ bān tò bān zwɛ̄ Rì wān sɛ̄ nggɔn tə̀. Sɛ̄ mənɛ̄ bə mɛ̄ bān lə lwe mgbəmgbrè mɛ̄.”

11Nggə̄ la kan ngrɛ̄n kì gyə̀r nzə̌ yə̀ sə̀ tè. Nggə̄ ngrɛ̄n mə̀lɛ̀kū kənànme bān nənè lə la blā bə kpə̄ yo tswɛ̄ dō sɛn. Bə sə̄ kan mgbə̄ncī yə gyə̄ ə də̀ntswe də̀ kī nlyɛ̄ yə̄ shāmān shishɛ̄n bə̄ mənɛ̄ bān lənkū sə̄ sɛ̄ mān nə̀nàn.

12Bə zo mə̀kwàr bə də̀ dō sɛn de: “Wə̄ sɛ̄ Və̌nkrù wān bə ngun ə̀ kùcī də̀ wə̄ sɛ̄ bə̄ nggɔn nggɔn bə̄ kī kūkwār də̀ sɛ̄ bə̄ tsə̄ rɛn yə̄ nan kī zəze də̀ sɛ̄ bə̄ mgbrêmgbrē yə̄ nan kī nə̀nàn. Kān mənɛ̄ kūkwār nə̄ wə̄ nggɔn nggɔn də̀ man bɛ̄ sān wə̀!”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Nggə̄ kan gwɔ mə̀kwàr yə̀ kī kūkwār yə̄ sē shishɛ̄n yə̄ sē ə mkparū bə̄ mgbəmgbrè mē bə̄ kī yə̄ sē ənywī mə̀sər tswē dō sɛn de, “Kān tə̄ bɛ̄ sān nē gu wān sɔ̀n ətù mgbə̄ncī yə̄ cūn bə̄ Və̌nkrù gu. Kān tə̄ nə̄ bə nggɔn nggɔn də̀ man nyə̄r bə. Nə̄ bə mān kūci tswē sē bə̄ nggɔn nggɔn də̀ man sē bān lə lwe cūn ywe njì!”

14Kī nlyɛ̄ yə̄ shāmān shishɛ̄n kan dan de, “Yə sē ənə̀mē!” Də̀ ə tswēyəmē, mənē lə̄nkū sɛ̀-ywā bə̄ nlyɛ̄ mē kan kakūr nɛ̀n-nɛ̀n də̀ nə̄ bə nggɔn nggɔn.

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 6

1Nggə̄ kan ngrɛ̄n Və̌nkrù wān Rì tswē bu mpə gyə̄r yə̄ takə̀də̄. Mān tsūtswēywə̄, gyə̄r ənywī kī nlyɛ̄ yə̄ shāmān shishɛ̄n mē kàn rɛ̀n də̀ kwār yə sē kə̄de jun yə̀ glō də̀ yə̄ dàn de, “Gə̄rù nyə̀!”

2Nggə̄ kan kyɛn də̀ ngrɛ̄n nyàn kə̄kla tswē krè. Nē wān sa ətù nyàn yə sə̄ lwè tə̄tə̄ əngwɔ̀n, də̀ bə kan nə̄ gu bə̀r yə̀ bə là nə̄ nē wān bə ma gu kyɛn də̀ gu re kə̄n cùcùn. Gu kàn gə̄rù kə̄de nē wān re mā kyɛn mbɛ̄ də̀ là fə̀r tutu tswē gu re nə̄mān nzə̌.

3Və̌nkrù gu kàn bu mpə yə̄ ywā də̀ kì yə̀ ywā kàn dàn nzə̌ de, “Gə̄rù nyə̀!”

4Tswēywə̄, nyàn gyə̀r kàn gə̄rù də̀ sē kpə sə̄mbàn, də̀ nē wān sa ətù yə̄, bə nə̄ gu nggɔn nggɔn yə̄ gu lə gbō kə̄n te mənē də̀tswē bə man sə̄ nlywe nkəywə̀. Bə kan nə̄ gu njīmgbàn nggɔn yə nə̀nàn.

5Və̌nkrù gu kàn bu mpə yə̄ tə̌r də̀ nggə̄ kan gwɔ kì yə̀ tə̌r tswē dan de, “Gə̄rù nyə̀!” Nggə̄ kan kyɛn nzə̌ də̀ ngrɛ̄n nyàn yə̄ sē kpə cinjì tswē là gə̄ru. Nē wān sa ətù yə sə̄ lwè kì yə̀ bə là ma kī bə̄ yə mē ə ngwɔ̀n.

6Nggə̄ kan gwɔ nkinē kə̄de kwār tswē ru ənywī kī nlyɛ̄ yə̄ shāmān shishɛ̄n mē. Kwār yə dan de, “Mənē lə nan ndu bə̄ kə̄jī məbə yə̄ bə ywan bə yə̄ bə nan ndu mbrɛ̄ gyə̄r də̀ rɛ̀ begyòro ə nggūnggū yə̀ mā kī də̀ nan ndu bə̄ kə̄jī yəmē me nzə̌ ə tswē rɛ̀ besə̀kā ə nggūnggū yə̀ mā kī kyame. Də̀ man gyɛ̂n kā mə̀tərkī yə̀ là klə̌ dɔn zê me!”

7Və̌nkrù gu la kàn bu mpə yə̄ nlyɛ̄ də̀ nggə̄ kan gwɔ kwār kì yə̀ nlyɛ̄ ə tswē dan de, “Gə̄rù nyə̀!”

8Nggə̄ kan kyɛn nzə̌ də̀ kan ngrɛ̄n nyàn yə̀ sē fə kpə ywə̄. Nē wān sa ətù nyàn yə, bə sə̄ gyɔ gu de Kyū, də̀ nē wān bə gyɔ gu de Tswē Kyū sə̄ zwē gu mān ə gə̄n. Bə kan nə̄ bə nggɔn nggɔn nə̄ bə lwe mpə gyə̄r ənywī mpə̄mpə nlyɛ̄ yə̀ mgbəmgbrè mē, də̀tswē bə man nlywe mənē ə kə̄n də̀ man nə̄ gyɔ̀n vu mənē də̀ man nə̄ nywɛ̂n nyɛ̄n lələ nkan nkān shāmān, də̀ man nan ndu bə̄ nan hwān nkan nkān yə̀ mgbəmgbrè mē ə tswē nlywe mənē nə̀nàn.

9Mkpān yə̄ Və̌nkrù gu bu mpə yə̄ tun, nggə̄ kan ngrɛ̄n gbrīn yə̄ mənē bān Rì bān bə nlywe bə anrɛ̀n bə dan mənē rɛn yə̄ Rì də̀ anrɛ̀n bə dan ə kpàr bɛ̄ de bə kpə rɛn yə̄ Rì te njìnjì. Gbrīn yə̄ mənē bə mē sə̀ sē ə tə̀r tswē yə̄ nē sə̄ tō kī yə̄ cumgbə̀ nə̄ Rì mē.

10Bə kan dɔ̄n rɛn kpān kpān de, “Wə̄ Rì wān sē Nggɔn tə̄, wə̄ wān sē nē wān sē ntsər də̀ sē njìnjì. Tə̄ lə ban mkpān sɛn nàn anrīn də̀ wə̄ sə̄ sùr mənē bān mgbəmgbrè mē rɛn də̀ nə̄ bə mgbŭ anrɛ̀n bə nlywe tə̀!”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Də̀ nənè gyər kàn nə̄ bə lə̄gā kəkla, də̀ dan bə de nə̄ bə sə̄n sū kpə tsə̂ nzə̌ nrīn anrɛ̀n
sɛ̀ mə̄nē bə la shɛ̄ mān mbɛ̄ yo. Yə kədè nkyɛn nywɛngyə̀r bə bān là zwe Rì bān mə̄nē
bān mgbəmgbrè mē lə nlywe bə nə̀nàn sə̄sān bə nlywe bə mē.

12Və̌nkrù gu la kàn bu mpə yə̄ tānnɛ̀n. Mān tsūtswēywə̄, mgbəmgbrè kan tar cū kənàn,
də̀ rì kàn sər tè cīnji kə̄de kpə nkùlwè cinjì, də̀ hwə kan sər te gəgrɛ̀n kə̄de màgì,

13də̀ ntsɛ̄ kan sə̄ jun ə shū kankərɛ̄ ə mə̀mē kə̄de klə̌ mənggə̀rō yə̀ la kpàn yo, yə̀ cucu
yə̄ là te nggān là kpə yə̄ tsu kankərɛ cùcùn.

14Kpəkpə mkpəlàshū kan nyɛn kə̄de nənè là nyɛ̌n mbu cùcùn, də̀ gbūgbu kūkwār bə̄
nywɛ̂n mpə mə̀mē yə̄ mə̀sər kan yə sū ə də̀ntswe kan kā tswē yə̄ bə sē mān mē dən.

15Tswēywə̄, mə̄nē kūkwār bə̄ mə̀cūcùn bān mə̀mē nkan nkān, bə̄ nggɔn nggɔn bān tā
kə̄n, bə̄ mə̄nē bān sē bə̄ ngwən, bə̄ mə̄nē bān sē bə̄ nggɔn nggɔn, bə̄ nkyɛn mə̄nē, bə̄
mə̄gər, bə̄ bān la sē mə̄gər yo, bə kūkwār bə kulwe ywē kə̄ nyə̀r ə ywa mgbantə ətù
gbūgbu.

16Bə kan dan gbūgbu yə de, “Gyɛkū càn tə̀ də̀ man ywān tə̄ tè də̀tswē tə̄ man kan nyə̀r
kulwe nē gu wān sə̀n ətù mgbə̄ncī də̀ man jun gyār yə̀ Və̌nkrù mē nə̀nàn!

17Yə sē ənə̀mē, anrɛ̀n mkpān ma yə̄ bə lə tsar gyār yə̀ bə sē bə̄ yə̄, də̀ sē nggwɔ wān
ma wān gu lə krè ə nggà bēshi bə ə mkpān yəmē?”

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 7

1Mkpān yə̄ kī mē te krɛ kūkwār, nggə̄ kan ngrɛ̄n mə̀lɛ̀kū nlyɛ̄ tswē krè ə kə̄nkɔn nlyɛ̄
yə̀ mgbəmgbrè mē. Bə sə̄ krē də̀ sə̄ ywar cucu yə̄ là ru ə kə̄nkɔn nlyɛ̄ yə̀ mgbəmgbrè
mē ə tswē tē. Bə la nə̄ cucu yə te ə mə̀mē nə̄mān kē ətù mə̀sər kē ə tərkì nə̄mān yo.

2Tswēywə̄, nggə̄ kan ngrɛ̄n mə̀lɛkā gyə̀r sə̀ rù ə nggà nzān, də̀ lwè kì yə̀ bə là te mə̄nē
bān Rì kpà ə ngwɔ̀n. Sē Rì me wān sē shishɛ̄n. Mə̀lɛkā gu kàn dɔ̀n mə̀lɛ̀kū nlyɛ̄ gyɔ.
Mə̀lɛ̀kū nlyɛ̄ mē sē bān Rì nə̄ bə nggɔn nggɔn nə̄ bə kan mə̀mē bə̄ mə̀sər yə̀ nē cāzu.

3Gu kàn dàn de, “Kān gyə̄ kàdə kàn mə̀mē kē mə̄nē kē mə̀tərkī cāzù mbɛ̄ yo; kān tə̄ te
mə̄nē bān Rì kpà ə cīn bə anrīn.”

4Də̀ bə kan dan nggə̄ sɛ̀ mə̄nē bān bə te bə kpà ə cīn mē de bə sē mə̄nē tsɔ te kə tsɔ te
kə nà-gyə̀r (144,000) bān ru ə nyūrɛn mə̄nē bān Sərela.

5Mə̄nē nà-tsɔ-tsɔ ru ə gbə̄gbɔ̀n tsɔ yə̀ mə̄nē bān Sərela. Ə gbə̄n kə̀ Yahuda sə̀ sē mə̄nē
nà-tsɔ, ə gbə̄n kə̀ Ruben sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ, ə gbə̄n kə̀ Gada sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ,

6ə gbə̄n kə̀ Shɛru sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ, ə gbə̄n kə̀ Natali sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ, ə gbə̄n kə̀
Mənase sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ,

7ə gbə̄n kə̀ Siman sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ, ə gbə̄n kə̀ Ləywi sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ, ə gbə̄n kə̀
Yisaka sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ,

8ə gbə̄n kə̀ Zɛbulun sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ, ə gbə̄n kə̀ Yusuwu sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ, də̀ ə gbə̄n
kə̀ Banyanmi sə̀ sē mə̄nē nà-tsɔ. Mə̄nē mē, bə sə̄ te bə kpà yə̀ Rì ə cīn bə kūkwār.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Mkpān yə̄ kī mē gə̄gə̄ vūnga, nggə̄ kan kyɛn nzə̌ də̀ kan ngrɛ̄n nkyə̄r mə̄nē kənànme
bān la te yə̄ nē lə blā bə kpə̄ yo. Mə̄nē bə mē sē bān ru ə mə̀mē nkan nkān də̀ sē bān
mə̀nyūrɛn nkan nkān də̀ sē bān sē bə̄ kpə̀ntàn kpə̀ nkan nkān nə̀nàn. Bə sə̄ kpm kī
kə̀kla də̀ lwe mgbā rē ə ngwɔ̀n nə̀nàn də̀ kre ə nggà bēshi mgbə̄ncī yə̄ Rì tswē yə̄
Və̌nkrù mē sē mān nə̀nàn.

10Bə kan sə̄ dōn rɛn də̀ sə̄ dan de, "Sē Rì wān sē Nggɔn tə̄ wān kpə tə̄ cūngwɔn gu
wān sɔ̀n ə̀tù mgbə̄ncī yə də̀ yə sē yə̄ ru bə̄ Və̌nkrù."

11Mə̀lɛ̀kū kūkwār krē kan mgbə̄ncī yə̄ Rì gyɔ̄ də̀ntswe bə̄ mə̄nē lə̄nkū bə̄ kī nlyɛ̄ yə̄
shāmān shishɛ̄n mē nə̀nàn. Bə kan kakūr nɛ̀n-nɛ̀n də̀ nə̄ Rì nggɔn nggɔn,

12də̀ dan de, "Kān tə̄ bɛ̄ Rì də̀ man nə̄ gu nggɔn nggɔn. Kān tə̄ nyə̄r gu ə mkpān mē
kūkwār. Sē gu me wān tsə rɛn yə̄ nan kī də̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn nə̀nàn. Nə̄ nggɔn nggɔn
mān sē yə̄ māgu ywe njì. Yə sē ə̀nə̀mē!"

13Tswēywə̄, gyə̄r ə̀nywī mə̄nē lə̄nkū kàn rì nggə̄ de, "Mə̄nē bān kpm kī kə̀kla mē sē bə
nggwɔ də̀ bə sē bān ru ə ywə̄?"

14Nggə̄ kan sa gu mān de, "Nggɔn nggə̄, nggə̄ la tsə bə yo. Sē wə̄ wān tsə bə." Gu kàn
dàn nggə̄ de, "Bān mē sē mə̄nē bə bān nan krē mgbāmgbān ə mgbŭ yə̀ bə sə̄ kpə̄
kūkwār. Bə ngla kī kpm bə bə̄ mə̀gì yə̀ Və̌nkrù də̀tswē yə man sē kə̀kla.

15Yə sē ə̀nə̀mē, bə là kre ə nggà bēshi mgbə̄ncī yə̄ Rì ə̀nywī kə̀ gu yə̄ sē nggɔn bū bə̄
mbrɛ̄ mē kūkwār, də̀ là sə̄ nə̄ gu nggɔn nggɔn. Nē gu wān sɔ̀n ə̀tù mgbə̄ncī yə lə nan
bə kyūn də̀ gbyɛ̄n bə də̀tswē nkinē man kə̀də nàn bə yo.

16Mfə bə̄ rɛ lə la te bə yo gbə̀gbori. Rì lə la lan də̀ wu bə kpə nzə̌ yo.

17Yə lə sē ə̀nə̀mē anrɛ̀n Və̌nkrù mē tukpə̀ gu wān sē ə tswē mgbə̄ncī mē lə kyūn bə
kə̀de nē wān là kru Və̌nkrù də̀ sē gu wān lə lwe bə ywe tswē mə̀sər yə̀ là nə̄ nē shishɛ̄n
là kulwe kū mān mē. Də̀ Rì lə swɛ bə mə̀shi ə mgbo."

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 8

1Mkpān yə̄ kī mē te krɛ, Və̌nkrù gu kàn frē mpə yə̄ tāmgbā ə̀nywī takə̀dā yə̀mē.
Mkpān yə̄ yə̄ bu yə, mkparū tswē yə̄ Rì sē mān kan kūr gyun ban mkpān tsɛ̂ ma beshi
jī kì yə̀ lə te.

2Tswēywə̄, nggə̄ kan ngrɛ̄n mə̀lɛ̀kū tāmgbā bān là nan Rì ndu ə tswē krè, də̀ nə̀nè gyə̄r
kàn nə̄ bə mplun tāmgbā.

3Mə̀lɛ̀kā gyə̀r nzə̌ kàn ywè kə̄ krè ə tswē yə̄ bə sə̄ tō kī yə̄ cumgbə̀ nə̄ Rì yə̄ bə nan yə̄
bə̄ zinare. Gu sə̀ lwè nggūnggū yə̀ bə nan yə bə̄ zinare nə̀nàn ə ngwɔ̀n gu. Nə̀nè gyə̄r
kàn nə̄ gu mə̀nyɛ̀n yə̀ cumgbə̀ kə̀nàn. Gu kàn kàn mə̀nyɛ̀n yə̀mē sū ə̀nywī nggūnggū
yə̀ zinare mē gìgyə̀r bə̄ bə̀r yə̀ mə̄nē bān Rì ə tswēywə̄ tswē yə̄ bə sə̄ tō kī yə̄ cumgbə̀
yə ə nggà bēshi mgbə̄ncī yə̄ Rì.

4Gu kàn cu glo gyɔ̄ mə̀nyɛ̀n yə̀ cumgbə̀ mē də̀tswē ntsə̀ntsē ywə̄ man ywè mkparū
gìgyə̀r bə̄ bə̀r yə̀ mə̄nē bān Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Də məlɛkā kàn cu nklaglo ə tswē yā bə sā tō kī yā cumgbà yə mē sū ənywī nggūnggū yà mənyɛ̀n yà cumgbà sē mān mē, dà kàn yə vàr kànkərē ənywī mgbəmgbrè. Mkpān yā gu nàn səsānmənàn, tswē kan sā gbm dà glō kàn sà jun, dà nār sà tè shânshàn, dà tswē kan sā ban cū te nənàn.

6Tswēywā, məlɛ̀kū tāmgbā bān lwe mplun ə ngwɔ̀n kan sā kyūn yā bə lə vre yə.

7Məlɛkā yà kùcī kàn vre mplŭn yà yā lwè. Mān tsūtswēywā, mgbantə yā glō bā glo yā bə kan zānzu bā màgì kan sā kankərɛ ənywī mgbəmgbrè. Mpə gyār ənywī mpāmpə tàr yà mgbəmgbrè mē kpāwu, dà mpə gyār ənywī mpāmpə tàr yà mətərkī bā mgbəga kūkwār kpāwu mān nənàn.

8Məlɛkā yà ywā kàn vre mplŭn yà yā lwè nənàn. Bə kan ban nkinē gyàr yà sē kāde tu gbù yà sà rɛ̀n glo kan tāgyā ənywī nē nggɔ̀n. Mān tsūtswēywā, mpə gyār ənywī mpāmpə tàr yà nē yə kàn sər tè màgì,

9dà mpə gyār ənywī mpāmpə tàr yà kī yā sē ənywī nē nggɔ̀n yə kan tsu kūkwār, dà mpə gyār ənywī mpāmpə tàr yà gbm̄gbm̀ nggɔ̀n nggɔ̀n kan te gbəjā nənàn.

10Dà məlɛkā yà tăr kàn vre mplŭn yà yā lwè. Ntsɛ̄ nggɔ̀n yà sà rɛ̀n glo bârbàr kāde jā ləlwè kàn rù ə shū gyɛkū ətù mpə gyār ənywī mpāmpə tàr yà nē nggɔ̀n bā tswē yā məsər là ru ə məmē gāru nənàn.

11Bə là gyɔ sān ntsɛ̄ yə de "Rĕmgbo." Mpə gyār ənywī mpāmpə tàr yà məsər yə kàn rèmgbo, dà mənē kənànme bān sā məsər yà tsu anrɛ̀n rĕmgbo yà məsər yā.

12Məlɛkā yà nlyɛ̄ kàn vre mplŭn yà yā lwè. Mpə gyār ənywī mpāmpə tàr yà rì bā hwə bā ntsɛ̄ kan kan nrin dətswē lan yà kī tar yəmē gyɛ̂n kàn sē bū. Glo la shāmān yā lə lan sū tswē ə mpə gyār ənywī mpāmpə tàr yà rì bā bū mē yo.

13Nggā kan kyɛn dà kan ngrɛ̄n gbàn tswē là bwā ə shū dà dɔ̀n rɛn kpān kpān dà dan de, "Gyā gbà kulwe! Gyā gbà kulwe! Gyā gbà kulwe! Rànkpə sē nggānme yà lə nyā ətù mənē bān mgbəmgbrè mē mkpān yā nkyɛn məlɛ̀kū tàr mē lə vre mplun yā yə lwe."

Rɛn yā Gbrīn tsar Yɔhanan 9

1Məlɛkā yà tun kàn vre mplŭn yà yā lwè, dà nggā kan ngrɛ̄n ntsɛ̄ gyàr yà gyɛkū ə məmē. Nē gyār kàn nā ntsɛ̄ yā bĕkì yà bu nkɔ̀n yà jūjū yā la te mkplā mē yo.

2Ntsɛ̄ yā kàn bu nkɔ̀n yà jūjū yə dà mān tsūtswēywā, ntsə̀ntsē kàn rù ənywī ywā kāde ntsə̀ntsē yà glo nggɔn. Ntsə̀ntsē yə kàn ywān rì dà tswē kan te bū ywî.

3Tswēywā, zē kan ru ənywī ntsə̀ntsē yā kankərē ə məmē. Dà nē gyār nā zē yə mgbrêmgbrē yā yə lə tā mənē rān kāde ləlān.

4Dà bə kan dan zē yə de nā yə kādə kan mgbəga kē mətərkī kē kī nəmān yā là ru mbē dà cɛ mē te məme yo. Bə dan zē yə de nā yə gyɛ̂n tā mənē bān la sē bā kpà yà Rì ə cīn bə mē yo kyame.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Bə la nā zē yə mē nkōn nā yə nlywe mānē bə mē yo, dà dan yə de nā yə gyên nā bə mgbŭ kyame te hwǎ tun. Ràn yà zē yəmē sà sē kāde ràn yà nē là kpā cùcùn màn làlān dà tar gu.

6Ə mkpān yəmē, mānē lə fò kyū dàtswē bə man kādə kpā mgbŭ yàmē nzǒ yo, dà lə la ngrēn kyū yə yo. Bə lə fò de kyū mān vu bə dà kyū lə la vu bə yo.

7Zē yə sā sē kāde nyān yā là kre ji yā bə lə lwe yə ywe tswē te kōn. Zē yə sā kpm bər yā sē kāde bàr yà cūn yà bə nan yə bā zinare, dà ru beshi kāde yā mānēnjì.

8Mfùtù yà zē yə sā sē kāde mfùtù yà mbàmbā dà nyər yə sā sē kāde nyər yā bărga.

9Zē yə sā kan kī nāmān ywar tsɛ kāde zā yā bə là kan ywar tsɛ̄ cùcùn ə mkpān te kōn, dà mgbāmgbàn yà zē yə sà tar cū kāde kī yā sa yā nyān là gbin dà ywe ə tswē te kōn.

10Zē yə sā sē bā ncə dà sā tā rān kāde lālān. Dà sà sē bā ncə yəmē yā yə nan ndu bā yə ə tswē nā mānē mgbŭ te hwə tun.

11Nē wān sē cūn bə sà sē màlɛkā yà là lwe jūjū yā la te mkplā mē yo. Sān gu ə nyū rɛn mānē bān Yahuda re de Yabadan, dà sē ə nyū rɛn mānē bān Heleni nzɛn, yə re de Yafəliyən (Sān mē là tsar de, Nē wān là kan kī te gbəjā.)

12Mgbŭ yà kùcī gəgā vūngà nzênmē, dà kədè ànkpə yà ywā yà la te tswē yo yà lə nyā nzǒ.

13Màlɛkā yà tānnèn kàn vre mplŭn yà yā lwè dà nggā kan gwə kwār tswē ru ə kānkən nlyɛ̄ yà tswē yā bə sā tō kī yā cumgbà nā Rì mē yā bə nan yā bā zinare, yā kre ə nggà bēshi Rì.

14Kwār yə kan dan màlɛkā yà tānnèn yà lwe mplŭn ə ngwòn mē de, “Màlɛ̀kū nlyɛ̄ bān bə kpān bə sū ə nē nggòn yà bə là gyə yə de Yufərɛti mē, su bə cūngwən.”

15Bə kan su màlɛ̀kū nlyɛ̄ bə mē cūn ngwən, bə bān bə kyun bə zwē jī mkpān bā mbrɛ̄ bā hwə yā sɛ yəmē, nā bə nlywe nkyār gyār ənywī nkyānkyàr tàr yà mānē kūkwār.

16Bə kan dan nggā sɛ̀ yà mānē bān tā kōn bān là kulwe nyān de bə sē mānē nà-gùr te kə nà-gùr te kə ywā (200,000,000).

17Nggā kan ngrēn nkōn yā mānē bān sā kulwe nyān məbə mē, dà kan ngrēn nkōn yā nyān yə sā sē nànàn ə nkòn yà bə tsar nggā yà. Bə sā kan kī yā zā kpm ywar tsɛ məbə. Dà kpm kpə kī yə sā sē kāde glo dà sē kpə shushù myŏ dà sē kpə kāde mùmū lā. Màtŭ yà nyān yə sà sē kāde màtŭ yà bărga, dà rərɛn glo bā ntsàntsē bā màmān yà sē kāde màmān zū sà gārù ə nyū yə.

18Mānē kənànme tsu dùdu kī tar yəmē yā sā gāru ə nyū nyān yə. Kī yəmē sē ntsàntsē bā rərɛn glo bā nyŭn yà màmān yà ywār zū.

19Yə la sā sē bā nyū kyame yo, sā sē bā ncə yā nyān yə sā nan ndu bā yə ə tswē ywàn mānē nànàn. Ncǎ yā nyān yə sā sē kāde gwa dà yə te tŭ, dà sā sē bā ncǎ yəmē yā nyān yə sā te mānē mpāmpà.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Nkyɛn mānē bān la tsu yo la kā kī məme yā bə là nan dɔn yo. Bə sā kūci ə tswē zwē gbāgbrìn məmè bā kpūkpɔ̀ yā bə nan yə bā ngwɔn bə. Kpūkpɔ̀ yəmē sē yā bə nan yə bā zinare bā yazùrfā bā zā yā là la gbāgbla, bā mgbantə bā mətərkī. Kī yəmē là ngrēn kē gwɔ rɛn kē zər yo.

21Kī yā mānē bə mē sā nan də̀ la kā dɔn nənàn yo mē, sā nkōn yā nlywe mānē, bā te mā, bā te nggā, bā te gi.

Rɛn yā Gbrīn tsar Yɔhanan 10

1Mkpān yā kī mē te krɛ, nggā kan ngrēn məlɛkā gyər nzə̌ tswē rū ə mkparū jì nyə̀ də̀ sē bā nggɔn nggɔn. Ywār kpəkpə glō sə̀ ywān gu tè kāde sē làgā yə̀ gu kpm də̀ dādār glō sā sē gu ə tù. Beshi gu sā lan kāde rì də̀ zə gu sē kāde jījān glo.

2Gu sā lwè takədā kukwə̌ ə ngwɔ̀n yā bə bu yə. Gu kàn zə rē gyā ənywī nē nggɔ̀n, də̀ kàn yā mlā gyā ə məmē,

3də̀ kàn dɔ̀n gyɔ kpān bā kwār gu kāde gì yə̀ bărga là gì cùcùn. Də̀ mkpān yā gu dɔ̀n gyɔ, glō kàn jūn tèkə tāmgbā.

4Mkpān yā glō jūn tèkə tāmgbā mē, nggā sā ywe tswē car mərɛn yə̀ là rū ə jūn glō yā, də̀ kan gwɔ kwār yā nē ru ə mkparū də̀ rɛn bā nggā de, “Kədə dàn nənè mərɛn yə̀ wā gwɔ mē yo, də̀ man kədə car yā sū ənywī takədā yo.”

5Də̀ nggā kan ngrēn məlɛkā yə̀ krè də̀ kan zə gyər gyā ənywī nē nggɔ̀n, də̀ kan gyər gyā ə məmē, də̀ zo ngwɔn yā rē lwe tè ə shū.

6Gu kàn shənrin ənywī sān yā Rì wān shāmān njì wān nan mkparū bā kī yā sē mān kūkwār, bā mgbəmgbrè mē bā kī yā sē mān bā məsər yə̀ nē bā kī yā sē mān kūkwār. Gu shənrin də̀ dan de, “Mkpān la shāmān kənàn nzə̌ yo.

7Mkpān yā məlɛkā yə̀ tāmgbā lə vre mplŭn yə̀ yā lwe, də̀ sē ə mkpān yəmē yā Rì lə nan kī yā sē nyər nyər yā gu kàn zwè de gu lə nan səsān gu ngan yə sū mānē bān dɔ̀n rɛn māgu sū mānē mē.”

8Nggā la kan gwɔ kwār yā ru ə mkparū də̀ rɛn bā nggā ə̀ kùcī mē tswē dan nggā de, “Ywē kā kpā takədā kukwə̌ yā bə bu yə mē yā sē ə ngwɔ̀n məlɛkā yə̀ krè də̀ zə gyər sē ənywī nē nggɔ̀n də̀ gyər sē ə məmē.”

9Nggā kan ywe bā məlɛkā yā də̀ dan yā de nā yā kàn takədā kukwə̌ mē nā nggə̀. Yā kàn dàn nggā de, “Kpā takədā yəmē tàn. Mkpān yā wā də̀ kàn yə bàr ə rərɛn kyɛn mər ywā, yə lə re mgbo màn yə dā ywe kə sū nywī nɛ̀n, də̀ lə gyên mər kāde shɔ ə nyū wə̀.”

10Tswēywā, nggā kan kpā takədā kukwə̌ yə ə ngwɔ̀n məlɛkā yā də̀ kan yə tan. Yə mər kāde shɔ ə nyū nggā, də̀ mkpān yā nggā tan yə mre ywe nywī nɛ̀n, yə gyên re mgbo.

11Tswēywā, bə kan dan nggā de, “Yə sē kpaki yā wā lə dan kī kūkwār yā Rì dan wā ətù mānē bān məmē bā mənyūrɛn nkan nkān bā məcūcùn nkan nkān nənàn.”

Rɛn yā Gbrīn tsar Yɔhanan 11

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Ə mkpān yəmē, bə kan nə̄ nggə̄ kpàkì gyə̀r yə̀ mā ndē kī kyɛn, də̀ Rì kàn dàn nggə̄ de, “Doglò də̀ man kə̄ mā zə Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì bə̄ tswē yə̄ bə là tɔ kī nə̄ Rì mān kyɛn, də̀ man blā mənē bān là bɛ Rì mān kyɛn nə̀nàn.

2Də̀ man kàdə mā zə kplabē Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yə yo; gyên kà yə dɔ̀n anrɛ̀n bə kan yə nə̄ mənē bān la sē mənē bān Rì yo. Mənē bə mē lə zər cān gbù yə̀ Rì mē te hwə̌ sɛ̀-nlyɛ̄ bə̄ hwə ywā (42).

3Mənē ywā bān mənggə̀ bān lə dan mənē rɛn ətù nggə̄, nggə̄ lə te bə ndu. Bə lə kpm kī yə̄ sɔ̀n kyū, də̀ Rì lə nə̄ bə nggɔn nggɔn yə̄ bə lə dan mənē rɛn te vē nà-gyə̀r bə̄ gigi-ywā bə̄ vē sɛ̀-tānnɛ̀n (1,

260).”

4Mənē bān là dan rɛn ətù Rì bə mē sē mə̀tərkī nə̄mān ywā yə̀ bə là gyɔ yə̄ de zɛtun, də̀ sē tswē yə̄ bə là kan bə̄telà klə mān. Mənē ywā bə mē là kre ə nggà bēshi Rì wān là lwe mgbəmgbrè mē.

5Nənè də̀ fɔ̀ de gu lə nan bə məme, glo là ru ə nyū bə də̀ to lənggə bə wu. Ə nkə̄n yəmē nə̀nàn, nənè də̀ là fɔ̀ yə̄ gu nan bə məme, tswēyəmē gu lə kpə̄ kyū məgu.

6Mkpān yə̄ mənē bə mē là dan rɛn Rì, bə sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ bə ywar shū də̀tswē glō man kàdə kū yo. Bə sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ bə lə kan mə̀sər yə̀ nywên mbəmblə̄ bə̄ nē sər te mə̀gì. Bə sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ bə nə̄ gbəjā kī nkan nkān nyə mgbəmgbrè mē nə̀nàn.

7Mkpān yə̄ mənē ywā bə mē də̄ dan mənē rɛn Rì krɛ, nàn hwān yə̀ sē glo glo yə̀ là ru ənywī jūjū yə̄ la te mkplā yo mē, lə nyə̄ te kə̄n bə̄ bə də̀ rè bə ə kə̄n yə̄ də̀ nlywe bə nə̀nàn.

8Bə lə kan kə̌n mənē ywā bə mē sū ə gyə̌r nkɔ̀n nggɔ̀n ənywī gbù nggɔ̀n yə̀ bə kan wān sē nggɔn bə kpān ə nggā mē. Sān yə̄ gbù yə̀ bə là dan de sān ywə̄ re de Saduman kē Masar.

9Mənē bān mə̀nyūrɛn nkan nkān bān ru kan tswē cīn ə mgbəmgbrè mē bān là rɛn nyū nkan nkān lə ru nyə kyɛn kə̌n yə̀ mənē ywā bə mē te vē tàr bə̄ nkyɛn də̀ lə la kpə̄nyɛn nə̄ bə vu mənē bə mē ryūn yo.

10Mənē bān mgbəmgbrè mē lə te zə̀zè anrɛ̀n kyū yə̄ mənē ywā bə mē. Bə lə nan gān də̀ lə sə̀ rɛ̄ kī gə̄ nkəywə̀, anrɛ̀n mənē ywā bə mē dan mənē bān mgbəmgbrè mē rɛn Rì də̀ bə kpə̄ mgbŭ nggānme ətù ywə̄.

11Mkpān yə̄ vē tàr bə̄ nkyɛn mē gə̄gə̄ vūngà, Rì kàn kàn vrè mə̀gu yə̀ là nə̄ shishēn sū mənē bə də̀ bə kan tāshɛn də̀ dōglo krē ndèndè. Mkpān yə̄ bə dōglo krē, mpūr kan te mənē kūkwār bān ngrɛ̄n bə.

12Kwār nē kan ru ə mkparū də̀ rɛn bə̄ mənē ywā bə kpān də̀ dan bə de, “Nə̄ gyə̄ nyə mkparū ə sə̄kànmē.” Də̀ bə kan ywe shū ənywī kpəkpə mkpəlàshū də̀ lənggə bə krē də̀ sə̄ kyɛn bə.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

13Mān tsūtswēywə̄, tswē kan ban cū te də̀ mpə gyə̄r ənywī mpə̄mpə gùr yə̀ gbù yəmūn kàn jì kànkə̀rɛ. Də̀ mə̄nē nà-tāmgbā (7,000) tsu anrɛ̀n tar cū yə̀ mə̀mē yə̄. Mpūr kan te nkyɛn mə̄nē bān shāmān shishɛ̄n, də̀ bə kan sə̄ bɛ̄ sān Rì wān sē ə mkparū.

14Yə̀mē sē mgbŭ nggɔ̀n yə̀ ywā yə̀ gə̄gə̄ vūngà, də̀ yə̀ tăr kàsə̄ sē yə̀ yə̄ lə nyə̄ mənrīn.

15Mkpān yə̄ kī mē te krɛ kūkwār, mə̀lɛkā yə̀ tāmgbā kàn vre mplŭn yə̀ yə̄ lwè. Mān tsūtswēywə̄, nggə̄ kan gwɔ mə̀kwàr yə̀ mə̄nē tswē ru ə mkparū də̀ sə̄ dan kpān kpān de, “Rì bə̄ nē wān gu te ndu nyə̀ ənywī mgbəmgbrè mē nə̄ gu nyə̄ kpə̄ mə̄nē cūngwɔn nzɛ̂nmē, nggɔn nggɔn yə̄ lwe mgbəmgbrè mē sē ə ngwɔ̀n bə də̀ bə là lwe yə ywe njì.”

16Tswēywə̄, mə̄nē lə̄nkū sɛ̀-ywā bə̄ mə̄nē nlyɛ̄ bān sə̄ sɔn ə mgbə̄ncī məbə ə nggà bēshi Rì kan kakūr nɛ̀n-nɛ̀n də̀ nə̄ gu nggɔn nggɔn,

17də̀ sə̄ dan de, “Tə̄ nyər wə̄ Rì nggānme wə̄ gu wān sē nggɔn tə̀ wān sē bə̄ nggɔn nggɔn, wə̄ gu wān shāmān ə̀ kùcī də̀ shāmān nzɛ̂nmē. Tə̄ nyər wə̄ anrɛ̀n nggɔn nggɔn yə̄ lwe mgbəmgbrè mē sē ə ngwɔ̀n wə̀.

18Nkyɛn mə̄nē bān la sē bān Rì yo sə̄ te gyār bə̄ wə̀, də̀ mkpān ma nzɛ̂nmē yə̄ gyār mə̀wə̄ lə dōglo ətù bə, mkpān nyə yə̄ wə̄ lə sùr mə̄nē bān tsu rɛn. Mə̄nē bān sē mə̄gər wə̄ də̀ sē bān dɔ̀n rɛn mə̄wə̀ sū mə̄nē, mə̄nē bān sē nggɔn nggɔn bə̄ bān sē kukwɔ̌ bān là nə wə̄ nggɔn nggɔn, mkpān ma nə̀nàn nzɛ̂nmē yə̄ wə̄ lə nə̄ bə ryă ngwɔn mə̀bə. Mə̄nē bə mē kūkwār sē mə̄gər wə̄ bān dɔ̀n rɛn mə̄wə̀ sū mə̄nē, mə̄nē bān mə̄wə̀ bān sē nggɔn nggɔn bə̄ bān sē kukwɔ̌, bān là nə̄ wə̄ nggɔn nggɔn. Mə̄nē bān là kan mgbəmgbrè mē te gbəjā, sē ə mkpān yəmē yə̄ wə̄ lə kan bə cāzù nə̀nàn.”

19Bə kan bu Kə̄ Nggɔn Rì yə̄ sē ə mkparū də̀ nggə̄ kan ngrɛ̄n ənywī ywə̄, Kpàtè yə̀ Rɛn yə̄ Rì kpān nyū gyɔ, krè mān. Tswē kan sə̄ lan glo gbə̄gbla də̀ sē gwàr me, də̀ glō sə̀ jun də̀ mə̀mē sə̀ ban cū te də̀ mgbantə glō sə̄ jun ə mkparū kankərɛ ə mə̀mē nə̀nàn.

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 12

1Ə̄ mkpān yəmē, nggə̄ kan ngrɛ̄n nkinē gyə̀r nggɔ̀n yə̀ mə̀ ə mkparū. Mbə̄ gyə̄r sə̄ sē mān ə nkinē yəmūn. Gu bàn rì kpm ywān nkəywə̄ kə̄de lə̀gā də̀ dōglò krè ətù hwə də̀ kpm bə̀r cūn yə̀ bə nan yə̄ bə̄ ntsɛ̄ tsɔ.

2Gu sə̄ lwè nɛ̄n də̀ sə̀ nyə̀ tswē ngrin də̀ gì ngrin yə.

3Nggə̄ la kan ngrɛ̄n nkinē gyə̀r yə̀ mə̀ ə mkparū nzɔ̌. Mgbəlɔ nkūr gyə̄r nggɔn yə̄ sē səmbàn sə̄ sē mān, də̀ yə̄ rù tŭ tāmgbā də̀ sē bə̄ njə̄njo gùr də̀ kpm bə̀r yə̄ cūn ə mə̀tŭ tāmgbā mē.

4Nkūr yə nàn ndu bə̄ ncə yə̄ ə tswē tər ntsɛ̄ yə̄ mpə gyə̄r ənywī mpə̄mpə tàr yə̀ ntsɛ̄ yə kànkə̀rɛ̄ ə mə̀mē. Nkūr yə̄ nyə̄ krè ə nggà bēshi mbə̄ wān là kùr ngrin mē dətswē yə̄ man bàn zə̄ywə̄ wān gu là nyə̄ tswē ngrin mē tàn.

5Mbə̄ gu kàn ngrìn vɛ̄n və̄lən wān lə lwe kpàkì yə̀ cūn yə̀ bə nan yə̄ bə̄ zə̄, də̀ lə lwe mə̄nē bān mgbəmgbrè mē kūkwār. Mkpān yə̄ gu ngrìn vɛ̄n gu, bə kan ban gu lwe ywe tswē yə̄ Rì sɔ̀n ətù mgbə̄ncī mə̀gu yə̀ cūn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

6Mbə̄ gu kàn kulwe ywè nywī mgbə̀jī tswē yə̄ Rì kyūn zwè gu, tswē yə̄ bə lə nan gu kyūn ma vē nà-gyər bə̄ gigi-ywā bə̄ vē sɛ̀-tānnɛ̀n (1,

260).

7Tswēywə̄, kə̄n kàn dōglò ə mkparū. Mə̀lɛkā yə̀ sē nggɔn yə̀ re de Mikayilu bə̄ nkyɛn mə̀lɛ̀kū bān là zwe yə̄ kan te kə̄n bə̄ nkūr yə̄, də̀ nkūr yə̄ bə̄ mənē bān məgu fər tutu tswē te kə̄n yə̄ nə̀nàn,

8də̀ bə Mikayilu re kə̄n yə̄, də̀ la kpənyɛn nə̄ nkūr bə̄ mənē bān məgu sə̄n ə mkparū nzə̌ yo.

9Sān nkūr məmè yəmē sə̄ re de Shɛtan, də̀ sē gu wān sē cūn gbə̄gbrìn məmè, də̀ sē gu wān sē gwă yə̀ shāmān sə̀sɛ̀ mun yə̀ là gyùr mənē bān mgbəmgbrè mē. Ə mkpān yəmē, bə bu gu gìgyər bə̄ bān là zwe gu mān də̀ glā bə dē mkparū də̀ tər bə sū ənywī mgbəmgbrè mē.

10Nggə̄ kan gwɔ kwār gyər nggɔn kan rɛn ə mkparū kpān de, “Nzɛ̂nmē, Rì wān sē Tě tə̄ kpə tə̄ cūngwɔn. Rì tsar tə̄ nggɔn nggɔn məgu yə̄ gu là lwe mənē, də̀ tsar tə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nē wān gu te ndu nyə̀ mgbəmgbrè mē wān lə kpə̄ mənē cūngwɔn. Yə sē ənə̀mē anrɛ̀n Shɛtan wān là krè ə nggà bēshi Rì ə bū bə̄ rì kūkwār də̀ là sə̀ cu kə̀mvrè ngwɔ̀n zù nywɛngyə̌r tə̄, bə gla gu dē mkparū də̀ tər gu tāgyə̄ ə mgbəmgbrè mē.

11Yə sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ mə̀gì yə̀ Və̌nkrù də̀ anrɛ̀n bə dan mənē de rɛn Rì sē njìnjì, yə yə̄ bə re Shɛtan bə̄ kə̄n. Bə kpənyɛn nə̀nàn yə̄ bə lə tsu dùdu rɛn Rì.

12Yə sē səsānmənàn, kān mənē bān sē ə mkparū bə̄ kī yə̄ sē mān kūkwār te zə̀zè. Də̀ ə mgbəmgbrè mē, yə la sē səsānmənàn yo, anrɛ̀n Shɛtan nyə bə̄ bə də̀ sē gyār kpə̀ me anrɛ̀n gu tsə de mkpān gu krɛ nān.”

13Mkpān yə̄ nkūr mē ngrɛ̄n de bə gla yə̄ dē mkparū nyə mgbəmgbrè me, yə̄ kàn kūci tswē mə̀r mbə̄ gu wān ngrin vɛ̄n və̄lɔn gu mē.

14Də̀ bə kan nə̄ mbə̄ gu mgbə̄mgbàn ywā yə̀ gbàn yə̀ sē nggɔ̀n mē də̀tswē gu man dōglò bwā ywè mgbə̀jī tswē yə̄ bə kyun zwē jī gu mē, tswē yə yə̄ bə lə ban sɛ tar bə̄ nkyɛn də̀ sə̄ kyūn gu, tswē yə̄ bə lə ywar gu bə̄ nkūr yə̄.

15Nkūr yə̄ kàn kər məsər kənàn dè nyū də̀ kàn bwā zwē mbə̄ gu ywē kə̄de məsər yə̀ nē yə̀ ru shɛ̄ tswē, də̀tswē yə̄ man kru gu lwè ywē.

16Də̀ məmē là mbə̄ gu mān. Məmē yə̄ bu nyū də̀ sə̄ məsər yə̀ nkūr yə̄ kàn bwā zwē mbə̄ gu ywē mān mē.

17Də̀ nkūr yə̄ kàn tè gyār nggānme bə̄ mbə̄ gu, də̀ gyɛ̂n ywē kə̄ tè kə̄n bə̄ nkyɛn nywɛn bān mbə̄ gu bān là zwe Bān yə̀ Rì, də̀ là nan rɛn njìnjì yə̄ Yɛso dan, zwe mān.

18Də̀ nkūr yə̄ kàn tè krè ətù məmē yə̀ kətə̄n nē.

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 13

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

1Tswēywā, nggā kan ngrɛ̄n nàn hwān gyàr yà sē gloglo mē ə tswē gārù ənywī nē nggɔ̀n yà mgbəmgbrè mē. Yā sē bā tŭ tāmgbā bā njānjo gùr. Yā sā kpm bàr yà cūn ə njānjo mē kūkwār. Dà ətù mətŭ mē kūkwār nənàn, bə sā car sān yā là nan nàn hwān yəmē nā yā ngrɛ̄n kāde yā mwɔn Rì.

2Nàn hwān yə yā nggā sā ngrɛ̄n mē sà sē kāde cā dà zə yə sā sē kāde nàn hwān gyàr yà sē nggɔ̀n dà nyū yā sē kāde yā bărga. Nkūr mūn kàn kàn nggɔn nggɔn bā cūn yā yā sē bā yə, tè nàn hwān yəmē ə ngwɔ̀n.

3Yā sā sē bā mpā yā sē kāde bə ban njīmgbàn dà ywā yā, dà mpā yā bə te yā ə tù sā gbre mbɛ̄. Dà nàn hwān yəmē sā nàn mānē bān mgbəmgbrè mē kī yā mà nggānme dà bə gyɛ̂n kan sā zwē yā mān.

4Mānē kūkwār kan sā bɛ̄ nkūr yəmē anrɛ̀n yā kan nggɔn nggɔn yā lwe mānē nā nàn hwān mē, dà bə kan sā bɛ̄ sān nàn hwān yəmē nənàn dà sā dan de, “Nənè lā sē bā nggɔn nggɔn kāde nàn hwān mē yo. Nənè la ma wān gu lə te kōn bā nàn hwān yəmē yo.”

5Bə kan nā nàn hwān yā nkɔ̀n nā yā gyɔ nkəywā sān dà man ngrɛ̄n nkəywā de yā mwɔn Rì nənàn. Bə sā nā yā nkōn nā yā nàn ənəmē ma hwă sɛ̀-nlyɛ̄ bā hwə ywā (42).

6Yā kàn kūci tswē ngrɛ̄n nkəywā de yā mwɔn Rì, dà kàn sān Rì bā tswē yā gu sē mān cāzù, dà kàn sān mānē bān sē ə mkparū cāzù nənàn.

7Bə nā yā nkōn nā yā tè kōn bā mānē bān Rì dà man rè bə. Bə kan nā yā nkōn nā yā sē cūn mānē bān məmē nkan nkān bān mənyūrɛn nkan nkān bān mgbəmgbrè mē nənàn.

8Mānē bān la bɛ̄ nàn hwān yəmē yo, sē mānē bān Rì cu bə səsɛ̀ mun. Sē mānē bə mē bān bə car məsān bə sū ənywī takədā yā vənkrù wān bə ngun. Mānē bə mē bān məsān bə kùr ənywī takədā yəmē lə sòn be njì. Nkyɛn mānē kūkwār bān shāmān ə mgbəmgbrè mē lə bɛ̀ nàn hwān yəmē.

9”Nənè dà sē bā tōn yā gwɔ rɛn, kān gu nàn rɛn yā gu gwɔ mē lwè.

10Nənè wān bə dā kan zwē de bə vun gu, bə lə vūn gu. Nənè wān bə dā kan zwē de bə lə ngun gu bā njīmgbàn, sē bā njīmgbàn yā bə lə ngun gu.” Yə sē ənəmē, kān mānē bān Rì vūn dăr lwe dà man kan tu bə sa bā Rì.

11Nggā la kan ngrɛ̄n nàn hwān gyàr nzŏ tswē ru ənywī məmē gāru. Yā sà sē bā njānjo ywā kāde vənkrù dà rɛ̀n kāde nkūr yəmùn.

12Yā nàn ndu bā nggɔn nggɔn yā nàn hwān yà kùcī ə bà yà yā sē mān, dà nā mānē bān mgbəmgbrè mē kūkwār bɛ̄ sān nàn hwān yà sē gloglo kùcī yà bə te yā mpā gbəjā yā gbre mbɛ̄ mē.

13Nàn hwān yà ywā yà sē gloglo nənàn mē kàn nàn kī yā mà nggānme. Yā nā glo ru ə mkparū nyə məmē ə nggà bēshi mānē kūkwār.

14Sē anrɛ̀n kī yā mà yā bə nā yā nàn ə nggà bēshi nàn hwān yà kùcī, yā gyùr mānē bān mgbəmgbrè mē kūkwār, dà dàn bə de nā bə mɛ̄ nkinē gyàr kāde nàn hwān yəmē yà bə

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

lə bɛ̀ sān nàn yə̀ kùcī. Nàn hwān yəmē sē yə̄ yə̀ bə ban njīmgbàn te yə̄ mpā də̀ yə̄ shāmān nzɛ̂nmē.

15Bə kan nə̄ nàn hwān yə̀ ywā yə̀mē nkə̄n de nə̄ yə̄ vrè sū gbrīn kì mē də̀tswē yə̄ man rɛ̀n. Bə nə̄ yə̄ nkə̄n nə̄ yə̄ nlywe mənē bān ka rɛn bə bɛ̀ sān gbrīn kì yəmē nə̀nàn.

16Nàn hwān yə̀ ywā yə̀mē dàn de yə sē kpaki nə̄ mənē kūkwār bān sē kukwɔ̌ bə̄ nggɔn nggɔn, bə̄ bān sē bə̄ ngwɔn bə̄ bān jə̀, bə̄ bān sē məgər bə̄ bān la sē məgər yo, kpənyɛn nə̄ bə te bə kpà ə ngwɔ̀n rē kē ə cīn.

17Bə la kpənyɛn yə̄ mənē bān la sē bə̄ kpà yəmē rɛ̄ dō yo. Kpà mē sē sān nàn hwān yə̀ kùcī yəmē də̀ sɛ̀ blā kī mē sē yə̀ sān yə̄ nə̀nàn.

18Kān mənē sē bə̄ tsə rɛn. Nənè də̀ sē bə̄ tsə rɛn, lə nyə̄ tsə kì yə̀ sɛ̀ blā kī yə̄ sān yəmē là dan. Sɛ̀ yəmē sē sɛ̀ yə̀ mənēnjì də̀ yə̄ sē gigi-tānnɛ̀n bə̄ sɛ̀-tānnɛ̀n bə̄ tānnɛ̀n (666).

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 14

1Nggə̄ kan zo beshi kyɛn də̀ ngrɛ̄n Və̌nkrù yə ə tswē krè ə Gbù yə̀ Siyonan. Mənē bān sə̄ sē gìgyə̀r bə̄ Və̌nkrù gu sə̄ sē mənē tsɔ te kə tsɔ te kə nà-gyə̀r (144,000). Mənē bə mē sə̄ car sān Və̌nkrù bə̄ yə̄ Tèywə̄ ə cīn bə.

2Nggə̄ kan gwɔ kwār gyə̀r ə mkparū yə̄ sē kə̄de məsə̀r yə̀ là ji ə ywə̌r mgbə̌ntə̄ də̀ sē kə̄de glō yə̀ là jun. Kwār yə̄ nggə̄ gwɔ nə̀nàn sē kə̄de mənē sə̄ ngwur gə̄ntē.

3Mənē bə mē kūkwār krē ə nggà bēshi mgbə̄ncī yə̄ Rì bə̄ nkinē nlyɛ̄ yə̄ shāmān shishɛ̄n mē, bə̄ mənē lə̄nkū sɛ̀-ywā bə̄ nlyɛ̄. Bə krē də̀ sə̄ dō sɛn suswɛ yə̄ nənè la dō yə gbàngyə̀r mbɛ̄ yo. Nənè la shāmān wān vun məsɛn yəmē lwè yo də̀ yə sē mənē nà-gi-gyə̀r bə̄ sɛ̀-nlyɛ̄ bə̄ nlyɛ̄ bān bə kpə bə cūngwɔn ənywī mgbəmgbrè mē kyame.

4Bān mē sē mənē bə bān la cī gi mbə̀mbə̄ yo də̀ sē ntsə̀r. Bə zwē Və̌nkrù ywe tswē yə̄ gu ywē kūkwār anrɛ̀n gu kpə bə cūngwɔn ənywī mənē bān mgbəmgbrè mē də̀ kyūn bə zwē Rì bə̄ Və̌nkrù gu.

5Nənè la tsə bə bə̄ mò yo də̀ rɛn nkinē la shāmān yə̄ bə lə cu kə̀mvrè ngwɔ̀n zū bə yo.

6Nggə̄ la kan ngrɛ̄n mə̀lɛkā gyə̀r ə tswē bwā ə mkparū. Yə̄ sə̀ lwè rɛn zəze yə̄ Rì yə̄ là kur ywe njì nyə̀ yə̄ yə̄ lə dan mənē bān mgbəmgbrè mē bān sē mə̀nyūrɛn nkan nkān bə̄ bān mə̀mē nkan nkān.

7Yə̄ dòn rɛn kpān kpān də̀ dan de, “Kān gyə̄ tè mpūr Rì də̀ man nə̄ gu nggɔn nggɔn, anrɛ̀n mkpān nyə nzɛ̂nmē yə̄ gu lə sùr mənē kūkwār rɛn. Də̀ yə sē ənə̀mē, kān gyə̄ bɛ̀ sān gu Rì wān nan mkparū bə̄ mə̀mē bə̄ nē nggɔ̀n nggɔ̀n bə̄ nywɛn mə̀nggà mblə̄ kūkwār.”

8Mə̀lɛkā yə̀ ywā kàn ngwùr gə̄rù də̀ zwē yə̀ kùcī mē ə gɔ̄n də̀ sə̀ dan de, “Bə re gbù nggɔ̀n yə̀ re Babila bə̄ kɔ̄n, gbù yə̄ yə̀ sə̀ nàn mənē kūkwār bān mgbəmgbrè mē nə̄ bə sə̄ mə̀ yə̀ là tsar gyār yə̀ Rì anrɛ̀n nggā yə̀ bə te.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Mɔ̀lɛ̀kā yə̀ tar kàn ngwùr gərù də̀ zwē ywā bān kùcī mē ə gɔ̄n də̀ dan de, “Nənè wān
də̀ tèkpm gbə̀ryūnryūn də̀ nə̄ nàn hwān yə̀ sē gloglo mē nggɔn nggɔn bə̄ kì yə̀ sē kə̄de
yə̄ mē, də̀ kpənyɛ̀n nə̄ bə te gu kpà nə̀nàn ə cīn kē ə ngwɔ̀n,

10Rì lə sùr gu rɛn, də̀ mgbŭ yə̀ gu lə kpə̄ lə sē kə̄de mə̀ yə̀ re nggān də̀ gu lə sə̄ yə
kūkwār. Gu lə kpə̄ ànkpə ənywī glo bə̄ ywār zū ə nggà bēshi mɔ̀lɛ̀kū bān Rì bə̄ bān
Və̀nkrù gu.

11Də̀ ntsə̀ntsē yə̀ glo yə̄ mənē bə mē là kpə mgbŭ ənywī ywə̄ mē lə la krɛ yo. Mənē bə
bān bɛ̄ sān nàn hwān yəmē bə̄ kì yə̀ sē kə̄de yə̄ mē, bān kpənyɛn nə̄ bə te bə kpà yə̀
nàn hwān, rì bə̄ bu, bə lə la sē bə̄ sɔ̀n sù kpə yo.”

12Yə sē ənə̀mē, kān mənē bān là zwe Bān yə̀ Rì də̀ kpə rɛn Yɛso te njìnjì nan krè
mgbāmgbān.

13Tswēywə̄, nggə̄ kan gwɔ kwār nē tswē ru ə mkparū də̀ dan nggə̄ de nə̄ nggə̄ car de,
“Mənē bān lə kpə̄ kyū anrèn ndu yə̄ Rì yə̄ bə là nan lə sē bə̄ te zə̀zè.” Gbrīn Rì kan sa
mān de, “Yə sē ənə̀mē njìnjì, nzêmē ban nggà bēshi, ndu bə yə̄ krè mə̀gì dər krɛ nān
də̀ bə lə sɔ̀n sū kpə də̀ te zə̀zè anrèn bə ngrɛn nkɔ̄n yə̄ ndu bə sē.”

14Tswēywə̄, nggə̄ kan ngrɛ̄n kpəkpə glō kəkla də̀ nənè wān ru Vɛ̄n Nēnjì sɔ̀n mān ətù
kpəkpə glō yə. Gu sə̄ kpm bə̀r yə̀ cūn yə̀ bə nan yə bə̄ zinare ə tù gu də̀ lwè rìjī rərɛ̄ yə̀
re nggānme ə ngwɔ̀n gu.

15Mɔ̀lɛ̀kā gyə̀r kàn rù ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì gərù də̀ dɔ̀n rɛn kpān kpān də̀ dan nē gu
wān sɔ̀n ə kpəkpə glō yə de, “Ban rìjī mə̀wə̄ də̀ man kūci tswē fā kī anrèn mkpān yə̄ fā
kī ma nàn, də̀ kī yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār gbre ma yə̄ fā.”

16Də̀ Nē gu wān sɔ̀n ətù kpəkpə glō gu kàn kàn rìjī mə̀gu gyùn gyə̄ də̀ fā kī yəmē
kūkwār.

17Nggə̄ la kan ngrɛ̄n mɔ̀lɛ̀kā gyə̀r nzə̄ tswē ru ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì yə̄ sē ə mkparū
gəru bə̄ rìjī yə̀ re nggānme mē ə ngwɔ̀n yə̄.

18Mɔ̀lɛ̀kā gyə̀r nzə̄ yə̀ là kyɛn glo yə̄ tswē bə là tɔ kī nə̄ Rì mān mē kàn gərù ə tswē yə,
də̀ kàn dɔ̀n rɛn bə̄ mɔ̀lɛ̀kā yə̀ lwe rìjī ə ngwɔ̀n yə̄ yə̀ re mē de, “Kyɛn, mə̀tərkī yə̀
yinabi yə̀ mgbəmgbrè mē gbre ma yə̀ bə lə hyɛn. Ban rìjī mə̀wə̄ mē də̀ man hyɛn yə̄.”

19Mɔ̀lɛ̀kā yə̄ kàn kàn rìjī gyùn gyə̄ də̀ hyɛ̄n klə̄ yinabi yə də̀ kàn yə gyùn sū ə tswē yə̄
bə là ywi mə̀mə̀ ywə̄, tswē yə yə̄ sē gyār yə̀ Rì.

20Bə ywi mə̀mə̀ yinabi yə ə nggà gɔ̄n ntɛ̄n gbù yə də̀tswē mə̀mə̀ ywə̄ man gərù, də̀
mə̀gì gyɛ̂n gərù də̀ gyə̄ ndə̄ kə̄de mə̀sər yə̀ là ji ə cun. Nkɔ̀n yə̀ mə̀gì sə̀ gyə̄ ndə, sə̀ mâ
mɛl gigi-ywā də̀ dɔ̀n ywə̄ sə̀ mâ beshi.

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 15

1Nggə̄ la kan ngrɛ̄n ə mkparū kì yə̀ mə̀ nggɔ̀n yə̄ yə̀ la tè yə̀ bə dan nkinē ətù yə̄ yo mē.
Nggə̄ ngrɛ̄n mɔ̀lɛ̀kū tāmgbā bān sē bə̄ ànkpə nkan nkān tāmgbā. Mkpān yə̄ ànkpə
yəmē də̀ krɛ̀, ànkpə nə̄mān lə la shāmān nzə̄ yo də̀ yə̀mē lə sē krɛ sùr rɛn Rì.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

2Nggə̄ kan ngrɛ̄n məsər nɛ̄ gyə̀r yə̀ sə̄ sɛ̄ nggyûrnggyūr yə̀ là lan ngglan də̀ glo sə̄ rɛn mān. Mənɛ̄ bān re nàn hwān mɛ̄ bə̄ kì yə̀ sɛ̄ kə̄de yə̄ mɛ̄ bə̄ kə̀n bān kā rɛn nə̄ bə te bə kpà, sə̄ krɛ̄ gi məsər nɛ̄ yə̀ là lan ngglan yəmɛ̄ də̀ lwe gə̀ntɛ̄ yə̄ Rì kan tè bə ə ngwə̀n.

3Bə sə̄ dō sɛn yə̄ Musa gə̀r Rì bə̄ sɛn yə̄ Və̀nkrù də̀ sə̄ dan de: “Wə̄ Rì gu wān sɛ̄ Nggən tə̀ wān sɛ̄ bə̄ nggən nggən mwən kūkwār. Kī yə̄ wə̄ là nan kūkwār sɛ̄ kī nggən nggən də̀ sɛ̄ kī yə̄ mə̀ ə nggà bēshi mənɛ̄. Wə̄ sɛ̄ Nggən mənɛ̄ kūkwār kan tswɛ̄ cīn də̀ kī yə̄ wə̄ là nan kūkwār sɛ̄ ə tsō də̀ sɛ̄ njìnjì.

4Wə̄ gu wān sɛ̄ Nggən tə̄ də̀ sɛ̄ nggwə de gu lə lā tɛ̄ mpūr wə̄ də̀ nə̄ wə̄ nggən nggən yo? Wə̄ gu me wān sɛ̄ ntsər. Mənɛ̄ kūkwār kan tswɛ̄ cīn lə nyə̄ tèkpm gbə̀ryūnryūn də̀ bɛ̄ wə̀, anrɛ̀n bə ngrɛ̄n kī zəze yə̄ wə̄ nan kūkwār.”

5Mkpān yə̄ kī mɛ̄ gə̄gə̄ vūnga, nggə̄ kan ngrɛ̄n nkə̀n Kə̄ Nggən yə̄ Rì kàn bu ə mkparū də̀ tswɛ̄ yə̄ ntsər yə̄ Rì yə̄ bə kan kī yə̄ Rì kpān nyū gyō mɛ̄ zwɛ̄ mān.

6Mə̀lɛ̀kū tāmgbā bān sɛ̄ bə̄ rànkpə tāmgbā mɛ̄ kan gə̄ru ə Kə̄ Nggən yə̄ Rì. Bə sə̄ kpm kī kə̀kla də̀ kpān mgbənrīn yə̄ là lan ngglan yə̄ bə nan yə̄ bə̄ zinare ə tsɛ̄ bə.

7Də̀ gyə̄r ənywī nkinɛ̄ yə̄ shāmān shishɛ̄n mɛ̄ kàn kàn nggūnggū tāmgbā yə̄ bə nan yə bə̄ zinare nə̄ mə̀lɛ̀kū bə. Gyār yə̀ Rì wān shāmān njì sɛ̄ ənywī nggūnggū yə.

8Ntsə̀ntsɛ̄ yə̀ là ru ə nggən nggən yə̄ Rì kàn ywān kə̄ gu Rì tè də̀ nənè la ma wān gu nyər kə̄ yə yo mâ kə sū mkpān yə̄ rànkpə tāmgbā yə̀ mə̀lɛ̀kū mɛ̄ lə nyə̄ krɛ.

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 16

1Nggə̄ kan gwɔ kwār nɛ̄ tswɛ̄ rɛn ənywī Kə̄ Nggən yə̄ sɛ̄ mkparū yə̄ Rì də̀ dan mə̀lɛ̀kū tāmgbā mɛ̄ de, “Kān gyə̄ kàn gyār yə̀ Rì yə̀ sɛ̄ ənywī nggūnggū mɛ̄ bwà mənɛ̄ bān mgbəmgbrè.”

2Tswɛ̄ywə̄, mə̀lɛkā yə̀ kùcī kàn kàn kì yə̀ sɛ̄ ənywī nggūnggū yə̄ bwà ə məmɛ̄. Mān tsūtswɛ̄ywə̄, mpā yə̄ ran kpə nggānme kan sə̄ te mənɛ̄ bān bə te bə kpà yə̀ nàn hwān yə̀ kùcī mɛ̄ bə̄ bān nə̄ kì yə̀ sɛ̄ kə̄de nàn hwān yəmɛ̄ nggən nggən.

3Mə̀lɛkā yə̀ ywā kàn kàn kì yə̀ yə̄ lwè bwà sū ə nɛ̄ nggə̀n. Mān tsūtswɛ̄ywə̄ məsər yə̀ nɛ̄ kàn tè kə̄de məgì yə̀ kə̀n mənɛ̄, də̀ kī yə̄ sɛ̄ bə̄ shishɛ̄n yə̄ sɛ̄ ənywī nɛ̄ yə kan tsu kūkwār.

4Mə̀lɛkā yə̀ tar kàn kàn kì yə̀ yə̄ lwè bwà sū ənywī məsər yə̀ cūn bə̄ nywɛn mənggà mblə̄ nkan nkān, də̀ məsər yə kàn tè məgì.

5Tswɛ̄ywə̄, nggə̄ kan gwɔ mə̀lɛkā yə̀ là nan ndu yə̄ kyɛn məsər ə mbəmblə̄ bə̄ məsər yə̀ nɛ̄ nkan nkān mɛ̄ kūkwār kàn dàn de, “Wə̄ gu wān sɛ̄ Rì, wān sɛ̄ ntsər də̀ shāmān shishɛ̄n nzɛ̂nmɛ̄ də̀ sə̀ shāmān ə̀ kùcī; sùr rɛn məwə̄ sɛ̄ yə̀ njìnjì.

6Sɛ̄ mənɛ̄ bə mɛ̄ bān nlywe mənɛ̄ bān məwə̀ bə̄ bān dòn rɛn məwə̀ sū mənɛ̄ nə̀nàn, də̀ sɛ̄ mənɛ̄ bə mɛ̄ bān wə̄ nə̄ bə̄ məgì nə̄ bə kpə̄ sə̄. Kì mɛ̄ sɛ̄ bə bān fɔ te nkəywə̀.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

7Nggə̄ kan gwɔ kwār nənè tswē rɛn ə tswē yə̄ bə là tɔ kī nə̄ Rì də̀ dàn de, “Yə sē njìnjì, wə̄ Rì wān sē Nggɔn tə̀ də̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn mwɔ̀n mənē kūkwār. Wə̄ sē nē wān là dan njìnjì də̀ ə mkpān mē kūkwār, sùr rɛn məwə̄ sē ə tsō!”

8Məlɛkā yə̀ nlyɛ̄ kàn kàn kì yə̀ yə̄ lwè bwà rì yə̀ là lan, də̀ anrèn rɛn yəmē, bə nə̄ rì yə nkɔ̀n nə̄ yə lan mənē də̀ man wu bə kpə kə̄de glo.

9Rì yəmē wu mənē nggānme, də̀ kə̄de bə mān kā rɛn məme bə dɔn, də̀ bə gyên kan sə̄ gri Rì to, gu wān sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù ànkpə mē kūkwār. Bə kā rɛn bə nə̄ gu nggɔn nggɔn.

10Məlɛkā yə̀ tun kàn kàn kì yə̀ yə̄ lwè bwà ətù mgbə̄ncī yə̄ cūn yə̀ nàn hwān yəmē. Mān tsūtswēywə̄, tswē yə̄ nàn hwān yə̄ sē cūn mān kan te bū ywî. Mənē kan sə̄ tan nyər nyər anrèn mgbŭ yə̀ bə sə̄ kpə̄,

11də̀ sə̄ gri Rì wān sē ə mkparū to anrèn mgbŭ yə̀ bə sə̄ kpə̄ bə̄ mpə̄mpà yə̀ sə̀ tè bə, də̀ bə kā rɛn bə kà rɛn məme bə bə̄ kī yə̄ bə là nan dɔn.

12Məlɛkā yə̀ tānnèn kàn kàn kì yə̀ yə̄ lwè bwà nē nggɔ̀n yə̀ bə là gyɔ de Yufərɛti. Məsər yə̀ cun yə kàn gbò kūkwār dətswē məcūcùn bān lə ru ə ngga nzān mān sē bə̄ hū tswē yə̄ bə lə glə̄ mān.

13Tswēywə̄, nggə̄ kan ngrɛ̄n gbə̄gbrìn məmè tar yə̄ sə̀ rù mgbəglo tswē gəru ə nyū nkūr mē bə̄ nyū nàn hwān mē bə̄ nyū nē wān là te mò de gu sē wān dɔ̀n rɛn Rì sū mənē mē.

14Gbə̄gbrìn məmè mē sē yə̄ là ru bə̄ Shɛtan, də̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ nan kī nggɔn nggɔn yə̄ mə̀, də̀ là ywe bə̄ məcūcùn bān mgbəmgbrè mē də̀ là kyūn bə te mgbɔ̀ ə tswē gyər ji kɔ̄n yə̀ bə lə te ə mbrɛ̄ yə̄ Rì wān mwɔn mənē bə̄ nggɔn nggɔn kūkwār lə kan nkəywə̄ tsar bə.

15Gyə̄ gwɔ Yɛso sə̄ dàn de, “Nggə̄ lə nyə̄ ə mkpān yə̄ gyə̄ la sà beshi de nggə̄ lə nyə̄ yo. Mkpān yəmē sē kə̄de mkpān yə̄ nē wān gĭ là nyə̄ cùcùn. Də̀ nē wān lə te zəzè sē nē gu wān lə la kùr nənə̄ yo wān kī kpm gu lə sē kyūn kyūn dətswē gu man kàdə zər mūmwār də̀ man ku mùmwɔ̀n ə nggà bēshi mənē yo.”

16Gbə̄gbrìn məmè yəmūn kan kyūn məcūcùn bān mgbəmgbrè mē te mgbɔ̀ ə tswē gyər yə̄ bə là gyɔ yə ə nyūrɛn yə̄ mənē bān Yahuda de Yamagyədɔn.

17Məlɛkā yə̀ tāmgbā kàn kàn kì yə̀ yə̄ lwè bwà cucu. Mān tsūtswēywə̄, kwār kan ru ə tswē mgbə̄ncī yə̄ sē ənywī Kə̄ Nggɔn yə̄ Rì də̀ dan de, “Yə krɛ nān!”

18Nār kàn sə̀ tè shânshàn də̀ glō sə̀ jun də̀ məmē sə̀ bàn cū tè nggānme nənàn. Yə̀ mənē sē ə mgbəmgbrè təntùr mun mâ nyə sū ə mkpān yəmē, tswē la tar cū ənəmē gbàngyər mbɛ̄ yo.

19Tărcū yə̀ məmē yəmē nə̄ gbù nggɔ̀n yəmūn kàn gə̀ tè mpə̄mpə tàr də̀ gbūgbu yə̀ sē ə məmē nkan nkān yə̀ mgbəmgbrè mē nənàn kan te vàr. Rì kàn tèkə bə̄ gbù nggɔ̀n yə̀ re Babila mūn, də̀ nə̄ yə̄ kpə̄ mgbŭ nggānme ə ngwɔ̀n gyār bə̄ sùr rɛn məgu, də̀ gu nə̄ bə kpə̄ mgbŭ mē krɛ kə̄de mə̀ yə̀ re yə̀ nənè lə sə̄ yə̄ krɛ.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

20Mpəmpə məmē yə̄ sē ə dəntswe nē nggòn bə̄ gbūgbùkī kan də̄ də̀ mənē la ngrēn yə nzə̌ yo.

21Mgbantə glō yə̄ ro kə̄de gbə̀hū bemkpàn kan sə̄ jun ə shū kankərɛ ətù mənē. Də̀ mənē bə kan sə̄ gri Rì to anrèn mgbŭ yə̀ mgbantə yəmē sə̄ nə̄ bə.

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 17

1Mkpān yə̄ kī mē te krɛ, məlɛkā gyə̀r ənywī məlɛ̀kū tāmgbā bān lwe nggūnggū tāmgbā mē kàn dàn nggə̄ de, "Nyə nə̄ nggə̄ tsar wə̄ nkōn yə̄ kilakī nggɔn mē lə kpə̄ mgbŭ məgu; kilakī gu mē sē gbù yə̀ bə mɛ yə ə kətōn nē nggɔn nggɔn nkan nkān.

2Məcūcùn bān mgbəmgbrè mē te nggā bə̄ gu də̀ mənē kūkwār bān mgbəmgbrè mē nənàn hwə nggānme bə̄ mə̀ yə̀ gu kan nə̄ bə."

3Tswēywə̄, Gbrīn Rì kan nyə ətù nggə̀ də̀ məlɛkā gbō nggə̄ lwè ywè mgbə̀jī tswē yə̄ nggə̄ ngrēn mbə̄ gyə̄r tswē sɔ̀n ətù nàn hwān mē yə̀ sē kpə səmbàn. Də̀ ə kpə̀ nàn hwān yəmē bə car məsān yə̀ mvān mvān yə̀ nə̄ nàn hwān yəmē nə̄ yə̄ ngrēn kə̄de yə̄ mwɔn Rì. Nàn hwān yəmē sə̀ sē bə̄ mətŭ tāmgbā bə̄ njənjo gùr.

4Mbə̄ gu sə̀ kpm kī kpə səmbàn yə̄ te rɛ də̀ nàn ndu bə̄ zinare bə̄ mgbantə yə̄ tònzē yə̄ là lan ngglan tswē te nkəywə̄ nzē. Gu sə̄ lwè mfərɔ̀n yə̄ bə nan yə bə̄ zinare ə ngwɔ̀n gu yə̄ kī gbəjā yə̄ war nggān yə̄ te anrèn te nggā məgu sē mān.

5Bə sə̄ car sān gyə̄r yə̄ lə̀kpm̄kpm̄ ə cīn mbə̄ gu de, "Yə̀mē sē gbù nggòn yə̀ Babila yə̀ sē gyə̄r kilakī kūkwār bə̄ kī məme yə̄ mgbəmgbrè mē kūkwār nənàn."

6Nggə̄ kan ngrēn de mbə̄ gu là hwə anrèn məgì yə̀ gu sə̄ sə̄ yə̀ mənē bān Rì bə̄ yə̀ mənē bān bə nlywe bə dùdu bə kpə̄ rɛn Yɛso te njìnjì. Mkpān yə̄ nggə̄ ngrēn mbə̄ gu, nggə̄ kan mə̄ nggānme.

7Tswēywə̄, məlɛkā kàn rì nggə̄ de, "Wə̄ là mə̀ ətù kī mē mūn? Nggə̄ lə nan wə̄ dan kī yə̄ sē nyərnyər ətù mbə̄ gu mē, bə̄ nàn hwān yə̀ mbə̄ gu sɔ̀n ətù yəmē, yə̀ sē bə̄ mətŭ tāmgbā bə̄ njənjo gùr mē.

8Nàn hwān mē sə̀ shāmān bə̄ shishēn kə gyə̄r də̀ nzênmē yə la shāmān shishēn nzə̌ yo. Yə lə gəru ə jūjū yə̄ la te mkplā yo mē, də̀ ywe tswē yə̄ bə lə ngun yə̄ nə̄ yə̄ man kyù də̄ njì. Mənē bān mgbəmgbrè mē lə mə̀ nggānme màn bə də̄ ngrēn nàn hwān yə̄, anrèn yə̄ sə̀ shāmān shishēn ə mkpān gyə̄r anrīn, də̀ nzênmē yə̄ la shāmān shishēn nzə̌ yo, də̀ ə nggà bēshi yə̄ lə mərtu nyə̄ nzə̌. Mənē bə bān lə mə̀ sē mənē bān səsɛ̀ mun mâ nyə sū mənē bān nzênmē bān bə la car məsān bə sū ənywī takə̀dā məsān yə̀ mənē bān sē bə̄ shishēn yə̄ sɔ̀n be njì mē yo.

9"Kān mənē tsə rɛn ətù kī mē. Mətŭ tāmgbā mē sē gbūgbùkī tāmgbā yə̀ mbə̄ gu mē sɔ̀n ətù ywə̄ də̀ yə sē məcūcùn tāmgbā nənàn.

10Mənē tun ənywī məcūcùn mē la sē məcūcùn nzə̌ yo. Wān gyə̄r kàsə̄ sē cūn mənrīn də̀ wān gyə̄r la nyə̀ mbē yo. Mkpān yə̄ gu də̀ nyə̀, gu lə la sē cūn rə̌ndē kənàn yo.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

11Nàn hwān yəmūn yə̀ sə̀ shāmān shishēn də̀ nzêmē la shāmān bə̄ shishēn nzə̌ yo mē, yə̄ tukpə̀ yə̄ sē cūn wān tāndà ənywī məcūcùn tāmgbā mē. Mkpān fətsɛ̀ ə nggà bēshi yə̄ lə nyə̄ ywe tswē yə̄ bə lə ngun yə̄ nə̄ yə̄ man kyù də̄ njì.

12"Njənjo gùr yə̀ wə̄ ngrɛn mē sē məcūcùn bān bə la nə̄ bə nggɔn nggɔn nə̄ bə lwe mənē mbɛ̄ yo. Də̀ mkpān te hyuhyur yə̄ bə lə nə̄ bə nggɔn nggɔn nə̄ bə lwe mənē gìgyər bə̄ nàn hwān yəmē ban mkpān tsê.

13Tekə yə̀ məcūcùn mē sē gyər də̀ bə kan nggɔn nggɔn yə̄ lwe mənē te nàn hwān yəmē ə ngwɔ̀n.

14Bə lə te kɔ̄n bə̄ Vənkrù wān Rì də̀ Vənkrù lə re bə ə kɔ̄n yə̄, anrɛ̀n gu sē cūn yə̄ məcūcùn kūkwār də̀ sē nggɔn mənē bān sē nggɔn nggɔn kūkwār. Mənē bān məgu bān gu cu bān là zwe gu bə̄ dər gyər, lə te zəzè gìgyər bə̄ gu nənàn."

15Məlɛkā yə̄ kàn dàn nggə̄ nənàn de, "Məsər nkan nkān yə̀ nē yə̀ wə̄ ngrɛn kilakī gu mē tswē sɔ̀n mān mē, là tsar tə̄ de sē mənē bān məmē nkan nkān mē kūkwār, bān kan tswē cīn ə mgbəmgbrè mē, bān là rɛn mənyūrɛn nkan nkān nənàn.

16Nàn hwān bə̄ njənjo gùr yə̀ wə̄ ngrɛn mē, bə lə kà kilakī gu də̀ kpə̄ kī gu kūkwār dē gu ngwɔn dətswē gu man zər mūmwār. Bə lə tan nan mkpɔ̌nkpə̀ məgu də̀ lə cu glo tō gu nənàn.

17Sē Rì wān nan məcūcùn gùr mūn nə̄ bə kan nyū bə te gyər də̀ sē gu Rì me nzə̌ wān nan bə nə̄ bə kan wān sē nggɔn bə te nàn hwān yəmē ə ngwɔ̀n dətswē bə man nan kì yə̀ dər gu kpənyɛ̀n dətswē kī kūkwār man te səsān gu dan de yə lə tē.

18"Mbə̄ gu mē wān wə̄ ngrɛn, sē gbù nggɔ̀n yə̀ là lwe məcūcùn bān mgbəmgbrè mē kūkwār."

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 18

1Mkpān yə̄ kī mē gə̄gə̄ vūnga, nggə̄ kan ngrɛ̄n məlɛkā gyər nzə̌ wān rù ə mkparū nyə̀ mgbəmgbrè mē. Bə nə̄ gu nggɔn nggɔn də̀ nggɔn nggɔn yə̄ məgu kan lan ənywī mgbəmgbrè mē kūkwār.

2Gu kàn dɔ̀n rɛn kpān de, "Gbù nggɔ̀n yə̀ re Babila mē gyɛkū. Tswē te məme. Gbù yə̄ kùr kukù. Nkinē la shāmān ənywī ywə̄ nzə̌ yo, də̀ yə gyên sē gbə̄gbrìn məmè kyame bə̄ kī gbəjā kūkwār yə̄ là ru bə̄ Shɛtan yə̄ sē mān. Kpūkpɔ̀mkpan bə̄ nywênсɛ bān là te tər kyame sē mān ə gbù yə.

3Anrɛ̀n ə̀ kùcī mənē bān məmē nkan nkān kūkwār sə̄ nan ndu yə̄ te nggā bə̄ gu nggānme də̀ məcūcùn bān mgbəmgbrè mē te nggā bə̄ gu nənàn. Mənē bān rɛ̀ do bān mgbəmgbrè mē nənàn kan te kī kənànme anrɛ̀n fɔ̀ sɔ̀n zəzè yə̀ gu sē bə̄ yə."

4Nggə̄ kan gwɔ kwār nənè gyər nzə̌ kan ru ə mkparū də̀ dan de, "Gyə̄ mənē bān mənggə̀, kān gyə̄ gərù dè gbù yə̄, dətswē gyə̄ man kàdə kàn ngwɔn gyə̄ sū ə tswē là gu mān bə̄ nan məme yo, dətswē gyə̄ man kàdə kpə̄ mgbŭ yə̀ gu lə kpə̄ mē yo nənàn.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Kān gyə̄ tsə de kī məme yə̄ gu nan sē kənànme də̀ kre kə to mkpəlàshū də̀ Rì la kàn kə də̄ bə̄ yə yo.

6Kān gyə̄ nàn gu kī nggān yə̄ gu nan mənē nənàn də̀ man nə̄ gu mgbŭ yə̀ mwɔn kūkwār yə̀ gu nə̄ mənē. Mfərɔ̀n yə̄ gu nə̄ mənē mə̀ nə̄ bə sə̄, kān bə nə̄ gu mə̀ yə̀ re mwɔ̄n kūkwār ənywī ywə̄ nənàn nə̄ gu sə̄.

7Gu nə̄ nkəywə̄ nggɔn nggɔn bə̄ kī kənàn; yə sē ənəmē, gyə̄ nə̄ gu mgbŭ kənàn nənàn. Gu là sə̀ dan ə dər gu de, ‘Nggə̄ sē mbə̄ wān sē bə̄ nggɔn nggɔn ətù mənē də̀ la sē mbə̄ kwə̀ yo, də̀ mkpān nəmān la shāmān yə̄ jə̄ lə te nggə̄ yo.’

8Anrɛ̀n tekə yə̀ gu sē bə̄ yə ə dər gu, gu lə kpə̄ mgbŭ kənànme ətù kī yə̄ gu là nan mē kūkwār. Mbrɛ̄ gyər me gu lə kùr lələ də̀ te dər cīnji də̀ gyɔ̀n lə te gu, də̀ glo lə tō gu wu nənàn; anrɛ̀n Rì wān sē nggɔn tə̀, sē bə̄ nggɔn nggɔn də̀ lə sùr gu rɛn.”

9Mkpān yə̄ məcūcùn bān mgbəmgbrè mē bān te nggā bə̄ mbə̄ gu də̀ la gu mān sɔ̀n sɔ̀n tě njwɛ̌n kī mgbəmgbrè mē, də̄ ngrɛ̄n ntsə̀ntsē yə̀ bə là to gu wu ə tswē dōglo ywē shū, bə lə gì də̀ vu ngwɔn sa tù.

10Bə lə krè ə tswē rɛ nkɔ̀n anrɛ̀n mpūr ə mkpān yə̄ bə də̄ ngrɛ̄n mgbŭ yə̀ gu là kpə̄ də̀ lə sə̀ dan de, “Sē kì yə̀ te mətù, sē kì yə̀ te mətù nggānme. Wə̄ gbù nggɔ̀n yə̀ Babila yə̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn, ə mkpān fətsɛ̀ mē bə kan wə̄ te gbəjā!”

11Mənē bān rɛ̀ do bān mgbəmgbrè mē lə gì də̀ kan kuku me dùdu gbù yə̄ anrɛ̀n nənè la shāmān wān lə rɛ̀ bə kī nzɔ̌ yo.

12Kī mē kūkwār yə̄ bə sə̄ kan rɛ̄ kə̄de zinare, bə̄ yazùrfā, bə̄ nkyɛn kī nəmān yə̄ là lan ngglan yə̄ te rɛ nggānme, bə̄ kpə nkùlwè zəzè yə̀ sē nkan nkān yə̀ te rɛ nggānme, bə̄ mətərkī nəmān yə̀ cumgbə̀, bə̄ kī zəze yə̄ bə nan yə bə̄ nyər yə̄ nyī, bə̄ mətərkī yə̄ bə fa də̀ shi yə̄ yə̀ bə là tenzɛ̄ bə̄ yə̄, bə̄ zə̄, bə̄ mgbantə zəze.

13Kī yə̄ bə kan rɛ̄ nənàn sə̄ sē kī yə̄ cumgbə̀ yə̄ bə là gbà ə kpə yə̄ re de sinamwɔ̀n, bə̄ mûr, bə̄ lubàn, bə̄ mənyɛ̀n yə̀ bə là to glo nənàn. Nkyɛn kī nəmān nzɔ̌ yə̄ bə sə̄ kan rɛ̄ nənàn sə̄ sē mə̀ yinabi, bə̄ mənyɛ̀nkī, bə̄ mùmū ləkamān, bə̄ ləkamān tukpə̀ yə; bə̄ ndō, bə̄ gbəntan, bə̄ nyān, bə̄ kìkyɛnyàn bə̄ mənē bān sē məgər nənàn. Kī mē kūkwār, nənè la shāmān wān lə rɛ̀ yə nzɔ̌ yo.

14Mənē bān rɛ̀ do bə lə kàn dàn gu de, “Kī yə̄ wə̄ kan beshi sà bə̄ yə kūkwār la shāmān nzɔ̌ yo; kī wə̄ kūkwār bə̄ tɔ̀nzɛ̄ wə̄ la shāmān nənàn yo də̀ wə̄ lə la ngrɛ̄n yə nzɔ̌ yo.”

15Mpūr lə kàn te mənē bān rɛ̀ do bān te kī dùdu gbù yə anrɛ̀n mgbŭ yə̀ gbù yə là kpə̄, bə lə krè ə tswē rɛ nkɔ̀n də̀ vu ngwɔn sa tù də̀ sə̄ dan de,

16”Sē kì yə̀ te mətù, yə sē kì yə̀ te mətù nggānme. Gu sə̀ kpm kī zəze yə̄ sē kəkla bə̄ kī zəze yə̄ vun kpə səmbàn yə̄ te rɛ də̀ tè nkəywə̄ nzɛ̄ bə̄ bekī yə̄ klə̄ tɔ̄n bə̄ yə̄ klə̄ tə̄ yə̄ sē zəze nənàn.

17Ə̀ mkpān tsɛ̂ me kī yəmē kūkwār gəgə̄ kā wə̄ dɔn!” Mənē kūkwār bān là dər gbm̄̄gbm̀ nggɔ̀n nggɔ̀n ətù məsər bə̄ mənē bān là ywe zər bə̄ bān là nan ndu ənywī gbm̄̄gbm̀ nggɔ̀n nggɔ̀n yə̄ nənàn, lə krè ə tswē rɛ nkɔ̀n,

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

18də lə dɔ̀n gì ə mkpān yə̄ bə də̄ ngrɛ̄n ntsə̀ntsē yə̀ gbù yə̄ là kpə̄wu də̀ lə dan de, “Gbù nə̄mān la sē nggɔ̀n kə̄de yə̀mē gbàngyə̀r yo.”

19Bə lə vu kàbŭ bwā nkəywə̀ ə tù də̀ dɔ̄n gì də̀ dan de, “Sē kì yə̀ te mə̀tù, yə sē kì yə̀ te mə̀tù nggānme bə̄ gbù nggɔ̀n mūn. Ə̄ kùcī, mə̄nē bān sə̄ sē bə̄ gbm̄̃gbm̀ nggɔ̀n nggɔ̀n ə mə̀sər sə̄ te kə̄jī anrɛ̀n gbù yə̄, də̀ Mān tsūtswēywə̄ ənywī mkpān fə̀tsɛ̀ me kī yə kā gu dɔn.”

20Kān mə̄nē bān sē ə mkparū te zə̀zɛ̀ anrɛ̀n gyɛkū yə̀ gbù yə̀ Babila. Kān mə̄nē kūkwār bān Rì bə̄ mə̄nē bān te ndu Yɛso bə̄ mə̄nē bān dɔ̀n rɛn mə̄gu sū mə̄nē, te zə̀zɛ̀ nə̀nàn anrɛ̀n Rì sur gu rɛn də̀ nə gu mgbŭ ə̀tù kì yə̀ gu nan gyə̄.

21Mkpān yə̄ kī mē te krɛ, mə̀lɛkā gyə̀r kàn bàn mgbə̄ntə̄ gyə̀r yə̀ sē kə̄de nə̄nə̄ nggɔn yə̄ kwɔ̀ də̀ kàn yə̄ gyùn gyə̄ ənywī nē nggɔ̀n də̀ dan de, “Sē ə nkə̄n yəmē nə̀nàn yə̄ bə lə nan ndu bə̄ mgbrêmgbrē də̀ kan Babila ngā te gbəjā də̀ nənè lə la ngrɛ̄n gbù yə nzə̌ yo gbəgbori.

22Nənè lə la dō sɛn ənywī gbù yə̄ nzə̌ yo də̀ nənè lə la ngwur gə̀ntē kē vre mgbə̄kī kē mplun nzə̌ yo. Mə̄nē bān là nan ndu yə̄ ngwɔ̀n bə lə la nan ndu nkinē ə gbù yəmūn nzə̌ yo, də̀ nənè lə la gwɔ zu yə̀ kwɔ̀ ə tswēywə̄ nzə̌ yo nə̀nàn.

23Bə̀telà nə̄mān lə la lan ənywī gbù yə̄ yo. Nənè lə la te zə̀zɛ̀ yə̀ gbō mbə̄ nzə̌ yo. Ə̄ kùcī mə̄nē bān rɛ̀ do bān gbù yə̄ sə̄ sē mə̄nē nggɔn nggɔn ənywī mgbəmgbrè mē də̀ mə̄nē bān gbù yə nan ndu bə̄ wu də̀ gyùr mə̄nē bān mə̀mē nkan nkān bān mgbəmgbrè mē.

24Mə̀gì yə̀ mə̄nē bān dɔ̀n rɛn sū mə̄nē bə̄ yə̀ mə̄nē bān Rì bān bə nlywe bə ə mgbəmgbrè mē sa ə̀tù gbù yə yə̀ Babila. Babila yə là kpə̄ mgbŭ anrɛ̀n mə̀gì mə̄nē bə mē.”

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 19

1Mkpān yə̄ kī mē gə̄gə̄ vūnga, nggə̄ kan gwɔ kwār gyə̄r kə̄de mə̄nē sə̄ sū gwàr ə mkparū də̀ sə̄ dan de, “Tə̄ bɛ̄ Rì. Kān tə̄ bɛ̄ Rì wān sē nggɔn tə̀. Sē gu wān kpə tə̄ cūngwɔn, də̀ gu ma wān tə̄ lə nə̄ gu nggɔn nggɔn, də̀ gu sē bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ lwe kī bə̄ mə̄nē kūkwār.

2Gu sē wān là dan njìnjì ə mkpān mē kūkwār də̀ là nan mə̄nē rɛn sùr. Kilakī mūn wān te cucu gu sə̀ vu mə̄nē kənànme bān mgbəmgbrè mē, gu sur gu rɛn, də̀ ywan ləla yə̄ gu nlywe mə̄nē bān Rì.”

3Bə kan dɔ̄n rɛn nzə̌ de, “Kān tə̄ bɛ̄ sān Rì. Ntsə̀ntsē yə̀ gbù yə̄ là kpə̄wu lə sə̀ dōglo ban shū ywē njì.”

4Tswēywə̄, mə̄nē lə̄nkū sɛ̀-ywā bə̄ nlyɛ̄ bə̄ nkinē nlyɛ̄ yə̄ shāmān shishɛ̄n mē kan kakūr nɛ̀n-nɛ̀n ə nggà bēshi Rì wān sɔ̀n ə̀tù mgbə̄ncī də̀ bɛ̄ gu də̀ sə̄ dan de, “Nə̄ yə sē ənə̀mē. Kān tə̄ bɛ̄ sān Rì.”

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

5Tswēywə̄, nggə̄ kan gwɔ kwār nənè tswē rɛn ə tswē yə̄ mgbə̄ncī yə̄ Rì də̀ dan de, “Kān gyə̄ bɛ̀ sān Rì gyə̄ mə̄nē kūkwār bān là zwē Rì gu, bān là te mpūr gu, gyə̄ mkpânē bə̄ nywɛn nə̀nàn.”

6Nggə̄ la kan gwɔ mə̀kwàr yə̀ nkyə̄r mə̄nē nzə̌, yə̀ sē kə̄de gbm yə̀ mə̀sər là gbm ə ywăr mgbə̄ntə̄ də̀ sē kə̄de jun glō. Mə̀kwàr yə sə̀ dàn de, “Kān tə̄ bɛ̄ Rì, gu me wān sē Nggɔn tə̄ də̀ sē bə̄ nggɔn nggɔn mwɔ̄n kūkwār də̀ nggɔn nggɔn sē yə̄ mə̄gu.

7Kān tə̄ te zə̀zè də̀ man te dər kə̄kla; kān tə̄ bɛ̄ sān gu mān nə̀nàn anrɛ̀n mkpān nyə yə̄ Və̌nkrù wān Rì lə kpān ngə̄ də̀ nzɛ̂nmē və̄nggə̄ gu kyun nkəywə̄ də̀ là jì yə̄ bə lə kpān ngə̄.

8Rì nə̄ və̄nggə̄ gu kī yə̄ sē kə̄kla pwâr nə̄ gu kpə̄ kpm.” (Kī kə̄kla yəmē là tsar kī zəze yə̄ mə̄nē bān Rì nan.)

9Tswēywə̄, mə̀lɛkā mūn kàn dàn nggə̄ de nə̄ nggə̄ car de, “Mə̄nē bān bə gyɔ bə ywe tswē gān yə̀ kpān ngə̄ yə̀ Və̌nkrù, sē mə̄nē bān là te zə̀zè.” Gu kàn dàn nggə̄ nzə̌ de, “Mə̀rɛn mē sē yə̀ là ru ə nyū Rì tukpə̀ gu.”

10Yə̀ gu dàn rɛn yəmē, nggə̄ kan gyɛkū ə zə̀ gu de nggə̄ lə nə̄ gu nggɔn nggɔn. Gu kàn dàn nggə̄ de, “Kə̀də nàn ənə̀mē yo. Nggə̄ sē gyə̄r ənywī bān là nan Rì ndu kə̄de wə̀, də̀ sē kə̄de nywɛngyə̌r wə̄ bān kpə rɛn yə̄ Yɛso dan te njìnjì. Sē gu Rì wān wə̄ lə bɛ̀ sān gu. Rɛn yə̄ Yɛso dan sē yə yə̄ sē tər mə̀rɛn yə̀ mə̄nē bān dɔ̀n rɛn sū mə̄nē, là sə̄ dan.”

11Mkpān yə̄ kī mē gə̄gə̄ vūnga kūkwār, nggə̄ kan ngrɛ̄n nkɔ̀n gyə̀r kùr hū ə mkparū. Nggə̄ ngrɛ̄n nyàn gyə̀r kə̄kla, də̀ sān nē wān sɔ̀n ətù nyàn yə re de, Nē wān njìnjì bə̄ Nē wān sa tu. Gu là nan mə̄nē rɛn sùr də̀ te kɔ̄n mə̀gu la sē yə̀ fà me yo.

12Mkplɔn beshi gu sē kə̄de rərɛn glo. Gu sə̄ kpm bə̄bə̀r yə̀ Cūn kənànme ə tù gu. Bə car sān gu gyə̄r yə̄ nənè la tsə yə yo də̀ sē gu kyame wān tsə yə.

13Gu kpm lə̀gā gyə̀r yə̀ bə kan yə̄ cə̄ ə mə̀gì də̀ sān gu gyə̄r nə̀nàn re Rɛn Rì.

14Mə̄nē bān te kɔ̄n kūkwār bān sē ə mkparū sə̄ zwē gu mān. Bə sə̄ kpm kī kə̄kla yə̄ la te ri ə tswē nə̄mān yo də̀ sə̄ kulwe nyān kə̄kla nə̀nàn.

15Njīmgbàn gyə̄r yə̄ re nggānme yə̄ gu lə rē mə̄nē bān mə̀mē nkan nkān bān sē lə̀nggə gu bə̄ kɔ̄n, kan gə̄ru ə nyū gu. Gu lə nan ndu bə̄ kpàkì yə̀ zə̄ ə tswē lwe bə də̀ zər càn shunkī ə tswē yə̄ bə là can shunkī yə̀ mə̀ yə̀ là tsar sē gyār yə̀ Rì wān sē bə̄ nggɔn nggɔn mwɔ̄n kūkwār.

16Bə sə̄ car sān gu ə lə̀gā yə̀ gu sə̄ kpm də̀ car yə ə mpùlòzə̀ gu nə̀nàn de, “Cūn mə̀cūcùn bə̄ nē wān nkɔ̄n cūn mə̄gu mwɔn kūkwār.”

17Nggə̄ kan ngrɛ̄n mə̀lɛkā gyə̀r yə̀ krè ə tswē yə̄ rì sē mān mē. Gu kàn dɔ̀n kpūkpɔ̀mkpan kūkwār yə̄ là bwā ywe shū gyɔ də̀ dàn yə de, “Gyə̄ kyūn nyə̀ kūkwār gyə̄ ə tswē gān nggɔ̀n yə̀ Rì.

18Gyə̄ nyə tàn nan mə̀cūcùn bə̄ yə̀ mə̄nē nggɔn nggɔn bān kpānnɛ̄n bān tā kɔ̄n bə̄ nan yə̄ nkyɛn mə̄nē bān tā kɔ̄n; gyə̄ nyə tàn nan yə̄ nyān bə̄ nan yə̄ mə̄nē bān là kulwe

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

nyān yə, bə nan yə mənē kūkwār kəde yə nywɛn bān kə̀ bə yə məgər, bə yə mənē nggɔn nggɔn bə nywɛn kukwə̌.”

19Nggə kan ngrɛ̄n nàn hwān mūn bə̀ məcūcùn bān mgbəmgbrè mē bə mənē bə bān tā kɔ̄n; bə kyūn te mgbɔ̀ gìgyər dətswē bə man te kɔ̄n bə nē gu wān sa ətù nyàn kə̄kla mē bə mənē bān məgu bān tā kɔ̄n nə̀nàn.

20Bə kan vūn nàn hwān mūn də̀ kan vūn nē wān là te mò de gu sē wān dɔ̀n rɛn sū mənē mē, wān kūci sə nàn kī yə mə̀ mē. Sə sē kī yə mə̀ yəmē yə gu nàn ndu bə yə ə tswē gyùr mənē kūkwār bān bə te bə kpà yə̀ nàn hwān mūn bə bān bɛ̄ kì yə̀ sē kəde nàn hwān yəmūn nə̀nàn. Nàn hwān mūn bə nē wān te mò mūn bə zwe bə shishɛ̄n me tā sū ənywī jūjū glo yə là rɛn gə̄gə̀gə̀ yə lə ywān bə te.

21Bə nan ndu bə njīmgbàn yə sə gəru ə nyū nē wān sa ətù nyàn mē də̀ nlywe nkyɛn mənē bān tā kɔ̄n, də̀ kpūkpɔ̀mkpan kūkwār nyə tàn nan bə də̀ mə̀nɛ̀n sə̀ lan ngglan.

Rɛn yə Gbrīn tsar Yɔhanan 20

1Tswēywə, nggə kan ngrɛ̄n mə̀lɛkā gyə̀r sə̀ rù ə mkparū nyə̀ mə̀mē, də̀ lwè bɛ̌kì yə̀ bu nkɔ̀n yə̀ jūjū yə la te mkplā yo mē də̀ lwè nzə̄nzɛ̄ nggɔn yə ə ngwɔ̀n nə̀nàn.

2Gu vūn nkūr mūn yə̀ sē gwă yə̀ shāmān sə̀sɛ̀ mun mē, yə̀ re de Shɛtan wān sē məme mūn, də̀ kpān gu bə nzə̄nzɛ̄ yəmūn dətswē gu man kùr mān ə jūjū glo ma sɛ nà-gyə̀r.

3Mə̀lɛkā yə mē bàn nkūr yə tāgyɔ̄ ənywī jūjū yə la te mkplā yo mē, də̀ nàn nkɔ̀n tar də̀ rɛ̄ yə tè dətswē nkūr yə man kàdə sē bə nkɔ̀n yə̀ yə lə gəru də̀ man gyùr mənē bān mə̀mē nkan nkān nzɔ̌ yo, mâ sɛ nà-gyə̀r mē də̀ krɛ̀ anrīn. Ə nggà gɔ̄n nān, bə lə bu nkūr yə cūngwɔn ban mkpān tsɛ̂.

4Nggə kan ngrɛ̄n mgbə̀ncī kənàn yə mə̀cūcùn, də̀ Rì nə mənē bān sə sɔ̄n ətù mgbə̀ncī yəmē nggɔn nggɔn yə bə lə sùr mənē rɛn. Nggə kan ngrɛ̄n nə̀nàn nzɔ̌, gbrīn yə mənē bān bə fā bə mə̀tŭ anrɛ̀n bə kpə rɛn yə Yɛso te njìnjì də̀ anrɛ̀n bə dan mənē rɛn Rì. Bān mē sē mənē bə bān la nə nàn hwān mūn nggɔn nggɔn yo, də̀ kā nə̀nàn rɛn yə bə bɛ̀ kì yə̀ sē kəde yə mē. Mənē bə mē la kpə̄nyɛn nə bə te bə kpà yə̀ nàn hwān yə ə cīn bə kē ə ngwɔ̀n yo. Mənē bə bān tsu ə̀ kùcī də̀ tashɛn, nyə sē mə̀cūcùn gìgyə̀r bə Yɛso Krisəti ma sɛ nà-gyə̀r.

5Yə̀mē sē tāshɛn yə̀ kùcī yə̀ mənē bān bə nlywe bə mē. (Nkyɛn mənē bān tsu la dōglo tāshɛn yo mâ sɛ nà-gyə̀r mē krɛ anrīn.)

6Mənē bān lə tāshɛn kūci nkyɛn mənē sē bə ban lə te zə̀zè; Rì cu bə nə bə sē mənē bān məgu də̀ kyū yə kə yə ywā lə la bàr bə yo. Bə lə sē mənē bān nan Rì bə Krisəti ndu ə Kə Nggɔn yə Rì, də̀ bə lə sē mə̀cūcùn gìgyə̀r bə gu ma sɛ nà-gyə̀r.

7Mkpān yə sɛ nà-gyə̀r mē də nyə gəgə vūnga, bə lə bu Shɛtan cūngwɔn ə tswē yə bə kan gu ywān te mē.

8Gu lə gəru ywe mə̀mē nkan nkān yə̀ mgbəmgbrè mē kūkwār də̀ gyùr mənē kàn tswē cīn. Mə̀sān yə̀ gbūgbu mūn re Gɔg bə Magɔg, də̀ gu lə kyūn bə te mgbɔ̀ ə tswē gyə̀r dətswē bə man te kɔ̄n bə Rì. Mənē bə lə sē kənànme kəde kàbŭ yə̀ sē ə kətɔ̄n nē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9Bə kan vār kan mgbəmgbrè mē cīn, dà kan tswē yā mānē bān Rì kyun nkəywà te mgbò mān mē gyā dàntswe. Yàmē sē gbù yà Rì là nyɛn yā. Mkpān yā bə kan yā gyā dàntswe, glo kan ru ə mkparū dà nyə tō bə wu te gbəjā.

10Bə kan vūn Shɛtan wān là gyùr mānē mē dà kan gu tāgyā ənywī jūjū glo nggɔn yā là rɛn gāgàgà mūn. Sē ə tswē yə yā bə kan nàn hwān mūn bā nē wān là te mò de gu sē wān dòn rɛn sū mānē mē tā sū mān mbɛ̄. Bə lə sē mān dà kpā mgbŭ bū bā rì ywe njì.

11Nggā kan ngrɛ̄n mgbāncī yā cūn yà sē nggɔ̀n dà sē kəkla tswē krè bā Rì wān sɔ̀n ətù yə. Shū bā mgbəmgbrè mē kūkwār kan vu dē nggà bēshi gu.

12Nggā kan ngrɛ̄n mānē bān tsu nànàn bān sē nggɔn nggɔn bā bān sē nywɛn kukwŏ ə tswē krè ə nggà bēshi mgbāncī yəmē. Bə kan bu takàdā nāmān, dà kan bu gyār yā sē màsān mānē bān sē bā shishɛ̄n kùr mān. Bə kan sūr mānē bān tsu mē rɛn ətù kī yā bə nan sāsān màrɛn yà bə car sū ənywī takàdā mūn.

13Ə mkpān yəmē, mānē bān tsu ənywī màsər kan gāru, dà mānē bān tsu bān sē ə tswē yā mānē bān tsu sē mān mūn kan gāru nànàn, dà Rì sùr bə rɛn ətù kī yā bə nan.

14Tswēywā, bə bān tsu bā tswē yā gbāgbrìn mānē bān tsu sē mān mē bə kan bə tā sū ənywī jūjū glo nggɔn. Jūjū glo nggɔn yəmūn sē kyū yā kə yā ywā.

15Nē wān sān māgu dāgbā kur ənywī takàdā yā màsān mānē bān sē bā shishɛ̄n sē mān mē yo, bə lə bàn gu tāgyā ənywī jūjū glo nggɔn yəmūn.

Rɛn yā Gbrīn tsar Yɔhanan 21

1Mkparū bā mgbəmgbrè yā kùcī kan vu dē bà dà nē nggɔ̀n nànàn kàn gbò dā. Tswēyəmē nggā kan ngrɛ̄n mkparū suswɛ bā mgbəmgbrè suswɛ.

2Nggā kan ngrɛ̄n gbù suswɛ̀ yà Rì tswē ru ə mkparū bā gu ji nyā. Gbù yā re de Wurisheliman. Bə nan yā kyūn kāde vānggā wān bə là nyə tswē gbō gu ywe ngā wān kyun dà là jì vānzɛ̀ wān bə lə kpān bə ngā gìgyàr.

3Kwār nənè kan ru ə tswē mgbāncī yā Rì dà dōn rɛn kpān de, “Gyā gwɔ nggà, Rì nyə tswē sɔ̀n gìgyàr bā mānēnjì. Gu lə sɔ̀n gìgyàr bā bə, dà bə nànàn lə kàn te mānē bān māgu. Rì tukpà gu lə sē bā bə dà gu lə kan bə te mānē bān māgu nànàn.

4Gu lə swɛ mānē màshi kūkwār ə mgbò dà kyū lə la shāmān bā bə nzŏ yo. Nənè lə la te dār cīnji yo dà nənè lə la kpā mgbŭ yo dà ànkpə lə la shāmān nzŏ yo anrèn kī kūkū la shāmān ə tswēyəmūn yo gbəgbori.”

5Nē gu wān sɔ̀n ətù mgbāncī yā cūn kàn dàn de, “Gyā gwɔ nggà, nggā mē là kan kī kūkwār te suswɛ.” Gu kàn dàn nggā nzŏ de, “Car kī mē sū anrèn màrɛn mē sē njìnjì yà nənè lə sa beshi ətù ywā.”

6Gu kàn dàn nggā nànàn de, “Yə te krɛ. Nggā sē wān kùcī dà sē wān krègba. Nənè wān rɛ dà là te gu, nggā lə nā gu màsər zəzè yà là nā mānē shishɛ̄n fà.

7Nənè wān dà vūn dār lwè dà nàn krè mgbāmgbān, nggā lə nā gu kī mē kūkwār. Nggā lə kàn te Tèywā dà gu lə kan te vɛ̄n nggā.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

8Mənē bān la vūn dər̆ bə lwe də̀ la nan kre yo, bə̄ bān la kpə̄ rɛn Rì te njìnjì yo, bə̄ mənē bān là nan kī yə̄ war, bə̄ bān là te nggā, bə̄ mənē bān là te mā də̀ zwe kpūkpò də̀ te mò, sē nənggyɛ̆ yə̀ bə lə nan ncinrin mənē bə mē? Mənē bān là nan kī mē kūkwār, bə lə vu bə tā sū ənywī jūjū glo yə̄ là rɛn gə̄gə̀gə̀. Yə̀mē sē kyū yə̄ kə yə̄ ywā.”

9Məlɛ̀kā gyər ənywī məlɛ̀kū tāmgbā bān lwe nggūnggū tāmgbā yə̄ ránkpə tāmgbā yə̀ krɛ̀gba sē mān mē, kàn dàn nggə̄ de, “Nyə, nə̄ nggə̄ tsar wə̄ mbə̄ suswɛ wān Və̌nkrù gu mē lə gbō.”

10Gbrīn Rì kan nyə ətù nggə̄ də̀ məlɛ̀kā yə̄ gbō nggə̄ lwè ywè tu gbù gyər yə̀ tàn də̀ tsàr nggə̄ gbù yə̀ Rì suswɛ̀ yə̀ re Wurisheliman yə̀ sə̀ rù ə mkparū tswē yə̄ Rì sē mān sə̀ kūjì nyə̀.

11Nggɔn nggɔn yə̄ Rì sə̄ la beshi də̀ tə̀nzɛ̄ ə tswēywə̄, də̀ gbù yə̄ sə̀ lan gbə̄gbla kə̄de mgbə̌ntə̄ gyər yə̀ re de yaspa, də̀ yə sə̄ sē kə̄de jījān gyŭn nə̀nàn.

12Bə sə̄ mɛ̄ nzə̀nzə̌r yə̀ tàn kan gbù yə̄ gyə̄ də̀ntswe də̀ te mə̀nyūlə̀nkə̄n tsɔ, də̀ məlɛ̀kū tsɔ sə̀ krè gbyɛ̄n mə̀nyūlə̀nkə̄n yə̄. Bə sə̄ car məsān yə̀ mə̀nyūrɛn nkan nkān yə̀ mənē bān Sərela gbə̄gbàn tsɔ mē ə mə̀nyūlə̀nkə̄n yə̄.

13Mə̀nyūlə̀nkə̄n tàr sə̀ sē ə nggà yə̀ nzān, də̀ tàr ə nggà yə̀ rìglò, də̀ tàr ə nggà sə̀r, də̀ tàr ə nggà shū.

14Bə sə̄ zwē mkplā yə̄ nzə̀nzə̌r yə̀ gbù yə̄ ətù mgbantə tsɔ; də̀ car məsān mənē tsɔ bān te ndu Və̌nkrù yə̀ Rì mān.

15Məlɛ̀kā yə̀ sə̀ rɛ̀n bə̄ nggə̄ mē sə̀ lwè kpàkì yə̀ mā zə kī yə̄ bə nan yə bə̄ zinare, yə̀ gu lə nan ndu bə̄ yə ə tswē mā zə gbù yə də̀ man mā mə̀nyūlə̀nkə̄n bə̄ nzə̀nzə̌r kyɛn.

16Rɛ ndē zə yə̄ gbù yə bə̄ mprē ywə̄ bə̄ tə̀ndē yə̀ nzə̀nzə̌r ywə̄ sə̀ sē gyər me. Məlɛ̀kā yə̄ bàn kpàkì yə̀ mā də̀ mā gbù yə kyɛn də̀ ndē ywə̄ sē nggɔn yə̄ lə ban mənē bān Rì kūkwār sə̄sān mprē ywə̄ bə̄ tàn ywə̄ nə̀nàn.

17Gu mā tə̀ndē yə̀ nzə̀nzə̌r yə̄ də̀ yə̄ sē zə tsɔ tɛ̌ kə tsɔ (12x12). Nkə̄n yə̄ mā yəmē sə̀ sē mā yə̀ mənē là ma kī kyɛn də̀ məlɛ̀kā yə̄ sə̀ nàn ndu bə̄ mā yəmē.

18Bə sə̄ mɛ̄ nzə̀nzə̌r yə̀ gbù yə̄ bə̄ mgbə̌ntə̄ gyər yə̀ là la beshi yə̀ re yaspa, də̀ nan ndu bə̄ zinare yə̄ sē nggyûrnggyūr ə tswē mɛ̄ gbù yə̄ kūkwār.

19Bə sə̄ nan ndu bə̄ mgbantə yə̄ tə̄nzɛ̄ ə tswē zwè mkplā nzə̀nzə̌r yə̀ gbù yə̄ də̀ mɛ̄ yə̄ bə̄ mgbantə yə̄ tə̄nzɛ̄ yəmē nə̀nàn. Kpə̄ yə̀ kùcī sə̀ sē mgbə̌ntə̄ yə̀ re yaspa də̀ kpə̄ yə̀ ywā sə̀ sē mgbə̌ntə̄ yə̀ re safar, də̀ kpə̄ yə̀ tar sə̀ sē mgbə̌ntə̄ gyər yə̀ re yagat, də̀ kpə̄ yə̀ nlyɛ̄ sə̀ sē mgbə̌ntə̄ yə̀ re zumurudu,

20də̀ kpə̄ yə̀ tun sə̀ sē mgbə̌ntə̄ yə̀ re yɔni, də̀ kpə̄ yə̀ tə̀nnɛ̀n sə̀ sē mgbə̌ntə̄ yə̀ re yakutu, də̀ yə̀ tāmgbā sə̄ rè kirisota də̀ kpə̄ yə̀ tə̀ndà sə̀ rè bɛri, də̀ kpə̄ yə̀ tīyār sə̀ sē mgbə̌ntə̄ yə̀ re tofa, də̀ yə̀ gùr re kirisofara, də̀ yə̀ pwə̄ sə̄ rè yakinta də̀ yə̀ tsɔ sə̀ rè yàmati.

21Bə nan ndu bə̄ mgbantə nəmān tsɔ yə̄ tə̄nzɛ̄ yə̄ re magarita ə tswē nan mə̀nyūlə̀nkə̄n tsɔ yə̄ gbù yə̄ kūkwār nə̀nàn. Nkə̄n mē kūkwār yə̄ bə là nyər nywī gbù yə̄ sə̄ sē zinare

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

kyame yə̄ bə nan ndu bə̄ yə ə tswē nan yə, də̀ yə sē gyŭn yə̀ nē lə nan tswē ngrɛ̄n kə̄ sar ngga.

22Nggə̄ la ngrɛ̄n kə̄ yə̄ Rì ənywī gbù yə̄ yo, anrɛ̀n Rì wān sē Nggɔn tə̄ wān sē bə̄ nggɔn nggɔn mwɔ̄n kūkwār bə̄ Və̌nkrù yə, bə sē ə tswē yə kūkwār.

23Gbù yə là fɔ̀ rì kē hwə lan sū yə̄ yo, anrɛ̀n nggɔn nggɔn yə̄ Rì là lan ənywī ywə̄ mbɛ̄, də̀ Və̌nkrù nə̀nàn sē kə̄de bə̀telà yə̀ là lan sū gbù yə.

24Sē bə̄ lăn yəmē yə̀ mə̄nē bān mgbəmgbrè mē kūkwār lə ngrɛ̄n nkɔ̀n də̀ zər; də̀ mə̀cūcùn bān mgbəmgbrè mē nə̀nàn lə lwe tɔ̀nzɛ̄ mə̀bə nyə̄ mān.

25Bə lə la ywān mə̀nyūlə̄nkɔ̄n yə̀ gbù yə̄ yo gbəgbori anrɛ̀n bū lə la te mān yo.

26Bə lə lwe tɔ̀nzɛ̄ bə̄ nggɔn nggɔn yə̄ mə̄nē bān mgbəmgbrè mē kūkwār nyə mān.

27Nkinē nə̄mān məmè lə la nyə̄ ənywī gbù yə yo, də̀ nənè wān də̀ nàn kī yə̄ mùmwɔ̀n bə̄ nənè wān là te mò lə la ywē mān yo nə̀nàn. Sē mə̄nē bān mə̀sān bə kùr mān ənywī takə̀dā yə̄ bə car mə̀sān yə̀ mə̄nē bān Və̌nkrù kyame sū mān bān lə nyər nywī gbù yə̄.

Rɛn yə̄ Gbrīn tsar Yɔhanan 22

1Mə̀lɛkā yə̄ kàn gbō nggə̄ də̀ tsàr nggə̄ nē yə̀ là ji mə̀sər yə̀ là nə̄ mə̄nē shishɛ̄n mē; mə̀sər yə̄ yə̀ sē ngyûngyūr mē. Mə̀sər yə̄ sə̀ rù ə tswē mgbə̄ncī yə̄ Rì bə̄ Və̌nkrù yə,

2də̀ sə̀ kulwe glə də̀ntswe gyə̌r nkɔ̀n yə̀ gbù yə̄. Tərkì yə̄ klə̌ ywə̄ sē yə̀ là nə̄ shishɛ̄n mē sə̄ krē ə ngga ywə̄ywə̌ywə̀ yə̄ nē yə̄, də̀ là shun klə̌ te kə tsɔ ənywī sɛ gyə̄r. Yəmē sē nàn de, yə là shun klə̌ kə gyə̄r ənywī hwə gyə̄r. Mgbā tərkì yə sē yə̄ bə lə nan ndu bə̄ yə ə tswē kpə̄ mə̄nē bān mə̀mē nkan nkān bān mgbəmgbrè mē cūngwɔn ətù lələ mə̄bə.

3Nkinē nə̄mān yə̀ Rì far nyū məme gyə̄ yə̄, lə la shāmān ənywī gbù yə yo. Mgbə̄ncī yə̄ Rì bə̄ yə̄ Və̌nkrù lə sē ənywī gbù yə, də̀ mə̄gər bān mə̄gu lə bɛ̀ sān gu mān ə tswēywə̄.

4Bə lə ngrɛ̄n beshi gu də̀ bə lə car sān gu ə cīn bə.

5Bū lə la te mān yo, də̀ bə lə la fɔ̀ lan glo yə̀ bə̀telà kē lan yə̀ rì yo, anrɛ̀n Rì wān sē nggɔn tə̀ tukpə̀ gu lə sē glo mə̄bə. Bə lə sē mə̀cūcùn nə̀nàn ywe njì.

6Tswēywə̄, mə̀lɛkā kàn dàn nggə̄ de, “Mə̀rɛn mē sē njìnjì yə̀ nənè lə sa beshi bə̄ yə̄. Rì wān sē nggɔn tə̀ wān te Gbrīn mə̄gu ndu ywè bə̄ mə̄nē bān dɔ̀n rɛn mə̄gu sū mə̄nē, sē gu nzɛ̂nmē wān te mə̀lɛkā mə̀gu ndu nə̄ gu nyə̄ tsàr mə̄nē bān là zwe gu mān kī yə̄ lə te kūkwār ə vē mē me.”

7Yɛso kàn dàn de, “Gyə̄ gwɔ nggə̀, ə mkpān fətsɛ̀ nggə̄ lə mərtu nyə! Mə̄nē bān kpə mə̀rɛn yə̀ kùr ənywī takə̀dā mē kūkwār yə̀ ru bə̄ Gbrīn Rì, nan ndu lə te zə̀zè.”

8Nggə̄ Yɔhanan, nggə̄ gwɔ kī mē kūkwār bə̄ tɔ̄n nggə̄ də̀ ngrɛn yə bə̄ beshi nggə̄ nə̀nàn. Mkpān yə̄ nggə̄ gwɔ yə də̀ ngrɛ̄n yə, nggə̄ kan kakūr nɛ̀n-nɛ̀n ə zə̀ mə̀lɛkā yə̀ tsar nggə̄ kī mē kūkwār de nggə̄ man bɛ̄ sān gu;

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

9də̀ gu kàn dàn nggə̄ de, “Kàdə nàn ənə̀mē yo. Nggə̄ nə̀nàn nggə̄ sē gə̌r wān Rì gìgyə̀r
bə̄ wə̄ bə̄ mənē bān dòn rɛn sū mənē, bə̄ mənē kūkwār bān nan ndu bə̄ kī yə̄ kur ənywī
takə̀dā mē. Sē Rì kyame wān wə̄ lə bɛ̀ sān gu!”

10Gu kàn dàn nggə̄ nzə̌ de, “Kàdə ywān mə̀rɛn yə̀ kùr ənywī takə̀dā mē yə̀ ru bə̄ Rì gì
mənē yo, anrɛ̀n mkpān te hyuhyur yə̄ kī mē lə te kūkwār.

11Kān nē wān là nan məme kūci ə tswē nan məme məgu me, də̀ nē wān là nan kī yə̄
war kūci tswē te war gu. Də̀ sē nē wān là nan zəze, kan nə̄ gu kūci bə̄ nan zəze məgu,
də̀ nē wān là zwē Rì, kān nə̄ gu kūci bə̄ nan Rì zwē.”

12Yɛso kàn dàn de, “Gyə̄ gwɔ nggə̀, ə mkpān fətsɛ̀ nggə̄ lə mərtu nyə! Nggə̄ lə nyə̄ də̀
nə̄ mənē kūkwār ryə̌ ngwɔn bə ətù kī yə̄ bə nan kūkwār.

13Sē nggə̄ wān sē wān kùcī də̀ sē wān krɛ̀gba, wān sē tər kī kūkwār də̀ sē krɛ ywə̄.”

14Mənē bān ngla lə̄gā bə də̀tswē yə mān sē nzərnzər lə te zə̀zɛ̀. Sē bə bān sē bə̄ nkə̄n
yə̄ bə lə re klə̌ tərkì yə̄ là nə̄ shishɛ̄n mē, də̀ glə mə̀nyūlə̄nkə̄n nyər nywī gbù yə nə̀nàn.

15Də̀ sē mənē bān là te glo bə̄ bān re kwār bə̄ bān là te nggā bə̄ bān là nlywe mənē bə̄
bān là zwe kpūkpɔ̀, bə̄ mənē kūkwār bān là te mò ə nkə̄n nkan nkān, bə̄ mənē bān là
nan kī yəmē kūkwār, bə lə krè ə bē gbù yə̄.

16”Sē nggə̄ Yɛso wān te mə̀lɛkā mə̀nggə̄ ndu nyə bə̄ gyə̄ də̀tswē yə̄ man dàn gyə̄ kī mē
ə kyūntu mə̀gyə̄ mənē bān zwē Rì kan tswē cīn kūkwār. Nggə̄ sē wān ru ənywī məywa
cūn Doda; də̀ sē nggə̄ wān sē ntsɛ̄ yə̀ tswē mbrɛ̀cə̄ yə̀ là la gbə̄gbla.”

17Gbrīn Rì bə̄ mbə̄ suswɛ wān Və̌nkrù dan de, “Nyə!” Kān nənè wān gwɔ mə̀rɛn mē
dan nə̀nàn de, “Nyə!” Nənè wān rɛ là te gu nə̄ gu nyə̀ ə tswē mə̀sər yə̀ là nə̄ shishɛ̄n
mē, də̀tswē gu man sə̄ mə̀sər yə̄ fà.

18Mənē kūkwār bān gwɔ mə̀rɛn yə̀ kùr ənywī takə̀dā mē yə̀ ru bə̄ Gbrīn Rì, nggə̄
Yɔhanan là gbin bə tə̄n. Nənè də̀ kàn rɛn nə̄mān nkan gyə̄ ənywī mə̀rɛn mē, Rì lə vu
mgbŭ nkan nkān yə̀ bə car sū ənywī lə̀tafɛ̄ mē kan ngan bə̄ mgbŭ yə̀ nənè gu mūn lə
kpə̄ nə̀nàn nə̄ yə man sē nggān.

19Də̀ nənè də̀ gbò nkinē gyə̀r gə̄rù ənywī mə̀rɛn mē, Rì nə̀nàn lə la kpə̄ gu nyɛ̄n nə̄ gu
rè klə̌ tərkì yə̄ là nə̄ mənē shishɛ̄n mē yo, də̀ lə la kpə̄ gu nyɛ̀n yo nə̄ gu nyər nywī gbù
yə̀ mə̀gu yə̀ bə car rɛn ətù ywə̄ sū ənywī takə̀dā mē yo nə̀nàn.

20Nē gu wān kpənyɛ̀n de kī mē kūkwār sē njìnjì, dan de, “Njìnjì, ə mkpān fətsɛ̀ nggə̄
lə mərtu nyə.” Yə sē ənə̀mē. Nggɔn tə̄ Yɛso, nyə.

21Nə̄ zəze yə̄ Nggɔn tə̄ Yɛso mān sē bə̄ mənē bān Rì kūkwār. Yə sē ənə̀mē.

© 1999, Nigeria Bible Translation Trust in cooperation with © Wycliffe Bible Translators

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Floresta em Região Tropical. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.